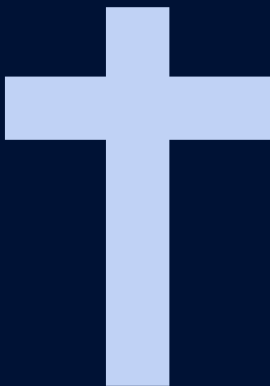

Topa Yõg Tappet

New Testament in Maxakalı (BR:mbl:Maxakalı)

Topa Yōg Tappet

New Testament in Maxakalí (BR:mbl:Maxakalí)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Maxakalí

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Maxakalí

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

a212b59e-62d7-5a38-9773-b0ce1d5b248b

Contents

MÃTEO	1
MÃ'AK	75
NOK	121
YOÃM	202
'AT	263
HÕMÃN	332
1 KONÏN	367
2 KONÏN	398
GAT	420
'EPEX	433
PINIPËN	445
KONOXËN	453
1 TEXANÕN	460
2 TEXANÕN	467
1 TÏMÕN	471
2 TÏMÕN	481
TIT	488
PINËM	492
'EMEO	494
TIAK	520
1 PET	528
2 PET	539
1 YOÃM	546
2 YOÃM	554
3 YOÃM	555
YOT	556
APOKALIPSE	559

MĀTEO TE HĀM'ĀPAK MAX'AX 'ĀKTUX

*Yeyox Kunnix yōg
mōnāyxop*

1 Yeyox Kunnix yōg
mōnāyxop xohix xop te tik
hittap Namix hā' mōkputox,
ha mōnāyxop hittap 'Amanām
hā' mōkputox.

2 'Āmanām te 'Iyak mūg tak,
ha 'Iyak te Yako mūg tak, ha
Yonah mūg tak, xi' taknōy xop
mūg tak.

3 Ha Yonah te Pet mūg tak,
xix Yet mūg tak, ha' mūg tut
'āxet'ax Tām. Ha Pet te 'Exnōg
mūg tak, ha 'Anām mūg tak,

4 ha 'Āmīnānap mūg tak, ha
Nāy mūg tak, ha Xanmōm
mūg tak,

5 ha Moax mūg tak, ha' mūg
tut 'āxet'ax Hap. Ha Moax te
'Omet mūg tak, ha' mūg tut
'āxet'ax Hot, ha 'Omet te Yexe
mūg tak,

6 ha Namix mūg tak. Yā
hōmā Namix te 'Iyaet yōg
tikmū'ūn xohix xat.

Ha Namix te 'Onit xetut
mūg, ha Xanomām put,

7 ha Homo'ām mūg tak, ha
'Amit mūg tak, ha 'Axa mūg
tak,

8 ha Yoxapah mūg tak, ha
Yonām mūg tak, ha 'Oyit mūg
tak,

9 ha Yotām mūg tak, ha
'Akax mūg tak, ha 'Eyekit
mūg tak,

10 ha Mānāxex mūg tak, ha
'Āmōm mūg tak, ha Yoyit mūg
tak,

11 ha Yekōnīn mūg tak,
xi' taknōy xop mūg tak,
'Ihā puknōg xop te 'Iyaet
yōg tikmū'ūn mōgāhā', nūy
hām puknōg ha' mōgā',
tu hāpxexka Maminōn tu'
mōgāhā', pu tu pi'.

12 Tu Maminōn tu' pip, 'Ihā
Yekōnīn te Xanatit mūg tak,
ha Yonomameo mūg tak,

13 ha 'Amiot mūg tak, ha
'Enitkīy mūg tak, ha 'Ayoh
mūg tak,

14 ha Xanok mūg tak, ha
'Akīy mūg tak, ha 'Eniot mūg
tak,

15 ha Mātā mūg tak, ha Yako
mūg tak,

16 ha Yoye mūg tak, ha
Mānix mūtik yāytaha', ha' put
Yeyox 'āxet'ax Kunnix.

17 Kaxīy 'Amanām mōkputox
te homik-tok put, ha
tehomik-tok put, ha tehomik-
tok put, tu mōktu xohix
te 14, tu mōktu Namix te
'Iyaet yōg tikmū'ūn xat, ha
tehomik-tok put xohix te 14,
tu mōktu 'Iyaet yōg tikmū'ūn
te hāpxexka Maminōn tu' mōg,
ha mōkputox nōy xohix te
14 kamah, ha mōktu Yeyox
Kunnix mūg tut te' put.

Yeyox mūg tut te' put

18 Tu' put hā xīy: Tute
yāytap-tup Yoye mūtik, pa nōm
mūtik nōm 'ohnāg 'Ihā Topa
Koxuk tek-tok putnāhā'.

19 Ha Mānix te yāy kutok
xuk, ha Yoye te' yūmmūg, yā
hāmyok mīy, tu' yīy 'ohnāg,
tu hāmp'e'paxex, hu: "Pūyā

tikmū'ūn Mānix kummuk 'āktux hok!" Kaxīy. Tu' xaptop tu' nīm putup,

²⁰ tu hāmpē'paxex, 'ihā pexkox yōg nū'kutnā'ax nūn, Yoye mō'yōn 'ihā' nūn, tu' yōtkup tu hām'āktux, hu:

—Yoye, 'āmūn yā Namix hā 'āmōkputox, hu 'ākuxanōg hok, nūy Mānix mūy, nūy nū mūtik yāytax. Yā' max Mānix, ha Topa Koxuk tek-tok putnāp-tup,

²¹ hak-tok pit put putup, ha xate' xuxet'ax mīy putup Yeyox, ha yāy yōg tikmū'ūn kuxa kummuk xit putup, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'.

²² Topa te hāpxopmā ka'ok, yā hōmā tik te Topa pupi hām'āktux tikmū'ūn pu', yīy:

²³ "Ūn hok yūm tek-tok xuk putup, hak-tok 'āxet'ax te: 'Ēmānēo." Yā tikmū'ūn yīy'ax hā: "Topa te yūmūg mūtik tihi'." Kaxīy. Tu ta tu' kux. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Mānix te yāy kutok xuk nōmhā.

²⁴ Ha Yoye yāy koxak, tu' yīpkox pip, tu Mānix mūg,

²⁵ pa nōm mūtik nōm 'ohnāg, mōktuk-tok put, ha Yoye te' xuxet'ax mīy Yeyox.

2

Tik puknōg xop te hāmyūmmūg nūn

¹ Yeyox mūg tut te' put kōmēn Menēg tu', yā hāpxexka Yonex yōg kōmēn, ha 'Enot te hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix xat, 'ihā Mānix tek-tok put, ha tik puknōg xop te hāmyūmmūg nūn, māyōn xupēp'ax ha' nūn, tu māyōnnāg

xop yūmmūg, tu Yenoyanēn ha' nūn, tu' nūn tu nūktu mōxaha',

² nūy kaxxop pit xax, tu' yīkopit, hu:

—Pi'yā' xip tik te tikmū'ūn xat'ax kutok? Yā' tut te' put nōmhā, pu Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xat. Hāptox tukmūg tihi', tu kaxxop yōg māyōnnāg pēnāhā pepi pexkox tu', tu māyōn xupēp'ax ha māyōnnāg pēnāhā', tuk nūn tu nūktu nūk-tettex kaxxop pu'. Kaxīy.

³ Ha 'Enot te' xupak, tu' xutīgāhā', xix Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix xutīgāhā',

⁴ yīy 'Enot te 'āmānex xexka xop xānāhā', xix hāmyūmmūg xop xānāhā', pu yāy tu nūnnāy, tu ta' nūn tu nūktu mōxaha', ha 'Enot te:

—Tep mūn 'āktux Topa yōg tappet te'? Pi'yā' xip putup 'ūtut 'ihāk-tok put, Topa te nōm yāy kutnāhā'? Kaxīy.

⁵ Ha:

—Kōmēn Menēg kopa' put putup, hāpxexka Yonex tu'. Yā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', tu kaxxop nā'ax 'āktux, hu:

⁶ "Menēg mūn kōmēn kutōgnāg, pa Topa te' xexkānāp-tup,

'ūyāy kutnā'ax yōg kōmēn hah, yīy Topa te kōmēn xexkānāp-tup,

ha yāy kutnā'ax te yōgnū tikmū'ūn xat max putup,

tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat putup." Kaxīy.

⁷ Ha ta 'Enot te tik xop xānāhā', nōm tik te

hāmyūmmūg xop te hāptox tu' nūn, ha' xānāhā', pu nū', ha' xaptop tu' nūn, pu tikmū'ūn 'ūpēnā hok, ha 'Enot te' yīkopit, hu:

—Hām 'ūm 'īhā 'āxop te nō māyōnnāg pēnāhā'? Kaxīy.

Ha' xuktux,

⁸ yīy 'Enot te mō'pok Menēg hah, tu:

—Mōy kaxxop pit xax, nūy xipi', nūy nūy 'ā' xuktux, 'ūyīy kama nūk xup kaxxop kep-pah. Kaxīy.

⁹ Tu hām'āktux kux, ha ta tik xop mōg, tu ta' mōg putat hā, tu mōktu Menēg tu' mōxaha', tu māyōnnāg pēnāhā 'ūxeheh. Hōmā māyōnnāg te māyōn xupep'ax tu' xip hāmnōgnōy tu', yā hōnhā pepi' xip, tu tik keppa' mōg, nūy tik xop mōgā', tu mōktu mīptut tu' xupep, ha kaxxop pit xip, yīy māyōnnāg hup, tu' xup pepi' tu pexxox yokama' xup,

¹⁰ ha tik xop kuxa hittup xexkah, māyōnnāg pēnāhā tu' kuxa hittup,

¹¹ tu mīptut hā' mōxakux, tu kaxxop pēnāhā', 'ūtut Mānix mūtik tihī', yīy nūktettex kaxxop keppah, tu' kuxa te' yēy. Hak-nāy tu hāpxop max popmāhā', ha takat xexkah, yā pipkup yānām 'āta popmāhā', xix hāpxop puk haxnāg tu' hōm xix mīxux hep 'ūhaxnāg mīha tu' hōm.

¹² Tu mō'yōn 'īhā Topa te' yōtkup hā hāmyūmmūgāhā', puyīy 'Enot ha putpu' mōg hok, yīy ta' mōg, putat nōy hā' mōg, tu mōktu yāy yōg hām tu' mōxaha'.

Hāpxexka 'Eyit tu nū'paha'

¹³ Ha pexxox yōg nū'kutnā'ax te Yoye ha' mōg, 'īhā mō'yōn, tu' yōtkup hā hām'āktux, hu:

—'Āpu 'āyok, nūy 'āknīhā xi-hip. 'Āk-tok put, xi' tut mōgā', nūy hāpxexka 'Eyit tu mōy 'āmōxān, nūy nō te nox pi', ha mōktu 'āte xa hām'āktux. Yā 'Enot te kaxxop xak, 'ūp-tex putup tu'. Kaxīy.

¹⁴ Yīy Yoye yok, tu kaxxop put, xi' tut mōgāhā', tu hāpxexka 'Eyit 'ūnūpa tu' mōg 'īhā 'āmnīy,

¹⁵ tu' ti ka'ok, ha mōktu 'Enot tu' xok. Hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', tu Yeyox 'āktux, hu: “'Ātek kutok xānāhā', 'īhā hāpxexka 'Eyit ta tu' xip.” Kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox nox xip hāpxexka 'Eyit kopa nōmhā'.

'Enot te xonat xop xat pu kaxxop kix

¹⁶ Ha ta 'Enot te' hip, tu tik puknōg te hāmyūmmūg xop hip, pa 'ap nūn'ah, tu yā mō'āmā'. Yīy 'Enot gāy xexkah, tu' xat, pu kōmēn yōg kaxxop pit xohix xexka kix, nūy kaxxop yōg hāmyāxatamuk 2 xohix kix Menēg kopah, xix kōmēn kūnāpa' pip kaxxop pit kix. Yā hōmā, hāmyāxatamuk 2 'īhā tik puknōg te hāmyūmmūg xop te māyōnnāg pēnāhā', hu' nūn, nūy kaxxop xax, yīy 'Enot te' xat, pu kaxxop pit kutōgnāg xohix kix, nūy kaxxop puxet putex.

17 Hōmā, hāmyāxatamuk xohix xexka 'ihā, tik hittap Yenemīn te Topa pupi hām'āktux, nūy tappet tu kax'āmi', yīy:

18 "Kōmēn Hāmā yōg tikmū'ūn potaha',

yā Haket potaha', 'ūk-tok xak tu',

tu' kuxa teknōg, 'ūk-tok xakix hah." Kaxīy.

Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā' xat'ax gāy te kaxxop kix nōmhā'.

Yāy yōg hām tu' putpu' nūn

19 Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'Enot xok, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te 'Eyt ha' mōg, tu Yoye ha' mōg, tu hām'āktux 'ihā Yoye mō'yōn, 'ūyōtkup hā hām'āktux,

20 hu:

—'Āpu, 'āyok, kaxxop put, xi' tut mōgā', nūy 'Iyaet yōg hām ha putpu mōg. Yā tik kummuk xok, nōm te kaxxop xak, nūy putex. Yīy mōg. Kaxīy.

21 Ha Yoye yok, tu kaxxop put, xi' tut mōgāhā', ha ta' mōg 'Iyaet ha', tu' mōg tu mōktu' mōxaha',

22 ha tikmū'ūn te hāmyūmmūgāhā' tu 'Enot kutok 'Akenap 'āktux, ha Yonex yōg tikmū'ūn xat, yāy tak yānān tu' xat, yīy Yoye kuxānōg, pa Topa te hāmyūmmūgāhā', 'ihā mō'yōn, 'ūyōtkup hā hāmyūmmūgāhā', yīy Yoye mōg hāpxexka Ganinet tu', xix kaxxop mōg, xi' tut mōg,

23 nūy tu ti ka'ok kōmēn Nāyane kopah. Yā hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu Yeyox 'āktux, hu: "Tikmū'ūn te' xuxet'ax mīy putup, tu Nāyane yōg tik

'āxet'ax putup." 'Ūkux. Kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox xip ka'ok kōmēn Nāyane tu' nōmhā'.

3

Yoām te Topa pupi hām'āktux

1 Hāpxip 'ihā Yoām tep-tox pix, tu hāpxexka Yonex yōg hām panip xexka ha' mōg, nūy Topa pupi hām'āktux,

2 tu:

—Mā', yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux. Yā hōnhā Topa te 'āxat nūnte' Kaxīy.

3 Yā hōmā tik hittap 'Iyait te Yoām 'āktux, 'ihā Topa pupi hām'āktux, yīy:

"Tik xip hām panip xexka tu', tu' yīy ka'ok, tu:

'Āpu, Topa yōg putat max mīy, nūy Topa pu putat kohe tu' yoa'."

'Ūkux. Kaxīy.

4 Yoām te kāmēn xeh hā topixxax mīy, nūy tu xokxop xax hāg-nāy hīy, tu kunit māhā', xix puk hep xup.

5 Ha ta kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix nūn, xix hāpxexka Yonex yōg tikmū'ūn, xix tikmū'ūn te kōnāg xexka Yohnām yīka' pip, tu' nūn,

6 ha Yoām te tikmū'ūn xohip-tox pix, 'ihā tikmū'ūn te yāy yōg hāpkummuk mīy'ax 'āktux, tu yāyhāhup tu hām'āktux, nūy nōm kuxyā'.

7 Ha Paniye xop nūn kamah, xix Xanoxeo xop nūn, puyīy Yoām kamap-tox pix. Pa Yoām te:

—'Āxop kummuk xop te kāyāk-tok putuk! Piyā 'āxat,

xayīy 'ōg hāpkummuk mīy'ax
tu kux, puyīy Topa 'āha gāy
hok, nūy 'ākummugā hok?

8 'Āpu hāpxopmā max,
pu tikmū'ūn xohix xate
yāyhāhup yūmmūg.

9 Hām'āktux hok, hu:
"Yā mōnāyxop 'Amanām yā
yūmū'ā hā mōnāyxop xe'e', 'a
Topa te 'ūgkummugāp-tup'ah,"
Kaxīy. 'Ūxuktux hok! Yā Topa
mūn ka'ok, tu mīkax xap hā
'Amanām mōkputox mīy'ax.

10 Tikmū'ūn te mīm kup
kummuk xak, kupuk hā'
xak, tu kuxap hā mō'hap,
pu tu nōg, ha kaxīy Topa te
tikmū'ūn kummuk kix putup,
tu' nōa'.

11 'Āte 'āp-tox pix, tu kōnāg
hā 'āp-tox pix, xa yāyhāhup,
nūy hāpkummuk mīy hok
'ūxeheh, pa tik puxet tek
pe' nūn putup, tu' ka'ok,
ha tak pu'uk. 'Ap max'ah
'āte nō pataxax tat, yāk
mūn kutōgnāg. Hamūn te
Topa Koxuk xa mō'kutnāp-
tup puyīy 'ākuxa ka'ogā', nūy
'ākuxa kummuk tupmā'.

12 Yā pēnēn paha', nūy
xuxnāg xetox xap mōy mīxux
kopah, nūy xap xix mīptut
kopah, 'ihā mīxux naknāg
mō'hap kuxap tu', ha kaxīy
Topa te yāy yōg tikmū'ūn xex
max, pa' yīpkox 'ohnāg xop
xūygāp-tup, kuxap hā' puk
putuk nō xūygāp-tup, ha' xūy
xuxix tapax 'ohnāg. 'Ūkux.
Kaxīy.

Yoām te Yeyox putox pix

13 Hāpxip kutōgnāg 'ihā
Yeyox mōg, tu ta hāpxexka
Ganinet tu' xip, tu kōnāg

xexka Yohnām ha' mōg, pu
Yoām putox pix,

14 pa Yoām te:

—'Āmhok! Kaxīy hok! Pak
mūn putox pix 'ūyānān tu!
'Āxexka, hak mūn kutōgnāg.
Teptu xatek xat, 'ūg 'āp-tox
pix? Kaxīy.

15 Ha Yeyox te:

—Topa te 'āp-tup, xak putox
pix. Yā puxi'. Kaxīy.

Ha: —Ya hamūn. Kaxīy.
Tup-tox pix.

16 Ha' pix kux, 'ihā Yeyox
te kōnāg kox tu' xupep, ha
pexkox xōn, ha Yeyox te
Topa Koxuk pēnāhā', ha ta tu'
yīxohoh kuxxuxtut putuk, tu
mōktu Yeyox putox tonnok,
tu yīmū' xip,

17 ha ta Topa yīy, tu
hām'āktux pexkox tu', hu:

—Nūhū 'ūgkutok pit. 'Āte
nōm mō'yāy xe'ēgnāg, hak
kuxa hittupmāhā'! Kaxīy.

4

*Hāmgyāgnāg te Yeyox
xapit puyīy hāpkummuk mīy*

1 Ha Topa Koxuk te Yeyox
mōgāhā hām panip tu', ha
Hāmāyāgnāg te Yeyox xapit,
puyīy hāpkummuk mīy.

2 Yā 'āmnīy xohix te 40 hā
'ap xit'ah Yeyox, ha putup
tep-tex,

3 yīy Hāmgyāgnāg te' yīka
xupep, tu:

—Pax xa yā Topak-tok, 'āpu'
xat, pu nūhū mīkaxxap yāyhā
pām xe'e', xayī' mā'. Kaxīy.

4 Ha Yeyox te:

—Topa yōg tappet te
tikmū'ūn xat, pu pām puxet
hā tu hi ka'ok hok, pāyā'

xat, pu Topa yōg hām'āktux
hā tikmū'ūn kuxa hi ka'ok.
Kaxīy.

⁵ Ha Hāmġāyāgnāg te kōmēn
Yenoyanēn ha' mōgāhā', yā
Topa yōg kōmēn, ha Topa pet
xexka tu' mōgāhā', pu' pet tox
xanep yīmū 'āti',

⁶ ha:

—Pax xa Topak-tok, xa nūy
nūhāy hām tu'. Yā Topa yōg
tappet te:

“Topa te pexkox yōg xop
nū'pok putup, nūy
'āpēnā max,

tu 'ātat putup, 'ūyīm hā 'ātat
putup,

ka mīkaxxap 'āpata xūy.”

'Ūkux. Kaxīy.

⁷ Ha:

—Pa Topa yōg tappet te
hām'āktux kamah, hu: “Ōgnū
Topa hā hāpġutex'ex hā ġāyā
hok.” Kaxīy.

⁸ Ha Hāmġāyāgnāg te'
mōgāhā yīktix tox xanep
yīmū', tu hām xexka max
xohix tu' mūg, tu hāpġoxpmā'ax
max xohix tu' mūg,

⁹ tu:

—Pēnā! 'Ūgmūn pu nū'āxup,
kopxix xa' hōm hāpġox xohix.
Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—Ākmūn'ah. Mōg, nūy
'āpēp. Yā Topa yōg tappet te:
“Topap-xehnāg pu nū'āxup,
nūy 'ākuxa' yēy.” Kaxīy.

¹¹ Yīy Hāmġāyāgnāg te' nīm,
ha pexkox yōg nū'pok xop
nūn, nūy Yeyox pēnā max.

*Yeyox te hāpġoxpmā
kōnāmāhā'*

¹² Ha ta' nūn xonat xop,
tu Yoām mūg, tu kanet hā

mō'tat, ha Yeyox te' yūmmūg,
tu hāpġexka Ganinet tu' mōg,

¹³ tu kōmēn Nāyane nīm,
nūy kōmēn Kapānān tu' xip,
ha kōnāg xexka Ganinet te'
yīka' xup, yā' xip hāpġexka
Yemonōm xix Nāptanix tu'.

¹⁴ Hōmā, hāmyāxatamuk xo-
hix 'īhā Topa te hām'āktux,
ha tik hittap 'Iyait te nōm
pupi hām'āktux, tu tappet tu
kax'āmi', nūy tikmū'ūn xohix
pu hāmyūmmūgā', nūy Yeyox
xip'ax 'āktux. Yā Topa yōg
hām'āktux hittap hā Yeyox te
kōmēn Kapānān tu' nox xip,
yīy:

¹⁵ “Yemonōn yōg hahām, xix
Nāptanix yōg hahām,

yā kōnāg xexka kux tu' pip, tu
kōnāg xexka Yohnām
xatapa' pip,

nō'ōm puknōg yōg Ganinet.

¹⁶ Yā' puknōg xop te
hāpġoxtap kopa' pip, tu
hāmyūmmūg 'ohnāg,

tu kuyānām xexka pēnāp-tup,
puyīy hāptupmā',

puyī' puknōg xop hāmyūmmūg,
ha kuyānām te hāpġoxtap tu
māp-tup,

nūy nōm puknōg xop kuxa
hittupmā'.” 'Ūkux.
Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te hām'āpak
max'ax 'āktux hāmāxap, hu:

—Āpu, yāyhāhup, tu 'ōg
hāpġoxpmā'ax kummuk kux!
Yā hōnhā Topa te yāy yōg
tikmū'ūn xat. 'Āpu 'īpkox pi'!
Kaxīy.

Yeyox te tik te 4 xānāhā'

¹⁸ 'Āmnīy 'ūm 'īhā Yeyox te
hāpġumep, tu kōnāg xexka
Ganinet yōg hāpġux tu'

hāpkumep, 'ihā tik taknōy 2 pēnāhā', ha mām xuk, tu' xuxet'ax Xīmām, yā' xuxet'ax nōy te: Pet, xi' taknōy 'āxet'ax 'Ānene', tu mō tut panip yōn, tu mām xuk pax,

19 ha Yeyox te:

—Āpu, 'ūkpe mōg 'ūg 'āyūmmūgā', xayīy tikmū'ūn tuk ha nūnnā'. Kaxīy.

20 Yīy tut panip nīm, nūy Yeyox mūtik hāpkumep.

21 Ha' mōg 'ihā tik taknōy 2 nōy pēnāhā', ha' xuxet'ax Tiak, xi' taknōy 'āxet'ax Yoām, yā Yemeneo kutok, tu yāy tak yōg mīpkox kopa' mām, nūy tut panip mīy. Ha Yeyox te' xapit, puyīy nū mūtik hāpkumep,

22 ha hāpxip 'ohnāg 'ihā' mōg, tu yāy tak nīm, xix mīpkox nīm, nōm te kōnāg yīmū' mōg, ha Yeyox pe' mōg.

Yeyox te hāmyūmmūgāhā xix hittupmāhā'

23 Ha Yeyox te hāpkumep punethok, tu ta Ganinet yōg hāpxexka xohix hā hāpkumep, tu Topa pet xohix kopa hāmyūmmūgāhā', tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, xix Topa te tikmū'ūn xat'ax 'āktux, tu tikmū'ūn pakut xop hittupmāhā',

24 ha hāpxexka Xit yōg tikmū'ūn xohix te' xupak, hu' pakut xop tat Yeyox hah, yā hāmpakut xohix te tikmū'ūn pakutnāhā', xix yāmīy kumuk te' pakutnāhā', ha nōm tikmū'ūn te yāy pu xu'ux xop tat, xix hāpkumep hok xop tat, ha Yeyox te' xohix hittupmāhā'.

25 Ha tikmū'ūn xohix punethok te' pe' mōg, yā Ganinet yōg tikmū'ūn, xix kōmēn te 10 yōg tikmū'ūn, xix Yenoyanēn yōg tikmū'ūn, xix Yonex yōg, xix Yohnām xatapa' pip xop. Yā' xohix te Yeyox pe' mōg.

5

Yeyox te hām'āktux yīktix yīmū'

1 Jesus te tikmū'ūn xohix pēnāhā', tu yīktix tu' mōg, tu mōktu pepi' xip, tu' yūm. Ha yāy yōg tik xop te' yīka' mām,

2 ha hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

3 —Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn kuxa kopa' hok xop.

Yā Topa te nōm tikmū'ūn xat xe'e', hu' kuxa hitupmāhā'.

4 —Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn pota punethok xop.

Yā Topa te' kuxa hitupmāp-tup.

5 —Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn te yāy kutōgnāg pe'paxex.

Yā Topa te nōm pu hām'āktux xex, tu' xaxok 'ohnāg, yīy pexkox yōg hāpxop pop putup.

6 —Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn yīpkox pip xop, nōm te' xak, nūy Topa pu' yīpkox pi', tu hāmyok mīy putup xūy.

Yā Topa te' kuxa māmāhā'.

7 —Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn te' nōy kuxa ka'.

Yā Topa te nōm tikmū'ūn kuxa ka'.

8 —Ūkuxa hittup'ax
tikmū'ūn kuxa tup xop.

Yā nōm te Topa pēnāp-tup.

9 —Ūkuxa hittup'ax
tikmū'ūn te yāykix kuxyāhā'.

Yā 'ōm te Topa hāk-tok xe'e'.

10 —Ūkuxa hittup'ax
tikmū'ūn xūy, nōm tikmū'ūn
xūy nūy hāpxopmā max.

Yā Topa te' xexkānāp-tup
'ihā' hep xop xohix xat.

11 —Ākuxa hittup'ax 'ihā'
gāyxop te 'āxūygāhā', xix
'āmānōg, xix 'ākte'ex kum-
muk, xix 'ākupex, 'ūkpe 'āmōg
hah.

12 Ākuxa hittup'ax, yā Topa
te xa popmāp-tup pekkox yōg
hāpxop xohix. Yā hōmā tik gāy
xop te Topa yōg tik hittap xop
xūygāhā', tu' pupi hām'āktux
xop xūygāhā kamah, 'āmūn
putuk.

*Yeyox te 'āmot xuxpex 'āktux
xix kuyānām*

13 —Āmot xuxpex te' xit'ax
xuxpexgāhā', ha xogyīn
kutnat, puyīy tuk-tox hok.
Ha kaxīy 'āxop te Topa hā'
puknōg xop pu hāmmaxnāhā'.
Pax pu 'āmot ku'uk kummuk
hāk-tox, puxix tikmū'ūn xep-
tup nōg, nūy hāptopa putyōn,
ha' xohix te' tonnok.

14 —Kuyānām te hāptupmāhā',
ha kaxīy 'āxop te tikmū'ūn pu
Topa pupi hām'āktux, tu' kuxa
hittupmāhā'. Tikmū'ūn xohix
te kōmēn pēnāhā', yā kōmēn te
yīktix yīmū' pip.

15 Piyā kuyānām tat'ax
paha', nūy nō manax kopa'
yūm, tu mō'nīy? 'Ap yūm'ah,
pāyā mīmpe yīmū' yūm, puyīy

mīptut xohix tupmā', puyīy
tikmū'ūn nō hāmpēnā max.

16 Ha kaxīy 'āxop te
tikmū'ūn pu Topa yōg
hām'āktux 'āktux, pu tu hittup,
ha kaxīy 'āxop te hāpxopmā
max, pu tikmū'ūn pēnā', nūy
'Ātak Topa pu hām'āktux, hu:
“Yā 'āmax xe'ēgnāg”! Kaxīy.

Tu Topa yōg xat'ax 'āktux

17 —Ūpe'āpaxeh hok, hu:
“Yeyox nūn, nūy Mōyyex
yōg xat'ax nōa'.” Kaxīy.
Āmhok. 'Aknūn'ah 'ūg tik
hittap xop yōg hām'āktux
nōa', nōm hittap xop te Topa
pupi hām'āktux, 'ap nōāp-
tup'ah, pak nūn nūy hām'āktux
yūmmūgā max.

18 Ūxaxok hok. Yā' xat'ax
xip ka'ok, tu' nōg 'ohnāg.
Yā Topa yōg tikmū'ūn te'
xuktux putup mō'kuma' mōg.
Yā kax'āmi'ax kutōgnāg xut
'ohnāg, 'ihā pekkox xip, 'ihā'
xip hahām. 'Ūnōg 'ohnāg.

19 Yīy tikmū'ūn yīpkox pip
'ohnāg Topa yōg xat'ax pu', xi'
nōy yūmmūgā'ax, pu' yīpkox
hok, puxix 'ōm kutōgnāg. Yā
Topa te nōm kutōgnāg 'āktux
putup 'ihā yāy yōg tikmū'ūn
xat. 'A xexkānāp-tup'ah. Pa
tikmū'ūn yīpkox pip, tu' nōy
yūmmūgā'ax, pu yīpkox pi',
puxix Topa xexka 'āktux
putup, 'ihā yāy yōg tikmū'ūn
xat.

20 Yīy hāpxopmā max Topa
pu', tu 'āyīpkox pip pax Topa
pu', puyīy Topa 'āxop pu
pekkox xōn, 'ihā yāy yōg
tikmū'ūn xat, nūy: Mōnāy!
Kaxīy. Pa hāmyūmmūg xop

yīpkox 'ohnāg xop, xix Paniye xop te' mōxakux 'ohnāg.

Tu tep-tup nōg 'āktux

21 —Tik hittap te mōnāyxop pu hām'āktux, tu' xat, hu: “Ūp-tex hok. Tikmū'ūn te' nōy putex, puxi' mōgā tik pa te hāmyūmmūg keppah, puyī' yōg hāpkummuk mīy'ax kopit.” Kaxīy.

22 Pa 'āte 'āxat, hu: Tikmū'ūn te' nōy hā' gāy, puxix tik pa te hāmyūmmūg kopit. Ha tikmū'ūn te' nōy pu hām'āktux, hu: “Ākummuk,” kaxīy, puxix tik xexka xop hāpkummuk mīy'ax kopit. Ha tikmū'ūn te' nōy putup nōg, hu nōm pu hupmāhā', hu: “Āp-tox kummuk!” kaxīy, puxix nōm mōgā Hāmgāyāgnāg Pet hah.

23 Āmōg Topa pet hah, nūy Topa pu hāpxop mō'hap, nūy tu' haxyā', tu hāmp'e'paxex, hu: “Hamūn, 'ūgnōy gāy, tute 'ā tu' gāy,” kaxīy.

24 Āpu, 'ōg hāpxop mō'hap'ax nīm, nūy mōg mō'ka'ok 'ānōy hah, pu 'ānōy mūtik yāyhā 'āxape 'ūxeheh, hak-nāy tu 'ōg hāpxop mō'hap Topa pu'.

25 —Tikmū'ūn te xa tu' gāy, xix 'ākupex, tu 'āmōgā'ax tik pa te hāmyūmmūg hah, 'āpu nū mūtik yāyhā 'āxape, ka 'āmōgā tik pa te hāmyūmmūg hah, ha' xat pu 'āmūy, nūy kanet kopa mō'ātat.

26 Pax xa kanet kopa 'āxip, hu ta 'āxupa hok, tu mōktu tayūmak xexka hā pago, xayīy 'āpep.

Ūnōy hā' xupxet 'āktux

27 —Āxop te Topa yōg xat'ax yūmmūg, ha: “Ānōy hā xupxet hok!” Kaxīy.

28 Pa 'āte 'āxat, hu: Ūn 'āpa hā pēnā hok, nūy 'ūn putup hok. Tikmū'ūn te 'ūn pēnāhā' puxi' kuxa kopa' xonnix.

29 Pax xa 'āpa xe'e xa hāpxopmā kummugā', 'āpu 'āpa xut, nūy putyōn. Yā' max 'āpap-xet, ha ta' kummuk, xa Hāmgāyāgnāg Pet ha 'āmōg.

30 Pax xa 'āyīm xe'e xa hāpxopmā kummugā', 'āpu 'āyīm xax mīkax hā, nūy putyōn. Yā' max 'āyīm puxet, ha ta' kummuk xa Hāmgāyāgnāg Pet ha 'āmōg.

Tik te yāy xetut nīm 'āktux

31 —Tikmū'ūn te 'āxat kamah, hu: “Tik te' xetut nīm putup, puxix tappet mīy, pu tu' nīm.” Kaxīy.

32 Pa 'āte 'āxat xe'e': Āxetut nīm hok. Pēyā' xetut te tik nōy mūtik xonnix, 'ūtux hok pu nīm, pāyā' xetut te tik nōy mūtik xonnix hok, 'ūtux hok pu nīm hok, ka tik nōy mūy, nūy nū mūtik tu' xonnix. Yā' tik te' nōy xetut mūg, tu nōm hā' xupxet, yā hāpkummuk mīy.

Tute hām'āktux xex'ax 'āktux

33 —Mōnāyxop hittap te Topa yōg hām'āktux 'āpak, hu 'āxat, hu: “Xate Topa pu hām'āktux xex, 'āpu' xaxok hok, nūy mīy.” Kaxīy.

34 Pa 'āte: Topa 'āxet'ax 'āktux hok 'ihā hām'āktux xex, xix pexkox 'āktux hok. Pexkox yā Topa xip'ax xe'e'gnāg hah,

³⁵ xix hām xexka 'āktux hok, 'īhā hām'āktux xex. Yā hām xexka xohix Topa yōg, yā' yōg hāptonnok'ax. Ha Yenoyanēn 'āktux hok. Yā Topa te' xat xe'ēgnāg, yā' yōg kōmēn xe'e',

³⁶ xix 'āxe 'āktux hok, 'īhā hām'āktux xex. Pi'yā' yāy xe yāyhā yām-nok, xip-nīy? 'Ap yāyhā yā yūmmūg'ah, yīy 'āxe 'āktux hok, 'īhā hām'āktux xex.

³⁷ Hu hām'āktux kutōgnāg, hu: “Āmhok,” kaxīy, xix: “Hamūn,” kaxīy. Puxi'. Yā Hāmgāyāgnāg mūn te tikmū'ūn yūmmūgāhā, pu hām'āktux tox. Hām'āktux tox hok!

Ūnōy pu hāpkummuk hā' yānān 'āktux

³⁸ —Tikmū'ūn te: “Yā' max tikmū'ūn kummuk pu hāpkummugā 'ūyānān tu', nūy tu pago.” Kaxīy.

³⁹ Pa 'āte: Tikmū'ūn kummuk pu hāpkummugā hok, nūy tu pago hok, pa tik te 'āpayīn kix, 'āpu' tux hok pu 'āpayīn nāg nōy kix kamah.

⁴⁰ Tikmū'ūn te 'ōg topixxax xut, 'āpu 'ōg kayak tu' hōm kamah, ha tu paxmōg.

⁴¹ Xonat puknōg te 'āxat, xayīy 'ūyōg hāpxop putux tat, 'āpu' tat. Ha 'āxat pu kinōm puxet hā' tat, 'āpu kinōm 2 hā' tat.

⁴² Tikmū'ūn te hāpxop 'ūm xak, nūy ta putpu xa' hōm, 'āpu tu' hōm. Tikmū'ūn te' hok xak hāpxop 'ūm, 'āpu tu' hok hōm.

Āhā' puknōg xop putup pax

⁴³ —Tikmū'ūn te: “Āxapep-tup pax, pa' puknōg xi' gāy xop putup hok.” Kaxīy.

⁴⁴ Pa 'āte': Gāy xop putup pax, xi' puknōg xop, xix Topa tu' xax, pu nōm hā hāmmaxnā',

⁴⁵ xa 'āxop yāyhā Topa hā 'āk-tok xop xe'e'. Yā Topa te māyōn xat, pu' hep xop xohix pu hām pukgā', yā hāpxopmā kummuk xop pu' mīy, xix hāpxopmā max xop pu' mīy kamah. Tute tex nū'kutnāhā' hep xop xohix pu. Yā tikmū'ūn te hāmyok mīy xop pu nū'kutnāhā', xix tikmū'ūn te hāpkohe' mīy xop pu tex nū'kutnāhā kamah.

⁴⁶ Āxop te 'āxapep-tup xix tikmū'ūn gāy xop putup nōg, puxix Topa xa pexkox yōg hāpxop 'ūm hōm hok. Yā tik kummuk xop te gohet pupi tayūmak pop, tute yāy xape xop mūn putup pax, xi' puknōg xop putup nōg.

⁴⁷ Āxop te 'āxape xop mūtik hām'āktux puxehnāg, ha ta' puknōg xop te yāy xape mūtik hām'āktux kamah, nōm xop te Topa hā' puknōg xop.

⁴⁸ —Āpu hāpxopmā max xe'ēgnāg, nūy 'Ātak Topa putuk, ha pexkox kopa' xip, tu hāpxopmā max xe'ēgnāg mō'kuma' mōg.

6

Ānōy pu hāmmaxnāhā'

¹ —'Ōg pa 'āti! Hāpxopmā max hok, nūy mō'āmā hok, puyīy tikmū'ūn pēnā'. Āmhok. Pa Topa pu hāpxopmā max xe'e, puyīy Topa pēnā'. Pāyā xate' mīy puyīy tikmū'ūn pēnā', puxix Topa

yūmūg Tak xa pexkox yōg hāpxop 'ūm hōm putup hok.

² —Xate tikmū'ūn hok xop pu hāpxop hok hōm, 'āpu 'īy hok. Yā mō'āmā'ax xop pa max, pāyā' kuxa kummuk, tu yāy yōg hāpxopmā max'ax 'āktux, tu Topa pet kopa hām'āktux, xix kōmēn kopa hām'āktux, pu tikmū'ūn hāpxopmā'ax yūmmūg, tu: “Yā tik max, 'ōhōm!” Kaxīy. Yā Topa tep-tup nōg, tu: “Puxi'.” Kaxīy. Tu pexkox yōg hāpxop 'ap hōm putup'ah, mō'āmā pax xop pu' hōm putup'ah.

³ Xate tikmū'ūn hok hā nō teheh, 'āpu hām'āktux hok, pu tikmū'ūn 'ūm yūmmūg hok, pu 'āxape xe'e yūmmūg hok.

⁴ Tikmū'ūn 'ūm pu' xuktux hok, puxix Topa xa pexkox yōg hāpxop hōm. Yā Topa te hāpxopmā'ax xohix pēnāhā'.

Tute Topa pu hām'āktux 'āktux

⁵ —Tikmū'ūn te mō'āmā, yā' pa max, pāyā' kuxa kummuk, tu Topa pu hām'āktux hitop, tu kōmēn yōg putat hā' xuktux, xix Topa pet kopa' xuktux, pu tikmū'ūn pēnā', nūy tu: “Ūmax nō'ōm! Yā Topa pu hām'āktux pax!” Kaxīy. Pāyā yā' koit.

⁶ Pa 'āpet ha mōg, nūy mōhāmyīnnīn, nūy 'āp-xehnāg hā 'ōg 'Ātak Topa pu hām'āktux, 'īhā xate nōm pēnā 'ohnāg, ha' xupak, tu xa' hōm pexkox yōg hāpxop. Yā Topa 'ōg 'Ātak te hāpxopmā'ax xohix pēnāhā'.

⁷ —Topa pu 'āp-xehnāg hā hām'āktux, tu hām'āktux

'āhīynāg hok, 'ūpuknōg xop putuk. Nōm te Topa pu hām'āktux tox, tu hām'āktux 'āhīynāg, puyīy Topa' xupax.

⁸ Kaxīy mīy hok! Topa yā 'ōg 'Ātak, tu hāmyūmmūg xe'ēgnāg, tu xatep-tup yūmmūg tap.

⁹ Yīy Topa pu hām'āktux kaxīy, hu:

“Yūmūg 'Ātak, nōm te pexkox tu' xip, pūyā' xohix kuxa' yēy 'ākeppah, tu 'āmax xe'ēgnāg 'āktux.

¹⁰ Pūyā tikmū'ūn xohix 'ōg xat'ax pu' yīpkox pi' nūhū hāhām tu'.

Yā pexkox yōg xop xohix yīpkox pip nōmhā.

¹¹ 'Āmnīy xohix 'īhāk mū'ā hāpxop 'ūm nū'kutnā', 'ūyī' mā',

¹² hak mū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux.

Tikmū'ūn tek mūg kummugāhā', hak mū'āte nōm mīy'ax xaxogāhā kamah, ha' kux.

¹³ 'Ūtux hok puk mūg kopit hok, 'ūgmū'ā hāpxopmā kummuk hok, pak mūg ka'ōgā', 'ūyīy hāpxopmā max.

Yā 'āxexka xe'ēgnāg, hu tikmū'ūn xohix xat, xix hāpxop xohix xat, ha' xat kuxyā 'ohnāg, 'āka'ok xe'ēgnāg hah, xix 'āmax xe'ēgnāg kamah. Hamūn.”

¹⁴ —'Ānōy yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', puxix 'Ātak Topa 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā',

15 pa 'ānōy yōg mīy'ax xaxogā hok, puxix Topa 'ōg mīy'ax xaxogā 'ohnāg.

Āxit hok nūy Topa pu hām'āktux

16 —Āxit hok nūy Topa pu hām'āktux, hu ta 'āpa hittup. Tikmū'ūn te mō'āmā', yā' pa max, pāyā' kuxa kummuk, tu' xit hok 'ihā pa kummuk, puyīy tikmū'ūn pa kummuk pēnā', tu' xit hok yūmmūg, pa Topa te nōm xop pu pexkox yōg hāpxop hōm 'ohnāg.

17 Āxit hok, nūy Topa pu hām'āktux, 'āpu 'āpayīn pīx, xix 'āxe yoa',

18 puyīy tikmū'ūn 'āxit hok yūmmūg hok. Yā' Ātak Topa puxehnāg te' yūmmūg, ha tikmū'ūn te Topa pēnā hok, ha hāpxopmā'ax xohix pēnāhā', tu xa pexkox yōg hāpxop hōm putup.

Pexkox yōg hāpxop 'āktux

19 —Hāpxop xohix pop hok, xix tayūmak xexka pop hok, nūy yāy tu nū'xok, tu mōktu 'ōg tayūmak xohix nūnte hām xexka tu'. Yā' kut te' māhā', hak-nox, ha' nōg, ha tik kummuk te' nōy yōg hāpxop hā' xupxet, xix 'ōg tayūmak hā' xupxet'ax, yīy pop hok,

20 pa pexkox yōg hāpxop pop, tik 'ūm te nōm hāpxop hā' xupxet hok, xik-nox 'ohnāg.

21 Tikmū'ūn kuxa te yāy yōg hāpxop xak, yīy pexkox yōg hāpxop xax, puyīy 'ākuxa hitupmā'.

Kuyānām 'āktux

22 —Kuyānām te tikmū'ūn pa putuk, tu hāptupmāhā',

ha tikmū'ūn te hāmpēnā max. Ūpa max, puxix nōmhā hāmpēnā max kamah.

23 Ūpa kummuk, puxix hāmpēnā kummuk. Pax xa 'āpa hok, puxix hāmpēnā 'ohnāg. Yā 'āmnīy koxtap pax!

Tute 'ūptexop xexka 'āktux

24 —Tikmū'ūn te' xuxyā 2 pu hām hok. Yā' xuxyāp-xet putup nōg, tu ta' nōy putup pax. Kaxīy tikmū'ūn te Topa pu hām hok 'ihā tayūmak xak pax.

25 —Yīy 'āte xa hām'āktux, hu: Xutigā hok, nūy tu: “Ātep-tep mā'ax?” Kaxīy. Xix: “Ātep-tep mūn xo'op'ax?” Kaxīy. Xix: “Pī'a 'āte mō'tat'ax?” Kaxīy. Yūmmūg. Tikmū'ūn yīn max hāmāxap, hak-nāy tu hāpxop xit'ax xix topixxax.

26 Putuxnāg pēnā', ha' topaha'. 'Ap hāpxop xap xok'ah, xix hāpxop ta nūnnā 'ohnāg, tu' pet kopa' xex 'ohnāg, pa 'Ātak Topa te pexkox tu' xip, tu pēnānā' xip, puyīy putuxnāg xit. Pī'yā Topa tep-tup? Yā Topa te tikmū'ūn putup xexkah, tu putuxnāg xop putup kutōgnāg.

27 Pax pu tikmū'ūn 'ūm yāykuxop xexkah, puxi' xutigā'ax hā' hi tox 'ohnāg.

28 —Teptu hāmpē'āpaxex, hu: “Tep tek mō'tat'ax?” Kaxīy. Pēnā mīnnut. Ūtuk max, tu' hām 'ohnāg, tu topixxax xap 'ohnāg yāy pu',

29 pa 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Mōnāyxop hittap Xanomām

yā' xexkah, tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix xat, tup-texop xexkah, tu topixxax max mō'tat, pa Xanomām xax 'ānuk max, ha mīnnut xax 'ānuk māynāg.

³⁰ Yā Topa te mīnnut xop xax mīy, xix mīxux xop xax, ha hōnhā' xip, tu hāptup 'ihā' tap, ha kuxap hā mō'xut, ha' nōg, yīy Topa te xa topixxax mō'tatnāhā kamah, pa 'ākuxa mām pu'uk Topa kopah.

³¹ Yīy yāy xutigā hok, nūy 'āxit'ax xax hok, nūy xo'op'ax xax hok, nūy topixxax xax hok. 'Āmhok. Kaxīy hok.

³² 'Ūpuknōg xop te Topa yūmmūg 'ohnāg, hu' yāykuxop punethok, pa Topa yā 'āxop hā 'Ātak, tu pexkox tu' xip, tu 'āpēnānā' xip, nūy xa hāpxop xohix mō'pok,

³³ yīy Topa xax hāmāxap, tu nōm pu 'āyīpkox pi', nūy nō xat'ax mīy, ha xa' popmāp-tup hāpxop xohix.

³⁴ Yīy xutigā hok 'ihā hāptup pe'āpaxex. Yā hāptup mō'nāp-tup, ha xate hāpxop xak putup punethok, nūy yāykuxop. Pa hōnhā yā yāykuxop punethok. Yā' puxi'.

7

'Ūnōy yōg hāpxopmā'ax 'āktux kummuk

¹ Tikmū'ūn nōy yōg hāpxopmā'ax kopit hok, nūy nō kummuk 'āktux hok, ka Topa 'ōg hāpxopmā'ax kopit, nūy 'ākummuk 'āktux kamah.

² 'Āxop te 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit, ha kaxīy Topa te 'ākopit putup; 'ōg

panat hā 'ānōy pu hāpxop xap hāmenex, puxix nōm panat hā xa hāmenex hāpxop xap kamah 'ūyānān tu'. 'Ānōy puk-tōgnāg hōm, puxix xa' hōm 'āk-tōgnāg kamah. 'Ānōy pu punethok hōm, puxix xa' hōm punethok 'ūyānān tu'.

³ Xate 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kummuk pēnāhā'. Teptu xate pēnā hok yāy yōg hāpxopmā'ax kummuk?

⁴ Xate 'ānōy pu hām'āktux, hu: "Nāy, tux hok 'ū xa hāmyūmmūgā'," kaxīy, 'ihā 'āpa te hāmyūmmūg 'ohnāg.

⁵ 'Āpa te hāmyūmmūg 'ohnāg, yā mō'āmā'. Yāy yōg hāpxopmā kummuk kux hāmāxap, xayīy kunāy tu 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kummuk kuxyā'.

⁶ —Topa yōg hāpxop max hōm hok kokex putuk xop pu', ka gāy ha 'āp-top. 'Ōg kupxat xap max hōm hok xapup putuk xop pu', ka' gāy ha nōm tonnok. Kaxīy Topa yōg hām'āktux 'āktux hok hām'gāy xop pu', ka 'āp-tex 'ūgāy tu'.

Topa mūn max

⁷ —Topa tu' xax, puxix xa' hōm. 'Ūxax, hu ta' xipi', hāptopa 'āxip, tu' xānā', puxix xa' xōn.

⁸ Tikmū'ūn te ta tu' kax, puxi' pop, ha tikmū'ūn te' xak, puxi' xipi', ha Topa te hāpxōn putup 'ihā tikmū'ūn te hāptopa xānāhā', hu: "Hāpxōn!" Kaxīy.

⁹ 'Āk-tok te pām xak. 'Ok hōm putup mīkaxxap, nūy tu yānān? 'Āmhok!

¹⁰ Āk-tok te mām xak. 'Ok hōm putup kāyā gāy, nūy tu yānān? 'Āmhok. 'Ap yānān putup'ah.

¹¹ Tikmū'ūn kuxa kummuk, tu hāpxopmā kummuk, pak-tok putup pax, tu tu hāpxop max hōm, ha 'Ātak Topa kuxa max xe'ēgnāg, tu pexkox tu' xip, tu' yāy kutok xop pu hāpxop max xe'e popmāhā', 'ihāk-tok xop te ta tu' kax, pu' popmā'.

¹² —Xatep-tup tikmū'ūn xa hāmmaxnā', yīy nōm pu hāpxopmā max hāmāxap. Yā Mōyyex te' xat, xix tik xop hittap te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā'.

Tute putat 2 'āktux

¹³⁻¹⁴ —Hāmpak'ax yīkox kutōgnāg hā mōy mōnāy. Ha ta' xip hāmpak'ax yīkox xexkah, 'ūyōg putat te Topa yōg putat xakgāhā', ha tikmū'ūn punethok te putat xexka hā' mōg, yīy mōnāy hok, pak-tōgnāg nōm hāmpak'ax yīkox hā mōnāy, nūy Topa yōg putat xe'e hā mōg, xayīy 'āhi xe'ēgnāg mōkuma mōg.

Tute tik xop te mō'āmā'ax 'āktux

¹⁵ —'Ōg pa 'āti! Yā tik xop te mō'āmā', tu Topa pupi hām'āktux xop putuk, pāyā hamūn'ah. Yā' koit. 'Ūpa te kahnēn pa putuk, pāyā' kuxa kopa kokex gāynām putuk.

¹⁶ Tu hām'āktux max, pa hāpxopmā kummuk. Xate tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax pēnāhā', nūy tikmū'ūn yūmmūg. Mīm kup te xāpxox

taha', pāyā 'a xupxak ta'ah, xix gōyap ta'ah.

¹⁷⁻¹⁸ Kaxīy mīm kup max xohix te mīnta max taha', 'ap kummuk 'ūm ta'ah, ha mīm kup kummuk te mīnta kummuk taha', 'ap max mūn ta'ah,

¹⁹ ha tikmū'ūn te' kup kummuk xak, pu hām tu nāy, pu kuxap hā mō'xut, ha' nū' nī' nūy nōg.

²⁰ Ha kaxīy 'āxop te tik te mō'āmā'ax pēnāhā', tu' yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy yōg hāpxopmā'ax kummuk yūmmūg.

Tikmū'ūn te Yeyox pu' yīpkox pip

²¹ —Tikmū'ūn tek xānāhā', hu 'ātu: "Yāyā', Yāyā'," kaxīy, pa 'ūyāg yīpkox 'ohnāg, ha yōgnū 'Ātak Topah, tu pexkox tu' xip, tu nōm yīpkox hok xop xat putup 'ohnāg. Pa tikmū'ūn yāg yīpkox pi', puxix Topa nōm xat.

²² Yā' yōg hāptup xe'e mō'nā'ax, 'ihā tikmū'ūn punethok te: "Yāyā', Yāyā', 'ūgmū'āte 'āxuxet'ax 'āktux nūy hām'āpak max'ax 'āktux, tu yāmīy kummuk mōy tikmū'ūn kuxa kopah, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tikmū'ūn puxet te' mīy hok," kaxīy,

²³ kopxix hām'āktux putup, nūy tu nōy yānān, hu: "Āte 'āyūmmūg 'ohnāg. Mōy, mōg, nūy 'āpep, 'āte 'āp-tup'ah, 'āxop te hāpxopmā kummuk punethok hah." Kaxīy.

Tute mīptut mīy'ax 'āktux

24 —Tikmū'ūn te yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pi', puxix ta tu hāmyūmmūg, yā tik pet max putuk, ha mīkaxxap xexka yīmū' yā' pet,
 25 ha tex gāy mō'yūm, tu' xupep, tu yā kōnāg xet, ha 'āmuuh gāy te mō'kouk xexkah, pa mīptut yūm ka'ok mīkaxxap xexka hā.

26 —Ha tikmū'ūn te yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox 'ohnāg, tu hāmyūmmūg 'ohnāg, tu tik pet kummuk putuk, ha 'āmot yīmū' yā' pet.

27 Ha tex gāy ka'ok, ha mīptut te 'āmot tu mō'yūm, tu' pu'uk, tu yāy koxyōy, tu nū'nānām. Ta tu' kux.

Yeyox te hām'āktux ka'ok

28 Tu hām'āktux kux, ha tikmū'ūn kuxānōg. Yā hām'āktux ka'ok hā Yeyox te tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā'.

29 Tik te hāmyūmmūg xop te hām'āktux pu'uk, pāyā Yeyox mūn te hām'āktux ka'ok, 'ūxat tu'.

8

Yeyox te tik xax kunutnām tapmāhā'

1 Yeyox te yīktix tu' yīxohoh, 'ihā tikmū'ūn xohix punethok te' pe' mōg,

2 ha tik pakut nūn, tu' xax kunut, tu Yeyox keppa' kopaxux hā' nāhā', tu tu nū' xup, tu:

—Yāyā', 'ok xatek putup 'ūg hittupmā'? Kaxīy.

3 Ha Yeyox mō'yīm kutit, tu tik 'āpit, tu:

—Hamūn. 'Āte 'āp-tup. 'Āhittup. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'ihā tik xax max xupep,

4 ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn pu 'āktux hok, pa 'āmānex ha mōg hāmāxap, pu 'āxax pēnā', nūy 'āhittup yūmmūg, hak-nāy tu Topa pu hāpxop mō'hap, pu tu hax. Yā hōmā mōnāy xop Mōyyex te hāpxop mō'hap xat, pu tikmū'ūn pu yāy hittup'ax yūmmūgā'. Kaxīy.

Yeyox te kāmānat hit-tupmāhā'

5 Tu ta' mōg, Yeyox mōg kōmēn Kapānān ha', tu' mōg tu mōktu' xupep, pa' xip tik te Hōm yōg gohet puknōg pu' hām, tu Yeyox ha' nūn, tu ta tu' xak, pu' yōg kāmānat hit-tupmā',

6 hu:

—Notot, yōgnū kāmānat tek pet tu' xip, tu pakut xexkah, tu hāpkumep hok. Yā' xūy xexkah. Kaxīy.

7 Ha Yeyox te:

—'Ūgmōg, nūy nō' hit-tupmā'. Kaxīy.

8 Ha gohet yōg tik te:

—'Āmhok! 'Āmōg hok! Nāy. 'Āxexkah, hakmūn kutōgnāg, yīk pet ha mōg hok. 'Āpu, hāmpakut'ax xat, pu kāmānat nīm, ha' hittupmāp-tup.

9 'Ūgmūn yīpkox xip yōgnū xexka xop pu', tu xonat xop xat 'ūyānān tu', hakmūn pu yīpkox pip. 'Āte xonat puxet xat, hu: "Mōg," kaxīy, ha' mōg, ha xonat nōy xat, hu: "Mā'," kaxīy, ha' nūn. Ha' nōy xat, hu: "Mōy mīy!" kaxīy, ha' mīy. Kaxīy.

10 Ha Yeyox te' xupak, tu' kuxa hittup, tu tikmũ'ün te' pe' mōg pu hām'āktux, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Nūhū tik kuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, ha 'Iyaet yōg tikmũ'ün kuxa mām pu'uk, yūmū yōg tikmũ'ün kuxa mām pu'uk.

11 'Ūxaxok hok! Hāmpuknōg xop nūn putup, tu hām xexka xohix tu' nūn putup, nūy 'āmuk xexka mā Yoneo xop mūtik, 'īhā Topa te yāy yōg tikmũ'ün xat, ha mōnāyxop hittap 'Amanām mūtik xit putup, xix mōnāyxop hittap 'Iyak mūtik xit putup, xix mōnāyxop hittap Yako mūtik xit putup,

12 ha Topa te 'Iyaet yōg tikmũ'ün mō'pok putup hāptopa', tu' papuk putup, hāpkoxtap kopa' pip putup, 'ūkuxa mām 'ohnāg hah. Tu' xūy xexkap-tup, hu potaha hāptopa' pip tu'. Kaxīy.

13 Tu gohet yōg tik pu hām'āktux, hu:

—'Āpet ha mōg. 'Ākuxa yūm ka'ok 'ūgmūn kopah, yīy Topa te 'ōg kāmānat hittupmāhā'. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'īhā kāmānat hittup.

Yeyox te tikmũ'ün punethok hittupmāhā'

14 Ha ta' mōg Yeyox, tu Pet xetut mūg tut ha' mōg, tu' mōg tu mōktu mīptut tu' xupep, tu mō'nāhā', pa' xetut mūg tut pip, 'ūpakut tu', tu' xax pukpex,

15 ha Yeyox te 'ün yīm 'āpit, ha' xuxi', ha' yok, tuk-nīhā'

xip, tu hāpxop xit'ax puk, ha nō' xit.

16 Ha 'āmāxak 'īhā tikmũ'ün te' pakut xop nūnnāhā Yeyox hah, puyīy yāmīy kummuk mōy, puyīy hittupmā', tu' xat, tu' yīy'ax hā yāmīy kummuk mōy, tu tikmũ'ün pakut hittupmāhā'.

17 Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'īhā, tik hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu Topa yōg yāykutnā'ax 'āktux, yā Yeyox 'āktux, tu: "Tik te yūmū yōg hāmpakut hā' tot, tu yūmūg xūy'ax hā' tot." Kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox te tikmũ'ün hittupmāhā nōmhā'.

Tikmũ'ün te Yeyox mūtik hāpkumep

18 Ta Yeyox te tikmũ'ün xohix xexka pēnāhā', hu' xat, pu yāy tik xop mōg, ha kōnāg xexka xak.

19 Ha tik te hāmyūmmūg nūn, tu:

—Notot, 'āte 'āmūtik hāpkumep putup. Yā hām 'ūm hā 'āmōg'ax, kamak mōg'ax 'āpehe'. Kaxīy.

20 Ha:

—Kokexmax hex te hāpkox kopa' pet, ha putuxnāg te mīm yīpkak tu' pet, pak mūn Tikmũ'ün Kutok, 'ak pet 'ūm xip'ah, nūy 'ūkpihi'. Kaxīy.

21 Ha ta tik nōy te Yeyox mūtik hāpkumep, tu:

—Yāyā', tux hok 'ūktak nō hāpkot hāmāxap. Kaxīy.

22 Ha Yeyox te:

—'Ūgmūtik hāpkumep. Pūyā' xakix xop 'ūxakix nōy xop nō 'āpkot. Kaxīy.

Yeyox te 'āmuuh gāy 'āxi'

23 Tu ta' mōg, tu mīpkox hā mō'nāhā', nūy kōnāg xexka yīmū' mōg, ha yāy yōg tik xop te nū mūtik mōg.

24 Hāpxip 'ohnāg 'ihā kōnāg gāy, ha 'āmuuk gāy kamah, tu mīpkox mō'yōn, ha yāy mahamnām kōnāg yīmū', ha kōnāg te mīpkox hā mō'yūm, pa Yeyox mō'yōn.

25 Ha tik xop te Yeyox yīkāgnāg hā' mōg, tu tuhuk, ha yāy koxak, ha:

—Yāyā! Mō'ōn hok, ka yūmūg xakix! Kaxīy.

26 Ha Yeyox te:

—Teptu yā 'ākuxānōg? 'Ākuxa mām pu'ūgnāg 'ūgkopah! Kaxīy.

Tu' yok, tu 'āmuuh gāy tu' xat, xix kōnāg gāy tu' xat, pu tu xuxi', ha' xuxi'.

27 Ha tik xop te' pēnā ka'ok, 'ūkuxānōg tu', tu:

—Tik 'ūm 'ōhōm? Yā 'āmuuh gāy xat, xix kōnāg gāy xat, ha' yīpkox pip, hu' xuxi'! Kaxīy.

Yeyox te yāmīy kummuk mōy

28 Ha ta' mōg Yeyox, tu hāpxexka Ganat tu' mōg, tu' mōg Ganinet yōg kōnāg xexka xatapa', tu mōktu' xupep, pa tik 2 nūn, ha yāmīy kummuk tek-te'ex kummuk, yīy xukpot tu' tihi'. Ha yāmīy te' gāyāhā', yīy tikmū'ūn xohix te' yīpkutuk, tu xukpot yōg putat nōā'yēn, hu' yīmmap hā' mōg.

29 Hāpxip 'ohnāg 'ihā tik yīy ka'ok, tu:

—Xate tep mūn putup? 'Āmūn yā Topak-tok. 'Ok

nūn, nūy 'ūgmūg kummugā hāmāxap? Kaxīy.

30 Ha ta' pip xapup, tu mīxux māhā',

31 ha yāmīy te:

—Pēyā xatekmūg mōy, 'āpu' xat 'ū xapup kopak mūg mōxakux. Kaxīy.

32 Ha:

—Mōg, nūy mōxakux. Kaxīy.

Ha' mōg, tu xapup xop hā' mōxakux, ha yīktix yīmū' pip, tu yīxo mō'ka'ok, tu kōnāg xexka tu' mōxaha', tu kōnāg hā' mōxakux, tu' xakix kōnāg xexka kopah.

33 Ha tik xop te xapup pēnāhā', tu nū'paha', tu kōmēn ha' mōg, tu mōktu mōxaha' kōmēn tu', tu hām'āktux, tu yāmīy kummuk 'āktux, xix tik 2 'āktux, yāmīy te nōm gāyāhā'.

34 Ha ta' nūn kōmēn yōg tikmū'ūn xohix, tu Yeyox ha' nūn, tu' pēnāhā', 'ihā tu' xak, pu nōm hāpxexka nīm, nūy mōg, ha' mōg.

9

Yeyox te tik te hāpkumep hok hittupmāhā'

1 Ha ta' mō'nāhā Yeyox, tu mīpkox hā mō'nāhā', tu kōnāg yīmū' mōg, tu' mōg, tu mōktu kōmēn Kapānān tu' xupep.

2 Ha ta' tikmū'ūn te tik nūnnāhā', ha hāpkumep hok, yīy tikmū'ūn te tutpe hā mō'tat. Ha Yeyox te' pēnāhā', tu tikmū'ūn kuxa mām ka'ok pēnāhā', tu tik te hāpkumep hok pu hām'āktux, hu:

—'Ūgnix 'āhittup. Yā Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā' pu tu kux. Kaxīy.

³ Ha tik xop te hāmyūmmūg 'ūm te:

—Nūhū tik te yāy 'āktux Topah! Yā' koit. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te tik xop yōg hāmpē'paxex yūmmūg, hu:

—Teptu 'āxop te hāpkummuk pe'āpaxex?

⁵ Piyā' ka'ok, pe hāpkummuk mīy'ax xaxogā'ax 'āktux, pe' yok nūy hāpkumep'ax 'āktux?

⁶ 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu xa hāmyūmmūgāhā', xayīy hāmyūmmūg. Yā Topa te 'ā' hōm yāy 'āxet'ax 'ūyīy hām xexka tu hāpkummuk mīy'ax xaxogā'. Kaxīy.

Tu' yōkānām, tu tik te hāpkumep hok xat, hu:

—Āyok, nūy 'āknīhāxip, tu tutpe pepi' xup, nūy 'āpet ha mōg. Kaxīy.

⁷ Ha' yok, tuknīhā' xip, tu yāy pet ha' mōg.

⁸ Ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tu kuxānōg, tu Topa max 'āktux. Yā Topa te tikmū'ūn ka'ogāhā pu tu' nōy hitupmā'!

Yeyox xix Māteo

⁹ Tu ta' mōg Yeyox, tu hāpkumep, 'ihā tik nōy pēnāhā', ha tik te gohet puknōg pu' hām, nūy nōm pupi tayūmak pop, tu' xuxet'ax Māteo, tu gohet yōg petnāg kopa' xip, nūy tayūmak pop, ha Yeyox te:

—'Ūkpe mōg. Kaxīy.

Ha Māteo yok, tuknīhā' xip, tu ta' mōg Yeyox mūtik,

¹⁰ tu'yāy xip'ax ha' mōg, nūy tu' xit, ha Yeyox te nōm mūtik mōg, tu' xit, 'ihā Māteo xape xop nūn, xix tik te nōm

mūtik tayūmak pop nūn, xix tikmū'ūn kummuk nūn, tu Yeyox mūtik xit, xix 'ūyōg tik xop mūtik xit,

¹¹ ha Paniye xop te' pēnāhā', tu Yeyox yōg tik xop yīkopit, hu:

—Teptu 'ōgnū Notot xit tayūmak pop xop mūtik, xix tikmū'ūn kummuk mūtik xit? 'Ap max'ah. Kaxīy.

¹² Ha Yeyox te' xupak, hu:

—Tikmū'ūn hittup te notot xak 'ohnāg, pa 'ūpakut xop te' xak.

¹³ Mōg, nūy Topa yōg tappet mō'kupix, nūy hāmyūmmūg, ha: “A 'ātep-tup'ah xokxop mō'hap 'ūg hax. Āmhok. Pa 'āte tikmū'ūn te hāpxopmā maxp-tup.” Kaxīy. Yāk nūn, nūy tikmū'ūn kummuk xānā', 'ūyīy tu hupmā', ha 'āte' xānā 'ohnāg tikmū'ūn te yāy max pe' paxex. Kaxīy.

Yeyox te' xit hok 'āktux

¹⁴ Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yoām yōg tik xop nūn, nōm tep-tox pix yōg tik xop nūn, tu Yeyox ha' nūn, tu nūktu' yīkopit, hu:

—'Ūgmūg xit hok punethok, xix Paniye xop xit hok punethok. Teptu 'ōg tik xop xit hok'ah? Kaxīy.

¹⁵ Ha Yeyox te hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu:

—Tik te yāytaha', tu 'āmuk xexka mīy, tu' xape xop xānāhā', puyīy nū mūtik tu hittup. 'Ok potaha 'ūxape xop 'ihā tik te yāyta'ax te nū mūtik xip? 'Ap pota'ah. Yā' hittup! Pa tik te yāyta'ax mōg,

tu 'āmuk xexka kuxyāhā',
ha nōmhā' xape xop hittup
'ohnāg. 'Ap xit putup'ah.
'Ūgmōg, puxik yōg tik xop xit
hok kamah.

16 –Tikmū'ūn te topixxax
kutut tu nō yāg xex, tu' xap,
'ap yāg tup xap'ah topixxax
kutut tu', ka yāy pot. Kaxīy
Yoām yōg tik xop te mōnāyxop
yōg hāpxopmā'ax hittap tat,
ha' yōg tik xop te yōgnū
hāpxopmā'ax tup tat.

17 Ha tikmū'ūn te xupyāg
hep mīy, tu' xokxax kutut
kopa' xuk 'ohnāg, ka nō xax
kutut tu yāy pot, ha' hep
te hām tu nū'nāhā', ha' nōg.
'Āmhok. Pa xupyāg hep tup
xuk xokxax tup kopah, nūy
ti ka'ok. Kaxīy Yoām yōg tik
xop te hāpxopmā'ax hittap tat
putup, tu nōm tup putup nōg.
Kaxīy.

*Yeyox te 'ūn xix kakxop hex
hittupmāhā'*

18 Yeyox te hām'āktux 'īhā
Yoneo xop yōg tik te' xat'ax
nūn, tu nūktu' kopaxux hā'
nāhā', tu:

–Hōnhāk-tok hex xok. Mā',
nūy 'ūkpet ha mōg, nūy tu
tukūm yīmū yīm xeh, nūy
putpu' hīnnā'. Kaxīy.

19 Ha Yeyox mōg, ha ta tik
pe' mōg, ha tik xop te nū
mūtik mōg kamah.

20 Ha 'ūn nūn, tu
hāmyāxatamuk xohix te 12 hā'
pakut, ha 'ūn yōg hāmpakut'ax
hā' pakut, tu Yeyox xāmpa'
xip, tu' xax kuxyā 'āpit, hu:

21 “'Āte' xax 'āpit putup
mō'ka'ok, 'ūghittupmā'.” Kaxīy.

22 Ha yōkānām, tu 'ūn
pēnāhā', tu:

–'Ākuxānōg hok, Nixix!
'Āhittup, 'ākuxa yūm ka'ok tu'.
Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'īhā 'ūn hit-
tup.

23 Ha ta' mōg Yeyox, Yoneo
xop yōg tik te' xat'ax pe' mōg,
tu mōktu mōxa tik pet tu', tu'
mōxakux, tu nō hāpkot yōg kax
'āpak, ha tikmū'ūn xohix te
mīptut kopa' pip,

24 ha Yeyox te:

–Mōg, nūy 'āpep hāptopa'.
'A kakxop 'ūm xok'ah, yā
mō'yōn! Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te nō yīxix,

25 tu' mōg, 'īhā Yeyox te
kakxop hex pet ha mō'nāhā',
tu' yīm mūg, ha' yok, tuknīha'
xip,

26 ha tikmū'ūn xohix te'
yūmmūg, tu' xe' xuktux
hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn
pu'.

*Yeyox te tik pa hok 2 pa
nāhā'*

27 Ha ta' mōg Yeyox, tu pu-
tat hā' mōg, pa tik pa hok 2
tihi', tu' pe' mōg, tu' yīy ka'ok,
tu:

–'Āmūn yā mōnāyxop
Namix mōkputox, yīk mūg
kuxa ka! Kaxīy.

28 Ha Yeyox te mīptut hā
mō'nāhā', ha tik pa hok te'
yīka' tihi', ha:

–'Ok 'ākuxa mām ka'ok
'ūgmūn kopah? 'Ok
'āhittupmā'ax 'āte'? Kaxīy.

Ha:

–Hamūn! Kaxīy.

29 Yīy Yeyox te' pa 'āpit, tu:

—Hāmpēnā! 'Ākuxa mām ka'ok 'ūgkopah. Yā' puxi'. Kaxīy.

³⁰ Tu' pa maxnāhā', ha hāmpēnā max. Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn xop pu' xuktux hok! Kaxīy.

³¹ Pa tu ta' mōg, tu Yeyox 'āktux hāpexka yōg tikmū'ūn xohix pu'.

Yeyox te tik yīy hok yīgāhā'

³² Tu' mōg, 'ihā tikmū'ūn te tik yīy hok nūnnāhā', tu Yeyox ha' nūnnāhā', ha yāmīy kummuk te tik kummugāhā', pu tu yīy hok,

³³ ha Yeyox te yāmīy xut, tu tu' mō'kutnāhā', tu' xat pu mōg, 'ihā tik yīy, tu hām'āktux. Ha tikmū'ūn kuxānōg, tu:

—Tep te 'ūm nūhū'? Yā hōnhā 'Iyaet yōg tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg pēnā hāmāxap. Hōmā 'ap pēnā'ah. Kaxīy.

³⁴ Pa Paniye xop gāy, tu:

—Yā Hāmgāyāgnāg mūn te Yeyox ka'ogāhā pu yāmīy kummuk mōy. Kaxīy.

Yeyox te tikmū'ūn kuxa ka'

³⁵ Ha ta Yeyox te hāpkumep, tu kōmēn xohix ha' mōg, xix xip tu xexka xohix ha' mōg, tu hāmyūmmūgāhā Topa pet kopah, tu hām'āpak max'ax 'āktux, xix Topa te tikmū'ūn xat'ax 'āktux, tu tikmū'ūn pakut hittupmāhā', yā hāmpakut'ax xohix mōy, nūy nō tu hittupmā',

³⁶ 'ihā tikmū'ūn pēnāhā', tu' kuxa ka', 'ūp-xehnāg pip hah, tu kahnēn xop putuk, tik te nōm pēnā 'ohnāg putuk,

³⁷ yīy yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Yā hāpxop ta punethok, puyīy pet ha yīkūy, nūy kopa nū' xok, pa tikmū'ūn kutōgnāg pip nūy nō yīkūy.

³⁸ 'Āpu, hāpxa xuxyā tu' xax, pu tikmū'ūn xānā', puyīy hāpxop ta nūnnā'. Kaxīy. Ha kaxīy Yeyox te tikmū'ūn 'āktux. Yā punethok te Topa xak, pāyā 'a' xipi yūmmūg'ah. 'Āpu Topa tu' xax, pu tik nū'pok, puyīy tikmū'ūn yūmmūgā max, nūy Topa ha mōgā'.

10

Yeyox yōg tik xop te 12

¹ Tu ta yāy yōg tik xop xānāhā', nūy mō'pok, tu yāy 'āxet'ax hōm pu yāmīy kummuk tu mōy, nūy tikmū'ūn pakut xohix hittupmā',

² ha tik xohix te 12 mō'pok, ha' xuxet'ax te: Xīmām, yā' xuxet'ax nōy Pet, xi' taknōy 'Ānene', xix Tiak, xi' taknōy Yoām. Yā Yemeneo kutok 2,

³ xix Pinip, xix Matōmēo, xix Tōmē, xix Māteo, nōm te gohet pupi tayūmak pop, xix 'Appeo kutok 'āxet'ax Tiak kamah, xix Tanep,

⁴ xix nōm tik te Yoneo xop xexkanāp-tup, tu' xuxet'ax Xīmām kamah, xix Yot 'Ixkanot, nōm te mō'āmā', nūy gāyxop mōgā Yeyox hah.

Yeyox te tik te 12 mō'pok

⁵ Ha Yeyox te mō'pok, tu: —Hāmpuknōg xop ha 'āmōg hok, xix Xāmānit yōg kōmēn ha 'āmōg hok,

6 'ām̄hok. Pa 'Iyaet yōg tikmū'ūn xax, yā Yōneo xop, yā kahnēn te hāmyūmmūg hok putuk nō'ōm, tikmū'ūn te nōm xaxok hah. 'Ūxax, nūy 'ūm pipi',

7 nūy hām'āpak mǎx'ax 'āktux, hu: “Hōnhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, puyīy tu yīpkox pi'.” Kaxīy.

8 Tikmū'ūn hittupmā', xi' xax kunut xop pu' xax tapmā', xix hāmpakut xop xohix tupmā'. Tikmū'ūn xakix xop hīnnā putpu', xix yāmīy kummuk mōy tikmū'ūn kopah, pu tu hittup. Topa te xa' hok hittupmāhā', yīy tayūmak pop hok 'ūyānān tu', 'īhā 'ānōy hittupmā'. Yā' hok hittupmā'.

9 Tayūmak xexka ta hok,

10 xix tut ta hok, nūy hāpxop xuk, xix topixxax punethok ta hok, xix pataxax, xi' kuptōy ta hok. 'Ām̄hok. Tikmū'ūn hām, puxix tu xit max, puxix tu' pip max kamah, yīy hāpxop punethok ta hok. Pūyā tikmū'ūn xa' popmā hāpxop xohix.

11 —Kōmēn xix xip tu xexka ha mōxakux, 'āpu tikmū'ūn max xax, xayīy 'ūpet kopa 'āpi', 'āpihi nūy nox pi', 'īhā kōmēn kopa hām'āpak max'ax 'āktux, tu mōktu putpu 'āmōg.

12 Tikmū'ūn pet ha mōxakux, 'āpu' xuxyā pu hām'āktux, hu: “Pūyā tikmū'ūn kuxa mām, nōm te 'āpet kopa' pip,” Kaxīy.

13 Tikmū'ūn te 'āxop pu: “Mōnāy, nūy pihi' nūnteh,” kaxīy, yīy ta' pi', ha nōm

tikmū'ūn kuxa mām putup. Pa tikmū'ūn te: “Mōnāy hok, pa mōg!” kaxīy, hu ta nōm tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg.

14 Pēyā kōmēn yōg tikmū'ūn 'āp-tup nōg, tu 'āxīnnā hok, 'āpu mōy, tu hāpkōnōn xit 'āpata tu', pu tikmū'ūn xohix pēnā', nūy yūmmūg. Yāp-tup nōg xop yīpkox 'ohnāg.

15 'Ūxaxok hok: hāptup mō'nāp-tup 'īhā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu kōmēn Xonōm yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, xix kōmēn Gōmōg yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, pa tikmū'ūn yīpkox hok xop kuxa ka 'ohnāg.

Tute hāpkummugā'ax 'āktux

16 —'Ūg 'āpax: 'Āte mō'āpok tikmū'ūn gāy kopah. Pa mōxip, nūy hāmyūmmūg, pu 'ākix hok, nūy hāmgāy te kahnēn kix putuk hok. Kāyā gāy xop te hāmyūmmūg, xix kuxxuxtut gāy 'ohnāg. Xapi 'āxop gāy hok kamah, pāyā hāmyūmmūg, nūy hāpkummuk mīy hok.

17 'Ōg pa 'āti! Tikmū'ūn gāy te 'āmūg putup, nūy 'āhīy, nūy 'āmōgā tik pa te hāmyūmmūg keppah, tu xikot hā 'ākix putup Topa pet kopah.

18 Yā 'āxop mōg 'ūgmūtik, yīy tikmū'ūn te 'āmōgāp-tup gohenanok xop keppah, xix hāpxexka yōg tik te' xat'ax keppah, pu 'ōg hāpxopmā'ax kopit, yīy 'āxop te hām'āpak max 'āktux putup 'ūxat'ax xop pu', xi' puknōg xop pu'.

19 Āmōgā, 'āpu 'āxutigā hok, hu: "Āte putep 'āktux'ax?" kaxīy, xix: "Āte hām'āktux 'ūm 'āktux'ax?" kaxīy. Āxutigā hok. Hāpxip 'ihā Topa te xa hām'āktux yūmmūgāp-tup, xa hām'āktux.

20 Yā yāy yōg hām'āktux xa yūmmūgāp-tup, xayīy hām'āktux, tu 'ōg 'Ātak Topa Koxuk pupi hām'āktux.

21 —Ha tikmū'ūn punethok te yāy xape mōgāp-tup pu gāyxop tu kix, ha' tak xop tek-tok xop mōgāp-tup pu' kix, hak-tok xop te' tak mūtik yāytukmīy putup, tu' kix putup,

22 yā tikmū'ūn xohix te 'āp-tup nōg putup, 'āmōg 'ūgmūtik hah, pa 'āpu nōā' tot, ha mōktu' kux. Yā Topa te' gāyxop nōāp-tup, tu 'āmōy putup hāpkummuk mīy xop kopah, xa mōg.

23 Tikmū'ūn te xa hāpkummugā', 'āpu nūmān, nūy kōmēn nōy ha mōg. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'A 'āxop te hām'āktux kux putup'ah 'Iyaet yōg kōmēn xohix kopa, 'ihāk nūn, 'a xate hāpxopmā kux putup'ah, 'ihāk nūn, 'ihā 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok nūn.

24 —Tik te hāmyūmmūgāhā', tu hāmyūmmūg max, pa tik nōy te hām'āpak, tu hāmyūmmūg kutōgnāg. Ha' xuxyā te' xat, hu' ka'ok, pa kāmānat yīpkox pip, hu' pu'uk.

25 Yā' max tik te hāmyūmmūgā' kōpxix yōg hām'āktux 'āpak, tu mōktu hāmyūmmūg, nūy 'ūyōg yūmmūgā'ax putuk.

Ha kāmānat max hām, nūy māynāg mīy, tu' xuxyā putuk. Pax pu' xuxyā yā Meyemo', puxix tu kummuk nām, ha' yōg kāmānat kummuk xexka kamah.

26 —Yīy tikmū'ūn yīpkutuk hok. Tikmū'ūn te hāpxopmā'ax xaptop, pa Topa te hāpxopmā xaptop'ax tu' mūg putup, puyī' xohi' pēnā'.

27 'Āte xa hām'āktux 'āmñy 'ihā', nūy xe' xuktux hāptup 'ihā'. 'Āte 'āxop 'āp-xet pu hām'āktux, ha 'āxop te hām'āktux ka'ok putup, puyī' xohi' yūmmūg.

28 Tikmū'ūn yīpkutuk hok. Yā 'āyīn putex'ax, pa 'ākoxuk putex hok. 'Āpu Topa yīpkutuk. Tute 'āyīn nōā'ax xix 'ākoxuk, nūy kuxap hā mō'hap Hāmgyāgnāg Pet tu', ha 'āxūy xuxi'ohnāg.

29 Putuxnāg ta manat, yā tayūmak kutōgnāg hā hāmenax, pa Topa te nōm xop putup pax, tu' pēnā max, pu hām tu tu nā hok, ha' xaxok 'ohnāg,

30 tu 'āxop mō'āyāy xe'ēgnāg, tu mō 'āxe kupix, nūy 'āxe xohix te xīy yūmmūg, 'āp-tup pax tu'.

31 Yā Topa te mō'āyāy xe'ēgnāg, yīy 'ākuxānōg hok!

Yeyox yūmmūg hok 'āktux

32 —Tikmū'ūn xohix te: "Ūgmūn yā Yeyox yōg," kaxīy, puyīy tikmū'ūn xupax, kōpxix 'Ātak Topa pu' yānān tu hām'āktux, nōm te pexkox tu' xip pu hām'āktux, hu: "Ōhōm yōgnū'." Kaxīy.

33 Pa tikmũ'ũn te' nōy xop keppa hām'āktux, hu: "Ūgmũn 'ā Jesus yōg'ah," kaxīy, kopxix 'Ātak Topa pu' yānān tu hām'āktux, yā yōg 'Ātak te pexkox tu' xip pu hām'āktux, hu: "Ōhōm 'ap yōg'ah." Kaxīy.

Tute yāytukmīy 'āktux

34 —'Ak nūn'ah, nūy 'ūhep xop xohix kuxa māmā'. 'Āmhok. Pak nūn, hām tuk nūn, pu tikmũ'ũn yāytukmīy,

35 xik nūn puk-tok pit xop yāy tak xop mūtik yāytukmīy, xik nūn puk-tok hex xop yāy tut xop mūtik yāytukmīy, puk-tok xetut xop yāy yīpxox mūk tut mūtik yāytukmīy.

36 Yā tikmũ'ũn te yāy xape hā' puknōg, 'ūgāy tu'.

37 —Tikmũ'ũn te' tak putup pax hāmāxap, pe' tut putup pax hāmāxap, tuk-nāy tuk putup, puxix 'ūgmūtik tu hāpkumep hok. Ha tikmũ'ũn tek-tok pit putup hāmāxap, pek-tok hex putup hāmāxap, tuk-nāy tuk putup, puxix 'ūgmūtik tu hāpkumep hok.

38 Pa tikmũ'ũn tek putup hāmāxap, nūy 'ūgmūtik xok, puxix 'ūgmūtik tu hāpkumep mō kuma' mōg.

39 Tikmũ'ũn xok 'ohnāg putup, puxix tu xok, ha tikmũ'ũn te Topa tu' xok, puxix tu hi mōkuma' mōg.

Topa te hāpxopmā max hā' yānān

40 —Tikmũ'ũn te 'āp-tup, puxix 'ūkputup, ha Topap-tup kamah, nōm te nūgkutnāhā'.

41 Tikmũ'ũn te Topa yōg nū'kutnā'ax putup, Topa te nū'kutnāhā' puyīy yāy pupi hām'āktux, puxix pexkox yōg hāpxop pop, nū'kutnā'ax mūtik pop putup. Ha tikmũ'ũn te tik max putup, 'ūmax hah, yā tik max xop mūtik pop putup pexkox yōg hāpxop.

42 —'Ūxaxok hok: Tikmũ'ũn te Topa yōg tik kutōgnāg pu kōnāg tat, puyīy xo'op, tu' tat tik tek mūtik mōg hah, puxix pexkox yōg hāpxop pop xe'e. Tu ta tu' kux.

11

Yoām nōm tep-tox pix te Yeyox ha mō tik pok

1 Tu hām'āktux kux, tu yāy yōg tik xop pu' xat kux, tu ta' mōg Yeyox, nūy hāmyūmmūgā', nūy kōmēn xohix yīkāgnāg hā hām'āktux.

2 Ha ta' xip Yoām kanet kopah, Yoām nōm tep-tox pix, tu Kunnix 'āpak, hu yāy yōg tik xop mō'pok,

3 pu Yeyox yīkopit, hu:

—'Ok 'āmūn yā Topa yōg yāy kutnā'ax xe'e', pe tik nōy nūn? Kaxīy.

4 Ha Yeyox te:

—Putpu mōg, nūy Yoām pu hām'āktux, nūy hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg 'āktux, 'āte nōm hāpxopmāhā'. Yā 'āxop te' pēnāhā', tu' xupak.

5 Hām'āktux te kaxīy: Tikmũ'ũn pa hok te hāmpēnā max, xix hāpkumep hok xop te hāpkumep, xix yāy xax kunut xop xax tup, xix hām'āpak hok xop te hām'āpak max, xi'

xakix xop te putpu' hi', xi' hok xop te hām'āpak max'ax'āpak.

6 Yā tikmū'ūn kuxa hittup, nōm kuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, tuk yīkopit 'ohnāg. Kaxīy.

7 Ha Yoām yōg tik xop mōg, ĩhā Yeyox te tikmū'ūn pu Yoām 'āktux, hu:

—Āmōg hām panip xexka hah, nūy Yoām pēnā'. Tep-tep pēnāhā? 'Ok mītkup pēnāhā', 'āmuuh te nōm mahap?

8 Tep-tep pēnāhā? 'Ok pēnāhā tik te topixxax max tat? 'Āmhok! 'Ūptexop mūn te mīptut xexka tu' pip.

9 'Āpu, 'āyīy: Xatep-tep pēnāhā? 'Ok pēnāhā tik te Topa pupi hām'āktux? Hamūn! 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yoām te Topa pupi hām'āktux xe'e'.

10 Yā Topa yōg tappet te Yoām 'āktux, yā Topa te Yoām 'āktux, hu: "Āte mō tik kutnāhā', 'āte nōm mō'kutnāp-tup 'ākeppah, nūy 'ōg putat maxnā'." Kaxīy.

11 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tik xop hittap yā' xexka miāx, ha ta Yoām xexka xe'e'. Pāyā tikmū'ūn yīpkox pip xop xexka xe'ēgnāg.

12 Hōmā Yoām te Topa yōg hām'āktux 'āktux, xix hōnhā', ha tikmū'ūn te hāpxopmā xe'ēgnāg, Topa te' ka'ogā hah, ha' yīpkox pip.

13 Yā tik xop te Topa pupi hām'āktux xop xohix te hām'āktux, tu Topa te tikmū'ūn xat 'āktux, ha Mōyyex yōg xat'ax te' xuktux kamah.

14 Ha Topa yōg tappet te mōnāyxop hittap 'Enit 'āktux, yā Topa pupi hām'āktux nō'ōm, yā Yoām xix 'Enit te yāy putuk, Topa te nōm nū'pok hah.

15 'Āyīpkox pi', nūy hām'āpax.

16 —Hōnhā tikmū'ūn tep-tep putuk? Tute kakxop putuk. Kakxop te hāmnuhnōg tu' mām, ha yā' yīy ka'ok 'ūnōy xop pu', hu:

17 "'Ūgmū'āte kāyāhā', yāyta'ax kāyā putuk, pa 'āxop te hāmyā 'ohnāg. Ha ta kāyāhā nō 'āpkot kāyā'ax putuk, pa 'āxop pota 'ohnāg." Kaxīy.

18 Kaxīy Yoām tep-tox pix, tu' xit hok, xix xupyāg xo'op hok, ha' xohix te: "Yāmīy kummuk te nōm kopa' xip." Kaxīy. Pāyā' koit.

19 Hak mūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn, tuk xit xi' xo'op, ha' xohix te: "Pēnā! 'Ōhōm xit xexka nām, xi' xo'op xexka nām, tu tik kummuk hā' xape, xix nōm xop te gohet pupi tayūmak pop hā' xape," kaxīy. 'Ok max, pe' kummuk nō'ōm? Xate' yōg hāpxopmā'ax kopit, hu' yūmmūg. 'Ūkux. Kaxīy.

Kōmēn yōg tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg

20 Tu ta xe kōmēn yōg tikmū'ūn 'āktux kummuk, ha kōmēn yōg tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, pāyā hāpkummuk mīy kux 'ohnāg, tu yāyhāhup 'ohnāg. Yīy Yeyox te:

21 —Kōmēn Konāy yōg tikmū'ūn xūy putup, xix kōmēn Metxax yōg tikmū'ūn xūy putup. Tute hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, ha yāyhāhup 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy kux. Pax pu kōmēn hittap Tinok yōg tikmū'ūn pēnā', pax pu kōmēn hittap Xinōm yōg tikmū'ūn pēnā', puxix yāyhāhup, nūy xagok hā mō'tat, tu putok nū'xok yāy putox yīmū', puyī' xohix yāyhāhup yūmmūg.

22 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'ūxaxok hok: 'Āmnīy 'ūm mō'nāp-tup 'ihā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu kōmēn hittap Tinok yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, xix kōmēn hittap Xinōm yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, pāyā kōmēn Konāy yōg tikmū'ūn kuxa ka 'ohnāg, xix kōmēn Metxax yōg tikmū'ūn kuxa ka 'ohnāg.

23 Ha Kapānān yōg tikmū'ūn te hāmpē'paxex, hu: “'Ūgmūg mōg pexkox hah.” Kaxīy. Pāyā' mōg 'ohnāg. Yā Hāmgāyāgnāg Pet ha' mōg. Tu hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, pāyā' kuxa mām 'ohnāg. Pax pu Xonōm yōg tikmū'ūn hittap pēnā', puxi' kuxa mām ka'ok, nūy kōmēn tu tu' pip nōmhā.

24 'ūxaxok hok: 'Āmnīy 'ūm mō'nāp-tup 'ihā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu Xonōm yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, pa Kapānān yōg tikmū'ūn kuxa ka 'ohnāg.

'Ūkux.

Tute tikmū'ūn xapit pu tu' kuxa mām

25 Ta xe Topa pu hām'āktux, hu:

—'Ātak, 'āmūn yā pexkox hā 'āxuxyā', xix hām xexka hā 'āxuxyā! 'Āmax, tu tikmū'ūn te hāmyūmmūg hok xop yūmmūgāhā', puyīy hāmyūmmūg, 'ihā tikmū'ūn te hāmyūmmūg pu' xaptop, puyī' yūmmūg hok.

26 Hamūn. Yā kaxīy xatep-tup. Kaxīy.

27 Tu yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Yōgnū 'Ātak te 'ā' popmāhā' hāpxop xohix. Yāk tak puxehnāg tek-tok yūmmūg, hak puxet te 'Ātak Topa yūmmūg, nūy tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā'.

28 —Mā', 'ūg ha nū', 'ihā 'āteknōg, 'ihā 'ōg hāpxop xak hā' tot hok, ha 'āte 'ākuxa yūmmāp-tup.

29 'Ūg pe mōg, 'ū xa hāmyūmmūgā', 'ūgmūn yāg max, tu yāy kutōgnāg pekpaxex, yīy 'ākuxa yūm putup,

30 ha 'āte 'āxat'ax, xayīy mīy, ha' ka'ok 'ohnāg yōg xat'ax, yīy 'āyīpkox xip, nūy yōgnū hāpxop xak'ax tat, hap-tux 'ohnāg. 'Ūkux. Kaxīy.

12

Yeyox te nit xap 'āktux

1 'Āmnīy xohik-tōgnāg nōg, 'ihā nit xap, ha Yeyox te hāpkumep, tu ta hāpxa xexka xak, ha xuxnāg xetox xap ta', ha tik xop te' pe' mōg, tu' xap

mōy, nūy mā', 'ūp-tup te' kix hah,

² ha Paniye xop te' pēnāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Pēnā! 'Ōg tik xop te xuxnāg ta xetox xap mōy, ha yūmū yōg xat'ax te' xat hok, pu' xut hok nit xap 'ihā'. Kaxīy.

³ Ha:

—'Ok mō'kupix Topa yōg tappet? Hōmā putup te mōnāyxop hittap Namix putex, ha putup te' kix tik te nū mūtik mōg,

⁴ yīy Topa pet xexka hā' mōxakux, tu pām pop, nōm pām te Topa keppa' pip pop, tu' māhā', ha Topa te' xat hok, pu tikmū'ūn mā hok. Yā 'āmānex xop puxet te' mā'ax.

⁵ 'Ok mō'kupix hok xate'? Mōyyex te' xat, pu 'āmānex xop hām nit xap 'ihā', Topa pet xexka kopa hāpxopmāhā', tu hāpxopmā max.

⁶ Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa pet xexkah, pak mūn xexkah xe'ēgnāg.

⁷ A 'āxop te hāmyūmmūg'ah, tu Topa yōg tappet mō'kupix, 'ihā hāmyūmmūg 'ohnāg, ha: “Ātepxop mō'hap'ax 'ūyīy hax 'ātepxop nōg.” Kaxīy. Pax xa 'āxop nōm hām'āktux'ax yūmmūg, puxix yōg tik xop 'ūhitop kopit 'ohnāg.

⁸ Yākmūn Tikmū'ūn Kutok, tu nit xap hāk xuxyā kamah. 'Ūkux. Kaxīy.

Tik yīm nīā hittupmāhā'

⁹ Tu ta' mōg, tu Topa pet ha' mōg,

¹⁰ pa tik xip, tu' yīm nīā', ha tikmū'ūn te Yeyox yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy kupeh, nūy nit xap 'ihā hām hā'kupeh, hu' yīkopit, hu:

—'Ok yūmū yōg xat'ax te' xat, 'ok pe' xat hok, 'ūhittupmā nit xap hā? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Tikmū'ūn yōg kahnēn puxet, tu nit xap 'ihā hāpkox kopa' nāhā', puxix tik xut, mō'ka'ok,

¹² ha kahnēn kutōgnāg yā manat, ta tikmū'ūn xexkah, Topa te mō'yāy xe'ēgnāg, tu te takat putuk. Yīy yūmū yōg xat'ax te' xat 'ū yūmūg nōy hā tehet nit xap 'ihā'. Kaxīy.

¹³ Tu tik yīm nīāa pu hām'āktux, hu:

—'hu:

—Āyīm koa! Kaxīy

Ha' koa', tu' hittup, ha' yīm te' yīm nōy putuk.

¹⁴ Yīy ta' mōg Paniye xop, tu yāy mūtik hām'āktux, Yeyox putex putup tu'.

Topa te yāy tik yāyikutnāhā'

¹⁵ Ha Yeyox te hāmyūmmūg, hu ta' mōg, ha tikmū'ūn te' pe' mōg, ha' pakut xop xohix hittupmāhā',

¹⁶ tu' xat, pu tikmū'ūn nōy pu' xuktux hok, nūy Yeyox 'āktux hok.

¹⁷ Hōmā 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', pu tikmū'ūn mō'kupix, ha Yeyox 'āktux, yīy:

¹⁸ —Topa te hām'āktux, hu: “Āte nūhū tik yāyikutnāhā', nūy mō'kutnā', tu mō'yāy xe'ēgnāg, hak kuxa hittupmāhā'.

'Ūgkoxuk te nōm kopa' xip
putup, nūy 'ūgmūn
'āktux,

pu yōgnū putat 'āktux 'ūhep
xop xohix pu', tu
hāpxe'e 'āktux putup.

19 Tu hām'āktux hā' nōy yānān
putup 'ohnāg, tu' yīy
ka'ok putup 'ohnāg,

tu kōmēn yōg putat hā
hām'āktux 'āhīynāg
putup'ah.

20 Tu tikmū'ūn hok xop kuxa
kap-tup,

tu' pu'ūgnāg xop mō'nīynām
putup, puyīy tu ka'ok,

tu hāpxopmā ka'ok putup,
nūy tikmū'ūn pu
hāmmaxnā mō'kuma'
mōg.

21 Ha' hep xohix xop kuxa
mām ka'ok 'ūkopah, tu
hāmmax hip."

'Ūkux. Kaxīy.

Yeyox xix Meyemo

22 Ha ta' xip tik pa hok, ha'
mōgāhā Yeyox hah, ha' yīy
hok kamah, yā yāmīy kum-
muk te tik kopa' xip. Yeyox te'
hittupmāhā', ha hāmpēnāhā',
tu hām'āktux.

23 Ha tikmū'ūn xohix
kuxānōg, tu' yīkopit, hu:

—'Ok nū tik mōnāyxop
Namix hā' mōkputox? Kaxīy.

24 Ha Paniye xop te' xupak,
tu:

—Meyemo te yāmīy xop xo-
hix xat, tu Yeyox ka'ogāhā'
pu yāmīy kummuk xop mōy.
Kaxīy.

25 Pa Yeyox te nōm xop te
hāmpe'paxex yūmmūg, hu:

—Hāpxexka yōg tikmū'ūn te
yāytukmīy, puxix tu nōg, xi'

xape xop nōg'ax, 'ūyāytukmīy
tu'.

26 Pax pu Hāmgāyāgnāg xop
yāytukmīy, tu yāy mōy, puxix
tu nōg kamah.

27 'Āxop te: Meyemo te
Yeyox ka'ogāhā' pu yāmīy
kummuk mōy. Kaxīy. Xate'
koit. 'Ū 'ūm te 'ōg tik xop
ka'ogāhā pu' mōy? 'A'
Meyemo'ah. Ha kaxīy 'ūxohix
te xate yā' koit yūmmūg.

28 Pa Topa Koxuk tek
ka'ogāhā 'ū yāmīy mōy, xa
'āxop yūmmūg. Yā hōnhā Topa
te tikmū'ūn xat nūnte'.

29 —Tik 'ūm ka'ok xip, yīy tik
te hāpxop hā' xupxet te' pet hā
'ā mō'nā'ah, nūy tu' xupxet.
Pa tik ka'ok kīy, puxix hāpxop
xohix hā tu xupxet, yīy 'āte
Hāmgāyāgnāg kīy hāmāxap,
nūy kūnāy tu yāmīy kummuk
mōy tikmū'ūn kopah.

30 —Tik tek mūtik mōg hok,
puxik tukmīy. Ha ta tik te 'āhā
te hok, puxik kummūgā',

31 yīy 'āte xa hām'āktux
xe'e': Tikmū'ūn te Topa 'āktux
kummuk, puxix Topa' xax-
ogā pu tu kux, pa timū'ūn te
Topa Koxuk 'āktux kummuk,
puxi' xaxogā 'ohnāg, pu tu
xip.

32 Tikmū'ūn te Tikmū'ūn
Kutok 'āktux kummuk, puxix
Topa' xaxogā pu tu kux,
pa tikmū'ūn te Topa Koxuk
'āktux kummuk, puxi' xaxogā
'ohnāg mō kuma' mōg.

Mīpkup max xix mīnta max

33 —Mīpkup max te mīnta
ta max taha', ha ta mīpkup
kummuk te mīnta ta kummuk
taha', yīy tikmū'ūn te mīnta

pēnāhā', tu' kup yūmmūg kamah, 'ok pe' max, 'ok pe' kummuk.

³⁴ Āxop yā kāyā gāy kutok xop! Ākummuk, hu hām'āktux kummuk. Ap hām'āktux max yūmmūg'ah. Tik kuxa kummuk, puxix tik hām'āktux kummuk, pa tik kuxa max, puxix tik hām'āktux max.

³⁵ Tikmū'ūn max te' kuxa max tu hāmmax 'āktux, ha ta tikmū'ūn kummuk te' kuxa kummuk tu hāpkummuk 'āktux.

³⁶ —Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa yōg hāptup mō'nāp-tup, Īhā Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax xohix kopit, tu' yōg hām'āktux hitop kopit putup, 'ok pe yā' max, 'ok pe yā' kummuk.

³⁷ Yā 'ōg hām'āktux hā Topa te' āxop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yūmmūg, 'ok pe' āmax, 'ok pe' ākummuk. Kaxīy.

Yoneo xexka xop te hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak

³⁸ Ha ta' pip tik te hāmyūmmūg xop, tu Yeyox pu hām'āktux, ha Paniye xop 'ūm te:

—Ūgmū'āte 'āp-tup xa hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tikmū'ūn te nōm mīy hok, 'ūgmūg pēnā'. Kaxīy.

³⁹ Ha:

—Hōnhā tikmū'ūn kuxa kummuk, tu' mām 'ohnāg Topa yōg hām'āktux kopah. Āxop te hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak, 'a' mīy 'āteputup'ah. Āxop te Topa yōg tappet mō'kupix, ha tik hittap Yōn 'āktux, nōm te

Topa pupi hām'āktux, yīy 'āxop te mōnāyxop Yōn yōg hāpxopmā'ax puxet pēnāp-tup.

⁴⁰ Yōn te mām xexka tex kopa' xip, tu' āmnīy tikoxyuk hā' kopa' xip, ha kaxīy 'ūgmūn te hāpkox kopak xip putup, yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tu' āmnīy tikoxyuk hā hāpkox kopak xip putup.

⁴¹ Topa yōg hāptup mō'nāp-tup, Īhā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, ha Nīn yōg tikmū'ūn te' āxop 'āktux'ax kummuk. Yā nōm te Yōn yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip, tu yāyhāhup, nūy kuxyā hāpxopmā'ax kummuk, ha Yōn 'ūk-tōgnāg, ha tak mūn xexkah, pa xate yāyhāhup 'ohnāg.

⁴² Topa yōg hāptup mō'nāp-tup, Īhā hāpxexka Xamah yōg 'ūn tu yok, nōm te hāpxexka yōg tikmū'ūn hittap xat, tu' yok putup, nūy 'āxop kummuk 'āktux. Yā hāptox tu' nūn, nūy tik te' xat'ax hittap Xanomām pēnā', ha ta Xanomām 'ūk-tōgnāg, ha tak mūn xexka'.

Yāmīy kummuk te put pu' mōg

⁴³ —Yāmīy kummuk te tikmū'ūn 'ūm kopa' xip, tu' nīm, tu hām panip ha' mōg, tu' xak, nūy ta pihi'. Ūxip hok,

⁴⁴ puxix tute: “Ūkpet ha putpuk mōg.” Kaxīy. Tu' mōg, tu mōktu tikmū'ūn tu' xupep, tu' mō'nāhā', ha' hok yūm, ha hāpkunut xit, ha mōktu yā' max,

⁴⁵ ha xe' mōg, tu yāmīy kummuk xop nōy xānāhā pu

nū mūtik mōg, tu' tihi', yīy tikmū'ūn xūy xexkah. Ha kaxīy nōm tikmū'ūn kummuk xūy'ax nōmhā. Kaxīy.

Yeyox xape nūn

⁴⁶ Tu hām'āktux ha ta' tut nūn, xi' taknōy xop nūn, tu hāptopa' pip, tu' xak, nūy Yeyox mūtik hām'āktux,

⁴⁷ yīy tik te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Pēnā! 'Ātut xix 'ātaknōy xop te hāptopa' pip, nūy 'āmūtik hām'āktux. Kaxīy.

⁴⁸ Ha:

—Pi'yāk tut? Pi'yāk taknōy xik hex? Kaxīy.

⁴⁹ Tu tikmū'ūn te yāy mūtik hāpkumep xop pēnāhā', tu' yīm xix, tu:

—Pēnā! Nū xop yāk tut, xik taknōy xop xe'e'!

⁵⁰ Yā tikmū'ūn xohix te 'Ātak Topa pu' yīpkox pip, nōm te pexkox tu' xip, puxix yāk xape, tuk taknōy, xik hex, xik tut. Kaxīy.

13

Tik te hāpxop xap xok

¹ Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox mōg hāptopa', tu kōnāg xexka ha' mōg, tu ta' mōg tu mōktu hāpkux tu' xupep, tu' yūm, tu tikmū'ūn yūmmūgāhā', ha tikmū'ūn te' xakot, nūy xupax.

² Yā' xohix xexkah, yīy Yeyox te mīpkox hā mō'nāhā', tu mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, ha mōktu mō'nāhā', tu' yūm, ha tikmū'ūn te yāykote' pip, tu' xakot hāpkux tu',

³ ha Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy

Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tik mōg, nūy hāpxop xap xok,

⁴ tu hāpxa xexka tu' xok, ha' yāg te putat yīka te tu' nāhā', ha putuxnāg te' māmām, ha' nōg.

⁵ Ha ta' yāg nōy te mīkax xap tu' nāhā', ha hām xet kutōgnāg, tu mīkaxxap yīmū' pip, ha' xap xokax mō'ka'ok,

⁶ ha māyōn xupep, tu' nakgāhā', 'ūyīpxatit kutōgnāg pip tu' nakgāhā',

⁷ ha ta' yāg nōy te mīmyām xop kopa' nāhā', tu' tuk mīmyām xop mūtik, pa' xupep 'ohnāg, mīmyām kopa' pip tu', ha' nōg.

⁸ Ha ta' yāg te hām max tu' nāhā', hu' tuk max, tu mōktu xexkah, tu' xap xohix xexka popmāhā', yā' xap puxet te 30 popmāhā', ha ta' xap nōy te 60 popmāhā', ha ta' xap nōy te 100 popmāhā', 'Ūkux. Kaxīy.

⁹ Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūg 'āpax, xa 'āyīpkox pi'. Kaxīy.

Teptu hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā'?

¹⁰ Ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' nūn, tu nūktu Yeyox yīka' pip, tu' yīkopit, tu:

—Teptu xate hām'āktux'ax hā tikmū'ūn nōy pu hāmyūmmūgāhā'? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Topa te 'āxop pu hāmyūmmūgāhā', xayīy hāmyūmmūg. 'Ap nōy xop pu' xuktux'ah, tu yāy yōg tikmū'ūn xat, pa

tikmū'ūn nōy te pexkox yōg hāpxopmā'ax yūmmūg'ah, yīy hām'āktux'ax hā 'āte hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā'.

12 Yā 'āxop te hāmyūmmūg tap, yīy xa 'ā 'ūm yūmmūgāp-tup, ha mōktu hāmyūmmūg xexkah, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg hok, tu hāpxaxok putup, tu mōktu hāmyūmmūg 'ohnāg.

13 Yīy 'āte hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā' nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā'. Yā pa mām, pāyā' pēnā 'ohnāg, tu hām'āktux'ax 'āpak, pāyā' yūmmūg 'ohnāg.

14 Yīy tik hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu:

“Āxop te hām'āpak, pāyā 'a hām 'ūm 'āpak 'ohnāg, tu' pēnāhā', pāyā hām 'ūm pēnā 'ohnāg.

15 Yā tikmū'ūn putox ka'ok, tu mō'yāy yīpkox yīnnīn, nūy hām'āpak hok, xi' pa kīy ka'ok, nūy hāmpēnā hok,

ka hāmyūmmūg, xix yāyhāhup, ka Topa yōg putat hā' mōg 'ūxeheh.

Yā 'āte nōm hittupmā'ax, pāyāp-tup nōg.

Yā Topa te' xuktux tap.”
Kaxīy.

16 Tu xe hām'āktux, hu:

—Pa 'āxop kuxa hittup xop, hāmpēnā max tu', xix hām'āpak max tu'!

17 'Ūxaxok hok: Tik xop te Topa pupi hām'āktux, pu tikmū'ūn yūmmūgā', tu' xak, nūy pexkox yōg hāpxop pēnā', 'āxop te nōm

pēnāhā nōmhā, xix Topa yōg tikmū'ūn punethok te' xak, nūy pēnā', nūy xupax, pāyā' pēnā'ohnāg, xi' xupak 'ohnāg.

Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā'

18 Yīy 'ūg 'ūm 'āpax, nūy yōg hām'āktux 'ūm yūmmūg max, nūy yōg hāpxopmā'ax yūmmūg.

19 Hāpxop xap te putat kuxyā' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te yōg hām'āktux'ax 'āpak, ha 'āte Topa te tikmū'ūn xak'ax 'āktux, ha' xupak, pa hāmyūmmūg 'ohnāg. Hāmgāyāgnāg nūn, tu yōg hām'āktux xaxogāhā', pu tikmū'ūn yīpkox pip hok.

20 Ha ta hāpxop xap yāg te mīkax xap tu' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux'ax 'āpak, tu' kuxa hittup.

21 Pa hāpxip kutōgnāg 'īhā' xūy, ha' gāy xop te' kummugāhā', yīy Topa yōg hām'āktux'ax xaxok mō'ka'ok, 'ūkuxa yūm pu'uk tu'.

22 Ha ta' yāg nōy te mīmyām xox xop kopa' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux 'āpak, pa hāpxip kutōgnāg 'īhā' yāykuxop punethok, ha tayūmak nōg, ha hām'āktux xaxok, ha' nōg.

23 Ha' yāg nōy te hām max tu' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux'ax 'āpak, tu hāmyūmmūg, tu' yīpkox pip, tu Topa yōg putat hā' mōg kuma' mōg. Tu ta tu' kux.

24 Tu xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tik te hāpxop xap xuxnāg xetox xok, ha kaxīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat.

25 'Āmnīy 'ūm 'īhā' nūn tik gāy, tu' xap kummuk xok hāpxop xap max kotīnnāhā', tu' xok kux, tu' mōg,

26 ha' xap xokax, tu' tuk, ha mīxux kummuk punethok te nōm max kotīnnāhā',

27 yīy kāmānat xop te hāpxa xexka xuxyā xānāhā', tu: “Yāyā', xate hāpxop xap max xok nūhū hām tu'. Teptu' mām mīxux kummuk kamah?” Kaxīy.

28 —Ha: “Yā tik gāy te' xap kummuk xok,” kaxīy.

—Ha: “Xatek mū putup 'ū mōy?” kaxīy.

29 —Ha: “'Ūmōy hok, pūyā' pi', ka hāpxop mōy kamah mīxux kummuk mūtik.

30 'Ūtux hok pu tu' tuk, nūy mōy yā tu ta', 'īhā' 'āte' xat, pu mō' yāy pot, tu mīxux kummuk putyōn hāmāxap, nūy nō kuxap hā mō'xut, nūy xuxnāg ta xetox nūnnā', tuk pet kopa' xex.” Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Tute mōy tat xap 'āktux

31 Tu xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', yā Topa te tikmū'ūn xat,

—Hāpxop xap mōy tat yāktīgnāg, ha tik te' xap xok hām kopah,

32 ha' xokax, tu' tuk tu mōktu yā' kup xexkah, ha putuxnāg xop te' mīmāg tu' pet. Kaxīy Topa te tikmū'ūn kutōgnāg xat hāmāxap, ha tikmū'ūn nōy nā' mōg, tu mōktu tikmū'ūn xohix te Topa

pu' yīpkox pip. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Pām yōg tokatogā'ax 'āktux

33 Tu xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—'Ūn te pām yōg tokatogā'ax paha', xix xuxnāg ta xetox xap kōnnōn, tu' yōg xox tix paha', nūy 'ūyōg kānēy 3 tu nōm kanop, tu mōktu 'ūpohot, ha' tokatogā'ax te' mōmmāhā', ha kaxīy Topa te tikmū'ūn kutōgnāg xat hāmāxap, ha' mōg, nūy nōy pu' xuktux, hānāy tu tikmū'ūn xohix xexka xat. 'Ūkux. Kaxīy.

Teptu Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā'?

34 Yā Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā' tikmū'ūn pu', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax 'āktux, tu hām'āktux nōy hā' xuktux 'ohnāg.

35 Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox te hāmyūmmūgāhā', yā Topa yōg tappet hittap te' xuktux. Hōmā tik hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', tu Yeyox 'āktux, hu:

“'Āte yāy pupi hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy tikmū'ūn yūmmūgā', nūy hāpxopmā'ax hittap xop 'āktux,

yā hōmā Topa te hām xexka xohix mīy xix hōnhā, ha tikmū'ūn te nōm hāpxopmā'ax ka'ok yūmmūg 'ohnāg.”
Kaxīy

Yeyox te hām'āktux hā' yānān

36 Ha ta Yeyox mōg, tu tikmū'ūn nīm, nūy yāy xip'ax ha' mōg, ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' yīgāhā' mōg, tu' yīkopit, hu:

—Ūgmū'ā hām'āktux. Putep yūmmūgāhā xate', īhā mīxux kummuk 'āktux? Kaxīy.

37 Ha Yeyox te:

—Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok Pit, tu tik putuk, nōm te hāpxop xap max xok,

38 tu hāpxa xexka tu' xok, ha hām xexka putuk, ha hāpxop xap max te tikmū'ūn max putuk, Topa te nōm xat, ha mīxux kummuk te Hāmgāyāgnāg yōg tikmū'ūn kummuk putuk,

39 ha tik gāy te Hāmgāyāgnāg mūn putuk. Yā tikmū'ūn te hāpxop ta nūnnāhā', ha kaxīy hām xexka nōg putup, īhā pexkox yōg nū'pok xop nūn, nūy mō'pot.

40 Kāmānat xop te mīxux kummuk mōy, nūy kuxap kopa mō'pok, pu mō'xut, ha kaxīy pexkox yōg nū'pok xop te hāpxopmā kummuk xop mōy putup, nūy kuxap xe'ēgnāg kopa mō'pok.

41 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu pexkox yōg xop nū'pok putup, nūy tikmū'ūn kummuk xeh ya'oma', 'ūp-tup nōg tu', yā mō'pok putup, pu tu pip hok, īhā 'āte yāy yōg tikmū'ūn xat. Yā nōm kummuk xop te' nōy pu hāpkummuk yūmmūgāhā'. Yā' kummuk xop xohix te hāpxopmā kummuk ya'oma'mōg,

42 nūy kuxap xe'ēgnāg kopa mō'pok. Tu potap-tup, 'ūxūy xexka tu'.

43 Ha Topa yōg tikmū'ūn xexkanāp-tup xe'ēgnāg, māyōn putuk, tu' yōg 'Ātak Topa mūtik pip putup pexkox tu'. 'Āxop te hām'āpax, 'āpu 'āyīpkox pi'. Kaxīy.

Tu hāpxop takat xexka 'āktux

44 Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tik te hāpxaha īhā hāpxop te takat xipihi hāpkox kopah, tu xe' xaptop, tu' kuxa hittup xexkah, hu' mōg mō'ka'ok, tuyāy hāpxop xohix hāmenex hāmāxap, nūy tayūmak punethok pop, tuknāy tu hāpxa pa yāy pu'. Ha kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux 'āpak, tuyāy yōg hāpxop xohix xaxok, 'ūhittup tu', nūy Topa pu tu' yīpkox pi'. Ha kaxīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. 'Ūkux.

Tute kupxat xap max 'āktux

45 Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy tu tikmū'ūn xat 'āktux, hu:

—Tik te' xap max pop, yā kupxat xap max pop, nūy xe nōmenax, tayūmak xexka hā' nōy yānān,

46 tu nōm xap max xipihi', hu' mōg, tu yāy yōg hāpxop xohix hāmenex, nūy tayūmak xexka pop, nūy ta tu' xap max pa'. Ha kaxīy tikmū'ūn te hāpxop xohix xaxok, nūy Topap-xehnāg pu' yīpkox pi'. 'Ūkux.

Tute māpxamut 'āktux

47 —Topa te hāpxopmāhā', tuyāy yōg tikmū'ūn xat hā kaxīy: Tikmū'ūn te māpxamut kōnāg xexka kopah, tu mām xohix pop,

48 ha nū'xip 'īhā hāpkux ha' nūnnāhā', tu hām tu' mām, nūy mām mō'pot. Tu' yīy max ya'oma'mōg manax kopah, tu' yīy kummuk ya'oma'mōg kōnāg kopah. Ha kaxīy Topa te' hep xop xohix mō'pot putup,

49 ha kaxīy mō'āgmūg xohix kux putup, 'īhā pexkox nū'pok xop te' hep xop xohix mō'pot,

50 tu' yīy kummuk xop ya'oma' mō'pok, tu kuxap xe'ēgnāg kopa mō'pok putup, ha potap-tup, 'ūxūy xexka tu'. 'Ūkux. Kaxīy.

Tute hām'āktux xe'e 'āktux

51 Ha Yeyox te yāy yōg tikmū'ūn yīkopit, hu:

—'Ok yūmmūg hāpxopmā'ax 'āte xa' xuktux? Kaxīy.

Ha:

—Yā 'āte' yūmmūg. Kaxīy.

52 Ha:

—Yā tik te hāmyūmmūg xop tek mūtik hāpkumep, nūy 'ūgmūn puxehnāg pu tu yīpkox pi', puxix mīptut xuxyā putuk, tu hāpxop kutut xex, yāy pet kopa' xex, xix hāpxop tup xex, nūy kūnāy tu' mōy. Kaxīy.

Yeyox te kōmēn Nāyane tu' xip

53 Tu hām'āktux kux, tu ta' mōg,

54 tuyāy yōg kōmēn ha' mōg, tu' mōg tu mōktu' xupep, tu Topa pet kopa tikmū'ūn

yūmmūgāhā', ha tikmū'ūn te hām'āpak, tu' yēy, tu:

—'Ok hāmyūmmūg 'ūm 'ōhōm? Tute xīy 'ōhōm te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg?

55 Yā Yoye kutok, nōm te mīmpe mīy'ax, ha' tut Mānix, ha' taknōy xop yūmmū'āte' yūmmūg. 'Ūxohix te: Tiak, xix Yoye, xix Xīmām, xix Yot.

56 Yā' hex xop nūnte 'āti kamah. 'Ū 'ūm te Yeyox ka'ogāhā', pu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg? Yā tikmū'ūn puxet te' mīy hok. 'Īntu'. Kaxīy.

57 Tup-tup nōg, yīy Yeyox te:

—Tik te Topa pupi hām'āktux, yā hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix te' xexka 'āktux, pāyā yāy xape xop tek-tōgnāg 'āktux, xix kōmēn yōg tikmū'ūn tek-tōgnāg 'āktux kamah. Kaxīy.

58 'Ap hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg'ah, tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ohnāg hah.

14

'Enot te Yoām putex, nōm tep-tox pix

1 Hāpxip 'īhā 'Enot te hāpxexka Ganinet yōg tikmū'ūn hā gohenanok, tu nōm tikmū'ūn xat, ha tikmū'ūn te Yeyox 'āktux, ha 'Enot te' xupak,

2 yīy kāmānat xop pu hām'āktux, hu:

—Hamūn! 'Ōhōm yā Yoām, nōm tep-tox pix! Yā' xok, pa' putpu' hi', hu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg nōmhā, tikmū'ūn te nōm mīy hok. Kaxīy.

3-4 Hōmā 'Enot te yāy taknōy Pinip xetut mūg, ha' xuxet'ax

'Enonit, ha Yoām te' mǎnōg pax, tu: "Yāyta hok! Topa yōg xat'ax te' xat hok, pu yāy taknōy xetut mūy hok!" Kaxīy. Ha 'Enot gāy, 'ūyāy tap-tup tu', hu' xat, pu xonat xop Yoām mūy, ha' mūg, tu' yīm kīy, tu kanet ha mō'tat, ha' kopa' xip.

⁵ Yā 'Enot tep-tex putup, pa Yoneo yōg tikmū'ūn yīpkutuk, tikmū'ūn te Yoām 'āktux max hah, tu: "Ōhōm te Topa pupi hām'āktux!" Kaxīy. Tu' xexka pe'paxex.

⁶ Āmnīy puxet 'ihā 'Enot te 'āmuk xexka mīy, nūy yāy yōg hāmyāxatamuk xohix hā' hit-tup, ha 'Enonit kutok hex te hāmyāg, 'ūxexka xop keppa' hāmyāg,

⁷ ha 'Enot tep-tup pax, hu hām'āktux xex, tu Topa 'āxet'ax 'āktux nūy hām'āktux xeh 'ūtuk tup hex pu', hu:

—Topa tek yūmmūg, 'āte xa' hōm hāpxop xohix xatep-tup. Kaxīy.

⁸ Ha tukūm te' tut tu' xak, pu tu hāmyūmmūgā', ha' tut te hāmyūmmūgāhā', yīy putpu' nūn 'Enot keppah, tu:

—'Āte Yoām putox putup, tu nōm tat putup kǎnēy pet xax yīmū nōmhā'. Kaxīy.

⁹ Ha 'Enot kuxa hittup 'ohnāg, pāyā yāyhāhup, hām'āktux xex tu',

¹⁰ hu' xat, pu Yoām putox xax,

¹¹ ha' xak, tu kǎnēy pet xax yīmū' yūm, tu' tuk tup hex pu' hōm, ha homi' tut pu' hōm.

¹² Ha Yoām yōg tik xop te' xokxax paha', tu' mōgāhā', tu mōktu nō hāpkot, tu hāpkot

kux, 'ihā' mōg, nūy Yeyox pu' xuktux.

Yeyox te tikmū'ūn xīnnāhā'

¹³ Ha' xupak, tu ta' mōg, tu mīpkox hā mō'nāhā', nūy kōnāg yīmū' mōg, tu yāp-xehnāg mōg, hām panip ha' mōg, tu mōktu' xupep, pa tikmū'ūn te' yūmmūg, tuyāy pip'ax nīm, tu hāmnak hā' pe' mōg,

¹⁴ ha Yeyox te mīpkox mōktu' xupep, tu ta tikmū'ūn pēnāhā', yā tikmū'ūn xohix xexkah, ha' kuxa ka', tu' pakut xop hittupmāhā'.

¹⁵ Ha 'āmāxak 'ihā' yōg tik xop nūn, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Māyōn mog, ha hām panip tu yūmmūg pip. 'Āpu tikmū'ūn mō'pok, pu' xip tu xexka ha mōg, nūy tu' xit'ax pop kōmēn tu'. Kaxīy.

¹⁶ Pa Yeyox te:

—'A' mōg putup'ah. 'Āpu, nōmhā xīnnā'. Kaxīy.

¹⁷ Ha:

—'Ūxit'ax yāk-tōgnāg: yā pām te 5 pip, xix mām 2 mām. Kaxīy.

¹⁸ Ha:

—Paxnū'! Kaxīy.

¹⁹ Tu' xat pu tikmū'ūn te mīxux yīmū' mām, tu pām pop, xix mām, tu pexkox tu' pēnāhā', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—'Āmax Topah. Xate tikmu'ūn xohix pu' xit'ax popmāhā'. Yā' puxi'! Kaxīy.

Tu pām koxip, tuyāy yōg tik xop pu' popmāhā', ha tikmū'ūn xohix xexka pu' popmāhā',

20 ha' mǎhǎ', tu nō hi ka'ok, pǎyǎ' pip xit'ax punethok, yīy tik xop te manax hǎ' tat, tu mōktu manax te 12 nū' ti-higāhǎ',

21 ha tikmū'ūn xohix xexka te' mǎhǎ', tik xohix te 5.000 te' mǎhǎ', ha 'ūn xit kamah, xix kaxxop, pǎyǎ 'ap tikmū'ūn te nōm mō'kupix'ah.

Yeyox te kōnāg xexka yīmū hāpkumep

22 Hāpxip kutōgnāg 'īhǎ Yeyox te' xat, pu yāy yōg tik xop mīpkox hǎ mōxakux, nūy tu mōg hāmāxap, nūy kōnāg xexka xak, 'īhǎ Yeyox te tikmū'ūn xat pu yāy pet ha mōg,

23 ha' mōg, ha Yeyox te yīktix tu' mōg, tu mōktu yīmū' xip, tu Topa pu hām'āktux 'ūp-xehnāg hǎ, ha mōktu yǎ 'āmñīy, hap-xet xip,

24 'īhǎ mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, tu kōnāg xexka kote' xup, ha 'āmuuh ka'ok, tu kōnāg mahapnām, ha' mōg putux,

25 ha hāptup 'īhǎ mǎyōn xupep putup, 'īhǎ Yeyox te kōnāg xexka yīmū hāpkumep,

26 ha tik xop te' pēnāhǎ', tu' kuxānōg xexkah, tu:

—Yǎ' koxuk 'ōhōm! Kaxīy.

Tu' yīy ka'ok, 'ūkuxānōg tu',

27 'īhǎ Yeyox te:

—'Ākuxānōg hok! Yākmūn xe'e'! 'Ūkyīpkutuk hok! Kaxīy.

28 Yīy Pet te:

—'Āmūn xe'e', 'āpuk xat, 'ū kōnāg xexka yīmū hāpkumep kamah, nūy 'āhākmōg! Kaxīy.

29 Ha:

—Mǎ'! Kaxīy.

Ha' mōg, pa 'āmuuh gāy te mō'ko'uk,

30 yīy Pet te' yīpkutuk, tu kōnāg hǎ mō'nǎ'ax, hu' yīy ka'ok tu:

—Yǎyǎ', 'ūkxut! Kaxīy.

31 Hāpxip 'ohnāg 'īhǎ Yeyox yīm yok, tu Pet yīm tu' mūg, tu' xut, tu:

—'Ākuxa yūm pu'uk 'ūgkopah. Teptu 'ākuxa tek yīkopit, 'ākuxānōg tu'? Kaxīy.

32 Tu mīpkox hǎ' mōxakux, ha 'āmuuh kux,

33 ha tik xop kuxa te' yēy, tu:

—'Āmūn yǎ Topak-tok xe'e'! Kaxīy.

Yeyox te hāpxexka Gēnēyane tu hāpxopmǎ'ax

34 Tu kōnāg xexka xak, tu hāpkux tu' mōxaha', tu hāpxexka Gēnēyane tu' mōxaha',

35 ha' yōg tikmū'ūn te Yeyox pēnāhǎ', tu' yūmmūg, tu' pakut xop xohix pu' xuktux, nōm te hāmhūmnāg tu' pip, ha' pakut xop nūnnāhǎ Yeyox hah,

36 tu' xak, pu tux hok, pu topixxax 'āpit. Ha tikmū'ūn te' xupit, hu' hittup.

15

Yeyox te mōnāyxop yōg hāpxopmǎ'ax 'āktux

1 Ha Paniye xop xix tik xop te hāmyūmmūg nūn, tu ta Yenoyanēn tu' nūn, nūy Yeyox mūtik hām'āktux, tu' yīkopit, hu:

2 —Teptu 'ōg tik xexka xop te mōnāyxop yōg hāpxopmǎ'ax tat hok? 'Ap yāy yīm pix'ah, nūy kūnāy tu tu' xit, tu kaxīy

mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax
tat 'ohnāg. Kaxīy.

³ Ha:

—Teptu 'āxop te Topa yōg
hām'āktux tu 'āyīpkox hok, pa
mōnāyxop yōg hām'āktux tu
'āyīpkox pip?

⁴ Yā Topa te: “Ōg 'ātak
pu 'āyīpkox pi', xix 'ātut pu'.”
Kaxīy. Tu xe: “Pūyā tu xok tik
te' tak 'āktux kummuk, xi' tut
'āktux kummuk.” Kaxīy.

⁵ Pa 'āxop te tikmū'ūn
yūmmūgāhā', hu: “Tikmū'ūn
'ūm yōg tayūmak pip, tu' tak
'ūm hā tu te hok, xi' tut hā tu te
hok, nūy Topa pu' hōm, puxix
hāpxopmā max,

⁶ 'Ihā' tak, pe' tut hā te
'ohnāg. Kaxīy. Yā kaxīy 'āxop
te Topa yōg hām'āktux putup
nōg, nūy yāy yōg hāpxopmā'ax
tat.

⁷ Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa
mūn kummuk! Yā tik hittap
'Iyait te Topa pupi hām'āktux,
tu 'āxop 'āktux, hu:

⁸ “Topa te hām'āktux, tu
tikmū'ūn 'āktux, hu:
'Nūhū tikmū'ūn tek mūn
'āktux max, pāyā' kuxa
tek nīm pax.

⁹ Tu yā hitop hā hām'āktux,
nūy nūk-tetex 'ūgkeppah.

Yā Topa yōg hām'āktux xax-
ogāhā',

nūy yāy yōg hām'āktux
'ūyānān tu hāmyūmmūgā',
Kaxīy. Tu ta tu' kux.”
Kaxīy.

*Yeyox te' kuxa kummuk
'āktux*

¹⁰ Tu xe tikmū'ūn xānāhā',
hu:

—Ūg'āpax, nūy hāmyūmmūg:

¹¹ Ūxit'ax te tikmū'ūn kuxa
kummugā 'ohnāg. Āmhok.
Pa yāy yīy'ax te' kuxa kum-
mugāhā'. Kaxīy.

¹² Ha tik xop te nū mūtik
hāpkumep, tu' nūn, tu'
yīkāgnāg hā' pip, tu:

—Yāyā', 'ok xate hāmyūmmūg?
Yā Paniye xop te 'ōg
hām'āktux putup nōg, tu' gāy.
Kaxīy.

¹³ Ha:

—Yōgnū Ātak te pexkox tu'
xip, tu mīxux puknōg xohix
mōy putup, nōm xok 'ohnāg
tu'.

¹⁴ Pūyā' pi! 'Ōm te' pa hok
xop putuk, tu' nōy mōgāp-
tup, pāyā hāmpēnā 'ohnāg,
hāmyūmmūg 'ohnāg tu', hu'
pēnā hok nōy mōgā', puxi'
pēnā hok 2 te hāpkox kopa nā'.
Kaxīy.

¹⁵ Ha Pet te:

—Āpu hām'āktux 'ūgmū'a
yūmmūgā'. Kaxīy.

¹⁶ Ha:

—Āxop te hāmyūmmūg
'ohnāg, tikmū'ūn nōy putuk.

¹⁷ Hāpxop te' yīkox hā
mō'nāhā', tu' tex ha' mōg, ha
mōktu mō'yōn, ha' kux,

¹⁸ pa' yīy'ax te' kuxa kopa
pip hāpxopmā'ax 'āktux, tu'
kummugāhā',

¹⁹ yā' kuxa kopa' pip
hāpxopmā'ax te' nōy hā'
xupxet, xi' nōy putex, xix
hāpxopmā kummugāhā', yā
hāmpē'paxex kummuk te'
xupxetnāhā', xi' koitnāhā', xi'
kupexyāhā'.

²⁰ Hā kaxīy 'ūkuxa kopa'
pip hāpxopmā'ax te tikmū'ūn
kummugāhā', pa tu yīm
pix hok, nūy tu xit, yā

hāpkummugā 'ohnāg, Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Tu yā 'ūn puknōg 'āktux

21 Tu ta' mōg, tu kōmēn Tinok ha' mōg, xix kōmēn Xinōm ha' mōg,

22 ha hāpxexka Kānā'āg yōg 'ūn xip, tu ta' nūn tu nūktu Yeyox yīka' xip, tu' yīy ka'ok, tu:

—Notot! Mōnāyxop Namix hā 'āmōkputox xe'ēgnāg, tuk kuxa ka! Yāmīy kummuk tek kutok hex kopa' xip, ha' xok putūmnāg. Kaxīy.

23 Ha Yeyox yīy 'ohnāg, yīy tik xop te' yīka' nūn, tu:

—'Āpu' xat, pu mōg. Yak mūk pe' nūn, tu' yīy ka'ok! Kaxīy.

24 Ha:

—Topa te nūgkutnāhā 'Iyaet yōg tikmū'ūn puxehnāg hah, nūy nōm tikmū'ūn xaxok xop xax. Kaxīy.

25 Ha 'ūn te' kopaxux hā' nāhā' Yeyox keppah, tu:

—Notot, 'āhā 'ātehet! Kaxīy.

26 Ha:

—'A' max'ah 'ūk-tok yōg xit'ax xut, nūy kokex pu mō'yōn. Kaxīy.

27 Ha 'ūn te:

—Hamūn. 'Ap koit'ah, pāyā pāmnāg te hām tu' nāhā', 'īhā kaxxop xit, puxix kokex mā'. Kaxīy.

28 Ha:

—Xok 'ūm, 'ākuxa yūm ka'ok xexka 'ūgkopah. Pūyā Topa' mīy xate nōm putup. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'īhā kaxxop hex hittup.

Yeyox te tikmū'ūn punethok hittupmāhā'

29 Ha ta' mōg Yeyox, tu kōnāg xexka Ganinet ha' mōg, tu mōktu yīktix tu mō'kanīn, tu' yūm,

30 ha tikmū'ūn punethok te hāpkumep hok xop nūnnāhā', xi' pa hok xop, xi' yīy hok xop, xi' pakut xop xohix nūnnāhā', tu Yeyox keppa nū'xok, ha' xohix hittupmāhā'.

31 Ha tikmū'ūn te' yēy, 'īhā hāpkumep hok xop te hāpkumep, xi' pa hok xop te hāmpēnāhā', xi' yīy hok xop te hām'āktux, ha tikmū'ūn te Topa pu hām'āktux, hu:

—Topah, yā 'āmax, 'āmūn yā 'Iyaet yōg Topah, tu tikmū'ūn hittupmāhā'. Kaxīy.

32 Yeyox te yāy yōg tik xop xānāhā', tu:

—'Āte tikmū'ūn kuxa ka'. Yā' pip 'āmnīy tikoxyuk hā, 'ap hāpxop 'ūm pip'ah, puyī' mā'. 'Āte' xat putup'ah, pu mōg, ka puāthaāt kopa' xakux, 'ūpu'uk tu'. Kaxīy.

33 Ha:

—Pi'yā' xip 'ūxit'ax xohix, puyīy tikmū'ūn xohix xīnnā'? Yā kōmēn tu hāptox tu' pip. Kaxīy.

34 Ha:

—'Ōg pām xohix te xīy? Kaxīy. Ha: —Pām xohix te 7, xix māhām. Kaxīy.

35 Ha Yeyox te tikmū'ūn xat, pu hām tu' māhām, ha' mān,

36 ha pām pop, xix māhām, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Topah, yā 'āmax. Xatek mū'ā 'ūkxit'ax punethok hōm. Yā' puxi'. Kaxīy.

Tu pām koxip xix māhām, tu tik xop pu' popmāhā', pu tu tikmū'ūn xohix pu' nīm.

³⁷ Ha' xohix te' mähā', tu' hi ka'ok. Yā' pip pām punethok, yīy tik xop te' xuk manax xohix te' 7 kopah, ha nū' tihi'.

³⁸ Yā tik xop te' mähā', 'ūxohix te' 4.000, ha 'ūn te' mähā kāmah, xix kakxop, 'ap nōm xop mō'kupix'ah.

³⁹ Ha Yeyox te tikmū'ūn xat pu mōg, ha' mōg, ha Yeyox te mīpkox hā mō'nāhā', tu kōnāg yīmū' mōg, tu mōktu hāpxexka Māganāg tu' xupep.

16

Ūxexka xop te hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak

¹ Paniye tik xop xix Xanoxeo tik xop te Yeyox ha' mōg, nūy nū mūtik hām'āktux, nūy yīkopit, tu ta tu' xak pu pekkox yōg hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, pu' xexka xop hāmyūmmūg, nūy Topa Yeyox ka'ogā' yūmmūg,

² pa Yeyox te:

—Āmnīy hā 'āxop te: “Hāptup 'īhā' max. Yā hōnhā pekkox xax 'āta.” Kaxīy.

³ Tu hāptup 'īhā pekkox pēnāhā, tu: “Tex tīp-tup. Yā pekkox xax 'āta ximnīy.” Kaxīy. 'Āxop te pekkox pēnāhā', xayīy yūmmūg, pa hōnhā Topa te hāpxopmā max xe'ēgnāg, ha 'āxop te' pēnāhā', tu hāmyūmmūg 'ohnāg.

⁴ Hōnhā' kummuk tikmū'ūn, tu' kuxa mām 'ohnāg. 'Āxop te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg xak, pa Yōn yōg hāpxopmā'ax puxehnāg pēnāp-tup. Kaxīy.

Tu' mōg, tu tikmū'ūn nīm.

Yeyox te Paniye xop xix Xanoxeo xop 'āktux

⁵ Ha tik te nū mūtik hāpkumep te mīpkox hā kōnāg yīmū' mōg, tu pām xaxok, tu' paxmōg 'ohnāg.

⁶ Ha Yeyox te:

—'Ōg pa 'āti', nūy Paniye xop yōg pām yōg tokatogā'ax pa hok, xix Xanoxeo xop yōg. Kaxīy.

⁷ Ha tik xop te yāy mūtik hām'āktux hā' nōy yānān, tu:

—Tu te' xuktux, yūmū'āte pām xaxok hah. Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox te' xupak, tu' yīkopit, hu: Tep tu yāy tukmīy hām'āktux hā, pām xaxok tu'? 'Ākuxa mām pu'uk!

⁹ 'Ok hāmyūmmūg hok? 'Ok xaxok? Yā 'āte pām te 5 koxip, nūy tik xohix te 5.000 xīnnā',

¹⁰ xix 'āte' koxip pām te 7, nūy tik xohix te 4.000 xīnnā'. 'Ok xate' xaxok? Manax xohix te xīy nū'tihi pām hā?

¹¹ 'Ok hāmyūmmūg hok xate'? 'A pām 'āktux 'ohnāg. 'Ōg pa 'āti', nūy Paniye xop xix Xanoxeo xop yōg tokatogā'ax pa hok! Kaxīy.

¹² Ha tik xop te hāmyūmmūg. Yā Yeyox te Paniye xop yōg hāmyūmmūgā'ax 'āktux, xix Xanoxeo yōg, tu pām xe'e 'āktux 'ohnāg.

Pet te Yeyox yā Kunnix 'āktux

¹³ Tu ta' mōg Yeyox, Pinip yōg kōmēn Xeyanet ha' mōg, tu' mōg tu mōktu kōmēn kūnāpa' xip, ha' pip tik xop te nū mūtik hāpkumep xop, ha Yeyox te' yīkopit, hu:

—Tikmū'ūn tep-tep 'āktux 'ā'? 'Ū 'ūm Tikmū'ūn Kutok? Kaxīy.

14 Ha:

—Tikmū'ūn 'ūm te: “Ōhōm Yoām, nōm tep-tox pix,” kaxīy, ha ta' nōy te: “Ōhōm 'Enit,” kaxīy, ha ta' nōy te: “Ōhōm yā Yenemīn, 'ok pe tik nōy te Topa pupi hām'āktux,” Kaxīy.

15 Ha:

—Xix 'āxop? 'Āxop tep-tep 'āktux? 'Ū 'ūm 'ūgmūn? Kaxīy.

16 Ha Xīmām Pet te:

—Āmūn yā Kunnix, Topa yōg hāmyāyikutnā'ax, yā Topak-tok xe'ēgnāg! Kaxīy.

17 Ha:

—Ākuxa hittup Xīmān, Yoām kutok. Yā tikmū'ūn te xa nōm tup yūmmūgā 'ohnāg. Āmhok, pa Ātak Topa te pexkox tu' xip, tu xa hāmyūmmūgāhā',

18 yīy 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Āmūn Pet, yā tikmū'ūn yīy'ax hā: Mīkaxxap. Kaxīy. Tikmū'ūn te mīkaxxap yīmū' pet, nūy mīptut ka'ogā', ha kaxīy 'āte 'ōg hām'āktux'ax hā tikmū'ūn kuxa māmāhā', puyīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok xop nōy nā' mōg, tu mōktu yā' xohix xexkah, ha yāmīy kummuk xop xohix te' kuxyā 'ohnāg, yā' pip ka'ok, tu nōāp-tup 'ohnāg.

19 Āte xa pipkup mōhāmyīnnīnā, hōm putup, xayīy pexkox mō'yīnnīn xi' xōn, xayīy Topa mūtik xat. Xate' tux hok pu mōnāy hām xexka hā, hu ta kama mō'nā pexkox hā. Xate' tux hok puyīy mōtutnā hok hām xexka hā, hu ta mō'nā hok kama pexkox hā. Kaxīy.

20 Tu tik xop xat, puyīy tikmū'ūn pu hām'āktux hok, puyīy Topa Yeyox yāyikutnā yūmmūg hok.

Yeyox te yāy xok'ax 'āktux, xi' putpu' hi'ax 'āktux

21 Nōm 'āmnīy 'ihā Yeyox te hām'āktux xe'e', 'ūyōg tik xop pu hām'āktux xe'e', hu:

—'Ūgmōg Yenoyanēn tu', ha 'ōnte Yoneo xexka xop tek xūygāp-tup, xix 'āmānex xexka xop tek xūygāp-tup, xix tik te hāmyūmmūg xop tek xūygāp-tup. 'Ūkxok putup, ha 'āmnīy tikoxyūk nōg, 'ihā Topa tek hīnnāp-tup putpu'. Kaxīy.

22 Ha Pet te Yeyox xapit, tu' mōgāk-tōgnāg, nūy yā tup-xet hā hām'āktux, tu:

—Pūyā Topa 'ātux hok xa 'āxok hok! Kaxīy hok! Kaxīy.

23 Ha Yeyox te yōkānām, tu Pet mānōg, hu:

—Mōy, 'ūkxāmpa mōg, nūy 'āpep! Xate Hāmgyāgnāg! Xatek putup 'ūxax Topa yōg putat. Xate hāmpe'āpaxex tikmū'ūn putuk, pa Topa te hāmpe'paxex nōy. Kaxīy.

24 Tu yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn 'ūgmūn mūtik hāpkumep putup, puxix yāy pe tu paxex kutōgnāg, tu mōktu yā yāy putup'ax xaxok, kaxīy tute yāy yōg mīpkupnix tat, nūy xūy, 'ūgmūn putuk, tuk mūn mūtik hāpkumep.

25 Tikmū'ūn te yāy xaxok hok, puxi' kuxa tu hi 'ohnāg, pāyā yāy xaxok pax, puxi' kuxa tu hip-tup mō kuma' mōg.

26 'Ok max tikmū'ūn putexop, tu hām xexka yōg tayūmak xohix xexka pop, pāyā' xok? 'A' max'ah. Yā' xok, tu tayūmak xohix xaxok, tu yā' hok xe'ēgnāg, ha tayūmak xohix te tikmū'ūn putpu hīnā hok.

27 Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup putpu', 'Ūkxekap-tup 'Ātak Topa putuk, tu pekkox yōg nū'pok xop mūtik nūn putup, tu tikmū'ūn xohix yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yūmmūg, 'ok pe hāpxopmā max 'ok pe hāpxopmā kummuk.

28 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ūn tihi', tu' xakix putup'ah 'ihāk nūn, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putpu', nūy 'ūhep xop xohix xat. 'Ūkux. Kaxīy.

17

Yeyox xix Mōyyex xix 'Enit

1 Āmnīy te 6 nōg, 'ihā Yeyox te Pet mōgāhā', xix Tiak, xix Yoām, pa' nōy xop mōgā hok, tu yīktix tox mō'kanīn, tu mōktu mōxaha',

2 ha Yeyox tu' pēnāhā', ha' pa te yāyhā yānām putuk, māyōn yānām putuk, ha' yōg topixxax te yāyhām-nok, kūyānām putuk.

3 Ha tik tikoxyuk te mōnāyxop hittap Moyyex pēnāhā', xix mōnāyxop hittap 'Enit pēnāhā', ha Yeyox mūtik hām'āktux hā' nōy yānān.

4 Ha Pet te:

—Yāyā', yā' max yūmmūg pip nūnte!' 'Ok xate putup,

'ūnūnteh 'āte 'āpet 3 mīy? 'Āpet puxet, xi' nōy mōnāyxop Mōyyex pet puxet, xi' nōy mōnāyxop 'Enit pet puxet. Kaxīy.

5 Pet te hām'āktux, 'ihā hāmgōy xexka te kūyānām mō'nīy, ha ta Topa yīy, tu:

—'Ōhōm 'ūgkutok, 'āte 'ōm mō'yāy xe'ēgnāg, hak kuxa hittupmāhā'. 'Ūxupax! Kaxīy.

6 Ha tik xop te Topa yīy'ax 'āpak, 'ihā' kuxānōg xexkah, tu hām tu' xakux, ha' kuxa te' yēy,

7 ha Yeyox nūn, tu nōm hā' xupit, tu:

—'Āpu, 'āyok, 'ākuxānōg hok. Kaxīy.

8 Ha' yok, tu' yōkānām, tu hāmpēnāhā', tu Yeyox puxet pēnāhā'.

9 Ha' xat, pu yīktix tu yīxox, ha ta' mōg, 'ihā Yeyox te' xat pu tikmū'ūn pu' xuktux hok. Yā Yeyox te' putpu' hi, 'ihā yāy tik xop te hāpxopmā'ax xohix 'āktux.

10 Yīy tik xop te' yīkopit, hu:

—Teptu tik xop te hāmyūmmūg te 'Ēnit 'āktux, tu nōm nūn putup hāmāxap 'āktux? Kaxīy.

11 Ha:

—Hamūn. Mōnāyxop 'Enit nūn hāmāxap, nūy Topa yōg hāmyāykutnā'ax keppa mōg,

12 pa 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Mōnāyxop 'Ēnit nūn tap, 'ap tikmū'ūn te' yūmmūg'ah, tuktex'ex kummuk, tu Tikmū'ūn Kutok kute'ex kummuk putup kamah, hak xūy xekap-tup. Kaxīy.

¹³ Yīy tik xop te hāmyūmmūg. Yā Yeyox te Yoām 'āktux, nōm tep-tox pix.

Yeyox te tik kutok hit-tupmāhā'

¹⁴ Ta putpu' mōg tikmū'ūn hah, tu' mōxaha', 'īhā tik te Yeyox ha' nūn, tu' kakak hā' nāhā',

¹⁵ tu:

—Yāyā', 'āpu xōnnū kuxa ka!' 'Ūpakut, tu hām tu' nāhā', xix kuxap kopa' nāhā', xix kōnāg kopa' nāhā', tu yāy pu xu'ux, ha yīkonnop te' yīkox hā' xupep, 'ūyīy xax tu' xupep,

¹⁶ ha' nūnnāhā 'ōg tik xop hah, pāyā' hittupmā yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te:

—Āxop kummuk xop! 'Ākuxa mām 'ohnāg! Yā 'āmnīy xohix hā 'āte 'āxop hā' tot. Hām 'ūm hā' kux'ax? 'Āk-tok nūnnā'. Kaxīy. Ha' nūnnāhā'.

¹⁸ Ha Yeyox te' xat, ha yāmīy kummuk mōg, 'īhā tik tup hit-tup.

¹⁹ Ha tik xop te Yeyox yīka' nūn, tup-xet hā' pip, 'īhā' yīkopit, hu:

—Teptuk mū'āte yāmīy kummuk xut hok? Kaxīy.

²⁰ Ha:

—'Ākuxa mām pu'uk, hu' xut hok. 'Ūxaxok hok: Tikmū'ūn kuxa mām kutōgnāg, mīpkup mōytat xap kutīgnāg putuk, puxi' xat, pu yīktix mōg, nūy kōnāg xexka kopa yūm, hu' yūm'ax. Yā kaxīy 'āxop ka'ok, nūy hāpxopmā ka'ok xohix.

²¹ Topa mūtik hām'āktux pax, 'īhā xit hok, hu ta

nū yāmīy kummuk papux. Kaxīy.

Yeyox te xe hām'āktux, tu yāy xok'ax 'āktux

²² Ha ta 'āmnīy 'ūm 'īhā nōm tik xop te yāy tu nū'nāhā hāpxexka Ganinet tu', ha Yeyox te:

—Timū'ūn te' gāyxop mōgāp-tup 'ūghah,

²³ hak putex putup, yāh mūn Tikmū'ūn Kutok. 'Āmnīy tikoxyuk nōg putup, 'īhāk hip-tup putpu'. Kaxīy.

Ha tik xop kuxa hittup 'ohnāg.

Yeyox te Topa pet tu pago

²⁴ Tu ta' mōg kōmēn Kapānān tu', Yeyox mūtik mōg, ha tik tihi', tu Topa pet pupi tayūmak pop, tu Xīmām Pet yīkopit, hu:

—'Ok 'āxop xuxyā te Topa pet tu tayūmak hā pago? Kaxīy.

²⁵ Ha:

—Yā' pago. Kaxīy.

Tu mīptut hā mō'nāhā', 'īhā Yeyox te hām'āktux hāmāxap, hu:

—Xīmām, xatep-tep mūn pe'āpaxex? 'Ū 'ūm te gohet pu tayūmak hā pago? 'Ok pe tikmū'ūn, 'ok pe puknōg xop?

²⁶ Ha:

—Puknōg xop. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn. Yīy tikmū'ūn te pago hok,

²⁷ pa yūmū'āte tikmū'ūn gāyāp-tup'ah, yīy mōg, nūy māpxamut. Yā mām te māxap mō'xuk, puxi' yīkox tu' xut'ax tayūmak, nūy Topa pet tu

tayūmak hā pago. Mōg, nūy yūmūg pupi pago. Kaxīy.

18

Pi'yā tik xexka nām?

¹ Tu hām'āktux kux, 'ihā tik xop nūn, tu Yeyox yīkopit, hu:

—'Ū 'ūm yā Topa yōg tikmū'ūn xat'ax, 'ihā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat? Kaxīy.

² Ha kaxxop xānāhā', tu tik xop keppa' nūnnāhā',

³ tu:

—'Ūxaxok hok: 'Āxop kuxa te kaxxop kuxa putuk hok, hu ta pexkox hā mōxakux 'ohnāg, 'ihā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat.

⁴ Topa yōg tikmū'ūn xe'e kuxa te kaxxop kuxa putuk, tu yāy kutōgnāg pe'paxex, tu Topa pu' yīpkox pip, yā nū kaxxop putuk.

⁵ Ha tikmū'ūn te kaxxop putup, 'ūgmūn putup tu', koxpik xip nōm tikmū'ūn mūtik kamah.

Hāpkummuk mīy'ax hā' yāy pu hāpkummūgāhā'

⁶ —Kaxxop kuxa mām ka'ok 'ūgkopah, ha tikmū'ūn te' mōgāhā', nūy Topa yōg putat xax, puxix Topa te nōm tikmū'ūn kummugāp-tup 'ūyānān tu'. Yā' max māykok hīy, xix mīkaxxap putux, nūy nō kōnāg kox kopa nū'xok, puyīy tu xok.

⁷ Yā' kummuk tikmū'ūn te kaxxop mōgā kummuk! Topa te nōm tikmū'ūn kummugāp-tup xe'e'!

⁸ —Pax xa 'āyīm 'ākummugā, xa hāpkummuk mīy, pax xa 'āpata 'ākummūgā', xa

hāpkummuk mīy, 'āpu kuyut, nūy xak, nūy putyōn. Yā' max pexkox hā mōnāy 'āyīm hok xix 'āpata hok hā. Pāyā' kummuk 'ūnōy te 'āxix kuxap kopah, ha 'āyīm 2, xix 'āpata 2. Yā nōm kuxap xok 'ohnāg.

⁹ Pax xa 'āpa 'ākummugā', xa hāpkummuk mīy, 'āpu' xut, nūy putyōn. Yā' max 'āpaxet hā pexkox hā mōnāy, tu ta' kummuk 'āpa 2 hā Hāmgāyāgnāg Pet ha 'āmōg, ha 'āputyōn kuxap kopah. Yā nōm kuxap xok 'ohnāg.

Yeyox te kahnēn te yāyxaxogāhā' āktux

¹⁰ —'Ōg pa 'āti! Kaxxop pe'āpaxeh kutōgnāg hok. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūyōg nū'kutnā'ax te 'āmnīy xohix hā 'Ātak Topa keppa' xip pexkox tu'.

¹¹ Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn, nūy tikmū'ūn kummuk xop xax, nūy pipi', puyīy tu kuxa hi xe'ēgnāg.

¹² —'Āxop tep-tep pe'āpaxex? Tikmū'ūn yōg kahnēn xohix te 100, ha ta kahnēn puxet te yāy xaxok. Putep mūn mīy'ax 'ūxuxyā'? Tu kahnēn te 99 nīm, nūy kahnēn puxet xax.

¹³ 'Āte xa xe hāpxe'e 'āktux: 'Ūxipihī', 'ihā' xuxyā kuxa hit-tup xexka kahnēn puxet hā, tu' hittup kutōgnāg kahnēn te 99 hā.

¹⁴ Hā kaxīy 'Ātak Topa te pexkox tu' xip, tup-tup nōg, pu tikmū'ūn kutōgnāg yāy xaxok, kahnēn putuk, nūy hāpkummuk mīy.

15 —Ānōy te xa hāpkummugāhā', *Kāmānat kummuk 'āktux*
 'āpu, mōg, nūy hāpkummugā'ax
 yūmmūgā'. 'Āp-xet hā mōg,
 nūy nū mūtik hām'āktux.
 'Ānōy yīpkox pip, puxix 'āmūn
 hā 'āxape 'ūxeheh.

16 'Ānōy yīpkox hok, 'āpu
 mōg, 'ānōy puxet mūtik
 'āmōg, nūy hāpkummugā'ax
 yūmmūgā', xa hām'āktux hā
 nōy yānān. Yā Topa tappet
 te: "Ok pe tikmū'ūn 2 tihi',
 'ok pe tikmū'ūn 3 tihi', tu
 hām'āktux puxet, puxix tik
 pa te hāmyūmmūg kopit max,
 tu nōm tikmū'ūn hām'āktux
 puxet ha' kopit max." *Kaxīy.*

17 Pa tikmū'ūn yīpkox hok,
 'āpu tikmū'ūn kuxa mām
 ka'ok xop pu' xuktux. 'Ūkuxa
 mām ka'ok xop pu' yīpkox
 hok, puxix 'ōm 'āxop hā tu
 puknōg, 'āyuhuk putuk, xix
 tik te gohet puknōg pupi
 tayūmak pop putuk, yā'
 puknōg.

*Tu' xat pu mīy, xi' xat hok
 puyīy mīy hok*

18 —Yīy 'āte xa hām'āktux,
 hu: 'Āxop te' xat hok pu mīy
 hok hām xexka tu', puxix
 Topa' xat hok pu mīy hok
 pexkox tu' kamah. 'Āxop te'
 xat pu mīy, puxix Topa' xat pu
 mīy kamah pexkox tu'.

19 —Āte kama xa hām'āktux,
 hu: Xatix te Topa ta tu' xak pu
 hāpxopmā', tup-tox puxet hā'
 xax, xix kuxap-xet hā' xax,
 puxix Ātak Topa xip pexkox
 tu', tu hāpxopmāp-tup xa'.

20 Yā tikmū'ūn 2 pe 3 te
 yāy tu' xakux, koxix xip nōm
 tikmū'ūn mūtik. *Kaxīy.*

21 Ha ta Pet te Yeyox yīka'
 nūn, tu:

—Yāyā', hāpkummuk mīy'ax
 xohix te xīy 'āte' xaxogā'ax,
 pu tu kux? Yāk taknōy tek
 kummugāhā', tu xek kum-
 mugāhā', tu mōktu yā' xo-
 hix. Hām 'ūm hā 'āte' xaxogā
 kux'ax? 'Ok xaxogā'ax xohix
 te 7? *Kaxīy.*

22 Ha:

—Āmhok. 'Ūxaxogā 'ūxohix
 te 7, tu xe xaxogā 'ūxohix te
 7, tu' xe xaxogā', tu mōktu xe
 xaxogā te homi' 70, yā' xohix
 te 490 xate xaxogāp-tup.

23 Yā Topa te' xat *kaxīy*,
 yīy 'āte xa hāmyūmmūgā'ax,
 nūy Topa yōg hāpxopmā'ax
 yūmmūgā', hu: Hāpxexka yōg
 tik te' xat'ax, tu kāmānat xop
 xānāhā' pu nū', pu tayūmak te
 ta nemēn hā pago,

24 yīy kāmānat puxet
 nūnnāhā', ha ta nemēn
 tayūmak xohix xexka
 punethok,

25 pāyā' hok, 'ap xip'ah
 tayūmak, yīy tik te' xat'ax te'
 xat pu nōm kāmānat hāmenax,
 xi' xetut, xik-tok xop, xi' yōg
 hāpxop xohix, pu tu' hok hā'
 hām, nūy tayūmak xexka hā'
 yānān, nūy tu pago.

26 Pa kāmānat kopaxux hā'
 nāhā', tu' xat'ax tu' xak, pu
 mīy hok, tu: "Ūgmūn hā tot,
 nūy 'ūghip, 'ū xa pago. Yā 'āte
 tayūmak xohix xexka hā xa
 pagop-tup. *Kaxīy.*

27 —Ha' xat'ax te kāmānat
 kuxa ka', tu te ta nemēn'ax
 yōg tayūmak xaxogāhā', ha'
 mōg,

²⁸ pa kāmānat nōy pēnāhā', ĩhā' mōg, ha ta nemēn tayūmak kutōgnāg te 10 'ūnōy pu', yī' nōy māykox mūg, tu' nuhuk, tu: "Hōnhā 'ā' pago. 'Āte hōnhā yāy yōg tayūmak putup!" Kaxīy.

²⁹ —Ha' nōy te' kopaxux hā' nāhā', tu tu' xak, hu: "Ūgmūn hā' tot, nūy 'ūghip, xa pago, yā 'āte xa tayūmak xohix hā pagop-tup." Kaxīy

³⁰ —Pap-tup nōg, tu' mōg, tu kanet hā mō'tat, tu' kopa' xix, puyīy tayūmak xohix hā pago.

³¹ Ha ta kāmānat xop te' pēnāhā', tup-tup nōg, tu' gāy, hu tik te' xat'ax ha' mōg, tu tu' xuktux,

³² ha' xat'ax te kāmānat kummuk xānāhā', tu:

—“Āxupkumīy, 'ākummuk! 'Āte 'ōg ta nemēn xaxogāhā', ha' kux, xate 'ā' xak hah,

³³ pa 'ākummuk, tu 'ānōy kuxa ka 'okpa 'āte 'ākuxa ka.'” Kaxīy.

³⁴ —Tu' gāy xexkah, tu' xat, pu kāy mōgā kanet hah, nūy nō kummugā kanet kopah, ha mōktu tayūmak xohix ta nemēn hā' pago. 'Ūkux. Kaxīy.

³⁵ Tu hām'āktux kux, tu:

—Ha kaxīy 'Ātak Topa te pexkox tu' xip, tu' pēnānā' xip. 'Āxop te 'ānōy yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā hok, puxix Topa 'ōg kummuk mīy'ax xaxogā hok kamah. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

19

Yeyox te' yīpxox xop 'āktux, nōm te yāy xetut nīm

¹ Tu hām'āktux kux, tu' mōg, tu hāpxexka Ganinet nīm, tu ta' mōg, tu mōktu hāpxexka Yonex tu' xupep, tu kōnāg xexka Yohnām xatapa' xip,

² ha tikmū'ūn xohix te' pe' mōg, ha' pakut xop hittupmāhā',

³ ha Paniye yōg tik xop mōxaha kamah, tu' yīkopit, nūy hām'āktux 'ax hā' kupeh, hu' yīkopit, hu:

—'Ok yūmū yōg xat'ax te' tux hok, pu tik yāy xetut nīm? Kaxīy.

⁴ Ha:

—'Ok 'āxop te mō'kupix hok Topa yōg tappet? Ha kax'āmi', hu: “Topa te tik mīy hāmāxap, xik-nāy tu 'ūn mīy.” Kaxīy.

⁵ Ha Topa te: “Pūyā tik yāy tak nīm, xix yāy tut nīm, nūy tu' xetut mūy, nūy nū mūtik yāytax, ha yāyhā' yīn puxet.” Kaxīy.

⁶ Ha kaxīy Topa te yāyta tix hā' mīy yāp-xet, yā' yīpxox xi' xetut yāyhāp-xet. Yīy Topa te' xat hok puyīy tu yāyxatat hok. Kaxīy.

⁷ Ha Paniye xop te:

—Teptu Mōyyex te' tux hok pu mōnāyxop tu xetut nīm? Teptu' tux hok pu' xetut pu tappet hōm hāmāxap, nūy kūnāy tu' nīm? Kaxīy.

⁸ Ha:

—Mōyyex te' tux hok 'āxop kuxa kummuk hah. Pa Topa te tik mīy xi' 'ūn, puyīy yāy mūtik nox tu ti ka'ok.

⁹ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūxetut xonnix hok, ha' yīpxox te' nīm, puxix tik te hāpkummuk mīy, 'ūhūn nōy mūg tu'. Kaxīy.

10 Ha Yeyox yōg tik xop te:
—Tik te yāy xetut nīm hok,
puxi' max tu yāyta hok. Kaxīy.

11 Ha Yeyox te' yānān, hu:
—Topa te tikmū'ūn xo-
hix pu hāmyūmmūgā'ah,
pa' yāg kutōgnāg pu
hāmyūmmūgāhā'.

12 Tik xop yāg te yāyta
'ohnāg. 'Ūtut te' put kaxīy
hah, 'ap yāyta'ah. Ha
tikmū'ūn yāg yāyhā 'Ennōk,
hu' yāyta 'ohnāg. Ha' yāg
kutōgnāg yāyta 'ohnāg, nūy
Topa pu' yīpkox pi', Topa te'
xat hah. Tikmū'ūn hām'āpax,
puxi' yōg hām'āktux yūmmūg.
Kaxīy.

Yeyox xix kaxxop

13 Hāpxip kutōgnāg ha ta
tikmū'ūn te kaxxop nūnnāhā',
tu Yeyox ha' nūnnāhā', pu tup-
tox yīmū' yīm nōm, nūy Topa
pu hām'āktux kaxxop pupi',
pa tik xop te' mānōg, tu' xat
hok, pu Yeyox ha nūnnā hok,

14 yīy Yeyox te:
—Ūtux hok pu kaxxop
nūnnā', 'ūmānōg hok. Yā Topa
te kaxxop kuxa tu' xat putup,
puyī' yīpkox pi'. Ha' yīpkox pip
xop xohix xat putup, nōm te
kaxxop putuk tu hām'āpak.
Kaxīy.

15 Tup-tox yīmū' yīm nōm,
tu ta' mōg.

Tu tep-texop xexka 'āktux

16 'Āmmīy nōy 'ihā tik nūn,
yā Yeyox ha' nūn, tu' yīkopit,
hu:

—Notot, 'ātep-tep mīy'ax,
nūy tuk kuxa hi xe'ēgnāg
mō' kumak mōg? 'Āte
hāpxopmāhā hā xīy? Kaxīy.

17 Ha Yeyox te hām'āktux
hā' yānān, hu:

—Teptuk yīkopit, nūy
hāmmax 'ūm yūmmūg? Topap-
xehnāg max. 'Āhi xe'ēgnāg
putup, 'āpu, Topa yōg xat'ax
pu 'āyīpkox xip. Kaxīy.

18 Ha:
—'Ūxat'ax 'ūm? Kaxīy.

Ha:
—“Ūp-tex hok,” xix “ānōy
hā' xupxet hok,” xix “ānōy
yōg hāpxop hā' xupxet hok,”
xix “koit hok,”

19 xix “ōg 'ātak pu 'īpkox
pi', xix 'ātut pu 'īpkox pi',” xix
“ānōy putup pax, xate yāy
putup'ax putuk.” Kaxīy.

20 Ha tik te:
—Yā 'āte' xat'ax xohix puk
yīpkox xip tap. 'Ātep-tep
mīy'ax homi', nūy hāpxopmā
max? Kaxīy.

21 Ha Yeyox te:
—Mōy, 'ōg hāpxop xohixnāg
hāmenax hāmāxap, xayīy Topa
hā 'āmax xe'ēgnāg, tu 'ōg
tayūmak pop, nūy 'ūhok xop
pu' nīm, xayīy pexkox yōg
hāpxop pop 'ūyānān tu', nūy
kūnāy tuk pe mōg. Kaxīy.

22 Ha tik te hām'āpak, tu'
mōg, tu Yeyox nīm, 'ūkuxa hit-
tup 'ohnāg tu'. Yā 'ūptexop
xexkah,

23 yīy Yeyox te yāy yōg tik
xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūptexop kutōgnāg te Topa
yōg putat hā' mōg, 'ūyōg
xat'ax pu' yīpkox pip hok tu'.

24 Yā xok xexka kāmēn te
'āmuxnāg ta kup kox ha mō'tat
hok, ha tap-texop 'ūm te Topa
pu' yīpkox pip hok kamah.
Kaxīy.

25 Ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep xop te' xupak, tu' yēy, tu:

—Yā kaxīy tikmū'ūn 'ūm mō'nā hok pexkox kopah! Kaxīy.

26 Ha Yeyox te' pēnāhā', tu:

—Hamūn. Tikmū'ūn 'ūm mō tu nā hok, pa Topa te' ka'ogā'ax pu mōnāy. Kaxīy.

27 Ha Pet te:

—'Ūgmū'āte' xohix nīm, nūy 'āpek mōg. 'Ok mū'āte hāpxop 'ūm popmāp-tup 'ūyānān tu'? Kaxīy.

28 Ha:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, ha 'āmnīy xe'e mō'nāp-tup, 'īhāk yūm putup, tik te' xat'ax yōg mīmpe max yīmūk yūm putup, nūy 'Iyaet xop te 12 yōg hāpxopmā'ax xohix kopit, ha 'āxop mām putup kamah, mīmpe max te 12 yīmū 'āmām putup, nūy kama' kopit.

29 Tikmū'ūn xohix tek mūn hā mīptut 'ūm nīm, xi' taknōy nīm, xi' hex nīm, xi' tutnōy nīm, xi' pit nīm, xi' tak nīm, xi' tut nīm, xik-tok nīm xix hām nīm, puxi' xohix pop, tu mōktu tehomip te 10 pop, tu' kuxa hip-tup xe'ēgnāg,

30 pa tikmū'ūn te māxap yāyhā ka'ax putup, ha tā' ka'ax xop yāyhā māxap putup. Kaxīy.

20

Yeyox te kāmānat xop 'āktux

1 Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu hāpxa xuxyā 'āktux, nūy Topa yāy yōg

kāmānat pu pago 'āktux, tu hāmyūmmūgāhā, tu Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat yūmmūgāhā', hu:

—Tik yōg mīnta 'op kup punethok, ha' ta mīnta', yī' mōg hāptapkoa 'īhā', nūy kāmānat xop xax, nūy nō nūnnā', pu mīnta ta put, nūy nūnnā'.

2 Yā 'āmnīy xohix 'īhā' mōg, tu tayūmak 'ānuk puxet hā' pago kāmānat pu', 'āmnīy puxet yōg tayūmak te takat hā' pago kāmānat pu', hu hōnhā' mōg kamah, nūy kāmānat xop xānā'.

3 Ha māyōn te pexkox puka' yūm 'īhā' mōg, tu' putpu' mōg, nūy kāmānat xop nōy xānā', pu nūy tu hām, ha kōmēn yōg hāmnuhnōg tu' tihī', yāmhok tu' pip,

4 yīy hāpxa xuxyā te: “Mōg, nūy 'āhām yōg hām tu', ha 'āte xa pago maxp-tup.” Kaxīy.

5 —Ha' mōg. Māyōn yāykote' yūm 'īhā' xuxyā mōg 'ūxeheh, xix māyōn he 'īhā' putpu' mōg, nūy kāmānat xop nōy xānā', pu nūy tu hām, tu' nūn,

6 ha xe' mōg 'āmāxak 'īhā', tu kōmēn yōg hāmnuhnōg tu' mōg, tu tik xop nōy pēnāhā', ha yāmhok pip, yīy: “Tep tu 'āpip 'īhā māyōn mōg? 'E 'āhām 'ohnāg.” Kaxīy.

7 —Ha: “Yā tik tek mūk xānā 'ohnāg,” kaxīy. Ha' xuxyā te: “Mōy, nūy 'āhām kamah yōg hām tu', nūy mīnta nūnnā'.” Kaxīy.

8 —'Āmnīy 'īhā' xuxyā te kāmānat te māxap xat, nōm te kāmānat xohix xat 'ūxuxyā pupi', yīy: Kāmānat xohix xop

xānā', nūy tu pago. Kāmānat nōm hām ka'ax pu' pago hāmāxap, tuk-nāy tu kāmānat nōy xohix hām'ax pu' pago, tu mōktu kāmanat hām hāmāxap pu' pago 'ūka'ax hā." Kaxīy.

9 —Ha kāmānat xop te 'āmāxak 'ihā' nūn, nūy tu hām. 'Ūxohix te tayūmak 'ānuk puxet paha',

10 yīy kāmānat xop te māxap hittup, tu' hipnām, nūy tayūmak xexka tu pop, pa' xohix te tayūmak 'ānuk puxet paha kamah.

11 Tu' paha', tu' gāy, tu' xuxyā pu hām'āktux,

12 hu: “Nū xop te ka'ax hā' nūn, nūy tu hām, tu 'ot puxet hā' hām, pak mūg hām xexkah, māyōn tox hāk mūg hām, ha māyōn pukpex tek mūg mō'hap koxūgnāg, 'ihāk mūg hām, pāyā yūmū'āte tayūmak kutōgnāg pop, nōm xop te' ka'ax hā' nūn putuk.” Kaxīy.

13 —Ha' xuxyā te: “Nāy. 'Ūg'āpax. 'Āte hāmyok mīy, 'ūyā tu 'āxop pu pago max. 'Āte 'āxānāhā', tu xa hām'āktux, tu tayūmak 'ānuk puxet hā pagop-tup, ha 'ānūn, tu 'āhām, nūy pa tayūmak,

14 hu pa 'ōgnū tayūmak, nūy ta 'āpet ha mōg. Yā 'āte kāmānat xohix pu tayūmak puxet hā pagop-tup, 'āxop pu pago putuk.

15 Yā tayūmak yōgnū', 'āte 'āxop xohix pu pagop-tup, 'āxop hā yāyputuk, 'ūyīy pago. 'Ok xate 'ānōy yīpkumīy, 'āte nōm xop ha hāmmaxnāhā', ha' yīpkumīy?" Kaxīy. 'Ūkux.

16 Yeyox te hām'āktux kux, tu:

—Yā kaxīy tikmū'ūn te māxap xop yāyhāp-tup 'ūka'ax xop, ha ta tikmū'ūn ka'ax xop yāyhāp-tup hāmāxap xop, Kaxīy.

Yeyox te yāy xok'ax 'āktux 'ūxeheh

17 Tu putat hā pepi' mōg, nūy kōmēn Yenoyanēn ha' mōg, yāy yōg tikmū'ūn mūtik mōg, ha nōm mōg putat tu', nūy tup-xet hā hām'āktux, 'ihā hāpkumep, tu:

18 —Pēnā! Kōmēn Yenoyanēn ha yūmū mōg. 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, hak mōgāp-tup 'āmānex xexka xop hah, xix tik te hāmyūmmūg xop hah, ha tak putex putup,

19 tuk mōgāp-tup 'ūpuknōg xop hah, hak kute'ex kum-muk putup, tuk kix putup, tuk xup putup mīpkupnix tu', nūy 'ūkputex, pa 'āmniy tikoxyuk hā' nōg putup, 'ihā putpuk hip-tup. Kaxīy.

Tiak xix Yoām mūg tut te Yeyox pu hām'āktux

20 Hāpxip kutōnāg ha ta Yemeneo xetut nūn, tuktok pit 2 nūnnāhā', tu Yeyox keppa nū' xup, nūy ta tu' xax, yīy Yeyox te:

21 —Xatep-tep putup? Kaxīy.

Ha:

—'Āpu, hām'āktux xeh 'ūgmūtik, puk kutok pit puxet 'āyīm xe'e hā' yūm, xī' nōy 'āyīm xax hā' yūm, 'ihā xate yāyhā 'āxexka xe'ēgnāg, nūy tikmū'ūn xohix xat. Kaxīy.

22 Ha Yeyox te 'ūn kutok 2 pu hām'āktux, hu:

—Xate hāmyūmmūg 'ohnāg, tu 'ā' xak pu 'āxexkānā'. Tikmū'ūn te' hep kohāgnāg xo'op, ha kaxīy 'ūkxūy xexka putup. 'Ok xatix 'āxūy xexka hā' tot? Kaxīy.

Ha:

—'Ūgmū'āte nōā'tot. Kaxīy.

23 Yīy Yeyox te:

—Yā' xo'op putup hep xūy, hu 'āxūy putup, 'ūkxūy putuk, pa 'āte yāykutnā hok, xak yīm xe'e hā yūm, xik yīm xax hā yūm. Yōgnū 'Ātak te' yīmōgātux, pu' mām. Kaxīy.

24 Ha tik xop te 10 te hām'āpak, hu' gāy 'ūtahnōy 2 tu',

25 yīy Yeyox te' xohix xānāhā', pu' yīkahnāg nū', ha:

—Gohenanok xop te tikmū'ūn xat, ha' xexka xop te tikmū'ūn xat,

26 pa 'āxop kopa kaxīy mīy hok. 'Āmhok. Tikmū'ūn 'ūm te yāy xexkānāp-tup, puxi' nōy hā tu' tehet, 'ūyōg kāmānat putuk,

27 ha tikmū'ūn te yāyhāp-tup hāmāxap, puxi' nōy xop tu hok hā' hām.

28 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, pak nūn hok, puyīy tikmū'ūn 'ā' hāpxopmā'. 'Āmhok. Yāk nūn 'ūhep xohix xop pu hāpxopmā', nūy 'ūkxok, nūy tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'. Kaxīy.

Yeyox te tik pēnā hok pu' pa max nāhā'

29 Tu hāpxip 'īhā' mōg, tu kōmēn Yenikot nīm, ha

tikmū'ūn xohix xexka te' pe' mōg,

30 ha tik 2 pa hok mām, putat yīka te tu' mām, tu tikmū'ūn yīy 'āpak, tu Yeyox nūn yūmmūg, hu' yīy ka'ok, tu:

—Notot, yā mōnāyxop Namix hā 'āmōkputox, 'ūg 'ūm kuxa ka! Kaxīy.

31 Ha tikmū'ūn te' mānōg, tu:

—'Āhup, 'āyīy hok! Kaxīy. Pāyā' yīy ka'ok 'ūxeheh, tu:

—Notot, yā mōnāyxop Namix hā 'āmōkputox, 'ūg 'ūm kuxa ka! Kaxīy.

32 Yīy Yeyox hup, tu tik pa hok xānāhā', tu' yīkopit, hu:

—Xatep tek mūn putup, 'ūmīy xa'? Kaxīy.

33 Ha:

—Notot, 'ūgmūg 'ūm pa nā', 'ūgmūg hāmpēnā! Kaxīy.

34 Ha Yeyox te' kuxa ka', tu' pa 'āpit, ha hāpxip 'ōhnāg 'īhā' pa', tu hāmpēnāhā', tu Yeyox pe' mōg.

21

Yeyox te kōmēn Yenoyanēn tu' xupep

1 Ha ta' mōg, tu mōktu kōmēn Yenoyanēn yīka' pip, 'īhā' pip'ax Metpaye tu' mōxaha', ha yīktix 'Onimet yīka' yūm, tu' yōg tik 2 mō'kutnāhā', pu' keppa mōg,

2 tu' xat, hu:

—Mōg, nōm xip tu xexka ha mōg, tu mōktu mōxaha', ha yohmēn hex pēnāp-tup, hak-tok te nū mūtik tihī', ha' mīm tu' hīy, ha mōy hīy'ax koa', nūy nūnnā'.

3 Tikmū'ūn te xa' yīkopit, 'āpu yīy, tu: "Ūgmūg xuxyā te yohmēn putup, tu' putpu' nūnnāp-tup," kaxīy, ha 'ātux hok putup xa yohmēn 2 nūnnā'. Kaxīy.

4 Ha hāpxopmāhā', tu Topa yōg hām'āktux hittap hā yohmēn nūnnāhā'. Hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi',

5 hu:

"Pu, Xiām yōg kōmēn kopa' pip xop pu hām'āktux, hu: Hōnhā tik te tikmū'ūn xat'ax xupep, tu yāk-tōgnāg, tu yohmēn yīmū' yūm, tu yohmēn kutok yīmū' yūm." Kaxīy.

6 Ha ta tik xop mōg, tu Yeyox keppa' mōg, tu' xat'ax mīy,

7 tu yohmēn nūnnāhā', xiktok nūnnāhā', tu yāy kap xix yohmēn yīmū', pu Yeyox yīmū' yūm, ha' yūm,

8 ha tikmū'ūn xohix yāy yōg kap mō'yōn hām tu', pu yohmēn mōy yīmū' mōg,

9 ha mōktu tikmū'ūn te' keppa' mōg, xix tikmū'ūn te' pe' mōg, yīy ka'ok, tu:

—Mōnāyxop hittap Namix mōkputox xexka xe'ēgnāg! Pūyā Topa xa hāmmāxnā'! Yā xa' hōm yāy 'āxet'ax, xa nū'! Yā Topa mūn xexka xe'ēgnāg! Kaxīy.

10 Tu kōmēn Yenoyanēn tu' mōxaha', 'ihā tikmū'ūn xohix te' xupak, tu:

—Putep mūn mīy? 'Ū 'ūm 'ōhōm? Kaxīy.

11 Ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik mōxaha, tu:

—Yā nō'ōm Yeyox, tu Topa pupi hām'āktux, yā hāpxexka yōg kōmēn Nāyane yōg tihik. Kaxīy.

Yeyox te Topa pet xexka hā mō'nāhā'

12 Yeyox te Topa pet xexka hā mō'nāhā', tu tikmū'ūn papuk, nōm te' kopa hāpxop hāmenax, tu tayūmak yānān'ax xop yōg mīmpe putxok, xix yāy yūm'ax putxok kamah, tu tik xop te putuxnāg hāmenax yōg yūm'ax putxok.

13 Ha Yeyox te:

—Topa yōg tappet te Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, ha: "Ūkpet xexka 'āxet'ax Topa pu hām'āktux'ax pet," kaxīy, pa 'āxop te Topa pet xexka kum-mugāhā', ha yāyhā hāpxupxet pet! Kaxīy.

14 Ha tikmū'ūn pa hok xop nūn, xix tikmū'ūn te hāpkumep hok xop nūn, Topa pet xexka ha' nūn, puyīy Yeyox hittupmā', ha' hittupmāhā',

15 yīy 'āmānex xexka xop gāy, xix tik te hāmyūmmūg xop gāy, 'ihā Yeyox te hāpxopmā max xe'ēgnāg, ha' pēnāhā', ha kaxop yīy ka'ok Topa pet xexka kopah, tu:

—Mōnāyxop hittap Namix mōkputox xexka xe'ēgnāg! Kaxīy. Ha' xexka xop te' xupak.

16 Tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ok xate kaxop yīy 'ūm 'āpak? Kaxīy.

Ha:

—Yā 'āte' xupak. 'Ok 'āxop te Topa yōg tappet 'ūm mō'kupix hok? Yā: “Topa te kaxop pu hāmyūmmūgāhā', pu tu Topa 'āktux māynāg.” Kaxīy.

17 Tu ta' nīm, tu kōmēn nīm kamah, tu' pip'ax Metān ha' mōg, tu mōktu' pip'ax tu' xip 'āmnīy tox hā.

Yeyox te piget kup mānōg

18 Hāptup 'īhā' mōg, Yenoy-anēn tu putpu' mōg, ha putup te Yeyox putex,

19 ha ta mīnta kup piget pēnāhā', ha putat puka' yūm, yī' mōg, pa mīnta 'ūm ta 'ohnāg, 'ūxux puxet mō'tat, yīy Yeyox te' kup xat, hu:

—Mīnta 'ūm ta hok! Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'īhā mīnta kup yā tāmnāg,

20 ha tik xop te' pēnāhā', tu' kuxa te' yēy, tu:

—Yā' kup tāmnāg mō'ka'ok! Kaxīy.

21 Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ākuxa mām ka'ok xix yāy kuxa yīkopit hok, hu ta mīnta kup nakgā kamah, tu' xat'ax hā' nakgāhā', pāyāp-xet'ah. 'Āxop te yīktix xat'ax, pu 'āpep, nūy kōnāg xexka kopa mō'yāykutnā', puxix mō'kutnā'.

22 'Ākuxa mām ka'ok, puxix Topa xa' hōm hāpxop 'ūm 'āxop te ta tu 'ākax. Kaxīy.

Yeyox te' xat'ax

23 Tu Topa pet xexka ha' mōg putpu', tu hāmyūmmūgāhā', kutok pit 2, tuk-tok hāmāxap 'īhā 'āmānex xexka xop nūn, xix Yoneo xexka xop nūn, tu Yeyox yīka' pip, tu' yīkopit, hu:

—Tep te xa' hōm yāy 'āxet'ax, xayīy hāpxopmā ka'ok xix hāmyūmmūgā'? Kaxīy.

24 Ha:

—'Āte 'āyīkopit'ax kamah, xa 'āxop hām'āktux 'ūyānān tu', kopxix xa hām'āktux, tup-tep te 'ā' hōm yāy 'āxet'ax, ha xa' xuktux.

25 'Āyīy! Tep te Yoām pu 'āxet'ax hōm, pu tup-tox pix? 'Ok pe Topa te tu' hōm? 'Ok pe tikmū'ūn te tu' hōm? Kaxīy.

Ha' xexka xop te yāy pu hām'āktux hā' nōy yānān, hu:

—Pax 'ū yūmū'āte: Topa te tu 'āxet'ax hōm,” kaxīy, puxi' yānān tu' yīkopit, hu: “Teptu 'ākuxa mām 'ohnāg Yoām kopah?” kaxīy.

26 Pax 'ū yūmū'āte: “Tikmū'ūn te' xuxet'ax tu' hōm,” kaxīy, puxix tikmū'ūn gāy, ha yūmū'āte' yīpkutuk. Yā' xohix te Yoām pe'paxex 'ūxexkah, tu pe'paxex Yoām te Topa pupi hām'āktux. Kaxīy.

27 Hu' yānān tu hām'āktux, hu:

—'Ap yūmmūg'ah 'āte'. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'A 'āte xa hām'āktux putup'ah kamah, tu yāy 'ūm 'āxet'ax 'ā' hōm 'āktux putup'ah. Kaxīy.

Tik kutok 2

28 Tu xe hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu:

—Xatep tep pe'āpaxex? Tik kutok pit 2, tuk-tok hāmāxap xat, nūy: “Xōnnū', mōy nōmhā nūy yōgnū mīnta 'op yōg hāpxa'ax tu 'āhām.” Kaxīy.

29 —Hak-tok te māxap te: “Ap 'ūgmōg putup'ah.” Kaxīy.

—Pa hāpxip kutōgnāg 'ihā yāyhāhup, tu' mōg.

30 —Ha' tak tek-tok kuhnōy xat kamah, pu mōy tu hām, hak-tok te kuhmōy te: “Yāk mōg.” Kaxīy.

—Pa' mōg 'ōhnāg. Kaxīy.

31 Tu hām'āktux kux, tu' xexka xop yīkopit, hu:

—'Ūk-tok te xīy te' tak pu' yīpkox xip? Kaxīy.

Ha:

—Yāk-tok te māxap. Kaxīy. Yīy Yeyox te:

—Gohet pupi tayūmak pop xop xi' xotit xop te Topa pu' yīpkox pip, pāyā 'āyīpkox 'ohnāg.

32 Yā Yoām tep-tox pix, tu 'ākeppa' mōg nūy xa Topa yōg putat mūg, ha 'ākuxa mām 'ōhnāg Yoām kopah, pāyā tayūmak pop xop xi' xotit xop kuxa mām ka'ok. Ha 'āxop te' yūmmūg, tu yāyhāhūp 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy kux, nūy 'ākuxa mām ka'ok Yoām kopah. Kaxīy.

Tute kāmānat kummuk 'āktux

33 Tu xe:

—'Ūg 'āpax! Hām'āktux'ax nōy hā 'āte xa hāmyūmmūgā'ax, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax xa hāmyūmmūgā', hu: Tikmū'ūn te hāpxaha', tu mīnta 'op xok, tu hāmpak'ax hā' yīmmap, tu mīkaxxap xox tix hā' tat'ax mīy, pu tox hep 'op tonnok, nūy' hep xut, nūy ta hep xupyāg mīy, xix mīptut tox mīy, nūy hāpxa xexka pēnā', ha tikmū'ūn nōy pu' nīm,

tayūmak hā' nōy yānān tu', tu ta hāpkumep hāptox tu'.

34 Ha ta hāmyāxatamuk 'ihā' xuxyā te kāmānat tikoxyuk nū'pok, pu tu' xuxyā yōg tayūmak nōm pupi pa'.

35 Pa hāpxa xexka yōg kāmānat te' mūg, tup-xet kix, xi' nōy putex, xi' nōy mīkaxxap hā' tux.

36 Hāpxip 'ihā' xuxyā te xe kāmānat xop nū'pok, tu ta kāmānat punethok nū'pok, pu tu' xuxyā pupi tayūmak pop, ha hāpxa xexka yōg kāmānat xop te xe hāpxopmā kummuk.

37 Yīy hāpxip 'ihā' xuxyā te nū yāy kutok kutnāhā', tu hāmpe'paxex, hu: “Yāk kutok xexka pe'paxex'ax, 'ap kummugāp-tup'ah.” Kaxīy.

38 Ha ta' nūn, pa hāpxa xexka yōg kāmānat te' pēnāhā', tu: “Yā' xuxyāk-tok xe'e! 'Āpu yūmūp-tex, nūy hāpxa xexka pa!” Kaxīy.

39 —Tuk-tok mūg, tu hāpxa xexka kūnāpa ha' mōgāhā', tu' mōg, tup-tex, ha' xok. 'Ūkux. Kaxīy.

40 Yeyox te' yīkopit, hu:

—Tep mūn mīy'ax 'ūxuxyā', 'ihā' putpu' nūn, nūy hāpxa xexka yōg kāmānat xop 'ūyānān tu' kummugā'? Kaxīy.

41 Ha tikmū'ūn te:

—Yā' kix'ax, nūy hāpxa xexka hōm tikmū'ūn nōy pu', pu tu' xuxyā pu hāpxa yōg tayūmak hā pago hāmyāxatamuk xohix 'ihā'. Kaxīy.

42 Yīy Yeyox te xe' yīkopit, hu:

—'Ok 'āxop te Topa yōg tappet 'ūm mō'kupix hok?

Ha: “Tikmū'ūn pet, tu mīm xexka putup nōg, pa hōnhā yāyhā mīptut māykup xix mīptut koxuk, yā mīm xexka xe'ēgnāg. Topa mūn te' xexkānāhā', ha yūmūg kuxa te' yēy.” Kaxīy.

43 Tu hām'āktux kux, tu:

—Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'A Topa te 'āxop 'ūm xat putup'ah, pāyā' nōy xat putup, nōm te Topa pu' yīpkox pip, tu hāpxopmā max.

44 Tikmū'ūn te mīkaxxap hā' nā', puxix tu yāy koxyōy. Mīkaxxap te tikmū'ūn yīmū' nā', puxix yā' xohix koxyōynām. Kaxīy.

45 Ha 'āmānex xexka xop xix Paniye xop te Yeyox yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu hāmyūmmūg. Yā' xexka xop 'āktux 'īhā hām'āktux hā hāmyūmmūgāhā',

46 yī' gāy, tu' mūg putup, pa tikmū'ūn yīpkutuk, ha Yeyox yā' xexka pe'paxex, tu: “Yeyox te Topa pupi hām'āktux xe'e'.” Kaxīy.

22

Tik te' xat'ax te 'āmuk xexka mīy

1 Yeyox te xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy Topa yā' hep xop xohix xānā 'āktux, tu:

2—Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip, ha kaxīy hāpxexka 'ūm yōg tik te' xat'ax te 'āmuk xexka mīy, 'ūk-tok pit te yāy tap-tup hah,

3 yī' tak te kāmānat mō'pok pu tikmū'ūn xānā', pāyā 'ap nūn putup'ah,

4 yīy kāmānat nōy mō'pok, pu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu: “Āte 'āmuk xexka mīy tap, tu mūnūytut tak kix, xix mūnūytut kutok kix, xa nū', nūy 'āxit!” Kaxīy.

5 —Pāyā tikmū'ūn tep-tup nōg, tu yāy kuxop punethok, tup-tup-nōg. 'Ūpxet te' yōg hāpxa xexka ha' mōg, xi' nōy te' yōg mēn ha' mōg,

6 ha tikmū'ūn nōy te kāmānat xop mūg, tu' kix kakixnāg, tu' kix ha mōktu' xakix.

7 Ha hāpxexka yōg tik te' xat'ax gāy xexkah, hu' xat, pu tu kummuk xop kix 'ūyānān tu', xi' yōg pip'ax mō'xut kuxap hā', pu tu nōg.

8 Ha' xat'ax te kāmānat xop xe xānāhā', tu: “Xōnnū te yāytaha', ha 'āte' mīy 'amuk xexka, tu tikmū'ūn xānāhā put nū', pāyā' kummuk, tu' nūn 'ohnāg,

9 pa hōnhā mōg, putat hā mōg, nūy tikmū'ūn xohix xānā'.” Kaxīy.

10 —Ha putat hā' mōg, tu tikmū'ūn xohix xānāhā put nū', tu tikmū'ūn max xānāhā', xix tikmū'ūn kummuk xānāhā', yā' xohix xānāhā', ha' xat'ax yōg mīptut max ha' mōg tikmū'ūn xohix, nūy 'āmuk xexka mā', ha mōktu mīptut xexka nū' xīmnāg.

11 Ha tik te' xat'ax xexka te hām'āta kox hā mō'nāhā', nūy nūy tikmū'ūn pēnā', tu tik puxet pēnāhā', 'a 'āmuk xexka yōg topixxax max mō'tat'ah.

Yā mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax
tat 'ōhnāg,

12 yīy tik te' xat'ax te: “Tep
te xīy hā mō'ānāhā', pa 'āmuk
xexka yōg topixxax mō'tat
hok?”

—Ha tik yīy kīy ka'ok, tu' yīy
'ōhnāg,

13 yīy tik te' xat'ax te
kāmānat xat, tu: “Ūyīm kīy, xi'
kup kīy, tu' putyōn hāpkoxtap
kopah, ha' potap-tup, 'ūxūy
xexka tu'.” Kaxīy. 'Ūkux.

14 Yeyox te hām'āktux kux,
tu:

—Topa te tikmū'ūn
punethok xānāhā', pak-
tōgnāg hā yīmōgatux. Kaxīy.

*Tik xop te' puknōg yōg go-
het 'āktux*

15 Ha Paniye xop mōg, tu
yāy mūtik hām'āktux, nūy
Yeyox yōg hām'āktux'ax hā'
yīkopit, nūy tu' kummugā',

16 hu yāy tik xop nū'pok
'Enot xop mūtik, nūy Yeyox tu
yīkopit. Yā tik xop pa max,
pāyā' kuxa kummuk, tu:

—Notot, yūmū'āte 'āyūmmūg,
ha hāpxe'e 'āktux, tu
hāmyūmmūgā max, pu
tu tikmū'ūn Topa yōg
hāmputup'ax yūmmūg. Yā
tikmū'ūn 'ūm pu 'āyīpkox
'ohnāg, nūy hāpxopmā'ax
hitop hā' kopit hok, yīy
yūmū'āte 'āyīkopit,

17 hu: Xatep-tep mūn
pe'āpaxex? 'Ok yūmū yōg
xat'ax te' xat hok, pu tayūmak
hā pago hok gohet puknōg
pu'? 'Ok pe' xat pu pago?
Xatep-tep mūn pe'āpaxex?
Kaxīy.

18 Tu yā mō'āmā', pāyā
Yeyox te' yūmmūg, hu:

—'Āxop pa max, pāyā 'ākuxa
mūn kummuk! Tep tuk
yīkopit putup xate'?

19 Paxnū tayūmak! Kaxīy.

Ha ta' paxnūn, tu tu' mūg,

20 yīy Yeyox te' yīkopit, hu:

—'Ūxuxet'ax nūhū tik
koxuk? Kaxīy.

21 Ha:

—Yā' puknōg yōg gohet te
tikmū'ūn xat'ax koxuk. Kaxīy.

Yīy Yeyox te:

—Gohet pu' hōm gohet yōg
yā hāpxop, xix Topa pu' hōm
Topa yōg hāpxop. Kaxīy.

22 Ha' xupak, tu' yēy, tu'
yīkopit kux, tu ta' mōg.

*Xanoxeo xop te put pu'
hi'ax 'āktux*

23 Hāpxip 'īhā Xanoxeo xop
nūn, tu' kuxa mām 'ohnāg
putpu' hi'ax kopah, tu nūktu
Yeyox yīka' nūn,

24 tu:

—Notot, Mōyyex te yūmū'ā
hāmyūmmūgāhā', hu: “Tik
'ūm xok, 'īhā' xetut tek-tok
put hok, puxix tik taknōy
xe' xetut mūy, nūy nū mūtik
yāytax, pu ta tu tuk-tok
put, pūyīk-tok 'ūyīpxox nōm
te māxap yōg hāpxop pop.”
Kaxīy.

25 Yā yūmūg tikmū'ūn kopa'
pip taknōy 'ūxohix te' 7 'axa',
ha' taknōy nōm hāmāxap te
yāytaha', ha' xetut tek-tok put
'ohnāg, ha' yīpxox xok, ha ta'
taknōy tu' kuhmōy te' mūg,

26 tu nū mūtik yāytaha', ha'
xetut tek-tok put 'ohnāg, ha'
yīpxox xok kamah, ha' taknōy
tu' kuhmōy te' mūg, tu nū

mütik yāytaha', ha möktu' taknōy xohix te 7 te 'ün mütik yāytaha', tu' xok, ha' xetut tek-tok put 'ohnāg.

27 Yā 'ün te ka'ax ha' xok kamah.

28 'Ütaknōy 'üm yā 'ün hā' xetut xe'e'? Pax pu tikmū'ün putpu hi, puxi' taknōy 'üm 'üxetut müy? Yā' taknōy xohix te 'ün mütik yāytaha'. Yā yāyta xohix. Ta tu' kux. Kaxīy.

29 Ha Yeyox te' yānān hā hām'āktux, hu:

—'Āxop te yā yāy pu mō'āmā', 'ap Topa yōg tappet 'üm yūmmūg'ah, xix Topa yōg hāpka'ok'ax yūmmūg 'ohnāg.

30 'Üxakix xop te' putpu' hip-tup, hu ta pexkox yōg nū'pok xop putuk, tu yā yāyta 'ohnāg.

31 'Āte yā xa putpu yāy hi'ax yūmmūgā'ax. 'Ok 'āxop te Topa yōg tappet 'üm mō'kupix hok? Yā Topa te:

32 “'Ügmūn yā mōnāyxop 'Amanām yōg Topa, xix mōnāyxop 'Iyak yōg Topa, xix mōnāyxop Yako yōg Topah.” Kaxīy. Yā' hi xop mūn hā Topah, pa' xakix xop 'ap hā Topa'ah. Kaxīy.

33 Ha tikmū'ün te hāmyūmmūg'ax 'āpak, tu' yēy.

Topa yōg xat'ax te māxap

34 Ha Paniye xop te hām'āpak kamah, tu yāy tu nū' nāhā', 'ihā hāmyūmmūg. Yā Yeyox te Xanoxeo xop pu hām'āktux hā tu' hupmāhā',

35 ha Paniye xop yōg tik 'üm te' xat'ax yūmmūg max, tu Yeyox yōg hāmyūmmūgā'ax yīkopit putup, hu:

36 —Notot, pi'yā' mūn 'ūxat'ax xohix hā' māxap? Kaxīy.

37 Ha:

—“'Ögnū Topa mūn putup pax, 'ākuxa xexka hāp-tup pax, xix 'āp-tox xexka hāp-tup pax.”

38 Yā' xat'ax xohix hā' māxap.

39 Ha' xat'ax kūnāy tu te' nōy putuk, tu: “'Ānōy putup pax, xate yāy putup pax putuk.” Kaxīy.

40 Yā' xat'ax 2 te Mōyyex yōg xat'ax xohix yūmmūgāhā', ha tik hittap xop te Topa pupi hām'āktux, tu' yūmmūgāhā kamah. Kaxīy.

Yeyox te Topa yōg hāmyāyikutnā'ax 'āktux

41 Ha Paniye xop te yāykot'innāhā', 'ihā Yeyox te' yīkopit, hu:

42 —'Āxop tep-tep mūn pe'āpaxex Topa yōg hāmyāyikutnā'ax tu'? Tik 'üm mūn hā 'ümōkputox 'ōhōm? Kaxīy.

Ha:

—Yā mōnāyxop hittap Namix hā' mōkputox. Kaxīy.

43 Ha xe' yīkopit, hu:

—Tep tu Topa Koxuk te mōnāyxop hittap Namix pu hāmyūmmūgāhā', puyiy Topa yōg hāmyāyikutnā'ax 'āktux, hu: “'Ükxuyā'.” Kaxīy.

44 Yā Namix te: “Topa tek xuyā pu hām'āktux, hu: 'Yühūm 'ügyīm xe'e hā, 'ihā 'āte' gāyxop nōā'.” Kaxīy.

45 Yiy mōnāyxop Namix te hāmyāyikutnā'ax pu: “'Ükxuyā'.” Kaxīy. 'Ok yāyikutnā'ax yā mōnāyxop

Namix hā' mōkputox xe'e'?
Kaxīy.

⁴⁶ 'Ap yānān tu hām'āktux
yūmmūg'ah, hu' yēy, tu xep
yīkopit 'ohnāg.

23

Yeyox xix Yoneo xexka xop

¹ Ha Yeyox te hām'āktux yāy
mūtik hāpkumep xop pu', xix
tikmū'ūn xohix pu', tu:

² —Tik xop te hāmyūmmūg,
xix Paniye xop te Mōyyex
yōg xat'ax yūmmūgāhā', ha
Topa te yāy 'āxet'ax hōm puyīy
hāmyūmmūgā',

³ yīy 'āyīpkox pi', nūy tu 'ūm
hāpxopmā max, pāyā' xexka
xop yōg hāpxopmā'ax hitop tat
hok, 'ūyāy yōg hām'āktux pu'
yīpkox 'ohnāg hah.

⁴ Yā' xat, pu tikmū'ūn
hāpxop putux tat, ha hā tu te
'ohnāg.

⁵ Tu hāpxopmāhā', pu
tikmū'ūn pēnā', tu Topa yōg
tappet tox kax'āmi', nūy kux
tu' tat, xi' yīm kō'ō tu tu mō'
tat. 'Ok 'āxop te' pēnā hok? Ha
kayak xexka mō'tat,

⁶ tu 'āmuk xexka ha' mōg
pax, tu yāy mām'ax max xak,
nūy ta tu' mām, tu Topa pet
kopa' xexka xop yōg mām'ax
yīmū' mām.

⁷ Tup-tup tikmū'ūn te: “No-
tot!”, kaxīy, kōmēn kopah, nūy
tu' xexkānā'.

⁸ 'Ūtux hok pu tikmū'ūn
'āxānā hok, hu: “Notot,”
kaxīy. Yā 'āxop te 'ānōy hā
yā 'āxape', hak mūn puxet te
'āxop yūmmūgāhā'.

⁹ 'Ōg 'Ātak xe'e te pexkox tu'
xip, yīy hām tu' xip tik xānā
hok, hu: “Ātak,” kaxīy.

¹⁰ Tu 'ānōy xānā hok, hu:
“Yā yūmmūg xuxyā',” kaxīy. Yā
Kunnix mūn puxet 'āxop hā'
xuxyā'.

¹¹ Tikmū'ūn te hāpxopmāhā',
nūy tu' nōy hā tu tehet, puxix
yā 'ākopa 'ūxexkah.

¹² Tikmū'ūn te yāy xexka
pe'paxex, pūyā yāy yāyhāhup
kutōgnāg, ha Topa te'
xexkānāp-tup.

Yeyox te' xat hok pu mō'āmā hok

¹³ —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg
xop xix Paniye xop! 'Āpa
hitop tu max, pāyā 'ākux mūn
kummuk. Tikmū'ūn kuxa te
Topa xak, puyīy yōg putat
hā mōg, pa 'āxop te' xat hok,
pu mōg hok, 'ihā kama 'āmōg
'ohnāg.

¹⁴ —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg
xop xix Paniye xop! 'Āpa
hitop tu max, pāyā 'āktux mūn
kummuk.

¹⁵ Yā 'āxop te hāpkumep
hāpxexka xohix tu', tu
kōnāg xexka xohix mep,
puyīy tikmū'ūn puxet 'ōg
hāpxopmā'ax tat, tu' tat, puxix
yā tu' kummuk xexkah, ha
ta 'āxop kummuk miāx, nūy
yā 'āxohix 'āpet Hāmgāyāgnāg
mūtik.

¹⁶ —Yā 'ākuxānōg 'āpa hok
xop, tu tikmū'ūn pa hok
xop mōgāhā', yā tikmū'ūn
yūmmūgā kummuk, tu:
“Tikmū'ūn te Topa pet xexka
'āktux, nūy nōy pu hām'āktux
xeh, puxix yā' hitop hā'
xex, 'ap ta nemēn'ah. Yā'

max tu' mīy hok. Pāyā tikmū'ūn te Topa pet xexka yōg pipkup yānām 'āta 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix hām'āktux xex ka'ok, tu ta nemēn. Pūyā tu' mīy," kaxīy.

17 'Āxop putox kummuk xix 'āpa hok! Pi'yā' mūn yā' xexkah, 'ok pe pipkup yānām 'āta', 'ok pe Topa pet xexkah? Yā' pet yā' xexkah!

18 'Āxop te hāmyūmmūgāhā kamah, hu: "Tikmū'ūn te mīmpe pipkup mō'hap'ax 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix tu' hitop hā yā' xex, 'ap ta nemēn'ah. Pa tikmū'ūn te xokxop mō'hap'ax 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix tu ta nemēn, nūy tu' mīy.", kaxīy.

19 'Āpa hok xop! Pi'yā' mūn te māxap, 'ok pe xokxop mō'hāp'ax, 'ok pe mīmpe mō'hāp'ax, nūy Topa pu' haxyā'? Yā mīmpe te māxap!

20 Yīy 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ūn te mīmpe 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix xokxop mō'hap'ax xohix 'āktux, tikmū'ūn te mīmpe yīmū mō'hāp tu'.

21 Tikmū'ūn te Topa pet xexka 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix kama Topa 'āktux, yā' xip yāy pet tu'.

22 Tikmū'ūn te pexkox 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix Topa xip'ax xe'ēgnāg 'āktux kamah, xix Topa mūn 'āktux, yā' xip pexkox tu'.

23 —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āxop te Topa pu mīxux kutīgnāg popmāhā', 'ūyāg te 9 'ōgnū', tu' yāg puxet hōm Topa

pu', tu mīxux 'otāg yōg yāg hōm, xix mīxux 'emanox yōg yāg hōm, xix mīxux kōmīn yōg yāg hōm Topa pu', tu yā tu' hōm māynāg, pāyā hāpxopmā max'ax xaxok, xix hāmyok mīy'ax xaxok, xix hāmmāxnā'ax xaxok, xix 'āyīpkox pip'ax Topa pu xate' xaxok. 'Āpu hāpxopmā max, xix hāpxop hōm Topa pu kamah, xayīy hāpxopmā max xohix xaxok hok!

24 'Āpa hok xop te tikmū'ūn mōgā kummuk! Tikmū'ūn te kumāyōynāg xut nūy putyōn, pāyā' xok xexka kāmēn tōmāhā', ha kaxīy 'āxop te hāpxopmā'ax kutīgnāg mīy māynāg, pāyā hāpxopmā'ax max 'āxop te' xaxok!

25 —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! Yā 'āxop te kānēy pet xax pix, xix kānēy xām pix, pāyā kānēy kox kopa yā' īgā', ha kaxīy 'ākuxa kummuk. Yā 'āxop te 'ānōy hā yīpkumīy, xi' yōg hāpxop hā' xupxet, xix 'ānōy yōg hāpxop hā xupkumīy kamah.

26 Paniye pa hok 'āxop! Kānēy kox pix hāmāxap, puxix tu xām max kamah.

27 —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! Yā' xukpot putuk, hāptopa mūn max, pāyā' kopa' xuk xokxax, xi' kup, yāk-tox xe'ēgnāg.

28 Ha kaxīy 'āxax max, pāyā 'ākuxa kopa 'ākummuk, yā 'āxop te koit, tu hāpxopmā

kummuk xohix.

Topa te' kuxa kummuk xop nōāp-tup

29 — Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniy xop! 'Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! 'Āxop te xukpot māynāg 'āhā mīy, nūy Topa pupi hām'āktux xop no hāpkot, ha tik xop hittap te Topa pupi hām'āktux, tu' max, ha 'āxop te xukpot maxnāhā',

30 tu: “Pax 'ūgmūg pip hōmā', 'ihā tik xop te Topa pupi hām'āktux, kopxix tu mōnāyxop yōg hāpxopmā kummuk tat hok, nūy tu tik max xop kix. 'Āmhok!” kaxīy.

31 Hamūn. 'Āxop yā mōnāyxop kummuk hā 'āmōkputox, ha Topa pupi hām'āktux xop kix,

32 ha 'āxop te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax kummuk tat, nūy tu' mīy kamah.

33 'Āxop te kāyā gāynām xop putuk, xix kāyā gāy hā 'āktok! Ha Topa te 'ākummugāp-tup 'ūyānān tu', xa' xupmā hok Hāmgyāgnāg Pet tu'.

34 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āte xa ha mō'pok putup, tik te Topa pupi hām'āktux xop, xix tik te hāmyūmmūg xop, xix tik te hāmyūmmūgā'ax xop, ha 'āxop te' yāg kix putup, xi' yāg xupmāp-tup mīpkupnix tu', xi' yāg kix kakixnāg putup Topa pet kopah, tu kōmēn xohix tu 'ūpapuk putup.

35 Yīy Topa te 'āxūygāp-tup, xix 'ōg mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax kummuk hā 'āxūygāp-tup. Ha mōnāyxop

hittap max 'Ameo putex, hōmā, hāmyāxatamuk hittap 'ihāp-tex, xix mōnāyxop Manakit kutok Yakanit putex, 'ihā Topa pet xix mīmpe mō'hāp'ax tu yāy kote' xip, tu hāpkummuk mīy 'ōhnāg, yīy Topa te 'āxūygāp-tup.

36 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yā Topa te yā hōnhā' pip xop xūygāp-tup 'ūyānān tu', nūy mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax kummuk hā pago. Kaxīy.

Yeyox te mō tikmū'ūn yāy xe'e'gnāg

37 Yeyox te hām'āktux kux, tu kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

— 'Ūg 'āpax! Topa te xa mō tik xop pok, pu xa Topa pupi hām'āktux, ha 'āxop te' kix, tu mīkaxxap hā' tux, pāyā 'āte mō'āyāy xe'e'gnāg. Xokakkak tek-tok xānāhā', nūy mō'tat yāy kaka', ha kaxīy 'āte tikmū'ūn xānāhā', pāyāk ha 'ānūn putup 'ohnāg!

38 Yīy 'āpet hōgnāg putup.

39 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop tek pēnāp-tup 'ūxeheh, 'ihāk mūn 'āktux, hu: “Pūyā Topa tu hāmmaxnā! Yā tu yāy 'āxet'ax hōm pu nū!” Kaxīy

24

Yeyox te Topa pet xexka nōg'ax 'āktux

1 Hāpxip 'ihā Yeyox te Topa pet xexka kopa' xupep, tu' nīm, tu ta' mōg, 'ihā yāy yōg tikmū'ūn mōxaha', tu' yīka' pip, tu tu' mūg Topa pet xexkah,

2 yīy Yeyox te:

—'Ok 'āxop te' pēnāhā'? Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yā' koxyōy putup Topa pet, tu mōktu yōg mīkaxxap xohix hām tu nū'nāp-tup. Kaxīy.

Yeyox te hāpkummugā'ax 'āktux

³ Hāpxip 'ihā Yeyox te yīktix 'Onimet yīmū' yūm, ha yāy yōg tikmū'ūn nūn, nūy yā tup-xet hā hām'āktux hā' nōy yānān, ha:

—Hām 'ūm hā Topa pet koxyōy putup? Hāpxopmā'ax 'ūm te xīy pēnā'ax, 'ihā' putpu 'ānūn, nūy hāpxopmā xe'ēgnāg xohix tu kuxyā'? Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—'Ōg pa mōxip, pu tikmū'ūn yā 'āmō'āmā hok!

⁵ Yā tik punethok nūn putup, tuk 'ūm 'āxet'ax 'āktux putup, nūy yā tu' koit, hu: “Ūgmūn yā Kunnix. Yā Topa tek mūn yāyuktāhā', 'ūnū'.” Kaxīy. Tu tikmū'ūn xohix mōgāp-tup kummuk.

⁶ Xate yāy'ax 'āpak putup, ha tikmū'ūn te xa yāy'ax 'āktux putup. Yā 'ākuxānōg hok. 'Ūyāy'ax xexkap-tup, pāyā 'a hāmyāxatamuk xohix xox putox'ah.

⁷ Ha hāpxexka 'ūm yōg xonat xop te hāpxexka nōy yōg xonat mūtik yāy'ax putup, ha' hep xop te' hep xop nōy mūtik yāy'ax putup, ha hām yāynuhuk putup, xix hāmhōgnāg, ha putup te tikmū'ūn kix putup.

⁸ Yā nōm xūy hāmāxap, tu 'ūn tek-tok put xūy putuk.

⁹ —Hak-nāy tu' gāy xop te 'āxop mūg putup, nūy 'ākix

kakixnāg, tu' xat putup, pu 'ākix. Yā' xohix te 'āp-tup nōg 'ūgmūn hā.

¹⁰ Yīy tikmū'ūn punethok tek nīm putup, tu Topa yōg putat xak putup, tu yāy xape kummugāp-tup, 'ūp-tup 'ohnāg tu',

¹¹ 'ihā yā tik xop nūn, nōm te yā mō'āmā', nūy Topa pupi hām'āktux, pāyā' mō'āmā', yā yāy pupi hām'āktux, tu tikmū'ūn punethok mōgāp-tup kummuk, tu yā' koit tu'.

¹² Ha tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk putup, tu mōktu hāpxopmā kummuk xexkah, yī' kuxa mām ka'ok xop kuxa teknōg, nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, tu yā' nōy putup pax xaxok putup.

¹³ Pa tikmū'ūn te Topa yōg putat hā' mō kuma' mōg, puxix Topa' mōy hāpkummuk mīy'ax xop kopah, tu' hīnnāp-tup xe'ēgnāg.

¹⁴ Yīy hām'āpak max'ax 'āktux putup hām xexka xohix tu', puyī' hep xop xohix hām'āpax, nūy tu hāmyūmmūg. Yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip. Ha hāmyāxatamuk xohix xox putox mō'nā'ax. Kaxīy.

Tute hāpxūy xexka 'āktux

¹⁵ Tu xe hām'āktux, hu:

—Topa pet kopa' xip hām'āta yīkox 'āxet'ax Topa xip'ax. Hōmā mōnāyxop hittap Nanī'eo te Topa pupi hām'āktux, tu Topa yāy xip'ax 'āktux, tu yā hāpxop yāy 'īgā xexka 'āktux, ha Topa yāy xip'ax kopa' xip putup.

(Pūyā tikmū'ūn mō'kupix, nūy hāmyūmmūg.)

16 Tikmū'ūn te hāpxexka Yonex tu' pip, puxix yīktix tu nūmān.

17 Tikmū'ūn te mīptut pepi tu' pip, puxix tu nūmān, yā' hok tu 'ānūmān, pāyā hāpxop 'ūm pa hok, nūy mōg mō'ka'ok.

18 Tikmū'ūn te hāpxa xexka tu' pip, puxix yāy pet ha tu mōg hok, nūy yāy xax pa'. 'Āmhok.

19 Ha 'ūn mūnōp xop xūy xexkap-tup, 'ok pek-tok xuk, 'ok pek-tok yāy yōgtat hep xo'opmāhā'.

20 Topa tu' xax, xayīy hām 'āxi hok 'īhā 'ānūmān, nūy nit xap 'īhā 'ānūpa hok.

21 Yā' xūy xexka nām putup nit xap 'īhā', xix hām 'āxi 'īhā'. Hōmā Topa te hām xexka mīy, xix hōnhā, 'ūxūy kutōgnāg, pāyā nōm xūy xexkanām.

22 Yīy Topa te' xūy'ax yōg 'āmnīy xohix kuxyāhā', pu tikmū'ūn nōā'tot. Pa Topa te yāy yōg tikmū'ūn yīmōgatux, pu tu kuxa hi xe'ēgnāg, yīy 'āmnīy xohix hā' kuxyāhā'.

23 —Tikmū'ūn 'ūm te xa: “'Ūpēnā'! Topa yōg hāmyāyikutnā'ax xip!” kaxīy, xix: “Nāy, yā 'ōnte' xip!” kaxīy, 'āpu 'āyīpkox hok.

24 Yā tik te mō'āmā'ax xop punethok nūn putup, tu Topa pupi hām'āktux 'ohnāg, xix yā hāmyāyikutnā'ax 'ohnāg. Pāyā hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg putup, tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, tu' mīy pu tikmū'ūn pēnā', puyīy nō tikmū'ūn mōgā kummuk. Yā' xak, nūy Topa yōg tikmū'ūn mōgā

kummuk kamah, mō'āmā'ax hā', puyīy Topa yōg putat xax.

25 'Ūg'āpax, nūy hāmyūmmūg, nūy hāpxopmā'ax yūmmūg tap.

26 —Tikmū'ūn te: “'Ūpēnā'! Hām panip tu' xip!” kaxīy, 'īhā 'āmōg hok. Yā' koit. Xix: “'Ūpēnā'! Tute yāy xaptop 'ōnte'!” kaxīy, 'īhā 'āyīpkox hok. 'Āmōg hok. Yā' koit.

27 Tex yānām te pexkox xexka tupmā mō'ka'ok, ha kaxīy 'ūgnūn putup, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu putpuk nūn putup.

28 —Kuptap xop te yāy tu nū'nāhā', nūy xok yīn xakot. Kaxīy.

Tikmū'ūn Kutok nūn putup

29 Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūxūy'ax yōg 'āmnīy xohix nōg putup, 'īhā māyōn xok putup, xix māyōnhex. Māyōnnāg xop te hām tu nū'nāp-tup, ha hāmnōgnōy yōg xexka xop yāynuhuknām putup,

30 'īhā tikmū'ūn te hāpxopmā'ax xe'ēgnāg pēnāp-tup pexkox tu', hak nūn'ax 'āktux. Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tu putpuk nūn. Ha Topa hā' gāy xop tek pēnāp-tup, hu 'ātu potap-tup, ha hāmgōy xexka kopak yīxop-tup, 'ūkxexka xe'ēgnāg tu',

31 ha mīxuxxop tut kāyāp-tup, ha yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tu pexkox yōg xop nū'pok putup, nūy Topa yōg tikmū'ūn yīmōgatux'ax nūnnā', ha hām xexka tu' xexka xop xohix mōxap-tup, nūy yāy tu nūnnāy. Kaxīy.

Yeyox te piget kup 'āktux

³² Yeyox te xe hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā', hu:

—Mīnta kup piget te xa hāmyūmmūgāhā', 'Ūmīxux xokax, yā mīxux puk 'īhā 'āxop te hāmyūmmūg. Yā hāmpukpex mō'nāp-tup.

³³ Ha kaxīy 'āxop te hāpxopmā'ax xexka pēnāhā', 'īhā hāmyūmmūg kamah. Yā' xūy'ax yōg 'āmnīy mō'nāp-tup.

³⁴ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'ūxaxok hok: Tikmū'ūn 'ūm pip nōmhā, 'ap xakix putup'ah, 'īhā nōm 'āmnīy mō'nāhā'.

³⁵ Pexkox te yāyxaxogā'ax, xix hām xexka te yāyxaxogā'ax, pāyā yōgnū hām'āktux xip ka'ok, tu' nōg 'ohnāg. Kaxīy.

Hām 'ūm hā Tikmū'ūn Kutok nūn putup

³⁶ Tu xe hām'āktux, hu:

—'Āmnīy 'ūm 'īhāk nūn putup, yā 'Ātak Topa puxet te' yūmmūg. Pexkox yōg nū'pok xop te' yūmmūg 'ohnāg, xix mūn yā Topak-tok, pāyā 'ātep yūmmūg'ah kamah.

³⁷ 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu putpuk nūn putup, 'īhā tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk pax. Hōmā hāmyāxatamuk xohix 'īhā mōnāyxop hittap Nōe xip,

³⁸ 'īhā tikmū'ūn hittap xit pax, xix yā' xo'op pax, xix yāyta pax, tu mōktu Nōe te mīptut xexka hā mō'nāhā', nōm te kōnāg yīmū' mōg,

³⁹ ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg 'Ūxuxyā te kāmānat max 'ohnāg, tu' yīpkox 'ohnāg, ha tex xexka nāhā', ha kōnāgkox xet xexkah, tu hāmnak hā'

xupep, tu tikmū'ūn xohix kopugnām, ha' xakix. Hā kaxīy putpuk nūn putup, yākmūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn 'īhā

⁴⁰ tik 2 te hāpxa xexka tu' hām, hap-xet mōgāp-tup, ha ta yā' nōy te nox xip.

⁴¹ 'Ūn 2 te xuxnāg xetox xap kōnōnnāhā', hap-xet mōgāp-tup, ha ta' nōy te' nox xip.

⁴² 'Ōg pa mōxip! Yāy 'ūm pupi hāmpēnā max. 'A 'āxop te 'āmnīy 'ūm yūmmūg'ah 'īhā 'āxuxyā nūn.

⁴³ 'Ūxaxok hok. Pax pu tikmū'ūn te hāpxop hā' xupxet'ax nūn yūmmūg, puxix tu pēnānā' pi' kamah, puyīy tu' xupxet hok.

⁴⁴ Yīy 'āxop pēnānā' pi' kamah. 'A' yūmmūg'ah 'āmnīy 'ūm 'īhāk nūn. Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup, 'īhā yā 'āxop tek hip 'ohnāg. Kaxīy.

Kāmānat max xix kāmānat kummuk 'āktux

⁴⁵ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tep te kāmānat max? Kāmānat max yā tik te hāmyūmmūg, tu yā hāmyōk mīy pax. Ha' xat, pu kāmānat xop tu pēnānā' pi', nūy tu xīnnā max.

⁴⁶ Ha' xuxyā nūn, 'īhā hām max, yī' kuxa hittup.

⁴⁷ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūxuxyā te kāmānat max xexkānāp-tup, pu tu hāpxa xexka yōg hāpxop xohix pēnā'.

48 Pa kāmānat kummuk te hāmpē'paxex, hu: “Ak xuxyā nūn putup'ah,” kaxīy,

49 tu yā hāpkute'ex kummuk, tu kāmānat nōy kix, tu yā' xit xexkah, tu yā' xo'op xexkah, tu mōktu yā' paptux, tikmū'ūn paptux xop mūtik.

50 Ha' xuxyā nūn, ha ta kāmānat te' hip 'ohnāg, tu yā' nūn yūmmūg 'ohnāg,

51 puxi' xuxyā gāy nām, tu kāmānat xūygā'ax 'ūyānān tu', tu' mōgā'ax, nūy tu kummugā tikmū'ūn kummuk mūtik, nōm pa max, pāyā' kuxa kummuk. Ha' potap-tup, 'ūxūy xexka tu'. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

25

Ūn te yāyta hok te' 10

1 Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu 'ūn tuk tup xop te yāyta hok 'āktux, nūy tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā', puyīy tu' xuxyā nūn'ax hip, ha:

—Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat putup hā kaxīy. Ūn te yāyta hok te 10 te 'āmuk xexka ha' mōg, 'āmnīy 'īhā' mōg, tu kuyānām tat'ax pop, nūy tik te yāyta'ax hip putat kopah, puyīy tik yāyta'ax mōgā 'āmuk xexka hah,

2 ha ta 'ūn te 5 pa te hāmyūmmūg 'ohnāg, ha ta 'ūn te 5 pa te hāmyūmmūg,

3 ha 'ūn xop pa te hāmyūmmūg 'ohnāg te kuyānām tat'ax pop, pāyā' hep tox xaxok,

4 pa' nōy xop te kānēy tat kamah, ha yā' hep tox kopa' xup, nūy tat'ax hā' pux.

5 —'A tik te yāyta'ax 'ūm nūn'ah, yīy kūmīm tetet' kix, ha mō'yōn putat pukah.

6 —'Āmnīy kote 'īhā tikmū'ūn yīy ka'ok, hu: “Tik te yāyta'ax nūn! Mā', yūmū nū mūtik mōg!” Kaxīy.

7 —Ha 'ūn xop yāykoax mō'ka'ok, tu kuyānām mō'xup.

8 Ha 'ūn pa te hāmyūmmūg 'ohnāg te' nōy xop pu hām'āktux, hu: “'Ā' hōm 'ōg hep tox, 'ū mōy yāy yōg ta'ax hā' pux. Yāk mū yōg kuyānām xaxix.” Kaxīy.

9 —Ha:

—“Ak mū'āte xa popmāp-tup'ah. Yāk-tōgnāg 'ūm hep tox. 'Āxop putup, mōy mōg kōmēn hah, nūy 'ūm pa'.” Kaxīy.

10 —Ha' mōg, tu' paha', 'īhā tik te yāyta'ax xupep. Ha 'ūn pa te hāmyūmmūg te nū mūtik mōg 'āmuk xexka hah, tu mōktu' mōxaha', tu' mōxakux, ha ta mō'yāy yīnnīn.

11 —Hāpxip kutōgnāg 'īhā 'ūn xop nōy mōxaha 'ūyānān tu', tu hāptopa' pip, tu' xānāhā', hu: “Yāyā', Yāyā', hāpxōn! Yāk mūg nūn!” Kaxīy.

12 —Ha tik te yāyta'ax te: “'A 'āte 'āxop 'ūm yūmmūg'ah. Mōy, nūy 'āpep! Kaxīy. 'Ūkux.

13 Yeyox te hām'āktux kux, tu:

—Yīy 'āpa mōxip! Yā hām 'ūm hāk nūn 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

Kāmānat tikoxyuk 'āktux

14 Tu xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy yūmūg hām max 'āktux, nūy Topa pu yūmūg hām max 'āktux, hu:

—Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat kaxīy: Tik te hāpkumep putup, ha kāmānat xop xānāhā', pu hāpxa xexka pēnānā 'āti',

15 tu tu tayūmak popmāhā', tu tik te hāmyūmmūg xexka pu' hōm tayūmak te 5.000, tu' nōy te hāmyūmmūg miax pu tayūmak te 2.000 hōm, tu tik te hāmyūmmūg kutōgnāg pu tayūmak te 1.000 puxet hōm, tu ta' mōg.

16 Ha kāmānat te 5.000 paha', tu' mōg, tu hāpxop hāmenax, tu mōktu tayūmak nōy te 5.000 paha'.

17 Ha kāmānat nōy te 2.000 paha', tu' mōg, tu hāpxop hāmenax, tu mōktu tayūmak nōy te 2.000 paha'.

18 Pa tik te 1.000 paha', tu' mōg, tu hāpkot, tu' xuxyā yōg tayūmak xaptop hām kopah.

19 —Hāpxip punethok tap 'ihā' xuxyā nūn, nūy ta yāy yōg tayūmak pop,

20 ha kāmānat te 5.000 paha', tu' nūn hāmāxap, tu tayūmak te 10.000 hōm 'ūxuxyā pu', tu: “'Ūpēnā'! Xate 'ā' hōm tayūmak te 5.000. 'Āte hāpxop nōy yānān hā tayūmak te 5.000 nōy paha'.” Kaxīy.

21 —Ha: “Yā' max! 'Āhām max. Xate hāmyok mīy tayūmak kutōgnāg hā, yīy 'āte 'āxexkānāhā', xayīy hāpxop punethok pēnā max. 'Āpu

yūmū'āte 'āmuk xexka mīy!” Kaxīy.

22 —Ha kāmānat te 2.000 paha', tuk-nāy tu' nūn, tu: “Xate 'ā' hōm tayūmak te 2.000. Yā 'āte hāpxop nōy yānān hā tayūmak te 2.000 nōy paha'. 'Ūpēnā'!” Kaxīy.

23 —Ha' xuxyā te: “Yā' max! 'Āhām max! Tayūmak kutōgnāg hā xate hāmyok mīy, yīy 'āxexkānāhā', xayīy hāpxop 'ūm xexka pēnā max. 'Āpu yūmū'āte 'āmuk xexka mīy!” Kaxīy.

24 —Ha kāmānat te 1.000 puxet paha', tu' nūn, tu: “'Āte 'āyūmmūg. Xate 'ūm kuxa ka 'ohnāg. 'Ūnōy te hāpxop xap xok, ha xate' nūnnāhā',

25 yīy 'ūgkuxānōg, tu 'ōg tayūmak xaptop hāpkox hā mō'tat. 'Ūpēnā 'ōgnū tayūmak, nūy pa'.” Kaxīy.

26 —Ha' xuxyā te: “'Āhām kummuk, 'āteknōg tu'. Xatek yūmmūg, ha 'āte hāpxop xap xok 'okpa hāpxop ta nūnnāhā'.

27 Teptu xate tayūmak xex hok tayūmak xut'ax pet kopah? 'Ūyīy putpu nū', tu yōgnū tayūmak paha', 'ūnōg nōy nā' mōg, tu mōktu yā' kux.” Kaxīy. Tu yōkāmā' tu kāmānat nōy pu' xat, hu:

28 —“Kāmānat kummuk yōg tayūmak xut, nūy kāmānat nōy pu' hōm, nōm te tayūmak te 10.000 pop.

29 Yā tikmū'ūn te punethok pop, puxix tu xe' pop, tu mōktu yā' xohix pop, pa tikmū'ūn te' pa hok, puxi' yōg hāpxop kutōgnāg xut kamah, pu tu' hok xip.

30 Yā kāmānat kummuk, tu' hitop hā' hām. 'Āpu, nōm mō'yōn hāptopa', puyīy hāpkoxtap kopa tu xip ka'ok. 'Ōnte potap-tup, 'ūxūy xexka tu'. Kaxīy. 'Ūkux.

31 Yeyox te hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā kux, tu:

—Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tu yā putpuk nūn putup, tu' xat xe'ēgnāg putup, 'īhāk nūn, ha pexkox yōg nū'pok xop te nū mūtik nūn putup, hāk yūm putup, nūy tu hep xop xohix xat.

32 Ha' hep xop xohix te yāy tu nū'nāp-tup 'ūgkeppah, ha 'āte tikmū'ūn yāg mō'pot putup. Yā kaxīy tik pēnā'ax te kahnēn mō'pot xix mot,

33 tu kahnēn mō'pot, pu tu yīm xe'e hā mō'xip, xix mot mō'pot, pu tu yīm xax hā mō'xip, ha 'āte' yīpkox pip xop mō'xip putup 'ūgyīm xe'e hā, tu' yīpkox hok xop mō'xip putup 'ūgyīm xax hā,

34 ha 'āte hām'āktux putup, tikmū'ūn tek yīm xe'e hā' pip pu hām'āktux putup, hu: “Mā! 'Ōgnū 'Ātak te 'āxop ha hāmmaxnāhā'. Mā', nūy pexkox yōg hāpkox xohix pop. Yā Topa te xa' xex tap 'īhā hām xexka xip 'ohnāg.

35 Yā 'āxop tek xīnnāhā 'īhā putup tek putex, tu 'ā' xo'opmāhā', 'īhā 'āte kōnāg tat xak, tuk xānāhā', 'ūxihip 'āpet kopa, 'īhā 'āte xa hak puknōg.

36 'Ak xax 'ūm xip'ah, ha 'ā 'āxax 'ūm hōm, 'ūyīy mōktat, tuk pakut, hak pēnā max. Kanet kopak xip, ha 'āxop 'ūg ha mōg, nūy mōy

mōgnīynām.” Kaxīy.

37 —Ha tikmū'ūn max te: — Yāyā', hām 'ūm hāk mū'āte 'āpēnāhā', 'īhā putup te 'āp-tex, ha 'āxīnnāhā'?

38 Hām 'ūm hā 'āmūn 'ūgmū'ā hā puknōg, ha 'āxānāhā', xa 'ūgmūg pet kopa xhip? Hām 'ūm hāk mū'āte xa topixxax 'ūm nīm, xa mō'tat?

39 Hām 'ūm hā 'āpakut, hak mū'āte 'āpēnā max? Hām 'ūm hā kanet kopa 'āxip, hak mūg mōg, nūy mō'ānīynām?” Kaxīy.

40 —Ha 'āte hām'āktux'ax hā' nōy yānān putup, tu: “Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop tek xape 'ūm kutīgnāg hā 'ā tehet, huk mūn yā 'ātehet kamah. Kaxīy.

41 —Tu tikmū'ūn kummuk pu hām'āktux putup, nōm tek yīm xax hā' pip, hu: “Mōy, nūy 'āpep! Yā Topa te xa hāpkummugāhā'. Mōg, pu kuxap xe'e mō'āhap mō kuma mōg. Topa te kuxap mīy tap nūy Hāmgyāgnāg xūygā', nūy 'ūyōg nū'pok xop kummuk xūygā'.

42 Ya putup tek putex, pak xīnnā 'ohnāg, ha 'āte kōnāg tat xak, pa 'ām xo'opmā 'ohnāg.

43 'Ūgmūn xa hāk puknōg, pa 'āxop te 'ūkxānā 'ohnāg, 'ūxihip 'āpet kopah. 'Ak xax 'ūm xip'ah, 'a 'āxax 'ūm nīm'ah, 'ū mōktat. 'Ūkpakut, xix kanet kopak xip, pāyā 'āxop tek pēnā 'ohnāg.” Kaxīy.

44 —Yīy tikmū'ūn te: “Yāyā', hām 'ūm hāk mū'āte 'āpēnāhā', ha putup te 'āp-tex, ha xate kōnāg tat xak, xikmū'ā hā 'āpuknōg, xix 'āxax hok, xix 'āpakut, xix kanet

kopa 'āxip, hak mū'āte xa hā te 'ohnāg?" Kaxīy.

45 —Ha 'āte: "Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop tek xape kutīgnāg hā 'ā te 'ohnāg, hu tu 'ā te 'ohnāg kamah." Kaxīy. Tu ta tu' kux.

46 Yeyox te hām'āktux kux, tu:

—Tikmū'ūn kummuk xūy putup mō'kuma' mōg, ha' kuxyā 'ohnāg, pāyā tikmū'ūn max hi xe'ēgnāg mō'kuma' mōg, ha' kux 'ohnāg kamah. Kaxīy.

26

Ūxexka xop te hāpxopmā kummuk 'āktux

1 Yeyox te hāmyūmmūgā kux, tu ta yāy yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

2 —Āxop te hāmyūmmūg, yā 'āmñīy 2 nōg, puxix tikmū'ūn 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy, ha tikmū'ūn tek mōgāp-tup, nūy mīpkupnix tu Tikmū'ūn Kutok putex, yāk putex putup. Kaxīy.

3 Tu hām'āktux, 'ihā 'āmānex xexka xop yāy tu nū'nāhā', xi' xexka xop yāy tu nū'nāhā', tu ta 'āmānex xat'ax Kaxpax pet xexka kopa yāy tu nū'nāhā',

4 nūy hāmpe tu paxex, nūy putex te xīy Yeyox putex'ax yūmmūg, nūy xaptop hā' mūy, 5 tu:

—Āmuk xexka mīy 'ihā 'ap putex putup'ah. Nāy, pu 'āmuk xexka tu kux, kopxi' xat, nūy 'ūp-tex, nūy ta tu tikmū'ūn gāyā hok. Kaxīy.

Yeyox te' pip'ax Metān tu' xip

6 Hāpxip 'ihā Yeyox te xip tu xexka Metān kopa' xip, tu Ximām pet kopa' xip, ha' xuxet'ax nōy te: 'Ūyāy xax kunut nām. Kaxīy.

7 Ha 'ūn te nōm mō'nāhā', tu Yeyox yīka' mōg. Ha naxnāg 'anamax tat, ha' hep haxyā max xup, takat xexkah. Ha Yeyox xit 'ihā 'ūn te' hep pux, yā Yeyox putox yīmū' pux.

8 Ha' yōg tik xop te' pēnāhā', tu' gāy, tu' mānōg, hu:

—Teptu 'ūn te' hep haxnāg xaxogāhā'? Yā takat xexkah!

9 'Ūyōg naxnāg hāmenax, puxix tayūmak xexka pa', nūy tu tikmū'ūn hok xop pu' nīm. Kaxīy.

10 Pa Yeyox te hāmyūmmūg, tu:

—Teptu xate 'ūn hā 'āgāy? Yā tute hāpxopmā māynāg!

11 Hāmyāxatamuk xohix hā' hok xop te 'āmūtik pip, pāyāk mūn'ah,

12 yīy 'ūn te' pux, nūy 'ūgyīn haxyā max, puyīy nō hāpkot.

13 Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ūn te hām'āpak max'ax 'āktux putup, tu hām xexka xohix tu' xuktux putup, yā kama 'ūn yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup, nūy 'ūn xaxogā hok. Kaxīy.

Yot te hāpkummugāhā'

14 Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox yōg tik 'āxet'ax Yot 'Ixkanot mōg, nūy 'āmānex xexka xop mūtik hām'āktux,

15 tu:

—Tayūmak xohix te xīy 'ā' hōm putup, 'ūyīy 'āxop mōgā', xayīy Yeyox mūy? Kaxīy.

Ha' xexka xop te' yōg tayūmak mō'kupix, tu tayūmak te 30 xut, tu tu' hōm.

¹⁶ Yīy Yot mōg, tu hāmpē'paxex, tu' xak, nūy gāy xop mōgā', pu ta Yeyox mō'tat kanet hah.

Yoneo xop te 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy

¹⁷ 'Āmnīy nōg 'ihā Yoneo yōg tikmū'ūn te 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy, tu pām tokatok hok māhā', ha 'āmnīy te māxap Yeyox yōg tik xop te Yeyox ha' mōg, tu' yīkopit, hu:

—Xatep-tep putup? Piyā' mīy'ax 'āmuk xexkah, nūy tu pām tokatok hok mā 'āmnīy hā? Kaxīy.

¹⁸ Ha:

—Kōmēn ha mōg, tu tik 'ūm xax, nūy tu' xax, hu: “'Ūgmūg xuxyā te' xat, 'ū xa hām'āktux, hu: Yā hōnhā yōgnū tik xop xik mūn te 'āmuk xexka mīy putup, tu 'āpet kopa 'āte' mīy putup.” Kaxīy.

¹⁹ Ha' yōg tik xop te hām'āpak, tu' mīy, tu 'āmuk xexka mīy tik pet kopah.

²⁰ Ha 'āmnīy hā Yeyox xix tik xop mām, 'āmuk tu' xakot, nūy tu xit,

²¹ tu' xit, 'ihā Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āp-xet 'ūm te' gāy xop mōgāp-tup 'ūghah. Kaxīy.

²² Ha tik xop kuxa hittup 'ohnāg, yā' xohix te yāy yīkopit, tik puxet hāmāxap te' yīkopit, hak-nāy tu' nōy, xi' nōy te' yīkopit, tu mōktu xohix, tu:

—'Ū 'ūm? Yāyā', xatep-tep pe'āpaxex? 'Ok 'ūgmūn tik kummuk? Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—Tik te' gāy xop mōgā'ax, tu pām xup kānēy pet xax kopah, 'ūgmūtik tu pām xup nōmhā.

²⁴ 'Ūkxok putup, yā Topa yōg tappet te hām'āktux tap, pāyā tik kummuk xūy putup, nōm tek kummugāp-tup! 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, hak kummugāp-tup, yā hāpxopmā'ax kummuk. Pax pu' tut te nōm put hok, puxix hāpkummuk mīy hok. Kaxīy.

²⁵ Ha Yot te' yīkopit kamah, tik te' mōgā'ax kummuk te hāmyīkopit, hu:

—Yāyā', xatep-tep pe'āpaxex? 'Ok yākmūn tik kummuk? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn. Xate' xuktux. Kaxīy.

Yūmūg xuxyā xit'ax

²⁶ Ha' xit, 'ihā Yeyox te pām paha', tu Topa tu:

—'Āmax Topah! Xatek mū'ā hāpxop xit'ax hōm. Puxi'. Kaxīy.

Tu pām koxip, tu tik xop pu' popmāhā', tu:

—'Ūpa', nūy mā'. Yāk yīn. Kaxīy.

²⁷ Tuk-nāy tu kānēy paha', tu Topa pu:

—'Āmax Topah! Xatek mū'ā' hep max hōm, 'ū xo'op. Puxi'. Kaxīy.

Tu yāy yōg tik xop pu' hōm, tu:

—Ūpa', nūy 'āxop xohix xo'op.

²⁸ Yāk hep 'āta', ha yā' xohix pupi nū'nāhā', pu Topa te hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Ūghep 'āta hā Topa te' pa'ax tup mīy tikmū'ūn mūtik.

²⁹ Āte xa hāpxe'e 'āktux: Āte mīnta hep xupyāg xe' xo'op hok, pāyā yōgnū Ātak mūtik 'ūkti', kopxi' xo'op, īhā Ātak te yāy yōg tikmū'ūn xat xe'e'. Kaxīy.

³⁰ Ha Topa puk-tex, tuk-tex kux, tu ta' mōg 'Onimet yōg yīktix hah.

Yeyox te Pet pu hām'āktux

³¹ Tu ta' mōg, īhā Yeyox te tik mūnōm xop pu hām'āktux, hu:

—Hōnhā 'āmnīy īhā', 'āxop xohix nū'pap-tup, tuk nīm putup. Yā Topa yōg tappet te hām'āktux tap, tu: “Āte kahnen yōg pēnā'ax putex, yīy kahnēn nū'paha'.” Kaxīy. Yīy hām'āktux hittap hā 'āxop tek nīm putup nōmhā,

³² pāyā putpuk hi', kopxix 'ākeppak mōg hāpxexka Ganinet hah. Kaxīy.

³³ Yīy Pet te:

—'Ak mūn'ah! Āte 'ānīm 'ohnāg. Ūnōy xohix te 'ānīm, kopxix 'ānīm hok. Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te Pet pu hām'āktux, hu:

—Ūg 'āpax, nūy tu xaxok hok! Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yā hōnhā, 'āmnīy īhā, xate koit putup, tuk yūmmūg hok 'āktux, tu' xuktux putup tikoxyuk, īhā xokakkak tak xatap-xet. Kaxīy.

³⁵ Ha Pet te:

—Āmhok! Āte koit 'okpa 'āmūtik 'ūkxok! Pāyā 'āyūmmūg hok 'āte hām'āktux 'ohnāg! Kaxīy.

Ha tik xop xohix te:

—Ya hamūn! Kaxīy.

Yeyox te Topa pu hām'āktux Yetxēm tu'

³⁶ Ha ta' mōg tu mōktu Yetxēm tu' mōxaha', ha Yeyox te:

—Nāy, māhām, īhāk mōg 'ākeppah, nūy Topa pu hām'āktux. Kaxīy.

³⁷ Tu Pet mōgāhā nū mūtik, xix Yemeneo kutok 2, tu' kuxa teknōg, 'ūxūy xexka tu',

³⁸ tu:

—Ūgkuxa xūy xexka tu mōktuk kuxa teknōg, tuk xok putūmnāg. Nūnte' tihī', nūy pēnānā 'āti ūgmūtik. Kaxīy.

³⁹ Tu ta' keppa' mōg kutōgnāg, tu nū'xup hām tu', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Ātak, 'ūkxūy xexkah, 'ap hā' tot'ah. Ūktux hok 'ūkxūy hok, kopxik hittup. Pāyāk tux hok 'ūkxūy, kopxik xūy. Āpuk xat, yāk yīpkox xip 'āmūn pu'. Kaxīy.

⁴⁰ Tu put pu' nūn, tu tik tikoxyuk pēnāhā', ha mō'yōn, kūmīm te' kix hah, yīy Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ok 'āxop te pēnānā 'āti hok, nūy yāk mūtik pēnā kutōgnāg?

⁴¹ Mō'ōn hok, pāyā Topa pu hām'āktux pax, xayīy hāpkummuk mīy hok. Ākuxa te hāpxopmā maxp-tup, pāyā 'āyīn pu'uk. Kaxīy.

⁴² Tu xe' mōg, tu:

—Ātak, xatek putup 'ūkxūy, kopxik xūy. Yāk yīpkox xip. Kaxīy.

43 Tu xe putpu' nūn, ha tik xop mō'yōn 'ūxeheh, yā kūmīm xūy xexkah, tu' pa xax mōm.

44 Yīy Yeyox xe' mōg, tu Topa pu hām'āktux.

45 Tu putpu' nūn tik xop hah, tu nūktu' yīkopit, hu:

—'Ok 'ūm yāykoaxak hok, 'āteknōg tu'? Hāmpēnā! Yā hōnhā' gāy xop nūn, nūy 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok mūy, nūy tikmū'ūn kummuk mōgā'ūghah.

46 Āyok, 'āpu yūmū mōg. Yā tik kummuk nūn nōmhā. Kaxīy.

Ūgāy xop te Yeyox mūg

47 'Ap hām'āktux kux'ah, 'ihā Yot nūn, yā Yeyox yōg tihik, tu tikmū'ūn punethok nūnnāhā', ha mīkax xexka taha', xix mīm kix'ax taha'. Āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop te mō'pok.

48 Yā Yot te' xexka xop pu hām'āktux tap, tu: “Āte tik puxet yāy kep ha' mūg putup, nūy tu 'āneo, xayī' mūy. Āte Yeyox mūn kep ha' mūg putup, xayī' pēnā', nūy mūy. Kaxīy.

49 Tu' xupep, tu Yeyox ha' nūn, tu:

—Yāyā', pūyā Topa 'ākuxa yūmmā! Kaxīy.

Tu yāykep ha' mūg.

50 Ha Yeyox te:

—'Ūkxape', xate hāpxopmā'ax. Pūyā hāpxopmā mō'ka'ok, nūy ta tu kuxyā'. Kaxīy.

Ha' gāy xop te' mūg, tu' yīm kīy.

51 Pa tik puxet te Yeyox mūtik hāpkumep, tu mīkax xexka xut, tu 'āmanex xat'ax yōg kāmānat yīpkox xak,

52 ha Yeyox te:

—'Ōg mīkax mō'xix 'ūxax kopah. Yā tik te mīkax xexka hāp-tex, puxi' nōy putex mīkax xexka hā 'ūyānān tu'.

53 Āte yāy yōg 'Ātak tu' xax, puxix nū'pok pexkox yōg xonat xop xohix, pu tu 'āhā tu tehet.

54 Pa Topa yōg tappet te hām'āktux tap, yī' tux hok pu tu hāpxopmā nōmhā, nūy hām'āktux hittap hā hāpxopmā'. Kaxīy.

55 Tut xexka xop yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—Āxop nūn, tu mīkax xexka taha', xix mīm topnāg paha', nūy tuk mūy. 'Āxop tep-tep pe'āpaxex? 'Ok yākmūn tik kummuk, tik te hāpxop hā' xupxet putuk? Yā 'āmnīy xohix 'ihā Topa pet xexka kopak xip, nūy hāmyūmmūgā', ha 'āxop te' ūgmūg 'ohnāg.

56 Pāyā hōnhā Topa te' tux hok pu hāpxopmā kummuk, yā Topa pupi hām'āktux xop te tappet tu kax'āmi tap, yīy Topa yōg hām'āktux hittap hāk mūg nōmhā. Kaxīy.

Ha yāy yōg tik xop te hām'āpak, tu nū'paha'.

Yoneo xexka xop te Yeyox yīkopit

57 Ha tikmū'ūn te Yeyox mūg, tu Kaxpax pet ha' mōgāhā', ha Kaxpax yā 'āmānex xop xat'ax, ha tik xop te hāmyūmmūg pip, xix

Yoneo xexka xop nūn, tu yāy tu nū'nāhā Kaxpax pet kopah.

⁵⁸ Ha Pet te Yeyox pe' mōg, hāptox tu' pe' mōg, tu' pet yōg hāmnuknōg tu mōktu' xupep, tu mō'nāhā', tu mōktu' yūm xonat xop mūtik, nūy 'ūyōg hāpxopmā'ax pēnā',

⁵⁹ ha' xexka xop xak nūy Yeyox kupeh, nūy tup-tex, tu' koit'ax hā' kupex,

⁶⁰ pāyā tep tup-tex'ax 'ūm yūmmūg 'okpa tik punethok te koit, ha hām'āktux hā' nōy yānān punethok. Hāpxip 'ihā tik 2 te hām'āktux,

⁶¹ tu:

—Yeyox te yāy ka'ok'ax 'āktux, tu: “Āte Topa pet xexka koxyōy'ax, tu xe' pet'ax 'āmnīy tikoxyuk hā.” Kaxīy.

⁶² Ha Kaxpax yok, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Yā tik te 'ākupex. 'Ok xate yāy 'āktux hok, nūy yūmmūg yūmmūgā'? 'Ok pe tik te hāpxe'e 'āktux, 'ok pe yā xa' koit? Kaxīy.

⁶³ Pa Yeyox yīy 'ohnāg, yīy 'āmānex xop xat'ax te hām'āktux 'ūxeheh, hu:

—Topa te 'ā' hōm yāy 'āxet'ax 'ūyīy 'āyīkopit, hu 'āxat. 'Āyīy. 'Ok Topa xe'ēgnāg te 'āyāyikutnāhā'? 'Ok yā 'āmūn Topak-tok xe'e'? Kaxīy.

⁶⁴ Ha Yeyox te:

—Ya hamūn. Xate' xuktux. Pāyā 'āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop te Tikmū'ūn Kutok pēnāp-tup, ha Topa xe'ēgnāg yīm xe'e hak yūm putup pexkox tu', tuk yīxop-tup, hāmgyōy xexka hāk yīxop-tup. Kaxīy.

⁶⁵ Ha 'āmānex xop xat'ax te yāy xax pot, nūy yāy kuxa xūy'ax tu' mūg, tu:

—Puxi! Yā Topa 'āktux kummuk pax 'ōhōm! 'Āxop te' xupak nōmhā.

⁶⁶ Hu putep 'āktux'ax? Kaxīy.

Ha:

—Yā hāpkummuk mīy xexka! Pūyā tu' xok! Kaxīy.

⁶⁷ Tu mō yīy hep yōn, xi' payīn kix, 'ihā' yīkopit,

⁶⁸ hu:

—'Āmūn yā Topa yōg hāmyāyikutnā'ax. 'Āpu, Topa pupi hām'āktux, nūy 'āyīy: 'Ū 'ūm te 'ākix? Kaxīy.

Pet te Yeyox yūmmūg hok 'āktux

⁶⁹ Ha ta' xip Pet hāptopa', ha ta kāmānat hex te:

—'Āxip kama Ganinet yōg Yeyox mūtik. Kaxīy.

⁷⁰ Ha:

—Xatep-tep mūn 'āktux? 'A 'āte' yūmmūg'ah. Kaxīy.

⁷¹ Tu hāmyīkox tu' mōg, ha ta kāmānat hex nōy te' pēnāhā', tu xonat xop pu hām'āktux, hu:

—'Ōhōm xip Nāyane yōg Yeyox mūtik. Kaxīy.

⁷² Ha Pet te xe:

—'Ak mūn'ah. Topa tek yūmmūg. 'Ap 'ūkxip'ah. Yā 'āte 'a kāy yūmmūg'ah. Kaxīy.

⁷³ Hāpxip kutōgnāg 'ihā tik xop te Pet yīka' nūn, tu:

—'Āyīy'ax te Ganinet xop yīy'ax putuk! Yā Yeyox mūtik xate hāpkumep. Kaxīy.

⁷⁴ Yīy Pet te:

—Topa tek yūmmūg. 'Āte nōm kāy yūmmūg 'ohnāg.

Pax 'ū koit 'āte', puxix Topa 'ūkxūygā'. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'ihā xokakkak tak xataha',

⁷⁵ ha Pet te Yeyox yōg hām'āktux'ax xutigāhā', ha: "Xate yā koit putup 3, xate hām'āktux putup 'ūgyūmmūg hok te 3, 'ihā xokakkak tak xatap-xet." Kaxīy.

Tu ta' mōg, tu pota punethok.

27

*Xonat xop te Yeyox mōgāhā
Pinat keppah*

¹ Hāptup, māyōn te hāpkanet tu' xupep 'ihā', 'āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop xohix te yāy tu nū'nāhā', nūy Yeyox putex,

² tu' kīy, tu Gohenanok Pinat ha' mōgāhā'.

Yot te yāy putex

³ Hōmā Yeyox yōg tik Yot te' mōgā kummuk, nūy tu tayūmak pa', tu' xexka xop yōg hāmpe'paxex yūmmūg nōmhā, yā Yeyox putex putup, ha yāyhāhup xexkah, tu tayūmak te 30 paxmōg, nūy mōy putpu' hōm 'ūxexka xop pu', tu' xexka xop pu hām'āktux,

⁴ hu:

—'Āte hāpkummuk mīy 'ihā 'āxop mōgāhā tik max, xa tup-tex. Kaxīy.

Ha:

—Patīy! 'Āpu, yāy yōg hāpkummuk mīy'ax tat! Kaxīy.

⁵ Ha Yot te tayūmak hā putnū Topa pet xexka kopah, tu ta' mōg, tu yāy māy hīy, tu' xok xe'e'.

⁶ Ha 'āmānex xexka xop te tayūmak paha', tu:

—'Ap max'ah, yūmū yōg xat'ax te' xat hok, pu tayūmak hōm hok Topa pu'. Yā nūhū tayūmak tu tik putex. Yūmū'ātep-tep mūn mīy'ax? Kaxīy.

⁷ Hu tayūmak paha', tu 'Onet yōg hām xexka paha', puyī' xukpot mīy, pu tu' puknōg xop nō hāpkot.

⁸ Yīy tikmū'ūn te' xukpot 'āxet'ax, hu: "Ūhep 'āta'ax tu hahām." Kaxīy. Yā hōmā 'ūxuxet'ax 'ūhep 'āta, xix hōnhā'.

⁹ Hōmā tik hittap Yenemīn te Topa pupi hām'āktux, yīy: "Tikmū'ūn te tayūmak te 30 paha', tu te tik hāmenax tayūmak te 30 hā, 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix te yā pagop-tup,

¹⁰ tu tayūmak hā' nōy yānān, nūy 'Onet yōg hām paha'. Yā Topa tek xat tap, yīy 'āte' mīy." Kaxīy. Ha Topa yōg hām'āktux hittap hā' xexka xop te hām paha nōmhā.

Yeyox te Pinat keppa' xip

¹¹ Ha Yeyox te Gohenanok Pinat keppa' xip, ha' yīkopit, hu:

—'Ok xate Yoneo yōg tikmū'ūn xat xe'e'? Kaxīy.

Ha:

—Xate' xuktux. Kaxīy.

¹² Pāyā' yīy 'ohnāg 'ihā 'āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop te' kupex,

¹³ yīy Pinat te:

—'Ok xate hām'āpak hok? Yā 'āxat'ax xop te 'ākupex! Kaxīy.

14 Pāyā 'ap yīy'ah, ha Gohenanok kuxa te' yēy.

Pinat te' xat, pu Yeyox putex

15 Hāmyāxatamuk xohix 'ihā', 'āmūk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy 'ihā', Pinat te tik kummuk xut kanet kopah, tikmū'ūn te ta tu' xak, ha' xut.

16 Ha tikmū'ūn xohix te tik kummuk Mahamax yūmmūg,

17 tu yāy tu nū'nāhā Gohenanok pet tu', ha Pinat te tikmū'ūn yīkopit, hu:

—'Āxop tep-tep putup? Piyā' mūn 'āte' xut'ax? 'Ok pe Mahamax xut'ax, 'ok pe Yeyox xut'ax? Yā' xuxet'ax nōy Kunnix. Kaxīy.

18 Ha' xexka xop te Yeyox yīpkumīy, tup-tex putup, ha Pinat te' yūmmūg.

19 Tu yāy yōg yūm'ax xexka yīmū' yūm, nūy tu' xat, nūy tu' yīkopit, ha yāy xetut te hām'āktux nū'kutnāhā', tu:

—Tik max koa pu mōg. Yā 'āmnīy kote 'ihāk yōnkup, tuk xūy xexkah nōm tik max hah. Yī' xut, pu mōg. Kaxīy.

20 Ha 'āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop te tikmū'ūn hām'āktux hā' gāyāhā', puyīy tikmū'ūn Pinat tu' xax pu Mahamax xut, nūy tu' xax, pu Yeyox putex.

21 Ha Gohenanok te:

—Tik 'ūm 'āte' xut'ax pu mōg? Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te:

—'Āpu, Mahamax xut. Kaxīy.

22 Ha xe' yīkopit, hu:

—'Ātep-tep mūn mīy'ax Yeyox hā? Yā yāy 'āxet'ax nōy Kunnix. Kaxīy.

Ha:

—Mīpkupnix tup-tex! Kaxīy.

23 Ha Pinat te xe' yīkopit, hu:

—'Ūyōg hāpkummuk mīy'ax 'ūm texīy? Kaxīy.

Pāyā tikmū'ūn yīy ka'ok, tu:

—Mīpkupnix tup-tex! Kaxīy.

24 Yīy Pinat kuxa teknōg tikmū'ūn gāy hah, tu' xat, pu kōnāg tat, pu tu' yīm pix tikmū'ūn keppah, tu:

—'Āxop te tik max putex putup. 'Ak mūn'ah! 'Ap hāpkummuk 'ūm mīy'ah. 'Āpu yāy yōg hāpkummuk mīy'ax tat! Kaxīy.

25 Ha' yānān, tu:

—Pūyā Topa 'ūgmūg kummugā 'ūyānān tu', xik mūk kutok xupep tup xop kummugā kamah! Kaxīy.

26 Yīy Pinat te Mahamax xut tikmū'ūn pu', tu' xat, pu tu Yeyox kix xikot hā, ha' mōgāhā', nūy mīkupnix tup-tex.

Xonat xop te Yeyox kute'ex kummuk

27 Hāpxip kutōgnāg 'ihā Pinat yōg xonat xop te Yeyox mōgāhā Gohenanok Pinat pet xexka hah, ha xonat xop te yāy tu nū'nāhā', tu Yeyox yīmmap hā' pip,

28 tu Yeyox xax xut, tu kap 'āta hā mō'tat,

29 tu mīmyām xox hā' kux xax mīy, tup-tox yīmū' yūm, tu mīm xahix Yeyox yīm xe'e kopa' hōm, tu nūktu nūktettex Yeyox keppah, nūy tuk-tex'ex kummuk, tu:

—Pūyā Yoneo xop tu xat mō'kuma' mōg' Kaxīy.

30 Tu yāy yīy hep mō'yōn, nūy tu hupmā', tu mīm xahix paha', tu nōmp-tox hā' tak,

31 tuk-te'ex kummuk kux, tu kap xut, tu xe yāy xax hā mō'tat, tu' mōgāhā', nūy mīpkupnix tup-tex.

Yeyox te mīpkupnix tu' xup

32 Tu ta' mōg, 'ihā tik nūn, 'ūxuxet'ax Xīmām, yā Xīnēn yōg tihik, ha' xat, pu mīpkupnix tat, tu' taha'.

33 Ha' mōg, tu mōktu' xip'ax tu' mōxaha', ha' xuxet'ax Gok, tu tikmū'ūn yīy'ax hā: "Ūp-tox kup." Kaxīy.

34 Tu xupyāg kanop peo mūtik, tu Yeyox pu' xo'opmāhā', ha yā xo'op kutōgnāg, tup-tup nōg.

35 Ha xonat te Yeyox xup mīpkunix tu', tu' xax koxip, tu mō'xap yōn, nūy xonat puxet te' xax max pa',

36 tu' mām, tu' pēnānā' pip,

37 tu mīmpehnāg yīmū kax'āmi', tu mīpkupnix tu' xup, nūy Yeyox yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūgā', ha: "Nūhū Yeyox, tu Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xat." Kaxīy.

38 Ha tik kummuk 2 xup kamah, nūy mīpkupnix tu' kix, ha hāpxop hā' xupxet pax. 'Ūp-xet te Yeyox yīm xe'e hā' xup, xi' nōy te' yīm xax hā' xup.

39 Ha tikmū'ūn te putat hā' mōg, tu mōktu' pēnāhā', tuk-te'ex kummuk, tup-tox mahap, tu Yeyox 'āktux kummuk, tu:

40 —Kāy te yāy 'āktux ka'ok, nūy Topa pet xexka koxyōy, tuk-nāy tu' pet 'āmnīy 2 hā'!

Paxpu Topak-tok xe'e', puxix tu mīpkupnix tu' yīxox, nūy yāy hā tu' tehet, nūy tu xok hok! Kaxīy.

41 Ha 'āmānex xexka xop, xix tik te hāmyūmmūg xop, xix Yoneo xexka xop tek-te'ex kummuk kamah, tu:

42 —Hamūn te tikmū'ūn punethok mōy, pāyā yāy mūn xut yūmmūg'ah. 'Ok 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat xe'e'? Paxpu mīpkupnix tu' yīxox, puxix 'ūgmū kuxa mām ka'ok 'ōm kopah!

43 'Ūkuxa yūm ka'ok Topa kopah, tu yā Topak-tok 'āktux. Nāy! 'Āpu yūmū' hip, puyīy Topa' xut nōmhā'! Kaxīy.

44 Ha tik te hāpxupxet'ax 2 te hāpkute'ex kummuk kamah, tu hām'āktux kummuk.

45 Māyōn te nūktu yāy kote' yūm, tu ta' xok, ha hām xexka xohix hāpkoxtap.

46 Ha māyōn he tu ta' putpu' hi 'ūxeheh, ha Yeyox yīy ka'ok, tu:

—“Enix, 'Enix, nēmā xamatān!” Kaxīy. Tu tikmū'ūn yīy'ax hā: “Yā yōgnū Topah, tep texīy hā xatek nīm?” Kaxīy.

47 Ha tikmū'ūn 'ūm te' xupak, tu:

—Yā 'Enit mūn xānāhā'! Kaxīy.

48 Ha tik mōg mō'ka'ok, tu hāpxop patok, 'ūhep xupyāg kummuk hā' patok, nūy Yeyox pu' xo'opmā',

49 pa tikmū'ūn nōy te:

—Nāy! Pa nū 'Enit, puyī' xut! Kaxīy.

50 Ha Yeyox yīy ka'ok 'ūxeheh, tu' xok xe'e'.

51 Hāpxip 'ohnāg 'īhā Topa pet xexka yōg topixxax mō'yīnnīn'ax te yāy pot, 'ūxax pepi yāy pot hāmāxap, tu mōktu kakak yāy pot mōg. Ha hām yāynuhuk, ha mīkaxxap xexka yāy pot,

52 ha' xukpot te yāy xōn, ha Topa yōg tikmū'ūn xakix hit-tap xop punethok te putpu' hi',

53 tu hāpkox kopa' mōxaha', tu hāpkumep, ha Yeyox te putpu' hi, 'īhā' nōm xop te kōmēn Yenoyanēn hā' mōxakux, yā Topa yōg kōmēn, ha tikmū'ūn xohix te' pēnāhā'.

54 Hāpxexka Hōm yōg kapitām xip, yā' puknōg, xix xonat xop te pēnānā' pip, tu hāpxopmā'ax xe'ēgnāg xohix pēnāhā', xix hām yāynuhuk pēnāhā', tu kuxānōg, tu:

—Yā hamūn yā Topak-tok xe'ēgnāg! Kaxīy.

55 Ha ta 'ūn xop te hāptox hā yā' pēnāhā', yā nōm te Yeyox mūtik hāpkumep tap, tu Ganinet tu' mōxaha', tu Yēyox hā' tehe'.

56 'Ūxohix te: Mānix Mānanēn, xix Mānix yā Tiak xix Yoye hā' tut, xix Yemeneo xetut, yāk-tok pit 2 te Yeyox yōg tik xop kopa' tihi'.

57 Hāpxip kutōgnāg yā 'āmāxak, 'īhā Yoye nūn, tup-texop xexkah. Yā kōmēn 'Ānimātex yōg tihix, tu kama' mōg Yeyox pehe',

58 tu' mōg, tu Pinat tu' xak, puyī' tux hok pu Yeyox xoxxax hā hāpkot, ha' tux hok,

59 yīy Yoye te' xoxxax kīy topixxax xexkap-nok hā', yā' xax tūmnāg.

60 Ha Yoye te yāy yōg mīkaxxap kox xexka hā mō'tat, tu nō kopa hāpkot, ha mīkaxxap putux yīkūy, nūy nō kox mō'yīnnīn, tu ta' mōg,

61 'īhā Mānix Mānanēn xix Mānix nōy mām, tu mīkaxxap kox xexka yīka' mām.

Xonat xop te' xukpot tu pēnānā' pip

62 Hāptup nōy yā nit xap, 'īhā 'āmānex xexka xop xix Paniye xop te yāy tu nū'nāhā Pinat mūtik, tu:

63 —Gohenanok: hōmā kāy te koit pax, tu: “Āmnīy 3 nōg, 'īhā putpuk hip-tup.” Kaxīy.

64 Yīy xa' xak, xa xonat xop mō'pok xukpot ha, 'āmīy 3 hā', ka' yōg tik xop te' xoxxax xut, nūy nō tu' xupxet, nūy tikmū'ūn pu: “Yā' hi putpu'!” Kaxīy. Yā' koit'ax xexka nō'ōm. Kaxīy.

65 Ha Pinat te:

—Xonat xop mōgā pu pēnānā' pi', pu hāpxopmā kummuk hok. Kaxīy.

66 Ha ta' mōg, tu puk hi hā mīkaxxap hāmyīnnīn'ax muk, puyīy tikmū'ūn yīkūy hok, nūy tu' xōn hok, ha xonat xop te' pēnānā' pip.

28

Yeyox te putpu' hi'

1 Hāptup nōy yā ye nomīn, ha māyōn xupep 'īhā Mānix Mānanēn xix Mānix nōy mōg, mīkaxxap kox xexka ha' mōg, nūy pēnā'.

² Hāpxip 'ohnāg 'īhā hahām yāynuhuk, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax nūn, tu mīkaxxap xexka xut, nōm te mīkaxxap kox mō'yīnnīn, ha' xut, tu mīkaxxap yīmū' yūm.

³ Tu tex yānām putuk, yā topixxax tūmnāg ponnok, yā hām 'āxi yōg hāpxop xapxū'ax putuk.

⁴ Ha xonat xop te yā yīpkutuk xexkah, tu' yāy pu xu'uxnām, tu' xakix kōmnāg,

⁵ ha nū'kutnā'ax te 'ūn xop pu hām'āktux, hu:

—Ākuxānōg hok! 'Āxop te Yeyox xak, nōm te mīpkupnix tu' xok. 'Āte' yūmmūg.

⁶ 'Ap xip'ah. Yā' hi putpu', tu xa hām'āktux tap. Mā', nūy pēnā'! Yā hōmā' xip mīkaxxap xexka kox kopah, pāyā 'ap xip'ah nōmhā.

⁷ Yīy mōg mō'ka'ok, nūy tik xop pu hām'āktux, hu: “Yā putpu' hi', tu 'ākeppa' mōg hāpxexka Ganinet hah. 'Ōnte 'āxop te' pēnā'ax.” Kaxīy. 'Āxutigā max, xayī' xaxok hok! Kaxīy.

⁸ Ha ta' mōg 'ūn xop, tu' mōg mō'ka'ok, tu kuxānōg, pāyā' kuxa hittup xexkah, tu tik xop ha' mōg, nūy tu' xuktux.

⁹ Hāpxip 'ohnāg 'īhā Yeyox te 'ūn mūtik yā' tihi', tu:

—Pūyā Topa 'ākuxa māmā'! Kaxīy.

Ha' yīkahnāg ha' mōg, tu tu nūktettex, tu' nōy pata mūg, tu' kuxa te' yēy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—Ākuxānōg hok. Mōg, nūy mōy 'ūkxape xop pu

hām'āktux, pu Ganinet ha mōg, nūy 'ūgmūn pēnā'. Kaxīy.

Xonat xop te xupmāhīy hā mō'āmā'

¹¹ Ha 'ūn xop mōg, ha xonat xop te kōmēn ha' mōg, nūy 'āmānex xexka xop pu hām'āktux, tu hāpxopmā'ax xohix 'āktux.

¹² Yīy yāytu nū'nāhā Yoneo xexka xop mūtik, nūy hāpxopmā'ax 'ūm te xīy 'āktux, tute tayūmak xexka popmāhā xonat xop pu',

¹³ tu' xat, hu:

—Mōg, nūy tikmū'ūn xohix pu hām'āktux, nūy yā tu te mō'āmā', hu: “Yeyox yōg tik xop te' xokxax hā' xupxet 'āmñīy koxtap hā, hak mūg mōkyōn.” Kaxīy.

¹⁴ Gohenanok te 'ōg hām'āktux 'āpax, kopxik mūg hām'āktux, puyīy 'āxop kummugā hok. Yā 'āxutigā hok! Kaxīy.

¹⁵ Ha xonat xop te tayūmak pop, tu' mōg, tu nōm hām'āktux'ax 'āktux 'ūxohix pu', yīy hōnhā Yoneo yōg tikmū'ūn te' xuktux pax.

Tik xop te Yeyox pēnāhā'

¹⁶ Ha ta tik xop te Ganinet ha' mōg, tu mōktu yīktix tu' mōxaha', yā Yeyox te' xat tap, puyīy yīktix ha mōg, yī' mōg,

¹⁷ tu Yeyox pēnāhā', tu nūktettex, ha' kuxa te' yēy, pa tik 'ūm kuxa te yāy yīkopit. 'Ap mām'ah,

¹⁸ yīy Yeyox te:

—Topa tek ka'ogāhā 'ū xat pexkox tu', xix hām xexka xohix tu xat.

19 'Āmōg, nūy hep xop xohix ha 'āmōy, nūy hāmyūmmūgā', puyī' yōgnū tikmū'ūn. 'Āpup-tox pix kamah. Yā Topa te 'āxop pu' hōm yāy 'āxet'ax, xa yōgnū tikmū'ūn putox pix,

20 tu hāmyūmmūgā', puyīy tu yīpkox pi' yōgnū xat'ax pu'. 'Ūxaxok hok. Yā 'āxop mūtik 'ūkxip mō'kumak mōg putup. Yā hāmyāxatamuk xohix xox putox ĩhā 'āmūtik 'ūkpi' putup, nūy 'ānīm hok. Kaxīy. Tu ta tu' kux.

MĀ'AK TE TOPA YŌG HĀM'ĀPAK MAX 'ĀKTUX

Yoām tep-tox pix, tu hām'āktux

¹ Nūhū', yā Yeyox Kunnix yōg hām'āpak max'ax, yā Topak-tok yōg.

² Hōmā 'ūhittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, hu Yeyox Kunnix yōg hām'āpak max'ax 'āktux, hu nō kax'āmix tappet tu, hu:

“Topa te: 'Āte tik mōkutnāp-tup, puyīy 'ūg pupi hām'āktux, puyīy 'ākeppa mōg, puyīy xa hāmmaxnā'.

³ Tute hām'āktux ka'ok putup hām panip xexka tu', hu hām'āktux, hu: Yūmūg xuxyā nūn putup. 'Āpu yā tu hāmmaxnā'. 'Āpu yā hāmmax mīy.” Kaxīy.

⁴ Hāpxip 'ihā' nūn Yoām, nōm tep-tox pix. 'Ūnūn, tu nūktu' xupep hām panip xexka tu', tu tikmū'ūn putox pix, tu hām'āktux, hu:

—'Āpu yā yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux, ha 'āte 'āp-tox pix putup, puyīy Topa 'āxop yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu' kux. Kaxīy.

⁵ Ha ta' nūn hāpxexka Yonex yōg tikmū'ūn xohix xix kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix, nūy Yoām yōg hām'āktux 'āpax. 'Ūnūn xohix, nūktu' mōxaha', tu Yoām yōg hām'āktux 'āpak, tu yāy yōg hāpkummuk mīy'ax

'āktux, ha Yoām tep-tox pix kōnāg kox Yohnām kopah.

⁶ Yoām te' tat topixxax, yā kāmēn xe hā' mīy, tu xokxax hāg-nāy hīy, tu kunit māhā', tu puk hep xup.

⁷ Yoām te:

—Hāpxip 'ihā' nōy tek pe' nūn putup. Yā' ka'ok nō'ōm, ha tak pu'uk. 'Ūxexka xop te' yōg pataxax ko'a, pu' max, pak pu'uk, hu yōg pataxax ko'a, pu' kummuk.

⁸ 'Āte 'āp-tox pix kōnāg hā, pa tute 'āxop ha Topa Koxuk nū'kutnāp-tup, nūy 'āxop ka'ogā'. Kaxīy.

Yoām te Yeyox putox pix

⁹ Ha ta' xip Yeyox kōmēn Nāyane tu' hāpxexka Ganinet kopah, tu ta' nūn, tu nūktu' xupep Yoām tu', ha Yoām te Yeyox putox pix kōnāg kox Yohnām kopah,

¹⁰ tup-tox pix kux, ha kōnāg kopa' xupep Yeyox, tu' pēnāhā', ha ta pexkox xōn, ha ta' yīxohoh Topa Koxuk, yā kuxxuxtut putuk. 'Ūnūn, tu nūktu Yeyox yīmū' xupep.

¹¹ Ha ta pexkox kopa Topa te:

—Xōnnē', 'āte mō'āyāy xe'ēgnāg. Xatek kuxa hit-tupmāhā'. Kaxīy.

Hāmgyāgnāg te Yeyox xapit

¹² Hāpxip 'ihā' Topa Koxuk te Yeyox mōkutnāhā hām panip xexka tu',

¹³ ha ta' mōg, tu' xip, ha Hāmgyāgnāg te Yeyox xapit, puyīy hāpkummuk mūn mīy, pa' mīy 'ohnāg, ha ta' pip xokxop gāy, pa pexkox yōg

nū'pok xop te Yeyox pēnā max. Yā' xip Yeyox 'āmnīy xohix te' 40 hā.

Yeyox te hāpxopmā kōnāmāhā hāpxexka Ganinet tu'

¹⁴ Hāpxip ha ta xonat te Yoām mūg, tu kanet ka'ok kopa' xix, 'ihā putpu' nūn Yeyox, tu nūktu' xupep hāpxexka Ganinet tu', tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux,

¹⁵ tu:

—Hōnhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat putup, ha' yīpkox pip putup. 'Āpu yā yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux. 'Āpu yā 'ākuxa mām Topa yōg hām'āktux kopah, puyīy Topa 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Kaxīy.

¹⁶ Ta' mōg Yeyox kōnāg xexka Ganinet kux tu', pa' pip tik tix, yā Xīmām Pet xix taknōy 'ūxuxet'ax 'Ānene', ha kōnāg xexka tu mō tutpanip yōn. Yā māpxexex putuk, hu mām xukpax.

¹⁷ Ha Yeyox te:

—Mā, nūy 'ūg pe mōg. 'Āxop te mām xuk, pa 'āte xa hāmyūmmūgāp-tup, xayīy 'ūg ha tikmū'ūn nūnnā'. Kaxīy.

¹⁸ Ha tik te tutpanip nīm, tu ta' mōg Yeyox peheh,

¹⁹ tu' mōg, pa' pip tik tix nōy, yā Tiak xi' taknōy Yoām, yā Yemeneo kutok, tu mīpkox kopa' mām, tu tutpanip māynāg mīy,

²⁰ ha Yeyox te tik xānāhā', ha' tak nīm xix kāmānat xop nīm mīpkox kopah, tu Yeyox pe' mōg.

Tik kopa' xip yāmīy kummuk

²¹ Tu' mōg Yeyox xix yōg tihik, tu mōktu' mōxaha kōmēn Kapānām tu', tu' nox pip. Nit xap ha ta' mōg Yeyox, tu Yoneo xop yōg Topa pet hā mō'nāhā', tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā',

²² ha tikmū'ūn te' xupak, tu hāmyūmmūg'ax putuppax. Yā Yeyox 'ūka'ok, tu hāmyūmmūg, tu hāmyūmmūgā max, 'ap tik te hāmyūmmūg xop putuk'ah.

²³ Ha ta' nūn tihik, ha' kopa' xip yāmīy kummuk, ha tik te hām'āktux ka'ok, hu:

²⁴ —Kōmēn Nāyane yōg Yeyox, putep mūn mīy putup? 'Ok 'ānūn, nūy 'ūkputex? 'Āte 'āyūmmūg. Topa te 'āyāyikutnāhā'! Kaxīy.

²⁵ Pa Yexox te yāmīy kummuk xat, hu:

—Hām'āktux hok, nūy ta 'āpep! Kaxīy.

²⁶ Yāmīy kummuk te tik yāy nuhugāhā', tu hām'āktux ka'ok, tu ta hāptopa' xupep,

²⁷ ha tikmū'ūn kuxa te' yēy, tu' yīkopit, hu:

—Pute 'ūm? 'Ok tute hāpxop tup yūmmūgāhā'? Tute yāmīy kummuk xat, ha' yīpkox pip, nūy xupep. Kaxīy.

²⁸ Hāpxip kutōgnāg 'ihā tikmū'ūn xohix te' yūmmūg hāpxexka Ganinet xexka tu', Yeyox te hāpxopmā max xe'ēgnāg.

Yeyox te Xīmām Pet xetut mūktut hittupmāhā'

²⁹ Tu ta' mōg Jesus xix Tiak xix Yoām, tu mōktu' mōxaha

Xīmām Pet pet hā, yā 'Ānene pet kamah.

30 'Ūxip Xīmām Pet xetut mūktut, tu' pip, tu' xax pukpex, ha tikmū'ūn te nōm 'āktux mō'ka'ok,

31 ha ta' mōg Yeyox 'ūn yīkāgnāg, tu' nōy yīm mūg, tu' yīm xīnnāhā', ha' yūm, tu' xuxi', tu' nōy pu' hām mīptut kopah.

Yeyox te tikmū'ūn pakut xohix hittupmāhā'

32 'Āmāxāgnāg, ha ta tikmū'ūn te' nūnnāhā tikmū'ūn pakut xohix xix yāmīy kummuk te tikmū'ūn kopa' pip xop nūnnāhā Yeyox tu'

33 ha ta' nūn kōmēn yōg tikmū'ūn xohix xexka', tu nūktu mīptut yīkāgnāg tu' pip, nūy pēnā',

34 ha Yeyox te tikmū'ūn pakut xohix hittupmāhā', tu hāmpakut xohix mōy, tu yāmīy kummuk xohix mōy, ha yāmīy kummuk xohix te Yeyox yūmmūg, yīy Yeyoy te nōm xat, pu hām'āktux hok.

Yeyox xip hāpxexka Ganinet tu'

35 Hāptup nūn, ha ta Yeyox yāy koxak, tu ta' mōg, tu mōktu hām panip xexka tu' xupep, tu Topa pu hām'āktux,

36 pa Xīmām Pet te Yeyox xak xi' xape xop te' xak punethok,

37 tu' nūn, tu nūktu' xipihi', tu:

—Tikmū'ūn xohix te 'āxak. Kaxīy.

38 Ha Yeyox te:

—'Āpu yūmū mōg xiptux-exka xohix mōyāykoxip, tu'

tikmū'ūn nōy hah, nūy Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux hato'a kamah. Yā 'ūgnūn hām xexka tu', nūy tikmū'ūn xohix pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. Kaxīy.

39 Tu ta' mōg, tu hāpkumep punethok hāpxexka Ganinet xexka tu', tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux punethok Yoneo xop yōg Topa pet xohix kopah, tu yāmīy kummuk mōy.

Yeyox te tik xax kunutnām tapmāhā'

40 Ha ta' nūn tihik, tu' xax kunutnām, 'ūnūn, tu nūktu Yeyox yīkāgnāg 'ūkopaxux hā' xip, tu ta tu' xak, hu:

—'Āte' yūmmūg. Xatep-tup, nūy ta 'ūkxax tapmā yūmmūg. Kaxīy.

41 Ha' kuxa ka' punethok, tu' nōy yīmū yāy yīm xix, hu:

—Hamūn, 'ātep-tup. 'Āxax tap. Kaxīy.

42 Hāpxip 'ohnāg 'thā' xax kunutnām tap. Yā' hittup.

43-44 Ha Yeyox te' xat ka'ok, hu:

—'Ūxupax. Tikmū'ūn pu nū hāpxopmā'ax 'āktux hok. Mōg 'āmānex hah, puyīy 'āxax pēnā'. 'Āpu 'āmānex pu hāpxop hōm, puyīy Topa pu nōm hōm, xayīy Mōyyex yōg xat'ax mīy. Hā kaxīy tikmū'ūn te' yūmmūg, 'āxax tap. Kaxīy.

Tu tik xat, pu mōg.

45 Ha ta' mōg tihik, tu' xohix pu hām'āktux kōnāmāhā', hu:

—Pēnā', Yeyox tek xax tapmāhā'. Kaxīy.

Hā kaxīy Yeyox te kōmēn xohix hā' mō'nā xaptop

'ohnāg. Yā tikmū'ūn te Yeyox yūmmūg, yīy ta' nox xip hām panip xexka tu', ha ta' nūn tikmū'ūn xohix, nūy Yeyox xax.

2

Yeyox te tik hāpkumep hok hittupmāhā'

1 'Āmnīy xohix nōg, 'īhā putpu' mōg Yeyox kōmēn Kapānām tu', tu nūktu mīptut hā mō'nāhā'. Pa hāpxip 'īhā tikmū'ūn te hām'āktux, ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg, 'ūxip Yeyox,

2 tu ta' nūn tikmū'ūn, yā yāytunū'nāhā 'ūxohix, ha mōktu mīptut hā nū'xīmnāg xix hāmyīkox yīka nū'xip kama hāptopah, ha Yeyox te tikmū'ūn pu Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux,

3 ha ta' nūn tik te' 4, tu tik hāpkumep hok nūnnāhā', yā tutpe hā mō'tat.

4 'Ūnūn pa' pip tikmū'ūn xohix, yīy ta Yeyox ha' mōg 'ohnāg mīptut kopah, hu ta pepi' mōg, tu mōktu mīptut yīmū' mām, tu hāpxax mōy Yeyox xuka', tu ta hām tu tutpe hā tik pakut xix Yeyox keppa',

5 ha Yeyox te' yūmmūg tik kuxa mām ka'ok. Yeyox te tik hāpkumep hok pu hām'āktux, hu:

—'Ūgnix, Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux. Kaxīy.

6 Ha ta' pip tik te hāmyūmmūg xop, tu' kuxa kopa' yīkopit, hu:

7 "Texīy hām'āktux? Tute Topa 'āktux kummuk! Tep

te hāpkummuk mīy'ax xaxogā yūmmūg? Yā Topap-xehnāg te!" Kaxīy.

8 Pa Yeyox te tik yōg hāpe'paxex'ax yūmmūg, tu:

—Texīy 'ākuxa kopa 'āyīkopit?

9 Hām'āktux 'ūm yāyxat 'ohnāg? 'Ok pe tik hāpkumep hok pu hām'āktux, hu: "Āte 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux," kaxīy, 'ok pe hām'āktux, hu: "Āpu 'āyīpxit, nūy pepix xhip, nūy 'ōg tutpe pepix xup, nūy ta mōg"? Kaxīy.

10 'Āte hāpxopmā putup, ha 'āxop te' pēnāp-tup, hu' yūmmūg, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā'ax nūnte hām xexka tu'. Kaxīy.

Tu tik hāpkumep hok pu hām'āktux, hu:

11 —'Āpu 'āyīpxit, nūy pepi xhip, nūy 'ōg tutpe pepi' xup, nūy ta mōg yāy pet hah. Kaxīy.

12 Hāpxip 'ohnāg 'īhā tik te hāpkumep hok yīpxit, nūy pepi' xip, nūy yāy yōg tutpe pepi' xup, tu ta' mōg, ha tikmū'ūn xohix te' pēnāhā', tu' kuxa te' yēy, tu Topa 'āktux max, hu:

—Tikmū'ūn te hāpxopmā'ax nōy hā kaxīy pēnā 'ohnāg! Kaxīy.

Yeyox xix Nemi'

13 Ta xe' mōg Yeyox, tu mōktu' xupep kōnāg xexka Ganinet tu', ha ta' nūn tikmū'ūn xohix Yeyox hah, ha' xohix pu hāmyūmmūgāhā'.

14 Tu ta' mōg, pa' xip Nemi', yā 'Āppeo kutok, tu' yūm gohet pupi tayūmak pop'ax pet kopah, ha Yeyox te Nemi pu hām'āktux, hu:

—Mā, nūy 'ūkpe mōg. Kaxīy.

Nemi pepi' xip, tu ta pe' mōg, tu mōktu Nemi pet hā' mōxaha',

15 ha hāpxip 'Īhā' xit Yeyox xix yāy yōg tik xop xix gohet pupi tayūmak pop'ax xop xix hāpkummuk mīy'ax xop nōy,

16 ha ta' nūn tik te hāmyūmmūg xop xix Paniye xop nūn, tu nūku' pēnāhā', Yeyox xit tik mūtik xix gohet pupi tayūmak pop'ax xop mūtik, tu Yeyox yōg tik xop pu' yīkopit, hu:

—Teptu Yeyox xit 'ūkummuk xop mūtik? Kaxīy.

17 Ha Yeyox te' xupak, tu tik te hāmyūmmūg xop pu hām'āktux, hu:

—Nonot xop te' hittup xop hā te 'ohnāg, pa pakut xop hā tehet. Hā kaxīy 'ūgnūn, nūy hāpkūmmuk mīy'ax xop xānā', pa' max xop xānā' 'ohnāg. Kaxīy.

Yeyox te' xit hok 'āktux

18 Ha ta' pip Yoām mūtik mōg xop xix Paniye xop, tu' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux.

Ha ta' xip Yeyox, ha ta' nūn tikmū'ūn, tu nūktu' yīkopit, hu:

—Yoām mūtik mōg xop xit hok, nūy Topa pu hām'āktux xix Paniye xop te' kamah. Texīy 'ōg tik te' 12 xop xit hok 'ohnāg, nūy Topa pu hām'āktux? Kaxīy.

19 Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn te yāyta pēnāhā', ha' xip tik te yāy tap-tup. 'Ok tikmū'ūn xit hok nōmhā'? 'Āmhok, yā' xit.

20 Nāy, pu tik te yāyta mōg, ha tikmū'ūn xit hok nōmhā'. Hā kaxīy 'ūkxip, 'Īhā yāy yōg tik te' 12 xit hok 'ohnāg. Nāy, 'ūgmōg putup, 'Īhā' xit hok putup. Kaxīy.

21 Tu Yeyox te xe:

—Tikmū'ūn te' xap 'ohnāg topixxax yāg tup, yā' pix 'ohnāg, xix topixxax kunox. Ka' xap, ha' pix, puxix yāg yāy nū'nā', ha topixxax yāy pot.

22 Ha ta' pux 'ohnāg tikmū'ūn te xupyāg tup xokxax kox kutut kopah. Ka' pux, puxix xupyāg xokxax kox koxyōy, ha' xaxok xupyāg, ha' kummuk xokxax kox. Pa' pux xupyāg tup xokxax kox tup kopah, pu' max. Hā kaxīy tikmū'ūn te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat, xix kama yōgnū hāpxopmā'ax tat, pu' kummuk. Kaxīy.

Yeyox te 'āmnīy hām hok 'āktux

23 Nit xap, yā 'āmnīy hām hok, ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik te 12 xop, tu mōktu xuxnāg ta xe tox yōg hām mep, tu xuxnāg ta xe tox mep, nūy mā',

24 ha ta' nūn Paniye xop tu' yīkopit, hu:

—Teptu 'ōg tik xop te' mep 'āmnīy hām hok 'Īhā'? Yā' kummuk. Yūmū yōg xat'ax kax'āmi tappet tu', tu' xat, pu hām hok 'āmnīy hām hok 'Īhā'. Kaxīy.

25 Ha Yeyox te:

—'Ok 'āxop te' mōkupix tappet tu'? Putep mūn mīy Namix? Yā putup tep-tex Namix xix yāy yōg tihik.

26 Namix mōg, tu mōktu Topa pet hā mō'nāhā', pa' mām pām, yā Topa keppa' mām, ha Namix te' pām pop tu' māhā', tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', puyīy mā', 'ihā 'āmānex yā 'Amit, tu 'āmānex xop xohix xat 'ūkax'āmi yūmū yōg xat'ax yōg tappet tu'. 'Ūxat, pu 'āmānex te nōm pām mā', pa' nōy mā hok, pa Namix te' māhā'. Kaxīy.

27 Ha Yeyox te xe:

—Topa te tikmū'ūn pu 'āmñīy hām hok mīy, pa 'ap 'āmñīy hām hok pu tikmū'ūn mīy'ah. Yā 'āmñīy hām hok te tikmū'ūn yōg kāmānat putuk, pa tikmū'ūn te 'āmñīy hām hok yōg kāmānat putuk 'ohnāg,

28 ha tak mūn Tikmū'ūn Kutok te' xat 'āmñīy hām hok yōg hāpxopmā'ax. Kaxīy.

3

Yeyox xix tik yīm te nū' yāy nūnnāhā'

1 Tu ta' mōg Yeyox, tu mōktu Yoneo xop yōg Topa pet hā xe mō'nāhā', pa' xip tihik, tu' yīm te nū' yāy nūnnāhā',

2 ha ta' pip tikmū'ūn, tup-tup, nūy Yeyox hāpkummuk mīy pēnā' nit xap 'ihā', nūy hām'āktux, hu:

—Yeyox te' xat'ax mīy 'ohnāg. Kaxīy.

3 Ha Yeyox te tik pu hām'āktux, hu:

—Mā'. Kaxīy.

4 Tu ta tikmū'ūn pu hām'āktux hu:

—Putep xat Topa yōg xat'ax yōg tappet? Putep xat, puyīy tikmū'ūn hāpxopmā nit xap 'ihā', yā 'āmñīy hām hok 'ihā': 'ok pe hāpxopmā max, 'ok pe hāpxopmā kummuk? 'Ok pe tikmū'ūn hīnnāhā, 'ok pe tikmū'ūn nīm, puyīy xakix? Kaxīy.

Pa tikmū'ūn te hāmaāktux 'ohnāg.

5 Ha' gāy Yeyox, tu' kuxa hittup 'ohnāg, tikmū'ūn te hāmyūmmūg putup 'ohnāg hah.

Ta Yeyox te tik pu:

—'Āpu yā 'ūyoa 'āyīm. Kaxīy. Ha' yoa', ha' yīm hittup.

6 Hāpxip ha ta' mōg Paniye xop, tu mōktu xat'ax xexka 'Enot yōg xop mūtik hām'āktux, tu hām'āktux texīy Yeyox putex putup.

Yeyox te pakut xop nōy hit-tupmāhā'

7 Ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik te 12 xop, tu mōktu' mōxaha kōnāg xexka Ganinet kux tu'. Ha ta' nūn tikmū'ūn xohix, yā hāpxexka Ganinet yōg xop, xix hāpxexka Yonex yōg,

8 xix kōmēn Yenoyanēn yōg, xix hāpxexka 'Inumēn yōg, xix kōnāg kox Yohnām kūnāpa yōg xop, xix kōmēn Tinok yōg, xix Tinok yīmap pip xop, xix kōmēn Xinōm yōg, xix Xinōm yīmap pip xop. Yā' xohix te Yeyox yōg hāpxopmā'ax 'āpak, hu' nūn, nūy Yeyox pēnā',

9 ha ta yāy yōg tik xop mō'pok Yeyox te, puyīy mīpkox nūnnā', puyīy

tikmũ'ũn xohix Yeyox mō'yõn hok.

¹⁰ Yā tikmũ'ũn xohix hit-tupmāhā Yeyox te', yīy ta tikmũ'ũn pakut xohix nũn, nũy yāy mō'yõn, nũy Yeyox 'āpit, puyīy hittupmā'.

¹¹ Ha ta' pip tikmũ'ũn, tu kopa' pip yāmīy kummuk, tu nũn, tu nũktu kup tomāhā Yeyox keppah, tu hām'āktux ka'ok, hu:

—Āmũn yā Topak-tok!
Kaxīy.

¹² Pa Yeyox te yāmīy kummuk xat ka'ok, hu:

—Hām'āktux hok, yāg-mũn yā Topak-tok 'āktux hok.
Kaxīy.

*Yeyox te yāy yõg tik te 12
yīymõgātux*

¹³ Tu ta' mõg Yeyox, tu mõktu yīktix tu' pũnānep, tu' nõy xānāhā, ha ta' nũn,

¹⁴ ha Yeyox te tik te 12 yīmõgātux, puyīy Yeyox mütik mõg, puyīy Yeyox tik mō'pok, puyīy tik Topa yõg hām'āpak max'ax 'āktux, yā' xuxet'ax Yeyox yõg mō'pok xop.

¹⁵ Yeyox te nõm ka'ogāhā, pu yāmīy kummuk mõy.

¹⁶ Tik te 12 xop kopa' pip yā Xīmām, kama' xuxet'ax Pet,

¹⁷ xix Tiak xi' taknõy Yoām, yā Yemeneo kutok, yā Tiak xix Yoām 'āxet'ax nõy Motnēy, yā tikmũ'ũn yīy'ax kopa yā' yāy no'ok kutok,

¹⁸ xix 'Ānene', xix Pinip, xix Matõmēo, xix Māteo, xix Tõmē', xix 'Appeo kutok Tiak, xix Tanep, xix Xīmām, yā tutep-tup, puyīy 'Iyaet xop yāyhā xexkah,

¹⁹ xix Yot 'Ixkanot, yā tute' gāy xop mõgāhā Yeyox hah, puyīy xūyḡā'.

Yeyox xix Hāmḡāyāḡnāḡ

²⁰ Ha ta' nũn Yeyox, tu nũktu mīptut hā mō'nāhā', ha tikmũ'ũn xohix nũn, ha Yeyox xit putup, pa yā' xit 'ohnāḡ, yā tikmũ'ũn xohix pip.

²¹ Ha ta' nũn Yeyox xape xop, nũy Yeyox mõgā', yā' xupak tikmũ'ũn te' xuktux Yeyox putox kummuk,

²² ha kōmēn Yenoyanēn yõg tik te hām yūmmũḡ xop te:

—Yeyox kopa' xip Meyemo', yā yāmīy kummuk xop yõg xat'ax, ha Meyemo te Yeyox ka'ogāhā', puyīy yāmīy kummuk mõy. Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te tikmũ'ũn xohix xānāhā', nũy hāmīyūmmũḡā', tu hām'āktux'ax hā hāmīyūmmũḡāhā' Tute:

—Texīy Hāmḡāyāḡnāḡ te tikmũ'ũn kopa yāy xut?

²⁴ Hāpxexka yõg tikmũ'ũn te yāy pot, nũy yāy kix, tu hāpxip 'īhā' xakix 'ūxohix.

²⁵ 'Ūxape xop te yāy pot, nũy yāy kix, tu hāpxip 'īhā' nõḡ 'ūxape xop.

²⁶ Hā kaxīy Hāmḡāyāḡnāḡ xop te yāy pot, nũy yāy kix, puxix xakix 'ūxohix.

²⁷ —'Ūxupxet te hāpxop hā' xupxet putup mīptut kopah, pa' xip tik ka'ok mīptut kopah. Texīy hāpxop xupxet putup? Yā tik ka'ok poxit hā' hīy hāmāxap, tu nõmhā' xupxet. Hā kaxīy 'āte Hāmḡāyāḡnāḡ hīy, nũy tikmũ'ũn kopa yāmīy kummuk mõy.

28 —Āpu 'ūxaxogā hok. Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xohix xaxogā yūmmūg, pu tu' kux. Tikmū'ūn te Topa 'āktux kummuk, ha Topa te' xaxogā yūmmūg, pu tu' kux.

29 Pa tikmū'ūn te Topa Koxuk 'āktux kummuk, ha Topa te' xaxogā yūmmūg 'ohnāg. Yā' xip 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax mōkuma' mōg, tu' kux 'ohnāg. Kaxīy.

30 Hā kaxīy hām'āktux Yeyox. Hamūn, tikmū'ūn te hām'āktux, 'ūxip yāmīy kummuk Yeyox kopah. Pa 'āmhok, yā Topa Koxuk te' kopa' xip.

Yeyox mūktut xi' taknōy xop

31 Ha ta' nūn Yeyox mūktut xi' taknōy xop, tu nūktu hāptopa' pip, tu' nōy mō'kutnāhā', puyīy Yeyox xānā'.

32 Ha ta kopa' mām tikmū'ūn Yeyox mūtik, tu hām'āktux, hu:

—Hāptopa' pip 'ātut xix 'ātaknōy xop, tu 'āxānāhā'. Kaxīy.

33 Ha:

—Tep-te 'ūktut putuk xix taknōy xop putuk? Kaxīy.

34 Tu' yāy yīmap xop pēnāhā', tu:

—Pēnā nūhū', yāg tut xix taknōy xop.

35 Nōm te' mīy Topa te nōm putup, yāg taknōy xop xix hex xix tut yāg xape xop. Kāxīy.

4

Hāpxoxap

1 Ta xe tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā Yeyox te kōnāg xexka Ganinet kux tu', ha ta' pip tikmū'ūn xohix, yīy ta' mō'nāhā mīpkox hā, tu' yūm, ha' pip tikmū'ūn hāmhūmnāg hām kux tu',

2 ha Yeyox te hām'āktux'ax hā hāpxop xohix yūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgāhā', tu:

3 —Ūgxupex, 'ūmōg tihik, nūy hāpxoxap mō'pok,

4 tu hāpxoxap mō'pok, ha yāg te nū'nāhā putat kopah, ha ta' nūn putuxnāg, tu' xohix māhā',

5 ha ta' yāg nōy te nū'nāhā hām kutōgnāg kopa mīkaxxap yīmū' yūm, tu hāpxip kutōgnāg 'īhā' xokax hām tūnēmnāg tu',

6 pa māyōn xip, ha mō'hap, tu' nak, yā' yīpxatit kutōgnāg, hu' nak,

7 ha ta' yāg nōy te nū'nāhā mīmyām kup kakak, tu' xokax, tu' tuk, ha mīmyām kup tuk, tu' nōy mō'nīy, ha' ta 'ohnāg,

8 ha ta' yāg nōy te nū'nāhā hām max kopah, tu' xokax, tu' tuk, tu mōktu kup puxet te mīnta te' 30 popmāhā', ha ta kup nōy ta' tu 60, ha ta kup nōy ta tu 100. Kaxīy.

9 Tu xe:

—Āyīpkox pip, nūy ta 'āpu yā xupax. Kaxīy.

Yeyox te hāpxoxap 'āktux

10 Ha ta' mōg tikmū'ūn punethok, ha ta' yāg xip Yeyox mūtik xix Yeyox yōg tik te 12 xop mūtik, tu yāy tu nū'nāhā', nūy Yeyox mūtik hām'āktux, tu:

—Hāmyūmmūg'ax 'ūm
yūmmūgāhā xate? Kaxīy.

11 Ha:

—Texīy Topa te yāy yōg
tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip?
Topa te xa' mūg. Pa Topa
te 'āxop kūnāpa pip xop pu
hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax
hā,

12 puyīy hāmpēnā', pa
hāmyūmmūg 'ohnāg, puyīy
hām'āpak, pa hāmyūmmūg
'ohnāg, puyīy yāy yōg
hāpkummuk mīy'ax nīm hok,
puyīy Topap-tuppax hok,
puyīy Topa tikmū'ūn yōg
hāpkummuk mīy'ax xaxogā
hok, pu tu' kux 'ohnāg. Kaxīy.

13 Tu xe:

—'Āxop te hām'āktux'ax
yūmmūg 'ohnāg. Texīy 'āxop
kūnāpa pip xop te nōm
yūmmūg? Kaxīy.

14 Tu xe:

—Tik te hāpxopxap mō'pok.
Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa
yōg hām'āktux'ax 'āktux,
ha hāpxopxap te Topa yōg
hām'āktux putuk,

15 ha ta hāpxopxap yāg te
nū'nāhā putat kopah, ha ta'
nūn putuxnāg, tu' māhā'.
Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa
yōg hām'āktux'ax 'āpak, pa
Hāmgāyāgnāg nūn, tu Topa
yōg hām'āktux'ax xut.

16 Ha ta hāpxopxap yāg
te nū'nāhā hām kutōgnāg
kopa mīkaxxap yīmū' yūm,
tu' xokax, tu' nak mō'ka'ok
'ūyīpxatit kutōgnāg hah. Hā
kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg
hām'āktux 'āpak, tu' kuxa
hittup,

17 pa hāpxip 'īhā tikmū'ūn
te' kuxa mām xop kute'ex
kummuk, ha' kuxa mām kux.

18 Ha ta hāpxopxap yāg te
nū'nāhā mīmyām kup kakak,
tu' xokax, ha mīmyām te' nōy
mō'nīy, ha' ta 'ohnāg. Hā
kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg
hām'āktux 'āpak,

19 pa hām xexka yōg
hāpxopmā'ax pe'paxex
punethok, tu 'ūp-texop
xexkap-tup, tu hāpxop xohix
putup, hu Topa yōg hām'āktux
xaxok, tu hāpxopmā max
mīy'ah.

20 Ha ta hāpxopxap yāg te
nū'nāhā hām max kopah,
tu' xokax, tu' tuk, tu mōktu
kup puxet te mīnta te' 30
popmāhā', ha ta kup nōy ta'
tu 60, ha ta kup nōy ta' tu
100. Hā kaxīy tikmū'ūn te
Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak,
tu' kuxa mām nōm kopah,
tu hāpxopmā max punethok.
Kaxīy.

Kuyānām

21 Tu Yeyox te xe:

—'Ok tikmū'ūn te kuyānām
tat'ax xex manax kopah?
'Āmhok. 'Ok tikmū'ūn te
kuyānām tat'ax xex mīmpe
mō'yōn'ax kakak? 'Āmhok. Pa
tikmū'ūn te kuyānām tat'ax
yōg yūm'ax yīmū' xex, ha
nōmhā kuyānām max, ha
tikmū'ūn te hāpxop pēnāhā'.

22 Hā kaxīy tikmū'ūn te
hāpxopmā xaptop hōnhā', ha
tikmū'ūn te' pēnā 'ohnāg, pa
hāpxip 'īhā tikmū'ūn xohix te'
pēnāp-tup.

23 'Āyīpkox pip, nūy ta 'āpu
yā xupax. Kaxīy.

24 Ta Yeyox te xe:

—Āpu 'ākuxa hā' xupax. Xate 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit, puxix Topa te 'ōg hāpxopmā'ax kopit, yā' yāy putuk, yā Topa te 'ōg hāpxopmā'ax kopit xe'ēgnāg putup.

25 Tikmū'ūn yōg hāpxop pip, puxix hāpxop nōy pop putup. Tikmū'ūn yōg hāpxop kutōgnāg pip, puxix nōm xaxok putup.

Hāpxopxap

26 Tu Yeyox te xe:

—Texīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip? Yā' putuk, tik te hāpxopxap mō'pok, ha' xokax, tu' tuk.

27 Texīy 'ūxokax? Texīy 'ūtuk? Tik te' yūmmūg 'ohnāg. Āmnīy hā mō'yōn, tu hāptup hā hāpkumep, 'ihā' tuk.

28 Hāpxopxap te hām hā' mōxaha', tu' xokax, tu' tuk, ha' tut pip, ha' xap ta punethok.

29 Yā' ta, ha tik te' mep kupukhe hā, tu' nūmnāhā'. Hā kaxīy Topa yōg tikmū'ūn xohix nōy nā' mōg, Topa te nōm xat. Kaxīy.

Mōydat xap

30 Tu Yeyox te xe:

—Texīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip? Texīy 'āte xa hāmyūmmūgāp-tup?

31 Yā hāpxopxap putuk, yā mōydat xap putuk. Yā' kutōgnāg mōydat xap, pa hāpxopxap nōy xohix 'ūxexkah.

32 Tikmū'ūn te mōydat xap xok, tu' xokax, tu' tuk, tu mōktu kup tox, ha ta' kup nōy kutōgnāg, ha mōydat kup māg

xexkah, ha ta' nūn putuxnāg, tu yāy pet mīy mīm māg tu'. Hā kaxīy Topa yōg tikmū'ūn xop kutōgnāg hāmāxap, pa' xohix nōy nā'mōg tu mōktu' xohix. Kaxīy.

33 Hā kaxīy Yeyox te tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā punethok hām'āktux'ax hā, yīy tikmū'ūn te hāmyūmmūg.

34 Yā tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, pa yāy yōg tik te 12 xop mūtik hām'āktux nōy, nūy hāmyūmmūgā'.

Yeyox te 'āmuuh xat xix kōnāg tot

35 Āmnīy ha ta yāy yōg tik xop pu Yeyox te:

—Āpu yūmū kōnāg xexka xak, nūy kūnāpa mōg. Kaxīy.

36 Ha Yeyox yōg tik xop te tikmū'ūn mō'pok hato'ah, ha' mōg, ha ta' mōg tihik Yeyox hah, tu yōg mīpkox hā' mōxaha', tu ta' mōg Yeyox mūtik, ha ta mīpkox xape mōg kama nūmūtik,

37 pa hāpxip 'ihā 'āmuuh xexka nūn, ha ta' nūn kōnāg tot xexka', tu nūktu mīpkox hā' mōxaha', ha mīpkox te kōnāg hā nū'xip,

38 ha Yeyox mō'yōn mīpkox xahixpa tu', tup-tox tep-tox yūm'ax yīmū' yūm, ha Yeyox yōg tik xop te' nuhuk, ha' koxak, ha hām'āktux, hu:

—Yāyā, yūmūg xaxix putup. 'Ok 'ūgmūg kuxa ka'? Kaxīy.

39 Ha Yeyox yok, tu 'āmuuh xat xix kōnāg tot, puyīy tu xuxix, ha' xuxix, tu nū'yēy.

40 Ha Yeyox te yāy yōg tik xop pu yīkopit, hu:

—Texīy 'ākuxa nōg? 'Ok
'ākuxa mām 'ohnāg? Kaxīy.

41 Ha tik kuxanōg, tu:

—Ū'ūm tihik? Yā tute
'āmuuh xat xix kōnāg tot, ha'
xuxix, tu nū'yēy! Kaxīy.

5

*Tik kopa' pip yāmīy kum-
muk*

1 Tu ta' mōg Yeyox xix yāy
yōg tik xop mīpkox hā, tu
mōktu' mōxaha kōnāg xexka
Ganinet kux tu' hāp-xexka
Yenax tu',

2 tu mīpkox nīm, tu ta' mōg,
pa' xip tihik, ha tik kopa' pip
yāmīy kummuk.

3 Yā tik pet yūm xukpot
tu', ha' nūn. Yā' gāy, ha
tikmū'ūn te' hīy yūmmūg
'ohnāg māxap hā.

4 Yā tikmū'ūn te' mūg
punethok, nūy māxap hā'
hīy 'ūyīm xi' pata', pa tik
te' koxyōy 'ūxohix, tu' mōg.
Yā tikmū'ūn te' hīy yūmmūg
'ohnāg.

5 Hāptup 'īhā' xip tihik yīktix
tu' xix xukpot tu' xix 'āmīy
'īhā kamah, tu' xahok ka'ok,
tu yāy po'oxnām mīkaxxap hā.

6 Ta Yeyox pēnāhā hāptox
tu, tu ta' nōy ha' nūn mō'ka'ok,
nūktu Yeyox pu nū'xup,

7 tu hām'āktux ka'ok, hu:

—Yeyox, yā Topa xexka
xe'ēgnāg kutok, 'āte xa tatu'
xak: 'Āpu yā 'ūgkummugā hok!
Kaxīy.

8 Yā hamūn, Yeyox te:
“Yāmīy kummuk, tik kopa
'āpep!” Kaxīy.

9 Tu Yeyox te:

—'Āxuxet'ax texīy? Kaxīy.

Ha:

—'Ūkxuxet'ax 'Ūxohix Xop, yā
'ūgmūgmūn punethok. Kaxīy.

10 Tu xe:

—'Āpu 'ūgmūg mō'pok hato'a
hāptox tu'. Kaxīy.

11 Ha ta' pip xapup xohix,
tu' xit yīktix tu' hāmhūmnāg.

12 Ha yāmīy kummuk te
Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'ūgmūg xat, 'ūyīy xa-
pup hā mōxān' Kaxīy.

13 Ha Yeyox te' xat, ha tik
nīm, tu ta' mōg, tu mōktu
xapup hā' mōxaha'. Yā' xohix
xapup, yā' xohix te' 2000
kōmnāg, tu ta' mōg mō'ka'ok,
tu mō'yīyxoho', tu mōktu
kōnāg xexka hā' mōxaha', tu'
xakix xit hā.

14 Ha ta' nū'paha xapup
pēnā'ax xop, tu nōm 'āktux
kōmēn yōg tikmū'ūn pu xix
hām panip yōg tikmū'ūn pu',

15 ha ta' nūn tikmū'ūn
xohix, nūy hām pēnā', tu'
nūn, tu nūktu Yeyox yīka'
pip, tu tik pēnāhā', pa' pip'ah
yāmīy kummuk tik kopah, ha
tikmū'ūn kuxa te' yēy. Yā tik
yūm, tu' xax taha', tup-tox
max.

16 Ha ta tikmū'ūn pu
hāp-xopmā'ax xohix 'āktux nōm
te tik pēnāhā xix xapup,

17 tu Yeyox pu tatu' xak,
puyīy mōg hato'ah,

18 ha ta' mōg Yeyox, tu
mīpkox hā mō'nāp-tup, ha tik
nūn, tu:

—'Ūgmōg putup 'āmūtik. 'Ok
max? Kaxīy.

19 Pa Yeyox te:

—Āmhok. 'Āpu mōg yāy pet hah, nūy 'āxape xop pu' xuktux yūmūg xuxyā Topa te xa' mīy. Kaxīy.

²⁰ Ha ta' mōg tihik, tu mōktu hām'āktux Kōmēn te' 10 tu', xix kōmēn yīkak, yā' xuktux Yeyox te' mīy, ha tikmū'ūn xohix tep-tup pax.

Yax te Yeyox xānāhā'

²¹ Ha ta' mōg Yeyox mīpkox hā, tu kōnāg xexka xak putpu', tu mōktu' xupep, ha ta' nūn tikmū'ūn xohix, nūy Yeyox pēnā',

²² ha ta' nūn tihik 'ūxuxet'ax Yax, yā Yoneo xop yōg Topa pet yōg tik xat'ax, 'ūnūn, tu nūktu Yeyox pata yīka' mōhāmñīy,

²³ tu:

—'Ūk-tok hex xok putūmnāg. 'Āpu mōg, nūy 'ūyīmū 'āyīm nōm, puyīy xuxix, puyīy hi'! Kaxīy.

²⁴ Ha ta' mōg Yeyox tik mūtik xix tikmū'ūn xohix mūtik. Yā tikmū'ūn xohīynāg, hu yāy mō'yōn.

Yeyox te 'ūn pakut hitupmāhā'

²⁵ Ha ta' nūn 'ūhūn, yā' pakut, yā 'ūn hep kux 'ohnāg hām'yāxatamuk xohix te' 12 hā.

²⁶ Yā nonot punethok te tu' popmāhā hehmēn, yīy tayūmak noa'. Yā' hittup 'ohnāg, pa' pakut xexka nōy nā' mōg.

²⁷ Tikmū'ūn te Yeyox 'āktux, ha 'ūn te' xupak, tu ta' mōg, tu tikmū'ūn xohix kopa' mōg, tu Yeyox pe' mōg, tu' topixxax 'āpit.

²⁸ Yā 'ūn te hāmpē'paxex, hu: "Āte 'ūyōg topixxax 'āpit, koxix hittup." Kaxīy.

²⁹ Hāpxip kutōgnāg 'lhā' hep kux, ha 'ūn te' yūmmūg 'ūhittup xe'e',

³⁰ ha Yeyox te' yūmmūg yāy kopa' xupep hāpka'ok. Yeyox yōkānām, tu tikmū'ūn pu' yīkopit, hu:

—'Ū'ūm te yōg topixxax 'āpit? Kaxīy.

³¹ Ha Yeyox yōg tik te 12 xop te:

—Tikmū'ūn xohix te yāy mō'yōn 'āyīmap. Texīy xate' yīkopit? Kaxīy.

³² Pa Yeyox yōkānām, nūy pēnā nōm te' xupit,

³³ ha 'ūn te' yūmmūg, hu' nūn, tu nūktu Yeyox pata yīka mōhāmñīy, tu' yīpkutuk, hu yāy puxu'ux, tu hāpxopmā xohix 'āktux.

³⁴ Ha Yeyox te:

—Tukūm, 'ākuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, hu 'āhittup. 'Āpu 'ākuxa nōg hok. Mōg! 'Āhittup! Kaxīy.

Yeyox xix Yax kutok

³⁵ Yeyox te 'ūn mūtik hām'āktux, ha ta' nūn Yax yōg kāmānat, yā Yax pet tu' nūn, nūktu:

—Yax, 'āk-tok hex xok. 'Āpu notot Yeyox xānā hok. Kaxīy.

³⁶ Pa Yeyox te nūmūtik hām'āktux 'ohnāg, pa Yax pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'ākuxa nōg hok. 'Āpu 'ākuxa yūm ka'ok! Kaxīy.

³⁷ Yeyox te tikmū'ūn xohix xat, pu mōg hok yāy mūtik, pa' xat, pu mōg Pet xix Tiak xix Yoām,

38 tu ta' mōg, tu mōktu Yax pet hā' mōxaha', pa' pip tikmū'ūn, tu' potaha', tu' xaho ka'ok,

39 ha Yeyox te:

—Texīy 'āxop potaha', nūy xaho ka'ok? 'Ūk-tok hex xok tāmnāg 'ohnāg. Yā mō'yōn. Kaxīy.

40 Ha tikmū'ūn yīxix, pa Yexox te xohix xat, pu hāptopa mōg. Yā' mōg 'ūxohix. Ha ta' mōxaha Yeyox xix yāy yōg tik te' 3 xik-tok hex mūktak xi' tut 'ūk-tok hex yōg mīptut kox hā,

41 ha Yeyox tek-tok yīm mūg, tu:

—“Tanita kōmīy!” Kaxīy. Yā tikmū'ūn yīy'ax hā: “Nixix, 'āpu 'āk-nīhāxip!” Kaxīy.

42 Yā hāpxip 'ohnāg 'ihāk-tok hex yīpxit, nūy pepi' xip, nūy hāpkumep, ha tikmū'ūn te' yēy. Yāk-tok hex yōg hāmyāxatamuk xohix te 12,

43 ha Yeyox te tikmū'ūn xat, puyīy tikmū'ūn pu nōm 'āktux hok, tu' xat, puk-tok hex pu xit'ax hōm.

6

Yeyox xip Nāyane tu'

1 Tu ta' nūn putpuk Yeyox xix yāy yōg tik xop kōmēn Nāyane tu', tu nūktu kōmēn hā' mōxaha'.

2 Nit xap 'ihā' mōg, tu mōktu Yoneo xop yōg Topa pet hā mō'nāhā', tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', ha tikmū'ūn te' xupak, tu hām'āktux'ax putup nōg, tu:

—Texīy tik te hāpxop xohix yūmmūg? Tep te tik pu

hāmyūmmūgāhā'? Texīy tik te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg?

3 Yūmū'āte tik yūmmūg. Yā mīmpe mīy, yā Mānix kutok, yā taknōy 'ūxuxet'ax Tiak, xix Yoye', xix Yot, xix Xīmām. Yā' hex tihi nūnteh kamah. Kaxīy.

Yā tikmū'ūn te' yūmmūg putup'ah, Yeyox yā Topak-tok.

4 Pa Yeyox te:

—Tikmū'ūn te yāy xape 'āpak 'ohnāg nōm te Topa pupi hām'āktux. Kaxīy.

5 Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, pa' mīy kutōgnāg. Yā' pakut xop yīmū' yīm xex, nūy hittupmā' yā 'a' xohix'ah hittupmāhā' kōmēn Nāyane tu'.

6 Yā tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg, ha Yeyox kuxa hittup 'ohnāg.

Yeyox yōg tik te 12 xop mōg

Tu ta' mōg Yeyox, tu mōktu xiptuxexka xohix yōg tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā kōmēn Nāyane yīkak.

7 Tu ta' xānāhā yāy yōg tik te 12 xop, ha' nūn, ha Yeyox te nōm ka'ogāhā', puyīy yāmīy kummuk mōy. Tute tik mō'pok, pu mōg 'ūtix tu pe' tix hā kaxīy, puyīy yāmīy kummuk mōy.

8 Yeyox te:

—Hāpxop tat hok, yā xit'ax tat hok, xix tayūmak tat hok, pa mīm hām tonnognā 'āmōg.

9 'Āpu pataxax tat. 'Āpu kāmīn puxehnāg mō'tat. Kaxīy.

10 Tu xe:

—'Āxop mōg putup, tu kōmēn hā 'āmōxap-tup, tu

mīptut hā' 'āmōxap-tup. 'Āpu nox pi' mīptut puxet kopah, tu mōktu 'āmōg, tu kōmēn nīm.

11 Pa kōmēn yōg tikmū'ūn te 'āp-tup nōg, tu hām'āktux'ax putup nōg, nūy ta mōg. 'Āpu nox pi' hok. 'Āxop te yāy pataxax tu hāpxut nuhuk putup, xayīy hām'āktux 'ūkummuk tikmū'ūn. Kaxīy.

12 Ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, tu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'āyāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux. Kaxīy.

13 Tik te yāmīy kummuk mōy, tu tikmū'ūn punethok pakut putox pix heptox hā, tu nōm hittupmāhā'.

Yoām xok

14 Ha ta' xip 'Enot, yā tikmū'ūn yōg xat'ax xexkah, tu nōm hāpxopmā'ax 'āpak, yā tikmū'ūn xohix te Yeyox yūmmūg, tu hām'āktux punethok. Tikmū'ūn yāg te:

—Yā' putpu' hi Yoām nōm tep-tox pix, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Kaxīy.

15 Ha ta yāg te:

—Yā 'Enit. Kaxīy.

Ha ta yāg nōy te:

—Yā tute Topa pupi hām'āktux, yā Topa pupi hām'āktux xop hittap putuk. Kaxīy.

16 Ha 'Enot te' xupak, tu:

—Yā Yoām nōm tep-tox pix. Hōmā 'āte' xat, pup-tox xax, ha' kuyut, pa hōnhā putpu' hi'! Kaxīy.

17 Hamūn, hōmā 'Enot te' xat, puyīy xonat Yoām mūy, puyīy 'ūyīm hīy, puyīy kanet ka'ok kopa' xix. Texīy? Yā

hōmā 'Enot xix 'Enonit te yāy taha', pa 'Enonit yā 'Enot taknōy Pinip xetut,

18 yīy ta Yoām te 'Enot pu hām'āktux, hu: “Yā' max'ah. Topa yōg xat'ax kax'āmix tap-pet tu, tu' xat, xayīy yāyta hok 'ātaknōy xetut mūtik!” Kaxīy.

19 Yīy ta' gāy 'Enonit, tu Yoām putup nōg, hup-tup, puyīy Yoām putex. Pa 'āmhok,

20 yā 'Enot te Yoām yīpkutuk, yā tute' yūmmūg yā' max xe'ēgnāg Yoām, ha Yoām putex putup'ah. Yoām te 'Enot pu hām'āktux punethok, ha 'Enot kuxa hittup 'ohnāg, pa 'Enot te 'nōy yōg hām'āktux'ax putuppax.

21 Pa hāpxip 'lāhā 'Enot te yāy yōg hāmyāxatamuk yōg 'āmuk xexka mīy, ha ta' nūn gohet yōg xexka xop, yā' xat'ax xexka xop, xix xonat yōg xat'ax xop, xix hāpxexka Ganinet yōg xat'ax xop.

22 Ha ta' nūn 'Enonit kutok hex, nūktu' hāmyā max, ha 'Enot tep-tuppax xexka', yā hāmyā max. 'Enot tek-tok hex pu hām'āktux, hu:

—Xate putep-tup? 'Āte xa' hōm putup. Kaxīy.

23 Tu xe hām'āktux xex, hu:

—Xate putep-tup? Yā 'āte xa popmāp-tup hāpxop xohix, tu mōktu yōg hāpxop xahix, yā' xahix yōgnū hāhām, xi' xahix yōgnū tikmū'ūn! Kaxīy.

24 Ha ta' mōg 'ūk-tok hex, nūy tut mūtik hām'āktux, nūy yīkopit, ha' tut te:

—'Āpu tatu' xax Yoām putox nōm tep-tox pix. Kaxīy.

25 Ha putpu' nūn 'ūxat'ax tu', tu:

—Ā' hōm mō'ka'ok Yoām putox kănēypetxax yīmū' yūm! Kaxīy.

²⁶ Ha ta' kuxa hittup 'ohnāg 'Enot, pa yā hām'āktux xex tu Topa 'āxet'ax 'āktux ha tikmū'ūn xohix te' xupak, yīy ta' hōm putup,

²⁷ hu hāpxip 'ohnāg 'ihā xonat mō'kutnāhā', puyīy Yoām putox nūnnā', ha ta' mōg xonat kanet ka'ok tu', tu Yoām putox xak,

²⁸ tu kănēypetxax yīmū' nūnnāhā', tuk-tok hex pu' hōm, ha ta' mōg, tu' tut pu' hōm.

²⁹ Ha ta' yūmmūg Yoām mūtik mōg xop, tu ta' nūn, tu nūktu Yoām xokxax paha', tu ta' mōg, tu mōktu mīkaxxap kox kopa' xix xukpot tu'.

Yeyox te tikmū'ūn xohix pu' xit'ax popmāhā'

³⁰ Ha ta' nūn Yeyox yōg tik te 12 xop Yeyox hah, tu nūktu yāy yōg hāpxopmā'ax xohix 'āktux xix yōg hāmyūmmūg'ax xohix,

³¹ pa' pip tikmū'ūn xohix, tu xohix te hāpkumep, yīy ta' xit 'ohnāg Yeyox yōg tik xop, yā tikmū'ūn xohix pip. Ha Yeyox te yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Āpu yūmū mōg hām panip xexka tu', nūy hām hok. Kaxīy.

³² Tu ta' mōg, tu mīpkox hā' mōxaha', tu ta' mōg, tu kōnāg xak.

³³ Pa tikmū'ūn punethok te mōg'ax pēnāhā', yā' Yeyox pēnāhā xix tik xop. Ha ta' nūn xiptuxexka xohix yōg tikmū'ūn, tu pata hā'

nūpaha hām kux tu', tu nūktu' mōxaha', tu' nōy hip.

³⁴ Ha ta' xupep mīpkox kōnāg xexka kux tu', ha Yeyox te' pēnāhā tikmū'ūn xohix, tu' kuxa ka'. Kahnēn yōg pēnā'ax xip'ah. Hā kaxīy tikmū'ūn putuk. Yā' hittup 'ohnāg, yīy' kuxa ka', tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā kōnāmāhā hāpxop punethok.

³⁵ Māyōn mō'nāp-tup 'ihā' nūn Yeyox yōg tik xop, tu nūktu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Māyōn mō'nāp-tup, yā hām panip xexka nūnteh, yā xit'ax pip 'ohnāg.

³⁶ Āpu yā tikmū'ūn xat, pu mōg hāpxa'ax tu' xix xiptuxexka tu', puyīy xit'ax pop. Kaxīy.

³⁷ Pa Yeyox te:

—Āpu tikmū'ūn pu xit'ax popmā'. Kaxīy.

Ha tik xop te:

—Texīy pām popmā tikmū'ūn xohix pu'. 'Ūyōg tayūmak xohix, yā tayūmak 'ānuk xohix te' 200, yā tayūmak yānām ponnok. Kaxīy.

³⁸ Ha:

—Pām xohix texīy pip 'ōhnū'? Mōy pēnā' Kaxīy.

Tik mōg, tu putpu' nūn, tu:

—Yā pām te' 5 xix mām tix. Kaxīy.

³⁹ Ha Yeyox te tikmū'ūn xat, puyīy xux yīmū' mām, puyīy yānōm xohix hā' mām,

⁴⁰ ha' yānōm hā' mām, yā' yānōm kopa' mām xohix te' 100 xi' nōy kopa' mām xohix te' 50 hā kaxīy.

41 Ha Yeyox te' pām te' 5 pop xix mām tix, tu pekkox pēnāhā', tu:

—Topa, xate nū' popmāhā'. Yā 'āmax. Kaxīy.

Tu pām koxip, tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', puyīy tikmū'ūn pu popmā'. Tik te' popmāhā'. Ha ta mām tix koxip, tu' popmāhā' kamah,

42 ha tikmū'ūn xohix te' māhā', tu mōktu xe xit putup'ah. Puxix.

43 Ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, tu pām yāg pop xix mām yāg. Yā pām yāg hā nū'xip manax xohix te' 12 xix mām hā, ha' nūnnāhā'.

44 Hamūn, yā' xohix te pām māhā', yā' tik xohix te' 5000.

Yeyox te kōnāg yīmū' mōg pata hā

45 Hāpxip 'īhā Yeyox te yāy yōg tik xop pu hām'āktux hu:

—Āpu mīpkox hā mōxakux, nūy mōg kūnāpa hāpkux nōy tu' xiptuxexka Metxax tu', ha 'āte tikmū'ūn mō'pok putup. Kaxīy.

46 Ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, ha ta' mōg Yeyox, tu yīktix yokoma', nūy Topa pu hām'āktux.

47 'Āmnīy 'īhā' pip Yeyox yōg tik xop mīpkox kopa kōnāg xexka kote', ha ta yāp-xehnāg xip Yeyox hāpkux tu',

48 tu yāy yōg tik xop pēnāhā'. Tik te mīpkox hā mōgāhā', pa yā mōg putux, yā 'āmuuh te ha' nūn. Hāmyāykuhmōy ha ta' mōg Yeyox, tu kōnāg xexka yīmū' mōg pata hā, tu nōā' yēn putup.

49 Ha tik te' pēnāhā yā Yeyox te kōnāg yīmū' mōg pata hā, ha hāmp'e'paxex yā yāmīy putuk, tu' xahok.

50 Yā' xohix te' pēnāhā', tu' yīpkutuk. Pa hāpxip 'īhā Yeyox te:

—'Ākuxa nōg hok! Yāg mūn. 'Ūgyīpkutuk hok! Kaxīy.

51 Tu ta mīpkox hā mō'nāhā Yeyox, tu' xip yāy yōg tik xop mūtik, 'īhā' kux 'āmuuh. Ha tik xop kuxa te' yēy,

52 yā tik te' yūmmūg 'ohnāg texīy Yeyox te tikmū'ūn te' 5000 xitnāhā', yā tik putox ka'ok.

Yeyox te tikmū'ūn hit-tupmāhā Yēnēyane tu'

53 Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mōktu kōnāg kox kux tu' mōxaha' hāpxexka Yēnēyane tu', tu mīpkox tutxit hā hīy kōnāg kux tu',

54 tu ta' mōg, pa tikmū'ūn pip, tu Yeyox pēnāhā',

55 tu ta' mōg, tu' pet xohix ha' xupaha', tu tikmū'ūn pakut tutpe hā' put nūn, tu nūktu Yeyox ha' nūnnāhā', ha Yeyox te nōm hittupmāhā'.

56 Tu ta' mōg Yeyox, tu hāpkumep xiptuxexka xohix tu' xix kōmēn xohix tu' xix yānōm xohix tu', pa' pip tikmū'ūn xohix, tu' nūnnāhā tikmū'ūn pakut, tu nūktu nāpet hām tu' xex, tu Yeyox tu' xak, pu tux, puyīy pakut xop Yeyox yōg topixxax kuyāg 'āpit, ha pakut xohix te' xupit, tu' hittup.

7

Yoneo xop te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat

¹ Ha ta' nūn Paniye xop xix tik te hāmyūmmūg xop, yā kōmēn Yenoyanēn tu' nūn, tu nūktu Yeyox ha yāy tu nū'nāhā'.

² Yā hōmā nōm te' pēnāhā Yeyox yōg tik xop xit 'ūyīm xut putūynāg hā, yā 'ap yīm pix'ah. Yā Paniye xop te tikmū'ūn xat, pu yāy yīm pix.

³ Yā Yoneo xop te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat, ha Paniye xop te Yoneo xop kopa' xip, tu mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat punethok, tu yāy yīm pix max, tu nōmhā' xit,

⁴ tu nāpet tu' nūnnāhā hāpxop, tu nōm pix 'ūxohix, tu mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax nōy tat. Yā kōnāg xo'op'ax pix xix nax xix kanenām.

⁵ Tu ta' yīkopit Paniye xop te xix tik te hāmyūmmūg xop te', hu:

—Texīy 'ōg tik xop te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat 'ohnāg, hu yāy yīm xut putūynāg hā' xit? Kaxīy.

⁶ Ha Yeyox te:

—Āpa max, pa yā 'ākuxa kummuk. Hōmā 'Iyait te 'āxop 'āktux! Tute kax'āmi, hu: "Topa te: 'Tikmū'ūn tek mūn 'āktux max, pa yā' kuxa tek mūn xak 'ohnāg.

⁷ Tikmū'ūn tek mūn pu nūktettex, pa yā' kummuk. Yā tikmū'ūn te yāy yōg hām'āktux'ax 'āktux, tu: Yā Topa yōg xat'ax nūhū.' " Kaxīy.

⁸ Tu Yeyox te xe:

—Āxop te Topa yōg xat'ax mīy 'ohnāg, nūy mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat. Kaxīy.

⁹ Tu Yeyox te xe:

—Āxop te Topa yōg xat'ax nīm pax, nūy yāy yōg xat'ax mīy.

¹⁰ Yā hōmā Mōyyex te' xat, hu: "Āpu 'ātak mō'yāy xe'ēgnāg, nūy nōm pu hāpxopmā max. Āpu 'ātut mō'yāy xe'ēgnāg, nūy nōm pu hāpxopmā max." Kaxīy.

¹¹ Pa 'āxop te tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', hu: "Ūxip tikmū'ūn yōg hāpxop, tu Topa pu' hōm, tu yāy 'ātak pu' hōm 'ohnāg xi' tut pu' hōm 'ohnāg. Nōmhā' max.

¹² Nōmhā' hōm hok." Kaxīy.

¹³ Pa 'āmhok, hām'āktux kummuk. Hā kaxīy 'āxop te Topa yōg hām'āktux 'āpak 'ohnāg, pa yāy yōg hām'āktux 'āpak, tu 'āk-tok pu nōm yūmmūgāhā', tu 'āxop te hāpxopmā kummuk nōy punethok hā kaxīy. Kaxīy.

Tep te hām kummugāhā'?

¹⁴ Yeyox te xe tikmū'ūn xānāhā', ha' nūn, ha hām'āktux, hu:

—Āpu yōg hām'āktux'ax 'āpax max, nūy hāmyūmmūg:

¹⁵⁻¹⁶ Tikmū'ūn hāptopa' pip hāpxop, tu tikmū'ūn hā' mōxaha', tu' kopa' pip nōmhā. Yā hāpxop te kaxīy te tikmū'ūn kummugā 'ohnāg. Pa hāpxop pip tikmū'ūn kopah tu' mōxaha', tu mōktu hāptopa' pip. Yā hāpxop te kaxīy te tikmū'ūn kummugāhā'. Kaxīy.

17 Tu ta' mōg Yeyox, tu mōktu mīptut hā mō'nāhā', ha ta' nūn Yeyox yōg tik xop, nūy Yeyox yōg hām'āktux'ax yīkopit,

18 ha Yeyox te:

—Āxop te tikmū'ūn xohix putuk, yā hāmyūmmūg 'ohnāg. Hāpxop te hāptopa' pip, tu tikmū'ūn yīkox hā' mōxaha', tu kopa' pip. Yā hāpxop te kaxīy te tikmū'ūn kummugā 'ohnāg.

19 Yā' kuxa hā' mōxa 'ohnāg, pa yā' tex hā' mōxaha', tu hāpxip 'ihā' mōg hāptopah. Kaxīy. Yā Yeyox te' xuktux, yā' max xit'ax xohix.

20 Yeyox te xe:

—Hāpxop 'ūm te tikmū'ūn kummugāhā'? Hāpxop 'ūm te tikmū'ūn kopa' pip, tu' mōxaha', tu' mōg hāptopah?

21 Yā' pip hāpxop kummuk tikmū'ūn kuxa kopah, yā tikmū'ūn te hāmp'e'paxex kummuk, nūy hāpxop kummuk mīy, yā' xupxet, tu tikmū'ūn putex,

22 tu' nōy hā' xupxet, tu' xupkūmīy, tu hāpkummugā pax, yā' koit, tu hām'kute'ex pax, tu' yīpkumīy, tu' mǎnōg kummuk, tu yāy xexka pe'paxex, tup-tox kummuk.

23 Yā nōm xohix hāpxop kummuk te tikmū'ūn kopa' pip, tu' mōxaha', tu mōktu hāptopa' pip. Yā hāpxop te kaxīy te tikmū'ūn kummugāhā'. Kaxīy.

'Ūn puknōg

24 Tu ta' mōg Yeyox, tu mōktu hāpxexka tu' mō'nāhā' kōmēn Tinok yīkak, tu mīptut

hā mō'nāhā', tu yāy xaptop putup, pa 'ām'hok, yā tikmū'ūn xohix te' yūmmūg.

25 Ha ta' nūn 'ūhūn, haktok hex kopa' xip yāmīy kummuk. Yā tikmū'ūn te Yeyox 'āktux, ha 'ūn te' xupak, hu' nūn, tu nūktu' kopaxux hā' xip Yeyox yīkak.

26 Yā 'ūn puknōg, yā hāpxexka Xitpenīy yōg, tu Yeyox tu' xak, puyīy yāmīy kummuk xut 'ūk-tok hex kopah.

27 Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn tek-tok pu xit'ax hōm hāmāxap. Āp max'ah kaxop yōg xit'ax paha', tu kokex pu' hōm. Hā kaxīy Yoneo yōg hāpxop hōm hok puknōg xop pu'. Kaxīy.

28 Pa 'ūn te:

—Yāyā, hamūn, pa kokex kutok te mīmpe xit'ax kaka' pip, ha kaxop yōg pām yāgnāg xaha', ha' māhā'. Kaxīy.

29 Ha Yeyox te:

—Xate hām'āktux max. Āpu mōg yāy pet hah. Xip'ah yāmīy kummuk 'āk-tok kopah. Yā' mōg. Kaxīy.

30 Tu ta' mōg 'ūhūn yāy pet hah, tu nūktu' xupex, pa' xip 'ūk-tok hex, tu mīmpe mō'yōn'ax yīmū' pip, ha yāmīy kummuk xip'ah 'ūkopah.

Tik yīpkox hok, tu hām'āktux yūmmūg 'ohnāg

31 Ha ta' xip Yeyox kōmēn Tinok yīkak, tu ta' mōg, tu kōmēn Xinōm hā' tep, tu Kōmēn te' 10 yōg hāpxexka tep, tu mōktu kōnāg xexka Ganinet tu' xupex.

32 Ha ta' nūn tikmū'ūn, tu' nūnnāhā tihik, yā' yīpkox hok, tu hām'āktux yūmmūg 'ohnāg. Tikmū'ūn te Yeyox pu' xak, puyīy tik yīmū' yīm xex, puyīy hittupmā'.

33 Ha ta' mōg Yeyox xix tihik tikmū'ūn xohix kūnāpah. Yeyox te yāy yīpkutok hā' nōy yīpkox 'āpit, tu' yīynīn, tu' yīkox hep hā' nōy yōyxōg 'āpit yāy yīpkutok yā,

34 tu pexkox pēnāhā pepix, tu xit xut xexkah, tu:

—“Epatah!” Kaxīy. Yā tikmū'ūn yīy'ax hā: “Pu yā 'āyīpkox xōn, nūy hām'āpax!” Kaxīy.

35 Ha' yīpkox max, tu hām'āpak, ha' yōyxōg max, tu hām'āktux max.

36 Ha Yeyox te tikmū'ūn xat puyīy nōm 'āktux hok. Yeyox te' xat punethok hā kaxīy, pa tikmū'ūn te nōm 'āktux punethok,

37 ha tikmū'ūn te' xupak, tu' kuxa te' yēy, tu:

—Tik te hāpxopmā max xe'ēgnāg' Tute tik yīpkox hok xupakgāhā', tu tik te hām'āktux yūmmūg 'ohnāg xat, puyīy hām'āktux! Kaxīy.

8

Yeyox te tikmū'ūn te' 4,000 pu xit'ax popmāhā'

1 Hāpxip ha ta' yāy tu nū'nāhā tikmū'ūn xohix, tu yōg xit'ax pip'ah. Ha' xip Yeyox, tu yāy yōg tik te 12 xop xānāhā', tu:

2 —Āte tikmū'ūn kuxa ka', yā 'āmnīy tikoyuk hā' pip tikmū'ūn 'ūgmūtik, ta hōnhā 'ūyōg xit'ax 'ūm pip'ah.

3 Ūmā hok, ha 'āte tikmū'ūn mō'pok 'ūpet hah, puxix xakux putat kopah, 'ūpu'uk tu'. Yā hāptox tu' nūn tikmū'ūn. Kaxīy.

4 Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Tep-te tikmū'ūn pu xit'ax hāmenex nūnte hām panip xexka tu'? Yā' pip'ah xit'ax. Yā tikmū'ūn xohix. Kaxīy.

5 Ha Yeyox te:

—Pām xohix texīy 'ōgnū? Kaxīy.

Ha:

—Ūxohix te' 7. Kaxīy.

6 Ha tikmū'ūn xat, pu hām tu' mām, tu pām te' 7 pop, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Xate 'ūgmū'ā pām popmāhā'. Āmax. Kaxīy.

Yeyox te pām koxip, tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', puyīy tikmū'ūn pu popmā'.

7 Ha ta' pip māhām kamah, yā' xohix'ah, ha Yeyox te Topa pu mām 'āktux, tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', puyīy tikmū'ūn pu' popmā',

8 ha tikmū'ūn te' māhā', tu mōktu xe xit putup'ah, yā puxix, ha Yeyox yōg tik xop te' xit'ax yāgnāg yāy tu nū'xok manax te' 7 hā nū'xip.

9 Yā tikmū'ūn xohix te' 4.000 te' māhā pām xix māhām.

Ha ta tikmū'ūn mō'pok hato'a Yeyox te',

10 tu ta' mōg yāy yōg tik xop mūtik, tu mīpkox hā' mōxaha', tu ta' mōg tu mōktu' mōxaha hāpxexka Namānot tu'.

Peniye xop te Yeyox tu' xak, puyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg

11 Ha ta' nūn Paniye xop, tu Yeyox mūtik hām'āktux, tup-tup, puyīy Yeyox hām'āktux kummuk, hu ta tu' xak, puyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, pu tikmū'ūn pēnā', puyīy tikmū'ūn yūmmūg Topa te Yeyox ka'ogāhā',

12 ha Yeyox te xit xut xexka, tu:

—Teptu tikmū'ūn te hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak, puyīy tikmū'ūn pēnā'. 'Āte xa hām'āktux, 'āte xa hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg putup'ah, xayīy pēnā'. Kaxīy.

13 Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mīpkox hā' mōxaha', tu ta' mōg, tu kōnāg xexka xak.

Paniye xop yōg pām toka-tokgā'ax xix 'Enot yōg

14 Ha Yeyox yōg tik xop yōg pām 'ūm xip'ah, yā' xaxok. Yā pām puxet xip mīpkox kopah,

15 ha Yeyox te:

—Pa 'ātix. 'Ūkummuk Paniye xop yōg pām yōg tokatokgā'ax xix 'Enot yōg. Kaxīy.

Yā 'ap tokatokgā'ax 'āktux'ah, pa yā 'ūyōg hāmyūmmūgā'ax.

16 Ha Yeyox yōg tik xop te yāy mūtik hām'āktux punethok, tu:

—Hamūn. Yūmū yōg pām 'ūm xip'ah, yīy ta nōm 'āktux. Kaxīy.

17 Ha Yeyox te' xupak, tu:

—Teptu yāy mūtik hām'āktux pām 'ūm xip'ah? 'Ok 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg yōgnū hām'āktux? Texīy 'āp-tox ka'ok?

18 'Āpa te hāmpēnā 'ohnāg, xix 'āyīpkox te hām'āpak 'ohnāg. 'Ok 'ūxutigāhā

19 'āte pām te' 5 koxip, nūy tikmū'ūn te' 5.000 pu' popmā'? 'Ūmā kux, ha pām yāgnāg xe' pip, manax hā nū'xip. 'Āxop te manax xohix texīy pop? Kaxīy.

Ha':

—12. Kaxīy.

20 Ha Yeyox te xe:

—'Āte pām te' 7 koxip, nūy tikmū'ūn te' 4.000 pu' popmā'. 'Ūmā kux, ha pām yāgnāg xe' pip, manax hā nū'xip. 'Āxop te manax xohix texīy pop? Kaxīy.

Ha':

—7. Kaxīy.

21 Ha Yeyox te:

—'Ok 'āxop te hāmyūmmūg nōmhā'? Kaxīy.

Yeyox xix tik pa hok Metxax tu'

22 Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mōktu' mōxaha xiptuxexka Metxax tu', ha ta' nūn tikmū'ūn, tu tik pa hok nūnnāhā', tu Yeyox tu' xak, puyīy 'ūyīm xex tik yīmū', nūy hittupmā'.

23 Ha Yeyox te' nōy yīm mūg, tu ta' mōg tik mūtik tikmū'ūn xohix kūnāpa', tu yīpu'īn tik pa kopah, tu nōy yīmū yāy yīm xex, tu:

—'Ok hāpxop pēnāhā'? Kaxīy.

24 Ha tik te hāmpēnāhā', tu:

—'Āte' pēnāhā tihik, pa yā mīm te hāpkumep putuk. Kaxīy.

25 Ha Yeyox te xe yāy yīm xex tik pa yīmū', ha

tik te hāmpēnā mō'ka'ok, tu hāmpēnā max xe'ēgnāg. Yā' hittup.

²⁶ Ha Yeyox te tik xat, pu' pet ha mōg, puyīy xiptuxexka tu mōg hok.

Pet te hām'āktux max

²⁷ Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop tu xiptuxexka Pinip yōg Xeyanet tu'.

Yeyox te tik pu hām'āktux, hu:

—Putep xuktux tikmū'ūn?

Ū'ūm 'ūgmūn? Kaxīy.

²⁸ Ha tik te:

—Yā' yāg te: “Yā Yoām, nōm tep-tox pix.” Kaxīy. Ha ta' yāg nōy te: “Yā 'Enit.” Kaxīy. Ha ta' yāg nōy te: “Yā nōm te Topa pupi hām'āktux.” Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—Xix 'āxop, putep xuktux 'āxop, ū'ūm 'ūgmūn? Kaxīy.

Ha Pet te:

—Yā Topa te 'āyāyikutnāhā'. Kaxīy.

³⁰ Ha Yeyox te tik xat, puyīy nōm 'āktux hok.

Yeyox te' xuktux 'ūxok putup, tu putpu' hip-tup

³¹ Tu ta hām'āktux Yeyox te yāy yōg tik xop pu, tu:

—Ūgmūn, yā Tikmū'ūn Kutok, tuk xūy xexkap-tup, yā Yoneo xop yōg xexka xop tek putup nōg putup, xix 'āmānex xexka xop te', xix tik te hāmyūmmūg xop te', tu' nōy xat putup, puyīy 'ūkputex. 'Ūkxok xe'e putup, pa 'āmñīy tikoyuk nōg, 'ihā putpuk hip-tup. Kaxīy.

³² Yā hām'āktux xe'e Yeyox te', ha Pet te:

—Āmhok. Kaxīy hok! Kaxīy.

³³ Ha Yeyox yōkānām, nūy yāy yōg tik xop pēnā', nūy Pet pu hām'āktux, hu:

—Ōg hām'āktux'ax yā Hāmgāyāgnāg yōg. 'Āpu 'ūkxāmpa mōg! Xate hāmpē'āpaxex, yā tikmū'ūn te hāmpē'paxex putuk, yā 'ap Topa te hāmpē'paxex putuk'ah. Kaxīy.

³⁴ Tu ta tikmū'ūn xānāhā Yeyox te, xix yāy yōg tik xop xānāhā', ha' nūn, ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpkumep putup, puxix yāy kutōgnāg pe'paxex, puxix yāy yōg putup'ax mīy 'ohnāg, nūy 'āmñīy xohix hā' yāy yōg mīpkupnix tat, nūy xūy, nūy 'ūkxūy putuk, tuk mūn mūtik hāpkumep putup nōmhā'.

³⁵ Ha tikmū'ūn te' yāy xaxok hok, puxix tu' hi xe'e 'ohnāg, pa tikmū'ūn xok 'ūgmūn hah, puxix tu hip-tup mōkuma' mōg, tu hi kux 'ohnāg.

³⁶ Teptu hām xexka yōg hāpxop xohix pop, pāyā' xok? 'Ūp-texop, tu' xok, tu hāpxop xohix xaxok, 'ūxok tu', puxix' hok xe'ēgnāg.

³⁷ 'Ok max, pu tikmū'ūn pu-texop xexkah, tu hām xexka yōg tayūmak xohix xexka pop, pa' xok? 'A' max'ah. Yā' xok, tu tayūmak xohix xaxok, tu hok xe'ēgnāg, ha tayūmak xohix te tikmū'ūn putpu' hīnnā hok.

³⁸ Tikmū'ūn tek mūn hā yāyhāhup, xix yōgnū hām'āktux ha yāyhāhup, yā 'ūnōy xop pu yāyhāhup, hu: “Agmūn Yeyox yōg'ah.” Kaxīy. Kōpxix 'āte nōm hā yāyhāhup,

'ūyānān tu'. 'Ātak Topa pu 'āte nōm xop hā yāyhāhup, 'Īhāg nūn, tu: "'Ōhōm 'a' yōg'ah." Kaxīy. 'Īhāg xexka xe'ēgnāg nūn 'ātak Topa putuk, xix pexkox yōg nū'pok xop putuk.

9

¹ Tu ta xe hām'āktux Yeyox te, hu:

—'Āte xa hām'āktux, yā' pip tikmū'ūn nūnteh, tu xakix hāmāxap'ah, pa' pēnāp-tup hāmāxap Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat xe'e putup, ha' yīpkox pip putup. Kaxīy.

Yeyox, xix Mōyyex, xix 'Enit

² Ta 'āmnīy xohix te' 6 nōg, 'Īhā' mōg Yeyox, tu Pet mōgāhā', xix Tiak, xix Yoām, tu' nōy mōgā 'ohnāg, tu' mōg yīktix tox tu', tu' mōxaha', ha' xip Yeyox tik keppah, tu yāyhā kuyānām putuk,

³ ha' topixxax yāyhā 'ūmnok tūmnāg, tu yōg kuyānām pip. Yā tikmū'ūn te topixxax pīx hā kaxīy yūmmūg 'ohnāg.

⁴ Ha tik tikoyuk te' pēnāhā 'Enit te Yeyox mūtik hām'āktux, xix Mōyyex te',

⁵ ha Pet te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Yāyā, yā' max yūmmūg pip nūnteh. 'Ūgmū'āte xa' mīy putup 'āpetnāg, yā 'ōgnū', xix Mōyyex yōg, xix 'Enit yōg. Kaxīy.

⁶ Yā' kuxa nōg tihik, yīy hām'āktux hitop Pet te'.

⁷ Hāpxip 'Īhā' nūn hāmgoy xexkah, nūktu kūyānām mō'nīy, ha Topa te hām'āktux hāmgoy xexka kopah, hu:

—Yā 'ūgkutok pit nō'ōm. 'Āte mō'yāy xe'ēgnāg. 'Āpu 'ūyōg hām'āktux 'āpax! Kaxīy.

⁸ Ha tik te yāy yīmap pēnāhā mō'ka'ok, pa Yeyox puxet pēnāhā'. Yā' nōy pip'ah.

⁹ Tu ta yīktix hā kukpa yīxohoh Yeyox xix tihik, ha Yeyox te:

—'Āpu hāmpēnā'ax 'āktux hok. Nāy. 'Ūgmūn Tikmū'ūn Kutok te putpuk hip-tup, ha nōmhā nōm 'āktux putup. Kaxīy.

¹⁰ Ha tik te nōm 'āktux 'ohnāg, pa yāy yīkopit, hu:

—Putep xuktux 'ūputpu' hip-tup? Kaxīy.

¹¹ Tu Yeyox pu yīkopit, hu:

—Teptu tik te hāmyūmmūg xop te hām'āktux 'Enit nūn putup hāmāxap? Kaxīy.

¹² Ha Yeyox te:

—Hamūn, 'Enit nūn hāmāxap, nūy hāmmaxnā'. Pa Topa tappet tu hām'āktux 'ūgmūn Tikmū'ūn Kutok xūy putup, ha tikmū'ūn tek putup nōg putup,

¹³ pa 'āte xa hām'āktux, hōmā yā' nūn 'Enit nūnteh, ha tikmū'ūn te' kute'ex kummuk pax. Yā hōmā Topa tappet tu hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn te 'Enit kute'ex kummuk putup. Kaxīy.

Yeyox te kakxop hitupmāhā'

¹⁴ 'Ūpip Yeyox yōg tik xop, tu tik te hāmyūmmūg xop mūtik hām'āktux,

¹⁵ ha tikmū'ūn xohix pip 'ūyīmap, tu Yeyox pēnāhā', hu' nūn, nūy Yeyox mūtik hām'āktux.

16 Ha Yeyox te yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Putep 'āktux 'āxop yāy mūtik? Kaxīy.

17 Ha ta' xip tihik tikmū'ūn kopah, tu:

—Notot, 'āte yāy kutok pit nūnnāhā', yā' kopa' xip yāmīy kummuk, ha 'ūgkutok te hām'āktux yūmmūg 'ohnāg.

18 Yāmīy kummuk te' mūkpax, tu hām tu mō'yōnpax, ha' yīkox hā' konnoppax, tu' xox hā' nōy nahatpax, hu' pu'uk 'ūgkutok. Ha 'āte yāy kutok nūnnāhā, puyīy 'ōgnū tik xop yāmīy kummuk xut, pa' xut yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

19 Ha Yeyox te:

—Yā tik kuxa mām kutōgnāg 'ūgkopah! 'Āmnīy xohix texīy hāg nox xip'ax 'āxop mūtik, xayīy 'ākuxa mām? 'Āmnīy xohix texīy hā 'āte 'ōg hāpkummuk hā tot putup? 'Āpu' nūnnā 'āk-tok. Kaxīy.

20 Yā' nūnnāhā', ha yāmīy kummuk te Yeyox pēnāhā', tu kaxxop yāy nuhugā ka'ok, ha' nāhā', tu' yōkanām nā' mōg, tu' yīkox hā konnop.

21 Ha Yeyox te 'ātak pu hām'āktux, hu:

—Hāmyāxatamuk xohix texīy hā' kummuk hā kaxīy? Kaxīy.

Ha 'ātak te:

—Yā hōmā yā' pu'ūgnāg xix hōnhā'.

22 Yā yāmīy kummuk te mō nōy yōn punethok kuxap kopah, xix kōnāg kopah, nūy putex. Xate hāpxopmā

yūmmūg, hu tak mū'ā teh. 'Āpu 'ūgmūg kuxa ka'. Kaxīy.

23 Ha Yeyox te:

—'Ok 'āte xa hāpxopmā yūmmūg? 'Ok 'ākuxa yūm ka'ok? Yā 'āte' kuxa mām ka'ok xop pu hāpxopmā xohix yūmmūg. Kaxīy.

24 Ha hām'āktux ka'ok, hu:

—Yā 'ūgkuxa yūm 'ākopah. 'Āpu 'ūgka'ogā', 'ūyīy 'ūgkuxa yūm ka'ok punethok. Kaxīy.

25 Ha tikmū'ūn xohix yīnnāhā' tu' nūn, ha Yeyox te yāmīy kummuk xat, hu:

Yāmīy kummuk, xate' nōy yīpkox hogāhā'. Yāmīy kummuk, 'āpep, nūy putpu mōnā hok. Kaxīy.

26 Ha yāmīy kummuk te hām'āktux ka'ok, tu kaxxop yāy nuhugā xexkah, tu ta' mōg, ha ta' pip kaxxop, ha tikmū'ūn te:

—Yā' xok. Kaxīy.

27 Pa Yeyox te' nōy yīm hā' mūg, tu' yīm xīnnāhā', hak-nīhā' xip.

28 Ha ta' mōg Yeyox, tu mōktu mīptut hā mō'nāhā', ha Yeyox yōg tik xop te:

—Teptuk mū'āte yāmīy kummuk xut yūmmūg 'ohnāg?

29 Ha:

—Tikmū'ūn te Topa pu hām'āktux. Hā kaxīy nōm yāmīy kummuk xut. Kaxīy.

Yeyox te xe hām'āktux 'ūxok putup, tu putpu' hip-tup

30 Tu ta' mōg Yeyox yāy yōg tik xop mūtik, tu mōktu hāpxexka Ganinet tu

hāpkumep. Yeyox te yāy xap-top putup, puyīy tikmū'ūn pēnā hok,

³¹ yā yāy yōg tik xop pu hāmyūmmūgāhā', tu:

—Tik te' gāy xop mōgāp-tup, puyīy 'ūgmūy, nūy 'ūkputex, yā Tikmū'ūn Kutok putex, hak xok putup, pa 'āmnīy tikoyuk nōg 'ihā putpuk hip-tup. Kaxīy.

³² Pa tik te Yeyox yōg hām'āktux yūmmūg 'ohnāg, pa' kuxa nōg, hu xe yīkopit 'ohnāg.

Tik 'ūm xexkanām

³³ Ta' mōg Yeyox yāy yōg tik xop mūtik, tu mōktu kōmēn Kapānām tu' mōxaha', tu mīptut hā' mōxaha'. Yeyox te tik te 12 xop pu hām'āktux, hu:

—'Āxop te putep yāy mūtik hām'āktux putat kopah? Kaxīy.

³⁴ Pa yā' yēy. Yā tik te hām'āktux, hu:

—Tik 'ūm xexkanām Yeyox yōg tik xop kopah? Kaxīy.

³⁵ Yeyox yūm, tu' xānāhā yāy yōg tik xop, ha' nūn, ha:

—'Ok xatep-tup, xayīy xexkah? 'Āpu yāy kutōgnāg pe'āpaxeh, nūy nōy pu 'āhām, yā' xohix yōg kāmānat. Kaxīy.

³⁶ Yeyox te kaxxop paha', tu tik xop kopa' xix, tu' nōy yīmū' yīm xex, tu:

³⁷ —Tikmū'ūn 'ūm te kaxxop te kaxīy putup, nūy kaxxop pēnā', 'ūkputuppax tu'. Yā nōm tek putup kamah. Tikmū'ūn 'ūm tek putup, yā Topap-tup kamah, yā nōm te nūgkutnāhā'. Kaxīy.

Tikmū'ūn te yūmūg hā' gāy 'ohnāg, puxix yūmūg hā xape'

³⁸ Ha Yoām te:

—Yāyā', 'Ūgmū'āte' pēnāhā tihik, ha yāmīy kummuk mōy. Tute:

“Yeyox te 'ā yāy 'āxet'ax hōm, 'ūyīy yāmīy kummuk mōy. Yāmīy kummuk, 'āpep!” Kaxīy.

Hak mū'āte:

“Āmhok! 'Ūmōy hok!” Kaxīy.

Yā tik xip'ah 'ūgmūg xop kopah. Kaxīy.

³⁹ Ha Yeyox te:

—Kaxīy hok. Yā' max. 'Āte yāy 'āxet'ax hōm, puyīy yāmīy kummuk mōy, puxix tik 'ūgmūn 'āktux kummuk putup'ah.

⁴⁰ Yā yūmūg hā' gāy 'ohnāg, puxix yūmūg hā xape tikmū'ūn.

⁴¹ 'Āpu 'ūxaxok hok, tikmū'ūn te xa kōnāg tat, 'ūkuxa mām 'ūgkopah tu', puxix Topa nōm hā maxnā'. Kaxīy.

Pa 'ātix. Hāpkummuk mīy hok

⁴² Tu xe:

—Tikmū'ūn 'ūm te' kuxyāhā kaxxop kutōgnāg kuxa yūm'ax 'ūgkopah. Yā' max, pu nōm kummuk xop xuknīkup tu mīkaxxap xexka hīy poxit hā, nūy kōnāg xexka kopa mō'yōn.

⁴³ Paxpu 'āyīm te 'ākummugā', xayīy hāpkummuk mīy, 'āpu kuyut, nūy 'ūxak, nūy putyōn. Yā' max, pexkox hā mōnāy 'āyīm puxet hā. Pa' kummuk, 'ūnōy te 'āxix kuxap kopah, ha

'āyīm tix pip. Yā kuxap xok 'ohnāg.

44 Yā 'ūk-tox nōy nā' mōg putup hāpxop xohix, ha kuxap xok 'ohnāg.

45 Paxpu 'āpata te 'ākummugā, xayīy hāpkummuk mīy, 'āpu kuyut, nūy 'ūxak, nūy putyōn. Yā' max, pexkox hā mōnāy 'āpata puxet hā. Pa' kummuk, 'ūnōy te 'āxix kuxap kopah, ha 'āpata tix pip.

46 Yā 'ūk-tox nōy nā' mōg putup hāpxop xohix, ha kuxap xok 'ohnāg.

47 Paxpu 'āpa te 'ākummugā, xayīy hāpkummuk mīy, 'āpu 'ūxut, nūy putyōn. Yā' max, Topa yōg xop hā mōnāy 'āpa puxet hā. Pa' kummuk, 'ūnōy te 'āxix kuxap kopah, ha 'āpa tix pip.

48 Yā 'ūk-tox nōy nā' mōg putup hāpxop xohix, ha kuxap xok 'ohnāg.

49 Kuxap te pipkup kopit, pe' max pe' kummuk. Hā kaxīy Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup.

50 Tikmū'ūn te' putyōn 'āmotxuxpex kummuk. Hā kaxīy Topa te hāpkummuk mīy xop putyōn putup. Pa 'āpu hāmmax mīy, nūy tikmū'ūn pu hāmmaxnā'. Kaxīy.

10

'Ok 'īpxox te' xetut nīm, pu' kummuk

1 Tu ta' mōg Yeyox hāpxexka Yonex tu', tu kōnāg kox Yohnām xak. Ha ta' yāy tu nū'nāhā tikmū'ūn xohix Yeyox yīmāp 'ūxehet, ha xe tikmū'ūn pu

hāmyūmmūgāhā'. Yā Yeyox te hāmyūmmūgā pax.

2 Ha ta' nūn Paniye xop, tup-tup, puyīy Yeyox koit, tu:

—Putep kax'āmi yūmū yōg xat'ax yōg tappet tu? Topa te putep xat? 'Ok xat, pu tik xetut nīm? Kaxīy.

3 Ha Yeyox te:

—Mōyyex te putep xat? Kaxīy.

4 Ha:

—Mōyyex te' xat, pu tik tappet kax'āmi, nūy xetut nīm, puyīy xetut mōg. Kaxīy.

5 Ha Yeyox te:

—Hamūn. Hōmā tikmū'ūn yīpkox 'ohnāg, yīy' xat'ax te kaxīy kax'āmi'.

6 Pa 'āmhok. Hōmā Topa te' mīy hāhām xix hāpxop xohix, 'īhā Topa yōg tappet te: "Topa te' mīy tihik xix 'ūhūn,

7 yīy ta tik te' tak nīm xī' tut, nūy xetut mūtik yāytax,

8 ha nōmhāp-xet. Yā' tix'ah 'īpxox xix xetut, yāp-xet.

9 Yā Topa te yāytagāhā', ha tikmū'ūn te nōm nīmmāhā', pu' kummuk. Kaxīy.

10 Ta' mōg Yeyox xix yāy yōg xop, tu nūktu mīptut hā' mōxaha', ha Yeyox yōg tik xop te:

—Putep xuktux hatoh'ah? Kaxīy.

11 Ha Yeyox te:

—'īpxox te' xetut nīm, nūy nōy mūy, yā hāpkummuk mīy. Yā' nōy hā' xupxet.

12 Ha ta' xetut te 'īpxox nīm, nūy nōy mūy, hā hāpkummuk mīy. Yā' nōy hā' xupxet. Kaxīy.

Yeyox xix kakxop

13 Hāpxip 'ihā tikmū'ūn te kaxxop nūnnāhā Yeyox tu', puyīy Yeyox kakop pu hāmmāxnā', pa Yeyox yōg tik xop te:

—Āmhok, 'ūnūnnā hok. Kaxīy.

14 Pa Yeyox te' xupak, tup-tup nōg, tu:

—Ūtux, puk ha nū' kaxxop. Hām'āktux hok, hu: “Ūnūnnā hok.” Kaxīy. Yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip. Yā nōm xop te kaxxop putuk.

15 Āte xa hāpxe'e 'āktux: Kaxxop yīpkox pip Topa xat'ax pu', ha Topa tep-tup, pu tikmū'ūn yīpkox pip kamah, kaxxop putuk, nūy Topa yōg tikmū'ūn kopa' pi'. Kaxīy.

16 Yeyox te kaxxop yīmū' yīm xex, tu kaxxop pu hāmmāxnāhā'.

Tik 'ūp-texop xexka'

17 Tu ta xe' mōg Yeyox, tu' mōg kutōgnāg, ha ta nū'xupaha tihik, tu nūktu Yeyox keppa' kopaxux hā' xip, tu:

—Notot max, 'āte putep mūn mīy putup, nūy hi xe'ēgnāg mōkumakmōg, ha' kux 'ohnāg? Kaxīy.

18 Ha Yeyox te

—Teptu xate: “Notot max”? Kaxīy. Yā Topa 'ūmax, yāp-xet 'ūmax, ha ta' nōy max 'ohnāg.

19 Xate' yūmmūg Topa te' xat, hu: “Tikmū'ūn putex hok, 'ānōy hā xupxet hok, hām xupxet hok, 'ānōy hā kux-pex kummuk hok, koit hok,

'ōg 'ātak tu 'āyīpkox pi' xix 'ātut tu'.” Kaxīy.

20 Ha tik te:

—Notot, 'āte' mīy xohix. Yā hōmā 'ūgmūn yā kaxxop xix hōnhā hā' mīy xohix. Kaxīy.

21 Ha Yeyox te tik pēnāhā', tu mō'yāy xe'ēgnāg, tu:

—Xate hāpxopmā'ax puxet xip'ax hok. Mōg, nūy 'ōg hāpxop xohix hāmenex, nūy tayūmak pop, nūy 'ūhok xop pu' nīm, nūy pi' 'ōg hāpxop max xe'ēgnāg pexkox kopah, nūy nū', nūy 'ūkpe mōg. Kaxīy.

22 Yā tik te hām'āktux 'āpak, tu' yēy, tu' kuxa hittup 'ohnāg, tu ta' mōg nūpeheh. Yā 'ūp-texop xexkānām.

23 Ha Yeyox te yāy yōg tik xop te' yīmap pēnāhā', tu:

—Yā 'ūp-texop xexka kutīgnāg te Topa yōg putat hā' mōg, Topa yōg xat'ax pu' yīpkox pip hok tu'. Kaxīy.

24 Ha Yeyox yōg tik xop te' yēy, ha Yeyox te:

—Ūgnix mūnōm xop, yā tikmū'ūn kutīgnāg te Topa yōg putat hā' mōg, nūy Topa yōg xat'ax pu' yīpkox pi'. Yā hāpxopmā ka'ok.

25 Xok xexka kāmēn te 'āmuxnāg ta kup kox hā mō'tat hok, ha tap-texop xexka xop te Topa yōg putat hā mōg 'ohnāg, tu Topa yōg xat'ax pu' yīpkox pip 'ohnāg.

26 Ha Yeyox yōg tik xop kuxa te' yēy, tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—'Ok Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit 'ohnāg? Kaxīy.

27 Ha Yeyox te' nōy pēnāhā', tu:

—Hamūn, Topa tep-texop xexka xop kuxa kummuk xit yūmmūg, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu', pa yā tikmū'ūn te kuxa kummuk xit yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

²⁸ Ha Pet te:

—Xate' yūmmūg, 'ūgmū'āte yāy yōg hāpxop xohix nīm, nūy 'āpek mūg mōg. Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux, tikmū'ūn te' yāy pet nīm, nūy 'ūkpe mōg, pe' taknōy nīm, pe' pit, pe' tutnōy, pe' hex, pe' tut, pe' tak, pek-tok, nūy 'ūkpe mōg, nūy 'ūkpupi hāpxopmā', nūy Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux.

³⁰ Ha Topa te nōm pu popmāp-tup nūnte hām xexka tu', yā' popmāp-tup 'ūpet xohix te' 100, xi' taknōy 100, xi' pit 100, xi' tutnōy 100, xi' hex 100, xi' tut 100, xik-tok 100, xix hām te' 100, ha tikmū'ūn te nōm kute'ex kummuk xexkap-tup. Hāpxip 'īhā Topa te nōm hīnnāp-tup, puyīy hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg.

³¹ Yā tikmū'ūn te māxap yāyhā ka'ax putup, ha ta ka'ax xop yāyhā māxap putup. Kaxīy.

Yeyox te xe hām'āktux 'ūxok putup, tu putpu' hip-tup

³² Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu putat hā' mōg kōmēn Yenoyanēn tu', ha Yeyox yōg tik xop te Yeyox pe' mōg, ha tikmū'ūn te' pe' mōg kamah, ha Yeyox yōg tik xop kuxa te' yēy, ha tikmū'ūn kuxa nōg, ha Yeyox te yāy yōg

tik xop mōgāhā', tu tikmū'ūn nīm, tu:

³³ —'Ūyūmmūg? Yūmūg mōg kōmēn Yenoyanēn tu', ha ta 'ōnte tik te 'āmānex xexka xop mōgāp-tup xix tik te hāmyūmmūg xop mōgāp-tup, puyīy 'ūgmūn Tikmū'ūn Kutok mūy, tu hām'āktux putup, hu:

—'Āpu 'ūp-tex! Kaxīy.

Tu puknōg xop puk hōm putup,

³⁴ hak mūn 'āktux kummuk putup, tu' yīy'pū'īn putup, tuk kix putup, tuk putex putup, hak xok putup. Pa 'āmniy tikoyuk nōg putup, 'īhā put-puk hip-tup. Kaxīy.

Tiak tep-tup hāpxop xix Yoām te'

³⁵ Hāpxip 'īhā' nūn Yemeneo kutok Tiak xix Yoām, nūktu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Yāyā, 'ūgmū'āte'p-tup, xayīy hāpxopmā'. Kaxīy.

³⁶ Ha Yeyox te:

—Putep putup? Kaxīy.

³⁷ Ha:

—Hāpxip 'īhā 'āyūm putup 'ūxexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg yīmū', nūy yāy yōg tikmū'ūn xat. 'Āpuk mūg xat, 'ūmām yāpxet 'āyīm xe'e ha xi' nōy 'āyīm xax ha 'ōnteh. Kaxīy.

³⁸ Ha Yeyox te:

—'Āxop te' yūmmūg 'ohnāg 'āxop te nōm putup. Hāpxip 'īhā tikmū'ūn tek xūyāp-tup, tuk kute'ex kūmmuk putup, tup-tex putup. 'Ok 'āxop te' xūy hā kaxīy tot kamah? Kaxīy.

³⁹ Ha:

—Yā hamūn. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Yā hamūn. Tikmū'ūn te 'āxop xūyġāp-tup, tu 'āxop kute'ex kummuk putup, tu 'āxop kix putup,

⁴⁰ pa 'a 'āte' xat'ah, pa Topa te' xat, pu tikmū'ūn mām 'ūgyīm xe'e ha xix 'ūgyīm xax hah, yā 'ūnōy yōg xip'ax. Kaxīy.

⁴¹ Ha ta' xupak Yeyox yōg tik te 10 te', hu' ġāy.

⁴² Ha Yeyox te yāy yōg tik xohix xānāhā', yīy ta' nūn. Yeyox te:

—'Āxop te' yūmmūg, 'ūxat'ax xop te' xat pax 'ūkuxa mām kūnāpa pip xop.

⁴³ Pa 'āxop kopa hā kaxīy yā' kummuk. 'Āpu Topa kopa kuxa mām xop xat pax hok. 'Ok xatep-tup, xayīy 'āxexka'? 'Āpu tikmū'ūn pu hāpxopmā max, yā tikmū'ūn yōg kāmānat max putuk.

⁴⁴ 'Ok xatep-tup, xayīy 'āxexka'? 'Āpu tikmū'ūn xohix yōg kāmānat putuk.

⁴⁵ Yā 'ūgmūn Tikmū'ūn Kutok nūn nūnte hām xexka tu', nūy tikmū'ūn pu hāpxopmā max, yā tikmū'ūn yōg kāmānat putuk. 'Ūgnūn, nūy tikmū'ūn pupik xok, nūy tikmū'ūn xohix kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Kaxīy.

Yeyox xix Matimēo yā pa hok

⁴⁶ Tu ta' nūn Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu nūktu' mōxaha kōmēn Yenikot tu'. 'Ūpip kōmēn tu', tu ta' mōg kōmēn kūnāpa', ha ta' mōg tikmū'ūn xohix kamah, pa' xip tihik, yā pa hok, yā' xuxet'ax Matimēo,

yā Timeo kutok. Tik yūm putat pukah, tu tayūmak xak, puyīy tikmū'ūn tayūmak nīm.

⁴⁷ Ha tikmū'ūn te hām'āktux Yeyox te kōmēn Nāyane tu' nūn, ha Matimēo te' xupak, tu hām'āktux ka'ok, hu:

—Yeyox, yā Namix mōkputox, 'āpu 'ūgmūn kuxa ka'! Kaxīy.

⁴⁸ Ha tikmū'ūn te:

—'Āyīy hok! Kaxīy.

Pa tik yīy ka'ok nōy nā' mōg, hu:

—Namix mōkputox, 'āpu 'ūgmūn kuxa ka'! Kaxīy.

⁴⁹ Ha Yeyox hup, tu:

—'Āpu tik pa hok nūnnā'. Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te tik pu hām'āktux, hu:

—'Ākuxa nōg hok. 'Āpu 'āyok. Tute 'āxānāhā', xa nū'! Kaxīy.

⁵⁰ Ha Matimēo te yāy kayak putxok, tu pepi' xip, tu ta' mōg Yeyox hah, tu mōktu' xupep.

⁵¹ Ha Yeyox te:

—Putep putup, 'ū mīy? Kaxīy.

Ha:

—Notot, 'ātep-tup, 'ūyīy hāmpēnā 'ūxeheh. Kaxīy.

⁵² Ha Yeyox te:

—Mōg! 'Āpa hittup, 'ākuxa yūm ka'ok 'ūgkopa hah. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'īhā Matimēo te xe hāmpēnāhā', tu ta' mōg Yeyox peheh.

11

Yeyox te kōmēn Yenoyanēn tu'nūn

¹ Ta xe' nūn Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu nūktu kōmēn Yenoyanēn yīka' pip yīktix

'Onimet Kup tu' xiptuxexka Metpaye yīka' xix xiptuxexka Metān yīka'. Ha Yeyox te yāy yōg xop xat,

² hu:

—Mōg xiptuxexka tu'. Xiptuxexka tu 'āmōxap-tup, pa' xip putup yomēnnāg, yā' hīy, yā tikmū'ūn te nōm yīmū' yūm 'ohnāg. 'Āpu 'ūko'a', nūy nūnnā'.

³ Ka tikmū'ūn te: “Teptu 'ūmōgāhā?” Kaxīy. Ha 'āxop te hām'āktux putup, hu: “Yā 'ūgmūg xuxyā tep-tup. Hāpxip 'īhā' nūnnāp-tup 'ūgmū'āte'.” Kaxīy.

⁴ Ha ta' mōg, pa' xip yomēnnāg, 'ūhīy hāmyīkox yīka'. Tik te' ko'a',

⁵ ha ta' nūn tikmū'ūn, tu:

—Teptu yomēn ko'a'? Kaxīy.

⁶ Ha tik te:

—Yā 'ūgmūg xuxyā tep-tup. Hāpxip 'īhā' nūnnāp-tup 'ūgmū'āte'. Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te:

—'Āpu yomēnnāg mōgā'. Kaxīy.

⁷ Ha ta' mōg tihik, tu yomēnnāg nūnnāhā Yeyox tu', tu yāy yōg kayak xex yomēnnāg yīmū', ha Yeyox te nōm yīmū' yūm.

⁸ Ha ta' tikmū'ūn xohix te putat yīmū' yāy yōg kayak xatat ha' mōg, ha ta' tikmū'ūn xohix nōy te mīm tu' mep mīmmāg, tu nōm putat yīmū' xatat ha' mōg.

⁹ Ha ta' mōg tikmū'ūn Yeyox keppah, ha ta' mōg tikmū'ūn nōy Yeyox peheh. 'Ūxohix te hām'āktux ka'ok, hu:

—Yā' max xe'ēgnāg Topah! Topa te nū'ākutnāhā', tu 'āka'ogāhā'!

¹⁰ Yā' max xe'ēgnāg, xate yāy yōg tikmū'ūn xat kōnāmāhā', hā yīpkox pip. Xate mōnāyxop Namix putuk, yā tikmū'ūn xat putup. Yā' max xe'ēgnāg Topah! Kaxīy.

¹¹ 'Ūnūn Yeyox, tu nūktu' xupep kōmēn Yenoyanēn tu', tu ta' mōg, tu mōktu Topa pet xexka hā mō'nāhā', tu hāpxop xohix yīmap pēnāhā'. 'Āmāxak'ax ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik te 12 xop, tu nūktu xiptuxexka Metān hā' moxaha'.

Piget kup

¹² Hāptup ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, ha Yeyox putup xūy,

¹³ pa hāptox tu' pēnāhā piget kup, ha yōg mīxux punethok, ha ta' mōg, nūy piget ta pēnā', tu' mōg, pa piget ta pēnā 'ohnāg, yā mīxux pēnāhā', yā piget ta yōg mō'āgmūg'ah,

¹⁴ ha Yeyox te piget kup pu hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn te 'ōg mīnta xe māp-tup'ah. Kaxīy.

Ha Yeyox yōg tik xop te' xupak.

Yeyox xip Topa pet xexka tu'

¹⁵ 'Ūnūn Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu nūktu' mōxaha kōmēn Yenoyanēn tu', tu ta' mōg Topa pet xexka tu', ha' nūn Yeyox, pa' pip tikmū'ūn, tu' nōmenex, tu' pop tayūmak Topa pet xexka kopah, ha Yeyox te' xohix papuk, ha

ta' mōg hāptopah, ha ta' mām tikmū'ūn, tu tātūmak nōy yānān, ha Yeyox te yōg mīmpē xit'ax putxok, ha ta' mām tikmū'ūn, tu kuxxuxtut hāmenex, ha Yeyox te yōg mīmpē yūm'ax putxok,

16 tu' xat, pu Topa pet xexka kopa hāpxop tat hok,

17 tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', hu:

—Topa yōg tappet tu' kax'āmi Topa yōg hām'āktux. Yā Topa te: “Ūkpet 'āxet'ax putup 'ūhep xop xohix yōg Topa pu hām'āktux'ax pet.” Kaxīy. Pa 'āxop te' mīy xupxet'ax pet, nūy yāy xap-top! Kaxīy.

18 Yā 'āmānex xexka xop te' xupak xix tik te hāmyūmmūg te', tu hāmpē'paxex texīy Yeyox putex, pa' yīpkutuk, yā tikmū'ūn tep-tup pax Yeyox yōg hāmyūmmūg'ax.

19 'Āmāxak ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop kōmēn kūnāpa'.

Āpu 'ākuxa mām Topa kopah

20 Hāptup ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu piget kup yīka' mōg, tu' pēnāhā', yā' nak piget kup, yā' xexka 'ūnak,

21 ha Pet te' xutigāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Notot, pēnā'. Hōmā xate piget kup mānōg, ha ta' hōnhā' nak. Kaxīy.

22 Ha Yeyox te:

'Ākuxa mām Topa kopah,

23 hu ta' yīktix pu hām'āktux, hu: “Āpep, nūy mōg kōnāg xexka tu'”, kaxīy, puxix' mōg

putup kōnāg xexka tu'. 'Ākuxa mām ka'ok Topa kopah, puxix mōg kōnāg xexka tu'.

24 Yā 'āte xa hām'āktux: 'Āxop te Topa pu hām'āktux, nūy tatu hāpxop 'ūm xak. 'Āpu 'ākuxa mām Topa kopah, nūy yūmmūg xe'e Topa te xa' popmāp-tup, ha Topa te xa' popmāp-tup 'ūxohix.

25 'Āxop te Topa pu hām'āktux. 'Āpu 'ūxaxogā', 'ūnōy te 'ākute'ex kummuk. 'Āpu 'ūxaxogā', putu' kux, ha ta' pexkox tu Topa te' xaxogap-tup 'ōg hāpkummuk mīy'ax, putu' kux.

26 Xate tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā 'ohnāg, puxix 'Ātak pexkox yōg te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā 'ohnāg. Kaxīy.

Tep-te Yeyox pu yāy 'āxet'ax hōm

27 Ta' nūn Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu nūktu' mōxaha kōmēn Yenoyanēn tu', tu ta' mōg tu mōktu Topa pet xexka hā' mōxaha', ha ta' nūn 'āmānex xexka xop xix tik te hāmyūmmūg xop, xix Yoneo xop yōg xexka xop, tu nūktu Yeyox pu hām'āktux, hu:

28 —Tep-te xa yāy 'āxet'ax hōm, xayīy hāpxopmā nūhū? Tep-te' xat, xayīy mīy? Kaxīy.

29 Ha Yeyox te:

—'Āte xa yīkopit kamah. 'Āxop te hām'āktux xe'e', kopxix xa nōm 'āktux.

30 'Āpu hām'āktux: Tep-te Yoām pu yāy 'āxet'ax hōm, puyīy tikmū'ūn putox pix?

'Ok pe Topa te 'ok pe tikmũ'ũn te'? Tep-te' xat? Kaxĩy.

³¹ Ha yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Yũmũ'āte hām'āktux yā Topah, puxix yĩkopit putup, hu: “Tepu 'ākuxa mām 'ohnāg Yoām kopah?”

³² Pa yũmũ'ate hām'āktux yā tikmũ'ũn, puxix xok 'ũm? Kaxĩy.

Yā nōm te tikmũ'ũn yĩpkutuk. Yā tikmũ'ũn te hāmpē'paxex Yoām te Topa pupi hām'āktux.

³³ Ha:

—'Īntu', 'ap yũmmũg'ah 'ũgmũ'āte'. Kaxĩy.

Ha Yeyox te:

—Tep-te 'ā yāy 'āxet'ax hōm, 'ũyĩy hāpxopmā nũhũ'? 'Āte xa nōm 'āktux putup'ah kamah. Kaxĩy.

12

Kāmānat kummuk

¹ Hāpxip 'ĩhā Yeyox te tikmũ'ũn pu hām'āktux'ax hā hāmyũmmũgāhā', nũy Topa yōg hāpxopmā'ax yũmmũgā', tu:

—Tik yōg mĩnta 'op tox pip hām xa'ax xexka kopah, tu hām pak'ax mĩy tu' yĩmap, tu hep tat'ax xexka mĩy, nũy nōm kopa xupyāg mĩy, tu mĩptut tox mĩy, nũy nōm kopa tik xix, puyĩy hāpxop xohix pēnā'. Tik te kāmānat pu' hōm hām xa'ax, puyĩy pēnā', tu ta' mōg hatō'a'.

² Hāpxip 'ĩhā mĩnta yāy koxuk, ha hām xa'ax yōg xuxyā te tik nũ'kutnāhā', puyĩy mĩnta yōg tayũmak pop,

³ ha ta' mōg, pa kāmānat te tik mũg, tu' kix, tu nũ'kutnāhā', 'ũhok tat.

⁴ Ha hām xa'ax yōg xuxyā te xe tik nōy nũ'kutnāhā', pa kāmānat xop te nōm hāpkute'ex kummuk kamah, tu tik putox kix.

⁵ Ha hām xa'ax yōg xuxyā te tik nōy nũ'kutnāhā', pa kāmānat xop tep-tex. Ha xe' punethok mō'pok, pa kāmānat xop te yāg kute'ex kummuk, tu' yāg kix, ha' xakix.

⁶ Nōmhā' xip yāp-xet, puyĩy mō'kutnā', yā hām xa'ax yōg xuxyā kutok pit, ha hām xa'ax yōg xuxyā te hāmpē'paxex hu: “Kāmānat tek-tok 'āpak putup.” Kaxĩy, tuk-tok nũ'kutnāhā',

⁷ pa kāmānat xop te yāy mūtik hām'āktux, hu: “Yā hām xa'ax yōg xuxyāk-tok. 'Āpu yũmũp-tex, nũy pa hām xa'ax, nũy yũmũ yōg hām xa'ax.” Kaxĩy.

⁸ —Kāmānat tek-tok mũg, tuptex, tu xok-xax putyōn hām xa'ax nāpah. Kaxĩy.

⁹ Tu Yexox te xe:

—Putep mũn mĩy putup hām xa'ax yōg xuxyā nōmhā'? Yā' mōg putup, nũy kāmānat kix, ha' xakixp-tup, ha kāmānat nōy pu hām xa'ax hōm putup.

¹⁰ 'Ok 'āxop te mō'kupix Topa yōg tappet tu'. Yā' kax'āmi, hu: “Mĩptut mĩy'ax te mĩkaxxap paha', tu hāmpē'paxex, yā' kũmmuk, tu' putyōn. Pa 'āmhok, yā' max xe'ēgnāg mĩkaxxap,

¹¹ Yā Topa te' mĩy, yā' max xe'ēgnāg!” Kaxĩy.

12 Ha ta' yūmmūg nōmhā Yoneo xop yōg xexka xop te', yā Yeyox te nōm xop 'āktux. Yā nōm tep-tup, nūy Yeyox kute'ex kummuk, pa 'āmhok, 'ūmīy 'ohnāg, yā tikmū'ūn yīpkutuk. Yā hāpxop mīy 'ohnāg, tu ta' mōg hato'a'.

'Ok max gohet pu tayūmak pagok

13 Hāpxip 'ihā tik te nū'pok Paniye xop xix 'Enot xop, puyīy Yeyox koit'ax xak.

14 'Ūnūn tu nūktu:

—Notot, 'ūgmū'āte' yūmmūg xate hāpxe'e 'āktux, tu tikmū'ūn yīpkutuk 'ohnāg. Xate' xexka xop yīpkutuk 'ohnāg, pa xate tikmū'ūn pu' yūmmūgāhā Topa te nōm putup. 'Āpu hām'āktux: putep xuktux yūmū yōg Topa yōg tappet tu'. 'Ok pe' max gohet pu tayūmak tanemēn'ax pagok, yā Hōm xop yōg xat'ax Xet pu pagok? 'Ok pe' kummuk? Kaxīy.

15 Pa Yeyox te' yūmmūg, tik pa max, pa yā' kuxa kummuk. Yeyox te:

—Teptu 'āxop te' xak 'āte' koit. Paxnū tayūmak 'ānuk, 'ū pēnā'. Kaxīy.

16 Ha ta' mōg, tu putpu' nūnnāhā', ha Yeyox te:

—'Ū'ūm yōg 'āxet'ax kax'āmi tayūmuk 'ānuk tu'? Xix 'ū'ūm yōg xumix xip tayūmak 'ānuk tu'?

Ha:

—Yā gohet yōg xat'ax Xet yōg. Kaxīy.

17 Ha Yeyox te:

—'Āpu gohet yōg xat'ax pu gohet yōg xat'ax yōg hāpxop

pagok. 'Āpu Topa pu Topa yōg hāpxop pagok kamah. Kaxīy.

Ha' kuxa te' yēy.

Texīy tikmū'ūn te putpu' hix

18 Ha ta' nūn Xanuxeo xop, yā Xanuxeo xop te hāmp'e'paxex tikmū'ūn putpu' hip-tup'ah. 'Ūnūn, tu nūktu Yeyox pu hām'āktux hu:

19 —Notot, hōmā Mōyyex te yūmū'ā tappet kax'āmi, hu: "'Ūxok tihik, ha ta' xip xetut, pak-tok 'ūm xip'ah. Mōyyex te' xat, tik taknōy te xetut hokyūm mūtik yāytaha', pu' max, nūy nōy xok pu' pop kaxxop.

20 Hōmā' pip 'ūtaknōy xohix te' 7. Tik māxap te 'ūn mūtik yāytaha', pak-tok 'ohnāg, tu' xok.

21 Ha' taknōy 'ūg-nāy tu te' yāytaha', tuk-tok put 'ohnāg, tu' xok, ha' taknōy yāykote hā kaxīy kama'.

22 Hā kaxīy 'ūxohix te' 7 te yāytaha 'ūn mūtik, 'ūk-tok 'ūm pop 'ohnāg, tu' xakix 'ūxohix. Hāpxip 'ihā' xok kama 'ūhūn.

23 Hāpxip 'ihā Topa te tikmū'ūn xohix putpu' hīnnāp-tup, 'ū'ūm yōg xetut nōmhā'? Yā xohix te' 7 te yāytaha 'ūn mūtik! Kaxīy.

24 Ha Yeyox te:

—'Āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg! Texīy? Yā 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg Topa yōg tappet. 'Āxop te' yūmmūg 'ohnāg Topa 'ūka'ok xexka'.

25 Yā kaxix xop putpu' hip-tup. Topa yōg nū'pok xop te yāyta 'ohnāg pexxox tu'.

Hā kaxīy tikmū'ūn te yāyta 'ohnāg pexkox tu'.

²⁶ Hōmā Mōyyex te' kax'āmi tappet tu', tu putpu' hīnnā'ax kax'āmi'. 'Ok 'āxop te nōm mōkupix 'ohnāg? Yā 'ūkax'āmi Topa te mīm pahok kup puk kopa Mōyyex pu hām'āktux, hu: "Ūgmūn yā 'Amanām yōg Topah, xix 'Iyak yōg, xix Yako yōg." Kaxīy.

²⁷ Hā kaxīy Topa te' xuktux 'ap xakix xop yōg Topa'ah, pa yā hi xop yōg. 'Āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

Topa yōg xat'ax xexkanām

²⁸ Ha ta' xip tihik, tu' xip tik te hāmyūmmūg xop kopah, tu hām'āktux 'āpak, tu' yūmmūg Yeyox te hām'āktux max. Tik te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Topa te tikmū'ūn xat. Xat'ax 'ūm xexkanām? Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—Yā Topa te tikmū'ūn xat, hu: "Iyaet xop, 'āpu 'ūxupax. Yūmūg xuxyā yā yūmū yōg Topa yāp-xet, yā' nōy xip'ah.

³⁰ 'Āpu 'āxuxyā Topap-tuppax 'ākuxa xexka hā xix 'āxoxuk xexka hā xix 'āp-tox xexka hā xix 'ōg ka'ok'ax xexka hā'." Kaxīy.

³¹ Ha Topa te xe tikmū'ūn xat, yā xat'ax 'ūk-nāy tu'. Topa te: "Āpu 'ānōy putup pax xate yāy putup pax putuk." Kaxīy. Yā' xat'ax tix 'ūxexkanām, ha ta xat'ax nōy 'ūxexka'. Kaxīy.

³² Ha tik te:

—Notot, yā hām'āktux max! 'A' koit'ah. Yā' xip Topap-xet, ha ta' nōy 'ūm 'ap xip'ah.

³³ Yā' max yūmū'āte Topap-tuppax yāy kuxa xexka hā

xix yāy putox xexka hā xix yāy ka'ok'ax xexka hā. Yā' max kama yūmū'āte yāy nōy putup pax yūmū'āte yāy putup pax putuk. Yā' max xexka yūmū'āte xat'ax tix mīy nō'ōm, ha ta' max miāx yūmū'āte xokxop mō'hap, nūy Topa pu haxyā'. Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te' yūmmūg tik te hāmyūmmūg, yā hām'āktux max. Yeyox te:

—'Āxip Topa yōg xop yīka' Topa te nōm xat, ha' yīpkox pip. Kaxīy. Ha tikmū'ūn kuxa nōg, hu xe hāp-xop nōy yīkopit 'ohnāg.

Topa yōg yāy kutnā'ax

³⁵ 'Ūxip Yeyox Topa pet xexka tu', tu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—Teptu tik te hāmyūmmūg xop te tikmū'ūn pu' yūmmūgāhā Topa yōg yāy kutnā'ax yā Namix mōkputox?

³⁶ Pa Topa Koxuk te Namix kax'āmiyāhā', ha tute kax'āmi', hu: "Yūmūg xuxyā Topa te 'ūgxuxyā pu hām'āktux, hu: Yūhūm 'ūgyīm xe'e tu', ha 'āte puknōg gāy xop xix putup 'āpata yīkāgnāg." Kaxīy.

³⁷ Yā Namix te: "'Ūkxuxyā'." Kaxīy. Yā Topa yōg yāy kutnā'ax xānāhā, hu: "'Ūkxuxyā'." Kaxīy. Texīy Topa yōg yāy kutnā'ax yā Namix mōkputox? Kaxīy.

Yeyox xix tik te hāmyūmmūg xop

Ha tikmū'ūn xohix te Yeyox yōg hām'āktux putup pax.

38 Ha Yeyox te:

—Pa 'ātix, tik te hāmyūmmūg xop tep-tup pax, nūy hāpkumep, nūy topixxax xe'ēgnāg ta', puyīy tikmū'ūn nōm 'āktux max, yā nōm 'āpak nāpet tu'. Tik te hāmyūmmūg xop te' pop 'ūxexka xop yōg pip'ax Yoneo xop yōg Topa pet kopa

39 xix 'āmuk xexka tu',

40 tu hokmām xop yōg hāpxop pop, tu' xupxet, tu Topa pu hām'āktux, puyīy tikmū'ūn hāmpē'paxex yā' max. Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax yānān xexkap-tup! Kaxīy.

Ūn hok yūm te tayūmak nīm

41 'Ūxip Yeyox Yoneo yōg Topa pet kopa tayūmak tat'ax mīpkox yīkak, tu' pēnāhā tikmū'ūn nūn, nūy tayūmak nīm tayūmak tat'ax kopah. Tikmū'ūn punethok 'ūp-texop xexka te tayūmak xohix nīm,

42 ha ta' nūn 'ūhūn, yā hok yūm, yā hām hōgnāg. 'Ūnūn, tu nūktu tayūmak 'ānuk tix mō'tat mīpkox kopah, yā tayūmak kutōgnāg.

43 Ha Yeyox te yāy yōg tik xop xānāhā', tu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux, nū 'ūn hok yūm, yā hām hōgnāg, pa yā hāpxop xohix mō'tat, pa nōm nōy xohix te hāpxop kutīgnāg mō'tat.

44 Yā 'ūp-texop xexka xop yōg hāpxop punethok, tu tayūmak yāgnāg xut, nūy mō'tat, ha yōg hāpxop punethok pip, pa 'ūn hok yūm te yāy yōg hāpxop xohix mō'tat, ha' nōg. Kaxīy.

13

Topa pet xexka kōyyōy putup

1 Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, ha tik xop te:

—Yāyā, pēnā Topa pet xexka 'ūmax xe'ēgnāg, yā mīptut max!

2 Ha Yeyox te:

—'Ok mīptut max xe'ēgnāg pēnāhā'? Hāpxip 'īhā yōg mīkaxxap te' nōy yīmū' mām putup'ah, yā' xohix xexka kōxyōy putup! Kaxīy.

Tikmū'ūn te 'āxop xūyḡāp-tup

3 Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mōktu yīktix 'Onimet yīmū' mām, ha Pet te' yīkopit, xix Tiak te, xix Yoām te, xix 'Ānene te', hu:

4 —Hām'ūmhā nōm hāpxopmāp-tup? Tikmū'ūn te hāpxopmā'ax 'ūm pēnāp-tup, 'īhā nōm hāpxopmāp-tup? Kaxīy.

5 Ha Yeyox te hāmyūmmūgāhā kōnāmāhā', hu:

—Pa 'ātix, nūy hāmyūmmūg, nūy 'ākuxa mām hok koit'ax kopah.

6 Yā' nūn putup 'ūxohix, tu hām'āktux putup, hu: "Ūgmūn nō'ōm, Topa tek mūn yāy kutnāhā', yā Yeyox 'ūgmūn!" Kaxīy. Ha tikmū'ūn xohix kuxa mām putup koit'ax kopah.

7 'Āxop te' xupak putup hāmnūhūn xexka hāmhūmnāg, yā tikmū'ūn te yāy kix kakīynāg. Ha tikmū'ūn nūn putup, tu: "Yā yāy kix kakīynāg tikmū'ūn hāptox tu'." Kaxīy. 'Āpu 'ākuxa nōg

hok. Yā tikmū'ūn te yāy kix putup te kaxīy, pa hāpkux 'ohnāg.

⁸ Hāpxexka yōg tikmū'ūn te hāpxexka nōy yōg tikmū'ūn mūtik yāy kix putup, ha ta' hep xop te' hep xop nōy mūtik yāy kix putup, ha ta hām xexka yāy nuhuk nām panip putup, ha ta hām hōgnāg, ha putup te tikmū'ūn kix putup. 'Ūn tek-tok put putup, tu' xūy xexka'. Hā kaxīy tikmū'ūn xūy putup, ha mōktu hāpkux.

⁹ Pa 'ātx, tikmū'ūn te 'āxop mōgāp-tup 'ūpa te hāmyūmmūg xop tu', puyīy 'āxop kopit, yā 'āxop kummugāp-tup. Ha tikmū'ūn nūn putup kamah, nūy 'āxop kix xikot hā Yoneo xop yōg Topa pet kopah. Yā 'ākuxa mām 'ūgkopah, yīy ta' nūn putup tikmū'ūn, nūy 'āxop mōgā gohenanok tu' xix gohet yōg xat'ax xexka tu', puyīy 'āxop kopit, ha 'āxop te nōm pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux,

¹⁰ ha tikmū'ūn te' hep xop xohix xexka pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux putup hāmāxap, hak-nāy tu hāpkux.

¹¹ Tikmū'ūn te 'āxop mūg, nūy 'āxop mōgā' gohet yōg xexka xop tu'. 'Āpu 'ākuxa nōg hok. 'Āpu hāmpe'āpaxe hok, hu: "Āte putep xuktux putup?" Kaxīy. Pa 'āmhok, 'āmōg putup gohet yōg xexka tu', ha Topa te xa hām'āktux'ax hōm putup, xayīy hām'āktux, yā 'ōg hām'āktux 'ohnāg, pa yā Topa Koxuk mūn yōg.

¹² Tikmū'ūn punethok te

yāy taknōy mōgāp-tup gohet yōg xexka xop tu', puyīy nōm kix, ha ta 'ātak te yāy kutok mōgāp-tup kamah xi' tut te', puyīy nōm kix. Ha tak-tok te 'ātak mōgāp-tup kama xi' tut, puyīy nōm kix, ha' xakix putup 'ūxohix.

¹³ 'Ākuxa mām 'ūgkopah, yīy tikmū'ūn te 'āp-tup nōg putup, pa 'āpu 'ākuxa mām ka'ok mōkuma'āmōg, ha Topa te 'āhīnnāp-tup. Kaxīy.

'Ūxūy xexka'

¹⁴ Yeyox te xe:

—'Āxop te' pēnāp-tup hāpxop yāy 'īgā xexka 'ūnōy yōg xip'ax tu'—xate nū mōkupix, 'āpu hāmyūmmūg —'āxop pip hāpxexka Yonex tu', nūy ta mōg mō'ka'ok yīktix tu'.

¹⁵ 'Āxop mām mīptut yīmū, nūy ta mōg mō'ka'ok. Mīptut hā mōxa hok, nūy hāpxop pa'.

¹⁶ 'Āxop pip hāpxa tu', nūy ta mōg mō'ka'ok, yāy pet hā mōxa hok, nūy topixxax pa'

¹⁷ Yā' kummuk xexkap-tup 'ūn tek-tok xuk xop pu' xix 'ūn tek-tok put xop pu'.

¹⁸ 'Āpu Topa pu hām'āktux, nūy ta tu' xak, puyīy tikmū'ūn 'āxop kummugā mō'āgmūg pukpex 'hā'.

¹⁹ Yā nōm 'āmnīy hā 'āxop xūy xexkap-tup, pa hōmā Topa te' mīy hām xexka xix hōnhā' xūy kutōgnāg.

²⁰ Topa te' xat, xayīy 'āmnīy xohix'ah hā 'āxop xūy putup. Topa te' xat hok, puxix xakix xohix xexka'. Pa' pip Topa kopa kuxa mām ka'ok xop, yā Topa te nōm yīmōgātux, nūy

nōm hīnnā', hu' xat putup, puyīy 'āmnīy xohix'ah hā' xūy.

²¹ —Tikmū'ūn te hām'āktux putup, hu: “Mū, nūy pēnā', Topa yōg yāykutnā'ax xip nūnteh.” Kaxīy. Ha ta' nōy te hām'āktux putup, hu: “Mōg, nūy pēnā', Topa yōg yāykutnā'ax xip 'ōnteh, yā' xip Yeyox.” Kaxīy. 'Āpu 'āyīpkox pip hok. Yā' koit.

²² Yā nōm koit xop te Topa pupi hām'āktux xop putuk putup, tu Topa yōg yāykutnā'ax putuk putup, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, nūy Topa putuk, puyīy tikmū'ūn kuxa' yēy. Nōm tep-tup, nūy Topa yōg yīmōgātux xop kuxa mām koit'ax kopah.

²³ Pa 'ātitx. 'Āte 'āxop pu hāmyūmmūgāhā' hōnhā'. Hāpxip 'īhā nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup, tu' yūmmūg putup. Kaxīy.

Tikmū'ūn Kutok putpu' nūn

²⁴ Yeyox te xe:

—Yā' xūy xexka nōg putup, ha ta māyōn yāyhāp-tup hāpkoxtap, ha ta māyōn hex yānām pip putup'ah,

²⁵ ha ta māyōnnāg pip pekkox yo'oma', pa xakux putup, ha ta hāpxop xohix ka'ok nuhuk putup pekkox yo'oma' xix pekkox kopah,

²⁶ ha ta pekkox tuk yīxop-tup, yā Tikmū'ūn Kutok, tu hāmgōy xexka kopak yīxop-tup, yā' max xe'ēgnāg, ha tikmū'ūn xohix te' pēnāp-tup,

²⁷ ha 'āte yāy yōg pekkox yōg nū'pok xop mō'pok putup hāpxexka xohix tu'. 'Ūmōg putup, nūy Topa yōg

yīmōgātux xop nūnnā', puyīy xohix yāy tu nū'nā'. Kaxīy.

Piget kup

²⁸ Yeyox te xe:

—'Āpu hāmyūmmūg. 'Ūxip piget kup, tu yōg mīmmāg tup, tu yōg mīxux xupep. 'Āxop te' pēnāhā' tu' yūmmūg mō'āgmūg pukpex, yā tex tihix.

²⁹ Hā kaxīy xate nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup 'āte xa nōm 'āktux, tu' yūmmūg putup 'ūgnūn putup putpu'.

³⁰ 'Āpu hāmyūmmūg, hōnhā' pip tikmū'ūn, ha ta' yāg te nōm hāpxopmā'ax xohix pēnāp-tup, pa yā' yāg te' pēnāp-tup 'ohnāg, pa xakix putup hāmāxap.

³¹ 'ūnōg putup hāmnōgnōy xix hām xexka', pa yōgnū hām'āktux pip mōkuma'mōg, tu' nōg putup 'ohnāg. Kaxīy.

Hām'ūmhā

³² Yeyox te xe:

—Hām'ūmhā tikmū'ūn te nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup? Hāptup 'ūm, pe 'āmnīy 'ūm? Māyōn yūm 'ūm? Yā pekkox nū'pok xop te' yūmmūg 'ohnāg, ha Topak-tok te' yūmmūg 'ohnāg, pa 'ātak Topa puxešnāg te' yūmmūg.

³³ Pa 'ātitx. 'Āpu 'ūkhip, nūy hāmpēnā'. Yā 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg. Hām'ūmhā nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup? Yā 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg.

³⁴ Yā hā kaxīy putuk. Tik mōg putup hāptox tu', tu kāmānat xex, puyīy hām, tu hāmyīkox pēnā'ax xat, puyīy hāmpēnā', tu ta' mōg tihix.

35 Hām'ūmhā putpu' nūn putup tihik, 'ok pe 'āmāxak, 'ok pe 'āmnīy kote hā, 'ok pe xokakkak tak xata hā, 'ok pe hām yāy kuhmōy hā? Yā kāmānat te' yūmmūg 'ohnāg. Hā kaxīy tikmū'ūn te' yūmmūg 'ohnāg, hām'ūmhā 'ūgnūn putup putpu'.

36 'Ūgnūn putup, pa tikmū'ūn mō'yōn, yā' kummuk.

37 'Āte xa hām'āktux, xix tikmū'ūn xohix pu nōm 'āktux, hu: "Pa 'ātix!" Kaxīy.

14

'Ūp-tup, nūy Yeyox putex

1 Hōnhā 'āmnīy tix 'īhā 'āmuk xexka xip'ax, yā 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn xix Pām Tokatok Hok. Ha 'āmānex xexka xop tep-tup xix tik te hāmyūmmūg xop tep-tup, puyīy xonat xop Yeyox mūy, puyīy kīy, 'ūp-tex putup hah,

2 tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Pa 'āmhok hōnhā'ah. Yā 'āmuk xexka xip. Hōnhā yūmū'āte Yeyox putex, puxix tikmū'ūn gāy xexkah. Nāy, pu 'āmuk xexka mā kux. Kaxīy.

Yeyox xip xiptuxexka Metān tu'

3 'Ūxip Yeyox xiptuxexka Metān tu' Xīmām pet kopah, yā Xīmām xax kunutnām. Ha ta' nūn 'ūhūn, tu mīkaxxap koxnāg max nūnnāhā', yā mīkaxxap 'anamax hā' mīy, ha' kopa' xip hep haxnāg max 'ūxuxet'ax nān, yā takat xexkah. 'Ūn nūn, tu nūktu mīkaxxap koxnāg koxyōy, tu Yeyox putox yīmū hep pux.

4 Ha ta' pip tikmū'ūn, tu' gāy, tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Yā' kummuk. Teptu hā kaxīy hep haxnāg max putyōn?

5 Yā hep nōmenex, pu' max, nūy tayūmak pop, nūy 'ūhok xop pu nōm popmā'. Yā yōg tayūmak xexkah, yā yōg tayūmak 'ānuk, yā yānām pon-nok hā mīy, yā xohix te' 300 'ūyōg tayūmak 'ānuk. Kaxīy.

Yā tikmū'ūn te 'ūn mānōg,

6 pa Yeyox te:

—'Ūmānōg hok' Teptu 'āxop gāy xexkah? 'Ūn te hāpxopmā max.

7 Yā' hok xop pip mōkuma'mōg 'āxop kopah. 'Āxop tep-tup, nūy ta nōm hā tehet, pak xip ka'ok 'ohnāg 'āxop kopah.

8 'Ūn te hāpxopmā max yūmmūg, hu' mīy. 'Ūkxok putup, hak hāpkot putup, yīy ta hōnhā 'ūn tek yīn muk, nūy haxyā max, xokxax putuk.

9 'Āte xa' hāpxe'e 'āktux tikmū'ūn te hāpxexka xohix tu' Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux putup, tu nū 'ūn 'āktux putup kamah.

Yot te gāy xop mōgāp-tup Yeyox ha

10 Ha ta' mōg Yot 'Īxkanot, yā' xip Yeyox yōg tik te 12 xop kopah, tu' mōg, tu mōktu 'āmānex xexka xop mūtik hām'āktux, nūy gāy xop mōgā Yeyox ha, puyīy xūygā',

11 ha 'āmānex xexka xop te' xupak, hu' kuxa hittup, tu:

—'Ūgmū'āte xa tayūmak popmāp-tup. Kaxīy.

Hā kaxīy Yot te gāy xop mōgāp-tup Yeyox ha, puyīy xūyγā'? Yā Yot te hāmpē'paxex.

Āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn

¹² Āmuk xexka xip 'āxet'ax Pām Tokatok Hok, yā 'āmnīy māxap, 'ihā Yoneo xop te kahnēn kutok kix 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn pu'. Ha ta' pip Yeyox yōg tik xop, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Pi'yā xatep-tup? Pi'yā 'ūgmū'āte 'āmuk xexka Nōa' Yēn mīy putup? Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox te yāy yōg tik mō'pok, tu' xat, hu:

—Mōg kōmēn tu'. Āmōg putup, pa' mōg putup tihik, tu naxtox hā kōnāg tat putup. Āpu nōm pe mōg.

¹⁴ Tik te mīptut hā mō'nāp-tup. Āpu nōm hā mōxā kamah, nūy xuxyā pu hām'āktux. Āpu hām'āktux, hu: “Yāyā te' yīkopit. Pi'yā' yūm hām'āta kox? Ūgmū'āte 'āmuk xexka Nōa' Yēn mīy putup 'ōnteh, 'ūgmūn xix yāy yōg tik xop.” Kaxīy.

¹⁵ Ha tik te xa' mūg hām'āta kox max, yā pepi' yūm, ha' pip mīmpe max. 'Ōnte 'āxop te' mīy putup 'āmuk xexkah. Kaxīy.

¹⁶ Ha ta' mōg Yeyox yōg tik tix, tu mōktu hāpxop xohix pēnāhā Yeyox te nōm xuktux, tu 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn mīy.

¹⁷ Āmāxak ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mōktu hām'āta kox hā' mōxaha',

¹⁸ tu mīmpe xit'ax tu' mām, tu' xit, ha Yeyox te:

—Hamūn, 'āte xa hām'āktux. Ūxip tihik 'āxop kopah, tuk mūtik xit. Tute' gāy xop nūnnāp-tup, puyīy 'ūgxūyγā'. Kaxīy.

¹⁹ Ha Yeyox yōg tik xop kuxa hittup 'ohnāg, ha yāp-xet te:

—Yāyā, 'ū'ūm? 'Ok 'ūgmūn? Kaxīy.

Ha ta' nōy te yīkopit, ha' nōy te, tu mōktu xohix te' yīkopit kamah.

²⁰ Ha Yeyox te:

—Yā tik puxet 'āxop kopah, yā nōm te pām pix putup kānēy pet xax kopah.

²¹ Yā 'ūkxok putup, yā Tikmū'ūn Kutok xok putup. Yā hā kaxīy Topa yōg tappet te nōm 'āktux. Tik te gāy xop mōgāp-tup Tikmū'ūn Kutok ha, puyīy xūyγā'. Yā' kummuk xexka nōm pu'. Ūtut te nōm put 'ohnāg, pu' max! Kaxīy.

Pām māhā', tu xupyāg xo'op, nūy Yeyox pe'paxeh

²² Ūxit Yeyox xix yāy yōg tik xop, ha Yeyox te pām paha', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Xatek mū'ā pām popmāhā'. Āmax. Yā' max. Kaxīy.

Yeyox te pām koxip, tu yāy yōg tik xop pu nōm popmāhā', tu:

—Āpu 'ūpop. Nūhū yā 'ūgyīn. Kaxīy.

²³ Tu kānēy xo'op'ax paha', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Topa, yā' max, 'āmax. Kaxīy.

Tu ta yāy yōg tik xop pu' hōm, ha' xo'op.

24 Ha Yeyox te:

—Nūhū yā 'ūkhep 'āta. 'Āte yāy hep 'āta tikmū'ūn xohix pupi nū'nāp-tup. 'Ūkhep 'āta yā pa'ax tup Topa yōg xix tikmū'ūn yōg.

25 'Āte xa hām'āktux xe'e', 'āte xe xupyāg xo'op putup'ah. Nāy, pu Topa yāy yōg tikmū'ūn xat putup, ha' yīpkox pīp, 'īhā xe' xo'op.

26 Ha' xohix te Topa puk-tex, tu ta' mōg yīktix 'Onimet tu'.

Yeyox te Pet pu hām'āktux

27 Ha Yeyox te yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—'Āxop xohix tek nīm putup. Yā Topa yōg tappet te: "Tikmū'ūn te kahnēn pēnā'ax putex putup, ha ta kahnēn xumāp-tup." Kaxīy.

28 Pa putpuk hip-tup 'ūgmūn, tu tak mōg putup 'āxop keppa hāpxexka Ganinet tu'. Kaxīy.

29 Ha Pet te:

—'Āmhok! 'Āte 'ānīm putup'ah. Nōm xohix te 'ānīm putup, kopxix 'ānīm putup'ah. Kaxīy.

30 Ha Yeyox te:

—'Āte xa hām'āktux xe'e': 'āmnīy ha ta hām'āktux tikoyuk xate, hu: "'Āte Yeyox yūmmūg 'ohnāg!" Kaxīy. Hāpxip 'īhā xokakkak tak xatap-tup tix. Kaxīy.

31 Pa Pet te xe hām'āktux ka'ok, hu:

—'Āmhok! 'Āte nōm 'āktux putup'ah, 'āyūmmūg 'ohnāg. 'Ūkxok 'āmūtik, kopxix nōm 'āktux putup'ah. Kaxīy.

Ha ta nōm 'āktux kamah Yeyox yōg tik xohix xop.

Yeyox xip mīm mātiknāg Yetxēm tu'

32 Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop mūtik mīm mātiknāg tu' 'ūxuxet'ax Yetxēm, tu' mōg, tu mōktu' mōxaha', ha Yeyox te:

—Māhām nūnteh, 'īhāg mōg, nūy Topa pu hām'āktux. Kaxīy.

33 Tu ta' mōg Yeyox, tu' mōgāhā Pet, xix Tiak xix Yoām, tu hāpxip 'īhā Yeyox kuxa hittup 'ohnāg kōnāmāhā', tu' kuxanōg xexkah,

34 tu:

—'Ūgkuxa hittup 'ohnāg, yāg xok putup putuk. 'Āpu nox 'āti nūnteh, nūy 'ūkhip. Pa 'ātix. Kaxīy.

35 Tu ta' mōg kutōgnāg, tu mō hām nīy, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Topa, xate' xat, kopxix xūy putup'ah.

36 Tak yōgnū 'ātak, xate hāpxopmā xohix yūmmūg. 'Āpu xat, 'ūyīy xūy hok. Pa 'ātep-tup'ah 'āte nōm putup, pa 'ātep-tup xate nōm putup. Kaxīy.

37 Tu ta' nūn putpu', tu nūktu yāy yōg tik tikoyuk pēnāhā', ha mō'yōn, ha Yeyox te Pet pu:

—Xīmām, 'ok mō'ōn? 'Ok māyōn mōg kutōgnāg hāg hip 'ohnāg?

38 'Āpu 'āpa ka'ok, nūy Topa pu hām'āktux, puyīy nōy 'āxapit hok, xayīy hāpkummuk mīy. 'Ākoxuk tep-tup, nūy

mō'yōn hok, pa 'āyīn tep-tup, nūy mō'yōn, yā 'ākoxuk ka'ok, pa 'āyīn pu'uk. Kaxīy.

³⁹ Tu ta xe' mōg Yeyox, nūy Topa pu hām'āktux, tu yōg hām'āktux 'āktux 'ūxehet, yā' yāy putuk,

⁴⁰ tu ta xe' nūn putpu', pa' pip yāy yōg tik xop, tu mō'yōn. Yā kūmīm tep-tex xexkah, tu' pa ka'ok yūmmūg 'ohnāg, tu yānān hām'āktux yūmmūg 'ohnāg.

⁴¹ Ha ta' xe' mōg Yeyox, tu xe' nūn putpu', yā' nūn tikoyuk, tu:

—'Ok mō'ōn kux'ah, 'ok kūmīm te 'āp-tex? Puxix! Yā nōmhā! Yā nōmhā tik nūn, nūy hāpkummuk mīy xop nūnnā', puyīy 'ūgmūn Tikmū'ūn Kutok xūygā'.

⁴² Pepix 'āpip. 'Āpu yūmū mōg. Pēnā', 'ūnūn tihik, tu' gāy xop nūnnāhā, puyīy 'ūkxūygā'! Kaxīy.

Tikmū'ūn te Yeyox mūg

⁴³ Yeyox te hām'āktux, 'ihā' xupep Yot, yā nōm te Yeyox yōg tik te 12 xop kopa' xip, ha nūmūti' mōxaha tikmū'ūn, ha' taha mīkaxxexka xix mīptopnāg. Yā 'āmānex xexka xop te nū'pok, xix tik te hām yūmmūg xop te', xix Yoneo xop yōg xexka xop te'.

⁴⁴ Yā Yot tep-tup, nūy gāy xop mōgā', puyīy Yeyox xūygā', hu nūmūtik hām'āktux, “'Āte tik kep hā' mūg putup. 'Āpu nōm mūy, nūy mōgā'. Yā nō'ōm.” Kaxīy.

⁴⁵ Hāpxip 'ihā' nūn Yot, tu nūktu Yeyox yīkāgnāg xip, tu:

—Yāyā! Kaxīy.

Tu' nōy kep hā' mūg, yā xape xop putuk.

⁴⁶ Ha tikmū'ūn te Yeyox mūg, tu' hīy.

⁴⁷ Ha ta' xip tihik, tu mīkaxxexka xut, tu tik te 'āmānex xop xat yōg kāmānat yīpkox xak,

⁴⁸ ha Yeyox te tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—'Ok 'āxop nūn, tu' taha mīkaxxexka xix mīptopnāg, nūy xupxet hīy? Yā' putuk.

⁴⁹ Hōmāg xip ka'ok 'āxop kopah, nūy 'āxop pu hāmyūmmūgā' Topa pet xexka tu', pa 'āxop tek hīy 'ohnāg. Pa hōmā 'ūhittap nōm te kax'āmi Topa yōg tappet tu', ha ta hōnhā nōm putuk. Kaxīy.

⁵⁰ Ha Yeyox yōg tik xop te Yeyox nīm, tu hāpxūmānām.

⁵¹ Yā' xip tik tuktup, tu komenok ponnok hā' taha', ha tikmū'ūn te' hīy putup,

⁵² pa tik te' nīm komenok, tu' xaxtop, tu ta' mōxupaha'

Yoneo xop yōg xexka xop te Yeyox kopit

⁵³ Hāpxip 'ihā' tikmū'ūn te Yeyox mōgāhā tik te 'āmānex xop xat pet tu', tu mōktu' mōxaha', ha' pip 'āmānex xexka xop, xix Yoneo xop yōg xexka xop, xix tik te hāmyūmmūg xop.

⁵⁴ Ha ta' xip Pet, tu hāptox tu Yeyox pe' mōg, tu mōktu' xupep tik te 'āmānex xop xat pet yōg hāmnuhnōg tu', tu' yūm kuxap yīkak xonat xop mūtik, nūy xapuk.

⁵⁵ Ha ta' pip 'āmānex xexka xop, xix tik pa te hāmyūmmūg

xop te hāmpē'paxex, texīy
Yeyox 'āktux kummuk putup,
puyīy putex. Pa 'ām̄hok, 'ap
yūmmūg'ah.

⁵⁶ Tikmū'ūn xohix te'
kupex, tu' koit, pa' yāy yōg
hām'āktux te' nōy yōg putuk
'ohnāg.

⁵⁷ Yā tikmū'ūn tek-nīhā'
pip, tu' koit, hu:

⁵⁸ —'Ūgmū'āte Yeyox yōg
hām'āktux 'āpak, yā tute:
"Tikmū'ūn te Topa pet xexka
mīy, ha ta 'āte' koxyōy putup,
pa 'āte xe' mīy putup 'ām̄nīy
tikoyuk hā. Yā tikmū'ūn
te nōm mīy putup 'ohnāg."
Kaxīy.

⁵⁹ Tikmū'ūn te hām'āktux,
pa' yōg kupex'ax te yāy putuk
'ohnāg.

⁶⁰ Ha tak-nīhā' xip
tik te 'ām̄anex xop xat
tikmū'ūn kopah, tu Yeyox pu
hām'āktux, hu:

—'Ok xate hām'āktux yānān
'ohnāg? Kaxīy.

⁶¹ Pa' yēy. Yā hām'āktux
yānān 'ohnāg, ha tik te
'ām̄anex xop xat te xe:

—'Ok Topa te 'āyāy kutnāhā'?
'Ok Topa xe'ēgnāg kutok?
Kaxīy.

⁶² Ha Yeyox te:

—Yā hamūn. 'Āxop xohix
tek pēnāp-tup, yā Tikmū'ūn
Kutok pēnāp-tup. 'Ūgyūm
putup Topa ka'ok yīm xe'e
tu'. 'Āxop te kamak pēnāp-tup,
'ūkxip putup pexkox kopah,
tu ta yīxop-tup hām̄gōy xexka
kopah! Kaxīy.

⁶³ Ha tik te 'ām̄anex xop xat
te yāy topixxax pot, yā' gāy,
tu:

—Puxix. Yā hām'āktux kum-
muk!

⁶⁴ Tute Topa 'āktux kum-
muk. 'Āxop te' xupak. Putep
hāmpē'āpaxex nōmhā'? Kaxīy.

Ha tikmū'ūn xohix te Yeyox
putup nōg, tu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'ūp-tex! Kaxīy.

⁶⁵ Ha tikmū'ūn te yīynīn xōn
kōnāmāhā Yeyox tu', tu' nōy
putox mō'nīy, tu' kix, tu:

—'Āpu hām'āktux. Tep-te
'ākix? Kaxīy.

Ha ta' pip xonat, tu Yeyox
kix yāy yīm hā.

*Pet te hām'āktux Yeyox
yūmmūg 'ohnāg*

⁶⁶ Ha ta' xip Pet kukpa
hām̄nuhnōg tu', ha' nūn tik te
'ām̄anex xop xat yōg kām̄anat
hex,

⁶⁷ tu nūktu Pet pēnāhā', tu:
—Hōmā 'āxip kōmēn Nāyane
yōg Yeyox mūtik, yā yōg xop
kopa 'āxip. Kaxīy.

⁶⁸ Pa Pet te:
—'Ap 'āte nōm yūmmūg'ah.
Putep 'āktux? Kaxīy. Tu
ta' mōg Pet hāmpak'ax
mō'nīnyīn'ax tu', 'īhā
xokakkak tak xataha'.

⁶⁹ Ha kām̄anat hex te Pet
pēnāhā', ha yīka' nōy pip, ha
kām̄anat hex te:

—Hamūn, tihik 'ōhōm yā
Yeyox yōg xop kopa' xip.
Kaxīy.

⁷⁰ Pa Pet te:

—'Āk mūn'ah. Kaxīy.

Hāpxip 'īhā tikmū'ūn te:

—Hamūn. 'Ūgmū'āte'

yūmmūg xe'e. 'Āxip Yeyox yōg
tik xop kopah. Hamūn, 'ām̄ūn
yā hāpxexka Ganinet yōg tihik
kamah. Kaxīy.

⁷¹ Ha Pet te:

—Āte xa hām'āktux, ha Topa te' xupak, tu' yūmmūg. 'Āxop te tik 'āktux, pa 'āte nōm yūmmūg 'ohnāg! 'Āte' koit, puxix Topa 'ūgkix! Kaxīy.

⁷² Hāpxip 'ohnāg 'ihā xe' xataha xokakkak tak, ha Pet te' xutigāhā', yā hōmā Yeyox te: "Xate hām'āktux tikoyuk, hu: 'Āte Yeyox yūmmūg 'ohnāg! Kaxīy. 'Ihā xokakkak tak xatap-tup tix." Kaxīy.

Ha Pet kuxa hittup 'ohnāg, hu' potaha'.

15

Yeyox xip Pinat keppah

¹ Māyōn xupep 'ihā yāytunū'nāhā 'āmānex xexka xop, xix Yoneo xop yōg xexka xop, xix tik te hāmyūmmūg xop, tu hām'āktux tik pa te hāmyūmmūg xop mūtik.

Ha ta xonat xop te Yeyox hīy, tu ta' mōgāhā Pinat hah, tu mōktu Pinat pu Yeyox hōm.

² Ha Pinat te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ok xate Yoneo xop xat? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn. Xate hām'āktux. Kaxīy.

³ Ha 'āmānex xexka xop te Yeyox 'āktux kummuk punethok.

⁴ Ha Pinat te xe yīkopit, hu:

—'Ok xate hām'āktux hā yānān 'ohnāg? 'Āpu 'ūxupax, nōm xop te hām'āktux 'ākummuk! Kaxīy.

⁵ Pa Yeyox te xe hām'āktux yānān 'ohnāg, yīy Pinat kuxa kopa' yēy.

Tikmū'ūn te hām'āktux Yeyox 'ūkummuk

⁶ 'Āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn xip, ha tikmū'ūn te ta tu' xak, yīy ta Pinat te tik xut kanet ka'ok kopah, pu mōg. Yā hāmyāxatamuk xohix hā kaxīy.

⁷ Ha ta' xip tihik 'āxet'ax Mahamax kanet ka'ok kopa yāy xape xop mūtik. Yā hōmā tikmū'ūn te gohet yōg xop mūtik yāy kix, ha Mahamax te tikmū'ūn kix, ha' xakix.

⁸ Ha ta' nūn nōmhā tikmū'ūn, nūy ta tu' xak, puyīy tik xut kanet ka'ok kopah, pu mōg, Yā hāmyāxatamuk nōy xohix putuk.

⁹ Ha Pinat te:

—'Ok 'āxop tep-tup, 'ūyīy xut, pu mōg Yoneo xop yōg xat'ax Yeyox? Kaxīy.

¹⁰ Yā Pinat te' yūmmūg 'āmānex xexka xop Yeyox hā yīpkumīy, hu Yeyox nūnnāhā Pinat hah,

¹¹ tu hām'āktux hā tikmū'ūn gāyāhā', puyīy ta tu' xak, puyīy Pinat Mahamax xut pu mōg, 'ap Yeyox'ah,

¹² ha Pinat te:

—'Āxop te putep-tup, 'ū mīy tik mūtik? Yā 'āxop te nōm xānāhā nōm te Yoneo xop xat. Kaxīy.

¹³ Ha tikmū'ūn te:

—'Āpu mīpkup nix yīmūp-tex pipkup hā. Kaxīy.

¹⁴ Ha Pinat te:

—Teptu, putep kummuk mīy? Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te hām'āktux ka'ok nōy nā' mōg, hu:

—Āpu mīpkupnix yīmūp-tex!
Āpu mīpkupnix yīmūp-tex!
Kaxīy.

15 Ha Pinat tep-tup, nūy tikmū'ūn kuxa hittupmā', hu Mahamax xut, pu mōg, tu hāpxip 'lhā xat, puyīy xonat Yeyox kix xikot hā, tu xonat xop pu Yeyox hōm, pup-tex.

Xonat te Yeyox kute'ex kummuk

16 Ha ta' mōg xonat xop, tu Yeyox mōgāhā gohenanok pet tu', tu mōktu' mōxaha', ha xonat xohix te yāy tu nū'nāhā'.

17 Hāpxip 'lhā xonat te Yeyox pu mō xax tat, yā topixxax tox 'āta', puyīy xexka xop putuk, tu Yeyox putox yīmū' xix kuxxax, puyīy xexka xop putuk, yā mīmyāmtoxmāg hā' mīy.

18 Xonat te:

—Āmax xe'ēgnāg! Xate Yoneo xop xat! Kaxīy.

19 Xonat te Yeyox putox kix mīm xahix hā, tu mōg yīyhep yōn, tu kopaxux tu' pip Yeyox keppah, yā' xexka xop keppa putuk, yā' xexka xop 'āpak putuk,

20 tu Yeyox kute'ex kummuk kux, tu topixxax tox 'āta xut, tu mō xax tat, yā Yeyox yōg, tu Yeyox mōgāhā hāptopah, nūy mīpkupnix yīmūp-tex.

Yeyox putex mīpkupnix yīmū'

21 Tu ta' mōg, tu putat hā' mōg, pa' xip tihik 'āxet'ax Xīmām, yā hām panip tu' nūn, tu kōmēn tu' mōg, yā kōmēn Xinēn yōg tihik, yā 'Anexān

mūktak xix Hop mūktak. Ha ta' xat xonat te, pu Xīmām mīpkupnix tat, ha' taha',

22 ha xonat xop te Yeyox mōgāhā hām tu 'āxet'ax Gok, yā tikmū'ūn yīy'ax hā: “Hām tu' xip putox kup.” Kaxīy. Tu' mōg tu mōktu' mōxaha',

23 ha xonat te Yeyox pu' hōm xupyāg xix hehmēn, yā xupyāg hā' kanop hehmēn, pa yā' xo'op'ah,

24 ha xonat te Yeyox xix mīpkupnix yīmū' pipkup hā, tu mō' xap yōn, nūy xonat puxet pu Yeyox xax hōm, ha ta' nōy pu' nōy hōm hā kaxīy.

25 Yā māyōn te pexkox puka' yūm 'lhā mīpkupnix yīmū' xup Yeyox pipkup hā.

26 Ha ta' ōm xip, tu' kax'āmi, hu: “Tik te Yoneo xop xat”. Kaxīy. Tu nōm xix mīpkupnix yīmū'.

27 Ha xonat xop te mīpkupnix yīmū xupxet tix kix pipkup hā, yāp-xet xup Yeyox yīm xe'e tu', ha ta' nōy xup 'ūyīm xax tu'.

28 Hā kaxīy Topa yōg tap-petxax te hām 'āktux xe'e'. Yā Topa yōg tappetxax te, “Yā' xip 'ūkummuk xop mūtik.”

29 Ha ta' nūn tikmū'ūn, tu nūktu Yeyox mānōg, tup-tox mahap, tu:

—Ūgāynām! Tute hām'āktux Topa pet xexka koxyōy yūmmūg, tu xe' mīy yūmmūg 'āmñy tikoyuk hā'

30 Pu yā yīyxox mīpkupnix tu', nūy xok hok. Kaxīy.

31 Ha ta' Yeyox mānōg kama 'āmānex xexka xop te' xix tik te hāmyūmmūg xop te', tu:

—Tute tikmū'ūn hīnnā
yūmmūg, pa yāy hīnnā
yūmmūg 'ohnāg!

³² Topa te 'āyāyikutnāhā,
ha xate Yoneo xop xat.
'Āpu mīpkupnix tu yīxox.
'Ūgmū'āte' pēnāp-tup, huk
mūg kuxa mām putup
'ākopah! Kaxīy.

Ha ta xupxet te Yeyox
kute'ex kummuk kamah.

Yeyox xok

³³ Māyōn te yāykote' yūm,
pa hām xohix tu hāpkoxtap, tu
mōktu māyōn he'.

³⁴ Ha māyōn he 'ihā Yeyox
te hām'āktux ka'ok, hu:

—“Enix, 'Enix, nēmā xam-
atān?” Kaxīy. Yā tikmū'ūn
yīy'ax hā: “Yōgnū Topa, yōgnū
Topa, teptuk nīm?” Kaxīy.

³⁵ Ha tikmū'ūn te' xupak,
tu:

—Ūxupax! Tute 'Enit
xānāhā! Kaxīy.

³⁶ Ha 'ōm xip, tu ta' mōg,
tu tohok hā xupyāg kummuk
xup, tu mīm hā' xuhmīy, tu'
nūnnāhā', tu Yeyox pu' hōm,
pu xo'op. Tute:

—Āpu yūmū'āte pēnā'. 'Ok
'Enit nūn, nūy mīpkupnix tu'
xut? Kaxīy.

³⁷ Ha Yeyox te hām'āktux
ka'ok, tu' xok xe'e'.

³⁸ Ha ta Topa pet xexka yōg
topixxax mōhāmnīnyīn'ax pot
'ūpepix mōktu' kakak.

³⁹ Ha ta' xip xonat yōg
kapitām Yeyox keppah, tu
Yeyox te hām'āktux ka'ok
'āpak, tu Yeyox xok pēnāhā',
tu:

—Hamūn, tihik nūhū' yā
Topak-tok! Kaxīy.

⁴⁰ Ha ta' pip 'ūhūn hāptox
miax tu', tu' pēnāhā', yā 'ūn
xop kopa' pip Mānix Mānanēn,
xix Xanomē', xix Manix, yā
Yoye mūktut xix Tiak mūktut,
yā Tiak yā tuktup.

⁴¹ Yā hōmā 'ūn te Yeyox
mūtik mōg pax tu hāpxexka
Ganinet tu', tu Yeyox pu
hāpxop max mīy. Ha ta'
pip kama 'ūn nōy xohix.
Yā' nūn Yeyox mūtik kōmēn
Yenoyanēn tu'.

Yeyox yīn xix mīkaxxap kox kopah

⁴²⁻⁴³ 'Āmāxak 'ihā' nūn Yoye',
yā kōmēn 'Animātex yōg
tihik, yā' xexkah, tu tik pa
te hāmyūmmūg xop kopa'
xip. Yā tute' hip Topa te yāy
yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox
pip. Yā xexta pet 'āmāxak 'ihā
Yoneo xop te hāmmaxnāhā nit
xap pu', yīy ta Yoye kuxanōg
'ohnāg, hu ta' mōg Pinat hah,
nūy ta tu Yeyox xokxax xax.

⁴⁴ Pinat te' xupak Yeyox xok
xe'e nōmhā, tu' yēy, yā' xok
mō'ka'ok. Pinat te' xānāhā
Hōm yōg xonat xop yōg
xat'ax, yīy ta' nūn, tu nūktu'
xupep. Ha Pinat te:

—'Ok xok tāmnāg Yeyox?
Kaxīy.

⁴⁵ Ha:

—Hamūn. Kaxīy.

Ha Pinat te Yoye pu xokxax
hōm.

⁴⁶ Ha ta' mōg Yoye, tu
topixxax paha', tu ta' mōg,
tu mīpkupnix tu Yeyox yīn
putxok, tu topixxax hā' kīy,
tu' nūn, tu nūktu mīkaxxap kox
kopa' xix, tu mīkaxxap xexka
yōkānāmāhā hāmyīkox kopah,

47 ha Mānix Mānanēn te' pēnāhā xix Mānix te', yā Yoye mūktut. Yā Yeyox yīn pēnāhā' xix mīkaxxap kox.

16

Yeyox te putpu' hix

1 Nit xap 'āmnīy tuknōg nōg 'īhā' mōg Mānix Mānanēn, xix Xanomē', xix Mānix, yā Tiak mūktut, tu hep hāynāg max paha', nūy Yeyox yīn muk.

2 Yenomīy māyōn xupep 'īhā' mōg mīkaxxap kox tu',

3 tu putat kopa yāy mūtik hām'āktux, hu:

—'Ū'ūm tek mū'ā mīkaxxap xexka yōkānāmāp-tup, nūy xut hāmyīkox tu'? Kaxīy.

4 Yā' xexkanām mīkaxxap, yīy nōm 'āktux. Pa' pēnāhā', pa' xip'ah hāmyīkox tu'. Tep-te' yōkānāmāhā'?

5 'Ūn te mīkaxxap kox hā' mōxaha', pa' yūm tihik, tu yōg topixxax tox ponnok, yā' yūm 'ūn yīm xe'e tu', yīy 'ūn te' yīpkutuk xexkah.

6 Pa tik te:

—'Ākuxanōg hok! 'Āte' yūmmūg, 'āxop te' xak kōmēn Nāyane yōg Yeyox. 'Ap xip'ah nūnteh. Yā putpu' hi'. Pēnā 'ūyōg xip'ax nūnteh.

7 Mōg, nūy Pet pu hām'āktux xix Yeyox yōg tik nōy pu'. 'Āpu hām'āktux, hu: “Yeyox te 'ākeppa mōg hāpxexka Ganinet tu'. 'Āxop te' pēnāp-tup 'ōnteh. Yā Yeyox te xa nōm 'āktux hōmā.” Kaxīy.

8 Ha ta' mōg 'ūhūn, tu' mōg mō'ka'ok, yā' yīpkutuk, yā' kuxanōg, hu' yēy, yā hām'āktux 'ohnāg.

Yeyox te Mānix Mānanēn pu yāy mūg

9 Hāptup yenomīy 'īhā' putpu' hix Yeyox, tu Mānix Mānanēn pu yāy mūg hāmāxap. Yā hōmā Yeyox te' mōy yāmīy kummuk te' 7 Mānix Mānanēn kopah,

10 ha ta' mōg, pa' pip Yeyox mūtik mōg xop, tu' kuxa hit-tup 'ohnāg, tu' potaha', ha Mānix Mānanēn te:

—'Ūputpu' hix Yeyox. Kaxīy.

11 Ha' xupak, yā putpu' hi', tu tikmū'ūn pu yāy mūg, pa' kuxa mām 'ohnāg hām'āktux kopah.

Yeyox te yāy yōg tik tix pu yāy mūg

12 Hāpxip 'īhā' Yeyox te yāy yōg tik tix pu yāy mūg. Yā tik mōg hām panip tu', tu Yeyox pēnāhā',

13 tu putpu' nūn, tu nūktu Yeyox yōg tik nōy pu nōm 'āktux, pa' kuxa mām 'ohnāg hām'āktux kopah.

Yeyox te yāy yōg tik te 11 xop pu yāy mūg

14 Ha ta' mōg Yeyox, tu yāy yōg tik te 11 xop pu yāy mūg. Yā' xit tihik, ha' nūn Yeyox, tu tik pu yāy mūg, tu:

—Teptu 'ākuxa mām 'ohnāg. Tikmū'ūn te: “'Ūgmū'āte' pēnāhā Yeyox. Yā putpu' hi'”. Kaxīy. Pa 'ākuxa mām 'ohnāg hām'āktux kopah. Yā' kummuk. Kaxīy.

15 Tu xe:

—'Āpu mōg hāpxexka xohix xexka tu', nūy Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux tikmū'ūn xohix xexka pu'.

16 Tikmũ'ũn 'ũm kuxa yũm ka'ok 'ũgkopah, hap-tox pix, puxix Topa kuxa kummuk xit, nũy kuxa max mō'tat, 'ũyãnã tu'.

17 Topa te' kuxa mãm ka'ok xop ka'ogãp-tup, puyĩy hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg. Yã yãmĩy kummuk mōy putup, tu' yĩy'ax tup punethok hã' xuktux putup.

18 Kãyã gãy tep-top, puxix xũy 'ohnãg. Hep kummuk xo'op nãm te tikmũ'ũn kix, puxix xũy 'ohnãg, tu pakut xop yĩmũ yãy yĩm xex, puxix hittup.

Yeyox mōg pexkox tu'

19 Yũmũg xuxyã Yeyox te hãm'ãktux kux, ha' nōy te' mōgãhã pepix pexkox tu', ha' yũm Topa yĩm xe'e tu'.

20 Ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, tu tikmũ'ũn pu Topa yōg hãm'ãpak max'ax 'ãktux hãpxexka xohix tu'. Ha yũmamũg xuxyã te yōg hãm'ãktux ka'ogãhã', yã nãm mō'nĩgnãm, puyĩy hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg. Hã kaxĩy tikmũ'ũn te' yũmmũg 'ũxe'e yōg hãm'ãpak max'ax.

Tu ta tu' kux.

NOK TE YEYOX 'ĀKTUX

Nok te Teop pu kax'āmi'

¹ Teop: —Hōmā tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok pēnāhā', tu' pēnā hāmāxap, tu nōm hāpxopmā'ax 'āktux,

² ha tik xop te nōm hām'āktux kax'āmi tappet tu',

³ yīy 'āte mō'kupix punethok, tu hām'āpak, tu' yīkopit, nūy nōmhā yūmmūg max, tu hāmp'e'paxex, hu: Yā' 'āte hāpxopmā'ax xohix kax'āmi', tu tappet tu kax'āmi', nūy xa mō'kutnā',

⁴ xa 'ākuxa yūm ka'ok, nūy hāpxopmā'ax kopa' yūm ka'ok, tikmū'ūn te xa nōm yūmmūgāhā'.

Pexkox yōg nū'kutnā'ax te Yakanit pu hām'āktux

⁵ Hōmā 'Enot te hāpxexka Yonex yōg tikmū'ūn xat, 'ihā Yakanit xip, tu 'Amit xop yōg 'āmanex, 'ūxetut 'āxet'ax 'Iyamet, ha 'Iyamet pa 'āmānex kutok hex.

⁶ Yā' max Yakanit xi' xetut, tu hāpxopmā max, ha Topa te' pēnāhā', tu' xat, ha' yīpkox pip xi' xetut, 'ūmīynāg hu' mīy,

⁷ pa 'Iyamet ka'ok, tuk-tok 'ohnāg, 'ūk-tok pip 'okpa kutut 'Iyamet xi' yīpxox.

⁸ 'Āmnīy 'ūm 'ihā Yakanit te 'āmānex yōg hām hā' hām, tu Topa pet kopa' hām, ha 'Amit yōg xop xohix hām, ha nōm xop te mō' xap yōn, tu' xap tu' yūmmūgāhā', ha' xut Yakanit, nūy hām, 'ūnōy yānān tu',

⁹ pu mīm xax 'ūm puk, nūy haxyā, xix mīm hep 'ūm puk, nūy Topa pu' haxyā', ha Yakanit te Topa pet xexka ha' mō'nāhā',

¹⁰ ha Yoneo yōg tikmū'ūn tek-nīhā' pip hāptopa', tu Topa pu hām'āktux pax, 'ihā 'āmānex xop te mīm hep puk, mīmpe yīmū' yūm ha' puk, nūy Topa pu' haxyā'.

¹¹ Hāpxip 'ohnāg 'ihā Yakanit te pexkox yōg nū'kutnā'ax pēnāhā, ha mīmpe puk'ax yīka' xip, 'ūyīp xe'e hā' xip,

¹² ha' kuxānōg, tu' kuxa te' yēy,

¹³ pa nōm nū'kutnā'ax te:

—'Ākuxanōg hok, nūy 'āka'ok. Topa te 'ōg hām'āktux'ax 'āpak, ha 'āxetut te 'āk-tok pit put putup, ha xate' xuxet'ax mīy putup Yoām.

¹⁴ 'Āk-tok put 'ihā 'ākuxa hit-tup putup, ha tikmū'ūn hit-tup putup kamah,

¹⁵ yā Topa te 'āk-tok pit xexka mīy putup, 'ūtut tex kopa' xip 'ihā Topa Koxuk te 'āk-tok ka'ogāp-tup, yīy xupyāg xat hok puyīy xo'op hok,

¹⁶ tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn punethok mōgāp-tup, tu 'Iyaet yōg Topa ha mōgāp-tup.

¹⁷ Yā Topa te 'āk-tok nū'kutnāp-tup tikmū'ūn hah, pu yāy pupi hām'āktux. Hōmā mōnāyxop hittap 'Enit te Topa pupi hām'āktux, tu' ka'ok, ha kaxiy 'āk-tok ka'ok putup, tu' tak xop pu: "Āpu, yāyhāhup," kaxīy, puk-tok tu gāy kuxyā',

nŭy nŏm putup pax 'ŭxeheh, ha 'āk-tok te' yīpkox 'ohnāg xop pu hupmāp-tup, pu hāmpē'paxex, nŭy yāy hāmyoa', 'Iyaet yōg tikmū'ŭn xat'ax nŭn ha hāmyoa'. Kaxīy.

18 Ha Yakanit te:

—'Īntu'. 'Ātep yŭmmŭg'ah. 'Ūgkuxa yŭm 'ohnāg hām'āktux kopah. 'Ūgkuxa te xa tu' pa yŭm ka'ok, 'ŭgkutut xik xetut hah. Kaxīy.

19 Ha nŏm nŭ'kutnā'ax te:

—'Ūgmŭn Gamineo. Topa keppak xip, tu Topa puk hām, ha xa nŭgkutnāhā', 'ŭyīy xa hāmyŭmmŭgā', tu xa hām'āpak max 'āktux,

20 pāyā xate 'ātu 'āpa yŭm ka'ok, tu kuxa yŭm 'ohnāg. Xapi 'āyīy hok, tu mŏktu 'āxetut te 'āk-tok put, yīy ta 'āyiy'ax 'ŭxeheh, ta tu 'āte' koit 'ohnāg hah. Kaxīy. Tu' mŏg pexkox ha' put pu'.

21 Ha tikmū'ŭn te hāptopa' pip, tu Yakanit hip, tu' hip, tu xe' hip, pa' nŭn 'ohnāg, ha' yēy.

22 Ha ta Yakanit te Topa pet xexka kopa' xip, tu hāptopa' mŏg, tu' yōyxōg ka'ok, tu' yīy tapax 'ohnāg, ha tikmū'ŭn te:

—'Ūpēnā', Yakanit te Topa pet kopa' xip, 'īhā hām yāy koxuk pēnāhā'. Kaxīy. Hā' yīm xix, 'ŭyīy hok tu'.

23 Tu 'āmānex yōg hām'ax kux, tu ta' mŏg, tu mŏktu yāy pet tu' xupep.

24 Hāpxip kutōgnāg 'īhā' xetut te kopak-tok yŭm, tu mēy te 5 hā' yāy pet kopa' xip, tu hāpkumep 'ohnāg, tu:

25 —Hŏmā 'āte yāyhāhup, 'ŭgkutok 'ohnāg tu', pa Topa tek pēnāhā', tuk kuxa ka', tu yōgnŭ yāyhāhup nŏah, yā hŏnhāk kutok yŭm 'ŭgkopah. Kaxīy.

Pexkox yōg nŭ'kutnā'ax te Mānix pu hām'āktux

26 Tuk-tok xuk mēy te 6 'īhā Topa te nŭ Gamineo kutnāhā', tu hāpxexka Ganinet yōg kŏmēn Nāyane tu nŭ'kutnāhā', ha ta' nŭn pexkox yōg nŭ'kutnā'ax, tu nŭktu Nāyane tu' xupep,

27 tu 'ŭn yāyta hok ha' mŏg, ha' xuxet'ax Mānix, tu mŏnāyxop Namix xop yōg Yoye mŭtik yāy tap-tup, pāyā' hok yŭm.

28 Ha Gamineo te Mānix pet ha mŏ'nāhā', tu:

—'Āneo. Topa te xa hāmmāxnāhā', tu nŭ mŭtik tihi'. Kaxīy.

29 Pa Mānix kuxānōg, tu yāy pu hām'āktux, hu: Putep mŭn 'āktux nŏ'ŏm? Kaxīy.

30 Ha nŭ'kutnā'ax te:

—Mānix, Topa te xa hāmmāxnāhā', yīy 'ākuxānōg hok.

31 Xate 'āk-tok pit put putup, tu' xuxet'ax mīy putup Yeyox.

32 Ha tikmū'ŭn xohix xat putup, yā' xuxet'ax nŏy te: Topa Xe'ēgnāg kutok pit. Kaxīy. Hŏmā mŏnāyxop Namix te tikmū'ŭn xat, ha kaxīy 'āk-tok te tikmū'ŭn xat putup,

33 tu mŏnāyxop hittap Yako mŏkputox xat putup, tu hāmyāxatamuk xohix hā tikmū'ŭn xat putup mŏg

kuma' mōg, 'ap xat kux
putup'ah Yeyox. Kaxīy.

34 Pa Mānix te:

—'Īntu'. 'Ātep yūmmūg'ah.
'Ūgkutok put te xīy? Yāk
hok yūm. 'Āte tik 'ūm mūtik
'ūgnōm 'ohnāg. Kaxīy.

35 Ha nōm nū'kutnā'ax te:

—Topa Koxuk ka'ok, tu 'āk-
tok putnāp-tup, 'ihā hok yūm,
yīy 'āk-tok max xe'ēgnāg, yā
Topak-tok xe'ēgnāg.

36 Yūmmūg. 'Āxape Iyamet
kutut, tuk-tok te' kopa' yūm,
ha mēy te 6 'ūk-tok xuk, 'ūk-tok
nōm hāmāxap xuk.

37 Topa te hāpxopmā'ax xo-
hix. Kaxīy.

38 Ha Mānix te:

—Hamūn. 'Āte Topa puk
kopaxux hāk xip, tu nūk xup,
tu Topa tu hāpxopmāhā'. Xate
hām'āktux max. Kaxīy.

Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax
mōg.

Mānix mōg 'Iyamet pet hah

39 'Āmnīy kutōgnāg 'ihā
Mānix yok, tu ta' mōg
mō'ka'ok, tu hāpxexka Yonex
yōg kōmēn tu' mōg, tu hām
xanep tu' mōg,

40 tu mōktu Yakanit pet
tu' xupep, tu mō'nāhā', tu
'Iyamet pu 'āneo,

41 ha' xupak, tuk-tok te' tut
tex kopa' hittup, tu yāy xit,

42 ha 'Iyamet yīy ka'ok, hu:

—Topa te 'ūn xop pu
hāmmaxnāhā', ha xa
hāmmaxnā xexkah. Xate 'āk-
tok put putup, ha Topa te nōm
pu hāmmaxnāp-tup kamah.

43 Tik tek xat mūk tut nūn.
Putep tuk ha 'ānūn? 'Ap

yūmmūg'ah 'āte pute 'ūm.
'Ūgkuxa te' yēy.

44 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āte
'ōg 'āneo 'āpak, 'ihāg kutok tek
tex kopa' kuxa hittup, tu yāy
xit.

45 Topa te hām'āktux, ha
'ākuxa yūm ka'ok, hu' hip, pu
Topa hāpxopmā', ha 'ākuxa hit-
tup. Kaxīy.

Mānix tek-tex

46 Ha Mānix te:

—'Ūgkuxa te 'ā Topa xexka
'āktux,

47 tuk koxuk te Topa tu' hittup
kamah, hak hīnnāhā',
tuk pēnā max,

48 'ihāk mūn kutōgnāg,
yā Topa hā kāmānat hex,

yīy tikmū'ūn xohix te
hām'āktux putup
mō'kuma' mōg, hu:

“Topa te Mānix pu hāmmaxnāhā'.”
Kaxīy.

49 Ha Mānix te xe':

—Topa ka'ok xe'ēgnāg, tu tek
mūn pu hāpxopmāhā',
yā Topa max xe'ēgnāg,

50 tu yāy yōg tikmū'ūn kuxa
ka', nōm xop yīpkox pip
Topa pu',

ha tikmū'ūn kuxa ka', xik-tok
xop,

xik mōkputox kuxa ka' Topa
te',

nōm xop yīpkox pip Topa pu'
kuxa ka',

51 ha hāpxopmā max xe'ēgnāg,
tu' gāy nām xop hā
hāpxummāhā',

nōm xop te hāmpe'paxex,
hu: “'Ūgmūn xexkah.”
Kaxīy.

52 Topa te' xexka xop xu-
pepmāhā, puk-tōgnāg
xop yāyhā tu xexkah,

53 ha' hok xop pu hãpxop
punethok popmãhã',
tup-texop xexka pu hãpxop
popmã 'ohnãg,
tu': "Mõg, mõg!" Kaxĩy. Tu'
xupepmãhã'.

54 Tu hãm'ãktux xex mōnãyxop
pu', tu' xutigãhã',
tu 'Iyaet yõg tikmũ'ũn
mō'nĩynãm,
tu' yõg kãmãnat xop xaxok
'ohnãg, tu mō'nĩynãm.

55 Hõmã, hãmyãxatamuk xohix
'ĩhã',
Topa te mōnãyxop 'Amanãm
pu hãm'ãktux xex, tu'
xaxok 'ohnãg.

Ta tu' kux. Kaxĩy.

56 Mëy 3 hã Mãnix te 'Iyamet
mũtik tihi', ha mẽy 3 kux, 'ĩhã
yãy pet ha' mõg, tu' mõg tu
mõktu xupep 'ũyãy pet tu'.

*'Iyamet tek-tok 'ãxet'ax
Yoãm put*

57 'Ämnĩy xohix nõg 'ĩhã
'Iyamet tek-tok put, ha' pit,

58 ha' xape xop xix
tikmũ'ũn te' yĩmap hã' pip
te' xupak, tu Topa te nõmhã
hãmax mĩy yũmmũg, ha
'Iyamet kuxa hittup xix
tikmũ'ũn.

59 Tikmũ'ũn nũn, 'ãmnĩy
te 7 nõg 'ĩhã' nũn, 'Iyamet
pet ha' nũn, nũy 'ũk-tok pit
yãy xax xak kutõgnãg, tu'
xuxet'ax mĩy putup Yakanit,
'ũtak 'ãxet'ax hã xanãp-tup,

60 pãyã' tut tep-tup nõg, tu:
—'Ämhok, kaxĩy hok! 'Äte'
xuxet'ax mĩy'ax yãy xe'e tu
Yoãm. Kaxĩy.

61 Ha tikmũ'ũn te:
—Putep xuktux? Yoãm te
xĩy? 'Äxape 'ũm 'ãxet'ax Yoãm?

'Ap xip'ah. Teptu' xuxet'ax
mĩy putup Yoãm? 'Ü 'ũm te nõ
Yoãm? Kaxĩy.

62 Tu' yĩm xix, pu Yakanit
tek-tok 'ãxet'ax yũmmũgã',

63 ha Yakanit kax'ãmi
putup, yĩy tik 'ũm te tappet
tu' hõm, xix tappet kup,
ha Yakanit kax'ãmi', hu:
"Üxuxet'ax pi' Yoãm." Kaxĩy.
Ha tikmũ'ũn kuxa te' yëy.

64 Hãpxip 'ohnãg 'ĩhã
Yakanit yõyxõg pu'uk, tu
hãm'ãktux, tu Topa max
'ãktux, hu:

—'Ümax Topah. Kaxĩy.

65 Ha tikmũ'ũn te Yakanit
pet tu' yĩmap hã' pip, tu
kuxãnõg, tu tikmũ'ũn pu'
xuktux, tu Yonex yõg hãm
xanep tu tikmũ'ũn pip xop
pu' xuktux, ha' xohix te
nõmhã yũmmũg,

66 hu' kuxa te' yëy, tu
hãmp'e'paxex, hu:

—Kaxxop xe'e', tu' tuk kux,
'ĩhã tik xexka putup. Kaxĩy.

Yã Topa te nõm ka'ogãhã',
tu nũ mũtik tihi'.

*Yakanit te Topa pupi
hãm'ãktux*

67 Ha' tak Yakanit te Topa
Koxuk hã nũ' xip, tu Topa
pupi hãm'ãktux, hu:

68 —'Äpu yũmũ'ãte Topa max
'ãktux, yã 'Iyaet yõg
Topa max,
tu' nũn, nũy yã yõg tikmũ'ũn
mõy pu mõg,

69 tu tik xe'ëgnãg yãy kutnãhã',
tu nũ' kutnãhã',
ha' ka'ok, hamũn yã mōnãxop
Namix hã mõkputox,
tu yũmũg yõg tikmũ'ũn mõy
gãy xop kopah, 'ũmõg.

70 Hōmā, hāmyāxatamuk xohix
 'ihā' Topa te tik max
 xop yīmōgātux,
 puyīy yāy pupi hām'āktux,
 pūyīy mōnāyxop pu
 hām'āktux,
 tu Topa te' mōy putup 'āktux,
 71 tu Topa te hām'āktux xex
 'āktux, hu:
 Topa te 'āmōy putup gāy xop
 kopah,
 nōm xop te 'āxop putup nōg.
 Kaxīy.
 72 Topa te mōnāyxop kuxa ka',
 tu yāy yōg hām'āktux
 xex,
 tu' pa'ax max xutīgāhā',
 73 tu mōnāyxop hittap
 'Amanām mūtik
 hām'āktux,
 tu nōm pu hām'āktux xex,
 yā yāy 'āxet'ax hā hām'āktux
 xex,
 74 nūy gāyxop kopa yūmūg
 mōy, pu Topa keppa
 yūmūk pip,
 nūy 'āktettex, nūy Topa pu
 hāpxopmā', tu' yīpkutuk
 'ohnāg,
 75 'ūyīy hāmyok mīy, 'ūyīy tu
 max xe'ēgnāg, Topa
 putuk,
 yūmūg hi'ax tox hā yūmūg
 max, mōg kuma' mōg.
 76 Ha 'āmūn, xōnnū', 'āxuxet'ax
 nōy mīy putup, hu:
 Topa xe'ēgnāg pupi hām'āktux'ax'ihā
 Kinīn te hāpxexka Xit yōg
 Kaxīy.
 Xate Topa keppa 'āmōg, nūy
 'ūyōg putat max mīy,
 77 nūy yōg tikmū'ūn pu
 hām'āktux, hu:
 "Topa te 'ākuxa kummuk
 xit, nūy kuxa max tat
 'ūyānān tu',
 tu 'ōg kummuk mīy'ax xax-
 ogāp-tup, pu tu kux."

78 Yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn
 kuxa ka',
 hu tik nū'kutnāhā', ha yūmūg
 ha' nūn,
 tu yūmūg yūmmūgāhā'.
 79 Tu' nūn putup, tu
 hāmyūmmūg hā
 tikmū'ūn kuxa hit-
 tupmāhā',
 tu tikmū'ūn te hāpkoxtap
 ta ka' mām xop pu
 hāptupmāhā',
 ha kaxīy Topa te yāy yōg putat
 yūmmūgāhā',
 tu yūmūg kuxa māmāhā'. Ta
 tu' kux. Kaxīy.

80 Ha Yakanit kutok pit
 'ūtuk, tu mōktu xiptap ka'ok,
 tu' tuk kux, tu hām panip
 xexka kopa' xip, tu mōktu'
 xupep, pu 'Iyaet yōg tikmū'ūn
 pēnā'.

2

Mānix tek-tok put

1 Hāmyāxatamuk 'ūm 'ihā
 hāpxexka Hōm yōg xat'ax
 xexka 'āxet'ax 'Agōy, tu
 hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix
 xat, pu yāy yōg kōmēn tu
 mōg, puyīy gohet te tikmū'ūn
 mō'kupix, nūy tikmū'ūn xohix
 te xīy yūmmūg,

2 ha Hōm yōg gohet te
 tikmū'ūn mō'kupix hāmāxap,
 'ihā Kinīn te hāpxexka Xit yōg
 tikmū'ūn xat.

3 Ha tikmū'ūn mōg, pu tu
 mō'kupix, ha yāy yōg kōmēn
 tu' mōg.

4 Yoye xip, tu hāpxexka
 Ganinet yōg kōmēn Nāyane
 tu' xip, tu' mōg, tu mōktu
 hāpxexka Yonex yōg kōmēn
 Menēg tu' xupep. Hōmā,
 hāmyāxatamuk xohix 'ihā,

mõnāyxop hittap Namix mūk
 tut te' put, tu Menēg kopa
 Namix put, ha Namix mūn te
 'Iyaet yōg tikmū'ūn hittap xat,
 yīy hōnhā Yoye mōg Menēg
 tu', Namix mōkputox 'ūm tu',
 tu' mōg,

5 tu' xetut mūtik mōg, ha
 Mānix tek-tok xuk xexka, ha'
 mōg.

6 Yoye mōg, xix Mānix, tu
 ta' mōg, tu mōktu Menēg
 tu' mōxaha', tu tihi 'īhāk-tok
 nāhā'.

7 Kōmēn yōg 'āmuk nū'xip,
 yīy Mānix tek-tok pit māxap
 put, tu mūnūytut pet kopa'
 put, tu topixxax hā' kīy, tu
 mūnūytut yōg mīpkox xit'ax
 kopa' xex.

*Tik xop te kahnēn pēnā
 max 'īhā pexkox yōg nū'pok xop
 nūn*

8 Ha kōmēn kūnāpa' pip tik
 xop te kahnēn pēnāhā', 'āmnīy
 tox ka'ok hā' pēnāhā',

9 'īhā pexkox yōg nū'kutnā'ax
 nūn, ha Topa yōg kuyānām
 te' yīmap 'ūxakot, ha kuxānōg
 xexkah,

10 ha nū'kutnā'ax te:

—'Ākuxānōg hok! 'Ūg 'āpax!
 'Āte xa hām'āpak max 'āktux,
 nūy tikmū'ūn kuxa xohix hit-
 tupmā':

11 Yā hōnhā, 'āmnīy 'īhā,
 Namix yōg kōmēn Menēg
 kopa' nāhā' Kunnix, nō'ōm
 'axop hā 'āxuyā'. Topa te
 nōm yāy kutnāhā', tu 'Iyaet
 yōg tikmū'ūn ha nū'kutnāhā'.
 Hamūn te tikmū'ūn kuxa
 kummuk xit putup, nūy
 'ūyānān tu' kuxa max mō'tat
 nō'ōm.

12 'Āmōg, nūy xax, nūy xipi'.
 Pēnā! Kaxxop te mūnūytut
 yōg mīpkox kopa' pip, ha top-
 ixax hā' kīy, ha kaxīy xate nō
 kaxxop yūmmūg'ax. Kaxīy.

13 Hāpxip 'ohnāg 'īhā
 pexkox yōg nū'pok xohix
 pip, 'ūnōy mūtik pip, tu Topa
 'āktux max, hu:

14 —Topa mūn xexka xe'ēgnāg
 pexkox kopah,
 tu tikmū'ūn kuxa māmāhā
 hām tu',

mō'yāy xe'ēgnāg tu' kuxa
 māmāhā'. Kaxīy.

15 Ha pexkox yōg nū'pok
 xop mōg, tu pexkox ha' mōg
 putpu', ha kahnēn pēnā xop
 te yāy pu hām'āktux hu:

—Topa te yūmūg yūmmūgāhā'.

'Āpu mōg, yūmūg mōg kōmēn
 Menēg tu', nūy pēnā'. Kaxīy.

16 Tu ta' mōg mō'ka'ok, tu
 mōktu mōxaha kōmēn Menēg
 tu', tu Mānix pēnāhā', xix
 Yoye pēnāhā', xix kaxxop,
 ha kaxxop te mūnūytut yōg
 xit'ax kox kopa' pip.

17 Ha' pēnāhā', tu
 hāpxopmā'ax ka'ok 'āktux, tu
 kaxxop 'āktux,

18 ha tikmū'ūn te' xupak, tu
 kahnēn pēnā xop yīy'ax 'āpak,
 tu' kuxa te' yēy,

19 ha Mānix hāmpe'paxex
 nām, tu' xutūgāhā'.

20 Ha kahnēn pēnā'ax xop
 put pu' mōg, tu Topa 'āktux,
 hu:

—Topa mūn 'ūxexkah. Kaxīy.
 Tu Topa 'āktux max, tu:

—Pexkox yōg nū'kutnā'ax te
 hām'āktux hāmāxap, hāpxip
 'īhāk mū'āte' pēnāhā'. Yā
 xexka xe'ēgnāg Topah! Kaxīy.

Yā' xuxet'ax mīy Yeyox

21 Ha 'āmnīy te 8 nōg, 'īhā kaxxop pit yāy xax xak kutōgnāg, tu' xuxet'ax mīy Yeyox. Hōmā pexkox yōg nū'kutnā'ax te Yoye pu' xat, 'īhā Mānix te yāy kutok xuk, ha' xat tap pu' xuxet'ax mīy Yeyox, yīy hōnhā' mīy.

Yoye xix Mānix te Yeyox tat Topa pet xexka tu'.

22 Ha 'āmnīy te 40 hā Mānix yīpkox pip, tu Mōyyex yōg xat'ax pu' yīpkox pip, 'ap Topa pet xexka kopa mō'nā'ah, ha 'āmnīy te 40 nōg, 'īhā' mōg, Yoye mūtik mōg, tu kaxxop tat, tu kōmēn Yenoyanēn tu' xupep, nūy xōnnū hōm Topa pu'.

23 Yā Topa te' xat, hu: "Iyaet yōg tikmū'ūn kutok māxap 'ūpit, puxix 'ūktok yā Topa xe'ēgnāg yōg." Kaxīy.

24 Yīy putuxnāg 2 popmāhā', 'ūk-tok tu' yānān popmāhā', yā Topa te' xat.

25 Ha Xīmēām te Yenoyanēn tu tihī', 'ūkutut, tu' max, tu hāpxopmā max, tu Topa xak, tu hāmmāx hip, pu Topa 'Iyaet yōg tikmū'ūn mōy puknōg xop kopah, ha' hip, ha Topa Koxuk te Xīmēām ka'ogāhā',

26 tu' kuxa pu hāmyūmmūgāhā', hu: "Ap 'āxok putup'ah tu mōktu Topa te yāy yōg tik nū'kutnāhā', hak-nāy tu 'āxok putup." Kaxīy. Hāmyāxatamuk xohix punethok hā 'Iyaet yōg tikmū'ūn te Topa yōg hāmyāy'kutnā'ax hip, ha Topa te hām'āktux xex mōnāyxop hittap pu',

27 ha Topa Koxuk te Xīmēām mōgāhā', Topa pet xexka ha' mōgāhā', ha' mōg, tu mōktu Topa pet xexka tu' xupep, ha Yoye xix Mānix te kaxxop putmōg, tu Topa pet xexka tu' mōxakux kamah, Topa te' xat ha.

28 Ha Xīmēām te kaxxop put, tu Topa pu hām'āktux, hu: —'Āmax Topah!

29 Hōmā xate hām'āktux xex, tu hām'āktux hittap hā' mīy nōmhā, hak kuxa hittup yīk mōg putup, yīk tux hok 'ū mōg,

yāk kuxa yūm hāk mōg.

30 'Āte nō kaxxop pēnāhā', xate nōm nū'kutnāhā', pu tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy yānān tu' max tat,

31 ha tikmū'ūn xohix te Topa yōg tik pēnāp-tup, xix' hep xohix xop te' pēnāp-tup,

32 ha Xate nōm nū'kutnāhā' puknōg xop hah, nūy nōm kuxa kummuk tupmā',

pu puknōg xop xohix 'ōg putat max hā mōg,

pu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xexkanā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

33 Ha Yeyox mūg tak te' xupak, xix' tut te' xupak, tuk-tok pit ha kuxānōg, tu' yēy.

34 Ha Xīmēām te: —Pūyā Topa 'āxop ka'ogā', yā' max xe'e Topah! Kaxīy.

Tu Yeyox mūg tut Mānix pu hām'āktux, hu:

—Topa te 'āk-tok pit nū'kutnāhā 'Iyaet yōg

tikmũ'ũn hah, ha' yāg tep-tup putup, ha' yāg tep-tup nōg putup,

³⁵ ha Topa te 'āk-tok hā tikmũ'ũn yāy kuxa kummuk yũmmũgāp-tup, ha yāy yōg hāmpē'paxex yũmmũg putup. Tikmũ'ũn te mīkax xexka hā' xuhmīy, ha' xūy, ha kaxīy tikmũ'ũn te 'ākuxa xūygāp-tup, yīy 'ākuxa teknōg putup. Kaxīy.

³⁶ Ha 'ũn xip, 'ũxuxet'ax 'Ān, tu Topa pupi hām'āktux. 'Ūkutut 'Ān, tu 'Axeh yōg Pānēo hāk-tok hex. Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'īhā 'Ān te yāytaha', tu' yīpxox mūtik tihi hāmyāxatamuk te 7 hā, ha' xok, ha 'Ān hok yūm,

³⁷ tu hāmyāxatamuk te 84 hā āyā' hok yūm, xix hōnhā' hok yūm, tu kōmēn Yenoyanēn kopa' xip, tu Topa pet xexka kopa' xip, tu 'āmnīy hā' xip, xix hāptup, tu hāpkumep 'ohnāg, tu Topa max 'āktux, tu' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux.

³⁸ Tu hōnhā kaxxop 'āktux Yenoyanēn yōg tikmũ'ũn pu', tu 'Iyaet yōg tikmũ'ũn xexkānā'ax 'āktux, tu tikmũ'ũn pu hām'āktux, nōm te Topa yōg hāmyāyikutnā'ax hip pu' xuktux.

Yoyex xix Mānix te' putpu' mōg Nāyane tu'

³⁹ Ha Yoye te Topa yōg xat'ax mīy, xix Mānix te' mīy, tu' mīy kux, tu ta Ganinet tu putpu' mōg, tu mōktu yāy pet tu' mōxaha', ha' pet te kōmēn Nāyane kopa' yūm.

⁴⁰ Ha kaxxop tuk tu mōktu ka'ok, tu hāmyũmmũg, ha Topa te nōm pu hāmmaxnāhā'.

Yeyox mōg Topa pet xexka tu'

⁴¹ Hāmyāxatamuk xohix nōg 'īhā' mōg, nūy Yoneo xop yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy, tu' mōg, 'ūtak xix' tut te kōmēn Yenoyanēn tu mōg,

⁴² ha kaxxop yōg hāmyāxatamuk te 10 xix' 2 mīy, 'īhā Yoneo xop yōg kaxxop pit tuk tup mōg, tu Yenoyanēn tu' mōg, 'ūyāy tak mūtik mōg, nūy 'āmuk xexka mīy, nūy yāy yōg tikmũ'ũn mūtik mīy, ha Yeyox mōg kamah,

⁴³ ha ta' mōg, tu' pip, ha 'āmuk xexka mīy, tu 'āmnīy xohix hā' mīy, ha' kux, ha ta' mōg, tu yāy pet ha' mōg. 'Ap Yeyox mōg'ah, pāyā' tak xix' tut te' yũmmũg'ah,

⁴⁴ hu hāmpē'paxex, hu: "Yeyox tek xape mūtik mōg." Kaxīy. Tu' mōg 'āmnīy puxet hā', tuk-tok pit xak, tu' xape xop kopa' xak, xix' nōy xop kopa' xak,

⁴⁵ pāyā 'a' xip'ah, ha putpu' mōg Yenoyanēn tu', nūy xax,

⁴⁶ tu 'āmnīy tikoyuk hā' xak, tu' xipihī', ha Yeyox te Topa pet xexka kopa' yūm, ha hāmyũmmũgā xop te' xakot, ha Yeyox te hām'āpak, tu' yīkopit,

⁴⁷ ha nōm xop te hām'āpak hā' yānān, tu' yōg hām'āktux ka'ok 'āpak, yā hāmyũmmũg xexkah, yī' yēy.

⁴⁸ Ha Yeyox mūk tak te' pēnāhā', xix' tut, ha' yēy, ha Mānix te:

—Xönnũ', teptu' mĩy xate'?
Pēnã', 'ãtak xik-mũn te 'ãxak,
yãk kuxa hittup 'ohnãg xa tu'.
Kaxĩy.

49 Ha Yeyox te:

—Teptu 'ãxop tek xak? Topa
yã yögnũ 'Ãtak xe'e', yĩy 'ãte
yögnũ 'Ãtak pet xexka kopak
xip. 'Ûyũmmũg hok xate'?
Kaxĩy.

50 'A' tak tek-tok pit
hãm'ãktux yũmmũg'ah, xix' tut
te' yũmmũg'ah.

51 Ha Yeyox mōg, 'ũyãy tak
mũtik mōg, xix' tut mũtik mōg,
tu ta' mōg tu mōktu kōmēn
Nãyane tu' mōxaha', tu nōm
pu' yĩpkox pip, ha' mũg tut te
hãmpē'paxex, tu' xutĩgãhã'.

52 Ha Yeyox tuk tu mōktu
xexkah, tu hãmyũmmũg tu
mōktu hãmyũmmũg xexkah,
ha Topa tep-tup pax, xix
tikmũ'ũn xohix tep-tup pax.

3

*Yoãm te Topa pupi
hãm'ãktux*

1 Ha Hõm yōg tik
te tikmũ'ũn xat'ax yã
'ãxet'ax Timet Xex, tu' xat
hãmyãxatamuk xohix te 15
hã, 'ĩhã Põn Pinat mũn te
hãpexka Yonex yōg tikmũ'ũn
xat, ha 'Enot te hãpexka
Ganinet yōg tikmũ'ũn xat,
ha' taknōy Pinip te hãpexka
'Itonet xix Tanakõnit yōg
tikmũ'ũn xat, 'ĩhã Nixãn te
'Aminēn yōg tikmũ'ũn xat.

2 Tu' xat 'ĩhã 'Anãn yã
Topa yōg 'ãmãnex xexkah, xix
Kaxpax kamah, ha Topa te
Yoãm mō'kutnãhã', tu hãm
panip xexka tu mō'kutnãhã',

puyĩy Topa pupi hãm'ãktux,
ha Yoãm yã Yakanit kutok.

3 Tu' mōg, tu kōnãgkox
xexka Yohnãm yĩka' mōg,
tu hãm'ãktux, tu Topa te
hãm'ãktux 'ãktux, tu tikmũ'ũn
pu' xuktux, tup-tox pix 'ãktux,
hu:

—'Ãpu yãyhãhup, nũy kum-
muk mĩy kux, ha 'ãp-tox pix,
pu Topa 'ōg kummuk mĩy'ax
xaxogã, pu tu kux. Kaxĩy.

4 Hõmã mōnãyxop hittap
'Iyait te Topa pupi hãm'ãktux,
tu tikmũ'ũn pu' xuktux, tu
tappet tu' kax'ãmi', hu:

“'Ûg'ãpax. Tik yĩy ka'ok, tu
hãm panip xexka kopa'
yĩy ka'ok, hu: 'Ãpu
Topa yōg putat max
mĩy, tu' yōg putat yoa',

5 yĩktix tu mōm yũm, ha' xut,
nũy kox kotit kopa
mōm tox yũm,

'ũkohe xit, nũy ta' yoa',
'hãpkummuk xit tap, nũy ta
tupmã'.

6 Ha' hep xop xohix te nōm
pēnãp-tup,

Topa te nōm tik nũ'kutnãp-tup,
pu tikmũ'ũn kuxa kummuk
xit, nũy kuxa max tat
'ũyãnãn tu.'" Kaxĩy.

7 Ha hãpexka yōg tikmũ'ũn
punethok nũn nũktu Yoãm
hah, puyĩy Yoãm putox pix,
pãyã' mãnōg, tu:

—'Ãxop yã kãyãk-tok xop
putuk! 'Ãkummuk! Pĩyã' xat,
xa nũ, nũy hãp kummuk mĩy
tu kux, xayĩy xupmãn, ka
Topa xatu' gãy, hu 'ãkummugã
'ũyãnãn tu'?

8 'Ãpu yãyhãhup, tu 'ōg
hãpxopmã kummuk kux,

nŭy hăpxopmă max, pu tikmŭ'ŭn xohix' pĕnă', nŭy xate yăyhăhup yŭmmŭg, ha hămpĕ'ăpaxeh hok, hu: 'Amanăm mŭn yă 'ŭgmŭ'ă hă mŏnăyxop, yŭy Topa tek mŭg kummugăp-tup'ah. Kaxŭy. Yă' koit. 'Ăte xa hăpxe'e 'ăktux: Topa mŭn yă' ka'ok, nŭ mŭkaxxap hă 'Amanăm mŏkputox xop mŭy'ax!

⁹ Mŭnta kup 'ŭm te mŭnta pip hok, puxix tikmŭ'ŭn 'ŭkup xax, tu kuxap kopa mŏ'pok, nŭy mŏ'hap, ha kaxŭy Topa te nŏm tikmŭ'ŭn pu hăpkummugăp-tup 'ŭyănăn tu', yă hŏnhă' kummugăp-tup, ha' xŭy xuxix tapax 'ohnăg. 'Ăpu hŏnhă yăyhăhup, nŭy hăpkummuk mŭy kux. Kaxŭy.

¹⁰ Ha tikmŭ'ŭn te Yoăm pu hăm'ăktux, hu:

—Putep mŭy'ax 'ŭgmŭ'ŭg? Kaxŭy.

¹¹ Ha:

—Tikmŭ'ŭn xax 2 pip, pŭyă' koxip, nŭy 'ŭnŏy pu' xax nŭm, 'ŭnŏy hok hŏm. Ha tikmŭ'ŭn xit'ax pip, pŭyă' koxip, nŭy 'ŭnŏy pu' hŏm, 'ŭnŏy hok pu' xit'ax hŏm. Kaxŭy.

¹² Ha tik te Hŏm yŏg gohet pupi tayŭmak pop, tu' nŭn, pup-tox pix, ha Yoăm pu hăm'ăktux, hu:

—Notot, putep mŭn mŭy'ax 'ŭgmŭ'ŭg? Kaxŭy.

¹³ Ha:

—'Ōg kapităm te 'ăxop xat, 'ăpu' mŭy, tu nŏm tayŭmak pop puxehnăg, păyă tayŭmak te xexka nŏy pop hok, ka tikmŭ'ŭn yŏg tayŭmak hă xupxet. Kaxŭy.

¹⁴ Ha xonat xop te kama' yŭkopit, hu:

—Putep mŭn mŭy'ax 'ŭgmŭ'ŭg? Kaxŭy.

Ha Yoăm te:

—'Ănŏy xop yŏg tayumak mŏy hok 'ăgăy tu', tu kupex hă' yŏg tayumak xut hok. 'Ōg yăy yŏg tayumak pa', ha puxi'. Kaxŭy.

¹⁵ Ha 'Iyaet yŏg tikmŭ'ŭn te' hip, 'ŭhă Yoăm pe'paxex, hu: "'Ōk nŏ'ŏm Kunnix? 'Ok Topa te nŏm yăykutnăhă xe'e'?" Kaxŭy.

¹⁶ Ha Yoăm te tikmŭ'ŭn pu hăm'ăktux 'ŭxeheh, hu:

—'Ăte 'ăp-tox pix, pa' nŏy nŭn putup, tu' ka'ok, hak mŭn pu'uk, tuk kopaxux hăk yŭm putup, nŭy tu pataxax koah, păyăk-tŏgnăg, huk yăyhăhup. Nŏ'ŏm te Topa Koxuk yŭxŏnnăp-tup, puyŭy 'ăkuxa ka'ogă', nŭy 'ăkuxa kummuk tupmă', tu' yŭpkox 'ohnăg xop nŏap-tup kuxap hă.

¹⁷ Tu pĕnĕn pa', nŭy xap mŏ'po'ok, nŭy xuxnăg xetox xap xeh miptut kopah, tu' xux puk putup, tu kuxap hă' puk putuk, ha nŏm kuxap xok 'ohnăg, yŭ' xŭy xuxix tapax 'ohnăg. Kaxŭy.

¹⁸ Tu hăm'ăktux punethok, nŭy tikmŭ'ŭn ka'ogă', tu hăm'ăpak max 'ăktux.

¹⁹ Pa Yoăm te' xexka 'Enot mănŏg, yŭ' găy. Hŏmă 'Enot te' taknŏy xetut 'Ĕnonit mŭg, ha Yoăm te' yŭmmŭg, tu:

—'Ămhok. Xate hăpxopmă kummuk! Topa tep-tup nŏg, xix hăpxopmă kummuk xohix

xate' mīy Topa tep-tup nōg.
Kaxīy.

Ha 'Enot gāy, tu' xat pu'
mūy, tu kanet kopa' xix.

²⁰ Ha 'Enot te hāpxopmā
kummuk tu mōktu xohix nōg
nōy nā' mōgāhā', tu Yoām xix
kanet kopah.

Yoām te Yeyox putox pix

²¹ Yoām te tikmū'ūn xohip-
tox pix, tu Yeyox putox pix
kamah, ha Yeyox te Topa pu
hām'āktux, īhā pexkox xōn,

²² ha Topa Koxuk yīxohoh
Yeyox hah, putuxnāg putuk
tu' yīxohoh, ha Topa yīy, tu
pexkox kopa' yīy, tu:

—'Āmūn 'ūgkutok, yā
mō'āyāy xe'ēgnāg, yā xatek-
kuxa hittupmāhā'. Kaxīy.

Yeyox yōg mōnāyoxp xohix

²³ Ha Yeyox yōg hāmyāxatamuk
te 30, ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn
hāmpē'paxex, hu: Nō'ōm Yoye
kutok, kaxīy. Ha Yoye te 'Enix
kutok,

²⁴ ha Mātat kutok, ha Nemi'
kutok, ha Mākix kutok, ha
Yānāy kutok, ha Yoye kutok,

²⁵ ha Mātatit kutok, ha
'Āmōy kutok, ha Nāōm kutok,
ha 'Exnix kutok, ha Nāgax
kutok,

²⁶ ha Māt kutok, ha Mātatit
kutok, ha Xēmēy kutok, ha
Yoye kutok, ha Yot kutok,

²⁷ ha Yoānāg kutok, ha Hex
kutok, ha Yonomameo kutok,
ha Xanatit kutok, ha Nenix
kutok,

²⁸ ha Mēkix kutok, ha 'Anix
kutok, ha Koxāg kutok, ha
'Enmānāo kutok, ha 'Eh ku-
tok,

²⁹ ha Yoyoe' kutok, ha
'Eniex kutok, ha Yōy kutok, ha
Mātat kutok, ha Nemi' kutok,

³⁰ ha Ximeām kutok, ha
Yona kutok, ha Yoye kutok,
ha Yonāg kutok, ha 'Enitkīy
kutok,

³¹ ha Mēnea' kutok, ha
Mēnā' kutok, ha Mātat kutok,
ha Nātāg kutok, ha Namix
kutok,

³² ha Yexe' kutok, ha 'Omet
kutok, ha Moax kutok, ha Xat
kutok, ha Nāxōg kutok,

³³ ha 'Āmīnanap kutok, ha
'Atmīy kutok, ha 'Ahnīy ku-
tok, ha 'Exnōg kutok, ha Pet
kutok, ha Yonah kutok,

³⁴ ha Yako' kutok, ha 'Iyak
kutok, ha 'Amām kutok, ha
Tet kutok, ha Nākoh kutok,

³⁵ ha Xenok kutok, ha
Haga'ok kutok, ha Panek
kutok, ha 'Ep kutok, ha Xat

³⁶ ha Kaxnāg kutok, 'Ah-
paxat kutok, ha Xēy kutok, ha
Nōe' kutok, ha Namēk kutok,

³⁷ ha Mētoyānēg kutok, ha
'Ēnōk kutok, ha Yanet kutok,
ha Māneneo kutok, ha Kaxnāg
kutok,

³⁸ ha 'Enōy kutok, ha Xet
kutok, ha 'Anāo kutok, ha
Topak-tok.

4

*Yeyox te hām panip xexka
tu' xip*

¹ Ha Topa Koxuk te Yeyox
kuxa ka'ogāhā', ha' xip kōnāg
xexka Yohnām tu', ha Topa
Koxuk te' mōgāhā', ha ta' mōg
tu mōktu hām panip xexka tu'
xupep,

² ha Hāmgāyāgnāg te Yeyox xapit puyīy hāpxopmā kum-muk, 'āmnīy te 40 hā' xapit, ha Yeyox xit 'ohnāg, ha putup tep-tex,

³ yīy Hāmgāyāgnāg te:

—'Ok 'āmūn yā Topak-tok xe'e'? Pax xa Topa hā 'āktok, 'āpu' xat, pu nūhū mīkaxxap yāyhā pām, xayī' mā, nūy 'āhi'. Kaxīy.

⁴ Pa Yeyox te:

—'Ap xat putup'ah 'āte'. Yā Topa tappet te: “A tikmū'ūn kuxa te pām puxet hā' hi'ah, yā pām puxet hā' kuxa hi 'ohnāg.” Kaxīy.

⁵ Ha Hāmgāyāgnāg te Yeyox mōgāhā yīktix yīmū', tu hām xexka xohix tu' mūg,

⁶ tu:

—Hām xexka xohix 'āte xa' hōm'ax xix tayūmak xohix xa' hōm'ax, xa' xat tikmū'ūn xohix, 'ūgmūn te hām xexka yōg xop xohix xat hah, yā hām xexka xohix yōgnū, hu' 'āte xa' hōm'ax.

⁷ 'Ākopaxux hā' nū' 'āxup 'ūgmūn pu', xik mūn xexka 'āktux, hata hām xexka xohix 'ognū'! Kaxīy.

⁸ Pa Yeyox te:

—'A nūk xup putup'ah. Topa tappet te: “Topa tu nū 'āxup, tu nōm tu hāpxopmā'. 'Ūnōy tu nū 'āxup hok, nūy nōm pu 'āyīpkox pip hok.” Kaxīy.

⁹ Ha Hāmgāyāgnāg te kōmēn Yenoyanēn ha' mōgāhā', tu Topa pet xexka tu' mōgāhā', tu' mōg tu mōktu Topa pet xexka yīmū' pip, tu:

—Pax xa yā Topa-tok xe'e', 'āpu, mō'āyōn, nūy hahām tutnāy.

¹⁰ Yā Topa yōg tappet te: “Topa te pexkox yōg xop nū' pok'ax 'āha, puyīy 'āpēna max, ka mīkaxxap hā 'āpata xūy.” Kaxīy.

¹¹ Topa tappet te xe hām'āktux, hu: “Pexkox yōg nū'pok xop te 'ātat'ax yāy yīm hā, xayīy 'āpata xūy hok mīkaxxap tu'.” Kaxīy.

¹² Ha Yeyox te:

—Topa yōg tappet te: “Ōgnū Topa hā hāpkute'ex hā gāyā hok.” Kaxīy.

¹³ Ha Hāmgāyāgnāg te' xapit kux, hu' mōg, tu Yeyox nīm nōmhā.

Yeyox mōg hapxexka Ganinet tu', tu hāpxopmā kōnāmāhā'

¹⁴ Ha Yeyox mōg, tu ta putpu' mōg, Ganinet tu', tu mōktu xupep, ha Topa Koxuk te' ka'ogāhā', ha tikmū'ūn te Yeyox 'āktux hāpxexka xohix tu',

¹⁵ ha Yoneo yōg Topa pet kopa hāmyūmmūgāhā', ha tikmū'ūn xohix te nōm 'āktux max.

Yeyox xip kōmēn Nāyane tu'

¹⁶ Ha Yeyox mōg, tu ta tu' mōg, tu mōktu kōmēn Nāyane tu' xupep, tu yāy yōg hām tu' xupep, tu nit xap xohix 'ihā' mōg, tu Topa pet ha' mōg, tu hōnhā' mōg, tu mōktu xupep, tu mō'nāhā', tuknīhā' xip, nūy Topa tappet mō'kupix,

¹⁷ ha tik te mōnāyoxop hittap 'Iyait yōg tappet paha', tu Yeyox pu' hōm, pu mō'kupix.

Hõmã 'Iyait te Topa pupi hãm'ãktux, tu tappet tu' kax'ãmi, ha hõnhã Yeyox te tappet paha', tu hãm'ãktux xak tappet kopah, tu' xipihì', tu mõ'kupix, hu:

18 "Topa Koxuk tek mün ka'ogãhã', tuk yãykutnãhã' 'ũ hãm'ãpak max 'ãktux, 'ũ 'hok xop pu hãm'ãktux, hak mün tu' xat, 'ũ kanet kopa' pip xop pu hãm'ãktux, hu:

"Topa te kanet xõn xa 'ãmõg." Kaxiy.

Hak mün nũgkutnãhã 'ũpa hok xop pu', 'ũ hãm'ãktux, pu hãmpẽnã max. Kaxiy.

Ha nũgkutnãhã 'ũ kuxa hittup 'ohnãg xop pu hãm'ãktux, hu: 'Ûnĩm, 'ũkummuk xop nĩm. Kaxiy.

19 Yã hõnhã Topa te tikmũ'ün mõ'yã xe'ëgnãg, tu hãpxopmã max tikmũ'ün pu', tu 'kuxa kummuk xit, nũy kuxa max tat ùyãnãn tu'." Ta tu' kux. Kaxiy.

20 Ha Yeyox mõ'kupix kux, tu tappet mõ'xex, tu Topa pet yõg tik pu' hõm, tu' yũm, ha tikmũ'ün xohix te' pẽnã ka'ok,

21 ha Yeyox te:

—'Ãxop te Topa te hãm'ãktux 'ãpak, 'ãte xa mõ'kupix nõmhã, yã hõmã Topa te' xuktux, tuk mün 'ãktux, tu Topa tappet hã 'ũgmün 'ãktux, yã hõnhãk nũn. Kaxiy.

22 Ha tikmũ'ün xohix te' xupak, tu' yëy, tu Yeyox 'ãktux max, hãm'ãktux max hah, tu:

—'Ok hamün yã Yoye kutok pit? Yamün. Kaxiy.

23 Ha Yeyox te:

—Pe 'ãxop tek mün pu hãm'ãktux'ax, tu tikmũ'ün yã yõg hãm'ãktux hã' xuktux'ax, hu: Notot, 'õg yã yõg hehmën xo'op. Kaxiy. Tu xe': Xate hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg kõmën Kapãnãn kopah. 'Äpu, 'õg kõmën kopa' mĩy kamah. Kaxiy.

24 Tu xe hãm'ãktux, hu:

—'Äte xa hãpxe'e 'ãktux: Tikmũ'ün xohix te Topa yõg tik xop putup pax, nõm te Topa pupi hãm'ãktux, pãyã yã xape 'ũm putup nõg, xix nõm xop te kõmën kopa tihi tep-tup nõg, 'ihã nõm tik te Topa pupi hãm'ãktux.

25 'Äte xa hãpxe'e 'ãktux: Hõmã 'ün hok mãm punethok hãpxexka 'Iyaet kopah, 'ihã mõnãyxop hittap 'Enit te Topa pupi hãm'ãktux, yã 'Iyaet yõg tihik, ha tehex 'ohnãg, yã hãmyãxatamuk tikoyuk hã hãmhõgnãg,

26 pa Topa te nũ 'Enit kutnã 'ohnãg 'Iyaet yõg hãpxexka tu', tu 'Iyaet yõg 'ün hok mãm ha nũ'kutnã 'ohnãg, 'Ämhok. Topa te' puknõg 'ün hok yũm hah mõ'kutnãhã', tu kõmën Xanep yõg 'ün ha mõ'kutnãhã', ha Xanep te hãpxexka puknõg Xinõm tu' yũm,

27 ha 'Iyaet yõg tikmũ'ün yã xax kunut punethok, 'ihã mõnãyxop 'Eniyeo te Topa pupi hãm'ãktux, tu 'Iyaet yõg tihik kamah, pa Topa te nõm hittupmã 'ohnãg,

Āmhok. Pa hāpxexka Xit yōg tik puknōg 'āxet'ax Naamā, tu yāy xax kunut nām, ha Topa te' hittupmāhā'. Hamūn. Kaxīy.

28 Ha tikmū'ūn te' xupak, hu' gāy,

29 tuknīha' pip, tu Yeyox mūg, tu' yīkūy, tu kōmēn kūnāpa hā' yīkūy, tu yīktix pepi' mōgāhā', ha kōmēn te yīktix yīmū' yūm, ha tikmū'ūn te hām tu Yeyox putyōn putup.

30 Pāyā Yeyox te tikmū'ūn xop kotit hā' mōg, tu' mōg, tu' xupaha',

Yāmīy kummuk te tik kum-mugāhā'

31 Tu ta' mōg tu mōktu kōmēn Kapānān tu' xupep, ha Kapānān te hāpxexka Ganinet kopa' yūm, ha Yeyox te tikmū'ūn yūmmūgāhā', nit xap 'ihā' yūmmūgāhā',

32 ha tikmū'ūn kuxānōg, Yeyox te hāmyūmmūgā hah. Tikmū'ūn xexka xop te hām'āktux ka'ok, ha kaxīy Yeyox te hām'āktux ka'ok kamah, 'ūxat'ax tu'.

33 Ha tik xip, tu Topa pet kopa' xip, ha yāmīy kummuk te tik kopa' xip, yīy tik yīy ka'ok, tu:

34 —Nāyane yōg Yeyox, 'ok xatek mūp-tex putup? 'Āte 'āyūmmūg. 'Āmūn yā Topa yōg nū'kutnā'ax xe'e'! Kaxīy.

35 Ha Yeyox te' mānōg, tu:

—Āyīy hok, nūy tik nīm, nūy 'āpep! Kaxīy.

Ha yāmīy kummuk te mō tik yōn hām tu', tu' xupep, tu tik xūyga'ohnāg,

36 ha tikmū'ūn xohix kuxānōg, tu' yēy, tu' nōy pu hām'āktux, hu:

—Hām'āktux 'ūm nūhū'? Yeyox te yāmīy xat, tu' xupepmāhā', yāy yōg hām'āktux'ax hā' xupepmāhā', tik te tikmū'ūn xat'ax putuk. Kaxīy.

37 Ha tikmū'ūn te Yeyox 'āktux punethok, tu kōmēn Kapānām yīka' xuktux,

Yeyox te tikmū'ūn punethok hittupmāhā'

38 Ha Topa pet tu' xip, tu ta' mōg tu mōktu Xīmām pet tu' xupep, ha' xetut mūg tut pakut, tu' xax pukpex nām, ha Yeyox tu' xak pu tu hit-tupmā',

39 yīy' mōg, tu mīmpe yīka' xip, tu' xat pu tu xax 'āxi', ha xuxi', ha 'ūn yok, tuknīhā' xip, tu hāpxop xit'ax puk.

40 Ha māyōn mō'nāhā 'ihā tikmū'ūn te pakut xop popnūn Yeyox hah, ha' xape xop te tikmū'ūn pakut popnūn, ha Yeyox te pakut xop yīmū' yīm nōm, tu' xohix hittupmāhā',

41 tu yāmīy kummuk xop xupepmānām, ha' yīy ka'ok, tu:

—Āmūn yā Topak-tok xe'e'! Kaxīy.

Ha Yeyox te' xat, hu:

—Āyīy hok! Kaxīy.

Tu' tux hok pu hām'āktux hok, yāmīy kummuk te Yeyox yūmmūg hah, tu Yeyox yā Kunnix yūmmūg, yā Topa te' yāykutnāhā xe'e, ha' yūmmūg, yīy Yeyox te' tux hok pu yīy hok.

Yeyox te hām'āpak max'ax
'āktux

⁴² Hāptup 'īhā Yeyox te
kōmēn kopa' xip, tu ta' mōg
tu mōktu hām panip tu'
xupep, ha tikmū'ūn te' xak,
tu' xipihī', tu:

—'Āmōg hok 'ūxeheh! Kaxīy.

⁴³ Pāyā Yeyox te:

—Topa te nūgkutnāhā pu
hām'āpak max 'āktux, puyīy
Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox
pi', yā Topa te tikmū'ūn xat
xe'ēgnāg, ha kōmēn nōy yōg
tikmū'ūn pu 'āte' xuktux
putup, huk mōg. Kaxīy.

⁴⁴ Tu ta' mōg, tu 'Iyaet
yōg hāpxexka Ganinet ha
hāpkumep, tu Yoneo yōg Topa
pet ha' mōg, tu hām'āpak max
'āktux Topa pet kopah.

5

Yeyox te yāy yōg tik xop
yīmōgatux

¹ 'Āmnīy 'ūm 'īhā Yeyox te
kōnāg xexka Gēnēyane yōg
hāpkux tu' xip, tu hām'āktux,
ha tikmū'ūn punethok pip, tu'
xupak xūy, hu Yeyox yīkāgnāg
hā' pip, nūy xupak max,

² ha Yeyox te' pēnāhā', tu
kōnāg tu mīpkox hā' mōg
pēnāhā', tu nōm mīpkox
2 pēnāhā', ha tikmū'ūn
te mīpkox hā mōxakux,
nūy kōnāg yīmū mōg, nūy
māpxamut, tu' nīm nōmhā, nūy
māpxamut'ax pix,

³ ha Yeyox mōg, tu mīpkox
kopa' yūm, tu Xīmām yōg
mīpkox kopa' yūm, tu Xīmām
tu' xak, pu mīpkox te kōnāg
xet hā' mōg kutōgnāg. Ha'

mōg, ha Yeyox te tikmū'ūn
yūmmūgāhā'.

⁴ Tu hāmyūmmūgā kux, tu
Xīmām pu':

—Mōg, kōnāg xexka tu' mōg,
xayīy mām pop, pu 'āxape xop
māpxamut. Kaxīy.

⁵ Ha:

—Yāyā', 'āmnīy tox hāk mūg
mām xut 'ohnāg, pāyā xate'
xat, yīk mū'āte māpxamut'ax
putyōn kōnāg kopah. Kaxīy.

⁶ Tu' mīy, tu mām xohix
punethok pop, māpxamut
hu' pop, ha mām putux ha'
koxyōy,

⁷ yīy' xape xop xānāhā', pu
mō'nīynām, ha mō'nīynām, tu
mām pop, tu mīpkox nōy te
kōnāg yīmū' mōg kopa' xex,
ha mīpkox putux nām, yīy
mō'nāhā 'ūptux hah.

⁸ Ha Xīmām te' pēnāhā', 'īhā'
kopaxux hā' nāhā', nūy Yeyox
keppah 'ūxup, tu:

—Yāyā, 'āmōg, tuk nīm,
'ūgkummuk hah! Kaxīy.

⁹ Tu kuxānōg, xi' xape xop
kuxānōg māpxamut xexka
hah,

¹⁰ ha Yemeneo kutok Tiak
xi' taknōy Yoām, tu kuxānōg
kamah, tu Xīmām mūtik mām
pop, ha Yeyox te Pet pu
hām'āktux, hu:

—'Ākuxānōg hok. Hōmā
xate mām pop. Hōnhā xix
hāptup 'īhā xate tikmū'ūn
nūnnāp-tup pax 'ūgmūn hah.
Kaxīy.

¹¹ Ha mīpkox yīkūy, tu
hāpkux ha' yīkūy, tu' nīm, tu
ta Yeyox mūtik mōg.

Yeyox te tik xax tapmāhā'

12 Ha 'āmnīy 'ūm 'īhā Yeyox te kōmēn 'ūm tu' xip, ha tik xip, yā yāy xax kunut, tu Yeyox pēnāhā', tu' kopaxux ha' nāhā', tu:

—Notot, 'ok xatek putup 'ūghittupmā'? Kaxīy.

13 Ha Yeyox te yāy yīm yok, tu' xupit, tu:

—'Āte 'āp-tup, 'āhittup. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'īhā tik hit-tup, ha' xax tup.

14 Ha Yeyox te' xat, hu:

—Tik 'ūm pu 'īy hok, pa mōg 'āmānex hah, pu 'āxax pēnā', ha xokxop 'ūm Topa pu mō'hap. Hōmā Mōyyex te' xat, ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg'ax, tu Topa te 'āhittupmā yūmmūg'ax. Kaxīy.

15 Pāyā tikmū'ūn xohix te' xupak, tu' nūn, pu Yeyox yōg hām'āktux 'āpax, pu Yeyox hit-tupmā',

16 pāyā Yeyox mōg, tu hām panip xexka ha' mōg, nūy Topa pu hām'āktux.

Yeyox te tik te hāpkumep hok hittupmāhā'

17 'Āmnīy nōy 'īhā Yoneo yōg Paniye xop, xix hāmyūmmūg xop te hāpxexka Ganinet yōg kōmēn xohix tu' pip, xix hāpxexka Yonex yōg kōmēn xohix tu' pip, xix kōmēn Yenoyanēn tu' pip, tu' nūn tu nūktu mōxaha mīptut tu', tu' mām, nūy Yeyox 'āpax, ha tikmū'ūn yūmmūgāhā', ha Topa te Yeyox ka'ogāhā pu pakut xop hittupmā',

18 ha tik xop nōy nūn, tu tik pakut tat, tu tutpe hā tat, yā tik te hāpkumep hok, ha'

nūn tu nūktu mōxaha mīptut tu', tu mōxakux putup, nūy tik pi Yeyox keppa', pāyā mīptut nū'xip,

19 tu' xak, pāyā' mōxa 'ohnāg, hu mīptut tu pepi' mōg, tu hāpxax mōy, tu tik pakut te hām tu' nāhā', tu mīptut kopa' nāhā', ha Yeyox keppa' pip,

20 ha' pēnāhā', ha' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, yīy tik pakut pu hām'āktux, hu:

—'Āmūn, 'āte xa hām'āktux, Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu' kux. Kaxīy.

21 Ha hāmyūmmūg xop xix Paniye xop tep-tup nōg, tu hām'āktux hā' nōy yānān, tu' yāy pu yīkopit, hu:

—Tik 'ūm 'ōhōm? Topap-xehnāg te hāpkummuk mīy'ax xaxogā 'āktux, pāyā Yeyox te yāy 'āktux, hu Topa 'āktux kummugāhā'. Tik 'ūm 'ōhōm? Kaxīy.

22 Ha Yeyox te' yūmmūg, tu hāmpē'paxex yūmmūg, hu:

—Putep mūn tu 'āpe'āpaxex 'ākuxa kopah?

23 Pi'ya xatep-tup, pe 'āte mīy'ax kummuk xaxogā 'āktux, pe 'āte' kup yok, nūy hāpkumep 'āktux. Pi'ya xatep-tup?

24 'Āte xa hām'āktux, xa hāmyūmmūg. 'Ūgmūn yā tikmū'ūn kutok pit. 'Ūgka'ok, ha Topa te' yāy 'āxet'ax hōm 'ā', 'ūyīy hāpkummuk mīy'ax xaxogā 'āktux. 'īy hok, nūy tak 'āpax. Kaxīy.

Tu tik te hāpkumep hok pu:

—'Āyok, nūy 'āgnīhāxip, tutpe tu pepi' xup, nūy 'āpet

ha mōg. Kaxīy. Tu' xat'ax hã hittupmãhã'.

²⁵ Ha hãpxip 'ohnãg 'ihã' yok, tuknīha' xip, tu tutpe pepi' xup, tu yãy pet ha' mōg, tu Topa max 'ãktux.

²⁶ Ha tikmũ'ün kuxãnōg, tu Topa max 'ãktux, hu:

—Hõnhã yũmũ'ãte hãpxopmã max xe'ëgnãg pënãhã! Kaxīy.

Yeyox xix Nemix

²⁷ Ha ta' mōg, Yeyox mōg, tu tik nōy pënãhã', ha tik te gohet pupi tikmũ'ün yōg tayũmak pop, tu' xuxet'ax Nemix, tu gohet yōg pet kopa' yũm, ha Yeyox te nōm pu:

—'Ũkpe mōg. Kaxīy.

²⁸ Ha' yok, tuknīhã' xip, tu hãpxop xohix nīm, nũy Yeyox mütik mōg.

²⁹ Tu 'ãmuk xexka mīy yãy pet tu', Yeyox tu' mīy, ha tik punethok pip, tu gohet pupi tayũmak pop, tu mĩmpe xit'ax yĩmap mãm,

³⁰ ha Paniye xop tep-tup nōg, xix hãmyũmmũg xop tep-tup nōg kamah, tu tik xop yĩkopit, nōm xop te Yeyox mütik hãpkumep xop, hu:

—Tep tu 'ãxit nōm tayũmak pop xop mütik, xix tik kum-muk xop mütik xit? Kaxīy.

³¹ Ha Yeyox te' xupak, hu:

—Tikmũ'ün hittup xop 'a' hehmẽn putup'ah, 'ap notot xãnã'ah, pãyã pakut xop mũn te hehmẽn putup, hu notot xãnãhã'.

³² Ha kaxīy 'ũgnũn nũy tikmũ'ün kummuk xop xãnã', pu nũ', nũy yãyhãhup, nũy hãpkummuk mīy'ax nīm, pãyã tikmũ'ün 'ũm te yãy pe'paxex,

hu: “'Ũgmax.” Kaxīy. 'A 'ãte xop xãnã'ah pu nũ'. Kaxīy.

Yeyox te' xit hok 'ãktux

³³ Ha tikmũ'ün te:

—Tik xop te Yoãm mütik hãpkumep, Yoãm nōm tep-tox pix, ha 'ãmnīy punethok hã' xit hok, nũy Topa pu hãm'ãktux, ha Paniye xop yōg mütik hãpkumep xop xit hok kamah, pãyã 'ōg tik xop xit hok'ah, xi' xo'op. Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te hãmyũmmũgãhã', nũy Topa yōg hãpxopmã'ax yũmmũgã', tu:

—Tik te yãytaha', ha' xape xop hittup, tu 'ãmuk xexka mīy, ha' xape xop xit punethok, 'ihã' xip, 'ihã tik te yãyta' xip,

³⁵ pãyã hãpxip 'ihã tik nōy te nōm mōgãhã', ha' mōg, 'ihã' xape xop kuxa teknōg, tu' xit 'ohnãg. 'Ũgmōg, puxix yōg tik xop xit hok kamah. Kaxīy.

³⁶ Tu xe hãmyũmmũgãhã', tu hãm'ãktux'ax hã hãmyũmmũgãhã' nũy Topa yōg hãpxopmã'ax 'ãktux, tu hãm'ãpak'ax tup 'ãktux, hu:

—Tikmũ'ün xax kunox. 'Ok 'ün te ta tu mō'yãg nōm, tu 'ün 'ũm tu' yãg tup paha', pu tu xax kunox tu mō'xeh? 'Ap pa'ah. Topixxax tup ka'ok, ha' xax kunox pu'uk, tu yãy pot'ax. Kaxīy Yoãm yōg tik xop te mōnãyxop yōg hãpxopmã'ax hittap tat, ha yōg tik xop te yōgnũ hãpxopmã'ax tat, yã hãpxopmã'ax tup tat.

³⁷ Ha tikmũ'ün te' hep xupyãg mīy, tu xokxax tup hã' xuk, pãyã 'ũ 'ũm te xupyãg tup xuk, tu xokxax kutut hã' xuk?

Yãmhok. Xokxax tup ka'ok, ha' xax kutut pu'uk, tu' yã pot'ax, ha xupyãg nũ'nã'ax, tu mōktu nōg,

³⁸ yĩ tik te' hep xupyãg tup mĩ, mũy xokxax tup hã' xuk.

³⁹ Ha tik te xupyãg kutut putup, tu ta' hep tup putup nōg, tu: "Nōm kutut nōm 'ūmax. 'A' tup max'ah." Kaxĩ Yoãm yōg tik xop te hãpxopmã'ax hittap tat putup, tu nōm tup putup nōg. Ta tu' kux. Kaxĩ.

6

Yeyox te nit xap 'ãktux

¹ 'Nit xap te Yoneo yōg tikmũ'ün hã hãptup xe'e', ha nit xap 'üm 'ĩhã Yeyox hãpkumep, tu hãpxop yã koxuk mep, ha xuxnãg xetox ta', xi' xap te' kopa' xip, ha tik xop te Yeyox mütik hãpkumep, tu' xap mōy, tu' xap yōg xax nak mōy, tu' yĩm hã kuyōnnãhã', tu' xap xut, tu' mãhã'.

² Ha Paniye xop pip, tu' yĩkopit, hu:

—Tep tu xate xuxnãg ta xetox xap mōy nit xap 'ĩhã'? Mōnãyxop hittap Mōyyex te' xat hok pu yũmũg xut hok nit xap 'ĩhã'. Nō'ōm yã Topa yōg hãptup xe'e'. Kaxĩ.

³ Ha Yeyox te:

—'Ok 'ãxop mō'kupix Topa yōg tappet? Hōmã putup te mōnãyxop hittap Namix putex, xix tik xop te Namix mütik hãpkumep kix kamah,

⁴ tu Topa pet xexka hã mō'nãhã', tu pãm pop, ha pãm te Topa keppa' mãm, ha Topa

te' tux hok pu tikmũ'ün nōm mã hok, 'ãmãnex xop yãpxet te' mãhã', pãyã mōnãyxop hittap Namix te' mãhã', tu nōm xop te mütik hãpkumep pu' popmãhã', ha' mãhã'.

'Ūkux. Kaxĩ.

⁵ Tu xe':

—'Ūgmün yã Tikmũ'ün Kutok, hu nit xap xohix hãk xuxyã'. Kaxĩ.

Tikyĩm xe'e nĩã'

⁶ Ha nit xap nōy 'ĩhã Yeyox te Topa pet ha' mōg, tu' mōg, tu mōktu xupep Topa pet tu', tu mō'nãhã', tu hãmyũmmũgãhã', ha tik 'üm xip, ha' yĩm xe'e nĩã', tu' pu'ũgnãg,

⁷ ha tik xop te hãmyũmmũg te' pēnãhã', xix Paniye xop te' pēnãhã', nũy Yeyox pēnã', nũy tik hittupmã pēnã', 'ok pe nit xap 'ĩhã' hittupmã', pu Yeyox kupeh,

⁸ pãyã Yeyox te nōm pe'paxex yũmmũg, hu tik te yĩm nĩã' pu hãm'ãktux, hu:

—'Äyok, nũy 'ã'kihãxip, pu tikmũ'ün 'ãxakot. Kaxĩ.

Ha' yok, tuk-nĩhã'xip,

⁹ ha Yeyox te:

—'Äte 'äyĩkopit, putep xat Mōnãyxop Mōyyex? Mōyyex te putep tux hok pu mĩy hok nit xap hã? 'Ok xat pu hãpxopmã max, 'ok pe hãpxop mã kum-muk? 'Ok xat pu tik kōnãg kopa tu' xut pu tu xok hok, pe tik nĩm pu tu xok? Kaxĩ.

¹⁰ Tu' pēnã ka'ok, tu tikmũ'ün yĩmmap xop pēnã ka'ok, tu tik yĩm nĩã' pu hãm'ãktux, hu:

—'Im yoah. Kaxĩ.

Ha' yok, ha' hittupmāhā'.

¹¹ Ha tikmū'ūn xexka xop gāy, tu hām'āktux hā' nōy yānān, tu Yeyox kummugāp-tup 'āktux.

Yeyox te yāy yōg tik xop te 12 yīmōgatux

¹² Ha 'āmnīy 'ūm 'ihā Yeyox te yīktix tox tu' mōkānīn ha' mōg, nūy Topa pu hām'āktux, ha 'āmnīy tox hā Topa pu hām'āktux.

¹³ Ha hāptup, tu tik te mūtik hāpkumep xop xānāhā', tu tik te 12 yīmōgātux nūy mō'pok, tu' xuxet'ax mīy yāy yōg mō'pok xop. Kaxīy.

¹⁴ Ha' xohix te: Xīmām, 'ūxuxet'ax nōy Pet xix' taknōy 'Ānene', xix Tiak, xix Yoām, xix Pinip, xix Matōmēo,

¹⁵ xix Māteo xix Tōmē, xix 'Appeo kutok Tiak, xix Xīmām nōy, nōm te yāy yōg Yoneo xop xexkanāp-tup,

¹⁶ xix Tiak kutok Yot, xix Yot nōy, 'ūxuxet'ax nōy 'Ixkanot, nōm te' gāy xop mōgāhā Yeyox hah.

Yeyox te hāmyūmmūgāhā' xix hittupmāhā'

¹⁷ Ha Yeyox te yīktix yīxohoh, xix' yōg tik xop yīxohoh, tu hām yok tu' mōg, ha tikmū'ūn punethok te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' pip, yā hāpxexka Yonex yōg tikmū'ūn, xix kōmēn Yenoyanēn yōg, xix kōmēn Tiro yōg, xix Xinōm yōg, nōm kōmēn 2 te kōnāg kox xexka hūmnāg tu' mām,

¹⁸ ha' nūn, tu Yeyox te hām'āktux 'āpak, pūyī' pakut xop hittupmā', ha tikmū'ūn

te yāmīy kummuk kopa' pip xop nūn, ha' hittupmāhā'.

¹⁹ Ha tikmū'ūn xohix te Yeyox 'āpit putup, Yeyox mūn ka'ok hah, yīy tikmū'ūn kuxa hittup.

Tikmū'ūn kuxa hittup xi' teknōg

²⁰ Yeyox te yāy mūtik hāpkumep xop pēnāhā', tu:

—'Ākuxa hittup 'āhok xop nōmhā. Yā Topa te 'āxop xat, ha Topa yōg tikmū'ūn xe'e'.

²¹ —'Ākuxa hittup 'āp-tup xūy xop nōmhā. Topa te 'ātex hi ka'ok putup.

—'Ākuxa hittup 'āpota xop nōmhā. Topa te 'āxop kuxa hittupmāp-tup.

²² —'Ākuxa hittup 'ihā tikmū'ūn te 'āp-tup nōg, tu 'āxop mānōg, 'ūkpe 'āmōg hah, hak mūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu 'ākeppak mōg.

²³ 'Ākuxa hittup 'ihā 'āp-tup nōg. Yā pūn, pūn 'ākuxa hit-tup tu', yā Topa te xa' hōm putup pexkox yōg hāpxop xohix. Hamūn. Hōmā mōnāyxop kummuk tep-tup nōg Topa pupi hām'āktux xop kamah.

²⁴ —Pa 'ākuxānōg 'āptexop xexka tu'. Hōnhā xate hāpxop xohix pip, yā' puxi'.

²⁵ —'Ākuxānōg 'āxop hi ka'ok nōmhā, putup te 'ākix putup hah.

—'Ākuxānōg 'āxop yīxix nōmhā, 'āpotap-tup tu'.

²⁶ —'Ākuxānōg 'ihā tikmū'ūn xohix te xa 'āktux max. Hōmā mōnāyxop kummuk te' koit'ax xop 'āktux max kamah.

Xatu' gāyxop putup pax

27 —'Ūg 'āpax. 'Āte xa hapxe'e 'āktux. 'Āpu, tikmū'ün gāy xop putup pax, tu hāpxopmā max 'āp-tup nōg xop pu',

28 nōm xop te xa hāpkummugāhā', yīy 'āxop te nōm pu hāmmxnā', tu Topa tu' xak pu nōm hā hāmmxnā', nōm xop te 'āxūygā pu hāmmxnāhā'. Nōm xop te xa': "Pūyā Topa xa hāpkummugā'." Kaxīy. Pāyā 'āxop te nōm pu: "Pūyā Topa xa hāmmxnā'." Kaxīy.

29 Tik 'ūm te 'āpayīn kix, 'apu tux hok pu 'āpayīnnag nāg nōy kix kamah, ha tik 'ūm te 'ōg kāmīn xut, 'āpu' tux hok pu 'ōg kayak xut nūy paxmōg kamah.

30 Tik 'ūm te 'āxak pu hāpxop 'ūm hok hōm, 'āpu, tu' hōm, ha tik te 'ōg hāpxop xut, 'āpu' tux hok pu' xut, yīy putpu' xak hok 'ōg hāpxop.

31 Xatep-tup, pu 'ānōy xa hāmmxnā', yīy 'ānōy pu hāmmxnā hāmāxap.

32 —'Āxop te 'āxape xop putup pax, tu' puknōg xop putup nōg. Teptu 'āmpē'āpaxex, hu: Topa tek mūn pu hāmmxnāp-tup, 'ūgmūn max hah? Kaxīy. 'Āmhok, yā' koit. Tikmū'ün kummuk te yāy xape xop putup pax kamah, pa Topa te nōm hā hāmmxnā 'ohnāg.

33 Tikmū'ün te xa hāpxopmā max, ha xate nōm pu hāpxopmāhā' 'ūyānān tu'. Teptu 'āmpē'āpaxex, hu: Topa te 'ā hāmmxnāp-tup, 'ūgmūn

max hah. Kaxīy. 'Āmhok. Tikmū'ün kummuk te' xapep-tup pax kamah, tu hāpxopmā max 'ūyānān tu', pa Topa te nōm xop pu hāmmxnā 'ohnāg.

34 Xate hāpxop 'ūm hōm, tu ta' putpu' paha', tu 'āmpē'āpaxex, hu: Tik te pagop-tup. Kaxīy. Teptu 'āmpē'āpaxex, hu: "Topa te 'ā hāmmxnāp-tup, yāk mūn te hāpxopmā max." Kaxīy. 'Āmhok. Tik te hāpkummuk mīy, tu hāpxop 'ūm hōm kamah, tu' nōy xop pu' hōm, nūy ta put pu pa'.

35 'A 'āmūn'ah. 'Ōg hāpxop xak hok, nūy put pu pa'. 'Āpu' puknōg xop putup pax, tu hāmmxnā', tu hāpxop hōm, pāyā' xak hok 'ūyānān tu', ha Topa te xa hāmmxnāp-tup, yīy 'āxop yā Topa xe'ēgnāg hā 'āktok xop, yā Topa mūn max, tu hāmmxnāhā tik max xop pu', xix tik kummuk xop pu'.

36 Topa yā 'Ātak, tu tikmū'ün kuxa ka', 'āpu tikmū'ün nōy kuxa ka kamah, 'Ātak Topa putuk 'ūkuxa ka', yā Topa max xe'ēgnāg.

Topa te hāpxopmā'ax xohix kopit putup

37 —'Ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit hok, nūy hām'āktux kummuk, puyīy Topa 'ōg hāpxopmā'ax kopit hok. 'Ānōy yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', ha Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāp-tup, pu tu' kux.

38 'Ānōy pu' hōm, ha Topa te xa' hōm putup, ha xate

hãpxop punethok pop putup, yã Topa te hãpxop punethok xa popmãhã', yĩy 'ãyĩm 2 nũ'xip putup. 'Õg panat hã 'ãnõy pu hãpxop xap hãmenex, puxix nõm panat hã xa hãmenex hãpxop xap kama 'üyãñã tu'. 'Ãnõy puk-tõgnãg hõm, puxix xa' hõm 'ük-tõgnãg kamah. 'Ãnõy pu punethok hõm, puxix xa' hõm punethok 'üyãñã tu'. Kaxĩy.

39 Tu xe hãm 'ãktux, hu:

—Tik pa hok te' nõy pa hok mũg, puyĩy mõgã', puxix tik 2 hãpkox ha' mõñãy.

40 Tik te hãmyũmmũgã'ax, tu hãmyũmmũg xexkah, ha tik te tappet mĩy yã hãmyũmmũg kutõgnãg, pãyã tappet mĩy kux, tute hãmyũmmũg xexkap-tup, nũy hãmyũmmũgã kamah.

41 Xate 'ãnõy yõg hãpxopmã'ax kummuk pẽnãhã'. Teptu xate' pẽnã hok yã yõg hãmpxopmã'ax kummuk?

42 Hu hãm'ãktux hok 'ãnõy pu', hu: "Nãy, 'ãte xa hãmyũmmũgãp-tup." Kaxĩy, 'ĩhã 'ãpa te hãmyũmmũg 'ohnãg. Xate' yũmmũg hok? Yã yõg hãpxopmã kummuk kux hãmãxap, xayĩy kũñãy tu 'ãnõy yõg hãpxopmã kummuk kuxyã'.

Mĩm kup max xix mĩm kup kummuk 'ãktux

43 —Mĩm kup max te mĩnta max taha', 'ap mĩnta kummugã'ah, ha' kup kummuk te mĩnta max ta 'ohnãg.

44 Tikmũ'ũn te mĩnta pẽnãhã', nũy tu' kup kopit. Mĩnta tu max, puxix' kup tu

max, ha mĩnta tu kummuk, puxix' kup tu kummuk. 'A tikmũ'ũn te tepta xut'ah mĩmyãm kup tu', tu xupxak xak 'ohnãg mĩmyãm kup tu'.

45 Tik max te hãpxopmã max, 'ükuxa max tu' mĩy, ha tik kummuk kuxa kummuk, tu hãpxopmã kummuk. 'Üyĩy'ax te yã yõg kuxa kopa hãpxop yũmmũgãhã'.

Tikmũ'ũn pet max xix' kummuk 'ãktux

46 —'Ãxop te: "Ãmũn yãk xuxyã'," kaxĩy, pãyã 'ãyĩpkox 'ohnãg. 'Ãte 'ãxat, pãyã xate' mĩy 'ohnãg.

47-48 'Ãte xa hãmyũmmũgã'ax, nũy Topa yõg hãpxopmã'ax yũmmũgã', nũy ta tikmũ'ũn yĩpkox pip 'ãktux. Tikmũ'ũn te yõg hãm'ãktux 'ãpak, pũyã' yĩpkox pi', puyĩy tu ta hãmyũmmũg, tu tik pet max putuk. Ha hãpkot, tu mĩkaxxap tu' xupep, pu tu kox tox tu nõm mõ'tat, tu nõ mãykup mõ'xix mĩhĩm, ha' ka'ok, ha tex mõ'yũm tu' xupep, tu nũ'xip, tu mĩptut kopa' xup, tu' xet xexkah, pãyã mĩptut kopa mõ'yũm hãm hã, tu' nak, tu' ka'ok, ha kaxĩy tik nũn, 'ũgha' nũn, nũy yõgnũ hãm'ãktux 'ãpax, tuk xupak, tu' yĩpkox pip, tu' ka'ok kamah, mĩptut max mõ'yũm hãm hã putuk.

49 Pãyã tik nõy pet, tu 'ap hãpkot'ah, tu mõ'tat mĩhĩm hãm pepi', tu mõ'xix hãm tu', ha' pu'uk, ha tex gãy te mĩptut xit, ha' topaha', tu hãpxop patõnnãhã', tu' koxyõy mĩptut. Ha kaxĩy tik te yõgnũ hãm'ãktux 'ãpak, tu' yĩpkox

'ohnāg, tu pu'uk kamah, mīptut kummuk putuk. Ta tu' kux. Kaxīy.

7

Yeyox te kāmānat hittup māhā'

1 Ha Yeyox te hām'āktux kux, tu tikmū'ūn pu hām'āktux kux, tu ta' mōg tu mōktu xupep kōmēn Kapānān tu',

2 ha tik puxet yā Hōm yōg gohet hā kāmānat, ha' hām max, yīy' xat'ax tep-tup pax, ha' pakut, tu' xok putūmnāg,

3 ha tikmū'ūn te Yeyox 'āktux, yīy gohet yōg tik te Yoneo xexka xop tu' xak, pu nū', pu Yeyox tu' xax, pu mōg, nūy tik pakut hittupmā'.

4 Ha Yeyox ha' nūn, tu' mōxaha', tu' xak, hu:

—Gohet yōg tihik max, 'āpu, nōm mō'nīynām.

5 Tute yūmū yōg tikmū'ūn putup pax, tu Topa pet mīy yūmū yōg tikmū'ūn pu'. Kaxīy.

6 Ha ta' mōg, 'ūxexka xop mūtik mōg, tu gohet yōg kāmānat ha' mōg, ha' pet hūmnāg tu' yūm, ha gohet yōg tik te' xape nū'pok, tu Yeyox ha nū'pok, nūy yāy pupi hām'āktux, nūy Yeyox pu' hām'āktux, hu:

—'Ānūn hok, 'āxexka tu', hak-tōgnāg, hu 'āte yāyhāhup 'ākeppah.

7 'Āte hām'āktux yūmmūg'ah. 'Āka'ok, nūy hāmpakut'ax mānōg, pu mōg. 'Āpu, hāmpakut'ax xat, puyīy

kāmānat hittup, nūy xat'ax hā' hittup.

8 Yūmmūg, gohet yōg xexka xop tek xat kamah, ha 'āte yōgnū xonat xop xat, ha' yīpkox pip. 'Āte xonat pu: "Mōg, mōg," kaxīy, ha' mōg, ha xonat nōy pu: "Mā', 'ānū'!" kaxīy, ha' nūn, ha 'āte kāmānat pu' xat, hu: "Ūmīy," kaxīy, ha' mīy. Puxi'. Kaxīy.

9 Ha Yeyox hup, tu tik pakut ha' mōg'ah, tu gohet yōg tik te hām'āktux 'āpak, tu' hittup, tu tikmū'ūn te' pe' mōg xop pu hām'āktux, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tik kuxa yūm ka'ok yōgnū hām'āktux'ax kopah. Yā' puknōg, pāyā Iyaet yōg tikmū'ūn kuxa mām pu'uk, yūmū yōg tikmū'ūn kuxa mām pu'uk. Kaxīy.

10 Ha gohet yōg tik xape xop putpu' mōg, kāmānat pet ha' mōg, tu' mōg tu mōktu mōxaha', ha kāmānat xip, tu' hittup nōmhā, 'ūxat'ax hā Yeyox te nōm hittupmāhā'.

Yeyox te' putpu hīnāhā 'ūn kutok pit

11 Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox mōg, tu ta' mōg tu mōktu kōmēn Nāiy tu', ha' xop te Yeyox mūtik hāpkumep xop pip, xix tikmū'ūn punethok pip,

12 tu kōmēn yīka' pip, 'ihā tikmū'ūn nūn, tu kōmēn yīka' nūn, nūy tik nō hāpkot. 'Ūn hok yūm, tuk-tok pit puxehnāg, ha' xok, ha tikmū'ūn punethok te 'ūn mūtik nūn, nūy tuk-tok nō hāpkot,

13 ha Yeyox te' pēnāhā', tu 'ūn kuxa ka', hu:

—Āpota hok, 'ūxak hok. Kaxīy.

14 Tu' mōg, tu tik xok yōg mīpkox 'āpit, ha tikmū'ūn hup, tu' mōg 'ohnāg, yīy Yeyox te:

—Ūgnix! 'Ate 'āxat, hu: 'Āyok. Kaxīy.

15 Ha put pu hi', tu' yoah, tu' yūm, tu hām'āktux, ha Yeyox te' mūk tut pu' hōm, ha' hit-tup.

16 Ha' xohix kuxānōg, tu Topa 'āktux max, hu:

—Topa te nū tik yāy kutnāhā', puyīy yāy pupi hām'āktux, tu' nūn, nūy tikmū'ūn pu hām'āktux, ha' xexkah! Topa nūn, nūy yāy yōg tikmū'ūn mō'nīynām. Kaxīy.

17 Ha kaxīy tikmū'ūn te Yeyox 'āktux, tu hāp xexka xohix kopa hām'āktux, xix hāp xexka hām hūmnāg tu hām'āktux.

Yoām te mō tik pok

18 Tik xop te Yoām mūtik hāpkumep, tu nōm tep-tox pix mūtik hāpkumep, ha tik xop te Yoām pu hām'āktux, tu Yeyox te tik xok putpu' hīnnā 'āktux, ha Yoām te' yōg tik 2 mōg yīmōgatux,

19 tu Yeyox ha mō'pok, nūy yīkopit, hu: "'Ok 'āmūn tihik, Topa te nōm yāy kutnāhā'? 'Ok pe Topa te' nōy nū'kutnā'ax?'" Kaxīy.

20 Ha tik xop te Yeyox ha' mōg, tu hām'āktux, tu Yoām te hām'āktux 'āktux, hu:

—'Ok 'āmūn yā tihik, Topa te nōm yāy kutnāhā'? 'Ok pe Topa

te' nōy nū'kutnāp-tup? 'Ūkux. Kaxīy.

21 'Īhā Yeyox te tikmū'ūn punethok hittupmāhā nōmhā, tu yāmīy kummuk kopa' pip xop hittupmāhā', xi' pa hok xop hittupmāhā',

22 tu hām'āktux hā' nōy yānān Yoām yōg tik xop mūtik, hu:

—Putpu mōg, nūy Yoām pu hām'āktux, tu hāp xopmā'ax xohix pēnā'ax 'āktux, hu: 'Ūpa hok xop te hāmpēnāhā, xix hāpkumep hok xop te hāpkumep, xix yāy xax kunut xop yā' xax tup, xi' yīpkox hok xop te hām'āpak, ha' xok tihik, tu putpu hi', ha' hok xop te hām'āpak max'ax 'āpak.

23 Ha tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok 'ūgmūn kopah, tu' kuxa hittup, tuk yīkopit 'ohnāg. 'Ūkux. Kaxīy.

24 Ha Yoām yōg tik xop mōg, ha Yeyox te Yoām 'āktux tikmū'ūn pu', hu:

—'Āmōg hām panip tu', nūy Yoām pēnā'. Putep xate pēnāhā'? 'Ok mōg nūy mīxux tox pēnā'? 'Ok 'āmuuh te nōm mīxux nuhuknām? 'Ap pēnā'ah.

25 Xatep-tep pēnāhā? 'Ok mōg nūy tik pēnā', tik te topixxax maxnāg mō'tat? 'Āmhok. Yoām te xoktut xax mō'tat, 'ap xax max'ah. Yūmmūg. Tikmū'ūn nōy te topixxax max xe'e mō'tat, tu mīptut max xe'e kopa tihī', tu 'āmuk xexka mīy pax, tu' xexka xop mūtik tihī', pāyā panip xexka tu' ti'ah xexka

xop, ha Yoām hok xip, tu panip xexka tu' pet.

²⁶ Pāyā xatep-tep pēnāhā'? 'Ok tik te Topa pupi hām'āktux pēnāhā'? Hamūn. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Yoām mūn te Topa pupi hām'āktux xe'e'.

²⁷ Xate' yūmmūg. Hōmā tik hittap te Yoām 'āktux, tu Topa yōg tappet tu kax'āmi', hu: "Topa te hām'āktux, ha tik te' nōm pupi hām'āktux. Topa te nōm tik 'ākeppa mō'kutnāp-tup, nūy 'ōg putat maxnā'." Kaxīy.

²⁸ —'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Tik xop hittap xexkak-tōgnāg, ha Yoām xexka xe'e', pāyā tik kutōgnāg, tu' yīpkox xip, Topa te nōm xat hah, nō'ōm xexka xe'ēgnāg. Kaxīy.

²⁹ Ha tik xop te gohet pupi tayūmak pop, tu Yeyox yōg hām'āktux 'āpak. Hōmā Topa te nōm xat, ha' yīpkox pip, ha Yoām tep-tox pix.

³⁰ Pāyā Paniye xop xix yūmmūgā xop yīpkox 'ohnāg, yīy Yoām tep-tox pix 'ohnāg kamah.

³¹ Ha Yeyox te xe hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā', hu:

—Hōnhā tikmū'ūn tep-tep putuk?

³² Tu kaxxop putuk, nōm te hāmnuhnōg tu' mām, ha hāmkuje'ex, tu' nōy pu' yīy ka'ok, hu: "Ūgmū'āte kāyāhā', yāyta'ax kāyā putuk, payā 'āxop te hāmyā 'ohnāg, hakmū'āte kāyāhā, nō hāpkot kāyā'ax putuk, pāyā 'āxop tekū mūtik pota 'ohnāg." Kaxīy.

³³ Yoām tep-tox pix, tu' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux, tu' hep xupyāg xo'op hok, ha 'āxop te: "Yāmīy kummuk te nōm kopa' xip." Kaxīy. Pāyā' koit.

³⁴ Ūgnūn, ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn, tuk xit xi' xo'op, ha 'āxop tek mūn kummuk 'āktux, hu: "Pēnā', ūxit xexka nām, tu xo'op xexka nām kamah, tu tix kummuk hā' xape, xix tik xop te gohet pupi tayūmak pop xop hā' xape." Kaxīy.

³⁵ Tukmūn 'āktux kummuk, pāyā Topa te hāmyūmmūg, ha tikmū'ūn yāg te nōm hāmyūmmūg putup, tu nōm max 'āktux, tu' hāpxe'e 'āktux. Ta tu' kux. Ūkux. Kaxīy.

Yeyox te Paniye tik pet ha' mōg

³⁶ Āmnīy Ūm 'ihā Paniye xop yōg tik te Yeyox xānāhā, pu yāy pet tu' xit, ha' mōg, tu mō'nāhā', tu' yūm, tu' xit,

³⁷ ha kōmēn yōg xotit xip, ha tikmū'ūn te nōm pu hām'āktux, hu: 'Ok yūmmūg xate'? Yeyox te tik pet kopa' xit. Kaxīy. Yīy nax tōynāg paha', yā naxnāg max, takat xexkah, ha hāpxop hax max kopa' xuk, tu kamah takat,

³⁸ ha Yeyox yīkāgnāg hā' xip, tu potaha', ha' pa hep te Yeyox pata tu' nāhā', tu' pa hep hā' pata pix, hu Yeyox pata nakgāhā', tu yāy xetox hā 'ūktux tu' nakgāhā', tu Yeyox pata hax, tu hāpxop hax max pux, tu Yeyox pata tu' pux.

39 Ha Paniye yōg tik te' pēnāhā', tu hāmpē'paxex, hu: "Ok yūmmūg hok Yeyox te'? Paxpu tu Topa pupi hām'āktux xe'e', puxix 'ūn xotit yūmmūg, hu' tux hox pu tu' xupit hok." Kaxīy.

40 Ha Yeyox te Paniye yōg tik pu hām'āktux, tu:

—Xīmām, 'āte xa hām'āktux putup. Kaxīy.

Ha:

—Āyīy. Kaxīy.

41 Ha hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Hōmā tik 2 ta nemēn tik nōy pu', tu' nōy pu ta nemēn tayūmak hā, ha tik 'ūm ta nemēn tayūmak te 500, ha' nōy ta nemēn tayūmak te 50.

42 Pāyā' nōm tik te tayūmak 'ūm xip'ah, 'ap pagok yūmmūg'ah, ha tik max te' homip tu' kax 'ohnāg, ha' kux. 'Āte xa yīkopit, hu: Tik 'ūm kuxa hittup xe'e', nūy tik max tup-tup pax xexkah, pe tik ta nemēn tayūmak te 50, pe tik ta nemēn tayūmak te 500? Putep pe'āpaxex? Kaxīy.

43 Ha Xīmām te:

—Nōm tik ta nemēn kutōgnāg 'ūkuxa hittup kutōgnāg, ha tik ta nemēn xexka kama' kuxa hittup xexkah, hu tik max tup-tup pax xexkah. Kaxīy.

Ha:

—Hamūn.

44 Nū 'ūn pēnā'. 'Āpet tu mōknāhā', ha kōnāg 'ūm xate tat'ah, puk pata pix, ha 'ūn tek pata pix, yāy pa hep hā' pix, tu xetox hā' nakgāhā',

45 hak mūg 'ohnāg yāy kep ha, nūy 'aneo, pāyā 'ūn tek pata hax punethok.

46 Xate 'ā' hōm'ah mīxux hep tox, puk xe 'ānnut, pāyā 'ūn te hāpxop hax max hep pux 'ūkpa tu',

47 yīy 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa te 'ūn kuxa kummuk xit nūy kuxa max tat 'ūyānān tu', yīy ha Topap-tup pax xexkah. Topa te tikmū'ūn yōg kummuk mīy'ax xexka xaxogāhā', yīy ha Topap-tup pax xexka 'ūyānān tu', ha Topa te tikmū'ūn yōg kummuk mīy'ax kutōgnāg xaxogāhā', yīy ha Topap-tup pax kutōgnāg. Kaxīy.

48 Tu 'ūn pu hām'āktux, hu:

—Topa te 'ōg kummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux. Kaxīy.

49 Ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik mām te:

—'Ū 'ūm nūhū'? Topap-xehnāg te hāpkummuk mīy'ax xaxogā 'āktux. Yeyox te' xaxogā 'āktux hok! Kaxīy.

50 Ha Yeyox te 'ūn pu hām'āktux, hu:

—'Ākuxa yūm ka'ok 'ūgmūn kopah, yā' puxi'. Mōg. Pūyā 'ākuxa yūm. Kaxīy.

Ha' mōg.

8

'Ūn xop te Yeyox mūtik hāpkumep

1 Hāpxip kutōgnāg 'īhā Yeyox hāpkumep, tu kōmēn xohix kotit hā' mōg, xi' xip tu xexka xohix kotit hā' mōg, tu hām'āpak max'ax 'āktux, tu Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat

'āktux, tu nōm xop yīpkox pip
'āktux, ha tik te 12 nū mūtik
mōg,

² ha 'ūn xop mōg kamah.
Hōmā Yeyox te nōm xop hit-
tupmāhā', tu yāmīy kummuk
mōy 'ūkopah, ha 'ūn xohix te:
Mānix 'āxet'ax Mānanēn, ha
Yeyox te yāmīy kummuk te 7
mōy 'ūkopah,

³ ha 'ūn nōy Yoān, tu Koy
xetut, ha' xat'ax 'Enot yōg
kāmānat te māxap, tu nōm yōg
hāpxop pēnāhā', ha 'ūn nōy
Xoyān, xix 'ūn punethok te
Yeyox mō'nīynām, tu tik te 12
mō'nīynām kamah, tu yāy yōg
hāpxop tu' popmāhā'.

Tik te hāpxop xap xok

⁴ Ha tikmū'ūn punethok
nūn, yā kōmēn xohix yōg
tikmū'ūn, tu Yeyox ha' nūn, tu
yāy tu nū'nāhā', ha Yeyox te'
yūmmūgāhā', tu hām'āktux hā'
hāmyūmmūgāhā', nūy Topa
yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā',
puyīy tikmū'ūn Topa yōg
hām'āktux pu' yīpkox pi', hu:

⁵ —Tik 'ūm mōg nūy hāpxop
xap xok, tu' xap nāhā' hām
kopah, nūy tu' xok, ha' yāg
te putat yīka tu' xok, yīy
tikmū'ūn te pata hā' totnok,
tu' koxyōy, ha putuxnāg te'
mānām,

⁶ ha' xap yāg te mīkax
xap tu' nāhā', tu' xokax,
pāyā hāmnaq, ha' tap, tu yāy
xaxogāhā'.

⁷ Ha' xap yāg te mīmyām
xop kopa' nāhā', tu' xokax,
tu' tuk, tu mīmyām mūtik tuk,
tu mōktu xexkah, pāyā' xut
'ohnāg, mīmyām kopa' xip tu'.

⁸ Ha' xap yāg te hām max
tu' nāhā', tu' xokax, tu' tuk, tu
mōktu xohix xexkah, tu' xap
max xohix punethok hōm.
Yā' xap puxet te' xap te 100
popmāhā'. Ta tu' kux. Kaxīy.
Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūg'āpax, xa 'āyīpkox pi'.
Kaxīy.

Yeyox te hāmyūmmūgāhā'

⁹ Ha tikmū'ūn te Yeyox
mūtik hāpkumep, tu' yīkopit,
hu:

—'Ok hām'āktux 'ūm nūhū'?
Teptu xate hām'āktux'ax hā
hāmyūmmūgāhā'? Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—Topa te xa hāmyūmmūgāhā',
tu yāy yōg tikmū'ūn xat,
hu' yūmmūgāhā', puyīy Topa
yōg hāpxopmā'ax yūmmūg,
pāyā 'a' tikmū'ūn nōy pu
hāmyūmmūgā'ah, yīy Topa
te nōm pu hāmyūmmūgāhā
hām'āktux'ax hā, pu tu pa
pip, pāyā 'a hāmpēnā'ah, xix
hām'āpak, pāyā 'a yūmmūgāhā
hām'āktux'ax hā, pu tu pa
pip, pāyā 'a hāmpēnā'ah, xix
hām'āpak, pāyā 'a yūmmūg'ah.

¹¹ —Nōm hām'āktux te
'āyūmmūgāhā kaxīy: Mīxux
xap te Topa yōg hām'āktux
'āktux.

¹² Hāpxop xap te putat yīka
tu' nāhā', hā kaxīy tik 'ūm te
Topa yōg hām'āktux 'āktux,
ha tikmū'ūn te' xupak, pāyā
Hāmgāyāgnāg te hām'āktux
putup nōg, tu' kuxa kopa' xut,
yīy' kuxa yūm 'ohnāg Topa
yōg hām'āktux kopah, ha Topa
te' kuxa kummuk xit 'ohnāg.

¹³ Ha hāpxop xap te
mīkaxxap tu' nāhā', hā kaxīy
tikmū'ūn te hām'āktux 'āpak,

tu' kuxa hittup, pāyā' kuxa yūm kutōgnāg, tu mōktu' xūy, hu' xaxok, tu Topap-tat xak.

14 Ha' xap te mīmyām xop kopa' nāhā', hā kaxīy tikmū'ūn te nōm hām'āktux'ax 'āpak, pāyā yāy yōg hāpxop xak punethok, tu hāpkute'ex punethok, tu' kuxa yūm 'ohnāg, hu Topap-tat hā' mōg pu'ūgnāg.

15 Ha hāpxop xap te hām max tu' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip hām'āktux xe'e pu', tu' kuxa yūm ka'ok hām'āktux'ax kopah, tu' xaxok 'ohnāg, tu Topa yōg putat hā' mōg, yā' mōg kumak mōg. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Kūyānām 'āktux

16 Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tikmū'ūn te kuyānām tat'ax yūm mīpe yīmū', pu tikmū'ūn xohix pu tupmā', 'ap mīmpe kaka' yūm'ah, xix mana kopa' yūm 'ohnāg.

17 Ha kaxīy Topa te hāpxopmā'ax xaptop'ax yūmmūgāp-tup, tu tikmū'ūn xohix yūmmūgāp-tup.

18 —Paxip, 'ūg'āpax max. Tikmū'ūn te hāmyūmmūg, Topa te nōm pu hāmyūmmūgāp-tup, pu tu hāmyūmmūg xohix, pāyā tikmū'ūn nōy te hāmyūmmūg 'ohnāg, Topa te nōm pu hāpxaxogāp-tup. Kaxīy.

Yeyox mūg tut nūn xi' taknōy xop

19 Yeyox mūg tut nūn, xi' taknōy xop nūn tu nūktu

Yeyox tu' mōxaha', pāyā 'ā' pēnā'ah, tikmū'ūn punethok hah,

20 ha tik te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Ātut nūn xix 'ātaknōy xop nūn, tu nūktu hāptopa' tihi', tu 'āhip, nūy 'ā mūtik hām'āktux. Kaxīy.

21 Pa Yeyox te:

—Yā tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, yāk tut, xix taknōy, xix hex, tuk mūn hā' xape'. Kaxīy.

Yeyox te 'āmuuh xat, pu tu' xuxi'

22 'Āmnīy 'ūm 'īhā Yeyox te kōnāg xexka ha' mōg, tu ta mīpkox xup hā nōm mō'nāhā', xix yāy mūtik hāpkumep xop te' mōxakux, nūy kōnāg yīmū' mōg, ha Yeyox te:

—Āpu, yūmū mōg nūpehe, kōnāg xexka xatapax hāpkux nōy tu'. Kaxīy.

Tu' mōg,

23 'īhā Yeyox pip mīpkox kopah, tu mō'yōn, ha 'āmuuh ka'ok mō'ko'uk kōnāg xexka tu', ha kōnāg te mīpkox mahap, tu' mōm tu mīpkox kopa mō'nāha', ha mīpkox putux, tu kōnāg kopa mō'nāp-tup, yīy tik xohix xok'ax, tu kuxānōg,

24 tu Yeyox yīka ha' mōg, tu' tuhuk, ha' yāy koxak, yīy:

Yāyā', Yāyā', yūmūg xakix putup! Kaxīy.

Ha yāy koxak, tu 'āmuuh xat, xix kōnāg gāy xat, pu tu xuxi', ha' xuxi',

25 ha Yeyox te tik xop pu hām'āktux, hu:

—Piya' kuxa mām 'ūgkopah? Kaxīy.

Ha Yeyox yīpkutuk, tu yāy pu hām'āktux, hu:

—Ū 'ūm nō'ōm? Tu 'āmuuh gāy xat, xix kōnāg gāy xat, ha' yīpkox pip, tu' kux. Kaxīy.

Yeyox te yāmīy kummuk xupepmāhā'

²⁶ Yeyox mōg, xix' yōg tik xop te nōm mūtik mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Yenax tu, ha Ganinet yōg kōnāg xexka kux tu' yūm,

²⁷ ha Yeyox te mīpkox kopa' xupep, tu' mōg hām nak ha', ha kōmēn yōg tihik nūn tu nūktu Yeyox hah, tu 'āmñīy xohix hā xax top, tu' pet xip 'ohnāg, pāyā' xukpot tu' xip, yāmīy kummuk xop te' kuxa kopa' pip hah.

²⁸⁻²⁹ Hāpxip punethok 'īhā yāmīy kummuk xop te' kummukgāhā', ha' gāy, yīy tikmū'ūn te tik yīm hīy, xī' kup hīy, pip kup mūg xap hā' hīy, pāyā tik te' koxyōy, ha yāmīy kummuk te panip xexka tu' mōgāhā', yīy Yeyox te yāmīy xat pu mōg, ha tik te Yeyox pēnāhā' tu' yīy ka'ok, tu kopaxux ha' nāhā', tu nū'xup, tu:

—Yeyox, 'āmūn yā Topa xe'ēgnāg kutok. Xatep-tep tup? 'Āte xa tu' xak 'ūgkummuḡā hok. Kaxīy.

³⁰ Ha Yeyox te' yīkopit, hu:

—'Ok 'āxuxet'ax te xīy? Kaxīy.

Yā yāmīy punethok te tik kopa tihi', hu' yānān tu hām'āktux, hu:

—Ūkxuxet'ax 'Ūxohix Xop. Kaxīy.

³¹ Tu Yeyox tu' xak pu Hāmḡyāgnāg Pet ha mō'pok hok.

³² Ha xapup punethok te yīktix tu' pip, tu hāmhūmnāg, yīy yāmīy te tu' xak, pu' tux hok pu tu xapup xop kopa' mōg, ha' tux hok pu mōg,

³³ tu tik nīm, tu mōktu xapup xop hā mōxakux, ha xapup xop te yīktix tu' yīxo mō'ka'ok, tu kōnāg xexka tu' mōxaha', tu kōnāg kopa nām, tu' xakix.

³⁴ Ha tik xop te xapup pēnāhā', tu xapup xakix pēnāhā', tu nū'paha', tu' mōg, tu kōmēn ha' mōg, nūy 'ūkopa hām'āktux, xix hāpxexka tu' hām'āktux,

³⁵ ha tikmū'ūn nūn nūy tu pēnā', tu Yeyox ha' nūn, tu tik pēnāhā', yāmīy kummuk te' nīm, ha' nūn, ha topixxax mō'tat, tu' Yeyox yīkāgnāg hā' yūm,

³⁶ ha tik xop te xapup xop pēnā'ax mōg, tu tikmū'ūn nōy pu hām'āktux, tute tik hittup 'āktux,

³⁷ ha Yenax yōg tikmū'ūn te xapup tu Yeyox yīpkutuk, hu nōm xat pu mōg, pu hāpxexka nīm, ha Yeyox 'ūpapuk ha' mōg, tu kōnāg xexka ha' mōg, tu mīpkox tu mō'nāhā', nūy mōg,

³⁸ ha tik hittup, tu Yeyox tu' xak, hu:

—Ūktux hok 'ū mōg 'āxop mūtik. Kaxīy.

Pāyā Yeyox te:

³⁹ —Yāy pet ha mōg, Topa te xa hāmmaxnāhā', yīy tikmū'ūn pu hām'āktux, Kaxīy.

Ha ta' mōg, tu tikmũ'ün xohix pu hãpxopmã'ax xe'ëgnãg 'ãktux, Yeyox te nōm hãpxopmãhã.

Yeyox te 'ün hittupmãhã' xix kakxop hex

40 Ha ta' mōg Yeyox, tu hãpkux nōy ha' mōg put pu', tu mĩpkox hã' mōg, tu kōnãg xexka yĩmũ' mōg, tu mōktu xupep hãpkux tu', xix yãy mũtik hãpkumep xop mōxa kamah, ha tikmũ'ün xohix te' hip, hu' hittup,

41 ha tik nũn, 'ũxuxet'ax Yax, 'ũxexkah, tu Yoneo yōg tikmũ'ün xat, tu kōmẽn yōg Topa pet kopa' xat'ax, tu' kopaxux ha' nãhã', tu Yeyox tu' xak, pu' pet ha mōg,

42 hak-tok hex puxehnãg, 'üyōg hãmyãxatamuk xohix te 12, 'ütuk tup, tu' pakut, tu' xok putũmnãg, yĩy Yeyox mōg.

Ha tikmũ'ün xohix te nũ mũtik mōg, yã' xohix punethok, tu yãy tu nũ'nãhã', tu' mũg ka'ok,

43 'ĩhã 'ün nũn, tu' pakut, yã 'ün yōg hãmpakut'ax, ha yãy hep 'ãta xupep, ha hãmyãxatamuk xohix te 12 hã' pakut, 'ĩhã 'ün te notot xop xohix tu' kax, pu tu hittupmã', ha 'ün te tayũmak xohix hã pago, tu' hitop popmãhã notot xop pu', pãyã hittup 'ohnãg,

44 hu Yeyox pe' mōg, tu' yōg topixxax 'ãpit, tu' hittup,

45 ha Yeyox te:

—'Ũ 'üm tek 'ãpit? Kaxĩy.

Ha tikmũ'ün xohix te:

—'İntu. 'Ãkmũn'ah. Kaxĩy.

Ha Pet te:

—Yãyã', tikmũ'ün xohix te 'ãyĩmap pip, tu 'ãmũg ka'ok. Kaxĩy.

46 Pa Yeyox te:

—Tikmũ'ün 'üm nōm tek 'ãpit, 'a' yũmmũg. Topa tek ka'ogãhã' 'ü hittupmã', ha tikmũ'ün 'üm nōm tek 'ãpit xe'e', 'üyĩy hittupmã'. Kaxĩy.

47 'Ap 'ün te yãy xaptop yũmmũg'ah, hu' nũn, tu kuxãnōg, tu yãy nuhuk, tu' kopaxux ha' nãhã' Yeyox keppah, tu hãm'ãktux, tu Yeyox xax 'ãpit 'ãktux, ha tikmũ'ün xohix te' xupak.

48 Ha Yeyox te:

—Nixix, 'ãkuxa yũm ka'ok 'ügkopah, yĩy Topa te 'ãhittupmãhã', Mōg 'ãpet hah, 'ĩhã 'ãkuxa yũm. Kaxĩy.

49 Tu hãm'ãktux 'ĩhã tik nũn, yã Yax yōg kãmãnat, tu nōm pu hãm'ãktux, hu:

—Yax, 'ãk-tok hex yã' xok. 'Ūtux hok pu Notot put pu mōg, mō'kutnã' pu yãy xip'ax tu xihip. Kaxĩy.

50 Ha Yeyox te' xupak, tu Yax pu hãm'ãktux, hu:

—'Ãkuxãnōg hok, 'ãkuxa yũm ka'ok, ha Topa te 'ãk-tok hittupmãp-tup hok'ah. Kaxĩy.

51 Tu' mōg tu mōktu Yax pet tu' xupep, ha tikmũ'ün mōxaha kamah, ha Yeyox te' tux hok pu tikmũ'ün mōxakux hok, tu Pet yĩmōgatux, xix Tiak, xix Yoãm, pu yãy mũtik mōg, ha' mōxakux Yeyox mũtik, xix kakxop hex mũg tak xi' mũg tut mōxakux.

52 Pa tikmũ'ün nōy 'ap mōxakux'ah, tu hãptopa' pip,

tu kaxxop hex hã' potaha', ha Yeyox te:

—'Āpota hok. Kaxxop hex 'ap xok xe'e'ah, yã mō'yōn. Kaxīy.

⁵³ Ha tikmū'ūn yīxix kummuk, tu Yeyox 'āktux kummuk, tu:

—Yã' xok xe'e'! 'Ūgmū'āte' yūmmūg! Kaxīy.

⁵⁴ Pa Yeyox mōg, tu kaxxop yīm mūg, tu' yīy ka'ok, tu:

—Nixix, 'āyok nūy 'āknīhã xihip! Kaxīy.

⁵⁵ Ha' put pu hi', tu' yok, tuknīhã'xip, ha' xat, pu xit'ax hōm kaxxop pu', puyīy mã'.

⁵⁶ Ha' tak xi' tut kuxānōg, tu tu' kuxa hittup, pa Yeyox te:

—Tikmū'ūn 'ūm pu' xuktux hok! Kaxīy.

9

Yeyox te tik te 12 mō'pok

¹ Yeyox te yāy yōg tik xop te 12 xānāhã', tu yāy 'āxet'ax hōm pu yāmīy kummuk xohix xit tikmū'ūn kopah, nūy tu tikmū'ūn pakut xop hitupmã',

² Ha' xat, pu Topa yāy yōg tikmū'ūn xat 'āktux, xi' xat, pu 'yīpkox pip 'āktux, xi' xat pu tikmū'ūn pakut xop hitupmã',

³ tu:

—'Āhok mōg, tu hāpxop 'ūm ta hok, xi' kup hã tu 'āmōg hok, xi' tut ta hok, xix topixxax nōy ta hok.

⁴ Ha tikmū'ūn te: “'Ūkpet kopa 'āxip'ax,” kaxīy, 'āpu xihip ka'ok, tu' nīm hok, 'īhã kōmēn kopa 'āti'.

⁵ Pa tikmū'ūn te: “Mōg, mōg,” kaxīy, 'āpu mōg mō'ka'ok, tu nōm tikmū'ūn nīm, tu hāpkōnōn 'āpata ha' xit, nūy tikmū'ūn kummuk 'āktux. Ta tu' kux. Kaxīy.

⁶ Tu mō'pok, ha' mōg, tu hāpkumep, tu' xip tu xexka xohix kotit kopa' mōg, tu hām'āpak max 'āktux, hu Topa te tikmū'ūn xat 'ātux, ha yīpkox pip 'āktux, tu kōmēn yōg pakut xop hittupmāhã',

⁷ tu hāpxopmã ka'ok.

'īhã tikmū'ūn nōy te Ganinet yōg gohenanok pu Yeyox 'āktux, tu' yōg hāpxopmã'ax 'āktux, ha gohenenaok 'āxet'ax 'Enot, tu:

—Pi'ya nō'ōm? Kaxīy.

Ha tikmū'ūn yāg te Yōam putpu hi 'āktux, nōm tep-tox pix,

⁸ ha' yāg te:

—Mōnāyxop hittap 'Enit te put pu hi 'āktux. Yã' xohix te hāmpē'paxex, hu: “'Ū'ūm nōm Yeyox?” Kaxīy.

⁹ Yīy 'Enot te:

—'Āte' xat pu mōy Yoām putox xak, pu tu xok, hap-tex, pa 'ū'ūm nō'ōm, tu hāpxopmã ka'ok? Kaxīy.

Tu' xak, nūy Yeyox pēnã'.

Yeyox te tikmū'ūn xohix xexka xīnnāhã'

¹⁰ Ha Yeyox yāy yōg mō'pok xop nūn, tu putpu' nūn, tu nūktu hām'āktux Yeyox pu', tu hāpxopmã ka'ok 'āktux, ha Yeyox te tik xop te 12 mōgāhã', 'ap nōy mōgā'ah, tu' mōg tu mōktu kōmēn kutōgnāg Metxax tu' mōxaha',

¹¹ pa tikmũ'ũn te' yũmmũg, tu' pe' mōg, ha Yeyox kuxa hittup, tu:

—'Ok 'āxop nũn? Kaxĩy.

Tu hāmyũmmũgāhā', hu:

—Topa te yāy yōg tikmũ'ũn xat. Kaxĩy.

Tu' pakut xop hittupmāhā'.

¹² Ha 'āmnĩy, yĩy mō'pok xop te 12 te:

—Putup te' kix tikmũ'ũn, 'āpu mō'pok pu mōg putpu', nũy xip tu xexka kopa hāpxop pop, nũy mĩptut 'ũm kopa nũ'xok, nũnte hām panip hah. Kaxĩy.

¹³ Pa Yeyox te:

—'Āpu, 'ũxĩnnā', puyĩy tu hi ka'ok. Kaxĩy. Ha:

—'Ūxit'ax 'ũm? 'Ap xip'ah. 'Ūgmũ'āte pām xohix te 5 pip, xix mām tix mām, ha tikmũ'ũn xohix xexka punethok. Pi'yā' mōg putup, nũy pām xohix pop, nũy tikmũ'ũn pu popmā', nũy tu' xĩnnā'? 'Ap kōmēn xexka yũm'ah. Kaxĩy.

¹⁴ Ha tikmũ'ũn yōg tik xop xohix te 5.000, ha Yeyox te yāy yōg mō'pok xop xat, pu tikmũ'ũn hām tu mō'xip, ha' yāg puxet te 50 mō'xip, xi' nōy te 50 mō'xip, tu mōktu xohix.

¹⁵ Ha mō'pok xop yĩpkox pip, ha tikmũ'ũn xohix te hām tu' mām,

¹⁶ ha Yeyox te pām xohix te 5 pop, xix mām 2, tu pexkox ha' pēnāhā', tu Topa 'āktux max, hu:

—Topa 'āmax. Xatek mũg hāpxop max xohix popmāhā'. Puxi'. Kaxĩy.

Tu yāy yōg mō'pok xop pu pām koxip, tu xe' koxip, tu

nōg nōy nā' mōg tu mōktu xohix, nũy tikmũ'ũn xohix xĩnnā',

¹⁷ ha' xohix te' māhā', tu' hi ka'ok, pāyā pām pip punethok, ha tikmũ'ũn xit tap 'ĩhā tik xop te pām pop, tu manax kopa' xex, ha manax te 12 nũ'xip pām hah, xix mām hah.

Pet te' Yeyox yā Kunnix 'āktux

¹⁸ 'Āmnĩy nōy 'ĩhā Yeyox puxehnāg xip, tu Topa pu hām'āktux, ha yāy yōg mō'pok xop nũn, tu Yeyox yĩkāgnāg hā' pip, ha Yeyox te:

—Tikmũ'ũn te putep 'āktux 'ā'? Kaxĩy.

¹⁹ Ha tik xop te:

—'Ūyāg te 'āmũn yā Yoām 'āktux, nōm tep-tox pix, ha' yāg nōy te 'āmũn yā 'Enit 'āktux, hōmā nō'ōm 'Enit te Topa pupi hām'āktux, ha' yāg nōy te: “Yeyox yā tik hittap nōy, tu Topa pupi hām'āktux, yā putpu hi nōmhā.” Kaxĩy.

²⁰ Ha:

—Xix 'āxop? Putep 'āampe'āpanōm? 'Ok pek mũn? Kaxĩy.

Ha Pet te:

—'Āmũn yā Kunnix, Topa te xa yāy kutnāhā'. Kaxĩy.

Yeyox te' xok'ax 'āktux, xi' putpu' hi'ax 'āktux

²¹ Ha Yeyox te:

—Nāy, hām'āktux hok tikmũ'ũn nōy pu'. Kaxĩy.

²² Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūgmũn yā Tikmũ'ũn Kutox, tuk xũy xexkap-tup, ha Yoneo xexka xop tek mũn putup nōg, xix 'āmānex xexka

xop, xix hāmyūmmūg xop tek mūn putup nōg, tuk putex putup, ha 'āmnīy tikoyuk nōg, 'īhā put puk hip-tup. Kaxīy.

23 Tu hāpxip kutōgnāg 'īhā xe hām'āktux, tu' xohix pu hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpkumep putup, puxix yāy pe'paxexk-tōgnāg, tu mōktu yāy putup'ax xaxok, nūy 'āmnīy xohix hā' yāy yōg mīpkupnix tat, nūy xūy, nūy 'ūgmūn putuk xūy, tuk mūn mūtik hāpkumep xe'ēgnāg.

24 Ha tikmū'ūn te yāy xaxok hok, puxix tu' hi xe'e 'ohnāg, pa tikmū'ūn xok 'ūgmūn hah, puxix tu hip-tup mō kuma' mōg, tu' hi kux 'ohnāg.

25 Teptu hāpxexka yōg hāpxop xohix pop, pāyā' xok? 'Ūp-texop xexkah, tu' xok, tu hāpxop xohix xaxok, 'ūxok tu', puxix yā' hok xe'ēgnāg.

26 Tikmū'ūn tek mūn hā yāyhāhup, xix yōgnū hām'āktux hā yāyhāhup, 'ūnōy xop pu yāyhāhup, hu: “Akmūn Yeyox yōg'ah”, kaxīy, koxix 'āte nōm tikmū'ūn hā yāyhāhup 'ūyānān tu'. 'Ātak Topa pu 'āte nōm xop hā yāyhāhup, 'īhāk nūn, hu: “'ōhōm 'ā' yōg'ah,” kaxīy, 'īhāk xexka xe'ēgnāg nūn, 'Ātak Topa putuk, xix pekkox yōg nū'pok xop putuk.

27 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop 'āyāg xok putup hok, tu mōktu Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat xe'ēgnāg. Ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox xix Mōyyex xix 'Enit

28 Ha 'āmnīy te 8 nōg, 'īhā Yeyox te Pet mōgāhā', xix Tiak, xix Yoām, ha yīktix tu mō'kānīn ha' mōg tu pūnānep, nūy Topa pu hām'āktux.

29 Yeyox te hām'āktux 'īhā' pa yānām putuk, ha topixxax tūmnāg, tu kuyānān putuk.

30 Hāpxip 'ohnāg 'īhā tik 2 tihi', tu Yeyox pu hām'āktux hā' nōy yānān, tik puxet 'āxet'ax Mōyyex, ha' nōy 'āxet'ax 'Enit, yā Yoneo yōg tikmū'ūn hā mōnāyxop hittap, hōmā Topa te' mōgāhā' pekkox tu', nūy tihi' hāmyāxatamuk xohix hā,

31 ha Topa yōg yānām xe'ēgnāg te pekkox tu' xakot, ha tik 2 te Yeyox xok'ax 'āktux, tu' xok putup kōmēn Yenoyanēn kopa 'āktux, tu Topa tep-tup kaxīy 'āktux,

32 'īhā Pet xi' nōy xop mō'yōn ka'ok, tu yāy koxak, tu Yeyox xexka xe'ēgnāg pēnāhā', tu tik 2 xexka xe'ēgnāg pēnāhā',

33 ha tik hittap 2 mōg putup, 'īhā Pet te:

—Yāyā', yā' max nūntek mūg pip. 'Āpu, yūmū mīptut kumex tikoyuk mīy, yāpxet 'ā pu', xix nōy Mōyyex pu', xix' nōy 'Enit pu'. Kaxīy.

Pāyā hāmyūmmūg 'ohnāg.

34 Tu hām'āktux, 'īhā hāmgōy xexka nūn, tu tik 2 xaxogāhā', tu mō'nīy, ha tik xop kuxānōg, 'īhā hāmgōy kopa' xip, hāmpēnā 'ohnāg hah,

35 ha Topa yīy, tute hāmgōy xexka kopa hām'āktux, hu:

—Nūhū 'ūgkutok pit

xe'ëgnāg. 'Āte nōm
yāykutnāhā'. 'Ūxupax!. Kaxīy.

³⁶ Tu hām'āktux kux, ha
Yeyox puxehnāg xip, ha yāy
yōg mūtik hāpkumep xop yīy
'ohnāg, 'ap hām'āktux'ah, tu
hāpxopmā 'ūm pēnā'ax 'āktux
'ohnāg 'ūnōy xop pu nōmhā.

*Yeyox te kaxxop pit hit-
tupmāhā'*

³⁷ Hāptup 'īhā yīktix tu
'ūyīxohoh, ha tikmū'ūn xohix
punethok pip, tu Yeyox hip,

³⁸ ha tik xip, tu' yīy ka'ok tu:

—Notot, mā'! 'Ūgkutok pit
puxehnāg pakut.

³⁹ Yāmīy kummuk te'
pakutnāhā', ha' yīy ka'ok, tu
hām tu' nāhā', tu yāy pu xu'ux,
ha yīkonnop te yīkox tu' xupep,
'ūyīy xax tu' xupep. Yā yāmīy
te' xūygāhā', tu' nīm 'ohnāg.

⁴⁰ 'Āte 'ōg tik te 'āmulik
hāpkumep xop tu' xak, tu nōm
xop tu' xak, pu yāmīy xit pu
mōg, pāyā 'ap xit yūmmūg'ah.
Kaxīy.

⁴¹ Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn kuxa mām
'ohnāg, tu' kummuk 'āmīy
xohix hā, 'āte 'āxop nōā'tot.
Hām 'ūm hā' kux'ax? Kaxīy.

Tu' tak pu hām'āktux, hu:

—'Āk-tok putnū'. Kaxīy.

⁴² Ha' putnūn, 'īhā yāmīy
kummuk 'ūkopa nuhukgāhā',
tu hām tu' putxok, ha Yeyox
te yāmīy xat pu mōg, yī' mōg,
ha kaxxop hittup, ha Yeyox
te' tak ha' mōgāhā'.

⁴³ Ha tikmū'ūn xohix
kuxānōg, Topa mūn xe'ëgnēg
ka'ok hah, tu' yēy,

*Yeyox te' xok'ax 'āktux
'ūxeheh*

Tikmū'ūn kuxa te' yēy,
'īhā Yeyox te yāy yōg mūtik
hāpkumep xop pu hām'āktux,
hu:

⁴⁴ —'Ūg'āpax, 'ūxaxok hok!
'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūgmūn
yā Tikmū'ūn Kutok, ha tik
puxet te gāy xop mōgāp-tup
'ūghah, 'ūkoit'ax hāk mōgāp-
tup, pu tuk putex. Kaxīy.

⁴⁵ Ha' xupak, pāyā nōm
hām'āktux ka'ok, yīy tik
xop kuxa yūm 'ohnāg,
hu' yūmmūg'ah, 'ap yīkopit
putup'ah.

'Ū'ūm xexkah?

⁴⁶ Tik xop te yāy mūtik
hām'āktux hā' nōy yānān, nūy
pī'yā tik yāy xexka yūmmūg,
nūy pī'yāk-tōgnāg yūmmūg,
hu: —'Ūgmūn yāk xexkah,
kaxiy, ha' nōy te: —'Ap
'ūxexka'ah, yāk-tōgnāg, pāyā'
nōy yā' xexkah. Kaxīy.

⁴⁷ Ha Yeyox te' yūmmūg, ha
kaxxop te' yīka' xip, yī' put,

⁴⁸ tu:

—Tikmū'ūn tek putup,
ha 'āte kaxxop putup, nōm
yīpkox pip, puxix nōm
tikmū'ūn yā kaxxop putup
kamah. Tikmū'ūn tek putup,
puxix 'Ātak Topa putup
kamah, nōm te nūgkutnāhā'.
'Ūk-tōgnāg xop yīpkox pip,
nōm xop te yāyhāp-tup
xexkah xop, 'āxop mūtik.
Kaxīy.

*Tikmū'ūn te 'āxop tukmīy
hok, puxix 'āxop mūtik tu
hāpxopmā'*

⁴⁹ Ha Yoām te:

—Yāyā', 'ūgmū'āte tik pēnāhā', tu yāmīy kummuk xit, tu xa' xuktux, tu 'āxuxet'ax 'āktux hā' xut, hak mū'āte' tux hok pu mīy hok, hamūn tek mūk mūtik hāpxopmā 'ohnāg hah. Kaxīy.

⁵⁰ Ha Yeyox te hām'āktux Yoām pu', xix yāy yōg mūtik hāpkumep xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūtux hok pu mīy. Tik te 'āxop mūtik yāy tu yānān hok, puxix tu 'āmūtik hāpxopmā'. Kaxīy.

Xāmānit yōg tikmū'ūn te Yeyox putup nōg

⁵¹ Hāpxip kutōgnāg 'īhā 'ūxexka xop te Yeyox putex putup, yā' xok'ax hūmnāg, ha' yūmmūg, hu kōmēn Yenoyanēn ha' mōg putup,

⁵² tu tik xop mō'pok hāmāxap, ha' mōg, tu mōktu hāpxexka Xāmānit tu' mōxaha', nūy pip'ax xax, tu' mōg, nūy 'āmuk xax,

⁵³ pāyā hāpxexka yōg tikmū'ūn tep-tup nōg, tu kōmēn Yenoyanēn ha' mōg pēnāhā', hup-tup nōg.

⁵⁴ Ha Tiak xix Yoām gāy, tu:

—'Ok xatep-tup 'ūgmū'āte' xat, pu kuxap pexkox tu nū'yōn, nūy tikmū'ūn kummuk kix? Kaxīy.

⁵⁵ Pa Yeyox te' mānōg, tu' yokānām,

⁵⁶ tu' kep ha' mōg, tu xip tu xexka, nōy ha' mōg, ha yāy mūtik hāpkumep xop mōg kamah.

Tikmū'ūn te Yeyox pe' mōg putup

⁵⁷ Tu' mōg, 'īhā tik te Yeyox pu hām'āktux hu:

—'Āte 'āmūtik hāpkumep putup, yā' hām 'ūm tu 'āmōg'ax 'ūgmōg kamah. Kaxīy.

⁵⁸ Ha Yeyox te:

Kokexmax hex pet, xix putuxnāg xohix pet, pak mūn yā Tikmū'ūn Kutok, 'āk pet 'ūm pip'ah 'ū kopak pihi'. Kaxīy.

⁵⁹ Tu tik nōy xānāhā', hu:

—'Ūgmūtik hāpkumep, kaxīy. Pa' nōy te:

—Nāy. Yāy pet hak mōg tap nūy 'ātak nō hāpkot, nūy 'āmūtik hāpkumep kūnāy tu'. Kaxīy.

⁶⁰ Ha:

—Pūyā xakix xop 'ūnōy xop nō hāpkot, pa nū', nūy 'ūgmūtik hāpkumep, nūy Topa yāy yōg tikmū'ūn xat 'āktux. Kaxīy.

⁶¹ Ha tik nōy te:

—'Ūgmōg 'āpehe, pak tux hok 'ū xape xop pu 'āneo, nūy hāpkumep'ax 'āktux. Kaxīy.

⁶² Ha:

—Tik hām, tu ta' taxutnak nīm, nūy hām kumāgnāg mōg, puxix Topa nōm xe homip xat putup 'ohnāg. Kaxīy.

10

Yeyox te tik te 72 mō'pok

¹ Hāpxip kutōgnāg 'īhā Yeyox te tikmū'ūn pēnāhā', tu tik nōy yīmōgātux, ha tik xohix te 72 yīmōgātux, tu tik 2 mō'pok, xix tik 2 nōy mō'pok, xix tik 2 nōy gā hu mō'pok, tu mōktu xohix, nūy 'ūkeppa'

mōg kōmēn xohix hah, xix
xip'ax xohix hah,

² 'Īhā' xat, hu:

—Hāpxop xohix ta', xix
yīmpa', pa kāmānat pip'ah pu
hāpxop nūnnā'. 'Āpu, Topa tu'
xax, pu tikmū'ūn nū'pok, pu
hāpxop nūnnā'. 'Āpu, Topa tu'
xax, pu tikmū'ūn nū'pok, pu
hām'āpak max 'āktux.

³ Mōg. 'Āxop yā' gāy hok
xop, kahnēn putuk, ha 'āte
mō'āpok hāmgāy xop kopah,
nōm gāy xop te kokex gāy
putuk.

⁴ Tayūmak paxmōg hok,
xix tuhut, xix pataxax tat
hok. Putat kopa' hip hok, nūy
hām'āktux hā' nōy yānān.

⁵ Mīptut 'ūm tu 'āmōxap-
tup, hu ta hām'āktux hāmāxap,
hu: "Pūyā' kuxa mām nū
mīptut kopah," kaxīy, tuknāy
tu' mōxa'ax.

⁶ Tikmū'ūn max te mīptut
kopa tihi', puxi' kuxa mām, pa
tikmū'ūn kummuk tihi', puxi'
kuxa mām 'ohnāg, pa 'ākuxa
mām pax putup.

⁷ —Mīptut kopa' nox pihi',
hu ta' mōg hok mīptut nōy tu',
pāyā pi', nūy' xit, nūy xo'op.
Mīptut yōg tikmū'ūn te 'āp-tup,
pu pihi', hu ta pi'. Yā' max
tikmū'ūn hām punethok, tu'
xit max kamah.

⁸ Tikmū'ūn te 'āp-tup, tu xa'
hōm xit'ax, 'āpu, 'ūpa', nūy
mā', 'Īhā kōmēn tu' pip.

⁹ Kōmēn yōg pakut xop
hittupmā', tu hām'āktux, hu:
"Hōnhā Topa te 'āxop xat
nūnte'. 'Āpu 'āyīpkox pi',"
kaxīy.

¹⁰ —Pa kōmēn tu mōxaha, ha
nōm tikmū'ūn te 'āp-tup nōg,
'āpu kōmēn kotit hā mōg, nūy
hām'āktux, hu:

¹¹ "Ap max'ah kōmēn, tu
Topa yōg hām'āktux putup
nōg, yīy kōmēn yōg hāpkōnōn
tek mūk pata tu' mōy, nūy
Topa gāy 'āktux. Pāyā' xaxok
hok. Hōnhā Topa te 'āxop xat
nūnte, ha 'āxop tep-tup nōg, tu
yīpkox 'ohnāg." Kaxīy.

Tu xe hām'āktux, hu:

¹² —'Āte xa hāpxe'e 'āktux:
Hāptup xe'e mō'nāp-tup, 'Īhā
Topa te kōmēn kummuk
yōg tikmū'ūn kopit putup,
tu' kummukgāp-tup 'ūyānān
tu', tu kōmēn kummuk yōg
tikmū'ūn kuxa kak-tōgnāg,
ha kōmēn hittap Xonōm yōg
tikmū'ūn kuxa ka xexka
putup. Kaxīy.

*Kōmēn xexka yōg tikmū'ūn
kuxa mām 'ohnāg*

¹³ Tu xe:

—Kōmēn Konāy yōg
tikmū'ūn xūy putup, xix
kōmēn Metxax yōg tikmū'ūn
xūy kamah. Topa te
hāpxopmā xe'ēgnāg kōmēn
kopah, pāyā hāpkummuk
hā yāyhāhup 'ohnāg, hu
hāpkummuk mīy pax. Paxpu
Topa hāpxopmā xe'ēgnāg
kōmēn hittap Tinok yōg
tikmū'ūn keppah, xix kōmēn
hittap Xinōm yōg tikmū'ūn
keppah, puxix yāyhāhup
xexkah, nūy tu kummuk mīy
kux, tu xagok hā mō'tat'ax,
tu putok hā yāy mō'nīy, pu
tikmū'ūn xohix yā yāyhāhup
pēnā'.

14 Hāptup mō'nāp-tup 'ihā Topa te hāpxopmā'ax xohix kopit putup, tu kōmēn Metxax yōg tikmū'ūn kuxa kak-tōgnāg, xix kōmēn Konay yōg tikmū'ūn kuxa kak-tōgnāg, pāyā kōmēn Tinok yōg tikmū'ūn kuxa ka xexkah, xix kōmēn Xinōm yōg tikmū'ūn kuxa ka xexkah.

15 Ha kōmēn Kapānān yōg tikmū'ūn kummuk te pekkox ha' mōg putup, pāyā yāyhāhup 'ohnāg, nūy tu kummuk mīy kux, yīy Topa te mō'pok putup Hāmgāyāgnāg pet hah. Kaxīy.

16 Tu yāy yōg mūtik hāpkumep xop pu hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn te 'ōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, puxik mūn pu yīpkox pip kamah, yāy putuk yīnmūn. Tikmū'ūn te 'āp-tup nōg, puxik mūn putup nōg kamah. Tikmū'ūn tek mūn putup nōg, puxix Topap-tup nōg kamah, nōm tek mūn nūgkutnāhā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

Tik te 72 nūn putpu'

17 Āmnīy 'ūm 'ihā tik xop put pu' nūn nām, tik xop te 72 nūn, tu' kuxa hittup xexkah, tu:

—Yāyā! Xate 'āxuxet'ax 'ā' hōm, 'ūyīy yāmīy kummuk xop xit, hak mūk'āte' xit, pu mōg xupaha! Kaxīy.

18 Ha Yeyox te:

—Hamūn. Āte Hāmgāyāgnāg pēnāhā'. Tex yānām te hām tu' xakot mō'ka'ok, hā kaxīy Hāmgāyāgnāg te pekkox tu' nāhā', tex yānām putuk.

19 'Ūg'āpax, 'āte yāy 'āxet'ax xa' hōm, xa nō kāyā gāy tonnok, nūy tup-tex, xi' xok pata kuhmīy tonnok nūy tup-tex, nūy Hāmgāyāgnāg yōg hāpxopmā'ax kuxyā', pu 'āxūyā' hok,

20 pa 'ākuxa hittup hok, 'āxop ka'ok tu'. Āmhok. Topa te 'āxuxet'ax mō'kupix pekkox kopah, yā' xip'ax max xa' popmāhā' pekkox tu', pu 'āhittup. Kaxīy.

Yeyox kuxa hittup xexkah

21 Hāpxip 'ohnāg 'ihā Topa Koxuk te Yeyox kuxa hittupmāhā', ha Topa pu hām'āktux, hu:

—Ātak, 'āmūn yā pekkox hā 'āxuxyā', xix hām xexka hā 'āxuxyā'. Āmax, xate tikmū'ūn 'ūk-tōgnāg xop pu hāmyūmmūgāhā', tu tikmū'ūn xexka xop pu' xaptop, puyīy tu yūmmūg hok. Hamūn. Kaxīy xatep-tup. Kaxīy.

22 Tu xe:

—Yōg Ātak te 'ā' popmāhā hāpxop xohix, 'ū puxehnāg 'ātak yūmmūg, xix tik xop 'āte hāmyūmmūgā xop te Ātak Topa yūmmūg. Kaxīy.

23 Tu yāy yōg xop xānāhā', nūy tup-xehnāg pu hām'āktux, hu:

—Ākuxa hittup, hāpxopmā pēnā nūy, ha tikmū'ūn kuxa hittup te nōm pēnāhā kamah.

24 Āte xa hāpxe'e 'āktux: Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'ihā tik te Topa pupi hām'āktux, nūy tikmū'ūn pu' xuktux, tu nōm hāpxopmā'ax xe'ēgnāg xak, nūy pēnā', ha'

xat'ax xop hittap te' pēnāp-tup kamaḥ, pāyā' pēnā'ah, tu hām'āktux 'āpak putup, pāyā' xupak'ah, ha 'āxop te' xupak nōmhā. Kaxīy.

Xāmānit yōg tik max

25 Tik te hāmyūmmūg xip, tu Yeyox yīkopit putup, tu ta' nūn, nūy Yeyox yīkopit, tu:

—Notot, 'ātep-tep mūn mīy'ax nūy Topa mūtik 'ūghi xe'ēgnāg mōg kumak mōg, ha' kux 'ohnāg? Kaxīy.

26 Ha:

—Tep-te 'ūmāgāhā Topa yōg tappet hā? Topa tep-tep xat xa'? 'Ok xate' yūmmūg? Kaxīy.

27 Ha tik te:

—Yamūn. Topa tappet te Topap-tup pax xat hāmāxap, tu tikmū'ūn te Topap-tup pax xat, tu' kuxa hāp-tup pax xat, tup-tup pax ka'ok xat, tup-tox hāp-tup pax xat, tu yā' nōy putup pax xat, yāy putup pax putuk. Kaxīy.

28 Ha:

—Yamūn. 'Āpu mīy, tu hip-tup 'ap nōg'ah Topa mūtik. Kaxīy.

29 Ha' nōy te yāy pe'paxex max, hu:

—'Ū 'ūm tek mūn hāk nōy? Kaxīy.

30 Ha Yeyox te hām'āktux hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy 'ūnōy pu hāmmaxnā'ax 'āktux, hu:

—Kōmēn Yenoyanēn te yīktix yīmū' yūm, ha ta Yoneo yōg tik te kōmēn tu kekpa' mōg, tu kōmēn Yenikot ha' mōg putup, 'ihā tik kummuk xop te' mūg, tu' yōg topixxax

hā' xupxet, tu' kix kakixnāg, tu' nīm, ha' xok putūmnāg.

31 Ha 'āmānex puxet tep-tat hā' nūn, tu Yenikot ha' mōg, tu tik pēnāhā', pāyā nōā'yēn, tu' mōg,

32 ha Nemix xop yōg tik kama' nūn, tu tu' pēnāhā', tu nōā'yēn, tu' mōg.

33 Pa hāpxexka Xāmānit yōg puknōg te putat hā' nūn, tu nūktu xupep, tu tik pēnāhā', tu tik kayax punethok ha' kuxa ka',

34 tu hūmnāg tu' xip, tu heptox hā kayax ku'uk, tu topixxax ponnok hā' kīy, tu kāmānok yīmū tu yāy keppa' yūm, tu' mōg, tu mōktu pip'ax tu' xupep, tu 'āmuk ha' mōg, nūy ti ka'ok, tu tik pakut pēnāmax.

35 Hāptup nōy 'ihā' puknōg te' pip'ax tu tu pagok, tu tayūmak hōm, tu: “'Ūpēnā max, xa tik hāpxop xex, nūy ta' xīnnā'. Putpuk nūn putup, tu xa' hōm'ax tayūmak nōy.” Ta tu' kux. Kaxīy.

36 Tu tik te hāmyūmmūg pu' yīkopit, hu:

—Putep 'āmpē'āpaxex? 'Ū 'ūm te tik hā' xape', nōm hāpxupxet xop te' kix kakixnāg? Kaxīy.

37 Ha:

—Tik puknōg te nōm tik kuxa ka', hu' nōy hā' xape'. Kaxīy.

Ha:

—Hamūn. Mōg, nūy kaxīy 'ānōy pu hāpxopmā'. Kaxīy.

Yeyox te Mā'at xix Mānix pet ha' mōg

38 Yeyox mōg, tu ta' mōg, xix yāy yōg mūtik hāpkumep xop, tu ta' mōg, tu mōktu xip tu xexka tu' mōxaha', ha 'ūn xip, 'ūxuxet'ax Mā'at, tu' xānāhā', pu nū', ha' nūn, tu ta tu' pip,

39 ha 'ūn tutnōy 'āxet'ax Mānix, tu Yeyox nūktu keppa' yūm, nūy yōg hām'āktux 'āpak,

40 'ihā Mā'at te 'āmuk xexka, tup-xehnāg te 'āmuk, tu hāpxop kutet, hu Yeyox yīkāgnāg ha' nūn, tu:

—Yāyā', putep 'āpe'āpaxex: 'ok max yāk puxet te 'āmuk? 'Āpu, 'ūktutnōy xat, pu nū', nūy hāk tehet. Kaxīy.

41 Ha Yeyox te:

—Mā'at, Mā'at 'āyāykuxop punethok,

42 pa hāpxop puxet 'ūmax, ha 'ātutnōy te nōm hāpxop max xe'ēgnāg yāyuktunāhā', tu Topa yōg hām'āktux 'āpak hāmāxap, ha tik 'ūm te' kuxa kopa' xut 'ohnāg. Kaxīy.

11

Yeyox te Topa pu hām'āktux'ax yūmmūgāhā'

1 'Āmnīy puxet 'ihā Yeyox xip, tu yāy yōg xop mūtik 'āti', tu Topa pu hām'āktux, ha' yōg tik puxet te:

—Yāyā', 'ūgmūk yūmmūgā kamah, 'ūyīy Topa pu hām'āktux. Hōmā Yoām te yāy yōg tik xop yūmmūgāhā'. Kaxīy.

2 Ha Yeyox te:

—'Āpu Topa pu hām'āktux kaxīy, hu:

“'Ātak,

pūyā tikmū'ūn xohix kuxa' yēy 'ākeppa, nūy 'āmax xe'ēgnāg 'āktux.

Pūyā hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn 'ōg xat'ax pu' yīpkox pi'.

3 'Āmnīy xohix 'ihāk mūk 'ā hāpxop 'ūm nū'kutnā, puyīy' mā',

4 hak mū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Tikmū'ūn nōy tek mū'ā kummugāhā', hak mū 'āte nōm mīy'ax xaxogāhā kamah,

tu xa tu' xak, xak mūg kopitnā hok. 'Ūkux.” Kaxīy.

5 Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy tikmū'ūn kuxa teknōg hok 'āktux, hu:

—'Āmnīy kote 'ihā 'āmōg'ax 'āxape pet hah, tu mōktu xupep, nūy ta tu' xak, hu: “Hāpxop hak nūn, 'ōgnū 'ihā tu' hōm,

6 'ūkxape nūn, tu' xit pip 'ohnāg.” Kaxīy.

7 —'Ok 'āxape te xa hām'āktux'ax kummuk? Hu: “Mōg, 'āpep, 'āmnīy koxtap hah, hak kutok tek mūn mūtik nōm, xa' xōn putup'ah 'āte', tu hāpxop xit'ax xa' hōm putup'ah.” Kaxīy. 'Ok 'āxape te xa' xuktux'ax kaxīy? 'Āmhok.

8 —'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxape yok putup hok, pāyā xate tu' xak, tu xe' xak, tu xe' xak, puxix 'āxape tu' yok'ax, tuknīha' xip, tu' pa'ax hāpxop nūy xa' hōm, 'āmōg xak tu'. Ta tu' kux.

9 Yā 'āte xa hāpxe'e 'āktux, hu: 'Āpu Topa tu' xax, ha xa' hōm putup, 'ūxa' mōg, tu' xip-ihī'. Hāptopa tu xip, tu' xānā', puxix xa hāpxōn.

10 Tikmū'ūn xohix te tu' xak, tu' xipihī', ha mō'yīnnīn'ax xōn putup, 'īhā tikmū'ūn 'ūm te hāptopa' xip tu' xānāhā'.

11 Āk-tok 'ūm te xa tu' xak hu: 'Ām mām 'ūm hōm. Kaxīy. Xate nōm pu kāyā gāy hōm 'ohnāg 'ūyānān tu'. 'Āmhok.

12 Āk-tok te xa tu' xak'ax puyīy xok xu'uk tu' hōm. Xate nōm pu' hōm xok pata kuhmīy 'ohnāg 'ūyānān tu'. 'Āmhok.

13 'Āxop kummuk, tu hāpxopmā kummuk, pāyā 'āk-tok pu hāpxop max popmāhā', ha 'Ātak Topa te pexkox kopa' xip, tu' max xe'ēgnāg, tu xa yāy Koxuk nū'kutnāp-tup, nōm xop te ta tu' xak ha nū'kutnāp-tup, tikmū'ūn xop te 'Ātak Topa ta tu' kax, puyīy nū'kutnā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox xix Meyemo

14 Hāpxip kutōgnāg 'īhā Yeyox te yāmīy kummuk xit, tu yāmīy yīy hok xit pu mōg, tu' mōg, 'īhā tik te hām'āktux max, ha tikmū'ūn kuxa te' yēy.

15 Pa' yāg te:

—Meyemo te yāmīy xit, hu' yōg xat'ax, tu Yeyox xat pu yāmīy xit tikmū'ūn kopah, pu tu hittupmā'. Kaxīy.

16 Ha' yāg te' yīkopit putup, tu Yeyox tu' xak, hu:

—'Āpu, yī' mā' hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, 'ūgmū'ā' pēnā,

nūy 'ūgmū'ā yūmmūg, 'ūyīy Topa te 'āp-tup pax yūmmūg. Kaxīy.

17 Pa Yeyox te tikmū'ūn yōg hāmp'e'paxex yūmmūg, tu:

—Hāpxexka yōg tikmū'ūn yāy kix, puxi' nōg. 'Ūxape xop yāy kix yāy mūtik, puxix hāpxummānām.

18 Pax pu Hāmgāyāgnāg yōg yāmīy yāy kix, puxix 'ūnōg kamah. 'Āxop tek mūn 'āktux, tu Meyemo tek xat 'āktux, 'ū xit yāmīy kummuk.

19 Xate yā koit. 'Ōgnē tik xop te yāmīy kummuk xit kamah. 'Ū 'ūm te 'āxop ka'ōgāhā', xa mōy? 'Ap Hāmgāyāgnāg'ah. Topa te 'āka'ogā hok'ah. Ha kaxīy 'ūxohix te 'āxop te koit'ax yūmmūg.

20 Topa tek mūn ka'ōgāhā 'ū yāmīy xupepmā', ha kaxīy 'ūxohix te' yūmmūg, tu Topa ka'ok yūmmūg, tu yāy yōg tikmū'ūn xat kamah yūmmūg, nūnte 'āxop te' pēnāhā'.

21 —Tik ka'ok xup mīkax xexkah, tu yāyhā pēnānā' xip, ha' nūn 'ohnāg kummuk xop, nūy xupxet,

22 pa tik ka'ok xexka nūn, nōm ta tut, tu' nōy yāyhā topoh, tu yāy mūg, tu mīkax xexka xut, 'ūxexka tu', tu' nōy yōg hāpxop xohix hā' xupxet, tu' pop, tu yāy yōg tik xop pu' koxip.

23 —Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpxopmā hok, puxik mūtik yāy tukmīy. Tikmū'ūn tek mūn mō'nīynām hok pu hāpxop nūnnā', puxix hāpxummāhā'. Kaxīy.

Yāmīy kummuk te put pu' nūn

²⁴ Tu xe hām'āktux, hu:

—Yāmīy kummuk te tikmū'ūn kopa' xip, tu' mōg, nūy 'ūnīm, tu hāmnak tu hāpkumep, tu' xip'ax nōy xak, nūy xihip. 'Ūxipihok, puxix yāy pu hām'āktux, hu: Put puk mōg putup nōm tikmū'ūn hah, nūy xihip. Kaxīy.

²⁵ Tu' nūn tu nūktu xupep, pa tik te yāy kopa' xit, ha' max nōmhā,

²⁶ yīy yāmīy mōg, tu yāy nōy xop te 7 xānāhā' pu nū mūtik nūn, ha yāmīy kummuk xe'e, tu tikmū'ūn ha' mōxaha', tu kopa' pip, ha tikmū'ūn kuxa te' yēy. Hōmā 'ūkopa' xūy kutōgnāg, pāyā hōnhā' xūy xexkah. Ta tu' kux. Kaxīy.

Tikmū'ūn kuxa hittup xe'e'

²⁷ Hāpxip kutōgnāg 'īhā tikmū'ūn xohix xexka pip, ha 'ūn xip kamah, tu' yīy ka'ok, hu:

—'Ūn kuxa te 'āput hittup, xix xa pu yāy xo'opmāhā', tu' kuxa hittup. Kaxīy.

²⁸ Ha Yeyox te:

—Hamūn, pāyā hittup'ax xexka tikmū'ūn kuxa te Topa yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip. Kaxīy.

Tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg xak

²⁹ Ha tikmū'ūn te yāy tu nū'nāhā', tu Yeyox 'ūxakot ha' pip, tu' xak pu tikmū'ūn pu hāpxopmā ka'ok, puyīy' pēnā', nūy Topa tep-tup yūmmūg, yīy Yeyox te:

—Hōnhā' pip tikmū'ūn kummuk, tu Topa tu'

xak pu nōm pu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, pāyā 'ap hāpxopmāp-tup'ah, ha mōnāyxop hittap Yōn yōg hāpxopmā ka'ok puxehnāg pēnāp-tup.

³⁰ Hōmā Yōn te kōmēn xexka Nīn yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, tu Topa ta tu' gāy 'āktux. Yā hōnhā 'ūgmūn, Tikmū'ūn Kutok te tikmū'ūn pu hām'āktux nōmhā, tu Topa te ta tu' gāy 'āktux kamah.

³¹ 'Āmnīy mō'nāp-tup 'īhā Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' xūygāp-tup, ha 'ūn hittap te hāpxexka Xamah yōg tikmū'ūn xat, tu hōnhā' pip tikmū'ūn kummuk 'āktux'ax. Hōmā, yā hittap, tu' nūn, nūy Xanomām yōg hām'āktux 'āpak, ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat, tu hāmyūmmūg xexkah. Pāyā nūntek xip, tuk mūn hāmyūmmūg yīn koxuk xe'ēgnāg.

³² 'Āmnīy mō'nāp-tup 'īhā Topa te hōnhā' pip tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' xūygāp-tup, ha Nīn yōg tikmū'ūn te hōnhā' pip tikmū'ūn kummuk 'āktux'ax, yāyhāhup 'ohnāg hah. Hōmā Yōn te Topa pupi hām'āktux, nūy ta tikmū'ūn pu' xuk-tux, tu Topa te Nīn yōg tikmū'ūn tu' gāy 'āktux, ha nōm tikmū'ūn te yāyhāhup, tu hāpkummūgā'ax kux, pa hōnhā' pip tikmū'ūn te yāyhāhup 'ohnāg, tu hāpkummuk mīy pax, ha Yōn xexka kutōgnāg, yāk mūn xexka xe'ēgnāg. Ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox te Topa yōg kūyānām
'āktux

³³ Tu xe hām'āktux, nūy
Topa yōg hāpxopmā'ax
yūmmūgā', hu:

—Tikmū'ūn te kūyānām
tat'ax paha', tu mīmpe yīmū'
xix, nūy hāptupmā max,
yīy tikmū'ūn te mīptut ha
mōxakux, tu hāmpēnām
max, pa nax kopa' xuk
'ohnāg kūyānām tat'ax, ka
mō'nīy. Yā kūyānām max te
hāptupmāhā', ha tikmū'ūn
xohix tep-tup pax.

³⁴ 'Ūpa te kūyānām putuk.
'Ūpa tup te' kuxa hittupmāhā',
pāyā' pa ku'uk te' kuxa
hittupmā 'ohnāg, tu yāyhā
hāpkoxtap.

³⁵ 'Ōg pa 'āti, 'ōg kūyānām
tat'ax xaxok hok, ka yāyhā
hāpkoxtap, kaxīy Topa yōg
hāmyūmmūg xaxok hok
kamah, xayīy Topa yōg putat
hā mōg kuma mōg.

³⁶ Kūyānām te mīptut kopa'
xakot, tu hāptupmāhā', ha
kaxīy 'āte hām'āktux'ax hā
xa hāmyūmmūgāhā', pūyīy
hāmyūmmūg, nūy yōgnū
hām'āktux pu' yīpkox pi', nūy
'ākuxa tu hittup. 'Ūkux. Kaxīy.

Yeyox te' xexka xop pu
hām'āktux

³⁷ Tu hām'āktux kux, 'īhā
Paniye xop yōg tik te' xānāhā',
pu' xit, ha ta' mōg tik pet hah,
tu' xit,

³⁸ ha Paniye yōg tik te:

—Pute 'ūm? Teptu 'āxit,
pāyā 'ap yāy yīm 'ūm pix'ah?
Kaxīy.

³⁹ Ha:

—'Āte xa hāmyūmmūgāhā'.
'Āxop te kānēy xām pix, xix
kānēy xo'op'ax xām pix,
pa 'āxop kuxa kopa tupmā
'ohnāg, ha yāy 'īgā, yā 'ākopa
kummuk xix yāykix yāy
tukmīy pax.

⁴⁰ 'Āpu-tox kummuk xop, tu
hāmyūmmūg 'ohnāg. Topa te
'ākuxa mīy xix 'āyīn xax mīy,
pūyīy 'ākuxa tup, xix 'āxax, pu
tu' max.

⁴¹ 'Āpu, 'ōg hāpxop hōm 'ūhok
xop pu', nōm hāpxop xate
kānēy kopa' xex, tu tu' hok
hōm, nūy 'ākuxa tupmā'.

⁴² —'Ākuxānōg, 'āxop Paniye
xop! Xate mīxux xuxpex te
100 pop, 'ūmā yīmū putup,
tu Topa pu popmāhā te
10, pa xate hāmyok mīy'ax
xaxok, xix Topap-tup pax
xate' xaxok. Yā' max hāmmax
xohix mīy, tu' xaxok 'ohnāg.

⁴³ —'Ākuxānōg 'āxop Paniye
xop! 'Āxop te mīmpe yūm'ax
max xak, Topa pet kopa tu'
xup, tu' yūm, tup-tup pu
tikmū'ūn 'āxānā', hu: Notot.
Kaxīy. Nūy 'āxexka 'āktux
kōmēn tu'.

⁴⁴ —'Ākuxānōg, 'āxop te
xukpot putuk, ha tikmū'ūn te
'āyīmū hāpkumep, tu' xukpot
pēnā'ah. 'Ūkux. Kaxīy.

⁴⁵ Ha hāmyūmmūg xop yōg
tik te:

—Nāy, xatek mūg mānōg
kamah! Kaxīy.

⁴⁶ Ha:

—'Ākuxānōg, 'āxop hāmyūmmūg
xop! 'Āxop te tikmū'ūn xat, tu
hāpxop putux tatnāhā', ha 'īm
hā' tot 'ohnāg, pa 'āxop te nōm
mō'nīynām 'ohnāg.

47 'Ākuxānōg! Hōmā
tikmū'ūn hittap te Topa pupi
hām'āktux, nūy tikmū'ūn pu'
xuktux, ha 'ōg mōnāyxop
hittap te' kix, ha 'āxop te nōm
hām'āktux xop pu xukpot
maxnāhā',

48 pu tikmū'ūn xohix
yūmmūg, yā 'āxop te 'ōg
mōnāyxop kummuk putuk.
Mōnāyxop te' kix, ha 'āxop te'
yōg xukpot maxnāhā',

49 yīy Topa te hāmyūmmūg,
tu hām'āktux, hu: “Āte
yāy pupi hām'āktux'ax xop
mō'pok putup, pu tikmū'ūn
pu hām'āktux, ha tikmū'ūn te'
yāg kix putup, xi' yāg xūygāp-
tup.” Kaxīy.

50 Yīy Topa te hōnhā'
pip tikmū'ūn xūygāp-tup,
'ūyānān tu' xūygāp-tup, yā
hāmyāxatamuk xohix xexka
hā tikmū'ūn kummuk te Topa
yōg tik xop kix.

51 Tikmū'ūn hittap te 'Ameo
putex hām'āxap, yā 'Anāo
kutok 'Ameo putex, tu Topa
yōg xop xohix kix, tu mōktu
Yakanit putex, nōm Topa pet
kopa' xip, nūy nōm pu xokxop
mō'hap nūy haxyā', pāyā tik
kummuk te Topa pet kopap-
tex. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux,
yā hōnhā Topa te tikmū'ūn
xūygāp-tup, hāpkummuk xohix
mīy ha' xūygāp-tup, nūy
hāpkummugā'ax hā pago.

52 –'Ākuxānōg, 'āxop
hāmyūmmūg xop! Topa te xa'
hōm pipkup mō'hāmyīnnīn'ax,
nūy hāmyūmmūg'ax xōn, pāyā
'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg,
tu' xat hok pu tikmū'ūn
yūmmūgā hok kamah. 'Ūkux.

Kaxīy.

53 Tu' mōg, ha hāmyūmmūg
xop xix Paniye xop gāy, tu
Yeyox 'āktux kummuk, tu'
xupmāhīy, tu' yīkopit,

54 tu Yeyox yōg hām'āktux'ax
hā' kopit, tu' xupak, pūyīy
hām'āktux kummuk.

12

Yeyox te Mō'āmā'ax 'Āktux

1 –'Ōg pa 'āti! Paniye xop
mō'āmā', yā' pa mūn max,
pāyā' kuxa kummuk, tu' koit
pax, tu pām yōg tokatogā'ax
putuk, ha pām kopa' xip, tu'
mōmmāhā tu mōktu xexkah,
ha kaxīy Paniye xop mō'āmā
tikmū'ūn kopah, tu mō'āmā
mūn mīy.

2 Tikmū'ūn kummuk te
yāy yōg hāpkummuk mīy'ax
xaptop, tu mō'nīy, pa Topa
te tikmū'ūn xohix tu' mūg
putup, pu tikmū'ūn xohix'
pēnā'.

3 Tikmū'ūn yīy pu'ūgnāg
'āmnīy koxtap hā, pa Topa
te tikmū'ūn xohix pu' xu-
pakgāp-tup, ha hām'āktux'ax
pu'uk mīptut kopah, pa
tikmū'ūn xohix te' xuktux'ax
ka'ok, tu hām'āktux'ax ka'ok
hā' xupak putup. Kaxīy.

Tep-te' yīpkutuk?

4 Tu xe hām'āktux, hu:

–'Āxop tek mūn hā 'āxape'.
Tik xop kummuk yīpkutuk
hok. Nōm te 'āyīn xe'ep-tex,
pa 'ākoxuk putex 'ohnāg,

5 pa Topa mūn ka'ok
xe'ēgnāg, yīy nōm yīpkutuk,
nō'ōm te 'āp-tex'ax, tu
mō'ākutnā'ax Hāmgāyāgnāg

Pet ha, pu' xihip. Hamûn.
Topa mûn yîpkutuk.

6 —Putuxnâg xop 'a'
takat'ah, tu tayûmak kutôgnâg
hâ' nøy yânân, pâyâ Topa te
nôm xop xaxok 'ohnâg,

7 tu 'âxe mō'kupix, tu' xo-
hix te xîy yûmmûg. 'Ăkuxânôg
hok. Topa te putuxnâg xop
xohip-tup kutôgnâg, tu 'ăxop
mûn putup xexkah. Kaxîy.

*Yâ' max Kunnix 'ăktux 'ănôy
pu'*

8 Tu xe hām'ăktux, hu:

—Ūgmûn ya Tikmû'ûn
Kutok, tu xa hām'ăktux
nâm. Tikmû'ûn te' xohix pu
hām'ăktux, hu: 'Ūgmûn yâ
Yeyox yôg, kaxîy, kopxix 'âte
hām'ăktux putup, tu pexkox
yôg nû'pok xop pu' xuktux
putup, hu: Hamûn yâ yôgnû'.
Kaxîy.

9 Pa tikmû'ûn te' xohix
pu hām'ăktux, hu: 'Ak mûn
yâ Yeyox yôg'ah, kaxîy, tuk
mûn hâ yâyhâhup tu' xuktux,
kopxix 'âte hām'ăktux putup,
tu pexkox yôg nû'pok xop
pu hām'ăktux putup, hu:
“Hāmûn 'ap yôgnû'ah.” Kaxîy.

10 —Tikmû'ûn tek mûn
'ăktux kummuk, puxix Topa
xaxogâp-tup, pa tikmû'ûn te
Topa Koxuk 'ăktux kummuk,
puxix Topa xaxogâp-tup
'ohnâg.

11 —Yûmû yôg tik te
tikmû'ûn xat'ax te 'ăxop
môgâp-tup Topa pet hah, nûy
'âyîkopit, tu gohenanok keppa
'âyîkopit, xix 'ûxexka xop
keppa 'âyîkopit, pa kuxânôg
hok, tu xutigâhok, hu: “Pute

'ûm 'âte 'ăktux putup, 'âte
'ûggâ'?” Kaxîy.

12 Yâ Topa Koxuk
te xa hâmyûmmûgâp-
tup, tu hām'ăktux'ax xa
hâmyûmmûgâp-tup. Kaxîy.

*'Ūptexop xexka pa te
hâmyûmmûg 'ohnâg*

13 Ha tik te tikmû'ûn mûtik
tihi', tu Yeyox pu hām'ăktux,
hu:

—Notot, 'ăpu, 'ûktaknôy
mânôg, nûy hâmyûmmûgâ'.
Hômâk mûg tak xok, hak
taknôy te 'ătak yôg hâpxop
xohix pop, tu' yâgnâg 'a' hôm
putup'ah. 'Ăpu, tu' xat, pu
hâpxop koxip. Kaxîy.

14 Ha Yeyox te:

—'Ak pa te hâmyûmmûg'ah,
nûy hâpxop koxip. Kaxîy.

15 Tu xe hām'ăktux, hu:

—Ūg'ăpax max. 'Ăxupkûmîy
hok. 'Ănôy yôg hâpxop putup
hok. Tikmû'ûn hi xe'e', puxix
'ûptexop xi' hok xop te yây
putuk, yîy 'ăxupkûmîy hok, xa'
hi xe'e'. Kaxîy.

16 Tu tikmû'ûn yûmmûgâhâ',
hām'ăktux'ax hâ' hâmyûmmûgâhâ',
nûy Topa yôg hâpxopmâ'ax
yûmmûgâ', nûy xupkûmîy hok
'ăktux, hu:

—Ūptexop yôg hahâm
xexkah, ha hâpxop ta xohix
xexkah, tu ta hâpxop nûnâhâ',
tu mîptut kutôgnâg kopa
nû'xok hâ' xohix, ha nû'xip,

17 yîy hâmp'e'paxex, hu:
“Yôgnû hâpxop punethok 'âte
nûnnâhâ', pi'yâ' xex putup
'âte'? 'Întu'.

18 Nây. 'Ăte mîptut kutôgnâg
koxyôy'ax, nûy 'nôy xexka

mīy, nūy yōgnū hāpxop xohix nū'xok,

19 tu yāy pu hām'āktux'ax, hu: 'Ūghittup xexkah, tuk mūn 'ūptexop xexkah, yā hōnhā puxi', 'ak hām putup'ah 'ūxeheh. 'Ūkux. 'Ūkteknōg, huk xit'ax punethok, xix' xo'op'ax punethok, tuk kuxa hittup." Kaxīy.

20 Pa Topa te: "Āp-tox kum-muk, tu hāmyūmmūg 'ohnāg. Hōnhā, 'āmnīy hā, 'āxok putup, ha 'ū 'ūm te' pop'ax 'ōgnū hāpxop, 'ōg hāpxop xate nōm nū'xok?" Ta tu' kux. Kaxīy.

21 Tu xe:

—Kaxīy 'ūptexop xohix xakix, nōm xop te Topa keppa 'ūhok xop. Kaxīy.

Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Topa kopah

22 Tu yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Yīy 'āte xa hām'āktux, hu: 'Āxutigāhok, yīy: "Putep mūn 'āte' mā'ax?" Kaxīy, xix: 'Āte pi'ya' mūn tat'ax topixxax?" Kaxīy.

23 'Āhi'ax mūn max xexkah, ha 'āxit'ax max kutōgnāg, xix 'āyīn max xexkah, ha topixxax max kutōgnāg.

24 Putuxnāg katāmnāg pēnā'. Yā hāpxop xap xok 'ohnāg, tu hāpxop ta'ax nūnnā 'ohnāg, nūy pet kopa nū'xok, pa Topa te nōm pu hāpxop hōm, pūyī' mā'. 'Ūyūmmūg hok, xate'? Topa te putuxnāg xop putup pax kutōgnāg, pa 'āxop putup pax xexkah.

25 Tik te: "Ūkxok putup, pāyā 'ūghi'ax tox xak, nūy hāmyāxatamuk kutōgnāg nōy hi'." Kaxīy. Pa' xutigā'ax hā tik hi tox 'ohnāg.

26 Tikmū'ūn te hāxopmā kutōgnāg 'a' yūmmūg'ah, nūy tu hi tox, hu hāpxomā xexka yūmmūg 'ohnāg, hu xutigā hok.

27 'Āpu mīnnut pēnā'. 'Ūtuk max, tu' hām 'ohnāg, tu topixxax xap 'ohnāg yāy pu', ha' xax max. Hōmā mōnāyxop hittap Xanomām yāp-texop xexkah, tu topixxax max mō'tat mōg kuma', pa Xanomām xax 'ānuk kutōgnāg, ha mīnnut xax 'ānuk xe'e'.

28 Topa mūn te xax max hōm mīnnut xop pu', pu mō'tat, tu hōnhā' xip, pa hāptup 'īhā' tu tap, ha kuxap kopa mō'yōn. Yūmmūg hok xate'? Topa te xa' hōm putup topixxax max kamaḥ, xa mō'tat. 'Ākuxa yūm pu'uk Topa kopah.

29 'Ākuxānōg hok, tu yāy yōg hāpxop xak hok, nūy xit, nūy xo'op.

30 'Āmhok. Tikmū'ūn te Topa yūmmūg'ah, hu ta' xak, pāyā Topa yā 'Ātak xe'e', tu pexkox tu' xip, tu 'āpēnā max, tu 'āxix ka'ok,

31 tu yāy yōg tikmū'ūn xat, yīy 'īpkox pi' Topa pu hāmāxap, ha ta xa' popmāp-tup hāpxop xohix. Kaxīy.

Pexkox yōg hāpxop xohix

32 Tu xe:

—'Ākuxānōg hok. 'Āxop yā 'Ātak Topak-tok xop, ha

mō'āyāy xe'ēgnāg, hu 'āxat xe'ēgnāg kamah.

33 'Ōg hāpxop xohix hāmenax, nūy tayūmak pop, nūy hok xop pu' nīm. 'Āpu 'āxap tuhut nūy tayūmak tat, nūy mō'xuk ponnok, ha hāmyāxatamuk nōg putup, 'ihā' tut ponnok tup, yīy 'ōg tayūmak xeh, nūy mō'xuk pekkox kopah, ha tik kum-muk te nō' xupxet 'ohnāg, ha' kut te' mā 'ohnāg.

34 'Ākuxa te yāy yōg hāpxop xak, yīy xeh pekkox kopah, nūy yāy mūn mōg putup pekkox ha kamah, 'Ūkux. Kaxīy.

Kāmānat xop te' pēnānā' pip

35 Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy tikmū'ūn mō'ōn hok 'āktux, hu:

—'Āyok, mōg 'āxax tat, nūy hām, tu 'ōg kūyānām mō'tat.

36 Kāmānat hām 'ihā yāy xuxyā' hip, yā' xuxyā xape yāytaha', yīy 'āmuk xexka ha' mōg, tu putpu' nūn tu nūktu yāy pet ha' nūn, tu hāptopa ha' xānāhā', ha kāmānat xop te hāpxōn, tu hāpxōn mō'ka'ok.

37 Kāmānet xop hām max yāy xuxyā pu', puxix yāy kuxa hittup, ha nōm xuxyā kuxa hittup pax, hu kāmānat xop pu hāpxop popmāp-tup, tu' xat pu' xit'ax puk, ha kāmānat xop pu' hōm,

38 yīy kuxa hittup, 'ūyōg hāpxop pēnā max hah, tu mō'yōn 'okpa 'āmñy koxtap, 'ihā' xuxyā xupep.

39 'Ūxaxok hok. Paxpu mīptut xuxyā hāmyūmmūg, tu hām 'ūm hā tik te hāpxupxet nūn yūmmūg, puxi' xuxyā yāy pet pēnā max, puyīy tik tu nō hāpxop hā xupxet hok.

40 'Āxop kamah mō'ōn hok, nūy 'āmñy xohix hā pēnāmax. 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup putpu', ha hām 'ūm hāk nūn putup, 'ap 'āxop tek yūmmūg'ah 'ūgnūn'ax, hu 'ōg pa 'āti!' Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Kāmānat max

41 Ha Pet te:

—Yāyā', 'ok xatek mūg pux-ehnāg pu' hāmyūmmūgāhā', tu hām'āktux hā hāmyūmmūgāhā', pe tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgāhā'? Kaxīy.

42 Ha hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tik te hāmyūmmūg, tu hām max yāy xuxyā pu', ha' xuxyā kuxa yūm ka'ok nō'ōm kopah, tu' xat, puyīy kāmānat xop hā māxap, nūy hāpxop xohix pēnā max, tu 'āmñy xohix 'ihā tikmū'ūn kāmānat xop xīnnā max.

43 Ha' xuxyā nūn putpu', tu kāmānat pēnāhā', ha' hām max, hu' kuxa hittup xexkah.

44 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūxuxyā te kāmānat pu hām'āktux putup, hu: "Hōmā xate yōgnū hāpxop pēnā max. Hōnhā yōg hāpxop xohix pēnā'ax, nūy xeh max, tu yōgnū kāmānat xop xohix xat'ax kamah." Kaxīy.

45 Paxpu kāmānat hāmp'e'paxex, hu: "Yāk xuxyā mōg, tu

putpu' nūn 'ohnāg," kaxīy, tu' pit xop kute'ex kummuk, xi' hex xop kute'ex kummuk, xix kenmuk xo'op xexka tu mōktu' paptux, tu' xit xexkah, tu' hām 'ohnāg,

46 puxi' xuxyā nūn mō'ka'ok, 'ap kāmānat te' yūmmūg'ah, ha' gāy, tu: Mōg, mōg, nūy 'āpep! Kaxīy. Tu' kix hā' yānān putup, 'ūyīpkox 'ohnāg hah.

47 —Kāmānat te yāy xuxyā pu' hām, tu hāmyūmmūg, tu' xuxyāp-tup'ax yūmmūg, ha' yīpkox 'ohnāg, puxi' xuxyā te' kix kakixnāg, 'ūp-tox ka'ōgnāg hā' kix putup.

48 Pa kāmānat nōy te yāy xuxyā pu' hām, tu' nōm tep-tup'ax yūmmūg 'ohnāg, hu 'ūhām kummuk, puxi' xuxyā te' kix kutōgnāg putup. Topa te tikmū'ūn hōm punethok, puxi' xat pu tu' hām punethok 'ūyānān tu'.

Tikmū'ūn te Yeyox hā yāy tukmīy

49 Tu xe:

—Ūgnūn nūy Topa gāy 'āktux, ha Topa gāy tikmū'ūn kummuk tu'. Kuxap te hāmpuk, hā kaxīy Topa te nōm tikmū'ūn xūyġāp-tup. Paxpu hāmpuk nōmhā, kopxik hittup.

50 Tikmū'ūn te kōnāg kox hā' mōxakux pup-tox pix, ha kaxīy tikmū'ūn tek xūyġāp-tup, tu mōktu' xūy xexkah, yīk kuxa teknōg.

51 'Ok 'āmpē'āpaxex, hu: "Yeyox nūn pu hāpxexka xohix yōg kuxa māmā," kaxīy? 'Āmhok. 'Ap hamūn'ah.

Ūgnūn pu tikmū'ūn te yāytuk-mīy,

52 'Ūxape xop te 5 te yāytuk-mīy putup, ha 3 yāytuk-mīy putup 2 nōy mūtik, ha 2 yāytuk-mīy putup 3 mūtik.

53 Yā 'ātak xop tek-tok pit xop mūtik yāytuk-mīy putup, hak-tok pit xop te' tak xop mūtik tuk-mīy putup yāy tu', 'ūtut xop tek-tok hex xop mūtik yāytuk-mīy putup, hak-tok hex xop te' tut xop mūtik tuk-mīy putup yāy tu', ha' yīpxox mūk tut xop te' xetut xop mūtik yāytuk-mīy putup, ha' xetut xop te' yīpxox mūk tut xop mūtik kūmīy putup. Kaxīy.

54 Tu tikmū'ūn pu hām'āktux kamah, hu:

—'Āxop te texgōy pēnāhā', tu: "Tex tip-tup." Kaxīy. Yā tehax xe'ēgnāg. Yamūn.

55 Ha 'āmuuh xexka mō'ko'uk, ha: "Hāmpukpex mīy putup." Kaxīy. Yā' pukpex. Yamūn.

56 'Ok hāmyūmmūg hok xate'? Yā 'āpa hitop tu max, pāyā 'ākuxa kummuk! Tu hām yōg hāpxop yūmmūg, xix hāmnōgnōy yōg, pa hōnhā Topa te hāpxopmā ka'ok, ha xate' yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

'Ūgāy kuxyāhā'

57 Tu hām'āktux kux putup, hu:

—Teptu 'āxop te yāy yīkopit hok, nūy hāpxopmā'ax yūmmūg hāmāxap, pe' kummuk, pe' max?

58 Tik te 'ākupex, tu pa te hāmyūmmūg xop ha 'āmōgāp-tup, 'āpu, nūmūtik mōg,

ʔhā yāykix kuxyāhā', ka hāmyūmmūg xop xa' hōm xonat xop pu, pu mōg ʔat hah, nūy xip ka'ok.

⁵⁹ ʔāte xa hāpxe'e ʔaktux: Xate ʔā xupap-tup hok, ʔhā xate pago hok tayūmak xexka hā. Kaxīy.

13

ʔpu, hāpkummuk mīy kux, ka ʔaxok

¹ Ha' nūn tikmū'ūn, tu hām'aktux Yeyox pu', tu hāpxexka yōg tikmū'ūn xat'ax Pinat ʔaktux, ha hōmā' xat pu xonat xop tik xop kix, ha hāpxexka Ganinet yōg tik xop xakix, ʔhā hāpxop mō'hap, nūy Topa pu' haxyā'.

² Ha Yeyox te:

—Ganinet yōg tik xop xakix. Putep hāmpē'āpaxex? ʔok tik xop kummuk xe'e ʔhōm? ʔok Ganinet yōg tikmū'ūn nōy max?

³ ʔāmhok. Xate yāyhāhup hok, nūy ʔōg hāpkummukgā kux hok, hu ta xakix putup kamah, tik xop putuk.

⁴ ʔok xate xip'ax Xino'e yōg tik te 18 yūmmūg? Mīptut tox te yāy koxyōy, tu tik yīmū' koxyōy tu tu' nāhā', tu' kix. ʔok tik kummuk xe'e nō'ōm? ʔok kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn nōy max?

⁵ ʔāmhok. Xate yāyhāhup hok, nūy ʔōg hāpkummukgā hup hok, hu ta xakix putup kamah, tik xop te 18 putuk. Kaxīy.

⁶ Tu hām'aktux'ax hā' hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā, nūy tikmū'ūn yāyhāhup

ʔaktux, pu tu hāpkummuk mīy kux, hu:

—Tik te hāpxa'ax tu' xip, ha nanūy kup xip, pa mīnta ʔūm xip ʔohnāg,

⁷ ha kāmānat te hāpxop pēnāhā', ha' xuxyā te: “Pēnā! Hāmyāxatamuk tikoyuk hā ʔāte mīnta ta xak, pa' xip ʔohnāg. Mōg, tu' kup xak, ʔūkummuk hah, pu mīnta kup nōy xok hām kopah.” Kaxīy.

⁸ Pa kāmānat te: “Nāy, ʔūxup nōg, tu hāmyāxatamuk nōy hip. ʔāte' kup yīmap kot putup, tu ʔanop hāpkox kopa' xuk putup,

⁹ ha hāmyāxatamuk nōy nōg, kopxix tu ta' pēnā', pe tut max, tu mīnta punethok ʔūta xupep. ʔūkup kummuk, tu mīnta ʔohnāg tu ta panipnāg, kopxi' xak.” Ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox te ʔūn hittupmāhā ʔhā nit xap

¹⁰ Hāpxip kutōgnāg ʔhā, nit xap ʔhā, Yeyox te Topa pet kopa hāmyūmmūgāhā',

¹¹ ha ʔūn xip, tu hāmyāxatamuk xohix te 18 hā xām xok, ha yāmīy kummuk te' pakutnāhā', ha' xām yok ʔohnāg,

¹² ha Yeyox te' pēnāhā', tu' xānāhā', hu:

—Mā', yā hāg, Kaxīy.

Tu xe':

—Topa te ʔāhittupmāhā! Kaxīy.

¹³ Tu ʔūn yīmū' yīm xex, ha' yok, tu Topa max ʔaktux.

¹⁴ Pa tik te Topa pet kopa' xat, tu' gāy, Yeyox te nit xap hā' tikmū'ūn hittupmā', ha'

gāy, tup-tup nōg, hu tikmū'ūn
pu hām'āktux, hu:

—Āmnīy te 6 hā tikmū'ūn
hām, tu' nūn, pūyīy hittupmā',
pa 'ap nit xap'ah. Kaxīy.
Nō'ōm Yoneo xop yōg hāptup
xe'e', ha Yoneo yōg tikmū'ūn
hām 'ohnāg nit xap 'īhā'.

¹⁵ Ha Yeyox te:

—Xate mō'āmā'. 'Āpa mūn
max, pāyā 'ākuxa mūn kum-
muk! Tikmū'ūn te mūnūytut
tak xip, 'ok pe yohmēn xip, tu'
hīy tu' xix hāmpak'ax kopah,
tu nit xap 'īhā koah, nūy mōgā
kōnāg hah, pu' xo'op, yā' max,

¹⁶ pa 'ūn xip, tu mōnāyxop
hittap 'Amanām hā' mōkputox,
ha Hāmgāyāgnāg te' xām hīy
ka'ok, tu hāmyāxatamuk xohix
te 18 hā' hīy. Teptu 'āxop tek
tux hok pu' xut hok pu mōg?
Kaxīy.

¹⁷ Ha' gāy xop te yāyhāhup,
tu' yīy 'ohnāg, 'īhā tikmū'ūn te
Yeyox yōg hāpxopmā'ax xohix
putup pax, tu' kuxa hittup.

Mōytat xap

¹⁸ Ha Yeyox te hām'āktux,
nūy Topa yōg hāpxopmā'ax
yūmmūgā',

—Topa te tikmū'ūn xat te
xīy? 'Ok xate' yūmmūg? 'Āte
xa hāmyūmmūgā'ax, hu:

¹⁹ Tik te mīpkup mōytat
xap paha', tu hāpkot, ha'
kopa' xok, ha xokax, tu'
tuk, tu mōktu mōytat kup
xupax, ha putuxnāg te yāy
pet mīy mīmmāg kopah.
Kaxīy tikmū'ūn kutōgnāg te
Topa pu' yīpkox pip hāmāxap,
hak-nāy tu tikmū'ūn nōy
yīpkox pip, ha tikmū'ūn nōy
xohix nōg nōy nā' mōgāhā',

tu mōktu xohix. Ta tu' kux.
Kaxīy.

Tokatogā'ax

²⁰ Tu xe' yīkopit, hu:

—Topa te tikmū'ūn xat te
xīy? 'Āte xa hāmyūmmūgā'ax,
nūy Topa yōg hāpxopmā'ax xa
hāmyūmmūgā' hu:

²¹ 'Ūn te pām yōg
tokatogā'ax paha', tu' xap
xoxitix tinik kōnōn kopa'
kanop, tu mōktu 'ūpohot,
ha pām mōmmāhā'. Kaxīy
tikmū'ūn kutōgnāg yīpkox
pip hāmāxap, ha' nāg nōy
nā' mōgāhā', tu mōktu xohix
yīpkox pip. Tu ta tu' kux.
Kaxīy.

Hāmyīkox kutōgnāg

²² Yeyox te hāpkumep xix
yāy yōg tik xop, tu ta kōmēn
tu' mōg, xix xip tu xexka tu'
mōg, tu hāmyūmmūgāhā', tu
kōmēn xexka Yenoyanēn ha'
mōg,

²³ ha tikmū'ūn 'ūm te'
yīkopit, hu:

—Yāyā', 'ok tikmū'ūn
kutōgnāg te' kuxa kummuk
xit, nūy tu kuxa max 'ūyānān
tu' tat? Kaxīy.

²⁴ Yīy Yeyox te:

—Āpu, hāpxopmā punethok,
nūy hāmyīkox kutōgnāg
hā' mōxakux. Tikmū'ūn
punethok mōxakux putup,
pa' mōxakux 'ohnāg, tu ta yā
'ātihi'.

²⁵ —Ha mīptut xuxyā yok
putup, tu mō'yīnnīn'ax hā
mō'yīnnīn, 'īhā 'āxop tihī'
hāptopa, tu' xānā-tup, hu:
“Hāpxōn, hāpxōn,” kaxīy, pa'
xuxyā te: “Kōmēn 'ūm yōg
'āxop? 'Āte 'āyūmmūg'ah,

'apxõn putup'ah, xayĩy pexkox ha mõxakux hok."

²⁶ Ha 'ãxop te hãm'ãktux putup, hu: "Ûgmũ'ãte hãpxop mähã 'ãmütik, nũy ta xo'op. Xate yõg kõmẽn kopak hãmyũmmũgãhã.'" Kaxĩy.

²⁷ Ha 'yãnãn tu hãm'ãktux putup, hu: "A 'ãte 'ãxop yũmmũg'ah. Mõg, mõy, nũy 'ãpep, yã 'ãxop te hãpkummuk mĩy pax!" Kaxĩy.

²⁸ Ha Topa te' xat yãy yõg tikmũ'ũn pexkox tu', ha 'ãxop te pẽnãp-tup hãptox tu', tu mõnãyxop pẽnãp-tup, ha pexkox kopa' pip, ha mõnãyxop hittap 'Amanãm pẽnãp-tup, xix mõnãyxop 'Iyak, xix mõnãyxop Yako pẽnãp-tup pax xix Topa pupi hãm'ãktux xop pẽnãp-tup, 'ĩhã hãptopa 'ãtihi', ha mõ'ãxakux putup, pa mõ'ãxakux 'ohnãg, tu potap-tup, hu 'ãxox kãyãhã', 'ãxũy xexka tu'.

²⁹ Ha hãpxexka xohix yõg tikmũ'ũn nũn putup, hãptox tu' nũn putup, nũy 'ãmuk xexka mĩy, tu' mãm putup, nũy tu' xit, tu Topa pu' yĩpkox pip.

³⁰ Pa nõm xop mõxa tap xop hã' ka'ax putup, ha nõm ka'ax hã nõm nũn, tu' mãxap putup. Ta tu' kux. Kaxĩy.

³¹ Hãpxip 'ohnãg 'ĩhã Paniye yõg tikmũ'ũn nũn, tu:

—Mõy, mõg. 'Ûxat'ax 'Enot te 'ãp-tex putup! Kaxĩy.

³² Ha Yeyox te:

—Mõg, 'ãte mõ'ãpok, xa nõm mõ'ãmã'ax pu hãm'ãktux, hu: 'Ãte' xupepmãhã yãmĩy

kummuk, tu tikmũ'ũn hit-tupmãhã', 'ãte' hõnhã' mĩy, xix hãptup hã, nũy hãptup nõy, kopxix hãpxopmã'ax kux.

³³ 'Ûgmõg putup kõmẽn Yenoyanẽn hah, yã hõnhã 'ãte hãpkumep putup, xix hãptup, xix hãptup nõy hãpkumep putup, nũy Yenoyanẽn tuk xupep, pu tikmũ'ũn tek putex, tu Topa pupi hãm'ãktux xop kix, yã hõmã nõm xop xohix kix Yenoyanẽn kopah.

³⁴ —'Ûg'ãpax, kõmẽn Yenoyanẽn yõg tikmũ'ũn! 'Ãxop te Topa pupi hãm'ãktux xop punethok kix, Topa te kõmẽn ha nũ' pok tik xop, ha xate mĩkaxxap xexka tux hã' kix. Xokakkak tek-tok xãnãhã', nũy mõ'tat yãy kaka, hã kaxĩy 'ãte kõmẽn yõg tikmũ'ũn xãnãhã', pãyã 'ũgha 'ãnũn putup 'ohnãg.

³⁵ Yĩy 'ãpet 'ũhok yũm putup, ha xatek pẽnãp-tup 'ũxehel, 'ĩhã 'ã 'ãktux, hu: "Topa te yãy 'ãxet'ax hõm xa', pu nũ'. Pũyã xa hãmmax nã'." Tu ta tu' kux. Kaxĩy.

14

Yeyox te tik hittupmãhã'

¹ Ha nit xap nõy 'ĩhã Yeyox te Paniye yõg tik ha' mõg, tu' pet ha' mõg, ha yã' xexkah, ha tikmũ'ũn te' pẽnã ka'ok Yeyox,

² ha tik nũn, 'ũyĩpkup mõm, xix patakup, tu Yeyox ha' nũn,

³ ha Yeyox te hãmyũmmũg xop pu hãm'ãktux, xix Paniye xop pu hãm'ãktux, hu:

—Mõnāyxop hittap Mõyyex te Topa yõg xat'ax kax'āmi'. 'Ok xat hok pu tikmũ'ũn hit-tupmā hok nit xap hā? Kaxīy.

4 Ha' yīy 'ohnāg, yīy Yeyox te tik pakut mūg, tu' hittupmāhā', tu' pet ha mõ'kutnāhā',

5 tu' xexka xop pu hām'āktux, hu:

—Pe 'āk-tok te hāpkox kopa mõ'nāhā', pe 'õg mūnūytut tak te hāpkox kopa mõ'nāhā' nit xap hā, 'ok hāpxip 'ohnāg 'ihā xate' xut'ax pu mõg? Yā' xut'ax mõ'ka'ok. Yā kaxīy 'āte tikmũ'ũn hittupmāhā nit xap 'ihā. Kaxīy.

6 Ha' xutigāhā', tu hām'āktux yūmmūg 'ohnāg.

Yeyox te 'āmuk xexka hā' mõg'ax 'āktux

7 'Ūyūm Yeyox, tu' xexka xop pēnāhā', ha' yūm'ax max yāyikutnāhā yāy pu', ha tikmũ'ũn te' mūtik mām yūmmūgāhā', tu hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā, nūy Topa yõg hāpxopmā'ax yūmmūgā, hu:

8 —Tikmũ'ũn yāytaha', ha' nōy te 'āxānāhā pu 'āmuk xexka ha mõg, 'āpu mõg, pa' yūm'ax max xak hok yāy pu'. 'Āmhok. Peyā tik xexka mõg kamah, ha 'āk-tõgnāg,

9 puxix mīptut xuxyā xa hām'āktux, hu: “'Āpu, yūm'ax nōy xax nūy tu yūm. Tik xexka te nū yūm'ax max putup, nūy tu yūm.” Kaxīy. Ha xate yāyhāhup, tu' yūm'ax nōy xak.

10 Kaxīy mīy hok. Pa tik te 'āxānāhā pu mõg 'ūpet

hah, 'āpu, mõg, pa' yūm'ax kummuk yāyikutnā', nūy yūm, ha tikmũ'ũn te xa hām'āktux'ax hu: “'Āmūn tek mūn hā 'āxape', mā', nūy 'ūyūm'ax max yīmū' yūm.” Kaxīy. Ha 'āhittup xexkah, yā tikmũ'ũn xohix te' pēnāhā', tu 'āxape te 'āp-tup pax pēnāhā, ha 'āhittup.

11 Kaxīy Topa te' hupmāp-tup tikmũ'ũn te yāy xexka pe' paxex, ha tikmũ'ũn te yāy pe'paxexk-tõgnāg te yāyhāp-tup xexkah. Ūkux. Kaxīy.

12 Tu Paniye yõg tik pu hām'āktux, tu tik te' xānāhā pu hām'āktux hu:

—Xate 'āmuk xexka mīy, 'āpu 'āxape xop xānā hok pu tu' xit, xix 'ānōy xop xānā hok, xip-texop xexka te 'āyīmap pip xānā hok, yā' xohix xāna hok, ka nōm xop te' yānān tu 'āxānā', nūy pago.

13 Pa 'āmuk xexka xate' mīy, 'āpu hāpxop hok xop xānā', xix hāpkumep hok xop xānā', xi' pa hok xop xānā'.

14 Hamūn. Ha Topa te xa hāmmaxnāp-tup, 'ūhok xop te xa pago 'ohnāg hah, yā Topa mūn te xa pago putup, 'ihā tikmũ'ũn te hāmyok mīy xop hi' putpu'. Ūkux. Kaxīy.

'Āmuk xexkah

15 Tik te mīmpe xit'ax tu' yūm, tu' xupak, tu hām'āktux Yeyox pu', hu:

—Tikmũ'ũn kuxa hittup, nōm te Topa yõg 'āmuk xexka māp-tup. Kaxīy.

16 Ha Yeyox te hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yõg hāpxopmā'ax

yümmügä', nŷy Topa te tikmũ'ün xānā 'āktux, hu:

—Tik te 'āmuk xexka mŷy, tu tikmũ'ün punethok xānāhā', pu' pet ha' nŷy, nŷy xit,

17 tu 'āmuk xexka mŷy, ha' puk, ha kāmānat xat, pu tikmũ'ün yümmügä', hu: “Yā' puk, mā', nŷy xit.” Kaxīy.

18 —Pa tikmũ'ün tep-tup nōg, yŷy tik puxet te: “Āte hām max nōmenax, tu tayūmak 'ūyānān tu' hōm, nŷy pop. 'Ūgmōg putup, nŷy pēnā', 'a' māp-tup'ah.” Kaxīy.

19 —Ha' nōy te: “Āte mox te 10 pop. 'Ūgmōg putup nŷy pēnā', 'ak xit putup'ah.” Kaxīy.

20 —Ha' nōy te: “Āte yāytaha, huk mōg putup'ah.” Kaxīy.

21 —Ha kāmānat nŷn put pu', tu yāy xuxyā pu' xuktux, ha' gāy, tu: “Mōg, 'āmō'ka'ok, kōmēn kotit ha mōg, nŷy kōmēn yōg tikmũ'ün hok xop nŷnnā', 'ūk pet tu nŷnnā'.” Kaxīy.

22 —Ha' mŷy, tu hāpxip kutōgnāg 'īhā putpu' nŷn, tu: “Xate' xat, ha 'āte' mŷy, pa 'āmuk xexka punethok.” Kaxīy.

23 —Ha' nōy xe mō'kutnāhā', hu: “Mōg, putat xexka hā mōg, xix putat kutōgnāg hā mōg, nŷy tikmũ'ün xapit, tu nŷnnā', pu 'āmuk xexka xohix mā'.

24 Āte hāpxe'e 'āktux xa', hu: 'Ūxexka xop 'āte' xānāhā', hap-tup nōg, hu' yōg 'āmuk xexka māp-tup 'ohnāg.” Ta tu' kux. Kaxīy.

Tikmũ'ün te Yeyox mŷtik hāpkumep'ax

25 'Āmnŷy nōy tu ta hāpkumep, ha tikmũ'ün punethok te' mŷtik hāpkumep, ha' yōkānām, tu hām'āktux, hu:

26 —Tikmũ'ün tek mŷn mŷtik hāpkumep putup, pŷyāk putup pax xexkah, tu yāy yōg xape xop putup kutōgnāg. Tikmũ'ün tek mŷn mŷtik hāpkumep, pŷyā yāy tak putup kutōgnāg, xi' mŷg tut, xi' xetut, xik-tok, xi' tutnōy xop, xi' pit xop, xi' hex xop putup kutōgnāg, xix yāy pe'paxex kutōgnāg, nŷy 'ūkputup xexkah.

27 Tikmũ'ün te yāy yōg mŷpkupnix tat hok, tu' xŷy hok 'ūgmŷn putuk, puxix yōgnŷ tikmũ'ün mŷtik hāpkumep hok.

28 Xate mŷptut tox mŷy'ax, hu 'āyūm hāmāxap, nŷy yāy yŷkopit, hu: Tayūmak xohix te xŷy yōgnŷ'? Kaxīy. Tu 'ōg tayūmak mō'kupix. Paxpu 'ōg tayūmak punethok, 'āpu, mŷptut mŷy.

29 Paxpu mŷptut hām tu' xup, pa 'ōg tayūmak kutōgnāg, puxix mŷptut kuxyā hok, ha' nōy te xa 'āktux'ax kummuk, hu:

30 “Ūpa te hāmyümmŷg 'ohnāg 'ōhōm. 'Ūyōg tayūmak xohik-tōgnāg, pāyā mō'kupix yümmŷg 'ohnāg kamah.” Kaxīy. Ta tu' kux.

31 Tu xe hām'āktux, nŷy Topa yōg hāpxopmā'ax yümmŷgä', hu:

—Hāpxexka yōg tik te' 'xat'ax, tu xonat xop xohix te

10,000 mō'pok, nŷy hāp̄xexka nōy yōg xonat xop mūtik yāykix, pa xonat xop nōy xohix te 20,000, yīy tik te tikmũ'ün 'xat'ax yũm, nŷy yāy yīkopit hāmāxap, hu: "Ok yōgnũ xonat xop ka'ok, pe xonat nōy xop ka'ok?" Kaxīy.

³² Xonat xop nōy ka'ok, puxix tik xop mō'pok hāp̄xexka nōy hah, pu ta' xexka xop tu' xax, pu yāykix kuxyā', ha hāptox tu mō'pok'ax, nŷy gāy kuxyā'.

³³ —Kaxīy 'āxop te yāy yōg hāp̄xop xohix nīm hok, hu 'ūgmũn mūtik xate hāpkumep hok kamah. Kaxīy.

'Āmot Xuxpex

³⁴ Tu xe hām'āktux, hu:

—'Āmot xuxpex mũn max, pa yāy xuxpex nōg, puxix max'ah 'ehe',

³⁵ ha tikmũ'ün tep-tup nōg, hu hāptopa mō'yōn. 'Ūg'āpax, nŷy 'āyīpkox pi'. Kaxīy.

15

Kahnēn te yāy xaxok

¹ Hāpxip kutōgnāg 'lhā tik xop nũn, nŷy Yeyox yīy 'āpax, tu gohet pupi tikmũ'ün yōg tayũmak pop, ha Yoneo yōg tikmũ'ün te nōm tik xop putup nōg,

² ha Paniye xop xix hāmyũmmũgāhā' xop te Yeyox 'āktux kummuk, hu:

Nũ tik te tik kummuk hā' xape, tu nōm mūtik xit. Yā kummuk Yeyox. Kaxīy.

³ Ha Yeyox te hāmyũmmũgāhā', ¹⁰ —Kaxīy pexkox yōg tu Topa yōg hāpxopmā'ax yũmmũgā', tu kahnēn 'āktux hā hāmyũmmũgāhā', nŷy tu

Topa te tikmũ'ün kummuk xak 'āktux, hu:

⁴ —Tikmũ'ün yōg kahnēn te 100, tu kahnēn puxet xaxok, hu' mōg, tu' xip'ax kox, tu kahnēn xop te 99 nīm, nŷy kahnēn puxet xak, tu' xak, tu mōktu xīpihi',

⁵ tu xīpihi', tu ta' kuxa hit-tup xexkah, tu' nũn putpu', tu kahnēn te' yīpak hā' tat,

⁶ tu' nũn tu nũktu xupep yāy pet tu', tu' xape xop xānāhā', xix hām yīmap ha' pip xop xānāhā', tu: "Ākuxa hittup 'ūgmūtik! Yā 'āte yāy yōg kahnēn xīpihi!" Kaxīy. Ta tu' kux.

⁷ —Kaxīy pexkox kopa' pip xop kuxa hittup xexkah, tik kummuk yāyhāhup ha' hittup xexkah, pa' kuxa hittup kutōgnāg 'lhā tik xop te yāy pe'paxex, hu: "Ūgmax." Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox te tayũmak hā hāmyũmmũgāhā', nŷy Topa yōg hāpxopmā'ax yũmmũgā', nŷy Topa te tikmũ'ün kummuk xak 'āktux, hu:

—'Ūn puxet te tayũmak 'ānuk te 10 pip, tup-xet xaxok, tu' xak, tu kuyānām hā' xak, tu' pet kunut xit max, tu' xak,

⁹ tu' xīpihi', tu' paha', tu' kuxa hittup, tu' xape xop xānāhā', xix hām hũmnāg ha' pip xop, tu: 'Ākuxa hittup 'ūgmūtik, 'āxop. 'Āte yāy yōg tayũmak 'ānuk xīpihi!" Kaxīy. Ta tu' kux.

¹⁰ —Kaxīy pexkox yōg mō'pok xop kuxa hittup, tik kummuk ta yāyhāhup ha' kuxa hittup. Kaxīy.

Tik kutok xupaha'

¹¹ Tu xe hām'āktux nūy hāmyūmmūgā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy Topa te tikmū'ūn kummuk putup 'āktux, pu tu yāyhāhup, xix hāpkummuk mīy kux. Tu hām'āktux, hu:

—Tik tek-tok pit 2, yā' xip tap,

¹² hak-tok te' nōy hā' kuhmōy te yāy tak pu hām'āktux, hu: “Ātak, 'āxok, koxix 'āte 'ōg hāpxop pop, 'ūyāg pop'ax, pa hōnhā 'āte' yāg putup, yā tayūmak putup tek putex. 'Āte' hip putup'ah, xa 'āxok. 'Ā' hōm nōmhā, 'ūyīy nōmenax, nūy tayūmak pop, nūyk mōg hāptox tu'.” Kaxīy.

—Ha' tak te hāpxop xohix koxip, tuk-tok te kuhmōy tu tu' yāg popmāhā'.

¹³ Hāpxip kutōgnāg 'ihāk-tok te 'ūyāg tayūmak pop, tu' mōg hāptox tu', tu mōktu hāpxexka puknōg tu' xupep, tu hāpkummuk mīy pax, tu tayūmak xexka xaxogānāg, ha' nōg.

¹⁴ —Ha' hok, 'ūyōg tayūmak hoknāg, ha hāmhōgnāg hāpxexka xohix tu', yīy putup tep-tex, xix hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix kix,

¹⁵ ha hāpxop 'ūm xak, nūy mā', tu: 'Ūm hōm. 'Ūgmā', kaxīy, ha' nōy te yāy yōg hām tu mō'kutnāhā', pu xapup pēnā',

¹⁶ ha putup tep-tex, hu xapup xit'ax xak, pa' hōm 'ohnāg tik te',

¹⁷ yīy yāy koxak, tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

“Ātak yōg kāmānat xop xit punethok, tu tu' hix ka'ok, ha putup tek putex.

¹⁸ Put puk mōg 'ātak hah, yāy 'Ātak pet hak mōg'ax, tu hām'āktux'ax, hu: “Ātak, 'āte hāpkummuk mīy pax, tu yāyhāhup Topa tu', xix xa tu',

¹⁹ 'Āmax, hak mūn kummuk, tu xa' hupmāhā', puk mūn yā 'āk-tok 'āktux. 'Ūktux hok puk hām 'ōg kāmānat xop mūtik.” Kaxīy.

²⁰ Tu putpu' mōg yāy tak pet hah.

—Tu mōktu' pet tu' xupep, hak-tok te hāptox tu' xip, 'ihā' tak te' pēnāhā', tuk-tok te' nōy hā kuhmōy kuxa ka', tu' mōg mō'ka'ok, tuk-tok mūg yāy kep hah, nūy tu 'āneo, ta tu' kuxa hittup tu 'āneo,

²¹ hak-tok te: “Ātak, 'āte hāpkummuk mīy pax, tu Topa pu hāpkummugāhā', xix 'āmūn pu', tu xa hupmāhā' puk mūn yā 'āk-tok 'āktux.” Kaxīy.

²² —Pāyā' tak te kāmānat xat, tu: “Mō'ka'ok, mōg, tu topixxax max popnū', pu xōnnū tat, ha hāpxop 'ūm yānām paxnū pu xōnnū tu yīpkutok ha mō'tat, ha pata xax max popnū', pu' tat,

²³ ha mūnūytut kutok tuk-tup max nūnnā', tup-tex. 'Āpu yūmū nō 'āmuk xexka mīy 'ūghittup tu'.

²⁴ Xōnnē nūn, ha yūmūg kuxa hittup. Hōmā' xok putuk, tu' hittup nōmhā, hōmā' xupaha, tu' putpu' nūn nōmhā.” Kaxīy.

—Tu 'āmuk xexka mīy!

16

25 —Hak-tok te mǎxap xip, hǎpxa xexka tu' xip, tu putpu' nūn yǎy pet hah, tu kāyǎ' āpak, xix hǎmyǎ' āpak,

26 yīy: “Pute 'ūm nūhū'? Tep tu tikmū'ūn kāyāhā yīy hǎmyǎ'?” Kaxīy.

27 —Ha: “Ātaknōy nūn, ha 'ātak xat pu mūnūytut kutok putex, 'ūkuxa hittup tu', 'ūk-tok putpu' nūn ha' kuxa hittup.” Kaxīy.

28 —Pak-tok te mǎxap gǎy, tu' mō'nǎp-tup'ah mīptut hǎ', ha' tak nūn, tu ta tu' xapit, pu mōnǎy,

29 pak-tok te: “Hǎmyǎxatamuk xohix hǎ xatek-xat, hak yīpkox xip, tu' mīy, pǎyǎ xate hǎpxop 'ūm 'a' hōm'ah, xate mot kutok kutōgnǎg 'a' hōm 'ohnǎg, puk xape xop mūtik 'āmuk xexka mīy,

30 pa 'āk-tok nōy nūn, tu' xotit xop punethok pēnāhā', tu 'ōg tayūmak hǎ' pagok, ha tayūmak nōg, ha 'āha' nūn putpu', ha xate 'āmuk xexka mīy!” Kaxīy.

31 Ha' tak te: “Xōnnū'! Hǎmyǎxatamuk xohix hǎ 'ūgmūtik 'āxip, ha 'āte yǎy yōg hǎpxop xohix popmǎp-tup xa'.

32 Yǎ' max yūmūg kuxa hittup, nūy 'āmuk xexka mīy, 'ātaknōy put pu' nūn, ha yūmūg kuxa hittup. Yǎ' xok putuk, pǎyǎ' hi', tu' xupaha', pǎyǎ' putpu' nūn.” Kaxīy. Tu ta tu' kux. Kaxīy Yeyox te tikmū'ūn yūmmūgāhā', tu Topa te tikmū'ūn kummuk xak 'āktux, puyīy yāyhāhup, xix hǎpkummuk mīy kux, nūy tu kuxa hittup.

Kāmānat te mǎxap te hǎpkohe' mīy

1 Yeyox te xe hām'āktux yǎy yōg tik xop pu', nūy Topa yōg hǎpxopmǎ'ax yūmmūgā', hu:

—'Ūptexop xexka xip, ha tik te nō pēnānā' xip, yǎ kāmānat te mǎxap, ha tik nōy nūn, tup-texop xexka pu hām'āktux, hu: “Nōm kāmānat te mǎxap te 'ōg hǎpxop xohix pēnāhā, tu hǎmyūmmūg 'ohnǎg, tu' kmū'ūn kummuk xak 'āktux, puyīy yāyhāhup, xix hǎpkummuk mīy kux, nūy tu kuxa hittup.

Kāmānat te xaxogānǎg 'ōg hǎpxop.” Kaxīy.

2 Hap-texop te yǎy yōg kāmānat ha' xānāhā', tu: “Xatep-te' mūn mīy? Tikmū'ūn te 'ākummuk 'āktux. Hōnhā xate nō pēnā kux. Puxi'.” Kaxīy.

3 —Ha kāmānat te yǎy pu hām'āktux, hu: “Ātep-te mūn mīy'ax? 'Ūkxuyǎ tek mūn putup nōg. 'Ak mūn ka'ok'ah, 'ūyīy mū' hǎpxa'. Hǎpxop 'ūhok tu' kax 'ātep-tup'ah, 'āte yāyhāhup tu'.

4 Nǎy. 'Āte' yūmmūg, 'Ūkxape xe'e xop max, ha 'āte nōm xop pu hām'āktux hǎ hāmmaxnǎ'ax, puk mūn pu hāmmax hǎ yānān, 'ū pet kopak xhip, 'ihāk xuxyǎ tek xat pu mōg.” Kaxīy.

5 —Hu' xuxyǎ yōg kāmānat nōy ha' xānāhā', xix kāmānat nōy ha' xānāhā', tu mōktu xohix, tu 'ōm te mǎxap pu hām'āktux, hu: “Hǎpxop xohix

te xīy xate ta nemēn yūmūg xuxyā pu'?" Kaxīy.

6 —Ha' nōy te: "Hep tox yōg kănēy te 100 'āte ta nemēn." Kaxīy.

—Ha: "Ta nemēn yōg pa' tappet, tu mō'kupix, hu: 50 'ūyānān tu', nūy 'ōg hāpxop yāggā xate ta nemēn." Kaxīy.

7 —Tu tik tek-nāy tu' xānāhā', tu: "Xate ta nemēn hā xīy hāpxop?" Kaxīy.

—Ha: "Āte ta nemēn xuxnāg yōg panat xohix te 1.000." Kaxīy.

—Ha xe': "Ōgnū ta nemēn yōg pa' tappet, nūy mō'kupix ha' yūm, hu: 800 nūy 'ōg 'ūyānān tu'." Kaxīy.

8 —Ha' xuxyā te hāmyūmmūg, tu' yōg kāmānat te hāpkohe mīy yūmmūg, tu hāmyūmmūg 'āktux kamah. Ta tu' kux.

—Kaxīy Topa hā' puknōg xop te hāmyūmmūg xexkah, pāyā Topa yōg tikmū'ūn te hāmyok mīy, tu hāmyūmmūg kutōgnāg,

9 yīy 'āte xa hām'āktux: Yā' max tikmū'ūn te tayūmak hā hāmmāxānā', nūy' xape xop pu hāpxopmā max, puyīy nōm xop mō'ānīynām 'ūyānān tu', 'īhā 'ōg tayūmak nōg, puxix 'āmōgā pexkox hah, xa xhip ka'ok.

10 Tik te hāmyok mīy, tu hāpxop kutōgnāg pēnā max, puxix hāpxop xexka pēnā max kamah. Kaxīy tik kummuk te hāpxop kutōgnāg pēnā kummuk, puxix hāpxop xexka pēnā kummuk kamah.

11 Tik te hāpkohe' mīy, tu tayūmak hā' pēnā kummuk, puxix kamah Topa

yōg hāpxopmā max pēnā kummuk.

12 Xate 'ānōy yōg hāpxop pēnā kummuk, puxix tikmū'ūn kuxa 'ākopa yūm 'ohnāg, tu hāpxop max xa' hōm putup 'ohnāg kamah. Āmhok.

13 —Tikmū'ūn te yāy xuxyā 2 pu' hām hok, ka xuxyāp-xet putup pax, 'īhā' nōy putup nōg. Ha tikmū'ūn xupkūmīy, puxix tayūmak tu' hām, pa tikmū'ūn te Topa xak, puxix Topa tu' hām. 'Ūkux. Kaxīy.

Yeyox te hām'āktux

14 Ha Paniye yōg xop te' xupak, tu Yeyox hah yīxix kummuk, hu' xox yīxix, tu tayūmak hā kūmīy, hu' gāy, tu' yīxix kummuk.

15 Pa Yeyox te:

—Tikmū'ūn te 'āpēnāhā', tu: 'Ūmax, kaxīy, 'āhā, pāyā Topa te 'ākuxa kopa pēnāhā', tup-tup nōg, 'ākuxa kummuk hah.

16 —Hōmā mōnāyxop hittap Mōyyex te Topa yōg xat'ax kax'āmi, ha' nōy xop te Topa pupi hām'āktux, nūy tikmū'ūn pu' xuktux, tu hāmyāxatamuk xohix hā hāmyūmmūgāhā', tu mōktu Yoām xip, nōm tep-tox pix, ha hōnhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha hām'āpak max 'āktux, ha' xohix yīpkox pip, puyīy Topa yōg putat ha' mōg.

17 —Ha pexkox te yāy xagōgāp-tup, xix hahām, pāyā Topa yōg hāmāktux xip ka'ok, ha' xaxogā 'ohnāg.

18 —Tikmū'ūn te' xetut nīm, tu 'ūn nōy mūg, yā hāpxopmā kummuk, ha tik nōy te' nōy

xetut mŭg, nŭy yāytax, yā hāpɔpmā kumuk kamah, tu' nōy hā' xupxet. Kaxīy.

Ūptexop xexka xix Nay

19 Tu xe hām'āktux, nŭy hāmyŭmmŭgā', nŭy Topa yōg hāpɔpmā'ax yŭmmŭgā', puyīy Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox pip, hu:

—Ūptexop xip, tu topixxax max tat, tu ta' mīy pax 'āmuk xexkah,

20 ha tik hok xip, tu' pakut, tu' pip 'ŭptexop yōg hāmyīkox tu', 'ŭxuxet'ax Nay, 'ŭkayax punethok tu' pip,

21 tu' xit'ax 'ŭm xak, putup tep-tex hah, ha kokex xop te tik kayax xup, tu' yōyxōg hā' xup.

22 Hāpxip kutōgnāg tik hok 'āxet'ax Nay xok, ha pexkox yōg nŭ 'pok xop te' put, tu' tat, tu pexkox ha mō'tat, ha mōnāyxop hittap 'Amanām mŭtik tihi pexkox kopah, tu' hittup, 'ihā 'ŭp-texop xok kamah, ha nō hāpkot,

23 ha' xakix xop yōg pip'ax tu' mōg, tu' xŭy xexkah, tu mōnāyxop hittap 'Amanām pēnāhā', ha hāptox tu' xip pepi', pa Nay te 'Amanām mŭtik pepi' tihi',

24 yīp-texop te' xānā ka'ok, hu: “Yā 'āmāxap 'Amanām!” kaxīy, ha: “Putep mŭn putup xate?” Kaxīy. Ha' nōy te: “Ūg 'ŭm kuxa ka', 'ŭkxŭy hah. 'Āpu, Nay nŭ'kutnā', nŭy yīpkutok hā 'ŭgyōyxōg 'ŭm pix, kōnāg hā' pix. Yāk xŭy xexka kuxap kopah.” Kaxīy.

25 —Pa 'Amanām te: “Xōnnŭ', Topa te xa

hāmmaxnāhā hām tu', 'ihā Nay ha hāpkummugāhā', yā hōnhā' hittup pax 'ihā 'āxŭy,

26 ha hāpkanet xexka xip, ka mōnāy 'ŭghah, ha kamak mōg 'ohnāg 'āha ku'u mōnāy.” Kaxīy.

27 —Hap-texop te: “Nay nŭ'kutnā 'ŭktak pet hah.

28 'Ūktaknōy xohix te 5 tihi', yīy mō'kutnā hām tu', ka nŭ pip'ax ha' nŭn, hu' xŭy.” Kaxīy.

29 —Pa 'Amanām te: “Āmhok. 'A mō'kutnāp-tup'ah 'ātaknōy xop hah. Yā' xip Topa tappet, nŭy mō'kupix, nŭy yīpkox pi'. Yā' puxi'.” Kaxīy.

30 —Ha' nōy te: Yāk-tōgnāg, 'ap punet'ah. 'Ūktaknōy xop kuxa mām 'ohnāg Topa yōg tappet kopah. 'Āpu, mō Nay kutnā', nŭy taknōy xop ha' mōg. Pax pu tik xok xe'e', tu put pu hi', tuk taknōy xop pu hām'āktux, puxi' kuxa mām ka'ok hām'āktux'ax kopah, tu yāyhāhup, nŭy hāpkummuk mīy kux.” Kaxīy.

31 —Pa 'Amanām te: “Ūkuxa mām 'ohnāg Topa yōg tappet kopah, hu' mām hok tikmŭ'ŭn hām'āktux'ax kopa kamah, tu tik xop tu putpu hi 'āpak'ax, 'ihā' kuxa mām 'ohnāg.” Ta tu' kux.

17

Hāpkummuk mīy'ax xax-ogāhā', pu tu' kux

1 Yeyox te yāy yōg mŭtik hāpkumep xop pu hām'āktux, hu:

—Āmnīy xohix 'ihā hāpɔpmā'ax kummuk te'

kummukgā'ax, pa tikmũ'ün te hāpkummuk mīy, nūy nōy kummukgā', puxix Topa nōm xūyγā xexka.

² Yā' max nōm tik te' kummukgā' mūg, nūy mīkax xexka hīy 'ūmāykox tu', tu kōnāg xexka kopa tu' xok, ha' kummuk nōm te tikmũ'ün kutōgnāg pu hāpkummuk mīy'ax yūmmūgāhā'.

³ 'Ōg pa 'āti! 'Ānōy te hāpkummukgāhā'. 'Āpu' mānōg, pu yāyhāhup, ha ta xaxogā'.

⁴ 'Ānōy te xa hāpkummukgā' pax, tu xe' mīy pu tu 7, 'ihā xa tu' xak pu kummugā'ax xaxogā'. 'Āpu 'ānōy kuxa ka', nūy hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Kaxīy.

'Ūkuxa yūm ka'ok

⁵ Ha yāy yōg xop te:

—'Ūgmū kuxa mām kutōgnāg. 'Āpuk mū kuxa mām mā', pu tu mām ka'ok. Kaxīy.

⁶ Ha Yeyox te:

—'Ok 'ākuxa mām kutōgnāg? Pēnā mīm xexka kup 'āxet'ax mōytat, ha mīm xap kutōgnāg. Pax xa kuxa mām kutōgnāg kaxīy, hu ta mīm xexka kup nōy piġet pu' xat, hu: "Hām tu yāy xut, nūy kōnāg xexka kopa 'āxip, nūy kōnāg kaka yōg hām kopa 'āxok," kaxīy, puxix mīm xexka kup yīpkox pi', nūy' mīy. Kaxīy.

Kāmānat hām'ax

Tu xe:

⁷ —'Ōg kāmānat te hāpxa', pe mūnūytut pēnā', tu 'āmñīy hā putpu' nūn 'āpet tu', pāyā

xate' xapit hok pu yūhūm, nūy xit.

⁸ 'Āmhok, pāyā' xat, hu: "Hāpxop 'ūm puk, tu mōktu max, tu hāpxop ke'et, tu kānēy yīmū' xak-nāy 'ūkxit. 'Ūkxit kux yīy ta 'āxit 'ūk-nāy tu xix xo'op." Kaxīy.

⁹ Tu 'ōg kāmānat pu hām'āktux hok, nūy: "Puxi', 'āhām max," kaxīy. 'Āmhok.

¹⁰ Kaxīy 'āxop yā Topa hā kāmānat xop. Topa xat'ax xohix pu 'āyīpkox pip, xapix tu hām'āktux, hu: "'Ūgmūg hām kummuk Topa pu', 'ūxat'ax mīy puxehnāg tu'." Kaxīy.

Yeyox te tikmũ'ün xax kunut xop hittupmāhā'

¹¹ Tu ta hāpkumep, tu kōmēn Yenoyanēn ha' mōg, ha hāpxexka Xamānit te' keppa' yūm, xix hāpxexka nōy Ganinet te' xām pa' yūm.

¹² Tu' mōg tu mōktu' xupep xip tu xexka tu', ha tik te 10 pip, tu pakut, tu yāy xax kunutnām, kayax punethok tu', hāptox tu' pip xip'ax tu',

¹³ tu' xānāhā', hu:

—Yeyox, Notot! 'Ūgmū kuxa ka'! Kaxīy.

¹⁴ Ha' pēnāhā', tu:

—Mōg, 'āmānex xop ha mōg pu 'āpēnā'. Kaxīy.

Ha' mōg. 'Ūmōg, 'ihā' hittup, ha' xax tap tup xupep tu max,

¹⁵ Ha tik puxet yā hāpxexka Xāmānit yōg, yā' puknōg, tu yāy xax tap max pēnāhā', yī' putpu' nūn, tu' yīy ka'ok, tu Topa max 'āktux, 'ūhittup tu',

16 tu' kopaxux ha' nāhā',
tu Yeyox pu hām'āktux, hu:
'Āmax xe'ēgnāg! Kaxīy.

17 Ha:

—Tik xohix te 10 hittup.
Pi'yā' pip nōm tix xohix te 9?

18 Tu putpu' nūn 'ohnāg,
tu Topa max 'āktux 'ohnāg,
pāyā' puknōg puxehnāg te
Topa max 'āktux. Kaxīy.

19 Tu' puknōg pu:

—Āyok, nūy mōg, 'ākuxa
yūm ka'ok, yīy Topa te
'āhittupmāhā'. Kaxīy.

*Topa te yāy yōg tikmū'ūn
xat putup*

20 Hāpxip kutōgnāg 'īhā
Yeyox te hāmyūmmūgāhā', yīy
Paniye yōg xop te' yīkopit, hu:

—Hām 'ūm 'īhā Topa te hām
xexka xohix yōg tikmū'ūn xat
putup hām tu'? Kaxīy.

Ha:

Tikmū'ūn te' xak, tu' pēnāp-
tup,

21 'A hām'āktux putup'ah,
hu: "Hēnā', 'ūxip nūnte'," kaxīy.
'Āmhok. Xix 'ap hām'āktux
putup'ah, hu: "Pēnā', 'ōnte' xip," kaxīy.
'Āmhok. Tikmū'ūn te' pēnā
'ohnāg 'īhā Topa te yāy yōg
tikmū'ūn xat. 'Āmhok. Yā
Topa te tikmū'ūn kuxa kopa'
xat. Kaxīy.

22 Tu yāy yōg mūtik mōg xop
pu hām'āktux, hu:

—'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Ku-
tok, ha 'āmnīy punethok nōg
putup, 'īhā xe 'āxop tek mūn
pēnāp-tup, pāyā 'ak pēnā'ah,

23 ha tikmū'ūn te xa
hām'āktux putup, hu: "Hēnā',
Yeyox xip," kaxīy. Ha' nōy te:
"Pēnā', 'ōnte' xip," kaxīy. Pak

xip putup'ah. 'Āmōg hok nūy
pēnā'. 'Ak xip putup'ah.

24 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Ku-
tok, huk nūn putup mō'ka'ok,
'ūgnūn putup tex yānām
xexka putuk, ha hāpxexka
xohix yōg tikmū'ūn tek
pēnāp-tup,

25 pa hōnhāk xūy nām putup
hāmāxap, ha tikmū'ūn tek
putup nōg.

26 Hōmā tikmū'ūn hittap
te mōnāyxop Nōe putup nōg
kamah,

27 tu' xit, tu' xo'op, tu
yāytaha', tu hāmyāxatamuk
xohix hā' yīpkox pip 'ohnāg
Topa yōg hām'āktux pu', tu
mōktu Nōe te mīptut xexka
hā mō'nāhā', nōm mīptut te
kōnāg hā' mōg ha mō'nāhā',
ha tex xexkah, ha kōnāg
kox xohix nū'xip, tu' hāmna-
k hā' xupep nām, ha mōktu
tikmū'ūn xohix xakix kōnāg
kopah.

28 Ha tikmū'ūn hittap te
mōnāyxop No putup nōg
kamah, tu' xit, tu' xo'op,
tu hāpxop hāmenax, tu'
hām, tu' pet punethok, tu
hāmyāxatamuk xohix hā'
yīpkox pip 'ohnāg Topa yōg
hām'āktux pu',

29 tu mōktu No te kōmēn
Xonōm nīm, ha hāpxip 'ohnāg
'īhā kuxap te pexkox tu'
xakot, xix mīkax xap pukpex
te pexkox tu' nāhā', tu
tikmū'ūn koxyōy, 'ūpuk ha'
nōa'.

30 Kaxīy tikmū'ūn te
hāpxopmāp-tup 'īhāk nūn, hak
mūn yā Tikmū'ūn Kutok,

31 tuk nūn 'īhā xupmān
mō'ka'ok, pe yā mīptut kopa'

pip, pe yā hām tu tihi'. 'Ūhip hok, 'ōg hāpxop nīm, pūyā' pi', pāyā 'āxupmān mō'ka'ok, ka 'āxok.

³² Mōnāyxop te xa No xetut 'āktux, tu' yōkānām hu' xok, 'ūxaxok hok nō'ōm!

³³ Tikmū'ūn xak, pūyīy hi, puxix tu' xok, pa tikmū'ūn xok puxix hi xe'ēgnāg.

³⁴ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'ūgnūn putup, 'īhā tikmū'ūn 2 mō'yōn, ha yā mōgāp-tup 'ūpxet, tu' nōy nīm putup,

³⁵ ha 'ūn 2 te xuxnāg xetox xap koxyōy putup, nūy nō pām mīy, hā mōgāp-tup 'ūn puxet, tu' nōy nīm putup,

³⁶ ha tik 2 hām putup, hā mōgāp-tup tik puxet, tu' nōy nīm putup. Kaxīy.

³⁷ Ha' yōg xop te Yeyox yīy'ax 'āpak, hu' yīkopit, hu:

—Yāyā', pi'ya' xip nūhū'? Kaxīy.

Ha:

—Kuptap xop te yāy tu nū' nāhā' nūy xokxax tu hāmhūmnāg pip. Kaxīy.

18

Tik pa te hāmyūmmūg xix 'ūn hokyūm

¹ Yeyox te hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', pūyīy tikmū'ūn Topa pu hām'āktux pax, nūy kuxa teknōg hok, tu:

² —Tik pa te hāmyūmmūg, tu' xip kōmēn kopah, tu' kuxānōg 'ohnāg, hu Topa yīpkutuk hok, xix tikmū'ūn yīpkutuk 'ohnāg.

³ Ha kōmēn kopa' xip 'ūhūn, tu' hok yūm, tu 'āmnīy xohix hā tik pa te hāmyūmmūg

ha' mōg, nūy ta tu' xak, hu: “Āpu, mōknīynām. Tikmū'ūn kummuk hupmā, pu tu 'ā hāpkummugā kux,” kaxīy. Pa tik te hāpkohe' mīy, tu' kuxyā 'ohnāg.

⁴ —Ha 'āmnīy xohix hā tik te' kuxyā 'ohnāg, pa 'āmnīy xohix hā 'ūn nūn, nūy ta tu' xax, pu hāpkummuk mīy kuxyā', hu 'āmnīy xohix hā' mīy, tu mōktu tik te yāy pu hām'āktux, hu: “Āte Topa yīpkutuk 'ohnāg, tu tikmū'ūn puk yīpkox 'ohnāg kamah,

⁵ pa 'ūn te 'a' xak pu' kummuk mīy xop kuxyā', tuk kuxa teknōg, 'ūn nūn kux 'ohnāg hah. Puxi'. 'Āte 'ūn mō'nīynām putup, puk putox kummugā hok.” Kaxīy. Ta tu' kux.

⁶ Tu xe:

—Tik pa te hāmyūmmūg, pāyā hāpkohe' mīy, ha 'ūn te ta tu' xak, tu xe tu' xak, tu' hup 'ohnāg, tu mōktu tik te mō'nīynām.

⁷ 'Ok Topa te yāy yōg tikmū'ūn mō'nīynām hok, mō nōm yāy xe'ēgnāg tu'? Hamūn. Yā' yīmōgatux, tu mō'nīynām xe'ēgnāg, nōm xop te 'āmnīy xohix hā ta tu' xak, xix hāptup xohix hā, pu tu mō'nīynām.

⁸ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa te hāpkummuk mīy xop kuxyāhā', nūy yāy yōg tikmū'ūn mō'nīynām mō'ka'ok. 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup putpu'. 'Ok tikmū'ūn kuxa mām putup 'ūgkopa 'īhāk nūn? 'Īntu'! Kaxīy.

Paniye yōg tihik, xix tik te gohet pupi tāyūmak pop

⁹ Tu hām'āktux nōy hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpɔpɔmā'ax yūmmūgā', pu tikmū'ūn yāy pe'paxex max hok, nūy nōy pe'paxexk-tōgnāg hok kamah, tu:

¹⁰ –Tik 2 mōg, tu Topa pet xexka ha' mōg, nūy Topa pu hām'āktux, ha tik puxet Paniye xop yōg, xi' nōy te gohet pupi tayūmak pop,

¹¹ ha Paniye yōg tik te yāy pe'paxex max, tu Topa pu hām'āktux, tu yāy pu' xuktux, hu: “Topah, 'ūgmūn max. Tikmū'ūn xohix kummuk pax, tu hāpɔpɔp hā' xupxet, xi' nōy hā' xupxet, tu hāpkummuk mīy, nū tik kummuk putuk, tik te gohet pupi tāyūmak pop putuk, yā' kummuk, ha tak mūn max.

¹² 'Ūkxit hok xegōn pet xohix 'ihā', xix kīn pet xohix 'ihāk xit hok, nūy ta Topa pu hām'āktux, tu yōg tayūmak yāg 'āte Topa pu' hōm, yā tayūmak xohix te 10 yōgnū', hu Topa pup-xet hōm. Puxi. 'Ūkux.” Kaxīy. Pa Topa te nōm pe'paxex kummuk.

¹³ –Ha tik te gohet pupi tayūmak pop, tu yāyhāhup, tu hāptopa tu' xip 'ūgnīha', tu Topa yīpkutuk, hu pexkox pēnāp-tup 'ohnāg, tu nū' xup, tu yāy kep to'ok, tu: “Topa, 'ūg 'ūm kuxa ka', 'āte hāpkummugā pax hah.” Kaxīy. Ta tu' kux.

¹⁴ Tu xe:

–'Āte xa hāpɔpɔp 'āktux: Tik te gohet pupi tayūmak pop, tu te yāy pet ha' mōg

putpu', ha Topa te' kuxa yūmmāhā', pa Paniye yōg tik kuxa yūm 'ohnāg, Topa te' kuxa yūmmā 'ohnāg hah. Tik te yāy xexka pe'paxex, puxix Topa' hupmā', ha tik te yāk-tōgnāg pe'paxex, puxix tu yāyhā' xexkah. Kaxīy.

Yeyox xix kakxop

¹⁵ Ha 'ūn xop tek-tok tat Yeyox hah, pu' xupit, pūyīy kakxop pu hām 'ūm maxnā', ha yāy yōg mūtik hāpkumep xop te' pēnāhā', tu 'ūn xop mānōg,

¹⁶ pa Yeyox te' xānāhā', hu: –Mā'. Pūyā kakxop nū 'ūghah, tu' tux hok pūyīy nū', yā Topa te' xat putup kakxop kuxa tu'.

¹⁷ 'Āte xa hāpɔpɔp 'āktux, 'ūxaxok hok: Kakxop yīpkox pīp Topa yōg xat'ax pu', ha Topa tep-tup pu tikmū'ūn yīpkox pīp kamah, kakxop putuk, nūy Topa yōg tikmū'ūn kopa' pī'. Kaxīy.

'Ūp-texop xexka

¹⁸ Ha Yoneo yōg tik te' xat'ax, tu' nūn, tu Yeyox yīkopit, hu:

–Notot, xate yūmmūgā'ax, yā 'āmax. 'Ātep-tep mūn mīy'ax nūy 'ūghi xe'ēgnāg mō'kumak mōg? Kaxīy.

¹⁹ Ha:

–Tep tu xatek mūn 'āxet'ax max? 'Ap xip'ah tikmū'ūn kuxa max. Topa mūn pux-ehnāg max.

²⁰ Xate Topa yōg xat'ax xohix yūmmūg, hu: “'Ānōy' hā' xupxet hok, xip-tex hok, xix 'ānōy yōg hāpɔpɔp hā' xupxet

hok, xi' koit hok, xix 'ōg 'ātak
pu 'āyīpkox pi', xix 'ātut pu
'āyīpkox pi'." Kaxīy.

²¹ Ha tik te:

—A' yūmmūg. Hāmyāxatamuk
xohix hā 'āte' xat'ax yūmmūg,
tuk yīpkox xip. Kaxīy.

²² Ha' xupak, tu:

—Pāyā hāpxopmā'ax puxet
xate' xaxok, 'ap mīy'ah. Mōy,
nōmenax 'ōg hāpxop xohix,
nūy tayūmak pop, tu' nīm
'ūhok xop pu', ha Topa te
pexkox yōg hāpxop xa' xex
putup pexkox kopa, ha nūn
tu nūktu 'Ūkpe mōg. Kaxīy.

²³ Ha tik te hām'āpak, tu'
kuxa hittup 'ohnāg, 'ūp-texop
xexka tu', tu Yeyox nīm.

²⁴ Ha Yeyox te' pēnāhā', tu:

—Ūp-texop te yōg hāpxop
nīm putup hok, puxix Topa
yōg xat'ax pu' yīpkox hok
kamah.

²⁵ Ha xoktut kāmēn te
'āmuxnāg ta kup kox hā mō'tat
'ohnāg, yā hāpxopmā ka'ok
miax, pāyā 'ūp-texop te Topa
pu' yīpkox xip, yā hāpxopmā
hok xe'ēgnāg. Kaxīy.

²⁶ Ha yāy yōg xop te' xupak,
tu:

—Ū 'ūm mūn te Topa pu'
yīpkox xip'ax? Yā hāpxopmā
ka'ok xexkah. Kaxīy.

²⁷ Pa Yeyox te:

—Tikmū'ūn 'a' ka'ok'ah, pa
Topa mūn ka'ok xexkah, nūy
tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg.
Kaxīy.

²⁸ Ha Pet te:

—Pēnā', 'ūgmūg yāy pet nīm,
nūy 'āpek mōg. Kaxīy.

²⁹ Ha:

—Āte xa hāpxe'e 'āktux:
Tikmū'ūn te yāy pet nīm,

tu' xetut nīm, tu' tak yīmot
nīm, tu' tut nīm, tuk-tok nīm,
tu' nīm nūy yāyhā Topa yōg
tikmū'ūn, pu'yīy Topa nōm
xat,

³⁰ puxix Topa nōm pu
hāmmāx hā' yānān putup hām
tu', ha' hi xe'ēgnāg putup
pexkox tu', ha' kux 'ohnāg.
Kaxīy

*Yeyox te' xok'ax 'āktux, xi'
putpu hi'ax*

³¹ Ha' mōg, ha Yeyox te yāy
yōg tik xop xapit, tu:

—Pēnā', pūm, yūmū mōg
kōmēn Yenoyanēn tu', pu tik
kummuk 'ūkputex. Hōmā tik
xop te Topa pupi hām'āktux,
tu kax'āmi tappet tu', tuk mūn
Tikmū'ūn Kutok 'āktux. Yā
Topa yōg hām'āktux hittap
hāk kummugāp-tup,

³² ha puknōg xop hak
mōgāp-tup, pu 'ā tu
yāyhāhupmā', tu' yīy hep
nū'xok putup,

³³ tu 'ā' kix kakixnāg putup,
tuk putex putup, 'ūtik xok
xe'e', ha 'āmnīy tikoyuk nōg
'īhā putpuk hip-tup. Kaxīy.

³⁴ Pa yāy yōg tik xop
te hāmyūmmūg 'ohnāg.
Hām'āpak, tup-tox ka'ok.

*Yeyox te tik pa hok pu' pa
nāhā'*

³⁵ Ha ta' mōg, tu mōktu
mōxa kōmēn Yenikot
hāmhūmnāg tu', ha tik pa hok
yūm, tu putat yīka te tu' yūm,
nūy hāpxop hok xak,

³⁶ tu hām'āpak nīm 'īhā
tikmū'ūn xohix xexka nūn, tu'
yīkopit, hu:

—Tep ha' mōg tikmū'ūn xo-
hix? Kaxīy.

37 Ha:

—Kömēn Nāyane yōg Yeyox te putat ha' nūn. Kaxīy.

38 Ha tik pa hok te' xānāhā', hu:

—Yeyox, 'āmūn yā mōnāyxop hittap Namix hā 'āmōkputox, 'ūg 'ūm kuxa ka'. Kaxīy.

39 Ha tikmū'ūn nōy te' keppa' pip, tu:

—Puxi', 'āyīy hok. Kaxīy.

Pa' yīy nōy ka'ok, hu:

—'Āmūn yā mōnāyxop hittap Namix hā 'āmōkputox. 'Ūg 'ūm kuxa ka'. Kaxīy.

40 Ha Yeyox tu tu' hup, tu' xat, pu nūnnā', hu nūnnāhā', ha' yīka' xip, ha Yeyox te:

41 —Xatep-tek putup 'āte xa' mīy? Kaxīy.

Ha:

—Notot, 'Āte hām 'ūm pēnāp-tup. Kaxīy.

42 Ha Yeyox te:

—'Āpu, hāmpēnā'. 'Ākuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, yīy Topa te 'āpa maxnāhā'. Kaxīy.

43 Hāpxip 'ohnāg 'ihā hāmpenā max, tu' kuxa hittup xexkah, tu Topa max 'āktux, xix Topa ka'ok 'āktux, ha tikmū'ūn te' pēnāhā', hu Topa max 'āktux kamah.

19

Yeyox xix Yakeo

1 Yeyox te kōmēn Yenikot tu' xupep, tu' kotit ha' mōg,

2 ha tik 'āxet'ax Yakeo xip. Hamūn te puknōg yōg gohet pupi tayūmak pop, tu tikmū'ūn yōg tayūmak pop, tup-texop xexkah,

3 tu Yeyox pēnāp-tup, nūy tu' yūmmūg, pāyāk-tōgnāg, 'a'

tox'ah, ha tikmū'ūn xexka punethok, yīy' pēnā 'ohnāg.

4 Tikmū'ūn xop mōg 'ihā tik yokoma' mōg, tu mōktu' nōy hip, tu' kup xexka piget pepi' mōg, tu' xip ha mōkahmāg, nūy Yeyox pēnā', putat ha' nūn hah,

5 tu' xupep, tu mōkahmāg tu' penāhā', tu Yakeo pu hām'āktux, hu:

—Yakeo, hām tu 'ānū mō'ka'ok, Hōnhā 'ūkxip'ax 'āpet kopah. Kaxīy.

6 Ha' kuxa hittup, tu hām tu' nāhā', tu hām tonnok, tu yāy pet ha' mōgāhā', 'ūkuxa hittup tu'

7 Ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tup-tup nōg, hu:

—Yeyox te tik kummuk hā' xape', tu tik te hāpxop hā' xupxet mūtik mōg, nūy xihip, nūy tu xit. Kaxīy.

8 Ha' xit kux 'ihā Yakeo yok, tu hām'āktux Yeyox pu, nūy tikmū'ūn xupax, tu:

—Yōgnū hāpxop xohix 'āte' koxip putup, nūy xahix nīm 'ūhok xop pu'. Hōmā 'āte' nōy yōg tayūmak puxet hā' xupxet, kopxix hōnhā nōm pu tayūmak tehomī te 4 popmāp-tup, 'ūnōy yānān tu'. Kaxīy.

9 Ha Yeyox te:

—Hōnhā Topa te 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu', xix 'āxape kuxa kummuk xit kamah, 'āxape te 'āpet kopa tihi'. 'Āmūn yā mōnāyxop hittap 'Amanām hā 'āmōkputox kamah.

10 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn, nūy tikmū'ūn xax, nūy xaxnām, nōm tikmū'ūn te Topa yōg putat

xak, 'ũ mōgā, puyīy Topa yōg putat ha' mōg 'ūxeheh. Kaxīy.

Tayūmak 'ānuk te

11 Ha hām'āpak tikmū'ūn te', 'ihā Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', pūyīy Topa pu hāpxopmā max, ha kōmēn Yenoyanēn hāmhūmnāg tu Yeyox xip, tu yāy yōg xop yūmmūgāhā', ka' pe'paxex, hu: "Topa te tikmū'ūn xop xohix xat putup nōmhā," pāyā 'ap xohix xat'ah nōmhā,

12 yīy Yeyox te:

—Tik te' xat'ax yāy kutok mōg hāpxexka nōy tu', hāptox tu' mōg, nūy yāyhā hāpxexka yōg tik te tikmū'ūn xohix xat, nūy hāmyāxatamuk kutōgnāg nōg, puxix putpu nū'.

13 Tu kāmānat te 10 xānāhā', tup-xet pu tayūmak puxet hōm, xix kāmānat tuk-nāy tu' hōm tayūmak puxet, tu mōktu xohix pu tayūmak puxet hōm, tu: "Hāpxop hāmenax nūy tayūmak punethok pop, tu mōktu 'ūkxupep put pu'." Kaxīy.

14 —Tu' mōg, pāyā 'ūyōg tikmū'ūn tep-tup nōg, tu tik xop mō'pok hāptox tu', 'ōm xat'ax ha mō'pok, nūy nō: "Ūgmū'āte 'āp-tup nōg. 'Āpu, xihip hāptox tu'. Putpu 'ānūn hok, nūy mū'ā xat." Kaxīy.

15 —Pa hāmyāxatamuk kutōgnāg nōg 'ihā' xupep putpu', tu kāmānat te 10 xānāhā', nōm xop te' yōg tayūmak pop, tu hāpxop hāmenax xi' nō' nōy yānān nūy tayūmak xexka pop, ha' xat'ax

te tik xop te 10 xānāhā nūy' yīkopit, nūy tayūmak xohix te xīy tik xop te' pop yūmmūg.

16 Ha kāmānat hāmāxap nūn, tu: "Āte 'ōg tayūmak hā tayūmak nōy te 10 pop," kaxīy.

17 Ha' xat'ax te:

—Yā' max, 'āhām max. 'Āte mō'ākutnāp-tup kōmēn xohix te 10 hah, xa pēnānā' xip. Kaxīy.

18 —Ha kāmānat tuk-nāy tu' nūn, tu: "Ōg tayūmak hā 'āte tayūmak nōy te 5 pop." Kaxīy.

19 —Ha: "Āte mō'ākutnāp-tup kōmēn xohix te 5 hah, xa pēnāhā' xip." Kaxīy.

20 —Ha kāmānat te ka'ax tu' xip, tu' nūn, tu: "Nō pa 'ōg tayūmak. 'Āte topixxax hā' kīy, tu' xaptop,

21 'ūgkuxānōg tu'. 'Āte 'āyīpkutuk, 'āmūn xupkūmīy hah. Xate 'ānōy yōg tayūmak paha', ha tik nōy te hāpxop xap xok, ha 'āmūn te nō nūnnāhā'." Kaxīy.

22 —Ha' xat'ax te: "Āhām kummuk. 'Āte 'ākopit'ax, 'ōg hām'āktux'ax hā 'āte 'āhām kummuk yūmmūg. Xatek xupkūmīy 'āktux, tu 'ātu hāpxop nūnnā'āktux.

23 Pax xa yōgnū tayūmak ma'āg kopa' xex, pu tikmū'ūn nōy hāpxop hāmenax, puxix tayūmak tu xohix punethok nōmhā." Kaxīy.

24 —Tu tikmū'ūn te' yīmmap tu 'ōm pip pu hām'āktux, hu: "Tayūmak xut tik tu', tu tik nōy pu' hōm, tik te tayūmak te 10 pop pu' hōm." Kaxīy.

25 —Ha tikmũ'ũn te: “Yã' pip tayũmak punethok, yã' pip tayũmak te 10.” Kaxĩy.

26 —Ha: “Åte xa hãpxe'e 'ãktux: Tikmũ'ũn te hãpxop punethok pip ha hãpxop nõy nã' mōg'ax tu mōktu yã' xohix, ha hãpxop xohix xut'ax, tu' hok tu'.

27 Tik xop nũnnã nõmhã, tik xop tek putup nõg, tuk mũn te' xat putup nõg. 'Åpu, 'ũnũnnã', nõy 'ũgkeppa' kix.” Ta tu' kux.

Yeyox te kōmẽn Yenoyanẽn tu' xupep

28 Tu hãm'ãktux kux, 'ĩhã' mōg, tu kōmẽn Yenoyanẽn ha' mōg, ha' yōg mũtik hãpkumep xop te' pe' mōg,

29 tu' mōg, tu' xip'ax Metpaye te hãmhũmnãg tu' pip, xi' xip'ax Metãn te hãmhũmnãg tu' pip, tu yĩktix 'Onimet yĩka' pip, ha yãy yōg tik 2 mō'pok, pu mōg nõ peheh, tu:

30 —Åmōg xip tu xexka tu', tu yohmẽnãg tuk tup pẽnãp-tup, ha tikmũ'ũn 'ũm te' yĩmũ' yũm hok. 'Ûxut, nõy nũnnã'.

31 Tik te 'ãyĩkopit, 'ãpu, tu hãm'ãktux, hu: “Ûgmũg xuxyã tep-tup, puyĩy nõ yĩmu' yũm.” Kaxĩy.

32 Ha' mōg, tu Yeyox te' xat'ax hã' mĩy.

33 Tu yohmẽnãg xut, 'ĩhã yohmẽn xuxyã nũn, tu:

—Tep tu' xut 'ãxop te nõ yohmẽn? Kaxĩy.

34 Ha:

—Ûgmũg xuxyã tep-tup, 'ũg mũg xut, yĩk tux hok 'ũ xut. Kaxĩy. Ha' tux hok, ha' hĩy'ax koah.

35 Tu Yeyox ha' nũnnãhã', tu topixxax te yohmẽn yĩmũ' yũm, tu' yũm,

36 tu' mōg, ha tikmũ'ũn te nõ yãy xex topixxax putat kopah, ha Yeyox te nõktu yĩmũ' mōg,

37 tu yĩktux 'Onimet tu hãmhũmnãg tu' xip, ha tixmũ'ũn xohix xexka te Yeyox mũtik hãpkumep, tu' kuxa hittup xexkah, tu Topa max 'ãktux, xix Topa ka'ok 'ãktux, tu' yĩy ka'ok hãpxopmã max xe'ẽgnãg pẽnãhã tu',

38 tu hãm'ãktux, hu:

—Pũyã Topa tik te' xat'ax pu hãmmax nã'. Yã yãy 'ãxet'ax tu hõm pu nõ', ha pexkox kopa' pip xop kuxa mãm, yã Topa xexka xe'ẽgnãg. Kaxĩy.

39 Ha Paniye yōg xop te tikmũ'ũn mũtik pip, tu Yeyox pu hãm'ãktux, hu:

—Notot, 'ãpu 'ōg tik xop mãnōg, pu yĩy hok. Kaxĩy.

40 Ha:

—Åte xa hãm'ãktux: Pax pu tik xop yĩy hok, puxix mĩkaxxap yĩy ka'ok, 'ũhittup tu'. Kaxĩy.

Yeyox te Kōmẽn Yenoyanẽn ha' potaha'

41 Tu' mōg, tu kōmẽn Yenoyanẽn te hãmhũmnãg tu' xip, tu kōmẽn pẽnãhã', hu' potaha',

42 tu kōmẽn yōg tikmũ'ũn pu hãm'ãktux, hu:

—Pax xa hãmyũmmũg, tu hãmmax xak, nõy tu kuxa mãm, puxix Topa xa hãmmaxnã', pãyã hãmyũmmũg 'ohnãg xate',

43 ha hãmyãxatamuk 'ũm nõg 'ĩhã' puknōg gãy xop te

kōmēn yīmmap tu' pip putup,
ha 'ānū'pap-tup, pāyā 'ānū'pa
'ohnāg,

44 ha kōmēn koxyōy putup,
xix tikmū'ūn te kōmēn kopa'
pip kix putup, xix kakxop, tu
mīptut yōg tiyot xohix koxyōy
putup, 'āxop te hāmyūmmūg
'ohnāg hah. Topa te 'āha' nūn,
pāyā 'āxop te hāmyūmmūg
'ohnāg. Kaxīy.

*Yeyox xip Topa pet xexka
kopah*

45 Hāpxip 'ohnāg 'īhā
Yeyox te Topa pet xexka ha'
mō'nāhā', tu tikmū'ūn te'
kopa' pip xop papuk, nōm xop
te hāpxop hāmenax Topa pet
xexka kopa' papuk,

46 tu:

—Hōmā tik te Topa tappet
hā' kax'āmi, hu: “Tikmū'ūn te
Topa pet xexka hā' mōxakux
nūy Topa pu hām'āktux,”
kaxīy, pāyā 'āxop tep-tūynāg,
ha yāyhā hāpxupxet pet.
Kaxīy.

47 'Āmnīy xohix hā Yeyox te
tikmū'ūn yūmmūgāhā' Topa
pet kopah, ha Yoneo yōg
'āmānex xop, xix hāmyūmmūg
xop, xix tikmū'ūn xexka xop
te Yeyox putup nōg, tup-tex
putup,

48 'īhā tikmū'ūn xohix
kuxa mām ka'ok Yeyox yōg
hām'āktux'ax kopah, yī' xexka
xop te' xaptop, tu' gāy.

20

*Topa te Yeyox tu' hōm yāy
'āxet'ax*

1 'Āmnīy puxet 'īhā Yeyox
xip Topa pet xexka kopah,
tu tikmū'ūn yūmmūgāhā', xix

hām'āktux max 'āktūx, ha
Yoneo xexka xop nūn, xix
'āmānex xexka xop nūn, xix
hāmyūmmūg xop nūn, xix
tikmū'ūn xat'ax xop nūn,

2 tu Yeyox yīkopit, hu:

—'Ū 'ūm te xa' hōm yāy
'āxet'ax, xa hāmyūmmūgā
tikmū'ūn? Kaxīy.

3 Ha' nōy yānān tu' yīkopit,
hu:

—'Āpu 'ā' hām'āktux:

4 'Ū 'ūm te Yoām nū'kutnāhā',
pup-tox pix tikmū'ūn? 'Ok
Topa te nū'kutnāhā', pe
tikmū'ūn te nū'kutnāhā'?
'Āyīy. Kaxīy.

5 Ha' xexka xop te yāy pu
hām'āktux hā' nōy yānān, tu:

—Yūmū'ātep-putep mūn
'āktux'ax? Pe yūmū'āte
Topa te' xat 'āktux, puxix
tu hām'āktux, hu: “Putep-te
xīy 'ākuxa yūm 'ohnāg 'ūp-tox
pix'ax kopah?” Kaxīy.

6 Pe yūmū'āte tikmū'ūn te'
xat'ax 'āktux, puxix tikmū'ūn
mīkaxxap pop, nūy nō' yūmūg
kix. Yoām putup pax tu',
yā' xohix te hāmp'e'paxex,
hu: “Yoām te Topa pupi
hām'āktux.” Kaxīy.

7 Hu' xexka xop te
hāmyūmmūg, pa hām'āktux
'ūm putup'ah, hu:

—'Īntu', 'ap yūmmūg'ah.
Kaxīy.

8 Ha Yeyox te:

—'A 'āte xa hām'āktux
putup'ah kamah, tu 'ū 'ūm
te 'ā' xat 'āktux putup 'ohnāg.
Kaxīy.

Kāmānat xop Kummuk

9 Tu hām'āktux hā tikmū'ūn
yūmmūgāhā', nūy Topa

yōg hāpɔpmã'ax yūmmūgã',
nūy yāy xok'ax 'āktux, 'ihã'
xuxyāk-tok 'āktux, hu:

—Tikmū'ūn 'ūm te mīnta
'op xap xok punethok,
tu yāy yōg hāpɔa'ax hōm
tikmū'ūn nōy pu', ha tik
te pupi pagok, ha' nōy yōg
hahām, ha ta hāpɔexka nōy
ha' mōg, tu mōktu mōxaha', tu
hāmyāxatamuk xohix hā' nox
xip,

¹⁰ ha hāmyāxatamuk xohix
nōg, 'ihã hāpɔa'ax xuxyā te
mīnta 'op yōg tayūmak xak,
hu yāy yōg hām tu kāmānat
nū'kutnāhā', tu nū'kutnāhā',
pūyīy mīnta 'op yōg tayūmak
pop, ha' nūn tu nūktu xupep,
pāyā tikmū'ūn xop te' kix kak-
ixnāg, tu yā' hok mō'kutnāhā
yāy pet hah.

¹¹ Ha nōm xuxyā te xe
nū'kutnāhā', tu kāmānat nōy
nū'kutnāhā' nūy tayūmak pop,
ha' nūn tu nūktu xupep, pāyā
tikmū'ūn xop te' kix kakixnāg
kamah, tu' hupmāhā', tu yā'
hok mō'kutnāhā yāy pet hah.

¹² Ha hāpɔa'ax xuxyā te xe
nū'kutnāhā, ha tikmū'ūn te'
kix kamah, xix mō'kutnāhā'.

¹³ Yī' xuxyā te: “Āte putep
mūn mīy'ax? Tikmū'ūn te
kāmānat xop putup nōg, tu'
yīpkox 'ohnāg. Nāy, 'āte
'ūgkutok pit mō'kutnā'ax, nōm
te māxap mō'kutnā'ax, pūyīy
tikmū'ūn nōm tu' yīpkox pi'.
'Ūxexka pe'paxex tu'.” Kaxīy.
Tu nū'kutnāhā', ha' nūn, tu
nūktu xupep 'ūtak yōg hahām
tu'.

¹⁴ —Ha tikmū'ūn te hām
pupi pagok, tu' kummuk,
tu hāpɔa'ax xuxyāk-tok xe'e

pēnāhā', tu yāy pu hām'āktux,
hu: “Ōhōm 'ūxuxyāk-tok te
māxap. Āpu, yūmūp-tex, pūyīy
yūmū yōg yāyhā hāpɔa'ax.”
Kaxīy.

¹⁵ —Tu hāpɔa'ax tu hāptopa
mōgāhā', tup-tex, ha' xok.
Putep mūn pe'āpaxex, putep
mūn mīy putup mīnta xuxyā
te'?

¹⁶ 'Ūnūn putup tikmū'ūn
kummuk hah, tu' kix'ax, pu
tu xakix xe'ēgnāg, tu mīnta
yōg hāpɔa'ax hōm putup
tikmū'ūn nōy pu'. Ta tu' kux.
Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te' xupak, tu:

—Āmhok! Pūyā Topa tux
hok pu' hōm hok! Kaxīy.

¹⁷ Pa Yeyox te' pēnā ka'ok,
tu:

—Hōmā tik te Topa pupi
hām'āktux, tu tappet hā
kax'āmi', hu: “Tikmū'ūn te
mīptut xexka mīy'ax, tu mīm
xexkap-tup nōg, pa Topa
te' mīy mīptut māykup xix
mīptut koxuk, yīy mīm xexka
xe'ēgnāg.” Kaxīy.

¹⁸ Tikmū'ūn te nōm mīm
xexka tu' nāhā', tu yāy putex,
pa mīm xexka te tikmū'ūn
yīmū' nāhā', tu' koxyōy'ax tu
mōktu' xok xe'e'. Kaxīy.

*Gohet puknōg pu tayūmak
hōm*

¹⁹ Ha tik te hāmyūmmūg
xop gāy, xix 'āmānex xexka
xop gāy, tu Yeyox te' xuktux
kummuk yūmmūg, tu' mūg
putup nōmhā, nūy 'ūp-tex,
pāyā tikmū'ūn yīpkutuk,

²⁰ yī' xexka xop te' hip, tu
Yeyox pēnānā' pip, tu tik xop
mō'pok, pu tu' pēnā max, yā'
pa max, pāyā' kuxa kummuk,

tu Yeyox yōg hām'āktux 'āpak, nūy yāy xexka xop pu' xuktux, xaptop hā hām'āktux'ax, pūyī' xexka xop Yeyox kupex, nūy mūg, nūy gohet yōg xonat pupi' mūg,

21 ha' pēnā'ax xop te Yeyox ha' mōg, tu:

—Notot, xate tikmū'ūn yūmmūgā'ax, tu' yūmmūgā max, hak mū'āte' yūmmūg, ha xatep-tup tikmū'ūn xohix, tu hāpxe'e 'āktux pax, hu tikmū'ūn xohix mōgāhā, hāmyok mīy hā nō mōgāhā'.

22 'Āyīy. 'Ok Topa yōg xat'ax te' xat hok, 'ū puknōg yōg gohet pu tayūmak hōm hok, 'ok pe' xat 'ū tu' hōm? Kaxīy.

23 Pa Yeyox te nōm tik xop yā mō'āmā'ax yūmmūg, tu nōm pēnā'ax yōg hāmp'e'paxex yūmmūg, 'ap max'ah, yīy hām'āktux, hu:

24 —'Ā' mūg tayūmak 'ānuk. Putep koxuk nūhū'? Kaxīy.

Ha:

—Gohet yōg tik te' xat'ax koxuk. Kaxīy.

25 Yīy:

—Gohet pu' hōm gohet yōg hāpxop, xix Topa pu' hōm Topa yōg hāpxop. Kaxīy.

26 Ha tik pēnā'ax xop te' yēy, tu' yīy 'ohnāg, Yeyox te hāmyūmmūg, yī' yīy 'ohnāg.

Yeyox te putpu hi'ax 'āktux

27 Ha Xanoxeo yōg tik xop nūn, ha nōm xop te putpu tikmū'ūn hi 'ohnāg 'āktux, tu Yeyox yīkopit, hu:

28 —Notot, xate tikmū'ūn yūmmūgā'ax. Hōmā mōnāyxop hittap Mōyyex te' xat'ax kax'āmi', tu: "Tik te

yāytaha', tu' xok, tuk-tok 'ohnāg, pūyā yāy taknōy 'ūxetut mūy, nūy yāy taknōy nōm xok pupik-tok put." 'Ūkux. Kaxīy.

29 Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūtaknōy xop xohix te 7 tihi' 'āxa', ha 'ōm te māxap te yāytaha', tu' xok, pāyāk-tok xip 'ohnāg,

30 ha' taknōy tek-nāy tu' yāytaha', tu' taknōy nōm xok xetut mūg, tu' xok kamah, tuk-tok xip 'ohnāg.

31 Ha' taknōy tek-nāy tu', tu' taknōy nōm xok yōg xetut mūg, tu' xok, tuk-tok 'ohnāg, tu mōktu taknōy xop xohix te 7 te 'ūn mūg, tu' xok, tuk-tok 'ohnāg,

32 ha' taknōy xop xetut puxet xok, 'ūka'ax hā' xok 'āxa'.

33 Hāptup mō'nāp-tup, 'ihā Topa te putpu' hīnnāp-tup tikmū'ūn xakix xop. Tep te' xetut mūg'ax? Yā' taknōy xop xohix te 7 te 'ūn puxet hā' yīpxox. Kaxīy.

34 Ha Yeyox te:

—Hōnhā tikmū'ūn te yāytaha',

35 pa Topa te yāy yōg tikmū'ūn xexkānāp-tup, pu tu hi 'ap kux'ah, hu yāyap-tup 'ohnāg,

36 tu pexkox yōg nū 'pok xop putuk, yā Topa hāk-tok xop xe'e', 'ūhi putpu hah, tu xakip-tup 'ohnāg,

37 ha mōnāyxop hittap Mōyyex te putpu hi'ax 'āktux, 'ihā Topa yā mōnāyxop yōg Topa 'āktux, tu 'Amanām yōg Topa 'āktux, xix 'Iyak yōg

Topa 'āktux, xix Yako yōg Topa 'āktux,

³⁸ yīy Topa te tikmū'ūn hi'ax xop yōg Topa, 'ap xakix xop yōg Topa'ah, yā 'ūxohix te Topa tu' hi xe'e". Kaxīy.

³⁹ Ha hāmyūmmūg xop te:

—Xate hām'āktux max, xate yā hāmyūmmūgā max. Kaxīy.

⁴⁰ Ha' yēy, hu xe' yīkopit 'ohnāg.

Topa yōg hāmyāyikutnā'ax 'āktux

⁴¹ Yīy Yeyox te' yānān tu' yīkopit, hu:

—Tep te xīy Topa tappet te: "Topa yōg hāmyāyikutnā'ax te mōnāyxop hittap Namix hā' mōkputox?"

⁴² Namix mūn tek-tex'ax yōg tappet tu kax'āmi, hu: "Topa xe'ēgnāg tek xuxyā pu hām'āktux, hu: "Ūgyīp xe'e ha 'āyūm,

⁴³ tu mōktu 'āte tik xop te 'āha gāy nōa'," kaxīy.

⁴⁴ Yūmmūg. Namix te yāy xuxyā 'āktux, tu kama yāy mōkputox 'āktux. Tep tu Namix te' mōkputox'ax yā' xuxyā 'āktux? Kaxīy.

Yeyox te tik te hāmyūmmūg xop 'āktux

⁴⁵ Ha tikmū'ūn xip, 'īhā Yexox te yāy yōg xop pu hām'āktux, tu:

⁴⁶ —Ōg pa mōxip! Hāmyūmmūg xop te topixxax tox mō'tat, tup-tup, pu tikmū'ūn 'āneo kōmēn kopah, ha' yūm'ax max xak, tu Yoneo xop yōg Topa pet kopa mīmpe max xak, nūy māhām, tu 'āmuk xexka ha' mōg pax, ha

tikmū'ūn te: "Ūxexka 'ōhōm." Kaxīy.

⁴⁷ Ha Topa pu hām'āktux kumaknāg, pu tikmū'ūn pēnā', tu 'ūn hok mām xop tu' mōy tayūmak xexkah, tu mō'āmā hā Topa pu hām'āktux. Pa Topa te hāmyūmmūg, tup-tup nōg, hu' xūygāp-tup, Topa te mō'āmā'ax xop xūygāp-tup xexka. Kaxīy.

21

'Ūn hok yūm te Topa pu tayūmak hōm

¹ Ha Yeyox te Topa pet xexka kopa' xip, tu tikmū'ūn pēnāhā', ha 'ūp-texop xexka nūn, tu tayūmak punethok mō'tat Topa pet yōg mīpkox kopah,

² ha Yeyox te 'ūn pēnāhā kamah, 'ūn hok yūm ha' pēnāhā', ha tayūmak ka'ok 2 hōm.

³ Yīy:

—'Āte xa hāpxe'e 'aktux: Nūhū'ūn te tayūmak kutōgnāg hōm, pāyā' xexkah, 'ūxohix tu',

⁴ ha 'ūp-texop xexka xop te tayūmak xexka hōm, pāyāk-tōgnāg, 'ūyāg tu', ha 'ūn 'ūhok te yāy yōg tayūmak xohix hōm. Kaxīy.

⁵ Ha tikmū'ūn te Topa pet xexka 'āktux, tu mīkaxxap max hā' pet 'āktux, hōmā tikmū'ūn hittap te' xap popmāhā, ha nō' pet, ha Yeyox te:

⁶ —Hāmyāxatamuk mō'nāp-tup, 'īhā' puknōg gāy xop te Topa pet koxyōy putup, ha' yōg mīkaxxap max xohix putyōn putup. Kaxīy.

Hăpkummugã'ax 'ăktux

7 Ha tikmũ'ũn te' yĩkopit, hu:

—Yăyă', hăm 'ũm hă' mĩy'ax?
'Ok hăpxopmă'ax pĕnăp-tup,
nũy tu hăm 'ũm hă' yũmmũg?
Kaxĩy.

8 Ha Yeyox te:

—Ōg pa 'ăti', ka tikmũ'ũn
kummuk xop putat kummuk
hă 'ămōgă', yă mō'ămă'ax
hă 'ămōgă'ax, tu: “Ūgmũn
yă Topa yōg hămyăyikutnă'ax
'ăxet'ax Kunnix” kaxĩy, xix:
“Hōnhăk nũn,” kaxĩy. Ōg
pa'ăti! Nōm tikmũ'ũn pe
'ămōg hok!

9 Ha xa hăm'ăktux'ax, tu
tikmũ'ũn xop xohix yăyaxok'ax
'ăktux, pa 'ăkuxănōg hok. Yă
yăyaxok punethok putup, pâyă
'ap 'ămnĩy mōg putōynăg'ah.
Kaxĩy.

10 Tu xe:

—Hăpxexka yōg tikmũ'ũn te
yăy nōy yōg tikmũ'ũn găyă'ax,
xix gohet te yăy nōy găyă'ax.

11 Ha hămyăynuhuk xexka
putup, xix hămhōgnăg, ha
tikmũ'ũn te' xit'ax xak
putup, pâyă hămhōgnăg, xix
hămpakut xexka pip putup,
ha tikmũ'ũn te hăpxopmă'ax
pĕnăp-tup, ha pexkox tu yĩmũ
năp-tup, ha tikmũ'ũn xohix
kuxănōg putup.

12 —Ha' găy xop te 'ămũg
putup hămăxap, tu 'ăxũygăp-
tup, xix yăy tu nũ'nă'ax pet
ha 'ămōgăp-tup, nũy 'ăyĩkopit,
tu' xat'ax xop ha 'ămōgăp-tup,
'ũgmũn hăh,

13 yĩy 'ăxop te hăm'ăpak max
'ăktux'ax,

14 hu xutigăhok, 'ăkuxănōg
hok, nũy: “Putep mũn
'ăktux'ax 'ăte'?” Kaxĩy. 'Ămhok.

15 Hăpxip 'ohnăg 'ĩhă
'ăte 'ăyũmmũgăp-tup, ha
hăm'ăktux max'ax, pu tu
'ăkupex xop yĕy.

16 Ha yăy 'atak te 'ămũg
putup, xix 'ătaknōy xop, xix
'ăxape xop, tu 'ămũg putup,
tu kanet ha mōgăp-tup, pũyĩy
'ăp-tex, tu 'ăxop yăg putex
putup,

17 ha tikmũ'ũn xohix te
'ăp-tup nōg, 'ăxop yă yōgnũ
tikmũ'ũn hah,

18 pa Topa te 'ăpĕnă max, tu
'ăpĕnănă' xip, yĩy 'ăxe te 'ăp-
tox tu 'ap năp-tup'ah, nũy tu
yăyaxok hok,

19 yĩy Topa yōy putat xak
hok, nũy 'ăhi xe'ĕgnăg. Kaxĩy.

*Găy xop te Yenoyanĕn
koxyōy putup*

20 Tu xe hăm'ăktux, hu:

—Ăxop te kōmĕn Yenoy-
anĕn pĕnăp-tup, ha' puknōg
yōg xonat xop te kōmĕn
Yenoyanĕn xakot putup, nũy
kōmĕn koxyōy, tu' koxyōy
putup, hōnhă xate' yũmmũg.

21 Pũyă hăpxexka Yonex
kopa' pip tikmũ'ũn nũ'măn, tu
yĩktix tu' mōg nũ'paha', pũyă
kōmĕn kopa' pip tikmũ'ũn
yăy papuk, pũyă kōmĕn tu
hăptopa' pip tikmũ'ũn kōmĕn
tu mō'xakux hok.

22 Ha Topa găy Yoneo yōg
tikmũ'ũn mũtik, tu' xũygăp-
tup. Hōmă tik te Topa
pupi hăm'ăktux, tu tappet
tu' kax'ămi', yă Topa yōg
hăm'ăktux hittap hă' pĕnăp-
tup nōmhă.

23 Pa 'ün tek-tok xuk yā kopah, tu' xūy xexkap-tup, xix 'ün tek-tok pu yā xo'opmāhā', tu' xūy xexkap-tup. Nū tikmū'ün xohix potap-tup, ha hāpxexka xohix yōg tikmū'ün xūy putup, yā Topa te' xūygāp-tup xexka,

24 ha' kix'ax mīkax xexka hā, yī' yāg'ax tikmū'ün 'üyāg, tu' yāg nōy mūg putup, tu hāpxexka puknōg ha' mōgāp-tup. Hāmpuknōg xop te kōmēn Yenoyanēn tonnok putup, nōm xop te Topa yūmmūg 'ohnāg, tu mōktu Topa te puknōg xop pu hām'āktux, hu: "Puxi'." Kaxīy.

25 Tu xe hām'āktux, hu:

—Tikmū'ün te hāpxopmā'ax ka'ok pēnāp-tup, māyōn tu hāpxopmā'ax pēnāp-tup, xix māyōn hex tu', xix māyōnnāg tu', ha hāpxexka yōg tikmū'ün xohix kuxa teknōg, tu kōnāg xexka yo'ok xexka 'āpak'ax, hu' kuxānōg.

26 Tik xop kuxa teknōg putup, 'ūkuxānōg tu', ha hāpxop te hām'nōgnōy tu' pip xop te yāy nuhuk putup,

27 hak mūn yā Tikmū'ün Kutok, tuk nūn putup put pu', 'ihā tikmū'ün tek pēnāhā', hāmgyō xexka kopak nūn putup, 'ūgka'ok xe'ēgnāg tu', tuk xexka xe'ēgnāg nūn putup.

28 'Āxop te nōm hāpxopmā'ax ka'ok pēnā', 'āpu pexkox yokomak pēnā'. Yā 'āxuyā' nūn, pu 'āmōy, nūy 'āxūy kuxyā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

Tute piget kup 'āktux

29 Yeyox te hām'āktux nōy hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Mīm kup piget pēnā', xix mīm kup xohix pēnā',

30 'ūmīxux xupep, 'ūxokax puk tup, 'ihā xate' yūmmūg, yā hām pukpex xupep.

31 Kaxīy 'āxop te hāpxopmā'ax ka'ok pēnāhā', 'ihā hāmyūmmūg, tu Topa nūn yūmmūg, ha' nūn, pu yāy yōg tikmū'ün xat, yā' hāmhūmnāg.

32 —'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Hōnhā' pip tikmū'ün yāg te hāpxopmā'ax xohix pēnāp-tup.

33 Pax pu yōgnū hām'āktux'ax nōg, puxix pexkox xix hahām nōg hāmāxap, hām'āktux'ax ka'ok xe'ēgnāg hah. Kaxīy.

Pu tikmū'ün yā' pēnānā' pip

34 Tu hām'āktux kux, tu:

—'Ōg pa mōxip! Yāy pupi' pēnā max, pu yāy yōg hāpxop xak'ax 'āhīy hok, pu 'āmuk xexka xix kenmuk xo'op xexka 'āhīy hok, ka 'āxop hāmyūmmūg 'ohnāg, 'ihā Topa yōg hāptup xe'e mō'nāhā'.

35 Yā mō'nāp-tup hāpxexka xohix tu', xix tikmū'ün xop xohix tu', ha pāmāg te xokxop mūg, 'ūxaptop ha' mūg, kaxīy Topa yōg 'āmnīy mō'nāp-tup, 'ihā tikmū'ün pa pip 'ohnāg.

36 'Ōg pa mōxip, xix yāy pupi' pēnā max. Topa pu hām'āktux, pūyīy 'āka'ogā', pu hāpxopmā kummuk tu hāpxupmā', nūy 'ūgmūn keppa' pi', 'ūgmūn yā Tikmū'ün Kutok hah. Ta tu' kux. Kaxīy.

³⁷ 'Ämnÿ xohix hã Yeyox te Topa pet xexka kopa hãmyÿmmÿgãhã', tu 'ãmãxak xohix 'ihã' mÿg, tu yÿktix 'Onimet yÿmÿ' mÿg, nÿy yÿmÿ' pi',

³⁸ ha mãyõn kÿynãg xut xohix, 'ihã' putpu' nÿn, tu Topa pet xexka ha' nÿn, nÿy hãmyÿmmÿgã', ha tikmÿ'ÿn xohix xexka nÿn, mãyõn xupep 'ihã' nÿn, nÿy Yeyox te hãm'ãktux 'ãpax.

22

Yoneo xexka xop te Yeyox putex putup

¹ Ha Yoneo yÿg tikmÿ'ÿn te 'ãmuk xexka mÿy putup, 'ÿxuxet'ax pãm tokatok hok, ha' xuxet'ax nÿy te Nõa'yën,

² ha 'ãmãnex xexka xop xix hãmyÿmmÿg xop te Yeyox putex putup, tu' xaptop hãp-tex putup, tikmÿ'ÿn yÿpkutuk tu'. Yã tikmÿ'ÿn te Yeyox putup pax.

Yot pa mÿn max, pãyã' kuxa kummuk

³ Ha Hãmgãyãgnãg te Yot kuxa kummugãhã, ha Yeyox yÿg tik xop mÿtik hãpkumep.

⁴ Pãyã' mÿg, tu 'ãmãnex xexka xop mÿtik hãm'ãktux, ha yã yãnãn, ha Yot te:

—'Äte 'ãxop mÿnÿnãm'ax, xayÿy Yeyox mÿy. Kaxÿy.

⁵ Ha' hittup, tu tu' hÿm'ax tayÿmak,

⁶ ha Yot te tayÿmak putup, hu hãmp'e'paxex punethok, nÿy xexka xop mÿnÿnãm, pu' xaptop hah Yeyox mÿy, pÿyÿy tikmÿ'ÿn yÿmmÿg hok.

'Ämuk xexka Nõa'yën mÿy

⁷ Ha 'ãmÿnÿ punethok nÿg, 'ihã Yoneo xop te 'ãmuk xexka Nõa'yën mÿy, tu pãm tokatok hok mãhã', tu kahnën kutok putex, tu mÿ'hap, pu tikmÿ'ÿn xohix' mã',

⁸ ha Yeyox te Pet xix Yoãm mÿ'pok, tu:

—Mÿg, nÿy yÿmÿ'ã 'ãmuk xexka mÿy, nÿy yÿmÿg mã'. Kaxÿy.

⁹ Ha:

—Pi'yã' mÿy'ax? Kaxÿy.

¹⁰ Ha:

—'ÿg'ãpax. Kÿmën xexka tu mÿnãy, tu tikmÿ'ÿn 'ÿm pënãp-tup, ha nax tox hã kÿnãg tat, tu 'ãha' nÿn putup. 'ÿpe mÿg, tu mÿktu mÿxaha mÿptut tu', tu' mÿxakux,

¹¹ tu mÿptut xuxyã pu hãm'ãktux, hu: “'ÿgmÿg xuxyã tek mÿg xat, pu 'ãyÿkopit, hu: Pi'a' xip mÿptut 'ÿm kox, pu 'ãte 'ãmuk xexka 'ãxet'ax Nõa'yën mÿy yã yÿg tik xop mÿtik?” Kaxÿy.

¹² Ha xa' mÿg putup hãpkox xexkah, yã mÿmpe yÿm'ax punethok, xix mÿmpe xit'ax punethok mãm, ha mÿptut mÿkãnÿn yÿmÿ' yÿm. 'Õnte 'ãmuk xexka mÿy, 'ÿxuxet'ax Nõa'yën. Kaxÿy.

¹³ Ha Yeyox te' xat kux, 'ihã Pet mÿg, xix Yoãm, tu' xat'ax xohi' mÿy, yã Yeyox yÿg hãm'ãktux'ax hã hãpxopmãhã', tu 'ãmuk xexka mÿy nÿm mÿptut kopah.

Yÿmÿg xuxyã yÿg xit'ax

¹⁴ Tu' mÿy kux, ha Yeyox yÿm, tu mÿmpe xit'ax yÿmÿ' yÿm, ha yã yÿg mÿ'pok xop te nÿ mÿtik mãm,

15 ha:

—'Āte' xak, 'ūxit 'āxop mūtik, nūy 'āxop mūtik 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy hāmāxap, tuk-nāy tuk xūy putup,

16 tu xa hām'āktux, hu: 'Ak 'ūm xit 'āmuk xexka 'ūxeheh nūnte, pāyā tikmū'ūn te Nōa'yēn xe'e yūmmūg, kopxik xit putup, 'ihā Topa yōg tikmū'ūn xohix yīpkox pip. Kaxīy.

17 Tu kănēy paha', tu Topa pu:

—'Āmax! Kaxīy.

Tu xe:

—'Ūpa kănēy, xayīy 'āxop xohi xo'op.

18 'Āte xa hām'āktux: 'A 'āte mīnta hep xupyāg xe xo'op putup'ah, pa Topa yōg tikmū'ūn xohix yīpkox pip, kopxi' xo'op putup 'ūxeheh. Kaxīy.

19 Tu pām paha', tu' koxip, tu Topa pu: 'Āmax! Kaxīy. Tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', tu:

—Nūhū 'ūgyīn, yāk xok 'āxop pupi', 'ūkoxip, nūy tak xaxok hok. Kaxīy.

20 Ha' xit kux, 'ihā Yeyox te:

—Nū kănēy pa kamah, yā' hep te' kopa' xup. Topa te pa'ax tup mīy tikmū'ūn mūtik, hak hep 'āta nū'nāhā 'āxop pu', pu pa'ax tup mīy.

21 Pa tik mō'āmā'ax te yūmūk mūtik xit, tu gāyxop mōgāp-tup 'ūghah.

22 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutox, tuk xok putup, pa Topa gāynām, tu tik mō'āmā'ax hā' gāy. Kaxīy.

23 Yeyox yōg tik xop te yāy yīkopit, hu:

—Pi'yā' nōm te' kummugā'? Kaxīy.

Pi'yā' tik te' xohix xat'ax

24 Tu kamah hām'āktux hā' nōy yānān, nūy tik 'ūm 'ūxohix xat'ax yūmmūg,

25 yīy Yeyox te:

—Hāmpuknōg xop yōg tik te' xat, ha' yōg tikmū'ūn yīpkox pip, tu' yōg gohenanok 'āxet'ax mīy, hu: Tik te tikmū'ūn hā' xape'. Kaxīy.

26 Pa 'āxop kopa 'ānōy xat hok. Pūyā' xat'ax hāpxopmā 'ūnōy xop pu', 'ātaknōy tu' ka'ax putuk, yā yāyhā'ax kutōgnāg, nūy tikmū'ūn xohix pu yīpkox pi'.

27 Pi'yā mūn xexka? 'Ok tik te mīmpe tu' yūm, nūy tu xit, pe tik te hāpxop tat nūy nōy xīnnā'? Nōm te' yūm yā' xexkah, pāyā 'āxop xohix pu 'āte hāpxopmāhā'.

28 'Āxop tek mūtik hāpkumep, tuk mūtik hāpxopmāhā' xix 'āxūy.

29 Yōg 'ātak te 'ā yāy 'āxet'ax hōm 'ū tikmū'ūn xat, yā kaxīy 'āte yāy 'āxet'ax xa' hōm, xa tikmū'ūn xat,

30 nūy 'ūgmūtik 'āxit xi' xo'op, yōgnū hāpxexka tu' āxit'ax, xa' yūm'ax max yīmū' yūm, nūy 'Iyaet yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax xohix kopit.

Yeyox te Pet pu hām'āktux

31 Tu xe:

—Xīmām, 'ūg'āpax max. Hāmgāyāgnāg te 'āp-tup, nūy 'ānuhuk. Tikmū'ūn te xuxnāg nuhuk, pēnēn hā nuhut, hā kaxīy Hāmgāyāgnāg te 'āxut putup,

³² pa 'āte Topa pu hām'āktux, ta tu 'ā xak, pu 'āka'ogā', nūy 'ākuxa yūmmā ka'ok. 'Ūg ha 'ānūn'ax putpu', 'āpu 'ānōy xop ka'ogā'. Kaxīy.

³³ Ha Xīmām Pet te:

—'Āte 'āmūtik 'ūgmōg, tu kanet hak mōg'ax 'āmūtik nōmhā, nūy xok 'āmūtik. Kaxīy.

³⁴ Yīy:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux, Pet: Xate tikmū'ūn yīpkutuk, huk nīm putup, tu hām'āktux putup, tu: “Yeyox 'ātep yūmmūg'ah.” Kaxīy. Tu xe' xuktux putup, tu xe' xuktux putup. Xate koit kux, 'īhā xokakkak te xatap-xehnāg putup. Kaxīy.

Yeyox te yāy yōg tik xop yūmmūgāhā'

³⁵ Tu yāy yōg xop pu hām'āktux hu:

—Hōmā 'āte mō'āpok, 'ūhok mō'āpok, 'ap pata xax 'āptat'ah, xix tayūmak 'ap tat'ah, xix xagok 'āxop tep tat'ah. 'Okputup te 'āp-tex 'īhā 'āmōg? Kaxīy.

Ha:

—'Āmhok, yā puxi'. Kaxīy.

³⁶ Ha:

—Pa hōnhā 'ōg tayūmak tat, xix xagok mō'tat. 'Ōg kayak hāmēnax, nūy tayūmak pa', nūy mīkax xexka 'ūm pa', tu' mō'tat.

³⁷ Hōmā tik hittap xop te Topa pupi hām'āktux, tu' yōg hām'āktux yā tappet tu kax'āmi', hu: “Tik te' kummuk xop mūtik mōg.” Kaxīy. Huk mūn 'āktux, ha Topa yōg hām'āktux hittap hā tikmū'ūn kummuk te

hāpxopmāp-tup nōmhā, 'ūkxok hāh hāpxopmāp-tup. Kaxīy.

³⁸ Ha' yōg tik xop te:

—Hēnā', mīkax xexka 2 tihi'. Kaxīy.

Ha: —Puxi'. Kaxīy.

Yeyox te yīktix 'Onimet tu' xip

³⁹ Tu' mōg, tu 'āmnīy hā yīktix 'Onimet ha' mōg, tu 'āmāxak xohix 'īhā' mōg, ha' yōg tik xop te' mūtik mōg,

⁴⁰ tu yīktix yīmū' mōxaha', ha Yeyox te:

—Topa tu' xax, pu 'āka'ogā', xa hāpkummuk mīy hok. Kaxīy

⁴¹ Tup-xehnāg ha' mōg kutōgnāg, tu' kopaxux hā' xip, tu Topa mūtik hām'āktux, hu:

⁴² —'Ātak, 'āte xa tu' xak 'ūyīk xūy hok. Ka 'āte yāy yōg putup'ax mīy, 'ūyā 'ōg putup'ax mīy hāmāxap. Kaxīy.

⁴³ Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax xupep, tu Yeyox ka'ogāhā',

⁴⁴ ha' xūy xexka, hu hāmpukpex hep te' xax tu' nāhā', yā' hep punethok, 'ūhep 'āta putuk, tu hām tu nū' nāhā'.

⁴⁵ Ha Topa pu hām'āktux nām, tu' kux, tuknīhā' xip, tu yāy yōg tik xop xak, tu' pip-ihī', ha mō'yōn ka'ok, 'ūkuxa teknōg tu mō'yōn,

⁴⁶ ha:

—Te xīy hu mō'ōn? 'Āyok, 'āknīhā 'ati', nūy Topa tu' xax, pūyīy 'āka'ogā', xa hāpkummuk mīy hok. Kaxīy.

Xonat xop te Yeyox mūg, tu' kīy

⁴⁷ Yeyox te hām'āktux, 'īhā tik xop nūn, ha Yot te'

nũnnãhã', 'ãmnỹ xohix hã tu Yeyox mütik mōg, hu yãy kep ha' mūg, nũy tu 'ãneo.

48 Pa Yeyox te:

—Xatep-tep mūn mĩy putup, Yot? 'Ûgmũn yã Tikmũ'ũn Kutok. 'Ok xatek mūg yãy kep hah, mō'ãmã'ax hak mūg, nũy gãy xōp tuk mūg? Kaxĩy.

49 Ha tik xop te' pẽnãhã', nōm tik te Yeyox mütik hãpkumep, tu' pẽnãhã', tu hãmyũmmūg, hu:

—Yãyã, 'ok xatek putup 'ükix mĩkax xexka hã? Kaxĩy.

50 Hu tik te mĩkax xexka paha', tu 'ãmãnex xat'ax yōg kãmãnat yĩpkox xak, tu' yĩpkox xaxit, 'üyĩpxe'e hã nōm xip,

51 ha:

—Hup! Kaxĩy.

Tu' yĩpkox 'ãpit, tu' tapmãhã',

52 tu 'ãmãnex xop pu hãm'ãktux, xix Topa pet yōg kapitãm pu' xuktux, xi' xexka xop pu hãm'ãktux, hu:

—'Ok 'ãnũn, nũy tik te hãpxop hã' xupxet'ax mũy? Tep tu 'ãxop te mĩkax xexka tat, xix mĩhĩm?

53 'Ãmnỹ xohix hã 'ãte tikmũ'ũn yũmmũgãhã', Topa pet xexka kopa hãmyũmmũgãhã', ha 'ãxop tek mūg 'ohnãg. 'Åka'ok nōmhã, xix Hãmgãyãgnãg ka'ok nōmhã, nōm te hãpkoxtap kopa' xip. Kaxĩy.

Pet te Yeyox yũmmũg hok 'ãktux

54 Ha' mūg, tu' mōgãhã 'ãmãnex xat'ax pet hah, ha Pet te hãptox tu' pe' mōg,

55 ha 'ãmãnex yōg kãmãnat xop te kuxap xexka mĩy hãptopa', tu kuh xexka yĩmmap ha' mãm, ha Pet te kãmãnat xop mütik mãm,

56 ha kãmãnat hex te Pet pẽnãhã', kuxap yōg kuyãnãm hã' pẽnãhã', tu:

—Nũ kãy te Yeyox mütik hãpkumep! Kaxĩy.

57 Pa Pet te:

—'Ãmhok! 'Ãte nō'õm 'ap yũmmũg'ah! Kaxĩy.

58 Hãpxip kutōgnãg 'ĩhã tik te' pẽnãhã', tu:

—Xate Yeyox yōg tik xop mütik ti kamah. Kaxĩy.

Pa Pet te:

—'Ak mũn'ah. Kaxĩy.

59 Hãpxip kutōgnãg 'ĩhã yã 'ũnõy te:

—Hamũn, tute Yeyox mütik hãpkumep! 'Ûyĩy'ax yã hãpxexka Ganinet yōg kamah! Kaxĩy.

60 Pa Pet te xe hãm'ãktux, hu:

—Pute 'ũm? Xate putep mũn xuktux? 'A 'ãte' yũmmũg'ah! Kaxĩy.

Ha hãpxip 'ohnãg 'ĩhã xokakkak tak xataha',

61 ha Yeyox te ha' yokãnãm, tu Pet pẽnã ka'ok, ha Pet te Yeyox yōg hãm'ãktux pe'paxex. Yã hōmã Yeyox te hãm'ãktux, hu: "Xate koit tikoyuk putup, tuk mũn yũmmũg hok 'ãktux, 'ĩhã xokakkak tak xatap-xehnãg." Kaxĩy.

62 Ha Pet te yãyhãhup xexkah, tu hãptopa' mōg, tu' pota punethok.

Xonat xop te Yeyox kix

⁶³ Ha tik xop te Yeyox mûg, tuk-tex'ex kummuk, tu' kix,

⁶⁴ tu topixxax hã Yeyox pa mō'nīy, tu' yīkopit, hu:

—Āpu, 'ūgmū'ā Topa pupi hām'āktux. 'Ū 'ūm nōm te 'ākix? Kaxīy.

⁶⁵ Tu hām'āktux hã Yeyox kuxa xūygāhã', 'āmnīy tox hã' xūygāhã'.

Yoneo xexka xop te Yeyox yīkopit

⁶⁶ Ha mǎyōn xupep, 'hã' Yoneo xexka xop te yāy tu nū' nāhã ta tu 'āmānex xexka xop mūtik, xix hāmyūmmūg xop mūtik yāy tu nū' nāhã', ha Yeyox mōgāhã', 'āmānex xat'ax pet ha' mōgāhã', puyī' yīkopit.

⁶⁷ Tu:

—'Ok 'āmūn yā Kunnix? 'Ok Topa te xa yāyikutnāhã'? 'Āpu, 'ūgmū'ā' xuktux. Kaxīy.

Pa Yeyox te:

—'Ākuxa mām 'ohnāg yōgnū hām'āktux tu'.

⁶⁸ 'Āte 'āyīkopit, puxix 'āxop 'ap hām 'ūm 'āktux putup'ah,

⁶⁹ pak mūn yā Tikmū'ūn Kutok, yā hōnhāk yūm'ax Topa yīpxe'e hah, Topa ka'ok xe'ēgnāg yīpxe'e hak yūm'ax. Kaxīy.

⁷⁰ Ha' xexka xop te:

—'Ok 'āmūn yā Topak-tok xe'ēgnāg? Kaxīy.

Ha:

—Xate' xuktux. Kaxīy.

⁷¹ Ha' xexka xop te:

—Puxi! Kāy yāy yī'ax hã 'ūgmū'āte' xupak! Kaxīy.

¹ Ha' xexka xop xohix 'ūknīha' tihi', tu Yeyox mōgāhã gohenanok ha', 'ūxuxet'ax Pinat,

² ha' kupex nām, hu:

—Kāy te tikmū'ūn yūmmūgã kummuk, tu' xat hok pu tayūmak hōm hok gohet pu', tu yāy mūn yā tik te tikmū'ūn xat'ax 'āktux, tu Topa te' yāyikutnā 'āktux. Kaxīy.

³ Ha Pinat te Yeyox yīkopit, hu:

—'Ok xate Yoneo yōg tikmū'ūn xat xe'ēgnāg? Kaxīy.

Ha:

—'Ā xate' xuktux. Kaxīy.

⁴ Yīy Pinat te 'āmānex xop pu hām'āktux, xix tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—Yeyox te hāpkummugã 'ohnāg. Yā' max. Kaxīy.

⁵ Pāyā' xexka xop te:

—Yā' kummuk ta pax! Tute tikmū'ūn gāyāhã', tu hāmyūmmūgã'ax hã' gāyāhã hāpxexka xohix tu', yā Yonex tu', xix Ganinet tu', xix nūnte kamah. Kaxīy.

⁶ Ha Pinat te' xupak, tu' yīkopit, hu:

—'Ok kāy mūn yā Ganinet yōg? Kaxīy.

⁷ Ha' kupex'ax xop te:

—Hamūn. Kaxīy.

Yīy Pinat te' xat, pu 'Enot ha' mōgā', ha 'Enot te Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xat, tu kōmēn Yenoyanēn tu' xip.

⁸ Ha xonat xop te' mōgāhã', tu mōktu mōxaha 'Enot pet hah, ha' pēnāhã', hu' kuxa hittup, tu 'āmnīy xohix hã' pēnāp-tup, pāyā pēnā 'ohnāg, yā hōnhā pēnā'ax, ha tikmū'ūn te Yeyox 'āktux 'Enot

23

Pinat te Yeyox yīkopit

pu', ha 'Enot xak, puyīy Yeyox
hāp xop mā ka'ok xe'ēgnāg,

9 hu' yīkopit, tu xe yā'
yīkopit, pāyā Yeyox te' yēy.

10 Ha 'āmānex xexka xop
xix hāmyūmmūg xop tihī', tu
Yeyox kupex nām.

11 Ha 'Enot tup-tup nōg, xix
yōg xonat xop, tu' kute'ex
kummuk, tu' xexka xop yōg
topixxax mūn mō'tat nūy
Yeyox kummukgā', tu put pu'
mōgāhā Pinat hah.

12 Hōmā 'Enot gāy Pinat hā',
xix Pinat gāy 'Enot hā', pa
hōnhā yāy tu' gāy xit, tu yāyhā'
xape.

Pinat te' xat pu Yeyox putex

13 Ha Pinat te 'āmānex
xop xānāhā', xi' xexka xop
xānāhā', hay yāy tu nū'nāhā',

14 ha:

—Āxop te nūktu tik
nūnnāhā', tu' kupex, tu
tikmū'ūn gāyā 'āktux, pa
'āte' yīkopit, ha yā' max, 'ap
hāpkummuk 'ūm mīy'ah,

15 ha 'Enot te yīkopit kamah,
tu' put pu nū'kutnāhā'.
Hāpkummuk 'ūm mīy 'ohnāg,
puyīy tu xok,

16 Yīy 'āte' xat putup pu'
kix xikot hā, nūy xut pu mōg.
Kaxīy.

17 Hāmyāxatamuk xohix 'ihā
Pinat te tik kummuk xut,
'āmuk xexka Nōa'yēn 'ihā' xut,
tu kanet kopa' xip tik xut, pu
mōg, ha Yoneo yōg tikmū'ūn
te yāy kutnā tik puxet, pu mōg,
ha Pinat te Yeyox xut putup
pu mōg,

18 pa Yoneo yōg tikmū'ūn
xohix yīy ka'ok, hu:

—'Ūmōgā Yeyox, nū' putex.
'Ūgmū'ātep-tup nōg, pa Ma-
hamax xut pu mōg. Kaxīy.

19 Ha Mahamax te' nōy pu-
tex, tu kanet kopa' xip, tu
tikmū'ūn gāyāhā', pu tu' kix
gohet yōg xonat xop.

20 Pa Pinat te:

—Nāy. Hāmpē'āpaxex max,
'ūyā xa' xut tik max, tu Yeyox
xa' xut'ax. Kaxīy.

21 Pa tikmū'ūn tep-tup nōg,
tu' yīy ka'ok, tu:

—'Ūp-tex, 'ūp-tex, mīpkupnix
hāp-tex! Kaxīy.

22 Ha Pinat te xe hām'āktux
tikmū'ūn pu', hu:

—Putep mūn mīy Yeyox
te', xap-tex? Yā' max,
hāpkummuk mīy 'ohnāg tute',
yīy 'āte' xut'ax pu mōg. Kaxīy.

23 Ha xe tikmū'ūn yīy ka'ok,
tu Yeyox putup nōg 'āktux,

24 yīy Pinat te' xat, pu Yeyox
putex, xix Mahamax xut pu
mōg,

25 ha' xut tik kummuk
Mahamax, pu tikmū'ūn gāy
Yeyox mōgā'.

Mīpkupnix tu Yeyox putex

26 Ha' mōgāhā', 'ihā xonat
xop te Xinēn yōg tik Ximām
xat, pu mīpkupnix tax, tu
Yeyox pe' mōg, tu' taha'.

27 Ha tikmū'ūn xohix xexka
te' pe' mōg, xix kōmēn yōg 'ūn
xop, tu' potahā' mōg,

28 ha Yeyox te' hā yokānām,
tu:

—'Ūgmūn hā 'āpota hok,
pāyā yāymūn hā 'āpotaha', xix
'āk-tok hā potaha'.

29 'Āmnīy mō'nāp-tup, 'ihā
tikmū'ūn te hām'āktux, hu:

“Ūhūn kuxa hittup, nōm tek-tok 'ohnāg, ha kama' kuxa hittup nōm 'ūn tek-tok yāy xo'opmā hok.” Kaxīy.

³⁰ Ha tikmū'ūn kuxa teknōg'ax, tu: “Pūyā yīktix 'ūgmūk tu' nāy, nūy mōknīy.” Kaxīy.

³¹ Yā hōnhā mīm yīxux, ha' puk putup. Putep mūn mīy'ax mīm nak hā? Yā' puk putūmnāg. Kaxīy hōnhā tik max xok. Putep mūn mīy'ax tik kummuk hā? Kaxīy.

³² Ha xonat xop te tik kummuk 2 mōgāhā', nūy tu' kix Yeyox mūtik,

³³ ha' mōg tu mōktu yīktix hāmhūmnāg tu' mōxaha, ha yīktix 'āxet'ax Gok, 'ūkuxoh tox putuk tu', ha xonat xop te Yeyox yīm xuhmīy, xix pata xuhmīy, pu mīpkupnix tu' xup, ha Yeyox te yāy kote' xip: yā tik puxet te 'ūyīpxe'e hā' xup, xix tik nōy te 'ūyīpxax hā' xup.

³⁴ Ha Yeyox te:

—'Ātak, 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu ta tu' kux, hāmyūmmūg 'ohnāg hah. Kaxīy.

Ha xonat xop te Yeyox xax koxip, pāyā' max, 'ūkoxyōy putup'ah, hu mō'xap yōn, nūy tik yāy kutnā', pu pa'.

³⁵ Ha tikmū'ūn xohix mō'xip, tu' pēnāhā', ha' xexka xop kute'ex kummuk, tu:

—Tute tikmū'ūn hīnnāhā putpu'. Pūyā yāy xit hōnhā', nūy mōg, puyīy tu' xok hok! Pax pu yā Kunnix, nōm Topa te yāy kutnāhā', puxix yāy xit hōnhā nūy mōg! Kaxīy.

³⁶ Ha xonat xop kama xox yīxix kummuk, tuk-tex'ex kummuk, tu' xupyāg kummuk xo'opmāp-tup,

³⁷ tu:

—'Ok xate Yoneo tikmū'ūn xat xe'e'? 'Āpu, mīpkupnix tu yāy xit. Kaxīy.

³⁸ Ha tappet tu kax'āmi', tup-tox yīmū' hīy, mīpkup nix tu' hīy, tu kax'āmi', hu: “Nūhū tik te Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xat.” Kaxīy.

³⁹ Ha tik nōy te mīpkupnix tu' xup, tuk-te'ex kummuk kamah, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ok 'āmūn yā Kunnix? 'Ok Topa te xa yāy kutnahā'? 'Āpu yāy xit, xikmūg mōy kamah. Kaxīy.

⁴⁰ Pa tik nōy te' mānōg, hu:

—'Ok xate Topa yīpkutuk hok? Hōnhā 'āxok, xate hāpkummugāhā' tu xok.

⁴¹ 'Ūgmū'āte hāpkummuk mīy punethok, yīk mūg kix, pa nū tik te hāmyok mīy, tu hāpkummugā 'ohnāg. Kaxīy.

⁴² Tu Yeyox tu' xak, hu:

—Yeyox, 'ūkxaxok hok, 'īhā xate yāy yōg tikmū'ūn xohix xat. Kaxīy.

⁴³ Ha:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Hōnhā xatek mūn mūtik 'āxip putup pexkox kopah. Kaxīy.

Yeyox xok

⁴⁴ Ha māyōn te pexkox kote' yūm, 'īhā hāpkoxtap te hāpxexka xohix tu' xip, tu 'ot 3 hā' xip māyōn he',

⁴⁵ 'īhā māyōn kuyānām xok, ha Topa pet xexka yōg

topixxax yāy koxip, nōm te hāmyīkox mō'yīnnīn.

46 Ha Yeyox yīy ka'ok, tu:

—Ātak, 'āte xa' hōm yāy koxuk!. Kaxīy.

Tu hām'āktux kux, tu' xok xe'e'.

47 Ha xonat xop yōg kapitām te Topa max 'āktux, tu:

—Yamūn! Nū tik te hāpkummugā 'ohnāg! Kaxīy.

48 Ha tikmū'ūn xohix xexka nūn, tu yāy tu nū'nāhā', tu' pēnāhā', tu' kuxānōg, tu yāy kep to'ok, tu' yēy, 'ūkuxa teknōg tu'.

49 Ha tikmū'ūn te Yeyox hā' xape pip, xix 'ūn pip, nōm xop te' pe' mōg, tu Ganinet tu' pip kōnāmāha', tu Yeyox mūtik hāpkumep tap, tu hāpxopmā'ax xohix pēnāhā nōmhā'.

Yoye te Yeyox nō hāpkot

50 Ha tik max xip, 'ūxuxet'ax Yoye, tu hāpxexka Yonex tu' nāhā', tu kōmēn 'Animātex yōg tihik, tu Yoneo xexka xop mūtik mōg, yā' max, tu hāmyok mīy,

51 tu' xexka xop yōg hāpxopmā'ax putup nōg, tu' kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, tu' xak, pu Topa pu' yīpkox pi',

52 tu' mōg Pinat hah, tu ta tu' xak, pu Yeyox xokxax tu' hōm, puyīy nō hāpkot, ha' hōm.

53 Ha mīpkupnix tu' xup Yeyox, ha Yoye te' xokxax xut, tu topixxax max hā' kīy, tu mīkax xap kox kopa nō hāpkot, ha' hok xip, mīkax xap 'ūkox, 'ūxokxax nōy te' kopa' xip 'ohnāg.

54 Yā xexta pet, 'īhā Yoneo yōg tikmū'ūn te nit xap yōg hāpxop mīy, yā 'āmāxak, 'īhā nit xap mō'nāhā'.

55 'Ūhūn xop te Ganinet tu' pip tap, tu Yeyox pe' nūn pax, tu xukpot pēnāhā', ha Yoye te Yeyox xokxax xex mīkax xap kox kopa ha' pēnāhā',

56 tu putpu' mōg, tu hāpxop hax max'ax mīy, nūy xokxax xutxok.

Tu nit xap hā' hip. Yā hōmā, hāmyāxatāmuk hittap 'īhā', Topa te Yoneo xop xat hok, pu tu nit xap 'īhā hām hok.

24

Yeyox te putpu' hi'

1 Ha yenomīn 'īhā, māyōn te hāpkanet tu' xupep 'īhā, 'ūn xop te xokpot ha' mōg, tu hāpxop hax max'ax tat,

2 tu' mōg tu mōktu mōxaha mīkax xap kox tu'. Hōmā mīkax xap te mō kox nīy, pāyā hōnhā' yīkūy tap, tu mīkax kox xōn, ha 'ūn xop te' kox kopa pēnāhā'.

3 'Ap Yeyox xokxax 'ūm xip'ah, tu mīkax xap kox kopa' xip 'ohnāg,

4 yīy 'ūn te: "Pute 'ūm?" Tu hāpe'paxex, 'īhā tik 2 te' yīka' tihī, 'ūpata hā' tihī, yā' yōg topixxax tūmnāg, kuyānām putuk,

5 ha 'ūn xop kuxānōg, tu nūktettex, tu yāy pa mō'nīy, tu' yēy, ha pexkox yōg xop te:

—Tep tu 'āxop te yāy hi'ax xop xak hām xukpot tu'?

6 'Ap xip'ah Yeyox, yā' putpu' hi'! 'Ok 'āxop te'

xaxok? Tute xa hām'āktux
 'Īhā hāp⁷xexka Ganinet tu' tihī,

7 ha tik kummuk te'
 mō'āmā', nūy gāyxop mōgā
 Yeyox hah. Yeyox yā
 Tikmū'ūn Kutok, tu xa
 hām'āktux, tu yāy yōg xok'ax
 'āktux, tu mīpkunix hā'
 xok'ax xa' xuktux, tu putpu
 hi'ax 'āmnīy tikoyuk 'Īhā xa
 hām'āktux. Kaxīy.

8 Ha 'ūn xop te hāmpē'paxex,
 tu: "Hamūn! Hōmā Yeyox tek
 mū'ā hām'āktux." Kaxīy.

9 Tu putpu' mōg, tu
 Yeyox yōg tik xop te 11 pu
 hām'āktux, xix tikmū'ūn te
 nōm mūtik hāpkumep pu'
 xuktux.

10 Nōm 'ūhūn 'āxet'ax Manix
 Mānanēn, xi' nōy 'āxet'ax Yoān,
 xi' nōy 'āxet'ax Mānix, ha
 Mānix yā Tiak mūk tut, ha 'ūn
 xop te Yeyox yōg mō'pok xop
 pu hām'āktux,

11 pa tik xop kuxa mām
 'ohnāg 'ūn yōg hām'āktux tu',
 tu: "Yā' xupmāhīy!" Kaxīy.

12 Pāyā Pet yok, tu' mōg
 mō'ka'ok 'ūxukpot tu', tu'
 xupep, 'Īhā pēnā tu' mōg,
 nūy mīkax kox kutōgnāg hā'
 mōnāy, tu topixxax te xokxax
 kīy'ax pēnāhā', yāp-xehnāg
 yūm, tu putpu' nūn mīptut tu',
 tu' kuxa te' yēy.

Ēmā'ox yōg putahat

13 'Īhā tik 2 hāpkumep, tu
 xip tu xexka 'Ēmā'ox ha' mōg,
 ha mō'āgmūg 2 kōmēn Yenoy-
 anēn tu',

14 ha yāy pu hām'āktux, tu
 hāpxopmā'ax xohix 'āktux,

15 tu hām'āktux, 'Īhā Yeyox
 xip, hāpxip 'ohnāg 'Īhā' xip, tu
 tik mūtik mōg,

16 ha tik xop te' pēnāhā',
 pāyā' yūmmūg'ah.

17 Ha Yeyox te:

—Tep-tep 'āktux 'āxop te',
 'Īhā hāpkumep? Kaxīy.

Ha tik xop hāpkumep kux,
 'ūhittup 'ohnāg tu',

18 ha tik puxet 'āxet'ax
 Kene'op, tu:

—Tikmū'ūn xohix te kōmēn
 kopa' pip, tu hāpxopmā kum-
 muk yūmmūg. 'Ok 'āp-xehnāg
 te' yūmmūg hok? Kaxīy.

19 Ha:

—Hāpxopmā'ax tute xīy?
 Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Kōmēn Nāyane yōg Yeyox
 te Topa pupi hām'āktux, tu
 hāpxopmā ka'ok, Topa keppa'
 mīy, xix tikmū'ūn keppa'
 mīy, tu hāmyūmmūgā ka'ok
 kamah,

20 ha 'āmānex xop xik mū
 yōg xexka xop te xonat
 xop pu' hōm, pu tup-tex, tu
 mīpkupnix hāp-tex, ha' xok
 xe'ēgnāg,

21 pak mū'āte hāmpē'paxex
 tap, hu: "Pe Yeyox yā
 Topa yōg mō'kutnā'ax, ha'
 yāy²²kutnāhā', pu 'Iyaet yōg
 tikmū'ūn xexkānā'!" Hamūn,
 pāyā' xok, ha hōnhā 'āmnīy
 tikoyuk nōg.

22 Yā hōnhā 'ūn te
 hām'āktux, hak mū kuxānōg.
 Māyōn xupep 'Īhā 'ūn mōg,
 'ūxukpot ha' mōg,

23 pāyā Yeyox xokxax xip
 'ohnāg, mīkax xap kox kopa'
 xip 'ohnāg, ha putpu' nūn, tu
 pexkox yōg mō'pok xop 'āktux,
 tu' pēnāhā nō'ōm, ha Yeyox
 putpu' hi'ax 'āktux,

24 ha tik te xukpot ha' mōg kamah, ha' kox xip, pāyā 'ap pēnā'ah Yeyox. Kaxīy.

25 Ha Yeyox te:

—Āp-tox kummuk, 'ākuxa yūm pu'uk hām'āktux'ax kopah! Hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tap-pet hā kax'āmi', pāyā 'ākuxa yūm 'ohnāg hām'āktux'ax kopah.

26 'Ok 'āxop te hāmyūmmūg hok? Topa te yāyikutnāhā', pu tu' xūy, nūy yāyhā tu xexkah. Kaxīy.

27 Tu Topa tappet hā tik 2 yūmmūgāhā', tu mōnāyxop Mōyyex yōg xat'ax hā hāmyūmmūgāhā', tu mōktu tik xohix te Topa pupi hām'āktux xop 'āktux, tu kama yāy mūn 'āktux, tu Topa yōg hām'āktux hittap hā hāmyūmmūgāhā', nūy yāy mūn 'āktux.

28 Ha mōktu xip tu xexka tu' mōxaha', ha Yeyox mōg'ax nō pehe',

29 pa tik 2 te:

—Nāy, 'āmōg hok! 'Ūgmū 'ātu' xip, nūy mōhōn nūnte', yā hōnhā 'āmāxak. Kaxīy.

Yīy Yeyox te tik mūtik mōg,

30 tu nōm mūtik xit, tu pām paha', tu Topa pu: "Āmax," kaxīy, tu pām koxip, tu yāy xape pu' popmāhā',

31 ha Topa te tik pa maxnāhā', ha Yeyox yūmmūg, ha hāpxip 'ohnāg 'īhā Yeyox xip 'ohnāg, yā yāy xaxogāhā',

32 ha yāy pu hām'āktux, hu:

—Yāx kuxa hittup xexka 'īhā hām'āktux putat kopah, tu Topa tappet hittap hā

hāmyūmmūgāhā'! Kaxīy. Ha' nōy te: Yamūn! Kaxīy.

33 Tu' yok mō'ka'ok, tu Yenoyanēn tu' mōg, tu mōktu mōxaha', ha tik te 11 te yāy tu nū'nāhā', xi' mūtik pip xop,

34 tu:

—Hamūn! yā Yeyox te putpu' hi xe'ēgnāg! Yā Ximām te' pēnāhā'! Kaxīy.

35 Ha tik 2 te Yeyox 'āktux, tu Yeyox te putat kopa hāmyūmmūgā 'āktux, tu pām koxip tu ta 'ōm xip hok 'āktux.

Yeyox xip tik xop mūtik

36 Ha hāpxip 'ohnāg 'īhā', hām'āktux 'īhā', Yeyox te nōm xop kopa' xip, tu:

—Pūyā Topa 'ākuxa māmā'! Kaxīy.

37 Pāyā tik xop kuxānōg, tu' koxuk yīpkutuk, pāyā 'a' koxuk'ah,

38 ha Yeyox te:

—Teptu 'ākuxānōg? Putep mūn hāpkīy hā xate'?

39 Mā', 'ūgyīm pēnā', xik pata pēnā', yā 'ūgmūn yīnmūn. Mā', nūy 'ūg 'āpit. 'Ūkoxuk te' yīn xip 'ohnāg, xi' kup tox xip 'ohnāg, pak yīm pip, xik pata pip, xik yīn xe'e xip! Kaxīy.

40 Tu hām'āktux kux, 'īhā yāy yīm tu' mūg, xix yāy pata tu' mūg, tikmū'ūn te mūtik hāpkumep tu' mūg,

41 ha tikmū'ūn kuxa hittup xexka nām, tu' yēy, hu yāy kuxa yīkopit, yīy Yeyox te:

—Ūpuk? Kaxīy.

42 Ha tu' hōm māhām, ha mō'hap kuxap xox yā' tu',

43 ha' māhā', 'īhā tikmū'ūn xohix te' pēnāhā'.

44 Ha Yeyox te:

—Hōmā 'āmūtik 'ūkxip, tu 'āxop hāmyūmmūgāhā', tu Topa tappet hā 'āyūmmūgāhā', xayīy 'āyūmmūg, ha mōnāyxop hittap Mōyyex te' xat'ax kax'āmi', xix tik xop te Topa pupi hām'āktux te kax'āmi', ha kaxīy 'ūkxūy'ax xik xok'ax kax'āmi', yak mūn Kunnix. Kaxīy.

45 Tu yāy yōg xop putox maxnāhā', pu tu hāmyūmmūg, nūy Topa yōg hām'āktux hittap hā hāmyūmmūg,

46 tu xe hām'āktux, hu:

—Topa yōg tappet te Kunnix 'āktux, 'ūxuxet'ax nōy yā Topa yōg hāmyāykutnā'ax, ha tappet te' xok'ax 'āktux, tu nō hāpkot'ax 'āktux, tu 'āmnīy tikoyuk nōg 'ihā putpu' hi'ax 'āktux, yāk mūn 'āktux,

47 tu' xat, pu hām'āktux, pūyīy hām'āpak max'ax 'āktux hām xexka xohix tu', 'ūhep xohix pu', tu kōmēn Yenoyanēn kopa hām'āktux'ax hāmāxap, pu tikmū'ūn yāyhāhup, tu hāpkummuk mīy kux, pūyīy Topa xaxogā', pu tu' kux.

48 'Āxop te nōmhā hāpxopmā'ax xohix pēnāhā xi' xupak,

49 Nāy, 'ūhip, yā Topa te 'āxop pu hām'āktux xex, ha 'āte xa nū'kutnāp-tup, pa kōmēn Yenoyanēn kopa 'āti', 'ūhip tu', tu mōktu Topa te 'āxop ka'ogāhā', tu Topa Koxuk nū'kutnāp-tup, pu 'āka'okgā', ha 'āxop te hāpka'ok'ax mō'tat putup, topixxax putuk. Kaxīy.

50 Tu' xip tu xexka Metān tu' mōgāhā', tu' yīm kute tex pepi', tu:

—Pūyā Topa xa hāmmaxnā'! Kaxīy.

51 Tu hām'āktux 'ihā pepi' mōg, tu pexkox ha' mōg,

52 ha nōm tikmū'ūn te' kopaxux ha' mōxip, tu nūktettex, tu' yēy, tu Yenoyanēn tu' putpu' mōg, tu' kuxa hittup xexkah,

53 tu 'āmnīy xohix hā' pip Topa pet xexka kopah, nūy Topa max 'āktux pax.

Tu ta tu' kux.

YOĀM TE TOPA YŌG HĀM'ĀPAK MAX'AX KAX'ĀMI'

*Topa yōg hām'āktux te
tikmū'ūn hīnnāhā'*

¹ Hōmā 'ūhittap 'ap xip'ah hām xexka', ha ta' xip Yeyox, tu Yeyox 'āxet'ax nōy hā: Topa yōg Hām'āktux. Kaxīy. Yā tikmū'ūn pu Topa mūg. Topa yōg Hām'āktux te Topa mūti' tihī', tu Topa putuk, yā Topa xe'e'.

² Topa te hām xexka mīy, ha Topa mūti' tihī Topa yōg Hām'āktux.

³ Topa te Yeyox ka'ogāhā', puyīy hāpxop xohix xexka mīy. 'Ok Topa te yāpxehnāg hā' mīy hāpxop? 'Āmhok. 'Ok Topak-tok mūti' mīy hāpxop xohix xexka'? Hamūn, 'ūmīy hāpxop xohix xexka nūmūtik.

⁴ Topa yōg Hām'āktux te yōnnā'ī xohix hīnnāhā', ha' hi'ax te kuyānām putuk tikmū'ūn kuxa kopah, tu tikmū'ūn pu hāptupmāhā', puyīy hāmyūmmūg,

⁵ ha mō yānām yōn hāpkoxtap kopah, ha hāpkoxtap te kuyānām putex 'ohnāg. Hā kaxīy Yeyox nūn, tu nūktu tikmū'ūn kuxa kopa hāptupmāhā', pa' kummuk xop te Yeyox hupmā yūmmūg 'ohnāg.

⁶ Ha ta' xip tihik 'ūxuxet'ax Yoām, ha Topa te' yāyutnāhā', tu' xut tikmū'ūn kopah, tu nū'kutnāhā tikmū'ūn hah.

⁷ Ha ta' nūn Yoām, nūy tikmū'ūn pu Topak-tok 'āktux, yā nōm te kuyānām putuk 'āktux, puyīy tikmū'ūn xohix hām'āktux 'āpax, nūy tu' kuxa mām ka'ok.

⁸ Yoām te kuyānām putuk'ah, pa' nūn, nūy nōm te kuyānām putuk 'āktux.

⁹ Nōm te kuyānām xe'e putuk, tu ta' nūn, tu nūktu tikmū'ūn xohix tu' xupep, yā' nūn Yeyox.

¹⁰ Kuyānām, yā Topa yōg Hām'āktux, yā Topak-tok, tu' xip nūnte hām xexka tu'. Hōmā Topa te yāy kutok ka'ogāhā', puyīy hām xexka mīy, pa tikmū'ūn te Topak-tok yūmmūg 'ohnāg nōmhā'.

¹¹ Yā' nūn Topa yōg Hām'āktux, tu nūktu yāy yōg hām xexka tu' xupep pa' xape xop tep-tup nōg,

¹² pa tikmū'ūn yāg te Yeyox putup, tu' kopa' kuxa mām, ha Topa te nōm xop ka'ogāhā', puyīy yāyhā xape xop Topa yōg, yā Topak-tok xop.

¹³ Yā Topa hā xape xop. 'Ok 'ūtut te' put xi' tak te nō' tehe', yīy yāyhā xape xop Topa hā? 'Āmhok. 'Ok tut tep-tup xi' tak, hu' put? 'Āmhok. Pa yā Topa mūn hā xape xop. Yā Topa tep-tup, ha yāyhā Topa xape xop.

¹⁴ Ha ta' nūn Topa yōg Hām'āktux hām xexka tu' nūnteh, ha' tut te' put, yā tikmū'ūn Yeyox, tu tikmū'ūn mūti' tihī'. Yā' max xe'ēgnāg, yā' max tikmū'ūn xohix pu', tu hāpxe'e 'āktux, yā Topa te yāy kutok pit puxet 'ūmax xe'ēgnāgāhā', yā Topa te'

maxnāhā tikmū'ūn xohix pu',
ha hāmyok xohix 'āktux.

15 Ha ta' nūn Yoām, tu nūktu
hām'āktux ka'ok, hu:

—Hōmā 'āte xa hām'āktux
hu: “Ūg pe' nūn putup
tihik. Hamūn xexka', ha
tak mūn kutōgnāg, yā 'ūyōg
hāmyāxatamuk xohix kux
'ohnāg pa yōgnū xohix miāx.”
Kaxīy.

16 'Ūkuxa max xe'ēgnāg,
hu yūmūg xohix pu
hāmmāxnhā', tu xe hāmmāxnhā
mōkuma'mōg

17 Hōmā Topa te Mōyyex
pu yāy yōg xat'ax popmāhā',
puyīy Mōyyex Yoneo xop xat,
pa Topa te Yeyox Kunnix pu
hāmmāxnhā', yīy ta Yeyox te
tikmū'ūn pu hāmmāxnhā', tu
hāpxe'e 'āktux.

18 Tikmū'ūn te Topa pēnā
'ohnāg, pa Topak-tok pux-
ehnāg te Topa putuk, tu Topa
mūti' tihī', ha tikmū'ūn te
Topak-tok pēnāhā', hu ta
tu' yūmmūg Topah. Yā tute
yūmū'ā Topa mūg.

*Yoām te tikmū'ūn putox
pix, tu Topa yōg hām'āpak
max'ax 'āktux*

19 Ha ta' pip Yoneo xexka
xop kōmēn Yenoyanēn tu', tu
mō'pok 'āmānex xop xix Nemi
yōg xop, puyīy Yoām yīkopit.
Ha ta' nūn, tu nūktu' yīkopit,
hu:

—Ū'ūm 'āmūn? Kaxīy.

20 Ha Yoām te hām'āktux
xe'e, hu:

—Ak mūn Kunnix'ah, yā
Topa te Kunnix yāyutnāhā',
puyīy tikmū'ūn kuxa kum-
muk xit. Kaxīy.

21 Ha xe' yīkopit hu: 'Ū'ūm
'āmūn? 'Ok 'Enit? Kaxīy.

Ha Yoām te:

—Āmhok. Kaxīy.

Ha xe:

—'Ok 'āmūn nō'ōm, tu Topa
pupi hām'āktux? 'Ok putpu
'ānūn? Kaxīy.

Ha:

Āmhok. Kaxīy.

22 Ha:

—Āpu hām'āktux, 'ū'ūm
'āmūn? 'Ūgmū'āte 'āyūmmūg
putup, hu mōg, hu nōm te nūg
mūg pok xop pu hām'āktux.
Putep 'āktux? Kaxīy.

23 Ha Yoām te:

—Yā yānmūn xupep'ax
'ūgmūn, tu hām'āktux ka'ok
hām panip xexka tu',
hu: 'Āpu 'āxop putat yoa'.
Yūmūg xuxyā nūn. Yā 'ōg
hāpxopmā'ax yoa'. Kaxīy.

Yā hām'āktux te' putuk
'Iyait yōg, nōm te Topa pupi
hām'āktux.

24 Yā Paniye xop te Yoām
yīkopit,

25 hu:

—A 'āmūn yā Kunnix'ah
Topa te nōm yāy kutnāhā',
xix 'ap 'Enit'ah, xix 'ap nōy'ah
nōm te Topa pupix hām'āktux.
Tepete 'āxat xate tikmū'ūn
putox pix? Kaxīy.

26 Ha Yoām te:

—Ātepxox pix kōnāg hā, pa
'āxop kopa' xip nō'ōm, pa yā
'āxop te' yūmmūg 'ohnāg,

27 hak pe' nūn putup nō'ōm.
Hamūn xexka', hak-mūn
kutōgnāg, hu yōg pataxax
ko'ap-tup 'ohnāg. Yāk-tōgnāg
'ūgmūn.

28 Yā nōm hāpxopmāhā xip-
tuxexka Metān tu' kōnāg kox

Yohnām xatapah. Yā Yoām te tikmū'ūn putox pix 'ōnteh.

Nōm te tikmū'ūn pupi' xok putup kahnēn xok putuk

²⁹ Hāptup 'lhā' nūn Yeyox Yoām hah, ha Yoām te' pēnāhā', tu:

—'Ūpēnā' nōm te tikmū'ūn pupi' xok putup Topa yōg tihik kahnēn xok putuk. Tute tikmū'ūn xohix kuxa kumuk xit putup.

³⁰ Hōmā 'āte nōm 'āktux, hu: "Tik tek pe' nūn putup, tu' xexkah, ha tak mūn kutōgnāg. Yā 'ūyōg hāmāxatamuk xohix kux 'ohnāg, pa yōgnū xohix miax." Kaxīy.

³¹ Hōmā 'a' yūmmūg'ah nōm tihik, pak nūn, nūy tikmū'ūn putox pix, puyīy tikmū'ūn nōm yūmmūg. Kaxīy.

³² Tu xe: 'Āte' pēnāhā Topa Koxuk te pexkox tu' yīxohoh, yā kuxxuxtut putuk, tu nūktu tik tu' xupep, tu nōm yīmū' xip ka'ok.

³³ Yā 'āte' yūmmūg'ah tihik, pa Topa te nūgkutnāhā, 'ūyīy tikmū'ūn putox pix. Topa te: "Xate pēnāp-tup Topa Koxuk yīxop-tup, tu nūktu tik yīmū' xip ka'ok putup, ha nōm te tikmū'ūn pu' hōm putup Topa Koxuk." Kaxīy.

³⁴ 'Āte nōm pēnāhā', tu xa' xuktux, tihik yā Topak-tok. Kaxīy.

Yeyox yōg tik xop te māxap

³⁵ Hāptup 'lhā xe' xip Yoām tik tix mūtik, yā Yoām mūtik mōg xop kopa' pip,

³⁶ ha' nūn Yeyox, tu nōā'yēn, ha Yoām te Yeyox pēnāhā', tu hām'āktux, hu:

—Nōm te tikmū'ūn pupi' xok putup, kahnēn xok putuk, yā' yīy 'ohnāg, yā Topak-tok. Kaxīy.

³⁷ Ha tik tix te' xupak, tu ta' mōg Yeyox hah, nūy Yeyox pe' mōg, tu' mōg,

³⁸ Ha Yeyox yōkānām, tu tik tix pēnāhā', tu:

—Tep mūn xak? Kaxīy.

Ha:

—Notot, pi'yā 'āpet yūm?

³⁹ Ha Yeyox te:

—Mā, nūy pēnā'. Kaxīy.

Ta' mōg Yeyox xix tik tix, tu' pet pēnāhā' māyōn he 'lhā' tihi', 'lhā mōktu yā 'āmāxak.

⁴⁰ Yā tik tix, ha yāp-xet 'āxet'ax 'Ānene', yā Xīmām Pet taknōy. Yā hōmā tute Yoām yōg hām'āktux 'āpak, hu Yeyox pe' mōg.

⁴¹ Tu ta' mōg 'Ānene', nūy yāy taknōy xax, tu' xipihī', tu:

—'Ūgmū'āte Kunnix xipihī', yā Topa te nōm yāy kutnāhā'. Kaxīy.

⁴² Tu ta' nūn 'Ānene', tu' taknōy Xīmām nūn nā nā' nūn, tu nūktu Yeyox tu' mōxaha', ha Yeyox te Xīmām pēnāhā', tu:

—'Āmūn yā Xīmām, yā Yoām kutok. 'Āte xa 'āxet'ax nōy hōm, yā Xep. Kaxīy.

Yā Xep, yā 'āxet'ax nōy hā: Pet, yā tikmū'ūn yīy'ax hā: mīkaxxap. Kaxīy.

Yeyox te' xānāhā Pinip xix Nātānāyet

⁴³ Hāptup 'lhā Yeyox mōg putup hāpxexka Ganinet tu', tu Pinip xak, tu' xipihī', tu:

—Mā, 'ūg pe mōg! Kaxīy.

44 Yā Pinip yōg kōmēn Betxax. Yā 'Ānene yōg kōmēn kamah, xix Pet yōg kamah.

45 Ha ta' mōg Pinip, tu Nātānāyet xak, tu mōktu' xipihi', tu:

—'Ūgmū'āte' xipihi nō'ōm. Hōmā 'ūhittap Mōyyex te nōm kax'āmi Topa yōg xat'ax yōg tappet tu', xix Topa pupix hām'āktux xop te nōm kax'āmi kamah. Yā Yeyox, yā Yoye kutok, yā kōmēn Nāyane yōg tihik. Kaxīy.

46 Ha Nātānāyet te:

—'Ok 'ūm max tikmū'ūn 'ōnte Nāyane kopah? 'Āmhok. Kaxīy.

Ha Pinip te:

—Pu yūmū mōy, pēnā'. Kaxīy.

47 Tu ta' mōg, pa' xip Yeyox, tu' nōy nūn pēnāhā', tu:

—Pēnā' 'Iyaet xop yōg tik xe'e, yā tik te' koit 'ohnāg. Tik te hāpxopmā yok. Kaxīy.

48 Ha Nātānāyet te:

—Teptu xatek yūmmūg? Texīy? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'Āte 'āpēnāhā', yā 'āxip piget kup kakak, ha Pinip te 'āxānāhā'

49 Ha Nātānāyet te:

—Notot, 'āmūn Topak-tok. Xate 'Iyaet xop xat.

50 Ha Yeyox te:

—'Āte xa' xuktux 'āte 'āpēnāhā piget kup kakak, yīy 'ākuxa yūm 'ūgkopah. 'Ok kaxīy 'ākuxa yūm? Yā' max nūhū', pa xate xe' pēnāp-tup hāpxopmā max xohix xe'ēgnāg.

51 'Āte xa hām'āktux xe'e xate pexkox xōn pēnāp-tup,

ha ta pexkox yōg nū'pok xop pepi' mōg putup, tu putpu' yīxop-tup, tu nūktuk mūn xuka' xup putup, yā Tikmū'ūn Kutok xuka' xup putup.

2

Yeyox te yāyta pēnāhā'

1 'Āmnīy tix nōg, 'īhā tikmū'ūn yāyap-tup kōmēn Kānā tu' hāpxexka Ganinet kopah, tu 'āmuk xexka mīy, ha Yeyox mūktut xip.

2 Ha tikmū'ūn te' xānāhā Yeyox xix yōg tik te 12 xop, pu tu xit. Yīy ta' mōg, tu mōktu' mōxaha'.

3 Ha tikmū'ūn xohix te xupyāg xo'op, ha mōktu' kox, ha ta' xip Yeyox mūktut, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ūkox xupyāg. 'Ūnōg. Kaxīy.

4 Ha Yeyox te:

—Māy, hōnhā 'ūkxat hok, 'ūyīy hāpxopmā xate nōm putup. 'A hōnhā'ah. Pa hāpxip, 'īhā Topa tek xat putup. Kaxīy.

5 Ha' tut te kāmānat pu:

—'Āpu hāpxopmā tute 'āxop xat. Kaxīy.

6 Ha ta' pip naxtox xexkanām mīkaxxap hā nō'ōm 'ūxohix te' 6, ha Yoneo xop te nōm hā yāy pix, xix nax pix, xix kānēy pix, nūy yāy yōg xat'ax mīy. Yā' xexkanām naxtox. Naxtox puxet te' tat nit xohix te' 80, xi' nōy 100.

7 Ha Yeyox te kāmānat xop pu hām'āktux, hu:

—'Āpu kōnāg pux, pu naxtox hā nū'xih. Kaxīy.

Ha' pux ha nū'xīmnāg.

8 Ha Yeyox te:

—'Āpu' hep kutōgnāg xut, nūy pax mōg, nūy 'āmuk xexka yōg xat'ax pu' hōm. Kaxīy.

Ha' xut, tu' pax mōg,

9 ha xat'ax te' hep xo'op, pa 'ap kōnāg'ah, yā yāyhā xupyāg. Hām 'ūm tu' nūn 'ūhep? Yā' yūmmūg 'ohnāg, pa kāmānat te' yūmmūg nōm te' hep xut, ha 'āmuk xexka yōg xat'ax te tik te yāyta xānāhā',

10 tu:

—Tikmū'ūn xohix te' popmāhā xupyāg max hāmāxap, ha tikmū'ūn te nōm xo'op, tu mōktu hix ka'ok, hak-nāy tu' popmāhā xupyāg kummuk, pa nōmhā' pīp xupyāg max 'ohnū'. Kaxīy.

11 Yā hā kaxīy Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg hāmāxap, yā kōmēn Kānā tu' mīy hāpxexka Ganinet tu' Yeyox max xe'ēgnāg, ha Yeyox yōg tik xop kuxa mām Yeyox kopah.

12 Hāpxip 'īhā' mōg Yeyox, xi' tut, xi' taknōy xop, xix Yeyox yōg tik xop, tu' nox tihi kōmēn Kapānām tu'.

Yeyox mōg Topa pet xexka tu'

13 Hāpxip 'īhā Yoneo xop te' mīy putup 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn. Ha ta' mōg Yeyox kōmēn Yenoyanēn tu', tu' mōg, tu mōktu' xupep.

14 Tu ta' mōg Topa pet xexka tu', pa' kopa' pīp tikmū'ūn, tu nōmenex mūnūytut pīt, xix kahnēn, xix kuxxuxtut, tu tayūmak hā'

nōy yānān, ha mīmpe xit'ax 'īhā' mām,

15 ha Yeyox te xikot mīy poxit hā, tu hāptopa papuk kahnēn xix mūnūytut pīt, tu tayūmak nū'xok, yā tayūmak hā' nōy yānān xop yōg, tu' yōg mīmpe xit'ax nū'xok kamah.

16 Tikmū'ūn te kuxxuxtut nōnenex, ha Yeyox te nōm pu:

—'Āpu kuxxuxtut mōgā nūpeheh. 'Ūmīy hok nāpet nūnte 'ātak pet kopah. Kaxīy.

17 Ha Yeyox mūtik mōg xop te' xutigāhā', yā Topa yōg tap-pet tu' kax'āmi hu: “Yā kuxap putuk 'ūgkuxa kopah, yā 'āte Topa pet putuppax, tu Topa pet hā yīpkumīy.” Kaxīy.

18 Ha Yoneo xexka xop te:

—'Āpu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, 'ūyīy yūmmūg Topa te nū'ākutnāhā', xayīy xohix papuk Topa pet kūnāpah. Kaxīy.

19 Ha Yeyox te:

—'Āxop te nū' pet putxok, koxix xe' mīy'ax 'āmnīy tikoyuk hā. Kaxīy.

20 Ha:

—'Ok xate' mīy'ax 'āmnīy tikoyuk hā? Tikmū'ūn te Topa pet xexka mīy hāmāxatamuk xohix te' 46 hā. Kaxīy.

21 Pa 'āmhok, Yeyox te yā yīn 'āktux, yā Topa xip Yeyox kopah, Topa pet putuk.

22 Hāpxip ha ta Yeyox putpu' hi', 'īhā Yeyox yōg tik xop te' xutigāhā Yeyox yōg hām'āktux, hu' kuxa mām ka'ok Topa yōg hām'āktux kopa xix Yeyox yōg hām'āktux kopah.

Yeyox te tikmū'ūn xohix yūmmūg

²³ Ūxip Yeyox kōmēn Yenoy-anēn tu', ĩhā tikmū'ūn te' mīy 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn, ha Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok. Yā tikmū'ūn te' mīy yūmmūg 'ohnāg. Tikmū'ūn te' pēnāhā', hu' xohix kuxa mām ka'ok Yeyox kopah.

²⁴ Pa Yeyox kuxa yūm 'ohnāg tikmū'ūn kopah xix yōg hāmyūmmūg kopah, tute tikmū'ūn xohix yūmmūg tu'.

²⁵ 'Ok Yeyox pu tikmū'ūn yūmmūgāhā'? Āmhok. Yā tute tikmū'ūn xohix kuxa yūmmūg.

3

Yeyox xix Nīkonēm

¹ Ūxip tihik 'ūxuxet'ax Nīkonēm, yā Yoneo xop yōg xat'ax xop yōg tihik, yā Paniye xop kopa' xip.

² Āmnīy ĩhā' nūn Yeyox hah, nūy hām'āktux, hu:

—Ūgmū'āte' yūmmūg Topa te nū'ākutnāhā'. Yā xate hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Paxpu Topa 'āyōkāmū mōg hok, ha ta hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg. Kaxīy.

³ Ha Yeyox te:

—Āte xa hām'āktux hāpxop xe'e. Tep-te Topa pēnāp-tup xix yāy yōg tikmū'ūn, ĩhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat putup, ha' yīpkox pip? Yā nōm nāhā 'ūxeheh. 'Ap nōy te' pēnāp-tup'ah. Kaxīy.

⁴ Ha Nīkonēm te:

—Tep texīy tik xiptap 'ūm nāhā 'ūxeheh? 'Ok 'ūtut hā

mō'nāhā 'ūxeheh, ha xe' put? Kaxīy.

⁵ Ha Yeyox te:

—Āte xa hāpxe'e 'āktux. Yūmūg xakux. Yūmūg tut te yūmūg pop, ha ta Topa Koxuk te yūmūg mīy Topa yōg tikmū'ūn. Hā kaxīy yūmūg xakux 'ūxeheh, yā yūmūg xakux tix. Yūmūg xe xakux 'ohnāg, kopxix yūmūg mōxakux 'ohnāg Topa yōg tikmū'ūn xop kopah.

⁶ Ūn tek-tok pop, ha' hi 'ūk-tok. Ha ta Topa Koxuk te' hīnnāhā Topa yōg tikmū'ūn.

⁷ Āte xa hām'āktux, hu: “Āpu nāhāy 'ūxeheh. Hām'āktux hok hu: Xok 'ūm?” Kaxīy.

⁸ Āmuuh mōg hām 'ūm tup-tup, ha xate 'āmuuh 'āpak. Pi'a' nū'? Xate' yūmmūg'ah. Pi'a' mōg? Xate' yūmmūg'ah. Yā xate' pēnā 'ohnāg. Hā kaxīy xate' yūmmūg 'ohnāg, Topa Koxuk te' mīy Topa yōg tikmū'ūn, tu' hīnnāhā nōm xakux 'ūxeheh.

⁹ Ha Nīkonēm te:

—Texīy? Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—Xate 'Iyaet yōg tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', pa' yūmmūg 'ohnāg Topa Koxuk te' mīy Topa yōg tikmū'ūn.

¹¹ Hamūn, 'āte xa hām'āktux xe'e'. Ūgmū'āte hāmyūmmūg, hu nōm 'āktux, tu hāmpēnāhā, hu nōm 'āktux, pa 'āxop te yōgnū hām'āktux 'āpak 'ohnāg.

¹² Āte xa hām xexka yōg xop yōg hāpxopmā'ax 'āktux, pa 'ākuxa yūm 'ohnāg. Āte xa pexkox yōg xop yōg

hāpxopmā'ax 'āktux. Texīy 'ākuxa yūm putup? 'Ap yūm putup'ah.

¹³ Tikmū'ūn te pexkox tu' mōg 'ohnāg, tu yīxo 'ohnāg hām xexka tu', tu pexkox yōg xop yōg hāpxopmā'ax 'āktux 'ohnāg. 'Ūkpuxet yā Tikmū'ūn Kutok te nōm 'āktux, pexkox tuk yīxohoh tu'.

¹⁴ —Hōmā 'ūhittap Mōyyex te kāyā komut mīy hām panip xexka tu', tu mīm yīpaka' xup. Hā kaxīy tikmū'ūn tek mūn yīpaka xup putup, yā Tikmū'ūn Kutok yīpaka xup putup,

¹⁵ puyīy xohix 'ūm 'ūkuxa mām 'ūgkopah, tu' hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg.

¹⁶ Yā Topa te mō'yāyxe'ēgnāg hām xexka yōg xohix xop, hu yāy kutok pit puxešnāg nū'kutnāhā' hām xexka tu', puyīy xohix 'ūm 'ūkuxa mām ka'ok Topak-tok kopah, hu' xakix ka'ok putup'ah, pa' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg putup, ha' kux 'ohnāg.

¹⁷ Topa te yāy kutok nū'kutnāhā hām xexka tu', nūy nōm hā hām xexka yōg xohix xop kuxa kummuk xit, nūy kuxa maxnā', nūy nōm yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān hok.

¹⁸ —Topa te' kuxa mām xop yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān 'ohnāg, pa' yānān 'ūkuxa mām 'ohnāg xop yōg hāpkummuk mīy'ax hā, yā' kuxa mām 'ohnāg Topak-tok puxet kopa hah.

¹⁹ Teptu Topa te hāpkummuk mīy'ax hā yānān? Yā Yeyox

nūn, yā kūyānām nūn putuk, tu nūktu' xupep nūnte hām xexka tu', pa tikmū'ūn tep-tup hāpkoxtap, 'ap putup'ah kūyānām, yā Yeyox putup'ah, hāpkummuk mīy tu'.

²⁰ Yā hāpkummuk mīy'ax xop tep-tup nōg kūyānām, tu' mōg 'ohnāg kūyānām hah, nūy hāpkummuk mīy'ax pēnā hok.

²¹ Pa hāmyoa'ax xop mōg Yeyox hah, yā kuyānām putuk hah, puyīy xohix pēnā', yā Topa 'āpak, hu hāmyok mīy. Kaxīy.

Yeyox xix Yoām, yā nōm tep-tox pix

²² Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mōktu hāpxexka Yonex tu' mōxaha', tu' nox tihī', tu tikmū'ūn putox pix.

²³ Ha ta' xip Yoām, yā 'Ēnōm tu' xip, yā Xanīn yīkak, tu tikmū'ūn putox pix, kōnāg punethok hah, ha ta' nūn 'ūxohix, hap-tox pix.

²⁴ Yā xonat te Yoām mō'tat putup kanet ka'ok hā, pa hōnhā' xip'ah kanet kopah.

²⁵ Ha ta' pip Yoām mūtik mōg yāg xop, tu yāy mānōg kōnāmāhā Yoneo puxet mūtik. Yā Yoneo xop yōg 'āmuk xexka tu yāy mānōg, yā 'āmuk xexka 'āxet'ax Yāy Pix. Kaxīy.

²⁶ Ta' nūn Yoām mūtik mōg xop Yoām hah, tu:

—Yāyā, hōmā' xip tihik 'āmūtik kōnāg kox xatapa', yā hōmā xate nōm 'āktux. Hōnhā tik tep-tox pix, ha tikmū'ūn xohix te ha nū' yāy xix. Kaxīy.

²⁷ Ha Yoām te:

—Pexkox yōg Topa te tikmū'ūn xexka mīy, ha tikmū'ūn xohix te nōm pe' mōg, pa' xexka mīy hok, puxix tikmū'ūn nōm pe' mōg 'ohnāg.

28 Hōmā 'āte xa yāy 'āktux, hu: “Ūgmūn 'ap Kunnix'ah, yā 'āte tikmū'ūn kuxa kumuk xit 'ohnāg, pa Topa te nūgkutnāhā, 'ū mōg hāmāxap, hak-nāy tu nōm nūn.” Kaxīy. Ha xate' xupak, tu' yūmmūg.

29 Yā hā kaxīy putuk: Tikmū'ūn te yāyap-tup, ha 'ūn te yāytaha yā tik te yāytaha yōg. Ha ta' xip tik te yāytaha xape', tu hām'āktux 'ohnāg, pa hām'āpak, tu tik te yāytaha yōg hām'āktux 'āpak, hu' kuxa hittup xexka', tu' yāykūmīy 'ohnāg. Yāg mūn putuk. 'Āte tik te yāytaha xape putuk, tuk kuxa hittup xexka nōmhā, yā tikmū'ūn xohix te Yeyox pe' mōg.

30 Yā' max, nōm xexka nōy nā' mōg, pu tikmū'ūn xohix nōm pēnā', ha ta' max, 'ūgmūn kutōgnāg nōy nāg mōg, pu tikmū'ūn 'ūgmūn pēnāk-tōgnāg.

Nōm te pexkox tu' yīxohoh

31 Hōmā nōm xip pepi', tu' yīxohoh. Hamūn 'ūxexkanām, ha ta' xohix nōy 'ap xexka'ah. Hām xexka yōg tikmū'ūn yā hām xexka yōg xop xe'e', tu hām xexka yōg tikmū'ūn yōg hāpxop 'āktux. Ha ta nōm te pexkox tu' yīxohoh yā' xexkanām.

32 Tute hāpxop pēnāhā pexkox tu', tu' pēnā'ax 'āktux, tu' xupak'ax 'āktux, pa

tikmū'ūn te yōg hām'āktux kopa' kuxa mām 'ohnāg.

33 Pa tikmū'ūn 'ūm te 'ūyōg hām'āktux kopa' kuxa mām, puxix hām'āktux hu: “Topa 'ūmax xe'e'.” Kaxīy.

34 Topa te yāy kutok nū'kutnāhā, ha tute Topa yōg hām'āktux 'āktux, ha Topa te nōm pu' hōm Topa Koxuk, ha nōm hā nū'xīmnāg Topa Koxuk hā, tu Topa Koxuk 'āpaknām.

35 Yā' tak Topa te yāy kutok mō'yāy xe'ēgnāg, tu' nōy pu hāpxop xohix popmāhā', puyīy 'ūxohix xop xat.

36 Tikmū'ūn 'ūm kuxa yūm Topak-tok kopah, tu' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Ha ta' nōy 'ūm te Topak-tok pit 'āpak 'ohnāg, tu 'a' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg putup'ah, pa Topa te nōm tu' gāy mōkunā'mōg, ha' kux 'ohnāg.

4

Yeyox xix hāpxexka Xāmānit yōg 'ūhūn

1 Ta tikmū'ūn xohix te hām'āktux, ha Paniye xop te' xupak. Yā hām'āktux Yeyox mūtik hāpkumep xop xohix nōy nā' mōg xexka', ha ta Yoām mūtik hāpkumep xop xohix tapax 'ohnāg. Tikmū'ūn te kama' hām'āktux, Yeyox te tikmū'ūn xohip-tox pix, ha ta Yoām te tikmū'ūn tūgnāg putox pix.

2 Pa 'āmhok. Yeyox te 'ap-tox pix'ah, pa Yeyox yōg tik xop tep-tox pix.

3 Ha Yeyox te nōm 'āpak, tu ta' mōg hāpxexka Yonex

kūnāpah, tu putpu' mōg hāp̄xexka Ganinet tu'.

⁴ Pa' xip hāp̄xexka Xāmānit, ha nōm hā yāykutut, yā Topa tep-tup.

⁵ Tu ta' nūn, tu nūktu kōmēn Xik tu' xupep hāp̄xexka Xāmānit kopah, yā Yako yōg hām yīkah. Yā hōmā Yako te yāy kutok Yoye pu hām hōm.

⁶ Yā' xip Yako yōg kōnāg xupup kox, ha ta' tuknōg Yeyox, hu kōnāg xupup kox kux tu' yūm, īhā māyōn te yāy kote' yūm.

⁷ Ha ta' nūn 'ūhūn hāp̄xexka Xāmānit yōg, nūy kōnāg tat xut. Ha Yeyox te:

—'Ā kōnāg 'ūm tat, 'ū xo'op. Kaxīy.

⁸ Yā Yeyox yōg tik xop 'ap xip'ah. 'Ūmōg kōmēn tu', nūy yāy xit'ax pop.

⁹ Ha 'ūn te:

—'Āmūn yā Yoneo xop kopa 'āxip, pak mūn yā Xāmānit xop kopak xip. Teptu 'ātu 'ākax, hu: "Ā kōnāg 'ūm tat"? Kaxīy.

Yā Xāmānit xop te hāp̄xopmā 'ohnāg Yoneo xop mūtik.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—'Ok xate' yūmmūg Topa te tikmū'ūn pu nōm hok hōm, tu nū' nōm kutnāhā? 'Ok xate' yūmmūg 'ūgmūn 'ū'ūm? Xate' yūmmūg, nūy ta 'ātu 'ākax, yīy 'āte xa' hōm kōnā'āg, nōm te tikmū'ūn hīnnā xe'ēgnāg. Kaxīy.

¹¹ Ha 'ūn te:

—Notot, naxtox 'ūm yūm hok, ha kōnāg xupup kox tox. Tep hā' xut xate kōnā'āg, nōm te tikmū'ūn hīnnā xe'ēgnāg?

¹² Yūmū yōg mōnāyxop Yako te yūmū'ā hōm nūhū' kōnāg xupup kox. Yako te' xo'op nūhū' kōnā'āg, xik-tok te', xix yōg xokxop tut xop te'. 'Ok 'āmūn xexka', ha ta Yakok-tōgnāg? Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox te:

Tikmū'ūn te' xo'op kōnā'āg nūhū', pa hāpxip 'īhā kōnāg tup-tup xūy 'ūxeheh.

¹⁴ Pa 'āte tikmū'ūn pu kōnāg nōy hōm, ha tikmū'ūn te nōm xo'op, tu xe kōnāg putup xūy pip putup'ah. 'Āte tikmū'ūn pu' hōm nō'ōm kōnā'āg, ha nōm te nāgyīkox putuk tikmū'ūn kuxa kopah, tu tikmū'ūn hīnnā xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁵ Ha 'ūn te:

—'Ā' hōm nō'ōm kōnā'āg, ha xe kōnāg putup xūy 'ūm pip putup'ah, ha 'āte putpuk nūn putup'ah nūnteh, nūy kōnāg tat xut. Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox te:

—Mōg, nūy 'āyīpxox xānā', pu nū'. Kaxīy.

¹⁷ Ha 'ūn te:

—'Ap xip'ah 'ūgyīpxox. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

¹⁸ —Hamūn, xate hām'āktux xe'e', 'a' xip'ah 'āyīpxox. Pa hōmā xate 'āyīpxox mūtik yāytaha', tu' nīm, nūy nōy mūtik yāyta', tu mōktu 'āyīpxox xohix te' 5 te kaxīy, ha ta hōnhā 'ātihi tik mūtik, pa yā 'a' īpxox'ah. Xate hām'āktux xe'e', 'ap koit'ah. Kaxīy.

¹⁹ Ha 'ūn te:

—'Āte' yūmmūg nōmhā, xate Topa pupi hām'āktux, yā 'ūgyūmmūg xexkah.

20 'Ūgmū yōg mōnāy xop te Topa pu nūktettex yīktix tu' nūhū', pa 'āxop te' xuktux, 'ūmax, pu Topa pu nūktettex kōmēn Yenoyanēn tu'. Kaxīy.

21 Ha Yeyox te:

—Nixxix, 'ūxupax. Hāpxip puxix tikmū'ūn te Topa pu nūktettex putup, pa yīktix tu nūktettex hok, xix Yenoyanēn tu' nūktettex hok.

22 'Āxop te Topa pu nūktettex, pa nōm yūmmūg 'ohnāg. 'Ūgmū'āte Topa pu nūktettex, tu nōm yūmmūg. 'Ūgmūg xop yā Yoneo xop, ha ta' xip tik puxet Yoneo xop kopah, tu nōm te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, tu' kuxa maxnāhā'.

23 Pa hāpxip 'īhā, yā hōnhā 'īhā tikmū'ūn te Topa pu nūktettex putup, tu Topa 'āktux max xe'ep-tup yāy kuxa kopah, tu Topa yōg hāmyūmmūg xe'e yūmmūg putup. Topa tep-tup, puyīy tikmū'ūn Topa pu nūktettex hā kaxīy.

24 Topa yā' koxuk, 'ap yīn xip'ah. Yā' max, pu tikmū'ūn Topa pu nūktettex yāy kuxa hā, tu Topa yōg hāmyūmmūg xe'e yūmmūg. Kaxīy.

25 Ha 'ūn te:

—'Ūnūn putup nō'ōm. Topa te nōm nū'kutnāp-tup, yā' xuxet'ax Kunnix, yā Topa te nōm yāy kutnāhā'. 'Āte' yūmmūg 'ūnūn putup, tu yūmū'ā hāpxop xohix xexka yūmmūgāp-tup. Kaxīy.

26 Ha Yeyox te:

—Yā hamūn, yāg mūn, nōm te 'āmūtik hām'āktux. Kaxīy.

27 Ha ta' nūn Yeyox yōg tik xop, tu nūktu' pēnāhā' Yeyox te hām'āktux 'ūn mūtik, tu' yēy, tu 'ūn pu' yīkopit 'ohnāg, hu: "Putep putup?" Kaxīy. Tu Yeyox pu' yīkopit 'ohnāg, hu: "Tep mūn 'āktux?" Kaxīy.

28 Ha 'ūn te yāy yōg naxtox nīm, tu ta' mōg kōmēn tu', tu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

29 —Mā, nūy pēnā tihik, tute' xuktux 'āte hāpxopmā xohix xexka'. 'Ok nō'ōm yā Kunnix, yā Topa te nōm yāy kutnāhā'? Kaxīy.

30 Ha ta' mōg tikmū'ūn, nūy Yeyox pēnā'.

31 Ha ta' pip Yeyox yōg tik xop, tu Yeyox mūtik hām'āktux, hu:

—Yāyā, 'āpu 'āxit'ax mā'. Kaxīy.

32 Ha:

—'Ūxip xit'ax yōgnū' xate' yūmmūg'ah. Kaxīy.

33 Ha Yeyox yōg tik xop te yāy mūtik hām'āktux, hu:

—'Ok tikmū'ūn te tu' hōm 'ūxit'ax? Kaxīy.

34 Ha Yeyox te:

—Pute 'ūm 'ūgxit'ax? Yā 'āte hāpxopmā Topa te nōm putup. Yā 'ūgxit'ax putuk. Topa te nūgkutnāhā', hak hām kuxyāp-tup. Yā 'āte Topa puk hām, yā' xit'ax putuk. Yā 'āxop tep-tuppax 'āxit'ax, ha 'ātep-tuppax 'ūghām Topa te nōm putup.

35 Xate hām'āktux, hu: "Māyōnhex 'ānuk xohix te' 4 nōg putup, 'īhā' ta' mīnta'." Kaxīy. Pa 'āte xa hām'āktux,

hāmpēnā'! Hōnhā 'ūta'.
'Ūnūnā', pu' max hōnhā'.
Pēnā tikmū'ūn nūn hōnhā,
nūy kuxa mām 'ūgkopah, yā
mīnta ta nūnā putuk hōnhā.

³⁶ Tikmū'ūn te mīnta ta
nūnāhā', ha xuxyā te tu'
pago. Hā kaxīy nōm te 'ātu
tikmū'ūn nūnāhā', puyīy
hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg,
ha' kux 'ohnāg, yīy ta' kuxa
hittup nōm te hāpxop xap xok
xix nōm te mīnta ta nūnāhā',
yā' hittup 'ūtix. Hā kaxīy
tik te tikmū'ūn puk mūn
yūmmūgāhā', ha ta' nōy te
tikmū'ūn māmāhā 'ūgkopah,
yā' kuxa hittup 'ūtix.

³⁷ Yā hām'āktux xe'e': "Tik
te hāpxop xap xok, ha ta' nōy
te mīnta ta nūnāhā'". Kaxīy.
Hā kaxīy tik te tikmū'ūn puk
mūn yūmmūgāhā', ha ta' nōy
te tikmū'ūn kuxa māmāhā
'ūgkopah.

³⁸ 'Āte mō 'āxop pok, xa
mīnta ta nūnā'. Xate hāmxa
'ohnāg. 'Ūnoy te hām xaha', ha
xate mīnta nūnāhā'. Yā xate
tikmū'ūn kuxa māmāhā
'ūgkopah. Kaxīy.

³⁹ Ha ta' kuxa mām ka'ok
Yeyox kopa kōmēn Xāmānit
yōg tikmū'ūn xohix. Yā 'ūn
te hām'āktux, hu: "Mā, nūy
pēnā tihik, tute hām'āktux
'āte hāpxopmā xohix xexka".
Kaxīy.

⁴⁰ Ta' nūn kōmēn Xāmānit
yōg tikmū'ūn, tu nūktu Yeyox
tu' kax, pu nox xip. Ha' nox
tihi' nūmūtik 'āmnīy tix hā.

⁴¹ Ha xe xape xohix te
Yeyox yōg hām'āktux 'āpak,
hu' kuxa mām ka'ok Yeyox
kopah,

⁴² tu 'ūn pu hām'āktux, hu:

—Hōmā 'ūgmū'āte 'ōg
hām'āktux 'āpak, pa hōnhā
Yeyox yōg hām'āktux 'āpak,
hu' yūmmūg Yeyox te hām
xexka yōg tikmū'ūn kuxa
kummuk xit, nūy kuxa max
mō'tat, 'ūyānān tu'. Kaxīy.

*Yeyox te tik xexkak-tok hit-
tupmāhā'*

⁴³ 'Āmnīy tix nōg, ha ta' mōg
Yeyox hāpxexka Ganinet tu'.

⁴⁴ Yā, hōmā Yeyox te'
xuktux hu: "Ūxape xop te
Topa pupi hām'āktux xop
'āpak 'ohnāg yāy yōg hām tu',
pa hām nōy yōg tikmū'ūn te
nōm 'āpak. Kaxīy.

⁴⁵ Ta' nūn Yeyox, tu nūktu'
xupep hāpxexka Ganinet tu',
ha Ganinet yōg tikmū'ūn tep-
tup Yeyox. Yā hōmā Ganinet
yōg tikmū'ūn te' pēnāhā
Yeyox te hāpxopmā ka'ok
xe'ēgnāg punethok kōmēn
Yenoyanēn tu', 'īhā' xip 'āmuk
xexka 'āxet'ax Nōā'yēn.

⁴⁶ Ha ta' mōg Yeyox, tu
mōktu' xupep kōmēn Kānā
tu' hāpxexka Ganinet kopah.
Yā hōmā Yeyox te kōnāg hā
xupyāg mīy Kānā tu', yā yāyhā
xupyāg.

Ha ta' xip Kānā tu kōmēn
Kapānām yōg tik xexka' hak-
tok pakut.

⁴⁷ Tik te Yeyox nūn 'āpak, tu
ta' mōg, tu mōktu Yeyox tu'
kax, pu nū', nūyk-tok pit hit-
tupmā', yā 'ūxok putūmnāg.

⁴⁸ Ha Yeyox te:

—'Āte hāpxopmā ka'ok
xe'ēgnāg 'ohnāg, ha ta 'ākuxa
yūm 'ohnāg. Kaxīy.

⁴⁹ Ha tik te:

—Yāyā, mā hōnhā mō'ka'ok.
'Ūxok putūmnāg 'ūgkutok!
Kaxīy.

⁵⁰ Ha Yeyox te:

—Mōg, 'āk-tok hip-tup.
Kaxīy.

Ha tik kuxa yūm Yeyox yōg
hām'āktux kopah, tu ta' mōg,

⁵¹ pa yōg kāmānat xip putat
kopah, tu hām'āktux, hu:

—'Ūhi 'āk-tok. Kaxīy.

⁵² Ha tik te:

—Pi'yā' yūm māyōn, 'īhā'
hittup kōnāmāhā'? Kaxīy.

Ha:

—Yā māyōn te yāy kote'
yūm, 'īhā xuxi'. Kaxīy.

⁵³ Ha tik te' yūmmūg yā
māyōn te yāy kote' yūm 'īhā
Yeyox te: “'Āk-tok hip-tup”.
Kaxīy.

Ha tik kuxa mām Yeyox
kopah, xix' xape xop kuxa
mām kamah.

⁵⁴ Yā Yeyox te hāpxopmā
ka'ok xe'ēgnāg tix hāpxexka
Ganinet tu'. Yā hōmā Yeyox
xip hāpxexka Yonex tu', tu ta'
nūn hāpxexka Ganinet tu'.

5

*Yeyox te' hittupmāhā tik
yīn mōg hok*

¹ Hāpxip 'īhā' xip'ax Yoneo
xop yōg 'āmuk xexka kōmēn
Yenoyanēn kopah, ha ta'
mōg Yeyox Yenoyanēn tu', tu
mōktu' xupep.

² 'Ūxup puxhep max kōmēn
yōg hāmpak'ax yīkox yīkah. Yā
hāmyīkox 'ūxuxet'ax kahnēn
yōg hāmyīkox, ha puxhep max
'ūxuxet'ax Metex, yā Yoneo
xop yīy'ax kopah. Yā' pip

kuxkaxax xohix te' 5 puxhep
max yīmap.

³ Ha kuxkaxax kopa' pip
pakut xop, yā' pa hok xop
xix hāpkumep hok xop xix yīn
mōg hok xop. 'Ūxohix te kōnāg
yo'ok hip.

⁴ Hāpxip ha ta' xupep
pexkox yōg nū'kutnā'ax, tu
kōnāg kanop, ha ta' pakut
xop mōg kōnāg hah, ha nōm
mō'nāhā hāmāxap, puxix tu'
hittup.

⁵ Ha ta' xip tihik, tu' pakut-
pax hāmyāxatamuk xohix te'
38 hā.

⁶ Ha Yeyox te' pēnāhā',
tu' yūmmūg tik pakut
mōkuma'mōg, ha Yexox te:

—'Ok xatep-tup 'āhittup?
Kaxīy.

⁷ Ha tik pakut te:

—Yāyā, 'ap xip'ah 'ūnōy,
nōm tek mōgāhā puxhep max
tu', 'īhā kōnāg yo'ok. 'Āte
mīkaxxap ku'īn hāg yīxohoh,
pa' nōy xupep hāmāxap.
Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox te:

—Pu 'āg-nīhā xip! 'Ōg 'īxtet
pa', nūy ta mōg! Kaxīy.

⁹ Ha tik hittup mō'ka'ok, tu
'īxtet paha', tu ta' mōg.

¹⁰ Pa' pip Yoneo xop, tu tik
pu hām'āktux, hu:

—Hōnhā nit xap. Yā'
kax'āmi tikmū'ūn yōg xat'ax
yōg tappet tu', tu hām'āktux,
hu: “Nit xap hā 'īxtet tat hok”.
Kaxīy.

¹¹ Ha tik te:

—Tik tek hittupmāhā', tu 'ā
hām'āktux, hu: “Pu 'ōg 'īxtet
pa', nūy ta mōg. Kaxīy.

¹² Ha:

—'Ū'ūm tihik nō'ōm, nōm te hām'āktux hu: "Pu 'ōg 'ixtet pa'"? Kaxīy.

¹³ Pa tik te' yūmmūg 'ohnāg, yā' mōg Yeyox. Yā' pip tikmū'ūn xohix 'ōnteh, yīy ta' mōg.

¹⁴ Hāpxip 'ihā' mōg Yeyox Topa pet xexka ha', tu mōktu tik xipihī', tu:

—'Āpu yāy pēnā', yā 'āhittup. Pu 'ūxe hāpkummuk mīy hōk. Hāpkummuk mīy, nūy ta putpu 'āpakut xexkanām. Kaxīy.

¹⁵ Ta' mōg tihik, tu Yoneo xop pu hām'āktux hu:

—Yeyox tek hittupmāhā'. Kaxīy.

¹⁶ Yīy ta' gāy Yoneo xop, hu Yeyox kute'ex kummuk. Yā nit xap 'ihā tik hittupmāhā'.

¹⁷ Pa Yeyox te tu hām'āktux, hu:

—Yōgnū 'ātak hām mōkuma'mōg, tu' hup 'ohnāg, ha tak hām kamah. Kaxīy.

¹⁸ Yīy ta' gāy xexka Yoneo xop, hu Yeyox putex putup. Yā Yeyox te nit xap yōg xat'ax koxyōy, tu Topa 'āktux hu: "Yognū 'ātak". Kaxīy. Yā Topa putuk Yeyox. Yīy ta' gāy Yoneo xop.

Topak-tok te' xat

¹⁹ Ha Yeyox te:

—'Āte hām'āktux xe'e, 'ap koit'ah. 'Ūgmūn, yā 'ātak kutok pit, tu yāp-xehnāg hā hāpxopmā 'ohnāg, pa yōg 'ātak te hāpxopmā', ha 'āte' pēnāhā', tu kama' mīy, hā' putuk.

²⁰ 'Ātak te mōgyāy xe'ēgnāg, yā mō yāy kutok yāy xe'ēgnāg, tuk-tok pu yāy yōg hāpxopmā'ax

xohix mūg, puyīy pēnā'. Hōnhā tute tikmū'ūn pu hāpxopmā'ax mūg, ta hāpxip 'ihā hāpxopmā'ax max xe'ēgnāg mūg putup, xayīy 'ākuxa yēy.

²¹ Yōgnū 'ātak te xakix xop putpu' hīnnāhā', yā tute' hīnnāhā', xixk mūn Topak-tok te tikmū'ūn hīnnāhā kamah, tu tikmū'ūn 'ūm putup tu nōm hīnnāhā'.

²² Yōgnū 'ātak te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit 'ohnāg, nūy yōg hāpkummuk mī'ax hā yānān 'ohnāg. Tute yāy kutok xat, pu kopit,

²³ puyīy 'ūgmūn pe tu paxeh xexkah, yā tikmū'ūn te 'ātak pe'paxex xexka putuk. Tikmū'ūn 'ūm tek-tok pe'paxex xexka 'ohnāg, tu 'ātak pe'paxex xexka 'ohnāg kamah. Yā 'ātak te yāy kutok nū'kutnāhā'.

²⁴ —Nūhū yā hām'āktux xe'e'. Tikmū'ūn 'ūm te yōgnū hām'āktux 'āpak, tu Topa kopa' kuxa mām ka'ok, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Topa te nūgkutnāhā'. 'Āte nōm yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup'ah, ha' xakix xe'e putup'ah, pa' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg.

²⁵ Nūhū hām'āktux xe'e. Hāpxip 'ihā, yā hōnhā 'ihā kamah, xakix xop te Topak-tok yōg hām'āktux 'āpak putup, tu' xupak xop hip-tup.

²⁶ 'Ātak kopa' xip 'ūhi'ax, yā tute hi'ax hōm. Tute yāy kutok pu' hōm, ha' xip 'ūhi'ax Topak-tok pit kopah. 'Ūgmūn, yā Topak-tok, tu hi'ax hōm

kamah,

²⁷ ha 'ātak te yāy kutok xat, pu tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax kopit. Hamūn, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok.

²⁸ —Texīy 'ākuxa te' yēy? Hāpxip 'ihā xukpot tu xakix xohix xop te yōgnū hām'āktux 'āpak putup,

²⁹ tu xukpot nīm putup, tu ta' mōg. Nōm te hāpxopmā max te putpu' hip-tup, tu hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg, ha ta nōm te hāpkummuk mīy te putpu' hip-tup, ha' kopit putup 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax, nūy hāpkummuk mīy'ax hā' yānān.

Yeyox te' xat

³⁰ Yeyox te xe:

—'Āte yāp-xehnāg hā hāpxopmā 'ohnāg, pa Topa te hām'āktux, ha 'āte' xupak 'ūxohix xexkah. Hā kaxīy 'āte tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' kopit xe'e'. 'Āte' mīy 'ohnāg 'āte nōm putup, pa 'āte' mīy Topa te nōm putup. Tute nūgkutnāhā 'ūgmūn.

³¹ —'Āte yāy 'āktux, ha ta 'āxop hām'āktux, Yeyox max'ah, yā hām'āktux 'ap xe'e'ah.

³² Pa' nōy tek mūn 'āktux kamah. Yā 'ātak tek mūn 'āktux kamah. 'Āte' yūmmūg tutek mūn 'āktux xe'e'.

³³ Hōmā 'āxop te mō' nōy pok Yoām hah, ha Yoām tek mūn 'āktux xe'e'.

³⁴ 'Ap 'ātep-tup'ah, pu tikmū'ūn tek mūn 'āktux. Pa 'āte xa Yoām 'āktux, xayīy 'āxop Yoām yōg hām'āktux 'āpax, puyīy Topa 'āxop kuxa

kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'.

³⁵ —Yoām te kuyānām tat'ax putuk, ha xatep-tup, tu 'ākuxa hittup Yoām yōg kuyānām kopah. Yā kuyānām xip, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg, tu Topa yōg putat max pēnāhā'. Yā' xip Yoām, ha tikmū'ūn tek mūn yūmmūg xix hāmmax yūmmūg.

³⁶ Yoām tek mūn 'āktux, yā' max. Pa 'āte hāpxopmā max. Yā' max xe'ēgnāg. Yōg 'ātak te nūgkutnāhā', 'ūyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Nōm te xak mūn mūg, ha xate' yūmmūg yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā'.

³⁷ 'Ātak tek mūn 'āktux max kamah. Tute nūgkutnāhā nūnteh. 'A xate Topa te hām'āktux 'āpak'ah, tu Topa pēnā'ohnāg,

³⁸ ha 'ap xip ka'ok'ah Topa yōg hām'āpak max'ax 'ākuxa kopah, 'ākuxa mām 'ohnāg Topa yōg hām'āpak max'ax kopah hah. Topa te nūgkutnāhā', pa 'ākuxa mām 'ohnāg 'ūgkopah.

³⁹ 'Āxop te Topa yōg tappet mōkupix punethok, tu hāmpē'āpaxex Topa yōg tappet mōkupix, xayīy hi xe'ēgnāg mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg. Pa 'āmhok. Yā Topa yōg tappet tek mūn 'āktux,

⁴⁰ pa 'a 'āxop tep-tup'ah, nūy 'ūg ha nū', nūy hi xe'ēgnāg mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg.

⁴¹ —'A 'āte' xak'ah, pu tikmū'ūn 'ūgmūn 'āktux max.

⁴² Yā 'āte 'āxop yūmmūg, yā

'āxop te Topap-tuppax 'ohnāg 'ākuxa hā.

⁴³ Yōgnū 'ātak te 'ā' hōm yāy yōg xuxet'ax, ha 'āte yāy 'ātak pupik xip, pa 'a 'āxop tek mūn pa 'ohnāg 'ākuxa hā. Yā 'āxop tek putup nōg. Ha ta' nōy nūn, yā 'ūyāy yōg xuxet'ax hā' nūn, ha ta 'āxop nōy pap-tup 'ākuxa hā, tu' nōy putup pax putup.

⁴⁴ 'Āxop tep-tup, pu tikmū'ūn 'āxop 'āktux max, pa 'āxop tep-tup'ah, pu Topa mūn 'āxop 'āktux max. Texīy 'ākuxa mām putup?

⁴⁵ Hāmpē'āpaxex hok 'āte yōgnū 'ātak pu 'āxop 'āktux kummuk putup. 'Āmhok. 'Ākuxa mām Mōyyex kopah, ha Mōyyex te Topa pu 'āxop 'āktux kummuk putup.

⁴⁶ 'Ākuxa mām xe'e Mōyyex kopah, nūy ta 'āxop kuxa mām 'ūgkopah, tuk mūn 'āpak. Hamūn Mōyyex tek mūn kax'āmi'.

⁴⁷ Pa 'ākuxa mām xe'e 'ohnāg Mōyyex yōg tappet kopah. Texīy 'āxop kuxa mām putup yōgnū hām'āktux kopah, tu nōm 'āpak? Kaxīy.

6

Yeyox te tikmū'ūn pu xit'ax nīm

¹ Hāpxip 'īhā' mōg Yeyox, tu kōnāg xexka xak, yā kōnāg xexka 'āxet'ax Ganinet yōg xix 'āxet'ax nōy yā Timenit.

² Ha tikmū'ūn xohix te Yeyox pe' mōg. Yā Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tu pakut xop hittupmāhā', ha tikmū'ūn te' pēnāhā', hu' pe' mōg.

³ Ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop yīktix tu', tu' mām.

⁴ Ha' xip'ax Yoneo xop yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn.

⁵ Ha Yeyox te' pēnāhā', pa' nūn tikmū'ūn xohix, ha Yeyox te Pinip pu hām'āktux, hu:

—Pi'yā yūmū'āte' pop'ax xit'ax tikmū'ūn xohix pu'? Kaxīy.

⁶ Yā Yeyox te nōm 'āktux, nūy Pinip yōg hāpxopmā'ax kopit. Yā Yeyox te' yūmmūg tute hāpxopmāp-tup.

⁷ Ha Pinip te:

—Pām yōg tayūmak xohix. Yā tik hām mey te' 4, nūy tayūmak pop, nūy nōm hā' pop pām, ha ta tikmū'ūn te pām kutōgnāg māp-tup. Kaxīy.

⁸ Ha 'Ānene te hām'āktux, yā 'Ānene te Yeyox yōg tik xop kopa' xip, yā Pet taknōy. 'Ānene te:

⁹ —'Ūxip nūnte kaxxop pit, tu yōg pām te xemat hā' mīy, tu' xohix te' 5, xix yōg mām tix pip kamah. Tu texīy tikmū'ūn xohix pu'? Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūxat, pu tikmū'ūn māhām. Kaxīy. Yā' xux xohix pip. Ha' xat, ha' mām tikmū'ūn, yā' xohix te' 5.000 tihik, ha 'ūn pip kamah xix kaxxop.

¹¹ Ha Yeyox te pām pop, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—'Ūmax pām xix māhām. Puxi'. 'Āmax. Kaxīy.

Tu pām koxip, tu tikmū'ūn pu' nīm, tu mām koxip kamah, tu tikmū'ūn pu' nīm, ha tikmū'ūn te xohix pop,

hu ta' kux, 'ap nōy putup'ah.
Puxix.

¹² Tu' mā kux, tu' hix ka'ok,
ha Yeyox te yāy yōg tik xop
pu:

—Āpu yā 'āxit'ax yāg xo-
hix mām tikmū'ūn te nōm
putup'ah. Nōm putyōn hok.
Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox yōg tik xop te'
xit'ax yāg mām, tu manax hā'
tat, yā manax xohix te' ¹²,
tikmū'ūn te nōm mā 'ohnāg.
Yā Yeyox te pām xemat te' ⁵
hā' mīy xohix.

¹⁴ Ha tikmū'ūn te' pēnāhā',
yā Yeyox te hāpxopmā ka'ok
xe'ēgnāg. Tikmū'ūn te:

—Topa yōg tappet tu' xuk-
tux, 'ūnūn putup tik te Topa
pupi hām'āktux hām xexka
tu'. Hamūn, Yeyox yā nō'ōm.
Kaxīy.

¹⁵ Tikmū'ūn tep-tup, nūy
Yeyox mōgā mō'ka'ok, nūy
Yeyox mīy tikmū'ūn yōg
xat'ax, pa Yeyox te' yūmmūg,
hu ta' mōg yīktix tu', tu yāp-
xehnāg xip.

*Yeyox te kōnāg yīmū' mōg
pata hā*

¹⁶ Āmāxak ha ta' mōg Yeyox
yōg tik xop, tu yīktix tu yīxoho'
tu mōktu' mōxaha kōnāg
xexka tu',

¹⁷ tu mīpkox tu' mōxaha',
tu nōm mōxakux, tu kōnāg
tu' mōg kōmēn Kapānām tu'.
'Āmnīy, ha ta' xupep 'ohnāg
Yeyox yāy yōg tik xop tu'.

¹⁸ Pa 'āmuuh xexka te
mō'kouk, ha kōnāg tot xexkah,

¹⁹ ha Yeyox yōg tik xop te
mīpkox mōgāhā', tu mōktu' ⁵
kīnōm ha' mōg pe' ⁶ ha' mōg,

tu' pēnāhā', pa' xip Yeyox, ha
kōnāg yīmū' hāpkumep, yā'
kōnāg yīmū' mōg pata hā,
tu mīpkox yīka' nūn, ha ta'
yīpkutuk Yeyox yōg tik xop,

²⁰ ha Yeyox te:

—Ūgyīpkutuk hok, yāg mūn.
Kaxīy.

²¹ Tu ta mīpkox hā mō'nāhā
Yeyox, yīy ta' hittup Yeyox yōg
tik xop, yā mō'nāhā', ta hāpxip
'ohnāg ha ta' xupep mīpkox
hāpkux nōy tu'.

Tikmū'ūn te Yeyox xak

²² Hāptup ha ta tikmū'ūn
te kōnāg xexka xatapa' pip
hāpkux nōy tu', tu' pēnāhā
mīpkox kutōgnāg yāp-xehnāg
mōg nōm te Yeyox yōg tik xop
tat, pa Yeyox mō'tat 'ohnāg.

²³ Ha ta' nūn kōmēn Timenit
tu' mīpkox xape xohix, tu
nūktu' mōxaha hāpkux tu'. Yā
hōmā tikmū'ūn te pām māhā
'ōnteh. Yā Yeyox te Topa pu
pām 'āktux 'ōnteh.

²⁴ Ha tikmū'ūn te' pēnāhā
'ap xip'ah Yeyox, ha Yeyox
yōg tik xop 'ap pip'ah kamah.
Tikmū'ūn te mīpkox tu'
mōxaha', tu ta' mōg kōmēn
Kapānām tu', nūy Yeyox xax.

*Yeyox te pām putuk, tu
tikmū'ūn hīnnāhā'*

²⁵ Tu ta' mōg tikmū'ūn, tu
kōnāg xexka xak, tu mōktu'
mōxaha hāpkux nōy tu', tu
Yeyox xak, tu' xipihī', tu
Yeyox pu:

—Notot, hām'ūmhā 'āxupep
nūnteh? Kaxīy.

²⁶ Ha:

—Āte xa hāpxe'e 'āktux.
'Āxop tek xak, xayīy pām mā',
tu mōktu' 'āhix ka'ok. 'Āte

hāpxopmā', pa 'āxop te nōm yūmmūg 'ohnāg. 'Ūgka'ok, pa 'āxop te nōm yūmmūg 'ohnāg.

27 'Āpu pām xax hok, yā hāpxip kutōgnāg 'ihāg-nox pām. 'Āpu pām nōy xax, yā' nōy xip ka'ok hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. 'Ūgmūn, yā Tikmū'ūn Kutok, tu xa' popmāp-tup pām nō'ōm. Hamūn, Topa tek xat, 'ū' hōm nō'ōm. Kaxīy.

28 Ha tikmū'ūn te:

—Topa te putep putup, pu tikmū'ūn mīy? Kaxīy.

29 Ha Yeyox te:

—Topa tep-tup nūhū'. Tutep-tup, pu tikmū'ūn kuxa mām nōm kopah Topa te nōm nū'kutnāhā'. Kaxīy.

30 Ha tikmū'ūn te:

—'Āpu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, puyīy tikmū'ūn kuxa mām 'ākopah. Putep mūn mīy putup?

31 Hōmā 'ūhittap yūmū yōg mōnāyxop te' māhā nōm te pām putuk 'ūxuxet'ax mānā', yā hām panip xexka tu' māhā'. Hāmūn, Topa yōg tappet te: "Topa te pexkox tu' putxok pām, puyīy tikmū'ūn mā'. Kaxīy.

32 Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'A' Mōyyex te xa' pōpmā 'ohnāg pexkox yōg pām, pa yōgnū 'ātak te xa' popmāhā pexkox yōg pām xe'e'.

33 Topa te pām 'ūm popmāhā'? Yā nōm te pexkox tu' nūn, ha nōm te tikmū'ūn xohix hīnnā mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

34 Ha tikmū'ūn te:

—Notot, 'āpu 'ūgmū'ā popmā' nō'ōm pām. 'Āpu nōm popmā mōkumamōg. Kaxīy.

35 Ha Yeyox te:

—'Āte pām putuk nō'ōm pexkox yōg. Pām te tikmū'ūn hīnnāhā', ha 'āte tikmū'ūn hīnnāhā', puyīy hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg. Tikmū'ūn tek ha' nūn, puxix putup xūy nōāp-tup 'ūkuxa kopah. Tikmū'ūn tek mūn kopa' kuxa mām, puxix kōnāg putup xūy putuk nōāp-tup 'ūkuxa kopah, yā 'a xe kōnāg putup xūy putuk xip putup'ah 'ūkuxa kopah.

36 Pa 'āte xa' xuktux, 'āxop tek pēnāhā', pa 'ākuxa mām ka'ok 'ohnāg.

37 Yōgnū 'ātak te 'ā' popmāhā tikmū'ūn, puyīy' kuxa mām 'ūgkopah, ha nōm tek ha' nūn putup, ha 'āte xohix pop putup, tu 'ātep-tup nōg 'ohnāg putup, yā yōg xop, 'āte mō nōm yāy xe'ēgnāg.

38 Hamūn, 'āte pexkox tuk nūn tuk yīxoho', nūy mīy Topa te nōm putup. Yā tute nūgkutnāhā'. 'Ak nūn'ah, nūy mīy 'āte nōm putup.

39 Topa te nūgkutnāhā', 'ūyīy hāpxopmā', yā 'āte yāy yōg tikmū'ūn xaxok 'ohnāg. Yā nōm te' kuxa mām'ax xaxok putup'ah, ha Hāmgāyāgnāg te nōm pop putup'ah. 'Ātak te 'ā nōm popmāhā', ha 'āte nōm putpu' hīnnāp-tup hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā'.

40 Hamūn, yōgnū 'ātak tep-tup hā kaxīy. 'Ūp-tup, puyīy nōm hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg,

yā nōm xohix te Topak-tok pēnāhā', hu' kuxa mām Topak-tok kopah. Ha ta hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā putpu' hīnnāp-tup 'āte'. Kaxīy.

41 Ha Yoneo xop te Yeyox 'āktux kummuk kōnāmāhā'. Yā Yeyox te: "Ūgmūn yā pām putuk, nōm te pexkox tu' yīxhoho". Kaxīy.

42 Ha Yoneo xop te:

—Yā tihik nūhū', yā Yeyox. 'Ok Yoyek-tok? Yūmū'āte' yūmmūg 'ūyōg 'ātak xi' tut. Teptu hām'āktux pexkox tu' yīxoho'? Kaxīy.

43 Ha Yeyox te:

—Āhup. Yāy mūtik hām'āktux kummuk hok!

44 Yōgnū 'ātak tek ha tikmū'ūn nūnnāhā', yā' kuxa mām 'ūgkopah. Ha Topa te tikmū'ūn nūnnāp-tup'ah, yā' kuxa mām putup'ah 'ūgkopah. Ha ta hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā 'āte yāy yōg xop putpu' hīnnāp-tup.

45 Hōmā 'ūhittap tik te Topa pupi hām'āktux xop te' kax'āmi, hu: "Topa te tikmū'ūn xohix xexka pu hāmyūmmūgāhā'. Ūxohix te 'ātak 'āpak, hu hāmyūmmūg, yā nōm xohix 'ūg ha' nūn putup.

46 'Ap 'āte hām'āktux'ah tik 'ūm te Topa pēnāhā'. Nōm te Topa ha' nūn, yā nōm puxehnāg te Topa pēnāhā'.

47 —Āte xa hāpxe'e 'āktux. Tikmū'ūn kuxa mām ka'ok 'ūgkopah, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg.

48 Ūgmūn yā pām putuk, tu tikmū'ūn hīnnāhā'.

49 Hōmā 'ūhittap mōnāyxop te pām māmā māhā hām panip xexka tu', pa' xakix pax.

50 Pa tikmū'ūn 'ūm te pām nōy māhā', puxix xakix ka'ok putup 'ohnāg.

51 Ūgmūn yā pām putuk, tu tikmū'ūn hīnnāhā', ha' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. 'Āte pexkox tuk yīxohoh. Tikmū'ūn 'ūm te' māhā', puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Pute 'ūm pām nō'ōm 'āte tikmū'ūn pu nōm hōm? Yā yāy yōg yīn. 'Āte yāy yīn hōm, puyīy tikmū'ūn xohix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

52 Ha ta' gāy Yoneo xop, tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Texīy tik te yūmū'ā yāy yīn hōm, 'ū mā'? Kaxīy.

Yā tikmū'ūn kuxa mām'ax te' putuk tikmū'ūn te Yeyox yīn māhā'.

53 Ha Yeyox te:

—Āte xa hāpxe'e 'āktux. Tikmū'ūn te Tikmū'ūn Kutok yīn mā 'ohnāg, yāg yīn mā 'ohnāg, pixix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg 'ohnāg. Tikmū'ūn te Tikmū'ūn Kutok hep 'āta xo'op 'ohnāg, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg 'ohnāg.

54 Ūxohix tek yīn māhā', tuk hep 'āta xo'op, puxix hi mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg, ha ta hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā 'āte nōm putpu' hīnnāp-tup.

55 Hamūn, 'ūgyīn yā xit'ax xe'e, xik hep 'āta yā hep xe'e'.

56 Tikmũ'ũn 'ũm tek yĩn mähã' xik hep 'ãta xo'op, yã nõm kuxa mãm 'ũgkopah, hak xip ka'ok nũmũtik.

57 Yõgnũ 'ãtak te nũgkutnãhã', tuk hĩnnãhã'. Hã kaxĩy 'ãte tikmũ'ũn hĩnnãhã', nõm tek yĩn mähã', yã' kuxa mãm 'ũgkopah.

58 'Ate pãm putuk, tu pexkox tuk yĩxohoh, yã' putuk'ah pãm nõy. Mõnãyxop te nõm mähã', pa' xakixpax. 'Ūxohix 'ũm tek yĩn mähã', yã' kuxa mãm 'ũgkopah, puxix hi xe'ëgnãg mõkuma'mõg, ha' kux 'ohnãg. Kaxĩy.

59 Hã kaxĩy hãm'ãktux Yeyox Yoneo yõg Topa pet kopah kõmẽn Kapãnãm tu'.

Yeyox yõg hãm'ãktux'ax te tikmũ'ũn hĩnnãhã'

60 Yã hãm'ãktux 'ãpak tikmũ'ũn xohix, nõm te Yeyox pe' mõg, tu:

—Yã tute yũmũ'ã hãmyũmmũg ka'ok yũmmũgãhã'. 'Ū'ũm te nõm 'ãpak, nõy yĩpkox pi'? Yã tik 'ohnãg. Kaxĩy.

61 Hã kaxĩy hãm'ãktux kummuk Yeyox pe' mõg xop. Tikmũ'ũn te Yeyox pu hãm'ãktux 'ohnãg, pa Yeyox te tikmũ'ũn yõg hãm'ãktux'ax yũmmũg, tu:

—'Ok yõgnũ hãm'ãktux te 'ãxop kuxa nõã'?

62 Paxpu 'ãxop te' pẽnãhã 'ũgmũn, yã Tikmũ'ũn Kutok pẽnãhã', 'ĩhãg mõg pepix putpu' yã yõg xip'ax tu', nõy ta putep pe 'ãxop paxex putup?

63 Tikmũ'ũn koxuk pip, puxix hi tikmũ'ũn. Yõgnũ

hãm'ãktux te' koxuk putuk, tu tikmũ'ũn hĩnnãhã'.

64 Pa' pip 'ãxop kopah tikmũ'ũn kuxa mãm 'ohnãg. Kaxĩy.

Yã hõmã 'ũhittap Yeyox te' yũmmũg mõkuma'mõg yãg xop kuxa mãm 'ohnãg, tu kama' yũmmũg tik te' gãy xop mõgãp-tup Yeyox hah, puyĩy xũyãgã'.

65 Ha Yeyox te:

—Hamũn 'ãte xa hãm'ãktux, Topa tek ha tikmũ'ũn nũnnãhã, puxix 'ũg ha nũ'. Pa Topa tek ha tikmũ'ũn nũnnã 'ohnãg, puxix nũn 'ohnãg, yã 'ũgkopa' kuxa mãm putup'ah. Kaxĩy.

66 Yĩy ta Yeyox nĩm tikmũ'ũn xohix te', tu xe Yeyox pe' mõg 'ohnãg,

67 ha Yeyox te yã yõg tik te 12 xop pu:

—'Ok 'ãxop tek nĩm putup kamah, nõy ta mõg? Kaxĩy.

68 Ha Xĩmãm Pet te:

—Tep pek mũg mõg putup? 'Õg hãm'ãktux'ax tek mũg hĩnnãhã', hak mũg hi hãmyãxatamuk xohix kux 'ohnãg hã.

69 'Ūgmũ'ãte' yũmmũg 'ãmũn yã Kunnux, ha Topa te 'ãmũn yãykutnãhã'. Yã Topa tu 'ãnũn. Kaxĩy.

70 Ha Yeyox te:

—'Ok 'ãte 'ãxop yĩmõgãtux tikmũ'ũn kopah? Pa 'ãxop kopa' xip yãp-xet, yã Hãmgãyãgnãg xop yõg tik te 'ãxop kopa' xip. Kaxĩy.

71 Hamũn, Yeyox te Yot 'ãktux, yã Xĩmãm kutok Yot, yã' xip Yeyox yõg tik te 12 xop kopah, pa hãpxip 'ĩhã Yot

te' gāy xop mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy Yeyox xūyḡā'.

7

Yeyox xix' taknōy xop

1 Ta' mōg Yeyox, tu hāpkumep hāpxexka Ganinet tu'. 'A' putup'ah, nūy hāpkumep hāpxexka Yonex tu', yā Yoneo xexka xop tep-tup, nūy Yeyox putex Yonex tu'.

2 Hāpxip kutōgnāḡ 'ihā' xip'ax 'āmuk xexka 'āxet'ax Mīptutnāḡ Yōḡ 'Āmuk Xexka'.

3 Ha ta' pip Yeyox taknōy xop, tu:

—'Āpu mōg Yonex tu', puyīy 'āmūtik hāpkumep xop pēnā' xate hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāḡ.

4 Xatep-tup, pu tikmū'ūn 'āyūmmūḡ, ha ta yāy yōḡ hāpxopmā'ax xaptop putup'ah. Xate hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāḡ. 'Āpu 'ūmīy, puyīy tikmū'ūn xohix pēnā', nūy 'āyūmmūḡ. Kaxīy.

5 Yā 'a' taknōy xop mūn te Yeyox kopa kuxa mām 'ohnāḡ

6 Ha Yeyox te:

—Hōnhā 'ūmīy hok pu' max. 'Ap xe'e'ah hōnhā, pa 'āmnīy xohix 'ūxe'e 'āxop yōḡ.

7 Tikmū'ūn xohix te 'āxop putup nōḡ yūmmūḡ 'ohnāḡ, pa tikmū'ūn xohix tek putup nōḡ, yā 'āte hām'āktux punethok tikmū'ūn te hāpkummuk mīy.

8 'Āpu mōḡ 'āmuk xexka hah. 'Ap 'ūgmōḡ putup'ah nōmhā. 'A 'āmnīy xe'e'ah yōḡnū'. Kaxīy.

9 Hā kaxīy Yeyox te hām'āktux, tu' nox xip hāpxexka Ganinet tu'.

Yeyox mōḡ 'āmuk xexka hah

10 Ha ta' mōḡ 'ūtaknōy xop 'āmuk xexka hah, ha hāpxip 'ihā' mōḡ kama Yeyox, pa yāy xaptop, yā tikmū'ūn te' pēnā 'ohnāḡ.

11 Ha Yoneo xexka xop te Yeyox xak 'āmuk xexka tu', tu tikmū'ūn yīkopyt, hu:

—Pi'yā' xip Yeyox? Kaxīy.

12 Ha tikmū'ūn te hām'āktux pū'ūgnāḡ punethok, ha' yāḡ te:

—Yā tik max nō'ōm. Kaxīy.

Pa' yāḡ nōy te:

—Tute mō'āmā'. Kaxīy.

13 Pa' xohix te hām'āktux pū'ūgnāḡ, yā hām'āktux xaptop, Yoneo xexka xop yīpkutuk tu'

14 Hāpxip 'āmuk xexka kote 'ihā' mōḡ Yeyox, tu mōktu Topa pet xexka hā mō'nāhā', tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūḡgāhā kōnāmāhā',

15 ha Yoneo xexka xop te' yēy, tu:

—Texīy kāy te hāmyūmmūḡ xexka', pa tappet mīy 'ohnāḡ? Kaxīy.

16 Ha Yeyox te:

—'A 'āte yāy yōḡ hāmyūmmūḡ yūmmūḡgā'ah, pa Topa yōḡ, yā tute nūḡ mūn kutnāhā'.

17 Tikmū'ūn 'ūm tep-tup, nūy mīy Topa te nōm putup, puxix yūmmūḡ putup 'āte Topa yōḡ hāmyūmmūḡ 'āktux, 'a yōḡ'ah.

18 Tikmū'ūn 'ūm te yāy yōḡ hāmyūmmūḡ 'āktux, puxip-tup, pu tikmū'ūn hāmp'e'paxex yā' xexka nō'ōm. Ha ta'

nōy tep-tup, pu tikmū'ūn hāmpē'paxex yā' xexka Topah. Yā Topa te nū nōm kutnāhā', yā tik yok, yā' koit 'ohnāg.

¹⁹ Hōmā Mōyyex te xa' popmāhā Topa te nōm xat. Hamūn, pa 'āxop xohix te' mīy 'ohnāg Topa yōg xat'ax. Teptu 'āxop tep-tup, nūy 'ūkputex? Kaxīy.

²⁰ Ha tikmū'ūn te:
—Yāmīy kummuk xip 'ākopah. Tep-te 'āp-tex putup? Kaxīy.

²¹ Ha Yeyox te:
—Āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg puxet, yīy 'āxop kuxa te' yēy.

²² Hōmā 'ūhittap mōnāyxop tek-tok pit xop xax mep 'ūyīmap hāmāxap, ha ta hāmyāxatamuk punethok nōg, 'īhā Mōyyex te' xat, pu' mīy nō'ōm, yīy ta hōnhā 'āxop te' mīy 'āmnīy hām hok 'īhā'.

²³ 'Āxop tek-tok pit xax mep 'ūyīmap 'āmnīy hām hok 'īhā', nūy Mōyyex yōg xat'ax mīy. Texīy 'āxop gāy, yā 'āte tik hittupmāhā 'āmnīy hām hok 'īhā'?

²⁴ 'Āxop te hāmpēnāhā mō'ka'ok, tu yōgnū hāpxopmā'ax kopit mō'ka'ok, tu hām'āktux mō'ka'ok 'ūgkummuk. Kaxīy hok! 'Āpu yōgnū hāpxopmā'ax kopit mō'ka'ok hok! Kaxīy.

'Ok Topa te Yeyox yāyikutnāhā'?

²⁵ Ha ta kōmēn Yenoyanēn yōg yāg xop te:

—'Ok nō'ōm tihik? 'Ok tikmū'ūn te' kāy putex putup?

²⁶ Pēnā! Tute tikmū'ūn xohix mūtik hām'āktux, pa

tikmū'ūn te Yeyox pa 'ohnāg, yā' mūg 'ohnāg. 'Ok xexka xop te' yūmmūg 'ohnāg yā Yeyox, Topa te nōm yāyikutnāhā'?

²⁷ 'Ūnūn nō'ōm, Topa te nōm yāyikutnāhā', puxix tikmū'ūn yūmmūg putup'ah 'ūyōg xip'ax, xix hām tu' nūn yūmmūg putup'ah, pa yūmmūg xohix te' yūmmūg Yeyox yōg xip'ax, xix yōg hām tu' nūn, xix yōg 'ātak, xi' tut. Kaxīy.

²⁸ Ha ta' xip Yeyox Topa pet xexka kopah, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', tu hām'āktux ka'ok, hu:

—'Ok 'āxop tek mūn yūmmūg xe'e'? 'Ok 'āxop te' yūmmūg hām tuk nūn? 'Ak puxet nūn'ah, yā Topa xe'e te nūgkutnāhā', pa 'āxop te Topa yūmmūg 'ohnāg.

²⁹ Pa 'āte nōm yūmmūg. Yā 'āte nōm tuk nūn, ha tute nūgkutnāhā'. Kaxīy.

³⁰ Ha tikmū'ūn te' kax, pu xonat xop Yeyox mūy, pa' mūg 'ohnāg, yā Yeyox mūg yōg 'āmnīy xe'e xupep 'ohnāg.

³¹ Pa tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, tu:

—Kunnix nūn, yā Topa te nōm yāyikutnāhā', ha' nūn, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Yā Yeyox te' mīy punethok te kaxīy. Kaxīy.

Xonat xat, pu Yeyox mūy

³² Yā tikmū'ūn xohix te hām'āktux pū'ūgnāg te kaxīy, ha Paniye xop te' xupak, hu xonat xat xix 'āmānex xexka xop te xonat xat, pu Yeyox mūy.

33 Ha Yeyox te:

—Hāpxip kutōgnāg hāg xip'ax 'āxop kopah, tu tak mōg putup nōm hah, yā nōm te nūgkutnāhā', yā nōm hak mōg putup.

34 'Āxop tek xak putup, pak xipi tapax 'ohnāg. Yā 'ūgmōg putup nōm hām tu', pa 'āmōg yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

35 Ha Yoneo xexka xop te yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Pi'yā' mōg putup? Texīy yūmū'āte nōm xipi tapax 'ohnāg? 'Ok mōg putup kōmēn tu' hāpxexka Genex tu'? Yā Yoneo xop pip 'ōnteh. 'Ok Genex yōg xop pu hāmyūmmūgāp-tup?

36 Putep 'āktux? Tute: “'Āxop tek xak putup, pak xipi tapax 'ohnāg. 'Āmōg yūmmūg 'ohnāg.” Kaxīy. Putep xuktux Yeyox? Kaxīy.

Kōnāg kox putuk tikmū'ūn kuxa kopah

37 Ta 'āmuk xexka yōg 'āmnīy xox putox, yā 'āmuk xexka yōg 'āmnīy xexka', 'ihā' xip Yeyox, tu hām'āktux ka'ok, hu:

—'Ū'ūm te kōnāg putup xūynāg putuk 'ākuxa kopah. Mā 'ūg ha, nūy xo'op putuk.

38 Yā Topa yōg tappet te: “Tikmū'ūn 'ūm 'ūgkopa' kuxa mām, tu' kuxa kopa' mōg putup kōnāg kox xexka punethok putuk, yā kōnāg xet putuk, tu hāptopa' mōg putup”. Kaxīy.

39 Yā Yeyox te Topa Koxuk 'āktux, yā kōnāg kox putuk Topa Koxuk tikmū'ūn kuxa kopah, tu tikmū'ūn

hīnnāhā'. 'Ūkuxa mām xop te Topa Koxuk pap-tup. Pa nōm 'āmnīy 'ihā Yeyox te hām'āktux, 'ihā' hōm 'ohnāg Topa Koxuk. Nāy, pu Yeyox xok, tu putpu' hi', tu yōg hām xe'ēgnāg tu' mōg hāmāxap, tuk-nāy tu Topa Koxuk hōm putup.

Tikmū'ūn hāmpē'paxex'ax yāy pot

40 Tikmū'ūn te' xupak, ha punethok te:

—Yā tute Topa pupi hām'āktux xe'e'. Kaxīy.

41 Ha ta' yāg te:

—Nōm yā Kunnix, yā Topa te nōm yāykutnāhā'. Topa yōg tappet te hām'āktux Kunnix nūn putup. Kaxīy.

Pa tikmū'ūn nōy te:

—'A' Ganinet tu' nūn putup'ah Kunnix.

42 Topa yōg tappet te hām'āktux Kunnix te Namix yōg xupepmā xop kopa' xip putup, tu nāp-tup kōmēn Menēg tu', yā Namix yōg xip'ax Menēg. Kaxīy.

43 Ha tikmū'ūn hāmpē'paxex'ax yāy pot.

44 Yā yāg xop tep-tup, pu xonat Yeyox mūy, pa' mūg 'ohnāg.

Yoneo xexka xop kuxa mām 'ohnāg Yeyox kopah

45 Ha ta' mōg putpu' xonat xop 'āmānex xexka xop hah, tu paniye xop ha' mōg, ha' yīkopit, hu:

—Teptu Yeyox nūnnā 'ohnāg? Kaxīy.

46 Ha xonat xop te:

—Yā hām'āktux max Yeyox te'. Tep-te hām'āktux nōm tik

yōg hām'āktux putuk? Yā tik 'ohnāg. Hām'ūmhā hām'āktux nōm tik yōg hām'āktux putuk? Yā hām'āktux 'ohnāg. Kaxīy.

47 Ha Panixet xop te:

—'Ok 'ākuxa mām 'ūyōg mō'āmā'ax kopa kamah?

48 Tik xexka 'ūm kuxa yūm kāy kopah, xix Paniye 'ūm? Hām'ūmhā'? Yā tik xexka 'ohnāg xix Paniye 'ohnāg kuxa mām kāy kopah. 'Āmhok.

49 Tikmū'ūn te' yūmmūg 'ohnāg Mōyyex yōg xat'ax, yīy Topa te nōm xūygāp-tup. Kaxīy.

50 Pa' xip Nīkonēm, yā hōmā Yeyox ha' mōg Nīkonēm, yā Paniye xop kopa' xip. Tute:

51 —Yūmū yōg xat'ax te hām'āktux, hu: “Āpu tik yōg hāpxopmā'ax kopit hāmāxap, tuk-nāy tu' xuktux 'ūkummuk tihik.” Kaxīy.

52 Ha' nōy te:

—'Ok hāpxexka Ganinet tu 'ānūn kamah Yeyox putuk? 'Āpu mōkupix max Topa yōg tappet, ha xate' yūmmūg putup Topa pupi hām'āktux xop te hāpxexka Ganinet tu' nūn 'ohnāg. Kaxīy.

53 Ha ta' nūn tikmū'ūn yāy pet hah.

8

'Ūn te' nōy hā' xupxet

1 Ha ta' mōg tikmū'ūn xohix xexka yāy pet hah, ha ta' mōg Yeyox yīktix 'Onimet Kup tu'

2 Hāptup māyōn xupep 'īhā' mōg Yeyox tu mōktu putpu' xupep Topa pet xexka tu', pa tikmū'ūn xop xexka te Yeyox

xakot, ha Yeyox yūm, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā kōnāmāhā'.

3 Ha ta' pip kama tik te hāmyūmmūg xop xix Paniye xop, tu' nūnnāhā 'ūhūn. Hōmā 'ūn te' nōy hā' xupxet, ha tikmū'ūn te' pēnāhā'. Nōm te 'ūn xix tikmū'ūn keppah, hak-nīhā' xip.

4 Ha nōm xop te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Notot, nū 'ūn te' nōy hā' xupxet, ha tikmū'ūn te' pēnāhā'. Yā' xonnix.

5 Ha ta hōmā Mōyyex te' kax'āmi yūmū yōg xat'ax yōg tappet tu', tu kax'āmi, pu tikmū'ūn 'ūn te kaxīy tu' mīkaxxap hā tux, tu nōp-tex. Putep xuktux 'āmūn nōmhā'. Putep mūn mīy putup yūmū'āte'? Kaxīy.

6 Yā Paniye xop yōg hām'āktux te pamāg putuk. Yā 'ūp-tup, puyīy Yeyox hām'āktux kummuk, puyīy tikmū'ūn xuktux Yeyox 'ūkummuk. Pa Yeyox nū'xup, tu' yīm kutok hā' kax'āmi hām tu'.

7 Ha tik te xe' yīy kopit punethok, ha' yok Yeyox, tu:

—'Ok xip nūnte tik te hāpkummuk mīy 'ohnāg? 'Ūxip, puxix mō xap yōn hāmāxap putup. Kaxīy.

8 Yeyox nū'xup 'ūxeheh, tu xe kax'āmi hām tu',

9 ha' xupak xop 'ūp-xet hu' mōg, yā kutut mōg hāmāxap, tu mōktu tik xip 'ohnāg Yeyox mūtik xix 'ūn mūtik. Yā' xip Yeyox xix 'ūhūn,

10 ha Yeyox yok, tu:

—Nixxix, pi'yā' mōg tihik? Pi'ā' pip tuk te hām'āktux 'ākummuk? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Yāyā, 'ūmōg ka'mām, yā' pip'ah. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn, 'a 'āte hām'āktux'ah 'ākummuk, 'a yā 'ākummuk'ah. Mōg, nūy xe hāpkummuk mīy hok. Kaxīy.

Yeyox te tikmū'ūn xohix yōg kūyānām putuk

¹² Ta xe' xip Yeyox xix tikmū'ūn, ha Yeyox te:

—'Āte kuyānām putuk tikmū'ūn xohix pu'. Nōm te 'ūg pe' mōg, yā' xip kuyānām putuk 'ūkuxa kopah, yā hi'ax kux 'ohnāg yōg kuyānām, ha nōm xop 'a' pip'ah hāpkoxtap kopah. Kaxīy.

¹³ Ha Paniye xop te:

—Nōmhā 'āp-xehnāg te yāy 'āktux, yīy 'ōg hām'āktux 'ūxe'e 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁴ Ha Yeyox te:

—Paxpuk puxehnāg te yāy 'āktux, puxix 'ūxe'e yōg hām'āktux. Hamūn, 'āte' yūmmūg hām tuk nūn, xix hām tuk mōg putup kama' yūmmūg. Pa xate' yūmmūg 'ohnāg hām tuk nūn, xix hām tuk mōg putup kama xate' yūmmūg 'ohnāg.

¹⁵ 'Āxop te hām'āktux mō'ka'ok 'ūnōy kummuk, yā 'āxop te tikmū'ūn xohix putuk. Pa 'āte hām'āktux 'ohnāg 'ūnōy kummuk.

¹⁶ Paxpu 'āte hām'āktux 'ūnōy kummuk, koxix 'ūnōy yōg hāpxopmā'ax kopit xe'e'. 'Ūgpuxehnāg xip 'ohnāg, pa

yōgnū 'ātak xip 'ūgmūtik. Tute nūgkutnāhā'.

¹⁷ Yā 'ūkax'āmi 'ōg xat'ax yōg tappet tu', 'ūtix te pēnā xop 'āktux, ha hām'āktux tix te yāy putuk, puxi' xe'e 'ūyōg hām'āktux.

¹⁸ 'Āte yāy 'āktux, ha yōgnū 'ātak tek mūn 'āktux kamah, yā hām'āktux tix te yāy putuk. Tute nūgkutnāhā' Kaxīy.

¹⁹ Ha nōm te:

—Pi'yā' xip 'ōg 'ātak? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'Ap 'āxop tek yūmmūg'ah xix yōgnū 'ātak 'ap yūmmūg'ah kamah. Paxpu 'āxop 'ūgyūmmūg, hu ta yōgnū 'ātak yūmmūg kamah. 'A 'āxop tek 'ūgyūmmūg'ah. Kaxīy.

²⁰ Hā kaxīy Yeyox te xohix pu hāmyūmmūgāhā Topa pet xexka kopah. 'Ōnte tikmū'ūn te mīpkox kopa tayūmak nīm. 'A' xonat te Yeyox mūg'ah, yā yōg 'āmñiy xe'e'ah, yī' mūg 'ohnāg.

'Ū'ūm Yeyox

²¹ Ta xe hām'āktux Yeyox tikmū'ūn mūtik, hu:

—'Ūgmōg putup nūpeheh, ha xatek xak putup, pa' pip 'ōg hāpkummuk mīy'ax, 'īhā 'āxakix putup, hu 'āmōg yūmmūg 'ohnāg yōgnū xip'ax, tu 'a' nōm tu 'āmōg putup'ah. Kaxīy.

²² Ha Yoneo xexka xop te:

—Tute hām'āktux: "'Āmōg yūmmūg 'ohnāg yōgnū xip'ax. Putep xuktux? 'Ok yāy putex putup? Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—'Ōg pip'ax pip nūnte hām xexka tu', pa 'ūkxip'ax pip

pepix pexkox tu'. 'Ōgnū pip'ax yā hām xexka', pa 'ūkip'ax xip'ah hām xexka tu'.

²⁴ Hā kaxīy 'āte xa hām'āktux, 'ūpip'ōg hāpkummuk mīy'ax, 'īhā 'āxakix putup. 'Āxop kuxa mām 'ohnāg 'ūgmūn kopah, 'īhā 'ōg hāpkummuk mīy'ax pip ka'ok 'āxop mūtik. Hamūn, 'ākuxa mām 'ohnāg 'ūgmūn kopah, yā 'ūkxuxet'ax nōy yā 'ūgmūn yāg mūn. Kaxīy.

²⁵ Ha nōm te:

—'Āmūn 'ū'ūm? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hōmā 'āte xa nōm 'āktux punethok

²⁶ 'Āte xe xa hām'āktux punethok, tu xe 'ōg hāpxopmā'ax kopit putup punethok, nūy hām'āktux 'āxop te hāpkummuk mīy punethok. Topa te nūgkutnāhā', yā' xe'e', ha 'āte nōm yōg hām'āktux 'āpak, tu nōm 'āktux tikmū'ūn xohix pu', tu hāpxop nōy 'āktux 'ohnāg. Kaxīy.

²⁷ Ha tikmū'ūn te' yūmmūg 'ohnāg Yeyox yōg hām'āktux, yā Yeyox yōg 'ātak 'āktux'ax yūmmūg 'ohnāg.

²⁸ Ha Yeyox te:

—'Āxop tek mūn Tikmū'ūn Kutok xup putup pepix mīpkupnix tu', hak xup putup, tuk xok putup, 'īhā 'āxop te' yūmmūg putup 'ūgmūn yāg mūn, tu 'āxop te' yūmmūg putup 'āte yāp-xehnāg hā hāpxopmā 'ohnāg, pa yōgnū 'ātak yōg hāmyūmmūg 'āktux 'āte', tu hāpxop nōy 'āktux 'ohnāg,

²⁹ ha Topa te nūgkutnāhā', yā' xip 'ūgmūtik, tuk nīm putup'ah. Yā hamūn, 'āte hāpxopmā', hā Topa tep-tuppax, ha hāpxop nōy mīy 'ohnāg. Kaxīy.

³⁰ Ha tikmū'ūn te' xupak Yeyox yōg hām'āktux, ha' punethok kuxa mām Yeyox kopah.

Nōm te hok hā hām putuk

³¹ Ha Yeyox te Yoneo xop yōg kuxa mām ka'ok xop pu hām'āktux, hu:

—'Āxop te yōgnū hāmyūmmūg tu 'īpkox pip, tu' mīy, nūy ta 'āxop yā yōgnū xop.

³² 'Āxop te nōm te hok hā hām putuk, ha' nōy te 'āxop xatpax. Pa 'āxop te' yūmmūg putup hāmyūmmūg'ax xe'e', ha hāmyūmmūg xe'e'ax te 'āxop mōy putup, xayīy mōg, tu xe nōm te hok hā hām xop putuk'ah. Kaxīy.

³³ Pa tikmū'ūn te:

'Amanām yōg xupepmā xop kopak mūg pip, tu nōm te hok hā hām putuk 'ohnāg. Yā' nōy tek mūg xatpax 'ohnāg. Teptu xate hām'āktux, 'ūgmūg mōy, nūy ta mōg? Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hām'āktux hāmyūmmūg xe'e'. Tikmū'ūn 'ūm te hāpkummuk mīy, ha hāpkummuk mīy'ax putup xūy'ax te tikmū'ūn xatpax, ha tikmū'ūn te nōm te hok hā hām putuk.

³⁵ 'A' nōm te hok hā hām xip ka'ok'ah xuxyā xop kopah, pa' mōg putup. 'A' xip ka'ok'ah. Ha tak-tok xip ka'ok

xuxyā xop kopah, tu' mōg putup'ah, yā' xip ka'ok.

³⁶ Pak mūn Topak-tok te 'āxop mōy, xa mōg, yā 'āmōg putup xe'e', tu nōm te hok hā hām putuk putup 'ohnāg, ha hāpkummuk mīy'ax te 'āxop xat putup 'ohnāg.

³⁷ 'Āte' yūmmūg 'āxop yā mōnāyxop 'Amanām yōg xupepmā xop. Pa 'āxop tep-tup, nūy 'ūkputex. 'Āxop te yōgnū hāmyūmmūg pa 'ohnāg, hup-tup, nūy 'ūkputex.

³⁸ Yōgnu 'ātak te 'ā' mūg hāpxop punethok, ha 'āte xa nōm 'āktux, pa 'āxop te' mīy 'ōgnū 'ātak yōg xat'ax. Kaxīy.

³⁹ Ha tikmū'ūn te:

—Yōgnū 'ātak yā 'Amanām. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

Paxpu 'āxop yā 'Amanām yōg xop, nūy ta hāpxopmā yā 'Amanām putuk.

⁴⁰ Topa te 'ā hām'āktux, ha 'āte xa nōm 'āktux, yā hāpxop nōy 'āktux 'ohnāg. Pa 'āxop tep-tup, nūy 'ūkputex, yā 'a 'Amanām putuk'ah.

⁴¹ 'Āxop te hāpxopmā 'ōgnū 'ātak putuk. Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te:

—Topa mūn yā 'ūgmū yōg 'ātak, yā Topap-xehnāg, yāg mūg yā Topak-tok xe'e, yā 'ap 'āmūn putuk'ah. Kaxīy.

⁴² Ha Yeyox te:

—Paxpu Topa yā 'ōgnū 'ātak, nūy ta 'āxop putuppax 'ūgmūn. Hamūn, 'āte Topa tuk nūn, tu nūktuk xupep nūnteh. 'A 'āte nū yāy kutnā'ah, pa yā Topa te'.

⁴³ Teptu 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg yōgnū hām'āktux. 'Ok 'āxop te nōā' tot 'ohnāg yōgnū hām'āktux?

⁴⁴ 'Āxop yā Hāmgāyāgnāg kutok, tu 'āxop te' mīy 'ōgnū 'ātak te nōm putup. Yā hām xexka yōg hāmyāxatamuk tox hā Hāmgāyāgnāg te' kixpax. Tutep-tup nōg hok'ah hāmyūmmūg'ax xe'e, yā Hāmgāyāgnāg 'ūyok 'ohnāg, tu' koitpax, yā Hāmgāyāgnāg te kaxīy, tu' koitpax, yā koit'ax xohix xexka mīy. Koit'ax yā Hāmgāyāgnāg kutok.

⁴⁵ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, yā' koit 'ohnāg, pa 'āxop kuxa mām 'ohnāg yōgnū hāmyūmmūg'ax kopah.

⁴⁶ Pi'yā 'āxop kopa te' xuktux'ax 'āte hāpkummuk mīy? Yā tik te nōm 'āktux 'ohnāg. 'Āte hāpxe'e 'āktux. Teptu 'āxop tek kopa 'ākuxa mām 'ohnāg?

⁴⁷ Topa yōg tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu'yīpkox pip. Pa 'āxop 'a' Topa yōg'ah, hu 'āyīpkox pip 'ohnāg. Kaxīy.

Yeyox xix 'Amanām

⁴⁸ Ha Yoneo xexka xop te:

—'Ok 'ūgmū'āte hāpxe'e 'āktux 'āmūn te Xāmānit xop kopa 'āxip, ha' xip yāmīy kummuk 'ākopah? Yā hamūn. Kaxīy.

⁴⁹ Ha Yeyox te:

—'Ap xip'ah yāmīy kummuk 'ūgkopah. 'Āte yōgnū 'ātak max 'āktux, ha ta 'āxop tek mūn 'āktux kummuk.

⁵⁰ 'A 'āte' xak 'ohnāg, puyīy tikmū'ūn 'ūgmūn 'āktux

max. 'Āte' xak 'ohnāg, puyīy tikmū'ūn 'ūgmūn xexka mīy. Yā' nōy puxet tek mūn 'āktux max, tuk xexka mīy, tu 'ōg hāpxopmā'ax kopit, tu' xuktux 'āxop kohe', pak mūn yok.

⁵¹ 'Āte hāpxe'e 'āktux. Nōm 'ūm te yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg yā xakix xe'e putup 'ohnāg. Kaxīy.

⁵² Ha Yoneo xop te:

—'Ūgmū'āte' yūmmūg nōmhā' 'ūxip yāmīy kummuk 'ākopah. 'Amanām xok, xix tik te Topa pupi hām'āktux xop xakix kamah, pa xate' xuktux, hu: "Nōm 'ūm te yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip, puxix xakix xe'e putup 'ohnāg.

⁵³ Yūmū yōg 'ātak 'Amanām xok. Xate putep mūn 'āktux? 'Ok 'āmūn xexka', pa 'Amanām kutōgnāg? Yā Topa pupi hām'āktux xop xakix kamah. 'Ok xate hāmpē'āpaxex 'āxexkanām? Kaxīy.

⁵⁴ Ha Yeyox te:

—Paxpu 'āte yāy max 'āktux, tu yāy xexka mīy, puxix tu' kummuk, yā hām'āktux kummuk. Pa yōgnū 'ātak tek mūn max 'āktux, tuk xexka mīy. Yā yōgnū 'ātak te' mīy. Yōgnū 'ātak yā 'āxop te' xānāhā', hu: "Topa yūmū yōg".

⁵⁵ Pa 'āxop te nōm yūmmūg 'ohnāg hok'ah, pa 'āte nōm yūmmūg. Paxpu 'āte hām'āktux nōm yūmmūg 'ohnāg, kopxix koit, yā 'āxop putuk. Pa 'āte nōm yūmmūg,

tu yōg hām'āktux'ax 'āpak, tuk yīpkox pip.

⁵⁶ Hōmā 'ūhittap 'ōg 'ātak 'Amanām kuxa hittup yā tute' yūmmūg 'āte hāpxopmā'ax, tu' yūmmūg, hu' kuxa hittup. Kaxīy.

⁵⁷ Ha Yoneo xop te:

—'A 'ōg hāmyāxatamuk te 50'ah. 'Ok xate 'Amanām pēnāhā'? Kaxīy.

⁵⁸ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Hōmāg xip ha kunāy tu' xip 'Amanām. 'Ūgxip mōkumakmōg. Kaxīy.

⁵⁹ Ha tikmū'ūn te mīkaxxap pop, nūy nō Yeyox tux, nūy putex, pa Yeyox te yāy xap-top, tu ta' mōg Topa pet xexka kūnāpah.

9

Yeyox xix tik pa hok

¹ Ta xe hāpkumep Yeyox, pa' xip tihik, tu' pa hok. 'Ūtut te' put, 'īhā' pa hok, tu yōg hāmyāxatamuk tox hā' pa hok.

² Ha ta' pip Yeyox yōg tik xop, tu Yeyox pu' yīkopit, hu:

—Yāyā', tep-te hāpkummuk mīy, yīy tik pa hok, 'īhā' tut te' put? 'Ok pe tik te hāpkummuk mīy, 'ok pe' tak xi' tut? Kaxīy.

³ Ha Yeyox te:

—'A' tik te yāy pa hokgā'ah, xi' tak te' pa hokgā'ah, xi' tut te' pa hokgā'ah. Yā tik pa hok, puyīy tikmū'ūn yūmmūg Topa ka'ok xexka te tik pu' mīy putup hāpxop max xe'ēgnāg.

⁴ 'Āpu yūmū hām mōkumakmōg. Yā Topa te nūgkutnāhā', 'ū hām. 'Āpu yūmū hām. Hāpxip 'īhā yūmūg hām putup 'ohnāg,

yā 'āmnīy putuk 'ihā tikmū'ūn hām 'ohnāg.

⁵ Ūkxip nūnte hām xexka tu', tu 'āte tikmū'ūn pu Topa mūg xix hāmmāx mūg. Yā 'āte kuyānām putuk, yā tikmū'ūn pu hāpxop xohix tupmāhā'. Kaxīy.

⁶ Ta Yeyox te mō' yīyhep yōn hām tu', tu hām kotīnnāhā', tu putōy mīy, tu putōy hā tik pa mō'nīy,

⁷ tu tik pu hām'āktux, hu:

—Mōg, nūy yāy pa pix puxhep Xino'e tu'. Yā kōnāg kox te puxhep xetnāhā'. Kaxīy.

Yā Xino'e te tikmū'ūn yīy'ax hā: “Mōkutnāhā!” Kaxīy.

Ha ta' mōg tihik, tu yāy pa pix, tu hāmpēnāhā', tu putpu' nūn, tu nūktu' xupep.

⁸ Ha ta' pip tik xape xop xix tikmū'ūn nōy. Hōmā nōm te tik pēnāhā', 'ihā tik te ta tu hāpxop kax xix tayūmak xak. Ha' xohix te:

—'Ok nō'ōm tihik. 'Ok hōmā' yūm, tu ta tu' kax, nūy tayūmak pop? Kaxīy.

⁹ Ha' yāg te:

—Hamūn nō'ōm. Kaxīy.

Ha ta' yāg nōy te:

—Āmhok, yā nōm putuk. Kaxīy.

Pa tik te:

—Yāg mūn. Kaxīy.

¹⁰ Ha tikmū'ūn te:

—Texīy xate hāmpēnāhā nōmhā'? Tep-te 'āpa mīy? Kaxīy.

¹¹ Ha tik te

—Ūxip tihik 'ūxuxet'ax Yeyox, tu putōy mīy, tu nōm mōg pa nīy, tuk xat hu: “Mōg, nūy yāy pa pix puxhep Xino'e tu’”. Kaxīy. Ha tak mōg, tu

yāy pa pix, tu hāpxip 'ohnāg 'ihā 'āte hāmpēnāhā'. Kaxīy.

¹² Ha tikmū'ūn te:

—Pi'yā' xip nōm tihik? Kaxīy.

Ha tik te:

—'Īntu', 'a 'ātep yūmmūg'ah. Kaxīy.

Paniye xop te' yīkopit

¹³ Ha ta tik mōgāhā tikmū'ūn te Paniye xop hah.

¹⁴ Yā nit xap, yā Yoneo xop yōg 'āmnīy hām hok 'ihā Yeyox te putōy mīy, tu tik pa mīy.

¹⁵ Ha Paniye xop te xe tik hā' yīkopit, texīy hāmpēnāhā nōmhā'. Ha tik te:

—Yā tute putōy hā mō 'ūgpa nīy, ha 'āte yāy pa pix, hu nōmhā hāmpēnāhā'. Kaxīy.

¹⁶ Ha Paniye yāg xop te:

—Nōm te' nōy pa mīy, 'ap Topa yōg tik'ah. Yā tute 'āmnīy hām hok yōg xat'ax 'āpak 'ohnāg. Kaxīy.

Pa yāg nōy te:

—'Ok tik kummuk te hāpxop ka'ok xe'ēgnāg texīy mīy? Āmhok. Kaxīy.

Yā yāg tep-tup nōg Yeyox, ha ta yāg tep-tup, yā nōm putox puxet 'ohnāg.

¹⁷ Ha Paniye xop te xe:

—Tep-te xa 'āpa mīy? Xate putep mūn 'āktux? Texīy nō'ōm tihik? Kaxīy.

Ha tik te xe:

—Yā nōm te Topa pupi hām'āktux xop kopa' xip. Kaxīy.

¹⁸ Ha Yoneo xop yōg xexka xop kuxa mām 'ohnāg. Hōmā tik pa hok, pa hōnhā hāmpēnāhā', pa nōm kuxa

mām 'ohnāg, hu' xānāhā tik
yōg 'ātak xi' tut,

¹⁹ yīy ta' nūn, tu nūktu'
mōxaha'. Ha Yoneo xexka xop
te:

—'Ok nūhū 'āk-tok pit?
Xate hām'āktux, xate' put,
tu ta pa hok. Texīy hōnhā
hāmpēnāhā'? Kaxīy.

²⁰ Ha' tak xi' tut te:

—Hamūn, 'ūgmūg kutok,
hak mū'āte' yūmmūg 'ūnāhā',
tu ta' pa hok,

²¹ pak mū'āte' yūmmūg'ah
tu texīy tu hōnhā hāmpēnāhā',
tuk mū'āte' yūmmūg'ah, tep-
te tu pa mīy. 'Āpu 'ūgmūk-
tok yīkopit. Yā' xiptap,
tu hāmyūmmūg. Tute xa
hām'āktux putup. Kaxīy.

²² Yā 'ātak te Yoneo xexka
xop yīpkutuk xi' tut te', hu
kaxīy hām'āktux. Yā Yoneo
yōg xexka xop te' xat, pu
tikmū'ūn Yoneo xop yōg Topa
pet hā mōxa hok nōm te
hām'āktux Yeyox yā Kunnix,
yā Topa nū nōm kutnāhā'.

²³ Yīy ta hām'āktux hā kaxīy
'ātak xi' tut, yā hām'āktux hu:
“Yā' xiptap. 'Āpu' yīkopit”.
Kaxīy.

²⁴ Ha Yoneo xexka xop te
xe' xānāhā tihik, yā' tut te
nōm put, tu ta pa hok. Ha ta
tik nūn, ha' nōy te:

—'Āpu hām'āktux xeh Topa
keppah. 'Āpu koit hok.
'Ūgmū'āte' yūmmūg 'ūkummuk
Yeyox, yā hāpkummuk mīy.
Kaxīy.

²⁵ Ha tik te:

—'Āte' yūmmūg'ah 'ok pe
tu' max, 'ok pe tu' kummuk
nō'ōm, pa 'āte' yūmmūg hōmā

'ūkpa hok, pa hōnhā 'āte
hāmpēnāhā'. Kaxīy.

²⁶ Ha: Texīy? Putep mūn
mīy? Tep texīy 'āpa mīy?
Kaxīy.

²⁷ Ha tik te:

—'Āte xa hām'āktux, pa
'āyīpkox 'ohnāg. Tep texīy
'āxop te xe yīkopit? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—'Ok xatep-tup, nūy Yeyox
mūtik mōg? Kaxīy.

²⁸ Tuk-te'ex kummuk, tu:

—Yeyox mūtik 'āmōg, pak
mūg mōg Mōyyex mūtik.

²⁹ 'Ūgmū'āte' yūmmūg Topa
te Mōyyex mūtik hām'āktux,
pa nō'ōm, yā hām 'ūm tu' nūn?
Yā' yūmmūg'ah. Kaxīy.

³⁰ Ha tik te:

—Texīy 'āxop te' yūmmūg
'ohnāg? 'Āxop te' yūmmūg'ah
hām 'ūm tu' nūn, pa tutek pa
mīy.

³¹ Yūmū'āte' yūmmūg Topa
te hāpkummuk mīy'ax xop
'āpak 'ohnāg, pa Topa te' nōy
xop 'āpak, yā nōm te Topa
'āpak, tu' yīpkox pip, tu' mīy
Topa te nōm putup.

³² Hām xexka yōg
hāmyāxatamuk xohix xexka
'ihā tikmū'ūn te hāpxopmā
ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, yā nōm
putuk 'ohnāg. 'Ok xate' xupak
tikmū'ūn te' pa mīy, nōm
nāhā, hu ta pa hok? 'Āmhok.

³³ Paxpu Topa yōg
tik 'ohnāg 'ōhōm, puxix
hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg
'ohnāg. Kaxīy.

³⁴ Ha:

—'Āmūn, 'ānāhā hāpkummuk
mīy'ax mūtik, tu hāpkummuk
mīypax. 'Ok xatek mū'ā

hāmyūmmūgā'? Āmhok.
Kaxīy.

Tu' ta tik putyōn Yoneo xop
yōg Topa pet kūnāpah, tu' xat,
pu xe mō'nā hok.

Pa hok xop putuk

³⁵ Yā' putyōn, ha Yeyox te'
xupak, tu ta' mōg, nūy tik xax,
tu' xipihī', tu:

—'Ok 'ākuxa yūm ka'ok
Tikmū'ūn Kutok kopah?
Kaxīy.

³⁶ Ha tik te:

—Yāyā, 'āpu hām'āktux,
'ū'ūm nō'ōm? 'Ūgkuxa yūm
putup nōm kopah. Kaxīy.

³⁷ Ha Yeyox te:

Yāk mūn, 'āte 'āmūtik
hām'āktux nōmhā. Kaxīy.

³⁸ Ha tik te:

—Yāyā, 'ūgkuxa yūm ka'ok
'ākopah. Kaxīy.

Tu' kopaxux hā' xip Yeyox
keppah.

³⁹ Ha Yeyox te:

—'Ūgnūn hām xexka
tu', nūy tikmū'ūn yōg
hāpxopmā'ax kopit, nūy
tikmū'ūn xatat. Tikmū'ūn yāg
te hām'āktux, hu: “'Ūgmū'āte
Topa yōg hām'āktux yūmmūg
kutōgnāg, pak mū'ātep-tup,
'ū hāmyūmmūg”. Kaxīy.
Yā nōm te' pa hok xop
putuk, pa hāpxip 'īhā
hāmpēnāhā'. Ha ta tikmū'ūn
yāg nōy te hām'āktux hitop,
hu: “'Ūgmū'āte Topa yōg
hām'āktux yūmmūg”. Kaxīy.
Yā nōm te pa hok xop putuk.
Kaxīy.

⁴⁰ Ha Paniye xop te' xupak,
ha' yāg te' yīkopit, hu:

—Texīy, 'ok 'ūgmūg pa hok
xop putuk? Kaxīy.

⁴¹ Ha Yeyox te:

—'Āxop te hām'āktux Topa
yōg hām'āktux yūmmūg
kutōgnāg, pap-tup, nūy
hāmyūmmūg, nūy ta' pa
hok xop putuk, tuk-nāy tu
hāmpēnāhā', yā 'āmax Topa
keppah. Pa 'āxop te kaxīy
'ohnāg. Yā 'āxop te hitop
'āktux Topa yōg hām'āktux
yūmmūg, nūy ta' pa hok xop
putuk, tu 'ākummuk Topa
keppa mōkuma 'āmōg. Kaxīy.

10

Kahnēn

¹ Ta xe tikmū'ūn pu
hām'āktux Yeyox te, hu:

—'Āte xa' yūmmūgāp-tup
hāpxop, tu hāpxe'e 'āktux
putup. 'Ūxip kahnēn yōg
hāmpak'ax, ha' xupxet te
hāmpak'ax 'ātex, pa hāmpak'ax
yīkox hā' xupep 'ohnāg,

² pa kahnēn yōg pēnā'ax te
hāmpak'ax yīkox hā' xupep,

³ ha hāmyīkox pēnā'ax te
hāpxōn, ha' xupep kahnēn
yōg pēnā'ax, tu kahnēn
xānāhā', yā xuxet'ax xohix
hā' xānāhā kahnēn, ha
kahnēn te' xupak, hu' pe'
mōg, ha kahnēn yōg pēnā'ax
te kahnēn mōgāhā hāptopah,

⁴ tu hāptopa' pip, tu'
pēnā'ax te māxap tu' mōg, ha
kahnēn te' pe' mōg, kahnēn
te' yūmmūg pēnā'ax yōg
hām'āktux tu',

⁵ ha kahnēn te' nōy pe'
mōg 'ohnāg. 'Ūnōy te kahnēn
xānāhā', pa kahnēn nūpanām,
kahnēn te' yūmmūg 'ohnāg
'ūnōy yōg hām'āktux tu'.
Kaxīy.

6 Yeyox te nōm 'āktux, nūy tikmū'ūn pu hāpxop nōy yūmmūgāhā', pa tikmū'ūn te hāmyūmmūg 'ohnāg. Tikmū'ūn te hāmp'e'paxex texīy hām'āktux.

Yeyox te kahnēn yōg pēnā'ax max putuk

7 Ta xe hām'āktux Yeyox te, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Kahnēn te hāmpak'ax yīkox hā mōxakux hāmpak'ax kopah. Yā' pip 'ūkopah, ha' nōy te kahnēn koxyōy 'ohnāg. Hā kaxīy 'āte yōg kuxa mām ka'ok xop pēnāhā', ha' nōy te nōm koxyōy 'ohnāg.

8 Kahnēn te xupxet 'āpak 'ohnāg. Hā kaxīy yōg kuxa mām ka'ok xop te nōm te koit hā' yūmmūgā xop 'āpak 'ohnāg.

9 Kahnēn te hāmpak'ax yōg hāmyīkox hā mōxakux hāmpak'ax kopah, tu ta' mōg nōmhā hato'ah kamah, nūy tu xit. 'Ūnōy te kahnēn koxyōy 'ohnāg. Hā kaxīy 'āte yōg kuxa mām xop pēnāhā', ha' nōy te nōm koxyōy 'ohnāg.

10 Ha ta xupxet nūn, nūy tu xupxet, nūy kahnēn kix, nūy xohix koxyōy. Hā kaxīy 'ūnōy tep-tup, nūy yōg kuxa mām ka'ok xop kix, nūy koxyōy. Pa 'āte yōg kuxa mām ka'ok xop pēnā max, ha' kuxa mām, tu' hittup, yā' kuxa hittup xexkah.

11 —Ta 'āte kahnēn pēnā'ax max putuk kamah. Kahnēn pēnā'ax max te kahnēn pupi tu xok, yā' 'āte tikmū'ūn pupik xok putup.

12 Ha ta' xip kāmānat. Xuxyā te nōm pu pago, pu tu kahnēn pēnā', pa 'ap kahnēn yōg pēnā'ax xe'e'ah, yā kāmānat, yā 'ūyōg'ah kahnēn. Ta kokekxata nūn, ha ta mōxupaha kāmānat, yīy ta kokekxata te kahnēn pop, ha kahnēn xohix nūpānām.

13 Kāmānat mōxupaha'. Hamūn, tayūmak tu' hām, tu kahnēn putuppax 'ohnāg.

14-15 Pa 'āte kahnēn yōg pēnā'ax max putuk. Yōgnū 'ātak tek yūmmūg, ha 'āte yāy yōg 'ātak yūmmūg. 'Āte yāy yōg kuxa mām xop yūmmūg, ha yōg kuxa mām ka'ok xop tek yūmmūg, ha 'āte mō nōm yāyxe'ēgnāg, hu nōm pupik xok putup.

16 —Ha ta kahnēn nōy xohix pip hāmpak'ax kūnāpah. Hā kaxīy tikmū'ūn panip xop kuxa mām ka'ok putup 'ūgkopah. Nōm tek mūn 'āpak putup, ha' kuxa mām ka'ok xop nōy mōxakux putup, ha xohix kuxap-xet, tup-tox puxet, ha 'āte xohix xexka pēnāp-tup.

17 —'Āte' tux hok, pu tikmū'ūn 'ūkputex, puxix tikmū'ūn 'ūkputex, ha putpuk hip-tup. Hā kaxīy 'ātak Topa tek mōyāy xe'ēgnāg.

18 'Āte tux hok, pu tikmū'ūn 'ūkputex hok, puxix tikmū'ūn 'ūkputex hok. 'Ātep-tup, puxix tikmū'ūn 'ūkputex. Topa te' xat, ha 'ātep-tup, kopxik xok putup, tu putpuk hip-tup. Kaxīy.

19 Tikmū'ūn te' xupak Yeyox yōg hām'āktux, tu yāy

yōg hāmpē'paxex'ax te yāy putuk 'ohnāg.

²⁰ Tikmū'ūn punethok te:

—Yā' xip yāmīy kummuk Yeyox kopah! 'Ūp-tox kummuk! Teptu 'āxop te nōm 'āpak? Kaxīy.

²¹ Ha ta tikmū'ūn nōy te:

—Tik te hām'āktux max hā kaxīy 'ohnāg nōm kopa' xip yāmīy kummuk. Texīy tute tik pa hok pu' pa mīy? Kaxīy.

Yoneo xop te Yeyox putup nōg

²² Ha ta' xip 'āmuk xexkah kōmēn Yenoyanēn tu', yā Topa pet xexka yōg 'āmuk xexkah. Yā hōmā 'ūhittap tikmū'ūn te xe' mīy Topa pet xexka', tu nō 'āmuk xexka mīy. Yā hām'āxīynāg.

²³ Ha ta' hāpkumep Yeyox te Topa pet xexka kux kaxax kaka', yā kux kaxax 'āxet'ax Xanomām Yōg Kux Kaxax.

²⁴ Ha ta' nūn Yoneo xop, tu nūktu Yeyox xakot, tu:

—Āmnīy xohix texīy hāg mū'āte' hip'ax, nūy hāmyūmmūg? 'Āpu hāpxe'e 'āktux. 'Ok 'āmūn yā Kunnix, Topa te nōm yāykutnāhā'? Kaxīy.

²⁵ Ha Yeyox te:

—Hōmā 'āte xa hām'āktux, pa 'ākuxa mām 'ohnāg 'ūgkopah. 'Āte hāpxopmā max yōgnū 'ātak te nōm putup, ha 'āxop te' pēnāhā', tu nōm hāg yūmmūg'ax.

²⁶ Pa 'āxop tep-tup 'ohnāg, nūy 'ākuxa mām, 'a 'āxop te yōgnū kahnēn putuk'ah tu', yā yōgnū kuxa mām ka'ok xop putuk'ah.

²⁷ 'Āte yāy yōg kuxa mām ka'ok xop xānāhā', ha nōm tek 'āpak, tu' yīpkox pip. 'Āte nōm yūmmūg, ha nōm tek pe' mōg, yā kahnēn putuk, yā kahnēn te kahnēn pēnā'ax pe' mōg putuk.

²⁸ Yā yōg kuxa mām ka'ok xop, ha' nōy te nōm pop putup'ah. 'Āte yāy yōg xop hīnnāhā', ha' pip hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā Topa yīka', yā' xakix xexkap-tup'ah.

²⁹ Yōgnū 'ātak 'ā kuxa mām xop popmāhā'. Ha yōgnū 'ātak 'ūxexkanām. 'Ūkuxa mām xop yā yōgnū 'ātak yōg, ha' nōy te nōm pop putup'ah.

³⁰ Yōgnū 'ātak 'ūxexka xik mūn yā yāy putuk. Kaxīy.

³¹ Ha Yoneo xop te mīkaxxap pop, nūy Yeyox tux, nūy putex.

³² Ha Yeyox te:

—'Āte hāpxopmā max punethok 'āxop kopah. Yā yōgnū 'ātak te' xat, 'ū mīy. Hāpxopmā'ax 'ūm 'ūkummuk, yīy 'āxop tek tux putup mīkaxxap hā? Kaxīy.

³³ Ha Yoneo xop te:

—'Ūgmū'ātep-tup, nūy 'ātux mīkaxxap hā. Yā xate hāpxop kummuk mīy, yā Topa 'āktux kummuk, yā xate' xuktux 'āmūn yā Topah, pa 'āmhok, yā tihik 'āmūn. Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te:

—'Ūkax'āmi 'ōg xat'ax yōg tappet tu', hu: "'Āxop te Topa putuk". Kaxīy.

³⁵ Tu xe:

—Topa te nōm pu' hōm yāy yōg hām'āktux, tu nōm

xānāhā', hu: "Topa putuk xop". Kaxīy. Yā' kax'āmi Topa yōg tappet tu nō'ōm, ha Topa yōg tappet te' koit 'ohnāg.

³⁶ Ha Topa tek mūn yāykutnāhā', tu nūgkutnāhā nūnte hām xexka tu', ha 'āte' hām'āktux 'ūgmūn yā Topak-tok. Texīy 'āxop tek mūn 'āktux kummuk?

³⁷ Paxpu 'āte yōgnū 'ātak pu hāpxopmā 'ohnāg, ha ta 'āpu 'ākuxa mām hok.

³⁸ Pa 'āte yōgnū 'ātak pu hāpxopmāhā'. 'Āxop tek kopa 'ākuxa mām 'ohnāg, pa 'āpu 'ākuxa mām yōg hāpxopmā'ax kopah, yā yōg hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg kopah, nūy yūmmūg xe'e yōgnū 'ātak xip 'ūgmūtik, xik xip yōgnū 'ātak mūtik. Kaxīy.

³⁹ Ha Yoneo xop te xonat xat, pu Yeyox mūy, pa Yeyox te tikmū'ūn kopa' xip, tu' mōg,

⁴⁰ tu mōktu kōnāg kox Yohnām xak putpuk, tu mōktu' xupep Yoām yōg xip'ax tu', yā hōmā Yoām te tikmū'ūn putox pix nōnteh, ha Yeyox te' nox xip.

⁴¹ Ha ta' nūn tikmū'ūn punethok, tu nūktu Yeyox tu' mōxaha', tu hām'āktux, hu:

—Yoām te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, pa Yoām te Yeyox 'āktux, ha hām'āktux xohix 'ūxe'e', yā' koit 'ohnāg. Kaxīy.

⁴² Ha ta tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah.

¹ Ha ta' xip tihik 'āxet'ax Nay, yā' xip xiptuxexka Metān tu', tu' pakut. Ha ta kama' tihī' Metān tu Mānix xi' tutnōy, yā Mā'at.

² Yā hōmā Mānix te hep haxnāg max pux, yā' takat, tu Yeyox pata yīmū' pux, tu' xe hā' pata nagāhā', yā Mānix te Yeyox putuppax. Manix taknōy yā Nay pakut.

³ Mānix te' nōy mō'kutnāhā xix Mā'at te', puyīy Yeyox xānā', hu:

—Yāyā, yā 'āxape 'ūpakut. Xate nōm mō'yāy xe'ēgnāg. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—Yā' pakut, pa' pakut, puyīy tikmū'ūn pēnā' Topa te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Tikmū'ūn te' pēnāp-tup yā' max xe'ēgnāg Topa xix Topak-tok. Kaxīy.

⁵ Yeyox te mō'yāy xe'ēgnāg Mā'at xi' tutnōy xix Nay.

⁶ Nay pakut, ha Yeyox te' xupak, tuk-nāy tu' nox xip 'āmnīy tix hā, yā' mōg'ah Nay hah.

⁷ 'Ūnōg 'āmnīy tix, ha Yeyox te yāy yōg tik te 12 xop pu hām'āktux, hu:

—'Āpu yūmū mōg hāpxexka Yonex tu'. Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Yāyā, hōmā hāpxip kutōgnāg 'ihā Yoneo xop tep-tup, nūy mīkaxxap hā 'āp-tex 'ōnteh. 'Ok xatep-tup, nūy putpu mōg. 'Āmōg hok!

⁹ Ha Yeyox te:

—Māyōn mōg puxet yōg 'ot xohix te' 12. Tik 'ūm te hāpkumep hāptup hah, hu nāp-tup'ah, yā hāmpēnāhā

11

Nay xok

ʾihā' xip kuyānām. Kuyānām xip ʾihā 'āte hāpxopmāhā'.

¹⁰ Pa tik 'ūm te hāpkumep 'āmnīy ʾihā, hu' nāp-tup, yā hāpkoxtap. Hāpxip ʾihā hāpkoxtap'ax, ʾihā 'āte hāpxopmā 'ohnāg. Kaxīy.

¹¹ Tu xe:

—Yūmūg xape Nay te mō'yōn, pak mōg putup, nūy tuhuk. Kaxīy.

¹² Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Yāyā, mō'yōn, puyā xip, 'ūhittup putup. Kaxīy.

¹³ Pa Yeyox te xok'ax 'āktux, yā' xok, pa Yeyox yōg tik xop te hāmpē'paxex, Yeyox te mō'yōn'ax 'āktux.

¹⁴ Yīy Yeyox te hām'āktux ka'ok, hu:

—Nay 'ūxok.

¹⁵ 'Ak xip'ah Nay mūtik, ʾihā' xok, pak kuxa hittup, yā 'āte 'āxop kuxa māmāp-tup. 'Āpu yūmū mōg Nay hah. Kaxīy.

¹⁶ Ha Tōmē', yā' xuxet'ax nōy te 'Ūktonnix, yā Tōmē' te:

—'Āpu yūmū mōg yāyā mūtik, nūy xakix nūmūtik. Kaxīy.

Yeyox te tikmū'ūn hīnnāhā'

¹⁷ Ha ta' mōg Yeyox, tu' xupak tikmū'ūn te hām'āktux hōmā 'āmnīy te' 4 ʾihā Nay hāpkot.

¹⁸ Xiptuxexka Metān xix kōmēn Yenoyanēn yōg kinōm te' 3 kōmnāg.

¹⁹ Yīy ta' mōg Yoneo xohix, nūy Mā'at kuxa hittupmā' xix Manix kuxa hittupmā', yā' taknōy xok, ha' potaha'.

²⁰ 'Ūnūn Yeyox, ha Mā'at te' xupak, tu ta' mōg, nūy yāy tu

xakux, pa Mānix nox xip yāy pet tu'.

²¹ Ha ta' mōg Mā'at Yeyox hah, tu mōktu' xupep, tu:

—Yāyā, pax xa xip nūnteh, puxix 'ūktaknōy xok 'ohnāg.

²² Pa 'āte' yūmmūg, xate Topa tu' xak hāpxop 'ūm nōmhā, puxix xa hāpxopmā'. Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—'Ātaknōy te putpu' hip-tup. Kaxīy.

²⁴ Ha Mā'at te:

—'Āte' yūmmūg, hāmāxatamuk xohix xox putox ʾihā putpu' hip-tup. Kaxīy.

²⁵ Ha Yeyox te:

—'Āte tikmū'ūn putpu' hīnnāhā', tu hi'ax hōm, yā hāmhīnnā'ax xip 'ūgkopah. Tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ūgkopah, hu' hip-tup. Tikmū'ūn xakix, puxix tu hip-tup.

²⁶ Ha tikmū'ūn 'ūm pip, tu' kuxa mām ka'ok 'ūgkopah, puxix tu xok xexka putup 'ohnāg. 'Ok 'ākuxa mām nū' hām'āktux kopah? Kaxīy.

²⁷ Ha Mā'at te:

—Yāyā, hamūn, 'ūgkuxa yūm. 'Āte' yūmmūg, 'āmūn yā Kunnix, yā Topak-tok, tu 'ānūn nūnte hām xexka tu'. Kaxīy.

Yeyox potaha'

²⁸ Tu ta' nūn Mā'at, tu nūktu' xupep, tu' tutnōy Mānix mūtik hām'āktux, yā' tix te yāy mūtik hām'āktux, 'ap nōy xip'ah. Mā'at te:

—Yāyā xip, tu 'āxak. Kaxīy.

²⁹ Ha Mānix te' xupak, tu ta' mōg mō'ka'ok, nūy Yeyox ha mōg.

30 Yā Yeyox xupep 'ohnāg xiptuxexka tu', pa' xip nōm xip'ax tu', yā hōmā hām'āktux Mā'at mūtik 'ōnteh.

31 Ha ta' pip Yoneo xop mīptut kopah, nūy Mānix kuxa hittupmā', tu Mānix pēnāhā'. Yā' yok Mānix, tu ta' mōg mō'ka'ok hāptopah, ha Yoneo xop te hāmp'e'paxex Mānix mōg xukpot tu', nūy pohoh.

32 Ta' mōg Mānix, tu mōktu Yeyox ha' xupep, tu Yeyox pēnāhā', tu hām tu' xip Yeyox pata yīkak, tu:

—Yāyā, pax xa xip nūnte, puxix 'ūktaknōy xok 'ohnāg. Kaxīy.

33 Mānix potaha', ha Yeyox te pota pēnāhā' xix Yoneo xop pota pēnāhā' nōm nūn Mānix mūtik, tu' kuxa ka' xexkah,

34 tu:

—Pi'yā 'āxop te nō hāpkot? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Yāyā, mā, nūy pēnā'. Kaxīy.

35 Ha Yeyox potaha'

36 Yīy Yoneo xop te:

—Ūpēnā', Yeyox te Nay mō'yāy xe'ēgnāg xexka'. Kaxīy.

37 Pa' yāg te:

—'Ok tute tik pa hok pu' pa mīy? Hamūn. Paxpu Nay hit-tupmā, puxix tu xok 'ohnāg. Kaxīy.

'Ūputpu' hi Nay

38 Ha' kuxa ka' xexka 'ūxehet Yeyox, tu ta' mōg xukpot tu', ha' xip Nay yōg mīkaxxap kox, ha mīkaxxap te mōhāmniñyīn mīkaxxap kox.

39 Ha Yeyox te xat, hu:

—'Āpu' xut mīkaxxap. Kaxīy.

Ha Mā'at, yā tik mūktutnōy te:

—Yāyā, 'ūhax kummuk xexka'ax. Yā' xok hōmā 'āmniy te' 4. Kaxīy.

40 Ha Yeyox te:

—'Ok 'āte xa hām'āktux, 'ākuxa yūm, hu ta' pēnāp-tup Topa te hāpxopmā max xe'ēgnāg mīy putup? Kaxīy.

41 Ha tikmū'ūn te mīkaxxap yōkāmāhā', ha Yeyox te pepi pēnāhā', tu:

—Yōgnū 'ātak, 'āmax, xate yōg hām'āktux 'āpak.

42 'Āte' yūmmūg, xate yōg hām'āktux 'āpak mōkuma'āmōg. Pa 'āte nū 'āktux, puyīy tikmū'ūn hām'āktux 'āpax, hu' kuxa mām 'ūgmūn kopah, yā xate nūgkutnāhā'. Kaxīy.

43 Ta hāpxip 'ihā Yeyox te' xānā ka'ok, hu:

—Ney, 'āpep, nūy nū'! Kaxīy.

44 Ha ta nōm xok xupep, yā' yīm kīy xix pata', yā xakix xop yōg topixxax kīy'ax hā, xix pa yīn kīy kamah. Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūko'a', nūy xut, pu mōg. Kaxīy.

Tikmū'ūn tep-tup puyīy xonat Yeyox putex

45 Yā' pip Yoneo punethok, tu' pēnāhā', hu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah. Yā' nūn, nūy Manix mūtik pip, tu' pēnāhā' Yeyox te Nay putpu' hīnnāhā', hu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah.

46 Ha ta' yāg mōg putpu', nūy Paniye xop pu Yeyox yōg hāpxopmā'ax 'āktux, tu hām'āktux,

47 yīy ta' yāy tu nū'nāhā
Paniye xop xix 'āmānex xexka
xop xix tik pa te hāmyūmmūg
xop, tu:

—Putep mūn mīy putup
yūmū'āte'? Tik te hāpxopmā
ka'ok xe'ēgnāg punethok.

48 Yūmū'āte' tux hok, pu
mīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg
hā kaxīy, puxix tikmū'ūn xo-
hix xexka kuxa mām ka'ok
putup Yeyox kopah, ha ta'
nūn putup Hōm yōg xop, tu
yūmū yōg Topa pet koxyōy
putup, xix yūmūg xop xohix
xexka kix putup. Kaxīy.

49 Pa' xip yāp-xet 'ūxuxet'ax
Kaxpax, yā nōm hāmyāxatamuk
'īhā 'āmānex xop xat Kaxpax
te', tu:

—'Āxop te hāmyūmmūg
'ohnāg.

50 'Ok 'āxop te hāmpē'āpaxex
'ohnāg? Yā' max, pu tik puxet
tikmū'ūn pupi' xok, pa yā'
kummuk, pu yūmūg xohix
xexka xakix. Kaxīy.

51 Yā Kaxpax te yāy yōg
hāmpē'paxex'ax 'āktux 'ohnāg,
pa yā nōm hāmyāgxatamuk
'īhā 'āmanex xop xat Kaxpax
te', tu Topa pupi' hām'āktux,
tu Yeyox xok'ax 'āktux. Yā
Yeyox te Yoneo xop pupi' xok
putup.

52 Yā Yeyox te Yoneo xop
pupi' xok putup, tu' xok
putup, nūy yāytunū'xoh nōm
nōy kamah, yā hām panip
tu' pip hāpxexka xohix tu', yā
Topak-tok xop, tu Yoneo xop
hā' mīy putup xi' nōy hā', pu
tu' pip puxet, yā xop puxet.

53 Ha ta Yoneo xexka
xop te yāy mūtik hām'āktux

kōnāmāhā nōmhā texīy Yeyox
putex putup,

54 yīy ta Yeyox te yāy xaptop
hā hāpkumep hāpxexka Yonex
tu', tu hāpxip 'īhā' mōg, tu
mōktu' xupep hām nak yīka',
tu' nox xip kōmēn 'Epayīy tu'
yāy yōg tik xop mūtik.

55 Ha ta hāmhūmnāg Yoneo
xop yōg 'āmuk xexka xuxet'ax
Nōā'yēn, ha ta' mōg tikmū'ūn
punethok kōmēn Yenoyanēn
tu', nūy yāy pix, nūy Yoneo
yōg xat'ax mīy.

56 Ha ta tikmū'ūn te Yeyox
xak kōmēn tu', tu yāy mūtik
hām'āktux, hu:

—Putep hāmpē'āpaxax, 'ok
nūn putup Yeyox 'āmuk xexka
hah? Kaxīy.

57 Ha ta' xat 'āmānex xexka
xop te' xix Paniye xop te',
pu tikmū'ūn 'ūm Yeyox pēnā',
mā', nūy nōm 'āktux, puyīy
xonat xat, pu Yeyox mūy.

12

*Yeyox xip xiptuxexka
Metān tu'*

1 Ta xe 'āmnīy te' 6 'īhā'
xip'ax 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax
Nōā'yēn, ha ta' mōg Yeyox,
tu mōktu' xupep xiptuxexka
Metān tu', yā Nay pet yūm
Metān tu', yā hōmā Yeyox te
nōm putpu' hīnnāhā'.

2 Ha ta' puk 'āmuk, tu
Mā'at te xit'ax nūnnāhā', nūy
tikmū'ūn pu' nīm, ha ta' yūm
Nay mīmpe xit'ax tu' Yeyox
mūtik,

3 ha Manix te' paha hep
haxnāg max takat xexkah,
yā' kit xahix, yā mīnnut nān
hā' mīy. Manix te nōm pux
Yeyox pata yīmū', tu yāy

xe hã' pata nagãhã'. 'Ūhax māynãg 'ūhep yōg, tu hãpxip 'īhã mīptut hã nũ'xip 'ūhax max.

⁴ Ha ta' xip Yot 'Ixkanot, yã Yeyox yōg tik te 12 xop kopa' xip, yã' gāy xop mōgãp-tup, puyīy Yeyox xūygã'.

⁵ Yot te:

—Teptu hep haxnãg nōmenex 'ohnãg, nũy 2 xēmãn yōg hãm hã' pop tayūmak, nũy hok xop pu tayūmak nīm? Kaxīy.

⁶ Yã Yot te hãm'ãktux te kaxīy, pa hok xop putuppax 'ohnãg, pa' xupxet putup, yã tute' tat tayūmak Yeyox yōg xix Yeyox yōg tik xop yōg, tu nōm hã tat'ax kopa yãy pu tayūmak mōypax.

⁷ Ha Yeyox te:

—Pu yã xip 'ūhūn. Hãm'ãktux kummuk hok. Tute hep tat, nũy 'ūgyīn muk, yã 'ūkxok putup.

⁸ 'Ūhok xop pip ka'ok mōkuma'mōg 'ãxop kopah, pa noxk xip ka'ok 'ohnãg 'ãxop kopah. Kaxīy.

'Ūxexka xop tep-tup, nũy Nay putex

⁹ Ha ta tikmũ'ūn xohix xexka te' xupak hato'a Yeyox xip xiptuxexka Metãn tu', tu ta' mōg, nũy Yeyox pēnã' xix Nay pēnã', yã putpu' hi'.

¹⁰ Yīy ta 'ãmānex xexka xop te yãy mūtik hãm'ãktux texīy yīp-tex Nay kamah.

¹¹ Yã Yeyox te Nay putpu' hīnnãhã', ha Yoneo punethok te' pēnãhã', tu' xupak, hu yãy yōg xexka xop nīm, nũy kuxa mãm Yeyox kopah, yīy ta'

xexka xop tep-tup nũy Nay putex.

Yeyox te kōmēn Yenoyanēn ha mō'nãhã'

¹² Hãptup ha ta' pip tikmũ'ūn 'ãmuk xexka tu' 'ãxet'ax Nōã'yēn, tu' xupak Yeyox nūn kōmēn Yenoyanēn tu'.

¹³ Ha tikmũ'ūn xohix te' pop patxap kup mãg, tu ta' mōg Yeyox hah, tu' mōg, tu hãm'ãktux ka'ok hu:

—'Ūmax xe'ēgnãg Topah. Topa, 'ãpu nōm pu hãmmaxnã' xate nũ nōm kutnãhã', yã tute 'Iyaet xop xat. Topa, 'ãpu nōm pu hãmmaxnã'. Kaxīy.

¹⁴ Ha Yeyox te' paha yomēn kutok, tu nōm yīmũ' yūm. Yã Topa yōg tappet te:

¹⁵ “Kōmēn Xiãm yōg tikmũ'ūn, 'ãpu 'ãkuxa nōg hok. 'Ūnūn 'ōg tik xexkah, yã yomēn kutok yīmũ' yūm”. Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox yōg tik xop te nōm kax'ãmi xutigã 'ohnãg, pa Yeyox mōg putup pepi pexkox tu', 'īhã' yūmmūg putup Topa yōg tappet yōg hãm'ãktux xix tikmũ'ūn te hãpxopmã yūmmūg putup kamah.

¹⁷ Yã tikmũ'ūn te' pēnãhã Yeyox te Nay xãnãhã mīkaxxap kox kopah, tu putpu' hīnnãhã', ha tikmũ'ūn te' xape xohix pu nōm 'ãktux.

¹⁸ Ha' nōy te' xupak Yeyox te hãpxopmã ka'ok xe'ēgnãg, hu ta' mōg Yeyox hah.

¹⁹ Yīy ta yãy mūtuk hãm'ãktux Paniye xop te', hu:

—Pēnā'. Tikmū'ūn tek mūg 'āpak 'ohnāg, pa tikmū'ūn xohix xexka te Yeyox pe' mōg. Kaxīy.

Genex yōg xop mōg, nūy Yeyox pēnā'

²⁰ Yā' pip tikmū'ūn xohix Yenoyanēn tu 'āmuk xexka tu', tu Topa pu nūktettex, ha nōm xop kopa' xip hāpxexka Genex yōg xop,

²¹ tu' nūn, tu nūktu Pinip ha' mōxaha', tu:

—Yāyā, 'ūgmū'ātep-tup, nūy Yeyox pēnā'. Kaxīy.

Yā Pinip yōg kōmēn yā Metxax, yā hāpxexka Ganinet kopa' xip.

²² Tu ta' mōg Pinip, tu mōktu 'Ānene pu' xuktux nō'ōm, ha ta' mōg tik tix, tu mōktu Yeyox pu' xuktux nō'ōm,

²³ ha Yeyox te:

—'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok. Hāpxip kutōgnāg 'īhāg xok putup, hak-nāy tu Topa te 'ūkxexka mīy putup, ha tikmū'ūn xohix tek mūn 'āktux max putup.

²⁴ Tikmū'ūn te hāpxop xap xok. Yāk-tōgnāg hāpxopxap, pa hāpxip 'īhā yāyhā kup, tu mīnta ta xohix popmāhā', yā' max xe'ēgnāg. Hā kaxīy putuk 'ūgmūn. 'Ūkxok putup, pa putpuk hip-tup, ha nōmhā' max xe'ēgnāg.

²⁵ Hā kaxīy kama tikmū'ūn. Tikmū'ūn te yāy yōg putup'ax mīy 'ohnāg, puxi' pop putup hāpxop max xe'ēgnāg, yā Topa yīka' pip putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Ha ta' nōy te yāy yōg putup'ax mīy,

puxi' pop putup'ah hāpxop max xe'ēgnāg, yā Topa yīka' pip putup'ah hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

²⁶ Yōgnū kāmānat te yāy putup'ax mīy'ah, pa' mīy 'āte nōm putup, tuk pe' mōg putup, nūy 'ūgmūtik pip, ha Topa te nōm xexka mīy putup. Kaxīy.

Yeyox te hām'āktux 'ūxok putup

²⁷ Tu Yeyox te xe:

—Hōnhā 'īhāg kuxa hittup 'ohnāg. 'Āte putep 'āktux putup? 'Ok 'āte hām'āktux putup, hu: “Yōgnū 'ātak, 'āpu 'ūkxūy xut”. Kaxīy. 'Āmhok, 'āte nōm 'āktux putup'ah. Pak nūn, nūy tu xok.

²⁸ 'Ātak, 'āpu 'āxexka nōy nā mōg tikmū'ūn xop kopah! Kaxīy.

Ha ta' hām'āktux Topa pexkox tu', hu:

—'Āte yāy xexka mīy nōy nāg mōg tikmū'ūn xop kopah, tu xe' mīy putup. Kaxīy.

²⁹ Ha tikmū'ūn te' xupak, tu hām'āktux, hu:

—Yā tex tīnnāhā'. Kaxīy.

Pa' nōy te:

—Yā pexkox yōg nū'pok xop te hām'āktux. Kaxīy.

³⁰ Pa Yeyox te:

—Topa te hām'āktux, xayīy 'āxop xupax. Kaxīy.

³¹ Hāpxip kutōgnāg, 'īhā Topa te hep yāy koxuk xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yōg hāpkummuk mīy'ax hā' yānān. Hāpxip kutōgnāg 'īhā Topa te' pu'ugāp-tup nōm te Topap-tup 'ohnāg xop xat.

32 Āte mīpkupnix yīmūg xup putup, tu yāy pu' pop putup tikmū'ūn xohix hāpxexka xohix tu'. Kaxīy.

33 Yā Yeyox te hām'āktux hā kaxīy, hu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā te kaxīy xok putup.

34 Ha tikmū'ūn te:

—Pak mū'āte' mōkupix xat'ax yōg tappet tu Kun-nix xip'ax hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā, pa xate hām'āktux Tikmū'ūn Kutok xup putup mīpkupnix yīmū', tu' xok putup. 'Ū'ūm Tikmū'ūn Kutok? Kaxīy.

35 Ha Yeyox te:

—Hāpxip kutognāg hāg xip'ax nūnteh. Āpu 'ūg āpax, nūy hāmyūmmūg, 'ihāg xip nūnteh. Yā 'āte kuyānām putuk. 'Ūkxip, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg. Kuyānām xip, ha tikmū'ūn te hāmpēnāhā'.

36 Āpu 'ākuxa mām ka'ok 'ūgkopah, 'ihāg xip, nūy hāmyūmmūg. Kaxīy.

Yoneo xop kuxa mām 'ohnāg Yeyox kopah

Yeyox te hām'āktux kux, tu ta' mōg, tu yāy xaptop,

37 tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok, ha tikmū'ūn te' pēnāhā', pa' kuxa mām 'ohnāg Yeyox kopah.

38 Yā hōmā 'ūhittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, yā hōnhā putuk hāpxopmā'ax. 'Iyait te: “Topah, 'ū'ūm kuxa mām yūmū yōg hām'āktux kopah? Yā' kuxa mām 'ohnāg. Tep-te' yūmmūg, yā Topa te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg? Yā' yūmmūg 'ohnāg”. Kaxīy.

39 Hā kaxīy 'ūkuxa mām yūmmūg 'ohnāg. Hamūn, 'Iyait te:

40 “Topa te tikmū'ūn pa te hāmyūmmūg 'ohnāg mīy,

tu tikmū'ūn putox ka'ok mīy, puyīy tikmū'ūn pa hāmyūmmūg 'ohnāg,

puyīy tikmū'ūn hāmyūmmūg hok,

puyīy tikmū'ūn hāpkummuk mīy kux hok,

puyīy Topa tikmū'ūn kuxa kummuk xit hok.”

Kaxīy.

41 'Iyait te hām'āktux, tute' yūmmūg Yeyox 'ūmax xe'ēgnāg tu', hu Yeyox 'āktux.

42 Pa Yoneo xexka xohix xop kuxa mām Yeyox kopah, pa nōm te Paniye xop yīpkutuk, hu hām'āktux xaptop, puyīy Paniye xop xat hok, pu Yoneo xop yōg Topa pet hā mōxakux hok.

43 Yā' xexka xop tep-tup punethok, pu tikmū'ūn nōm 'āktux max, pap-tup kutōgnāg, pu Topa nōm 'āktux max.

Yeyox yōg hām'āktux'ax te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit

44 Ha ta xe hām'āktux Yeyox, hu:

—Tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ūgkopah, yā' kuxa mām kama nōm kopah, nōm te nūgkutnāhā'.

45 Tikmū'ūn 'ūm tek pēnāhā', yā nōm pēnāhā kamah, nōm te nūgkutnāhā'.

46 'Ūgnūn hām xexka tu', tuk mūn, yā hām xexka yōg tikmū'ūn yōg kuyānām putuk, yā' kuxa mām 'ūgkopa

xop kuxa te hāpkoxtap kopa' pip 'ohnāg.

⁴⁷ Tikmū'ūn 'ūm te yōgnū hām'āktux 'āpak, pa' yīpkox 'ohnāg, kopxix yōg hāpxopmā'ax kopit putup'ah. Yā 'ūgnūn hām xexka tu', nūy tikmū'ūn kuxa kummuk xit, tu' kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', nūy yōg hāpkummuk mī'y'ax hā yānān hok.

⁴⁸ Tikmū'ūn 'ūm tek putup nōg, xix yōg hām'āktux putup nōg, puxix Topa hām'āktux putup, hu: "Yā' kummuk nō'ōm. Nōm te Yeyox yōg hām'āktux 'āpak 'ohnāg. Kaxīy Topa te hām'āktux putup hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā'.

⁴⁹ Hamūn 'āte yāp-xehnāg hā hām'āktux 'ohnāg, pa yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā', tu 'ā' hōm hām'āktux'ax, 'ūyīy tikmū'ūn pu nōm 'āktux.

⁵⁰ Ha 'āte' yūmmūg Topa yōg xat'ax te tikmū'ūn mōgāhā', puyīy hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. Yōgnū 'ātak te 'ā' hōm hām'āktux'ax, 'ūyīy tikmū'ūn pu nōm 'āktux.

13

Yeyox te yāy yōg tik xop pata pix

¹ Hāmhūmnāg, yā 'āmñīy puxet 'ihā' xip'ax 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn 'ihā Yeyox te' yūmmūg, hāpxip 'ihā hām xexka nīm putup, nūy yāy 'ātak ha mōg. Tute mō'yāy xe'ēgnāg yāy yōg kuxa mām xop, tu mō'yāy xe'ēgnāg kux 'ohnāg.

² Ta' xit Yeyox yāy yōg tik te 12 xop mūtik. Hōmā Hāmgāyāgnāg te Yot 'Ixkanot mōgāhā', pu hāmp'e'paxex texīy gāy xōp mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy' xūygā'.

³ Ha Yeyox te' yūmmūg yāy yōg 'ātak te tu' popmāhā 'ūxohix xexkah, puyīy nōm xat. Yeyox te' yūmmug Topa tu' nūn, tu Topa ha' mōg putup putpu'.

⁴ Yeyox yūm mīmpe xit'ax tu', tu tak-nīhā' xip, tu topixxax xut 'ūyīmū nō'ōm, tu topixxax yāy nagā'ax paha', tu nō yāy kunāy hīy,

⁵ tu' pux kōnā'āg pa pix'ax kopah, tu yāy yōg tik xop pata pix kōnāmāhā', tu topixxax yāy nagā'ax hā nagāhā' nōm tek-nāy hīy hā,

⁶ tu' xupep Xīmām Pet yīkak, pa Pet te:

—Yāyā, 'āmhok. 'Ok 'ūkpata pix putup? Kaxīy.

⁷ Ha Yeyox te:

—Hōnhā xate' yūmmūg'ah 'āte hāpxopmāhā', pa hāpxip 'ihā' yūmmūg putup xate'. Kaxīy.

⁸ Ha Pet te:

—Xatek pata pix putup 'ohnāg. 'Āmhok!

Pa Yeyox te:

Paxpu 'āpata pix 'ohnāg, ha ta 'āmūn yā yōg'ah. Yā 'āxip'ah yōg tik xop kopah. Kaxīy.

⁹ Ha Xīmām Pet te:

—Yāyā, 'āpu 'ūkpata pix, xik yīm xik putox! Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn te tatxok, hu' xexka tup. 'A xe tatxok putup'ah, pa' pata pix putup 'ūxeheh. 'Āxop xohix kuxa

tup, pa yāp-xet 'āmhok, yā' xutputux.

11 Hamūn, Yeyox te' yūmmūg nōm te' gāy xop mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy xūyḡā'. Hā kaxīy hām'āktux hu: "Āxop xohix kuxa tup, pa yāp-xet, 'āmhok, yā' xutputux". Kaxīy.

12 Yeyox te' pata pix kux, tu topixxax mō'tat putpu', tu ta' mōg yāy yōg xip'ax tu' mīmpe tu' xit'ax tu', tu:

—'Ok 'āxop te' yūmmūg teptu 'āte 'āpata pix?

13 Āxop tek xānāhā, hu: "Notot", Kaxīy, xix: "Yāyā". Kaxīy. Hamūn, yāg mūn.

14 Āte 'āxop xat, tu 'āte 'āxop pu hāmyūmmūgāhā', tu 'āpata pix kamah. Yā 'ūkxexka', pa 'āpata pix, yīy ta 'āxop te' nōy pata pix, pu' max. Yā 'āte 'āxop hāg teheh. 'Āpu tikmū'ūn hā 'ātehet.

15 Āte hāpxopmā', xayīy 'āxop pēnā', nūy mīy kamah.

16 Āte xa hāpxe'e 'āktux nōm te' xat yā' xexka', pa kāmānat yāk-tōgnāg. Nōm te mō nōy kutnāhā' yā' xexka', pa nōm mōg yāk-tōgnāg. 'Ūkxexka', pa yā kāmānat putuk. Yā 'āte 'āpata pix, yā kāmānat putuk. 'Āte 'āxop hāg teheh. 'Āpu kāmānat putuk kamah, nūy tikmū'ūn hā 'ātehet.

17 Āxop te' yūmmūg nōm hāpxop xe'e nōmhā. 'Āxop te' mīy, nūy ta 'ākuxa hittup.

18 —Āte 'āxop xohix xexka 'āktux 'ohnāg, tu tap-xet 'āktux. 'Āte yāy yōg yīmōgātux xop yūmmūg. Pa Topa yōg tappet te: "Tik xit 'ūgmūtik,

tu 'ā tu' gāy". Kaxīy. Ta hōnhā' gāy.

19 Āte nōm 'āktux hōnhā. Hāpxip 'ihā 'āxop te nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup. 'Āte nōm 'āktux hōnhā, xayīy 'ākuxa mām putup, tu' yūmmūg putup 'ūg'āxet'ax 'ūgmūn yāg mūn. Kaxīy.

20 Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'Āte mō'pok tihik, ha ta xohix 'ūm te nōm putuppax yāg putuppax putuk. Ha nōm tek putuppax te Topap-tuppax kamah, yā Topa te mōgkutnāhā 'ūgmūn.

Yot te' gāy xop mōgāp-tup

21 Yeyox te hām'āktux kux, tu' kuxa hittup 'ohnāg tu hām'āktux, hu:

—Āte xa hāpxe'e 'āktux, yā' xip 'ūp-xet 'āxop kopah, tu nōm te' gāy xop mōgāp-tup 'ūg hah, puyīy 'ūgxūyḡā'. Kaxīy.

22 Ha Yeyox yōg tik xop te yāy pēnāhā', tu' kuxa te' yēy. Putep 'āktux?

23 Ha ta' xip tihik Yeyox yōg tik xop kopah. Yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg, ha' yūm Yeyox yīkak,

24 ha Ximām Pet te nōm pu' yīm mahap, tu:

—Āpu 'ūyīy kopit, putep xuktux. Kaxīy.

25 Ha nōm mōg Yeyox yīkāgnāg, tu:

—Yāyā, 'ū'ūm nō'ōm? Kaxīy.

26 Ha Yeyox te:

—Āte pām mō'tat putup hep kopah, tu pām hōm putup nōm tik pu'. Hamūn nō'ōm. Kaxīy.

Tu pām paha', tu mō'tat hep kopah, tu Yot pu' hōm, yā Ximām 'Ixkanot kutok.

²⁷ Ha Yot te pām paha', tu hāpxip 'ohnāg 'ihā Hāmgāyāgnāg te Yot hā mō'nāhā', ha Yot te Hāmgāyāgnāg 'āpak. Ha Yeyox te:

—Xatep-tup, nūy hāpxopmā'.
'Āpu 'ūmīy mō'ka'ok. Kaxīy.

²⁸ Pa xohix te mīmpe xit'ax tu' mām, tu' yūmmūg 'ohnāg, putep xuktux Yeyox Yot pu'.

²⁹ Yā Yot te Yeyox yōg tik xop yōg tāyūmak tat'ax pēnāhā', ha yāg te hāmpē'paxex Yeyox te Yot xat, pu mōg, nūy pām pop 'āmuk xexka pu', ha ta yāg te hāmpē'paxex Yeyox te' xat, pu mōg, nūy tayūmak popmā 'ūhok xop pu'.

³⁰ Yot te pām paha', tu ta' mōg hāptopah. Yā 'āmnīy.

'Ūxat'ax tup

³¹ Ha Yeyox te:

—Hōmā tikmū'ūn te' pēnāhā', 'ūmax xe'ēgnāg Tikmū'ūn Kutok. Tikmū'ūn tek yūmmūg, hu' yūmmūg Topa 'ūmax xe'ēgnāg.

³² Tikmū'ūn tek yūmmūg, hu' yūmmūg Topa 'ūmax xe'ēgnāg, yīy ta Topa te tikmū'ūn puk mūn mūg 'ūgmax xe'ēgnāg. Hāpxip kutōgnāg 'ihā Topa te nōm mīy putup.

³³ 'Ūkxape xop, hāpxip kutōgnāg hak xip kux'ax 'āxop kopah. 'Āxop tek xak'ax, pa 'āxop tek mōg'ax yūmmūg 'ohnāg. Yā hōmā 'āte Yoneo xop pu nōm 'āktux.

³⁴ 'Āte xa' hōm xat'ax tup, hu:

—'Āpu 'ānōy putuppax, 'āte 'āxop putuppax putuk.

³⁵ 'Āxop te 'ānōy putuppax, puxix tikmū'ūn xohix yūmmūg 'āxop pip yōg tik xop kopah. Kaxīy.

Yeyox te Pet mūtik hām'āktux

³⁶ Ha Ximām Pet te:

—Yāyā, piyā 'āmōg? Kaxīy.

Ha Yeyox te

—'Ūkpe 'āmog yūmmūg 'ohnāg, pa hāpxip 'ihāg pe 'āmōg putup. Kaxīy.

³⁷ Ha Pet te

—Texīy 'āpek mōg yūmmūg 'ohnāg hōnhā? 'Āte xa tuk xok putup. Kaxīy.

³⁸ Ha Yeyox te:

—'Ok xate 'ā tu 'āxok putup? 'Āmhok. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, xate hām'āktux tikoyuk putup, hu: "Ākxip'ah 'ūgmūn Yeyox yōg tik xop kopah". Kaxīy. Hak-nāy tu xokakkak pit xatap-tup. Kaxīy.

14

Yeyox te tikmū'ūn mōgāhā yāy tak hah

¹ Ta Yeyox te:

'Ākuxa nōg hok. 'Āpu 'ākuxa māhām Topa kopah. 'Āpu 'ākuxa māhām 'ūgkopah kamah.

² Yōgnū 'ātak pet kopa' pip pip'ax punethok. 'Ūgmōg putup, nūy 'āpip'ax max mīy. Paxpu te kaxīy 'ohnāg, kopxix xa' xuktux 'ohnāg nūhū'.

³ 'Ūgmōg putup, tu' max mīy putup 'āpip'ax, tu putpuk nūn

putup, tu 'āxop mōgāp-tup, xayīy pip 'āpip'ax tu 'ūgmūtik.

⁴ 'Āxop te' yūmmūg putahat nō' mōg 'ūkxip'ax tu'. Kaxīy.

⁵ Ha Tōmē te:

—Yāyā, 'ūgmū'āte' yūmmūg'ah. Piyā' yūm 'āxip'ax? Texīy 'ūgmū'āte' yūmmūg putahat? Kaxīy.

⁶ Ha Yeyox te:

'Āte putat putuk, tu putat mōg yōgnū 'ātak hah. Hā kaxīy 'āte tikmū'ūn mōgāhā yāy tak hah. 'Ap xip'ah putat nōy. 'Āte tikmū'ūn pu hāpxe'e yūmmūgāhā', tu tikmū'ūn hīnnāhā', puyīy hi max, ha' kux 'ohnāg.

⁷ 'Āxop te' yūmmūg, tu yōgnū 'ātak yūmmūg putup kamah. Hamūn, 'āxop te' yūmmūg yōgnū 'ātak. Kaxīy.

⁸ Ha Pinip te:

—Yāyā, 'āpu 'ūgmū'ā 'ōg'ātak mūg. 'Ūgmū'āte xa tuk kax putup'ah hāpxop nōy. Kaxīy.

⁹ Ha Yeyox te:

—'Āmnīy xohix hāg xip 'āxop mūtik. Pinip, 'ok xatek yūmmūg 'ohnāg? Tikmū'ūn 'ūm tek pēnāhā', hu yōg 'ātak pēnāhā kamah. Teptu xate' xuktux, hu: "Āpu 'ūgmū'ā 'ōg 'ātak mūg"? Kaxīy.

¹⁰ Pinip, 'ok 'ākuxa yūm 'ohnāg, 'ūkxip yōgnū 'ātak mūtik, ha yōgnū 'ātak xip 'ūgmūtik, tu yā kuxap-xet. 'Āte xa hām'āktux, 'a yōg'ah hām'āktux. Pa yōgnū 'ātak xip 'ūgmūtik, tu hāpxopmā max xe'ēgnāg.

¹¹ 'Āpu 'ākuxa mām nū hām'āktux kopah. Yā 'ūkxip

yōg 'ātak mūtik, ha yōg 'ātak xip 'ūgmūtik, tu yā kuxap-xet. Pa yōg hām'āktux kopa 'ākuxa mām 'ohnāg, pa 'āpu 'ākuxa mām yōg hāpxopmā'ax kopah.

¹² 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ūgkopah, yā nōm te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg mīy putup, 'ūgmūn putuk. Yā 'āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg mīy, pa nōm te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok mīy putup, yōgnū 'ātak hak mōg putup hah.

¹³ 'Āxop te Topa tu' xak hāpxop 'ūm, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, kopxix xa' popmāp-tup nōm hāpxop xohix. Topa te 'ā' popmāp-tup, ha 'āte xa nōm popmāp-tup. Hā kaxīy 'āxop te Topa max xe'ēgnāg yūmmūg putup.

¹⁴ 'Āxop te 'ā tu' xak hāpxop 'ūm, kopxix nōm mīy putup. Kaxīy.

Topa te Topa Koxuk hōm putup

¹⁵ Tu Yeyox te xe:

—'Āxop tek putuppax, nūy ta mīy putup 'āte nōm xat.

¹⁶ 'Āte Topa tu' xak, ha tute xa Topa Koxuk hōm putup nōm te 'āxop hā' tep-tup, tute xa nōm hōm putup. Yāg mūn putuk, yā Topa Koxuk, yā hāpxe'e yōg, ha tute 'āxop mūtik nox xip'ax mōkuma'mōg hāmāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

¹⁷ Ha ta' kuxa mām 'ohnāg xop te Topa Koxuk pa yūmmūg 'ohnāg. Topa Koxuk pēnā 'ohnāg tu'. Pa 'āxop te

Topa Koxuk yūmmūg, yā' xip 'āxop mūtik hah. Kaxīy.

18 Tu xe:

—'Āte 'āxop nīm tāmnāg putup'ah, yā 'āxop te' hok pip xop putuk putup'ah. 'Āte 'āxop nīm putup, tuk mōg putup, pak nūn putup putpuk 'ā hah.

19 Hāpxip 'ihā' kuxa mām 'ohnāg xop tek pēnāp-tup'ah, pa 'āxop tek pēnāp-tup, tu 'āxop pip putup, 'ūkxip putup hah.

20 Nōm 'āmnīy 'ihā 'āxop te' yūmmūg putup 'ūkxip yōgnū 'ātak mūtik, ha 'āxop pip 'ūgmūtik, yā kuxap-xet, hak xip 'āxop mūtik.

21 —Tikmū'ūn 'ūm te yōgnū xat'ax pop, tu nōm mīy, yā tutek putuppax, ha yōgnū 'ātak te nōm putuppax putup, nōm tek putuppax, ha 'āte nōm putuppax putup kamah, tu yāy mūg putup 'ōm pu'.

22 Yot xip, yā 'a' Yot 'Ixkanot'ah, pa' nōy, yā Yot te:

—Yāyā, texīy xate 'ūgmū'ā yāy mūg, pa' kuxa mām 'ohnāg xop pu yāy mūg 'ohnāg? Kaxīy.

23 Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn 'ūm tek putup-pax, yā nōm te yōgnū hām'āktux pap-tup, tu' mīy putup, ha yōgnū 'ātak te nōm putuppax, tu' nūn putup, tu nūktu nōm ha' xupep, tu' xip putup nūmūtik.

24 Tikmū'ūn 'ūm tek putup nōg, puxix yōgnū hām'āktux 'āpak 'ohnāg, yā' yīpkox 'ohnāg. 'Āxop te hām'āktux 'āpak. 'A' yōg'ah hām'āktux,

pa yōg 'ātak yōg. Tute nūgkutnāhā 'ūgmūn.

25 —'Āte xa nōm hāpxop 'āktux nōmhā, tuk xip 'āxop mūtik nōmhā.

26 Yōgnū 'ātak te Topa Koxuk nū'kutnāp-tup, ha tute 'āxop hā' tep-tup, yā 'āte 'āxop hāg teheh putuk, 'ihā 'ākuxa mām 'ūgkopah. Topa Koxuk tek mūn pupi' xip putup. Tute xa hāpxop xohix yūmmūgāp-tup, tu 'āxop pu xutīgāhā yōgnū hām'āktux xohix:

27 —'Āte 'ākuxa māmāhā'. 'Ūgkuxa yūm ka'ok, ha 'āte 'ākuxa māmāhā', 'ūkputuk. 'Āte hām xexka yōg kummuk xop kuxa māmā 'ohnāg. 'Āpu 'ūyīpkutuk hok. 'Āpu 'ākuxa nōg hok.

28 'Āxop te' xupak, yā 'āte xa' xuktux hu: "'Ūgmōg putup, pa 'āhak nūn putup putpu'. 'Āxop tek putuppax, nūy ta 'ākuxa hittup, yāg mōg putup yāy yōg 'ātak hah. 'Ūkxexka, pa nōm xexka nām.

29 Hōnhā 'āte xa hām'āktux hāptup yōg hāpxopmā'ax. Hāpxip 'ihā 'āxop te nōm pēnāp-tup, tu 'ākuxa mām putup 'ūgkopah.

30 'Āte xe hām'āktux kutīgnāg, yā Topa hā puknōg xop yōg xat'ax nūn hōnhā. Nōm tek xat 'ohnāg,

31 pa' max, pu tikmū'ūn xohix yūmmūg 'āte yōgnū 'ātak putuppax, nūy mīy tute nōm xohix xat. 'Āpu yūmū mōg. Kaxīy.

15

Yeyox te tox kup kūnīy

putuk

¹ Ta Yeyox te:

—'Āte xa' yūmmūgāp-tup hāpxop. 'Āte tox kup kūnīy xe'e putuk, yā mīnta 'op yōg, ha ta yōgnū 'ātak te tox pēnā'ax putuk.

² 'Ūgkopa kuxa mām xop te tox māg max putuk xix tox yīpkup max. 'Ūgkopa kuxa mām xop te hāpxopmā max, ha nōm te mīnta ta pōpmā putuk. Ha tak kopa kuxa mām hok xop te tox māg kummuk putuk xix tox yīpkup kummuk. 'Ūgkopa kuxa mām hok xop te hāpxopmā max'ah, tu mīnta ta popmā 'ohnāg putuk. 'Ūkuxa mām xop kuxa mām 'ūgkopah. Hā kaxīy tox māg te tox kup xahix tu' pip xix tox yīpkup te'. Yōgnū 'ātak tep-tup'ah kuxa mām hok xop. Hā kaxīy tox pēnā'ax te mīm māg kummuk mep, tu' putyōn xix yīpkup kummuk. 'Ūkuxa mām hok xop te' kuxa mām xop nīm, ha' max nōmhā. Hā kaxīy tox māg kummuk pip'ah xix tox yīpkup kummuk pip'ah, ha ta tox yīpkup max te mīnta ta punethok popmāhā nōmhā.

³ Hōmā 'ākuxa mām yōgnū hām'āktux kopah, ha yōgnū 'ātak te 'ākuxa kummuk xit.

⁴ 'Āpu 'ā tu pip ka'ok, ha 'āte 'āxop tuk xip ka'ok putup. 'Āxop 'ā tu 'āpip ka'ok 'ohnāg, nūy ta hāpxopmā max 'ohnāg, tu 'āxop te' mīy 'ohnāg putup Topa te nōm putup. Hā kaxīy tox māg te tox kup xahix tu' pip'ah xix tox yīpkup, puxix

mīnta ta popmā hok.

⁵ —'Āte tox kup xahix putuk, ha 'āxop te tox māg putuk xix tox yīpkup. 'Āxop te 'ā tu 'āpip ka'ok, nūy 'ākuxa mām ka'ok 'ūgkopah, tu 'āxop tuk xip ka'ok, nūy hāpxopmā max xohix 'āxop mūtik, ha ta 'āxop hāpxopmā max punethok, nūy mīy Topa te nōm putup. Pa 'āxop te 'ā tu 'āpip ka'ok'ah, nūy ta hāpxopmā max hok, tu' mīy 'ohnāg Topa te nōm putup. Hā kaxīy tox kup xahix xix tox māg xix tox yīpkup.

⁶ Tox pēnā'ax te' putyōn tox māg kummuk xohix xix tox yīpkup kummuk xohix, ha' nak, ha tikmū'ūn te nōm yāy tu nū'xok, tu kuxap kopa mō'pok, ha' puk. Hā kaxīy putuk 'ūkuxa mām hok xop, yā 'ātu' pip ka'ok 'ohnāg.

⁷ 'Āxop nox pip 'ā tu', ha yōgnū hām'āktux te' nox xip 'āxop tu', 'ihā 'ā tu' xak xate nōm putup, ha 'āte xa' popmāp-tup 'ūxohix.

⁸ 'Āxop te hāpxopmā max punethok, yīy tikmū'ūn te' pēnāp-tup, yā' max xe'ēgnāg Topah. Hā kaxīy kama tikmū'ūn te' pēnāp-tup 'āxop mōg Yeyox mūtik, yā mīnta max punethok putuk.

⁹ 'Āte mō 'āxop yāy xe'ēgnāg, yā yōgnū 'ātak te mōg mūn yāy xe'ēgnāg putuk. 'Āpu nox pi 'ūgmūtik, 'ūyīy mō 'āxop yāy xe'ēgnāg.

¹⁰ 'Āxop te' mīy 'āte nōm xat, nūy ta nox 'āpip putup 'ūgmūtik, ha 'āte mō 'āxop yāy xe'ēgnāg putup. Yā 'āte' mīy

yōg 'ātak te nōm xat. Hã kaxīy putuk 'āxop xik mūn.

11 —Āte xa nōm hãpxop 'āktux, nūy 'ākuxa hittupmā', ha 'ākuxa hittup xexka'.

12 'Āte 'āxop xat, hu: 'Āpu 'ānōy putuppax 'āte 'āxop putuppax putuk.

13 Tikmū'ūn te yāy xape pupi' xok, puxix yāy xapeputuppax xexkanām. Yā tikmū'ūn xohix te yāy xape pupi' xakix 'ohnāg.

14 'Āxop te yōgnū xat'ax mīy, 'ihã 'ūkxape 'āxop.

15 'Āte 'āxānā kux, hu: "Yōgnū kāmānat xop". Kaxīy. Yā kāmānat xop te' yūmmūg 'ohnāg 'ūxat'ax xop yōg hãpxopmā'ax. Pa 'āte 'āxop xānāhã, hu: "Ūkxape xop". Kaxīy. 'Āte 'āxop pu' xuktux yōg 'ātak te nōm 'āktux.

16 'Āxop tek mūn yāyikutnā 'ohnāg, pa 'āte 'āxop mūn yīmōgātux, tu mō 'āxop pok, xayīy hãpxopmā max punethok, yā mīnta ta punethok putuk. 'Āxop te hãpxopmā max putup, ha tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup, hu' kuxa mām ka'ok putup, tu 'ā tu nox pip ka'ok putup. Ha 'āxop te yōg 'ātak tu' xak hãpxop 'ūm, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, ha tute xa' popmāp-tup hãpxop xohix.

17 'Āte 'āxop xat, 'āpu 'ānōy putuppax. Kaxīy.

Tikmū'ūn te' kute'ex kummuk putup Yeyox yōg xop

18 Tu Yeyox te xe:

—Ūkuxa mām hok xop te 'āxop putup nōg. 'Āpu

hāmyūmmūg, nōm tek putup nōg hāmāxap.

19 Paxpu 'āxop kuxa mām hok xop kopa pip, nūy nūmūtik mōg, puxix 'āxop putuppax, yā yāy yōg xop putuppax. Pa 'āxop pip'ah nōm xop kopah. Pa 'āte 'āxop yāyikutnāhã kuxa mām hok xop kopah. 'Āmūn 'ap kuxa mām hok xop'ah. Hã kaxīy nōm te 'āxop putup nōg.

20 Hōmā 'āte xa hām'āktux. 'Āpu hām'āktux'ax xaxok hok. 'Ūxat'ax xop yā' xexka', pa kāmānat xop yāg-tōgnāg. Tikmū'ūn tek kute'ex kummuk, puxix 'āxop kute'ex kummuk putup kamah. Tikmū'ūn te yōgnū hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, puxix 'ōg hām'āktux 'āpak putup kamah, tu' yīpkox pip.

21 Tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk te kaxīy, 'āxop yōgnū hah. Yā nōm te' yūmmūg 'ohnāg Topah. Tute nūgikutnāhã'.

22 Paxpuk nūn 'ohnāg, puxix tikmū'ūn yāy hãpkummuk mīy'ax yūmmūg 'ohnāg. Pak nūn, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhã'. Nōmhã tikmū'ūn te' yūmmūg yāy yōg hãpkummuk mīy'ax.

23 Tikmū'ūn tek putup nōg, xix yōg 'ātak putup nōg kamah.

24 'Āte hãpxopmā ka'ok xe'ēgnāg tikmū'ūn kopah, yīy tikmū'ūn te' pēnāhã', tu yāy yōg hãpkummuk mīy'ax yūmmūg, hu' yāyhāhup. Tik nōy te hãpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, 'ak putuk'ah.

Pa tikmū'ūn te' pēnāhā 'āte hāpxopmā max, tuk putupnōg xix yōg 'ātak putup nōg kamah.

²⁵ Hōmā 'ūhittap Topa yōg tappet te: “Tikmū'ūn tek putup nōg, pa 'āte hāpkummuk mīy 'ohnāg”. Kaxīy. Hamūn, hōnhā tikmū'ūn te kaxīy putuk, yā Topa yōg tappet te' koit 'ohnāg.

²⁶ —Ta Topa Koxuk te xa hā' tep-tup, yā' xe'e Topa Koxuk. Hōnhā' xip yōgnū 'ātak mūtik, ha 'āte xa nōm nū'kutnāp-tup, ha tutek mūn 'āktux putup.

²⁷ Ha 'āxop tek mūn 'āktux putup kamah, yā 'āxop pip 'ūgmūtik hāmyāxatamuk xohix hā nūnte hām xexka tu'.

16

¹ Ta Yeyox te xe:

—'Āte xa' xuktux hāpxop xohix, xayīy putat max xak hok.

² Tikmū'ūn te 'āxop xat putup, xa mōxa hok Yoneo yōg Topa pet hā. Hāpxip 'īhā tikmū'ūn te 'āxop kix putup, ha 'āxop xakix putup, ha tikmū'ūn te hāmp'e'paxex putup Topa pu' hām.

³ Yā tikmū'ūn te' mīy putup yōgnū 'ātak kopa' kuxa mām 'ohnāg tu', xik mūn kopa' kuxa mām 'ohnāg tu'.

⁴ Pa 'āte xa hām'āktux tikmū'ūn te 'āxop kummugāp-tup. Hāpxip ha ta tikmū'ūn te 'āxop kummugāp-tup, ha 'āxop te' xuktux putup, hu: “Yā hamūn Yeyox te nōm 'āktux hōmā. Yā hōnhā te kaxīy”. Kaxīy.

Topa Koxuk te hāpxopmāp-tup

Ta Yeyox te xe:

—Hōmā 'āte xa nōm 'āktux 'ohnāg, yā xip 'āxop kopah.

⁵ Pa hāpxip 'īhāg mōg putup, yā nōm hak mōg putup, nōm te nūgkutnāhā', pa 'āxop te' yīkopit 'ohnāg, hu: “Tep hah?” Kaxīy.

⁶ Pa hōnhā 'āte xa nōm 'āktux, ha 'ākuxa hittup 'ohnāg.

⁷ Pa 'āte xa hāpxe'e 'āktux, yā' max noxk xip nūnteh, pa' max xe'ēgnāg 'ūgmōg. Paxpuk mōg 'ohnāg, puxix Topa Koxuk nūn putup'ah, nūy 'āxop hā tu tehet. Pak mōg, kopxix nū nōm kutnāp-tup 'āxop hah.

⁸ Ha ta' nūn putup Topa Koxuk, tu nūktu tikmū'ūn pu hām yūmmūgā', hu: “Tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, tu tikmū'ūn te hām yok yūmmūg 'ohnāg, ha Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup, tu nōm xūygāp-tup.” Kaxīy.

⁹ Topa Koxuk te hām'āktux putup, hu: “Tikmū'ūn te hāpkummuk mīy. Yā Yeyox kopa' kuxa mām 'ohnāg.” Kaxīy.

¹⁰ Yāy yōg 'ātak hak mōg putup, ha ta Topa Koxuk nūn putup, tu nūktu tikmū'ūn pu hāmyok yūmmūgāp-tup, tu' xuktux putup, hu: “Yā' yok Yeyox”. Kaxīy.

¹¹ Topa Koxuk te hām'āktux putup, Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup, tu nōm xūygāp-tup. Hamūn, Topa te' kuxa mām hok xop yōg xat'ax yānān, pu tu' kux, tu nōm xūygāhā', pu

tu' kux.

12 —Ūpip yōgnū hām'āktux nōy punethok. 'Āxop pu nōm yūmmūgāhā', pu' max, pa hōnhā 'āxop te hamyūmmūgā'ax xohix hā tot 'ohnāg.

13 Pa hāpxip 'īhā' nūn putup Topa Koxuk, tu xa hāmyok yūmmūgāp-tup. Tute 'āxop mōgāp-tup putat max hā, yā xa' yūmmūgāp-tup hāmyok xohix xexkah. Tute yāy yōg hām'āktux 'āktux putup'ah, pa hām 'āpak 'āktux putup, tu xa nōm 'āktux putup, tu hāptup yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup.

14 'Āte tu' popmāp-tup hām'āktux, ha tute xa nōm 'āktux putup. Hā kaxīy xate' yūmmūg putup 'ūgmax xe'ēgnāg.

15 Yōgnū 'ātak yōg hāpxopmā'ax xohix xexka yā yōgnū kamah. Hā kaxīy 'āte xa hām'āktux Topa Koxuk te' pop putup yōg hāpxop, tu xa nōm yūmmūgāp-tup. Kaxīy.

'Ūkuxa hittup 'ohnāg, tu' kuxa hittup

16 Ta Yeyox te xe:

—Hāpxip kutōgnāg yīy ta 'āxop tek pēnāp-tup'ah, tu xe hāpxip kutōgnāg yīy ta xek pēnāp-tup. Kaxīy.

17 Ha Yeyox yōg tik yāg xop te:

—Teptu hām'āktux? 'Ūxuktux, hu: "Hāpxip kutōgnāg yīy ta 'āxop tek pēnāp-tup'ah, tu xe hāpxip kutōgnāg yīy ta xek pēnāp-tup". Kaxīy. Texīy hām'āktux? 'Ūxuktux, hu: "Hamūn, yōgnū 'ātak hak mōg putup". Kaxīy.

18 Teptu 'ūxuktux, hu: "Hāpxip kutōgnāg"? Kaxīy. 'Īntu', putep mūn 'āktux? Yūmū'āte' yūmmūg'ah. Kaxīy.

19 Nōm tep-tup, nūy Yeyox yīkopit, ha Yeyox te' yūmmūg, tu:

—Hāpxip kutōgnāg yīy ta 'āxop tek pēnāp-tup'ah, tu xe hāpxip kutōgnāg yīy ta xek pēnāp-tup. 'Ok kaxīy 'āxop te yāy yīkopit?

20 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'Āte 'āxop mūtik tip-tup'ah, ha 'āxop potap-tup, tu 'ākuxa hittup 'ohnāg putup, pa' kuxa mām hok xop kuxa hittup'ax. 'Ākuxa hittup 'ohnāg putup, pa hāpxip 'īhā 'ākuxa hittup putup.

21 'Āte xa' yūmmūgāp-tup hāpxop. Yā 'ūn tek-tok put putuk, yāk-tok put putup, ha' xūy. Pak-tok xip, ha ta' xūy xaxok, tu' hittup, 'ūk-tok pit xip hah, yā' xip 'ūk-tok pit nōy hām xexka tu'.

22 Yā 'āxop putuk. Hōnhā 'ākuxa hittup 'ohnāg, pa hāpxip 'īhā 'āxop hak nūn putup putpuk, ha 'ākuxa hittup putup, ha tikmū'ūn te 'ākuxa hittup'ax nōā' yūmmūg putup'ah.

23 —Hāpxip 'īhā 'āxop tek mūn tu' xak putup hāpxop 'ohnāg, pa 'āte xa' xuktux 'āxop te yōgnū 'ātak mūn tu' xak putup hāpxop, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, ha tute xa' popmāp-tup hāpxop xohix.

24 Hōmā tu yā hōnhā 'āxop te Topa tu' xak 'ohnāg hāpxop, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah. 'Āpu ta tu' xax, xayīy 'ākuxa hittup

xexkanām.

Yeyox te' kuxa mām hok xop pop

25 'Āte xa hāmyūmmūgāhā, tu' xuktux tikmū'ūn te tox māg putuk xix kahnēn putuk. Hōnhā 'āte hām'āktux hā kaxīy. Pa hāpxip 'īhā kaxīy'ah, pa xa yāy 'ātak yūmmūgāp-tup mō'ka'ok.

26 'Āmnīy xupep 'īhā yōgnū 'ātak tu' xak putup hāpxop 'āxop te', tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, ha 'āte xa hām'āktux'ah 'āte yāy yōg 'ātak tu' xak, pu xa' hōm hāpxop.

27 Hamūn, yōgnū 'ātak te mō 'āxop yāy xe'ēgnāg, 'āxop tek putuppax hah, xix 'ākuxa mām hah. Yā 'ākuxa mām, tu' yūmmūg 'āte Topa tuk nūn.

28 Hamūn, 'āte Topa tuk nūn, tu nūktuk xupep nūnte hām xexka tu', pa hōmāg mōg putup, yā hām xexka nīm putup, nūy yāy yōg 'ātak ha mōg putpu'. Kaxīy.

29 Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Nōmhā xate hām'āktux mō'ka'ok, 'ap xate hām'āktux nōy hā yūmmūgā 'ohnāg.

30 'Ūgmū'āte' yūmmūg xate' yūmmūg hāpxop xohix xexka'. 'A xatep-tup'ah tikmū'ūn te xa hāmyūmmūgāhā'. Yā xate' yūmmūg tikmū'ūn yōg hāmpē'paxex'ax xohix xexkah. Nōmhāg mū'āte' yūmmūg Topa tu 'ānūn. Kaxīy.

31 Ha Yeyox te:

—'Ok 'ākuxa mām hōnhā.

32 Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'āxop te hāpxumā'ax yāy pet tu', kōpxix puxet hā xip putup. Pa 'a 'ūkpxet xip'ah,

pa yāy yōg 'ātak xip putup 'ūgmūtik.

33 'Āte xa nōm 'āktux, xayīy 'ākuxa mām, yā 'ākuxa mām ka'ok 'ūgkopah. 'Ūkuxa mām hok xop te 'āxūygāp-tup, pa 'ākuxa nōg hok, yā 'āte' kuxa mām hok xop pop, yā 'āte' xut. Kaxīy.

17

Yeyox te Topa pu hām'āktux

1 Ta hām'āktux kux Yeyox, tu pepi' pēnāhā pexkox tu', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Tak, 'āmnīy nō'ōm xupep xate nōm 'āktux. 'Āpu 'ūgxexka xe'ēgnāg mīy, puyīy tikmū'ūn pēnā 'ūgmax xe'ēgnāg. Yā tikmū'ūn te' yūmmūg putup kama 'āxexka xe'ēgnāg xix 'āmax xe'ēgnāg.

2 Xatek mūn mīy 'ūkxexka', yā tikmū'ūn xohix yōg xexka', tu tikmū'ūn xohix hīnnāhā', hā hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Xate 'ā' popmāhā 'ūxohix, ha' kuxa mām 'ūgkopah. Yā 'āte nōm hīnnāhā', ha' kux 'ohnāg.

3 Texīy tikmū'ūn hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg? Yā tikmū'ūn te 'āyūmmūg, yā Topa yūmmūg. 'Ap xip'ah Topa xe'e nōy. Texīy tikmū'ūn hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg? Yā tikmū'ūn tek mūn yūmmūg. Xate nūgkutnāhā'.

4 'Āte tikmū'ūn pu 'āmax xe'ēgnāg yūmmūgāhā'. 'Āte hāpxopmā kux xate 'ā nōm xaḥ.

5 Tak, 'ūkxip putup nōnteh 'āmūtik. 'Āpu 'ā' hōm hāpxop

max xe'ēgnāg nōnteh, yā 'ūkxexka mīy. Hōmā 'ūhittap 'a hām xexka xip'ah, hak max xe'ēgnāg xik xexka'. 'Āpu 'ām popmā 'ūxeheh nō'ōm.

6—Xate tikmū'ūn yīmōgātux hām xexka yōg tikmū'ūn kopah, tu 'ā tikmū'ūn popmāhā', pu 'ūgkopa kuxa mām, ha 'āte tu 'āyūmmūgāhā', yā yōgnū tikmū'ūn, ha xate 'ā' popmāhā nō'ōm, ha nōm te 'ōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip,

7 tu nōm te' yūmmūg xate 'ā' popmāhā hām'āktux xohix, tuk ka'ogā punethok.

8 Xate 'ā' popmāhā hām'āktux, ha 'āte tikmū'ūn pu nōm 'āktux, tu' yūmmūg xe'e', 'ātuk nūn, tu' kuxa mām xate nūgkutnāhā'.

9—'Āte yāy yōg kuxa mām xop 'āktux. 'A 'āte puknōg xop 'āktux'ah. Pa 'āte yāy yōg xop 'āktux xate 'ā nōm popmāhā', yā 'ōg kuxa mām ka'ok xop kamah.

10 'Ūxohix xexka yōgnū tikmū'ūn xix 'ōgnū kamah, ha tikmū'ūn xohix xexka 'ōgnū xix yōgnū kamah, ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tu' yūmmūg 'āte hāpxopmā xe'ēgnāg.

11 Hāpxip kutōgnāg 'īhā 'ā hak mōg putup, tu 'ap 'ūkxip putup'ah hām xexka tu'. Pa yōgnū xop te' kuxa mām hok xop mūtik yāy kotīnnāp-tup. 'Āpu yōg xop hā 'ātehet. 'Āpu nōm pēnā max, 'āka'ok hah. Yā 'āka'ok, ha xatek ka'ogāhā hā kaxīy. 'Āpu nōm pēnā max,

pu' xohix tu' kuxap-xet, yā yūmūg putuk.

12 'Ūkxip yōg xop mūtik, tu nōm hāg teheh, tu' pēnā max. Xatek ka'ogāhā', hā kaxīy 'āte nōm hāk teheh, tu nōm xaxok 'ohnāg, yā' kuxa mām kux putup'ah, pa yā tik puxet xaxok. Yā hōmā 'ūhittap Topa yōg tappet te: "'Ūxaxogāp-tup yāp-xet". Kaxīy. Hā kaxīy 'āte' xaxok tik puxet.

13 Hōnhā 'ā hak mōg putup. Tak, 'āte 'āmūtik hām'āktux hōnhā, puyīy' kuxa mām xop kuxa hittup xexka' 'ūgkuxa hittup putuk.

14 'Āte yāy yōg xop pu 'ōg hām'āktux hōm, ha' kuxa mām hok xop te' kuxa mām xop putup nōg. 'A' kuxa mām hok xop'ah nō'ōm, yāg mūn putuk. 'A' kuxa mām hok xop yōg'ah 'ūgmūn.

15 'A 'āte xa tuk kax'ah, xayīy yāy yōg xop mōy 'ūkuxa mām hok xop kopah. 'Āmhok, 'ūmōy hok. Pa 'āte xa tuk kax, xayīy nōm pēnā max, puyīy Hāmgāyāgnāg nōm pop hok.

16 'Ūgmūn 'a' kuxa mām hok xop yōg'ah. Hā kaxīy nōm xop 'a' kuxa mām hok xop yōg'ah kamah.

17 'Āte hāpxe'e 'āktux, ha tikmū'ūn te' xupak, tu' yīpkox pip, tu' mīy, tu 'āputuk. 'Āteputup nō'ōm.

18 'Āte yāy yōg xop mō'pok hāpxexka xohix tu. Xate nūgkutnāhā hām xexka tu', yā yāy putuk.

19 'Āte xa yāy mūn hōm, nūy mīy xate nōm putup, puyīy nōm xa yāy mūn popmā', nūy

mīy xate nōm putup.

²⁰ —'Āte yāy yōg xop 'āktux 'āmūtik. Nōm te hām'āpak max'ax 'āktux putup, ha ta' nōy xop kuxa mām putup 'ūgkopah, ha 'āte nōy xop 'āktux 'āmūtik kamah.

²¹ Tak, 'āte xa tuk kax, puyīy nōm xop xohix tu kuxap-xet, nūy yāy putuppax yā yūmmūg putuk. 'Āxip 'ūgmūtik, hak xip 'āmūtik. 'Ātep-tup, puyīy nōm xop tu kuxap-xet, nūy yāy putuppax, puyīy hām xexka yōg tikmū'ūn yūmmūg xate nūgkutnāhā'.

²² Xatek mīy 'ūkxexka', tuk max xe'ēgnāg mīy. Hā kaxīy 'āte yāy yōg xop max xe'ēgnāg mīy, puyīy tu kuxap-xet, nūy yāy putuppax yūmmūg putuk.

²³ 'Ūkxip nūmūtik, ha 'āxip 'ūgmūtik, puyīy nōm xop tu kuxap-xehnāg, puyīy hām xexka yōg tikmū'ūn yūmmūg xate nūgkutnāhā puyīy hām xexka yōg tikmū'ūn yūmmūg xate mōg mūn yāy xe'ēgnāg.

²⁴ Tak, xate 'ā nōm tikmū'ūn popmāhā', ha 'ātep-tup, puyīy nōm nox pi' 'āmūtik 'ūkxip'ax tu', puyīy' pēnā 'ūkxexkah, tuk max xe'ēgnāg. Yā xatek mīy 'ūkxexkah, tuk max xe'ēgnāg mīy. Hamūn, hōmā 'ūhittap hām xexka 'ap xip'ah, ha xate mōg mūn yāy xe'ēgnāg.

²⁵ Tak, xate hāpxopmā yok. 'Ūkuxa mām hok xop te 'āyūmmūg 'ohnāg, ha ta 'āte 'āyūmmūg, ha yāy yōg xop te' yūmmūg xate nūgkutnāhā'.

²⁶ 'Āte nōm pu 'āmūn yūmmūgāhā', tu xe nōm xop pu xe 'āmūn yūmmūgāp-

tup punethok, puyīy' nōy putuppax xatek putuppax putuk. 'Āte xe tu 'āmūn yūmmūgāp-tup punenthok, nūy noxk xip nūmūtik. Kaxīy.

18

Ūgāy xop te Yeyox mūg

¹ Yeyox te Topa pu hām'āktux kux, tu ta' mōg yāy yōg tik te 12 xop mūtik, tu mōktu kōnāg kox Xet xak, ha ta' xip mīm mātiknāg max, ha Yeyox te nō' mōxakux yāy yōg tik xop mūtik.

² Pa Yot te mīm mūtiknāg yūmmūg. Tute' gāy xop mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy Yeyox xūygā'. Yā mīm mūtiknāg yūmmūg. Yā Yeyox xix yāy yōg tik xop te yāy tu nū'nā punethok 'ōnteh.

³ Ha ta' nūn Yot xonat xop mūtik xix Topa pet xexka yōg xonat xop mūtik. Yā 'āmānex xexka xop te nū'pok Topa pet xexka yōg xonat xop xix Paniye xop te, ha mīkaxxaxka taha' xix mīm topnāg pop xix kuyānām tat'ax tat.

⁴ Ha Yeyox te hāmyūmmūg hāpxopmā'ax xohix, hu ta' nōy ha' mōg, tu:

—Tep mūn xak? Kaxīy.

⁵ Ha nōm te:

—Yā Yeyox mūn xak kōmēn Nāyane yōg Yeyox. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Yāg mūn. Kaxīy.

Yā' xip Yot 'ūgāy xop mūtik.

⁶ Ha Yeyox te:

—Yāg mūn. Kaxīy.

Ha nōm xop te' xām hā' mōg, tu hām tu' xakux.

⁷ Ha Yeyox te xe:

—Tep mŭn xak? Kaxĭy.

Ha nŏm te:

⁸ —Yā Yeyox xak kŏmĕn Nāyane yŏg. Kaxĭy.

⁹ Yā hŏmā Yeyox te Topa pu hām'āktux hu: “Tak, xate 'ā' popmāhā nŏm xop, ha 'āte' xaxok 'ohnāg”. Kaxĭy. Yā nŏmhā putuk hāpxopmā'ax.

¹⁰ Ha' xip Xīmām Pet, tu' xut yāy yŏg mĭkaxxexka', tu' xak 'āmānex xexka yŏg kāmānat yĭpkox. Yā kāmānat 'ūxuxet'ax Mā'ok.

¹¹ Ha Yeyox te Pet pu hām'āktux, hu:

—Āpu mŏ'tat 'ŏg mĭkaxxexka 'ūxax hā. 'Ok xate hāmpē'āpaxex 'āte xūy hā tot putup'ah? Yā yŏgnū 'ātak te 'ā xūy hŏm putup. Kaxĭy.

Yeyox te 'Ānān ha' mŏg

¹² Hāpxip ĭhā xonat xop te Yeyox mŭg xix xonat xop yŏg kapitām te' xix Topa pet xexka yŏg xonat xop te', tu Yeyox kĭy,

¹³ tu ta' mŏgāhā 'Ānān hah. 'Ānān yā Kaxpax xuxyā, ha Kaxpax te 'āmānex xop xat nŏm hāmyāxatamuk hā.

¹⁴ Hŏmā Kaxpax te Yoneo xop pu' xuktux 'ūmax, pu tik puxet te tikmū'ūn xohix xexka pupi' xok.

Pet te hām'āktux Yeyox yŭmmŭg 'ohnāg

¹⁵ Ha Xīmām Pet te Yeyox pe' mŏg, ha ta' nŏy te' pe' mŏg, yā' nŏy xip Yeyox yŏg tik xop kopah, yā tik te 'āmānex xop xat hā xape' hu mŏ'nāhā tik te 'āmānex xop xat pet yŏg hāmnuhnŏg hā, yā Yeyox mŭti' mŏxaha',

¹⁶ ha ta' nox xip Pet hāptopa hāmpak'ax yĭykox tu', tu 'ūn mŭtik hām'āktux nŏm te' yĭykox pĕnāhā', tu Pet nŭnnāhā 'ūkopah,

¹⁷ ha 'ūn te Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ok 'āxip Yeyox yŏg tik xop kopah? Kaxĭy.

Ha Pet te:

—Āmhok. 'Ak mŭn'ah. Kaxĭy.

¹⁸ 'Ūxapxūy, yĭ' kuhu' xonat te', xix mĭptut pĕnā'ax xop te' xix mĭptut yŏg hāmnuhnŏg pĕnā'ax xop te', tu kuxap xakot, tu nŏ xapuk. Ha Pet te kama nŭmŭtik xip, tu' xapuk.

Yeyox mŏg tik te 'āmānex xop xat hah

¹⁹ Ha ta tik te 'āmānex xop xat te Yeyox yĭkopit, hu:

—Texĭy 'ŏg tik xop. Xate putep mŭn yŭmmŭgāhā? Kaxĭy.

²⁰ Ha Yeyox te:

—Hŏmā 'āte hām'āktux punethok tikmū'ūn xop kopah, ha' xohix te' xupak. 'Āte Yoneo yŏg Topa pet kopa hām'āktux Yoneo xohix pu', ha' xohix te' xupak. 'Āte hām'āktux xaptop 'ohnāg.

²¹ Hamūn, teptu xatek yĭkopit? 'Āpu' xupak xop yĭkopit. Nŏm te yŏg hām'āktux 'āpak, hu hāmyŭmmŭg. Kaxĭy.

²² Yeyox te hām'āktux, ha xonat xip, yā nŏm te mĭptut pĕnāhā' xix mĭptut yŏg hāmnuhnŏg pĕnāhā', tu' yĭm hā Yeyox kix, tu:

—Texĭy xate hām'āktux kummuk tik te 'āmānex xop xat pu'? Kaxĭy.

23 Ha Yeyox te:

—Paxpu hām'āktux kummuk, puxix' max, xa xuktux yā hām'āktux kummuk. Pa 'āte hām'āktux max. Teptu xatek kix? Kaxīy.

24 Yīy ta mō Yeyox kutnāhā 'Ānān te', yīy ta' mōg Yeyox, tu pipkup mākxap hā' kīy, ha' mōg, tu mōktu Kaxpax ha' xupep. Yā Kaxpax te 'āmānex xop xat.

Pet te xe' xuktux Yeyox yōg tik'ah

25 Ha ta' nox xip tu kuxap hā xapuk, ha nōm te:

—'Ok 'āxip Yeyox yōg tik te 12 xop kopah? Kaxīy.

Ha Pet te:

—'Āmhok, 'ak mūn'ah. Kaxīy.

26 Ha ta' xip tik te 'āmānex xop xat yōg kāmānat, yā hōmā Pet te' nōm yōg xape yīpkox xak. Kāmānat te:

—'Ok 'āte 'āpēnāhā Yeyox mūtik mīptut yōg hāmnuhnōg kopah? Kaxīy.

27 Ha Pet te:

—'Āmhok! Kaxīy.

Ha hāpxip 'ohnāg 'īhā xokakkak pit xataha'.

Yeyox mōg Pinat hah

28 Māyōn kutōgnāg ha ta' mōg Yeyox gohenanok pet tu'. Pa Yoneo xop mōxa 'ohnāg. Yā Yoneo xop yōg xat'ax te' tux hok, pu tu mōxa hok Hōm xop pet kopah, 'īhā 'āmuk xexka mīy, yā 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn.

29 Ha ta' mōg Pinat mīptut kūnāpah, nūy Yoneo xop mūtik hām'āktux, tu:

—Texīy hu' nūnnā'? Putep kummuk mīy? Kaxīy.

30 Ha Yoneo xop te:

—Hāpkummuk mīy 'ohnāg, kopxi' nūnnā 'ohnāg 'ā hah. Kaxīy.

31 Ha Pinat te:

—'Ūpip 'āxop yōg xat'ax, yā nōm kax'āmi tappet tu'. 'Āpu 'ūyōg hāpxopmā'ax kopit. Kaxīy.

Ha Yoneo xop te:

—'Āmhok, 'āpu 'ūkopit. 'Ūgmū yōg xat'ax te' xat 'ohnāg tikmū'ūn putex. Kaxīy.

32 Hamūn. Hōmā Yeyox te hām'āktux mīpkupnix yīmū' xok putup. Yā Hōm xop te tikmū'ūn kix mīpkupnix yīmū', pa Yoneo xop te tikmū'ūn kix 'ohnāg mīpkupnix yīmū'. Yā Yeyox te hām'āktux xe'e'.

33 Ha Pinat te putpu mō'nāhā mīptut hā, tu Yeyox pu hām'āktux hu:

—'Ok xate Yoneo xop xat? Kaxīy.

34 Ha Yeyox te:

—'Ok yā 'āp-xet te hāmpē'āpaxex, huk yīkopit, pe' nōy te xa' xak, yīy xatek yīkopit? Kaxīy.

35 Ha Pinat te:

—'Ok hāmpē'āpaxex Yoneo xop kopak xip? 'Āmhok. 'Āxape xop te 'ānūnnāhā nūnteh. Putep kummuk mīy xate'? Kaxīy.

36 Ha Yeyox te:

—'Ūkxexkah, tu yāy yōg xop xat. Pa 'āte hām xexka yōg xexka xop putuk'ah. Hā kaxīy 'āte xat'ah. Paxpu hām xexka yōg xexka xop putuk, puxix yōg xop yāykix

'ūgāy xop mūtik, puyī' nōy
'ūgmōgā hok Yoneo xop hah.
Pa 'ām hok. 'Āte hām xexka yōg
xexka xop putuk'ah. Kaxīy.

³⁷ Ha Pinat te:

—'Ok 'āmūn xexka'? Kāxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn, xate nōm 'āktux
'ūkxexka'. 'Ūgnūn hām
xexka tu', tuk nāhā', nūy
hāpxe'e 'āktux, yā hāpxe'e gnāg.
Hāmyoa'ax yōg tikmū'ūn te
yōgnū hām'āktux 'āpak, tu'
yīpkox pip. Kaxīy.

³⁸ Ha Pinat te:

—Pute 'ūm hāmyok? Yā'
xip'ah hāmyok. Pute 'ūm
hāpxe'e? Yā' xip'ah hāpxe'e'.
Kaxīy.

*Yoneo xop tep-tup nōg
Yeyox*

Tu ta' mōg hāptopa Pinat,
nūy Yoneo xop pu hām'āktux,
hu:

—'Ap kummuk'ah tihik.

³⁹ Pa 'ōg hāpxopmā'ax te
kaxīy. Yā hāmyāxatamuk
xohix 'īhā' mīy 'āmuk xexka
'ūxuxet'ax Nōā'yēn, 'īhā 'āte
kanet ka'ok kopa' xut tik
puxet, pu mōg. Pi'yā 'āxop
tep-tup? 'Ok mōg putup nōm
te Yoneo xop xat? Kaxīy.

⁴⁰ Ha Yoneo xop te
hām'āktux ka'ok, hu:

—'Āmnok, 'a' mōg putup'ah.

'Āpu Mahamax xut, pu mōg.
Kaxīy.

Yā' xupxet Mahamax.

19

¹ Ha Pinat te' xat ha xonat te
Yeyox kix xikot hā.

² Ha xonat xop te' mīy
'ūkuxxax, yā mīmyām tox māg
hā' mīy, tu mōktu Yeyox putox

yīmū' xix, puyīy xexka xop
putuk, tu Yeyox pu mō' xax
tat topixxax 'āta', puyīy xexka
xop putuk.

³ Tu' nūn xonat, tu
hāpkute'ex, hu:

—'Āmax. Xate Yoneo xop
xat. Kaxīy.

Tu' yīm hā Yeyox kix.

⁴ Ha ta' mōg hāptopa 'ūxehet
Pinat, tu Yoneo xop pu
hām'āktux, hu:

—'Ūxupax. 'Āte tik yōg
hāpkummuk mīy'ax xak, pa'
pipi 'ohnāg. 'A' kummuk'ah
tihik. 'Āte nōm hā' nūnnāp-
tup, xayīy yūmmūg 'āte
yōg hāpkummuk mīy'ax pipi
'ohnāg, ti xūygāp-tup'ah.
Kaxīy.

⁵ Ha ta' mōg Yeyox
hāptopah, hap-tox yīmū' yūm
'ūkuxxax, yā mīmyām tox māg
hā' mīy, ha mō'tat topixxax
'āta'. Ha Pinat te:

—'Ūpēnā' tihik! Kaxīy.

⁶ Ha 'āmānex xexka xop te
hām'āktux ka'ok xix Yoneo
xexka xop te', hu:

—'Āpu mīpkupnix yīmūp-tex
pipkup hā, 'āpu mīpkupnix
yīmūp-tex pipkup hā. Kaxīy.

Ha Pinat te' xat, hu:

—'Āpu 'ūmōgā, nūy
mīpkupnix yīmūp-tex pip-
kup hā. 'Āte Yeyox yōg
hāpkummuk mīy'ax pipi
'ohnāg, hu' xūygāp-tup'ah.
Kaxīy.

⁷ Pa Yoneo xop te hām'āktux
yānān, hu:

—'Ūkax'āmi 'ūgmū yōg
xat'ax, tu nōm te' xat, pup-
tex. Hamūn, tute hām'āktux,
'Ūgmūn yā Topak-tok'. Kaxīy.

8 Ha Pinat te' xupak, tu' kuxa nōg nōy nā' mōg.

9 Tu xe mīptut hā mō'nāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Hām' ūm tu 'ānūn? Kaxīy.

Pa Yeyox te hām'āktux 'ohnāg.

10 Ha Pinat te:

—'Ok hām'āktux 'ohnāg? 'Ok xate' yūmmūg, 'āte' xat, xa mōg, pa' xat hok, xa mōg hok. 'Āte' xat, puxix xonat 'āp-tex mīpkupnix yīmū'. Kaxīy.

11 Ha Yeyox te:

—Topa te' xat, xa' xat, pa' xat hok, xa' xat 'ohnāg. Xate hāpkummuk mīy, pa' nōy te hāpkummuk xexka mīy, nōm te 'āhak mōgāhā'. Kaxīy.

12 Ha Pinat te' xupak, hup-tup, nūy Yeyox xat pu mōg. Pa Yoneo xop te hām'āktux ka'ok, hu:

—Paxpu Yeyox xat, pu mōg, hu ta Hōm xop xape 'ohnāg 'āmūn. Hōm xop tep-tup nōg nōm te yāy xexka mīy. Kaxīy.

13 Ha Pinat te' xupak, tu ta xe mō'nāhā mīptut hā, tu ta Yeyox mōgāhā hāptopah, tu pa te hāmyūmmūg xop yōg mīmpe yīmū' yūm hām tu 'ūxuxet'ax Mīkax Pet Xax. Yā 'āxet'ax nōy yā Gabatah, yā Yoneo xop yīy'ax kopah.

14 Māyōn te yāykote' yūm'ax. Hāpxip 'ihā 'āmuk xexka mīy'ax, yā 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn. Ha Pinat te Yoneo xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūxip nūnte 'ohnū xexka'. Kaxīy.

15 Pa Yoneo xop te:

—'Āpu 'ūp-tex, 'āpu 'ūp-tex, 'āpu 'ūp-tex mīpkupnix yīmū'! Kaxīy.

Ha Pinet te:

—'Ok 'ātep-tex'ax mīpkupnix yīmū tik te 'āxop xat? Kaxīy.

Ha 'āmānex xexka xop te:

—Yā Hōm xop yōg xexkap-xehnāg tek mūg xat. Puxix. Kaxīy.

16 Ha Pinat te xonat xop pu Yeyox hōm, pup-tex mīpkupnix yīmū pipkup hā. Ha xonat xop te Yeyox pēnāhā'.

Yeyox putex mīpkupnix yīmū'

17 Ha ta' mōg Yeyox, tu mīpkupnix taha', tu' mōg, tu mōktu' xupep hām tu, yā hāhām 'ūxuxet'ax putox kup, yā Yonet xop yāy yīy'ax tu Gok.

18 Ha xonat te pipkup hā' xuhnīy Yeyox mīpkupnix tu', ha' xup. Ha xonat te pipkup hā' xuhmīy kama tik tix nōy mīpkupnix nōy tu', hak-tetex tik tix, yāp-xet xup Yeyox yīpxax tu' xi' nōy xup Yeyox yīpxe'e tu', ha Yeyox xup yāykote'.

19 Ha Pinat te' kax'āmi', tu' xat, pu nōm xix Yeyox yōg mīpkupnix xox putox tu'. 'Ūkax'āmi, hu: "Kōmēn Nāyane yōg Yeyox. Tute Yoneo xop xat". Kaxīy.

20 Ha Yoneo punethok te nō mōkupix. Hāmhūmnāg yūm kōmēn, tu yōg tikmū'ūn te' yīy'ax tikoyuk hā hām'āktux, yīy ta Pinat te nōm kax'āmi 'ūyīy'ax tikoyuk hā', yā Yoneo xop yōg yīy'ax hā xix Hōm xop yōg yīy'ax hā xix Genex xop yōg yīy'ax hā.

21 Pa 'āmānex xexka xop te Pinat pu hām'āktux, hu:

—'Ūkax'āmi hok, hu: “Tute Yoneo xop xat”. Kaxīy. 'Āpu 'ūkax'āmi, hu: “Tik te hām'āktux hu: “Āte Yoneo xop xat’”. Kaxīy.

22 Ha Pinat te:

—Puxix. 'Āte xe kax'āmip-tup'ah. Kaxīy.

23 Yā xonat te pipkup hā' xuhmīy Yeyox, tu Yeyox yōg topixxax mōy, tu mō topixxax koxip, tu mōktu topixxax xop te' 4 mīy xonat te' 4 pu'. Nōm te' paha Yeyox yōg kayak, yā 'ūyōg xap'ax xip'ah.

24 Ha xonat xop te yāy mūtik hām'āktux, hu: 'Āpu yūmū kayak koxip hok. 'Āpu yūmū mō xap yōn, puyīy xonat puxet pa'. Yā hōmā 'ūhittap 'ūkax'āmi Topa yōg tappet tu', hu: “Nōm te mō'koxip yōgnū topixxax, tu mō xap yōn, nūy yōg kayak pa’”. Kaxīy. Hamūn, 'ūkax'āmi xe'e'. Hā kaxīy, yīy ta xonat te' mīy.

25 Ha ta' xip Yeyox yōg mīpkupnix yīkāgnāg hā Yeyox mūktut xix Yeyox mūktut tutnōy, yā Mānix, yā Konop xetut, ha Mānix Mānanēn xip kamah.

26 Ha Yeyox te' pēnāhā yāy tut xix tik te Yeyox yōg tik te 12 xop kopa' xip, yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg.

Yeyox te:

—Māy, nō'ōm 'āk-tok pit. Kaxīy.

27 Tu xe hām'āktux 'ūnōy pu', nōm te Yeyox yōg tik te 12 xop kopa' xip, hu:

—Nō'ōm 'ātut. Kaxīy.

Ha tik te 'ūn mōgāhā yāy pet hah.

Yeyox xok

28 Ha Yeyox te' yūmmūg 'ūhām kux, tu hām'āktux, hu:

—Kōnāg putup tek putex. Kaxīy.

Yā Topa yōg tappet yōg hām'āktux putuk. Hōmā 'ūhittap nōm te' kax'āmi Topa yōg tappet tu'.

29 Ha ta' xip naxtox, ha kopa' xup xupyāg kummuk, ha 'ōm te tok hā hep tit, tu nōm mīm hā' xuhmīy, tu' xix Yeyox yīkox xax tu'.

30 Ha Yeyox te xo'op, tu:

—'Ūkhām kux. Kaxīy.

Tup-tox put xok, tu' xok, ha ta' mōg 'ūkoxuk.

Xonat te Yeyox xuhmīy

31 Ta Yoneo xop te Pinat pu' xak. 'Ūp-tup, puyīy xonat xop xakix xop kup kūnākohoh. 'Ūp-tup kamah, puyīy mīpkupnix tu' mōy 'ūxakix xop. Yā xexta pet, ha nōm tep-tup nōg 'ūxakix xop kutetex pepix mīpkupnix yīmū nit xap hā. Nit xap yā Yoneo xop yōg 'āmnīy tuknōg, yā hām hok, ha nōm nit xap xexkah.

32 Ha ta' mōg xonat xop, tu tik puxet kup xa'ah, tu tik nōy kup xa'ah nōm xakix Yeyox mūtik.

33 Xonat nūn Yeyox hah, tu' pēnāhā 'ūxok tāmnāg, yīy' kup xa'a 'ohnāg.

34 Xonat puxet te Yeyox puka xuhmīy pox xexka hā, tu hāpxip 'ohnāg 'īhā' xupep hep 'āta xix kōnā'āg.

35 Tak mūn Yoām. 'Āte hāpχop xohix pēnāhā', tu nōm kax'āmi, xayīy 'ākuxa mām Yeyox kopah. 'Āte' yūmmūg, yā hām'āktux xe'e'. 'Ap koit'ah.

36 Yā xonat te Yeyox kup xa'a 'ohnāg. Yā Topa yōg tappet te hām'āktux putuk. Yā Topa yōg tappet te: "Ūkup xa'ap-tup hok". Kaxīy.

37 Yā Topa yōg tappet hām'āktux nōy putuk. Yā Topa yōg tappet te: "Nōm te' pēnāp-tup, yā 'ūxuhmīy pox xexka hā". Kaxīy.

Yeyox hāpkot

38 Hōmā kōmēn 'Animātex yōg Yoye te Yeyox pe' mōg. Pa Yeyox pe' mōg yāy xaptop, yā Yoneo xexka xop yīpkutuk. Ta' mōg Yoye', tu mōktu Pinat tu' kax Yeyox yīn, ha Pinat te:

—Mōy pa'. Kaxīy.

Yīy ta' mōg Yoye', tu' paha Yeyox yīn, tu' mōgāhā'.

39 Hōmā ha ta' mōg Nīkonēm 'āmniy 'ihā', tu Yeyox mūtik hām'āktux. Tu ta' mōg Nīkonēm, yā Yoye mūtik mōg. Nīkonēm te' mōgāhā mīm kōnyōn hax max, yā' xohix te' 45 kit, yā' xuxet'ax 'anoex xix mīha'.

40 Ta nōm tik tix te Yeyox yīn kīy topixxax tox hā, tu kopa' mām mīm kōnyōn hax max. Hā kaxīy Yoneo xop te' mīy, nūy yīn hāpkot.

41 Ha ta' yūm xukpot max hām tu Yeyox putex yīkāgnāg, ha xukpot tu' yūm mīkaxxap kox, yā mīkaxxap kox tūmnāg.

42 Hāptup yā Yoneo xop yōg 'āmniy hām hok, yā nit xap,

ha Yeyox yīn yūm mīkaxxap kox kopah. Yā hāmhūmnāg mīkaxxap kox.

20

Mīkaxxap kox kox

1 Ye nomīy hāptup'ax, yā hāpkoxtap ha ta' mōg Mānix Mānanēn, tu mōktu' xupep mīkaxxap kox tu', tu' pēnāhā', pap xip hok mīkaxxap xexka hāmmō'yīnnīn mīkaxxap yīkox tu'. Putep-te' xut?

2 Ta' mōg mō'ka'ok, tu Xīmām Pet mūtik hām'āktux, xix' nōy mūtik hām'āktux, yā nōm xip Yeyox yōg tik xop kopah, yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg. Manix Mānanēn te:

—Tikmū'ūn te' xut Yeyox yīn mīkaxxap kox kopah, hak mū'āte' yūmmūg'ah hām 'ūm tu' yūm 'ūyīn. Kaxīy.

3 Ha ta' mōg Pet xi' nōy mīkaxxap kox hah.

4 Ūmōg mō'ka'ok 'ūtix, pa' nōy mōg mō'ka'ok xe'e', tu mōktu' xupep hāmāxap,

5 tu' mō' pa yūm, hu mīkaxxap kox hā mō' pa yūm, tu' pēnāhā topixxax tox, pa mō'nā'ohnāg.

6 Hāpxip kutōgnāg 'ihā' xupep Xīmām Pet, tu mō'nāhā mīkaxxap kox hā, tu' pēnāhā topixxax yūm.

7 Ha' xip topixxax tox nōy nōm te Yeyox putox kīy, yā' kīy, tu yāp-xehnāg tu' xip, yā topixxax nōy mūtik xip'ah.

8 Ha nōm te mīkaxxap kox hā' xupep hāmāxap, tu mō'nāhā', tu' pēnāhā', tu' kuxa yūm.

9 Pa nōm xop te' yūmmūg xe'e 'ohnāg. Yā Topa yōg tap-pet te: "Ūputpu' hi'ax". Kaxīy.

10 Tu ta' mōg putpu' Yeyox yōg tik xop yāy pet hah.

Yeyox te Mānix Mānanēn pu' yāy mūg

11 Ha ta' xip Mānix mīkaxxap kox yīkak hāptopah, tu potaha', tu mō' pa yūm, tu kopa' pēnāhā'.

12 Pa' pip pexkox yōg nū'pok xop yōg tik tix, tu topixxax ponnok mō'tat, tu' mām Yeyox yīn xip'ax tu', yā yāp-xet xip Yeyox pata xip'ax tu', ha' nōy xip Yeyox putox xip'ax tu',

13 tu:

—Yāhāg, teptu 'āpotaha'? Kaxīy.

Ha:

Tikmū'ūn te' mōgāhā 'ūkxuyā'. 'A 'āte' yūmmūg'ah hām 'ūm tu' yūm. Kaxīy.

14 Tute hām'āktux, tu yōkānām, tu Yeyox pēnāhā, pa Yeyox yūmmūg 'ohnāg.

15 Ha Yeyox te:

—Yāhāg, teptu 'āpotaha'? Tep mūn xak? Kaxīy.

Yā 'ūn te hāmpē'paxex yā ti-hik nōm te xukpot pēnāhā', tu:

—'Ok xate nōm mōgāhā'? 'Āpu 'ā' xuktux. Pi'yā yūm, hak mōg putup, nūy pa'. Kaxīy.

16 Ha Yeyox te:

—Mānix! Kaxīy.

Ha Mānix te hā' yōkanām, tu hām'āktux Yoneo xop yāy yīy'ax hā, hu:

—Hamōn! Kaxīy.

Yā tikmū'ūn yīy'ax hā, "Yāyā". Kaxīy.

17 Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūgmūg hok. Yāg mōg putup putpu' yōgnū 'ātak hah.

'Āpu mōg 'ūkxape xop hah, nūy hām'āktux 'ūgmōg yāy yōg 'ātak hah, yā 'ōgnū, yā yōgnū Topa, yā 'ōgnū. Kaxīy.

18 Ha ta' mōg Mānix Mānanēn Yeyox yōg tik xop hah, tu mōktu hām'āktux, yā yāyā Yeyox pēnāhā', tu Yeyox yōg hām'āktux 'āktux.

Yeyox te yāy yōg tik xop pu yāy mūg

19 Ye nomīy yōg 'āmāxak, ha ta' yāy tu nū'nāhā Yeyox yōg tik xop, tu mōhāmyīnīn pipkup hā, yā Yoneo xexka yīpkutuk. Ha ta' nūn Yeyox, tu nūktu' xip yāy yōg xop kopah, tu:

—'Ākuxa nōg hok. Kaxīy.

20 Yā tute hām'āktux, tu nōm pu yāy yīm mūg xix yāy puka mūg, yā kayax mūg, ha nōm te yāy xuxyā pēnāhā', hu' hittup xexka'.

21 Ha Yeyox te:

—'Ākuxa nōg hok. Yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā'. Hā kaxīy 'āte 'āxop mō'pok kamah. Kaxīy.

22 Tute hām'āktux, tu' nōy yīmū' xitxok, tu:

—'Āpu 'ūpa Topa Koxuk.

23 'Āxop te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok, ha' kux, puxix Topa hāpkummuk mīy'ax xaxok, ha' kux kamah. Pa 'āxop te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok 'ohnāg, ha' kux 'ohnāg, puxix Topa hāpkummuk mīy'ax xaxok putup'ah, ha' kux 'ohnāg kamah. Kaxīy.

Yeyox xix Tōmē'

24 Ha ta' xip Tōmē Yeyox yōg tik xop kopah, yā kama 'ūxuxet'ax kutonnix. 'Ap xip'ah 'ihā' xupep Yeyox.

25 Ha Yeyox yōg tik xop te Tōmē pu hām'āktux hu:

—'Ūgmū'āte yāy xuxyā pēnāhā'. Kaxīy.

Ha Tōmē te:

—'Āte' pēnā 'ohnāg 'ūyōg kayax 'ūyīm tu', pipkup te nōm xuhmīy, koxix 'ūgkuxa yūm putup'ah. Tuk yīpkutok hā kayax 'āpit 'ohnāg, koxix 'ūgkuxa yūm putup'ah, tuk yīm hā 'āpit 'ohnāg 'ūpuka', koxix 'ūgkuxa yūm putup'ah. Kaxīy.

26 Xēmān puxet nōg, 'ihā yāy tu nū'nāhā Yeyox yōg tik xop mīptut kopah, ha' xip Tōmē nūmūtik. Nōm te mōhāmniñyīn pipkup hā, pa Yeyox nūn, tu nūktu nōm xop kopa' xip, tu:

—'Ākuxa nōg hok. Kaxīy.

27 Tu Tōmē pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'āyīm xix nūnte. 'Āpu 'ūgyīm pēnā'. 'Āpu 'āyīm hāg 'āpit 'ūkpuka'. 'Āpu 'ākuxa yūm 'ohnāg kuxyā'. 'Āpu 'ākuxa yūm. Kaxīy.

28 Ha Tōmē te: Yāyā, yōgnū Topah. Kaxīy.

29 Ha Yeyox te:

—'Ok 'ākuxa yūm, xate hāmpēnāhā tu'? 'Ūhittup tikmū'ūn kuxa mām, pa' pēnā 'ohnāg. Kaxīy.

30 Ta Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg nōy punethok, pa nōm kax'āmi 'ohnāg nū tappet tu'.

31 Pa hāpxopmā'ax kax'āmi, xayīy 'ākuxa mām, yā Yeyox yā Kunnix, yā Topa te nū'kutnāhā'. Yā' kax'āmi, xayīy 'ākuxa mām, yā Yeyox yā Topak-tok. 'Ākuxa mām Yeyox kopah, nūy ta hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg.

21

Yeyox te yāy yōg tik te 7 pu yāy mūg

1 Ta Yeyox te yāy yōg tik xop pu yāy mūg 'ūxeheh konāg xexka Timenit yōg hāpkux tu'. Yā' yāy mūg hā kaxīy.

2 'Ūpip Xīmām Pet, xix Tōmē 'ūxuxet'ax Kutonnix kamah, xix Nātānāyet, yā xiptuxexka Kānā yōg tihik hāpxexka Ganinet tu', xix Yemeneo kutok xop, xix tik tix nōy, yā Yeyox yōg tik xop kopa' pip.

3 Ha Xīmām Pet te' nōy pu hām'āktux, hu:

—'Ūgmōg, nūy mām xuk. Kaxīy.

Ha xape xop te:

—'Āpu yūmū mōg. Kaxīy.

Tu ta' mōg ka'mām, tu mōktu mīpkox tu' mōxaha', tu' mōxakux, tu ta' mōg kōnāg xexka tu', tu mām xuk 'āmniy tox hā, pap xuk 'ohnāg.

4 Māyōn xupep, 'ihā' xip Yeyox hām kux tu', pa Yeyox yōg tik xop te' yūmmūg 'ohnāg, yā' xip Yeyox.

5 Ha Yeyox te:

—'Ūkxape xop, 'ok mām 'ūm xuk hok? Kaxīy.

Ha nōm te:

—'Ap xuk'ah. Kaxīy.

6 Ha Yeyox te:

—Āpu mō māpxuk'ax yōn mīpkox yōg yīpxe'e hā' yūm, tu 'āxop te' pipip-tup. Kaxīy.

Ha nōm te' mīy, ha mām nū'xīmnāg 'ūxuk'ax hā, ha tik te māmuk'ax mōy yūmmūg 'ohnāg.

⁷ Ha' xip tihik, yā Yeyox yōg tik xop kopa' xip, yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg. Tute Pet pu hām'āktux, hu:

—Yā yūmmūg xuxyā nō'ōm. Kaxīy.

Ha Xīmām Pet xaxtop, hu mō toppixxax tat, tu' pūn kōnāg kopah.

⁸ Ha ta xape te yā' pip mīpkox kopah. Ha ta mīpkox xix hāpkux yōg mēn xohix te' 100. Ha ta' mōg, tu māpxuk'ax nūnnāhā kōnāg kopah, yā mām nū'xīmnāg.

⁹ Tu' mōg, tu mōktu' mōxaha hāpkux tu', tu hāpkux tu' mōg, tu mōktu kuxap pēnāhā', tu mām pugā pēnāhā xix pām.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—Putnū' māhām 'āxop te' xuk. Kaxīy.

¹¹ Ha ta mō'nāhā Xīmām Pet mīpkox hā, tu māpxuk'ax yīkūy, tu' nūnnāhā', yā mām nū'xīmnāg mām xohix te' 153. 'Ūxohix māhām, pa māpxuk'ax yāy pot 'ohnāg.

¹² Ha Yeyox te:

—Mā, nūy 'āxit. Kaxīy.

Ha tik te' yīkopit 'ohnāg, hu:

—Ū'ūm 'āmūn? Kaxīy.

Yā hā kaxīy yīkopit 'ohnāg, pa' yūmmūg, yā' xuxyā'.

¹³ Yeyox te pām pop, tu tik pu' popmāhā', tu mām pop, tu tik pu' popmāhā'.

¹⁴ Hāmūn, Yeyox te putpu' hi', tu yāy yōg tik xop pu yāy mūg tikoyuk.

Yeyox xix Pet

¹⁵ Ta' xit kux, ha Yeyox te Xīmām Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ok xatek putuppax xexka, pa 'ōm putuppax kutōgnāg? Kaxīy.

Ha Pet te:

—Yāyā, hamūn, xate' yūmmūg, 'āte 'āp-tuppax. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Āpu tikmū'ūn pu yōg hām'āktux yūmmūgā', nūy nōm pēnā'ax putuk. Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox te:

—Xīmām, yā Yoām Kutok, 'ok xatek putuppax? Kaxīy.

Ha:

—Yāyā, hamūn, xate' yūmmūg, 'āte 'āp-tuppax. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Āpu tikmū'ūn pēnā' kahnēn pēnā'ax putuk. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te xe hām'āktux, hu:

Xīmām, yā Yoām kutok, 'ok xatek putuppax? Kaxīy.

Ha Pet kuxa hittup 'ohnāg, Yeyox te' yīkopit tikoyuk hah tu:

—Yāyā, xate' yūmmūg hāpxop xohix xexkah. Xate' yūmmūg, 'āte 'āp-tuppax. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Āpu tikmū'ūn pēnā', kahnēn pēnā'ax putuk.

¹⁸ Āte xa hāpxe'e 'āktux. Hōmā 'ātuktup, tu yāy kūnāy hīy, nūy ta mōg, tu hāpkumep hām xohix tu' xatep-tup. Pa hāpxip 'ihā 'ākutut'ax, tu 'āyīm

yoap-tup, ha' nōy te 'āyīm kīy putup, tu 'āmōgāp-tup hām tu xatep-tup'ah. Kaxīy.

¹⁹ Hā kaxīy Yeyox te hām'āktux hā kaxīy Pet putex putup, puyīy tikmū'ūn yūmmūg 'ūxexka Topah. Yeyox te Pet pu hām'āktux hu:
—'Āpu 'ūkpe mōg. Kaxīy.

Yeyox te tik nōy 'āktux

²⁰ Pa Pet te yōkânām, tu tik nōy pēnāhā', yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg. Yā hōmā nōm xip Yeyox yīkāgnāg, tu' yīkopit, hu: “Yāyā, tep-te' gāy xop mōgāp-tup 'ā ha, puyīy 'āxūygā'?” Hā kaxīy nōm te hām'āktux hōmā.

²¹ Ha Pet te nōm pēnāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Yāyā, xix 'ōhōm tihik. Tikmū'ūn te nōm pu putep mūn mīy putup? Kaxīy.

²² Ha Yeyox te:

—Paxpu 'ātep-tup tik nox xhip nūnte, ha mōktuk nūn putpuk, ha ta xate' yūmmūg putup'ah. 'Āpu 'ūkpe mōg! Kaxīy.

²³ Yīy ta Yeyox mūtik mōg xop kopa hām'āktux punethok, yā hām'āktux tik xok putup'ah. Pa 'āmhok. Yeyox 'ap xuktux'ah 'ūxok putup'ah. Pa Yeyox te: “Paxpu 'ātep-tup tik nox xhip nūnteh, ha mōktuk nūn putpuk, ha ta xate' yūmmūg putup'ah”. Kaxīy.

²⁴ Nō'ōm tihik yāg mūn. 'Āte hāpxop xohix xe'e 'āktux, tu nōm kax'āmi nūnteh. Yūmū'āte' yūmmūg 'ūxe'e nū hām'āktux.

'Ūkux

²⁵ Yeyox te hāpxopmā nōy punethok kamah. 'Ūkax'āmi Yeyox yōg hāpxopmā'ax xohix xexka', puxix pip'ax tappet xohix xexkah. 'Āte hāmpekpaxex hām xexka putuk'ah tappet xohix. Yā hām xexka kutōgnāg, pa nōm tappet xexkah.

Tu ta tu' kux.

YEYOX YŌG MŌ'POK XOP TE HĀPXOPMĀHĀ'

1 Teop:

Hōmā 'āte xa kax'āmi hāmāxap tappet tu', nūy Yeyox yōg hāpxopmā'ax xohix 'āktux xa', xi' yōg hāmyūmmūg'ax xohix 'āktux,

² ha Yeyox te yāy yōg tik xop yīmōgatux, tu mō'pok, pu hām'āpak max 'āktux, ha Topa Koxuk te Yeyox ka'ogāhā', ha Topa te Yeyox mōgāhā pepi pexkox tu',

³ nōm xok, tu putpu' hi', ha tikmū'ūn punethok te' pēnāhā', tu 'āmnīy te 40 hā' pēnāhā', yīy ta' xohix te hāmyūmmūg, yā' hi putpu' Yeyox. Tute Topa te tikmū'ūn xat xe'ēgnāg 'āktux, tu Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat 'āktux,

⁴ tu yāy yōg mō'pok xop mūtik tihī', tu:

—Nāy, Yenoyanēn kopa nox pi'. Hōmā 'Ātak Topa te hām'āktux xex, hu: “'Āte yāy Koxuk Xe'ēgnāg nū'kutnāp-tup tikmū'ūn xohix hah,” kaxīy. 'Āte xa hām'āktux, ha' xupak, hu' hip kōmēn Yenoyanēn kopah.

⁵ Yoām te kōnāg hāp-tox pix, pa hāpxip kutōgnāg 'ihā 'āte Topa Koxuk xa nū'kutnāp-tup, 'āp-tox pix'ax putuk nū'kutnāp-tup, puyīy 'āka'ogā'. Kaxīy.

⁶ Ha mō'pok xop te nū mūtik pip, tu:

—Hām 'ūm hā xate' puknōg xop mōy putup, nōm puknōg xop te yūmū yōg hām tu' pip? 'Ok hōnhā nō' nōy yānān putup, nūy yūmū yōg tikmū'ūn 'Iyaet xexkānā'? Kaxīy.

7 Ha Yeyox te:

—'Āmnīy 'ūm hā' xexkānāp-tup, 'Ātak puxet te' yūmmūg, 'Ap nōy 'ūm te' yūmmūg'ah. 'A 'Ātak Topa te 'āyūmmūgāp-tup'ah.

⁸ Pa Topa Koxuk yīxop-tup, yā kaxīy Topa te 'āka'ogāp-tup, xak mūn 'āktux tikmū'ūn pu', kōmēn Yenoyanēn kopah hām'āktux putup, xix hāpxexka Yonex tu', xix hāpxexka Xāmānit tu', xix hāpxexka xohix tu hām'āktux putup. Kaxīy.

⁹ Tu hām'āktux kux, ha Topa te' mōgāhā pepi', pexkox ha' mōg, ha yāy yōg mō'pok xop te' pēnāhā', ha hāmgōy xexka te' xaxogāhā', pāyā' kopa' mōg, tu mōktu' xupep.

¹⁰ Ha Yeyox yōg mō'pok xop te' pēnā ka'ok, Yeyox pēnāp-tup tu', tu pepi pēnā', 'ihā pexkox yōg mō'pok xop 2 mōxa mō'ka'ok, tu topixxax ponnohnāg mō'tat,

11 tu:

—Ganinet yōg tihik, tep mūn xak xate pexkox kopah? Topa te Yeyox mōgāhā pexkox hah, ha xate' pēnāhā', ha hāmgōy xexka kopa' putpu' nūn putup. Kaxīy.

Yeyox te pexkox ha' mōg

Tik xop te Mātit yāy kutnāhā'

12 Ha yīktix 'Onimet tu' pip tik xop, tu ta' mōg, tu mōktu Yenoyanēn tu' mōxaha'. Putahat 'ap tox'ah, yā' hūmnāg, kinōm puxet.

13 Tu mōktu' mōxaha mīptut tox tu', tu mīpku'īn tu mō'kānīn, tu mīptut kox tu' mōgāhā', tu' mōxakux. Tik xohix te: Pet, xix Yoām, xix Tiak, xix 'Anene', xix Pinip, xix Tōmē', xix Matēmēo, xix Māteo, xix 'Appeo kutok Tiak, xix Xīmām, nōm te Yoneo xop xexkanāp-tup, xix Tiak nōy kutok Yot.

14 Tu' kuxap-xet, xip-tox puxet, ha 'ūn xop nū mūtik yāy tu nū'nāhā', xix Mānix, Yeyox mūg tut, xix Yeyox taknōy xop. 'Ūxohix te Topa xak, tu nōm pu hām'āktux pax.

15 Hāpxip 'īhā yāy tu nū'nāhā', 'ūkuxa mām ka'ok xop xohix te 120, ha Pet tek-nīhā' xip, tu hām'āktux, hu:

16-20 —'Ūnōy mūnōp xop, hōmā, hāmyāxatamuk xohix punethok 'īhā, Topa Koxuk te hām'āktux, tu mōnāyxop Namix hā hām'āktux, ha kax'āmi' 'ūkte'ex yōg tappet tu', hu:

“Pūyā yāy hām'ax tu' xut, puyīy kāmānat nōy hām,” kaxīy. Tu kax'āmi', ha hāmyāxatamuk xohix nōg, ha Topa yōg hām'āktux hittap hā' mīy nōmhā. Yeyox te Yot xānāhā', pu yūmūg mūtik 'āti', tu hāpxopmāhā', yā yūmūg hā' xape'.

—Pāyā Yot te' gāyxop mōgāhā Yeyox hah, nūy tayūmak pop, tu hām hā'

nōy yānān, tu yōkānām tu' nāhā', ha' yōn yāy koxyōy. Ha Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix te' xupak, tu nōm hām 'āxet'ax mīy 'Axenām, yāy yīy'ax hā: “Ūhep 'āta'ax tu hahām,” kaxīy.

21 —'Āpu, tik nōy yāy kutnā', pu Yot pupi hāpxopmā', tik te yūmūg mūtik hāpkumep hāmyāxatamuk 3 hā, 'īhā Yeyox te yūmūg mūtik hāpkumep.

22 Tik te Yoām putox pix'ax pēnāhā', tu Yeyox te pexkox tu' mōg pepi' pēnāhā', yā' xohix pēnāhā', pu Yeyox yā putpu' hi 'āktux, yūmūg mūtik tu hām'āktux. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

23 Ha tik xop te tik 2 yīmōgatux, 'ūxuxet'ax Yoye Maxamax, yā 'āxet'ax nōy Hāmyok, xix Mātit,

24 tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Topa 'āxexkah, yūmū'āte xa tu' xak, xate tikmū'ūn kuxa xohix yūmmūg hah, hukmū'ā yūmmūgā': Pi'ā' mūn putup xate'? 'Ok pe Maxamax, 'ok pe Mātit?

25 Yot te Hāmgāyāgnāg pet ha' mōg, 'āpu yūmū'ā' nōy yāy kutnā', pu Yot pupi hāpxopmā', nūy Yeyox yōg mō'pok xop kopa' xhip, nūy Yot hā' yānān hāpxopmā', Kaxīy.

26 Tu mō'xap yōn, puyī' xap hāmyūmmūgā', ha' xut Mātit, ha Mātit te nōm tik te 11 mūtik hāpxopmāhā'.

2

Topa Koxuk te tikmū'ūn ha

yīxohoh

¹ Hāpxip īhā Yoneo xop te 'āmuk xexka mīy, 'ūxuxet'ax Pētekot, ha' kuxa mām ka'ok xop xohix te yāy kotīnnāhā mīptut puxet kopah,

² tu' mām, tu mō'ka'ok tīnnā ka'ok 'āpak, yā 'āmuuh gāy putuk, tu' xupep mīptut kopah, tu mīptut kopa nū'xip,

³ ha' yōyxōg punethok pēnāhā', yā kuxap putuk, tu hāpxummāhā', tu mōktu 'ūp-tox xohix xuka' mām,

⁴ ha Topa Koxuk te pexkox tu' yīxohoh, tu' xohix ka'ogāhā', pu tu hām'āktux. Yā Topa Koxuk te' yīgāhā'.

⁵ Ha hāpxexka xohix yōg Yoneo xop te Yenoyanēn kopa' tihī', nōm te Topa xak,

⁶ tu' xupak, tu yāy tu nū'nāhā', tu' nūn, tu nūktu mōxaha', tu yāy yīy'ax xohix 'āpak, tu' yēy,

⁷ tu kuxānōg, tu:

—Pēnā', 'ōhōm Ganinet yōg tihik, tu' yīy, pāyā' yīy'ax puknōg xohix hā hām'āktux.

⁸ Pute 'ūm? Yūmūg nūn, tu hām'āpak, tu yāy yīy'ax hā hām'āpak.

⁹ Yā' yīy'ax xohix te: Pat yōg, xix Met yōg, xix 'Enamīt yōg, xix Mēyopatām yōg, xix Yonex yōg, xix Kapanox yōg, xix Po'ōn yōg, xix 'Ax yōg yīy'ax,

¹⁰ xix Pinik yōg, xix Pānpit yōg, xix 'Eyit yōg, xix Nip yōg, xix Xinēn yōg, xix nōm te Hōm tu' pip xop yāy yīy'ax nōm xop nūn, tu nūktu Yenoyanēn tu' mōxaha', tu' pip.

¹¹ Yā' yāg Yoneo, xi' yāg yā' puknōg xop, nōm te Topa

xak, xix Yoneo mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat. Yā Kenet yōg, xix 'Anap yōg, yūmū'āte Topa yōg hāpxopmā max xe'ēgnāg 'āpak, tu yāy yīy'ax hā' xupak. Kaxīy.

¹² Hu kuxānōg, tu yāy pu yīkopit, hu:

—'Īntu', pute 'ūm nūhū'? Kaxīy.

¹³ Ha tik yāg kute'ex kum-muk, tu:

—Yā mīnta hep xupyāg xo'op, hu nō paptux! Kaxīy.

Pāyā' ap paptux'ah.

Pet te hām'āktux

¹⁴ Ha Pet yok, tuk-nīhā' xip tik te 11 kopah, tu' yīy ka'ok tu:

—Yonex yōg tihik, xix kōmēn Yenoyanēn kopa ti xop kamah: 'Ūg'āpax, 'āte 'ūm mūgā 'āpax.

¹⁵ 'A tik xop paptux'ah. 'Āmhok. Yā hōnhā māyōn te pexkox puka' yūm.

¹⁶ Pa hōmā tik hittap Yoeo te Topa pupi hām'āktux, hu:

¹⁷ "Hōmā, hāmāxatamuk xohix nōg putup,

'īhā Topa te yāy Koxuk yīxōnnāp-tup 'ūhep xop xohix hah,

ha 'āk-tok pit xix 'āk-tok hex te Topa pupi hām'āktux putup,

ha' xiptap xop te yāy koxuk hā' pēnāp-tup, ha kutut xop te nō yōnkup putup.

¹⁸ Ha 'āmñīy 'ūm 'īhā Topa te yāy Koxuk yīxōnnāp-tup yāy yōg kāmānat xohix hah, tik xop xix 'ūn xop,

ha Topa pupi hām'āktux
putup.

19 Ha Topa te hāpxopmā
xe'ēgnāg xa' mūg putup
pekkox tu' xix hām tu',
ha' hep 'āta pēnāp-tup, xix
kuxap, xix kugōy.

20 Māyōn yānām xok putup
hāpkoxtap hah,
ha māyōn hex yāyhā' hep
'ātap-tup,

ha 'āmniy 'ūm puxet 'ihā Topa
nūn putup,
tu hām tu' nūn putup, pu
hāpxopmā'ax xohix ko-
pit.

21 Tikmū'ūn 'ūm te Topa
'āxet'ax hā' xānā', pu'
xut, puxix Topa nōm
xut putup, pe tihik, pe
'ūhūn." Kaxīy.

22 Pet te xe:

—'Iyaet yōg tikmū'ūn,
'āyīpkox pi', tu hām'āpax.
Topa mūn te Nāyane yōg
Yeyox yāykutnāhā', tu 'āxop
ha nū'kutnāhā', nūy xa' mūg.
Tu Yeyox hā hāpxopmā max
xe'ēgnāg 'āxop keppah, ha
hāmyūmmūg xate'.

23 Topa te hāmyūmmūg, tu
Yeyox hōm 'āxop xohix pu', ha
'āxop tep-tup nōg, tu tik kum-
muk xop pu' hōm Yeyox, pu
mīpkupnix tup-tex.

24 Pa Topa te putpu'
hīnnāhā'. 'Ūxok xe'e', pāyā
Topa mūn ka'ok, tu putpu'
hīnnāhā'. Yā Yeyox te Topa
hāk-tok xe'e'.

25 Hōmā mōnāyxop Namix
te Topa pupi hām'āktux, tu
Yeyox 'āktux kamah, 'a yāy
'āktux'ah, hu:

“'Āmniy xohix hā 'ātek xuxyā
pēnāhā',

'ūgyīp xe'e hā' xip, nūy
mōknīynām, huk
kuxānōg 'ohnāg.

26 Huk kuxa hittup, xik yīy'ax
hittup.

Hōmāk xok putup, pāyāk
kuxa yūm ka'ok, tu
hāmmax hip, tuk hit-
tup.

27 Xatek koxuk nīm putup'ah.
'Ap xukpot tuk nīm
putup'ah.

Xatek hep kutox 'āta tux hok,
puk-tox 'ohnāg,

yāk mūn tik max xe'ēgnāg.

28 'Ōgnū putat xe'ēgnāg hāk
mōg. Xate 'a' mūg puta-
hat. 'Ūgyīkagnāg hā
'āxip, yīk kuxa hittup,"
kaxīy.

29 Tu xe:

—'Ūnōy mūnōm xop, 'āte xa
hāpxe'e 'āktux: Mōnāyxop hit-
tap Namix xok, ha nō hāpkot,
ha' yōg hāpkox xip 'ūxukpot
tu', tu yā' xip hōnhā.

30 Namix te Topa pupi
hām'āktux, tu Topa te
hām'āktux xex yūmmūg, tu
Topa yā' koit 'ohnāg yūmmūg,
yā yāy 'āxet hā Topa te
hām'āktux xex, hu: “'Āte
'āmōkputox xekanāp-tup, pu
tikmū'ūn xohix tu xat,” kaxīy.

31 Hōmā kumak Namix
te hōnhā yōg hāpxopmā'ax
pēnāhā', tu' koxuk hā'
pēnāhā', tu Topa yōg
hāmyāykutnā'ax pēnāhā', tu'
yōg putpu hi'ax pēnāhā', ha
Topa te Yeyox nīm 'ohnāg
xukpot kopah, ha Namix te'
pēnāhā', tu Yeyox yāy hep 'āta
kutox 'ohnāg pēnāhā'.

32 Hamûn, Topa te Yeyox hînnhâ putpu', hak mûg xohix te' pênâhâ'.

33 Yîy Topa te' xexkânâhâ 'ûyîpxe'e hah, tu hâ'm'âktux xex, tu hâ'm'âktux, hu: "Âte Topa Koxuk yîxōnnâp-tup tikmû'ûn hah," kaxîy. Ha hōnhâ 'âxohix te' pênâhâ', tu' xupak.

34 Namix mûn te pexkox ha 'a' mōg'ah. 'Ap pepi' mōg'ah, pâyâ hâ'm'âktux, hu: "Topa te hâ'm'âktux 'ûkxuxyâ pu', hu: — "Ûgyîpxe'e hâ yûhûm.

35 'Âte xa tu' gây xop hupmâp-tup, xayî' xat, ha 'âmûn pu' yîpkox pi', " kaxîy.

36 'Iyaet yōg tikmû'ûn, 'âxop te Yeyox putex mîpkupnix tu'. 'Âte xa hâ'm'âktux xe'e', 'ap koit'ah: Topa te Yeyox yâykutnâhâ', puyîy 'âxop hâ 'âxuxyâ xe'êgnâg. Tu yâ Topa yōg hâmyâykutnâ'ax xe'e'. Tu ta tu' kux. Kaxîy.

37 Ha' xohix te' xupak, tu yâyhâhup, tu' kuxa te' xak, tu hâ'm'âktux Pet pu', xix mō'pok xop xohix pu', hu:

—'Ûnōy mōnōm xop, putep mûn mîy'ax? Kaxîy.

38 Ha Pet te:

—'Âpu yâyhâhup, nûy hâpkummuk mîy kux, hap-tox pix, xa Yeyox yâ 'âxuxyâ 'âktux, ha Topa te 'âxop yōg hâpkummuk mîy'ax xaxogâp-tup, pu tu' kux, ha xa nû'kutnâp-tup yây Koxuk Xe'êgnâg.

39 Topa te xa hâ'm'âktux xex, hu: "Âte yây Koxuk mō'kutnâp-tup xa', xix 'âk-tok hah, yâ' xohix hah, nōm te

hâptox tu' pip, Topa te nōm xop xânâhâ'." Kaxîy.

40 Ha Pet te hâ'm'âktux punethok, nûy tu ka'ōgâ', tu' xânâhâ', hu:

—'Ânûn, tu tikmû'ûn kummuk nîm, Topa te tikmû'ûn kummuk xûygâp-tup hah. Kaxîy.

41 Ha tikmû'ûn xohix xexkah te hâ'm'âpak, tu' yîpkox pip, hap-tox pix, yâ yây koxuk xop xohix te 3.000.

42 Ha Yeyox yōg mō'pok xop te hâmyûmmûgâhâ mōkuma' mōg. Tu 'âmnîy xohix hâ Topa pu hâ'm'âktux, tu nû mûtik hâ'm'âktux xi' xit, nûy Yeyox nōm te' pupi' xok pe'paxeh.

Tikmû'ûn kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah

43 Ha tikmû'ûn kuxânōg, 'îhâ Yeyox yōg mō'pok xop te hâpxopmâ ka'ok xe'êgnâg punethok,

44 ha' kuxa mām ka'ok Yeyox kopa', tu yây mûtik pip, tu hâpxop xohix koxip yây pu',

45 ha tik xop te yây yōg hâpxop xohix hâmenex, nûy 'ûhok xop xohix pu' nîm, tu' xupkumîy 'ohnâg.

46 'Âmnîy xohix hâ yây tu nû'nâhâ' Topa pet xexka kopa', tu yây mûtik xit yây pet kopa', nûy Yeyox xok'ax pe'paxeh, tu' kuxa hittup, yâ kuxap-xet,

47 tu Topa 'âktux max, ha tikmû'ûn xohix tep-tup, ha 'âmnîy xohix hâ Topa te tikmû'ûn kuxa kummuk xit, nûy yânân tu' kuxa max tat, tu' xohix nâg nōy nâ' mōgâhâ', tu mōktu xohix.

3

Topa te tik te hāpkumep hok hittupmāhā'

1 Māyōn he 'ihā Pet mōg xix Yoām, tu Topa pet xexka ha' mōg, nūy Topa pu hām'āktux Yoneo xop mūtik.

2 Tik 'ūm te hāpkumep hok, tu' xip. 'Ūtut te' put tu hāpkumep hok, yāy hi'ax tox hā. 'Āmnīy xohix hā tikmū'ūn te Topa pet xexka mō'yīnnīn'ax tu' tat, nō'ōm mō'yīnnīn'ax 'āxet'ax "Ūmax", ha tikmū'ūn nūn, ha tik te tu' kax, pu tu hāpxop 'ūm hok popmā',

3 ha Pet mōg nōmhā, xix Yoām, tu Topa pet xexka hā' mōxaha', ha tik te hāpkumep hok te' pēnāhā', tu:

—'Ām hok hōm hāpxop 'ūm! Kaxīy.

4 Ha tik 2 te' pēnāhā', tu' pēnā ka'ok, tu:

—Hēnā'! Kaxīy.

5 Ha tik te hāpkumep hok te' pēnā ka'ok, nūy hāpxop 'ūm pa'.

6 Ha Pet te hām'āktux, hu:

—'Ap pip'ah tayūmak, 'ūyā xa hāpxop 'ūm nōy hōm. Yā Nāyane yōg Yeyox Kunnix tekū'ā yāy 'āxet'ax hōm, 'ū 'āxat, hu: 'Āpu, 'āk-nīhā xhip, nūy hāpkumep! Kaxīy.

Tu' yīy'ax hā' hittupmāhā'.

7 Tu' yīpxe'e mūg, tuk-nīhā' xip, ha' nōy yok mō'ka'ok, tu' kup ka'ok xi' pata ka'ok,

8 tu' hittup xexka', hu: Pūn, pūn, pūn, kaxīy, tu Topa 'āktux max.

9 Ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tu hāpkumep pēnāhā', tu Topa 'āktux max 'āpak,

10 tu tik tupmāhā yūmmūg, hu hām'āktux, hu:

—'Āmnīy xohix hā' yūm, tu ta tu' xak Topa pet xexka mō'yīnnīn'ax 'Ūmax tu'! Kaxīy.

Tu' yēy.

Pet te hām'āktux Topa pet xexka kopa'

11 Ha tik te Pet yāy kep hā' mūg, xix Yoām, ha tikmū'ūn kuxānōg, tu' nūn, tu yāy tu nū'nāhā', Xanomām yōg hāptopa hāmyīkox tu yāy tu nū'nāhā',

12 ha Pet te tikmū'ūn pēnāhā', tu hām'āktux, hu:

—'Iyaet yōg tihik: Teptu 'ākuxānōg, tuk pēnā ka'ok? Putep pe'āpaxex? 'Ak mūg ka'ok'ah, 'ak mūg max xe'e'ah, nūy tik hittupmā'.

13 Mōnāyxop hittap 'Amanām yōg Topah, xix Mōnāyxop 'Iyak yōg, xix Mōnāyxop Yako yōg Topah, xix mōnāyxop xohix yōg Topah, yā Topa te' yōg Kāmānat Xe'ēgnāg Yeyox xexkanā xe'ēgnāg, pa 'āxop tep-tup nōg, tu' puknōg xop ha' mōgāhā'. Pinat pa te hāmyūmmūg, tu' xut putup, pu mōg, pāyā xatep-tup'ah.

14 'Ūmax xe'ēgnāg Yeyox, pāyā xatep-tup nōg, hu Pinat tu' xak, pu tik kummuk xut 'ūyānān tu', pu mōg, nōm te' nōy putex.

15 Yeyox te' xohix hīnnāhā', ha xatep-tex Yeyox, pa Topa te' putpu' hīnnāhā', hak mū'āte' pēnāhā'.

16 Yā Yeyox mūn ka'ok, tu tik hittupmāhā'. Tik kuxa yūm ka'ok Yeyox kopa', ha tik pata kup ka'ogā xe'e'. 'Āxop te' pēnāhā', tu' yūmmūg.

17 —'Ūnōy mūnōm xop, hōmā 'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg, xix 'āxexka xop te hāmyūmmūg 'ohnāg.

18 Hōmā tik xop hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tikmū'ūn hittap pu hām'āktux, hu: "Topa te Kun-nix yāykutnāhā', pu nū'kutnā 'āxop hah," kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox xok mīpkupnix tu' nōmhā.

19 'Āpu yāyhāhup, nūy 'ōg hāpkummuk mīy kux, tu Topa ha mōg, puyīy Topa 'ōg mīy'ax kummuk xaxogā', pu tu' kux,

20 puyīy Topa 'ākuxa ka'ogā', tu Yeyox yāykutnā tap, nūy xa nū'kutnā', tu nū'kutnāp-tup putpu',

21 pa hōnhā pexkox tu' xip, tu Topa yōg hāptup xe'e hip. Yā Topa pupi hām'āktux xop te' xuktux tap.

22 Mōnāyxop hittap Mōyyex te Yeyox 'āktux kamah, tu: "Hōmā Topa te tik te yāy pupi hām'āktux yāykutnāp-tup, 'āxop kopa' yāykutnāp-tup, tu tik puxet xānāp-tup, puyī' pupi hām'āktux, 'ūkputuk. 'Ūxupax, nūy xat'ax xohix mīy.

23 Tikmū'ūn te Topa pupi hām'āktux 'ax 'āpax, tu 'āyīpkox hok, puxix nōm xop yīpkox pip hok xop kix putup," kaxīy.

24 Ha tik xop xohix te hām'āktux, yā' xohix te' xuktux, yā' Xāmō'eo, yā'

xohix te' xuktux.

25 'Āxop xix mū'ūg yā nōm tik xop hāk mōkputox, ha hōmā Topa te pa'ax mīy yūmūg mōnāyxop mūtik, tu mōnāyxop 'Amanām pu hām'āktux, hu: "Āmōkputox te' hep xop xohix hā hāmmaxnāp-tup," kaxīy.

26 —Tu nū Kāmānat Xe'ēgnāg Yeyox kutnāhā 'āxop ha hāmāxap, puyīy 'āhittupmā' xa hāpxopmā kummuk kux. Kaxīy.

4

Pet xix Yoām te Yoneo xexka xop keppa' tihī'

1 Hāpxip 'ohnāg 'īhā Yoneo yōg 'āmānex xop nūn, xix Topa pet xexka yōg xonat xop kapitām, xix Xanoxeo xop nūn,

2 ha Pet xix Yoām te hām'āktux tikmū'ūn pu', tu hāmyūmmūgāhā, tu Yeyox yōg putpu' hi'ax 'āktux, ha' xexka xop gāy,

3 tu Pet mūg xix Yoām, tu 'āmnīy hā kanet ha' mō'tat, ha' tihī', ha' 'āmnīy, yā hāptup hip.

4 Pa nōm te hām'āpak kuxa mām ka'ok Pet yōg hām'āktux kopa', ha' kuxa mām tik xop xohix nōy nā' mōg, tu mōktu 5.000, yā' xohix xexka punethok.

5 Hāptup 'īhā Yoneo xexka xop xix tik xop te hāmyūmmūg xop te yāy tu nū'nāhā Yenoyanēn kopa',

6 tu Yoneo 'āmānex xexka xop mūtik pip, 'ūxohix te: 'Anān, yā 'āmānex xop xohix xat'ax, xix Kaxpax mūtik pip,

xix Yoãm, xix 'Anexãn, xi' xape xop,

⁷ tu Pet xix Yoãm xãnãhã', tu' yĩkopit, hu:

—Putep te 'ãxop xat, xa tik pakut hittupmãhã? Putep hã 'ãxop te nõm tik hittupmãhã? Kaxĩy.

⁸ Ha Topa Koxuk te Pet ka'ogãhã', ha hãm'ãktux ka'ok, hu:

—Tikmũ'ũn xexka xop, xix tik xop te hãmyũmmũg xop: 'Ûg'ãpax!

⁹ 'Ãxop tek mũn yĩkopit, hu: "Putep te 'ãxop xat, xa nõm tik hittupmãhã? Putep hã 'ãxop te' hittupmãhã?" Kaxĩy.

¹⁰ 'Ûg'ãpax, 'ãte xa hãmyũmmũgã'ax, xa hãmyũmmũg, ¹⁷ 'ãpu, nõm tik 2 xat hok, pu Yeyox 'ãxet'ax 'ãktux hok tikmũ'ũn pu', pu tikmũ'ũn Yeyox xaxok. Kaxĩy.

¹¹ Yeyox yã mĩptut hã' mãykup putuk, xix koxuk. 'A 'ãxop te Yeyox putup nõg, pa Topa te' xexkanãhã xe'ẽgnãg.

¹² 'Ok xip tik nõy te tikmũ'ũn kuxa kummuk xit, nõy yãnãn tu' kuxa max tat? 'Ok xip hãpxexka xohix tu'? 'Ap xip'ah. Yeyox yãp-xet xip. Topa te Yeyox 'ãxet'ax hõm tikmũ'ũn pu', pu Yeyox yũmũg kuxa kummuk tu xit, nõy nõ max tat 'ũyãnãn tu'. Kaxĩy.

¹³ Ha' xexka xop te Pet pẽnãhã xix Yoãm, ha' yĩpkutuk

'ohnãg, yĩy hãmp'e'paxex, hu:

—Tappet xax yũmmũg kutõgnãg, pãyã tute Yeyox mũtik hãpkumep, yã' yõg tik xop, kaxĩy.

¹⁴ Ha tik tupmãhã' xip, ha' xexka xop te' pẽnãhã', hu yãyhãhup, tu' yĩy 'ohnãg,

¹⁵ tu:

—'Apep, nõy hãptopa mõg. Kaxĩy.

Ha' mõg, ha' xexka xop te yãy mũtik hãm'ãktux hã' nõy yãnãn,

¹⁶ hu:

—Putep mũn mĩy'ax? Pet xix Yoãm te hãpxopmã ka'ok xe'ẽgnãg. Tep tu yã' koit? Yã Yenoyanãn yõg tikmũ'ũn xohix te' pẽnãhã', tu' yũmmũg.

¹⁷ 'ãpu, nõm tik 2 xat hok, pu Yeyox 'ãxet'ax 'ãktux hok tikmũ'ũn pu', pu tikmũ'ũn Yeyox xaxok. Kaxĩy.

¹⁸ Tu Pet xãnãhã xix Yoãm, tu' xat hok, hu:

—Yeyox 'ãxet'ax 'ãktux hok, xix tikmũ'ũn pu Yeyox yũmmũgã hok. Kaxĩy.

¹⁹ Pa Pet xix Yoãm te:

—'Ãxop pa te hãmyũmmũg: Pi'yã' max, 'ok pe 'ãxop puk yĩpkox pip, 'ok pe Topa puk yĩpkox pip? 'Ãxop te hãmyũmmũg.

²⁰ 'Ûgmũ'ãte Yeyox 'ãxet'ax 'ãktux putup mõ'kuma' mõg, Topa te' xat, hak mũg yĩpkox pip Topa pu hãmãxap, hu hãpxopmã'ax pẽnãhã 'ãktux putup, xix hãpxopmã'ax 'ãpak 'ãktux putup kamah. Kaxĩy.

²¹⁻²² Ha tik hittup yõg hãmyãxatamuk te 40, yĩy tikmũ'ũn xohix te Topa 'ãktux max, hãpxopmã ka'ok

xe'ëgnāg hah, ha' xexka xop te Pet xūyġāp-tup, xix Yoām, pāyā tikmū'ūn yīpkutuk, hu' mīy 'ok pa' gāy, tu Pet xupepmāhā xix Yoām.

Yeyox yōg tik xop te Topa pu hām'āktux

²³ Ha' mōg, tu mōktu mōxaha' xape pet tu', tu' xexka xop yōg hām'āktux'ax 'āktux 'ūxape xop pu', tu 'āmānex xexka xop yōg hām'āktux'ax 'āktux, xix tik xop te hāmyūmmūg yōg hām'āktux'ax 'āktux.

²⁴ Ha' xupak, tu Topa pu hām'āktux, tu yāy yīy puxet hā hām'āktux, hu:

—Topah, 'āxexka xe'ëgnāg, xate pexkox mīy, xix hahām, xix kōnāg xexka', xix hāpxop xohix te kopa' pip mīy.

²⁵ Hōmā 'Ākoxuk Xe'ëgnāg te hām'āktux, tu' xat, pu 'ōg kāmānat Namix hām'āktux, hu: “Tep tu' puknōg xop gāy? Ha' hep xop xohix te hāmpe'panōm, hu: “Ūkxexka”, kaxīy, pak-tōgnāg, tu xe: “Ūgka'ok’, kaxīy, pāyā' pu'ūgnāg.

²⁶ Hāpxexka xohix yōg xexka xop te yāy tu nū'nāhā', nūy Topa hā kumīy, nūy Topa yōg hāmyāyikutnā'ax mūtik yāy tuk-mīy,” kaxīy.

²⁷ —'Ap koit'ah. Yā Yenoy-anēn yōg xexka xop, yā Yoneo yōg tikmū'ūn xi' puknōg xop, xix Pinat, xix 'Enot, tu yāy tu nū'nāhā', nūy 'ōg Kāmānat Xe'ëgnāg hā kumīy, pāyā xate Yeyox yāyikutnāhā', tu nōm xexkanā xe'ëgnāg.

²⁸ Hōmā xate hāmpe'āpaxex, tu hām'āktux tap, yīy 'ōgnū hām'āktux hittap hā Yoneo yōg tikmū'ūn kummuk te Yeyox kummugāhā nōmhā, xi' puknōg kummuk xop te' kummugāhā nōmhā.

²⁹ Tu' gāy, tu' yīy gāynām, yīg mū'āte xa tu' xak, xak mūg ka'ogā', 'ūyīy hāpxopmā max, nūy nōm xexka xop yīpkutuk hok, nūy 'ōgnū hām'āktux 'āktux pax.

³⁰ Yā 'āka'ok, hu tikmū'ūn hittupmāhā', tu hāpxopmāhā', xix hāpxopmā ka'ok xe'ëgnāg, pu tikmū'ūn pēnā', tu 'ōg Kāmānat Xe'ëgnāg Yeyox hā hāpxopmāhā'. Kaxīy.

³¹ Tu Topa pu hām'āktux kux, ha mīptut yāy nuhuk, ha Topa Koxuk te' xohix ka'ogāhā', hu Topa yōg hām'āktux 'āktux, tu' yīpkutuk 'ohnāg.

Ūkuxa mām ka'ok xop te hāpxop xohix koxip

³² Yā' kuxa mām ka'ok, tu' kuxap-xet, xip-tox puxet. 'Ap hām'āktux'ah, hu: “Yōgnū”, kaxīy. 'Āmhok. Pāyā hāpxop xohix yā yāy yōg, tu' xup-kumīy 'ohnāg.

³³ Ha Yeyox yōg mō'pok xop te hām'āktux ka'ok, tu yūmūg xuxyā Yeyox putpu hi'ax 'āktux, ha Topa te' kuxa mām ka'ok xop ka'ogāhā', ha tikmū'ūn tep-tup pax.

³⁴ 'Ap hok xop pip'ah, pap-te xop te mīptut hāmenex xix hahām, tu tayūmak pop, tu' xape xop pu' popmāhā',

³⁵ Ha' mō'pok xop te' pop, tu' hok xop pu' popmāhā'.

³⁶ Ha Xip yōg tik yā Nemi hā' mōkputox, tu' xuxet'ax Yoye Maname', ha' xuxet'ax te tikmū'ūn yīy'ax hā: "Nōm te' nōy ka'ogāhā",

³⁷ tu yāy yōg hām hāmenex, tu tayūmak paha', tu mō'pok xop pu' hōm.

5

Ānānīn xix Xapit

¹ Tik 'āxet'ax Ānānīn, xi' xe-tut 'āxet'ax Xapit, tu yāy yōg hām hāmenex,

² ha' nōmenex, tu tayūmak paha', tu mō'pot, tu' yāg xaptop, tu' yāg nōy paxnūn mō'pok xop hah, Yā mō'āmā', hu:

—Yā tayūmak xohix, yā' kux, 'ap nōy xip'ah. Kaxīy.

Ha' xetut te yā' koit yūmmūg, tu mō'āmā' kamah.

³ Pa Pet te:

—Ānānīn, tep tu xate Hāmgāyāgnāg yōg hām'āktux 'āpak, tu 'āyīpkox xip nōm hām'āktux kummuk pu'? Yā Topa Koxuk pu yā' koit, tu tayūmak yāgnāg xaptop, tu' yīy'ohnāg!

⁴ Hahām 'ōgnū, xix tayūmak xohix 'ōgnū'. Putep mūn pe'āpaxex 'ākuxa kopah? Xate tikmū'ūn pu' koit'ah, pa Topa mūn pu' koit. Kaxīy.

⁵ Ha' xupak, tu hām tu' nāhā', tu' xok xe'e', ha nōm te' xupak kuxānōg xexka'.

⁶ Tik xiptap te Ānānīn kīy topixxax hā, tu mō'tat, tu nō hāpkot.

⁷ Ha 'ot 3 nōg, 'īhā' xetut mō'nāhā', 'ap te yīpxox xok'ax yūmmūg'ah,

⁸ ha Pet te:

—Pu, 'āyīy. 'Ōgnū hahām yōg tayūmak xohix te xīy? Kaxīy.

Ha:

—Hamūn. Yā tayūmak xohix, 'ap nōy xip'ah. Kaxīy.

⁹ Pa Pet te:

—Tep tu 'āyīpxox te koit, xix 'āmūn? 'Ok Topa Koxuk pu' koit, nūy nō gāyā'? 'Ūxupax: Tik te 'āyīpxox nō hāpkot, tu ta' nūn, tu nū', tu mō'ātat putup kama hāptopa'. Kaxīy.

¹⁰ Pet te hām'āktux kux, 'īhā' xetut te hām tu' nāhā', Pet pata yīka' nāhā', tu' xok, ha tik xiptap nūn, tu' pēnāhā', tu hāptopa mō'tat, tu' yīpxox yōkāmā' xe nō hāpkot.

¹¹ Ha' kuxa mām ka'ok xop kuxānōg xexka', ha tikmū'ūn xohix te' xupak, tu kuxānōg kamah.

Ha hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg

¹² 'Ūkuxa mām ka'ok xop te yāy tu nū'nāhā' Topa pet kux kaxax kaka hah, ha' kux kaxax 'āxet'ax Xanomām yōg, ha Yeyox yōg mō'pok xop te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg tikmū'ūn kopah, puyī' pēnā',

¹³ yīy tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg xop kuxānōg, tu' kuxa mām xop yīpkutuk, 'ap te yāy tu nū'nā'ah nōm xop mūtik, pāyā' xohix te nōm hāp-tup pax.

¹⁴ Ha tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok yūmmūg xuxyā kopah, tu' nūn, tu' nōy tu' mōxaha', tu yāy tu nū' kuxa mām ka'ok xop xok, tik xop xix 'ūn xop,

¹⁵ ha tikmū'ūn te' pakut xop tat putat kopah, tu mīm xix

'extet tu' xex, pu Pet koxuk kopa nāy, nūy hītupmā'.

16 Ha kōmēn punethok te Yenoyanēn yīka' pip, ha kōmēn nōy yōg tikmū'ūn nūn Yenoyanēn tu', tu' pakut xop tat, xix yāmīy kummuk kopa' pip xop tat, ha' hittupmāhā'.

'Ūxexka xop te tik xop kummugāhā'

17 Pa tik te 'āmānex xop xat'ax te' yīpkumīy, xix Xanoxeo xop te' yīpkumīy,

18 tu' xat, pu Yeyox yōg mō'pok xop mūy, tu kōmēn yōg kanet ha mō'tat, tu' xex.

19 Pa 'āmñīy koxtap 'īhā pexkox yōg nū'kutnā'ax nūn, tu hāmyīnnīn'ax xōn, tu tik xop mōy kanet kopah, tu hāptopa' mōgāhā', tu' xat, hu:

20 —Mōg, mōg, Topa pet xexka ha mōg, nūy Yeyox 'āktux, nōm te tikmū'ūn xop xohix hīnnā'ax. Kaxīy.

21 Ha hām'āpak, tu' mōg, tu māyōn xupep 'īhā tikmū'ūn yūmmūgāhā Topa pet xexka kopah.

Ha ta tik te 'āmānex xop xat'ax nūn, xi' yōg xop xohix, tu Yoneo xexka xop xohix xānāhā', pu yāy tu nūnnāy, ha' xat, hu:

—'Āpu, kanet tu nūnnāy Yeyox yōg mō'pok xop. Kaxīy.

22 Ha xonat xop mōg kanet hah, tu' xak, pāyā 'ap ti'ah, yīy putpu' nūn, tu' xexka xop pu' xuktux,

23 hu:

—Pipkup ka'ok hā mō'yīnnīn, ha' xōn ha' xīy 'ohnāg, ha xonat xop te hāmyīnnīn'ax yīka' pip, nūy

pēnā', hak mū'āte kanet yōg hāmyīnnīn'ax xōn, pāyā 'ap tik 'ūm xip'ah kanet kopah. Kaxīy.

24 Ha Topa pet xonat xop yōg kapitām te' xupak, xix 'āmānex xexka xop te' xupak kamah, tu:

—'Īhok, pute 'ūm? Kaxīy.

25 Ha tik 'ūm nūn, tu:

—Hōmā 'āxop te tik tigāhā kanet kopah, yā hōnhā Topa pet xexka tu' pip, tu tikmū'ūn yūmmūgāhā'. Kaxīy.

26 Ha xonat xop te tikmū'ūn yīpkutuk, tu hāmpē'paxex, hu "Pe yā 'ā mīkaxxap tux!" kaxīy. Hu mō'pok xop xūyγā 'ohnāg, pāyā' mūg, tu' nūnnāhā',

27 tu' xexka xop keppa' xex, ha tik te 'āmānex xop xat'ax te' yīkopit, hu:

28 —'Ok 'āyīpkox hok? Hōmāg mū'āte xa' xat, hu: "Āyīy hok, Yeyox 'āxet'ax hā yūmmūgā hok!" kaxīy. Pa 'āxop te tikmū'ūn xohix yūmmūgāhā Yenoyanēn kopah, nūy 'ūgmūg kupex Yeyox xok'ax hah, pu tikmū'ūn 'ūgmūg 'āktux kummuk. Kaxīy.

29 Pa Pet xix mō'pok xop te hām'āktux hā' nōy yānān, tu:

—'Ūgmū'āte Topa yīy'ax 'āpak, tu Topa puk yīpkox pip hāmāxap, tuk-nāy tu tikmū'ūn puk mūg yīpkox pip.

30 'Āxop te Yeyox putex mīpkupnix tu', pipkup hā' xup mīpkupnix tu', nūy tup-tex, ha mōnāyxop yōg Topa te' putpu' hīnnāhā',

³¹ tu' xexkanāhā yāy yīpxe'e hā', nūy hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu' kux.

³² 'Ūgmū'āte' pēnāhā', xix Topa Koxuk te' pēnāhā', tu hām'āpak, tu xe hām'āktux, ha Topa te yāy Koxuk Xe'ēgnāg nū'kutnāhā tikmū'ūn hah, nōm xop kuxa mām ka'ok xop ha nū'kutnāhā'. Kaxīy.

³³ Ha' xupak, tu' gāynām, tu' kix putup,

³⁴ pa Paniye xop yōg tik xip, 'ūxuxet'ax Gāmāniet. 'Ōhōm tik te hāmyūmmūg xexka', tu Topa yōg xat'ax yūmmūgāhā', ha tikmū'ūn xohix tep-tup pax. Hak-nīhā' xip, tu' xat, hu:

—'Āpu, tik xop hāptopa mōgā'. Kaxīy.

Ha' mōgāhā Yeyox yōg mō'pok xop.

³⁵ Ha Gāmāniet te' xexka xop pu hām'āktux, hu:

—'Iyaet yōg tik xop, 'ōg pa mōxip, xayīy 'āmpē'āpaxeh, nūy hāpkummuk 'ūm mīy hok.

³⁶ Hōmā Teot te tikmū'ūn xat putup, tu tik xop te 400 mōgāhā', hap-tex, ha nōm xop te' pe' mōg te' xaxok, ha' kux.

³⁷ Ha hāpxip 'īhā' gohet te tikmū'ūn mō'kupix, tu tikmū'ūn xohix te xīy yūmmūg putup, hu mō'kupix, 'īhā Ganinet yōg Yot xip, ha tikmū'ūn punethok te Yot pe' mōg, ha' xok, ha tikmū'ūn te yīkām xupmāhā'.

³⁸⁻³⁹ Yīy hōnhā 'āte xa hām'āktux, hu: Tik xop nīm, tu' kummugā hok. Pi'yā'? 'Ok pe Topa te nōm nū'pok, 'ok pe tik 'ūm te nū'pok? 'Āte' yūmmūg'ah. Yī' hip, ka Topa

mūtik yūmūg yāy tuk-mīy. Kaxīy.

Ha' xexka xop te Gāmāniet yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pīp,

⁴⁰ tu Yeyox yōg mō'pok xop xānāhā', tu' kix xokxax hā', tu' xat, hu:

—Yeyox 'āxet'ax 'āktux hok! Kaxīy.

Tu' tux hok, pu mōg.

⁴¹ Ha' mōg, tu' kuxa hittup. Yā' xexka xop te' xūygāhā', Yeyox xūy putuk tu' xūygāhā', yī' hittup.

⁴² Tu 'āmnīy xohix hā hāmyūmmūgāhā Topa pet xexka kopah, xix mīptut xohix kopah, tu Yeyox yā Kunnix 'āktux. Topa te nōm yāykutnāhā xe'ēgnāg.

6

Tik te 7 te mō'pok xop hā' tehe'.

¹ Hāpxip 'īhā' kuxa mām ka'ok xop xohix nōy nā' mōg. Ha Genex yīy'ax yōg tikmū'ūn te:

—'Āmnīy xohix hā 'āxop tek xit'ax popmāhā yūmū yōg hok mām xop pu', pāyā 'ūgmūg yīy'ax xop xate' xaxok, tuk xit'ax 'ohnāg hōm, 'īhā Yoneo yīy'ax hok mām xop pu' popmāhā'. Kaxīy.

² Ha mō'pok xop te 12 te' kuxa mām ka'ok xop xohix xānāhā', tu:

—Topa tek-mūg xat, 'ūyōg hām'āktux yūmmūgā', hak mū'āte Yeyox tu hāpxopmāhā'. 'Ap hāmyūmmūgā kux putup'ah, nūy kuxa mām ka'ok xop tu' xit'ax popmā'.

3 'Āpu, tik max te 7 yīmōgatux 'āxop kopah, pu hāpxop popmā', puyīy 'ūn xop xaxogā hok,

4 pak mū'āte Topa pu hām'āktux pax putup, tu Topa yōg hām'āktux yūmmūgāp-tup. Kaxīy.

5 Ha' xohix te nōm hām'āktux putup, hu' kuxa hittup, tu tik xop yīmōgatux, tu 'Extep yāyikutnāhā hāmāxap. Yā' kuxa yūm ka'ok, ha Topa Koxuk te' ka'ogāhā'. Ha tik nōy yīmōgatux 'Extep mūtik, tik xohix te: Pinip, xix Ponok, xix Nīkānōg, xix Tīmām, xix Pām, xix kōmēn 'Ātikit yōg Nīkonao, yā Nīkonao te Yoneo xop hā' puknōg tap, pāyā hōmā nōm xop kopa mō'nāhā', tu mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat.

6 Ha tik te 7 mōgāhā mō'pok xop hah, tu' keppa tigāhā', ha Topa pu hām'āktux, tup-tox yīmū' yīm nōm, pu Topa Koxuk ka'ogā'.

7 Ha tikmū'ūn punethok te Topa yōg hām'āktux 'āpak, ha Yenoyanēn yōg tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok, ha' kuxa mām ka'ok xop xohix nōy nā' mōg. 'Āmānex xop kama te Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox pīp.

'Ūgāy xop te 'Extep mūg ka'ok

8 Ha 'Extep te hāpxopmā xe'ēgnāg, pu tikmū'ūn pēnā', ha Topa te' ka'ogāhā', tup-tup pax,

9 ha Topa pet 'āxet'ax Nimet yōg, ha' yōg xop nūn, tu hām'āktux hā' nōy yānān

'Extep mūtik, ha tik xohix te: Xinēn yōg, xix 'Anexanit yōg, xix Xinix yōg, xix 'Ax yōg. 'Ūxohix te hām'āktux hā' nōy yānān nām 'Extep mūtik.

10 Pa 'Extep te hāmyūmmūg xexka', yā Topa Koxuk te nōm pu hāmyūmmūgāhā', ha' nōy xop te' yēy, tu' gāy.

11 Tu' nōy xop pu tayūmak xaptop hā' hōm, tu' xat, hu:

—'Āmōg, nūy yā' koit. Kaxīy.

Ha' mōg, tu' koit, hu:

—'Extep te hām'āktux kummuk, tu Topa 'āktux kummuk xix Mōnāyxop Mōyyex 'āktux kummuk. Kaxīy.

12 Tu' yīy hā tikmū'ūn gāyāhā', xi' xexka xop, xix hāmyūmmūg xop, tu' koit hā' xohix gāyāhā', tu 'Extep mō'tat, tu' xexka xop keppa' xix,

13 ha tik xop te koit hā hām'āktux, hu:

—'Extep te hām'āktux kummuk, tu' xuktux pax, ha' kux 'ohnāg, tu Topa pet xexka 'āktux kummuk, xix Mōyyex yōg xat'ax 'āktux kummuk.

14 Kāy te hām'āktux, hak mū'āte hām'āpak, ha: Nāyane yōg Yeyox te Topa pet xexka koxyōy putup, tu Mōyyex yōg hāpxopmā'ax hittap nōāp-tup, nūy yā' xat'ax puknōg hā' nōy yānān. Kaxīy.

Pāyā' koit.

15 Ha tikmū'ūn xexka xop te 'Extep pēnā ka'ok, ha' pa hittup xe'ēgnāg, tu pexkox yōg mō'kutnā'ax putuk.

7

'Extep te yāy pupi
hām'āktux

¹ Ha tik te 'āmānex xop
xat'ax te 'Extep yīkopit, hu:

—'Ok tik te hāpxe'e 'āktux?
Kaxīy.

² Ha 'Extep te:

—'Ūkxape xop xi' tak mūnōm
xop, 'ūg'āpax: Topa xexka
xe'ēgnāg te pexkox kopa'
xip, tu hām'āktux mōnāyxop
'Amanām pu', ha hāpxexka
Mēyopotām tu' xip hāmāxap.

³ Ha hām'āktux, hu: "Ōg
hām nīm, xix 'āxape xop nīm,
nūy mōg hām 'ūm tu 'āte xa'
mūg putup," kaxīy.

⁴ Ha' xip hāpxexka Kānet
tu', tu' mōg, tu mōktu xupep
kōmēn 'Anāg tu', tu' tihī',
ha yāy tak xok, ha Topa
te mō'kutnāhā 'ōg hām hah,
nūnte'.

⁵ Pa Topa te 'Amanām pu
hām 'ohnāg hōm, hām 'ūm
kutōgnāg tu' hōm 'ohnāg, ha
'Amanām te' puknōg yōg hām
tu' xip, pa Topa te hām'āktux
xex, hu: "Hōmā 'āte xa nū
hām hōm putup, tu 'āxok
tehomip, 'āmōkputox pu' hōm
putup," kaxīy. Pāyā 'Amanām
kutok hok.

⁶ Ha Topa te xe hām'āktux
'Amanām pu', hu: "Āk-tok
xupep-tup xop te' puknōg
yōg hām tu' pip putup, ha
hāmyāxatamuk xohix te 400
hā' puknōg xop te' xūygāp-
tup, ha' hok hā' hām putup.

⁷ Ūkpa te hāmyūmmūg, ha
hāmyāxatamuk te 400 nōg,
'īhā 'āte' gāy xop 'ūyānān tu'
xūygāp-tup, ha 'āmōkputox

xupepmāp-tup, puk xax
nūnte, nūy tu nūk tetex,"
kaxīy.

⁸ Ha Topa te pa'ax mīy
'Amanām mūtik, pu tuk-
tok xupep-tup xop xohix
hāmyūmmūg, yā Topa yōg
tikmū'ūn xe'e', ha Topa te'
xat, hu: "Āxop yāy nāg xax
xak kutōgnāg 'ūyīmap. Puyā
'āk-tok pit xupep-tup xop
xohix yāy xax mep, ha 'a'
kux'ah," kaxīy. Ha 'Amanām
tek-tok 'Iyak put, ha 'āmñīy
te 8 nōg, 'īhāk-tok pit yāy xax
yīmap tu' xak, ha 'Iyak tek-
tok pit Yako put, ha Yako
tek-tok put te 12, tuk-tok pit
xohix yāy xax 'ūyīmap tu' mep
kutōgnāg.

⁹ —Ha mōnāyxop Yako
kutok pit xop te' taknōy
yīpkumīy, tu' taknōy Yoye
putup nōg, hu' nōmenex
hāpxexka 'Eyit yōg puknōg
xop pu', tu tayūmak pop, ha'
mōgāhā', tu ta tu' mōg, tu
mōktu xupep 'Eyit tu', ha Yoye
kuxa teknōg, pāyā Topa te
Yoye mūtik tihī',

¹⁰ tu hāpkummuk tu'
xut, tu mō'nīynām, puyīy
hāmyūmmūg xexka', ha
'Eyit yōg tik te tikmū'ūn
xat'ax te Yoye putup pax, tu'
xexkanāhā yāy pet kopah, xix
hāpxexka 'Eyit kopah.

¹¹ Ha hāmyāxatamuk 'ūm hā
hāmhōgnāg, 'ap xit'ax pip'ah,
ha putup te' kix 'Eyit yōg
tikmū'ūn, xix Kānā'āg yōg
tikmū'ūn, ha mōnāyxop te yāy
xit'ax xak, pāyā xipi'ah.

¹² Pa tik 'ūm te hām'āktux
Yako pu', hu: "Yā' pip xit'ax

'Eyit kopah." Kaxīy. Ha Yako tek-tok pit te 10 mō'pok 'Eyit tu', ha' taknōy te 10 mōg hāmāxap, tu ta tu' xit'ax xak.

13 Tuk-nāy tu' mōg 'ūxeheh, ha Yoye te hām'āktux yāy taknōy xop pu', hu: "Ūgmūn yā 'ātaknōy Yoye!" kaxīy. Ha tik te' xat'ax 'āxet'ax Pana'o', tu Yoye xape xop yūmmūg.

14 Ha Yoye te yāy tak xānāhā', xi' xape xop xohix, pu nū', 'ūxohix te 75.

15 Hu' nūn, tu ta tu' nūn tu nūktu mōxaha 'Eyit tu', ha hāpxip 'īhā Yako xok xix Yoye', xi' taknōy xop.

16 Ha' yīnxax tat Xikēg tu putpu', tu nō hāpkot. Hōmā 'Amanām te nōm xukpot pop, tu tayūmak hā' yānān 'Emōg kutok mūtik.

17 —Ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn xop xohix nōy nā' mōg, tu mōktu xohix xexka', ha hāmyāxatamuk xohix nōg, 'īhā Topa te yāy yōg hām'āktux xutigāhā', tu hām xexka hōm 'Amanām mōkputox pu'.

18 Ha tik puknōg nōy xip 'Eyit tu', nōm te Yoye yūmmūg 'ohnāg,

19 tu kokexmax putuk, tu gāynām, tu yūmmūg mōnāyxop xūyghāhā', tu' xat 'ūgāy tu', hu: "Ūtut tek-tok pit put, puyā' nīm hāptopa', puyī' xok!" kaxīy.

20 Ha Mōyyex mūg tut te' put, ha' māynāg, Topa te nōm putup pax, ha māyōn hex 'ānuk te 3 hā yāy tak pet kopa' xip,

21 ha hāptopa' xupep, tu' xex, ha nōm xat'ax kutok hex

te' xipihī', tup-tup, 'ūmax hah, tu' nōy yāy.

22 Ha' puknōg xop te Mōyyex pu hāmyūmmūg'ax hāmyūmmūgāhā', puyīy hāmyūmmūg xexka', ha hām'āktux ka'ok, xix hāpxopmā ka'ok kamah. Kaxīy.

23 'Extep te xe:

—Hāmyāxatamuk te 40 nōg, 'īhā Mōyyex mōg, nūy xape xop pēnā',

24 tu' pēnāhā', ha tik puknōg te 'Iyaet yōg tik kummugāhā', ha Mōyyex te' xape mō'nīynām, tu 'Eyit yōg puknōg 'ūyānān tu' kix, ha' xok.

25 Ha Mōyyex te hāmpē'paxex, hu: "Topa tek putup, 'ūxape xop mō'nīynām," kaxīy. Pāyā tik 'ūm te Mōyyex yōg hāmpē'paxex yūmmūg 'ohnāg.

26 Ha hāptup nōy 'īhā tikmū'ūn yāykix, ha Mōyyex te' pēnāhā', tu' nōy nīmāp-tup, hu: "Āxop yā xape'. Putep tu yāykix?" kaxīy.

27 —Pa' nōy tep-tup nōg, tu: "Ū 'ūm 'āmūn? Ū 'ūm te 'āxexkanāhā', xayīy hāpxopmā'ax tu kopit? 'Āpa te hāmyūmmūg 'ohnāg.

28 Hōmā xate 'Eyit yōg tik putex. 'Ok hōnhā xatek mūn putex'ax?" kaxīy.

29 Ha Mōyyex kuxānōg, tu' xupaha hāptox hah, tu' nōy yōg hāpxexka Mīni'ān tu' xip, tu hāpkumep, tuk-tok pit 2 pop.

30 —Ha hāmyāxatamuk te 40 nōg, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax nūn, ha Mōyyex

te' pēnāhā', tu hām panip xexka yōg yīktix Xīnāy yīmū' pēnāhā', ha mīxux te kuxap xakot, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te' kopa' xip,

³¹ ha' pēnāhā', tu kuxānōg, tu hūmnāg tu' mōg, tu Topa yīy'ax 'āpak, ha:

³² “Ūgmūn yā Mōnāyxop hā Topah, xix Mōnāyxop 'Amanām hā Topah, xix Mōnāyxop 'Iyak hā, xix Mōnāyxop Yako hā Topa kamah,” kaxīy. Ha Mōyyex kuxānōg xexka', tu yāy puxu'ux nām, 'ap pēnāp-tup'ah,

³³ ha Topa te: “Hām te 'āk-nīhā 'āxip hām tu', mō'ānā hok, Topa xip tu'.

³⁴ 'Āte yāy yōg tikmū'ūn xūy pēnāhā 'Eyit kopah, hu' kokōn 'āpak, tuk nūn, 'āhak nūn, nūy mō'ākutnā 'Eyit tu'.” kaxīy.

³⁵ 'Extep te xe:

—Hōmā tikmū'ūn te Mōyyex putup nōg, tu: “Ū 'ūm te 'āxexkanāhā', xayīy kopit?” kaxīy. Pa hōnhā Topa te Mōyyex nū'kutnāhā tikmū'ūn hah, nūy Mōyyex xexkānā', nūy tikmū'ūn mōy hām puknōg kopah, ha Topa te pexkox yōg nū'kutnā'ax nū'kutnāhā', nōm te mīxux kopa' xip, pu Mōyyex mūtik tu ti', tu mō'nīynām.

³⁶ Ha Mōyyex te 'Iyaet yōg tikmū'ūn hittap mōy hāpexka 'Eyit kopah, tu hāmyāxatamuk te ⁴⁰ hā' mōgahā', tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg hāpexka 'Eyit tu', xix kōnāg xexka 'Āta tu', xix

hām panip xexka tu', puyīy nōm tikmū'ūn pēnā'.

³⁷ Hamūn, Mōyyex te tikmū'ūn hittap pu hām'āktux, hu: “Topa te tik yāykutnāp-tup puyīy tu pupi hām'āktux, 'āxape xop kopa yāykutnāp-tup, 'ānōy, 'ūkputuk,” kaxīy.

³⁸ Mōyyex xix tikmū'ūn te hām panip xexka tu' pip, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te hām'āktux yīktix Xīnāy yīmū', tu Mōyyex pu hām'āktux, xix yūmūg mōnāyxop pu', ha Mōyyex te Topa yōg xat'ax pop, nūy yūmūg xohix pu' popmā'.

³⁹ —Mōnāyxop te Mōyyex yōg hām'āktux 'āpak, pāyā' yīpkox 'ohnāg, tu' nīm, tu hāpexka 'Eyit xak, tu 'Eyit tu' mōg putup putpu',

⁴⁰ tu hām'āktux 'Anām pu', ha 'Anām te 'Iyaet yōg tikmū'ūn hā 'āmānex xat'ax hāmāxap, ha hām'āktux, hu: “'Āpu, Topa komut 'ūm pipkup hā mīy, 'ūyīy heyah, puyīy yūmūg xohix tu mōgā'. Pi'yā' mōg Mōyyex, nōm tek mūg mōgāhā'? 'Ap yūmmūg'ah,” kaxīy.

⁴¹ Ha mūnūytut kutok komut mīy, pipkup yānāmānāg 'āta hā' mīy, hu nō heyah, ha xokxop mō'hap nōm mūnūytut kutok komut kepah, tu' haxyāhā', tu' kuxa hittup.

⁴² Pa Topa te nōm topa komut xop putup nōg, hu tikmū'ūn nīm, 'ūgāy tu', ha' kuxa mām ka'ok māyōn kopah, xix māyōn hex kopah, xix māyōnnāg kopah, ha Topa

pupi hām'āktux xop hittap te tappet tu kax'āmi', Topa pupi kax'āmi', hu:

“Hāmyāxatamuk te 40 hā 'āxop te 'a' mō'hap 'ohnāg xokxop, 'ūhax, hām panip xexka kopah 'a mō'hap'ah. 'Āmhok.

43 'Āxop tep-tup puknōg xop yōg topahnāg komut xop, 'ūxuxet'ax Mōnok, yā topahnāg komut Hēnpāg yōg māyōnnāg 'āxop tep-tup pax,

tu hāpxop 'ūm 'āyīm hā' mīy putup, hu nō heyah.

'Āte mō'ākutnāp-tup Maminōn kūnāpa', hāptox tu'.”
Kaxīy.

44 —Mōnāyxop te Topa pet mīy hām panip xexka kopah, ha Topa te Mōyyex yūmmūgāhā', ha' mīy, topixxax ka'ok xexka hā' mīy.

45 Ha mōnāyxop te Topa pet tat, ha Yoyoe te mōnāyxop mōgāhā', ha yāy yōg hām tu nū'tat, 'ihā Topa te' puknōg xop xohix hām kopa' mōy, nūy mōnāyxop pu' hōm. Ha mōnāyxop pip, ha hāmyāxatamuk xohix mōg, ha Namix te 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat.

46 Ha Topa te Namix putup pax, ha Topa pet max xexka mīy putup, mōnāyxop Yako yōg Topa pu' mīy putup,

47 pāyāk-tok Xanomām te' mīy.

48 —Pa Topa xexka xe'ēgnāg te mīptut 'ūm kopa' ti'ah, nōm mīptut yīm hā' mīy, ha tik te Topa pupi hām'āktux, tu:

49 “Pexkox xexka yāk xip'ax xe'ēgnāg,

ha hahām yāk mūn hā hāptonnok'ax.

Xate 'a mīptut 'ūm mīy putup, puk pip'ax? 'Ak pip putup'ah.

50 'Ūgyīm te hāpxop xohix mīy.”
Kaxīy.

51 Yā 'Extep te hām'āktux kux, tu:

—'Āyīpkox 'ohnāg! 'Ākuxa mām 'ohnāg Topa kopah! Yā 'āmnīy xohix hā Topa Koxuk pu 'āyīpkox 'ohnāg, mōnāyxop yīpkox hok, xix 'āxop.

52 Mōnāyxop te Topa pupi hām'āktux xop kix, nōm te Yeyox nūn'ax 'āktux, ha 'āxop te Topak-tok hōm hām puknōg yōg xop pu', puyīp-tex.

53 Pexkox yōg nū'pok xop te xa Topa yōg xat'ax hōm, pa 'āxop tep-tup nōg. 'Ūkux. Kaxīy.

54 Ha' xexka xop te hām'āpak, tu' gāynām, tu' xox kāyānām, 'ūgāy tu'.

55 Pa Topa Koxuk te 'Extep ka'ogāhā', tu mō pexkox kāgmāg, tu Topa yōg yānām xe'ēgnāg pēnāhā', tu Yeyox pēnāhā kamah, ha Topa yīpxe'e hāk-nīhā' xip,

56 tu:
—'Āte pexkox kopa' pēnāhā', tu Yeyox pēnāhā', yā Tikmū'ūn Kutok, tu Topa yīpxe'e hāk-nīhā' xip. Kaxīy.

57 Pa Yoneo xexka xop gāynām, tu' yīy ka'ok, tu mō yīpkox yīnnīn, nūy hām'āpak hok, tu mō' nū'paha',

58 tu kōmēn Yenoyanēn kopa' xut, hak-nāpa' mōg, ha mīkax xexka tux, nūy putex, ha tik xop te' pēnāhā', tu' xax

mõy, tu tik xiptap 'äxet'ax Xaot pata yïka mõ'yõn.

⁵⁹ Ha mïkaxxap xexka tux nãm, 'ihã 'Extep te Yeyox xãnãhã', hu:

—Yãyã Yeyox, 'ãte xa 'ügkoxuk hõm, pa! Kaxïy.

⁶⁰ Tu' kopaxux hã' xip, tu' yïy ka'ok, hu:

—Yãyã', 'ãpu 'üyõg hãpkummuk mïy'ax xaxogã', pu tu kux! Kaxïy.

Tu hãm'ãktux kux, tu' xok.

Ha Xaot te' pãnãhã', tu 'Extep xok'ax putup, yï' kuxa hittup.

8

Ha Xaot te' kuxa mãm ka'ok xop kummugãhã'

¹ Ha Yoneo xop te' kuxa mãm ka'ok xop kummugãhã' kõmën Yenoyanën kopah, ha nũ'paha', tu mõ tika' mõg hãpxupmãhã tu', hãpxexka Yonex tu' mõg, xix hãpxexka Xãmãnit tu' mõg, ha mõ'pok xop te 12 nox pip Yenoyanën kopah.

² Tik xop max te Topap-tup pax, tu 'Extep nõ hãpkot, tu mõ'nïy, tu ta pota ka'ok.

³ Pa Xaot te hãpkummugãhã', tu' kuxa mãm ka'ok xop xũygãhã', tu' pet kopa' mõy, tu' yïm kïy ka'ok, tu kanet kopa' xex, tik xop xix 'ün xop.

Tik xop te hãm'ãpak max 'ãktux kõmën Xãmãnit kopah

⁴ Ha nõm nũ'paha te Topa yõg hãm'ãktux 'ãktux putat tox hã, xix kõmën xohix kopah.

⁵ Ha ta' mõg Pinip, tu mõktu Xãmãnit tu' xupep, tu Yeyox yã Kunnix 'ãktux. Yã 'õhõm

Yoneo yõg tikmũ'ün xat'ax xe'ëgnãg.

⁶ Ha Xãmãnit yõg tikmũ'ün kuxap-xet, xip-tox puxet, tu Pinip yõg hãm'ãktux 'ãpak, tu hãpxopmã xe'ëgnãg pãnãhã'.

⁷ Ha Pinip te yãmïy kummuk mõy Xãmãnit yõg tikmũ'ün kopah, ha yãmïy kummuk yïy ka'ok, tu' mõg, ha hãpkumep hok xop hittup, tu hãpkumep, yãy hi ha' mõg.

⁸ Yïy Xãmãnit yõg tikmũ'ün kuxa hittup xexkah.

⁹⁻¹¹ Pa tik 'äxet'ax Xïmãm te' xut mïhïm, tu hãmãyaxatamuk xohix hã kugõy hãp-tex, tu yãy 'ãktux xexka', ha Xãmãnit yõg tikmũ'ün kuxãnõg Xïmãm hã, 'üxut mïhïm hah, tu' yïpkox pip Xïmãm pu', tu: "Yã Topa mün te Xïmãm ka'ogãhã xexka!" kaxïy.

¹² Pa Pinip nũn, tu Yeyox yõg hãm'ãpak max 'ãktux, tu Topa te yãy yõg tikmũ'ün xat 'ãktux, tu Yeyox yã Kunnix 'ãktux, ha tikmũ'ün kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah, hap-tox pix, tik xop xix 'ün xop.

¹³ Ha Xïmãm kuxa yũm ka'ok kamah, hap-tox pix, ha Pinip pe' mõg, tu hãpxopmã xe'ëgnãg pãnãhã', tu tikmũ'ün hittupmã'ax pãnãhã', tu kuxãnõg.

¹⁴ Ha Yeyox yõg mõ'pok xop pip Yenoyanën kopah, tu Xãmãnit yõg tikmũ'ün yãyhã Yeyox yõg xop yũmmüg, tu Pet xix Yoãm mõ'pok.

¹⁵ Ha' mõg, tu mõktu mõxaha Xãmãnit tu', tu Topa tu' xak, puyïy yãy Koxuk nũ'kutnã nõm tikmũ'ün hah.

16 Hõmã xix hõnhã Topa te yã Koxuk Xe'ëgnãg nũ'kutnã hok Xãmãnit yõg tikmũ'ün hah, pa kõnãg hãp-tox pix puxehnãg, 'ihã Yeyox yã yã xuxyã 'ãktux.

17 Ha Pet xix Yoãm tep-tox yĩmũ' yĩm xex, ha Topa te tikmũ'ün ha nũ'kutnãhã yã Koxuk Xe'ëgnãg.

18-19 Ha Xĩmãm te' pẽnãhã', tu mõ'pok xop tep-tox yĩmũ' yĩm xex pẽnãhã', yã Topa te yã Koxuk nũ'kutnãhã tikmũ'ün hah, ha Xĩmãm te' pẽnãhã', hu hãm'ãktux, hu:

—'A nõmenex nõm hãpka'ok'ax, yĩy xa tayũmak hã' nõy yãnãn 'ũyĩy tikmũ'ün putox yĩmũg yĩm xeh, puyĩy Topa Koxuk 'ũka'ogã'. Kaxĩy.

20-21 Pa Pet te' mãnõg, tu:

—Topa te 'õg tayũmak nõãp-tup, xix 'ãmũn nõãp-tup kamah! Xate hãmp'e'ãpaxex tayũmak hã' nõy yãnãn, nũy Topa Koxuk pa'. Topa te' hok tu nũ'kutnãhã', pãyã xa nũ'kutnã hok, 'ãkuxa kummuk hah. Topa te 'ãka'ogãp-tup 'ohnãg.

22 'Äpu, yãyhãhup, tu hãpkummuk mĩy kux, tu Topa tu' xax, pu 'õgnũ hãpkummuk mĩy'ax xaxogã', pu tu' kux.

23 'Äte 'ãyũmmũg. 'Õgnũ hãpkummuk mĩy'ax te 'ãhĩy yãy pu'. 'Ämũn yĩpkumĩy xexka nãm. Kaxĩy.

24 Ha Xĩmãm te tu' xak, hu:

—'Äpu, Topa tu' xax, 'ũgmũn pupi tu' xax, pu tu nũ hok hãpxopmã'ax kummuk, nõm hãpxopmã'ax kummuk xate hãm'ãktux. Kaxĩy.

25 Ha Pet xix Yoãm te Topa yõg hãm'ãktux 'ãktux, tu ta' mõg putpu Yenoyanãn tu', hu putat tox hã Yeyox yõg hãm'ãpak max'ax 'ãktux, nũy xip tu xexka xohix kopa' xuktux.

Pinip te hãpkumep

26 Ha pexkox yõg nũ'kutnã'ax te Pinip pu hãm'ãktux, hu:

—'Äyok, nũy mõg Yenoyanãn yõg putat hã, nũy mõy kõmẽn Gayat tu 'ãpep. Kaxĩy.

Ha putat te hãm panip xexka kopa' xip.

27 Ha ta' yok, tu' mõg, tu hãpxexka yõg 'Etxop yõg tapãyõg pẽnãhã', ha tapãyõg yã 'Ennõk, tu 'Etxop yõg xat'ax hex Kãnax hã kãmãnat, tu hãpxexka yõg tayũmak xex, tu' pẽnã max, tu' mõg Yenoyanãn tu', nũy Topa xax, nũy Topa pu nũ' xup.

28 Tu putpu' nũn, tu te hãpxop yĩkũy'ax yĩmũ' yũm, tu' nũn, tu mõ'kupix, tu Topa pupi hãm'ãktux'ax 'Iyait yõg tappet mõ'kupix,

29 ha Topa Koxuk te Pinip pu hãm'ãktux, hu:

—Mõg, nũy nũ mũtik mõg hãpxop yĩkũy'ax yĩmũ'. Kaxĩy.

30 Ha' mõg mõ'ka'ok, tu tapãyõg mõ'kupix 'ãpak, tu:

—'Ok yũmmũg xate hãpxop mõ'kupix'ax? Kaxĩy.

31 Ha' nõy yãnãn, tu:

—'Ap yũmmũg'ah. 'A tik 'ũm tek yũmmũgã'ah. Kaxĩy.

Tu' xãnãhã', pu mõg, pu yãy mũtik mõg. Ha hãpxop tat'ax yĩmũ' mãm, tu' nõy mũtik mõg.

32 Ha mõ'kupix hã kaxĩy:

“Tikmũ'ün te kahnën
mõgãhã', nũy putex, hã
kaxĩy tikmũ'ün te nõm
tik mõgãhã', nũy putex.

Tikmũ'ün te kahnën kutok
xax xaxit, ha' yĩy hok,
yã kaxĩy nõm tik yĩy
'ohnãg.

33 Tu' hok tu yãyhãhup,
hãpkummuk mĩy
'ohnãg tu', yĩy tik
xop te hãpkohe' mĩy,
'ĩhã tik max pu
hãpkummugãhã'.

Ũ' ũm te tik mõkputox 'ũm
pẽnãhã'? 'Ap xip'ah, tik
xok hah.” Kaxĩy.

34 Ha tapãyõg te:

—'Äyĩy, tik 'ũm 'õhõm? 'Ok
pe 'Iyait te yã kax'ãmi', 'ok
pe' nõy pupi kax'ãmi'? Kaxĩy.

35 Ha Pinip te hãm'ãktux, tu
hãmyũmmũgãhã', tu nõm tap-
pet hittap hã Yeyox 'ãktux, tu
Yeyox yõg hãm'ãpak max'ax
'ãktux, tu Topa yõg hãm'ãktux
hittap hã hãmyũmmũgãhã'.

36 Ha' mõg putat hã, tu
kõnãgkox pẽnãhã', ha tapãyõg
te:

—Pẽnã! Kõnãgkox! 'Äpu,
kõnãg hãk putox pix! Kaxĩy.

37 Ha Pinip te:

—'Äte 'ãp-tox pix'ax. 'Ok
'ãkuxa yũm ka'ok xe'e'? Kaxĩy.

Ha' nõy te:

—Hamũn! 'Ũgkuxa yũm
ka'ok Yeyox Kunnix kopah.
'Õhõm yã Topak-tok xe'ëgnãg.
Kaxĩy.

38 Ha hãpxop yĩkũy'ax tu'
xakux, ha Pinip te tapãyõg
putox pix kõnãg hã.

39 Ha kõnãgkox tu' xupep, tu
putpu' nũn, ha Topa Koxuk te

Pinip putmõg, yĩy tapãyõg te'
pẽnã hok, tu' kuxa hittup hã'
mõg yãy pet hah.

40 Ha tik 'ũm te Pinip
pẽnãhã kõmën 'Ayot tu', ha
kõmën xohix tu hãm'ãktux hã'
mõg, tu Yeyox yõg hãm'ãpak
max'ax 'ãktux, tu' mõg, tu
mõktu xupep Xeyanet tu'.

9

*Xaot te hãpkummuk mĩy'ax
hã yãyhãhup*

1 Pa Xaot gãy, tu' yĩy gãynãm,
tu:

—'Äte Yeyox mütik mõg xop
xohix kix putup! Kaxĩy.

Tu' mõg tik te 'ãmãnex xop
xat'ax hah,

2 tu tappet pop, pu kõmën
Namãn yõg xexka xop tu'
mũg, nũy Yeyox yõg putat hã'
mõg xop mũy, nũy tik xop xix
'ũn xop mũy, nũy kĩy, tu nũktu
Yenoyanën ha' mõgã'.

3 Tu ta' mõg Namãn yõg
putat hã' mõg, ha kõmën
hãmhũmnãg tu' xip, ha hãpxip
'ohnãg 'ĩhã kuyãnãm xexka
xakot Xaot yĩmap.

4 Ha Xaot te hãm tu' nãhã',
tu yãnãmũn xupep'ax 'ãpak, ha:

—Xaot, Xaot, tep tu xatek
xũygãhã'? Kaxĩy.

5 Ha Xaot kuxãnõg, tu:

—'Ũ' ũm 'ãmũn? Kaxĩy.

Ha' nõy te:

—'Ũgmũn yã Yeyox. Xatek
mũn xũygãhã',

6 pa 'ãyok, nũy 'ãk-nĩhã xi-
hip, tu mõg tu mõktu kõmën
Namãn tu xupep. 'Õnte tik
'ũm te xa hãmyũmmũgãp-tup.
Kaxĩy.

7 Ha tikmũ'ũn te Xaot mütik hãpkumep, tu' hip, tu' yëy. Tu' yïy'ax 'ãpak, pãyã 'a tik 'ũm pãnã'ah.

8 Ha Xaot yok, tuk-nĩhã' xip, pãyã hãmpãnã hok, ha tik te Xaot yĩm mũg, tu' mõgãhã', tu mõktu mõxaha Namãn tu'.

9 Ha 'ãmnỹ 3 hã Xaot te hãmpãnã hok, tu' xit hok, xi' xo'op hok kamah.

10 Ha kãmẽn Namãn kopa' xip tik kuxa yũm ka'ok Yeyox kopah, 'ũxuxet'ax 'Ãnãnĩn, ha yãy koxuk hã hãm'ãpak, ha yũmũg xuxyã te' xãnãhã', hu:

—'Ãnãnĩn! Kaxĩy.

Ha:

—Te 'ũm? Kaxĩy.

11 Ha yũmũg xuxyã te' xat, hu:

—'Ãyok, nũy mõg putat yok hã Yot pet hah, nũy Tax yog tik 'ãxet'ax Xaot xax. 'Ûpãnã'! Tute Topa mütik hãm'ãktux!

12 Tu' yõtkup hã tik 'ãxet'ax 'Ãnãnĩn pãnãhã', ha' nũn, tu' xupep, tup-tox yĩmũ' yĩm xex, pu xe hãmpãnã'. Kaxĩy.

13 Pa 'Ãnãnĩn te' yãnãn, hu:

—Yãyã', tikmũ'ũn te Xaot 'ãktux kummuk. Tute 'õg tikmũ'ũn xũygãhã Yenoyanẽn kopah,

14 tu Yenoyanẽn tu' xip, tu tappet pop Yoneo yõg 'ãmãnex xexka xop tu', tu' nũn, nũy mũy, nũy kĩy, nõm xop te 'ãxãnãhã'. Kaxĩy.

15 Pa yũmũg xuxyã te:

—'Ãmõg. 'Ãte Xaot yãykutnãhã, puk mũn 'ãktux hãmpuknõg xop pu', xi' xexka xop pu', xix Yoneo yõg tikmũ'ũn pu',

16 tu' xũy putup 'ũgmũn hã, ha 'ãte tu nõm 'ãktux putup. Kaxĩy.

17 Ha 'Ãnãnĩn mõg, tu mĩptut tu' xupep, tu mõ'nãhã', tu Xaot putox yĩmũ' yĩm xex, tu:

—'Ûgnõy Xaot, xate yũmũg xuxyã Yeyox pãnãhã putat kopah, hak xat xa', pu xe pãnã', pu Topa Koxuk 'ãkuxa ka'ogã'. Kaxĩy.

18 Hãpxip 'ohnãg 'ĩhã 'ũxax 'ũm te Xaot pa tu' nãhã', ha' xax yã mãpxax putuk, ha Xaot te hãmpãnã max, tu' yok, tuk-nĩhã' xip, hãp-tox pix,

19 ha' xit, xi' xo'op, tu mõktu ka'ok.

Xaot te kãmẽn Namãn tu' xip

'Ãmnỹ kutõgnãg 'ĩhã Xaot te nõm xop kuxa mãm ka'ok xop mütik tihi Namãn kopah.

20 Tu' mõg Topa pet hah, nũy Yeyox 'ãktux, tu hãmyũmmũgãhã', hu:

—Yeyox yã Topak-tok xe'ẽgnãg! Kaxĩy.

21 Ha' xohix kuxãnõg, hu yãy pu hãm'ãktux, hu:

—'Ok yã Xaot xe'e'? Hõmã Xaot kuxa yũm 'ohnãg Yeyox kopah, tu' gãynãm nõm xop tu', nõm xop te Yeyox 'ãxet'ax hã Topa xãnãhã', ha' nũn, nũy mũy, nũy kĩy, nũy Yenoyanẽn yõg 'ãmãnex xop ha' mõgã'. Pãyã hõnhã Xaot kuxa yũm ka'ok Yeyox kopah, tu Yeyox 'ãktux! Kaxĩy.

Tu' kuxa te' yëy.

22 Ha Xaot ka'ok, tu hãm'ãktux max, tu Yeyox yã Kunnix 'ãktux, tu yã Topa yõg hãmyãykutnã'ax 'ãktux, ha

tikmũ'ũn te Namãn kopa' pip te' yĕy.

23 Hãpxip kutõgnãg 'ĩhã Yoneo gãy xop te yãy tu nũ'nãhã', nũy Xaot putex.

24 Tu' xaptop hã' pip Namãn yõg mõ'yĩnnĩn'ax tu', tu' Xaot hip, tu 'ãmnĩy xohix hã' hip, xix hãptup xohix hã mõ'yĩnnĩn'ax hã pĕnãhã' pip, nũy Xaot mũy, nũy putex, pa tik 'ũm te Xaot pu' xuktux.

25 Ha 'ãmnĩy koxtap 'ĩhã tik xop te Xaot mũtik hãpkumep te Xaot xix manax kopah, pu' gãy xop 'ũp-tex hok, 'ũxaptop tu' xix, tu hãpxux 'ĩhã' yũm, pu tu xupmãn, ha' xut, ha' xupaha'.

Xaot te kãmĕn Yenoyanĕn tu' xip

26 Tu ta' mõg, tu mõktu xupep Yenoyanĕn tu', tu nãm xape xop pĕnãp-tup, pãyã nãm xop kuxãnõg, tu hãmp'e'paxex, hu: "Xaot te yã mõ'ãmã". Tute' koit. 'A Yeyox yõg'ah." Kaxĩy. Tu' yĩpkutuk.

27 Pa Maname nũn, nũy Xaot mõ'nĩynãm, tu' mõgãhã mõ'pok xop hah, ha mõ'pok xop te' pĕnãhã, ha Maname te nãm xop pu hãmyũmmũgãhã'. Yã hõnhã Xaot te Yeyox 'ãktux, tu yũmũg xuxyã yõg hãm'ãktux'ax 'ãktux Namãn kopah, tu' yĩpkutuk 'ohnãg.

28 Ha Xaot te nãm xop mũtik nox tihi', tu yũmũg xuxyã 'ãktux Yenoyanĕn xohix kopah,

29 tu' yĩpkutuk 'ohnãg, tu hãm'ãktux hã' nõy yãnãn Genex yĩy'ax xop mũtik, ha

nãm gãy xop te Xaot putex putup.

30 Pãyã' xape xop te' yũmmũg, tu Xaot mõgãhã Xeyanet tu', tu yãy yõg hãm ha' kutnãhã kãmĕn Tax tu'.

31 Ha hãpxexka Yonex yõg kuxa mãm ka'ok xop hittup, tu' kuxa mãm, xix hãpxexka Ganinet yõg xop kuxa mãm, xix hãpxexka Xãmãnit yõg xop, tu' hittup, 'ũgãy nõg hah, tu Topa xak, tu' kuxa te' yĕy Topa keppah, tu yũmũg xuxyã Yeyox yõg putat hã' mõg, ha Topa Koxuk te' ka'ogãhã', ha tikmũ'ũn nũn, tu nãm xop xohix nõy nã' mõg.

Pet te kãmĕn Nit tu' mõg, xix kãmĕn Yop tu'

32 Ha Pet te hãpkumep punethok, tu kãmĕn xohix tu' mõg, tu 'ãmnĩy ha ta' mõg, tu mõktu xupep kãmĕn Nit tu', tu' kuxa mãm xop xape xop mũtik pip.

33 Ha tik 'ũm 'ãxet'ax 'Ēnĕy xip, tu hãmyãxatamuk xohix te 8 hã hãpkumep hok, tu mĩmpe mõ'yõn'ax yĩmũ' pip.

34 Ha Pet te:
—'Ēnĕy, Yeyox Kunnix te 'ãhittupmãhã'. 'Ãyok, nũy 'ãk-nĩhã xip, xa 'õg komenok yũm. Kaxĩy.

Ha' yok, tuk-nĩhã' xip.

35 Ha Nit yõg tixmũ'ũn xohix te' pĕnãhã', xix Xanõn yõg xop te' pĕnãhã', hu' kuxa mãm ka'ok yũmũg xuxyã kopah, tu yãyhã Yeyox yõg tikmũ'ũn.

36 Ha 'ũn 'ũm xip, Yop kopa' xip, tu' xuxet'ax Tamit, yã' xuxet'ax nõy Nok, nãm

tikmũ'ũn yĩy'ax hã: "Mũnũy." Kaxĩy. Ha Nok kuxa yũm ka'ok Yeyox kopah. Nõm 'ũn max, tu hãpxopmã max, ha tikmũ'ũn te' yũmmũg, ha hãpxop hok popmãhã', 'ũhok xop pu' nĩm.

37 Tu 'ãmnĩy 'ũm 'ĩhã' pakut, tu' xok, ha' pix, tu mĩpku'ĩn yĩmũ' put mõg, tu' mõg, tu mõ'tat pepi mĩptut nõy yĩmũ' mõg'ax kopah, tu' xex.

38 Ha Pet te Yop tu' yĩkã' xip, ha' kuxa mãm ka'ok xop te tik 2 mõ'pok, ha Pet xãnãhã', tu ta' mõg, tu mõktu Pet ha mõxaha', tu:

—Mã'! 'Ãnũn mõ'ka'ok! Kaxĩy.

39 Ha' yok, tu yõkãmũ' nũn, tu nũktu mõxaha mĩptut tu', ha 'ũn hok mãm xop te Pet yĩmap hã' potaha'. Hõmã Nok te topixxax xap, 'ũhok mãm xop pupi' xap, yã hõnhã Pet tu nõm xax mũg, nõy Pet tu Nok mũn max mũgã'.

40 Ha Pet te' xohix xat, hu:

—Hãptopa 'ãmõxãn. Kaxĩy.

Ha' mõg, yĩy Pet te' kopaxux hã' xip, tu Topa pu hãm'ãktux, tu hãm'ãktux kux, tu pepi' mõg, tu Nok yĩnxax xat, hu:

—Tamit, 'ãyok, nõy pepi xip. Kaxĩy.

Ha' pa ko'a', tu' yũm.

41 Ha Pet te' yĩm hã' mũg, tu' yoa', tu 'ũn xop xãnãhã', xi' kuxa mãm ka'ok xop, tu:

—'Ûpẽnã'! Yã' hi'! Kaxĩy.

42 Ha Yop yõg tikmũ'ũn xohix te' yũmmũg, hu' kuxa mãm ka'ok yũmũg xuxyã Yeyox kopah,

43 ha 'ãmnĩy xohix hã Pet te Yop kopa' nox xip, Xĩmãm

mũti ti', ha xokxax hã hãm Xĩmãm, tu xokxax xut, tu' hĩy, tu' xup, ha' nak.

10

Pet xix Kohnën

1 Ha tik puknõg 'ũm 'ãxet'ax Kohnën, tu kõmën xexka Xeyanet kopa' pet, tu 'Itat yõg xonat xop hã kapitãm.

2 Tu Topa xak, tu' kuxa te' yëy Topa keppah, xiktok te', xi' xetut te', xi' xape xop xohix te Topa xak, nõm te Kohnën pet kopa' tihi'. Tu Yoneo hok pip xop pu hãpxop hok nĩm, tu' xupkumĩy 'ohnãg, tu 'ãmnĩy xohix hã Topa pu hãm'ãktux.

3 Ha mãyõn he 'ĩhã Kohnën te pexkox yõg nũ'kutnã'ax pẽnãhã', yãykokuk hã' pẽnãhã', tu' pẽnã max, ha' nũn Kohnën hah, tu hãm'ãktux, hu:

—Kohnën. Kaxĩy.

4 Ha' nõy te' yëy, tu kuxãnõg xexka', tu' pẽnã ka'ok, tu:

—Pute 'ũm nũhũ'? Kaxĩy.

Ha' nõy te:

—Topa te 'õg hãm'ãktux'ax 'ãpak, tu 'õg hãpxopmã max pẽnãhã', tu 'ãxaxok 'ohnãg.

5 'Ãpu, tik 'ũm mõ'pok kõmën Yop tu', pu Xĩmãm Pet xãnã',

6 ha Xĩmãm nõy pet tu' xip, nõm Xĩmãm nõy te xokxax hã' hãm, tu' xut, tu' hĩy, tu' xup, ha' nak, ha Xĩmãm pet te kõnãg xexka kux tu' yũm. Kaxĩy.

7 Tu' mõg, pexkox yõg nũ'kutnã'ax mõg, ha Kohnën te' yõg kãmãnat 2 mõ'pok, xix xonat xe'ep-xet mõ'kutnãhã', ha xonat te Topa xak kamah.

8 Ha Kohnēn te mō'pok xop pu hāmyūmmūgāhā', tu tu pexkox yōg nū'kutnā'ax te hām'āktux 'āktux, tu Yop tu mō'pok.

9 Ha hāptup ha ta' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Yop tu', 'Īhā Pet te māyōn te yāy kote' yūm 'Īhā pepi' mōg, tu mīptut xanep yīmū' yūm, nūy Topa pu hām'āktux.

10 'Ūp-tup tep-tex, ha' xit putup, pa' xit'ax puk 'ohnāg, yī' hip, tu yāy koxuk hā' pēnāhā', ha pexkox xōn,

11 ha Pet te' pēnāhā', ha pexkox tu topixxax xexka yīxohoh, tu' kuxyā hā' hīy,

12 tu xokxop kopa' xex, xix putuxnāg, xī' kep hā' mōg xop.

13 Ha yānmūn xupep'ax te: —Pet, 'āyok, nūy kix, nūy mā'! Kaxīy.

14 Pa Pet te: —'Ak mūn'ah. 'Āte' mā xet'ah xokxop mā hok xop. Kaxīy.

15 Ha' yānmūn xupep'ax te xe':

—Topa te nōm putup, yī' max. Kaxīy.

16 Ha' yīxohoh, tu' nūn tehomip tikoxyuk, ha pexkox tu' mōg, tu yāy xaxogāhā'.

17 Pa Pet te' yēy, tu: —Topa tep-tep 'ūgyūmmūgāp-tup? Kaxīy.

Tu hāmpē'paxex, 'Īhā Kohnēn yōg kāmānat nūn, tu nūktu mōxaha', tu Xīmām pet xak, tu yā' xipi', tu mīptut yōg mō'yīnnīn'ax tu' tihi',

18 tu' xānāhā', hu: —'Ok xip Xīmām Pet? Kaxīy.

19 Ha Pet te hāpxopmā'ax pe'paxex, 'Īhā Topa Koxuk te: —'Ūpēnā'! Yā tik 3 te 'āxak.

20 'Āpu, nāhāy, nūy nōm xop mūtik mōg. 'Ākuxānōg hok, 'āte nōm tik nū'pok 'āhā. Kaxīy.

21 Ha Pet yīxohoh, tu: —Yāk mūn Xīmām Pet. Tep ha 'ānūn? Kaxīy.

22 Ha' nōy te: —'Āhak nūn. Kapitām

Kohnēn tek mūg nū'pok, yā' māx, tu hāmyok mīy, tu Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa kep-pah, ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix te nōm putup pax, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te' xat, hāk mūg nū'pok, ha 'āxānāhā', pu Kohnēn pet ha mōg, 'ūyīy 'ognū hām'āktux'ax 'ūm 'āpax. Kaxīy.

23 Ha Pet te tik 3 tu' kax, pu' xit, nūy mōhōn yāy pet kopah.

Hāptup ha ta' mōg Kohnēn yōg tik mūtik, ha' xape xop mōg kamah,

24 tu mōktu hāptup nōy 'Īhā' mōxaha Xeyanet tu', ha Kohnēn te' hip, tu' xape xop xohix mūtik hip,

25 ha Pet nūn tu nūktu mō'nāhā', ha Kohnēn te' kopaxux hā' nāhā', tu nū'xup, nūy heyak,

26 pa Pet te: —Xihip 'āk-nīhā'. Yāk mūn tihik kamah. Kaxīy.

27 Tu hām'āktux hā' nōy yānān, tu mō'nāhā', tu tikmū'ūn punethok pēnāhā',

28 tu hām'āktux, hu: —Yoneo yōg xat'ax xate' yūmmūg, ha' xat hok, hu: "Mōnā hok tik puknōg pet

kopah," kaxīy. Pa Topa tek mūn yūmmūgāhā', hu: "Hāmpē'āpaxeh hok, hu: — Topa te' puknōg xop putup nōg, kaxīy. 'Āmhok. Topa te nōm putup, puyīy yāyhā yāy yōg tikmū'ūn," kaxīy.

²⁹ Xatek xānāhā', 'āhak nūn. Putep hā xatek xānāhā'? Kaxīy.

³⁰ Ha Kohnēn te:

—Hōmā, 'āmnīy te 4 'īhā, māyōn he 'īhā, 'āte Topa pu hām'āktux, tu tik 'ūm pēnāhā', ha' yōg topixxax te yānām putuk,

³¹ ha: "Kohnēn, Topa te 'ōg hām'āktux'ax 'āpak, tu 'ōg hāpxop popmā'ax pēnāhā'.

³² 'Āpu, Yop tu mō'pok, pu Xīmām Pet xānā', ha kōnāg xexka kux tu' xip Xīmām nōy pet kopah, ha Xīmām te xokxax hā' hām, tu' xut, tu' hīy, tu' xup, ha' nak," kaxīy.

³³ Hāpxip 'ohnāg 'īhā 'āte 'āxānāhā', ha 'ānūn, hak mūg hittup. Hōnhāk mūg pip, ha Topa tek mūg pēnāhā', hak mū'āte 'ōgnū hām'āktux'ax 'āpak putup, Topa te nōm 'āxat, xa' xuktux. Kaxīy.

Pet te puknōg xop pu hāmyūmmūgāhā'

³⁴ Ha Pet te hām'āktux, hu:

—Hōnhā 'āte hāmyūmmūg. Yā Topa te' xohip-tup, 'ok pe Yoneo yōg tikmū'ūn, 'ok pe' puknōg, ha Topa pu' nōy putuk.

³⁵ Topa te hāmyok mīy'ax xop xohip-tup pax, ha tikmū'ūn 'ūm xohix te Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa

keppah, puxix Topa nōm putup,

³⁶ tu yāy pupi hām'āktux'ax nū'kutnāhā 'Iyaet yōg tikmū'ūn hah, tu Yeyox Kunnix nū'kutnāhā', ha Yeyox te' kuxa mām yūmmūgāhā', xix yāy kep hā' mūg'ax kama yūmmūgāhā', 'ūyīy yūmūg hittup. Yā Yeyox yūmūg xohix hāg xuxyā'.

³⁷ Yoām te hām'āpak max'ax 'āktux hāmāxap, tup-tox pix, tu Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux hāpxexka Ganinet kopah, xix hāpxexka Yonex xohix kopah.

³⁸ Hak-nāy tu Topa te Nāyane yōg Yeyox ha yāy Koxuk nū'kutnāhā', nūy nō ka'ogā', ha yāyhā ka'ok xe'ēgnāg, tu hāpkumep hāpxexka xohix tu', tu hāpxopmā max, tu tikmū'ūn xohix hittupmāhā', Hāmgyāgnāg te nōm xop kummugāhā', yā Topa te Yeyox mūtik xip.

³⁹ Hak mū'āte' pēnāhā Yoneo yōg hāpxexka tu', xix Yēnoyānēn kopah, pa Yoneo yōg tikmū'ūn te Yeyox putex mīpkupnix tu'. Kaxīy.

⁴⁰ Tu xe:

—Pa 'āmnīy 3 nōg, 'īhā Topa te' hīnnāhā putpu', hak mū'āte' pēnāhā'.

⁴¹ Yāk mūg xit xi' xo'op Yeyox mūtik. 'Ap tikmū'ūn xohix te' pēnā'ah.

⁴² Ha Topa tek mūg xat, 'ū hām'āpak max'ax 'āktux, nūy tikmū'ūn xohix pu hām'āktux, nūy tikmū'ūn xohix yūmmūga', ha Topa te Yeyox putpu nū'kutnāp-tup, pu tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax

kopit, xi' puknōg yōg,
'ūxakix xop, xi' hi xop yōg
hāpxopmā'ax kopit putup.

⁴³ Hōmā Topa pupi
hām'āktux xop te Yeyox 'āktux,
hu: "Topa te tikmū'ūn yōg
hāpkummuk mīy'ax xaxogā'ax,
pu tu' kux, nōm xop kuxa
mām ka'ok Kunnix kopah,
'ūka'ok hah," kaxīy.

*Topa Koxuk te Yoneo hā'
puknōg xop ka'ogāhā'*

⁴⁴ 'Ap Pet te hām'āktux
kux'ah, 'īhā Topa Koxuk te'
puknōg xop ha yīxohoh, nōm
te hām'āpak ha' yīxohoh,

⁴⁵ ha Yoneo yōg kuxa mam
ka'ok xop te' yēy, tu:

—Topa te kama' puknōg
xop ha yāy Koxuk nū'kutnāhā'!
Kaxīy.

⁴⁶ Ha' puknōg xop te yāy pu'
puknōg yīy'ax hā hām'āktux,
Topa te' ka'ogāhā, puyī'
xuktux, nūy Topa 'āktux max
nōmhā'.

⁴⁷ Ha Pet te:

—'Ū 'ūm te' puknōg xop
pup-tox pix'ax xat hok? 'Ak
mūn'ah. Yā Topa te yāy Koxuk
nū'kutnāhā' puknōg xop hah,
'ūgmūg putuk! Kaxīy.

⁴⁸ Hu' xat, hu:

—Kōnāg hāp-tox pix, puyīy
Yeyox yā yāy xuxyā 'āktux.
Kaxīy.

Ha Kohnēn te' xak, pu tu
'āmnīy kutōgnāg hā' nox xihip
yāy pet kopah, ha' nox xip.

11

Pet te hāpxopmā'ax 'āktux

¹ Ha hāpxexka Yonex kopa'
pip Yeyox yōg mō'pok xop,

xi' xape xop, tu' puknōg xop
kuxa mām ka'ok'ax 'āpak,

² ha Pet nūn, tu nūktu xupep
Yenoyanēn tu', ha' xape xop
te' puknōg xop te yāyhā Yoneo
hāmāxap putup, hu' māmōg,

³ tu:

—Tep mīy xate'? Tep tu 'āxit
hāmpuknōg xop mūtik, nōm te
yāy xax yīmap tu' mep 'ohnāg?
Kaxīy.

⁴ Pa Pet te tik xop
yūmmūgāhā', hu:

⁵ —'Āte Topa pu hām'āktux
Yop kopah, tu yāy koxuk
hā' pēnāhā', ha pexkox tu
topixxax xexka yīxohoh, tu'
kuxyā hā' hīy, tu' nūn tu nūktu
'ūgha' nūn.

⁶ 'Āte' pēnā ka'ok, ha
xokxop gāy xop kopa' xuk,
xi' kep hā' mōg xop, xix
putuxnāg,

⁷ ha' yānmūn xupep'ax te:
"Pet, 'āyok, nūy kix, nūy mā'!"
kaxīy.

⁸ Pa 'āte: "Ak mūn'ah. 'Āte'
mā xet xokxop nōm mā hok
xop," kaxīy.

⁹ Ha' yānān, hu: "Topa te
nōm putup, yī' max," kaxīy.

¹⁰ Ha' xe yīxohoh te 3, ha
pexkox tu' mōg putpu', tu yāy
xaxogāhā'.

¹¹ Ha Xeyanet yōg tik 3 nūn,
tu nūktu mōxahā', tik puknōg
te nōm mō'pok 'ā',

¹² 'īhā Topa Koxuk te: "Mōy,
'āmōg, tu' yīkopit hok." Kaxīy.
Ha tak mūg mōg, nū' xape te
6 mūtik mōg, tu mōktu mōxaha
tik puknōg pet tu'.

¹³ Ha tik puknōg te
hām'āktux, hu: "Hōmā 'āte
pexkox yōg nū'kutnā'ax

pēnāhā mīptut kopah, ha' xat, hu: "Āpu, tik 'ūm Yop tu mō'pok, pu Xīmām Pet xānā'.

14 Pet te xa Topa yōg hām'āpak'ax yūmmūgāp-tup, xix 'āxape, pu 'ākuxa mām ka'ok nōm hām'āktux'ax kopah, pu Topa 'ākuxa kum-muk xit, nūy nō max tat 'ūyānān tu',' kaxīy."

15 Yīy 'āte hām'āktux, 'īhā Topa Koxuk te' puknōg xop tu' yīxohoh, 'ūgmūg putuk. Hōmā Topa Koxuk te yūmū'ā tu' yīxohoh, tu yūmū'ā tu' xip hām tu kamah.

16 Āte hāmpe'paxex. Yūmūg xuxyā te hām'āktux, hu: "Yoām tep-tox pix kōnāg hā, pa 'āte xa nū'kutnāp-tup Topa Koxuk, puyīy 'āka'ogā'," kaxīy.

17 Hōmā yūmūg kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox kopah, ha Topa te yūmū'ā nū'kutnāhā yāy Koxuk. Yā hōnhā' puknōg xop kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā kopa kamah, ha Topa te yāy Koxuk nū'kutnāhā kamah, yā' nōy putuk. 'Āte Topa mutik yāy tuk-mīy putup'ah. Kaxīy.

18 Ha' mō'pok xop te' xupak, tu' mānōg kux, tu' yēy. Tu Topa 'āktux max, hu:

—Yā Topa te' puknōg xop pu hūpmāhā', pu hāpkummuk mīy kux, nūy hī xe'ēgnāg! Kaxīy.

Ātikit yōg xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah

19 Tikmū'ūn te 'Extep putex Yenoyanēn tu', ha' gāy xop te' kuxa mām ka'ok xop kum-mugāhā', tu' xūygāhā', ha' xupmāhā hāptox tu', hāpxexka Penix tu', xix hāmyīn yūm Xip

tu', xix kōmēn 'Ātikit tu', tu hām'āpak max'ax 'āktux hā' mōg, tu Yoneo yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, 'ap puknōg xop pu hām'āktux'ah.

20 Pāyā Xip yōg tihik, xix kōmēn Xinēn yōg tik mōg, tu ta' mōg, tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu', tu hām'āktux hā' mōg, tu yūmūg xuxyā Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux Genex yōg puknōg xop pu' kamah,

21 ha Topa te' kuxa mām ka'ok xop mō'nīynām, tu' ka'ogāhā', ha' puknōg xop punethok kuxa mām ka'ok yūmūg xūxyā Yeyox kopah, tu hāpkummuk mīy kux.

22 Ha' kuxa mām ka'ok xop te' xupak Yenoyanēn kopah, tu mō Maname kutnāhā 'Ātikit tu'.

23 Ha ta' mōg, tu mōktu xupep 'Ātikit tu', tu Topa te nōm xop ha hāmmaxnā pēnāhā', ha' kuxa hittup xexka', tu hāmyūmmūgāhā', nūy ka'ogā', puyī' kuxa mām xe'e yūmūg xuxyā kopah, mō kuma' mōg.

24 'Ūmax Maname', yā Topa Koxuk te' ka'ogāhā', ha' kuxa yūm ka'ok xe'e, ha' puknōg xop xohix nūktu Yeyox tu yāy kotīnnāhā'.

25 Ha ta' mōg Maname', tu mōktu xupep Tax tu', nūy Xaot xax,

26 tu' xipihī', tu' nūnnāhā 'Ātikit tu', ha hāmyāxatamuk puxet hā Xaot xix Maname te' kuxa mām ka'ok xop mūtik nūn tu nū'nāhā', tu nōm xop xohix pu hāmyūmmūgāhā', ha nū mūtik yāy kotīnnāhā', ha 'Ātikit yōg tikmū'ūn te'

xuxet'ax mīy kōnāmāhā', tu:
 "Kunnix yōg xop." Kaxīy.

²⁷ Ha Topa pupi hām'āktux
 xop te Yenoyanēn tu' pip, tu
 ta' nūn tu nūktu mōxaha 'Ātikit
 tu'.

²⁸ ha tik te Topa pupi
 hām'āktux 'āxet'ax 'Āg, tu' yok,
 tuk-nīhā' xip, tu hām'āktux,
 Topa Koxuk te' yūmmūgāhā',
 ha 'Āg te:

—'Ūxit'ax nōg putup, yā
 hāmhōgnāg, ha putup te' kix
 putup tikmū'ūn xop xohix te
 hām xexka xohix kopa' pip.
 Kaxīy.

Ha hāmhōgnāg, 'īhā Kanao
 te Hōm yōg tikmū'ūn xat.

²⁹ Ha 'Ātikit yōg kuxa mām
 ka'ok xop te:

—'Āpu, yūmūg tayūmak 'ūm
 mōgā', pu Yenoyanēn yōg
 xape xop pu' popmā'. Kaxīy.

³⁰ Ha' mōgāhā', ha Man-
 ame xix Xaot mōg Yonex tu',
 nūy tayūmak mōgā tik pēnā
 max'ax xop pu'.

12

'Ūgāy xop te xe hāpkummugāhā'

¹ Yā 'Enot te Yoneo
 yōg tikmū'ūn xat, tu
 hāpkummugāhā', tu' kuxa
 mām ka'ok xop xūyāhā',

² tu Yoām taknōy Tiak putex
 mīkax xexka hā.

³ Ha Yoneo xop hittup, yīy
 'Enot te' pēnāhā', tu xe' nōy
 putex putup, hu Pet mūg
 kamah, ha kanet ha mō'tat,
 'īhā Yoneo yōg 'āmuk xexka
 'āxet'ax Pām Tokatok Hok
 māhā'.

⁴⁻⁶ Ha 'Enot te Pet xix kanet
 kopah, ha xonat xop yāg te
 4 te' pēnānā' pip, ha 'Enot

te Pet putex putup hāptup
 'īhā', 'āmuk xexka kux, 'īhāp-
 tex putup, yī' kuxa mām ka'ok
 xop te Topa pu hām'āktux, tu
 'āmnīy tox hā Topa tu' xak,
 Pet pupi' xak, 'īhā Pet mō'ōn
 kanet kopah, ha pipkup māg
 xap 2 hā' hīy, ha xonat 2 te
 hāmyīnnīn'ax yīka' tihī', nūy
 pēnānā' ti'.

⁷ Hāpxip 'ohnāg 'īhā pexkox
 yōg nū'kutnā'ax xip, ha
 kuyānām xexka', ha pexkox
 yōg mō'kutnā'ax te Pet nuhuk,
 tu:

—'Ūpitnāy, nūy mōg
 mō'ka'ok! 'Āyok, nūy 'āk-nīhā
 xihip! Kaxīy.

Ha pipkup māg xap 2 te' yīy
 yāy ko'a'.

⁸ Ha nū'kutnā'ax te:
 —'Āxax mō'tat, tu 'āpata xax
 tat. Kaxīy.

Ha' tat, ha nū'kutnā'ax te:
 —Kap mō'tat tu mōyāy nīy,
 tuk pe mōg. Kaxīy.

⁹ Ha' pe' mōg, pa Pet te
 hāmpe'paxex, tu yāy koxuk hā'
 pēnā'ax pe'paxex.

¹⁰ Ha tik te xonat hā' yēn, tu'
 mōg, tu xonat nōy hā' yēn, ha
 pipkup mō'yīnnīn'ax yāy xōn,
 ha kōmēn kotit hā' mōg, ha
 nū'kutnā'ax te yāy xaxogāhā'.

¹¹ Ha Pet te hāmyūmmūg,
 'ap yōtkup'ah, tu:

—Topa te pexkox yōg
 nū'kutnā'ax nū'kutnāhā
 'ūghah, pu 'Enot yōg kanet
 kopak xut, ha 'Enot tek
 xūyāp-tup hok! 'Ap Yoneo
 yōg tikmū'ūn tek xok'ax
 pēnāp-tup'ah. Kaxīy.

¹² Tu ta' mōg, tu hāmpe'paxex,
 tu mōktu xupep Mānix pet tu',
 yā Yoām Mā'ak mūg tut, ha'

kuxa mām ka'ok xop xohix te yāy tu nū'nāhā', tu Topa pu hām'āktux pax, tu Pet pupi hām'āktux.

¹³ Ha Pet te hāptopa tu xānāhā', hu:

—Hāpxōn! Kaxīy.

Ha kaxxop hex 'āxet'ax Hone nūn,

¹⁴ tu Pet yīy'ax yūmmūg, tu kuxa hittup xexka', hu' mōg mō'ka'ok 'ūxape xop tu', tu:

Ya' xip Pet! Kaxīy.

¹⁵ Ha' kuxa mām ka'ok xop te:

—Āp-tox kummuk! 'Ap hamūn'ah! Kaxīy.

Pa Hone te:

—Hamūn! 'Āte' yīy'ax 'āpak! Kaxīy.

Tu xe' xuktux, ha' xape xop te:

—Ōhōm yā pexkox yōg nū'kutnā'ax, nōm te Pet pēnā max. Kaxīy.

¹⁶ Pāyā Pet te:

—Hāpxōn, hāpxōn! Kaxīy.

Tu xe:

—Hāpxōn! Kaxīy.

Ha hāpxōn, tu' pēnāhā', tu' yēy.

¹⁷ Ha Pet te' yīm nuhuk, tu:

—Āyīy hok, pu xonat xop nūn hok. Kaxīy.

Tu hām'āktux pu'uk, hu:

—Topa te hāpxopmā max, puk mūn xut. Mōg, Tiak pu hām'āktux, nūy kanet kopak xut 'āktux 'ūxape xop pu'. Kaxīy.

Tu' mōg, tu mōktu xupaha'.

¹⁸ Ha hāptup ha ta xonat xop te Pet xak kanet kopah, pāyā 'ap xip'ah, ha xonat xop kuxānōg, tu:

—Pi'yā' xip Pet? Kaxīy.

¹⁹ Ha 'Enot te' xat, pu tu Pet xax, ha' xak, pāyā 'a' pēnā'ah, yīy 'Enot gāy xexka', tu xonat xop mūg, tu' yīkopit, tu' kix kakixnāg, ha' xakix.

Ha 'Enot mōg, tu ta' mōg tu mōktu Xeyanet tu', tu 'āmniy xohix hā' nox xip.

'Enot xok

²⁰ Tu ta tu' gāy Tinok yōg tikmū'ūn tu', xix Xinōm yōg tikmū'ūn tu', hu 'ap hāpxop mōgāp-tup'ah. Ha nōm tikmū'ūn kuxānōg, tu' gāy kux xak, pu 'Enot te hāpxop xe mōgā'. Ha yāy tu nū'nāhā' 'Enot pet xexka kopah, tu 'Enot yōg kāmānat Manax yūmmūgāhā', pu 'Enot pu nōm tikmū'ūn pupi hām'āktux.

²¹ Hāptup nōy 'Ihā 'Enot te tik te' xat'ax yōg topixxax max mō'tat, tu' xat'ax yōg mīmpe' yūm'ax yīmū' yūm, nūy tu tikmū'ūn xat, tu hām'āktux tox, tu hām'āktux kux,

²² ha tikmū'ūn yīy ka'ok, tu:

—Topahnāg 'ūm yīy'ax putuk, 'ap tik yīy'ah. Kaxīy.

²³ Ha hāpxip 'ohnāg 'Ihā pexkox yōg nū'kutnā'ax te 'Enot kix, tu' pakutnāhā', ha puxō'ōy te' māhā', ha' xok, Topa 'āktux max 'ohnāg tu'.

²⁴ Ha' kuxa mām ka'ok xop mōg hāptox tu', tu Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ha tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah.

²⁵ Ha Maname xip Yenoyanēn tu', xix Xaot, tu' yōg hām'ax kux, tu' mōg, tu ta'

mōg tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu', tu Yoām Mā'ak mōgāhā'.

13

Maname xix Xaot te hāpkumep kōnāmāhā'

¹ 'Āntikit yōg kuxa mām ka'ok xop kopa' xip Topa pupi hām'āktux'ax xop, xix hāmyūmmūgā'ax xop. 'Ūxohix te: Maname', xix Xīmām Tapāyōg, xix Xinēn yōg Noxit, xix Xaot, xix Mānā'ēm. Hōmā 'Enot mūg tut te Mānā'ēm paha', ha 'Enot mūtik yāy tu tittap, tu' taknōy putuk, pāyā 'a' taknōy'ah.

² Hāptup 'ūm 'īhā nōm tik xop te Topa pu nūktettex, tu' kuxa te' yēy, tu' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux, ha Topa Koxuk te:

—'Āte Maname yāy kutnāhā, xix Xaot yāy kutnāhā', tu nōm xānāhā', pu tu hāpxopmā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux hāptox tu'. Kaxīy.

³ Ha' xohix te Topa pu hām'āktux, hu' xit hok, tu Maname putox yīmū' yīm xex, xix Xaot, tu hāptox tu mō'pok.

Tu Xip tu' tihī'

⁴ Topa Koxuk te mō Maname kutnāhā', xix Xaot, ha' mōg tu mōktu mōxaha kōmēn Xeneo tu', tu mīpkox hā' mōg, nōm mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, tu mōktu mōxaha hāmyīn yūm Xip tu',

⁵ tu ta' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Xanamīn tu', tu Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux Yoneo yōg Topa pet

kopah, ha Yoām Mā'ak te mō'nīynām.

⁶ Tu ta' mōg hāmyīn yūm tu', tu mōktu mōxaha kōmēn Pap tu'.

Ha Yoneo yōg tik yā' xut mīhīm, 'ūxuxet'ax Mayeyox, tu Topa pupi hām'āktux'ax putuk, pāyā mō'āmā'. 'A' max'ah Mayeyox.

⁷ Tu tik nōy mutik xip, 'āxet'ax Xet Paot, tu Xip yōg tikmū'ūn xat, tu hāmyūmmūg xexkah, tu Maname tu' xānāhā xix Xaot, nūy Topa yōg hām'āktux'ax 'āpax max.

⁸ Ha Mayeyox 'āxet'ax nōy 'Enip, ha tikmū'ūn yīy'ax hā: "Ūxut mīhīm," kaxīy. Tutep-tup nōg, tu Xet Paot xut putup, puyīy Topa yōg hām'āktux 'āpax hok.

⁹ Ha Xaot 'āxet'ax nōy yā Paot kamah, ha Topa Koxuk te' ka'ogāhā', yīy mīm pēnā ka'ok,

¹⁰ tu:

—'Āmūn yā Hāmgāyāgnāg yōg. 'Ākuxa kummuk, yā hāmmax hā 'āpuknōg. Xate koit pax. Topa te' yōg putat yok mīy, pāyā xate' kohe' mīy. Paxīp! 'Āhup!

¹¹ Hōnhā Topa te 'ākix, ha hāpxip kutōgnāg 'īhā xate hāmpēnā hok putup, tu 'āmnīy xohix hā māyōn 'ūm pēnāp-tup 'ohnāg. Kaxīy.

Ha hāpxip 'ohnāg 'īhā hāmpēnāmnok, tu' pa hok, tu tikmū'ūn xak, puyī' yīm hā' mōgā',

¹² Ha Xet Paot te Topa yōg hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', hu' kuxa yūm ka'ok

Yeyox kopah, tu Topa yōg hāmyūmmūgā'ax 'āpak, tu' yēy.

Tu hāpxexka Pixit yōg kōmēn Ātikit tu' tihī'

¹³ Ha kōmēn Pap tu' tihī', ha ta' mōg Paot xi' xape xop, tu mīpkox hā' mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Pānpit yōg kōmēn Pehek tu', tu mīpkox hā' mōg 'ūxeheh, pa Yoām Mā'ak te' nīm, tu putpu' mōg, tu mōktu' xupep Yenoyanēn tu'.

¹⁴ Ha ta' mōg Maname xix Paot, Pehek tu' pip, tu' mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Pixit yōg kōmēn Ātikit tu', tu Yoneo yōg Topa pet hā' mōxakux, nīt xap 'ihā', ha Yoneo xop yōg hāptup xe'e', ha' mām,

¹⁵ ha Yoneo yōg tik te Mōyyex yōg xat'ax mō'kupix, xix Topa pupi hām'āktux xop yōg tappet mō'kupix, tu mō'kupix kux, ha Topa pet yōg tik te' nōy xat, te:

—Ūgnōy xop, 'āyīy, nūy 'ōgnū hām'āktux hā tikmū'ūn ka'ogā'. Kaxīy.

¹⁶ Ha Paot tek-nīhā' xip, tu' yīm xix, pu' nōy tu: “Īy hok!” kaxīy. Tu hām'āktux, hu:

—'Iyaet yōg tihik, xik nōy xop, nōm te Topa xak, nōm kuxa te' yēy Topa keppah, 'ūg 'ūm 'āpax:

¹⁷ Hōmā hāmyāxatamuk punethok hā, 'Īyaet yōg Topa te mōnāyxop hittap yīmōgatux, tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xexkanāhā hāpxexka 'Eyit kopah, tu' puknōg yōg hāpxexka tu' mōy, tu yāy yōg ka'ok'ax hā' mōy.

¹⁸ Ha tikmū'ūn max 'ohnāg, pāyā hāmyāxatamuk te 40 hā Topa te hāpkummuk mīy'ax xop hā' tot, hām panip xexka tu nō'ātot, tu mō'nīynām, tu' nīm 'ohnāg,

¹⁹ tu' puknōg hep xop te 7 kix hāpxexka Kānā'āg kopah, tu' yōg hām pop, tu tikmū'ūn pu' hōm, pu tikmū'ūn mōkputox xohix pi'

²⁰ hāmyāxatamuk te 450 hā.

Ha hāmyāxatamuk te 450 nōg, ha Topa te tikmū'ūn pa te hāmyūmmūg ka'ok xop yīmōgatux, puyīy tikmū'ūn xat, xix Topa pupi hām'āktux'ax Xāmō'eo yāyikutnāhā, puyi' xat.

²¹ Pa tikmū'ūn te tik te' xat xexka xak, ha Topa te Xao yāyikutnāhā', yā Meyamīy yōg Kix kutok pit, ha' xexkanāhā', tu tikmū'ūn pu' hōm, ha hāmyāxatamuk te 40 hā Xao mūn te 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat.

²² Ha Xao xok, ha Topa te Namix yāyikutnāhā', puyīy tikmū'ūn xat, tu hām'āktux, hu: “Āte Namix putup pax, tuk kuxa hittup Yexe kutok pit hā. Yā' max. Āte' xat, ha' mīy.” kaxīy.

²³ Ha Namix mōkputox yā Yeyox, ha Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ūn ha nū'kutnāhā', pu tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'.

²⁴ Yoām nūn hāmāxap, tup-tox pix, tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix pu hām'āktux, hu: “Āpu, yāyhāhup, nūy hāpxop kummuk mīy kux,” kaxīy.

²⁵ Pāyā Yoām te hāpxopmā

kux, tu: “Tep kunāy tu hāmpē'āpaxex? 'Ak mūn yā Topa yōg hāmyāykutnā'ax'ah, pa' nōy tek pe' nūn putup, nōm 'ūm xexka xe'ēgnāg. 'Āte yāy kopaxux hāk yūm putup, nūy tu pataxax koa', pāyāk kutōgnāg, hu yāyhāhup.” Kaxīy.

²⁶ Yā Paot te xe:

—'Ūgnōy mūnōm xop, 'Amanām mōkputox, xix nōm nōy xop te Topa xak, nōm kuxa te' yēy Topa keppah: Topa te hām'āpak max'ax nū'kutnāhā 'āhah.

²⁷ Pāyā Yenoyanēn kopa tihi tikmū'ūn te hāmyūmmūg 'ohnāg, xi' yōg xexka xop, ha nit xap xohix 'ihā Topa pet ha' mōg, Yoneo xop yōg hāptup xe'e 'ihā' mōg, tu Topa yōg tappet mō'kupix'ax 'āpak, pāyā' yīpkox 'ohnāg, hu Yeyox putup nōg. Hōmā Topa pupi hām'āktux xop hittap te Yeyox xok'ax 'āktux, ha hōnhā Yoneo yōg tikmū'ūn gāy xop tep-tex, Topa yōg hām'āktux hittap hāp-tex.

²⁸ Yā' gāy nām Yeyox tu', tu Pinat tu' xak, pu Yeyox putex, pāyā Yeyox te hāpkummuk 'ūm mīy 'ohnāg.

²⁹ Ha hōmā, Yeyox mūg tut te nōm put 'ohnāg, 'ihā Topa pupi hām'āktux xop te Yeyox xūy'ax kax'āmi', tu tappet tu' kax'āmi', ha hōnhā Yoneo yōg tikmū'ūn te Yeyox putex mīpkupnix tu', Topa yōg hām'āktux hittap hāp-tex, ha mīpkupnix tu' xut, tu nō hāpkot.

³⁰ Pa Topa te' putpu' hīnnāhā',

³¹ ha 'āmñy xohix hā' mōg, ha' xape xop te' pēnāhā', nōm te hāmyāxatamuk 3 hā hāpkumep Yeyox mūtik, tu Ganinet tu' pīp hāmāxap, tu' nūn, tu nūktu Yenoyanēn tu', tu Yeyox putpu hi yā' pēnāhā', nūy tikmū'ūn nōy pu hām'āktux.

³² —Hak mū'āte hām'āpak max. 'ax xa nūnnāhā'. Hōmā Topa te yūmūg mōnāyxop pu hām'āktux xex,

³³ tu hōnhā' mīy Yeyox hīnnā'ax hā, ha hōmā Topa te hām'āktux xex, ha Topa yōg hām'āktux'ax kax'āmi 'ūktex yōg tappet 2 kopah, hu:

“Āmūn yā 'ūgkutok.

Hōnhā 'āte 'āmūn yāg kutok 'āktux.” Kaxīy.

³⁴ —Tu Yeyox kutox 'ohnāg 'āktux, tu putpu' hi 'āktux, hu:

“Hōmā 'āte Namix pu hām'āktux xex, nūy tu hāmmaxnā xe'ēgnāg.” Kaxīy.

³⁵ Tu xe hām'āktux, hu:

“Xatek hep kutox putup'ah, tu' tux hok puk hep kutox hok, 'ūgmūn yā 'ōg kāmānat max xe'ēgnāg hah.” Kaxīy.

³⁶ Tu xe:

—Ha Namix te Topa pu hāpxopmāhā', tu hāpxopmā kux, tu' xok, ha mōnāyxop mūtik nō hāpkot, hak-tox,

³⁷ pāyā Topa te Yeyox hīnnāhā putpu', 'ak-tox'ah.

³⁸ 'Ūnōy mūnōm xop, 'āte xa hāmyūmmūgāp-tup: Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāp-tup, tu Yeyox puxet hā' xaxogāp-tup, pu tu' kux.

39 Tikmũ'ün kuxa yũm ka'ok Yeyox kopah, puxix Topa nõm hãpkummuk mĩy'ax xaxogã', pu tu' kux. Mõyyex yõg xat'ax hittap pu'uk, tu hãpkummuk mĩy'ax 'ũm xaxogã' hok, pãyã Yeyox ka'ok.

40 'Õg pa mõxip! 'Ãyĩpkox pip, nũy Topa gãy'ax pẽnã hok, ha Topa tappet te:

41 "Nãy, xa hip, 'ãxop yĩxix kummuk xop, 'ãxop kuxa mãm 'ohnãg xop.

'Åpu 'ãkuxa yẽy, nũy yãy xaxogã', ha' kux.

Hõnhã 'ãte hãpxopmãp-tup, ha tik 'ũm te xa hãm'ãktux'ax, pãyã 'ãkuxa mãm 'ohnãg. 'Ūkux. Kaxĩy."

42 Tu hãm'ãktux kux, ha tikmũ'ün te Paot tu' xak, pu nit xap nõy 'ĩhã hãm'ãktux 'ũxeheh. Tu' mõg.

43 Ha Yoneo yõg tikmũ'ün punethok yĩpkox pip, xi' puknõg te Topa xak xop, nõm te Yoneo xop hã' mõxakux, tu Paot pe' mõg, xix Maname', nũy hãm'ãktux'ax 'ãpax, ha tikmũ'ün yũmmũgãhã', puyĩ' kuxa mãm ka'ok xe'ẽgnãg Yeyox kopah.

44 Ha nit xap nõy 'ĩhã kõmẽn 'Åtikit yõg tikmũ'ün xohix te yãy tu nũ'nãhã', nũy Topa te hãm'ãktux 'ãpax,

45 ha Yoneo xop te' xohix pẽnãhã', tu' yĩpkumĩy, tu Paot mãnõg, hu:

—Paot te mõ'ãmã', yã' kummuk. 'Ūxupax hok. Kaxĩy.

46 Pa Paot te hãm'ãktux ka'ok xix Maname', tu' yĩpkutuk 'ohnãg, tu:

—Hõmã Topa tek xat, hu: "Åpu, yõgnũ hãm'ãktux'ax 'ãktux Yoneo xop pu hãmãxap," kaxĩy. Pãyã 'ãyĩpkox 'ohnãg, tu 'ãkuxa hi xe'ẽgnãg putup nõg, yĩk mũg mõg hãmpuknõg xop hah, 'ũyĩy hãm'ãpak max'ax 'ãpax, nũy yĩpkox pi', nũy kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah.

47 'Ūgmũg xuxyã tek xat, hu: "Åte mõ'ãpok pu' puknõg xop pu hãm'yũmmũgã', xa' hit-tupmã', nũy nõm xop pu Topa yõg hãm'ãpak max'ax 'ãktux, xix hãpxexka xohix yõg xop pu hãm'ãktux, 'ũyĩy tikmũ'ün kuxa kummuk xit, nũy kuxa max tat 'ũyãnãn tu'," kaxĩy. 'Ūkux.

48 Ha' puknõg xop te hãm'ãpak, tu' kuxa hittup, tu Topa yõg hãm'ãktux 'ãktux max. Hõmã Topa te nõm yĩmõgatux, pu' kuxa tu mãm ka'ok Yeyox kopah, nũy hi xe'ẽgnãg mõ'kuma' mõg.

49 Ha Topa yõg hãm'ãktux'ax 'ãktux hãpxexka xohix tu',

50 pãyã Yoneo xop te Yoneo xexka xop xix 'ũn xexka xop pu hãm'ãktux, hu:

—'Åpu, tik kummuk xat, pu mõg hãptox tu'. Kaxĩy.

Ha 'ũn xop te Paot putup nõg, xix Maname', tu' xat, pu mõg hãptox tu'.

51 'Ūmõg, tu hãmnaq ha pataxax mõy, tuk-to'ok, pu hãpkõnõn nũnnãy, nũy Yoneo xop yõg hãpkummuk mĩy'ax 'ãktux. Tu' mõg, tu mõktu mõxaha kõmẽn 'Ikõn tu',

52 ha' kuxa mām ka'ok xop kuxa hittup xe'ēgnāg, yā Topa Koxuk te' ka'ogāhā'.

14

Tu 'Ikōn tu' tihī'

1 Tu kōmēn 'Ikōn tu' tihī', tu Topa pet hā' mō'nāhā', tu hām'āktux max, yīy Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xexka', xix Genex yōg puknōg xop xohix xexka kuxa mām ka'ok Yeyox kopah.

2 Pa Yoneo yōg tik 'ūm kuxa mām 'ohnāg, tu' kuxa mām xop putup nōg, hu' kummuk 'āktux 'ūpuknōg xop pu', nūy gāyā'.

3 Ha 'āmniy punethok hā' tihī', tu yūmūg xuxyā 'āktux, tu' xuxyā te hāmmaxnā 'āktux, yā hāpxe'e 'āktux, ha Yeyox te mō'pok xop yōg hām'āktux putup, hu' ka'ogāhā', puyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, pu tikmū'ūn xohix pēnā'.

4 Ha tikmū'ūn te hāmpe'panōm, 'āmānex nūn, ha topahnāg pet ha' yāg te: "Yoneo xop mūn max," kaxīy. Ha' yāg nōy te: "Hamūn'ah. Pāyā Yeyox yōg tik xop mūn max," kaxīy.

5 Ha' puknōg xop xix Yoneo xop xi' yōg xexka xop te mō'pok xop kummugāp-tup, tu mīkaxxap xexka hā' tux putup, nūy kix,

6 ha' xupak, tu nū'paha', tu mōktu mōxaha hāpxexka Nikōn yōg kōmen Nixtat tu', xix kōmēn Nep tu', xix hām yīmap tu',

7 tu Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux.

Tu kōmēn Nixtat xix kōmēn Nep tu' tihī'

8 Ha Nixtat kopa' xip tik 'ūm te hāpkumep 'ohnāg, ha hāmāxatamuk xohix hā' mōg 'ohnāg, 'ūhi'ax tox hā, yā' yūm ka'ok,

9 tu Paot yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' kuxa yūm ka'ok 'ūhittupmā'ax kopah, ha Paot te' pēnā ka'ok, tu' nōy kuxa yūm ka'ok pēnāhā',

10 tu' yīy ka'ok, tu:

—'Āk-nīhā xhip! Kaxīy.

Ha' yok, tuk-nīhā' xip mō'ka'ok, tu' mōg kōnāmāhā nōmhā, tu hāpkumep.

11 Ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tu' yīy ka'ok, tu hām'āktux Nikōn yīy'ax hā, hu:

—Yā topahnāg te mōxaha', tu tikmū'ūn mūtik yāy putuk! Kaxīy.

12 Tu Maname pu' mīy 'ūxuxet'ax nōy, hu: "Yop", xix Paot pu', hu: "Mēkot", hām'āktux punethok hah.

13 Ha topahnāg Yop yōg pet te kōmēn kunāpa' yūm, ha mūnūytut pit nūnnāhā', xix mīnnut max, tu hāmpe'paxex, hu: "Nōm tik 2 yā topahnāg, ha 'āte mūnūytut pit kix putup, nūy nōm topahnāg 2 pu mō'hap, nūy haxyā', nūy heyah Nixtat yōg tikmū'ūn mūtik," kaxīy.

14 Pa tik nōy te mō'pok xop pu' xuktux, ha' xupak, hu yāy tu topixxax pot, nūy kuxa hit-tup 'ohnāg 'āktux, tu tikmū'ūn ha' mōg, tu' yīy ka'ok, tu:

15 —'Āhup! Putep mūn mīy putup? 'Ak mūn yā Topa'ah, yāk mūn tihik, 'āxop putuk, tu hām'āpak max'ax ha xa'

nūnnāhā', xa 'ānīm hāpxop 'ūm 'āyīm hā' mīy, nūy heyah, xa Topa xe'ēgnāg xax, yā' hi xe'ēgnāg, nōm te hāmnōgnōy mīy, xix hahām, xix kōnāg xexka', xix hāpxop xohix kopa' pip.

¹⁶ Hōmā tikmū'ūn xop xohix te hāpxopmā xohix, 'ap Topa te' kuxyā'ah, pa' tux hok pu mīy, nūy yāy putat hā' mōg,

¹⁷ ha xa' nū'kutnāhā tehex, xayīy hāpxop ta nūnnāy 'āpet hah, nūy 'āxit, nūy 'ākuxa hitup. Kaxīy.

¹⁸ Ha Paot te Nixtat yōg tik xat hok, pu mō'hap hok yāy pu', xix Maname pu', nūy heyah.

¹⁹ Ha 'Ātikit yōg Yoneo xop nūn, xix 'Ikōn yōg xop, tu Nixtat yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, tu' gāyāhā Yeyox yōg mō'pok xop hā', ha tikmū'ūn te mīkaxxap xexka tux punethok, nūy Paot putex, ha hām tu' nāhā', tu' xok putūmnāg, ha tikmū'ūn te Paot hām manit ha' mōg, tu kōmēn kotit hā' xut, tuk-nāpa' mōg, tu hāmpē'paxex, hu: "Nōmhā' xok xe'e'," kaxīy.

²⁰ Pa' kuxa mām ka'ok xop te yāy tu nū'nāhā', tu Paot yīmap hā' pip, ha Paot yūm, tu' yok, tuk-nīhā' xip, tu' xupep putpu kōmēn tu', tu hāptup 'īhā Maname mūtik mōg, tu mōktu mōxaha Nep tu'.

Tu Xit xix 'Ātikit ha putpu' mōg

²¹ Tu Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ha Nep yōg tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ha

hām'āktux kux, ha putpu' mōg, tu mōktu mōxaha Nixtat tu', tu' mōg tu mōktu mōxaha 'Ikōn tu', tu' mōg, tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu'.

²² Tu hām'āktux xe'e', tu hāmyūmmūgāhā', puyī' ka'ogā', nūy kuxa mām mā ka'ok Yeyox kopah, ha hām'āktux, hu:

—Nōm xop te Yeyox pu yīpkox pip, puxi' xūy'ax hā' tot, 'īhā pekkox ha' mōg. Kaxīy.

²³ Ha Paot te tik pēnā max xop yīmōgatux, 'ūkuxa mām ka'ok xop xohix kopa' yīmōgatux, tu' xat, pu' nōy xop pēnā max, nūy tu xeh, ha Topa pu hām'āktux, hu' xit hok hā hām'āktux, tu' pēnā max xop pu:

—'Ākuxa mām ka'ok Topa kopah. Pūyā hōnhā Topa 'āmōgā', xix 'āpēnā', xix 'ānīm hok! Kaxīy.

²⁴ Tu ta' mōg, Pixit kotit hā' mōg, tu mōktu mōxaha Pānpit tu'.

²⁵ Tu' mōg, tu mōktu mōxaha Pehek tu', tu Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, tu' mōg, tu mōktu mōxaha 'Atat tu', tu hāpxopmāhā', tu yā' kux,

²⁶ tu mīpkox hā' mōg, nōm te kōnāg yīmū' mōg, ha mōktu mōxaha hāpxexka Xit yōg kōmēn 'Ātikit tu putpu', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg 'āktux, nūy kuxa mām ka'ok xop pu' xuktux. Hōmā 'Ātikit yōg kuxa mām ka'ok xop te Topa tu' xak, pu Paot pēnā max, xix Maname pēnā max, ha mō'pok, pu hām'āpak max'ax

'āktux kōmēn xohix tu', tu mōg tap, tu hāpxopmāhā', tu ta putpu' nūn 'ūxeheh.

²⁷ Ha 'Ātikit tu' mōxaha', tu kuxa mām ka'ok xop xānāhā', ha' nūn tu nūktu nū'nāhā', ha tik te hām'āktux, tu Topa yōg hāpxopmā'ax xohix 'āktux, tu Topa te' puknōg xop pu yāy yōg putat yok mīy 'āktux, tu' puknōg kuxa mām ka'ok Yeyox kopa 'āktux.

²⁸ Tu 'āmniy xohix hā' nox ti kuxa mām ka'ok xop mūtik 'Ātikit kopah.

15

Tu Kōmēn Yenoyanēn xop mūtik yāykotinnāhā'

¹ Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yonex yōg tikmū'ūn nūn, tu nūktu mōxaha 'Ātikit tu', tu nōy xop yūmmūgāhā', hu:

—'Āxop yā puknōg. 'Āpu, tik xop nāg xax mep 'ūyīmap, puyīy Topa 'āxop kuxa kum-muk xit, nūy 'ākuxa max tat 'ūyānān tu'. Mōyyex yōg xat'ax hittap te 'āxat, yīy hōmā xix hōnhā, hāmyāxatamuk xohix punethok hā, Yoneo tik xop xohix te' mīy, yā kaxxop pīt 'ihā' mīy. Kaxīy.

² Pa Paot xix Maname te:

—Kaxīy hok! 'Āmhok! Topa te' puknōg xop xat 'ohnāg, pu yāy xax xak. Kaxīy.

Tu hām'āktux hā' nōy yānān nām punethok, ha' kuxa mām ka'ok xop te Paot xix Maname yīmōgatux, tu mō'pok, xix 'Ātikit yōg nōy xop mō'pok, pu' mōg Yenoyanēn tu', nūy Yeyox yōg tik xop yīkopit, xix tik pēnā max xop yīkopit.

³ Tu ta' mōg, Penix kotit hā' mōg, xix Xāmānit kotit hā' mōg, tu' puknōg xop te Topa ha' mōg 'āktux, ha' kuxa mām xop xohix hittup xexka'.

⁴ Ha mōktu mōxaha Yeyoyanēn tu', ha' kuxa mām ka'ok xop hittup xexka kamah, xix Yeyox yōg mō'pok xop, xix tik pēnā max xop, ha Paot te Topa yōg hāpxopmā'ax 'āktux, Topa te hāpxopmā Paot hā, xix Maname hā, yī' xuktux.

⁵ Pa Paniye yōg kuxa mām ka'ok xop tek-nīhā' pip, tu:

—Topa te' xat, pu tik xop nāg xax yīmap mep. 'Āpu, hāmpuknōg yōg tik xop xax mep kutōgnāg, nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, puyīy Mōyyex yōg xat'ax hittap xohix pu' yīpkox pi'. Kaxīy.

⁶ Ha mō'pok xop, xix tik pēnā max xop nūn, tu nūktu nū'nāhā', nūy hāmpē tu pānōm.

⁷ Tu hām'āktux hā' nōy yānān nām, ha Pet tek-nīhā' xip, tu:

—'Ūkxape xop: Hōmā Topa tek yāyikutnāhā 'āxop kopah, 'āxop te' yūmmūg, ha mōgkutnāhā', 'ū hām'āpak max'ax 'āktux hāmpuknōg xop pu', ha' puknōg xop te hām'āpak, tu' yīpkox pip, tu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah.

⁸ Topa te tikmū'ūn xop kuxa yūmmūg, tu Topa Koxuk nū'kutnāhā' puknōg xop hah, 'ūgmūg putuk,

⁹ ha' puknōg xop te Yoneo yōg tikmū'ūn mūtik yāy putuk

Topa pu', tu' kuxa mām ka'ok
Yeyox kopah, ha Topa te' yōg
hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā',
pu tu' kux.

10 Tep tu 'ākuxa mām
'ohnāg Topa yōg hāpxopmā'ax
kopah? Mōyyex yōg xat'ax
xohix tox xexka', yūmūg'āte
yāy yūmmūgā hok, 'ap mīy
yūmmūg'ah, xix mōnāyxop
te' mīy hok kamah. Tep tu
'āxop te' puknōg xop xat, 'ihāg
mū'āte Mōyyex yōg xat'ax
xohix mīy hok? 'Ap max'ah
nūhu'.

11 Pāyā yūmūg xuxyā Yeyox
te' hok hā hāmmaxnāhā', tu
yūmūg kuxa kummuk xit, xi'
puknōg xop kuxa kummuk
xit kamah, nūy yānān tu'
kuxa max tat, yā yāy putuk.
Yūmūg xuxyā Yeyox te' hok
hā' yānān, nōm xop kuxa
mām ka'ok nōm kopah. Kaxīy.

12 Ha tik xop yīy 'ohnāg,
yīy Maname yōg hām'āktux'ax
'āpak, xix Paot yōg, ha Topa
te hāpxopmā xe'ēgnāg, puyī'
puknōg xop pēnā', ha tik
mō'pok'ax te' xuktux,

13 tu hām'āktux kux, ha Tiak
te:

—'Ūkxape xop, 'ūg'āpax:

14 Xīnām te xa hām'āktux,
hu: "Topa te' puknōg xop
mō'yāy xe'ēgnāg, tu 'ā'
hāmyūmmūgāhā hāmāxap,
tu nōm xop yīmōgatux
hāmpuknōg xop kopah, ha
yāyhā Topa yōg tikmū'ūn,"
kaxīy.

15 Hōmā tik hittap te Topa
pupi hām'āktux kamah, hu:

16-18 "Hōmā, hāmyāxatamuk
xohix 'ihā, Topa te
hām'āktux, hu:

'Hōmā 'āte mōnāyxop Namix
xexkanāhā',

ha' yōg tikmū'ūn tek xak,

ha hōnhāk nūn putup,

tu Namix mōkputox puxet

xexkanāp-tup, puyī'

hep xohix xop 'ūk xax,

ha 'āte nōm puknōg xop

mō'yāy xe'ēgnāg,

tu' nōy yāy, nūy yāy 'āxet'ax

mīy yōgnū tikmū'ūn,' "

kaxīy. 'Ūkux.

19 Ha Tiak te xe hām'āktux,
hu:

—'Āte 'āpekpaxex. Yā' max
hāmpuknōg xop kuxa mām
ka'ok xop te Yoneo yōg xat'ax
mīy hok, xix mōnāyxop yōg
hāpxopmā'ax tat hok kamah,
nūy kuxa mām puxehnāg
Yeyox kopah.

20 'Āpu, yūmū'āte tappet
kax'āmi' kuxa mām ka'ok xop
pu', nūy tu' xat hok, pu' mā
hok topa komut xop xit'ax,
xix xok xop 'ūm māy mūg tup-
tex mā hok, xix xokxop hep
'āta mā hok, xi' nōy hā' xupxet
hok.

21 Yā nit xap xohix
'ihā Yoneo xop te Mōyyex
yōg xat'ax mō'kupix Topa
pet kopah, tu Mōyyex te
hām'āktux 'āktux kōmēn xohix
kopah. Yā' puxi'. 'Ūkux. Kaxīy.

Tu tappet tu kax'āmi'

22 Ha mō'pok xop, xix tik
pēnā max xop, xi' kuxa mām
ka'ok xop xohix te Tiak yōg
hām'āktux'ax 'āpak, tup-tox
puxet, hu tik 2 yīmōgatux, pu
Paot xix Maname mūtik mōg,
tu 'Ātikit tu mō'pok, ha tik
2 'āxet'ax Yot Maxamax, xix

Xinax, ha' xape xop tep-tup pax, tu nôm pe'paxex max.

²³ Ha kax'âmi' kuxa mām ka'ok xop pu', tu tik hā mō tappet kutnāhā', ha tappet tu kax'âmi', hu:

“Yeyox yōg mō'pok xop xix tik pēnā max xop te 'āneo, 'ūkxape xop pu 'āneo, 'Ātikit yōg kuxa mām ka'ok xop, xix Xit yōg kuxa mām ka'ok xop, xix Xinix yōg kuxa mām ka'ok xop pu 'āneo.

²⁴ 'Ūgmū'āte' nōy xop yōg hām'āktux'ax 'āpak, nôm te nūnte' tihi', tu 'āhā' mōg, tu 'āxat, hu: “Āpu, tik xop xohix yāy xax mep kutōgnāg, pu Topa 'ākummuk mīy'ax xaxogā 'ūyānān tu', kaxīy. Ha 'ākuxa hittup 'ohnāg. 'Ak mū'āte nôm Yoneo tik xop mō'pok'ah, 'ak mūn te 'āxat'ah.

²⁵ Hu hōnhāk mū'āte xohix te tik 2 yīmōgatux, pu xa mō'pok, ha Paot, xix Maname mūtik mōg. 'Āxohix te Paot putup pax, xix Maname', tu nôm pe'paxex max.

²⁶ Yā' hi Yeyox tu', yā yāy xuxyā', yīy xe yāy yōg'ah. Yeyox te' xat, pu mōg, ha' mōg, 'ok pe' hi', 'ok pe' xok.

²⁷ Hak mū'āte Xinax mō'pok, xix Yot, ha xa' xohix hāmyūmmūgāp-tup.

²⁸ Ha Topa Koxuk te 'āxat hāmāxap, hak-nāy tuk mū'āte, hu:

²⁹ 'Ūmā hok topa komut xop xit'ax, xix xokxop 'ūm māy mūg tup-tex mā hok, xix xokxop hep 'āta mā hok, tu 'ānōy hā xupxet hok. Puxi', yā' max. Ha' kux.” Kaxīy.

³⁰ Ha ta' mōg tik xop, tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu', ha' kuxa mām ka'ok xop te yāy tu nū'nāhā', nūy mō'pok yōg tappet mō'kupix,

³¹ tu mō'kupix kux, ha' kuxa hittup xexka'.

³² Ha Yot xix Xinax yā Topa pupi hām'āktux xe'e', tu' xape xop ka'ogāhā'.

³³ 'Āmnīy kutōgnāg 'īhā' tihi', tu putpu' mōg, tu mōktu mōxaha Yenoyanēn tu'.

³⁴ Pa Xinax mōg'ah, tu' nox xip 'Ātikit tu'.

³⁵ Ha Paot xip 'Ātikit tu', xix Maname', tu' nox tihi', tu hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, 'ūnōy xop mūtik.

Paot xix Maname te yāy xatat

³⁶ Ha 'āmnīy punethok nōg, ha Paot te Maname pu hām'āktux, hu:

—Āpu, yūmū mōg putpu', nūy xape xop xohix pēnā', nūy kōmēn xohix kopa' pēnā', nūy Topa yōg hām'āktux'ax xe 'āktux. Kaxīy.

³⁷ Ha Maname te Yoām Mā'ak mōgāp-tup,

³⁸ pa Paot tep-tup nōg. Hōmā Yoām Mā'ak te' nīm Pānit tu', tu hāpxopmā 'ohnāg.

³⁹ Ha Paot te hām'āktux hā' nōy yānān Maname mūtik, tu' gāy, ha Maname gāy, tu yāy xatat, ha Maname te Yoām Mā'ak mōgāhā', tu' mōg, tu mīpkox hā' mōg, nôm te kōnāg xexka yīmū' mōg, tu mōktu mōxaha hāmyīn yūm 'āxet'ax Xip tu'.

40 Pa Paot te Xinax yāykutnāhā pu mōg, ha' nōy xop te:

—Pūyā Topa 'āmūtik mōg. Kaxīy.

41 Ha' mōg, tu Xit kotit hā' mōg, xix Xinit kotit hā' mōg, tu' kuxa mām xop ka'ogāhā'.

16

Tīmōn te Paot mūtik mōg, xix Xinax

1 Tu' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Nep tu', xix kōmēn Nixtat tu', ha tik 'ūm xip, 'ūxuxet'ax Tīmōn, tu' kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, tu' mūg tut Yoneo hex, pāyā' tak Genex yōg, tu Yoneo xop hā' puknōg.

2 Ha Nixtat tu' pip xape xop te Tīmōn putup pax, xix 'Ikōn yōg xop te',

3 ha Paot te' mōgāp-tup yāy mūtik, hu' nōy yāy xax yīmap xak kutōgnāg, nūy Yoneo xop gāyā hok, yā' xohix te Tīmōn mūg tak yā' puknōg yūmmūg.

4 Ha ta' mōg kōmēn tu', tu Yeyox yōg mō'pok xop, xix Yenoyanēn yōg tik pēnā max xop pupi hāmyūmmūgāhā', tu' xape xop pu hāmyūmmūgāhā',

5 Ha' xape xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, 'ihā' xohix nōy nā' mōg.

Tik xop te kōmēn Tonot ha' mōg

6 Ha ta' mōg, tu mōktu hāpxexka Pinik kotit hā' mōg, xix hāpxexka Ganax kotit hā' mōg, ha Topa Koxuk te hām'āktux xat hok, hu:

—'Ax yōg kōmēn kopa hām'āktux hok! Kaxīy.

7 Ha ta' mōg, tu mōktu mōxaha Mīy tu', tu' mōg putup Mitīn tu', pa Yeyox Koxuk te' xat hok, pu mōg hok.

8 'Ap mōg'ah, tu Mīy hā' yēn hā' mōg, tu mōktu Tonot tu' mōxaha'.

9 Ha 'āmnīy hā Paot te yāy koxuk hā hāpxexka Māxenōn yōg tik pēnāhā', hak-nīhā' xip, tu Paot tu' xak, hu:

—Mā! Māxenōn tu' 'ānū', nūy mōy 'ūgmūg nīynām. Kaxīy.

10 Hāpxip 'ohnāg 'ihā Paot koxuk te' pēnā kux, hak mūg mōg putup Māxenōn tu', tu hāmpē'paxex, hu: “Topa tek mūg xānāhā', 'ū Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux Māxenōn yōg tikmū'ūn pu',” kaxīy. (Hak mūn Nok te kax'āmi'.)

Tu kōmēn Pinio tu' tihi'

11 Tuk mūg pip Tonot kopah, tuk mūg mōg mīpkox hā, kōnāg xexka yīmū' mōg, tu mōktu hāmyīn yūm 'āxet'ax Xāmōtanax tu' mōxaha'. Hāptup 'ihāg mūg mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Nēyap tu'.

12 Tuk mūg mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Māxenōn yōg kōmēn te māxap Pinio tu', ha' yōg gohet yā hāpxexka Hōm yōg, ha 'āmnīy punethok hak mūg tihi Pinio kopah.

13 Tu nit xap 'ihāk mūg mōg kōmēn kunāpa', tu Topa yōg hām'āktux'ax pet xak, nūy Topa pu hām'āktux, 'ihā kōnāgkox tu' mōxaha', hu kōnāg kux tuk mūg mām, ha

'ün pip, hak mü'âte 'ün mütik hām'āktux.

¹⁴ Ha kōmēn Tittit yōg 'ün xip, tu topixxax max hāmenex, 'ūxuxet'ax Nit, tu Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa keppah, tu Yeyox hām'āpak max'ax 'āpak, ha Topa te' kuxa tupmāhā', yīy Paot yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox xip,

¹⁵ hap-tox pix, xi' xape xop 'ūpet kopa tihī' xop putox pix, ha' xak, hu:

—Ūgkuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, yīy 'ūkpet ha mōg, nūy nox pi'. Kaxīy.

Hak mūg mōg Nit pet hah.

Tu kanet kopa' tihī kōmēn Pinio tu'

¹⁶ 'Āmnīy kutōgnāg nōg, 'ihāk mūg mōg Topa pet hah, ha' mīm hex te putat hā' nūn, tu yāmīy pupi hām'āktux, tu hāpxopmā'ax pēnā hok 'āktux, tu hām'āktux hā tayūmak xexka pop, tu tik xop 'ūm pu' popmāhā', tu nōm tik xop pu' hok hā' hām.

¹⁷ Tu Paot pe' mōg, xik mūg pe' mōg, tu' yīy ka'ok, hu:

—Nū tik xop te Topa xe'ēgnāg hā kāmānat, hu xa hāmyūmmūgāp-tup, nūy Topa yōg putat hā 'āmōgā'. Kaxīy.

¹⁸ Tu xe hām'āktux hā kaxīy, 'āmnīy xohix hā' xuktux, ha hām'āktux kux 'ohnāg, yīy Paot gāy, tu' yōkānām, tu yāmīy kummuk mānōg, hu:

—Hōmā Yeyox te yāmīy kummuk mōy tikmū'ün kopah, tu' mōg pexkox tu', tuk mū'ā yāy 'āxet'ax hōm, pu yāmīy kummuk mōy, hu 'āte

'āxat, hu: 'Āpep, nūy mīm hex 'āpe' nīm. Kaxīy.

Ha' nīm, tu' mōg xupaha'.

¹⁹ Pa tik xop nōy te mīm yōg tayūmak xak, hu' gāy xexkah, tu Paot mūg, xix Xinax, tu' xexka xop keppa' mōgāhā', ha' xexka xop te kōmēn yōg hāmnuknōg tu' pip,

²⁰ ha tik xop gāy, tu' kupex, hu:

—Nū tik yā Yōneo yōg xop, tu kōmēn Pinio yōg tikmū'ün gāyāhā', tu hāpxopmā kummuk yūmmūgāhā',

²¹ ha Hōm yōg gohet te nōm hāpxopmā'ax putup nōg, tu' xat hok, 'ū mīy hok, hak mü'āte Hōm yōg tikmū'ün. Kaxīy.

²² Ha tikmū'ün te yāy tu nū'nāhā', tup-tox puxet, nūy Paot kix, xix Xinax kix, ha kōmēn yōg xexka xop te tik yōg topixxax koxip, tu' mōy, tu' xat, pu kix mīm mūnāg hā.

²³ Tu' kix kakixnāg, tu kanet ha' mōgāhā', tu kanet yōg xonat xat, hu:

—Pēnā ka'ok, pu tu xupa hok! Kaxīy.

²⁴ Ha hām'āpak, tu kanet hā mō'tat, tu' kopa tigāhā', tu' xex, tu tik kup hīy mīm ka'ax tu', ha' mōg 'ohnāg, tu' pip.

²⁵ Ha 'āmnīy kote 'ihā Paot xix Xinax te Topa pu hām'āktux, tuk-tex, nūy Topa 'āktux max, ha kanet kopa' pip tikmū'ün te' xupak.

²⁶ Hāpxip kutōgnāg 'ihā hām yāy nuhuk nām, ha mīptut yōg hāpkopa mīkaxxap nuhut, ha mō'yīnnīn'ax te yāy xōn, ha tikmū'ün te kanet kopa' pip,

ha' hīy'ax koa', nōm te kanet kopa' xup, ha' mōxaha'.

²⁷ Ha kanet yōg xonat te yāy koxak, tu kanet mō'yīnnā'ax pēnāhā', pa yāy xōn, ha xonat te hāmpē'paxex, hu: "Yā' xohix nū'paha!" Kaxīy. Hu yāy putex putup mīkax xexka hā,

²⁸ pa Paot yīy ka'ok, tu:

—Yāy xuhmīy hok! Yāg mūg xohi' pip! Kaxīy.

²⁹ Ha' nōy te:

—Kuyānām paxnū'. Kaxīy.

Tu mō'nāhā', tu kuxānōg, tu yāy puxu'uxnām, tu' kopaxux hā' nāhā' Paot keppah, xix Xinax keppah,

³⁰ tu' yok, tuk-nīhā' xip, tu hāpkopa' mōy, tu:

—Ūgnōy, 'āte putep mīy'ax, puyīy Topa 'ūgkuxa kummuk xit, nūy 'ātu' gāy hok? Kaxīy.

³¹ Ha Paot xix Xinax te:

—'Ākuxa yūm ka'ok 'ūgmūg xuxyā Yeyox kopah, puxix Topa 'ākuxa kummuk xit, nūy yānān tu 'ākuxa max tat, 'āmūn, xix 'āxape te 'āpet kopa' pip. Kaxīy.

³² Ha tik xop te Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux kanet yōg xonat pu', xix' xape xop pu'.

³³ 'Āmnīy kote 'īhā' xonat te' nōy yōg kayax pix, ha Paot xix Xinax te xonat putox pix, xi' xape xop, nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah.

³⁴ Ha xonat te yāy pet ha' mōgāhā', tu hāpxop pop nūn, ha' māhā', ha xonat kuxa yūm ka'ok Topa kopah, xi' xape xop kamah, hu' kuxa hittup.

³⁵ Hāptup ha ta Hōm yōg xexka xop te' xat, hu:

—Kanet kopa' mōy tik 2, pu mōg, tu nūmān. Kaxīy.

³⁶ Ha xonat te Paot pu hām'āktux, hu:

—Tik xexka xop te 'āmōy putup, ha 'ānūpap-tup, hu mōy, xa 'ākuxa mām. Kaxīy.

³⁷ Pa Paot te:

—'Āmhok! Kaxīy hok! Hōmā tik tek mūg kix kakixnāg, ha kōmēn Pinio yōg tikmū'ūn te' pēnāhā'. Hak mūg yīkopit 'ohnāg, tuk mū yōg hāpxopmā'ax kopit, 'okpak mūg hāpxexka Hōm yōg tihik, ha kanet kopak mūg tigāhā', yā hōnhā nūmān yāy xaptop tu! 'Āmhok! 'Ak mūg mōg putup'ah. 'Āpu, tik xānā', pu nū', pu nūy 'ūgmūg mōy kanet kopah, nūy hāptopak mūg mōgā'. Kaxīy.

³⁸ Ha xonat xop te Hōm yōg xexka xop pu hām'āktux, ha' xexka xop kuxānōg, Paot xix Xinax yā hāpxexka Hōm yōg tik hah.

³⁹ Ha' nūn, tu tik 2 pu hām'āktux, hu:

—'Āgāy hok 'ātu'. 'Āte nūktu yāyhāhup hok'ah. Kaxīy.

Tu kanet kopa' mōy, tu ta' mōg, tu kōmēn kunāpa' mōgāhā', tu:

—'Āmōg. Kaxīy.

⁴⁰ Ha' mōg, tu Nit pet ha' mōg, tu' xape xop mō'nīynām, tu' mōg.

17

Tu kōmēn Texanōn tu' tihī'

¹ Tu ta' mōg, kōmēn 'Āppip kotit hā' mōg, xix kōmēn 'Aponōn kotit hā' mōg, tu

mōktu mōxaha kōmēn Texanōn tu', ha Yoneo yōg Topa pet yūm,

² ha nit xap yā Yoneo yōg hāptup xe'e', yīy nit xap xohix 'īhā Paot te Yoneo yōg Topa pet ha' mōg, hu hōnhā' mōg, tu nit xap

³ 'īhā hām'āktux hā' nōy kutnāhā'. Kaxīy.

⁴ Ha tik 'ūm te:

—Hamūn! Kaxīy.

Hu Paot xix Xinax mūtik yāy kotīnnāhā', ha Genex yōg puknōg xop te Topa xak, xix 'ūn xexka xop, tu nōm tik mūtik yāy kotīnnāhā'.

⁵ Pa Yoneo xop te' yīpkumīy, tu tik kummuk yīmōgatux, nōm hām hok xop, tu hāpkute'ex kummuk pax, 'ap max'ah, tu kōmēn xohix kopa hāpkummugāhā', tu kōmēn xohix gāyāhā', tu Paot xak xix Xinax, hu Yaxām pet hā' mōxakux.

⁶ Pāyā 'ap ti'ah, yīy Yaxām mūg, tu' xut yāy pet kopah, tu' xape xop mōy kamah, tu kōmēn yōg xexka xop keppa' mōgāhā', tu:

—Nū tik te hām xexka xohix tu hāpkummugāhā', tu nūktu nūn kamah,

⁷ tu Yaxām pet kopa' tihī', ha' xohix te hāpxexka Hōm yōg Xex putup pax, pa tik xop kummuk te hāpkummuk yūmmūgāhā', hu: “Hōm yōg Xex tek mūg xat 'ohnāg. Yā Yeyox tek mūg xat xe'ēgnāg! Kaxīy.”

⁸ Ha Texanōn yōg tikmū'ūn te hām'āpak, xix kōmēn yōg xexka xop, hu' gāy,

⁹ tu tayūmak xak Yaxām tu hāmāxap, xi' nōy xop tu', puyīy Paot xix Xinax mōy, puyīy kōmēn Texanōn nīm. Ha pago, tu nū'paha'.

Tu kōmēn Menet tu' tihī'

¹⁰ Ha 'āmniy hā' kuxa mām ka'ok xop te Paot xix Xinax mōgāhā', tu' mōg tu moktu mōxaha kōmēn Menet tu', tu Yoneo yōg Topa pet hā' mōxakux.

¹¹ Ha Menet yōg Yoneo xop te hāmyok mīy, pa Texanōn yōg xop te hāpkohe' mīy. Yā Menet yōg tikmū'ūn te Topa yōg tappet mō'kupix nām, puyīy Paot yōg hām'āktux kopit, nūy hāmyūmmūg, nūy hāpxe'e yūmmūg.

¹² Hū Menet yōg tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, xix Genex yōg 'ūn xexka xop, xix tik xop.

¹³ Ha Paot te hām'āpak max'ax 'āktux, ha Texanōn yōg Yoneo xop te hām'āpak, hu' gāy, tu' nūn, tu nūktu tikmū'ūn gāyāhā'.

¹⁴ Ha' xape xop te Paot xut, tu:

—Mōg, mōg, pu 'āp-tex hok! Kaxīy.

Ha' mōg, kōnāg xexka ha' mōg, pāyā Xinax nox xip, xix Tīmōn, tu Menet kopa' tihī'.

¹⁵ Ha nōm xape xop te Paot mōgāhā' kōmēn xexka 'Atēn tu', tu putpu' mōg Menet tu', tu Paot pupi hām'āktux, nūy Xinax xānā', xix Tīmōn, pu kōmēn 'Atēn tu' mōg mō'ka'ok.

Tu kōmēn 'Atēn tu' xip

¹⁶ Ha Paot te 'Atēn tu tik 2 hip, tu kōmēn xexka pēnāhā', tu topahnāg komut pēnāhā',

ha nôm komut yîm hã' mÿy, nÿy heyah, ha kômên nÿ'xip nôm hãpxop hã, yÿy Paot kuxa hittup 'ohnäg.

17 Tu' mōg Yoneo yōg Topa pet hah, nÿy Yoneo xop mütik hãm'äktux hã' nōy yānān nām, xix nôm xop te Topa xak xop mütik hãm'äktux hã' nōy yānān. Tu nāpet ha' mōg kamah, ha 'ämnÿy xohix hã hãm'äktux hã' nōy yānān 'Atēn yōg tikmũ'ün mütik.

18 Tu hãm'äktux, tu hãmÿümmũg'ax xop 'äxet'ax 'Epikoneo xop mütik hãm'äktux, xix 'Extox xop mütik hãm'äktux hã' nōy yānān, ha' yāg te' yīkopit, hu:

—Kāy te hãm'äktux punethok. Putep mün 'äktux putup? Kaxÿy.

Ha' yāg nōy te' yānān, hu:

—Tute topahnäg puknōg 'äktux. Kaxÿy.

Ha Paot te Yeyox 'äktux, tu Yeyox putpu' hi 'äktux.

19 Ha tik xop te hãmÿümmũg te Paot yîm mũg, tu 'Axenop yōg hãmÿümmũg xop ha' mōgāhã', pu hãm'äktux'ax 'āpax, tu' yīkopit, hu: koneo xop mütik hãm'äktux, xix 'Extox xop mütik hãm'äktux hã' nōy yānān, ha' yāg te' yīkopit, hu:

—Kāy te hãm'äktux punethok. Putep mün 'äktux putup? Kaxÿy.

Ha' yāg nōy te'

—'Ok hãmÿümmũg'ax tup nūhũ xate hãmÿümmũgāhã'?

20 'Āpu, 'āyÿy, tu hãmÿümmũg'ax xakix'ax xat, tu' pip'ax 'üm puknōg 'äktux, nÿy 'ügmũ yümmũgā'. Kaxÿy.

21 Yã 'Atēn yōg tikmũ'ün hãm hok, xix puknōg xop te kômên kopa' tih' hãm 'ohnäg, pa hãm'āpak pax, nÿy tu xe' xuktux, tu 'ämnÿy xohix hã hãm'āpak tup 'āpak, xi' xe' xuktux.

22 Ha Paot te hãm'äktux, ha 'Anenop xop te Paot xakot, ha Paot te:

—'Atēn yōg tikmũ'ün: 'Āxop te 'ōg topahnäg komut xop xohix xak.

23 'Āte hãpkumep, tu topahnäg komut punethok pēnāhã', nôm mÿy nÿy heyah, ha 'āte topahnäg yōg mīmpe pēnāhã', ha tikmũ'ün te topahnäg pu hãpxop 'üm hōm, tu mīmpe yīmũ' xix, ha tik 'üm te mīmpe yīmũ' kax'āmi', hu: "Nūhũ topa puknōg pu'," kaxÿy. 'Āte xa nôm puknōg 'äktux putup.

24 —Topa xe'ēgnäg te hãm xexka mÿy, xix hãpxop xohix mÿy, hu pexkox xix hahām xat. 'A' pet mÿy xak'ah tikmũ'ün yîm hã. Yã mÿptut kopa ti 'ohnäg. 'Ūxexka xe'ēgnäg Topah.

25 Tu hãpxop 'üm xak 'ohnäg, yã hãpxop xohix mÿy, nÿy tikmũ'ün pu' xit xut popmāhã', xi' hi'ax, xix hãpxop xohix yã' hok popmāhã'.

26 Tu tik puxet mÿy hãmāxap, tu nôm hã' mÿy tikmũ'ün xohix, xi' hep xohix, pu yōg hãm tu 'āti', ha Topa te tikmũ'ün pu hãm 'üm hã' xakux'ax xat, xix hãm 'üm hã' xat, pu mōg hãpxexka pu kopa 'āti'.

27 Puyīy tikmū'ūn Topa xax, nūy xipi', pāyā tikmū'ūn yīka hā Topa xip.

28 Hōmā 'ōgnū tik te hāmyūmmūg te kax'āmi', hu: "Topa hā yūmū'āte' xit xut, xix yūmūg mōg, xix yūmūg tihi'," kaxīy. Ha' nōy te: "Yūmū'ā Topa hā kutok xe'e'," kaxīy.

29 Hamūn, yūmū'ā Topa hā kutok, hu hāmpē'āpaxex hok, hu: "Topa te pipkup yānām putuk," kaxīy. Xix hāmpē'āpaxex hok, hu: "Topa te mīkaxxap putuk," kaxīy. 'Āmhok. Tik 'ūm te Topa xe'e mīy'ohnāg.

30 Hōmā tikmū'ūn te hāmyūmmūg'ah, ha Topa te nōā'tot, pa nōmhā Topa te' xat, xa yāyhāhup, tu hāpkummuk mīy kux, pu Topa 'āxop yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux.

31 Yā Topa pa te hāmyūmmūg, tu hāptup puxet yāyutnāhā', 'ihā' tute hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit putup, tu tik te hāmyok mīy hā' kopit putup, tu Yeyox yāyutnāhā, pu tu kopit, ha' putpu nōm hīnnāhā', nūy tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgā'. Kaxīy.

32 Ha tikmū'ūn te' xupak, ha' yāg te:

—Putep te hām'āktux? 'Ūxok, tu putpu' hi'?" Kaxīy.

Tu' yīxix kummuk. Ha' yāg nōy te:

—Yā' max. Hāptup 'ūm nōy 'ihā xe xa 'āpak putup. Kaxīy.

33 Ha Paot mōg,

34 pāyā tik 'ūm kuxa mām ka'ok, 'ūxohix te: 'Axenop yōg

Nionīy, xix 'ūn Nām, xi' nōy xop kuxa mām ka'ok.

18

Tu kōmēn Konīn tu' tihi'

1 Ha Paot te 'Atēn tu' xip, tu ta' mōg, tu mōktu xupep kōmēn Konīn tu'.

2 Ha Pō'ōn yōg Yoneo xip, 'āxet'ax 'Ak, xi' xetut Pinixit, tu hāpxexka 'Itat tu' tihi', tu hāpxip kutōgnāg nūn. Hōmā hāpxexka Hōm yōg tik te tikmū'ūn xat'ax Kanao Xex te Yoneo xop nūmāhā', ha hōnhā Paot mōg 'Ak hah, xi' xetut hah.

3 Ha Paot xix 'Ak te yīmāgkox xexka mīy hā' hām, tu topixxax ka'ok hā' mīy, tu' nōmēnex, tu tayūmak pop, ha Paot te 'Ak mūtik tihi'.

4 Ha nit xap xohix 'ihā Paot mōg Yoneo yōg Topa pet hah, tu hām'āktux hā' nōy yānān nām Yoneo xop mūtik, xix Genex yōg xop mūtik hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā'.

5 Ha Xinax xix Tīmōn te Māxenōn tu' tihi', tu' nūn, tu nūktu mōxaha Konīn tu', 'ihā Paot te hām'āktux Yoneo xop pu', hu:

—Yeyox yā Kunnix, yā Topa te' yāyutnāhā'. Kaxīy.

6 Pa tikmū'ūn tep-tup nōg, tu' yīpkox 'ohnāg, tu' māmōg, tu Yeyox 'āktux kummuk, yīy Paot te yā yōg topixxax kuto'ok, tu:

—Topa te 'ōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy hāpkummuk mīy'ax hā' yānān. Kaxīy.

Tu xe hām'āktux, hu:

—Xate Topa yōg putat yok max putup nōg. 'Ak yāy

kuxop'ah, huk mōg Yoneo xop hā' puknōg xop hah. Kaxīy.

7 Tu' mōg Tix Yox pet hah, ha Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa keppah, yā yāy pet te Yoneo yōg Topa pet yīka' yūm.

8 Ha Kinix te Topa pet yōg xop xat, tu' kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, xi' xape xop kamah, ha Konīn yōg tikmū'ūn punethok te Paot yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' kuxa mām ka'ok, hap-tox pix.

9 Ha 'āmnīy koxtap 'ihā Yeyox te Paot pu hām'āktux, ha Paot te yāy koxuk hā' xupak, yīy:

—Ākuxānōg hok, xix yāy xaptop hok.

10 Yā 'āmūtik 'ūktihi', tu 'āpēnānāg xip, pu tik 'ūm 'āmūy hok. Yā yōgnū tikmū'ūn punethok pip nū kōmēn tu'. Kaxīy.

11 Ha' xip hāmyāxatamuk puxet xi' xahi', tu Topa yōg hām'āktux'ax yūmmūgāhā Konīn yōg tikmū'ūn pu'.

12 Ha Gat te hāpxexka Genex yōg tikmū'ūn xat, ha Yoneo xop te yāy tu nū'nāhā', nūy Paot kupeh, tu' mūg, tu' mōgāhā kōmēn yōg xexka xop keppah, nōm xop pa te hāmyūmmūg keppah, puyī' yīkopit.

13 Ha' kupex, hu:

—Kāy te Topa xak'ax yūmmūgāhā tikmū'ūn pu', pāyā tik te yūmūg xat te' xat hok, kāy te hāmyūmmūgā kummuk hah. Kaxīy.

14 Ha Paot te' yīkox xix, 'ūyīy putup tu', pāyā Gat te hām'āktux Yoneo xop pu', hu:

—Nāy. 'Ok pe kāy tep-tex, 'ok pe nō xupxet, kopxi' kopit,

15 pāyā 'āxop yīy'ax 'āte yūmmūg'ah, xix 'ōg xat'ax puknōg 'āte kama yūmmūg'ah, xi' xuxet'ax 'ūm 'āte' yūmmūg'ah. 'Ak kopit putup'ah 'āte'. Kaxīy.

16 Tu papuk hāpxupmāhā', ha' mōg, tu' gāy.

17 Ha' xohix te Topa pet xop xat'ax Xox mūg, tu' kix Gat keppah, pāyā Gat te' pēnā hok, tu nūpe mō'kep, tu nūpe mō'kut.

Tu kōmēn 'Ātikit tu putpu' mōg

18 Ha 'āmnīy xohix nōg, 'ihā Paot te mīpkox hā' mōg, nōm te kōnāg yīmū' mōg, ha mōktu xupep hāpxexka Xit tu', ha Pinixit xix 'Ak te nūmūtik mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Xēnkenex tu', ha Paot te' xe mep, tu' xut xok nām, Topa pu hām'āktux xex tu'.

19 Tu' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn 'Ep tu', tu Pinixit xix 'Ak nīm, tu' mōg Yoneo yōg Topa pet hah, tu hām'āktux hā' nōy yānān Yoneo xop mūtik.

20 Tu' mōg putup, pa Yoneo xop te:

—Nāy! 'Āmōg hok! Kaxīy.

21 Pāyā' mōg putup, hu:

—Topa tek putup, kopxix putpu 'āhāk nū'. Kaxīy.

Tu mīpkox hā' mōg.

22 tu mōktu xupep kōmēn Xeyanet tu', ha' mōg kuxa

mām ka'ok xop hah, tu' mōg,
tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu',

²³ tu 'āmnīy punethok hā'
tīhi', tu' mōg, tu hāpxexka
Ganax kotit hā' mōg, xix Pinik
kotit hā' mōg, tu' kuxa mām
ka'ok xop ka'ogāhā'.

'Apot te kōmēn 'Ep tu' xip

²⁴ Ha kōmēn xexka
'Anexānit yōg Yoneo pit nūn
kōmēn 'Ep tu', 'ūxuxet'ax 'Apot,
tute Topa yōg hām'āktux'ax
'āktux max, tu Topa yōg
tappet hittap yūmmūg xe'e'.

²⁵ Tu Topa yōg putat
yūmmūg, tu' hittup, tu
Yeyox 'āktux, tu Topa yōg
hāmyūmmūg'ax yūmmūgāhā',
pa Yoām puxet yōg putox
pix'ax yūmmūg, tup-tox
pix'ax nōy yūmmūg'ah, 'ūp-tox
pix nūy Yeyox yā yāy xuxyā
'āktux yūmmūg'ah.

²⁶ Tu hām'āktux, tu' yīpkutuk
'ohnāg Yoneo yōg Topa pet
kopah, ha Pinixit xix 'Ak te'
xupak, tu yāy pet ha' mōgāhā',
nūy Topa yōg putat yūmmūgā
xe'e'.

²⁷ Ha 'Apot te hāpxexka
Genex tu' mōg putup, ha
'Ep yōg kuxa mām ka'ok
xop te mō'nīynām, tu tappet
kaxāmi Genex yōg kuxa mām
ka'ok xop pu', puyī' nū'
nūnānām yāy nōy putuk. Ha'
mōg, tu mōktu xupep Genex
tu', tu nōm xop mō'nīynām
punethok 'ūyānān tu', tu
hāmyūmmūgāhā', tu' ka'ok, tu'
nōy xop ka'ogāhā', ha Topa te
hāmmaxnāhā'.

²⁸ Ha Yoneo xop mūtik
hām'āktux hā' nōy yānān nām,
tu Topa yōg tappet hā Yeyox
yā Kunnix 'āktux, tu Topa

te nōm yāy kutnāhā 'āktux,
ha Yoneo xop te' yēy, tu' yīy
'ohnāg.

19

Paot te 'Ep tu' xip

¹ 'Apot te Konīn tu' xip, 'īhā
Paot yīnāpa' nūn kōmēn xohix
yīktix yīmū' pip tu', tu nūktu
xupep 'Ep tu', tu' kuxa mām
xop pipihī',

² tu' yīkopit, hu:

—'Ok Topa Koxuk te 'ākuxa
ka'ogāhā', 'īhā 'ākuxa mām
ka'ok tap Yeyox kopah?
Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Topa Koxuk 'ūm? 'Ak
mū'āte' yūmmūg'ah. Kaxīy.

³ Ha Paot te:

—'Āp-tox pix'ax te xīy?
Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Yoām yōg putox pi'ax.
Kaxīy.

⁴ Ha Paot te:

—Yoām tep-tox pix, xa
yāyhāhup, nūy hāpkummuk
mīy kux, xa kuxa mām ka'ok
Yeyox kopah, nōm te Yoām pe'
nūn. Kaxīy.

⁵ Ha' xupak, hap-tox pix,
'īhā Yeyox yā yāy xuxyā
'āktux.

⁶ Ha Paot tep-tox yīmū' yīm
xex, ha Topa Koxuk te nōm
xop ha yīxohoh, ha' yīy'ax
puknōg xohix hā hām'āktux,
tu Topa yōg hām'āktux'ax
'āktux.

⁷ Ha tik xohix ya'omi' mōg
te 12.

⁸ Ha Paot mōg Yoneo yōg
Topa pet hah, tu māyōn 'ānuk
3 hā hām'āktux hā' nōy yānān

tikmũ'ũn mũtik, nũy Topa te yã yõg tikmũ'ũn xat 'ãktux.

⁹ Pa tikmũ'ũn yĩpkox pip 'ohnãg, tu' kuxa mãm 'ohnãg Yeyox kopah, tu Topa yõg putat 'ãktux kummuk tikmũ'ũn nõy pu', yĩy Paot mõg, tu' kuxa mãm ka'ok xop mõgãhã', tu 'ãmnĩy xohix hã Tinãn yõg tappet mĩy'ax pet kopa hãmyũmmũgãhã'.

¹⁰ Hãmyãxatamuk 2 hã hãmyũmmũgãhã', ha hãpxexka 'Ax yõg tikmũ'ũn xohix te Topa yõg hãm'ãktux'ax 'ãpak, Yoneo xop te' xupak, xi' puknõg xop.

Xep kutok put te 7

¹¹ Ha Topa te hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg, tu Paot ka'ogãhã, pu hãpxopmã'.

¹² Ha nõm tikmũ'ũn te Paot yõg topixxax yãg pop, tu' pakut xop pu' popmãhã', ha hãmpakut'ax te' pakut xop tu' xupepmãhã', ha' hittup, xix yãmĩy kummuk xop tu' xupepmãhã kamah.

¹³⁻¹⁴ Ha Yoneo yõg taknõy xop te 7 pip, tu Yoneo yõg 'ãmãnex xop xat'ax Xep kutok, tu hãpkumep pax, nũy yãmĩy kummuk xupepmã', tu Yeyox 'ãxet'ax yũmmũg, 'ĩhã hãmp'e'paxex, hu: "Yeyox 'ãxet'ax yã' ka'ok. 'Apu, yãmĩy kummuk tikmũ'ũn kopa' xut Yeyox 'ãxet'ax 'ãktux hã'," kaxĩy. Hu yãmĩy tu' xat, hu:

—'Àte 'ãxat, Yeyox 'ãxet'ax hã, yã Paot te nõm 'ãktux. Pu 'ãpep xa mõg. Kaxĩy.

¹⁵ Pãyã yãmĩy kummuk te:

—Yeyox 'ãte' yũmmũg, xix Paot yũmmũg, pa 'ũ 'ũm 'ãxop?

'Àte 'ãyũmmũg'ah. Yeyox te 'ãxop pu yã 'ãxet'ax hõm 'ohnãg. Kaxĩy.

¹⁶ Ha tik nõm yãmĩy kummuk kopa' xip te' yok mõ'ka'ok, tu nõm taknõy xop te 7 kix kakixnãg, yĩy kayax taha', tu' xax top hã mĩptut tu nũ'paha'.

¹⁷ Ha 'Ep yõg tikmũ'ũn xohic te' yũmmũg, Yoneo xop xix Genex yõg xop te' yũmmũg, tu' kuxãnõg, tu Yeyox 'ãxet'ax ka'ok 'ãktux, tu' kuxa te' yẽy.

¹⁸ Ha tikmũ'ũn punethok kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah, tu' nũn, ha nõm te hõmã mĩhĩm, tu hõnhã yãyhãhup, tu yã yõg hãpkummuk mĩy'ax 'ãktux, nũy tu mĩy kux.

¹⁹ Tu' mĩm xop yõg tappet xax xohix popnũn, tu kuxap kopa mõ'pok, ha' mõ'xut, ha tikmũ'ũn xohix te' pẽnãhã', ha tappet xax xohix yõg tayũmak te 50.000.

²⁰ Yã kaxĩy hã tikmũ'ũn te Topa yõg hãm'ãktux'ax 'ãpak, tu xe hãm'ãktux hãptox tu', ha tikmũ'ũn punethok kuxa mãm ka'ok, tu' yĩpkox pip.

Nemẽn te 'Ep yõg tikmũ'ũn gãyãhã'

²¹ Ha hãpxip kutõgnãg 'ĩhã Paot mõg putup Yenoyanẽn tu', Mãxenõn kotit hã' mõg putup, xix hãpxexka 'Akax kotit hã' mõg putup, tu hãm'ãktux, hu:

—Yenoyanẽn tuk mõg, nũy mõy tu 'ãpep, tuk-nãy tu 'ãte Hõm pẽnãp-tup kamah. Kaxĩy.

²² Tu Timõn xix 'Enax mõ'pok hãpxexka Mãxenõn tu',

tu hāpxip kutōgnāg īhā Hōm
yōg hāpxexka 'Ax tu' tihī'.

²³ Ha 'Ep yōg tikmū'ūn te
Topa yōg putat tu' gāy,

²⁴ ha tik 'ūm 'āxet'ax Nemēn,
tu topahnāg hex Niām komut
mīy, xi' pet komut mīy, pu
heyeh, tu pipkup yānām pon-
nok hā' mīy, tu tayūmak xexka
pop.

²⁵ Tu tik te topahnāg komut
mīy xop xānāhā', ha yāy tu
nū'nāhā', ha Nemēn te:

—Tik xop: Yūmūg hām, nūy
tayūmak xexka pop, 'āxop te'
yūmmūg.

²⁶ Pa Paot te hām'āktux, ha
tikmū'ūn xohix te hām'āpak,
ha hām'āktux, hu: “Tik te'
yīm hā' mīy nōm topahnāg
komut. 'Ap Topa xe'e'ah, yā
hāpxop mō'āmā'ax, yīy hāpxop
te mō'āmā'ax nīm,” kaxīy. Ha
tikmū'ūn punethok yīpkox
pip, hu topahnāg komut xop
hāmenex putup'ah.

²⁷ Hak kuxānōg, pu
tikmū'ūn topahnāg 'a pop
putup hok, xix Niān pet 'a'
putup hok, xix topahnāg
hex Niān mūn putup hok,
īhā hāpxexka 'Ax xohix te
nōm pu heyah, xix hāpxexka
nōy xohix te'. Yīy yūmū'āte
tayūmak xak. Kaxīy.

²⁸ Ha' xupak, tu' gāy
xexkah, tu' yīy ka'ok, hu:

—'Ep yōg Niān xexka
xe'ēgnāg! Kaxīy.

²⁹ Ha tikmū'ūn xohix
te hām'āktux punethok
kōmēn xohix kopah, hu
hām'āpak 'ohnāg, tu yāy tu
nū'nāhā mīptut xexka kopah,
tikmū'ūn yōg yāy tu nū'nā'ax
pet kopah, ha Māxenōn yōg

tik 2 tihī'. Yā Paot mūtik
hāpkumep, ha tikmū'ūn gāy,
tu nōm tik 2 mōgāhā tikmū'ūn
yōg yāy tu nū'nā'ax pet hah,

³⁰ ha Paot mōg putup, nūy
tikmū'ūn pu hām'āktux, pa'
kuxa mām ka'ok xop te' tux
hok, pu mōg hok.

³¹ Ha 'Ax yōg xexka xop te
Paot hā' xape, tu' xak, hu:

Tikmū'ūn yōg yāy tu
nū'nā'ax pet ha 'āmōg hok pu
gāyxop 'āpenā hok! Kaxīy.

³² Ha tikmū'ūn yīy ka'ok,
tu hām'āktux punethok, hu
hām'āpak 'ohnāg, tu tep tu yāy
tu nū'nāhā' yūmmūg 'ohnāg.

³³ Ha Yoneo xop te Topa pet
xop xat'ax 'Anexān xut, tu'
kopa' mōgāhā', pu hām'āktux
tikmū'ūn pu', ha 'Anexān yīm
xix, hām'āktux putup tu', pu
'Ep yōg tikmū'ūn gāy hok
Yoneo xop tu'.

³⁴ Pa tikmū'ūn te 'Anexān
yā Yoneo yūmmūg, tu' yīy
ka'ok, tu xe' yīy xexka', tu
xe' yīy, tu yānmūn xupep'ax
puxet putuk, tu 'ot 2 hā te:

—'Ep yōg Niān yā' xexka
xe'ēgnāg. Kaxīy.

³⁵ Ha kōmēn yōg kaxāmi'ax
te:

—'Āhup, 'āhup! Kaxīy.

Tu xe' xuktux, hu:

—'Ep yōg tikmū'ūn: 'Ū 'ūm
te kōmēn 'Ep yūmmūg hok?
Yā' xohix te' yūmmūg, ha 'Ep
te topahnāg hex Niān pet
xexka xix, tu topa xap xix,
nōm te pexkox tu' nāhā', yā'
xohix te' yūmmūg,

³⁶ yā' yūmmūg tap, yīy 'āhup,
nūy hāpkummuk mīy hok.

³⁷ Xate tik 2 nūnnāhā', ha
'ap kummuk'ah, tu topa hex

Niān 'āktux kummuk 'ohnāg,
tu topa hex Niān yōg hāpxop
'ūm hā' xupxet 'ohnāg.

³⁸ Nemēn te hām'āktux 'ūm
putup, xix yāy xop te', puxix
tik pa te hām'yūmmūg tu' xax,
puyī' kopit, yīy mōg, nūy tik
'ūm kupeh.

³⁹ Pe hāpxopmā'ax nōy kopit
putup, puxix tikmū'ūn xohix
kopit.

⁴⁰ 'Āte koit'ah, pa 'āte go-
het yōg hāmpē'paxex yīpkutuk,
pax pu: "Ep yōg tikmū'ūn
yāykix kakixnāg," kaxīy, puxix
xonat xop nū'pok 'Ep tu, puyīk
yīkopit, tep tu 'āgāy nām. Pāyā
'ap yūmmūg'ah 'āte'. Kaxīy.

⁴¹ Tu hām'āktux, tu:

—Mōg. Kaxīy.

Ha' mōg.

20

*Paot te Māxenōn tu' xip, xix
Genex tu' xip*

¹ Ha Paot te' kuxa mām
ka'ok xop xānāhā', tu
hām'āktux hā' kā'ogāhā', tu:

—Ūgmōg. Kaxīy.

Tu ta' mōg hāpxexka
Māxenōn tu'.

² Tu hām xohix kotit hā
hāpkumep, tu hām'āktux
hā' kuxa mām ka'ok xop
ka'ogāhā', tu' mōg tu mōktu
hāpxexka Genex tu' xupep.

³ Tu' xip māyōn 'ānuk 3 hā,
ha' mōg, ha Yoneo xop tep-
tex putup, ha mīpkox te kōnāg
yīmū' mōg hā' mō'nāhā', nūy
hāpxexka Xit kotit hā' mōg,
tu Māxenōn tu putpu' nūn
putup.

⁴ Ha Paot mūtik nūn kōmēn
Menet yōg Pihok-tok Xopat,
xix kōmēn Texanōn yōg

'Ānixtah, xi' yōg Xegōn, xix
kōmēn Nep yōg Gax, xi' yōg
Tīmōn, xix hāpxexka 'Ax yōg
Tikik, xi' yōg Tonop,

⁵ tu Paot keppa' mōg, hak
mūn Nok te kax'āmi', hak
mū'āte Paot hip kōmēn Tonot
tu'.

⁶ Ha Yoneo xop yōg 'āmuk
xexka 'āxet'ax "pām tokatok
hok" kux, hak mūg pip Pinio
tu', tu mīpkox hāk mūg mōg, tu
kōnāg yīmū' mōg, ha 'āmnīy te
5 nōg, 'ihāk mūg mōg tu mōktu
mōxaha Tonot tu', ha' nōy xop
mūtik yāy tu nū'nāhā', tu' pip
'āmnīy te 7 hā.

Paot te Tonot tu' xip

⁷ Tu yenomīy 'ihāk mūg yāy
tu nū'nāhā', tu pām koxip,
nūy mā', nūy Yeyox yā yūmūg
pupi' xok pekpaxeh, ha Paot
mōg putup hāptup 'ihā', hu
hām'āktux tox, tu 'āmnīy kote
'ihā hām'āktux, tu' kux 'ohnāg.

⁸ Ha kuyānām tat'ax
punethok te mīptut nōy yīmū'
mōg'ax kopa' pip, hak mūg
yāy tu nū'nāhā',

⁹ ha tik xiptap 'Ettik xip, tu
mīptut tox yāy yīmū' mōg'ax 3
kopa' xip, tu yanēn kox yīmū'
yūm, ha kūmīm tep-tex, ha
mō'yōn, Paot yōg hām'āktux
tox hah, ha hām tu' nāhā', tu'
xok.

¹⁰ Ha Paot te mīptut yīmū' tu'
yīxohoh, tu 'Ettik mūg, tu' nōy
xop pu hām'āktux, hu:

—Kuxānōg hok! Yā' koxuk
te' kopa' xip, yā' hi'! Kaxīy.

¹¹ Tu xe pepi' mōg, tu
pām koxip, tu' māhā', nūy
Yeyox pe'paxeh, tu hām'āktux
yūmūg xape xop mūtik,

ha xokakkak xataha', 'ihã hãm'ãktux kux, tu' mōg.

¹² Ha 'Ettik hi', yīy tikmũ'ũn kuxa hittup xexka', tu' yāy pet ha' mōg.

Tu Mīnet ha' mōg

¹³ Hak mũn Nok te xe kaxãmi', tuk mũg mōg mīpkox hã, tu' mōg, tu mōxaha hãm̄yĩn yũm 'Axox tu', tu Paot hip, 'ihã Paot te hãm tu yã' mōg.

¹⁴ Tu' xupep, 'ũgmũ'ãte ta tu yāy tu nũ'nãhã', hak mũg mōg, tu mōktu mōxaha kōmẽn Mītinẽn tu'.

¹⁵ Tuk mũg mōg mīpkox hã, tu Kiox hã' yẽn, tu hãptup nōy kōmẽn Xãmōy tu' mōxaha', tuk mũg mōg, tu mōktu mōxaha kōmẽn Mīnet tu'.

¹⁶ Ha Paot mōg putup nōg kōmẽn 'Ep tu', nũy mōg mō'ka'ok, nũy kōmẽn Yenoyanẽn tu 'ãmōxãn, nũy Yoneo yōg 'ãmuk xexka Pēteket mīy.

Paot te hãm'ãktux

¹⁷ Tu kōmẽn Mīnet tu' xip, tu 'Ep yōg tik pẽnã max xop xãnãhã',

¹⁸ ha' nũn, ha Paot te:
—Hōmãg nũn 'Ax tu hãmãxap, ha xatek yũmmũg, tu yōgnũ hãpxopmã'ax yũmmũg kamah, 'ihã hãm̄yaxatamuk xohix hãk xip 'ãxop mūtik.

¹⁹ Tu hãpxopmãhã Topa tu', tuk kutōgnãg, tuk kuxa hit-tup 'ohnãg, yã Yoneo xop tek kummugãhã'.

²⁰ Ha xa hãm'ãktux xe'e, tu Topa yōg hãm'ãktux'ax xohix 'ãktux, tu' xaxok 'ohnãg, tu xa hãm̄yũmmũgãhã', nũy 'ãka'ogã', nũy mō'ãnĩynãm, ha tikmũ'ũn tek xupak,

'ihã 'ãte kōmẽn kotit hã xa hãm̄yũmmũgãhã', xix mīptut xohix kopa hãm̄yũmmũgãhã kamah.

²¹ Tu xa hãm'ãktux xe'e, tu Yoneo yōg tikmũ'ũn pu hãm'ãktux, xix Genex yōg tikmũ'ũn pu hãm'ãktux, tu Topa pu yāyhãhup 'ãktux, tu 'ōg hãpkummuk mīy kux 'ãktux, tu 'ãkuxa mãm ka'ok Yeyox kopa 'ãktux.

²² Yã hõnhã 'ũg'ãpax: 'ũgmōg Yenoyanẽn tu', ha Topa Koxuk tek xat, ha nōm puk yīpkox xip, tu 'a' hãm̄yũmmũg'ah, 'ok pek hip-tup, 'ok pek xok putup,

²³ pãyã Topa Koxuk te 'ã hãm'ãktux kōmẽn xohix tu', hu: "Kanet kopa 'ãxix putup, xix 'ãxũy putup," kaxīy.

²⁴ Pa 'ak kuxãnōg'ah, 'a yã mũn tuk hi'ah, pãyã Topa tuk hi'. 'Ok pek hi', yã' mãx, pek xok, yã' max, 'ũyīy yāy yōg hãpxopmã'ax kux. Yeyox tek yãykutnãhã', 'ũyīy Yeyox yōg hãm'ãpak max'ax 'ãktux, ha'ãte hãpxōpmãhã', yã Topa te' hep xop xohix pu hãm̄maxnãhã'.

²⁵ —Hōmã 'ãte Topa te yāy yōg tikmũ'ũn xat 'ãktux, tu nũktu 'ãxop pu hãm'ãktux, tu hõnhã hãm̄yũmmũg: Yã 'ãxop tek 'ũm pẽnãp-tup'ah 'ũxeheh.

²⁶⁻²⁷ 'ũg'ãpax: 'ãte xa hãpxe'e 'ãktux, 'ãte 'ãxop pu hãm'ãktux, tu Topa yōg hãm'ãktux'ax xohix 'ãktux, tu Topa yōg hãm'ãktux 'ũm xaxok 'ohnãg. Tik 'ũm yīpkox hok, puxix yāy yōg hãpkummuk mīy'ax tat.

²⁸ Pẽnã ka'ok! Topa Koxuk

te 'ãxat, pu' kuxa mãm ka'ok xop pẽnã max, nũy ka'ogã'; Yã Topak-tok xok nõm pupi', tu yã hep 'ãta nũ'nãhã', nũy nõm xop kuxa tupmã'.

29 'Ûgmõg, ha nõm 'ãkopa' pip putup, kokex gãy nãm putuk, tu' nũn putup, nũy kuxa mãm ka'ok xop kix 'ãxop kopah. Kokex gãy te kahnẽn kix, hã kaxĩy nõm gãy xop te' kuxa mãm ka'ok xop kix putup.

30 Ha tik kummuk te 'ãxop kopa' pip putup, tu hãm'ãktux hã mõ'ãmãp-tup, ha' kuxa mãm ka'ok xop mõgãp-tup, pu Topa yõg putat xax.

31 'Õg pa mõxip! Pẽnã max! 'Ûxaxok hok! Hãmyãxatamuk tikoyuk hã 'ãte xa hãmyũmmũgãhã', 'ok pe 'ãmniy tox hã, 'ok pe hãptup tox hã, 'ãte' xohix yũmmũgãhã', tuk potaha', 'ãp-tup pax tu'.

32 —Yã hõnhã 'ãte: 'Ãxop yã Yeyox yõg tikmũ'ũn. Pũyã Topa 'ãpẽnã max, xix nũ mũtik ti', xix xa hãmyũmmũgã', xix 'ãxex, xix xa hãmaxnã', xix xa pexkox yõg hãpxop popmã' yã yõg tikmũ'ũn mũtik.

33 'Ak xupkumĩy'ah, tuk nõy yõg hãpxop putup 'ohnãg, tuk nõy yõg tayũmak yĩpkumĩy 'ohnãg, tuk nõy yõg topixxax yĩpkumĩy 'ohnãg.

34 'Ãmhok. 'Ûghãm punethok, nũy tayũmak pop, nũy hãpxop 'ũm pop, nũy mã', tu' nõy xop pu' popmãhã',

35 nũy xa hãmyũmmũgã 'ũghãm'ax hã, xayĩy nõm

hãpxop 'ũm pip hok xop pu' hõm, xi' pakut xop pu' hõm, nũy Yeyox yõg hãm'ãktux'ax xutigã', hu: "Tikmũ'ũn te hãpxop 'ũm pa', puxi' kuxa hittup kutõgnãg, pa tikmũ'ũn te hãpxop 'ũm hõm, puxi' kuxa hittup xexka,'" kaxĩy. 'Ûkux.

36 Tu hãm'ãktux kux, tu' kopaxux hã' xip, tu Topa pu hãm'ãktux 'ũnõy xop mũtik.

37 Ha' potaha', tu yã hep hã' mũg.

38 Yã' kuxa te Paot xak, hãm'ãktux'ax hah. Yã' xuktux, hu: "A xe xatek 'ũm pẽnãp-tup'ah," kaxĩy. Ha' mõgãhã mĩpkox hah.

21

Paot te Yenoyanẽn ha' mõg

1 Hak mũg mõg mĩpkox hã, tu kõnãg xexka xak, mĩpkox te kõnãg yĩmũ' mõg hã' xak, tuk mũg mõg tu mõktu hãmyĩn yũm Kox tu' mõxaha', tu hãptup nõy ha tak mõg tu mõktu mõxaha hãmyĩn yũm Honex tu', tu xek mũg mõg, tu mõktu kõmẽn Pa'at tuk mũg mõxaha'.

2 Ha mĩpkox nõy mõg Penix tu', hak mũ'ãte' xipihì', tu nõm mĩpkox hãk mũg mõg,

3 tu hãmyĩn yũm Xip pẽnãhã', tu 'ĩpxax ha' mõg, tu mõktu mõxaha hãpxexka Xit tu', tu kõnãg hã' mõg, tu mõktu mõxaha kõmẽn Tinok tu', pu mĩpkox hãpxop pop'ax xupepmãhã kõmẽn Tinok tu',

4 ha' kuxa mãm ka'ok xop pipihì', tu 'ãmniy xohix te 7 hã' nox pip kuxa mãm ka'ok xop mũtik, ha Topa Koxuk te Paot xũy'ax yũmmũgãhã'

kuxa mām ka'ok xop pu', yīy:
 “Yenoyanēn tu 'āmōg hok!”
 kaxīy.

⁵ Pa xemān nōg, 'ihāk mūg
 mōg, ha' nōy xop tek mūg
 mōgāhā kōmēn kunāpa', xī'
 xetut xop te', xix kakxop te',
 hak mūg kopaxux hā' pīp, tu
 Topa pu hām'āktux hāpkux tu',

⁶ tu yāy kep mūg, xix yāy
 hax, tu 'āneo, nūy mōg, hak
 mūg mōg mīpkox hā, pa' nōy
 xop te putpu' mōg yāy pet
 hah.

⁷ 'Ūgmūg pip kōmēn Tinok
 tu', tu mōktu mōxaha kōmēn
 Tonēmāy tu', tu' kuxa mām
 xop yōg xape xop pēnāhā', tu'
 nox pip 'āmnīy tox hā.

⁸ Hāptup 'ihāk mūg mōg,
 tu mōktu mōxaha kōmēn
 Xeyanet tu', tu Pinip pet tu'
 nox pip. Pinip te hām'āpak
 max 'āktux pax. Hōmā 'ūkuxa
 mām ka'ok xop te tik te 7
 yīmōgatux, pu hāpxop xit'ax
 popmā', nūy hok xop pu'
 popmā', tu Pinip yāykutnāhā
 kamah.

⁹ Ha Pinip kutok hex te 4,
 'ap yāyta'ah, 'ūxohix yā Topa
 pupi hām'āktux.

¹⁰ Hak mūg nox pip
 Pinip pet kopah, 'ihā tik te
 Topa pupi hām'āktux nūn,
 'ūxuxet'ax 'Ag, tu Yonex tu'
 xip,

¹¹ tu' nūn, tu nūktu xupep
 Xeyanet tu', tu Paot yōg nāy
 hīy'ax paha', tu nō yāy yīm kīy,
 xī' kup kīy, tu:

—Topa Koxuk te hām'āktux,
 hu: “Hā kaxīy Yenoyanēn yōg
 Yoneo gāy xop te Paot kīy
 putup, nūy puknōg xop ha
 mōgā'”, kaxīy.

¹² Ha' xupak, ha tikmū'ūn
 xik mū'āte Paot tu' xak, hu:

—Yenoyanēn tu 'āmōg hok!
 Kaxīy.

¹³ Ha Paot te:

—'Āxop tep-tep mūn mīy?
 Tep tu 'āpotaha', tuk kuxa
 xūyghāhā'? 'Ak kuxānōg'ah.
 'Ok pe kanet kopak xip, 'ok
 pek xok Yenoyanēn tu', 'āte
 Yeyox tu hāpxopmāhā', nūy
 Yeyox 'āxet'ax 'āktux max.
 Kaxīy.

¹⁴ Tu hām'āktux kux, hak
 mū'āte' hup, tu:

—Pūyā Topa yāy putup'ax
 mīy. Kaxīy.

¹⁵ Tuk mūg mōg, tu yāy
 yōg hāpxop pop, tu' xuk, nūy
 Yenoyanēn tu' mōg.

¹⁶ Ha kōmēn Xeyanet yōg
 kuxa mām ka'ok xop 'ūm
 'ūgmūg mūtik mōg, tuk mūg
 mōgāhā hāmyīn yūm Xip
 yōg Mēnān hah, ha' kuxa
 yūm ka'ok tap, hāmyāxatamuk
 xohix hā' yūm, ha' pet kopak
 nox pip.

Paot te Tiak pēnāhā'

¹⁷ Tuk mūg mōg, tu mōktu
 mōxaha kōmēn Yenoyanēn tu',
 ha' nōy xop tek mūg pēnāhā',
 tu' kuxa hittup.

¹⁸ Hāptup 'ihāk mūg mōg
 Tiak pet hah, ha Paot tek mūg
 mūtik mōg, ha tik pēnāmax
 xop xohi' pip.

¹⁹ Ha Paot te 'āneo, tu
 Topa te hāpxopmā max xohix
 'āktux, tu Paot ka'ogāhā pu
 hāpxopmā'ax hāmpuknōg xop
 kopa 'āktux.

²⁰ Ha' xupak, tu' kuxa hit-
 tup xexka', tu Topa 'āktux

max, tu Paot pu hām'āktux, hu:

—Ūgnōy: Yoneo xop punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ha xate' yūmmūg, ha Mōyyex yōg xat'ax xohix pu' yīpkox pip kamah, nūy māynāg mīy.

²¹ Ha tikmū'ūn te 'āmūn 'āktux, tu 'ākupex, hu: "Paot te Yoneo xop yūmmūgā kummuk, tu nōm xop te hāmpuknōg kopa' pip pu hāmyūmmūgāhā', hu: "Āpu, Mōyyex yōg xat'ax nīm, tuk-tok pit nāg xax yīmap mep hok, tu mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax hittap tat hok kamah," kaxīy. Pāyā tikmū'ūn te koit.

²² Putep mūn mīy? 'Ānūn, ha' xohix te hāmyūmmūg putup.

²³ Nāy, 'ūg'āpax, nūy mīy: Nūnte' pip tik te 4, nōm tik te Topa pu hām'āktux xex.

²⁴ 'Āmōg, tu nōm tik mōgāhā', tu tik xemep'ax hā' pago, pu Yoneo yōg tikmū'ūn xohix pēnā', nūy 'āyīpkox xip Mōyyex yōg xat'ax pu' yūmmūg.

²⁵ Yāk mū'āte' puknōg xop pu tappet kax'āmi', tu' xat, pu topa komut xop xit'ax mā hok, xix xokxop hep 'āta mā hok, xix xokxop 'ūm māy mūg tup-tex mā hok, xi' nōy hā' xupxpet hok. Kaxīy.

²⁶ Yīy Paot mōg, tu tik te 4 mōgāhā', tu hāptup nōy 'īhā yāy pix tik te 4 mūtik, tu Mōyyex yōg xat'ax pu' yīpkox xip, tu' mīy, tu tik te Topa pet xexka xop xat'ax pu' xuk-tux, tu 'āmñīy 'ūm pix'ax kux

putup yūmmūgāhā', ha 'āmñīy te 7 mō'nāp-tup, 'īhā yāy pix kux putup. Ha Paot te xokxop 'ūm putex putup, nūy Topa pu mō'hap, nūy tu' hāxyā'.

Yoneo gāy xop te Paot mūg

²⁷ Ha xemān puxet hā' nōg putup, ha Paot te Yoneo yōg Topa pet xexka kopa' xip, 'īhā 'Ax yōg Yoneo xop te' pēnāhā', tu Yoneo yōg tikmū'ūn gāyāhā', tu hām'āktux hā nūktu' xohix gāyāhā', tu Paot mūg,

²⁸ tu:

—'Iyaet yōg tihik, mā'! Nū tik te hāmyūmmūgā kummuk hāpxexka xohix tu', pu Mōyyex yōg xat'ax xaxogā', tu Topa pet xexka 'āktux kummuk, tu Genex yōg puknōg xop nūnnāhā', pu Topa xip'ax yāyhāp-tup-tūynāg. Kaxīy.

²⁹ Hōmā Yoneo yōg tikmū'ūn te Paot pēnāhā kōmēn kopah, ha 'Ēp yōg tik puknōg 'āxet'ax Tonop mōgāhā', ha hāmpē'paxex, hu: "Paot te' mōgāhā Topa pet xexka kopa kamah," kaxīy. Pāyā' mōgā'ah.

³⁰ Ha nōm tikmū'ūn xohix gāy, tu yāy tu nū'nāhā mō'ka'ok, tu Paot mūg, tu Topa pet xexka kopa' xut, tu yāykumīy hāptopah, ha hāpxip 'ohnāg Topa pet xexka mō'yīnnīn.

³¹ Ha tikmū'ūn te Paot putex putup, ha tik 'ūm te xonat yōg Kononeo pu hām'āktux, hu:

—Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix gāy nām! Kaxīy.

³² Ha xonat xop yōg Kononeo te xonat xop xat,

xix kapitām xop, ha' nūn mō'ak'ok, ha Yoneo yōg tikmū'ūn te' pēnāhā', hu Paot kix kux.

³³ Ha Kononeo te Paot mūg, tu' xut gāy xop kopah, tu pipkup māg xap hā' hīy, tu' yīkopit, hu:

—'Ū 'ūm nūhū'? Kaxīy.

Tu xe:

—Putep mūn mīy? Kaxīy.

³⁴ Ha nōm tikmū'ūn gāy te hām'āktux hā' yānān, yīy Kononeo te hām'āpak 'ohnāg, hu' xat, hu:

—Kāy mōgā xonat pet ka'ok hah. Kaxīy.

³⁵ Ha' mōgāhā mīptut mīpku'īn tu', pa nōm tikmū'ūn tep-tex putūmnāg, yīy xonat xop te Paot pupi tu pepi' xup, tu mīptut hā mōxakux.

³⁶ Ha Yoneo yōg tikmū'ūn xohix te' pe' mōg, tu' yīy ka'ok, tu:

—'Ūp-tex! 'Ūp-tex! Kaxīy.

Paot te yāy pupi hām'āktux

³⁷ Ha xonat pet ha' mōgāhā', 'īhā Paot te:

—'Ok xatek tux hok 'ū hām'āktux? Kaxīy.

³⁸ Ha Kononeo te:

—Xate Genex yīy'ax yūmmūg. 'Ok 'āmūn yā 'Eyit yōg tihik, nōm te tik te 4.000 mōgāhā hām panip tu', nūy gohet mūtik yāykix? Kaxīy.

³⁹ Ha Paot te:

—'Ak mūn'ah. Yāk mūn Tax yōg Yoneo, tu hāpxexka Xinit tuk nāhā', ha Tax mūn kōmēn xexka hok'ah. 'Ok xatek tux hok, 'āte hām'āktux tikmū'ūn pu'? Kaxīy.

⁴⁰ Ha Kononeo te:

—'Āpu, 'āyīy. Kaxīy.

Ha Paot te mīpku'īn yīmū' xip, 'īhā' yīm xix, pu tikmū'ūn yīy hok, ha Paot te hām'āktux tikmū'ūn pu', Yoneo xop yāy yīy'ax hā hām'āktux, hu:

22

¹ —'Ūnōy mūnōm xop, xi' tak mūnom xop, 'ūg'āpax 'āte hām'āktux. Kaxīy.

² Ha Yoneo yōg tikmū'ūn te yāy yīy'ax 'āpak, tu:

—Nāy, hup, nūy 'īy hok. Kaxīy.

Tu' yīy 'ohnāg, ha Paot te:

³ —'Ūgmūn Yoneo, tu kōmēn Tax yōg tihik, tu hāpxexka Xinit tuk nāhā', pa kōmēn Yenoyanēn kopak tittap, ha hāmyūmmūgā'ax Gāmāniet te 'ā hāmyūmmūgāhā', tu mōnāyxop hittap yōg hāpxopmā'ax xohix 'ā hāmyūmmūgāhā', ha 'āte Topa xak 'āxop xohix putuk, tu' xat'ax mīy māynāg.

⁴ Hōmāg gāy, tu' kuxa mām ka'ok xop kix putup, Yeyox yōg putat putup nōg tu'. 'Ate' mūg, tu kanet kopa' xex nōm xop, 'ok pe tihik, 'ok pe 'ūhūn.

⁵ Ha tik te 'āmānex xop xat'ax te' yūmmūg, xix tik te hāmyūmmūg xop te' yūmmūg. 'A 'āte mō'āmā'ah, pāyā hāpxe'e'āktux. Nōm xop te 'a' popmāhā tappet, tu kōmēn Namān yōg Yoneo xop pu kax'āmi', 'ūyīy kuxa mām ka'ok xop mūy, tu' kīy, nūy kix. Kaxīy.

⁶ Tu xe hām'āktux, hu:

—Tu tak mōg, tu kōmēn Namān tu hāmhūmnāg tuk xip, māyōn yāy kote' yūm 'īhāk xip, ha hāpxip 'ohnāg 'īhā

kuyānām xexka te pexkox tu' xakot.

⁷ Hak nāhā hām tu', tu yānmūn xupep'ax 'āpak, ha: "Xaot, Xaot, teptu xatek xūyġāhā?" Kaxīy.

⁸ —Ha 'āte: "Ū 'ūm 'āmūn?" kaxīy.

—Ha tute: "Ūgmūn Nāyane yōg Yeyox. Xatek xūyġāhā," kaxīy.

⁹ —Ha tikmū'ūn te 'ūgmūtik mōg te kuyānām pēnāhā', pāyā 'a' yīy'ax 'ūm 'āpak'ah.

¹⁰ Ha 'āte' yīkopit, hu: Yāyā', putep xatek putup 'ū mīy xa'?" kaxīy.

—Ha: "Āyok, nūy mōg, tu mōktu xupep Namān tu', ha tik 'ūm te xa hām'āktux putup, tu Topa yōg xat'ax xa hāmyūmmūgāp-tup," kaxīy.

¹¹ —Yā 'āte hāmpēnā hok nōm kuyānām xexka hah, yīy tikmū'ūn tek mōgāhā', yīm hā Namān tu'.

¹² Ha tik te Topa xak, 'ūxuxet'ax 'Ānānīn, ha Namān yōg Yoneo xop xohix te nōm 'āktux max.

¹³ Hak ha' nūn, tuk yīkāgnāg xip, tu hām'āktux, hu: "Ūgnōy Xaot, Topa te 'āpa maxnāhā', xa xe hāmpēnā'," kaxīy.

—Hak pa max, ha 'āte 'Ānānīn pēnāhā',

¹⁴ ha: "Hōmā hāmyāxatamuk xohix 'ihā mōnāyxop yōg Topa te xa yāykutnāhā', xa Topa yōg putup'ax mīy, nūy tik te hāmyok mīy 'āxet'ax Yeyox pēnā', nūy nōm yīy'ax 'āpax, ha hōnhā xate' xupak, xi' pēnāhā', xix hāmyūmmūg,

¹⁵ tu Yeyox yōg hām'āpak māk'ax 'āktux putup tikmū'ūn

xohix pu', tu hāpxopmā'ax xohix pēnā'ax 'āktux putup.

¹⁶ Putep hip xate'? 'Āpu, 'āte 'āp-tox pix putup, pu Topa 'ākuxa maxnā', nūy 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', 'ihā Yeyox yā 'āxuyā 'āktux," kaxīy.

¹⁷ Tu xe hām'āktux, hu:

—Tuk nūn putpu', tu nūktu xupep kōmēn Yenoyanēn tu', tu Topa pu hām'āktux Topa pet xexka kopah, tu yāy koxuk hā Yeyox pēnāhā',

¹⁸ ha hām'āktux, hu: "Mōg, Yenoyanēn kunāpa 'āmōg, yā tikmū'ūn tek mūn 'āktux'ax putup nōg," kaxīy.

¹⁹ —Ha 'āte: "Yāyā', tikmū'ūn te 'āte hāpkummugāhā yūmmūg, ha 'āte' kuxa mām ka'ok xop mūg Topa pet kopah, ha' yūmmūg kamah, yā 'āte kanet ha' mō'tat, tu' kix nōm xop kuxa mām ka'ok 'ākopah, ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg.

²⁰ Tikmū'ūn te 'ōg nū'kutnā'ax 'Extep putex, 'ihāk xip, tu pekpaxex max, tup-tup, tu tikmū'ūn yōg topixxax pēnāhā' nōm te 'Extep putex," kaxīy.

²¹ —Ha Yeyox te: "Āmōg, 'āte 'āmōgāp-tup hāptox tu', hāmpuknōg xop hah," kaxīy. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

²²⁻²³ Ha tikmū'ūn te Paot yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīy 'ohnāg, pa Paot te' puknōg xop 'āktux, yīy ta tikmū'ūn gāy, tup-tup nōg, tu' yīy ka'ok tu:

—Ūp-tex! Ūp-tex! Kaxīy.

—Tik kummuk putex! Kaxīy.

—Püyã tu xok! Kaxĩy.

Tu topixxax tox mahap, tu hãpkõnõn mõ'pok pepi', 'ũgãy tu'.

²⁴ Ha xonat xop yõg Kononeo te' pẽnãhã', hu Paot xut mõ'ka'ok, tu' xat, pu xonat pet xexka ka'ok ha' mõgã', ha xe' xat, pu' kix xokxax hã, ha:

—'Ûxũy hã hãm'ãktux putup, tu 'õg hãpxopmã'ax kummuk 'ãktux putup. Kaxĩy.

²⁵ Ha xokxax xit hã' hĩy, nũy nõ' kix 'ĩhã' Paot te Kapitãm yĩkopit, hu:

—'Ok Hõm yõg gohet te' xat, pu Hõm yõg tik 'ũm kix, 'ĩhã hãpkummuk mĩy 'ohnãg? Kaxĩy.

²⁶ Ha xonat xop yõg Kapitãm te' xupak, tu Kononeo pu hãm'ãktux, hu:

—Nãy, paxip. Putep mũn mĩy putup? Kãy yã Hõm yõg tihik! Kaxĩy.

²⁷ Ha nõm Kononeo nũn, tu Paot yĩpkopit, hu:

—'Ãyĩy. 'Ok 'ãmũn yã Hõm yõg tihik? Kaxĩy.

Ha:

—Ya hamũn. Kaxĩy.

²⁸ Ha Kononeo te:

—'Ãte tayũmak xexka hã pago, nũy yãyhã Hõm yõg tihik. Kaxĩy.

Pa Paot te:

—Yã Hõm yõg 'ũgnãhã', xik mũg tak, xik mũg tut. Yãk mũn Hõm yõg tik xe'e'. Kaxĩy.

²⁹ Ha xonat xop nõm te' kix putup nũ'paha', 'ũkuxãnõg tu', ha Kononeo kuxãnõg kamah, Paot kĩy huh, 'ĩhã Hõm yõg gohet te' xat hok puyĩy Hõm yõg tik kix hok.

Paot te' xexka xop keppa' xip

³⁰ Hãptup 'ĩhã Kononeo te Paot xut, tu Yoneo xop yõg tik xop pa te hãmyũmmũg ha' mõgãhã', xix 'ãmãnex xexka xop keppah, pu' yĩkopit, nũy Paot yõg hãpkummuk mĩy'ax yũmmũg. Ha Paot te Yoneo xexka xop keppa' xip.

23

¹ Tu tik xop pa te hãmyũmmũg pẽnã ka'ok, tu:

—'Ûnõy mũnõm xop, Topa tek kuxa yũmmũg, ha hãmyok mĩy 'ũghi'ax tox hã. Kaxĩy.

² Ha tik te 'ãmãnex xop xat'ax 'Ãnãnĩn, tu' xat, pu Paot yĩkox kix,

³ ha Paot te:

—Püyã Topa 'ãkix! 'Ãpa max, pãyã 'ãkuxa kummuk! Xate' nõy mõgãhã mõ'ãmã'ax hã. 'Ãyũm, nũy hãpxopmã'ax kopit, nũy Mõyyex yõg xat'ax hã' kopit, pa Mõyyex te' kix'ax xat hok. Kaxĩy.

⁴ Ha tik nõy te:

—Teptu xate 'ãmãnex xop xat'ax mãnõg? Kaxĩy.

⁵ Ha Paot te:

—'Ûgnõy, 'ãte' yũmmũg'ah. 'Ok tik te 'ãmãnex xop xat'ax nõ'õm? Topa yõg tappet tek xat, hu: "Tik te 'ãxop xat'ax 'ũm 'ãktux kummuk hok," kaxĩy.

⁶⁻⁸ Tu' xexka xop pẽnãhã', ha' yãg Paniye xop, ha' yãg Xanoxeo xop. Paniye xop xohix kuxa mãm ka'ok putpu' hi'ax kopah, hu: "Tikmũ'ũn xohix xakix, tu' putpu' hip-tup," tu xe: "Yã' pip koxuk, xix pekkox yõg nũ'pok xop,"

kaxīy. Pa Xanoxeo xop xohix kuxa mām 'ohnāg, tu: "Āmhok. 'A' koxuk 'ūm xip'ah. Yā' xakix xe'e, tu putpu' hip-tup 'ohnāg," kaxīy. Yīy Paot yīy ka'ok, tu:

—Ūnōy mūnōm xop: 'Ūgmūn Paniye yōg, huk kuxa yūm ka'ok putpu' hīnnā'ax kopah. Xatek yīkopit, 'ok pe' xakix xop putpu' hip-tup, 'ok pe' hip-tup hok. Kaxīy.

Ha Paniye xop te hām'āktux hā' nōy yānān Xanoxeo xop mūtik, tu' gāy nām.

⁹ Tu' yīy ka'ok, tu yāy kix putup Paot hā, ha tik te hāmyūmmūg yok, yā kama Paniye yōg, tu:

—Yā' max Paot! 'Ok pe koxuk 'ūm, 'ok pe pexkox yōg nū'kutnā'ax 'ūm te kāy pu hām'āktux, kopxix Topa mūtik yūmūg kumīy putup hok. Kaxīy.

¹⁰ Ha' gāy xexkah, yīy xonat yōg Kononeo te Paot hā' yīpkutuk, tu' xat, pu' xut, tu xonat pet ka'ok ha' mōgāhā'.

¹¹ Āmnīy koxtap 'ihā Yeyox xip Paot yīka', tu:

—Ākuxānōg hok! Āmūn tek mūn pupi hām'āktux, tu 'ūgmūn 'āktux putup kōmēn Yenoyanēn tu', xix hāp xexka Hōm tu kamah. Kaxīy.

Ha' xaptop hā Paot putex putup

¹² Hāptup 'ihā Yoneo xop te yāy tu nū'nāhā', tu hām'āktux xex, tu Topa 'āxet'ax 'āktux hā hām'āktux xex, tu:

—Paot putex hok, kopxix xit hok! Kaxīy.

¹³ Yā tik te 40 tep-tex putup,

¹⁴ tu' mōg 'āmānex xexka xop hah, xix tik xop te hāmyūmmūg hah, tu:

—Ūgmū'āte hām'āktux xex Topa pu', hu: "Paot putex hok, kopxix xit hok," kaxīy.

¹⁵ Āmōg, Hōm yōg xonat xop yōg Kononeo hah, nūy tu' xax, pu Paot nūnnāy, 'ūyīkopit nūy, pāyā mō'āmā'. 'Ūgmū'ātep-tex putup putat hā, 'ūxaptop huh 'ūp-tex putup. Kaxīy.

¹⁶ Pa Paot 'ūptix te' xupak, tu' mōg tu mōktu xupep xonat pet ka'ok xexka tu', tu Paot pu' xuktux,

¹⁷ ha Paot te xonat yōg Kapitām xānāhā', hu:

—Nū tik tuktup mōgā 'āxop yōg Kononeo hah, puyīy hām'āpak'ax 'āpax. Kaxīy.

¹⁸ Ha' mōgāhā' nōm Kononeo hah, tu:

—Paot te kanet kopa' xup, tuk xānāhā' pu tik tuktup mōgā 'āhah. Kaxīy.

¹⁹ Ha Kononeo te tik tuktup yīm hā' mūg, tu' xut, tu' yīkopit, hu:

—Xate putep 'āktux putup? Kaxīy.

²⁰ Ha tik tuktup te:

—Yoneo xop te yāy tu nū'nāhā', nūy 'āmūn tu' xax, xa hāptup 'ihā Paot mōgā', pu xe' yīkopit. Pāyā mō'āmā'. 'A' yīkopit putup'ah, pāyāp-tex putup.

²¹ Yā tik te 40 te hām'āktux xex Topa pu', tu' xit hok xi' xo'op hok, nūy Paot putex. Yā hōnhāp-tex putup. Kaxīy.

²² Ha Kononeo te tik tuktup pu hām'āktux, hu:

—Hām'āktux hok, 'a' xaptop hok'ah. Kaxīy.

Ha Paot mōgāhā Gohenanok Penik hah

²³ Tu Kapitām 2 xānāhā', tu' xat, hu:

—Āmnīy koxtap 'ihā mōg kōmēn Xeyanet tu', yā hōnhā kāmānok te 200 pop, xix xonat xop te 200 pop kamah, pu kāmānok yīmū' mām, ha xonat nōy te 200, te yā' pata hā' mōg, tu pox tox tat pop.

²⁴ Ha Paot pu kāmānok nūnāy, tu Gohenanok Penik ha' mōgā'. Kaxīy.

²⁵ Tu Gohenanok Penik pu tappet kax'āmi', hu:

²⁶ “Ūgmūn Kononeo Kanao Nix, 'āte Gohenanok xe'e Penik pu kax'āmi', nūy hāmyūmmūgā', tu 'āneo.

²⁷ Yoneo xop te nū tik mūg, nūy putex, hak xut Yoneo gāy xop kopah. Yā hāpxexka Hōm yōg tik 'āxa.

²⁸ Tu' mōgāhā Yoneo yōg pa te hāmyūmmūg xop hah, nūy Paot yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūg.

²⁹ Ha Yoneo xop te yāy yōg xat'ax hā' yīkopit, tu' kupex, tu Paot yōg hāmyūmmūg'ax puknōg 'āktux, pāyā kāy te tik 'ūm putex 'ohnāg, tu yā' xupxet 'ohnāg, 'a' kummuk'ah, 'ap putex putup'ah 'āte', yā kanet kopa' xix 'ap putup'ah 'āte kamah.

³⁰ Ha Yoneo xop tep-tex putup 'ūxaptop huh, yīy hāpxip 'ohnāg 'āte xa mōgāp-tup, pu Yoneo xop kupeh, ha xate' kopit. Tu ta tu' kux.” Kaxīy.

³¹ Ha ta 'āmnīy koxtap 'ihā xonat xop te kāmānok yīmū' mām xop mōg, ha xonat xop te pox tox tat mōg, tu' pata hā' mōg, tu putpu' mōg Yenoy-anēn tu',

³² ha kāmānok yūmū' mām xop te Paot mūtik mōg. Tu' mōg,

³³ tu mōktu mōxaha kōmēn Xeyanet tu', tu Gohenanok Penik pu tappet hōm, tu Paot mōgāhā Penik keppah.

³⁴ Ha tappet mō'kupix hāmāxap, tuk-nāy tu' yīkopit, hu:

—Pi'yā 'ōgnū hahām? Kaxīy.

Ha Paot te:

—Yā Xinit. Kaxīy.

³⁵ Ha Penik te:

—Nāy, 'āte 'ōg hām'āktux'ax 'āpak putup, 'ihā kupex'ax xop nū'. Kaxīy.

Tu' xat, pu Paot xix 'ūxat'ax 'Enot yōg kopit'ax pet kopah, ha' mōgāhā', tu' xix.

24

Yoneo xop te Paot kupex

¹ Āmnīy te 5 nōg, 'ihā tik te 'āmānex xop xat'ax 'Ānānīn nūn, tu nūktu xupep kōmēn Xeyanet tu', xix Yoneo xexka xop nūn, xix tik gāy xop yōg hām'āktux'ax Tet nūn, nūy Paot kupeh.

² Ha' xānāhā', ha Tet te nōm Gohenanok pu hāmyūmmūgāhā' hu:

—Gohenanok Penik: Tikmū'ūn xohix te 'āp-tup pax, 'ōg hāpxopmā'ax max hah, ha Yoneo yōg tikmū'ūn kuxa xohix mām, tu' hittup, xate hāmyūmmūg hah,

³ yīy tikmū'ūn xohix te 'āmūn 'āktux max. Yā' puxi'.

⁴ 'Āte hām'āktux kutōgnāg putup. 'Ūg'āpax, kopxix hāpxip kutōgnāg hām'āktux kux.

⁵ Paot te hām'āktux kummuk, tu' yīy hā nūktu tikmū'ūn xohix gāyāhā', tu hāpxexka xohix tu' mōg, yā Nāyane yōg xop xohix xat.

⁶ Hōmā tute Yoneo yōg Topa pet xexka yāyhāp-tūynāg putup, tu tik puknōg mōgāhā Topa pet xexka kopah, pak mū'āte' mūg, nūy hāpxopmā'ax kummuk kopit 'ūgmū yōg xat'ax hā.

⁷ Pa 'āxop yōg Kononeo gāy, tu Paot xut, tu' mōgāhā', tu' xat, pu nū nōm xop kāy kupeh, nūy Paot kupeh 'ākeppah.

⁸ 'Āpu, 'ūyīkopit, nūy hāpxopmā'ax kummuk yūmmūg. Kaxīy.

⁹ Ha Yoneo xop te:

—Ya hamūn! 'Ap koit'ah! Kaxīy. Pāyā' koit.

Paot te yāy 'āktux Penik keppah

¹⁰ Ha Gohenanok Penik te tu' yīm xix, nūy Paot pu':

—'Āyīy, kaxīy.

Ha Paot te:

—Gohenanok Penik, hāmyāxatamuk xohix hā xatek mū yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit max, yāk hittup, nūy xa hām'āktux.

¹¹ 'Āmnīy xohix te ¹² 'Īhā 'āte Yenoyanēn tu' xupep nūy nūk xup Topa pu', 'ūxohix te' yūmmūg.

¹² 'Āte hām'āktux hā' nōy yānān 'ohnāg tikmū'ūn mūtik,

tuk yīy hā gāyā 'ohnāg Topa pet xexka kopah, 'a kōmēn kopa hāk 'ūm gāyā'ah.

¹³ Yoneo xexka xop te koit.

¹⁴ Pa Yeyox yōg putat hāk xip, tu Topa xak, tu nōm pu nūk xup, tuk yīpkox xip Mōyyex yōg xat'ax xohix pu', xix Topa pupi hām'āktux xop xohix pu'.

¹⁵ Tuk kuxa yūm ka'ok: yā tikmū'ūn te hāmyok mīy te putpu' hip-tup, xix tikmū'ūn te hāpkohe mīy te putpu' hip-tup kamah, ha nōm Yoneo xop te yāy putpu' hi'ax hip kamah, tu hāmmax hip.

¹⁶ Yāk hāmyok mīy, ha Topa tek yūmmūg, xix tikmū'ūn. Kaxīy.

¹⁷ Tu xe hām'āktux, hu:

—Ha hāmyāxatamuk xohix nōg, 'Īhāk nūn, tu nūktu xupep yōgnū hāpxexka tu', nūy hāpxop hok popmā Topa pu', xix yōgnū tikmū'ūn pu',

¹⁸ 'Īhā 'Ak yōg Yoneo xop nūn, tuk pēnāhā Topa pet xexka kopah, ha 'āte yāy pix, Topa yōg xat'ax tek xat hah, hak yīy 'ohnāg, yāk puxehnāg xip.

¹⁹ Pi'yā' pip 'Ax yōg Yoneo xop hōnhā? 'Ap nūn'ah, nūy 'ūgkupeh.

²⁰ Hōmā Yoneo xexka xop tek yīkopit. 'Āpu, nōm xexka xop 'ūyānān tu' yīkopit, 'ok pe 'āte hāpxe'e 'āktux, 'ok pe 'āte koit.

²¹ Pāyā hōmā nōm xop te yōgnū hām'āktux'ax putup nōg, 'Īhā 'āte hām'āktux, hu: "Hōnhā xatek yīkopit, 'ok pe xakix xop putpu' hip-tup, 'ok

pe putpu' hip-tup hok," kaxīy.
Tu ta tu' kux.

²² Ha Penik te hāmyūmmūg,
tu Topa yōg putat yūmmūg
max, pāyā 'ap Paot yīkopit
putup'ah, hu:

—Nāy, 'ūhip, pu xonat xop
yōg Kononeo Nix nū'. 'Ūnūn,
yīy ta 'āte 'ākopit. Kaxīy.

²³ Tu' xat, ha Paot xix
mīptut kopah, pu xonat pēnā',
pāyā hāpkumep mīptut xexka
kopah, tu hāpxopmāp-tup,
puxi' mīy, ha' tux hok kamah
pu' xape xop pēnā', nūy
hāpxop 'ūm popmā Paot pu'.

*Paot te yāy pupi hām'āktux
Penik keppah, xix Nonoxit
keppah*

²⁴ 'Āmnīy kutōgnāg 'īhā'
nōg, ha Penik nūn, xi' xetut
Nonoxit nūn kamah, nōm
Yoneo hex, ha Paot xānāhā',
ha Paot te tikmū'ūn kuxa yūm
ka'ok Yeyox Kunnix kopa
'āktux, ha' xupak.

²⁵ Ha Paot te:

—Topa te' xak, pu tikmū'ūn
xohix hāmyok mīy, ha' yōg
hāpxopmā'ax xohix kopit
putup, 'ok pe' max, 'ok pe'
kummuk. Kaxīy.

Ha Penik kuxānōg, tu Topa
te' kopit'ax yīpkutuk, hu:

—Mōg, mōg! Kaxīy.

Tu xe:

—Hāptup nōy koxix
'āxānā'. Kaxīy.

²⁶ Pāyā tayūmak 'ūm hip,
pu Paot tu tayūmak 'ūm xax,
yīy xānā punethok, hām'āktux
hā' nōy yānān nām huh, pa yā
Paot te tu' hōm 'ohnāg.

²⁷ Ha hāmyāxatamuk 2 nōg,
ha Penik mōg kuma' mōg,
ha Pox Pex nūn 'ūyānān tu',

ha Penik te Paot xix mīptut
kopah, nūy Yoneo xop kuxa
hittupmā'.

25

*Paot te Hōm yōg tik te' xo-
hix xat'ax tu' xak, puyī' xut pu
mōg*

¹ Ha Pex nūn tu nūktu
kōmēn Xeyanet tu' xupep,
ha 'āmnīy 3 nōg, 'īhā' mōg tu
mōktu Yenoyanēn tu' xupep.

² Ha 'āmānex xexka
xop te hāmyūmmūgāhā',
xix Yoneo xexka xop te
hāmyūmmūgāhā', tu Paot
'āktux, tu' kupex, tu' xak,

³ pu Paot nūnnāy Yenoy-
anēn tu', 'ūxaptop putex putup
ha putat kopah.

⁴ Pa Pex te:

—'Āmhok. Yā' xip Xeyanet
tu', hak mōg putup putpu
Xeyanet tu'.

⁵ Nāy, pax xa Paot kupex,
hu ta mōg 'ūgmūtik, nūy ku-
peh. Kaxīy.

⁶ Ha 'āmnīy te 10 nōg, 'īhā'
Pex te Xeyanet tu putpu' nūn,
tu hāptup nōy 'īhā' xat pu Paot
nūnnāy.

⁷ Ha' nūn, ha Yenoyanēn
yōg Yoneo xop te' kupex nām,
tu yīkopit, pāyā hām'āktux hā
koit, ha Pex te' gāy xop yōg
hām'āktux 'āpak, tu:

—'Īntu'. 'Āte hāmyūmmūg'ah,
'ok pe Paot te hāpkummuk mīy,
'ok pe' mīy hok? Kaxīy.

⁸ Ha Paot te:

—'Āte hāpkummuk 'ūm mīy
'ohnāg, 'ok pe Yoneo yōg Topa
pet xexka tu', 'ok pe Hōm yōg
gohet puknōg tu'. Kaxīy.

⁹ Pa Pex te Yoneo xop kuxa
hittupmāp-tup, hu:

—'Ok mōg putup Yenoy-anēn tu', 'āte 'āyīkopit? Kaxīy.

¹⁰ Pa Paot te:

—'Ak mōg putup'ah. 'Āte Xex putup, pu yōgnū hāpxopmā'ax kopit. Yā' max. 'Āte hāpkummuk 'ūm mīy 'ohnāg, ha xate' yūmmūg.

¹¹ Pax pu Yoneo xop koit hok, kopxix xupap-tup hok. Yā 'āte' xok'ax yīpkutuk 'ohnāg. Pax pu Yoneo xop koit, ha 'āte hāpkummuk 'ūm mīy hok, 'āpu' xat puk putex hok. 'Āte Hōm yōg tik te' xohix xat'ax putup, yā 'āte Xex putup, puk yīkopit. Kaxīy.

¹² Ha Pex te' xexka xop mūtik hām'āktux hā' nōy yānān, ha hām'āktux kux, tu Paot pu hām'āktux, hu:

—Xate Xex mūn putup, hu Xex ha 'āmōg. Kaxīy.

Paot te 'Aginip keppa' xip

¹³ Hāpxip kutōgnāg 'ihā' 'Aginip nūn, tu tikmū'ūn xat, tu' nūn tu nūktu kōmēn Xeyanet tu' xupep, xix Menenīn, tu Pex ha' nūn, nūy 'āneo.

¹⁴ Tu' tihi', 'āmnīy xohix hā' tihi', ha Pex te Paot 'āktux 'Aginip tu', tu hām'āktux, hu:

—Tik 'ūm xip, ha Penik te mīptut kopa' xix, tu' xut pu mōg 'ohnāg.

¹⁵ Hōmā 'ūkxip Yenoyanēn tu', ha Yoneo yōg 'āmānex xexka xop te' kupex, tup-tex putup,

¹⁶ pa 'āte: “Hōm yōg gohet te' xat hok pu tik 'ūm 'ūhok tup-tex hok. 'Āmhok. Hōm yōg gohet te' xat, pu' kupeh xop kāy ha' nūn, nūy kupeh, pu

kāy yā yāy 'āktux, nūy kupex xop yōg hām'āktux hā' yānān,” kaxīy.

¹⁷ Ha' nūn yāy tu nū'nāhā', ha 'āte' hip putup'ah, tu hāptup nōy hā' xat, pu Paot nūnnāy, 'ūyī' yīkopit.

¹⁸ Ha' kupex xop te' kupex, pa kāy te hāpkummuk mīy 'ohnāg, tup-tex 'ohnāg, tu' xupxet 'ohnāg,

¹⁹ pāyā Yeyox 'āktux, nōm xok, ha Yoneo xop te hām'āktux hā' nōy yānān nām Paot mūtik, ha Paot te: “Yeyox hi putpu'. 'Ūgkuxa yūm ka'ok Yeyox putpu' hi'ax kopah,” kaxīy.

²⁰ 'Āte hāmpē'paxex, hu: “Pute 'ūm nūhū'? Kaxīy. Tuk yīkopit, pāyā' yīkopit yūmmūg'ah, hu Paot pu': “'Ok mōg putup Yenoyanēn tu', 'āte 'āyīkopit?” kaxīy.

²¹ Pa Paot te: “'Āmhok. 'Ak mōg putup'ah. 'Āte Xex putup, puk yīkopit,” kaxīy. 'Āte' xat, pu nūnte' xix, pu Xex ha mō'kutnā'. Kaxīy.

²² Ha 'Aginip te:

—'Āte kāy yōg hām'āktux 'āpak putup. Kaxīy.

Ha Pex te:

—Hāptup 'ihā hām'āpak putup. Kaxīy.

²³ Hāptup 'ihā 'Aginip nūn, tu tik te' xat'ax yōg topixxap max mō'tat, tu Pex yōg mīptut hām'āta kox xexka hā' mō'nāhā', tu kōmēn yōg xexka xop xix xonat yōg Kononeo xop mūtik mōxakux, ha Pex te' xat, pu Paot nūnnāy, ha' nūn.

²⁴ Ha Pex te:

—Āxexka 'Aginip, xix 'āxexka xop xohix: 'Āxop te kāy pēnāhā', yā Yoneo yōg tikmū'ūn xohix te' xak, nūy tup-tex.

²⁵ Ha 'āte' yīkopit, ha hāpkummuk xexka 'ūm mīy 'ohnāg, pup-tex, ha yūmūg xat'ax xexka Xex mūn putup, pu' yīkopit, yīy Xex ha 'āte mō'kutnāp-tup.

²⁶ Tu tappet tu kax'āmi putup Xex pu kamah. Pute 'ūm 'āte kax'āmi'? 'Ap yūmmūg'ah 'āte'. Hu 'āte Paot xat, pu hām'āktux, xayīy yīkopit. Tu' yīkopit kux, koxix kax'āmi',

²⁷ nūy tappet hā Paot yōg hāpkummuk mīy'ax Xex pu hāmyūmmūgā'. Kaxīy.

26

Paot te yāy pupi hām'āktux 'Aginip keppah

¹ Ha 'Aginip te Paot pu hām'āktux, hu:

—Āpu, 'āyīy. Kaxīy.

Ha Paot te' yīm pepi' xix, tu hām'āktux, hu:

²⁻³ —'Āxexka 'Aginip, xate Yoneo xop xat, tu Mōyyex yōg xat'ax yūmmūg, yīk kuxa hittup, tu kupex xop pu hām'āktux hā' yānān putup. 'Ūghip, nūy 'ūg'āpax.

⁴ —Yoneo xop xohix tek yūmmūg, yā yōgnū hām tuk xip hāmāxap, tuk nūn Yenoyanēn tu', 'ihāk mūn kaxxop tuktup, xi' xiptap.

⁵ Yoneo xop tek yūmmūg, hak mūn Paniye xop yōg, nōm xop te Topa xak xe'ēgnāg.

⁶ Yā hōnhā xatek yīkopit Topa te hām'āktux xex hā, ha Topa te mōnāyxop pu hām'āktux xex, hu: "Tikmū'ūn xohix te putpu' hip-tup," kaxīy.

⁷ Hōmā Topa te hām'āktux xex, ha Yoneo yōg tikmū'ūn xohix te' xak, tu 'āmnīy xohix hā Topa pu nūk tetex, pa Yoneo xop tek kupex, 'ihāk kux yūm ka'ok putpu' hi'ax kopah, xix hāmmax hip.

⁸ Teptu hāmp'e'āpanōm? 'Ok Topa te hāpxopmā'ax ka'ok mīy hok? Yā' mīy. 'Ok Topa te putpu 'āhīnn'āp-tup hok? Yāp-tup. Kaxīy.

⁹⁻¹⁰ Tu xe hām'āktux, hu:

—Hōma 'āte hāmp'e'paxex, hu: "Yeyox mūn kummuk," kaxīy. Tu Yeyox 'āktux kummuk, tu' kuxa mām ka'ok xop xex kanet kopah, ha Yoneo yōg 'āmānex xop tek xat, tu 'ā' hōm yāy 'āxet'ax, 'ūyīy tu xeh, tu' kix, tuk hittup.

¹¹ Tu' kix kakixnāg Yoneo yōg Topa pet kopah, tu Yeyox 'āktux kummuk yīgāhā', tu' gāynām, tu' pek mōg hāptox tu', nūy mūy, nūy xūygā'.

Paot te yāy kuxa yūm 'āktux

¹² —Yā 'āmānex xexka xop te 'ā' hōm yāy 'āxet'ax, tu kax'āmi tappet tu', ha 'āte nōm tappet mōgāhā', tuk mōg'ax Namān tu',

¹³ tu putat hāk mōg, māyōn te yāy kote' yūm 'ihā', 'āte kuyānām ka'ok pēnāhā', ha pexkox tu' xakot, ha māyōn yānām kutōgnāg, pa Topa yōg yānām xexka', hak nōy xop te' pēnāhā kamah.

14 Hak mŭg xohix hām tu' xakux, ha 'āte yānmŭn xupep'ax 'āpak, ha Yōneo xop yāy yī'ax hā hām'āktux, hu: "Xaot, Xaot: Teptuk xŭyġāhā? Yā tu nō yāy mŭn xŭyġāhā," kaxīy.

15 —Ha 'āte: "Ū 'ŭm 'āmŭn?" kaxīy.

—Ha:

"Ūgmŭn yā Yeyox, ha xatek xŭyġāhā' kuxa mām ka'ok xop hā.

16 Pa 'āyok, tuk-nīhā xip. 'Āhak nŭn, nŭy xā yāykutnā', xak mŭn pu hāpxopmā', xak mŭg pēnāhā hāmāxap, ha xa' mŭg putup 'ŭxeheh, xak mŭn 'āktux tikmŭ'ŭn pu'.

17 Yā 'āte mō'ākutnāp-tup Yoneo yōg tikmŭ'ŭn hah, xix hāmpuknōg xop hah, tu 'āpēnānā' xip, nŭy 'āxut nōm ġāy xop kopah.

18 'Āte nōm tikmŭ'ŭn kuxa hittupmāp-tup, 'ōg hām'āktux'ax hā' hittupmāp-tup, pu hāpkoxtap 'ŭkuxa nīm, ha Topa yōg yānām xe'e te' kuxa hittupmāp-tup, pu yōgnŭ putat hā' mōg, ha xate hām'āktux hā, 'āte nōm tikmŭ'ŭn mōy putup Hāmgāyāgnāg tu', puyīy Topa' kummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux, puyīy yāyhā Topa yōg tikmŭ'ŭn, nōm xop kuxa mām ka'ok 'ŭgmŭn kopah." 'Ūkux. Kaxīy.

19 Tu xe:

—'Ok yŭmmŭg, 'āxexka 'Aginip? 'Ūgmŭg xuxyā tek xat pexkox tu', hak yīpkox xip.

20 Tu hām'āktux Namān tu hāmāxap, tuk-nāy tu Yenoyanēn tu hām'āktux,

xix hāpxexka Yonex tu', xi' puknōg xop punethok pu', tu yāyhāhup yŭmmŭgāhā', pu hāpkummuk mīy kux, nŭy Topa ha mōg, puyīy hāmyok mīy, pu' xohix te yāyhāhup pēnā'.

21 Pāyā Yoneo xop tek putup nōg, tuk mŭg, 'ihā Topa pet xexka kopak xip, hak putex putup.

22 Pa Topa tek ka'ogāhā', yīy 'āte hām'āktux kux 'ohnāg, tu' xohix pu hāmyŭmmŭgāhā', tu Topa tappet hittap puxešnāg hā hāmyŭmmŭgāhā'. Hōmā Mōyyex te hām'āktux, xix Topa pupi hām'āktux xop te hām'āktux kamah, yīy 'āte tikmŭ'ŭn xohix pu hām'āktux hāmāxap,

23 nŭy Yoneo yōg tikmŭ'ŭn kuxa kummuk xit, xi' puknōg xop kuxa kummuk xit, yā hōnhā' hep xop xohix kuxa max yānān'ax. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

24 Tu hām'āktux kux, ha Pex yīy ka'ok, tu:

—Paot, 'āp-tox kummuk! Xate tappet punethok mō'kupix, ha tappet te 'āp-tox kummugāhā'! Kaxīy.

25 Pa Paot te:

—'Ap 'ŭkputox kummuk'ah. Yā hāpxe'e 'āktux. Kaxīy.

26 Tu 'Aginip pu hām'āktux, hu:

—'Āte yāyhāhup 'ohnāg, ha tikmŭ'ŭn xohix te' yŭmmŭg. 'Aginip, xate hāmyŭmmŭg kamah. Topa te' xaptop hā' mīy 'ohnāg.

27 Hōmā Topa pupi hām'āktux xop te Topa te hām'āktux 'āktux. 'Aginip, 'ok

'ākuxa yūm ka'ok Topa pup hām'āktux xop kopah? Yā' yūm. 'A yūmmūg. Kaxīy.

²⁸ Ha 'Aginip te:

—Nāy, 'ok 'āpe'āpaxex, hu: "Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'Aginip te yāhāp-tup Kunnix yōg"? 'Āmhok! 'A yāyhāp-tup'ah 'āte'. Kaxīy.

²⁹ Ha Paot te:

—Yā' max 'āmūn yāyhā Kunnix yōg. 'Ok pe hāpxip kutōgnāg 'ihā', 'ok pe hāpxip tap 'ihā', 'ātep-tup 'āxohix yāyhā Kunnix yōg, 'ūkputuk, pa kupuk māg xap hā' hīy'ax 'a' putup'ah. Kaxīy.

³⁰ Ha 'Aginip tek-nīhā' xip, xix Pex, xix Menenīn, xi' xexka xop xohix te nū mūtik mān xop,

³¹ tu' mōg, tu hām'āktux hā' nōy yānān, hu:

—Nūhū tik max, ha' max'ah tik xix kanet kopah, tup-tex mūn kummuk. Yā tik te hāpxopmā max. Kaxīy.

³² Ha 'Aginip te Pex pu hām'āktux, hu:

—Kāy xupa'ax, pāyā Xex mūn ha' mōg putup, pu hāpxopmā'ax tu' kopit. Pūyā' mōg! Kaxīy.

27

Paot te kōmēn Hōm ha' mōg

¹ Ha Paot mōgāp-tup hāpxexka 'Itat tu' (hak mūn Nok te xe kax'āmi', tuk mōg Paot mūtik), mīpkox hāk mūg mōg, nōm mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, ha xonat xop te 100 yōg kapitām te Paot pēnānā' xip, tu' kāy nōy xop pēnāhā kamah, yā Kapitām Yot te xonat xop 'Īpet yōg.

² Hak mūg mōg kōmēn 'Anamātīn yōg mīpkox hā, tu hāpkux te hāpkūyāgnāg hāk mūg mōg, ha hāpxexka Māxenōn yōg 'Anixtah te kōmēn Texanōn, tu' xip, tu' nūn, tuk mūg mūtik mōg.

³ Ha hāptup 'ihā kōmēn Xinōm tu' mōxaha', ha Yot max Paot tu', tu hām tu' mōg tux hok, pu mōg, nūy xape xop pēnā', pu nōm Paot mō'nīynām, nūy nō hāpxop tu' popmā', ha 'āmnīy hā' xape pet tu' nox xip, tu mō'yōn.

⁴ Tu hāptup 'ihāk mūg mōg mīpkox hā, tu hāmyīn yūm Xip tu' yīpxe'e hāk mūg mōg, 'āmuuh ka'ok tu' keppa mō'kouk hah.

⁵ Hak mūg mōg kōnāg xexka xak tu', ha hāpxexka Xinix yīkāgnāg, xix hāpxexka Pēnpit, tuk mūg mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Nix yōg kōmēn Mīha tu'.

⁶ Ha xonat yōg Kapitām te kōmēn 'Anexānit yōg mīpkox xipihī', ha' nūn, tu hāpxexka 'Itat ha' mōg putup, hak mūg mōg nōm mīpkox hā.

⁷ Tuk mūg mōgnāg, pak mūg mōg pu'ūgnāg, 'āmuuh ka'ok hah, ha 'āmnīy punethok 'ihā mōxaha hāmyok tu, kōmēn Xinit keppah, pa 'āmuuh gāy, ha mīpkox mōg 'ohnāg, hak mūg mōg yīpxax hah, hāmyīn yūm Kenet tu', ha kōmēn Xanmōn yīkāgnāg.

⁸ Ha mīpkox te hām tu' xupep, tu hāpkux yīkāgnāg hā' xip, tu' mōgnāg mōg, tu mōktu mōxaha hāmyīkox Kōnāg Xexka Yīkox Max tu', ha kōmēn Nayet te hāmhūmnāg.

⁹ Tuk mŭg pip 'āmnŭy xohix hā, ha hāmyāxatamuk ka'ax, yā Yoneo xop te 'āmuk xexka 'āxet'ax “yāy kuxa māxnā'ax” mŭy tap, ha hōnhā 'āmuuh gāy 'āxi mō'kouk, ha tex gāy, hu kōnāg xexka gāyāhā', ha Paot te tik te mŭpkox mōgāhā pu hām'āktux, hu:

¹⁰ –Tihik, hōnhā mŭpkox hāk mōg max'ah, 'āmuuh ka'ok hah, Tu' gāy, hak mŭg kix putup kōnāg gāy hā, ha kōnāg te mŭpkox kopa' pip hāpxop koxyōy putup, xix mŭpkox, xix tikmū'ūn kix putup kamah. Kaxŭy.

¹¹ Pāyā Kapitām Yot te hāmp'e'paxex, hu:

–Paot te mŭpkox mōg'ax yūmmŭg kutōgnāg, pa mŭpkox xuxyā te' yūmmŭg xexka', xix mŭpkox yōg tik mōgā'ax. Kaxŭy.

Hu' yŭpkox pip 'ohnāg Paot pu'. Ha mŭpkox xuxyā xi' mōgā'ax mōg putup.

¹² Hāmyŭkox Kōnāg Xexka Yŭkox Max mŭn max'ah, pu māyōn 'ānuk mēy 3 hāk nox pi', nŭy 'āmuuh gāy kux'ax hip, nŭy hām'āxi hāk pip, hu kōmēn Penix tu' mōg putup, nŭy hāmyŭn yūm Kenet yōg hāmyŭkox tuk nox pi'. Penix te mō'kouk yok ha' yūm, hu' max, pu māyōn 'ānuk nŭn 3 hāk pip.

'Amuuh gāy te mō'kouk

¹³ Ha 'āmuuh te mō'kouk ha' xuxi', ha hāmp'e'panōm, hu: “Yā hōnhā' max 'āmuuh,” kaxŭy. Ha pipkup putux te mŭpkox hām tu' xup kōnāg kopah, ha' xut, tu' mōg, tu

Kenet yōg hāpkux hām hūmnāg hā' mōg.

¹⁴ Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'āmuuh gāy te hām tu' xupep, 'āmuuh 'āxet'ax Nōnet, tu' gāy xe'ēgnāg,

¹⁵ ha tik te mŭpkox 'ūm mōgā hok, yā 'āmuuh te nuhuknām, yŭy mŭpkox yāy tu' mōgāhā'.

¹⁶ Ha hāmyŭn yūm Kanap tuk mŭg mōg, pu 'āmuuh hēnāhā', ha' mōg, 'ihā 'āmuuh te xuxik-tōgnāg, mŭpkox kutōgnāg te kōnāg kopa' xip, ha' xut, kōnāg hā nōm nŭnnāhā', tu mŭpkox xexka kopa pepi' xex, tu' hŭy.

¹⁷ Ha' hŭy kux, hak mŭg mŭpkox xexka hŭy ka'ok poxit xexka ka'ok hā, nōm kup tu' hŭy ka'ok, pu 'āmuuh koxyōy hok, hak mŭg kuxānōg, Nip yōg hāpkux kummuk yŭpkutuk tu', tu mŭpkox yōg topixxax xexka keppa nŭnnāhā', 'āmuuh te nōm mō'kouk, tu' mōgāhā', pu Nip tu mōg hok.

¹⁸ Ha 'āmuuh gāy te mŭpkox mō'yōn, tu mahamnām kōnāg yŭmū', ha mŭpkox te hāpxop punethok tat, tup-tux, hak mŭg kuxānōg, tuk mŭ'āte nōm hāpxop mō'pok kōnāg tu', pu mŭpkox te tutnap.

¹⁹ Tu 'āmnŭy 3 hāk mŭ'āte yāy yōg yŭm hā mŭpkox yōg hāpxop xupepmāhā'.

²⁰ 'Āmnŭy xohix hāk mŭ'āte māyōn pēnā 'ohnāg xix māyōnnāg, ha ta 'āmuuh ka'ok, hak mŭ'āte hāmp'ekpaxex xakix putup.

²¹ 'Āmnŭy punethok hāk mŭg xit 'ohnāg, yŭy Paot yok,

tuk-nīhā' xip nōm tik xop kopah, tu:

—'Āxop, teptu 'āyīpkox 'ohnāg 'ūgmūn pu'? Teptu Kenet tu' nox 'āpip hok? 'Āte 'āyummūgāp-tup, pāyā xatep-tup nōg, yā hōnhā hāpxop punethok xaxogāhā' kōnāg xexka kopah.

22 Pa 'ākuxānōg hok! 'Ap tik 'ūm xok putup'ah, pa mīpkox mūn yāy koxyōy putup.

23 'Āte Topa pu hāpxopmāhā', yīy 'āmnīy koxtap hā pexkox yōg nū'kutnā'ax tek ha' nūn, tuk yīka' xip,

24 tu 'ā hām'āktux, hu: "Paot, 'ākuxānōg hok. Xate Xex keppa xip putup, ha Topa te mīpkox kopa tikmū'ūn pēnānā' xip, xayīy 'āxakix hok, yā' hip-tup," kaxīy.

25 Yīy 'ākuxa hittup, Topa te hām'āktux xex hah, 'ihāk kuxa yūm ka'ok Topa kopah.

26 Pa mīpkox te hāmyīn yūm yōg hāpkux ha' mōg putup. Kaxīy.

27 Ha 'āmnīy te 14 nōg, 'ihāk mū'āte kōnāg xexka Mēnitehān tuk mōxaha', ha 'āmuuh ka'ok te mīpkox yāy mōgāhā', ha 'āmnīy kote 'ihā mīpkox yōg tik xop te hāmp'e'paxex, hu:

—Hām 'ūm xip tu hām hūmnāg. Kaxīy.

28 Tu kōnāg yōg mēt mō'kupix, ha kōnāg xet yōg mēt xohix te 36, ha xe' mōg, tu kōnāg yōg mēt xe mō'kupix, ha mēt te 27.

29 Ha hāpkux yōg mīkaxxap xexka yīpkutuk, tu mīpkox te mīkax tu yāy koxyōy yīpkutuk,

yīy mīpkox yōg pipkup putux te 4 kōnāg kopa mō'pok, nōm poxit hīy'ax mīpkox nā'kup tu nō'hāp, pu mīpkox tu mōg hok. Ha Topa tu' xak, pu hāptup mōnāy.

30 Pa mīpkox yōg tik xop te nū'pap-tup, tu mīpkox kutōgnāg te kōnāg yīmū mōg hā' mōxakux, tu tu' xaptop hā' mōgāp-tup, tu hām'āktux, nūy mō'āmā', hu:

—'Ūgmūg mōg, nūy pipkup nōy mō'yōn kōnāg xexka kopah, pu mīpkox tu mōg kux. Kaxīy.

Pāyā' koit.

31 Ha Paot te xonat yōg Kapitām pu hām'āktux, xix xonat xop pu', hu:

—'Ūxat, pu' xohix mīpkox kopa' pi', ka 'āxop xakix. Kaxīy.

32 Ha Kapitām te' xat, pu mīpkox kopa' pi', ha xonat xop te mīpkox kutōgnāg xit xak, ha yāy xe'e tu' mōg, ha kōnāg gāy te' xupepmāhā'.

33 Ha hāptup 'ihā Paot te:

—'Āpu, 'āxit. 'Āmnīy te 14 hā 'āxop xit 'ohnāg, 'ākuxānōg tu'.

34 Yīy xa hām'āktux, xa 'āxit, nūy yāy ka'ogā'. Topa te hām'āktux xex, 'ap 'āxaxok putup'ah, 'ap xakix putup'ah, xix 'ap xūy putup'ah. Kaxīy.

35 Tu hām'āktux kux, tu pām paha', tu Topa 'āktux max, tu' koxip, tu' māhā', ha' xohix te' pēnāhā'.

36 Tu' kuxa hittup, tu' xit.

37 Yā nōm xop te mīpkox kopa' pip xop xohix te 276.

38 Tu' xit, tu' hi ka'ok, tu pām xap xuxnāg te xetox pop,

tu kōnāg xexka tu mō'pok, pu mīpkox tu tutnep.

Tikmū'ūn xohix te hāmnak tu' mōxaha'

³⁹ Tu hāptup ha ta hām pēnāhā', hām 'ūm 'ap yūmmūg'ah, pa hāpkux pēnāhā', ha' max, ha hāpkux tu mīpkox mōgāp-tup.

⁴⁰ Ha pipkup te nīpkox putux yāhā', ha' mōg 'ohnāg, ha kōnāg xexka kopa mō'pok, tu mīmpe nōm mīpkox mōgā'ax ko'a', ha topixxax xexka hīy 'āmuuh te nōm tōmāhā', tu hāpkux ha' mōg.

⁴¹ Pa mīpkox xupup te 'āmot yīmū' pip, tu' mōg 'ohnāg, ha mīpkox ta kup te kōnāg yīmū' xup, tu yāy mahap, ha kōnāg xexka gāy te' koxyōy.

⁴² Ha xonat xop te tikmū'ūn nōm kanet kopa' pip xop kix putup, pu tu nū'pa hok,

⁴³ pāyā xonat yōg Kapitām te Paot putup pax, tup-tex putup'ah, hu' xat hok, pu nōm xop kix hok, tu xe' xat, pu kōnāg tu tuk-nīhām mōg.

⁴⁴ Ha nōm mōg yūmmūg hok xop te mīmpe hā' mōg, ha' xohix te nū'paha', tu hāpkux tu' mōxaha'.

28

Paot te Māot tu' xip

¹ Hak mūg nū'paha', tu hām 'ūm yūmmūg, ha hāmyīn yūm 'āxet'ax Māot.

² Ha Māot yōg tikmū'ūn tek mūg kuxa ka', tu kuxap xexka mīy, hām 'āxi hah, ha tex tihix, ha' xap tep-tex.

³ Ha Paot te kuh pop, tu kuxap yīmū mō'pok, ha kāyā gāy kuh tu' xupep, pukpex tu'

xupep hah, tu Paot yīm putop, tu ta tu' xup.

⁴ Ha Māot yōg tikmū'ūn te' pēnāhā', tu' nōy pu hām'āktux, hu:

—'Ōhōm tik kummuk putuk. 'Āte nōm tik te' nōy putex pekpaex. Kōnāg xexka gāy tu' xupaha', pa Topa tep-tup nōg, tu kāyā pup-tōmāhā'. Kaxīy.

Ha kaxīy nōm tikmū'ūn te Paot pe'paxex kummuk.

⁵ Pāyā Paot te' yīm puhmīy, tu nō kāyā mō'yōn kuxap kopah, tu' pakut 'ohnāg, tu' xūy 'ohnāg.

⁶ Ha tikmū'ūn te Paot yīm mōm hip, tu' xok tu' nā' pēnāp-tup, tu xe' hip, pāyā Paot hittup pax, tu' pakut 'ohnāg, yīy tikmū'ūn te' yēy, hu:

—Hamūn yā topahnāg 'ūm! Kaxīy.

⁷ Ha Māot yōg xexka Pup, tup-texop xexkah, yā' yōg hām punethok pip, tu yāy pet ha tuk mūg xānāhā', 'ū non pix, ha 'āmnīy 3 hāk mūg pip.

⁸ Ha Pup mūg tak pakut, ha' xax pukpex, tu' xakuk xi' ta hep, ha Paot mōg, tup-tox yīmū' yīm xex, tu Topa pu hām'āktux hā' hittupmāhā', hā xax xuxi'.

⁹ Ha Māot yōg tikmū'ūn pakut xop te' xupak, tu' nūn, ha' hittupmāhā'.

¹⁰ Ha' kuxa hittup xexka', tuk mūg hāpxop hok pōpmāhā', ha mīpkox kopak mūg mōg, ha nōm xop te hāpxop punethok 'ūgmū'ā' nīm.

Tu Măot nîm, nŭy Hōm ha' mōg

¹¹ Ha mîpkox nōy te hămyîn yŭm Măot tu' xip, hăm 'ăxi' yōg mēy 3 hă' xip, tu kōmēn xexka 'Anexānit tu' nŭn, ha mîpkox 'ăxet'ax "topak-tonnix", kaxīy. Ha mēy 3 nōg, hak mŭg mōg mîpkox hă.

¹² Tu ta kōmēn Xinakox tuk-mŭg mōg, tuk pip 'ămnŭy 3 hă.

¹³ Tu hămhŭmnăg tu' mōg, tu 'Itat yōg kōmēn Hey pēnăhă', ha hăptup nōy 'îhă 'ămuuh max te mō'kouk, tuk mŭg mōgă mō'ka'ok, tu mōktu 'ămnŭy 2 hă kōmēn Potep tuk mŭg mōxaha'.

¹⁴ Tuk mŭg kuxa măm ka'ok xop xape pipihi', hak mŭ'âte' pet tu' pip 'ămnŭy te 7 hă, tuk mŭg mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn xexka Hōm tu'.

¹⁵ Hak xape xop te' xupak, tu' nŭn, tu nŭktu 'Ap yōg hăm năkox tu' mōxaha', xix Mēn tikoyuk tu' mōxaha', ha Paot ka'ogăhă', ha Paot te Topa 'ăktux max, tu yăy kuxa hittup xexkah.

Tu Hōm tu' xip

¹⁶ Tu Hōm kopak mŭg mōxaha', ha Paot te xonat puxehnăg mŭtik tihi mŭptut kopah, pu pēnănă' xip. Ha Paot te mŭptut xuxyă pu tayŭmak hōm nŭy mŭptut kopa 'ăti'.

¹⁷ Ha 'ămnŭy 3 nōg, 'îhă Paot te Hōm yōg Yoneo xop xănăhă', ha yăy tu nŭ'năhă', ha Paot te:

—Ūnōy mŭnom xop, Yoneo xop tek mŭg, păyă 'âte hăpxopmă 'ŭm kummuk 'ohnăg tikmŭ'ŭn tu', xix

mōnăyxop yōg hăpxopmă'ax 'âte kummugă 'ohnăg, ha kanet kopak xix, tu' puknōg xop hak mōgăhă'.

¹⁸ Hak yŭkopit, tuk xupagăp-tup, 'âte hăpkummuk 'ŭm mŭy 'ohnăg hah, 'ŭyŭk xok.

¹⁹ Pa Yoneo xop tek putup nōg, yăk putex putup, yŭy 'âte tu' xak, pu Xex 'ŭgyŭkopit, yăg găy 'ohnăg Yoneo yōg tikmŭ'ŭn tu'.

²⁰ Tu 'ăpēnăp-tup, nŭy xa hăm'ăktux, hak hŭy kupuk măg xap ha Yeyox hă, yă 'Iyaet yōg tikmŭ'ŭn xohix te nōm hip, hămmax hip tu'. Kaxīy.

²¹ Ha' nōy te:

—'Ak mŭ'âte tappet 'ŭm mō'kupix'ah, ha Yonex yōg xop te nŭ tappet kutnă 'ohnăg, ha Hōm yōg nōy xop te 'ăkummuk 'ăktux 'ohnăg.

²² Hak mŭ'âte 'ōg hăm'ăktux'ax 'ăpak putup, nŭy hămyŭmmŭg. Teptu Yoneo xop xohix te Yeyox xop putup nōg? Kaxīy.

²³ Ha Yoneo xop te hăptup 'ŭm nŭn, Yoneo xop punthok nŭn, nŭy hăm'ăpax, tu yăy tu nŭ'năhă Paot pet tu', ha Paot te Topa te yăy yōg tikmŭ'ŭn xat yŭmmŭgăhă', tu hăptup tox hă hăm'ăktux, tu 'ămnŭy 'îhă hăm'ăktux kux, tu Yeyox 'ăktux, tu Mōyyex yōg xat'ax hă hămyŭmmŭgăhă', xix Topa pupi hăm'ăktux xop hă hămyŭmmŭgăhă kamah, nŭy Yeyox yă Topa yōg hămyăy kutnă'ax 'ăktux.

²⁴ Ha' yăg kuxa măm ka'ok, pa' yăg kuxa măm 'ohnăg,

²⁵ tu yăy pu hăm'ăktux, tu hăm'ăktux hă' nōy yănăn, tu

hām'āktux 'ihā' mōg, Ha Paot te:

—Hōmā Topa Koxuk te hāmyūmmūg, yīy 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu mōnāyxop pu hām'āktux, hu:

26 “Āmōg, tikmū'ūn hah, tu hām'āktux, hu:

'Āxop te hām'āpak, pāyā hām 'ūm 'āpak 'ohnāg,

tu hāmpenāhā', pāyā hām 'ūm pēnā 'ohnāg.

27 Yā tikmū'ūn putox ka'ok,

tu mō'yāy yīpkox yīnnīn, nūy hām'āpak hok,

xi' pa kīy kamah, nūy hāmpēnā hok,

ka hāmyūmmūg, xix yāyhāhup,

ka Topa yōg putat hā' mōg 'ūxeheh, 'āte nōm hit-tupmā'ax,

pāyāp-tup nōg. Yā Topa te' xuktux tap.” Kaxīy.

28 Ha Paot xe hām'āktux, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux:

Topa te hām'āpak max'ax nū'kutnāp-tup hāmpuknōg xop

hah, ha' yīpkox pip, puyīy

Topa 'ūkuxa kummuk xit, nūy

kuxa max tat 'ūyānan tu'.

Kaxīy.

29 Ha Yoneo xop mōg, tu

hām'āktux hā' nōy yānān nām

hā' mōg.

30 Hāmyāxatamuk 2 hā Paot

te' yōg mīptut kopa' xip, ha'

xape xop nūn, nūy Paot pēnā',

ha' kuxa hittup, tu Topa te yāy

yōg tikmū'ūn xat 'āktux pax.

31 Tu Topa te Yeyox

yāykutnāhā 'āktux tikmū'ūn

pu', ha' puknōg xop te' tux

hok, pu mīy, 'ihā' xohix te'

yūmmūg.

Ha Nok te Yeyox yōg mō'pok xop yōg hāpxopmā'ax 'āktux kux.

PAOT TE HŌM YŌG KUXA MĀM KA'OK XOP PU KAX'ĀMI'

¹ Ūgmūn yā Paot, Yeyox Kunnix tu hāpxopmāhā', ha Topa tek yāykutnāhā', tuk xānāhā', nūy mōgkutnā', 'āte hām'apak max'ax 'āktux, hu xa kax'āmi nūhū tappet.

² Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'ihā Topa te mōnāyxop hittap pu hām'āktux xex, ha Topa yōg pupi hām'āktux xop hittap te' xuktux, tu tappet tu kax'āmi', hu: "Topa te tik xop mō' pok putup, pu xa hām'apak max'ax 'āktux," kaxīy.

³ Yīy Topa tappet te Topak-tok 'āktux, tu yūmmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āktux, hak mū yōg tikmū'ūn kutok pit, yā mōnāyxop hittap Namix mōkputox Yeyox.

⁴ Tu' max xe'ēgnāg, Topa putuk tu', yā Topak-tok xe'e', tu' xok xe'e, yīy Topa te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tu' hīnnāhā putpu', pu' xohix yūmmūg, yā Yeyox mūn Topa hāk-tok.

⁵ Yā Topa tek yāykutnāhā', nūy nūgkutnā', tu 'ā yāy 'āxet'ax hōm 'ū puknōg xop xohix kuxa māmā kamah, pu tu' yīpkox pi hām'apak max'ax pu',

⁶ ha 'āxop kuxa mām ka'ok kamah, kōmēn Hōm tu 'āpip, ha Topa te 'āxānāhā', xa Yeyox Kunnix hā 'āxape'.

⁷ Kaxīy 'āte kax'āmi tappet, tu kōmēn Hōm yōg kuxa mām ka'ok xop pu ka'āmi', yā Topa te mō 'āxop yāy xe'ēgnāg, tu 'āxop xānāhā', xayīy yāyhā' yōg tikmū'ūn.

Pūyā Topa yūmmūg Tak xik-tok Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā', xix 'ākuxa māmā'.

Paot te Topa pu hām'āktux, tu' max'āktux

⁸ 'Āte Topa pu hām'āktux pax hāmāxap, hu: 'Āmax, Topah! kaxīy. Tu Yeyox Kunnix hā' xuktux, tu xa hāk hittup kamah. Yā hām xexka xohix yōg tikmū'ūn xa hām'āktux max, 'ākuxa mām ka'ok hah.

⁹ Topa tu 'āte hāpxopmāhā, nūy mīy māynāg, tu hām'apak max'ax 'āktux, tu Topak-tok 'āktux, ha' yūmmūg Topa te', tu 'āte hāpxe'e 'āktux yūmmūg. 'Ap 'āte koit'ah, yā 'āxaxok 'ohnāg.

¹⁰ Tu Topa tu' xak pax, puyīy ka'ogā', tu' xak kamah, pu tu mōgkutnā 'āhah, yā Topa te mō yūmmūg yāy xe'ēgnāg.

¹¹ 'Āhak mōg putup pax. 'Āte' xak, 'ūyīy 'āhak mōg, nūy xa hāmmax nā', nūy 'āka'ogā'

¹² pu yūmmūg xohix mō' yāy nīynām: 'Āxop te mōgnīynām, xik mūn te mō'ānīynām, hu Topa yōg putat hā yūmmūg mōg kumak mōg.

¹³ Ūkxape xop, 'āte xa hām'āktux xe'e': Ūgmōg putup 'āhah, yā 'āmniy xohix hāk mōg putup, pak mōg 'ohnāg. 'Āhak mōg, 'okpa 'āte' xak, nūy kama 'āmōgā'.

Hōmā 'āte' puknōg xop mōgāhā', nōm xop te Yoneo yōg tikmū'ūn hā' puknōg, Topa yōg putat hā' mōgāhā', yā kaxīy 'āte' xak, nūy 'āmōgā kamah.

¹⁴ Topa te mōgkutnāhā, 'āte hām'āpak max'ax 'āktux, huk yīy hok'ah. Yā hām'āktux putup Yoneo yōg tikmū'ūn pu', xix puknōg xop xohix pu'. 'Āte ta nemēn, nūy hām'āpak max'ax 'āktux 'ūxohix pu'. 'Ap tayūmak ta nēmēn'ah. Yā' nōy, yīy hāmyūmmūg xop pu 'āte hām'āktux, xix hāmyūmmūg 'ohnāg xop pu 'āte hām'āktux kamah, tu hām'āpak max'ax 'āktux putup 'ūxohix pu',

¹⁵ xix 'āxop pu' xuktux'ax kamah, ha kōmēn xexka Hōm tu 'āpip, yīk mōg putup 'ōgnū kōmēn Hōm tu', nūy xa hām'āktux hām'āpak max.

Hām'āpak max'ax mūn ka'ok

¹⁶ Topa tek xat 'āte hām'āpak max 'āktux, pu tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, pu tu' kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'. Yā hām'āpak'ax ka'ok, ha 'āte yāyhāhup 'ohnāg, nūy hām'āpak max'ax 'āktux. Ha Yoneo xop te hām'āpak hāmāxap, yā hām'āpak'ax ka'ok, tu Yoneo yōg tikmū'ūn kuxa kummuk xit, xix yā' puknōg xop kuxa xit kamah, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu', yā' nōy putuk.

¹⁷ Topa tep-tup, pu tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. Puxi', ha nōm tikmū'ūn mō'yāy

xe'ēgnāg. Yā hām'āpak max xe'e'! Hōmā tik te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', nūy tikmū'ūn pu' xuktux, hu: "Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Topa kopah, puxix Topa' kuxa kummuk tupmā', pu tu max, puyīy tikmū'ūn hi xe'ēgnāg," kaxīy.

Yā' hep xop xohix te hāpxopmā kummuk

¹⁸ Topa gāy tikmū'ūn kuxa kummuk hah, yūmū'āte' yūmmūg, yā Topa tep-tup hok, pu tikmū'ūn hāpxopmā kummuk hok. Yā tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk pax, tu Topa hā' puknōg, puxi' nōy Topa yūmmūg hok kamah.

¹⁹ Ha Topa gāy, tu' yānān tu' kummugāhā, tu' xūygāhā', tu nōm tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā tap, 'ūkuxa kopa' yūmmūgāhā', puyīy tikmū'ūn Topa yūmmūg max,

²⁰ 'Ihā' pēnā hok, ha hāmnōgnōy mīy, xix hahām, ha tikmū'ūn xop xohix te hāmnōgnōy pēnāhā', xix hahām, tu Topa te' mīy yūmmūg, hu Topa xexka xe'ēgnāg yūmmūg, xix Topa ka'ok xe'ēgnāg yūmmūg, xix Topa xok hok yūmmūg. Tep te xīy tikmū'ūn te Topa yūmmūg hok? Yā Topa hi xe'ēgnāg.

²¹ Yā hāmyūmmūg, pāyā tikmū'ūn te Topa xaxok, tu nōm pu hām'āktux 'ohnāg, hu: "Āxexka Topah, xix 'āmax, xatek mū'ā hāpxop xohix popmāhā'," kaxīy. Āmhok, 'ap xuktux'ah, pap-tox kummuk, tu hāmpē'paxex 'ohnāg, tu

mõktu hãmyũmmũg 'ohnãg,
'ũkummuk tu'.

22 Tu yãy hãmyũmmũg
pe'paxex, 'ũhitop tu hãmpe'paxex, tu' nõy pu hãpkummugãhã',
'ũpa te hãmyũmmũg 'ohnãg
tu', tup-tox kummuk.

23 Yã Topa hi xe'ëgnãg, pa
tikmũ'ũn te nĩm, nũy topa ko-
mut xop pu nũktetex 'ũyãnãn
tu', ha' komut xop te tikmũ'ũn
putuk, xix putuxnãg putuk,
xix xokxop putuk, xi' kep hã'
mõg xop putuk.

24 Yỹ Topa te tikmũ'ũn
putox kummuk xop nĩm,
pu yãy putup'ax mĩy, hu
hãpxopmã kummuk, tu yãy
kummugãhã',

25 tu Topa nĩm, tu hãpxop
pu nũktetex 'ũyãnãn tu', nõm
hãpxop Topa te' mĩy, ha Topa
xe'ëgnãg nĩm, tu' xaxok, nũy
'ũkoit'ãx putup 'ũyãnãn tu',
pa Topa mũn max, tu' hi
xe'ëgnãg, ha' nõg 'ohnãg.
Hamũn!

26 Yỹ Topa te' nĩm, ha
hãpxopmã kummuk, tu' nõy
pu' hupmãhã', ha 'ũn xop te
'ũn nõy pẽnãhã', nũy nũ mũtik
tu yãyhã' xupxet,

27 ha tik xop te tik nõy
pẽnãhã', nõ mõi'ãmã, nũy nũ
mũtik tu nõm kummuk, tu
'ũn putup nõg, pu nũ mũtik
tu nõm, pa tik xop putup,
yã' kummuk, hu yãy pu
hãpkummugãhã', yỹ Topa te'
kummugãhã', ha' pago.

28 Tikmũ'ũn kummuk te
Topa xaxok, tu hãmyũmmũg
putup 'ohnãg, yỹ Topa
te' nĩm, pu hãmpe'panõm
kummuk, nũy hãpxopmã
kummuk.

29 Yã' kummuk xe'ëgnãg,
'ũxonnix, tu' xupkumỹy nãm,
tu' nõy pe'paxex kummuk,
tu' nõy pu hãpkummugãhã',
tu' yĩpkumỹy, tu yãy kix, tu' nõy
putex, tu yãy tuk-mỹy, tu' koit,
tu' xupmãhỹy kummuk pax,

30 tu' nõy 'ãktux kummuk,
tu Topap-tup nõg, tu yãy
mũn pe'paxex xexka', 'ĩhã'
nõy pe'paxex kutõgnãg, tu
hãpkummuk mĩ'ax xak, tu yãy
tak xi' tut pu' yĩpkox 'ohnãg,

31 tu hãpkummuk mĩy pax,
tu hãm'ãktux xex, pãyã'
xaxok, hu' hitop tu' xex, yã'
mỹy 'ohnãg, tu' nõy kuxa ka
'ohnãg.

32 Tu Topa yõg xat'ax
yũmmũg, ha' xat hok pu' mỹy
hok, ka Topa te: "Pũyã tu'
xok 'ũyãnãn tu'," kaxĩy, pa'
yĩpkox 'ohnãg, tu hãpkummuk
mỹy pax, tu' nõy xop pu
hãpkummuk yũmmũgãhã', yã'
nõy xapit, puyỹy hãpxopmã
kummuk kamah.

2

*Topa te hãpkummuk mỹy ha'
pago*

1 'Ok 'ãxop te 'ãnõy yõg
hãpxopmã'ax kopit? Yã'
kummuk 'ãktux, pa 'ãxop te
hãpkummuk mỹy 'ãnõy putuk,
hu yãy yõg hãpxopmã'ax
kopit'ax kamah. Yã 'ãtix
kummuk. Tep te xỹy 'ãxop
kama hãpkummuk mỹy?

2 Topa mũn max, ha
yũmũ'ãte' yũmmũg, ha' kopit
max, tu' xat hok puyĩ' xohix
hãpkummuk mỹy hok, ha'
kummugãp-tup 'ũyãnãn tu'.

3 Pa 'āxop te hāpxopmā kummuk, 'ihā 'ānōy tu: "Ūmīy hok' Yā Topa tep-tup nōg hāpxopmā'ax kummuk, hu 'āxūyāp-tup," kaxīy. 'Ok xate hāmpē'āpaxex, hu: "Topa tek mūn pēnā'ah?" Kaxīy. Yā' koit! Yā' pēnāhā! 'Ūxohix te Topa pu yāy putuk, yīy Topa te yā 'ōg hāpxopmā'ax kopit putup kamah, tu 'ōg hāpkummuk mīy'ax hā 'āxūyāp-tup.

4 Topa pe'āpaxek-tōgnāg hok! Yā' max xe'ēgnāg Topa, tu' hip, xayī pēnā', nūy yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy'ax nīm. Yā 'āxop te hāmyūmmūg.

5 'Āyīpkox hok, puxix Topa 'āxūyā, 'āxūy kutōgnāg nā' mōg, tu mōktu 'āxūy xexka, 'ihā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, pu' xohix hāmyūmmūg: Yā Topa te hāmyok mīy,

6 tu' xohix yōg hāpxopmā'ax yūmmūg, tu pagop-tup 'ūyānān tu', yā tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk, puxix Topa' kummugā', ha tikmū'ūn te hāpxopmā max, puxix Topa hāmmāxnā'.

7 Tikmū'ūn yāg te' xak, nūy hāpxopmā max, xi' xak, nūy tu max xe'ēgnāg, Topa putuk, xi' xak, pu Topa te: "Āxop yā yōgnū'!" kaxīy. Tu hāmmāx hip, yīy nōm xop hīnnāp-tup xe'ēgnāg nūy Topa mūtik tu tihī'.

8 Pa tikmū'ūn nōy te yāy pe'paxex puxet, nūy yāy putup'ax mīy, xix hāpxe'ep-tup nōg, nūy hāpxopmā kum-

muk pax, ha Topa gāyāhā', ha hāpkummugāp-tup 'ūyānān tu', nūy pago.

9 Tikmū'ūn xohix te hāpxopmā kummuk, puxix Topa' yānān tu' xūyā', yōgnū Yoneo yōg tikmū'ūn hāmāxap, hak-nāy tu' puknōg xop xūyā'.

10 Tu tikmū'ūn max pu hāmmāxnāp-tup 'ūyānān tu', pu tu yāyhā max xe'ēgnāg, Topa putuk, ha' xekānāp-tup, xi' kuxa māp-tup. Yā hāmmāxnāp-tup 'ūyānān tu', tu Yoneo yōg tikmū'ūn pu hāmmāx nāp-tup hāmāxap, xik-nāy tu' puknōg xop pu hāmmāxnāp-tup.

11 Yā Topa pu 'ūhep xohix te yāy putuk, tu hāpxopmā'ax xohix kopit nūy yūmmūg, 'ok pe hāpxopmā max, pe tu kummuk, nūy tu pago.

12 Hām puknōg xop te Mōyyex yōg xat'ax yūmmūg hok, tu hāpxopmā kummuk, ha Topa te' yōg hāpxopmā'ax kopit, tu tikmū'ūn yāy xat'ax hā' kopit, 'ihā' xat'ax yūmmūg 'ohnāg, ha: "Ūkummuk!" kaxīy. Ha Yoneo yōg tikmū'ūn te Mōyyex yōg xat'ax yūmmūg, tu hāpxopmā kummuk, puxix Topa' yōg hāpxopmā'ax kopit, tu yāy yōg xat'ax hā' kopit, hu: "Ūkummuk!" kaxīy.

13 Tikmū'ūn te hāpxopmā max, puxix Topa tep-tup pax, 'ok pe' xat'ax yūmmūg, 'ok pe' xat'ax yūmmūg hok, ha tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk, puxix Topa tep-tup nōg, 'ok pe' xat'ax yūmmūg, 'ok pe' xat'ax yūmmūg hok.

14 Hām puknōg xop te Mōyyex yōg xat'ax yūmmūg'ah, pa' puknōg te hāpxopmā max, puxix tu' mīy, Topa yōg xat'ax mīy, 'ihā' yūmmūg hok.

15 'Ūyūmmūg. Topa te yāy yōg xat'ax yūmmūgāhā', nōm xop kuxa kopa' yūmmūgāhā', yī' kuxa kopa' yūmmūg, 'ok pe hāpxopmā max, 'ok pe' kummuk.

16 Hāptup puxet mō'nā'ax, 'ihā Topa te Yeyox xat, pu tikmū'ūn xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy hāmpē tu panōm yūmmūg, nūy hāmpē tu pānōm xap-top'ax xohix yūmmūg, ha 'āte hām'āpak, max'ax hā hām'āktux, yā Topa te hāmpē'pānōm xohix kopit putup, tu hām'āpak max'ax hā' kopit putup.

Yoneo xop xix Mōyyex yōg xat'ax

17 Ha 'āxop te: “Ūgmū'ūg Yoneo xop yōg,” kaxīy. 'Ākuxa mām ka'ok Mōyyex yōg xat'ax kopah, mōnāyxop hittap Mōyyex te kax'āmi', ha 'ākuxa mām ka'ok nō'ōm kopah, tu: “Ūgmū'ūg yā Yoneo xop yōg, ha Yoneo yōg tikmū'ūn yā Topa hā tikmū'ūn xe'e',” kaxīy. Yā' hitop tu yāy mūn xexka pe' āpaxex.

18 Tu Topa yōg putup'ax yūmmūg, xayī' mīy māynāg. Tu hāmmāx'ax yūmmūg, xayīy hāpxopmā max. Pāyā hitop tu hāmyūmmūg,

19 hu yāy pe'āpaxex hitop, hu: “Āte hāmyūmmūg, hu

hāmyūmmūg hok xop pu hāmyūmmūgā'ax,” kaxīy.

20 'Ākuxa mām ka'ok 'ūxat'ax kopah, yā hāmmāx xohix yūmmūgāhā', xix hāpxe'e yūmmūgāhā', yīy 'āxop te' tuk-tup xop pu hāmyūmmūgā'ax, xix hāmyūmmūg hok xop pu hāmyūmmūgā'ax.

21 Pāyā yāy pu hāmyūmmūgā'ax xate' xaxok, tu Topa yōg hām'āktux 'āktux, pāyā' mīy 'ohnāg. 'Āxop te: “Āxupxet hok!” kaxīy, tu 'ānōy pu' xat, pu tu' xupxet hok, 'ihā xate' xupxet.

22 Tu' xat hok, pu' nōy hā' xupxet hok, pa 'āxop te 'ānōy hā' xupxet kamah. Tu topa komut xop putup nōg, pāyā topa komut pet tu xate' xupxet, nūy puknōg xop gāyā'. Yā 'ākummuk!

23 'Āxop te yāymūn xexka pe'āpaxex, Topa te xa' hōm yāy xat'ax hah, pāyā 'a' mīy'ah, 'āyīpkox 'ohnāg tu', yī' puknōg xop te Topa 'āktux kummuk, yā 'āxop te Topa pu' hupmāhā', ha' yāyhāhup.

24 Topa yōg tappet te: “Ūpuknōg xop te Topa 'āktux kummuk, 'āxop Yoneo xop te hāpxopmā kummuk hah,” kaxīy.

25 Yoneo yōg yūmmūg tikmū'ūn te kakxop pīt xop yāy nāg xax yīmap tu' mep, puyīy tikmū'ūn te hāmyūmmūg. Yā Topa yōg tikmū'ūn xe'e'. Yoneo xop te' xat'ax pu' yīpkox pip, puxix tu max, pa' yīpkox hok, puxix yāy xax mep 'ūhitop tu'.

26 Ūpuknōg xop te' xat'ax

pu' yīpkox pi', puxix tu Topa hã tikmũ'ün xe'e', ìhã yây xax yīmap mep 'ohnãg.

27 Ha kaxīy puknõg xop te yūmũg yõg hãpxopmã'ax kopit putup, nũy hãpxopmã'ax yūmmũg, tu yây xax yīmap tu' mep 'ohnãg, pâyã Topa yõg xat'ax pu' yīpkox pip, nũy hãpxopmã max, pa yūmũ'ãte Topa yõg xat'ax yūmmũg max, tu' pit xop yây xax mep, pâyã' yīpkox hok, tu hãpxopma kummuk, puxi' puknõg xop te yūmũ yõg hãpxopmã'ax kopit putup.

28 Yoneo yõg tikmũ'ün yã Topa yõg tikmũ'ün xe'e'. Piyã' Yoneo xop yõg? Tikmũ'ün te xīy yã Topa yõg xe'e'? Tikmũ'ün te' xax xak puxet, tu yâyhã 'ohnãg Topa yõg tikmũ'ün. 'Ămhok.

29 Pa tikmũ'ün kuxa te Topa xak, nõ'õm te Yoneo xop yõg xe'e', ha Topa Koxuk te' kuxa tupmãhã, pu tu Topa hã tikmũ'ün, 'ũxat'ax te' mīy hok hah. Yã Topa tep-tup, tu' max 'ãktux. 'Ap tikmũ'ün nõy te hãm'ãktux'ah.

3

1 Tikmũ'ün 'ũm te' yīkopit, hu: "Ok max 'ũgmũn yã Yoneo xop yõg?" kaxīy. Xix: "Ok max Yoneo xop pit yây nãg xax yīmap nũy xak?" kaxīy.

2 Yã' max xe'e'. Topa tek mũ yõg Yoneo xop pu yây yõg hãm'ãktux 'ãktux, 'ũyīy tu xeh max.

3 Tikmũ'ün 'ũm te hãm'ãktux, hu: "Pa Yoneo yõg tikmũ'ün punethok yīpkox pip 'ohnãg, tu Topa yõg

hãm'ãktux pu' yīpkox 'ohnãg," kaxīy. 'A' yūmmũg, pa Topa mũn max, tu Yoneo yõg tikmũ'ün pu hãm'ãktux xex, tu' xaxok 'ohnãg.

4 Hamũn! Topa te hãpxe'e 'ãktux, tu hãm̄yok mīy, tu' koit 'okpa tikmũ'ün xohix te mō'ãmã', yīy Topa tappet te:

"Yã Topa te hãm̄yok mīy, tu hãpxe'e 'ãktux,

tu' koit 'ohnãg,

pu' pa te hãm̄yūmmũg xe'e' yīkopit, tu: 'Ūmax,"

Kaxīy.

5 Yūmũ'ãte hãpxopmã kummuk, kopxix tikmũ'ün nõy pu Topa mũy, yã hãm̄yok mīy Topa te', ha yūmũ yõg hãxopmã'ax kummuk hã yūmũ'ãte hãm̄yūmmũgãhã'. Yã tikmũ'un punethok te hitop tu hãm'ãktux, hu: "Pũyã Topa 'ũgkummugã hok, nũy yūmũ yõg hãpkummuk mīy hã' pago', 'Ap max'ah Topa 'ũgkummugã! Kaxīy.

6 Nãy, Topap-xehnãg te hãm̄yok mīy' Yã Topa mũn pa te hãm̄yūmmũg xe'ëgnãg, nũy tikmũ'ün xop xohix yõg hãpxopmã'ax kopit, xi' hep xop xohix yõg hãpxopmã'ax kopit. Paxpu Topa hãpxopmã kummuk, puxix tu tikmũ'ün xohix yõg hãpxopmã'ax kopit hok.

7 'Ăte xe hãm'ãktux, hu: Yãk mũn te koit, pâyã Topap-xehnãg te koit 'ohnãg. Tikmũ'ün xohix te yã koit pax, hu hãm̄yūmmũg. Yã Topap-xehnãg mũn max xe'ëgnãg. Ha tikmũ'ün 'ũm te hitop tu yīkopit, hu:

“Teptu Topa te' yānān tuk kummugāhā', 'āte koit hah?” Kaxīy.

⁸ Tikmū'ūn nōy te hitop tu hām'āktux, hu: Yā' max yūmū'āte hāpkummuk mīy, puyīy Topa hāmmaxnā', yā' yānān tu hāmmaxnā',” kaxīy. Ha tikmū'ūn nōy tek mūn kummuk 'āktux, hu: “Paot te nōm 'āktux.” Kaxīy. Tu' koit. Topa te hām'āktux kummuk xop hāpkummugāp-tup 'ūyānān tu'.

Ūxohix te hāpxopmā kummuk

⁹ Ok Topa tek mū yōg Yoneo xop pe'paxex max, xi' puknōg xop pe'paxex kummuk? 'Āmhok! Yā' xohix te yāy putuk Topa pu', 'ūxohix te hāpxopmā kummuk putup pax, ha' kuxa hīy ka'ok,

¹⁰ yīy Topa yōg tappet te: “Tikmū'ūn yok 'ūm 'ap xip'ah. ¹¹ tu yā hāmyūmmūg 'ohnāg, xix Topa xak 'ohnāg.

¹² Ūxohix te Topa nīm, tu Topa yōg putat xak.

Ū'ūm te hāpxopmā max? 'Ap xip'ah, 'ap puxehnāg xip'ah.

¹³ Ūyīy'ax te xukpot hax xūy, yā' kummuk, tu yā mō'āmā pax,

Ūyīkox te kāyānox yīkox putuk, nūy tu yīy'ax hāp-tex.

¹⁴ Tu' mānōg, hu: 'Pūyā Topa 'āxat hā 'āp-tex!' kaxīy.

¹⁵ Yā' xak, nūy tikmū'ūn xūy gā', nūy putex,

¹⁶ tu hāpkut'ex kummuk pax nā' xip, tu hāpkoxoyō pax,

¹⁷ tu' nōy kuxa yūmmā 'ohnāg,

¹⁸ tu Topa yīpkutuk 'ohnāg, nūy tu nūktettex,

yā' kuxa te' yēy 'okpa Topa xip.” Kaxīy.

¹⁹ Yūmū'āte hāmyūmmūg, tu Topa te' xat'ax hōm yūmmūg, ha Yoneo yōg tikmū'ūn pu' hōm, tu' hōm puyī' xohix yāy yōg hāpxopmā'ax yūmmūg, nūy yāyhāhup Topa tu', ha Topa te tikmū'ūn xohix, xi' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yōg hāpxopmā kummuk yūmmūg, nūy yānān tu' kummugā'.

²⁰ Paxpu tikmū'ūn Topa xat'ax pu' yīpkox pi', puxi' kuxa tupmā hok. 'Āmhok. Ūxat'ax te tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', pāyā' kuxa kummuk tupmā 'ohnāg.

Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, puxix Topa' kuxa kummuk tupmā'

²¹ Pa Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk tupmā nōmhā', tu' xat'ax hok hā' tupmāhā', ha Mōyyex yōg xat'ax te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', xix tik hittap xop te Topa pupi hām'āktux, tu yūmū'ā hāmyūmmūgāhā' kamah, yīy Topa yōg tappet te: Ya hamūn! Kaxīy.

²² Topa te' kuxa kummuk tupmāhā', pu tu kuxa max. Ūkuxa yūm ka'ok Yeyox Kunnix kopah, yīy Topa te' tupmāhā'. Yā' hep xohix te yāy putuk, yā Yoneo yōg tikmū'ūn, xix nōm xop te Yoneo xop hā' puknōg, yā yāy putuk. Ha Topa te' kuxa mām

ka'ok xop xohix tupmâhâ', pu tu kuxa max.

²³ 'Ūhep xop xohix te Topa yōg putat xak, tu' nīm, tu hāpxopmā kummuk pax, hu Topa putuk 'ohnāg.

²⁴ Pa Topa te hāmaxnāhā', tu nōm kuxa kummuk tupmâhâ', 'ūhokhā'tupmâhâ', yā Yeyox Kunnix xok hā'tupmâhâ', pu tu kuxa max. Yeyox Kunnix xok, nūy tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'.

²⁵ Topa te tu' mūg Kunnix tu: "Ūpēnā," kaxīy, tu nōm yāykutnāhā', pu mīpkupnix tu tu' xok, puyīy Topa tikmū'ūn yōg hāpkummugā'ax xaxogā', pu tu kux, Yeyox Kunnix xok'ax hā Topa te' xaxogāhā', tu hāmyok mīy xe'ēgnāg tu' xaxogāhā', tikmū'ūn kuxa mām ka'ok hā' xaxogāhā'. Hōmā Topa te nōā'tot tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kummuk, tu 'ap koit'ah,

²⁶ pa hōnhā Kunnix mūg, ha' xok tikmū'ūn pupi', pu tikmū'ūn xohi' yūmmūg, nūy: "Yā Topa te hāmyok mīy, hamūn, Topa max xe'ēgnāg," kaxīy. Ha hāmyūmmūgāhā', puyīy yūmmūg. Yā Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk tupmâhâ', tu' kuxa mām ka'ok xop tupmâhâ', nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah.

²⁷ Putep te xīy yā yāy pe'āpaxex? Putep te xīy 'āyōgkānāmnām hā 'āxip? 'Ok yūmū'āte hāmyok mīy, pu Topa yūmūg putup? 'Ok yūmūg yīpkox pip Topa yōg xat'ax pu', nūy yūmūg kuxa

tupmā'? 'Āmhok. 'Ap kaxīy'ah. Pāyā yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, hu Topa te yūmūg kuxa tupmâhâ', pu tu kuxa max.

²⁸ Hu' yūmmūg, Topa te' kuxa yūm'ax puxehnāg hā tikmū'ūn kuxa tupmâhâ', tu' xat'ax hā' tupmā 'ohnāg, tu' yīpkox pip'ax hā' tupmā 'ohnāg.

²⁹ 'Ok Topa te Yoneo xop puxet hā yā Topah? 'Ok pe Topa te' puknōg xop hā yā kamah? Hamūn! Yā' hep xohix xop hā Topah.

³⁰ Topap-xet, tu Yoneo yōg tikmū'ūn kuxa tupmâhâ', 'ūkuxa mām ka'ok hā' tupmâhâ', tu' puknōg xop kuxa mām xop kuxa tupmâhâ'.

³¹ 'Ok Topa te' xat'ax nōā', puyīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox kopah? 'Āmhok. Topa te' nōā' 'ohnāg, hak mū'āte' xat, puyī' yīpkox pi', nūy māynāg mīy.

4

Paot te mōnāyxop 'Amanām 'āktux

¹ 'Āpu yūmū'āte 'Amanām 'āktux, nōm te Yoneo yōg tikmū'ūn xohix hā mōnāyxop hāmāxap. Putep 'āktux'ax yūmū'āte'?

² Yā Topa te 'Amanām max 'āktux. Teptu Topa te' xuktux? 'Ok hāpxopmā'ax hā' xuktux? 'Āmhok. Yā' hok tu Topa te mō'yāy xe'ēgnāg, yīy 'Amanām te yāy mūn kutōgnāg pe'paxex.

³ Yā Topa yōg tappet te: "Amanām kuxa yūm ka'ok

Topa kopah, yīy Topa te' kuxa kummuk tupmāhā', pu tu kuxa max." Kaxīy.

⁴ Tikmū'ūn hām, hu tayūmak paha', 'ūhok hā' pa 'ohnāg, pāyā hām'ax tu' paha'.

⁵ Ha tikmū'ūn kuxa kummuk, 'ap hāp xopmā max yūmmūg'ah, pa' kuxa yūm ka'ok Topa kopah, puxix Topa pēnā', nūy kuxa yūm'ax pēnā', tu' hok hā' kuxa kummuk tupmāhā'. 'Ok Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xohix tupmāhā'? 'Āmhok. Pa nōm xop te hāp xopmā max hok, tu' kuxa mām ka'ok, yā Topa te nōm kuxa tupmāhā'.

⁶ Hōmā mōnāyxop hittap Namix te hām'āktux, tu tikmū'ūn hittup'ax 'āktux, Topa te' yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', yā hāp xopmā'ax hok hā' tupmāhā', ha' hittup tikmū'ūn, yīy Namix te:

⁷ "Tikmū'ūn kuxa hittup, Topa te 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax

xaxogāhā hah, pu tu kux.

⁸ Tikmū'ūn kuxa hittup, Topa te' yōg hāpkummuk mīy'ax

mō'kupix 'ohnāg, ha' hittup," kaxīy.

⁹ Pi'yā' tikmū'ūn hittup? 'Ok Yoneo yōg tikmū'ūn puxet hittup? 'Ok pe' puknōg xop hittup kamah? Namix te putep 'āktux? Yā Namix te' hep xop xohix 'āktux, nōm kuxa mām ka'ok xop 'āktux, yīy Topa yōg tappet te xe: "Amanām kuxa yūm ka'ok Topa kopah, yīy Topa te' kuxa

tupmāhā', pu tu kuxa max," kaxīy.

¹⁰ Hām 'ūm hā Topa te' tupmāhā'? Pi'yā'? 'Ok pe 'Amanām te yāy nāg xex xak 'ūyīmap tu hāmāxap, hak-nāy tu' tupmāhā'? 'Ok pe Topa te 'Amanām kuxa tupmā hāmāxap, hak-nāy tu yāy xax xak 'ūyīmap tu'? Yā Topa te' tupmā hāmāxap,

¹¹ hak-nāy tu 'Amanām te yāy xax yīmap tu' xak, puyīy tu yāy kuxa yūm'ax yūmmūgā', yā' kuxa yūm 'ax ha Topa te 'Amanām putup, tu' kuxa tupmā hāmāxap, pu tu max, yīy 'Amanām te yūmū' hā mōnāyxop, ha yūmūg kuxa mām ka'ok hā yūmūg kuxa tupmāhā yāy pu', pa yūmūg yāg te yāy xax 'ūyīmap tu' mep hok.

¹² Ha 'Amanām te Yoneo yōg tikmū'ūn hā mōnāyxop yā kamah, nōm xop kuxa mām ka'ok Topa kopah, tu 'Amanām putuk, Topa yōg putat hā' mōg 'Amanām putuk tu', ha kaxīy 'Amanām kuxa yūm ka'ok hāmāxap, tuk-nāy tu yāy nāg xex yīmāp tu' xak.

Topa te hām'āktux xex

¹³ Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex, xix 'Amanām mōkputox pu hām'āktux xex kamah, nūy tu hām xexka hōm'ax 'ōm pu', xi' mōkputox pu', puyīy yāy yōg nū hām xexkah, ha hām'āktux xex, 'Amanām kuxa yūm ka'ok hah. Teptu hām'āktux xex 'Amanām pu'? 'Ok xex 'ūxat'ax mīy hah? 'Āmhok. Topa mūn te hām'āktux xex

hāmāxap, 'Amanām kuxa yūm ka'ok hah, hak-nāy tu 'Amanām te' xat'ax pu' yīpkox xip.

14 Yoneo yōg tikmū'ūn yīpkox pip Mōyyex yōg xat'ax pu'. Paxpu Topa te hām'āktux xex 'ūyīpkox pip xop pu', puxik-tōgnāg, pu' kuxa mām ka'ok, puxix Topa hām'āktux hitop tu' xex.

15 'Ūxat'ax te Topa te hāmyok mīy 'āktux. Tikmū'ūn yīpkox 'ohnāg Topa yōg xat'ax pu', nūy tu hāpxopmā kummuk, puxix yāy tu Topa gāyāhā', ha Topa te' kummugāp-tup 'ūyānān tu'. Paxpu' xat'ax tu xip hok, puxix tikmū'ūn hāmyūmmūg 'ohnāg, nūy xat'ax pu' yīpkox pi', puxix Topa tu gāy hok kamah.

16 'Ūyūmmūg. 'Amanām kuxa yūm ka'ok Topa kopah, yīy Topa te hām'āktux xex xe'e', tu' hok hōm'ax 'Amanām mōkputox pu', nōm xop kuxa mām ka'ok xop pu' hok hōm, nōm te Topa yōg putat hā' mōg, 'Amanām putuk, ha yūmū'ā hā 'ātak, yā yūmūg kuxa kama mām ka'ok.

17 Ha Topa yōg tappet te: "Ūhēp xop xohix te 'Amanām 'āktux putup, hu: "Amanām yā yūmū'ā hā mōnāyxop, yā yūmūg kuxa mām ka'ok kamah, 'Amanām putuk,' " kaxīy. Yīy Topa te hām'āktux xex ka'ok, ha 'Amanām kuxa yūm ka'ok Topa kopah, yā Topa xexkah, tu tikmū'ūn xakix'ax hīnnāhā', tu hām xexka xohix yōg hāpxop mīy, tu hāpxop hok hā' mīy, 'ūxat'ax hā' mīy.

18 'Amanām kutut, xi' xetut kutut, 'ūka'ok, tuk-tok 'okpa Topa te ta tu hām'āktux xex, hu: "Āmōkputox xohix xexka pip punethok," kaxīy. Yīy 'Amanām kuxa yūm ka'ok, tu hāmmax hip, pa' kutut xe'e 'Amanām,

19 'ūyōg hāmyāxatamuk xohix te 100, ha' yīn pu'uk, pa' kuxa yūm ka'ok, tu' yīkopit 'ohnāg, 'ihā' xetut ka'ok yūmmūg,

20 tu' hittup, tu' kuxa yūm ka'ok, Topa te hām'āktux xex tu', tu nōm pu: "Āmax. Xate 'ā' hōm putup 'ūgkutok pit. Ya hāmūn. Puxi'," kaxīy.

21 Tu hāmyūmmūg, hu: "Topa te 'ā' hōm putup 'ūgkutok pit, tu' ka'ok xe'ēgnāg, nūy tu 'ā' hōm," kaxīy.

22 Hu' kuxa yūm ka'ok Topa kopah, ha Topa te' kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max.

23-24 Topa yōg tappet te 'Amanām 'āktux, tu yūmū'ā 'āktux kamah, yā Topa te' kuxa mām ka'ok xop xohix kuxa tupmāhā', 'ū tu kuxa max, ha yūmūg kuxa mām ka'ok Topa kopah, nōm te yūmūg xuxyā hīnnāhā' putpu', yā Yeyox Kunnix mūn hīnnāhā',

25 ha te Topa tux hok, pu tikmū'ūn putex, ha yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg yōg hāpxopmā'ax kummuk tu' xok hā' pago, ha Topa te putpu' hīnnāhā', nūy yūmūg kuxa kummuk tupmā Topa tu'.

Topa te yūmūg kuxa kummuk tupmāhā'

1 Topa te yūmūg kuxa kummuk tupmāhā', yūmūg kuxa mām ka'ok hah. Yā Topa gāy kux, ha yūmūg kuxa mām, nūy tu hittup. Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te yūmūg kuxa māmāhā',

2 tu yūmūg mōgāhā', 'ūmōg Topa yōg putat hā. Yā yūmūg kuxa mām ka'ok Kunnix kopah, yīy Topa te yūmū'ā hāmmāxnhā', ha Topa yōg putat hā yūmūg mōg kumak mōg. Yā yūmūg kuxa hittup, 'īhā' mām ka'ok, tu hāmmāx hip, nūy yāyhā tu max xe'ēgnāg, Topa putuk.

3 Yūmū'āte' hip kamah, 'īhā yūmūg xūy, pāyāk kuxa hittup, 'īhāk xūy kamah. Yā kaxīy yūmūg xūy hā' tot.

4 Yūmū'āte nōā' tot, ha Topa te' pēnāhā', tu yūmūg putup, yīy yūmū'āte hāmmāx hip, nūy yāyhā Topa putuk.

5 Yūmūg kuxa teknōg 'ohnāg, yā Topa te hām'āktux, tute mō yūmūg yāy xe'ēgnāg 'āktux, ha Topa Koxuk te yūmūg kuxa yūmmūgāhā', tu Topa te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg yūmmūgāhā', ha Topa te yāy Koxuk nū'kutnāhā yūmū'ā', yīy hāmmāx hip.

6 Hōmā yūmū'āte Topa hāk puknōg, tu hāpxopmā max hok, ha Kunnix xok, yūmūg pupi' xok, yūmūg kuxa kummuk, yī' xok, ha Topa te 'āmnīy puxet yāy kutnāhā', ha Kunnix xok nō'ōm 'āmnīy 'īhā', nūy yūmūg kuxa ka'ogā', 'ūyīy yūmūg hāpxopmā max.

7 Tikmū'ūn 'ūm te' nōy pupi' xok'ax? 'Ok tik te hāmyok mīy pupi' xok'ax? Yā' ka'ok, nūy nōy yānān tu' xok, pa tikmū'ūn kutōgnāg te tik max 'ūyānān tu' xok'ax.

8 Pa Topa te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg, tu yūmūg yūmmūgāhā', yā Kunnix te yūmūg pupi' xok tap, 'īhā yūmūg kummuk nām!

9 Ha' xok, nūy yūmūg kuxa kummuk tupmā', pu tu kuxa max, puyīy Topa gāy kuxyā yūmūg pupi'.

10 Hōmā Topa te yūmū'ā tu' gāy, pa Topak-tok xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu', ha hōnhā Topa te yūmū'ā hāk xape', ha Kunnix hi putpu', tu yūmūg kopa' xip.

11 Yūmūg kuxa hittup xe'e', yā Topa yūmū'ā hāk xape, xix Yeyox Kunnix te yūmūg kuxa hittupmāhā', yā yūmūg xuxyā', tu Topa gāy kuxyāhā', yīy Topa hā yūmūg xape'.

'Anāo xix Kunnix

12 Tik te māxap puxet te hāpxopmā kummuk hām xexka tu', hu' xok, hāpxopmā kummuk tu' xok, yī' hep xop xohix xakix'ax, 'ūxohix te hāpxopmā kummuk tu'.

13 Hōmā, hāmyāxatamuk xohixnāg hā, 'ap xip'ah Topa yōg xat'ax, ha' hep xop xohix te hāpxopmā kummuk, pāyā Topa te hāpxopmā'ax kummuk mō'kupix 'ohnāg, yā tikmū'ūn te' yōg xat'ax yūmmūg hok.

14 Mōnāyxop hāmāxap 'Anāo 'a' yīpkox pip'ah 'ūxat'ax

pu, tu hāpkummuk mīy, ha' hep xop xohix te hāpxopmā kummuk, hu' xakix nām, 'īhā 'Anão xip hāpxexka tu', ha' xohix xakix, tu mōktu mōnāyxop hittap Mōyyex xip, nōm te Topa yōg xat'ax kax'āmi', yā' xohix xakix.

'Anão yā tikmū'ūn kummuk hā mōnāyxop hāmāxap, ha Yeyox Kunnix 'ūk-nāy tu' nūn, nūy yāyhā tikmū'ūn kuxa tup xop hā mōnāyxop.

15 'Ūyūmmūg. Topa te hāmmax nāhā', pāyāp-xet'ah. Topa te hāmhook hā' hāmmaxnāhā', pa 'Anão te hāpkummugāhā'. Ya hamūn. 'Ūhep xop xohix xakix, 'Anão te hāpkummuk mīy, ha' xakix, pa Topa mūn max xe'ēgnāg, tu hāmmaxnāhā hāmhook hā', tu tikmū'ūn kuxa kummuk xit, Yeyox xok hā' xit, nūy kuxa max 'ūyānān tu' tat, Yeyox Kunnix te tikmū'ūn mō'yāy xe'ēgnāg hah.

16 'Ūyūmmūg. Tik puxet te hāpkummuk mīy, ha Topa gāy, tu: "Yā' kummuk 'ōhōm!" kaxīy. Pa Topa te hāpkummuk mīy'ax xop pu hāmmaxnāhā', 'ūhook hā hāmmax nāhā', tu hāpkummuk mīy'ax xexka xaxogāhā', tu' kuxa kummuk xit, 'ūhook hā' xit, nūy kuxa max tat tu' yānān.

17 Hamūn. Tik puxet te hāpkummuk mīy, yī' hep xop xohix xakix'ax. Yā hāpxopmā xexkah, tu' xohix pu hāpkummugāhā'. Pa tik nōy te hāpxopmā xexka xe'ēgnāg, 'ūxuxet'ax Yeyox Kunnix, tu hāmmax xexka nāhā' 'ūxohix pu', nōm xop kuxa mām

ka'ok Yeyox kopa' xop pu hāmmaxnāhā', ha Topa te' kuxa kummuk tupmāhā', pu tu kuxa max, ha Kunnix te yūmū'ā xexkānāp-tup, 'ūyīy nū mūtik yūmūg hi xe'ēgnāg, nūy hi mōkumak mōg.

18 Tik puxet te hāpkummuk mīy, yī' hep xop xohix xakix'ax, ha hāpxopmā'ax max puxet nōy te' xohix kuxa tupmāhā', tu' hīnnāhā'.

19 Tik puxet te' hep xop xohix pu hāpkummugāhā', tu Topa pu' yīpkox xip 'ohnāg, hu yāy putox xop xohix pu hāpkummugāhā', yā' hep xop xohix te hāpkummuk mīy kamah. Pāyā tik puxet nōy te' xohix pu hāmmaxnāhā', tu' yīpkox xip Topa pu', hu hāmmaxnāhā', tu' kuxa kummuk tupmāhā'.

20 Topa te' xat'ax hōm, nūy hāpkummuk yūmmūgā', ha hāpxopmā'ax kummuk te' nōy nā' mōg tu mōktu yā' xohix, pa Topa te hāpxopmā hok hā hāmmaxnāhā', tu nōy nā' mōg tu mōktu xohix xexkah.

21 Hōmā tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk, ha' kuxa hīy ka'ok, pa hōnhā Topa te hāmmaxnāhā', tu' hok hā tikmū'ūn kuxa kummuk tupmāhā', pu tu max, puyīy hāmyok mīy, nūy tu hi xe'ēgnāg mō kuma' yūmūg xuxyā mūtik, nūy Yeyox Kunnix mūtik hāpxopmā'ax xohix xat.

6

Kunnix tek mūg kuxa tupmāhā'

1 Yūmū'ātep-tep 'āktux'ax? 'Ok max, yūmūg hāp̄xopmā kummuk pax, puyīy Topa hāmmāxnā xexka'?

2 'Āmhok! Kaxīy hok! Yā yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ha Topa te yūmūg kuxa kummuk tupmāhā', pu tu kuxa tup, nūy hāp̄xopmā kummuk putup hok, nūy kuxyā'. Tikmū'ūn xok, tu hāp̄xopmā kux, ha kaxīy yūmū'āte hāp̄xopmā kummuk tu kux kamah,

3 Yūmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik nūy. Yā yūmūg pupi' xok, 'ūyīy yūmūg hāp̄xopmā kummuk tu kux, ha tikmū'ūn te yūmūg putox pix, puyī' xohix hāmyūmmūg. Yā Kunnix xok yūmūg pupi', pu yūmūg kuxap-xet yāy kuxa mūtik.

4 Yeyox Kunnix xok, ha nō hāpkot yūmūg pupi kamah, pu yūmū yōg hāp̄xopmā'ax kummuk xaxogā'. Ha yūmūg putox pix, nūy yūmū'ā hāmyūmmūgā', 'ūyīy hāpkummuk mīy kux. Ha Topa yūmūg Tak te Kunnix putpu hīnnāhā', tu yūmūg ka'ogāhā kamah, 'ūyīy yūmūg hi xe'e Yeyox mūtik, nūy tu hāp̄xopmā max.

5 Yā Kunnix xok, yūmūg pupi' xok, 'ūyīy yūmū'ā hāp̄xopmā kummuk tu kux, ha' putpu' hi yūmūg pupi kamah, 'ūyīy yūmūg hi xe'e'.

6 Tu hāmyūmmūg. Hōmā yūmū'āte hāp̄xopmā kummuk, tu' mīy pax, pa Kunnix te mīpkupnix yīmū tu' xok, yūmūg pupi' xok, nūy

yūmūg kuxa tupmā', pu hāpkummuk yūmūg kuxa hīy hok, pu yūmū'ā hāp̄xopmā kummuk tu kux, nūy yānān tu hāp̄xopmā max.

7 Tikmū'ūn xok, tu hāpkummuk mīy kux.

8 Kunnix xok yūmūg pupi', 'ūyīy hāpkummuk mīy tu kux, tu' putpu' hi yūmūg pupi kamah, 'ūyīy hi mō'kumak mōg yāy mūtik.

9 'Ūyūmmūg. Topa te Kunnix hīnnāhā' putpu', yīy xe xok putup 'ohnāg. Yā Topa te' hīnnāhā', pu tu hi mō'kuma' mōg.

10 Yā' xok, ha hāpkummuk mī'ax xop te xe Kunnix putex 'ohnāg, 'ap xep xok putup'ah, pa Topa tu' hi xe'ēgnāg.

11 Yā Kunnix xok 'āxop pupi', nūy 'ōg kummuk mīy'ax kuxyā'. 'Ūxaxok hok! Hōnhā Kunnix hi xe'e Topa tu', ha 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik, nūy Topa tu 'āhi xe'e kamah.

12 Hāpkummuk mīy hok, xix yāy putup'ax mīy hok, xayīy yāy kummugā hok.

13 Topap-xehnāg pu 'īpkox pi', pu tu 'āxat. Yā xa hāmmāxnā xexka! Tu 'āhīnnāhā', ha Topa tu 'āhi', nūy hāmyok mīy, yīy 'ānōy pu 'āyīpkox hok, xayīy hāpkummuk mīy hok.

14 Tikmū'ūn kummuk pu 'āyīpkox hok. Yā yūmūg xat hok. Pa Topa te yūmūg hīnnāhā', 'ap xat'ax te yūmūg hīnnā'ah, pa Topa te yūmū'ā hāmmāxnāhā', tu' hok hā' nāhā', ha yūmūg hi xe'ēgnāg.

Yũmũã Topa hã kãmãnat xop

15 Mõyyex yõg xat'ax tap, ha Topap-xehnãg te nõmhã yũmũg xat, tu yũmũã hãmmaxnãhã'. 'Ăxop te-putep pe'ăpaxex? 'Ok Topa te yũmũg kuxa tupmãhã', 'ũyĩy yũmũg hãpkummuk mĩy? 'Ap hamũn'ah! Yãmhok!

16 'Ăxop te hãmyũmmũg. Tik te' nõy pu' hãm, puxix yã' nõy yõg kãmãnat, tu' yĩpkox pip, tu hãm'ăpak, nõy tu hãm max. Ha kaxĩy tikmũ'ũn te Topa pu' yĩpkox pip, tu Topa hã 'ũyõg kãmãnat, ha nõm pu hãmmaxnãhã', tu' kuxa kummuk tupmãhã', pu tu kuxa max. Pãyã tikmũ'ũn yĩpkox hok, puxix tu hãpxopmã kummuk, tu yãy kuxa tupmã hok. Yĩy Topa te nõm putup nõg, 'ũkuxa kummuk hah. Yã yãy kummugãhã'.

17 Nũ mõy Topa pu hãm'ăktux, nõy: "Ămax Topah!" kaxĩy. Yã hõmã 'ăxop te hãpxopmã kummuk, pãyã hõnhã Topa pu 'ăyĩpkox pip, hãm'ăpak max 'ăpak'ax tu', ha tikmũ'ũn te xa hãmyũmmũgãhã', tu xa hãpxe'e yũmmũgãhã', yĩy 'ăkuxa tep-tup, tu' hittup xexka'.

18 Hõmã 'ăkuxa hittup 'ohnãg, hãpxopmã kummuk tu', pãyã nõmhã Topa yõg putat hã 'ãmõg, nõy hãpxopmã max, nõy Topa yõg putup'ax mãyngũ mĩy, hu 'ăkuxa hittup xexka'.

19 'A 'ăxop te hãmyũmmũg'ah, yĩy 'ăte hãm'ăktux'ax hã xa hãmyũmmũgãp-tup. Hõmã

'ăxop te' xak, nõy hãpkummuk mĩy, tu' mĩy pax, tu 'ãnõy hã'xupxet, tu 'ãnõy kummugã pax, Hu mõy, hõnhã xax, nõy Topap-xehnãg pu hãpxopmã max, xayĩy 'ăhi xe'e', xayĩy 'ãnõy pu hãmmaxnã'.

20 Hõmã 'ăxop te hãpxopmã kummuk pax, tu Topa pu 'ăyĩpkox 'ohnãg.

21 Nãy 'ũxutigã', nõy 'õg hãpxopmã'ax kummuk pe'ăpaxeh. 'Ok 'ăhittup, 'ĩhã hãmpe'ăpaxex? 'Ok pe xate yãyhãhup? Yã xate yãyhãhup, hãpxopmã kummuk tu'. Hõmã 'ăkuxa hittup 'ohnãg, yã Hãmgãyãgnãg Pet ha 'ãmõg'ax.

22 Pa Topa te 'ăkuxa ka', tu 'ăkuxa kummuk tupmãhã', xa kuxa max, nõy Topap-xehnãg pu 'ăxop hãpxopmã max, nõy 'ăhi xe'ëgnãg mõ kuma 'ãmõg.

23 Tikmũ'ũn te hãpxop kummuk hã yãy kummugãhã 'ũyãnãn tu', nõy pago, hu ta xakix. Pa Topa te hãmmaxnãhã', 'ũhok hã hãmmaxnãhã', nõy tikmũ'ũn hĩnnã xe'ëgnãg. Yeyox Kunnix xok hã' hĩnnãhã', nõ'õm yũmũg xuxyã xe'e', ha yũmũg kuxap-xet Kunnix kuxa mũtik.

7

Paot te yãyta'ax xop hã hãmyũmmũgãhã'

1 'Ūkxape xop, 'ăxop xohix te' xat'ax yũmmũg, hu hãm'ăktux yũmmũg kamah yõgnũ'. 'Ūxat'ax yã' xat tikmũ'ũn xohix, ha ta' xakix xop 'ap xat'ah.

² Ūyūmmūg. 'Ūn yāytaha', ha' xat'ax te 'ūgmīy ka'ok, tu' yīpxox mūggā ka'ok, pa' yīpxox xok, puxix 'ūhīy'ax koa', ha ta' nīm, tu' hok yūm.

³ Kaxīy, 'ūn te tik nōy mūtik nōm 'īhā' yīpxox xip, puxix tikmū'ūn te: "Yā 'ūn kummuk, tu' nōy hā' xupxet," kaxīy. Pa 'ūn yīpxox xok, puxix tup-xehnāg, nūy hok yūm, tu nōm pu' yīpkox xip kux, yā' max, 'ūn te tik nōy mūy, nūy nū mūtik yāyax.

⁴ 'Ūkxape xop, yā kaxīy 'āxop te 'āhok pip xop putuk. Yā Kunnix xok 'īhā Mōyyex yōg xat'ax pu 'āyīpkox kux, nūy hōnhā Kunnixp-xet pu 'āyīpkox pi'. Yā 'āxop te Kunnix hā' yīn xexka', tu yā hōnhā 'ūyōg, ha putpu' hi', 'ūyīy yūmūg hāpxopmā max Topa pu'.

⁵ Hōmā yūmū'āte hāpxopmāhā' tu yā yāy yōg putup'ax xohix mīy, tikmū'ūn xop xohix putuk, yūmū'āte' mīy, ha' xat'ax te hāpkummuk mīy xat hok, 'ūmīy hok, hu hāpkummuk mīy putup xūy, tu mōktu yūmūg xakix.

⁶ Pa hōnhā yūmūg hok pip, ha yūmūg hīy'ax koa', yūmūg hok pip, nūy Topap-xehnāg pu hāpxopmā max. Topa Koxuk te yūmūg hīnnāhā xe'e', tu yūmūg putox kummuk tupmāhā, ha' xat'ax hittap te yūmūg xat kux.

⁷ Yūmū'ātep-tep 'āktux'ax? 'Ok xat'ax kummuk? 'Āmhok' Yā' max, pāyā' xat'ax tekmūn pu hāmyūmmūgāhā', 'ū yūmmūg, 'ok pe' max, 'ok pe'

kummuk. 'Ūxat'ax tek xat hok, 'ūyīy hāpxop putup xūy hok. Paxpuk xat hok, kopxix hāpxop putup xūy hok, pa hōnhā 'āte hāmyūmmūg, hu hāpxop putup xūy xe'e'.

⁸ Yī' xat'ax tek xat, 'ūyīy tuk nōy yōg hāpxop putup xūy hok, hu 'āte hāpxop putup xūy. Pax puk xat hok, kopxix Topa yōg hāmp'e'paxex yūmmūg hok, xix yāy yōg hāpxopmā'ax kummuk yūmmūg hok. Yā Topa pa te hāmyūmmūg xe'ēgnāg, hu' xat, 'ūyīy hāpxopmā max.

⁹ Hōmā 'āte' xat'ax yūmmūg 'ohnāg, tu hāmp'epaxex, hu: "Yā 'āte hāpxopmā max," kaxīy. Pa Topa tek xat, 'ūyīy hāpkummuk mīy hok, ha 'āte' xupak, tu hāmyūmmūg, tu yāy kuxa kummuk yūmmūg,

¹⁰ hu yāy kuxa tu teknōg. Yā Topa te' xat'ax hōm, puyīy tikmū'ūn hīnnā', pak yūmmūgāhā', 'ū yūmū yāy yōg hāpxopmā'ax kummuk.

¹¹ 'Āte hāpkummuk mīy, hu yāy pu mō'āmā', tu yāy mūn max pek'paxex, pāyā' koit. Hu 'āte yāy kuxa putex, tu: "Āte Topa yōg xat'ax mīy hok." Kaxīy.

¹² Yā Topa yōg xat'ax max xe'ēgnāg, tu hāpxe'e'.

¹³ Tepte xīy? 'Ok hāpxop max tek kummugāhā'? 'Āmhok! Pāyā 'āte hāpkummuk mīy, ha Topa yōg xat'ax max, tu yōgnū hāpxopmā'ax kopit, nūy 'ūgmūn yūmmūgā', yā 'āte hāpkummuk mīy xe'e'.

Tikmū'ūn kuxa te yāy tuk-mīy

14 Yūmū'āte hāmyūmmūg.
'Ūxat'ax yā Topa yōg, hak mūn
pu'uk, hu hāpxopmā kummuk
pax, tu hāpxopmā kummuk
mō kumak mōg.

15 'Īntu'. 'Āte hāpxopmā
maxp-tup, pāyā 'ap mīy'ah,
tu hāpxopmā kummuk putup
nōg, pāyā 'ūmīy.

16 Tu hāpxopmā kummuk,
'Īhā nōm putup nōg, kopxix:
Yā hamūn. Topa yōg xat'ax
max xe'e'. Kaxīy.

17 'Ak mūn te' mīy'ah, pāyā
hāpkummuk tek kuxa kopa'
xip mūn te' mīy.

18 'Āte' xak, nūy hāpxopmā
max, pāyā 'a' mīy yūmmūg'ah
'āte', 'ūgkuxa kummuk tu'.

19 Tu' xak, nūy hāpxopmā
max, pāyā 'a' mīy'ah, tu' yānān
tu hāpxopmā kummuk.

20 'A 'āte hāpkummuk mīy
putup'ah, pāyā' mīy, yīy
hāpkummuk tek kuxa kopa'
xip tek kummugāhā',

21 yīy 'āte hāmyūmmūg.
'Āte hāpxopmā max putup,
'Īhā hāpxopmā kummuk 'ūp-
xehnāg.

22 'Ūgkuxa te Topa yōg xat'ax
hā' hittup,

23 pāyā 'āte hāpkummuk mīy
pax, 'ūgkuxa kummuk tu'. Tu
hāpxopmā max xak, pāyāg
kuxa kummuk tuk hīy, 'ū
hāpxopmā max hok.

24 Huk hittup 'ohnāg. 'Ū
'ūm mūn tek ka'ogā'ax, 'āte
hāpxopmā max?

25 Topa tek ka'ogāp-tup, yīy
'āte: "Topa 'āmax," kaxīy. Yā
Yeyox Kunnix te 'ū 'ūm hā
'ātehet.

Kaxīy 'ūgkuxa kopa
'āte' xak, nūy Topa yōg
xat'ax 'ūgyīpkox xhip, nūy
'ūgmāynāg mīy, pāyā 'āte' mīy
yūmmūg'ah, hu hāpkummuk
mīy pax.

8

*Topa Koxuk tek mūg
ka'ogāhā'*

1 Topa te yūmūg kummuk
'ūm 'āktux'ah nōmhā, yā
yūmūg kuxap-xet Yeyox
Kunnix kuxa mūtik, ha Topa
te yūmūg 'ūm 'āktux kummuk
'ohnāg Yeyox Kunnix hah.

2 Topa Koxuk te yūmūg
hīnnā xe'e Yeyox Kunnix
mūtik, tu yūmūg mōy, pu'
xat'ax yūmūg kuxa hīy hok,
'ūyīy yūmūg hāpkummuk mīy
hok, nūy yūmūg xakix hok
kamah.

3 'Ūxat'ax te yūmūg 'ūm
kuxa tupmā'ah. Yūmū'āte
yāy putup'ax mīy, yīy
hāpxopmā kummuk pax, pa
Topa ka'ok, tu yūmūg kuxa
tupmāhā', pu tu kuxa max,
tu hāpxopmā'ax kummuk
'āktux kummuk kamah,
huk-tok pit nū'kutnāhā', ha
yāyhā tikmū'ūn kutok nūy
hāpkummuk kuxyā',

4 'ūyīy yūmūg hāpxopmā
max, nūy tu' xat'ax xohix pu
yūmūg yīpkox pi', yā' xat'ax
max xe'e'. Ha Topa Koxuk
te yūmūg ka'ogāhā', 'ūyīy yāy
putup'ax mīy hok.

5 Tikmū'ūn te yāy putup'ax
mīy, puxix tute hāpkummuk
mīy, pa tikmū'ūn te Topa
Koxuk pu' yīpkox pip, puxix tu

hāpxopmā max, Topa Koxuk pekpaex tu'.

⁶ Tikmū'ūn te yāy putup'ax mīy, puxix tu xakix, hāmpē'paxex kummuk tu', pa tikmū'ūn te Topa Koxuk pu' yīpkox pip, nūy hāpxopmā max, puxix tu hi xe'e', tu' kuxa mām max, Topa Koxuk pe'paxex tu'.

⁷ Yīy tikmū'ūn gāy, tu Topap-tup nōg, nūy yāy putup'ax mīy, tu yā hāmpē'paxex kummuk, tu Topa yōg xat'ax pu' yīpkox 'ohnāg, tu' mīy 'ap yūmmūg'ah,

⁸ yīy Topa te nōm xop putup hok, nōm te yāy putup'ax mīy pax.

⁹ Pa 'āxop te yāy putup'ax mīy 'ohnāg. 'Āmhok. 'Āxop te Topa Koxuk pu' 'āyīpkox pip. 'Āxop te nōm pu' 'āyīpkox pi', puxix Topa Koxuk 'ākopa xip. Tikmū'ūn te Kunnix Koxuk xip hok, puxix Kunnix yōg hok.

¹⁰ Kunnix te 'ākopa' xip, puxix Topa Koxuk 'āhīnnā', Topa te 'ākuxa tupmāhā hah, pa 'āyīn xok putup, xate hāpkummuk mīy pax hah.

¹¹ Topa Koxuk te Yeyox Kunnix hīnnāhā' putpu', tu 'ākopa' xip, yīy kamah hīnnāp-tup putpu' āxop yīn, yā hōnhā' xip 'ākopah.

¹² 'Ūkxape xop: Yā Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā', yīy yūmū'āte tu ta nemēn. 'Āpu yūmū'ā yāy yōg putup'ax mīy hok.

¹³ 'Āxop te' mīy, hu ta xok, pa Topa Koxuk pu' 'āyīpkox pip, hu ta yā hi xe'ēgnāg.

¹⁴ Tikmū'ūn te Topa Koxuk pu' yīpkox pip, yā 'ōhōm Topak-tok xe'ēgnāg.

¹⁵ Yā Topa Koxuk te 'ākuxa kummugā 'ohnāg, pa' hit-tupmāhā', nūy tu kuxānōg hok. 'Ūyūmmūg. Yūmū'āte yāyhā Topak-tok xop, pu yūmūg ka'ogā', 'ūyīy Topa pu hām'āktux, hu: "Tak, yōgnū 'Ātak!" kaxīy.

¹⁶ Ha Topa Koxuk te yūmūg koxuk pu hām'āktux, nūy yūmū'ā Topak-tok xop 'āktux.

¹⁷ Yūmūg yā Topak-tok xop, hu pexkox yōg hāpxop max xohix pop putup, Topa te nōm xex yāy yōg tikmū'ūn pu', ha yūmū'āte' pop putup Kunnix mūtik. Yā Topa te nōm hāpxop max xex Kunnix pu', tu pexkox kopa' xex, ha yūmū'āte hāpxop mō'koxip putup Kunnix mūtik. Nōm mūtik yūmūg xūy, kopxix yūmūg yāyhā max xe'ēgnāg Kunnix putuk.

Yūmū'āte yāyhāp-tup max xe'ēgnāg

¹⁸ 'Āte hāmpē'paxex, hu: Yūmūg xūy kutōgnāg nōmhā, tuk kuxa hittup xe'ēgnāg putup hōmā, 'īhā hāptup xe'e nōy punethok mō'nāhā', 'īhā yūmūg yāyhāp-tup max xe'ēgnāg.

¹⁹ Topa te yōnnā'ī xohix mīy, ha' hip, tu' xak, pu Topa nōm tu yāy yōg kutok xop mūg.

²⁰ Hōmā hāpxopmā'ax xohix yāyhā hitop, Topa tep-tup hah, ha hāmmax hip,

²¹ puyīy Topa tux hok, pu tik-tox hok, 'ū yāyhā max

xe'ēgnāg, Topak-tok xop xohix mūtik.

²² Yūmū'āte hāmyūmmūg, nōm yōnnā'ī xop tu' kokōn, tu' xūy, 'ūn tek-tok put putup, tu' xūy, tu' kokōn, ha kaxīy yōnnā'ī xohix xūy pu Topa' hittupmā'.

²³ Pāyā' hok pip'ah. 'Āmhok. Yā yūmū'āte kopa yā' kokōn kamah, ha Topa te yūmū'ā yāy Koxuk hok hōm hāmāxap, ha' hip, nūy yūmūg yāyhā Topak-tok xop, yā yūmūg tupmāhā, 'ūyīy yūmūg tup mō'kumak mōg.

²⁴ Yā yūmūg kuxa tupmāhā', yūmūg kuxa mām ka'ok ha' tupmāhā', ha yūmū'āte hāmmax hip. 'A hōnhā yūmū'āte' pēnā'ah, tuk kuxa mām ka'ok, hu hāmyūmmūg, yā yūmū'āte' pēnāp-tup. Pax pu tikmū'ūn hāmpēnā', puxi' hip 'ohnāg.

²⁵ Pa tikmū'ūn te' pēnā hok, puxix tu kuxa mām ka'ok, tu hāmmax hip, puyīy Topa 'ā' mīy.

²⁶ Ha Topa Koxuk te mō yūmūg nīynām, yūmūg kuxa pu'uk hah. Ha yūmū'āte Topa mūtik hām'āktux yūmmūg'ah, yīy Topa Koxuk te Topa tu ta tu' xak, yūmūg pupi tu' xak, 'ūkokōn 'īhā yūmūg pupi' xak, nūy 'ūyīy hok hā hām'āktux, nūy Topa pu hām'āktux.

²⁷ Ha Topa te tikmū'ūn kuxa kopa pēnāhā', tu yāy Koxuk pe'paxex tu' yūmmūg, ha yāy Koxuk xe'ēgnāg te Topa tu' xak, yāy yōg tikmū'ūn pupi' xak, tu Topa yōg putup'ax yūmmūg.

²⁸ Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā', tu hāmmaxnāp-tup mō'kuma' mōg, tu hāpxopmā'ax xohix hā yūmū'ā hāmmaxnāhā'. Yā yūmū'āte Topap-tup pax xexka', yūmūg yīmōgatux hah, tu yūmūg xānāhā', mō yūmūg yāy xe'ēgnāg tu', ha yūmū'āte' yūmmūg, hu yūmūg kuxa mām.

²⁹ Topa te yūmūg yīmōgatux tap, tu yāy pu yūmūg pop, 'ū yūmūg yāyhā 'āhā tuk-tok putuk, pu Kunnix yā māxap, ha yūmūg xohix yā nōm mō nū kuhmōy.

³⁰ Ha Topa te yāy pu yūmūg pop tap, xix yūmūg xānāhā', xix yūmūg kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max, 'ūyīy yūmūg yāyhā max xe'ēgnāg, Kunnix putuk.

Topa te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg Yeyox Kunnix hā

³¹ Hamūn, yīy yūmū'āte-tep 'āktux'ax? Topa te yūmū mūtik tihī', yīy tikmū'ūn kummuk te hitop tu yūmū'ā hāpkummugāhā'.

³² Topa te yāy kutok pit puxet kumīy 'ohnāg, pa yūmū'ā' hōm. 'Ūk-tok hōm yūmū'ā', puxix tu hāpxop xohix yūmū'ā' hok popmāp-tup kamah.

³³ Topa te yāy yōg tikmū'ūn yīmōgatux. 'Ok tik 'ūm xip, nūy 'ūkummuk 'āktux? 'Ap tik 'ūm xip'ah, yā Topa mūn te' kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max.

³⁴ Yīy tikmū'ūn 'ūm 'a' kummuk 'āktux'ah. Kunnix xok, yā putpu' hi', tu Topa yīpxe'e hā'

xip, tu yũmũg pupi Topa tu ta tu' xak,

³⁵ tu mō yũmũg yãye'egnãg. 'Ap tikmũ'ũn 'ũm xip'ah, xix hãpxopmã'ax 'ũm xip'ah, nũy Topa pu' hupmã hok, puyĩy Topa yũmũg putup hok. Yũmũg xũy xix hãpxop xak'ax tat punethok, xix tikmũ'ũn te yũmũg xũygãhã', ha putup te yũmũg kix, ha topixxax 'ũm yũmũg xip hok, xix tikmũ'ũn kummuk te' xak, nũy yũmũg kix, puxix Kunnix mũn mō yũmũg yãye'egnãg, tu yũmũg nĩm 'ohnãg.

³⁶ Topa yõg tappet te: "Ãmnỹ xohix hã tikmũ'ũn te yũmũg putup nõg, tu yũmũg kix putup, yũmũ'ã yã Topa hã tikmũ'ũn hah. Tikmũ'ũn te kahnẽn mõgãhã', nũy putex, ha taxĩy yũmũg mõgãhã', nũy yũmũg kix," kaxĩy.

³⁷ Pãyã tute yũmũg nõã hok, Yeyox Kunnix te mō yũmũg yãye'egnãg hah, yĩy yũmũg kuxa hittup xexka', ĩhã pekkox ha yũmũg mõg kumak mõg.

³⁸ Yĩy 'ãte hãmyũmmũg. Kunnix te mō yũmũg yãye'egnãg, tu yũmũg nĩm 'ohnãg. Pe yũmũg hi', pe yũmũg xakix, puxix Kunnix yũmũg nĩm hok. Pexkok yõg xop xix yãmỹ xop te yũmũg nĩmmã hok, ha hõnhã Kunnix te yũmũg mũtik tihĩ', tu hãptup hã yũmũg mũtik hi putup, xix hãptup nõy xohix hã Kunnix te yũmũg 'ũm nĩm putup'ah, mō yũmũg yãye'egnãg tu'.

³⁹ Yã pekkox yõg xop te Kunnix nĩmmãp-tup hok

yũmũ'ã', xix hãm xexka xix hãm kaka' pip xop te yũmũ'ã nĩmmãp-tup hok kamah. 'Ap xip'ah hãpxopmã'ax te Topa pu hupmãhã', puyĩy yũmũg nĩm, ha mō yũmũg yãye'egnãg, yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix hã Topa te mō yũmũg yãye'egnãg.

9

Topa xix yãye'egnãg tikmũ'ũn

¹ 'Ãte xa hãpxe'e 'ãktux: 'Ûgmũn yã Kunnix yõg, hu 'ap koit'ah. Topa Koxuk tek kopa' xip, tuk kuxa pu hãmyũmmũgãhã', tu: "A xatep koit'ah," kaxĩy.

² 'Ûgkuxa hittup 'ohnãg, yãk kuxa xũy, ĩhã 'ãte yãye'egnãg tikmũ'ũn pe'paxex. Yãk xape xe'e Yoneo yõg tikmũ'ũn, 'ũgmũg hep puxet tu'.

³ 'Ãte hãm'ãktux'ax hu: Pãyã Topa 'ũgkummugã', nũy 'ũkxape hã hãmmãxnã! Tu xe hãm'ãktux'ax, hu: Pãyã Kunnix 'ũgnĩm, nũy tuk xape mō'nĩynãm 'ũyãnãn tu'.

⁴ Nõ'õm yã Topa yõg tikmũ'ũn, ha' yĩmõgatux, pu Topa hãk-tok xop, ha Topa te' xexkanãhã', yãye'egnãg, tu' pa'ax mĩy nõm xop mũtik, tu tu' xat'ax hõm. Yã 'õm te Topa xak, tu' yẽy Topa keppah, ha Topa te nõ'õm mũtik hãm'ãktux xex.

⁵ Ha mōnãyxop hittap mõkputox, ha Kunnix mũn kama mōnãyxop hã mõkputox. Pãyã' xohix Topa xexka 'ãktux mō kuma' mõg, 'ũxexka xe'egnãg hah. Hamũn.

6 Pa 'a Topa te hām'āktux hitop tu' xex'ah. 'Āmhok. 'Ap kaxīy'ah, pāyā 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix 'a Topa yōg'ah. 'Āmhok. Topa te 'a xohix yīmōgatux'ah.

7 Yā Mōnāyxop hittap nām 'Amanām mōkputox, pāyā' yāg Topa hā yāy kutok xop. 'Ap xohix'ah. Yīy hōmā Topa te 'Amanām pu hām'āktux, hu: "Āk-tok 'Iyak mōkputox yā 'āmōkputox xe'e', 'ap nōy xop 'ūm 'āmōkputox'ah. Yā' puknōg," kaxīy.

8 Yīy Topa te 'Amanām mōkputox xohix 'ap putup'ah, pa hām'āktux xex 'Amanām mūtik hu: "Āk-tok 'Iyak mōkputox, nō'ōm 'āmōkputox xe'e', 'āte xa hām'āktux xex hah," kaxīy.

9 Tu hām'āktux xex, hu: "Hāpxip 'īhā' putpuk nūn'ax, ha 'āxetut Xat tek-tok put putup," kaxīy.

10 Ha 'Iyak xetut Hemek, tuk-tok pit 2 pop, ha' tak 'Iyak 'ūp-xet,

11-12 pa Topa tek-tok puxet yāyikutnā tap, hak-tok 2 te' tut tex kopa tihī, 'īhā Topa te' tut pu hām'āktux, hu: "Āk-tok hāmāxap te' taknōy pu' hām putup, tu' taknōy 'ūk-nāy tu' nāhā pu' hām putup," kaxīy. Pa Topa te hām'āktux, 'īhāk-tok 2 te' tut tex kopa' tihī, tu hāpxopmā 'ohnāg, pe' māx, pe' kummuk, pa Topa te' yāyikutnā tap,

13 yīy Topa yōg tappet te: "Āte Yako putup pax, tu 'Eyao putup nōg," kaxīy.

14 Yūmū'āte putep 'āktux'ax?

'Ok Topa te hāpxopmā kohe'? 'Āmhok.

15 Tu Mōnāyxop Mōyyex pu hām'āktux, hu: "Ātep-tup, nūy tikmū'ūn 'ūm kuxa ka', kopxi' kuxa ka'. Yā puxi'," kaxīy.

16 'Ūyūmmūg. Topa te nōm tikmū'ūn kuxa ka', 'ok pe tikmū'ūn tep-tup, 'ok pep-tup hok, 'ok pe tikmū'ūn te hāpxopmāhā', pe hāpxopmā hok, pāyā Topa te' kuxa ka'.

17 Topa yōg tappet te Pana'o hittap 'āktux, ha Topa te nōm pu hām'āktux, hu: "Āte 'āxexkanāhā', nūy xa hāmyūmmūgā', xayīy 'ūgmūn ka'ok yūmmūg, puyīy hām xexka xohix yōg tikmū'ūn tek xuxet'ax yūmmūg," kaxīy.

18 Yīy Topa tep-tup, nūy tikmū'ūn kuxa ka', puxi' kuxa ka', tup-tup, nūy tikmū'ūn nōy kuxa māmā hok, puxi' mām 'ohnāg.

Topa te tikmū'ūn kuxa ka', tu hāpkummuk hā' yānān kamah

19 Pa tikmū'ūn te: "Ok Topa te hāpkohe mīy, 'īhā tikmū'ūn kummuk 'āktux? Topa te tikmū'ūn kuxa māmā hok, puxix tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg, Topa mūn tep-tup hah," kaxīy.

20 Nāy. Yāy pe'āpaxex xexka hok. 'Āk-tōgnāg, ha Topa mūn xexka xe'ēgnāg. Xate putōy putuk, nōm hā tikmū'ūn te nax mīy. Pax pu putōy te: "Tep tu xāhā nax?" kaxīy.

21 Nāy. Tikmū'ūn te putōy hā nax mīy, yā hāmyok miy, tu' nax hu' mīy, tu naxtox nūnnāp-tup, hu' mīy. 'Ūp-tup,

hu' mīy, ha' yāg māynāg, xix
'ūnōy max miax.

22 Ha kaxīy Topa te hāmyok
mīy. Tute' xohix pu' gāy
yūmmūgāp-tup, pu' xohix
Topa yā 'ūka'ok yūmmūg, yīy
tikmū'ūn kummuk hā' tot, tu
nōm koxyōy'ax.

23 Tu' max xe'ēgnāg, tu
yūmū'ā hāmmāxnāhā', tu
yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', 'ū
yūmmūg. Yīy Topa te yūmūg
kuxa ka', 'ū yūmūg yāyhā
max xe'ēgnāg kamah, hamūn
mūtik,

24 tu yūmūg xānāhā', Yoneo
yōg tikmū'ūn kopa 'ūyāg
xānāhā', xi' puknōg xop kopa
'ūyāg xānāhā'.

25 Hōmā 'Oyex te Topa
pupi hām'āktux, tu tappet tu
kax'āmi', hu:

“Āte' puknōg xop putup, yā
yōgnū tikmū'ūn,

hōmā 'āte tu nōm xop putup
nōg,

pāyā hōnhā nōm mō'yāy
xe'ēgnāg.

26 'Ōnte Topa xe'ēgnāg te nōm
xop pu hām'āktux tap,
tu:

'Yā 'āxop puknōg, 'ap yōg'ah
tikmū'ūn, kaxīy.

Yā 'ōnte Topa xe'ēgnāg te yāy
yōg tikmū'ūn 'āktux
putup,

yā Topa hi xe'ēgnāg,” kaxīy.

27 Ha 'Iyait kama te
Topa pupi ham'āktux, tu:
“Yoneo yōg tikmū'ūn xohix
punethok yā 'āmōt xap xohix
punethok putuk, pa 'ātek-
ūgnāg yīmōgatux, nūy kuxa
kummuk xit, nūy kuxa max
mō'tat 'ūyānān tu'.

28 'Ūgnūn mō'ka'ok, tu' hep
xop xohix tu pagop-tup, tu'
kummugāp-tup 'ūyānān tu',”
kaxīy.

29 Hōmā 'Iyait te Topa pupi
hām'āktux, tu: “Pax pu Topa
xe'ēgnāg yūmūg mōkputox
xohix kix, puxix yūmū yōg
kōmēn te Xōnōm putuk, xix
Gōmōg putuk, yā' hok yūm,”
kaxīy.

*'Iyaet yōg tikmū'ūn te
hām'āpak max'ax 'āpak*

30 Yūmū'ātep tep 'āktux'ax?
Nūhū': Yā' puknōg te Topa
xak ohnāg, tu hāpxopmā max
hok Topa pu', pa Topa te'
kuxa tupmāhā', pu tu kuxa
max, 'ūkuxa mām ka'ok tu',

31 'Ihā Yoneo yōg tikmū'ūn
te Topa yōg xat'ax xak, nūy
Topa pu' xat'ax hā yāy kuxa
tupmā', tu' tupmā hok.

32 Tep tu' tupmā hok?
'Ūkuxa mām 'ohnāg, tu
hāpxopmā punethok, nūy
yāyhā 'ūmax, hu' kuxa
mām 'ohnāg Topa kopah.
Tu tikmū'ūn putuk, nōm
tikmū'ūn te mīkaxxap xexka
yīmū hām tu' nāhā', ha
mīkaxxap yīmū' nāhā'.

33 Yā Topa yōg tappet te
Kunnix 'āktux, 'ihā mīkaxxap
xexka 'āktux, tu:

“Pēnā! Yīktix Xiām tu
'āte mīkaxxap xexka
mō'yūm,

pu tikmū'ūn hām tu nā',
mīkaxxap te' kup hā'
tak, ha' nāhā',

ha tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok
mīkaxxap kopah,
puxix tu yāy pu' hūpmā hok,”
kaxīy.

Yā tappet te Kunnix 'āktux, nūy tikmū'ūn kuxa mām'ax yūmmūgā'.

10

1 'Ūkxape xop, 'āte' xak, puyīy yōgnū tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, ha 'āte Topa tu' xak pax tikmū'ūn pupi',

2 tu hāmyūmmūg, ha Topap-xehnāg xak, pa hāmyūmmūg 'ohnāg.

3 'Ap kuxa tupmā yūmmūg'ah, tu yāy pe'paxex hā yāy kuxa kummuk tupmāp-tup, pa Topap-xehnāg te tikmū'ūn kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max.

4 Ha Kunnix nūn, nūy mīpkupnix tu' xok yūmmūg pupi', puyīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok 'ōm kopah, puxix Topa' kuxa tupmā', pu tu kuxa max, yīy Yoneo xop hitop tu' xat'ax mīy. Yā' kuxa tupmā hok.

Topa te tikmū'ūn xohix kuxa kummuk xit'ax

5 Mōnāyxop hittap Mōyyex te' xat'ax 'āktux, hu: "Tikmū'ūn yīpkox pip 'ūxat'ax pu', puxi' xat'ax nōm hīnnāp-tup," kaxīy. Ha kaxīy 'ūxat'ax te tikmū'ūn kuxa tupmāhā Topa pu', 'ihā tikmū'ūn te nōm pu' yīpkox pip, ha Mōyyex te tu' xuktux.

6 Pa Topa yōg tappet te hām'āktux nōy yā kamah, tu Topa te tikmū'ūn kuxa tupmā 'āktux, tu Topa te' kuxa mām ka'ok xop kuxa tupmā 'āktux, hu: "Ūyīpkopit hok, hu: "Ū'ūm te pekkox tu' mōg putup, nūy yūmmūg kuxa kummuk

tupmā'?" " kaxīy. Tu Kunnix nū'kutnā'ax 'āktux, yā' nūn tap, nūy yūmmūg kuxa tupmā'.

7 Tu xe' yīkopit, hu: "Ū'ūm te xakix xop pet ha' mōg putup, nūy yūmmūg kuxa tupmā'?" kaxīy. Yā Topa te Kunnix putpu' hīnnā tap 'āktux.

8 Tu xe hām'āktux, hu: "Topa te hām'āktux, tu hām'āktux 'ūm mō'kutnāhā xa', ha 'āxop te hām'āpak, tu xe' xuktux, yā 'ākuxa kopa' xip," kaxīy. Hak mū'āte Topa yōg hām'āktux'ax xa' xuktux, xayīy 'ākuxa yūm ka'ok Topa kopah.

9 'Ok xatep-tup, pu Topa 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu? Xatep-tup, 'āpu 'ānōy pu hām'āktux, hu: Yeyox mūn yāk xuxyā'! Kaxīy. Tu 'ākuxa yūm ka'ok Yeyox Kunnix kopah, Topa te' putpu hīnnāhā hah. Xate hāpxopmā kaxīy, puxix Topa 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'.

10 Yūmmūg kuxa mām ka'ok, ha Topa te yūmmūg kuxa tupmā', pu tu kuxa max, yūmmū'āte' yīpkox hā xuktux, puxix Topa yūmmūg kuxa kummuk xit.

11 Topa yōg tappet te: "Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok nōm kopah, puxix tu yāy pu hupmā hok," kaxīy.

12 Ha' hep xop xohix pu hāmmāxnāhā', nōm xop kuxa mām ka'ok Topa kopah, tu Topa pu yāy putuk, Yoneo yōg tikmū'ūn xi' puknōg xop. Topa yā yūmmūg xuxyā', tu

hāmmāxnāhā 'ūhep xop xohix pu', nōm xop te Topa tu' xak, pu hāmmāxnā'.

13 Topa yōg tappet te xe: "Topa te' hep xop xohix kuxa kummuk xit putup, nūy kuxa max yānān tu' tat, nōm xop te Topa tu' xak, pu' xit," kaxīy.

14 Pa' hep xop punethok te ta tu' xak hok, 'ūkuxa mān 'ohnāg tu', hu hām'āpak 'ohnāg. Tu hām'āpak hok, tikmū'ūn te hām'āktux 'ohnāg hah.

15 Tu hām'āktux hok, tikmū'ūn te mō'kutnā 'ohnāg hah. Topa yōg tappet te: "Yā' max tikmū'ūn nū', nūy hām'āpak'ax max 'āktux," kaxīy.

16 'A' xohix tep-tup'ah. Hōmā mōnāyxop hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu kax'āmi', tu: "Topah, pi'yā' yīpkox 'ūm pip 'ūgmū'āte hām'āktux?" kaxīy.

17 Yīy tikmū'ūn te Kunnix 'āktux'ax 'āpak hāmāxap, tuknāy tu' kuxa yūm ka'ok nōm hām'āktux'ax kopah.

18 Pa 'āte xe' yīkopit, hu: 'Ok tikmū'ūn te hām'āpak hok? HamŪn. Yā' xupak. Topa yōg tappet te:

"Tikmū'ūn xohix te' yīy'ax 'āpak,
yā hām xexka xohix yōg
tikmū'ūn te nōm
hām'āktux'ax 'āpak."

Kaxīy.

19 Hak yīkopit, hu: "Ok Yoneo yōg tikmū'ūn te hām 'ūm yūmmūg hok?" kaxīy. Yā' yūmmūg. Pa hōmā mōnāyxop hittap Mōyyex te Topa yōg hām'āktux kax'āmi', tu:

"Āte 'āyīpkumīyḡāp-tup,
'ūpuknōg xop hā
'āyīpkumīyḡāp-tup,
'ūpuknōg xop yā' hep puxet
'ohnāg, pāyā 'āte
'āyīpkumīyḡā-tup,
'īhā puknōg xop yāyhā yōgnū
tikmū'ūn.

Āte 'āḡāyāp-tup nōm puknōg xop hah,
nōm puknōg xop pa te
hām'yūmmūg 'ohnāg hā
'āte 'āḡāyāp-tup," kaxīy.

20 Ha mōnāyxop hittap 'Iyait kuxānōg 'ohnāg, tu Topa pupi hām'āktux tikmū'ūn pu', tu: "Nōm xop tek 'ūm xak hok, pak xipihī," kaxīy.

21 Tu Yoneo xop 'āktux, hu:
"Āte tikmū'ūn xānāhā',
mō'yāy xe'ēgnāg tu',
pāyā' yīpkox 'ohnāg, xix
hām'āpak 'ohnāg,"
kaxīy.

11

Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ūn kuxa ka'

1 'Āte xe' yīkopit, hu: 'Ok Topa tep-tup hok yāy yōg tikmū'ūn? 'Ūp-tup! 'Ūgmūn kama nōm Yoneo tikmū'ūn yōg. 'Ūgmūn 'Iyaet yōg tihik, yāk mūn mōnāyxop 'Amanām mōkputox, xix Meyamīy yōg xop kopak xip.

2 Topa te Yoneo tikmū'ūn putup hok'ah, tu nōm yīmōgatux tap. Hōmā mōnāyxop hittap 'Enit te 'Iyaet yōg tikmū'ūn 'āktux kummuk Topa pu',

3 tu: "Topah, tikmū'ūn te 'ōg tik xop kix, nōm xop te 'āmūn pupi hām'āktux, ha

'ōg mīmpe koxyōy, tu mīmpe hāpxop mō'hap'ax Topa pu' koxyōy, hak mūn puxehnāg xip, hak putex putup kama nōmhā," kaxīy.

4 Ha Topa te' yānān tu hām'āktux, hu: "Āte tik max xop xohix te 700 yīmōgatux, ha topa komut Mat pu nūktettex 'ohnāg," kaxīy.

5 Yā hōnhā kaxīy kamah. Topa te tikmū'ūn kutōgnāg xop yīmōgatux, tu nōm xop ha hāmmāxnāhā', tu' kuxa ka',

6 tu' yīmōgatux 'ūkuxa ka tu'. Pax pu Topa hāpxopmā max hā' yīmōgātux, puxix tu tikmū'ūn kuxa ka hitop tu', pāyā Topa te' hok hā hāmmāxnāhā'.

7 Yīy Yoneo xop te' xak, puyīy 'ūxat'ax hā' kuxa tupmā Topa pu', pāyā' hitop tu' xak. Ha tikmū'ūn kutōgnag Topa te yīmōgatux, nūy 'ūkuxa tupmā yāymūn pu', ha Yoneo nōy xop xexka te Topa pu' yīpkox 'ohnāg.

8 Topa yōg tappet te: "Topa te nōm xop putox ka'ogāhā', yā hōnhā hāmyūmmūg 'ohnāg," kaxīy.

9 Ha Mōnāyxop Namix te: "Pūyā Topa 'ūyōg hāpxopmā'ax kummuk hā' pago.

Pūyā yāy yōg kummūk'ax hā' kummuk xop mūg ka'ok.

10 Pūyā' pēnā hok, xix hāpxop xak'ax tu' hittupmā hok," kaxīy.

11 'Āte xe' yīkopit. Yoneo yōg tikmū'ūn te Kunnix putup nōg, yīy Topa te nōm pu hāpkummugāhā'. 'Ok Topa tep-tup hok? Yāp-tup!

Pāyā Topa te' hip, pu tu' puknōg xop yīpkox pi', puyīy Yoneo yōg tikmū'ūn yīpkumīy puknōg xop hā, nūy tu' yīpkox pi kamah Topa pu'.

12 Yoneo yōg tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk, yīy Topa te' hep xop xohix ha hāmmāxnāhā', tu hāmmāxnāp-tup xexka', 'ihā Yoneo yōg tikmū'ūn kama' yīpkox pip, 'ihā Yoneo yōg tikmū'ūn punethok yīpkox pip hām'āpak max ta tu'. Yā Topa te' xohix te xīy mō'kupix, pu yīpkox pi'.

Topa te Yoneo xop hā' puknōg xop kuxa kummuk xit'ax

13 'Āte' puknōg xop pu hām'āktux nōmhā. Topa te mōgkutnāhā' puknōg xop hah, pu hām'āpak max'ax 'āktux, hak kuxa hittup.

14 Pūyā Yoneo yōg tikmū'ūn 'ūpuknōg xop pēnā', nūy kuxa mām ka'ok yūmmūg, hu' yīpkumīy, yā 'āte' xak, pu' yīpkumīy, pu Topa 'ūkuxa kummuk xit, nūy kuxa max yānān tu mō'tat.

15 'Ūpuknōg xop yāyhā Topa hā' xape', 'ihā Topa te Yoneo xop putup nōg, tu Yoneo yōg tikmū'ūn xohix putup 'ūxeheh, puxix Topa' xakix xop putpu' hīnnā'.

16 Tikmū'ūn te pām koxip, nūy Topa pu 'ōm yāg hōm, puxix pām xohix Topa yōg. Tikmū'ūn te yīpxatit hōm Topa pu', puxix mīm xexka kup kama Topa yōg, xix mīm māg kamah. Yā mōnāyxop hittap te mīm

yĩpxatit putuk, ha mĩmmãg te hõnhã yõg Yoneo xop putuk.

17 Mĩm xexka kup 'Onimet, tu hãmpak'ax xuka' yũm, ha' mĩmmãg 'um xak, ha 'Onimet kup puknõg tu mĩmmãg xut, 'ũkup te hãmhipak tu' yũm ha' xut, ha' mĩmmãg xut, nũy kup nõy putox tu' hĩy, pu tu tox, mĩmmãg nõy putuk. 'Ãxop puknõg xop te 'Onimet puknõg putuk, Topa te xa hãmaxnãhã', tu xa hãmaxnãhã Yoneo xop putuk.

18 Yĩy Yoneo xop yãk-tõgnãg pe'ãpaxeh hok: 'A 'ãxop te yĩpxatit putuk'ah. 'Ãmhok. Pãyã 'ãxop te mĩmmãg putuk, yã mĩmmãg te' yĩpxatit tu' tup.

19 Pa 'ãxop te: "Tikmũ'ũn te mĩmmãg xe'e' xut, nũy nõ puknõg hĩy 'ũp-tox tu', pu tu tox. Ha kaxĩy Topa te yãy yõg Yoneo xop mõy, nũy 'ũgmũg nõy hã' yãnãn, puk mũg yã yãy yõg tikmũ'ũn, mõ 'ũgmũg yãy xe'ẽgnãg tu'," kaxĩy.

20 Hamũn. Hãpxip kutõgnãg 'ĩhã Topa tep-tup nõg, 'ũkuxa mãm 'ohnãg hah, ha 'ãkuxa mãm ka'ok, yĩy Topa te 'ãp-tup pax, pa yãy pe'ãpaxeh xexka hok. 'Ãkuxãnõg, ka 'ãkuxa mãm kux.

21 Hõnhã Topa te yãy yõg Yoneo xop putup nõg. 'Ãkuxa te Topa nĩm, puxix Topa kamah 'ãp-tup nõg.

22 Topa te hãmyok mĩy, tu tikmũ'ũn kuxa ka kamah. Tu hãmyok mĩy 'ĩhã tikmũ'ũn kummuk xũygãhã', tu' yãnãn tu' kummugãhã', tu 'ãkuxa ka', 'ãyĩpkox pip hah. 'Ãyĩpkox

hok, puxix Topa 'ãmõy kamah.

23 Yoneo yõg tikmũ'ũn te yãy putat kummuk nĩm, nũy kuxa mãm ka'ok Kunnix kopah, puxix Topa' putpu' kuxa mãmã', yãy yõg xip'ax tu'. Ha tikmũ'ũn te mĩmmãg xe'e hĩy putpu', puyĩy xip ka'ok. Kaxĩy Topa te Yoneo xop mãmã'ax 'ũxeheh.

24 'Ãxop puknõg, tu 'Onimet mĩmmãg putuk. Tikmũ'ũn te mĩmmãg xut, nũy kup xe'e tu' hĩy, pu tu' kup xe'e hã' mĩmmãg. Yoneo yõg tikmũ'ũn te 'Onimet kup xe'e putuk, ha Topa te yã yãg putup nõg, tu' xep-tup'ax kamah, puyĩy yã mũn hã tikmũ'ũn xe'e 'ũxeheh.

Yã Topa mũn max xe'ẽgnãg

25 'ũkxape xop, 'ũg'ãpax: Hõnhã Yoneo yõg tikmũ'ũn yĩpkox 'ohnãg, pa hãptup nõy xohix 'ĩhã' yĩpkox pip putup, 'ĩhã' puknõg xop xohix punethok te Topa yõg putat hã' mõg, ha Topa te' xohix te xĩy mõ'kupix, pu mõg. 'Ãte xa hãm'ãktux'ax 'ãktux, xayĩy yãy yõg hãmyũmmũg pe'ãpaxeh hok. Ha Topa te hãm'ãktux xe'e', nũy yãy yõg tikmũ'ũn pu hãmyũmmũgã'.

26 Tu Yoneo yõg tikmũ'ũn xohix mõy putup, hãpkummugã'ax tu' mõy putup, yĩy Topa yõg tappet te:

"Tik te yĩktix Xiãm tu' xip, tu' nũn putup, nũy tikmũ'ũn kuxa kummuk xit, nũy Mõnãyxop Yako mõkputox kuxa kummuk xit.

27 'Ãte hãmpa'ax mĩy putup tikmũ'ũn mũtik, 'ĩhã 'ãte' kuxa kummuk xit,

tu' kuxa max yānān tu' tat,"
kaxīy.

28 Yoneo xop te Topa hā'
puknōg, hām'āpak maxp-tup
nōg tu', ha kaxīy 'āxop yā
Yoneo xop'ah, nūy Topa hā
'āxape', pa Topa te Yoneo
xop yīmōgatux tap, mōnāyxop
hittap ha' yīmōgatux, tu
hām'āktux xex, hu: "Āte
'āmōkputox hāk xape mōg
kumak mōg, tuk kux 'ohnāg,"
kaxīy.

29 Topa te Yoneo yōg
tikmū'ūn yīmōgatux, tu
mō'yāy xe'ēgnāg, ha'
hupmā 'ohnāg, yā Topa te'
kuxyā 'ohnāg, tu nōm hā
hāmmāxnāp-tup.

30 Hōmā 'āxop puknōg, 'ap
Yoneo xop'ah, 'āyīpkox 'ohnāg
Topa pu', ha Topa te 'ākuxa
ka', Yoneo xop yīpkox 'ohnāg
ha 'ākuxa ka'.

31 Yā Topa te 'ākuxa ka',
ha Yoneo xop yīpkox 'ohnāg
nōmhā, pu Topa kama nōm
xop kuxa ka'.

32 Yā' hep xop xohix yīpkox
'ohnāg Topa pu', yīy Topa te'
hīy, yāy yōg hāpxopmā'ax ha'
hīy, ha Topa te' xohix kuxa
ka', pu' xohix tu' mūg.

*Pūyā Topa max xe'ēgnāg
'āktux*

33 Topa te yā xohix
ha hāmmāxnā xe'ēgnāg,
pexkox yōg hāpxop xexka
xe'ēgnāg hā, ha hāmyūmmūg
xe'ēgnāg. 'A tikmū'ūn te
Topa yōg hāpxopmā'ax xohix
yūmmūg'ah, nūy tu nōy pu'
yūmmūgā'. Āmhok.

34 Yīy Topa yōg tappet te:

"Tikmū'ūn 'ūm te Topa
yōg hāmp'e'paxex
yūmmūg'ah,
tu Topa pu hāmyūmmūgā
'ohnāg,
35 tu Topa pu hāpxop hōm
'ohnāg kamah, pu tu ta
nemēn,
nūy yānān tu' pago. 'Āmhok."
Kaxīy.

36 Yā Topa-xet te hāpxop
xohix mīy, tu hāpxop xohix
hinnāhā', tu yāymūn pu' mīy,
xix yāy pu hinnāhā'. Yā Topa
mūn xexka xe'ēgnāg. Pūyā
tikmū'ūn te nōm xexka 'āktux
mō kuma' mōg! Hamūn!

12

*Āpu yūmū'āte Topa tu
hāpxopmā'*

1 Yīy 'āte xak xape xop
xapit, xayīy Topap-xehnāg
pu yāymūn hōm, tikmū'ūn
te hāpxop hok hōm putuk.
Yā 'āxop te ta nemēn, Topa
te 'ākuxa ka hah, xayīy nōm
puxehnāg pu 'āyīpkox pi'. Yā
Topa tep-tup pax. Hamūn.
Yā kaxīy 'āxop te Topa pu
nū'āktettex xe'e'.

2 Hām xexka tu' pip
tikmū'ūn yā Topa hā' puknōg,
yīy nōm pu īpkox hok, nūy yōg
hāpxopmā'ax tat hok. Pa Topa
te 'āp-tox maxnā'ax, xayīy
Topa yōg putup'ax yūmmūg,
nūy hāpxopmā max. Topa te
nōm putup, yīy 'ā māynāg mīy
Topa tu'.

3 Topa tek mūn ha
hāmmāxnāhā', tuk ka'ogāhā',
yīy xa hām'āktux, hu:
'Āmp'e'āpaxeh max, nūy yāy
yōg hāpxopmā'ax kopit max.
Topa te 'ākuxa māmmā ka'ok,

xayīy 'āxop xohix hāpxopmā max, Topa te yā 'āxat hah.

4 Tikmū'ūn yīn puxet, tu' kup punethok, xix hāpxop te yīn kopa' pip punethok, xi' mīy'ax punethok.

5 Kaxīy yūmūg xohix punethok, pāyā yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, yāk puxet, yā 'āyīn putuk.

6 Topa te yūmūg xohix ka'ogāhā', tu' hok hā ka'ogāhā', nūy hāpxopmā', tu' hok hā yāy yūmūg ka'ogāhā'. Tu tikmū'ūn puxet ka'ogāhā', pu Topa pupi hām'āktux. Pūyā nōm tikmū'ūn hām'āktux, Topa te' kuxa māmā ka'ok hah.

7 Xix tikmū'ūn nōy ka'ogāhā', pu' nōy hā tu tehet. Pūyā nōm tikmū'ūn hā tu' tehet. Xix tikmū'ūn nōy ka'ogāhā', pu hāmyūmmūgā'. Pūyā hāmyūmmūgā'.

8 Xix tikmū'ūn nōy ka'ogāhā', pu tu' xape xop mō'nīynām, nūy ka'ogā'. Pūyā mō'nīynām. Xi' nōy ka'ogāhā', pu hāpxop hok popmā'. Pūyā' popmā', nūy tu' xupkumīy hok. Xi' nōy ka'ogāhā' pu tu' xat. Pūyā tu' xat max. Xi' nōy ka'ogāhā', pu tu' nōy kuxa ka', nūy tu hittupmā'. Pūyā tu hittup, 'ūnōy kuxa ka 'ihā'.

9 'Āxape hā mō'āmā hok, pa nōm putup pax xe'e'. Hāpkummuk'ax putup hok, nūy tu hāmmax xax, nūy hāpxopmā max mō kuma' mōg.

10 'Āxop xohix Kunnix hā 'āxape', yīy 'āxop xohix hā yāy

xape'. 'Āpu, yāy putup pax, nūy 'ānōy pe'āpaxeh xexkanā xip.

11 Hāpxopmā max, tu tuknōg hok, nūy Topa pu hāpxopmā, 'ākuxa hittup tu'.

12 'Ākuxa hittup 'ihā Yeyox Kunnix nūn'ax hā' hip, tu hāpxopmā ka'ok hā' tot, nūy hāmmax hip, xix Topa pu hām'āktux mō kuma mōg, yā' kux hok.

13 'Āxupkumīy hok, tu 'āxape hok xop pu hāpxop hōm, xi' puknōg xop xānā', pu 'āpet kopa' mōy mō'xip.

14 Topa tu' xax, pu hāmmaxnā tikmū'ūn kummuk hah, nūy nōm xop te 'ākummugā xop ha hāmmaxnā', ha Topa tu' xax hok, puyīy nōm pu hāpkummugā 'ūyānān tu'. 'Āmhok.

15 Tikmū'ūn potaha', 'āpu nū yōkāmū poho kamah. Tikmū'ūn hittup, 'āpu nū mūtik 'āhittup kamah.

16 'Ānōy mūtik 'āti max, ha yāy tukmīy hok. Yāy pe'āpaxeh xexka hok, pa' nōy te 'āxat'ax pu 'āyīpkox pi', nūy nōm pu 'āhām max. Yāy pe 'āpaxeh hok, hu: Yā puxehnāg 'āte hāmyūmmūg. Kaxīy.

17 Tikmū'ūn te xa hāpkummugā', 'āpu, 'āyānān tu hāpkummugā hok. 'Āpu, hāpxopmā max, puyī' xohix yūmmūg, tu: "Hāpxopmā max 'ōhōm," kaxīy, nūy xa hām'āktux max.

18 'Ūxax, nūy tikmū'ūn xohix mūtik yāykix ta tu yāytukmīy 'ohnāg, nūy 'āxohix kuxa māmā'.

19 Tikmũ'ũn te xa hāpkummugā', 'āpu 'ūyānān tu' kummugā hok. 'Āmhok. Pūyā Topa' kummugā', ha Topa yōg tappet te Topa yōg hām'āktux 'āktux, tu: "Ūgmũn yā Topah, tu hāpkummugāp-tup 'ūyānān tu', nūy tu pago," kaxīy.

20 Ha Topa yōg tappet te xa hāmyūmmūgāhā', hu: "Tikmũ'ũn te xa tu' gāy, tup-tup xūy, 'āpu, tu' hōm hāpxop, puyī' mā'. Ūgāy xop te kōnāg tat xak, 'āpu, kōnāg tat, nūy hōm, puyī' xo'op. Kaxīy xate' gāy xop kuxyāhā', pu yāyhāhup xexka', yā' payīn pukpex," kaxīy.

21 Tux hok, xa hāpkummuk mīy hok, pa hāpxopmā max, xayīy hāmmax mīy.

13

Gohet yōg tik xop pu 'āyīpkox pi'

1 Pūyā' xohix gohet pu yīpkox pi', nūy tik xop te tikmũ'un xat'ax pu yīpkox pi'. Yā Topa te' tux hok pu tu tikmũ'ũn xat.

2 Tikmũ'ũn te gohet xop pu' yīpkox hok, puxix Topa pu' yīpkox hok kamah, ha Topa te nōm tikmũ'ũn yōg hāpxopmā'ax kummuk kopit, tu' xūygāp-tup, pu tu pago.

3 Tikmũ'ũn te hāpxopmā max, puxix gohet yīpkutuk hok, ha tikmũ'ũn te hāpxopmā kummuk, puxi' yīpkutuk. Xatep-tup nūy 'ākuxānōg hok, 'āpu hāpxopmā max, puyīy tik te 'āxat'ax 'āmax 'āktux.

4 Ōhōm te Topa pu' hām, nūy xa hāmmaxnā'. Xate

hāpkummuk mīy, 'āpu 'āxat'ax yīpkutuk, tute 'āxūygā'ax, xa tu pago. Topa te' xat'ax xop xat, pu' yānān tu tikmũ'ũn kummuk pu hāpkummugā'.

5 Yīy 'āxat'ax xop pu 'āyīpkox pi', Topa te 'āxat hah, 'ākuxa te 'āxat hāmāxap, ha 'āxūygā hok kamah.

6 Ōg tayūmak hā pago kama gohet pu', gohet te nōm tayūmak xak hah. Yā' xat'ax xop te Topa pu hāpxopmāhā', 'īhā 'āxat.

7 Hu pago tayūmak hā xate ta nemen, xix' xat'ax xop pe'āpaxex xexka kama xate ta nemēn.

Ānōy ha hāmmaxnā'

8 Tikmũ'ũn pu ta nemēn hok, pap-tup pax xexka'. Tikmũ'ũn te Topa yōg xat'ax māynāg mīy, 'īhā' nōy putup pax.

9 Ūxat'ax te: "Ānōy hā xupxet hok," kaxīy, xix: "Ūp-tex hok," kaxīy, xix: "Hāpxop hā xupxet hok," kaxīy, xix: "Ānōy yīpkumīy hok," kaxīy. Yā' xat'ax xohix te yūmũ'ā hāmyūmmūgāhā', ha hāmyūmmūg'ax puxet, hu: 'Ānōy putup pax, yā yā mūn putup pax putuk. Kaxīy.

10 Tikmũ'ũn te' nōy putup pax, puxi' nōy pu hāpkummugā 'ohnāg, yīy tikmũ'ũn te' xat'ax pu' yīpkox pip, 'īhā' nōy putup pax xe'e'.

11 Āpu, 'ānōy putup pax. Yā hāptup xe'e mō'nā'ax, puxix Kunnix nū', nūy yāy yōg tikmũ'ũn yāy tu nū'xok, 'ākuxa tuknōg hok, nūy tikmũ'ũn mō'yōn putuk hok. Yā hōmā

yūmūg kuxa mām ka'ok
Yeyox kopah,

¹² pa yā hāptūmnāg,
ha hāptup te hāpkanet hā
mō'nā'ax, ha kaxīy yūmūg
xuxyā xupep putup. 'Āpu,
yūmū'āte hāpkummuk mīy
kux, nūy 'āmnīy koxtap kopa
yōg hāpxopmā'ax kuxyā', nūy
hāpkummuk mūtik yāy tuk-
mīy māyōn xupep 'ihā'.

¹³ Yīy hāmyok mīy nōmhā,
yāy xaptop hok. Hāpkute'ex
kummuk hok, xix kenmuk
xo'op hok, nūy 'āpaptux hok,
xix 'ūpēnā pax hok, xayīy
hāpkummuk mīy hok, xix
'ānōy hā xupxet hok, xix
hāmpē'āpaxeh kummuk hok,
xix yāykix hok, xix 'āyīpkumīy
hok.

¹⁴ Yā yūmūg xuxyā Yeyox
Kunnix te 'āpupi' xip, nūy
'āxeh, yī' tux hok pu xeh, ha
yāy pu 'īpkox pip hok, nūy
yāy yōg putup'ax mīy hok, ka
hāpkummuk mīy.

14

*'Ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit
hok*

¹ 'Āxop kopa' pip tikmū'ūn
kuxa mām pu'uk, 'āpu nōm
putup pax, pa hām'āktux
hā' nōy yānān hok, 'ūyōg
hāmpē'paxex hā yāy tuk-mīy
hok.

² Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok,
puxi' xit'ax xohix māhā', pa
tikmū'ūn kuxa yūm pu'uk te
xogyīn mā 'ohnāg.

³ Tikmū'ūn yāg te hāpxop
xohix māhā'. Pūyā' nōy mūn
putup, nōm te xogyīn ma hok,
nūy nōm pe'paxeh kutōgnāg
hok. Tikmū'ūn yāg te xogyīn

mā 'ohnāg. Puyā' nōy putup,
nōm te hāpxop xohix māhā',
pu nōm pe'paxex kutōgnāg
hok. Topa te nōm putup pax,
yā' puxi'.

⁴ 'Ok yāy pe'āpaxex xexka',
nūy 'ānōy yōg kāmānat yōg
hāpxopmā'ax kopit? Yūmūg
xuxyā te' kopit putup, nūy
hāmyūmmūg, 'ok pe kāmānat
hām max, pe' hām kummuk.
Yā' hām maxp-tup. Topa
te' ka'ogā'ax, puyīy hāpxopmā
max.

⁵ Tikmū'ūn yāg te hāptup
tuknōg putup, 'ihā' nōy
te 'āmnīy xohip-tup, ha
'āmnīy xohix te yāy putuk
hamūn pu'. Pūyā tikmū'ūn
kuxa xohix mām ka'ok, nūy
hāmyūmmūg, nūy yāy yōg
hāpxopmā'ax yūmmūg, 'ok pe'
max, 'ok pe' kummuk.

⁶ Tikmū'ūn te hāptup
tuknōg putup, puxix mōy
Topa xexka 'āktux, 'ihā nōm
hāptup putup, ha tikmū'ūn
te hāpxop xohix mā', puxix
Topa xexka 'āktux, 'ihā
hāpxopmāhā', hu: "Āmax
Topah, tu hāpxop xohix 'ā'
hōm, nūy 'ūkxīnnā'," kaxīy. Ha
tikmū'ūn te xogyīn mā hok,
puxix tu Topa xexka 'āktux
'ihā' mā hok, tu: 'Āmax Topah,
xa hām yōg hāpxop punethok
'ā' hōm, nūy 'ūkxīnnā'," kaxīy.

⁷ Tikmū'ūn puxehnāg hā
'ap hi'ah, tup-xehnāg hā 'ap
xok'ah, pāyā Topa te yūmūg
xat, 'ok pe yūmūg hi', pe
yūmūg xakix.

⁸ Yūmūg hi, kopxix Topa
tu yūmūg hi'. Yūmūg xakix,
kopxix Topa tu yūmūg xakix.

Yā kaxīy, pe yūmūg hi', pe yūmūg xakix, kopxix Topa yōg yūmū'ā'.

⁹ Kunnix xok, tu putpu' hi', nūy tu yāyhā nōm hi xop yāy xuxyā', xi' xakix xop yāy xuxyā' kamah.

¹⁰ Xix 'āmūn, tep tu xate 'āxape yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy hāpxopmā'ax 'āktux kummuk? 'Ānōy 'āktux kummuk hok. Yūmūg xohix te Topa keppak pip putup, pu yūmūg yōg hāpxopmā'ax xohix kopit, nūy hāmyūmmūg, 'ok pe yūmū'āte hāpxopmā'ax max, pe hāpxopmā'ax kummuk.

¹¹ Yīy Topa yōg tappet te Topa yōg hām'āktux 'āktux. Ha Topa te:

“Āte xa hāpxe'e 'āktux, tu xa hām'āktux xex:

Yāk hi mōkumak mōg,

yīy 'ūhep xohix xop tek keppa nūktettex putup, nūy tu kuxa' yēy,

tutek mūn ha Topa xe'ēgnāg 'āktux putup,” kaxīy.

¹² Yīy yūmūg xohix te Topa keppak pip putup, nūy yāy yōg hāpxopmā'ax 'āktux.

'Ānōy kummugā hok

¹³ 'Āxape kummuk 'āktux hok. 'Āmhok, hāpxopmā hok, nūy 'ānōy pu hāpkummugā hok, puyīy hāpkummuk mīy hok.

¹⁴ 'Ūgkuxap-xet yūmūg xuxyā' kuxa mūtik, hu 'āte hāmyūmmūg, ha hāpxop xit'ax xohix max, 'ūyī' mā', pa tikmū'ūn yāg te: “Nōm te xokxop mā hok xop. Yā' kummuk tikmū'ūn te' mā',”

kaxīy, puxix nōm xit'ax yā nōm tikmū'ūn hā'ūmā hok.

¹⁵ Xate nōm hāpxop mā', hu ta 'āxape kuxa hittupmā hok, tu' kummugāhā', hu nōm putup nōg. 'Āxit'ax hā'āxape pu hāpkummugā hok, ka tute Topa yōg putat xak. 'Ok yūmmūg xate'? Yā Kunnix te 'āxape pupi' xok, nūy nō hāmmaxnā', pa xate' kummugāhā' 'āxit'ax hā. 'Āpu 'ānōy kuxa putex hok!

¹⁶ Xate hāpxopmāhā', tu hāmpē'āpaxex, hu: “Yā 'āte hāpxopmā'ax max,” kaxīy. Yā' max, pa 'āxape mūtik hām'āktux hok, nūy nōy yānān hok. Yā 'āxape te hāmpē'paxex nōy. 'Āyīy hok, xayīy 'āxape gāyā hok, ka 'āxape 'ōg hāpxopmā'ax kopit kummuk.

¹⁷ Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, tu tikmū'ūn kuxa tu' xat, tu putep mūn mā'ax 'ap xat'ah, xix putep xo'op'ax 'ap xat'ah. 'Āmhok. Topa te tikmū'ūn xat, pu max, tu' xat, pu tu kuxa yūm ka'ok, tu' xat, pu tu kuxa hittup xexka', ha Topa Koxuk te' kuxa hittupmā'ax, tu hāpxopmā'ax max hā' kuxa yūmmā'ax.

¹⁸ Ha tikmū'ūn te Kunnix pu hāpxopmā kaxīy, puxix Topa nōm 'ūmax 'āktux, ha tikmū'ūn xohix te nōm 'ūmax 'āktux kamah.

¹⁹ 'Āpu yūmū'āte hāxopmā maxnā', nūy kuxa yūmmā', nūy yūmūg xape ka'ogā'.

²⁰ Pa nūy ta nōy kummugā hok. 'Āxit'ax hā'ānōy kummugā hok. 'Āmhok. 'Ōg pa 'āti'! 'Ānōy yā Topa yōg, ha

Topa te nōm putup pax, 'ūyōg hah, ha' kummugā hok, nūy 'āxit max.

²¹ Topa tep-tup tikmū'ūn te xogyīn mā hok, xix ta hep xupyāg xo'op hok, ka' nōy hā hāpkummugāhā'.

²² Xate hāpxopmāhā', tu' max pe'āpaxex, 'ākuxa yūm ka'ok, hu 'āxit, xi' xo'op, ha xate' yūmmūg, xix Topa te' yūmmūg. Puxi'. Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok yāy yōg hāpxopmā'ax kopah, puxix tu kuxa hittup xexka', ha' kuxa te yāy mūn tu: Yā' max. 'Āte hāpxopmā max hōnhā," kaxīy.

²³ Pa tikmū'ūn kuxa yūm pu'uk, tu yāy mūn yīkopit, 'ok pe' max, 'ok pe' kummuk, 'ū hāpxop 'ūm mā', puxix Topa' tux hok pu' mā hok, 'ūkuxa yūm 'ohnāg hah. Tikmū'ūn kuxa yūm pu'uk, 'ihā hāpxopmā', puxix hāpkummuk mīy, 'ūkuxa yūm pu'uk tu'.

15

Āpu, 'ānōy yōg putup'ax mīy

¹ Topa tek xat, 'ūyīy yūmūg xape xop mō'nīynām, nōm xop kuxa mām pu'uk mō'nīynām, nūy nō ka'ogā', nūy yūmūg yāy yōg putup'ax mīy hok.

² 'Ānōy yōg putup'ax mīy, nūy nōm ha hāmaxnā', pu tu kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah.

³ Kunnix te yāy yōg putup'ax mīy 'ohnāg, yīy Topa yōg tappet te Kunnix 'āktux, tu hām'āktux, hu: "Tikmū'ūn te 'ākummuk 'āktux, puxik

mūn kummuk 'āktux kamah," kaxīy.

⁴ Hōmā tik xop hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', ha mō'yūmūg nīynām, 'ūyīy nōā'tot, ha Topa yōg tappet te yūmūg ka'ogāhā', 'ū Kunnix putpu nūn'ax hip.

⁵ Topa te 'āka'ogāhā', xix xa hā' totnāhā'. Pūyā Topa 'āxop kuxa puxetnā', xix 'āp-tox puxetnā kamah, xayīy Yeyox Kunnix yōg hāpxopmā'ax tat,

⁶ nūy Topa yūmūg Tak max 'āktux, nūy 'āyīy'ax puxet hā Topa max 'āktux, yā 'ōhōm yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hā 'Ātak.

Yā hām'āpak max 'āktux Yoneo xop hā' puknōg xop pu'

⁷ 'Āpu, 'āxape putup, yā kaxīy Kunnix te 'āp-tup, tu mō'āyāy xe'ēgnāg. 'Āxape putup pax, pu tikmū'ūn te: "Topa mūn max xe'ēgnāg!" kaxīy.

⁸ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Kunnix te Yoneo xop tu hāpxopmāhā', tu nōm xop ha hāmaxnāhā', pu nōm xop yūmmūg, tu Topa te hāmyok mīy yūmmūg. Yā Topa te' yōg hām'āktux xex, tu mōnāyxop hittap pu' xex, tu' xaxok 'ohnāg, tu māynāg mīy.

⁹ Ha Kunnix te hāxopmāhā', pu' puknōg xop yūmmūg kamah, yā Topa te puknōg xop kuxa ka', puyīy Topa max 'āktux, yīy Topa yōg tappet te: "Yā 'āmax Topah, yīy 'āte' puknōg xop pu hām'āktux putup,

tuk-tex putup, nŷy 'āmax
'āktux," kaxīy.

¹⁰ Tu xe hām'āktux, hu:

"Pŷyā' puknōg xop kuxa hit-
tup Yoneo xop mŷtik.

Yā Topa te Yoneo yōg
tikmŷ'ūn yīmōgatux,"
kaxīy.

¹¹ Tu xe:

"Pŷyā' puknōg xop xohix
Topa xexka 'āktux,

pŷyā' hep xop xohix Topa pu
hām'āktux punethok,

nŷy tu: "Āmax xe'ēgnāg,' kaxīy,
Topa pu'," kaxīy.

¹² Ha mōnāyxop hittap 'Iyait
te Topa yōg tappet tu kax'āmi',
hu:

"Yexe mōkputox 'ūm nŷn
putup, nŷy puknōg xop
xat,

ha' hittup, tu' hip, pu
mōkputox nŷ," kaxīy.

¹³ Yā Topa te yŷmŷg kuxa
hittupmāhā', pŷyā 'ākuxa
māmmā, xayī' hip, Yā yŷmŷ'ā'
hōm putup pexkox yōg
hāpxop xohix, ha yŷmŷ'āte'
hip, nŷy pop. Yā Topa Koxuk
te 'āka'ogāhā', xa hāmmax
hip kamah, nŷy pexkox yōg
hāpxop tu pop.

Paot te hāpxe'e 'aktux

¹⁴ Ūkxape xop, 'ūgkuxa
yŷm ka'ok 'ākopah, yā
'ākuxa max, tu hāmyŷmmŷg,
ha 'āte 'āyŷmmŷg, ha
hāmyŷmmŷg max, nŷy 'ānōy
pu hāmyŷmmŷgā'.

¹⁵ Pa 'āte xa kax'āmi tappet,
tu xa hāpxe'e 'āktux, tuk
kuxānōg 'ohnāg, nŷy xa
xaxogā hok. Yā Topa tek
yāykutnāhā', 'ū hāpxopmā nōm
pupi', tuk hittup xexka'.

¹⁶ Yā hāpxopmāhā Yeyox
Kunnix tu', nŷy hāmpuknōg
yōg xop mō'nŷynām, tu Topa
yōg hām'āpak max'ax 'āktux,
'āmānex putuk tu', puyī'
puknōg xop kuxa mām ka'ok
Topa kopah. Yā mō'yāy
xe'ēgnāg, ha Topa Koxuk te
nōm xop yīmōgatux, nŷy Topa
kuxa hittupmā'.

¹⁷ 'Ūghittup xexka', Topa tu
'āte hāpxopmāhā', tuk kuxa
hittup. Yāk kuxap-xet Kunnix
kuxa mŷtik.

¹⁸ 'Ap 'ūgkuxānōg'ah, tu
hām'āktux xe'e', nŷy Kunnix
te hāpxopmā'ax 'āktux, 'a 'āte
hām'āktux nōy 'āktux 'ūm
putup'ah, pa Kunnix 'ūgmŷg
'ūm hā hāpxopmā ka'ok, puyī'
puknōg xop kuxa mām ka'ok
Topa kopah, 'āte hām'āktux,
nŷy hāmyŷmmŷgā', puyī'
puknōg xop yīpkox pi Topa
pu'.

¹⁹ Topa Koxuk te mōgkutnāhā',
tuk ka'ogāhā', 'āte hāpxopmā
xe'ēgnāg, puyī' puknōg xop
pēnā', hak ka'ogāhā', 'ū
hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Yā
kaxīy tikmŷ'ūn 'ūm te' mŷy
hok, yīk xip Yenoyanēn tu',
tuk mōg, tuk xupep hāpxexka
'Init tu', nŷy hām'āpak max'ax
xohix 'āktux, nŷy Kunnix
'āktux.

²⁰ 'Āte hāpxopmā punethok,
nŷy hām'āpak max'ax 'āktux,
nŷy Kunnix 'āktux puknōg
xop pu', nōm xop te Kunnix
'āxet'ax 'āpak hok pu' xuktux,
nŷy nōy yōg hāpxopmā'ax mŷy
hok. 'Āte putup'ah, 'ūnōy te
hāpxopmā hāmāxap, 'ūg-nāy tu
hāpxopmā'.

21 Ha Topa yōg tappet te:
 “Tikmū'ūn 'ūm te nōm 'āktux
 'ohnāg, pāyā' puknōg
 te' pēnāp-tup,
 ha hām'āpak 'ohnāg xop te
 hāmyūmmūg putup,”
 kaxīy.

*Paot te kōmēn xexka Hōm
 tu' mōg putup*

22 Āmnīy xohix hā 'āte' xak,
 nūy 'āhak mōg, pāyāk mōg'ah.

23 Āte hāpxopmā kux nūnte,
 kopxix 'āhak mōg. Yā 'āte' hip
 hāmyāxatamuk xohix hā, 'ūg
 'āha mōg.

24 Huk mōg putup nōmhā.
 'Ūgmōg putup hāpxexka
 'Expān hah, tu 'āp-tup, xa
 mōgnīynām, 'ūyīy 'Expān tuk
 mōg, tu 'āxop mūtik 'ūkxip
 putup hāmāxap.

25 Hōnhāk mōg Yenoyanēn
 tu', nūy Topa yōg tikmū'ūn tu
 hāpxopmā'.

26 Yā hāpxexka Māxenōn
 yōg kuxa mām ka'ok xop,
 xix hāpxexka Genex yōg kuxa
 mām ka'ok xop te tayūmak
 pop, nūy Topa yōg tikmū'ūn
 pu' popmā Yenoyanēn tu',
 nūy hok xop pu' popmā'.

27 Nōm kuxa mām xop te'
 popmāp-tup, nūy hok xop pu'
 popmā'. Yā' max 'ū popmā',
 Yoneo xop pu' yānān tu'
 popmāhā'. Yā Yoneo xop te'
 puknōg xop ha hāmmaxnāhā',
 yī' puknōg xop te tu ta nemēn,
 nūy yānān tu' hok xop pu
 hāpxop popmā'.

28 Āte hāpxopmā kux, kopxi'
 hok xop pu hāpxop popmōg,
 tu 'Expān hak mōg putup, tuk
 mōg putat hā, kopxix 'āhak
 mōg kamah.

29 'Ūgmōg, nūy 'āha
 hāmmaxnā', pu Kunnix 'āha
 hāmmaxnā xexka'.

30 'Ūkxape xop, 'āte 'āxapit,
 yūmūg xuxyā te mō yūmūg
 yāy xe'ēgnāg hah, xix Topa
 Koxuk te mōgyāy hah, xa
 mōgnīynām, nūy Topa puk
 'āktux nām, puk mūn ka'ogā',

31 tuk pēnā max, tuk
 mōgnīy, puyīy Yoneo yōg kuxa
 mām hok xop tek kummugā
 hok. 'Āpu, Topa tu' xax
 kamah, puyīy Yenoyanēn yōg
 kuxa mām ka'ok xop 'ūgputup,
 'āte hāpxopmā max hah.

32 Topa tek putup, kopxix
 mōg 'ūm 'āhah, tuk hittup
 xexka', nūy 'āmūtik 'ūktihi',
 nūy 'āmūtik 'ūghittup.

33 Pūyā Topa 'ākuxa
 māmā', xix 'āmūtik tihi'.
 Hamūn!

16

Paot te' xape xop pu 'āneo

1 Pep yā yūmūg xape hex,
 tu' max, tu kōmēn Xēnkenex
 yōg kuxa mām ka'ok xop pu
 hāpxopmāhā', tu' hok xop pu
 hāpxop popmāhā',

2 yīy nōm putup, nūy nō tu
 'ātehet, yā yūmūg xuxyā 'ūyōg
 kamah. Pūyā' xohix hā tu'
 tehet, yā tikmū'ūn punethok
 hā' xape, xik mūn hā' xape'.

3 Āte Pinixit xix 'Ak pu 'āneo
 hōm, yāk mūn mūtik Topa tu
 hāpxopmāhā', tu yāk mūn hā
 'ūkxape xe'e'.

4 Tu 'ā' xok'ax, yīy 'āte
 nōm pu: 'Āmax xe'e', kaxīy.
 'Āte' puknōg xop yōg kuxa
 mām ka'ok xop xohix mūtik

hām'āktux, hu: 'Āmax xe'e!
Kaxīy.

⁵ 'Āte' kuxa mām ka'ok xop
pu 'āneo hōm kamah, nōm xop
te 'Ak pet tu yāy tu nū'nāhā'.

'Āte 'Ēpēn pu 'āneo hōm
kamah, hak mūn hā 'ūkxape',
tu 'Ax yōg tik te māxap, nūy
kuxa yūm Yeyox kopah.

⁶ 'Āte Mānix pu 'āneo hōm,
ha 'āxop pu hāpxopmāhā
punethok.

⁷ Xix 'Ānenōn xix Yōn pu
'āneo hōm, ha kama Yoneo yōg
tihik, 'ūgmūn putuk, tuk mūn
mūtik pip kanet kopah. Yeyox
yōg mō'pok xop te' yūmmūg
max, ha' kuxa mām ka'ok
hāmāxap, hak-nāy tuk kuxa
yūm ka'ok kamah.

⁸ 'Āte 'Āpit pu 'āneo hōm, hak
mūn hā yā 'ūkxape' xe'e, yāg
mūg kuxap-xet yūmmūg xuxyā
kuxa mūtik.

⁹ Xix 'Ohmān pu 'āneo hōm,
hak mū mūtik hāpxopmāhā',
tu Kunnix tu hāxopmāhā', xix
'Extak pu 'āneo hōm, hak mūn
hā 'ūkxape xe'e'.

¹⁰ Xix 'Apet pu 'āneo hōm, yā
Kunnix tu hāpxopmā xexka',
ha tikmū'ūn te' yūmmūg. Xix
'Anixtop pet kopa' pip xop pu
'āneo hōm.

¹¹ Xix 'Enoniām pu 'āneo
hōm kamah, ha Yoneo yōg tik
kamah, xix Nāxix pet kopa'
pip xape xop pu 'āneo hōm
kamah.

¹² Xix Tinipēn xix Tinipox
pu 'āneo hōm, yā Topa tu
hāpxopmāhā', xix Pex, hak
mūn hā 'ūkxape', tu yūmmūg
xuxyā tu hāpxopmāhā xexka'.

¹³ Xix Hop pu 'āneo hōm, yā
hāpxopmāhā xexka Topa tu,

xi' tut pu 'āneo, yāk mūn hā yā'
tut.

¹⁴ 'Āte 'Axīn pu 'āneo hōm,
xix Penegōn pu' hōm, xix
'Ehēm pu' hōm, xix Pa'ot pu'
hōm, xix 'Ehām pu' hōm, xix
yūmmūg xape xop te' pet kopa'
pip pu 'āneo hōm.

¹⁵ Xix Pinot pu 'āneo hōm,
xix Yonit pu' hōm, xix Neneo
pu' hōm, xi' hex pu' hōm, xix
'Onīm pu' hōm, xix Topa yōg
tikmū'ūn xohix pu 'āneo hōm,
nōm te' mūtik pip xop pu 'āneo
hōm kamah.

¹⁶ Yāy kep ha yāy mūg,
nūy tu 'āneo. Yā Kunnix yōg
tikmū'ūn xohix te 'āxop pu
'āneo hōm.

Paot te hāmyūmmūgāhā'

¹⁷ 'Ūkxape xop, 'āte xa
hām'āktux: 'Og pa mōxip!
Tikmū'ūn kummuk te xa
hām'āktux hā' nōy yānān,
puyīy 'āgāyā', puyīy yāy
xakot, ha Topa yōg hām'āktux
yūmmūgā kummuk. 'Āpu,
'ūnīm nōm kummuk xop.

¹⁸ Tikmū'ūn te hāpxopmā
kummuk ha xīy, puxix
Kunnix yūmmūg xuxyā tu
hāpxopmā 'ohnāg, pāyā
hāpxop xak, nūy xit. Tu
hām'āktux māynāg, nūy yā
tikmū'ūn pu mō'āmā', nūy
tikmū'ūn hāmyūmmūg hok
xop pu mō'āmā'.

¹⁹ Tikmū'ūn xohix te
'āyīpkox pip'ax yūmmūg, ha
hām'āpak max'ax pu 'āyīpkox
pip, 'āyīy xa tuk hittup,
tup-tup, xa hāmyūmmūg,
nūy hāpxopmā max, pāyā 'a
'āte putup'ah, xa hāpxopmā
kummuk yūmmūg. 'Āmhok.

20 Topa te yūmūg kuxa māmmāhā', tu hāpxip kutōgnāg 'ihā Hāmgāyāgnāg koxyōy putup, pu 'āxop totnok nām, tu' nōā'.

Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox xa hāmmāxnā'!

21 Tīmōn tek mūtik hāpxopmāhā', tu xa 'āneo hōm, xix Noxit, xix Yaxām, xix Xoxit, te 'āneo hōm kamah. Nū tik xop xohix Yoneo xop, 'ūgmūn putuk.

22 'Ūgmūn Tex, tu Paot pupi tappet kax'āmi', tu 'āxop pu 'āneo hōm, yāk mūn Kunnix yōg, 'āxop putuk.

23 Xix Gax te 'āneo, hak mūg pip Gax pet tu', ha' kuxa mām xop te nū pet tu ta tu yāy tu nū'nāhā', tu nū'āktettex. Xix 'Enax te 'āneo, ha kōmēn yōg tayūmak xex, xix Koat te 'āneo, ha yūmū'ā hā' xape'.

24 Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āxop xohix ha hāmmāxnā'! Hamūn!

Paot te Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux

25 'Āpu yūmūg Topa xexka 'ūm 'āktux! Tu 'ākuxa māmmā'ax ka'ok, xayīy 'ākuxa mām ka'ok mō' kuma' mōg. Yā hām'āpak'ax te' xuktux, 'āte nōm te xa' xuktux, tu Yeyox Kunnix xa' xuktux. Hōmā Topa te hāpxaptop,

26 pa hōnhā hāmyūmmūgāhā', tu tik xop hittap hā' yūmmūgāhā', nōm xop te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', pu Topa yōg tikmū'ūn hāmyūmmūg, ha Topa hi xe'ēgnāg mō kuma' mōg, tu' xat, pu' hep xop xohix pu' xuktux, pu hām

xexka xohix yōg tikmū'ūn pu' xuktux, puyī' xohix yīpkox pi', xi' kuxa mām ka'ok hām'āpak max'ax kopah.

27 Topap-xehnāg, 'ūnōy 'a' ti'ah, ha hāmyūmmūg xe'ēgnāg. Pūyā' xohix Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux, Yeyox Kunnix ha hām'āktux.

Tu ta tu' kux.

PAOT TE KONĪN XOP PU KAX'ĀMI' I

1 'Ūgmūn Paot, ha Topa tek mūn yāyknāhā', tu nūgktnāhā 'āte hāpxopmā Yeyox Kunnix pu', tu xa kax'āmi', yūmūg xape Xox mūtik 'āte xa ka'āmi',

2 nūy tappet xa mō'kutnā', nūy kōmēn KonĪn yōg kuxa mām ka'ok xop xohix hah mō'kutnā', 'ākuxa xohip-xet Kunnix kuxa mūtik hah. Yā 'āxop Kunnix yōg xop, nūy Topa hā tikmū'ūn xe'e'. Hak mū'āte tappet mō'kutnā'ax kamah 'ūkuxa mām ka'ok xop xohix hah, nōm xop te yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix tu' xak, pu tu' kox ka'ogā'. Yā Yeyox Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop xohix hā' xuxyā'.

3 Pūyā Topa yūmūg Tak 'ākuxa māmā', nūy tu yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix mūtik xa hāmmāxñā'.

Topa te Kunnix hā yūmū'ā hāmmāxñāhā'

4 Topa te xa hāmmāxñāhā', hak hittup, tu: 'Āmax, Topah! Kaxīy. Yā Topa te xa hāmmāxñāhā', Yeyox te 'āxop pupi' xok ha hāmmāxñāhā'.

5 Yā 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik, pu hām'āktux ka'ok ha 'āyummūgāhā, xa hāmyūmmūg xohix.

6 'Ākuxa mām ka'ok hām'āpak'ax kopah, ha Kunnix 'āktux,

7 yīy Topa te xa hāmmāxñā xexkah, 'ihā 'āxop te Topa yōg

hāptup mō'nā'ax xexka hip, 'ihā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix nūn putup putpu'.

8 Ha 'āka'ogāp-tup, 'ihā' nūn'ax hip, xayīy 'ākuxa tu max, 'ihā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xupep, nūy 'ūhep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit.

9 Topa xip ka'ok, tu mō'āgmūg xohix hā' xip ka'ok, tu yūmūg mūtik tihi', tu yūmūg xānāhā, 'ū nū', nūy yūmūg kuxap-xet yūmūg xuxyā kuxa mūtik, nūy Topak-tok Yeyox Kunnix kuxa mūtik yūmūg kuxap-xet.

'Ūkuxa mām ka'ok xop te yāy tuk-mīy

10 'Ūkxape xop, 'āte 'āxop tu' xak, xap-tox puxet xix kuxap-xet, nūy yāy mūtik ta tuk-mīy hok. Yā yūmūg xuxyā te 'ā' hōm yāy 'āxet'ax, 'āte xa' xak, xayīy 'āgāy hok.

11 Kono xape te xa 'āktux, tu 'āxop te yāy tuk-mīy'ax 'āktux,

12 ha kaxīy tikmū'ūn 'ūm te: "Ūgmūn yā Paot yōg," kaxīy, ha' nōy te: "Ūgmūn yā 'Apot yōg," kaxīy, ha' nōy te: "Ūgmūn yā Pet yōg," kaxīy, ha' nōy te: "Pak mūn yā Kunnix yōg," kaxīy.

13 'Ok 'āxop te Kunnix yōg tikmū'ūn koxip putup yāy pu'? 'Ok 'ūgmūn te mīpkupnix tuk xok 'āxop pupi'? 'Āmhok! 'Ok 'āte yāy 'āxet'ax hōm, pu tikmū'ūn 'ūm 'āp-tox pix? 'Ap hōm'ah. Kunnix puxet te yāy 'āxet'ax hōm, pup-tox pix. 'Ak mūn'ah.

14 'Āte Kinix xix Gax putox pix, pāyā tikmū'ūn nōy putox

pix 'ohnāg, yīy 'āte: 'Āmax Topah! Kaxīy. Tuk hittup.

¹⁵ Yā tikmū'ūn te hām'āktux hok, hu: "Paot te yāy 'āxet'ax hōm puyīp-tox pix," kaxīy. Yā' koit.

¹⁶ Nāy. 'Āte 'Exteo putox pix kamah, xi' xape xop, pap-tox nōy 'ap pix'ah 'āte'.

¹⁷ Kunnix te nū 'ūm kutnā'ah 'ūp-tox pix. 'Āmhok. Pa nūgkutnāhā', 'ūyīy 'āte hām'āpak max'ax 'āktux, 'āte hām'āktux max pu kaxxop tuk-tup yūmmūg max, nūy Kunnix xexkanā'. Yā yūmūg pupi' xok mīkupnix tu', yā hām'āpak max'ax 'ōhōm.

Topa te Kunnix hā tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā'

¹⁸ Tikmū'ūn kuxa yūm 'ohnāg hām'āpak'ax max kopah, puxi' yīxix, tu hām'āktux'ax putup nōg, tu: "Āp-tox kummuk!" kaxīy, tu' yīpkox 'ohnāg. Pa yūmū'āte' xupak, tu: Hamūn! Yā hāmyūmmūg xe'e! kaxīy, tuk yīpkox pip hām'āktux'ax ka'ok pu', ha Kunnix yūmūg pupi' xok 'āktux, ha Topa ka'ok, hu yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'. Yā hām'āktux'ax ka'ok, tu yūmū'ā hā hām'āpak max xe'e'.

¹⁹ Yā Topa yōg tappet te:

"Āte hām'āktux tox xop yōg hām'āktux kuxyāp-tup," kaxīy.

²⁰ Piyāp xip tikmū'ūn te hitop tu yāy pe'paxex, hu: "Āte hāmyūmmūg," kaxīy. Piyāp xip tikmū'ūn te hitop tu yāy pe'paxex, hu: "Āte

hām'āktux max," kaxīy. Yā' mōg, tu' yīpkox 'ohnāg. Topa te hām'āktux hitop'ax tu' mūg, hap-tox kummuk xop yōg hām'āktux.

²¹ Topa te hāmyūmmūg, tu' tux hok, pu tikmū'ūn hāmyūmmūg hok, nūy hāmp'e'paxex'ax hā Topa mūn yūmmūg hok, 'īhāk mū'āte hām'āpak max'ax 'āktux, puyīy tikmū'ūn yūmmūg, ha Topa te tikmū'un hā tu tehet, nōm xop kuxa mām ka'ok hām'āpak max kopah, hā tu tehet, 'īhā' kuxa kummuk xit, nūy nō kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'.

²² Yoneo xop te Topa yōg hāpxopmā xe'ēgnāg xak, nūy pēnā', nūy hām'āpak max'ax yūmmūg, ha Genex yōg puknōg xop te hāmyūmmūg xak,

²³ pak mū'āte Kunnix 'āktux, ha mīpkupnix tu' xok yūmūg pupi', yā hām'āpak max. Pa Yoneo xop tep-tup nōg, xi' puknōg xop te hām'āpak'ax 'āktux kummuk,

²⁴ pa Topa te yāy yōg tikmū'ūn xānāhā', pe Yoneo yōg tikmū'ūn, pe' puknōg, ha' yīmōgatux, pu hām'āpak max'ax 'āpax, ha Topa te Kunnix nū'kutnāhā', pu yāy yōg tikmū'ūn ka'ogā', nūy yāy yōg tikmū'ūn yūmmūgā'.

²⁵ Ha tikmū'ūn 'ūm te hitop tu hām'āktux, hu: "Yā hām'āpak'ax kummuk, tu hāmyūmmūgā hok," kaxīy. Nāy, tikmū'ūn te hām'āktux kohe'. Nōm hām'āpak'ax yā Topa yōg hāmyūmmūg'ax xe'e'. Ha' nōy 'ūm te: "Yā

hām'āpak max'ax pu'uk, tu' ka'ogā hok," kaxīy. Pa Topa te' xuktux, yīy hām'āpak'ax ka'ok.

26 Ūkxape xop, hāmpē'āpaxeh nōmhā. Hōmā 'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg, tu tikmū'ūn nōy xat 'ohnāg, ha Topa te 'āxānāhā', yā tikmū'ūn te xa 'āktux 'ūnōy pu', hu: "Hāmyūmmūg kutōgnāg 'ōhōm," kaxīy. Tu xa pe'paxex 'ohnāg.

27 Pa Topa te nōm tikmū'ūn pu' hupmāhā', īhā 'āyīmōgatux, 'āk-tōgnāg hah 'āyīmōgatux, xix 'āpuk'uk hah 'āyīmōgatux.

28 Hōmā 'āxop yā hāmhok xop, yā Topa hā' puknōg 'āxop, yīy Topa te 'āyīmōgatux, nūy nōm tikmū'ūn xop yōg hāmpē'paxex kuxyā',

29 pu tikmū'ūn 'ūm te yāy mūn xexka pe'paxeh hok Topa keppah.

30 Pa Topa te 'āxop hā yāykotīnnāhā', tu yāy tu nū' xok Kunnix hā', ha Kunnix te hāmyūmmūg xohix, tu yūmūg hīnnāhā', 'ū tu hi xe'e', yā Topa te mō yūmūg yāy, tu yūmūg kuxa tupmāhā', pu Topa hā yūmū'ā tikmū'ūn. Yā Kunnix te mīpkupnix tu' xok, nūy yūmūg yōg hāpxopmā'ax kummuk hā' pago.

31 Yīy Topa yōg tappet te: "Tikmū'ūn te hāmpē'paxex xexka putup, pūyā Topa yōg hāpxopmā'ax pe tu paxeh xexkah, nūy yāy yōg hāpxopmā max pe tu paxeh 'ohnāg," kaxīy.

2

Paot te Kunnix xok'ax 'āktux

1 Ūkxape xop, hōmā 'āte xa hām'āktux, tu xa Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux. Hōmā, hāmyāxatamuk xohix hā Topa yīy 'ohnāg, tu hām'āktux 'ohnāg, pāyā hōnhā Topa te hām'āktux, yīy 'āte xa' xuktux Topa pupi', tu hām'āktux max, puyīy kaxop tuktup kama yūmmūg max.

2 Yā 'āte hām'āktux'ax nōy putup 'ohnāg, nūy Yeyox Kunnix puxet 'āktux, nūy Yeyox xok'ax puxet 'āktux. Yā mīpkupnix tu' xok, yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'.

3 Hōmā 'āhak mōg, tu tak pu'uk, tuk kuxānōg,

4 tu Topa yōg hām'āktux xa' xuktux, xix xa hāmyūmmūgāhā', pāyā 'ap hām'āktux max'ah, puyīy tikmū'ūn te: "Yā hāmyūmmūg 'ōhōm!" kaxīy. 'Āmhok, pa Topa Koxuk tek ka'ogāhā', 'ūyīy Yeyox Kunnix 'āktux, hak ka'ogāhā kamah, 'āte hāpxopmā ka'ok, pu tikmū'ūn pēnā', nūy: "Yā Topa te Paot nū'kutnāhā', pu yāy pupi hām'āktux yūmū'ā', tu hāpxopmā ka'ok xe'e'," kaxīy.

5 Yīy 'ākuxa mām ka'ok Topa kopah, hu 'ākuxa mām 'ohnāg tikmū'ūn yōg hāmyūmmūg'ax puknōg kopah, yā Topap-xet kopa 'ākuxa mām ka'ok, 'ūka'ok hah.

Topa te hāmyūmmūg xe'ēgnāg

6 Ha 'āte' kuxa mām ka'ok xop pu hām'āktux, nōm xop te Topa Koxuk pu' yīpkox pip, ha 'āte Yeyox Kunnix 'āktux, 'ōhōm yūmūg pupi tu xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, pāyā hām xexka yōg tikmū'ūn te hām'āktux kohe', tu Yeyox Kunnix putup nōg, xi' xexka xop tep-tup nōg, ha tikmū'ūn te nōm xat'ax xop pu' yīpkox pip putup 'ohnāg.

7 Yā 'āte Topa yōg hām'āktux 'āktux, ha hāmyūmmūg xe'e'. Hōmā hāmyāxatamuk xohix 'īhā', 'ap hām 'ūm xip'ah, pāyā Topa te hāmpē'paxex, tu yūmū'ā ha hāmmāxnā xexkap-tup, hu: "Pūyā yāy kutok tikmū'ūn pupi tu xok, nūy nō kuxa kummuk xit," kaxīy. Pāyā' xaptop, tu' xuktux 'ohnāg, tu' yūmmūgā 'ohnāg.

8 Pax pu Topa hā' puknōg xop yūmmūg, puxix yūmūg xuxyāp-tex hok, 'ūgāy tup-tex. Pāyā' kuxa mām 'ohnāg, hu yūmūg xuxyā max xe'ēgnāg putex.

9 Pa Topa yōg tappet te hāmmāxnā xexka 'āktux, tu yūmūg xuxyā xok yūmūg pupi'ax 'āktux, hu:

"Tikmū'ūn te' pēnā 'ohnāg, tu' xupak 'ohnāg,
tu' pe'paxex 'ohnāg,
pa Topa te hāmpē'paxex, nūy
yāy yōg tikmū'ūn pu
hāmmāxnā xexkah,
nūy tup-tup pax xop pu
hāmmāxnā xexkah,"
kaxīy.

10 Yā hōmā Topa yīy 'ohnāg, pa hōnhā yāy Koxuk te yūmū'ā hām'āktux, nūy

yūmūg yūmmūgā', puyīy xehomip xaptop 'ohnāg. Yā Topa Koxuk te tikmū'ūn yōg hāmpē'paxex xohix yūmmūg, tu Topa yōg putup'ax xohix yūmmūg, xix Topa yōg hāmpē'paxex xohix yūmmūg.

11 Tikmū'ūn yāp-xet te yāy yōg hāmpē'paxex xohix yūmmūg, yāp-xehnāg te hāmyūmmūg, ha Topa Koxuk yāp-xehnāg te Topa yōg hāmpē'paxex yūmmūg.

12 Ha Topa te yāy Koxuk xe'ēgnāg yūmū'ā nū'kutnāhā', tu' koxuk puknōg yūmū'ā nū'kutnā 'ohnāg, yā Topa Koxuk te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hām'āktux yūmūgā'.

13 Yik mū'āte Topa Koxuk yōg hām'āktux'ax 'āktux putup, xa tikmū'ūn yōg hām'āktux'ax pu 'āyīpkox hok. Yā kaxīy 'ūgmū'āte hām'āktux, tu Topa Koxuk yōg hām'āktux'ax yūmmūgāhā', tu Topa yōg tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', nōm xop te Topa Koxuk pu' yīpkox pip.

14 Pa Topa Koxuk te tikmū'ūn 'ūm kopa' xihip hok, puxix tu nōm ka'ogā hok. Nōm tikmū'ūn yā Topa hā' puknōg, tu' yōg hām'āktux 'āpak, pāyā' yūmmūg 'ohnāg. Yā' Koxuk xe'ēgnāg te Topa yōg tikmū'ūn yāp-xet ka'ogāhā'.

15 Topa Koxuk te tikmū'ūn kopa xihip, puxix tikmū'ūn pa hāmyūmmūg, nūy hāpxopmā'ax xohix kopit, xix hāmyūmmūg, pe' max, pe' kummuk. Pa' puknōg

xop te nōm tikmū'ūn yōg
hāpxopmā'ax kopit hok.

¹⁶ Yīy Topa yōg tappet te:

“Ōk tikmū'ūn 'ūm te Topa yōg
hāmpē'paxex yūmmūg?
'Ok tikmū'ūn 'ūm te Topa
pu hāmyūmmūgāhā'?

Āmhok.

Topa yāp-xehnāg te yāy yōg
hāmpē'paxex yūmmūg,
xix yāy pu hāmyūmmūg
xe'ēgnāg,” kaxīy.

Pa Kunnix te hāmyūmmūg,
tu yūmū'ā hāmyūmmūgāhā',
'ūyīy putox puxet Kunnix
putox mūtik.

3

Yūmū'ā Topa hā kāmānat

¹ Āte xa hāpxe'e 'āktux.
Yā 'āxop tek mūn hā
'āxape', pa 'āte xa hām'āktux
yūmmūg, 'okpa Topa Koxuk
te 'ākopa' xip. Yā 'āxop te
hāmpē'āpanōm kummuk,
Topa hā' puknōg xop putuk
'āxop te hāmpē'āpanōm,
nōm te Topa pu' yīpkox
'ohnāg, xix kaxop putuk
hāmpē'āpanōm, nōm xop te
Topa yōg hām'āktux yūmmūg
kutōgnāg, yā kaxop putuk,
'ākuxa mām pu'uk tu'.

² Kaxop pu'ūgnāg te'
yōtkat hep xo'op, tu' xit'ax
ka'ok mā hok, hā kaxīy 'āxop
pu'uk, tu Topa yōg hām'āktux
yūmmūg kutōgnāg, hōmā xix
hōnhā 'ākuxa mām pu'uk.

³ Āxop te Topa hā' puknōg
xop putuk, tu hāpxopmā
kummuk, tu' yāykix pax,
xix yīpkumīy pax, tu Topa
hā' puknōg xop putuk, tu
hāpxopmā kummuk.

⁴ Tikmū'ūn puxet te:
“Ūgmūn yā Paot yōg,” kaxīy,
ha' nōy te: “Pak mūn yā
'Apot yōg,” kaxīy. Yā Topa
hā' puknōg xop putuk
hāpxopmāhā'.

⁵ 'Apot yā 'a' xexka'ah, xik
mūn 'ak xexka'ah. Yāk mū'āte
Kunnix tu hāpxopmāhā',
puxi'. Tu xa hām'āpak
max'ax 'āktux, ha 'ākuxa mām
ka'ok yūmmūg xuxyā kopah.
Yūmmūg xuxyā tuk mū'āte
hāpxopmāhā', yāk mūg xat,
'ūyōg kāmānat hah.

⁶ Tikmū'ūn te hāpxa xexka
hā' hām, ha tik hāmāxap
te hāpxop xap xok, ha' nōy
kūnāy tu' hām, tu kōnāg hā
hāpxop xokax pix, puyīy tu
tuk mō'ka'ok. Ūtix hām,
pāyā Topa te hāmmaxnāhā'.
Ha kaxīy 'āte xa hām'āpak
max 'āktux, ha 'Apot te xa
hāmyūmmūgāhā'. Tikmūg
hām, pāyā Topa te xa
hāmmaxnāhā', tu 'ākuxa
māmmāhā'.

⁷ Kāmānat xop 'a' xexka'ah,
pāyā Topa mūn xexka
xe'ēgnāg, tu hāmmaxnāhā'.

⁸ Ha kāmānat xop xohix yāy
putuk, ha Topa te' hām'ax
tu' pagop-tup, tu kāmānat
hām xexka tu' pagop-tup
punethok, ha kāmānat hām
kutōgnāg tu' pagok-tōgnāg
putup.

⁹ Yā 'Apot xik mūn hām
Topa tu', 'āxop ha tikmūg hām,
puyīy Topa 'āka'ogā', yīy 'āxop
te hāpxa putuk, ha Topa te
xa hāmmaxnāhā', ha 'āxop te
mīptut putuk kamah, yā Topa
yōg mīptut.

¹⁰ Ūxuxyā te' xat, pu mīptut

max mīy, tu tik puxet xat hāmāxap, pu mīkaxxap mīm mōg hāpkox kopah, pu nō māykup mō'tat, ha' nōy kūnāy tu' xat, pu nōm mō'xix hāpkox kopah. Ha Kaxīy Topa tek ka'ogāhā', pu hām'āpak max 'āktux hāmāxap, puyīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, ha 'Apot kūnāy tu' nūn, nūy kuxa mām ka'ok xop yūmmūgā max.

11 Mīptut xuxyā te māykup ka'ok putup, yā māykup te mīptut ka'ogāhā', pu tu yūm ka'ok. Ha kaxīy Topa te Yeyox Kunnix yāyuktūnāhā', pu yāp-xehnāg hā yūmūg pupi tu' xok, nūy yāp-xehnāg hā' kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'. 'Ap nōy xip'ah.

12 Ha tikmū'ūn yāg te pipkup yānām 'āta hā hām'āta max mīy, xi' nōy te pipkup yānām ponnok hā' mīy, xi' nōy te xap max hā hām'āta mīy. Ha' nōy te mīmpe hā hām'āta kummuk mīy, xi' nōy te xuxnak hā' mīy, xi' nōy te xuxnāg xux hā hām'āta' mīy. Hā kaxīy Topa yōg kāmānat hām kamah. 'Ūyāg hām max, tu Topa yōg hām'āktux 'āktux, tu Topa yōg tikmū'ūn ka'ogāhā' pu tu hāmyūmmūg. Ha' yāg nōy hām kummuk, yīy Topa yōg tikmū'ūn pu'uk, tu hāmyūmmūg 'ohnāg.

13 'Ūxuxyā te mīptut kummuk mīy, puxix kuxap hā mō'xut mō'ka'ok, ha' nōg. Hā kaxīy Kunnix yōg hāptup xe'e mō'nāp-tup, 'ihā Topa te yāy yōg kāmānat xop yōg hāpxopmā'ax xohix kopit.

Kāmānat hām kummuk, puxi' yōg hāpxopmā'ax xaxogā'.

14 'Ūxuxyā te mīptut max mīy, puxix kuxap hā mō'xut 'ohnāg, yā' yūm ka'ok. Kaxīy kāmānat hām max Topa tu', puxix Topa yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy nō kāmānat ha hāmmaxnā xexka'.

15 Mīptut kummuk mō'xut kuxap hā, puxix kāmānat te hām hok xip, tu tayūmak pop 'ohnāg, pāyā' xok'ah. Kaxīy Topa yōg kāmānat hām kummuk, puxix yāy kuxa tup, Topa te' tupmā hah, tu Topa yōg putat hām hok hā' mōg, pāyā Topa te nōm kāmānat pu pexkox yōg hāpxop 'a' hōm putup'ah.

16 Yā 'āxop Topa pet xe'e', 'ākopa' xip tu', ha 'āxop te hāmyūmmūg, ha Topa Koxuk te 'ākopa' xip,

17 yīy Topa te 'āpēnā max, 'ākopa' pet tu'. Tikmū'ūn gāy te 'ākoxyo' putup, puxix Topa' yānān tu 'ūkoxyo', 'āxop yā Topa pet xe'e'.

18 Pūyā 'āmūn yāy hā mō'āmā hok. Tikmū'ūn te hāmpe'paxex, hu: "Āte hāmyūmmūg xexka'!" kaxīy, pāyā' hitop tu hāmpe'paxex, yā Topa te: "Ōhōm hāmyūmmūg 'ohnāg, 'ūkuxa mām 'ohnāg tu'," kaxīy.

19-20 Topa hā' puknōg xop te: "Yā hāmyūmmūg nō'ōm," kaxīy, puxix Topa te: "Pūyā yāy hā mō'āmā', hāmyūmmūg hok tu'!" kaxīy. Yīy Topa yōg tappet te: "Topa te yāy mūn hā' puknōg xop yūmmūg, tu' yōg hāmpe'pānōm yūmmūg,

ha hāmyūmmūg 'ūhitop tu',
tup-tox kummuk xop putuk,"
kaxīy.

²¹ Pūyā tikmū'ūn yāy mūn
xexka 'āktux hok, tu yāy yōg
hāpxopmā'ax tu' kuxa hittup
hok. Yā hāpxop xohix 'ōgnū',
pu Topa xa hāmaxnā'.

²² Yīy Paot, xix 'Apot, xix
Pet, 'ūxohix te 'āpēnā max, ha
Topa te hām xexka mīy, nūy
'ākuxa hittupmā'. Tu 'ākuxa
hīnnāhā', xayīy 'āxakix 'īhā,
'āmōg pexkox hah. Yā hōnhā
Topa te mō'āyāy xe'ēgnāg, xix
hōmā mō'āyāy xe'ēgnāg, xix
hāptup 'īhā mō'āyāy xe'ēgnāg
putup. Yā' xohix 'ōgnū',

²³ ha 'āxop yā Kunnix yōg
tikmū'ūn, ha Kunnix yā Topa
yōg hāmyāyikutnā'ax xe'ēgnāg.

4

Yeyox yōg mō'pok xop

¹ 'Ūgmū'āte xa hā Kunnix
yōg kāmānat, tu hāpxopmāhā',
nūy Kunnix pupi xa
hāmyūmmūgā', nūy xa Topa
yōg hām'āktux xe'e 'āktux,

² Yīy Topa tek mūg xat
'ū hāpxopmā max, nūy xa
hāmyūmmūgā' max, ha
yūmūg xuxyā tek mū yōg
hāpxopmā'ax pēnāp-tup, nūy
yūmmūg, 'ok pek mū'āte
hāpxopmā max, 'ok pek
mū'āte hāpxopmā kummuk.

³ 'Āxop tek mūg hām'ax
pēnāp-tup. Pūyā tikmū'ūn
pa te hāmyūmmūg tuk mūg
hām'ax pēnā'. Yā' hitop. 'Āte
yāy yōg hām'ax pēnā hok yāy
pu kamah.

⁴ 'Ūgkuxa te' mīy max 'āktux,
pa yūmūg xuxyā puxet tek

hām'ax pēnāhā', tu' yūmmūg,
'ok pek hām max, pek hām
kummuk.

⁵ Yīy 'ānōy yōg hāpxopmā'ax
kopit hok, nūy nō 'āktux
kummuk. Nāy, 'ūhip, pu Topa'
kopit, 'īhā nū'. Tute hāpxop
xaptop'ax mūg putup, xix
tikmū'ūn yōg hāmpe'paxex
yūmmūg putup, 'īhā Topa te
hāpxopmā'ax max pu pago.

⁶ 'Ūkxape xop, 'āte xa
hām'āktux tap, tuk mūn
'āktux, xix 'Apot 'āktux. 'Ātek
mūg 'āktux, xayīy 'āxop
hāmyūmmūg, ha tappet
te' xat, hu: "Tappet yōg
hām'āktux pu 'īpkox pi',"
kaxīy. Yā' kummuk, tik 'ūm
'āktux max, 'īhā' nōy 'āktux
kummuk.

⁷ 'Ok 'āxop te yāy xexka
pe'āpaxex? 'Ok 'āxop te 'ānōy
kutōgnāg pe'āpaxex? Yā'
kummuk. Topa mūn te xa
hāmaxnāhā', tu' hok hā
hāmaxnāhā', xayīy yāy hitop
xexka 'āktux hok!

⁸ 'Āxop yā yāy pe'āpanōm
'ūptexop, tu yāy pe'āpanōm
'āxexka xop, tuk mūg
pe'āpanōm kutōgnāg xop,
Pāyā yāy mō'āmā'. 'Ūyā
yūmūg xohix xexka xop!

⁹ 'Āte hāmpe'paxex. Yāk
mū'ā mō'pok xop, pe Topa
hā yūmūg ka'ax xop, nūy
tikmū'ūn 'ūgmūg kix, 'īhā
xohix te' pēnāhā', xix pexkox
yōg nū'pok xop xohix te' pēnā
kamah.

¹⁰ Ha Topa hā' puknōg xop
te: "'Ūp-tox kummuk," kaxīy,
huk mūg 'āktux, tu 'āxop 'āktux
max, pāyā yūmūg xohix Kun-
nix yōg tikmū'ūn. Hak mūg

pu'uk, pa 'āka'ok, ha 'āp-tup pax, pak mūg putup nōg.

11 Yā putup tek mūg kix, hak mū'āte kōnāg tat'ax xak. 'Ūgmūg xax kunox, ha' gāy xop tek mūg kix, tu mūg xūyāhā', 'ak pet 'ūm yūm'ah.

12 Tuk mūg hām punethok nūy xit, 'ihā tikmū'ūn te: "Pūyā Topa 'ākix!" kaxīy. Hak mū'āte hām'āktux hā' yānān, hu: "Pūyā Topa xa hāmmāxā!" kaxīy. Hak mūg kummugāhā', pāyāk mū'āte' gāy xop yōg hām'āktux kummuk hā' tot, tu hāmmāx hip.

13 Ha' gāy xop tek mū'ā hāpkummugāhā', tuk mūg mānōg, 'ihāk mūg yīy pu'uk, nūy nōy gāy kuxyā'. Yā Topa hā' puknōg xop tek mūg putup nōg, tu: "Mōg, nūy 'āpep!" kaxīy.

14 'Āte xa kax'āmi', nūy xa hāmyūmmūgā'. 'Āte 'āxop putup pax, 'ūgkutok putuk hah, 'a 'āte xa' hupmāp-tup'ah.

15 Yā tik punethok te xa hāmyūmmūgā'ax, pak mūn puxet hā 'ōg 'ātak. 'Āte xa hā 'ātak, xa hām'āpak max'ax 'āktux tu', ha 'ākuxa mām ka'ok Kunnix kopah.

16 Hu 'āte xa' kax, pu hāpxopmā max, nūy 'ūgmūn putuk. Yā 'āte hāpxopmā max,

17 hu 'āte Timōn mō'kutnāhā', tuk mūn hā 'ūgkutnā', pu hāpxopmā nū mūtik, hak mūg tix hām max yūmūg xuxyā pu'. 'Āxutigāp-tup, xayīy Topa yōg putat hā 'āmōg ka'ok, yā 'ākuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, ha taxīy 'āte hāmyūmmūgāhā', 'ūkuxa

mām ka'ok xop xohix pu hāmyūmmūgāhā'.

18 'Āxop yāy xexka pe'āpanōm, kopxix 'āhak mōg hok.

19 Topa 'ūgputup, 'ū mōg, yā hāpxip kutōgnāg kopxik mōg, nūy nōm xop te hāpxopmā'ax yūmmūg. Ha' yīy ka'ok, yāy xexka pe'āpanōm tu'. 'Āpu hāpxopmā ka'ok kamah!

20 Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, puyīy yīpkox pi' xe'e', nūy hāpxopmā max. Tikmū'ūn te hitop tu hām'āktux, tu hāpxopmā max hok, puxix tu yīpkox 'ohnāg.

21 Pi'yā' mūn xatep-tup? 'Ok 'ūgmōg, nūy xikot hā 'ākix'ax? 'Ok pep-tup, 'ūyīy'ax pu'uk hā 'āhittupmāhā'? Piya' mūn xatep-tup? Yā xatep-tup 'ūg 'āhittupmā', yīy hāpxopmā max.

5

Tik te' nōy hā' xupxet

1 Tikmū'ūn te 'āxop 'āktux kummuk, yā 'āxop 'ūm yōg tik 'ūm te' nōy hā' xupxet kummuk, yā' xonnix kummuk, ha tikmū'ūn nōy te Topa hā' puknōg te' mīy 'ohnāg. Yā tik te yāy tak xetut mūg, nūy nū mūtik 'ānōm, tu hāpkummuk mīy pax.

2 Tep te xīy 'āxop te yāy mūn max pe'āpanōm? Yā 'ākummuk! 'Āpu yāyhāhup, nūy tik kummuk xupmā.

3 'Ūyāk xhip nōmhā 'āxop mūtik! 'Āte tik yōg hāpxopmā'ax kummuk kopit, 'ihā hāptox tuk xip, ha yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te 'ā'

hōm yāy 'āxet'ax, 'āte tik hāpxopmā'ax kummuk kopit.

4 'Ūyāk xhip 'āxop mūtik, 'īhā 'āxop te yāy kotīnnāhā', ha yūmūg xuxyā te 'āka'ogāp-tup,

5 xa tik kummuk hōm Hāmgāyāgnāg pu'. Pūyā tu xok, pāyā Topa te' kuxa kummuk xit, pu' koxuk tu xip ka'ok, 'īhā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix nūn putpu'.

6 'Āxop yāy mūn max pe'āpaxex. 'Ap max'ah. Xate hām hittap yōg hām'āktux yūmmūg, yīy: "Pām yōg tokatogā'ax kutīgnāg te pām xexkanāhā'," kaxīy.

7 Yā tokatogā'ax te hāpkummuk mīy'ax putuk, yīy hāpkummuk mīy kux, nūy tu max, tu pām putuk'ax, pām tokatok hok putuk, yā' tūmnāg. Hāpxip kutōgnāg 'īhā 'ūgmū yōg Yoneo xop te 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn mīy putup, 'īhā kahnēn putex, pu' xohix' mā'. Ha Kunnix te yūmū yōg kahnēn xe'e', tu mīpkupnix tu' xok tap yūmūg pupi', hu yūmūg hā kahnēn xe'e'.

8 'Āpu yūmūg Kunnix pekpaxeh, nōm te yūmūg pupi' xok pekpaxeh, yā 'āmuk xexka Nōā'yēn putuk, yīy yūmū'āte hāpkummuk mīy kux, ha pām yōg tokatogā hok putuk. Yā pām te hāmyok mīy'ax 'āktux, xix hāmmāxnā'ax 'āktux.

9 'Āte xa kax'āmi tap, pu tikmū'ūn kummuk mūtik 'ākotīnnā hok, nōm tikmū'ūn te' nōy hā' xupxet.

10 'Āxop te hām xexka tu' pip, yīy hāpkummuk mīy xop

te xa yāy kote' pip. Yī' xohix tu 'āxop 'āxatat hok. Ha nōm kummuk xop te' nōy hā' xupxet, xi' nōy yōg hāpxop putup pax, xix hāpxopmā kummuk xix topa komut pu nū' xup.

11 Pa tikmū'ūn te yāy 'āktux, tu' kuxa yūm ka'ok'ax 'āktux, tu hām'āktux max, pāyā' nōy hā' xupxet kummuk, xi' xup-kumīy, xix topa komut pu nū'xup, xix kenmuk xo'op tu mōktu paptux, xi' nōy kupex, xix hāpxop hā' xupxet, puxix nōm tu 'āxatat, nūy nū mūtik 'āxit hok.

12-13 'Āte Topa hā' puknōg xop yōg hāpxopmā'ax kopit hok. Yā Topa mūn te' kopit putup. Pa 'āxop te yāy yōg hāpxopmā'ax kopit'ax. Yā' max xa' kopit. Topa yōg tap-pet te: "Tikmū'ūn kummuk xupmā', puyīy 'āxop mūtik tu ti hok," kaxīy.

6

Tikmū'ūn te' nōy kumīy kummuk

1 'Āxape te xa hāpkummugā', 'āpu 'āxape nōy ha mōg, 'āxape pa te hāmyūmmūg ha 'āmōg, pu 'ātix kopit. 'Āmōg hok Topa hā' puknōg xop hah, pu tu' kopit, pāyā 'āxape ha 'āmōg, tik kuxa yūm ka'ok Yeyox kopa ha 'āmōg.

2 'Ok yūmmūg hok xate'? Topa yōg tikmū'ūn te Topa hā' puknōg xop hāpxopmā'ax kopit putup. 'Ok 'āpa te hāmyūmmūg hok?

3 Yā yūmū'āte pekkox yōg nū'pok xop yōg hāpxopmā'ax

kopit putup kamah, hu yāy xape yōg hāpxopmā'ax kopit'ax nōmhā, puyī' nōy hā tu xape 'ūxeheh.

4 Āxape te 'ākte'ex kummuk, yā hāpxopmā'ax kutīgnāg, ha 'āxape kummugāp-tup 'ūyānān tu', puxix tik puknōg tu' xax hok, puyīy tu' kopit. Kaxīy hok.

5 'Ok yāyhāhup hok xate'? 'Ok 'āxop mūtik xip hok tik pa te hāmyūmmūg, puyīy 'ātix hu' kopit max?

6 Yā' xip! 'Āte' yūmmūg! Pa 'āxop gāy, tu' kuxa mām hok xop ha 'āmōg, nūy tu' xax, pu 'ōg hāpxopmā kummuk'ax kopit.

7 'Āxop yāytukmīy tik puknōg keppah, yā' kummuk. 'Ok xate hāmyūmmūg'ax xohix xaxok? 'Ūtux hok pu 'āxape 'ākummugā'. 'Ūtux hok pu 'āxape 'ōg hāpxop pa'.

8 Pa 'āxop te 'āxape pu kummugā pax, ha' nōy yānān tu 'ākummugā pax. 'Āhup! Puxi!' Āxop xape xop.

9-10 Tikmū'ūn kummuk te pexkox ha' mōg 'ohnāg, nōm xop Topa pu' yīpkox 'ohnāg, 'ap mōg putup'ah hāpkummuk mīy'ax xop xohix, nōm te' nōy hā' xupxet, xix nōm te topa komut pu nū'xup, xix nōm te' nōy xetut hā' xupxet, xi' nōy yīpxox hā' xupxet, xix nōm tik te tik nōy pēnā kummuk, xix 'ūn te 'ūn nōy pēnā kummuk xix nōm te hāpxop hā' xupxet, xix nōm xupkumīy, xix nōm te kenmuk xo'op tu mōktu pap-tux, xix nōm te' nōy kupex,

xix nōm te hāpxopmā kummuk pax.

11 Hōmā 'āxop 'ūm te hāpxopmāhā kaxīy, pa Topa te 'ākuxa tupmāhā', xa 'ākuxa max, ha hōnhā 'āxop te Topa hā tikmū'ūn, yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hā 'āxop yā Topa yōg tikmū'ūn, xix Topa Koxuk hā 'āxop yā Topa yōg tikmū'ūn.

Topa tu hāpxopmā max

12 Pa tikmū'ūn 'ūm te hām'āktux'ax, hu: "Āte yāy putup'ax xohix mīy'ax," kaxīy. Hamūn. Pāyā yāy putup'ax mīy, puxix xa kummugā'ax. 'Āte hāpxopmā'ax xohix kamah, pa 'āte' tux hok, pu nō hāpxopmā'ax 'ūgkummugā hok.

13 Pa tikmū'un nōy te hām'āktux'ax, hu: "Topa te hāpxop xit'ax mīy pu tikmū'ūn mā', ha Topa te tikmū'ūn tex mīy, puyīy tikmū'ūn nō tu xit," kaxīy. Hamūn. Pa Topa te tikmū'ūn tex nōāp-tup, xi' xit'ax nōāp-tup kamah. Yā yūmūg yīn mīy, 'ūyīy yūmūg hāpxopmāhā yūmūg xuxyā tu', yūmūg yīn 'ūm mīy'ah, 'ūyīy yūmūg nōy hā' xupxet. 'Āmhok. Yā yūmūg yīn yā yūmūg xuxyā yōg.

14 Topa te yūmūg xuxyā putpu' hīnnāhā, hu yūmūg hīnnā'ax putpu kamah, 'ūka'ok tu'.

15 'Ok 'āxop te hāmyūmmūg hok? Āxop yā Kunnix hā 'āyīn puxet, Yā' kummuk xexka, xa Kunnix yōg tik te xotit mūtik 'ānōm. Yā' xotit hā' yāyhā yīn

puxet. Pūyā Topa 'ātux hok, xayīy 'ānōm hok!

16 'Ok 'āxop te hāmyūmmūg hok? Yā tik te xotit mūtik nōm, puxix 'ūn hā' yīn puxet, Topa yōg tappet te: "Yā' tix te yāyhā' yīn puxet," kaxīy.

17 Pa tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, puxix tu kuxap-xet yūmūg xuxyā kuxa mūtik.

18 'ūg'āpax, xayīy 'ānōy hā 'āxupxet hok. Hāpkummuk mīy'ax nōy tikmū'ūn yāy yīn kummugā'ah, pa tikmū'ūn xonnix, puxix yāy yīn kum-mugā'.

19 'Ok 'āxop te hāmyūmmūg hok? Yā Topa Koxuk xip 'ākopah, ha Topa te nū'kutnāhā', pu 'āmūtik tu xip ka'ok, 'āxop yā yāy mūn xat'ah, 'āmhok, yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat.

20 Topa te 'āpop, tu hāpxopmā ka'ok, nūy 'ākuxa tupmā', yā yāy kutok xok 'āxop pupi', nūy 'ākuxa tupmā', yīy hāpkummuk mīy hok, puyī' puknōg xop pēnā', tu: "Āxop yōg Topa max, tu 'āka'ogāhā', xayīy hāpxopmā max!" kaxīy.

7

Tikmū'ūn te yāyta'ax

1 'Āxop te 'ā' kax'āmi tappet tu, tu tappet tu yāy 'āktux, tuk yīkopit, tu: "Ok max tikmū'ūn yāytax?" kaxīy. Yā' max pu yā tik yāytax hok, nūy yā' hok xip,

2 pa tikmū'ūn punethok te' nōy hā' xupxet, yīy 'āte: Yā'

max tik yāy yōg 'ūn mūy, pu 'ūn kamah yāy yōg tik mūy.

3 'Āte xe' xat, pu' yīpxox yāy xetut mūtik tu nōm max, xi' xat, pu' xetut yāy yīpxox mūtik tu nōm max.

4 'Ūxetut yīn yā' yīpxox yōg yīn, yī' yīpxox te' xat, ha' yīpxox yīn yā' xetut yōg yīn, yī' xetut te' xat.

5 Xatix yāy mūn hōm, nūy 'ū nū mūtik 'ānōm, nūy 'āti ka'ōk. Pa Topa pu hām'āktux pax, 'īhā 'āp-tox puxet xix 'ākuxap-xet, hu ta hāpxip kutōgnāg 'īhā 'āhok 'ānom. Pa hām'āktux kux, 'īhā nū mūtik 'ānōm 'ūxeheh, pu Hāmgāyāgnāg xatix kummugā hok, 'ānōm putup hah.

6 'Āxep xat'ah 'āte nōmhā, pāyā xa hāmyūmmūgāhā'.

7 'Ātep-tup, pu tikmū'ūn xohi' hok pi', 'ūgputuk nūy, pa Topa te tikmū'ūn xohix ka'ogāhā', pu tu hāpxopmā max, tu tik puxet ka'ogāhā pu' hok xip, xi' nōy ka'ogāhā pu yāyta max.

8 Yīy 'āte' hok pip xop pu hām'āktux, puyī' hok pi', hu yāyta hok 'ūg putuk nūy. Ha' hok mām xop pu 'āte hām'āktux kamah, pu' hok mām.

9 Yāy tap-tup te 'āp-tex, 'āpu yāytax. Yāyta'ax 'ūmax, yāy tap-tup xūy mūn yā' kummuk, yā kuxap putuk 'ākopah.

10 Ha 'āte tikmū'ūn yāyta xop pu hām'āktux, yā yūmūg xuxyā te' xat, pu tu yāy xatat hok.

11 Yāy xatat, puxi' hok xip, tu' nōy mūg hok, tu mōktu xe yāy yīpxox mūg, xix yāy xetut

mūg, nūy nū mūtik tu ti ka'ok 'ūxeheh.

12 Tikmū'ūn nōy pu 'āte hāmyūmmūgāhā', 'ap Topa te' xat'ah. Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Kunnix kopah, ha 'ūn mūg, nōm kuxa yūm 'ohnāg, tu' yīpxox mūtik tip-tup, puxix 'āti'. Pūyā' xetut nīm hok.

13 Ha 'ūn nōy kuxa yūm ka'ok Kunnix kopah, tu tik mūg, nōm kuxa yūm 'ohnāg, ha' yīpxox te nū mūtik nōm putup, puxix 'āti'. Pūyā' yīpxox nīm hok.

14 Yā Topa te' yīpxox ha hāmaxnā'ax, tu' xetut kuxa yūm'ax hā hāmaxnā'ax, tu 'ūn nōy ha hāmaxnā'ax, 'ūyīpxox kuxa yūm'ax hā' hāmaxnā'ax, puyīy tuk-tok xohix hu Topa yōg, ka Topa hā' puknōg xop putuk, nōm te Topa yūmmūg 'ohnāg.

15 Pe' yīpxox kuxa yūm hok te' xetut nīm putup, pe' xetut kuxa yūm hok te' yīpxox nīm putup, pūyā 'ā' nīm, ha' kux. Pūyā' kuxa mām ka'ok xop pip. Yā Topa te yūmūg kuxa māmāhā', 'ūyīy nōy xop mūtik tu ti max.

16 'A xate hāmyūmmūg'ah, 'a 'ānōy kuxa yūmmūg'ah. 'Ok pe' kuxa yūm'ax Kunnix kopah, 'ok pe' kuxa yūm hok. Pūyā mōg, 'ūgmīy hok.

Topa pu' yīpxox xhip

17 Pūyā tikmū'ūn xohix hāpxopmā max. Topa te' xānāhā', pu tu hāpxopmā max tikmū'ūn kopah. Pūyā tu pip ka'ok, nūy yāy yōg hāpxopmā'ax mīy. Yā 'āte

tikmū'ūn kuxa mām xop xohix pu hāmyūmmūgāhā'.

18 Tik te yāy nāg xax yīmap tu' xak tap, 'īhā Topa te' xānāhā', puxi' xak hok, nūy koex xut. Ha tik te yāy xax xak 'ōhnāg 'īhā Topa te' xānāhā', puxi' xak hok, nūy xax xak hok.

19 Yā' xax xak'ax, xi' xax xak hok, yā Topa pu yāy putuk, pa Topa yōg xat'ax pu 'īpkox pi', nūy hāpxopmā max.

20 Pūyā' xohix hāpxopmā max, Topa te' xānāhā', pu tu hāpxopma max tikmū'ūn kopah. Pūyā tu' pip ka'ok, nūy yāy yōg hāpxopmā'ax mīy.

21 'Ok 'āhām 'āxat'ax pu, 'īhā Topa te 'āxānāhā'? 'Ok 'āhok hā 'āhām, tu tayūmak 'ūm pa hok? 'Ūxutigā hok, pa mōg'ax nūy 'ānōy pu 'āhām, nūy tayūmak pop, puxi mōy, tu' hām.

22 Yā yūmūg xuxyā te 'ākuxa kummuk xut, 'īhā 'āxānāhā', tu' xut, xa mōg, xayīy yūmūg xuxyā hā 'āptix, nūy nōm pu 'āyīpkox xhip. Kamah tik hām 'ūnōy pu', nūy tayūmak pop, yā kamah Kunnix hā 'ūptix, nūy yūmūg xuxyā pu' hām 'ūhok hā, nūy nōm pu' yīpkox xip.

23 Topa te yāy kutok nū'kutnāhā', pu 'āxop pupi tu xok. Yā yāy kutok yāp-xehnāg, ha Topa te mō'yāy xe'ēgnāg, pāyā nū'kutnāhā', pu 'āxop pupi tu xok, puyīy 'āxop hā 'āxuxyāp-xet.

24 Topa te 'āxānāhā', tu 'āyīmōgatux. 'Āpu pi ka'ok, nūy Topa pu 'āhām mō kuma mōg.

25 'Ūkxape xop: Xatek yīkopit, hu: "Ok max tikmū'ūn yāytax?" kaxīy. Topa tek xat'ah, 'ūyīy 'āte' hok pip xop pu hām'āktux, pāyā 'āte hāmp'e'paxex max, ha Topa tek kuxa ka', yīy 'āte nōm xop pu hāmyūmmūgā'ax.

26 Hōnhā' gāyxop te yūmūg xūygā punethok, yī' max, pu tu tik yāyta hok.

27 'Ok xate 'ūn mūg'ax, nūy yāytax? 'Āpu, yāyta'. 'Ok yā' hok 'āxip? 'Āpu 'āhok xihip.

28 Yā' max pu' xetut mūy, yā hāpkummuk 'ohnāg. 'Ūn hok yūm yāytax, hu ta hāmmax mīy, pāyā' yāykuxop'ax punethok, ha 'āte 'āp-tup'ah, xa yāykuxop.

29 'Ūkxape: 'Āte xa hām'āktux, nūy xa hāmyūmmūgā'ax, Yā hāmyāxatamuk xohix yōg 'āmnīy xox putox, ha hāpxip kutōgnāg 'īhā tikmū'ūn xohix hok pip'ax putuk hāpxopmāp-tup, 'ok pe' yāytaha', 'ok pe' yāytahok.

30 Ha' kuxa hittup 'ohnāg xop te' kuxa hittup xop putuk'ax, xi' kuxa hittup xop te' kuxa hittup 'ohnāg xop putuk'ax, xix hāpxop pop xop te hāmhōgnāg pip xop putuk'ax,

31 ha nōm xop te hāpxop hā' hām xop te' nōy xop putuk'ax, nōm xop te' yāykuxop 'ohnāg putuk'ax. Yā hāpxip kutōgnāg 'īhā hām xexka nōg putup.

32 'Āte 'āp-tup nōg, xa yāy kuxop, nūy hāpxop xak'ax tat. 'Ūhok pip xop te yūmūg xuxyā xak, nūy tu hām max, puyīy tu xuxyā kuxa hittupmā'.

33 Pa' yīpxox xop te hāpxop xak'ax tat, puyī' xetut kuxa hittupmā'.

34 Tu yūmūg xuxyā pu hāpxopmā kamah, yīp-tox tix, xi' kuxa tix. Ha' xetut xop te yūmūg xuxyā pu hāpxopmāp-tup, yāp-tixix, pa' yīpxox kuxa hittupmāp-tup kamah, hu yāykuxop, tup-tox tix, xi' kuxa tix.

35 'Āte 'āxop hāk putup, nūy mō'ānīynām, yīy xa hāmyūmmūgāhā'. 'A 'āte 'ākummugāp-tup'ah, pāyā 'āp-tup, xa 'āxop hāpxopmā max, nūy tu māynāg mīy, nūy 'ākuxa hittup, nūy 'ap-tox puxet hā, xix 'ākuxa 'ākuxap-xet hā Topa xa tu hām.

36 Tik te yāyta'ax, pa yāyta hok pe'paxex, tu' xetut 'ap nōm yūmmūg'ah, tu' mūg putup, pūyā' mūy. 'Ap hāpkummuk 'ūm mīy'ah.

37 Pa tik te' hok xip putup tu yāy hok, tu' max pe'paxex, pu' xetut nīm, nūy nū mūtik nōm 'ohnāg, puxix yāyta hok, pāyā' hok xihip.

38 Tik te' xetut xip tap mūg, nūy nū mūtik yāytax, yā hāpxopmā max, pa tik te' mūg 'ohnāg, nūy yā' hok xip, yā hāpxopmā max xe'ēgnāg.

39 'Ūn te' yīpxox mūg, nūy nīm hok, pa' yīpxox xok, puxix tu kux. Yā' max. pu' nōy mūy, nūy xe yāytax, nūy nōy kuxa yūm ka'ok'ax mūtik yāytax.

40 Pa 'āte hāmp'e'paxex, hu: Yā' max xe'e, pu' hok tu xip ka'ok. Yā kaxīy Topa Koxuk te 'ā hāmyūmmūgāhā'.

8

*Tikmū'ūn te xogyīn hōm
topa komut xop pu'*

¹ Āxop tek yīkopit, hu: “Ok max, ūgmūg xit'ax xohix mā'?” kaxīy. Yīy 'āte hāpxop xit'ax 'āktux putup, tikmū'ūn te' xit'ax hōm topa komut xop pu'. Tikmū'ūn te hāpxe'e 'āktux, hu: “Yūmūg xohix te hāmyūmmūg,” kaxīy. Pa hāmyūmmūg'ax kutōgnāg te hāpkummugāhā', īhā tikmū'ūn yāy mūn xexka pe'paxex, pāyā tikmū'ūn te' nōy putup pax, tu' nōy ka'ogāhā', tu hāmyūmmūg xe'e'.

² Tikmū'ūn te yāy pe'paxex, hu: “Āte hāmyūmmūg!” kaxīy, puxix hāmyūmmūg 'ohnāg,

³ pa tikmū'ūn te Topap-tup pax, puxix yā Topa te nōm yūmmūg.

⁴ 'Āte xa topa komut 'āktux'ax. Yūmū'āte' yūmmūg. Topa komut xop 'ap xe'e'ah. Yā mō'āmā'ax xop, Topa yāp-xehnāg xip pekkox tu',

⁵ pa Topa hā' puknōg xop te komut xop 'āxet “topah”, ha topa komut pip punethok, hāmnōgnōy tu' pip, xix hām tu' pip, ha kamah tikmū'ūn xuxyā punethok pip.

⁶ Pa yūmū'āte Topap-xehnāg yūmmūg, yā Kunnix hā mūnūn tu yūmūg 'Ātak, tu hāpxop xohix mīy, ha Topa tu yūmūg hi'. Ha yūmūg xuxyā yāp-xet xip kamah, yā Yeyox Kunnix, tu hāpxop xohix mīy kamah, yāy Tak mūtik, xi' hep xohix xop mīy, hu yūmūg mīy kamah.

⁷ Pāyā' kuxa mām ka'ok xop yā xohix te' yūmmūg'ah, 'ūyāg te topa koumut xop pe'paxex tap, xix hōnhā pe'paxex kamah, tu hāpxop xit'ax pe'paxex, hu: “Yā tikmū'ūn te nōm xit'ax hōm topa komut pu',” kaxīy. Tu' kuxa hittup 'ohnāg, tu' tux hok pu tu xit hok, 'ap xit'ax māp-tup'ah.

⁸ Pa hāpxop xit'ax 'ūm te yūmūg kuxa tupmā 'ohnāg, pu Topa yūmmūg putup! 'Āmhok. 'Ok pe' xit'ax mā', 'ok pe' xit'ax mā hok, puxix yūmūg kuxa kummugā 'ohnāg.

⁹ 'Ōg pa 'āti', yāy putup'ax mīy hok, ka xate 'āxape pu'uk pu hāpkummugā', tu' mōgā kummuk, pu tu yāy pu hāpkummuk mīy.

¹⁰ 'Āxape kuxa yūm pu'uk, ha' kuxa te' tux hok pu' xit'ax 'ūm mā hok, tu 'āxit pēnāhā', xate komut xop yōg xit'ax māhā', puxix 'āxape' māp-tup, 'īhā' kuxa te' tux hok pu' mā hok.

¹¹ Ha Kunnix xok 'āxape pu'uk pupi', pāyā 'āxape te Topa yōg putat xak, nūy 'āpe mōg, nūy 'āmūn pu' yīpkox xip, yīy ta 'ānōy mōgā kummuk,

¹² tu 'āxape kummugāhā', hu Kunnix pu hāpkummugāhā kamah, Kunnix te 'āxape pupi' xok hah.

¹³ Yīy 'āte xogyīn mā hok, kak xape mōgā kummuk, pu tu yāy kuxa pu hāpkummuk mīy, 'ūkxit hah.

Yeyox te mō tik kutnāhā'

1 'Ok 'āte yāy xat hok? Yāx xat. 'Ok Yeyox Kunnix te nūgkutnā hok? Yā nūgkutnāhā'. 'Ok 'āte yūmūg xuxyā Yeyox pēnā hok? Yā' pēnāhā'. Yeyox pu 'āte hāpxopmāhā', 'ihā xa hām'āpak'ax max 'āktux, yīy 'ākuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā kopah.

2 Yeyox Kunnix te nūgkutnāhā', pāyā' kuxa mām xop nōy tek mūn pu' yīpkox 'ohnāg, ha 'āxop tek mūn pu 'āyīpkox pip, yā 'āmōg Topa yōg putat hā, ha tikmū'ūn xohix te' pēnāhā', hu hāmyūmmūg, yā yūmūg xuxyā te nūgkutnāhā', 'āte hām'āpak max'ax 'āktux.

3 Tikmū'ūn tek kummuk 'āktux, kopxix yāy 'āktux,

4 hu: 'Ok tux hok 'ā' hōm 'ūkxit'ax, xix xo'op'ax 'ūghām hah?

5 Pax 'ūkxetut mūy, ha' kuxa mām ka'ok, 'ok 'āxop tek tux hok 'āte nōm mōgā', pu nū mūtik mōg, nūy hām'āpak max'ax 'āktux? Yā mō'pok xop nōy te' xetut xop mōgāhā', yā yūmūg xuxyā Yeyox taknōy xop te' mōgāhā', xix Pet kama te' xetut mōgāhā'.

6 Yā Maname xik mūn puxet hām, 'ūgmūg yīm hāk mūg hām, nūy xit, nūy tu pip'ax tu' pago. Yeyox yōg mō'pok xop nōy te' hok hā hāpxop pop, hāmyūmmūgā'ax tu' pop.

7 'Ok xonat 'ūm hām, 'ok yāy yīm hā' hām, nūy xit, nūy pip'ax tu' pago? 'Ap hām'ah! Yā gohet te' pago. Tikmū'ūn

'ūm te yāy yōg mīnta xut hok, nūy mā'? Yā' māhā'. 'Ūxohix te yāy yōg kup tu' xut mīnta, tu' māhā'. Maket 'ūm te' yōg mūnūytut hep xo'op hok? Yā' xo'op!

8 'Ūxohix te' yūmmūg, yā hāpxopmā'ax max, pu yāy hām'ax hā tu xit, xix tu pet, yīy Mōyyex yōg xat'ax kamah yā hām'āktux,

9 tu: "Mūnūytut tak yīkox hīy hok, puyī' xit hok, 'ihā' xuxnāg xetox xap mōy tu' tonnok. Pūyā' xux mā'," kaxīy. 'Ok Topa te hām'āktux, tu mūnūytut tak putup pax'ax 'āktux? 'Āmhok.

10 Pa yūmū'ā' xuktux, 'ūyīy yūmūg yāy hām'ax hā yūmūg xit, xik pet. Tikmū'ūn te hām'āpak max'ax 'āktux, puxix tik putuk, nōm te hāpxop xap xok, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūgāhā', puxix tik putuk, nōm te hāpxop ta'ax nūnnāhā', yā' xohix te yāy hām'ax hā' xit, xi' pet. Kaxīy Maname xik mūn hām, nūy Topa yōg hām'āktux 'āktux. Yā' hām'ax xe'e'!

11 'Ūgmū'āte xa hām'āpak max'ax 'āktux. 'Ok 'axop tek mū'ā ta nemēn hok, nūy hāpxop 'ūgmū'ā popmā 'ūyānān tu'? Yā 'āxop te ta nemēn.

12 Yūmūg xuxyā yōg tik mō'pok xop te' hip, xa tu' popmā hāpxop. Yā' max, pa 'āxop tek mū'ā ta nemēn hāmāxap.

Pāyāk mū'āte xa tu' xak hā hāmhōgnāg, nūy 'āxop pu hupmā hok, nūy Topa puk mūg hām max.

13 'Āxop te hāmyūmmūg, 'Āmānex xop te Topa pet xexka kopa' hām, tu Topa pet tu' xit'ax pop, nūy mā', ha tikmū'ūn te xokxop mō'hap, nūy Topa pu hāxyā', ha 'āmānex xop te xogyīn yāg paha', tu' māhā'.

14 Ha kaxīy yūmūg xuxyā te' xat, pu' yōg kāmānat xop kama tu xit, tu yāy yōg hām'āx hā' xit, tu hām'āpak max'ax 'āktux hu hā' xit'ax pop hām'āpak xop tu'.

15 Hāmyāxatamuk xohix hā 'āte hāmyūmmūgāhā', tu hāpxop 'ūm xak 'ohnāg, xak mū'ā pago, xix hōnhā 'āte 'a' xak'ah kamah. 'Ūyāk xok, pāyā hāpxop 'ūm xak 'āte putup'ah. 'A xak xet'ah 'āte'.

16 'Āte hām'āpak max'ax 'āktux pax, tuk hittup, pa' kummuk 'āte yāy xexka pekpaxex, hām'āpak'ax 'āktux tu'. Yā 'āte ta nemēn Topa pu', nūy hām'āktux. 'Āte hām'āktux hok, puxix Topa 'ūgkummugā'.

17 Yīy 'āte hām'āpak max'ax 'āktux putup pax, tu hāmmax hip kamah, pu yūmūg xuxyā 'ā hāmmaxnā'. 'Āte hām'āktux, Topa tek xat hah, yā Topa te 'ā' hōm 'ūghām'ax.

18 'Ok Topa te 'ā' pagop-tup? Tu te pago hā xīy? Yāk kuxa hittupmāhā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux, nūy hok hā' xuktux, kaxīy Topa te 'ā' pago, tuk kuxa hittupmāhā', ha 'āte' nōy yōg tayūmak xak 'ohnāg.

19 'Āte yāy xat, nūy Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, ha

tikmū'ūn tek xat 'ohnāg! Pa tikmū'ūn xohix puk hām, tuk hok hāk hām, puyīy tikmū'ūn kuxa punethok mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah.

20 'Ūkhām Yoneo xop mūtik, kopxix 'āte Yoneo xop yōg hāpxopmā'ax tat, puyī' kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. 'A Mōyyex yōg xat'ax tek xat'ah, pa Yoneo xop mūtik xip, 'ihā 'āte' xat'ax puk yīpkox xip, nūy Yoneo xop hāk xape'.

21 'Ūkxip puknōg xop mūtik, kopxix 'āte Mōyyex yōg xat'ax xaxogāhā', puyīy puknōg xop kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā kopah. Pa Topa yōg xat'ax puk yīpkox xip, ha Kunnix yōg xat'ax tek xat xe'e'.

22 'Ūxip kuxa mām pu'uk xop mūtik, kopxix 'āte' yōg hāpxopmā'ax tat, nūy tu ka'ogā', puyī' kuxa mām ka'ok. Ha kaxīy 'āte' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax tat, nūy hāpxopmā'ax xohix hā tikmū'ūn 'ūm mōgā Topa yōg putat hā.

23 'Āte hāpxopmā'ax xohix tat, nūy hām'āpak max'ax 'āktux, pu Topa 'ā hāmmaxnā'.

24 Tikmū'ūn mōg mō'ka'ok, ha' xohix mōg, pāyā yāp-xehnāg xupep tap, xi' yāg nōy xohix mōxa tu kunāy tu', pāyā' xohix mōg, puyī' mōxa tap. Ha kaxīy 'āxop mōg.

25 Ha tik xop mōg punethok, tu' xak, nūy tu xupep tap, tu' mōg mō'ka'ok, pa tik puxehnāg xupep tap, tu kānēy māynāg paha'.

Pa hāmyāxatamuk xohix nōg 'ihā' kānēy yāykoxyōy, pāyā yūmū'āte mōxap-tup, tu pexkox tu mōxap-tup, 'ūyīy pexkox yōg hāpxop xe'ēgnāg pop, ha yāykoxyōy 'ohnāg.

²⁶ Kaxīy 'āte hāpxopmā max, tu Topa Koxuk puk yīpkox xip, nūy hāmyok mīy. 'A 'āte hitop tu hāpxopmā'ah, pāyā māynāg hāpxopmāhā', tu Topa pu hāpxopmā max.

²⁷ 'Āte yāy yōg putup'ax mīy'ah, nūy tu hāpxopmā max mōg kumak mōg, tuk kuxa teknōg 'ohnāg, 'ūyīy hām'āpak max'ax 'āktux kux, puyīy Topa te: "Xate hāpxopmā māynāg, mā', mōnāy, nūy 'ūgyīkāgnāg 'āxip ka'ok!" Kaxīy.

10

Topa komut pu nū'āxup hok

¹ Ūkxape xop, 'āte hām'āktux putup, xayīy xaxok hok. Hōmā 'ūgmūg mōnāyxop hittap te Mōyyex pe' mōg, 'ihā hāpxexka 'Eyit tu nū'paha'. Hāmgōy xexka te' xohix mō'nīy, tu kōnāg xexka 'Āta' xak.

² Tu hāmgōy xexka kopa' pip, xix kōnāg xexka hā mōxakux, 'ihā Mōyyex pe' mōg,

³ 'Ūxohix te pexkox yōg hāpxop puxet māhā',

⁴ tu pexkox yōg hep xo'op. Yā mīkaxxap xexka tu' xo'op, ha kaxīy Kunnix tu' xo'opmāhā', tu Kunnix mūtik mōg putat tox hā.

⁵ Pa tikmū'ūn punethok te Topa gāyāhā', hu' xakix hām panip xexka tu'.

⁶ Ha Topa te' xat, pu tik tappet mīy, nūy yūmū'ā hāpxopmā'ax xohix yūmmūgā', 'ūyīy yūmūg hāpxop hitop xak hok.

⁷ 'Āpu topa komut xop pu nū'āktettex hok, nūy Topa xe'ēgnāg nīm hok. Yā Topa yōg tappet te tikmū'ūn hittap 'āktux, tu: "Tikmū'ūn mām, nūy xit, nūy xo'op, tu' yok, nūy hāmyā' topa komut xop pu'," kaxīy.

⁸ 'Āpu yūmūg xonnix hok, yā tikmū'ūn hittap xonnix punethok, yī' yāg xohix te 23.000 xakix, 'āmñy puxet 'ihā' xakix.

⁹ 'Āpu yūmū'āte Topa gāyā hok, hāpkummuk mīy tu'. Yā tikmū'ūn hittap te' gāyāhā', tu hāpkummuk mīy pax, yīy kāyā gāy te' kix.

¹⁰ Yā tikmū'ūn hittap te Topa gāyāhā', yīy pexkox yōg mō'kutnā'ax te' kix, yā mō'kutnā'ax 'āxet'ax 'Ūxok'ax.

¹¹ Ha tappet mīy, nūy yūmū'ā' yūmmūgā', 'ūyīy tikmū'ūn hittap putuk hok. Yā hōnhā hāmyāxatamuk xohix ka'ax, tu' xox putox.

¹² 'Ōg pa 'āti'. 'Ākuxānōg, Topa tu' xax, pu mō'ānīynām, xayīy hāpkummuk mīy hok.

¹³ 'Āxop te hāpkummuk mīy putup, yāy yōg putup'ax kummuk tu' mīy, ha kaxīy tikmū'ūn xohix te hāpkummuk mīy putup, pa Topa te xa hām'āktux xex, tu 'āka'ogā'ax, xayīy hāpkummuk mīy hok, yīy Topa tu' xax, hu: Topah, mōknīynām, 'ūyīy

hāpkummuk mīy hok!” kaxīy, ha Topa te 'āka'ogāp-tup.

14 'Āxop tek mūn hā 'ūg 'āxape xop, hu 'ōg pa 'āti', pu topa komut pu nū'āk-tettex hok.

15 'Āte xa hām'āktux, 'āxop te hāmyūmmūg hah, hu yōgnū hām'āktux kopit max, 'ūyīy 'āxop yūmmūgā'. Yā Topa yōg hām'āktux xe'e'.

16 Hōmā Kunnix te tik xop pu' hōm kănēy, ha mīnta hep xupyāg 'ūkopa' xup, ha yūmūg xat, 'ū yūmūg xupyāg xo'op kamah, pu yūmū'ā ha hāmmāxnā', yīy yūmū'āte kamah kănēy hā' xo'op, tu Topa pu: “Āmax Topah. Xate yūmū'ā xupyāg xe'e' hōm, tu pexkox yōg xupyāg xe'e' hōm. Puxi',” kaxīy. 'Ok hāmyūmmūg hok, xate'? Xate xupyāg xo'op, hu ta 'āxape xop xohix mūtik xo'op, nūy yūmūg xohix pe'āpaxex, ha yūmūg xuxyā xok, mīpkupnix tu' xok, tu yāy hep 'āta nū'nāhā', nūy yūmū'ā ha hāmmāxnā'. Ha yūmū'āte pām koxip, nūy yūmūg xape xop mūtik mā', nūy yūmūg xuxyā pekpaxex. Yā yūmūg xuxyā te mīpkupnix tu' xūy, nūy yūmū'ā hāmmāxnā'.

17 Yā pām puxet, ha' xohix te' māhā', yīy Kunnix hā yūmūg yīn puxet kamah, yā yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik.

18 Yoneo yōg tikmū'ūn pe'āpaxeh. Tu Topa pet kopa' xit'ax māhā', 'īhā' āmānex te mō'hap, nūy Topa pu' haxyā'.

19 'Ātep-tep 'āktux putup? 'Ok topa komut ka'ok? 'Ap

ka'ok'ah, yā' hitop. 'Ok hāpxop xit'ax ka'ok, tikmū'ūn te nōm topa komut xop pu' hōm? Yām hok!

20 'Ap ka'ok'ah. Pa tikmū'ūn te nōm xit'ax hōm yāmīy kummuk pu', 'īhā komut xop pu' hōm, 'ap Topa pu' hōm'ah. 'Ātep-tup'ah, xa yāmīy kummuk yōg hāpxop pop.

21 'Āxop te Topa yōg kănēy hā' xo'op, nūy yūmūg xuxyā pe'āpaxex. 'Āpu yāmīy kummuk yōg kănēy hā xo'op hok. 'Āxop te Topa yōg hāpxop māhā', nūy yūmūg xuxyā pe'āpaxex. 'Āpu yāmīy yōg hāpxop mā hok.

22 'Ok yūmū'āte Topa gāyāp-tup? 'Ākuxānōg! Paxip! Topa ka'ok, ha ta yūmūg pu'uk.

'Ānōy yōg putup'ax mīy

23 Tikmū'ūn 'ūm te: “Yūmū'āte yāy putup mīy'ax,” kaxīy. Mōy mīy, pāyā' mīy'ax 'ūm te xa hāpkummugā'ax. Ha xe: “Yūmū'āte yāy putup mīy'ax,” kaxīy. Hamūn. Pa xate' mīy'ax 'ūm 'ūhitop tu' mīy.

24 Yāy putup'ax mīy hok, pa 'ānōy putup'ax mīy, nūy nōm kuxa hittupmā'.

25 'Ākuxa te yāy tux hok xa xogyīn mā', 'āpu, xogyīn xohix mā', tu' nōy yīkopit hok.

26 Yā Topa yōg tappet te: “Hām xexka yā Topa yōg, xix hāpxop xohix 'ūyōg kamah,” kaxīy.

27 Tikmū'ūn kuxa mām hok te 'āxānāhā xa 'āxit, 'āmōg putup, nūy mōg, nūy hāpxop xohix mā', hu 'ānōy yīkopit

hok, ka 'ākuxa 'ākupeḡ, hu 'āhittup 'ohnāḡ.

28 Pa tikmū'ūn 'ūm te: "Nāy! 'Ūmā hok! Yā topa komut xop pu' hōm tap!" kaxīy, 'āpu' mā hok, ka 'ākuxa 'ākupeḡ, hu' hit-tup 'ohnāḡ,

29 xayīy 'ānōy pu hāpkummugā hok.

Ha tikmū'ūn 'ūm te: "Tep tu 'ātek nōy pekpaxex, nūy xo-gyīn mā hok? Tep tuk yāy putup'ax mīy hok?"

30 Nāy, 'āte Topa pu hām'āktux hāmāxap, hu: "Āmax Topah. Yā xate 'ā' hōm hāpxop,' kaxīy, tuk-nāy tuk xit. Tep tu tikmū'ūn te 'ā xuktux kummuk? Yā Topa te 'ā' hōm xit'ax 'ūg 'ūmā'," kaxīy.

31 Hāpxopmā max, nūy Topa kuxa hittupmā', pe 'āxop xit, peyā' xo'op, pe' yā hāpxopmā', nūy ta Topa pu: "Āmax Topah. Xate 'ā' hōm hāpxop max punethok. Puxi'," kaxīy.

32 'Āpu hāpxopmā max, nūy Yoneo xop pu hāpkummugā hok, nūy puknōg xop pu hāpkummugā hok, nūy ta' kuxa mām ka'ok xop pu hāpkummugā hok.

33 'Āpu hāpxopmā', nūy yōgnū hāpxopmā'ax tat. 'Āte' xak, nūy xohix kuxa hit-tupmā', 'ap yāy pekpaxex'ah, pak xape xop pekpaxex, 'ūyī' xohix mōgā Topa yōg putat hā.

11

1 'Āpu yōgnū hāpxopmā'ax tat. Yā kaxīy 'āte Kunnix yōg hāpxopmā'ax tat.

'Ūn xop te 'āmūtik kotīnnāhā'

2 'Āte xa hām'āktux max, xate yōg hām'āktux xaxok 'ohnāḡ hah, tu 'ā yīpkox pip.

3 Pa 'āte 'āp-tup, xa hāmyūmmūg. Yā Kunnix te' yīpxox xat, ha' yīpxox te yāy xetut xat, ha Topa te Kunnix xat.

4 'Ap max'ah, pu tik xop kuxxax tat, nūy nō yāykotīnnā' pip, nūy Topa pu hām'āktux, xix Topa pupi hām'āktux 'āxape xop pu'. 'A Kunnix tep putup'ah kaxīy.

5-6 Pa 'ūn xop tep-tox mō'nīy, puxix tu max. Kunnix tep putup. 'Ūtux hok pu 'ūn tep-tox mō'nīy, nūy yāykotīnnā' pip, nūy Topa pu hām'āktux, xix Topa pupi hām'āktux 'āxape xop pu'. 'A Kunnix tep putup'ah, 'īhā 'ūn tep-tox mō'nīy hok, tu 'ūn nōy putuk, nōm te' xe mōy. Pūyāp-tox mō'nīy, nūy yāyhāhup hok.

7 Tik xop tep-tox mō'nīy hok. Yā Topa te' nōy yāy putuk ha' mīy, pu Topa kuxa hittupmā', ha 'ūn te tik kuxa hittupmāhā'.

8 Topa te tik mīy hāmāxap, tuk-nāy tu tik kup tu' xut, nūy 'ūxetut mīy.

9 'Ap Topa te tik mīy'ah, puyī' xetut hā tu tehe'. 'Āmhok. pa 'ūn mīy, puyīy tik hā tu tehe'.

10 Yīy 'ūn xop tep-tox mō'nīy pexkox yōg nū'pok xop hah, nūy pēnā', nūy hāmyūmmūg. Yā' xetut te yāy yīpxox pu' yīpkox pip.

11 Topa yōg putat hā tihik xix 'ūhūn te mō'yāy nīynām.

12 Topa te tik tu' kup xut, nūy 'ūn mīy, ha kama tik te 'ūn tu' nāhā'. Yā Topa te hāpxopmā xohix.

13 Āpu 'āxop te' kopit: 'Ok max, 'ūn putox mō'nīy hok, nūy yāykotīnnāhā' pi', nūy Topa pu hām'āktux?

14 Tik mūn xe tox pu kummuk, yā Topa yōg tikmū'ūn te' yūmmūg,

15 pa 'ūn mūn xe tox pu max, tup-tox mō'nīy.

16 Tikmū'ūn 'ūm te hām'āktux putup yānān tu', tu xe tox 'āktux putup, kopxix 'āte tu xe hām'āktux, hu: 'Ūgmū'āte' xat, xi' kuxa mām xop xohix te' xat, pu 'ūn xop tup-tox mō'nīy, nūy yāykotīnnā' pi', nūy Topa pu hām'āktux.

Yūmūg xuxyā yōg xit'ax

17 Hōnhā 'āte xa hāmyūmmūg'ax nūy 'āktux, 'āxop te hāpxopmā kummuk hah. 'Āxop te yāy tu nū'ānāhā', tu yāy kummugāhā'.

18 Tikmū'ūn te 'ā hām'āktux, tu 'āxop 'āktux, ha 'āxop yāy tuk-mīy pax, 'ihā yāy tu nū'ānāhā', nūy Topa pu hām'āktux, hak kuxa yūm kutōgnāg nōm hām'āktux kopah.

19 Yā' max 'āxop yāyxatat kutōgnāg, pu hāpxopmā'ax max xop tu mūg.

20 'Āxop yāy tu nū'ānāhā', nūy xit, nūy yūmūg xuxyā pe'āpaxex, pu, 'āxit hok.

21 Yā 'ūyāg xit mō'ka'ok, nūy 'ūhi mō'ka'ok, ha' yāg putup xūy, ha' yāg nōy paptux.

22 'Ok yā 'āpet 'ūm yūm hok, hu ta xit xix xo'op, nūy 'āhi'? Kaxīy 'āxop te' kuxa mām ka'ok xop putup hok, xi' hok xop pu' hupmāhā'. Xatep tep pe'āpaxex? 'Ok hāpxopmā'ax max nō'ōm? 'Ap max'ah! Yā' kummuk!

23 Yūmūg xuxyā te 'ā hāmyūmmūgāhā', ha xa' yūmmūgā'ax, hu: Yūmūg xuxyā Yeyox te yāy yōg tik xop mūtik xit 'āmnīy hā, ha tikmū'ūn gāy te' mūg'ax, nūy tup-tex, yīy pām pa' tap,

24 tu Topa pu: "Āmax Topah. Tuk mū'ā' hōm 'āxit'ax max. Puxi'!" kaxīy. Tu pām koxip, tu: "Nūhū 'ūgyīn, yāk xok 'āxop pupi'. 'Ūg pa', nūy mā', huk xaxok hok," kaxīy.

25 'Ūxit kux, 'ihā yūmūg xuxyā te kānēy pa', tu: "Topa te' pa'ax tup mīy tikmū'ūn mūtik, tuk yīn hep 'āta hā' pa'ax mīy, 'ūkxok tu'. 'Āte yāy hep 'āta nū'nāp-tup, nūy pa'ax tup mīy. Kānēy pa', nūy tu' xo'op, 'ihāk mūn pe'āpaxex, nūy huk xaxok hok," kaxīy.

26 'Āxop te pām māhā', xix kānēy tu' xo'op, puxix yūmūg xuxyā xok'ax 'āktux pax, ha mōktu putpu' nūn.

27 Tikmū'ūn kuxa kummuk te nōm pām māhā', xix nōm xupyāg xo'op, puxix Topa gāy, yūmūg xuxyā pe'paxex 'ohnāg hah, yīy Topa te' kummugāp-tup 'ūyānān tu'.

28 Yāy kuxa yīkopit hāmāxap, nūy yāy yōg hāpxopmā'ax yūmmūg, nūy kunāy tu pām mā', xix kānēy hā' xo'op.

29 Tikmū'ūn xit, xix xo'op,

tu hāmpē'paxex 'ohnāg, tu yūmūg xuxyā pe'paxex hok, puxix Topa gāy, nūy tu' xūyḡā'. Yā yūmūg xuxyā xok yūmūg pupi', nūy yūmūg kuxa kummuk xit.

³⁰ Tikmū'ūn punethok te hāmpē'paxex 'ohnāg, hu' pakut, xi' pu'uk, ha tikmū'ūn 'ūm xakix tap.

³¹ Tikmū'ūn te yāy kuxa yīkopit hāmāxap, nūy yāy hāpxopmā'ax yūmmūg, puyīy Topa 'ūkuxa maxnā', puxix Topa' xūyḡā hok.

³² Pa Topa te yūmū yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy tu' yūmmūg, tu yūmūg xūyḡāhā', 'ūyīy Topa yōg putat xak hok, nūy Hāmgāynāgnāg pet hā yūmūg mōg hok Topa hā' puknōg xop mūtik.

³³ 'Āxop yāytu nū'ānāhā', nūy Topa yōg xit'ax mā', nūy yūmūg xuxyā pe'āpaxex, 'āpu 'āxape xop hip.

³⁴ Putup te 'āp-tex, yīy ta yāy pet tu 'āxit hāmāxap, tuk-nāy tu 'āxape xop mūtik yāy kotīnnāhā', pu Topa 'āxop xūyḡā hok, 'āxop te hāpkummuk mīy hah. Ha hāpxopmā'ax nōy 'āte' kopit putup, 'ihā 'āxop mūtik 'ūkxip.

12

Topa Koxuk te tikmū'ūn ka'ogā'ax

¹ 'Ūkxape xop, 'āte 'āp-tup, xa 'āxop hāmyūmmūg max, nūy Topa Koxuk yā tikmū'ūn ka'ogā yūmmūg, ha' kuxa mām ka'ok xop ka'ogāhā', puyīy hāpxopmā max.

² 'Āxop te 'ōg hāpxopmā'ax hittap yūmmūg, 'ihā Topa hā 'āpuknōg, ha topa komut xop yīy hok te 'āxat, tu 'āmōḡā kummuk.

³ Yīy 'āte xa hāmyūmmūgāhā. Tikmū'ūn 'ūm te: "Pūyā Topa Yeyox pu hāpkummugā'," kaxīy, yā Topa Koxuk te' ka'ogā 'ohnāg, pu tu hām'āktux kummuk. 'Āmhok. Ha tikmū'ūn 'ūm te: "Yeyox yā yūmūg xuxyā!" kaxīy, yā Topa Koxuk te' ka'ogāhā', pu tu hāpxe'e 'āktux.

⁴ Topa Koxuk te tikmū'ūn ka'ogāhā', pu hāpxopmā max punethok, tup-xehnāg te' ka'ogāhā', pu tu hāpxopmā'.

⁵ Ha yūmū'āte hāpxopmā punethok, nūy yūmūg xuxyā tu hāpxopmā', yā yūmūg xuxyāp-xet puk hām.

⁶ Ha tikmū'ūn 'ūm ka'ogāhā', pu tu hāpxopmā', tu' nōy ka'ogāhā', pu tu hāpxopmā nōy, ha Topap-xet te' xohix ka'ogāhā', pu tu hāpxopmā'.

⁷ Topa te' kuxa mām xop xohix ha hāmmāxnāhā', tu' xohix tu' mūg. Yā Topa Koxuk te' kuxa mām ka'ok xop xohix kopa' xip, ha Topa te' xip'ax tu' mūg, puyī' xohix pēnā'.

⁸ Topa Koxuk te tikmū'ūn 'ūm ka'ogāhā', puyīy' nōy mō'nīynām hām'āktux hā, xi' nōy ka'ogāhā', puyī' nōy hāmyūmmūgā',

⁹ xi' nōy ka'ogāhā', puyīy kuxa yūm ka'ok, xi' nōy ka'ogāhā', puyīy nōy pakut hittupmā

¹⁰ xi' nōy ka'ogāhā', puyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg,

yā tikmū'ūn puxet te' mīy hok, xi' nōy ka'ogāhā', puyīy Topa pupi hām'āktux, xi' nōy ka'ogāhā', puyīy hāmyūmmūg, nūy Topa Koxuk yōg hāpxopmā'ax yūmmūg, nūy 'ūkoxuk puknōg yōg hāpxopmā'ax yūmmūg kamah, xi' nōy ka'ogāhā', puyī' yīy'ax puknōg hā hām'āktux, xi' nōy ka'ogāhā', puyīy nō hām'āktux puknōg yūmmūgā'.

11 Yā Topa Koxuk puxet, tu' kuxa mām xop xohix ka'ogāhā', tup-tup, hu tikmū'ūn ka'ogā'ax pu hāpxopmā punethok.

Kunnix hā 'āyīn puxet

12 Tikmū'ūn yīn puxet, tu' kup punethok pip, ha' māg te' yīn kopa' pip punethok, xi' kuxa, xi' tex, yā' xohix, hā kaxīy yūmūg xohix, tu Kunnix hāk yīn puxet.

13 Yā yūmūg xohip-tox pix, Topa Koxuk te yūmūg putox pix, nūy Kunnix hā yūmūg yīn puxet. Yā yūmūg xohix, 'ok pe Yoneo xop, 'ok pe' puknōg xop, 'ok pe tayūmak pop tu yūmūg hām, 'ok pe' xuxyā xat'ax pu yūmūg hok hā' hām, yā yūmūg xohix te Kunnix hā' yīn puxet. Ha Topa Koxuk te yūmūg xohix kopa' xip, yīy yūmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik.

14 Ha' yīn kup puxet'ah. 'Āmhok. Yā' kup punethok.

15 Pax pu' pata yīy, tu hām'āktux, hu: "Akmūn te yāk yīm'ah, huk yīn yōg 'ohnāg," kaxīy. Puxi' yā' yīn yōg xe'e'.

16 Pax pu' yīpkox yīy, tu: "Ak pa'ah, huk mūn yīn yōg 'ohnāg," kaxīy. Pāyā yā' yīn yōg xe'e'.

17 Pax pu' pa puxet xip 'ūyīn kopah, puxix hām'āpak 'ohnāg. Pax pu' yīpkox puxet xip 'ūyīn kopah, puxix tu' hax 'ohnāg.

18 Yīy Topa te tikmū'ūn mīy, tu' yīn mīy, ha' kup punethok, xi' māg punethok, 'ūp-tup ha' mīy.

19 Pax pu' kuxap-xehnāg xip, puxix tu kuxap-xet, 'ap yīn'ah. 'Āmhok.

20 Yā' kopa' pip xop xohix hā' yīn puxet.

21 Pax pu tikmū'ūn pa yīy, nūy tu' yīm pu hām'āktux, hu: "Mōg, 'āte 'āp-tupnōg," kaxīy. Yā' kummuk, 'ūhitop tu' xuktux. Ha kaxīy 'āxop yā 'ākuxa mām ka'ok xop, tu Kunnix hā 'āyīn puxet, tu 'āxape xupmā hok.

22 'Āmhok. 'Ūyīm xut, puxi' yīn tu pu'uk, ha kaxīy 'āxop yāy xape xut hok, ka 'āxop 'āpu'uk kamah.

23 Tikmū'ūn te yāy yīn mō'nīy, 'ūyāg mō'nīy, nūy nō xex max,

24 tu mō' yāg nōy nīy 'ohnāg. Hā kaxīy Topa te tikmū'ūn yīn xohix mīy, ha' xohix max,

25 ha' yāy xatat 'ohnāg, yīy yāy hā tu tehet.

26 'Ūyīn yāg xūy, puxix tu yīn xohix xūy kamah. 'Ūyīn yāg tap, puxix tu yīn xohix tap. 'Ūkuxa mām ka'ok xop te tikmū'ūn yīn putuk, 'ūyāg xūy, ha' nōy xop xohix hittup 'ohnāg.

27 Āxop te Kunnix hã 'äyĩn, yã 'äxohix te Kunnix hã 'äyĩn yãg.

28 Topa te hãpxopmã mãynãg 'ükuxa mãm ka'ok xop kopah, tu tik xop mō'pok hãmãxap, hak-nãy tu tik xop nōy te Topa pupi hãm'äktux, hak-nãy tu tik xop nōy te hãmýümmügãhã', hak-nãy tu tik xop nōy te hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg, ha tikmũ'ün puxet te' mĩy hok, hak-nãy tu tik xop nōy te' pakut xop hittupmãhã', xi' nōy xop te' nōy hã tu' tehet, xi' nōy xop te' nōy xat, xi' nōy xop te' yĩy'ax puknōg hã' yĩy.

29 'A' xohix mō'pok'ah, 'a' xohix te Topa pupi hãm'äktux'ah, 'a' xohix te hãmýümmügã'ah, xix 'a hãpxopmã ka'ok'ah.

30 'A' xohix te' pakut'ax hitupmã'ah, xi' yĩy'ax puknōg hã' yĩy'ah, xi' nōy pu 'a' yĩy'ax 'üm yümmügã'ah.

31 Yĩy Topa tu' xax, pu 'äka'ogã', xayĩy 'änōy ka'ogã 'üyãnãn tu'.

Pãyã 'äte xa' mũg putup putat xe'ëgnãg.

13

Änōy putup pax

1 Pax tikmũ'ün yĩy'ax hãk yĩy, xix pexkox yōg nũ'pok xop yĩy'ax hãk yĩy, pãyã 'ätek nōy putup pax hok, kopxi' hitop tuk yĩy, yãk yĩy'ax te 'ãmãnex te xap kãyã'ax putuk, yã' kax ka'ok, pãyã hitop hã' kax, tu' nōy yümmügã 'ohnãg.

2 Pax 'äte Topa pupi hãm'äktux, xix hãmýümmüg

xexka', xix hãm'äktux xe'e yümmüg, xix kuxa yüm 'üm ka'ognãg, nũy yĩktix xut hãm tu', pap-tup pax hok, kopxi' hitop hã hãpxopmã'.

3 Pax 'äte yãy yōg hãpxop xohix popmã', xix yãy yĩn hōm pu mō'hap, nũy Topa pu haxyã', pa 'ätep-tup pax hok, kopxi' hitop hã hãpxopmã'.

4 Tikmũ'ün te' nōy putup pax, puxi' hip, tu nōã' tot, tu' nōy kuxa ka'. 'Ap yĩpkumĩy'ah, tu yãy mün kutōgnãg pe'paxex, 'a yãy mün xexka 'äktux'ah,

5 tu' yĩy pu'uk, nũy tu' nōy gãyã hok, 'ap yãy mün te mãxap pe'paxex'ah, 'ap gãy'ah, 'a' nōy yōg hãpkummuk mĩy'ax xutigã'ah, pãyã' xaxogãhã'.

6 Tikmũ'ün te' nōy putup pax, puxi' nōy hãpkohe' mĩy hã tu hittup hok, pãyã hãmýok mĩy'ax hã' hittup.

7 'Ap kuxa teknōg'ah, pãyã nōã'tot, 'ükuxa yüm ka'ok tu', tu hãmmax hip, puyĩy Topa hãpxopmã'.

8 Tup-tup pax, tup-tup kux 'ohnãg. Hōnhã tikmũ'ün te Topa pupi hãm'äktux, tu' xuktux kux putup. Ha' yĩy'ax puknōg hã tikmũ'ün yĩy, pãyã' kux putup kamah. Ha hãmýümmüg, pãyã' xaxogãp-tup kamah.

9 'Ügmũ'äte hãmýümmüg kutōgnãg, ha tikmũ'ün te Topa pupi hãm'äktux kutōgnãg kamah,

10 pa 'ãmñiy 'üm mō'nã'ax, 'ĩhã yümüg xuxyã nün, 'ĩhã' xexka xe'ëgnãg tu'

nūn, ha Topa Koxuk te tikmū'ūn ka'ogā'ax kux putup, yūmū'āte yāyhā ka'ok hah, ha hāpxopmā'ax hittap yāyxaxogāp-tup.

¹¹ Hōmhā kutīgnāg, yāh mūn hā kaxxop, tu hām'āktux, tu kaxxop putuk, xix 'āte hāmpekpaxex tu kaxxop putuk, pāyā hōnhāk xip tap, hu 'āte kaxxop yōg hāpxopmā putuk 'a mīy'ah.

¹² Hōnhā yūmū'āte yāy pa pēnā'ax hā yāy pa pēnāhā', tu' pēnā kummuk, pa 'āmnīy 'ūm mō'nāp-tup, 'ihā yūmū'āte Topa pa pēnā max, 'ūyīkāgnāg hā' tihī tu'. Hōnhā yūmūg'āte Topa yūmmūg kutōgnāg, pa 'āmnīy 'ūm mō'nāp-tup, ha 'āte Topa yūmmūg maxp-tup, yā kaxīy hā Topa tek yūmmūg.

¹³ Hōnhā yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. Yā hāpxopmā'ax max. Xix yūmū'āte hāmmax hip, tu Kunnix putpu' nūn'ax hip, nūy yūmūg mōg pexkox hah. Yā hāpxopmā'ax max kamah. Xix yūmūg yāy putup pax, tu' kux 'ohnāg. Yā hāpxopmā max'ax xe'ēgnāg.

14

Topa Koxuk te tikmū'ūn ka'ogāhā'

¹ Ūmax, ta' nōy putup pax. 'Āpu 'ānōy putup pax xexka'. Topa tu' xax pu pexkox yōg hāpxop popmā xa'. Yā' max xe'e', pu Topa pupi hām'āktux.

² 'Ūyīy'ax puknōg hā tikmū'ūn yīy, puxix Topa tu hām'āktux, pāyā tikmū'ūn 'ūm pu hām'āktux'ah, 'ūyīy'ax yā'

puknōg hah, ha Topa Koxuk te' ka'ogāhā', pu Topa yōg hām'āktux xe'e' āktux.

³ Pa tikmū'ūn te Topa pupi hām'āktux, puxix tikmū'ūn pu' xuktux, tu mō'nīynām, tu nō teheh.

⁴ Tikmū'ūn yīy, 'ūyīy'ax puknōg hā' yīy, puxix mō yāy nīynām, pāyā tikmū'ūn te Topa pupi hām'āktux, puxi' kuxa mām ka'ok xop xohix mō'nīynām.

⁵ 'Āte 'āp-tup, xa yīy'ax puknōg hā 'āyīy, pāyā 'āte 'āp-tup xexka', xa Topa pupi hām'āktux, nūy 'ānōy xop ka'ogā', ha' nōy te yāy mūn puxet ka'okgāhā'. Yā' yīy'ax puknōg hā hām'āktux. Pāyā tikmū'ūn xip, nūy nōy pu hāmyūmmūgā', puxi' yīy'ax puknōg yōg hām'āktux yūmmūgā', nūy hām'āktux'ax hā' nōy ka'ogā'.

⁶ Ūkxape, 'āhāk mōg, tu' yīy'ax puknōg hāk yīy, kopxix mō'ānīynām 'okpa Topa yōg hām'āktux xe'e' āktux. Pāyā 'āte xa hāmyūmmūgāhā', 'ihā tikmū'ūn yāy yīy'ax hā 'āte Topa pupi hām'āktux, tu xa' xuktux, kopxix mō'ānīynām xe'e'.

⁷ Ūg'āpax, xayīy hāmyūmmūg. Tikmū'ūn kutex, ha kama hāpxop kāyā'ax pip punethok. Tik kāyā kummuk, puxix tikmū'ūn kutex yūmmūg 'ohnāg.

⁸ Tik 'ūm te kāyā'ax, mīxux xop tut hā kāyāhā', nūy xonat xop xānā', tu kāyā kummuk, puxix xonat te hām'āpak, pāyā hāmyūmmūg 'ohnāg, 'ok yāykix'ax, 'ok pe' xit'ax.

9 Ha kaxīy 'āxop te hāpxopmāhā'. Tikmū'ūn te' yīy'ax puknōg hā' yīy, puxi' nōy te hām'āktux 'ūm yūmmūg'ah, 'ūpuknōg hah, ha hām'āktux yāyxaxogā'ax.

10 Hām xexka yōg yīy'ax xohix punethok, ha' yīy'ax xohix hā' hep nōy xop te hām'āktux, tu yāy yīy'ax hā hāmyūmmūg.

11 'Āte' yīy'ax yūmmūg hok, puxix tik puknōg hām'āktux, tu 'āhā' puknōg, ha hamūn hāk puknōg kamah.

12 Yīy xax, pu Topa Koxuk 'āka'ogā', pa' xax hāmāxap, pu 'āka'ogā, xayīy 'ānōy xop ka'ogā kamah.

13 Yā' max tikmū'ūn te' yīy'ax puknōg hā' yīy, pāyā max xexka', 'ūnōy xop pu hām'āktux yūmmūgā', nūy tikmū'ūn yāy yīy'ax hā hāmyūmmūgā', puyīy hāmyūmmūg.

14 Topa pu 'āte hām'āktux, 'ūyīy'ax puknōg hāk yīy, kopxik kuxa te hām'āktux xe'e', pakputox te hāmyūmmūg 'ohnāg, 'āte' yīy'ax puknōg yūmmūg 'ohnāg tu'.

15 'Āte putep mūn mīy'ax? 'Āte Topa pu hām'āktux yāy kuxa hā, tu' yīy'ax puknōg hāk yīy, pa yāy putox hā 'āte hām'āktux kamah, nūy tikmū'ūn yāy yīy'ax hā hām'āktux, hu hāmyūmmūg.

16 'Ākuxa hā xate Topa pu hām'āktux, puxix 'āxape' xupax, pāyā' yīy'ax yūmmūg hok, puxix hām'āktux yūmmūg hok, nūy tu: Hamūn, kaxīy. Yā' hitop hā' xupak, 'ūyīy'ax puknōg yūmmūg 'ohnāg tu'.

17 Yīy xate hām'āktux māynāg, 'ihā Topa pu hām'āktux, pāyā 'āxape xop mō'nīynām 'ohnāg.

18 'Āte Topa pu: 'Āmax Topah, xatek ka'ogāhā', 'ūg yīy'ax puknōg hāk yīy punethok, kaxīy. Yāk yīy punethok, ha ta 'āxop yīy kutōgnāg.

19 Pāyā yāy kotīnnā' xop mūtik tihi', kopxix tikmū'ūn yāy yīy'ax hā hām'āktux, 'ātep-tup, pu tikmū'ūn yōg hām'āktux kutōgnāg 'āpax, puyīy Topa' ka'ogā, pu' nōy xop pu nō hām'āktux. Pa' yīy'ax puknōg hāk yōg tox 'āte putup'ah.

20 'Ūkxape: 'Āxop hā kaxop'ah, pāyā hāpkummuk mīy hok, kaxop putuk, 'ihā hāmpe'āpaxeh 'ūxip tap xop putuk.

21 Yā Topa yōg tappet te Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, hu:

“'Āte nūhū tikmū'ūn pu hām'āktux putup, tu' yīy'ax puknōg hā hām'āktux putup, xi' puknōg yīkox hā hām'āktux putup,

pa yōg tikmū'ūn te hām 'ūm 'āpak 'ohnāg,” kaxīy.

22 Tikmū'ūn te' yīy'ax puknōg hā Topa pupi hām'āktux, puxix tu' kuxa mām hok xop pu hām'āktux, yā hāpxopmā xe'ēgnāg, pāyā' kuxa mām ka'ok xop pu hām 'ūm 'āktux'ah.

23 'Āxop yāykotīnnāhā', 'āxohix te' yīy'ax puknōg hā 'āyīy, puxix hāmyūmmūg

hok xop te: “Ūxohip-tox kummuhnāg!” kaxīy.

24 Pa 'āxop xohix te Topa pupi hām'āktux, 'īhā' kuxa mām hok xop mōxakux, puxix hām'āpax, tu yāy yōg hāpxopmā'ax kummuk tu' yāyhāhup, ha Topa te' kopit putup, hamūn te hāmyūmmūg hah.

25 Ha Topa te hāmpē'paxex yūmmūgāp-tup, yīy nū'xup putup, 'ūkuxa te' yēy tu', tu: “Ya hamūn! Topa te 'āxop mūtik pip!” kaxīy.

Hāpxopmā max 'īhā yāy kotīnnā' pip

26 'Ūkxape xop, 'āte xe xa hām'āktux putup. 'Āxop yāykotīnnā' pip 'īhā', yā' max 'āxape 'ūm kutex, nūy Topa 'āktux max, xi' nōy hāmyūmmūgā', xi' nōy te Topa yōg hām'āktux xe'e 'āktux, Topa te' yūmmūgā tu' xuktux. Xi' max, 'ānōy yīy'ax puknōg hā tu yīy, xi' nōy te yīy'ax yōg hāmyūmmūg'ax 'āktux, tu tikmū'ūn yāy yīy'ax hā hāmyūmmūgāhā', puyī' kuxa mām xop xohix mō'nīynām.

27 'Āxop 'ūm yīy'ax puknōg hā 'āyīy putup, 'īhā 'āyīy, 'āp-xet yīy hāmāxap, xik-nāy tu' nōy yīy, xik-nāy tu' noy, tu mōktu yā tikoyuk yīy, tu' hip, pu' nōy 'ūyīy'ax puknōg hā' yānān, nūy tikmū'ūn yāy yīy'ax hā' xuktux, puyī' xohix hāmyūmmūgā'.

28 'Ūxip hok tik te' yūmmūgā', ha ta' kux, tu yāy pu hām'āktux, xix Topa pu hām'āktux yāy kuxa kopah.

29 Tikmū'ūn 2 tu yīy kux, pe 3 tu yīy kux, xa' hip, pu' nōy xop kopit, 'ok pe tik te Topa pupi hām'āktux, 'ok pe' koxuk puknōg pupi hām'āktux.

30 'Ūxape yok, tu hām'āktux putup, 'īhā' nōy te Topa pupi hām'āktux, puxix tikmū'ūn māxap hā hām'āktux kux, tu ta' yūm, pu' nōy Topa yōg hām'āktux 'ūyānān tu' āktux.

31 'Āxop xohix te Topa pupi hām'āktux'ax, 'ūp-xet hāmāxap, hak-nāy tu' nōy te', xik-nāy tu' nōy, tu mōktu 'āxohix te hām'āktux kux, ha kaxīy 'āxop te hām'āktux xohix yūmmūg putup, nūy tu hittup.

32 Tikmū'ūn te Topa pupi hām'āktux, puxix yāy mūn xat, 'ok pe' max hām'āktux, 'ok pe' kummuk hām'āktux.

33 Yā Topa te yūmūg xānā hok, 'ūg hāpxopmā kummuk, pa yūmūg xānāhā 'ūg hāpxopmā max.

Ha kaxīy 'ūkuxa mām ka'ok xop xohix yāykotīnnānā' pip.

34 Ha 'ūn xop yīy hok. 'Ūxat hok, puyīy hām'āktux hok. Yoneo xop yōg xat'ax te' xat hok kamah, yīy tux hok, pu 'ūn kuxa mām ka'ok xop xat hok kamah.

35 'Ūn te' yīkopit putup, puxi' hip, nūy yāy pet kopa yāy yīpxox yīkopit. 'Ūn te hām'āktux, 'īhā' xohix yāykotīnnāhā' pip, puxix tu hupmā'.

36 'Ok 'āxop te Topa yōg hām'āktux mīy? 'Ap mīy'ah. 'Ok pe Topa te mō'āp-xet kutnāhā'? 'Āmhok.

37 'Āxop 'ūm te yāy xexka pe'āpaxeh, nūy mō 'ākutnāp-xet pe'āpaxeh, xix Topa Koxuk te 'āka'ogā'ax pe'āpaxeh, kopxix xa hāmyūmmūgā'. Yūmūg xuxyā tek xat 'ūxa kax'āmi'.

38 Tikmū'ūn 'ūm te hām'āpak hok, 'āpu nōm pu 'āyipkox pip hok kamah.

39 'Ūkxape xop: 'Āpu, Topa pupi hām'āktux pax, tu' tux hok, pu yīy'ax puknōg hā tu yīy kamah. Yā' max.

40 Pāyā hāpxopmā māynāg, 'ihā yāykotīnnāhā' 'āpip.

15

Kunnix te putpu' hi'

1 'Āte xa hām'āpak max'ax 'āktux, ka' xaxok. 'Āxop te hām'āpak, yā 'ākuxa mām ka'ok hōmā xix hōnhā'.

2 Yā hām'āpak max'ax hā 'āxop kuxa tup, tu' mām ka'ok 'āmō kuma 'āmōg. 'Ok pe 'ākuxa te yā hitop hā' mām ka'ok.

3 Topa te 'ā hām'āktux, ha 'āte xa' xuktux, yā hām'āktux xe'e', hu: Kunnix xok, yūmūg pupi' xok, yūmū'āte hāpkummuk mīy pax ha' xok, ha Topa yōg tappet te' xuktux,

4 ha nō hāpkot, ha 'āmnīy 3 nōg, 'ihā' putpu' hi', ha Topa yōg tappet te' xuktux,

5 ha Pet te Kunnix pēnāhā', hak-nāy tu mō'pok xop te 12 te' pēnāhā',

6 hak-nāy tu tikmū'ūn te 500 te' pēnāhā', nōm xop kuxa mām ka'ok te 500 te' pēnāhā'. Tikmū'ūn 'ūm yā' pip, pāyā' yāg xakix hittap.

7 Hak-nāy tu Tiak te' pēnāhā', hak-nāy tu mō'pok xop xohix te' pēnāhā'.

8 Ha ka'ax hā 'āte Kunnix pēnāhā', 'ūka'ax hāk kuxa te yūmūg xuxyā kopa' yūm ka'ok.

9 Yā 'āte mō'pok xop hāk ka'ax, tuk kutōgnāg, huk xax te kutuk, tu yāyhāhup, pāyā Yeyox te nūgkutnāhā 'ūka'ax hā. Hōmā 'āte kuxa mām ka'ok xop xūyāhā', huk xax te kutuk.

10 Pa Topa te 'ā hāmmaxnāhā', huk mōgkutnāhā, ha 'āte hāpxopmāhā punethok, ha mō'pok xop nōy hāpxopmā kutōgnāg, pak puxet'ah, yā Topa tek ka'ogāhā', 'ūyīy hāpxopmā ka'ok.

11 Yīy 'ātep yūmmūg putup'ah, 'ok pek hām, 'ok pe yāk nōy hām, pak mūg xohix te hām'āpak max'ax 'āktux, ha 'ākuxa mām ka'ok hām'āktux'ax kopah.

Yūmū'āte putpuk hip-tup

12 Hak mū'āte Kunnix te putpu hi'ax 'āktux. Tep te xīy 'āxop 'ūm te: "Yūmūg yog xakix xop te putpu hip-tup 'ohnāg," kaxīy.

13 Pax pu' xakix xop putpu tu hi hok, puxix Kunnix 'a putpu hi'ah kamah.

14 Pax pu Kunnix putpu tu hi hok, kopxik mūg hitop hā hām'āpak max'ax 'āktux, ha yā 'ākuxa kama 'ūhitop hā' mām.

15 Kamah: Kunnix putpu tu hi hok, kopxik mūg yā' koit, 'ihā Kunnix putpu hi'ax 'āktux. Pax pu' xakix xop putpu tu hi hok, puxix Topa

yā Kunnix putpu hīnnā hok kamah.

¹⁶ Pax pu' xakix xop putpu tu' hi hok, puxix Kunnix putpu tu hi hok.

¹⁷ Pax pu Kunnix putpu tu hi hok, puxix 'ākuxa hitop hā' mām ka'ok Kunnix kopah, ha 'ākuxa tup 'ohnāg. Yā' kum-muhnāg.

¹⁸ Pax pu' xakix xop kuxa hitop tu' mām, tu Topa yōg putat hā' mōg hok, puxix tu Topa hāptox hā' pi nōmhā'.

¹⁹ Pax hām tup-xet hā yūmū 'āte Kunnix hip, xix pexkox hā yūmūg mōg hok, puxix yūmūg kuxa xakix putūmnāg, yūmūg hittup 'ohnāg tu', ha' kuxa mām hok xop tu hittup.

²⁰ Pāyā Kunnix te putpu hi xe'ēgnāg, 'āte hāpxe'e 'āktux, yī' xakix xop te putpu' hip-tup kamah.

²¹ Tik puxet 'Anāo te hāpkummuk mīy, yīy yā' xohix xakix, hā kaxīy tik puxet nōy te' putpu' hīnnāhā'.

²² Ūxohix xakix mōnāyxop te māxap 'Anāo hah, hā kaxīy 'ūxohix te putpu' hip-tup, Kunnix hāh. Yā Kunnix te' putpu' hīnnāp-tup.

²³ Tu ta putpu' hi hāmāxap, hak-nāy tu Kunnix yōg tikmū'ūn hip-tup, 'ihā Kunnix putpu' nūn.

²⁴ Yā hāmāxatamuk ka'ax xohix yōg xox putox, ha Kunnix te hāpkummuk xop yōg xexka xop xohix nōāp-tup, xi' xat'ax kummuk xop xohix nōāp-tup, nūy Topa yūmūg Tak ha' nūnnā', puyīy Topa pu' yīpkox pi'.

²⁵ Ha Kunnix te' xat putup, tu mōktu Topa te' gāyxop kuxyā', tu mōktu hāmāgāy xop xohix kuxyāhā', tuk-tok Kunnix ha' nūnnāp-tup, pu tu' nōā'.

²⁶ Ha' ka'ax hā Topa te' xat putup, puyīy tikmū'ūn xakix hok,

²⁷ yīy Topa yōg tappet te: "Topa te' xexka xop xohix nūnnāhā', pu tu' yīpkox pi'," kaxīy. Pāyā Topa mūn xexka', tu Kunnix ha' nūnnā'ax hāmāgāy xop yōg xexka xop,

²⁸ tu' kuxyāhā', puxik-tok te yāy Tak pu' yīpkox xihip, pu tu' xat, tu' hep xop xohix xat'ax, 'ūxexka xe'ēgnāg tu'.

²⁹ Tikmū'ūn 'ūm te' nōy xok tup-tox pix, yīy 'āte 'āyīkopit, hu: Teptu xatep-tox pix 'āxape xok pupi', 'ihā xate' putpu' hi'ax 'āktux hok?

³⁰ Xik mū'āg. Tep tuk mūg xūy, xik mūg xakix putūmnāg, nūy hām'āpak max'ax 'āktux?

³¹ Ūkxape xop, 'āte xa hām'āktux, tu hāpxe'e 'āktux. 'Āmnīy xohix 'ihāk xok putūmnāg. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'Āxop te hāpxopmā max, yīk hittup, yā yūmūg kuxap-xet yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix kuxa mūtik.

³² Hōmāk xip nūnte kōmēn 'Epex tu', ha' gāy xop te hāmāgāy putuk, tuk putex putup, 'āte hām'āpak max 'āktux hah. Pax 'āte hām'āktux, puyīy tikmū'ūn 'ūgmax 'āktux, kopxi' hitop hā hām'āktux. Pax pu' xakix xop putpu tu hi hok, kopxix max yūmūg hāpxopmā hāmpuknōg xop putuk, ha: "Āpu yūmūg

xit, xix xo'op. Yā hāptup 'ihā yūmūg xakix," kaxīy. Yā' hitop hā hāpxopmāhā'.

33 Yāy hā mō'āmā hok. Tik kummuk mūtik 'āmōg, hu ta 'ākummuk kamah.

34 Āpu hāpxopmā kummuk kuxyā', tu Topa yōg putat hā 'āmōg putpu'. Āxop 'ūm te Topa yūmmūg 'ohnāg. Āte xa' suktux nūy xa' hupmā'.

Yūmūg yīn te putpu' hip-tup

35 Pa tikmū'ūn 'ūm xek yīkopit, hu: "Tep te xīy 'ūxakix xop putpu hip-tup?" kaxīy. "Ūyīn te xīy?" kaxīy.

36 Āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg! Āxop te hāpxop xap xok 'ihā' xok, pu tu' xokax.

37 Ha' xap, 'ok pe xuxnāg xetox xap, 'ok pe mīxux xap nōy, 'ūxap mūn 'ap mīxux yīnmūn'ah.

38 Ha Topa te hāpxop xap xohix yāyhā mīxux, yā Topa tep-tup.

39 Ha' hi'ax xop xohix punethok. Yā tikmū'ūn yīn puxet, xix xokxop yīn yā' nōy, xix putuxnāg xop yīn yā' nōy, xix mām xop yīn yā' nōy.

40 Ha pekkox yōg xop yīn yā' nōy, xix hām xexka yōg xop yīn yā' nōy. Ha' xohix max, pāyā hāmmax nōy. 'Ap nōy putuk'ah.

41 Māyōn max, tu hāptupmāhā', ha māyōnhex max, tu 'āmnīy tupmāhā', ha māyōnnāg xop xohix max kamah, tu hāptupmā nōy. 'Ap nōy putuk'ah.

42-43 Ha kaxīy 'ūxakix xop te putpu hip-tup. Ūyīn yā

hahām yōg, ha nō hāpkot, 'ūkummuk tu', yā' xok xe'e'. Pa putpu' hi, 'ihā' yīn tup, tu yīn ka'ok, tu yīn max, 'a xep xok putpu'ah.

44 Putpu' hi, 'ihā yā pekkox yōg yīn. Ūyīn hittap yā hām yōg, ha' yīn tup pekkox yōg.

45 Yīy Topa yōg tappet te: "Tik te māxap 'āxet'ax 'Anāo, ha Topa te' hīnnāhā'," kaxīy. Pa 'Anāo nōy 'āxet'ax Kunnix, tu hāpxohix hīnnāhā'.

46 Tu hām yōg yīn mīy hāmāxap, nūy kunāy tu pekkox yōg yīn mīy.

47 Ha 'Anāo te māxap mīy, 'ihā hāpkōnōn hā' mīy, pa 'Anāo nōy te pekkox tu' nūn.

48 Hām xexka yōg xop te hām yōg 'Anāo putuk, ha pekkox yōg xop te 'Anāo nōy putuk, nōm te pekkox tu' nūn.

49 Yūmū'āte hām yōg tik putuk nōmhā, pāyā tik nōy te pekkox tu' nūn, ha yūmū'āte Kunnix putuk putup.

50 Ūkxape xop, 'āte xa hāmyūmmūgāp-tup, hu: Tikmū'ūn yīn yā hām yōg, ha' yīn xi' hep 'āta hā' mīy, yīy Topa pēnā hok pekkox kopah, tu pekkox yōg hāpxop pop hok kamah.

51 Ūg 'āpax, nūy hām'āktux xe'e 'āpax. 'Ap xohix xakip-tup'ah. pāyā yūmūg yāyhāp-tup pekkox yōg tikmū'ūn,

52 hāpxip 'ohnāg 'ihā', tikmū'ūn pa xax te kutāgnāg, 'ihā yūmūg yāyhā pekkox yōg tikmū'ūn, 'ihā mīxux xop tut kāyāp-tup. Ha' xakix xop te putpu hip-tup, 'ūyīn yā

pekkox yōg yīn, tu putpu' hip-tup, ha yūmū'āte yāyhāp-tup kamah.

⁵³ Yā Topa te hām yōg yīn xit putup, nūy pekkox yōg yīn hā yūmūg mō'tat 'ūyānān tu', pu tu xakix'ax xop yāyhā xakix hok xop,

⁵⁴ Ha pekkox yōg yīn hā mō yūmūg tat putup, 'ūyīy yūmūg xakix hok, yā Topa te' xat putup, nūy yūmūg xakix kuxyā', 'ūyīy yūmūg hi xe'ēgnāg mō kumak mog. Yā Topa yōg tappet te: "Topa te' xat hok pu tikmū'ūn xep xakix hok, yīy Topa te' xūy'ax kuxyā kamah, Topa mūn ka'ok xe'ēgnāg tu'."

⁵⁵ "Tep tu tikmū'ūn xohix xūy?

Teptu tikmū'ūn xohix xakix?" kaxīy.

⁵⁶ Yā tikmū'ūn xohix te hāpkummuk mīy, tu' xat'ax pu' yīpkox 'ohnāg, hu' xohix xūy, hu' xohix xakix.

⁵⁷ Pa yūmū'āte Topa pu hām'āktux, tu: "Āmax Topah. Xatek mū ka'ogāhā', 'ūyīg mūg xakix hok, yāk mūg xuxyā Yeyox Kunnix tek mūg hīnnā xe'ēgnāg," kaxīy.

⁵⁸ Yīy Topa yōg putat hā 'āmōy kuma 'āmōg. Topa pu hāpxopmā max, yā yūmūg xuxyā te xa pagop-tup, 'āxop te' yūmmūg.

16

Paot te tayūmak pop mōg putup hāpxexka Yonex tu'

¹ Hōmā 'āte hāpxexka Ganax yōg kuxa mām xop pu hāmyūmmūgāhā', pu tayūmak pop, nūy Yonex yōg 'ūhok xop

pu mō'kutnā'. Yā' max 'āxop kaxīy pop kamah, nūy hok pu popmā',

² yīy: Yenomīn xohix 'īhā tayūmak 'ūm mōy, nūy xeh, nōm tayūmak 'āxop te' pop'ax, tu mōktu 'āhak xupep, pu tayūmak pop hok 'īhāk nūn.

³ Tuk xupep 'īhā, 'āte tappet mīy putup, nūy mō'kutnā', 'īhā 'āxop te tik xop yīmōgatux, pu tayūmak mōgā kōmēn Yenoy-anēn hah.

⁴ Pek mōg kamah tik xop mūtik.

Paot te hāmp'e'paxex

⁵ 'Ūgmōg putup hāpxexka Māxenōn ha hāmāxap, nūy kunāy tu 'āhak mōg,

⁶ Pak xip ka'ok putup 'āxop mūtik hām'āxī hā, ha 'āxop 'hā 'āte'ax, pu 'āte hāpkumep kumaknāg.

⁷ 'A 'ātep-tup'ah 'āxop tuk xip pu'ūgnāg. Topa 'ūkputup, 'ūkxip ka'ok.

⁸ Nūn tek xip putup 'Epex tu', tu' hip, pu Yoneo xop yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax Pētekot mīy,

⁹ puk hām xexkah, nūy hām'āpak'ax max 'āktux, tikmū'ūn xohix pu', pa tikmū'ūn yāg te hām'āpak max'ax putup nōg.

¹⁰ Tīmōn xupep 'īhā', mōy xānā' pu 'āpet kopa mō'xip, nūy nō hittupmā'. Yā hāpxopmāhā 'ūgmūn putuk, tu yūmūg xuxyā pu hāpxopmāhā'.

¹¹ Pūyā Tīmōn pe'āpaxeh kutōgnāg hok. 'Āmhok, pa hā tu' tehe', pu tu mōg, 'ūkuxa yūm 'īhā', nūy 'ūgha nū putpu'.

'Āte' hip, pu nūk xape xop mūtik.

¹² 'Āte 'Apot 'āktux putup. Hōmā 'āte tu hām'āktux, tu xe' xuktux, pu 'āha mōg, yūmūg xape xop nōy mūtik, pa tute hāmpē'paxex, tu hōnhā' mōg putup'ah. Hāpxip kutōgnāg, puxi' mōg.

Tu ta hām'āktux kux

¹³ Ōg pa mōxip, 'ākuxa mām ka'ok. 'Ākuxānōg hok, nūy ta 'aka'ok.

¹⁴ 'Āpu 'āhām, 'īhā 'ānōy putup pax xexka'.

¹⁵ 'Āxop te 'Exteo yūmmūg, xi' xape xop. Nōm xop kuxa mām hāmāxap hāpxexka Genex tu', tu Topa yōg tikmū'ūn pu hāpxopmā max. 'Āte xa tu' xak, yāk xape xop,

¹⁶ pu nōm xop xi' xape xop yōg hāpxopmā'ax tat, tu hām'āpak, nūy nū mūtik hāpxopmā, xa hā tu tehet.

¹⁷ 'Ūgkuxa hittup, 'ūkxape xop nūn, hak kuxa hittup. Yā 'Exteo nūn, xix Potōnān nūn, xix 'Ahkax nūn, ha mōgnīynām 'āxop pupi', 'āxop pip hok hah.

¹⁸ Ha mōgnīynām xexka', tu mō'ānīynām kamah. 'Āte' yūmmūg. Yā' max yūmū'āte nōm xop 'āktux max.

¹⁹ Hāpxexka 'Ax yōg kuxa mām xop te 'āneo. 'Ak xix Pinixit te 'āneo, xi' kuxa mām xop te nōm pet tu yāytu nū'nāhā', tu 'āxop pu 'āneo hōm.

²⁰ Hayūmmūg xape xop nūnte' pip, tu xa 'ūyīmā'ōy, tu 'āmūg putup yāy kep hā, 'āp-tup pax tu'.

Yūmūg xape xop xohix pu 'āneo hōm, 'ūgmūn pupi' āneo.

²¹ 'Āte tappet kup paha', nūy tappet mīy, hu: 'Ūgmūn Paot te xa 'āneo.

²² Nōm xop te yūmūg xuxyā putup nōg, pūyā Topa nōm hā hāpkummugā'. Yā yūmūg xuxyā nūn putpu', yīy mā', Yāyā'!

²³ Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox xa hāmmaxnā'!

²⁴ Yā 'āte 'āxop xohix putup pax Yeyox Kunnix hah. Tu ta tu' kux.

PAOT TE KONĪN XOP PU KAX'ĀMI' II

1 'Ūgmūn Paot. Topa tep-tup, huk xix Yeyox Kunnix yōg mō'pok xop kopah. 'Āte 'āxop pu' kax'āmi nūhū tappet yāy taknōy Tīmōn mūtik. 'Ūgmū'āte 'āxop pu' kax'āmi, yā Topa kopa' kuxa mām ka'ok xop pu kōmēn Konīn tu' xix Topa yōg tikmū'ūn pu hāpxexka Genex xexka tu'.

2 'Ūgmū'ātep-tup, pu yūmū yōg tak Topa xa hāmmaxnā', puyīy 'ākuxa māmā' xix yūmū xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā' xix 'ākuxa māmā'.

'Ūmax Topah

3 'Āpu yūmū Topa pu hām'āktux, yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix mūktak max pu hām'āktux, hu:

—Xatek mū'ā hā 'ātehe'. Yā 'āmax. Kaxīy.

Hamūn, yūmū yōg tak Topa te yūmūg pēnāhā', tu yūmūg kuxa ka', tu tikmū'ūn xohix xexka hā' tehe'.

4 'Ūgmū yōg hāpkummuk pip, ha Topa tek mū'ā hā' tehe', yīk mū'āte tikmū'ūn hāg tehe'. Yā' pip tikmū'ūn yōg hāpkummuk xohix kamah. Topa tek mū'ā hā' tehe', hak mū'āte' pēnāhā', tu hāmyūmmūg, tu tikmū'ūn hāg tehe', yā Topa putuk.

5 Hōmā Kunnix xūy, ha ta hōnhā kamak mūg xūy, yā

Kunnix putuk. Topa te Kunnix hā' tehe', ha ta Kunnix tek mū'ā hā' te xexka'. Yā yūmūg xūy, Kunnix putuk, ha Topa tek mū'ā hā' tehe', yā tute Kunnix hā' te putuk.

6 'Ūgmūg xūy, tu 'āxop pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, nūy 'āxop hāg tehet, ha Topa te 'ākuxa kummuk xit, nūy 'ākuxa max tat, 'ūyānān tu'. Topa te yūmū'ā hā' tute', kopxik mūg 'āxop hāg tehet kamah, nūy 'āxop ka'ogā', xayīy 'āxop xūy hā tot, tu hāmmax hip. Yāk mūg putuk, 'ūgmū'āte xūy hā tot kamah 'āxop putuk.

7 'Ūgmū'āte xa hāmmax hip punethok. Yāg mū'āte' yūmmūg 'āxop xūy 'ūgmūg putuk, ha Topa te 'āxop hā tep-tup, tutek mū'ā' tep-tup putuk.

8 'Ūkxape xop, 'ūgmū'āte xa hām'āktux 'ūxeheh, hōmā 'ūgmūg xūy hāpxexka 'Ax tu'. Yā hāpkummuk xexka 'ūgmū yōg, yā' kuxa mām hok xop tek mūg kute'ex kummuk, huk mū'āte hāmpekpaxex 'ūgmūg xakix kōmnāg.

9 'Ūgmū'āte hāmpekpaxex tikmū'ūn te' xat, puk mūg kix. Yā hāpkummuk pip, yā' kuxa mām hok xop tek mūg kute'ex kummuk, 'ūyīg kuxa mām ka'ok Topa kopah, 'ūyīy yāy yōg ka'ok'ax kopak kuxa mām hok. Yā Topa 'ūka'ok, tu tikmū'ūn putpu' hīnnā yūmmūg. Yā' ka'ok Topah.

10 'Ūgmū yōg hāpkummuk xexka' pip, hak mūg xakix kōmnāg, pa Topa te' kummuk

kopak mūg mōy, tuk mūg mōy putup kamah. 'Ūgmūg kuxa mām Topa kopah, tuk mū'āte' yūmmūg Topa te' kummuk kopak mūg mōy putup 'ūxeheh.

11 'Āxop tek mūg hā 'ā tehe kamah, yā 'āxop te Topa puk mūg 'āktux, yā 'āxop te Topa puk mūg 'āktux punethok, ha Topa te' xupak putup, tu' mīy putup punethok, tuk mū'ā maxnāp-tup, ha xohix te' pēnāp-tup, hu hām'āktux putup, hu:

—Yā' max Topah. Kaxīy.

Paot te hāpxopmā nōy

12 'Ūgmū'āte yāy xexka 'āktux putup. 'Ūgmū'āte hāpxopmā max punethok, huk yāyhāhup 'ohnāg, yāg mū'āte 'āxop pu hāpxopmā max xexka', tuk mū'āte hāmyūmmūg xaptop 'ohnāg, tuk mūg kuxa te' yūmmūg yā' max. Yā Topa tek mūg maxnāhā hā kaxīy, hak mū'āte tikmū'ūn yōg hāmyūmmūg'ax 'āktux 'ohnāg, pa Topa yōg hāmyūmmūg'ax 'āktux.

13 'Ūgmū'āte xa' kax'āmi hāpxop, ha 'āxop te nōm mōkupix, tu hāmyūmmūg mō'ka'ok, yā 'āte' kax'āmi 'āhīynāg 'ohnāg. 'Āte' yūmmūg 'āxop te hāmyūmmūg xexkap-tup.

14 Hōnhā 'āxop te xahix yūmmūg, pa 'āte' yūmmūg, hāpxip 'īhā 'āxop te hāmyūmmūg xexkap-tup, xayīy 'āxop 'ūgmūg 'āktux maxp-tup, 'īhā putpu' nūn Yeyox, hak mū'āte 'āxop 'āktux maxp-tup kamah.

15 Hōmā 'āte nōm yūmmūg xe'e, hu hāmpekpaxex 'āxop hak mōg, nūy xa maxnā 'ūxeheh.

16 Yā 'āte hāmpekpaxex 'ūgmōg hāpxexka Māxenōm tu', nūy 'āxop hak mōg kamah, nūy putpuk nūn, nūy 'āxop hak mōg 'ūxeheh, xayīy 'ā hā tehet, yā 'ā xit'ax hōm, ha ta putpuk nūn putup hāpxexka Yonex tu'. Yā 'āte hāmpekpaxex te kaxīy, pa 'āmhok, 'ak mōg'ah.

17 'Ok 'āxop te hāmpe'āpaxex 'āte hāmpekpaxex hitop? 'Ok 'āte: "Ok pek mōg putup tikmū'ūn hah, pek mōg putup'ah? 'Īntu'." Kaxīy. 'Āmhok, hā kaxīy 'āte hām'āktux 'ohnāg. Pa 'āte: "Ātep-tup. 'Ūgmōg putup." Kaxīy.

18 Topa te hām'āktux xe'e, ha 'āte hām'āktux xe'e kamah. 'Āte hām'āktux 'ohnāg, hu: "Ok pek mōg putup, pek mōg putup'ah? 'Īntu'." Kaxīy. Hā kaxīy 'āte hām'āktux 'ohnāg.

19 Hōmā Xinx te xa Topak-tok 'āktux, yā Yeyox Kunnix 'āktux xix Tīmōn te' xix 'āte'. 'Ok 'ūgmū'āte hām'āktux hitop? 'Āmhok. 'Ok 'ūgmū'āte: "Ok pe Yeyox te kaxīy pe' kaxīy? 'Īntu'." Kaxīy. Hā kaxīy 'ūgmū'āte hām'āktux 'ohnāg. Pak mū'āte: "Yeyox te kaxīy." Hā kaxīy 'ūgmū'āte hām'āktux xe'e'.

20 Hamūn, hōmā Topa te tikmū'ūn pu hām'āktux xex, nūy Yeyox nū'kutnā'. Hāpxip 'īhā' nūn Yeyox. Yā Topa te hāpxe'e 'āktux. Hak mū'āte

Yeyox 'āktux, tu hāpxe'e 'āktux kamah.

²¹ Ha Topa te yūmū'ā Yeyox yūmmūgāhā', ha yūmū'āte Yeyox yūmmūg xe'e', tu yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox kopah. Yā Topa te yūmūg yīmōgātux, kopxix yūmūg Yeyox yūmmūg.

²² Topa te yūmūg yīmū kax'āmi, hu: "Topa yōg". Kaxīy. Tute yūmū'ā' hōm Topa Koxuk. Hā kaxīy yūmū'āte' yūmmūg yūmūg yā Topa yōg xop, ha Topa te yūmū'ā popmāp-tup hāpxop xohix, yā yūmū'ā hāmmāpnāp-tup punethok.

²³ 'Āte hām'āktux, ha Topa te' xupak, tuk kuxa yūmmūg. Hōmā 'āxop hak mōg 'ohnāg. 'Ātep-tup'ah 'āxop māmōg, huk mōg 'ohnāg 'āxop ha kōmēn Konīn tu'.

²⁴ 'Ūgmū'āte' yūmmūg 'ākuxa mām Yeyox kopah, yīy tak mū'āte xe 'āxop mōgāp-tup'ah, xayīy 'ākuxa mām ka'ok, pa yūmū'ātep-tup, nūy 'āxop pu hāmūyūmmūgā', xayīy 'ākuxa hittup.

2

¹ Yā 'āte hāmpekpaxex 'a 'āxop hak mōg putup'ah, nūy 'āxop māmōg hok. Yā 'ātep-tup'ah 'ākuxa hittup 'ohnāg.

² 'Āte 'āxop kuxa hittup 'ohnāg mīy, kopxix 'ūgkuxa hittup 'ohnāg kamah. Tep-te 'ūgkuxa hittupmāp-tup? Yā 'āxop te', pa 'ākuxa hittup 'ohnāg.

³ Hōmā 'āte 'āxop pu tappet kax'āmi, pa 'āxop hak mōg 'ohnāg, nūy 'āxop māmōg hok,

pa 'āte 'āxop māmōg tappet tu'. Pax 'āxop hak mōg, kopxix 'ōg hāpkummuk mīy'ax pēnā', nūy 'ūgkuxa hittup 'ohnāg. Pa 'āxop tek kuxa hittupmāhā', pu' max. 'Āte' yūmmūg, 'ūgkuxa hittup, ha ta 'āxop kuxa hittup kamah.

⁴ Hōmā 'āte xa kax'āmi, nūy 'ōg hāpkummuk mīy'ax 'āktux, nūy 'āxop māmōg, tuk kuxa hittup 'ohnāg, tuk kuxa nōg, tuk pota punethok. 'A 'āte putup'ah, nūy 'ākuxa hittup 'ohnāg mīy, pa 'ātep-tup, xayīy 'āxop yūmmūg 'āte 'āxop putuppax.

Tik yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok, ha'kux

⁵ Yā hōmā 'āte 'āxop pu tappet kax'āmi, nūy 'āxop pu hām'āktux hu: "Āpu tik yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān, nōm te' tut mūti' nōm, nōm te 'āxop kopa' xip". Kaxīy. Yā' xip 'āxop kopah, ha 'āxop kummugā miāx. Yā nōm tik xip'ah 'ūgmūtik, hu 'āte nōm kummugā 'ohnāg.

⁶ Pa 'āxop xohix te' yānān. Puxix. 'Ūkux.

⁷ 'Āpu 'ūxaxogā', pu tu kux. 'Āpu tik kuxa hittupmā', puyīy 'ūkuxa tuknōg xexka hok, nūy Topa yōg putat max xax hok.

⁸ 'Āpu tik pu hām'āktux 'āxop te' putuppax.

⁹ Texīy 'āte xa tappet kax'āmi? Yā 'ātep-tup, nūy 'ōg hāxopmā'ax kopit. 'Ok 'āxop te' mīy 'āte nōm xat? 'Ok 'āxop te tik yōg hāpkummuk mīy'ax yānān putup? 'Ok 'āxop te' xaxok putup, pu tu' kux?

10 Yā 'āxop te tik yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok, ha' kux, ha 'āte' xaxok kamah, ha' kux. Tik te 'ūgkummugā 'ohnāg, pa 'āte' xaxok, ha' kux. 'Āte Kunnix pu nōm 'āktux, 'āxop te' xaxok hah. Yā 'āxop te tik pu hām'āktux 'āxop te' xaxok.

11 Yūmū'āte' xaxok, puyīy Hāmgāyāgnāg xut hok, pa yūmū'āte' xut. Hamūn yūmū'āte' yūmmūg Hāmgāyāgnāg tep-tup, nūy tik koxyōy.

Paot kuxanōg, hu ta' mōg

12 Hōmāg mōg kōmēn Tonot tu', tu mōktuk xupep, tu Kunnix yōg hām'āpak max'ax 'āktux, tu' yūmmūg Topa tep-tup 'āte Topa pu hāpxopmā 'ōnteh, nūy Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux.

13 Pak kuxanōg, 'āte yūmūg taknōy Tit xipix 'ohnāg tu', hu' kuxa mām ka'ok xop pu hām 'āktux hu: "Ūgmōg." Kaxīy. Hu tak mōg hāpxexka Māxenōn tu'.

Topa yōg hām'āpakmax'ax 'āktux max

14 Yā' max Topah. Xonat xop mōg, tu mōktu xonat puknōg xop mūtik yāy kix xix tikmū'ūn mūtik, tu' xut, tu' pop xonat puknōg xop xix tikmū'ūn, tu nōm nūnnāhā', tu nūktu' mōxaha'. Ha' xape xop te' pēnāhā, tu' yūmmūg xonat xop ka'ok. Hā kaxīy Topa te yūmūg mīy yāy yōg xop, ha tikmū'ūn te' pēnāhā', 'ūka'ok Topah. Ha ta' hax max te hāpxumāhā'. Hā kaxīy tikmū'ūn te xohix nōy nā'

mōg nōm te' yūmmūg 'ūmax Topah.

15 Ha ta 'āmānex xop te' puk kōnnōn kugōy hax max yōg, ha hax max mōg pepix Topa tu' hāptox tu'. Hā kaxīy yūmū'āte tikmū'ūn pu Kunnix 'āktux, ha mōktu tikmū'ūn xohix te Kunnix yūmmūg hāptox tu'. Yā yūmū'āte xohix pu Kunnix 'āktux, yā' kuxa kummuk xit xop pu', xi' kuxa kummuk xit hok xop pu'.

16 Pa yā hax max 'ohnāg 'ūkuxa kummuk xit hok xop pu', yā hax kummuk, yā xok kutox hax putuk, pa yā hax max 'ūkuxa kummuk xit xop pu', tu nōm hīnnāhā'. Yūmū'āte hax max putuk. 'Ok yūmūg max, nūy hax max putuk?

17 Ūgmū'āte Topa yōg hām'āpak max 'āktux, yā' max Topa yōg hām'āpak, tu hāpxop takat putuk. Yūmū'āte tikmū'ūn putuk 'ohnāg, nōm te Topa yōg hām'āktux 'āktux kummuk, tu hāpxop tamanat hāmenex putuk. Pa Topa te yūmūg mōkpok, kopxix hām'āktux, ha tikmū'ūn te' xupak, ha Topa te' xupak kamah. Yūmū'āte hāpxe'e 'āktux. Yūmūg yā Kunnix yōg kāmānat.

3

Topa yōg pa'ax tup

1 'Āxop te putep mūn pe'āpaxex? 'Ōk 'ūgmū'āte yāy xexka 'āktux? 'Āmhok. Ōk 'ūgmū'āte tik nōy putuk? 'Āmhok. Yā tik tep-tup, puyīy tikmū'ūn tappet kax'āmi'.

Tappet te: “Ūmax tihik nūhū'.
 'Āpu nōm 'āpax!” Kaxīy.
 'Ok 'ūgmū'ātep-tup tappet te
 kaxīy, 'āxop te nōm kax'āmi'
 pe' nōy te' kax'āmi'? 'Āmhok.
 'Ātep-tup'ah.

² Tikmū'ūn te nōm tappet
 mōkupix, tu' yūmmūg, 'ūmax ti-
 hik. Hā kaxīy tikmū'ūn xohix
 te 'āxop pēnāhā', tu' yūmmūg,
 'āte 'āxop pu hāmyūmmūgā
 max, yā 'ūgkuxa max.

³ Ūnōy te tappet kax'āmi',
 hak mū'āte' mōgāhā tikmū'ūn
 tu'. Hā kaxīy Kunnix tek
 mūg pu hām yūmmūgāhā',
 hak mū'āte tikmū'ūn pu nōm
 yūmmūgāhā'. Hōmā tikmū'ūn
 te pipkup xox hā kax'āmi
 mīkaxxap pe yīmū'. Hā kaxīy
 Topa Koxuk te tikmū'ūn kuxa
 maxnāhā', puyīy hāpxopmā
 max.

⁴ Ūgmū'āte hāpxe'e 'āktux
 nō'ōm, yā 'ūgmūg kuxa mām
 xe'e Topa kopah, yā 'ūgmūg
 kuxa mām Kunnix kopah.

⁵ Ūgmūg ka'ok 'ohnāg, tu'
 yūmmūg 'ohnāg Topa pu
 hāpxopmā', nūy Topa yōg
 hām'āpak max'ax 'āktux. Pa
 Topa tek mūg ka'ogāhā', 'ūyīy
 Topa pu hāpxopmā'.

⁶ Tutek mūg ka'ogāhā',
 'ūyīy tikmū'ūn pu Topa yōg
 pa'ax tup yūmmūgā'. Topa
 yōg pa'ax tup te Topa yōg
 xat'ax putuk 'ohnāg. Topa
 yōg pa'ax tup kax'āmi 'ohnāg
 tappet tu'. Pa Topa Koxuk
 te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā'.
 Topa yōg xat'ax te hām'āktux
 'ūkummuk tikmū'ūn, yīy ta'
 xakix tikmū'ūn. Pa Topa
 Koxuk te tikmū'ūn kuxa

maxnāhā', tu tikmū'ūn
 mīy Topa yōg tikmū'ūn, yā
 tikmū'ūn hīnnāhā'.

⁷ Hōmā 'ūhittap 'ūkax'āmi
 Topa yōg xat'ax mīkaxxap
 pe yīmū' pipkup xox hā,
 ha tikmū'ūn te' pēnāhā yā'
 max xe'ēgnāg Topah. Ha
 ta' xip Mōyyex, ha tikmū'ūn
 te' pēnāhā Mōyyex pa yīn
 max xe'ēgnāg, pa hāpxip 'ihā
 Mōyyex pa yīn max xe'ēgnāg
 kutōgnāg nōy nā' mōg.
 Tikmū'ūn pa te māyōn yānām
 tot 'ohnāg. Hā kaxīy tikmū'ūn
 te Mōyyex pa yīn pēnā tot
 'ohnāg. Hā kaxīy Topa te
 yāy yōg xat'ax popmāhā'.
 Topa yōg xat'ax te hām'āktux
 tikmū'ūn 'ūkummuk, tu' xakix
 putup. Topa te' xat'ax
 popmāhā', ha tikmū'ūn te'
 pēnāhā 'ūmax xe'ēgnāg Topah.
 Hā kaxīy 'ūmax xe'ēgnāg Topa
 te yāy xat'ax popmāhā',

⁸ pa' max xe'ēgnāgnām Topa
 Koxuk te tikmū'ūn mīy Topa
 yōg tikmū'ūn.

⁹ Topa yōg xat'ax te
 hām'āktux 'ūkummuk tikmū'ūn,
 pa' max xe'ēgnāg Topa yōg
 xat'ax, pa' max xe'ēgnāg
 Topa Koxuk te tikmū'ūn kuxa
 kummuk xit, nūy 'ūyānān tu'
 max tat.

¹⁰ Yā' max xe'ēgnāgnām
 hōnhā. Hōmā yā' max
 xe'ēgnāg, pa' nōg.

¹¹ Hāmyāxatamuk xohix hā'
 pip 'ūxat'ax, tu' max xe'ēgnāg,
 pa' nōg. Pa hāmyāxatamuk
 xohix hā' max xe'ēgnāgnām
 hōnhā!

¹² Ūgmūg kuxa mām Topa
 yōg pa'ax tup kopah, huk mūg
 nōm 'āktux ka'ok, tuk mūg

kuxanōg 'ohnāg.

¹³ 'Ap Mōyyex putuk'ah 'ūgmū'āte'. Mōyyex te yāy pa yīn mō'nīy topixxax hā, puyīy 'Iyaet yōg tikmū'ūn pēnā hok 'ūpa yīn te' max xe'ēgnāg kutōgnāg nōy nā' mōg, tu mōktu' nōg.

¹⁴ Yā 'Iyaet yōg tikmū'ūn te nōm putuk. Hōmā xix hōnhā 'Iyaet yōg tikmū'ūn te' mōkupix Topa yōg pa'ax hittap yōg tappet, tu' pa te hāmyūmmūg 'ohnāg, yā topixxax te' pa yīn mō'nīy putuk, yīy ta hām yūmmūg 'ohnāg. Ha ta tik kuxa mām Kunnix kopah, tu' tihī Kunnix mūtik, hu' pa pip, tu hāmyūmmūg, ha 'ap xip'ah topixxax putuk, yā 'ūpa mō'nīy'ax xip 'ohnāg. Yā hāmyūmmūg.

¹⁵ Hōnhā ha ta' pip Yoneo xop, tu' mōkupix Topa yōg xat'ax yōg tappet. Mōyyex te nōm kax'āmi', pa tikmū'ūn pa te hāmyūmmūg 'ohnāg, yā topixxax te' pa mō'nīy putuk.

¹⁶ Pa Topa tappet te Mōyyex 'āktux, hu: "Tute yōkanām, nūy yūmūg xuxyā pēnā', ha' xut topixxax 'ūpa yīn tu'". Kaxīy. Hā kaxīy Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax mōy, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg.

¹⁷ Yā Topa yōg tappet te: "Yūmūg xuxyā'". Kaxīy. Yā Topa Koxuk. Topa Koxuk xip tikmū'ūn mūtik, puxix tikmū'ūn kuxa kummuk xit.

¹⁸ Topa 'ūmax xe'ēgnāg, ha hōmā Mōyyex te Topa mūtik hām'āktux, yīy ta' max xe'ēgnāg Mōyyex pa'. Hā kaxīy yūmūg xuxyā Topa Koxuk

max xe'ēgnāg, tu' nūn tu nūktu yūmūg kuxa tupmā nōy nā' mōg.

4

Nax takat 'ohnāg te hāpxop max xe'ēgnāg tat

¹ Topa tek mūg pēnāhā', tuk mūg kuxa ka', tuk mūg xat, 'ūyīy tikmū'ūn pu Topa yōg pa'ax yūmmūgā', yīy tak mūg kuxanōg 'ohnāg.

² 'Ūgmū'āte hāpkummuk mīy'ax xohix xaptop'ax kux, nūy yāyhāhup hok, hu' koit 'ohnāg, tuk mū'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux max, tu' koit 'ohnāg 'ūgmū'āte', pak mū'āte hāpxe'e 'āktux, ha tikmū'ūn te' xupak, ha Topa te' xupak kamah, ha tikmū'ūn te yāy kuxa kopa' yūmmūg 'ūgmū'āte hāpxe'e 'āktux, tu' yūmmūg 'ūgmū'āte hāpxopmā max.

³ 'Ūgmū'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. 'Ūkuxa mām hok xop pa te Topa yōg hām'āpak max'ax yūmmūg 'ohnāg, pa' nōy xop te' yūmmūg.

⁴ Teptu 'ūkuxa mām 'ohnāg? Yā Hāmgāyāgnāg, yā nōm te hām xexka yōg tikmū'ūn xat, tu tikmū'ūn putox ka'ogāhā', puyīy tikmū'ūn Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak kummuk, xix Yeyox max xe'ēgnāg 'āpak kummuk xix Topa max xe'ēgnāg yūmmūg 'ohnāg. Hamūn, Yeyox te Topa putuk xe'e'.

⁵ 'Ūgmū'āte yāy 'āktux 'ohnāg, pak mū'āte Yeyox Kunnix 'āktux nōm te

tikmũ'ũn xat, tuk mũ'âte hãm'ãktux 'ũgmũ'âte 'ãxop pu hãpxopmãhã', yã Yeyox te nõm putup.

6 Hõmã Topa te: "Pu yã xip kũyãnãm, puyĩy nõã' hãpkoxtap". Kaxĩy. Topa te' mĩy kama kũyãnãm putuk yũmũg kuxa kopah, yã yũmũg kuxa tupmãhã'. Yã yũmũg kuxa tup, kopxix yũmmũg 'ũmax xe'ëgnãg Topah, tu Kunnix pa max yũmmũg kamah.

7 Yã hãpxop xohix max xe'ëgnãg pip yũmũg kopah, pa yũmũg max 'ohnãg, yã takat 'ohnãg putuk. Yã' nax putuk, yã nax te hãpxop max xe'ëgnãg tat, pa' pu'uk nax, tu' takat 'ohnãg. Tikmũ'ũn te yũmũg pẽnãhã', tu' yũmmũg Topa 'ũka'oknãm, pa yũmũg pu'uk, yã nax putuk.

8 Tikmũ'ũn kummuk te yũmũg kute'ex, pa yũmũ'âte hãpxopmã max kux 'ohnãg. Hãpxip 'ĩhã yũmũg kuxa mãm pu'uk, pa yũmũg kuxa mãm kux 'ohnãg.

9 Tikmũ'ũn punethok te yũmũg tu' gãy, pa yũmũg xape pip. Yũmũg xũy, pa yũmũg kuxa mãm kux 'ohnãg.

10 Yũmũg xakix kõmnãg punethok, yã Yeyox putuk, puyĩy tikmũ'ũn pẽnã' Yeyox mõg yũmũg mũtik.

11 Hãpkummuk pip, ha yũmũ yõg hãm yãxatamuk tox hã yũmũg xakix kõmnãg, tu Yeyox pu hãpxopmã max, puyĩy tikmũ'ũn pẽnã' Yeyox mõg yũmũg mũtik. Yũmũg xakix putup, pa Yeyox hi hãm yãxatamuk xohix kux

'ohnãg hã.

12 'ũgmũg xakix kõmnãg, xayĩy tu xa Topa yõg hãm'ãpak max'ax 'ãktux, xayĩy hi xe'ëgnãg mõkuma'ãmõg, ha' kux 'ohnãg.

13 Topa yõg tappet te: "ũgkuxa yũm, hu 'âte Topa yõg hãm'ãpak max'ax 'ãktux". Kaxĩy. Topa Koxuk te yũmũg kuxa mãm mãmãhã kamah, ha yũmũg kuxa mãm, hu yũmũ'âte Topa yõg hãm'ãpak max'ax 'ãktux.

14 'ũgmũ'âte' yũmmũg, hõmã Topa te yũmũg xuxyã Yeyox putpu' hĩnnãhã', tuk mũg putpuk hĩnnãp-tup kamah, tuk mũg mõgãp-tup 'ãxop mũtik Topa hah, tu mõktu yũmũg pip putup Topa keppah.

15 Pa hõnhã 'ũgmũg xũy, xayĩy 'ãxop hãpxop max pop, ha Topa te tikmũ'ũn pu hãmmaxnãp-tup, ha nõm xohix nõynãp-tup, tu Topa pu hãm'ãktux nõynãp-tup, tu Topa pu hãm'ãktux, hu: "Ãmax, xatek mũ'ã hãmmaxnãhã'". Kaxĩy. Ha Topa te yãy xexka mĩy nõynã' mõg putup 'ũkuxa kopah.

Yũmũ'ãtep-tuppax pepix pip xop Topa yõg

16 Yĩy tak mũg hup 'ohnãg, tuk mũg kuxa nõg 'ohnãg. 'ũgmũg yĩn pu'uk nõynã' mõg 'ãmñy xohix 'ĩhã, pa Topa te yũmũg kuxa ka'ogãhã 'ãmñy xohix 'ĩhã'.

17 Yũmũg xũy kutõgnãg hõnhã nũnte hãm xexka tu', pa' nõg putup, ha hãpxip 'ĩhã' max xe'ëgnãg, tu' kux

putup 'ohnāg pexkox tu'. Yā hōnhā yūmūg xūy, yā hāpxop kutōgnāg, pa pexkox tu' max xe'ēgnāg, yā hāpxop xexka'.

18 Yūmū'ātep-tup 'ohnāg hām xexka yōg hāpxop tikmū'ūn te nōm pēnāhā', pa yūmū'ātep-tuppax pepix pip xop Topa yōg tikmū'ūn te nōm pēnā 'ohnāg. Yā hāmpēnā xop 'ūnōg putup, pa hāmpēnā 'ohnāg xop pip mōkuma' mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

5

1 Hamūn, yūmū'āte' yūmmūg yūmūg pip yāy pet kopah. Hā kaxīy yūmūg pip yāy yīn kopa kamah nūnte hām xexka tu'. 'Ūkpet nōg. Hā kaxīy 'ūkxok putup, yāg yīn xok putup, puxix Topa yūmū'ā 'ūgyīn nōy mīy pexkox tu', ha yūmūg pip putup 'ūgyīn tup kopah, yā 'ūkpet tup putuk. Topa mūn te nōm mīy, ha' xip putup mōkuma' mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

2 Pa hōnhā yūmū'ātep-tup xexka yāy pet pexkox tu', yā yūmūg yīn tup putup, nūy nōm kopa' pi'.

3 Yūmūg pip putup yāy pet tup kopah, yā yūmū'āte mō'tat putup yāy yīn tup, nūy yūmūg koxuk hok pip'ah.

4 Hōnhā yūmūg pip yāy pet kopah, yā yūmūg yīn kopah, tu yūmūg kokōn. 'Ap max'ah. 'A yūmū'ātep-tup'ah yāy yīn putyōn, pa yā yūmū'ātep-tup pexkox yōg pet, yā yūmūg yīn tup putup. 'Ap yūmū'ātep-tup'ah yāy yīn nōm xok putup,

pa yā yūmū'ātep-tup yāy yīn tup nōm xok putup 'ohnāg. Yūmūg yīn hittap xok putup, ha ta' pip putup yūmūg yīn tup pexkox tu'.

5 Topa te yūmūg mīy, 'ūyīy yūmūg yāy pet hā' nōy yānān, yā yāy yīn hā' nōy yānān, hu Topa te yūmū'ā' hōm yāy Koxuk. 'Ūxip Topa Koxuk, koxix yūmū' yūmmūg Topa te yūmū'ā yūmūg yīn tup popmāp-tup.

6 Hā kaxīy yūmūg kuxa hittup. Yūmū'āte' yūmmūg yūmūg pip yāy yīn kopa nūnteh, pa yūmūg pip 'ohnāg Topa pet kopa pexkox tu'.

7 Hamūn, 'a yūmū'āte' pēnā'ah pexkox yōg hāpxop, pa yūmūg kuxa mām ka'ok, hu hāmyūmmūg.

8 Yūmūg kuxa hittup xexka', tup-tup, nūy xok, yā yāy yīn nīm, nūy pet nōy pa', yā yāy yīn tup pa', nūy Topa mūtik pi'.

9 Pa yūmū'ātep-tup, nūy Topa kuxa hittupmā', pe yūmūg pip yāy yīn kopah, pe yūmūg pip yāy yīn tup kopa pexkox tu'.

10 Hāpxip 'īhā yūmūg xohix mōg putup, nūy Kunnix keppak pi', ha tute yūmū yōg hāpxopmā'ax kopit putup yūmū'āte nōm mīy nūnte hām xexka tu', ha yūmūg xohix te' pop putup yāy yōg hāpxop. Yūmū'āte hāpxopmā kummuk nūnte hām xexka tu', koxix hāpxop kummuk pop putup. Pa yūmū'āte hāpxopmā max nūnteh, koxix hāpxop max pop putup.

Topa xape xop

11 Yūmū'āte Topa yīpkutuk yūmmūg, hu yūmū'āte tikmū'ūn xapit, puyīy Topa yōg putat hā mōg. Topa te yūmūg yūmmūg xe'e'. 'Ātep-tup, xayīy 'āxop 'ūgmūg yūmmūg kama 'ākuxa kopah.

12 'Ak mū'ātep-tup'ah, nūy xa yāy 'āktux 'ūxeheh, xayīy 'āxop 'ūgmūg putup. Pak mā'ātep-tup, xayīy 'āxop 'ūgmū yōg hāpxopmā'ax max yūmmūg, xayīy 'āxop 'ūgmūg 'āktux max. 'Ūgmū'ātep-tup, xayīy 'āxop tikmū'ūn pu hām'āktux max yūmmūg nōm te hāptopa pēnāhā', pa' kuxa yūmmūg 'ohnāg.

13 Pa 'āte yāy xexka 'āktux, koxik putox kummuk putuk. Pa 'āte yāy xexka 'āktux, nūy Topa 'āktux max. Pa 'ūkputox max putuk, koxix 'ūp-tup, xa hāmmāxā'.

14 Kunnix te yūmūg putupax, yīy yūmū'āte hāpxopmā max. Hamūn, yūmū'āte' yūmmūg tik puxet te' hep xop xohix pupi' xok, yā tikmū'ūn xohix 'ūkummuk, hu' xakix.

15 Kunnix te' hep xop xohix pupi' xok, puyīy tikmū'ūn yāy pu hāpxopmā pax hok, pa Kunnix pu hāpxopmā'. Tute nōm pupi' xok, tu putpu' hi'.

16 Tikmū'ūn te Kunnix yōg hāpxopmā'ax kopit mō'ka'ok, yā hāmpē'paxex kutōgnāg, tu hām'āktux mō'ka'ok, hu: "Kunnix 'ūkummuk". Kaxīy. Yā yūmūg putuk hōmā. Yā hōmā yūmū'āte Kunnix yōg hāpxopmā'ax kopit mō'ka'ok kamah. Pa hōnhā 'ap

kaxīy'ah. Yā 'āte Kunnix yūmmūg xe'e'.

17 Tikmū'ūn 'ūm kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, yā tikmū'ūn kuxa tup. Hāpxop kummuk xohix 'ūhittap nōg, pa hōnhā 'ūtup hāpxop xohix, yā hi'ax tup, tu' max.

18 Yā Topa te hāpxopmā xohix te kaxīy. Hōmā yūmūg 'ūgāy xop, tu Topap-tup nōg. Pa Topa te nū'kutnāhā Kunnix, tu nōmhā yūmūg mīy Topa xape xop, tu mō yūmūg pok, 'ūyīy hep xop xohix mīy Topa yōg xape xop.

19 Yūmū'āte tikmū'ūn pu hām'āktux Topa te Kunnix mūtik tikmū'ūn xohix mīy Topa xape xop, tu tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok, pu tu' kux.

20 'Ūgmū'āte Kunnix pu hāpxopmā max, tuk mū'āte Kunnix 'āktux, yā Topa tek mū'ā' hōm yāy 'āxet'ax, 'ūyīy hām'āktux max, tuk mū'āte 'āxop xānāhā'. 'Ūgmū'āte Kunnix mūtik 'āxop xānāhā'. 'Āpu 'ūtux hok, puyīy Topa 'āxop mīy Topa xape xop, yā 'āxop gāy tu' kux.

21 Kunnix te hāpkummuk mīy 'ohnāg. Pa Topa tep-tup, yīy Kunnix te yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax tat, tu yūmūg pupi' xok, 'ūyīy yūmūg yāyhāk max xe'ēgnāg Topa keppah, tu yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik.

6

1 'Ūgmū'āte hāpxopmā max Topa mūtik, tu 'āxop pu hām'āktux, hu: Hōmā Topa te

'āxop pu hāmmāxnāhā'. 'Āpu hāpxopmā hitop hok hōnhā. Kaxīy.

2 Topa te hām'āktux. 'Āpu 'ūxupax. Topa te: "Nōmhā 'āmñīy max xupep. 'Āte 'āxop 'āpak nōmhā. 'Ātep-tup nōmhā, nūy 'ākuxa kummuk xit, nūy 'āxop hāg tehet". Kaxīy. 'Ūxupax. Topa tep-tup, nūy 'āxop pu hāpxopmā max. 'Āpu nōm pop, puyīy Topa 'ākuxa kummuk xit, nūy 'ākuxa max tat, 'ūyānān tu'.

3 'Ūgmū'āte Topa pu hāpxopmā max, tuk mū'āteputup'ah hāpkummuk mīy. Tikmū'ūn te' xak putup, pak mū yōg hāpkohe xipip-tup'ah.

4 Pak mū'āteputup, nūy hāmmāx mīy xohix, puyīy tikmū'ūn pēnā', tu' yūmmūg 'ūgmūg yā Topa yōg kāmānat. 'Ūgmū'āte hāmmāx mīy, tu hāpkummuk hā tot, xix hāpkute'ex kummuk hā tot, xix xūy hā tot.

5 Yā tikmū'ūn tek mūg kix xikot hā, tuk mūg xex kanet ka'ok kopah, tu tikmū'ūn xohix te yāy tu nū'nāhā', nūy 'ūgmūg kute'ex kummuk, hak mū'āte Topa pu hāpxopmā punethok, tu mōgyōn kutōgnāg, tuk mūg xit kutīgnāg.

6 'Ūgmū'āte hāpxe'e mīy, tu hāmyūmmūg, tu tikmū'ūn pu hāmmāx mīy, yīy tikmū'ūn te' yūmmūg 'ūgmūg yā Topa yōg kāmānat. Topa Koxuk xip 'ūgmūtik, hak mū'āte Topapuppax xix tikmū'ūn putuppax, ha Topa 'ūka'ok, tu' xip

'ūgmūg mūtik, yīy tikmū'ūn te' yūmmūg 'ūgmūg yā Topa yōg kāmānat.

7 'Ūgmū'āte hāpxopmā xe'e'. Hā kaxīy 'ūgmū'āte Hāmgāyāgnāg kummugāhā', ha Hāmgāyāgnāg tek mū'ā kummugā 'ohnāg.

8 Tikmū'ūn yāg tek mūg 'āpak, pa' yāg tek mūg 'āpak 'ohnāg. 'Ūyāg tek mūg 'āktux kummuk, pa yā yāg nōy tek mūg 'āktux max. 'Ūyāg te hāmpē'paxex 'ūgmū'āte' koit, pa' yāg nōy te hāmpē'paxex 'ūmū'āte' koit 'ohnāg.

9 Tikmū'ūn tek mūg yūmmūg 'ohnāg putuk, pa tikmū'ūn xohix tek mūg yūmmūg. Tikmū'ūn te hāmpē'paxex 'ūgmūg xakix putūmnāg, pa yāg mūg hi'. Tikmū'ūn tek mūg kix mīm topnāg hā, pak mūg xakix 'ohnāg.

10 'Ūgmūg xūy, pa yāg mūg kuxa hittuppax. 'Ūgmūg yā hok xop, pak mū'āte tikmū'ūn putexop xexkanāhā putuk. Yūmū yōg hāpxop pip 'ohnāg putuk, pa yā hāpxop xohix yūmū yōg, yā Topa yōg hāpxop.

11 'Ūkxape xop kōmēn Konīn tu', 'ūgmū'āte 'āxop pu hām'āktux punethok, nūy xa' xuktux hāpxop xohix 'ūgmūg kuxa kopah.

12 'Ūgmū'āte yāy kuxa yōg hāpxop 'āktux. Yā xate yūmūg yūmmūg. Pa 'āxop tep-tup, nūy yāy kuxa yōg hāpxop 'āktux hok, hak mū'āte' yūmmūg 'ohnāg 'āxop kuxa'.

13 'Āte 'āxop pu hām'āktux,

yā yāy kutok pu hām'āktux putuk. 'Āte yāy kuxa yōg hāpxop 'āktux. 'Āpu xuktux kama 'ākuxa yōg hāpxop 'ūgmūg putuk.

'Ūkummuk xop nīm

14 'Āpu kuxa mām hok xop mūtik 'āmōg hok. 'Ap max'ah. Texīy max xop mōg 'ūkummuk xop mūtik? 'Ap mōg'ah, yā' max'ah. Texīy kuyānām xip hāpkoxtap kopah? 'Āmhok. 'Ūxip kuyānām, puxix tu' nōg hāpkoxtap.

15 Texīy Kunnix mōg Hāmgāyāgnāg mūtik? 'Ap mōg'ah, yā' max'ah. Texīy kuxa mām xop te kuxa mām hok xop hā' xape'? Yā 'ap xape'ah.

16 'Ok max tikmū'ūn te Topa pet ha' mōg xix topa komut pet ha' mōg kamah? 'A' max'ah. Yā Topa te:

"Ūkxip putup yāy yōg tikmū'ūn mūtik, tu nōm xop kopak xip putup.

'Ūgmūn yā nōm yōg Topah, ha nōm yā yōgnū tikmū'ūn." Kaxīy.

17 Topa te xe:

"Āpu kummuk xop nīm, nūy mōg.

'Āpu xupxet xop nīm, ha 'āte 'āxop pop putup,

18 nūy 'āxop hā 'ōg 'ātak 'ūgmūn,

hak-tok pit xik hex 'āxop.

Hā kaxīy hām'āktux Topa, nōm te hāpxop xohix mīy yūmmūg."

Kaxīy.

7

1 'Ūkxape max xop, Topa te yūmū'ā hāpxop xohix 'āktux xex. 'Āpu yūmū hāpkummuk mīy'ax kux, puyīy Topa yūmūg kuxa pix, tu yūmūg putup'ax kummuk nōā'. 'Āpu yūmū hāmmāynāg mīy, nūy Topa 'āpax max.

'Ūkuxa hittup Paot

2 Pu yā 'ākuxa 'ūkxax. 'Ūgmū'āte tikmū'ūn kummugā 'ohnāg, tu tikmū'ūn koxyōy 'ohnāg, tu tikmū'ūn yōg hāpxop pop 'ohnāg.

3 'A 'āte hām'āktux'ah 'āxop kummuk. Pa hōmā 'āte hām'āktux, xix hōnhā hām'āktux 'āte 'āxop xak, yā hōnhā 'āxop xak, xix pexkox tu 'āxop xak putup kamah.

4 'Ūgkuxa yūm 'āxop kopah, tu hāmpekpaxex 'āxop max. Yōgnū hāpkummuk pīp, pak kuxa yūm, tuk kuxa hittup xexka'.

5 Hōmāg mūg mōg hāpxexka Māxenōn tu', tu mōktuk mūg mōxaha', hak mū yōg hāpkummuk punethok pīp, yā tikmū'ūn tek mūg kute'ex kummuk, hak mūg kuxanōg.

6 Pa Topa te tikmū'ūn kuxa hittupmāhā', tuk mūg kuxa hittupmāhā kamah. Yā Tit nūn, nūy 'ūgkuxa hittupmā'.

7 Yā Tit xupep, yīg mūg kuxa hittup. Yā 'āxop max, yīy Tit kuxa hittup, hu 'ā nōm 'āktux, yīg mūg kuxa hittup kamah. Tit te hām'āktux 'āxop tek xak punethok, tu 'āxop te nōm tik kummuk tu yāyhāhup, tu 'āxop tep-tup punethok, nūy 'ā hā 'ātehet.

8 Hōmā 'āte 'āxop mǎnōg tappet hā, yīy 'āxop kuxa hit-tup 'ohnāg. Pa puxix, 'ūmax tappet. 'Ok pe' kummuk 'ākuxa hittup 'ohnāg? 'Āmhok. Yā' max. Yā' max tappet.

9 Hōnhā 'ūgkuxa hittup. 'Ok 'ākuxa hittup 'ohnāg, 'ūyīg kuxa hittup? 'Āmhok. Pa 'ākuxa hittup 'ohnāg, hu hāpkummuk mīy'ax kuxyāhā'. Topa teptup 'āxop kuxa hittup 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy'ax kuxyā'.

10 Yā Topa tep-tup 'āxop kuxa hittup 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy'ax kuxyā, ha Topa te 'ākuxa kummuk xit'ax. Yā hāmmax, 'āxop kuxa hittup 'ohnāg, yā' max. Pax xa kuxa hittup 'ohnāg te' kuxa mām hok xop putuk, puxix tu' kummuk. Yā' kuxa hittup 'ohnāg te tikmū'ūn kix.

11 Pēnā', Topa te hāpxop max mīy, 'īhā 'ākuxa hittup 'ohnāg. 'Āxop te hāmmax xak punethok, tup-tup punethok, pu tikmū'ūn yūmmūg 'āxop te hāpxe'e mīy. 'Āxop te hāpkummuk mīy'ax putup nōg xexka', tu nōm hāpkummuk mīy'ax yīpkutuk xexka', tu 'āxop tek xak punethok. 'Āxop te nōm hāpkummuk mīy'ax yānān mō'ka'ok, yā nōm tik kummuk yōg hāpkummuk mīy'ax yānān mō'ka'ok. Tikmū'ūn te' yūmmūg 'āxop te hāpxe'e xohix mīy.

12 Yā hōmā 'āte xa tappet kax'āmi, xayīy 'āxop yūmmūg 'āxop tek mūg putuppax, tu Topap-tuppax kamah. Hā kaxīy 'āte xa tappet kax'āmi'.

Nōm tik kummuk te' tut mūtik nōm, tu' tak pu hupmāhā'. Pa hā kaxīy 'āte xa' kax'āmi 'ohnāg.

13 Hōnhā 'ūgmūg kuxa hit-tup.

Yā 'āxop te Tito kuxa hit-tupmāhā', yīg mūg kuxa hit-tup punethok kamah.

14 Hōmā 'āte Tit pu hām'āktux 'āxop max. Hamūn, hōnhā 'āte hāmpekpaxex 'āxop max. 'Ūgmū'āte 'āxop pu hāpxe'e 'āktux mōkumakmōg, tu Tit pu hām'āktux 'āxop max.

15 Ha Tit te 'āxop putup-pax nōy nā' mōg, tu' yūmmūg 'āxop yīpkox pip, tu Tit yōg hām'āktux 'āpak, tu' mīy.

16 'Ūgkuxa hittup, yā 'ūgkuxa yūm 'āxop kopah.

8

Tayūmak nīm punethok

1 'Ūkxape xop, 'ūgmū'āteputup, xayīy 'āxop yūmmūg Topa te hāmmaxnāhā Yeyox kopa kuxa mām xop pu hāpxexka Māxenōn tu'.

2 'Ūyōg hāpkummuk punethok pip, nūy yōg kuxa mām'ax kopit, pa' kuxa hittup xexkanām, tu tayūmak punethok popmāhā'. Yāp-te xop kutōgnāg, pa' popmāhā 'ūpunethok.

3 Nōm te' popmāhā tayūmak xohix yāy yōg, tu tehomi' popmāhā'. Yā 'ūp-tup,

4 tuk mū'ā hām'āktux, hu: "Ūgmū'āteputup xexka' nū tayūmak popmā' Topa yōg tikmū'ūn pu hāpxexka Yonex tu'." Kaxīy.

5 'Ūgmū'āte hāmpekpaxex, yā' xohix popmāhā'. Yā' xohix, ha nōm te Topa pu yāy popmāhā hāmāxap, tuknāy tu 'ūgmū'ā yāy popmāhā kamah, ha Topa tep-tup.

6 Tit te 'āxop hā' tehe', xayīy tayūmak yāy tu nū'xoh, hak mū'āte Tit mūtik hām'āktux, puyīy xe 'āxop hā tu tehet, puyīy tayūmak yāy tu nū'xoh kux. 'Āxop te' nōy putuppax, hu tayūmak popmāhā'.

7 'Āxop yāp-te xop kutognāg, pap-te xop xexka putuk. Yā 'āxop kuxa mām xexka', tu hām'āktux max yūmmūg, tu hāmyūmmūg xexka', tu' nōy hā 'ātepax xexka', tuk mūg putuppax xexka'. 'Āpu tayūmak xohix popmā kamah.

8 'Āte 'āxop xat 'ohnāg, pa 'ātep-tup, nūy 'ōg putuppax'ax kopit. Yā 'āxop te' nōy putuppax, yā Yeyox putuk.

9 'Āxop te' yūmmūg yūmmūg xuxyā Yeyox Kunnix te' nōy hā' tehe'. Hōmā 'ūhittap Yeyox 'ūp-te xop xexka pexkox tu', pa' nūn hām xexka tu', tu yāyhāp-te xop kutōgnāg, nūy yūmmū'ā hā tu tehet. Yeyox 'ūp-te xop 'ohnāg, pa yūmmūp-te xop xexka mīy, yā yūmmū'ā hāmmaxnāhā'.

10 'Āte hāmpekpaxex hā kaxīy. Hōmā hāmyāxatamuk nōy 'īhā 'āxop te tayūmak yāy tu nū'xoh kōnāmāhā'. Hōnhā tayūmak yāy tu nū'xoh kux, pu' max. 'Āxop te tayūmak popmāhā', ha ta' nōy xohix te' popmā 'ohnāg. 'Āxop tepuppax, nūy tayūmak popmā'.

11 'Āpu tayūmak yāy tu nū'xoh kux hōnhā. 'Āxop te tayūmak nīm putuppax hāmāxap. 'Āpu tayūmak nīm putuppax hōnhā, nūy nīm kuxyā.

12 'Āxop te tayūmak nīm pax, puxix Topa tep-tuppax 'ōg nīm'ax. Pa' pip 'ohnāg 'ōg hāpxop, puxix Topa pu' max kamah.

13 'A 'ātep-tup'ah, xayīy 'āxop tayūmak xohix nīm, pa' nōy te' nīm 'ohnāg. Yā' max 'ūnōy te tayūmak nīm kamah 'āxop putuk.

14 Pa hōnhā 'ōg hāpxop punethok pip. Yā' max, 'āxop te nōm hā 'ātehet. Hāpxip, puxix tu' pip 'ohnāg 'ōg hāpxop, puxi' nōy 'āxop hā' tep-tup, yā' nōy yōg hāpxop punethok pip. Yā hā kaxīy 'āxop te hāpxop hok nīm putup, ha' nōy te hāpxop hok nīm putup yāy putuk.

15 Yā Topa yōg tappet te nōm 'āktux, hu:

"Tik te' pop hāpxop xohix, pap-te xop xexka 'ohnāg

Ha ta tik nōy te' pop hāpxop tīgnāg, pap hok xop 'ohnāg." Kaxīy.

Tit xix yāy xape xop

16 'Āte Topa pu hām'āktux, hu: "Topa, 'āmax. Xate Tit pu hām maxnāhā', ha tutep-tup tikmū'ūn hā' tehe 'ūgmūn putuk". Kaxīy.

17 Hamūn, hōmā 'āte Tit pu' xak, ha tutep-tup xexka', nūy 'āxop hā tu tehet. Tutep-tup, hu 'āxop ha' mōg.

18 'Ūgmū'āte taknōy mōkutnāp-tup Tit mūtik. Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te nōm putuppax, tu nōm 'āpak. Tute Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux.

19 Yeyox kopa kuxa mām xop te nōm yāyknāhā', puyīg mūg mūtik mōg, nūy 'ōg nīm'ax xop mōgā', nūy yūmūg xuxyā Yeyox 'ūxexka mīy, xayīy 'āxop yūmmūg 'ūgmū'ātep-tup xexka', nūy 'āxop hāg tehet.

20 'Ūgmū'ātep-tup 'ohnāg, puyīy tikmū'ūn hām'āktux, hu: "Paot te tayūmak yāg hā' xupxet". Kaxīy. Yā 'ātep-tup'ah.

21 Pak mū'ātep-tup, nūy hāpxe'e mīy. Yā Topa te' pēnāhā xix tikmū'ūn te' pēnāhā kamah.

22 'Ūgmū'āte taknōy mōkutnāhā 'ūnōy mūtik. 'Ūgmū'āte taknōy yōg hāpxopmā'ax kopit punethok, huk mū'āte' yūmmūg 'ūmax, tup-tup xexka, nūy tikmū'ūn hā tu tehet. Nōm taknōy kuxa yūm 'āxop kopah, hu 'āxop hā tep-tup xexka'.

23 Tit yā yōgnū kāmānat, tu hāpxopmāhā 'ūgmūtik, nūy 'āxop hā tu tehet. 'Ūmōg putup 'ūtaknōy xop Tit mūtik. Yā' max 'ūtaknōy xop. Yeyox kopa kuxa mām xop te nōm mō'pok, nūy Kunnix pu' mīy hāpxop max, nūy Kunnix 'āktux max.

24 'Āpu nōm putuppax, puyīy Yeyox kopa kuxa mām xop yūmmūg 'āxop te nōm putuppax, tu' yūmmūg

'ūgmū'āte 'āxop 'āktux max, tu' koit 'ohnāg.

9

*Tayūmak nīm hāpxexka
Yonex xop pu'*

1 Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te hāpxexka Yonex yōg Yeyox kopa kuxa mām xop pu' nīm tayūmak, ha 'āte xe xa kax'āmi putup'ah.

2 'Āte' yūmmūg 'āxop tep-tup, nūy tayūmak nō 'ā tehet, ha 'āte 'āxop 'āktux max hāpxexka Māxanōn xop pu'. 'Āte: "Āxape xop hāpxexka Genex yōg xop tep-tup, nūy tayūmak nōm hā tu tehet. Yā hāmāxatamuk puxet hā Genex xop tep-tup". Kaxīy. Ha Māxanōn xop te nōm mōkupix, tu hōnhā tutep-tup, nūy tayūmak nīm kamah.

3 Hōnhā 'āte 'ūtaknōy mō'pok 'āxop hah, nūy 'āxop 'āktux max hitop hok, pa 'āxop te tayūmak nīm putup. Yā hā kaxīy 'āte hām'āktux hōmā.

4 Pa Māxanōn yōg xop mōg 'ūgmūtik 'āxop hah, tu' pēnāhā 'āxop yōg tayūmak nīm'ax pip 'ohnāg, kopxix 'ūgyāyhāhup putup, xix 'āxop yāyhāhup putup kamah. Hamūn 'ūgkuxa yūm 'āxop kopah.

5 'Āte hāmpekpaxex 'ūmax 'ūtaknōy xop mō'pok hāmāxap 'āxop hah, puyīy 'ōg tayūmak nīm'ax yāy tu nū'xoh, 'āxop te hām'āktux xex, hak-nāy tu 'āxop hak mōg putup, tuk xupep putup, ha' pip 'ōg tayūmak nīm'ax, ha tikmū'ūn te' pēnāp-tup 'āxop tep-tup,

hu' nīm tayūmak, pa' nōy te 'āxop xat 'ohnāg, pu' nīm.

6 Āpu 'ūxaxok hok, tikmū'ūn te hāpxop xap xok tīgnāg, puxix mīnta ta tīgnāg pop, pa tikmū'ūn te hāpxop xap punethok xok, puxix mīnta ta punethok pop putup. Hā kaxīy 'āxop te' nīm tayūmak tīgnāg, nūy ta hāmmaxnāk-tōgnāg, pa 'āxop te' nīm tayūmak xohix, nūy ta hāmmaxnā punethok.

7 Āxop te hāmpē'āpaxex 'ākuxa kopa tayūmak xohix nīm putup. Āpu 'ūnīm. 'Ūxupkūmīy xop kuxa hittup 'ohnāg. Āpu 'āxupkumīy hok. Tikmū'ūn te' nīm, 'ūnōy te' xat hah. Āmhok, yā' max'ah. Pa 'ākuxa tu hittup hā' nīm, yā' max, yā Topa tep-tuppax.

8 Ha Topa te 'āxop pu popmāhā 'ōg hāpxop xohix, ha mōktu 'ōg hāpxop xohix xexka' pip, tu 'āxop 'ūm hok'ah, yā mōkuma 'āmōg, tu 'ōg hāpxop pip, nūy 'āxop hāpxopmā max.

9 Hamūn, Topa yōg tappet te: "Topa te' popmāhā hāpxop xohix 'ūhok xop pu', tu hāmmaxnāhā mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg". Kaxīy.

10 Topa te hāpxop xap popmāhā', puyīy tikmū'ūn xoh hāpxopxap. Topa te xit'ax popmāhā', puyīy tikmū'ūn mā'. Topa te tikmū'ūn pu hāpxop xap xohix popmāp-tup, tu' tukgāp-tup, ha tikmū'ūn te mīnta ta xohix popmāp-tup. Hā kaxīy Topa te xa hāpxop xohix popmāhā', ha 'āxop te' nīm tayūmak

xohix, ha Topa te tikmū'ūn pu' maxnāp-tup nōm te' pop.

11 Topa te 'āxop mīy putup 'ūp-te xop xexka putuk, xayīy 'āxop tikmū'ūn pu' nīm mōkuma'āmōg, ha tikmū'ūn xohix te hām'āktux putup, hu: "Topa, 'āmax. Xatek mū'ā popmāhā hāpxop xohix". Kaxīy.

12 Āxop te tikmū'ūn pu' nīm hāpxop xohix, yīy yōg hāpxop pip, puxix tu Topa pu hām'āktux, hu: "Topa, 'āmax, xate' popmāhā hāpxop xohix". Kaxīy.

13 Āxop te Kunnix yōg hām'āpak max'ax 'āpak, tu' mīy mōkuma'āmōg, tu nōm 'āktux mōkuma 'āmōg, tu tayūmak xohix nīm hāpxexka Yonex yōg xop pu' xix tikmū'ūn nōy pu'. Āxop te' nīm punethok, yīy tikmū'ūn xohix te Topa 'āktux maxp-tup.

14 Tikmū'ūn te Topa pu 'āxop 'āktux maxp-tup, tu 'āxop putuppax. Topa te 'āxop pu' hōm hāpxop max, yā Topa te 'āxop pu' hōm yāy Koxuk.

15 Topa te yāy kutok xe'ēgnāg hōm. Āpu yūmū Topa pu hām'āktux, hu: "Topa, 'āmax. Xate yāy Koxuk hōm". Kaxīy.

10

1 Ūgmūn Paot, tu yāy kutōgnāg pekpaxex, tuk gāy 'ohnāg, tu hām'āktux pu'uk, tu 'āxop puk max, yā Kunnix putuk. Pa tikmū'ūn te: "Paot te yāy kutōgnāg pe'paxex, tu hām'āktux pu'uk nūnte

'ūgmūg mūtik, pa hām'āktux ka'ok hato'ah". Kaxīy.

² Hāpxip 'ihāg mōg'ax, nūy xihip 'āxop mūtik. 'Āxop yāg te hāpkummuk mīy, kopxix hām'āktux ka'ok. Pa 'a 'ātep putup'ah. 'Āpu hāpkummuk mīy hok. Hamūn, 'āte hām'āktux ka'ok 'ūkummuk xop pu'. Nōm te hām'āktux 'āte hāpxopmā kummuk, nūy yāy yōg putup'ax mīy. Yā' koit.

³ Hamūn, 'ūkxip hām xexka tu', pa Topa pu hāpxopmā max, nūy tikmū'ūn kuxa māmā Yeyox kopah, tu tikmū'ūn mūtik yāy kix 'ohnāg, yā' kuxa mām hok xop putuk 'ohnāg 'āte'.

⁴ 'Ūkuxa mām hok xop te mīm topnāg hā yāy kix xix pox hā, xix mīkax hā. 'Ak mū'āte yāy kix hā kaxīy'ah. Pa Topa te 'ūgmūg ka'ogāhā', 'ūyīy Hāmgāyāgnāg yōg yāmīy xop yōg hāpkummuk mīy'ax nōā', xix Hāmgāyāgnāg yōg tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax nōā', xix koit'ax nōā', xix hāmyūmmūgā'ax te koit nōā'.

⁵ Hām te' tux hok, pu tikmū'ūn Topa yūmmūg hok, ha 'āte nōm hāpxop ka'ok xohix koxyōy. 'Ūgmū'āte tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', puyīy Kunnix pe tu paxeh punethok, nūy Kunnix 'āpax.

⁶ 'Āxop te Kunnix tu' pip ka'ok, tu 'āyīpkox pip. Yā' max. Pak mū'āte yīpkox 'ohnāg xop te hāpkummuk mīy'ax yānān putup.

⁷ 'Āxop te hāmyūmmūg kutōgnāg. 'Ok xip tihik, tu

hāmpē'paxex, yā Kunnix yōg tihik? 'Ūgmūg yā Kunnix yōg tihik kamah.

⁸ Topa tek xexkanāhā', pa 'āte nōm 'āktux kutōgnāg, pak yāyhāhup 'ohnāg. Nōm 'āktux, pu' max. Topa tek ka'ogāhā', 'ūyīy 'ākuxa hittupmā'. 'Ātep-tup'ah 'āxop nōā'.

⁹ 'Ap 'ātep-tup'ah 'ākuxanōā' yōgnū tappet hā.

¹⁰ Tikmū'ūn te: "Paot te hām'āktux ka'ok yāy yōg tappet tu', pa' xip nūnte yūmūg kopah, puxix hām'āktux pu'uk, tu hām'āktux hitop mīy". Kaxīy.

¹¹ 'Ūmax, puyīy tikmū'ūn yūmmūg, pek mū'āte tappet kax'āmi', pek mū'āte 'āxop pu hām'āktux, yā yāy putuk. Pek xip nūnte, pek mōg, nūy 'āxop kopak xihip, yā yōgnū hām'āktux te yāy putuk.

¹² 'Ūtihi 'āxop kopa Yeyox yōg mō'pok xop te' koit xop, tu yāy xexka 'āktux. 'Ātep-tup'ah yāy xexka 'āktux, nūy 'ōm xop putuk. Yā tik hitop. 'Ōm te yāy yōg hāpxopmā'ax kopit, tu Topa yōg xat'ax 'āpak 'ohnāg, tu yāy yōg xat'ax mīy.

¹³ Topa tek mūg mōkpok, 'ūyīy mūg tikmū'ūn kopa hāpxopmā max xix 'āxop kopa hāpxopmā max. 'Āte nōm 'āktux maxp-tup. Pa Topa tek mūg mōkpok, 'ūyīy hāpxopmā nōy 'ohnāg.

¹⁴ Hōmāg mūg mōg 'āxop hah, nūy Kunnix yōg hām'āpak max'ax 'āktux 'āxop pu'. Topa tek mūg xat, 'ūyīy hāpxopmā, ha 'āte hāpxopmā nōy mīy putup'ah.

15 Pa tik nōy te Topa pu' hām, nūy tikmū'ūn kuxa māmā', ha 'āte nōm 'āktux putup'ah 'āte nōm kuxa māmāhā'. 'Āmhok. Yā' nōy te nōm kuxa māmāhā'. Pak mū'āte' hip 'āxop kuxa mām nōy nā' mōg putup, hak mū'āte' hip, 'ūyīy mūg hāpxopmā nōy nāg mōg 'āxop kopah. 'Ūgmū'āte hāpxopmā max, ha Topa te nōm putup, hak mū'āte hāpxop nōy mīy putup'ah 'āxop kopah,

16 tuk mū'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux yūmmūg hāpxexka nōy tu', ha tik nōy te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux kamah. 'Ap 'āte nōm 'āktux putup'ah 'ūkpušet te hām'āpak max'ax 'āktux. 'Āmhok. Yā' nōy te' kamah.

17 Pa Topa yōg tappet te: "Ok 'āxop te yāy xexka 'āktux putup? 'Āpu Topa xexka 'āktux". Kaxīy.

18 Topa te tikmū'ūn 'āktux max, puyīy tikmū'ūn tu max. Pa tikmū'ūn te yāy xexka 'āktux, puyīy tikmū'ūn tu kummuk.

11

Paot xix Yeyox yōg mō'pok te' koit xop

1 'Āte hām'āktux hā hāpkute'ex kutōgnāg putup. 'Āpu 'ūg 'āpax.

2 'Āte 'āxop yīpkūmīy, ha Topa te 'āxop yīpkūmīy. 'Ātak te yāy kutok hex xat, pu yāy tax tik puxet mūtik. Yāktok hex yā tuk tup max. Hā kaxīy 'āte 'āxop popmāhā Kunnix pu', yā yāp-xet pu'. Hā

kaxīy 'āxop te hex tuk tup max putuk.

3 Pa 'ūgkuxanōg. Hōmā 'āxop te Kunnix tu 'āpip ka'ok, tu Kunnix putuppax xe'e'. Pa 'āte hāmpekpaxex 'āxop te hāmpe'āpaxex kummuk putup, nūy Kunnix nīm, yā 'Ema putuk. Tute hāmpe'paxex kummuk. Yā kāyā yōg koit'ax kopa' kuxa yūm.

4 Hamūn nōm Yeyox yōg mō'pok xop te' koit xop te 'āxop ha' mōg, nūy Kunnix nōy 'āktux, yā yōgnū Kunnix xe'e 'ohnāg, pa 'āxop te tik yōg hām'āktux 'āpak. 'Āxop te' koxuk nōy paha', 'a Topa Koxuk'ah. Hōmā 'āxop te Topa Koxuk paha', hak mūg pip 'āxop kopah. Pa 'āxop te hām'āpak nōy paha', 'a yōgnū putuk'ah 'ūgmū'āte 'āxop pu nōm 'āktux.

5 'Āxop te hāmpe'āpaxex Yeyox te mō'pok nōm te' koit xop. 'Ok xexka 'ōhōm, ha tak mūn kutōgnāg? 'Āmhok.

6 'Āte' yūmmūg 'āte hām'āktux max yūmmūg 'ohnāg, pa 'āte hāmyūmmūg, tu nō hāmyūmmūgā max. 'Āxop tek mūg 'āpak punethok, hu' yūmmūg.

7 Hōmā 'āte 'āxop pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, pa 'ōg tayūmak pop 'ohnāg. 'Āte yāy kutōgnāg mīy, xayīy 'āxop 'āxexka'. 'Ok 'āte hāpkummuk mīy? 'Āmhok.

8 Hōmā 'āte hāpxopmā max 'āxop kopah, 'ihā Yeyox kopa kuxa mām xop nōy te 'ā' popmāhā tayūmak. 'Āte 'ūyōg

hāpxop pop, nūy 'āxop hāg tehet, yā' xupxet putuk.

9 'Āte hāpxopmā max 'āxop kopah, pa 'āte 'āxop yōg hāpxop xak 'ohnāg xix 'ōgnū tayūmak xak 'ohnāg, pa hāpxexka Māxenōn yōg taknōy xop te 'ā' nūnnāhā hāpxop xohix. Hōmā 'āte 'ōg hāpxop pop 'ohnāg, tu 'a 'āte 'ōg hāpxop pop putup'ah. 'Āte 'ōg hāpxop pop 'ohnāg putup.

10 'Āte hām'āktux Kunnix mūtik. 'Āte hām'āktux 'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux putup hāpxexka Genex yōg tikmū'ūn pu', pa 'āte 'ūyōg hāpxop pop putup'ah, ha tikmū'ūn tek hupmāp-tup'ah.

11 Teptu 'āte nōm 'āktux? 'Ok 'āte 'āxop putuppax 'ohnāg? 'Āmhok. 'Āte 'āxop putuppax.

12 Hōnhā 'āte Kunnix puk hām putup, puyīy tikmū'ūn yūmmūg 'ūkummuk Yeyox yōg mō'pok te' koit xop, puyīy yāy xexka 'āktux hok. Hamūn, nōm te hām'āktux hāpxopmā yāg mūn putuk. Pa' koit.

13 'Āp Kunnix yōg mō'pok xop xe'e'ah nō'ōm, yā' koit xop. Nōm te hām'āktux hāpxopmā max, tu Kunnix yōg mō'pok xop putuk.

14 Hāmūn, Hāmġāyāgnāg te yāyhā pexkox yōg nū'pok xop putuk, yā' max xe'ēgnāg xop putuk.

15 Tikmū'ūn xohix te' yūmmūg Hāmġāyāgnāg yōg tikmū'ūn te hāpxe'e mīy xop putuk. Nōm te hāpkummuk mīy, ha Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax xohix yānān putup.

Hāpxop kummuk Paot yōg

16 'Āte xe hām'āktux, 'āpu hāmpe'āpaxex hok, 'āte hāpxopmā hitop. Pa 'āxop te hāmpe'āpaxex, 'āte hāpxopmā hitop, kopxix yāy xexka 'āktux, yā tik hitop putuk.

17 'Āte hām'āktux putup, pa Topa te hām'āktux te kaxīy putup'ah. 'Āte yāy xexka 'āktux, kopix tik hitop putuk.

18 Pa' pip tikmū'ūn xohix, tu yāy xexka 'āktux, yā hām xexka yōg tikmū'ūn kummuk putuk, yīy 'āte yāy xexka 'āktux putup kamah.

19 'Āxop te hāmpe'āpaxex hāmyūmmūg xexka', xayīy 'āxop hitop 'āpakpax.

20 Tik te 'āxop xatpax, ha ta 'āxop nōm 'āpax, tu' mīy. Tik te 'ōg hāpxop pop, ha ta 'āxop nōm popmā'. Tik te 'āxop tux-hok, xa hāpxopmā hok, ha ta 'āxop nōm mīy 'ohnāg. Tik te yāy xexka 'āktux, ha ta 'āxop hāmpe'āpaxex 'ūxexka tihik. Tik te yāy yīm hā 'āpa yīn kix, ha ta 'āxop hāmpe'āpaxex yā' max tihik.

21 'Ūgyāyhāhup, pa 'āte hām'āktux putup, 'ūgmūg pu'uk hu nōm tik te hāpxopmā putuk 'ohnāg.

Pa tik te yāy xexka 'āktux, kopxix yāy xexka 'āktux putup kamah, tu hām'āktux hitop.

22 'Ok tik te 'Emeneo xop kopa' pip? Hamūn, yāg mūn kamah. 'Ok tik te 'Iyaet xop kopa' pip? Hamūn, yāg mūn kamah. 'Ok 'Amanām yōg xupepmā xop kopa' pip tihik? Hamūn, yāg mūn kamah.

23 'Ok tik te Kunnix pu hāpxopmā max? Hamūn. 'Āte Kunnix pu hāpxopmā max punethok. Yā 'āte hām'āktux hitop, tup-tox kummuk putuk. 'Ūhām pu'uk tihik pak hām ka'ok. Tik pip kutōgnāg kanet ka'ok kopah, pak xip punethok kanet ka'ok kopah. Tikmū'ūn te nōm kix kutōgnāg xikot hā, pak kix punethok xikot hā. Tik xakix kutōgnāg kōmnāg, pak xok punethok kōmnāg.

24 Yoneo xop tek kix xikot hā 'ūxohix te' 39. Hā kaxīy 'ūgkix xohix te' 5.

25 Hōm xop tek kix punethok xikot hā. Hā kaxīy 'ūgkix 'ūxohix te' 3. Yoneo xop te mīkaxxap punethok hāg tux yāp-xet, nūy 'ūkputex. 'Ūgmū yōg mīpkox yāy koxyōy tikoyuk kōnāg yīmū', tuk xip puxet kōnāg kopa māyōn mōg tox hā xix 'āmnīy tox hā.

26 'Āte hāpkumep punethok, tuk xok punethok kōmnāg kōnāg xexka kopah, tu xupxet tep-tex punethok kōmnāg, ha Yoneo xop tek kummugāhā' xix Yoneo kūnāpa pip xop te'. 'Ūkxok kōmnāg kōmēn kopah, xix mīmātik kopah, xix kōnāg xexka kopah, ha' xape te' koit xop tek kummugāhā'.

27 'Ūghām ka'ok, hu 'āmnīy punethok 'ihā mōgyōn kutōgnāg, tu putup tek putex punethok, tu kōnāg putup tek putex punethok, tuk xit'ax pip kutōgnāg, xix pet pip kutōgnāg, xix yōg topixxax kutōgnāg,

28 xix hāpxop xohik-tōgnāg,

tu 'āmnīy xohix hā 'āte hāpxopmāhā Yeyox kopa kuxa mām xop xohix pu', yāg hām ka'ok.

29 Hamūn, Yeyox kopa' kuxa mām xop pu'uk, kopxix 'ūgkuxa hittup 'ohnāg, tuk pu'uk kamah. Tikmū'ūn te Yeyox kopa kuxa mām xop mōgāhā', pu hāpkummuk mīy, kopxix 'ūggāy, tuk kuxa hittup 'ohnāg.

30 Pax 'ū yāy xexka 'āktux, kopxix yāy pu'uk 'āktux putup.

31 'Ūxip Topa yā yūmūg xuxyā Yeyox mūktak. 'Ūmax xe'ēgnāg Topah, tu yōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg. Tute' yūmmūg 'āte' koit 'ohnāg.

32 Hōmā 'ūkxip kōmēn Namān tu', ha ta' xip hāpxexka yōg xat'ax yōg gohenanok te mō'pok xonat, puyīy kōmēn pak'ax yōg hāmyīkox pēnā', puyīy xonat 'ūgmūy. Yā mīkaxxap hā nō'ōm hāmpak'ax, tu' tox.

33 Pa' xip hāmkoxnāg hāmpak'ax tu', ha 'āte nōm hāg xupep, tu manex kopak yūm, hak xape tek yīyxohōnnāhā manex hā poxit hā, ha tak mōg.

12

Paot te hāpxop xe'ēgnāg pēnāhā pexkox tu'

1 'A' max'ah, yāy xexka 'āktux, yā' kummuk, yā 'āte xe yāy xexka 'āktux putup. 'Āte yāy yōnkup'ax 'āktux putup, yā Topa te 'ā' mūg hāpxop xohix 'ūgyōnkup hā.

2 Hōmā hāmyāxatamuk te'
14 'ihā hām tek mūg, nūy
'ūgmōgā pepix pekkox tu'.
'Āte' yūmmūg'ah, 'ok pek
mōg, 'ok pek yōnkup, 'āte'
yūmmūg'ah. Yā Topap-xet te'
yūmmūg.

3 'Āte xe hām'āktux. 'Ok pe
hām tek mūg, nūy mōgā pepix
pekkox tu', 'ok pek yōnkup,
'āte' yūmmūg'ah, pa Topap-xet
te' yūmmūg.

4 'Ūkxip 'ōnte pekkox tu',
tu hāpxop xe'ēgnāg 'āpak, pa
nōm 'āktux yūmmūg 'ohnāg.
Tikmū'ūn te nōm xop 'āktux
yūmmūg 'ohnāg.

5 'Āte yāy xexka 'āktux
putup'ah, pa yāy pu'uk'ax
'āktux putup.

6 Pax 'ū yāy xexka 'āktux,
kopxix hām'āktux hitop
putup'ah, pa hāpxe'e 'āktux.
Pa 'āte yāy xexka 'āktux
putup'ah. 'Āte yāy xexka
'āktux, puxix tikmū'ūn
hāmp'e'paxex 'ūgxexka'. Pa
'āmhok, tikmū'ūn te yōgnū
hāpxopmā'ax pēnāhā', tu
yōg hām'āktux 'āpak, puxix
tikmū'ūn 'ūgyūmmūg.

7 Pa Topa tep-tup'ah,
'āte yāy xexka pekpaxex.
'Āte' pēnāhā' hāpxop max
xe'ēgnāg pekkox tu', yīy ta
'ā' hōm Topa te' hāpxūy,
yā mīmyām putuk 'ūgyīn
kopah, yā Hāmgāyāgnāg
yōg mō'kutnā'ax putuk tuk
xūyghāhā', 'ūyīy yāy xexka
pekpaxex hok.

8 'Āte Topa pu yāy xūy 'āktux
tikoyuk, tu Topa pu' kax,
pu'yīy 'ūkxūy xut.

9 Pa Topa te: "Āmhok,
puxix. 'Ūkxip 'āmūtik, tu
xa hāmaxnāhā'. Puxix.
'Ūgka'ok, 'ihā 'āpu'uk". Kaxīy.
Topa tek hittupmā 'ohnāg.
Puxix, 'ūgkuxa hittup. 'Āte
yāy pu'uk'ax 'āktux maxp-
tup, ha Kunnix xip 'ūgmūtik,
tu hāpxopmā max punethok
putup. Yā' ka'ok Kunnix.

10 'Ūgpu'uk, ha tikmū'ūn tek
mūn 'āktux kummuk, hak xūy,
ha tikmū'ūn tek kute'ex kum-
muk, ha' max'ah hāpxop, 'ihā
'āte Kunnix pu hāpxopmāhā'.
Pa puxix. 'Ūgkuxa hittup.
'Ūkpu'uk, kopxix 'ūgka'ok.

*Putep mūn mīy putup
Yeyox kopa kuxa mām xop*

11 Hamūn, 'āte hām'āktux hi-
top nōmhā, pa 'āxop tep-tup.
'Āxop te hāmp'e'āpaxex 'ohnāg
'ūgmax. Hamūn, 'ūkpu'uk, pak
max kamah, yā Yeyox yōg
mō'pok te' koit xop putuk,
nōm tihi 'āxop kopah.

12 'Ūkxip Yeyox yōg mō'pok
xop kopah. 'Āxop te' yūmmūg,
tu' pēnāhā hāpxopmā'ax 'āte
nōm mīy punethok. 'Āte
hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg
'āxop kopah, ha 'āxop te'
yūmmūg Topa te' mīy, ha
'ākuxa te' yēy. Yā hāpxopmā
ka'ok xe'ēgnāg.

13 'Āte 'āxop kopa hāpxopmāhā',
Yeyox kopa kuxa mām xop
nōy xohix kopa putuk, pa 'āte
'ōg hāpxop pop 'ohnāg xix 'ōg
tayūmak, pa Yeyox kopa kuxa
mām xop nōy xohix te 'ā hā'
teheh, tu 'ā' popmāhā hāpxop
xix tayūmak. Yā hā kaxīy

max'ah. 'Āte' kummuk mīy.
'Apu 'ūxaxogā', pu tu' kux.

14 Hōnhā putat tikoyuk īhāg mōg putup 'āxop hah, tu 'a 'āte xa tuk kax putup'ah. 'Āte 'āxop putup, pa 'ōg tayūmak putup'ah. Hamūn, 'ūmax'ah 'ūk-tok te yōg 'ātak pu popmāhā hāpxop xohix xi' tut pu', pa' max 'ātak tek-tok pu' popmāhā hāpxop xohix xi' tut te'.

15 Hak kuxa hittup, tu yōgnū hāpxop xohix pōpmāhā', tu xa hok hām ka'ok putup, nūy 'āxop hāg tehet. 'Āte 'āxop putuppax xexka'. 'Ok 'āxop tek putup-pax putup kutōgnāg?

16 'Āxop te' yūmmūg 'āte' pop 'ohnāg 'ōg hāpxop, pa tikmū'ūn te hām'āktux putup 'āte 'āxop pu' koit, tu 'āxop mōgāhā, pa' koit.

17 Texīy? 'Ok 'āte tik mō'pok, puyīy 'ōg hāpxop pop? 'Āmhok.

18 'Āte Tit pu: "Āpu mōg tikmū'ūn hah". Kaxīy. Yīy tā' mōg Tit 'āxop hah. Ha 'āte taknōy nōy mō'kutnāhā Tit mūtik. 'Ok Tit te 'ōg hāpxop pop? Putep hāmpē'āpaxex? 'Āmhok. 'Ok Tit te hāpxopmā tek mūn putuk? 'Ok Tit tep-tup 'āte nōm putup? Hamūn.

19 'Ok 'āxop te hāmpē'āpaxex 'ūgmū'ātep-tup, tu hām'āktux punethok, xayīy 'āxop 'ūgmūn putup? 'Āmhok. Pak mū'āte hām'āktux, ha Topa te nōm 'āpak, ha Kunnix tep-tup nōm hām'āktux. 'Ūgmū'āte hāpxopmā xohix, nūy 'āxop hāg tehet.

20 'Ūgkuxa nōg. 'Āte hāmpekpaxex 'ūgmūg mōg putup 'āxop hah, pa 'āxop te yāyhā kummuk, tu' putuk 'ohnāg 'āte nōm putup. 'Āte hāmpekpaxex 'āte' putuk 'ohnāg 'āxop te nōm putup. 'Ūgkuxa nōg. 'Āte hāmpekpaxex 'āte 'āxop pēnāp-tup, 'īhā 'āxop te yāy mānōg, tu 'āxop te' yīpkumīy, tu 'āxop gāy, tu 'āxop te' xupkūmīy, tu hām'āktux kummuk, tu hāpxūmāhīy, tu yāy xexka pe'āpaxex, tu yāy kute'ex pax.

21 'Ūgkuxa nōg. 'Āxop hak mōg putup. 'Āte hāmpekpaxex Topa tek mūn yāyhāhupmāp-tup 'āxop kopah, hak kuxa hit-tup 'ohnāg putup. 'Āte' pēnāp-tup tikmū'ūn kummuk nōm te hāpkummuk mīy, pa' yāyhāhup 'ohnāg, tu hāpkummuk mīy'ax kux 'ohnāg, yā' nōy hā' xupxet, tu hāpkummuk mīy'ax xohix putuppax.

13

Hām'āktux kux'ax

1 Yā putat tikoyuk nōmhā, ha tak mōg putup 'āxop hah. Topa yōg tappet te: "Tikmū'ūn tix 'ok pe tikoyuk te, 'Nōm te hāpkummuk mīy, hak mū'āte hāpkummuk mīy'ax pēnāhā". Kaxīy. 'Āpu nōm 'āpax. Pa yāp-xet te nōm 'āktux, 'āpu nōm 'āpax hok." Kaxīy.

2 Hōmā putat tix 'īhā 'āte hāpkummuk mīy xop pu hām'āktux, hu, "Āxop te hāpkummuk mīy. 'Āpu 'ūhup!" Kaxīy. Hōmā 'āte xe nōm 'āktux. Hāpxip 'īhāg

mōg putup 'āxop hah, tu 'āte hāpkummuk mīy xohix xop xūyḡāp-tup.

3 'Āte hāpxop xe'e mīy putup, ha 'āxop te' pēnāp-tup, tu' yūmmūg Kunnix te 'ā yāy 'āxet'ax hōm. Kunnix 'ūka'ok. 'Āxop te nōm pēnāhā'.

4 Pa hōmā Kunnix 'ūpu'uk, yā tikmū'ūn tep-tex mīpkupnix yīmū', pa hōnhā 'ūxip, ha Topa te' hīnnāhā', yīy hōnhā' ka'ok. Yūmū'āte Kunnix kopa kuxa mām, tu nūmūtik mōg, tu yūmūg pu'uk, pak mūg tip-tup 'āxop kopah, ha Topa tek mūg ka'ogāp-tup.

5 'Āpu yāy yōg hāpxopmā'ax kopit. 'Āpu yāy kopit, nūy yāy kuxa yūmmūg. 'Ok 'ākuxa mām Yeyox kopah? Hamūn, 'āxop te' yūmmūg Yeyox xip 'ākuxa kopah. Pa 'ākuxa mām 'ohnāg Yeyox kopah, puxix Yeyox xip'ah 'ākuxa kopah.

6 'Āte' hip 'āxop te' yūmmūg putup 'ūgmūg xe'e', tuk mūg pip Yeyox yōg mō'pok xop kopah.

7 'Ūgmū'āte Topa pu hām'āktux, tu' xak, xayīy 'āxop hāpkummuk mīy hok. 'Ak mū'ātep-tup'ah, pu tikmū'ūn hām'āktux 'ūgmūg hām max 'āxop kopah, yā 'āxop te hāmmax mīy, pak mū'ātep-tup, xayīy 'āxop hāmmax mīy, puyīy tikmū'ūn yūmmūg 'ūgmūg pu'uk, pa Topa 'ūka'ok.

8 'Ūgmū'āte hāpxe'e koxyōy 'ohnāg, pa hāpxe'e 'āktux yūmmūg.

9 'Ūgmūg pu'uk, ha tikmū'ūn tek mūg putup nōg,

kopxik mūg kuxa hittup. 'Āxop ka'ok, kopxik-mūg kuxa hittup, tuk mū'āte Topa pu hām'āktux, tu ta tuk kax, pu Topa 'āxop max xe'e mīy.

10 'Ūkxip hāptox 'āxop tu', tu nū' tappet kax'āmi', nūy 'ūggāy 'ohnāg 'āxop kopah, yā Topa tek xexka mīy putup 'āxop kopah, 'ūyīy 'āxop hāg tehet, 'ūyīy 'āxop koxyōy hok.

11 'Ūkux'ax tappet. 'Ūkxape xop, 'āpu 'ūxax, nūy hāpxopmā max xohix. 'Āpu yōgnū hām'āktux 'āpax. 'Āpu 'āp-tox puxet 'āxop. Yāy kix hok, ha Topa te mō 'āxop yāy xe'ēgnāg, tu 'āxop kopa xip putup, nūy 'ākuxa mām mā'.

12 'Āpu yāy mūy xape max xop putuk. Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te hām'āktux 'āxop pe'paxex.

13 Topa yōg tikmū'ūn xohix te 'āxop pe'paxex.

14 'Ūgmū'ātep-tup, puyīy yūmmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āxop pu hāmmaxnā', xayīy 'āxop mūtik mōg. Tu ta tu' kux.

PAOT TE HĀPXEXKA GANAX YŌG TIKMŪ'ŪN PU TAPPET KAX'ĀMI'

Tute' kuxa mām ka'ok xop pu'āneo

¹ Ūgmūn Paot. 'Āte xa kax'āmi nūhū tappet. Yeyox Kunnix tek yāyikutnāhā', xix Topa tek yāyikutnāhā'. 'A tikmū'ūn tek nūnnā'ah. Pa Yeyox Kunnix te nūgkutnāhā', xix yūmūg 'Ātak Topa te'. Yā nōm te Yeyox Kunnix putpu' hīnnāhā'.

² Nūnte ti yūmūg xape xop. Yā' xohix te xa 'āneo hōm, xix hāpxexka Ganax yōg kuxa mām ka'ok xop xohix pu'āneo hōm.

³ Pūyā yūmū yōg 'Ātak Topa xa hāmmaxnā', xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā', xix 'ākuxa māmā.

⁴ Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te yāy mūn hōm, nūy yūmūg pupi tu' xok, yūmū'āte hāpkummuk mīy hah. 'Ūxok, nūy yūmūg mōy hām xexka kummuk kopah. Yā yūmū yōg 'Ātak Topa tep-tup.

⁵ 'Āpu yūmūg xohix te Topa max xe'ēgnāg 'āktux mō'kumak mōg, tu' xuktux kux 'ohnāg. Hamūn.

Yā hām'āpak max puxehnāg Topa yōg

⁶ 'Āy! 'Āxop texīy tu Topa nīm mō'ka'ok. Tute 'āxop xānāhā', puyīy Kunnix xa

hāmmaxnā'. Pa 'āxop te hām'āpak max nōy 'āpak nōmhā'. Yā hām'āpak'ax puknōg, 'ap Topa yōg'ah.

⁷ 'Ap xe'e'ah. Nōm xop te 'āxop kummugāhā', tu' xak, nūy Kunnix yōg hām'āpak max'ax nōy yānān, pu tu' yāyhā hitop.

⁸ Pax 'ūgmūg xa hām'āpak max nōy 'āktux, puxix Topa 'ūgkummugā', nūy pago. Pax pu pexkox yōg nū'pok xop nūn pexkox tu', tu xa hām'āpak max nōy 'āktux, puxix Topa 'ūkummugā', nūy pago. Hamūn. Hōmā 'āte xa hām'āpak max'ax 'āktux,

⁹ 'ūgmū'āte hām'āktux tap, tu hōnhā nōm 'āktux 'ūxehēh. Tik 'ūm te hām'āpak max'ax puknōg 'āktux, pūyā Topa nōm kummugā', nūy tu pago. Yā nōm hām'āpak max puknōg.

¹⁰ Piyā 'āte' xak nōmhā'? 'Ok pe tikmū'ūn te yōg hāpxopmā'ax putup? 'Ok pe Topa te yōg hāpxopmā'ax putup? Yā Topah, 'a tikmū'ūn'ah. Pax 'ūg xak, puyīy tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax putup, kopxik mūn hām hok Topa tu'. Yā tikmū'ūn tuk hām'ax. Pa Topa mūn puk hām xe'ēgnāg.

Texīy Topa te Paot mō'kutnāhā'

¹¹ 'Ūxape xop, 'āte 'āp-tup, xayīy hāmyūmmūg. 'Āte hām'āpak max'ax 'āktux, 'a tikmū'ūn tek xat'ah, 'āte nōm hām'āpak max'ax 'āktux.

12 'A tikmũ'ũn te 'ã hãmyũmmũgã'ah, tu 'ã' xuk-tux'ah, pa Yeyox Kunnix te'.

13 Ha ta 'ãxop te yũmũ yõg hãpxopmã'ax yũmmũg tap. Hõmã 'ãte Yoneo xop yõg hãpxopmã'ax tat, tu Kunnix kopa' kuxa mãm xop kute'ex kummuk pax, tu' xak, nũy nõm pu hãpkummugã', puyĩy nõm xop yãyxatat, tu yãy nõã'.

14 Hak xexka nõynãg mõg Yoneo xop kopah, yã Yoneo xop mõnãyxop yõg hãpxopmã'ax xohix tat 'ãte'. Yã' xat'ax xohix 'ãte' mĩy mãynãg, tu' xat'ax 'ũm xaxok 'ohnãg.

15 Hõmã 'ũktut tek put xet'ah, 'ĩhã Topa 'ã yãy kutnãhã', tuk xãnãhã', nũy mõgkutnã'. Yã Topa te 'ã hãmmãxnãhã',

16 tu 'ã' mũg yãy kutok pit, 'ũyĩy hãm'ãpak max'ax 'ãktux Yoneo xop hã' puknõg xop pu'. 'ãte tikmũ'ũn 'ũm yĩkopit 'ohnãg. Nõm te tuk mũn yũmmũgã'ohnãg.

17 'Ak mõg' ah kõmẽn Yenoyanẽn tu', tu hãm'ãktux 'ohnãg Yeyox yõg mõ'pok xop mũtik. Yã Yeyox te nõm mõ'pok hãmãxap, tuk-nãy tuk mũn mõgkutnãhã. Ha tak mõg 'Anap tu', tu mõktuk xupep. Hãpxip 'ĩhãg nũn putpu kõmẽn Namẽn tu', tu nũktuk xupep.

18 Hãmyãxatamuk tikoyuk nõg, ha tak mõg Yenoyanẽn tu', nũy nox xip Pet pet tu', nũy hãm'ãktux, tu noxk xip 'amnĩy te 15 hã.

19 Hamũn, 'ãte pẽnãhã Pet xix Tiak, yã yũmũg xuxyã yãy

taknõy, pa mõ'pok xop nõy 'a' pẽnã'ah.

20 'ãte kax'ãmi nũhũ tappet, tu hãpxe'e kax'ãmi', tu' koit 'ohnãg. Topa keppa 'ãte' xuk-tux.

21 Hãpxip 'ĩhã tak mõg hãpxexka Xit tu', xix hãpxexka Xinix tu',

22 ha hãpxexka Yonex yõg kuxa mãm ka'ok xop tek yũmmũg 'ohnãg,

23 pãyã hãm'ãpak, hu: "Hõmã Paot tek mũg kum-mugãhã', pa hõnhã Topa yõg hãm'ãpak max'ax 'ãktux. Hõmã tutep-tup, nũy Topa yõg putat max koxyõy, pa hõnhã Topa yõg hãpxopmã'ax 'ãktux," kaxĩy.

24 Tu' kuxa hittup 'ũgmũn hã, tu Topa 'ãktux max.

2

Paot xix Yeyox yõg mõ'pok xop

1 Hãmyãxatamuk te 14 nõg, ha ta xek mõg kõmẽn Yenoyanẽn tu', Maname mũtik mõg, tu Tit mõgãhã',

2 Yã Topa te 'ã' pẽnãhã', tu 'ã' xuktux, tuk xat, 'ũmõg Yenoyanãn tu', hu tak mõg, tu mõktuk xupep, tu' pẽnã max'ax xexka xop mũtik hãm'ãktux, 'ap nõy xop mũtik hãm'ãktux'ah. 'ãte nõm hãmyũmmũgãhã hãm'ãpak max'ax, 'ãte nõm 'ãktux hãmpuknõg xop pu', nõm xop te Yoneo xop hã' puknõg, puyĩ xexka xop 'ũghãm'ax 'ãktux max.

3 Ha Tit mũn xip 'ũgmũtik, tu hãpxexka Genex yõg tihik, yã Yoneo xop hã' puknõg, pa tik

xop tek xat 'ohnāg, pu Tit yāy
xax xax 'ūyīmap. 'Āmhok.

⁴Pa' nūn mō'āmā'ax xop, 'ap
Kunnix kopa' kuxa mām'ah,
yā xetxox hex putuk, tu'
nūn, tu nūktu yūmū yōg xop
kopa' mōxahā', nūy yūmū
yōg hāpxopmā'ax max pēnā'.
Yā yūmū yōg hāpxop xak'ax
'ap-tux'ah, yā yūmūg kuxap-
xet Yeyox Kunnix kuxa
mūtik. Pa nōm mō'āmā'ax
xop tek putup, nūy yūmūg
mōgā putat kummuk hā, nūy
yūmūg kuxa hīy, 'ūyīy hittup
hok. Yā nōm te' xat pax nām.
Yā 'ūyōg hāpxop xak'ax putux.

⁵Ha tak mū'āte nōm komut
xop 'āpak 'ohnāg. Hamūn,
nōm 'āpak 'ohnāg hok'ah,
xayīy 'āxop pip ka'ok Topa yōg
hām'āpak max tu'.

⁶Ha ta' xexka xop, yā
tikmū'ūn te nōm pe'paxex
xexka'. ('Ok xexka' pek-
tōgnāg? Yā' nōy putuk.
Topa te tikmū'ūn yōg
hāpxopmā'ax xohix kopit, tu'
xax max hā' kopit 'ohnāg,
pāyā' kuxa kopa' pēnāhā'.)
Nōm xexka xop tehomī 'ā
hāmyūmmūgāhā hām 'ohnāg,

⁷pa nōm xop tek yūmmūg,
Topa te mōgkutnāhā 'ūgmūn,
'ūyīy Topa yōg hām'āpak
max'ax 'āktux Yoneo xop hā'
puknōg xop pu', pa Topa te
mō Pet kutnāhā Yoneo xop
hah. Ha nōm xexka xop te'
yūmmūg.

⁸Topa tek ka'ogāhā', tu
nūgkutnāhā', 'ūmōg Yoneo hā'
puknōg xop hah, ha ta Topa te
Pet ka'ogāhā', tu mō'kutnāhā',
pu Yoneo xop ha mōg.

⁹Topa te 'ā hāmmaxnāhā',

ha Tiak te' yūmmūg, xix
Pet te', xix Yoām te'. Yā'
pēnā max'ax xexka xop tek
yīm nuhuk, xix Maname
yīm nuhuk, yāk mūg xohix
xape xe'e'. 'Ūgmū'āte yāy
mūtik hām'āktux, tu' xuktux,
'ūmax 'ūgmūg hām Yoneo hā'
puknōg xop kopah, ha ta' nōm
hām Yoneo xop kopah.

¹⁰Pa nōm tek mū'ā' xak, pu
hāpxop popmā pax 'ūhok xop
pu'. Hamūn. 'ātep-tup xexka',
nūy hāpxop popmā pax.

*Pet xix Yoneo hā' puknōg
xop*

¹¹Hōmā ha ta' nūn Pet,
kōmēn 'Ātikit tu' nūn, ha 'āte
tikmū'ūn keppa hām'āktux,
hu: "Pet, xate hāpkummuk
mīy." Kaxīy.

¹²Hamūn. Pet xit
hāmpuknōg xop mūtik, yā'
kuxa mām ka'ok xop, ha ta
Tiak te nū'kutnāhā tihik, ha
nōm nūn tu nūktu' mōxaha',
ha Pet te' puknōg xop nīm
mō'ka'ok. 'Ap putup'ah, puyīy
nūmūtik tu xit, Yoneo xop
yīpkutuk tu'.

¹³Ha ta' pip kama 'Ātikit
yōg Yoneo xop, yā yūmūg
xape xop, tu nōm te Pet yōg
hāpxopmā'ax tat, tu' yīpkutuk
kamah. Hamūn, Maname
kama te Pet pe' mōg, tu Pet
yōg hāpxopmā'ax tat kamah.

¹⁴'Āte' pēnāhā', 'ap hāmyok
mīy'ah, 'ap hām'āpak max'ax
xe'e'ah. 'Āte Pet pu hām'āktux,
'ūxohix keppa' xuktux, hu:
"Āmūn yā Yoneo, pa 'a xate
mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax
tat'ah. Texīy xate' xat, pu

Yoneo hã' puknõg xop nõm hãpxopmã'ax tat?" Kaxīy.

Ūxohix kuxa mām Yeyox kopah, yīy Topa te' kuxa kummuk tupmāhā'

15 Ūgmūg mūn yā Yoneo xop kopak pip. Ūgmūg tak yā Yoneo, xik mūg tut, yā Yoneo xe'e', 'a' puknõg kummuk xop yõg'ah,

16 pak mū'āte hāmyūmmūg: Tikmū'ūn kuxa ka'ok Yeyox Kunnix kopah, yīy Topa te' kuxa kummuk tupmāhā', puyīy kuxa tu max. Pa tikmū'ūn nōy te Topa yõg xat'ax 'āpak, tu' mīy. 'Ok hã kaxīy yāy kuxa tupmā Topa keppa nō'õm? 'Āmhok. 'Ap kaxīy'ah. Yūmūg mūn kama kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, pu Topa yūmūg kuxa kummuk tupmā. Yā hã kaxīy Kunnix kopa yūmūg kuxa mām ka'ok. Mōyyex xat'ax 'ūm te yūmūg kuxa tupmā hok. Tep te Topa yõg xat'ax mīy, puyīy Topa tikmū'ūn kuxa kummuk tupmā', puyī' kuxa tu max? Yā tikmū'ūn 'ohnāg.

17 Pa yūmūg kuxa mām ka'ok Kunnix kopah, nūy yūmūg kuxa tu max, pa hãpkummuk mīy. 'Ok Kunnix te hãpkummuk mīy'ax nōynā' mōgahā'? 'Āmhok.

18 Hōmā 'āte hãpkummuk mīy kux. Pax xe' mīy, kopxix 'ūgkummuk, yā 'āte Topa yõg xat'ax koxyõy.

19 Ūgkummuk, ha Topa yõg xat'ax te' xat, puk putex, pa Kunnix tek pupi' xok, yīy

Mōyyex yõg xat'ax tek xat hok. Hã kaxīy 'ūgmōg Topa peheh, tu Topa yõkāmūg mōg.

20 Hōmā Kunnix tek pupi' xok mīpkupnix tu', ha Topa te' putpu' hīnnāhā'. Hōnhā 'ak puxet'ah, pa Kunnix xip 'ūgkopah. Hōnhā Kunnix mūtik 'ūgkuxa hi xe'ēgnāg. Yāg kuxa yūm ka'ok Topak tok pit kopah. Tute mōg yāy xe'ēgnāg, tuk pupi' xok.

21 Topah, 'āmax, tu 'ā' hok hã hāmmāxnāhā', yīg kuxa hi xe'ēgnāg. Paxpu Mōyyex yõg xat'ax tikmū'ūn kuxa kummuk maxnā', puxix Kunnix tu' hok hã' xok. Pa Topa te' hok hã' hōm. Yā yūmūg pupi' xok Yeyox, tu yūmūg kuxa kummuk tupmāhā'.

3

Hã texīy Topa te' kuxa kummuk tupmāhā'

1 Hãpxexka Ganax yõg tikmū'ūn, yā 'āxop putox ka'ok, tu hāmyūmmūg 'ohnāg. Tikmū'ūn te 'āxop hitop mōgāhā hato'ah, hām'āktux kummuk hã 'āmōgāhā'. Hōmāg mū'āte 'āxop xohix pu hām'āktux xe'e', Yeyox Kunnix xok mīpkupnix tu', ha xate' yūmmūg, tu 'ākuxa hã' pēnāhā'. Pa tikmū'ūn te 'āxop mōgāhā hato'ah.

2 'Āpu hām'āktux puxet. 'Ok 'āxop te Mōyyex yõg xat'ax xohix mīy, pu Topa yāy Koxuk nū'kutnā 'ā hah? 'Āmhok. 'A kaxīy'ah. 'Ok 'āxop te Topa yõg hām'āpak max'ax 'āpak, tu 'ākuxa mām ka'ok, puyīy

Topa Koxuk 'ākopa' xhip? Yā hamūn.

³ 'Āxop texīy 'āhitop xexka'? 'Āmōg kōnāmāhā Topa Koxuk mūtik, puyīy 'āka'ogā', pa hōnhā xatep-tup, nūy 'āp-xet hā mōg, nūy yāy ka'ogā', nūy 'āp-xet hā hāpxopmā'. Teptu 'āxop te' ka'ax hā yāp-xehnāg mōg Topa yōg putat hā?

⁴ 'Ok 'āxop te hitop hā xūy hā tot? Pūyā hitop hok!

⁵ 'Ok 'āxop te Mōyyex yōg xat'ax mīy, yīy ta Topa te xa nū'kutnā yāy Koxuk, tu 'āxop kopa hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg? 'Āmhok. Pa 'āxop te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak, tu 'ākuxa mām ka'ok, yīy ta Topa te xa mō'kutnāhā yāy Koxuk, ha 'āxop kopa hāpxopmā max xe'ēgnāg. Hamūn. Yā kaxīy!

⁶ 'Āpu 'Amanām pe'āpaxeh. Topa yōg tappet te: "Amanām kuxa yūm ka'ok Topa kopah, yīy Topa te' kuxa tupmāhā', pu kuxa tu max. Yā Topa te 'Amanām yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu kux." Kaxīy. Hā kaxīy yūmūg kuxa mām ka'ok, yīy Topa te yāy Koxuk yūmū'ā nū'kutnāhā'.

⁷ Yā 'āxop te hāmyūmmūg: Yā 'Amanām hā' mōkputox xe'e', yā 'ākuxa mām ka'ok kamah.

⁸ Hōmā Topa yōg tappet te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', hu: "Hāpxip 'ihā Yoneo hā' puknōg xop kuxa mām ka'ok putup Yeyox Kunnix kopah, yīy Topa te' kuxa kummuk tupmāp-tup, puyī' kuxa tu max." Kaxīy. Tu xe 'Amanām

pu hām'āpak max'ax 'āktux, hu: "Topa te 'āmūn hā hāmmaxnāp-tup, yā' hep xop xohix ha hāmmaxnāp-tup, xexka xohix tu' hāmmaxnāp-tup," kaxīy.

⁹ Ha ta 'Amanām kuxa yūm ka'ok, yīy ta Topa te 'Amanām hā hāmmaxnāhā', tu' kuxa mām ka'ok xop xohix ha hāmmaxnāhā', yā 'Amanām putuk.

¹⁰ Tikmū'ūn 'um kuxa yūm ka'ok Mōyyex yōg xat'ax kopah, pu tu' kuxa maxnā Topa pu'. Pa Topa yōg xat'ax te hāpkummuk mīy'ax 'āktux kummuk. Hamūn, Topa yōg tappet te: "Ūxohix 'ūm te Mōyyex yōg xat'ax xohix xexka mīy hok, puxix Topa' kummugāp-tup 'ūyānān tu', nūy nō kummuk mīy'ax hā pago." Kaxīy.

¹¹ Yā tikmū'ūn 'ohnāg te Mōyyex yōg xat'ax xohix mīy, puyīy Topa' kuxa kummuk tupmā', puyī' kuxa tu max. Pa Topa yōg tappet te: "Ūxohix' kuxa mām ka'ok, puxix Topa' kuxa kummuk tupmā', puyī' kuxa tu max. Yā nōm xop kuxa hi xe'ēgnāg," kaxīy.

¹² Pa nōm nōy xop te Mōyyex yōg xat'ax mīy putup, nūy yāy kuxa kummuk tupmā' Topa pu'. 'Ap putuk'ah nōm xop kuxa mām ka'ok Topa kopah, puyīy Topa' kuxa tupmā'. Yā yāy hāpxopmā'ax hā' kuxa maxnāp-tup. Yā Topa yōg tappet te Mōyyex yōg xat'ax mīy xop 'āktux, hu: "Nōm 'ūm te Topa yōg xat'ax

xohix xexka mīy xe'ēgnāg, puxi' kuxa hi'." Kaxīy.

¹³ Topa te: "Yā' kummuk nōm te Mōyyex yōg xat'ax xohix xexka mīy hok. Yā' āte nōm ha hāpkummu nō gāp-tup, nūyhāpkummuk mīy'ax hā pago." Kaxīy. Pa Kunnix te hāpkummugā'ax hā' tot yūmūg pupi', tu yūmūg pupi' xok, yā tute yūmūg mōy, 'ūyīy yūmūg hi xe'ēgnāg. Yā Topa yōg tappet te: "Yā' kummuk nōm te mīpkupnix tu' xup." Kaxīy.

¹⁴ Ha mōktu Kunnix te yūmūg pupi' xok, 'ūyīy yūmūg hi xe'ēgnāg. Topa te' hok hā hāmmaxnāhā', puyīy Yoneo hā' puknōg xop ha hāmmaxnā'. Yā hōmā Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex, tu hāmmaxnā'ax hep xop xohix ha 'āktux, tu hōnhā Yēyox Kunnix hā hāmmaxnāhā', puyī' puknōg xop kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. Hōmā Topa te hām'āktux xex, tu' xuktux, yā yūmū'ā ha yāy Koxuk nū'kutnāhā'. Ha yūmūg kuxa mām ka'ok, yīy ta Topa Koxuk te yūmūg kopa' xip.

'Ūxat'ax xix hām'āktux xex'ax

¹⁵ 'Ūkxape xop, 'āte xa hāmyūmmūgāp-tup tu tikmū'un mīy'ax hā 'āyūmmūgāp-tup. Tik te' nōy pu hām'āktux xex, tu nō kax'āmi tappet tu'. 'Ok tikmū'un te nō hām'āktux xex koxyōy? 'Āmhok. 'Ok tikmū'un te hām'āktux nōy kax'āmi xehomi? 'Āmhok.

¹⁶ Hōmā Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex, xix

'Amanām yāy mōkputox pu hām'āktux xex. Yā mōkputox puxehnāg 'āktux, 'ap xohix'ah. Yā Kunnix te 'Amanām hā' mōkputox xe'e'. Yā Topa te yāy nōm kutnāhā'.

¹⁷ 'Ūyūmmūg. Hōmā Topa te nōm pu hām'āktux xex, yā Topa te' pa'ax hittap mīy tikmū'ūn mūtik, ha ta' nōg hāmyāxatamuk xohix te' 430, 'ihā Topa te tikmū'ūn pu popmāhā Mōyyex yōg xat'ax. 'Ok Mōyyex yōg xat'ax te nō hām'āktux xex koxyōy? 'Ok pa'ax koxyōy? 'Āmhok.

¹⁸ 'Ok Topa te hāmmaxnāhā Mōyyex yōg xat'ax mīy xop hah? 'Ok pe hām'āktux xex 'ūkopa' kuxa mām xop pu hāmmaxnāhā'? Yā hāmmaxnāhā! Pax pu Topa hāmmaxnā Mōyyex yōg xat'ax mīy xop hah, puxix hām'āktux xex xop kuxa mām ka'ok xop ha hāmmaxnā hok. Pa Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex, tu nōm ha hāmmaxnāhā'.

¹⁹ Teptu Topa te' xat'ax xohix xat? 'Ūxat, pu tikmū'ūn hāmyūmmūg, nūy yāy yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūg, Mōyyex yōg xat'ax pip ka'ok, tu mōktu' xupep 'Amanām mōkputox, ha Topa te nōm pu hām'āktux xex, ha pexkox yōg nū'pok xop te tik pu Mōyyex yōg xat'ax xohix popmāhā', ha tik te tikmū'ūn pu nōm popmāhā'. Nōm tik te yāy kote' xip.

²⁰ Pa tik te yāy kote' xip, puxix tu punethok. Pa Topa yāp-xet, 'ap punethok'ah. Topap-xet te hām'āktux xex.

Texĭy 'ūxat'ax popmāhā'

21 'Ok Mōyyex yōg xat'ax te Topa yōg hām'āktux xex'ax nōā'? Āmhok! Pax pu Mōyyex yōg xat'ax tikmū'ūn hīnnā', puxix tikmū'ūn nōm xat'ax mīy, nūy yāy kuxa kummuk tupmā'. Pa 'āmhok, 'ūxat'ax te' kuxa tupmā hok.

22 Pa Topa yōg tappet te' kummuk 'āktux, tu tikmū'ūn xohix xexka kummuk 'āktux, xi' puknōg xop xohix xexka kummuk 'āktux, hāpkummuk mīy hah. Topa yōg tappet te nōm 'āktux, pu tu kuxa mām ka'ok, puyīy Topa hāmmāxnā'. Topa te nōm pu hām'āktux xex, tu' kuxa mām ka'ok xop pu hām'āktux xex, nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah.

23 Hamūn, yūmūg kuxa mām ka'ok nōmhā, pa hōmā Mōyyex yōg xat'ax te yūmūg kuxa hīy, kanet ka'ok kopa' hīy putuk, ha mōktu yūmūg kuxa mām ka'ok nōmhā.

24 Hamūn, Mōyyex yōg xat'ax te yūmūg hāmyūmmūgāhā', nūy yūmūg mōgā', ha mōktu' xupep Yeyox Kunnix, pu tu yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, puxix Topa yūmūg kuxa kummuk tupmā', 'ūyīy kuxa tu max.

25 Hu nōmhā yūmūg kuxa mām ka'ok, ha Topa yōg xat'ax te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', ha' kux.

26 Āxop xohix kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, hu ta 'āxop yā Topak-tok xop, yā 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik.

27 Yā 'āxohix mōxaha Kunnix yōg xop kopah, ha 'āp-tox pix, yā 'ākuxa mām Kunnix kopah, tu nōmhā Kunnix putuk, yā Kunnix xip 'āxohix kopah.

28 Yā Topa te yūmūg xohix hā tehe', ha' yāy putuk 'ūkuxa mām ka'ok xop, yā Yoneo xop xi' puknōg xop te yāy putuk. Yā nōm te' hok hā' hām, xix nōm te tayūmak hā' hām, tu yāy putuk. Yā tik xix 'ūn te yāy putuk. Yā xohix te' nōy putuk, yā' xohix kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. 'Ap pip'ah 'ūxexka xop xik-tōgnāg xop. Yā yāp-xet, 'ūkuxap-xet, tu yāy putuk.

29 Yā 'āxop mōxakux Kunnix yōg xop kopah, hu ta kama Amanām hā 'āmōkputox, ha Topa te xa hāmmāxnāp-tup kamah, yā tute hām'āktux xex 'Amanām mōkputox pu'.

4

1 'Ūyūmmūg. 'Ūtak 'ūm yōg hāpxop xohix, tu' xok putup, hak-hāy tuk-tok te' pop putup, 'ūyōg 'ātak yōg hāpxop pop putup. Pa' xip 'ātak, hak-tok 'ūhok, yā' hok hā' hām yāy tak pu'. 'Ūyōg 'ātak te' popmā'ax hāpxop, yāk-tok yōg hāpxop, tu' pop putup, pa hōnhā' pop'ah. Yā hōnhā hāmhōgnāg 'ūk-tok.

2 Ha ta' xuxyā te nōm kutok xat, nūy tu pēnā max, ha ta' xuxyā nōy te hāpxop pēnānā' xip, nōm hāpxop 'ātak tek-tok pu' popmā'ax, yā nōm tek-tok pēnāhā', tu hāpxop pēnāhā', tu mōktu nōm 'āmnīy 'ūm mō'nāhā', yā tik yōg 'ātak te nōm 'āmnīy 'āktux tap.

3 Hã kaxĩy yũmũg mũn hõmã kamah. Yã yũmũ'ãte nõm kutok putuk, ha yãmĩy kummuk xop te yũmũg xat kummuk, ha nõm xop pu yũmũ'ãte' hok hã' hãpxopmãhã' yãmĩy xop pu', xix Topa hã' puknõg xop pu yũmũ'ãte hãpxopmãhã'.

4 Pa hãpxip 'ĩhã nõm hãptup mõ'nãhã', 'ĩhã Topa te yãy kutok pit nũ'kutnãhã', ha' tut te' put, yã Yoneo xop kopa' xip Topak-tok, ha ta Mõyyex yõg xat'ax xohix xexka pu' yĩpkox xip Topak-tok, nũnte hãm xexka tu' xip 'ĩhã'.

5 Topak-tok nũn, nũy nõkõpanat yũmũg xohix, puyĩy Mõyyex yõg xat'ax yũmũg xat hok, tu' nũn, nũy yũmũg kuxa hĩnnã xe'egnãg, 'ũyĩy yũmũg xohix yãyhã Topak-tok xop.

6 Yã 'ãxop yã Topak-tok xop, yĩy ta Topa te nũ'kutnãhã yãy Koxuk 'ãkuxa hah, ha Topa Koxuk te Topa pu: "Åtak, yõgnũ 'ãtak!" Kaxĩy.

7 Hamũn, yã hõnhã' kux, 'ãxop te 'a hok hã 'ãhãm'ah, pa nõmhã 'ãxop yã Topak-tok, ha Topa te xa' popmãp-tup yãy yõg hãpxop, yã yãy kutok pu nõm popmãp-tup.

Paot kuxãnõg. 'Ok Ganax yõg xop kuxa mãm kux?

8 Pãyã hõmã 'ãxop te Topa hã 'ãpuknõg, ha ta topa komut xop te 'ãxop xat pax, tu yã mõ'ãmã'.

9 Pa nõmhã 'ãxop te Topa yũmmũg, yã Topa te 'ãxop yũmmũg hãmãxap, hak-nãy tu 'ãxop te Topa yũmmũg.

Texĩy tu putpu 'ãxop mõg, nũy Topa hã' puknõg xop yõg hãpxopmã'ax tat 'ũxeheh? Nõm hãpxopmã'ax te 'ãxop hã te 'ohnãg. Yã 'ãkummugã'ax 'ũxeheh.

10 Yã 'ãxat, xa nit xãn 'ĩhã 'ãhãm hok, tu 'ãmuk xexka mĩy'ax xat, xix mãyõnhex tup'ax yõg 'ãmuk xat, xix mõ'ãgmũ'ax yõg, xix hãmãyãxatamuk yõg.

11 'Ûgkuxãnõg. 'Ok hitop hãg hãm 'ũgmũn 'ãxop kopah? 'Ok 'ãkuxa mãm kux, nũy nõ xat'ax hittap mĩy?

12 'Ûkxape xop, 'ãpu yõg hãpxopmã'ax tat. Yã 'ãxop hãgxape, yãg kummugã 'ohnãg.

13 Xatek yũmmũg, hõmã 'ũkpakut, 'ihã noxk xip 'ãxop mũtik, hu 'ãte Topa yõg hãm'ãpak max'ax 'ãktux hãmãxap 'ãxop pu'.

14 'Ûkpakut xexka', pa 'ãxop tek putup pax, tuk mũn tu yãyhãhup 'ohnãg, tuk kuxa ka', tu 'ãhãk tehe', tuk hã' tot, yã pexkox nũ'pok xop putuk, yã Yeyox Kunnix putuk,

15 ha 'ãxop tek mũn hã 'ãhittup xexka! Hamũn, hõmã 'ãxop tek mũn hã 'ãhittup xexka', pa hõmhã 'ãmhõk. Texĩy?

16 'Ok 'ãte xa hãpxe'e 'ãktux, hu yãyhã 'ãxop hãk puknõg? Pa tĩy! 'Ok 'ãhãg puknõg nõmhã?

17 Yã nõm xop te 'ãp-tup pax 'ãktux, nũy 'ãxop mõgã, pãyã yõg putat ka'ax kummuk, tu yũmũg yãy xatat putup, 'ãxop xik mũn, xayĩy nõm pe 'ãmõg.

18 Ta' max, pu nōm xop 'āp-tup pax. Tikmū'ūn te' nōy putup pax, tu hāpxopmā max, 'hā 'āxop mūtik xip, 'āxop mūtik xip hok kamah. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux.

19 'Ūgkutok xop, 'ūgkuxa xūy, yā' tut tek-tok put xūy putuk. Hā kaxīy 'āte 'āxop hāg kuxa xūy, ha mōktu 'āxop yāyhā Kunnix putuk.

20 'Ātep-tup, nūy noxk xip 'āxop mūtik nōmhā, nūy 'ōg hāmpē tu panōm hā' nōy yānān. 'Ūgkuxānōg. 'A 'āxop yōg hāpxopmā'ax max'ah.

Tu 'Agah xix Xat 'āktux

21 'Āpu, 'ā hām'āktux! 'Āxop tep-tup, nūy Moyyex yōg xat'ax mīy, nūy yāy kuxa tupmā Topa pu'. Mōyyex yōg xat'ax tep-tep 'āktux?

22 'Ūxuktux kaxīy: Yā mōnāyxop 'Amanām kutok 2. 'Ūk-tok puxet mūg tut yā' hok hā' hām, yā' nōy te' xat, ha' hok hā' hām, yā' puknōg. Pak-tok nōy mūg tut yā 'ūn xe'ēgnāg, 'ap hok hā' hām'ah, pāyā kāmānat xat.

23 Ha 'Ūn yā' hok hā' hām, tuk-tok pit put, yā kaxīy 'ūn xohix tek-tok put. Pa 'ūn nōy yā' nōy xat, tuk-tok pit put, ha hāmhūmnāg 'ūnā'ax, ha Topa te hām'āktux xex, tu kaxop putnāhā'.

24 Hamūn te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā' hāpxopmā'ax nōy. 'Ūn 2 te hāpxopmā'ax yūmmūgāhā', Topa te' pa'ax mīy tikmū'ūn mūtik. 'Ūn puxet yā' hok hām. Yā' xuxet'ax 'Agah, ha 'ūn nōy te

'Agah xat. Hā kaxīy Topa te tikmū'ūn xat, tu' xat'ax xohix popmāhā yīktix Xīnāy tu', hā kaxīy 'Āgah hā' mōkputox, yā' hok hā' hām, tu' yāy xat 'ohnāg.

25 Yīktix Xīnāy xip 'Anap tu', tu' yōg tikmū'ūn yā' hok hā' hām, xix kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn yā' hok hā' hām. Nōm xop te 'Agah mōkputox putuk.

26 Ha ta' xip kōmēn Yenoyanān nōy, tu pepi' xup pexkox tu'. Nōm yōg tikmū'un te yāy xat, 'ap hok hā' hām'ah, nōm kōmēn yūmū'ā hā' tut xe'e'.

27 Yīy Topa yōg tappet te: "Āhittup, xate 'āk-tok put xet'ah, 'Āhittup 'āk-tok put tu 'āxūy 'ohnāg.

Yā tik te' xetut nīm, hak-tok xohix punethok.

Ha tik te' xetut mūtik nōm, hak-tok kutōgnāg." Kaxīy.

28 Hōmā Topa te hām'āktux xex 'Amanām pu', yī' xetut Xat tek-tok 'Iyak put. 'Ūkxape xop, hā kaxīy yūmūg yāyhā Topak-tok xop, Topa te hām'āktux xex hah.

29 Yā hōmā 'Amanām kutok puxet, pa Topa te nōm hāmāxap hā hām'āktux xex 'ohnāg. Ha tak-nāy tu' nōy put, ha Topa Koxuk te nōm hā hām'āktux xex, hak-tok te māxap te' taknōy tek-te'ex kummuk. Yā hā kaxīy hōnhā kamah.

30 Putep xuktux Topa yōg tappet? Yā hām'āktux, hu: "Āpu' xat pu mōg, 'ūn te' hok hā' hām, xik-tok.

Hāmūn, yā 'ātak te yāy yōg hāpxop popmāp-tup'ah nōm 'ūn kutok pu', pāyāk-tok nōy pu' popmāp-tup, tu yāy xetut xe'ek-tok pu' popmāp-tup." Kaxiy.

³¹ Yīy ta 'ūkxape xop, yūmūg mūn yā' xetut xe'e hāk kutok xop, nōm te' nōy xat. 'Ap 'ūn nōy hā yūmūg kutok 'ohnāg, nōm te' hok hā' hām. 'Āmhok.

5

Tute' xat'ax 'āktux, xi' hi xe'e'gnāg 'āktux

¹ Yā Kunnix te yūmūg kuxa hīnnā tap, 'ūyīy hi xe'e'gnāg. Hōmā Yoneo xop yōg xat'ax te yūmūg xat, ha yūmūg kuxa hīy, pa Kunnix te yūmūg mōy, ha yūmūg mōg. 'Āpu nox pi', puyīy' xat'ax 'ākuxa hīy hok 'ūxeheh, ka' hok hā 'āhām 'ūxeheh.

² 'Āpu 'ūg-āpax, 'ūgmūn Paot, tu 'āxop pu hām'āktux: 'Āxop te hitop yāy xax mep 'ūyīmap, nūy yāy kuxa kummuk tupmā Topa pu'. 'Ok Kunnix te hitop tu' xok 'āxop pupi'?

³ 'Āte xe hām'āktux, tik 'ūm te yāy xax mep 'ūyīmap, puxi' max, pu tu mīy Mōyyex yōg xat'ax xohix xexka', 'ap xahix'ah. Topa te' xuktux.

⁴ Nōm 'ūm tep-tup, nūy Mōyyex yōg xat'ax mīy, puyīy Topa tikmū'ūn kuxa kummuk tupmā', puyī' kuxa tu max, puxix Topa nōm 'ūm hā hāmmāxnā 'ohnāg, ha' kuxa tupmā 'ohnāg. 'A Kunnix yōg'ah.

⁵ Pa yūmūg kuxa mām ka'ok, hu yūmū'āte hāmmāx hip, pu Topa yūmūg kuxa

kummuk tupmā' yā Topa te yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux. Yā yūmū'āte hāmmāx hip, 'īhā yūmūg kuxa mām ka'ok, yīy Topa Koxuk te yūmūg ka'ogāhā'.

⁶ Yūmū'āte yāy xax mep 'ūyīmap, pe' yāy xax mep 'ūyīmap hok, yā' yāy putuk Topa pu', pa Topa tep-tup, yūmūg kuxa mām ka'ok, hu yūmū'ātek nōy putup pax nōmhā'.

⁷ Hōmā 'āxop mōg putat max hā, tu 'āyīpkox pip, hu hām'āpak max'ax xe'e 'āpak. Pa nōmhā 'āmhok. Putep te 'āxop mōgāhā', pu nōm putat xak?

⁸ 'A Topa'ah yā Topa te yāy ha 'āxop xānāhā'.

⁹ 'Āpu hāmyūmmūg. Tikmū'ūn te: "Ūxip hāmāxap pām tokatogā'ax kutōgnāg, pa hāpxip 'īhā nōm pām xexka'," kaxīy. Hā kaxīy hāpkummuk te' xexka nōy nā' mōg.

¹⁰ Ūgkuxa yūm ka'ok Topa kopah, tu hāmyūmmūg, 'a 'āxop te hāmpē'āpaxex nōy putup'ah, pak mūn putuk hāmpē'āpaxex. 'Ūgkuxa yūm ka'ok Topa kopah, tu hāmyūmmūg, Topa te nōm tik kummuk xūygāp-tup, nōm te 'āxop mōgāhā hato'a'.

¹¹ 'Ūkxape xop, putep hāmpē'āpaxex? 'Ok 'āte hām'āktux, pu tikmū'ūn Topa yōg xat'ax mīy, nūy yāy kuxa kummuk tupmā'? 'Āmhok. 'A 'āte' xuktux'ah. 'Ok tikmū'ūn tek kummugāhā'? Hamūn. 'Ok tikmū'ūn te

Yeyox yōg xok'ax 'āpak, tu' xok mīpkupnix tu xupak, tu' gāy hok? 'Āmhok. Yā' gāy tikmū'ūn!

¹² Nōm te 'āxop kum-mugāhā', yā 'ātep-tup, pu nōm yāy mep xexka'!

¹³ Hamūn. 'Ūkxape xop, Topa te yāy ha 'āxop xānāhā'. Tutep-tup'ah pu' xat'ax 'āxop xat pax nām. Pa Topa te 'āxop mōy, xa mōg. Pa nōmhā yāy putup'ax mīy hok, 'ākuxa te nōm kummuk tep-tup, pa 'āpu 'ānōy putup pax, nūy ta 'ānōy ha hāmmaxnā'.

¹⁴ Yā mōyyex yōg xat'ax xohix te hāpxopmā'ax puxet 'āktux, hu: "Āpu 'ānōy putup pax, yā yāy putup pax putuk," kaxīy.

¹⁵ Pa 'āxop yāy mānōg, xix yāy kix, puxix xokxop putuk, yā yāy māhā'.

Topa Koxuk xix tikmū'ūn yōg putup'ax

¹⁶ Pa 'āte xa hām'āktux, 'āpu Topa Koxuk pu 'āyīpkox pip, nūy yāy yōg putup'ax mīy hok.

¹⁷ Yā tikmū'un te yāy yōg putup'ax mīy, puxix Topa Koxuk pu' yīpkox hok, ha Topa Koxuk pu' yīpkox pip, puxix yāy yōg putup'ax mīy hok. Yā Topa Koxuk te yūmūg yāy yōg putup'ax hā' puknōg, ha yūmūg yāy putup'ax te Topa Koxuk hā' puknōg. 'Ap yāy putuk 'ohnāg, yīy Topa Koxuk puxet pu 'āyīpkox pip.

¹⁸ Ha Topa Koxuk te 'āmōgā', puxix Mōyyex yōg xat'ax 'āxat pax hok.

¹⁹ Yūmū'āte yāy putup'ax mīy. puxix tikmū'ūn yūmū yōg hāpxopmā'ax pēnā'. Yā yūmū'ātek nōy hāk xupxet pax, tu 'ūn xop pēnā kummuk, tu tik xop pēnā kummuk, tu kokex putuk, tu yūmū'āte hā kaxīy putup pax hāpxopmā'ax xut putux,

²⁰ tu topa komut xop pu nūktettex, tu mīm mīy, tu yūmūg yāy putup nōg, tu yāy kute'ex kummuk, tu yāy tup-tup hāpxop xohix, tu yūmūg gāy, tu yūmūg xupkūmīy, tu yūmūg yāy tuk-mīy, tu yūmū'āte tikmū'ūn xohix nīm, nūy yāgnāg mōgā',

²¹ tu yūmū'āte yīpkūmīy, tu yūmūg paptux, tu yūmūg yāy hi pax, nūy hāpkute'ex pax. Nōm te yāy putup'ax mīy xop texīy mīy. Hōmā 'āte xa hām'āktux, tu hōnhā xe' xuktux. Tikmū'ūn te' mīy nō'ōm, 'a' mō'nāp-tup'ah Topa yōg xop kopah, yā Topa te nōm xat xop kopa' xip, pāyā hāpkummuk mīy xop xat 'ohnāg.

²² Pa Topa Koxuk xip yūmūg kuxa kopah, puxi' pip hāpxopmā max xohix yūmūg kopah. Yā mīnta ta putuk yūmūg kopah. Yūmū'ātek nōy putup pax, tu yūmūg kuxa hittup pax, tu yūmūg kuxa mām, tu yūmū'āte hāmmax hip, tu yūmūg gāy 'ohnāg, tuk nōy ha hāmmaxnāhā', tu' nōy tu yūmūg pip ka'ok,

²³ tu hāpkummuk yānān 'ohnāg, tu yāy putup'ax mīy 'ohnāg. 'Ūmīy nōm hāpxopmā max, puxix Mōyyex yōg xat'ax hitop tu yūmūg xat.

24 Ha Yeyox Kunnix yōg xop xohix te yāy putup'ax mīy kux. Yeyox Kunnix xok mīpkupnix tu', puyīy yūmū yōg putup'ax kummuk kux.

25 Topa Koxuk te yūmūg kuxa hīmnāhā', nūy yūmūg mōgā', 'ūyīy hāpxopmā max xohix. 'Āpu nōm pu 'āyīpkox pi'.

26 'Āpu yūmūg yāy xexka pek paxex hok, tuk nōy kute'ex kummuk hok, tuknōy tu yīpkumīy hok.

6

'Āpu 'ānōy pupi hāpxop putux tat

1 'Ūkxape xop: 'ūxip tikmū'ūn 'ūm, tu hāpkummuk mīy. Ha ta nōy 'ūm xip 'āxop kopah, nōm te Topa Koxuk pu' yīpkox xip pax. Yā' max, nōm te Topa Koxuk 'āpak pax te' nōy putpu' nūnnā putat max tu', tu' nōy te hāpkummuk mīy nūnnā putpu'. Pūyā' gāy hok, Topa Koxuk te nōm xat hah. Pūyā tu yāy kutōgnāg pe'paxeh. Yā paxip, nūy hāpkummuk mīy hok kamah

2 'Āpu 'ānōy yōg hāpxop putux tat, yā 'ānōy yōg hāpkummuk hā' tat. Hā kaxīy xate Kunnix yōg xat'ax mīy.

3 Tik 'ūm te yāy xexka pe'paxex, pāyāk-tōgnāg. Tute' yāy pu' koit.

4 'Āpu yāy yōg hāpxopmā'ax kopit, 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit hok pa 'ōgnū 'ūp-xet. 'Ānōy yōg hāpxopmā'ax 'āktux kummuk hok, pāyā' yōg max. Hā kaxīy tu xate yāy yōg kopit, tu yāy pēnāp-tup max, 'ihā

'ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit 'onhāg.

5 Hamūn, 'ūxohix te yāy yōg hāpxop putux tat putup, yā yāy yōg hāpkummuk hā' tot putup.

6 Tik 'ūm te 'āyūmmūgāhā Topa yōg tappet. 'Āpu nū mūtik yāy pu' pot 'ōg hāpxop max xohix.

7 'Āpu hāmpē'āpaxeh hitop hok, yā Topa kuxa yūm 'ohnāg koit'ax kopah. Tik te hāpxopxap xok tu nōm hā' ta mōy putup, 'ap ta nōy'ah.

8 Tikmū'ūn te pēyōg xap xok hām tu', puxix pēyōg ta nūnnāp-tup yāy pet hah. Hā kaxīy tikmū'ūn te yāy putup'ax mīy, puxix hāpkummuk hā' yānān, ha tikmū'ūn te Topa Koxuk pu' yīpkox xip, tu hāpxopmā max, puxix tu' hi xe'ēgnāg mō'kuma' mōg, ha' kux 'ohnāg.

9 'Āpu yūmūg hāpxopmā max, yā tuknōg hok. Yūmūg hup hok, kopxix hāpxip 'ihā hāmmāxnāp-tup, yāy ha hāmmāxnāp-tup.

10 Hu 'āpu yūmūg hāpxopmā max mō'kumak mōg tikmū'ūn xohix pu', tu' xape xop pu hāpxopmā max xe'ēgnāg, yā' kuxa mām xop xape xop pu'.

'Ūkux'ax

11 Ta hēnā', 'āte xa kax'āmi xexka', yā 'ūgyīm hā kax'āmi xexka'.

12 Nōm tik tep-tup, pu tikmū'ūn nōm 'āktux max. Nōm tik tep-tup nūy 'āxop mōgā', nūy 'āxop xat, xayīy 'āxax mep 'ūyīmap. Texīy? 'Ap nōm xop te Kunnix xok'ax

'āktux putup'ah. Yā mīpkupnix tu' xok, pāyā nōm xop te' xaxok, puyīy tikmū'ūn nōm kute'ex kummuk hok.

¹³ Hamūn, nōm te yāy xax mep 'ūyīmap, pa nōm te Mōyyex yōg xat'ax xohix mīy 'ohnāg, pa nōm te 'āp-tup, nūy 'āxat, xayīy 'āxop yāy xax mep 'ūyīmap. Texīy? Nōm tik tep-tup, nūy yāy 'āktux xexka', 'ūxohix te yāy xax mep 'ūyīmap hah.

¹⁴ Pak mūn 'a yāy xexka 'āktux putup'ah, pa 'āte yūmūg Yeyox Kunnix 'āktux putup ha' xok mīpkupnix tu', yūmūg pupi' xok. Yā Kunnix tek pupi' xok, 'ūyīy hām xexka yōg hāpxop xohix xak hok, puyīy Kunnix puxet tuk kuxa hi nōmhā, 'āte nōm pu hāpxopmā'.

¹⁵ Pe yāy xax mep 'ūyīmap, pe yāy xax mep 'ūyīmap hok, yā hāpxopmā'ax kutōgnāg. Pa Topa te yūmūg kuxa tupmāhā', yūmūg kuxa tu max, 'ūyīy hāpxopmā max xexka'.

¹⁶ 'Āpu 'āyīpkox pi', xayīy Topa yōg putup'ax mīy. Pūyā Topa 'ākuxa māmā', xix 'ākuxa ka', xayīy Topa hā yāy yōg tikmū'ūn xe'e'.

¹⁷ Nōmhā puxi'. 'Āpu tikmū'ūn 'ūxek kummugā hok. Yā hamūn. hōmā tikmū'ūn tek kummugāhā', yīy kayax pip yōgnū', yā Yeyos puk hok hāk hām.

¹⁸ 'Ūxape xop, pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā mō'kuma' mōg. Hamūn.

Tu ta kux.

**PAOT TE KŌMĒN
'EP YŌG
TIKMŪ'ŪN KUXA
MĀM KA'OK XOP
PU KAX'ĀMI'**

¹ 'Ūgmŭn Paot, ha Topa tep-tup, pu Yeyox Kunnix nŭ'kutnā', ha 'āte kŏmĕn 'Ep yŏg tikmŭ'ŭn kuxa mām ka'ok xop pu kax'āmi, nŏm xop te Yeyox Kunnix tu' pip ka'ok, tu' kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mŭtik,

² yīy 'āte: Pŭyā 'Ātak Topa xa hāmmaxnā', xix 'ākuxa māmā'. Pŭyā yŭmŭg xuxyā Yeyox Kunnix kama xa hāmmaxnā xexka', yā 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mŭtik.

Topa te Kunnix hā hāmmaxnāhā'

³ 'Āpu yŭmŭg xuxyā yŏg 'Ātak Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax Topah," kaxīy. Yā yŭmŭg xuxyā Yeyox Kunnix yŏg 'ātak, tu yŭmŭ'ā ha hāmmaxnāhā', yā yŭmŭg kuxap-xet Kunnix kuxa mŭtik, yīy Topa te hāmmaxnāhā', tu yŭmŭ'ā popmāhā pexkox yŏg hāpxop xohix.

⁴ Topa te yŭmŭg yīmŏgātux hāmāxap, nŭy yŭmŭ'ā ha yāy yŏg tikmŭ'ŭn, 'ūyīy yŭmŭg kuxap-xet Kunnix kuxa mŭtik, hak-nāy tu hām xexka xohix mīy. Yā yŭmŭg yīmŏgatux, 'ū yŭmŭg yāyhā max xe'ēgnāg xop Topa pu', mŏ yŭmŭg yāy xe'ēgnāg hah,

⁵ hup-tup tap, 'ū yŭmŭg Topa hāg kutok xop, yŭmŭg kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, hu hāmyŭmmŭg: Yā Topak-tok xop, kaxīy Topa tep-tup,

⁶ yīy 'āpu yŭmŭ'āte Topa xexka 'āktux, ha yŭmŭ'ā hā 'ūhok tu hāmmaxnāhā', 'Thāk-tok puxehnāg nŭ'kutnāhā yŭmŭ'ā', yā yāy kutok mŏ'yāy xe'ēgnāg.

⁷ Kunnix xok, mīpkupnix tu' xup, tu' xok, nŭy yŭmŭg mŏy pu mŏg, nŭy yŭmŭ yŏg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', tu yŭmŭ'ā hāmmaxnāhā'. Yā' max xe'ēgnāg Topah,

⁸ tu yŭmŭ'ā' hok hā hāmmaxnā xexka',

⁹⁻¹⁰ yīy hāmpe'paxex, nŭy hāpxop xohix yāy tu nŭ'xok, nŭy pexkox yŏg hāpxop xohix, xix hām xexka yŏg hāpxop xohix yāy tu nŭ'xok, puxix tikmŭ'ŭn xohix yāy tu nŭ'nāhā', puxix Kunnix tu' xat, puyīy nŏm pu' yīpkox pi', yīy yŭmŭ'ā hāmyŭmmŭgāp-tup, hu' yŭmmŭgāhā'. Hŏmā Topa te nŏm hām'āktux xe'e yŭmmŭgā'ohnāg, pāyā hŏnhā' yŭmmŭgāhā', 'ūp-tup tu'.

¹¹ Topa te hāmpe'paxex, tup-tup hāmāxap, tu' mīy, tu yŭmŭg yīmŏgatux, 'ū yŭmŭg yāyhā 'ūyŏg tikmŭ'ŭn, nŭy yŭmŭg kuxap-xet Kunnix kuxa mŭtik, ha kaxīy Topa tep-tup.

¹² Hak mŭg kuxa mām ka'ok hāmāxap, tu Kunnix hip, tu Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux.

¹³ 'Āxop kamah te hām'āpak max'ax 'āpak, yā' nŏy te xa'

xuktux, yīy 'ākuxa mām ka'ok Kunnix kopah, ha Topa te xa mō'xut 'ākuxa pu', yāy Koxuk hā xa mō'xut, yā kaxīy tikmū'ūn te mūnūytut mō'xut nūy yāy yōg mūnūytut yūmmūgā', yā 'āxop yā Topa yōg tikmū'ūn xe'e'.

¹⁴ Kaxīy Topa te hām'āktux xex, nūy yūmū'ā popmā pexkox yōg hāpxop xohix, tu yūmūg mōy putup, 'ū mōg, ha Topa Koxuk te: "Ya hamūn! Yā pexkox yōg hāpxop pop putup!" kaxīy. 'Āpu, yūmūg Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux!

Paot te Topa pu hām'āktux

¹⁵ 'Ākuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox kopah, tu' xape xohix xop putup pax, yā' kuxa mām ka'ok xop xohix hā 'āxape, ha tikmū'ūn te 'ā' xuktux,

¹⁶ yīy 'āte Topa pu hām'āktux nām, tu' kuxyā 'ohnāg, 'ap 'āxop 'ūm xaxok'ah.

¹⁷ Tu Topa tu' xak, 'ōhōm yā yūmūg Tak, tu' max xe'ēgnāg, yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg Topah, ha tu' xak, puyīy Topa Koxuk 'āha mō'kutnā', nūy xa hāmyūmmūgā', xa Topa tu yūmmūg xe'e'.

¹⁸ xix tu' xak, pu 'āp-tox maxnā', xa hāmyūmmūg xexka'. Kuyānām te hāptupmāhā', ha kaxīy Topa te tikmū'ūn kuxa yūmmūgāhā', pu tu hāmmax hip, ha Topa te 'āxop xānāhā', ha' nū', xayīy pop pexkox yōg hāpxop xohix. Kaxīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn mūtik hām'āktux

xex, hu: "Āte 'āxop pu popmāp-tup pexkox yōg hāpxop xohix," kaxīy. Ha 'āte Topa tu' xak, pu pexkox yōg hāpxop xohihnāg xa' mūg, xayīy yūmmūg,

¹⁹⁻²⁰ ha hāmyūmmūgāhā', xa hāmyūmmūg, nūy Topa mūn ka'ok xe'ēgnāg yūmmūg, ha' ka'ok, nūy putpu Kunnix hīnnā', nūy pexkox kopa' yūmmā' Topa yīpxe'e hah, ha kaxīy Topa te yūmūg kuxa kopa hāpxopmāhā', nūy yūmūg kuxa hīnnā kamah.

²¹ Yā Kunnix xexka xe'ēgnāg nōmhā pexkox tu', tu pexkox yōg xop xohix xat, xix hām xexka yōg xop xohix xat, xix Hāmgyāgnāg yōg xop xohix xat, xix hām xexka yōg gohet xohix xat, xix hām xexka yōg gohet mō'nā'ax xat putup.

²² Topa te Kunnix xexkanā xe'ēgnāg, tu' kuxa mām ka'ok xop ha mō'kutnāhā', puyīy 'ūp-xehnāg xat, yā' xuxyāp-xet.

²³ 'Ūkuxa mām ka'ok xop te Kunnix yīn putuk hah, 'ūkuxa mām xohix xop yā Kunnix hā' yīn, ha Kunnix te nōm xop tu' xip, tu yūmūg yāy putox, tu yūmūg xat, nūy yūmūg pēnā max. Yā Kunnix te hām xohix xop xix pexkox xohix xop hā' xuxyā'.

2

Tu yūmūg hīnnāhā xe'ēgnāg

¹ Hōmā 'āxop te hāpxopmā kummuk pax, yā 'āyīpkox 'ohnāg Topa pu',

² tup-tat kummuk hā 'āmōg, xix yāmīy kummuk pu'

'āyīpkox pip, ha' kummuk xop te 'āxat pax, nōm xop yīpkox 'ohnāg Topa pu' xop xat pax.

3 Yā yūmūg xohix te hāpxopmā kummuk, tu yūmū yōg yāy putup'ax mīy, tu yāy mūn xat kummuk, tu hāmpekpaxex kummuk, hu hāpxopmā kummuk kamah. Ha kaxīy hā Topa te yūmūg kummugā'ax 'ūyānān tu', tu yūmūg xūygā'ax,

4 pāyā tute yūmūg kuxa ka xexka', tu yūmūg mō'yāy xe'ēgnāg

5 hu yūmūg hīnnāhā', īhā yūmūg pu'uk, yūmūg yīpkox 'ohnāg, huk hittup 'ohnāg, ha yūmūg kuxa hīnnāhā Kunnix mūtik, yā' hok hā yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'.

6 Topa te Kunnix putpu hīnnāhā', tu yūmūg hīnnāhā kamah, 'ūyīy hi xe'ēgnāg, yā Kunnix mūtik yūmū'āte' xat, tu pexkox tu' xat Kunnix mūtik. Yā yūmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik.

7 Topa te yūmū'ā ha hāmmaxnāhā', pu tikmū'ūn mōkputox tu' mūg, ha Topa te yūmū'ā ha hāmmax xe'ēgnāg nāhā', pu' hep xop xohix mōkputox yūmmūg, ha Topa te nōm mō'yāy xe'ēgnāg, ha Yeyox Kunnix te yūmūg pupi' xok, nūy hep xohix xop pu mō'yāy'ax yūmmūgā'.

8 Ha Topa te ta nemēn 'ohnāg, tu xa hāmmaxnāhā', īhā' hok tu 'āxop kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu', 'ākuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopa

hah. 'Āxop te hāpxopmā max 'ohnāg, pu Topa' yānān tu' xa hāmmaxnā'. Yāmhok. Topa te xa' hok hā' kuxa kummuk xit.

9 Hamūn. 'Āxop te hāpxopmā 'ohnāg, puyīy Topa ta nemēn, nūy 'ākuxa kummuk xit. 'Āmhok. Yīy yāy mūn max pe'āpaxeh hok. Yāk-tīgnāg. Yā 'ākummuk.

10 Topa te yāp-xehnāg hā 'ākuxa kummuk xit, ha Kunnix xok, nūy yūmūg kuxa kummuk tupmā', 'ūyīy hāpxopmā max, nūy Topa yōg putat hā yūmū mōy, nūy yūmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik.

Yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik

11 Hōmā 'āxop puknōg, 'ap Yoneo yōg tikmū'ūn'ah, yīy Yoneo xop te 'āxuxet'ax mīy. "Yāy nāg xax mep 'ohnāg xop." kaxīy, nūy yāy yōg xax mep'ax 'āktux. Yā' hittap hā xix hōnhā Yoneo yōg tikmū'ūn te' pit xop yāy xax mep 'ūyīmap tu'. Pa 'āxop yōg mōnāyxop te' xax xak 'ohnāg, yā Topa hā 'āpuknōg.

12 Hōmā 'āxop Kunnix hā 'āpuknōg kamah, 'ap Topa yōg tikmū'un kopa 'āpip'ah, ha Topa te' pa'ax mīy Yoneo yōg tikmū'ūn mūtik, 'āxop mūtik 'ap mīy'ah, Topa yūmmūg 'ohnāg hah, tu hāpkutnā'ax Kunnix hip 'ohnāg, puyīy 'ākuxa tupmā'. Yā Topa hā 'āpuknōg, tu tu 'āpip 'ohnāg.

13 Pa hōnhā Yeyox Kunnix mūn te 'āxop nūnnāhā', tu Topa yīkāgnāg ha 'ānūnnāhā', ha Kunnix xok mīpkupnix tu',

nŭy 'änŭnnā', nŭy tu kuxap-xet 'āxop kuxa mŭtik.

14 Yā hōmā 'āxop xix Yoneo xop yāytuk-mīy punethok, ha Kunnix xok, xa 'āxop xix Yoneo xop yāyhā Kunnix yōg tikmŭ'ŭn puxet, ha' xok, nŭy yāytuk-mīy kuxyā', 'ū yŭmŭg kuxa xohix tu māmā', xayīy 'āxop yā Yoneo xop hā 'āxape',

15 ha Yoneo xop yōg xat'ax nōā', ha tikmŭ'ŭn xop 2 yāyhā tikmŭ'ŭn xop puxet, tu' yāyhā tikmŭ'ŭn tup, ha Topa te' kuxa māmāhā',

16 Yā Kunnix te mīpkupnix tu' xok, nŭy yāykix'ax kuxyā', puyīy Yoneo xop xi' puknōg xop yāy putup pax, yīy Topa ha putpu' nŭnnāhā', puyīy Topa yīkāgnāg hā' pip.

17 Yā Kunnix nŭn, tu hām'āpak max'ax 'āktux, tu Topa gāy kux'ax 'āktux, pu tikmŭ'ŭn kuxa tu' mām, 'āxop puknōg xop pu hām'āktux, Topa tu hāptox tu 'āpip, xix Yoneo xop pu hām'āktux, nōm xop te Topa tu yīkāgnāg hā' pip.

18 Hamŭn. Kunnix te yŭmŭg xohix nŭnnāhā', pe Yoneo yōg tikmŭ'ŭn, pe' puknōg yōg tikmŭ'ŭn, ha yŭmŭg nŭnnāhā Topa hah, ha Topa Koxuk te yŭmŭg ka'ogāhā', yŭmŭg Topa hā yīkāgnāg pi'.

19 Yīy 'āxop puknōg 'ohnāg nōmhā'. Yā Topa yōg tikmŭ'ŭn kamah, tu Topa hā 'āxape'!

20 Topa te tik xop nŭ'pok pu hām'āpak max'ax 'āktux, tu tik xop nōy nŭ'pok, pu Topa pupi hām'āktux, ha nōm

tik xop 2 te Kunnix 'āktux, tu Kunnix xok'ax 'āktux, ha 'āxop yīpkox pip, tu' kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah,

21 ha' xohix nōg nōy nā' mōgāhā', tu mōktu xohix, yā Topa yōg tikmŭ'ŭn xe'e'.

22 Kaxīy 'ākuxap-xet Kunnix kuxa mŭtik, pu Topa 'āxop tu' xip ka'ok, nŭy yāy Koxuk te 'āxop tu' xip ka'ok.

3

Paot te Yoneo xop hā' puknōg xop pu hām'āpak max'ax 'āktux

1 Yāk mŭn Paot, tu Yeyox Kunnix pu hāpxopmāhā', yā kanet kopak xip, 'āxop pu hām'āpak max'ax 'āktux tu', tu Topa pu hām'āktux 'āxop pupi'.

2 Yā Topa te nŭgkutnāhā 'āhah, nŭy xa hāmmaxnā', ha 'āxop te hām'āpak, tu hām'yŭmmŭg.

3 Hōmā, hāmhattap 'ihā', Topa te hāmpe'paxex, pa tikmŭ'ŭn 'ŭm pu hām'āktux 'ohnāg, tu nōm pe'paxex'ax 'āktux 'ohnāg hām'yāxatamuk xohix hā, tu yāk mŭn pu hām'āktux nōmhā. 'Āte xa kax'āmi kutōgnāg nŭhŭ tappet tu'. Yā Topa te hāmpe'paxex tap, tu Yoneo xop xi' puknōg xop yāy koŭnnāp-tup, puyīy yāyhā' xape', puyīy Topa' xohix ha hāmmaxnā xexka'.

4 'Āxop te tappet mō'kupix, 'a' yŭmmŭg, yā 'āte tappet mīy, nŭy yōg hāmpekpaxex'ax 'āyŭmmŭgā', nŭy xa Kunnix 'āktux, 'ōhōm xok mīpkupnix tu', yŭmŭg pupi' xok, nŭy

Yoneo xop xi' puknōg xop ha hāmmaxnā'.

⁵ Hōmā Topa yīy 'ohnāg, tu hām'āktux 'ohnāg, pa hōnhā Topa Koxuk te hāmyūmmūgāhā', tu tik xop pu' xuktux, tu tik max mō'pok, pu tu hām'āktux, xix tik max xop te Topa pupi hām'āktux tu' xuktux,

⁶ Yā hām'āktux xe'e', hu: Topa te' puknōg xop xix Yoneo xop ha hāmmaxnāhā', yā yāy putuk. 'Ūxohix te Kunnix hā 'ūyīn. Tikmū'ūn putox te yāy yīn xat, nūy tu' pēnā max, hā kaxīy Kunnix te yūmūg xat, nūy tuk pēnā max. Yā Topa te Kunnix hā hām'āktux xex, nūy hām'āpak max'ax hā hāmmaxnā', nūy Yoneo xop xi' puknōg xop ha hāmmaxnā', yā yāy putuk.

⁷ Topa tek xānāhā', tu mōgkutnāhā', 'ūyīy 'ā hām'āpak max'ax 'āktux, tuk yāy kutnāhā', xik ka'ogāhā'.

⁸ Yāk-tōgnāg, ha Topa yōg tikmū'ūn xohix xexka', pa Topa tek mūn yāy kutnāhā', 'ūyī' puknōg xop pu hām'āpak max'ax 'āktux, ha hām'āpak'ax te Kunnix 'āktux, ha Kunnix te' kuxa mām xop ha hāmmax xe'ēgnāg gāhā', yīy tikmū'ūn kuxa te' yēy.

⁹ Ha Topa te nūgkutnāhā', 'ū hām'āktux xe'e', nūy hām'āpak max'ax 'āktux tikmū'ūn xop xohix pu', tuk hittup. Hōmā Topa te hāmpe'paxex, nūy Yoneo xop, xi' puknōg xop ha hāmmaxnā', ha hāmyāxatamuk xohix hā' yīy 'ohnāg, pāyā hōnhāk xat, 'āte tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgā'. Yā

Topa max xe'ēgnāg, tu hāpxop xohix mīy, tu kama' hep xohix xop ha hāmmaxnāhā'.

¹⁰ Tu' kuxa mām ka'ok xop ha hāmmaxnāhā', nūy pexkox yōg xexka xop tu' mūy, nūy xat'ax xop tu' mūy, puyīy hāmyūmmūg, yā Topa te hāmyūmmūg xe'ēgnāg.

¹¹ Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'īhā', 'ap xip'ah hahām, xix pexkox 'ap xip'ah, 'īhā Topa te hāmpe'paxex, nūy Yeyox Kunnix xok'ax hā' hep xohix xop yāy tu nūnnāy, pu nō yāyhā tikmū'ūn yāp-xehnāg. Yā hōnhā Topa te' mīy, yūmūg xuxyā Yeyox xok'ax hā 'ūmīy,

¹² 'ūyīy yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, hu' mām ka'ok 'ūkopah, hu yūmūg kuxānōg 'ohnāg, nūy Topa yīkagnāg hā yūmūg pi'.

¹³ 'Ūkxūy, pa 'ākuxa tuknōg hok, nūy Topa yōg putat hā mōg. Yā Topa tek xūy hā xa hāmmaxnāhā'.

Kunnix te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg

¹⁴ Yīk kopaxux hāk xip yūmūg Tak Topa pu'. Yā yūmūg Tak xe'ēgnāg, tu hāpxop xohix mīy,

¹⁵ tu yūmūg pēnā max, yūmūg 'ātak putuk, mō yūmūg yāy xe'ēgnāg tu', ha hāmmaxnāhā yāy kutok xop ha', tu pexkox yōg kutok xop, xix hām xexka yōg kutok xop ha hāmmaxnāhā'.

¹⁶ Yā' max xe'ēgnāg! 'Āte' xak, puyīy Topa Koxuk 'ākuxa ka'ogā', xa 'āka'ok,

17 ha tu' xak kamah, pu 'ākuxa māmā ka'ok, pu Kunnix 'ākuxa kopa xihp, xayīy 'āxapep-tup pax, nūy kama Topap-tup pax xexka',

18 nūy Topa yōg tikmū'ūn xohix mūtik hāmyūmmūg. Yā Kunnix te tikmū'ūn mō'yāy xe'ēgnāg, yīy nōm pe'āpaxeh mōktu 'ākuxa te' yēy Topa pu', yā yūmūg putox ka'ok 'īhā nōm mō'yāy'ax pekpaxex. Ha kaxīy 'ākuxa hittup xexka', yā Topa mūn te 'ākopa' xip ka'ok,

19 tu mōktu 'āxop te hāmyūmmūg xe'e', yā Kunnix te yūmūg mō'yāy xe'ēgnāg mō kuma' mōg. 'Āpu' xak, nūy mō'yāy'ax yūmmūg, nūy 'ākuxa' yēy, ha kaxīy Topa xe'ēgnāg te 'ākopa' xip ka'ok.

20 Pūyā' xohix Topa xexka 'āktux, ha yūmūg ka'ogāhā', tu yūmū'ā ha hāmmaxnā xexka', 'īhā yūmū'āte ta tu' xak, pu hāmmaxnāk-tōgnāg. Yā Topa te hāmppe'paxex xexka', ha yūmū'āte hāmppekaxex kutōgnāg.

21 Pūyā' kuxa mām ka'ok xop xohix Topa max xe'ēgnāg 'āktux, pūyā' xuktux mō kuma' mōg. Yā Yeyox Kunnix te yūmūg ka'ogāhā' 'ūyīy Topa max xe'ēgnāg 'āktux. Pūyā hāmyāxatamuk xohix hā' xuktux, pu tu kux 'ohnāg. Hamūn.

4

Kunnix hā yūmūg yīn puxet

1 Yeyox Kunnix pu 'āte hāpxopmāhā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux, hu kanet kopak xip, ha xa tu' xak,

xa hāpxopmā max. Topa te 'āxānāhā', xa hāpxopmā max.

2 Yāy kutōgnāg pe'āpaxex, nūy 'āyīy pu'uk, nūy 'ānōy hip, nūy nōā'tot, 'āxop te 'āxapep-tup pax tu'.

3 'Ānōy gāyā hok, nūy yā 'āxop putox puxet, xix 'ākuxap-xet, yā Topa Koxuk te 'āxop nūnnāhā', xa yāyhā tikmū'ūn, nūy yāp-xet.

4 Topa Koxuk puxet, xix 'āxop yā Kunnix hā 'āyīn puxet, ha Topa te 'āxānāhā', xa Kunnix nūn'ax hip, xayīy pekkox tu nū mūtik 'āmōg, nūy 'āpip ka'ok.

5 Ha yūmūg xuxyāp-xet kamah, ha yūmūg kuxa mām Yeyox Kunnix yāp-xehnāg kopah, ha yūmūg putox pix kamah, 'ūyīy yūmūg xuxyāp-xet 'āktux.

6 Ha Topa yūmūg Tak yāp-xehnāg, tu' xohix hā' xuxyā, tu tikmū'ūn kopa hāpxopmāhā' tu' kopa' xip.

7 Kunnix te Topa Koxuk yūmū'ā ha nū'kutnāhā', pu yūmūg ka'ogā', 'ūyīy yūmūg hāpxopmā ka'ok, nūy yāy xape ka'ogā kamah.

8 ha Topa yōg tappet te:

"Tik te pepi' mōg, tu' gāy xop kīy, nūy yāy mūtik mōgā',

xix kanet kopa' pip xop mōy, nūy mōgā kamah,

tu yā tu hāpxop hok popmāhā'," kaxīy

9 Tep tu hām'āktux, hu: "Tik te pepi' mōg," kaxīy? 'Ūxuktux, nūy tik kaka' mōg hāmāxap'ax 'āktux. Tu yā yūmūg xuxyā

Kunnix 'āktux, 'ihā tik puxet 'āktux.

¹⁰ Yā tik puxet xok, ha nō hāpkot, tu putpu' hi, tu pepi' mōg pexkox ha, yā kaka' mōg hāmāxap, tuk-nāy tu pepi' mōg, hāmnoḡnōy kūnāpa' mōg, tu hām xexka tu' xip, xix pexkox tu' xip kamah, nūy pexkox xop yīkāgnāg hā' xip, nūy tikmū'ūn yīkāgnāg hā' xip kamah.

¹¹ Tu Topa Koxuk hōm tikmū'ūn pu', puyī' kuxa mām ka'ok xop ka'ogā'. Tu' yāg ka'ogāhā', nūy mō'pok, xi' yāg ka'ogāhā', pu Topa pupi hām'āktux tikmū'ūn pu', xi' yāg ka'ogāhā', pu hām'āpak max'ax 'āktux, xi' yāg ka'ogāhā', pu' kuxa mām xop pēnā max, xi' yāg ka'ogāhā', pu' kuxa mām ka'ok xop pu hām'yūmmūgā'.

¹² Yīy Kunnix pu tu hāpxopmā max, puyī' kuxa mām ka'ok xop ka'ogā'. Yā' kuxa mām ka'ok xop te Kunnix hā' yīn puxet. Tikmū'ūn putox te yāy yīn xat, nūy tu pēnā max, ha Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop xat kamah, nūy tu pēnā max.

¹³ Yā yūmūg kuxa mām ka'ok Kunnix kopah, hu yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik. Yā Kunnix hā yūmūg xohix yā tikmū'ūn puxet, nūy yūmūg Topak-tok xop xe'ēgnāg, tu mōktu Topa pu yūmūg xiptap xop putuk, tu mōktu Kunnix putuk.

¹⁴ Yā kaxop putuk, 'ihā hāmpe'āpaxeh hok. 'Āpu hām'yūmmūg, xa tik kummuk xop pu 'āyīpkox 'ohnāg, tu

hām'āktux'ax puknōg 'āpax hok, ka Topa yōg putat xax, tik kummuk te xa mō'āmā hah.

¹⁵ Hām'āpax hok. Pa hām'āktux xe'e', koit hok, 'ānōy putup pax tu hāpxe'e 'āktux, nūy Kunnix putuk. Yā Kunnix yāk xohix hā yūmūg putox, nūy yūmūg pēnā max.

¹⁶ Kunnix hā yūmūg xohix yīn, nūy nōm hā hām'āpak nām, pu yūmūg xohix xat. Ha' kup te' yīn tu yāy hi', nūy tu mōg max, ha kaxīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok xop xape xop te yāy tu hi kamah, nūy Kunnix hā' yīn, tu yāy hit-tupmāhā', tu yāy putup pax.

Yūmūg kuxa hi xe'ēgnāg nōmhā

¹⁷ Yīy 'āte xa hām'āktux nām, hu: Tikmū'ūn te Topa yūmmūg hok, puxix hitop tu hāmpe'paxex. Yā Kunnix te yāy 'āxet'ax 'ā' hōm, 'āte 'āxat, hu: Hāpxopmā'ax hitop kuxyā', nūy nōm hāmhitop hāmpe'paxex xop mūtik mōg hok, nōm xop yā Topa hā' puknōg.

¹⁸ Hap-tox ka'ok, tu hām'yūmmūg 'ohnāg, tup-tup nōg, pu Topa 'ūhīnnā', tu' yīpkox 'ohnāg Topa pu', yīy nōm kummuk xop nīm, nūy kummuk mīy'ax xop pe 'āmōg hok.

¹⁹ Ha yāyhāhup 'ohnāg, tu' nōy hā' xupxet pax, tu' xak, nūy hāpkummuk xohix mīy.

²⁰ Pa 'āxop te Kunnix yūmmūg max, hu hāpxopmā max, Kunnix te hāpxopmā max hah.

21 Hōmā tikmū'ūn te xa Kunnix 'āktux, ha 'ākuxa mām ka'ok nōm kopah, hu nōm mūtik hāmyok mīy, nūy Topa yōg putat hā 'āmōg,

22 tu hāpxopmā'ax hittap nīm, nūy tu yāy putup mīy'ax hok, yā 'ākummugā tap,

23 ha Topa te 'ākuxa xix 'āp-tox tupmā'ax,

24 xa 'āxop max xe'ēgnāg Topa putuk. Yā Topa mūn te hāmyok mīy, tu hāpxopmā max, tu hāmmaxnā xe'ēgnāg.

25 Yīy koit hok, hu ta 'ānōy pu hāpxe'e 'āktux, yā yūmūg xohix te Kunnix hā' yīn.

26 'Āgāy, 'īhā hāpkummuk mīy hok, pāyā 'āxuxi', nūy 'āmñy tox hā 'āgāy hok.

27 'Ūtux hok pu Hāmgyāgnāg 'ākuxa kummugā hok.

28 Tikmū'ūn te' xupxet tap, puxi tu' kuxyā' xupxet, nūy tu max, nūy xe tu xupxet hok, nūy tu hām max, tu hāmyok mīy, puyīy tikmū'ūn hok xop pu hāpxop popmā'.

29 Hām'āktux kummuk hok, hu ta hām'āktux max, nūy mō'ānōy nīynām, nūy 'ānōy hittupmā'.

30 Topa Koxuk pu' hupmā hok, ka tu' kuxa hittup 'ohnāg. Yā Topa te xa yāy Koxuk nū'kutnāhā', nūy tu hām'āktux xeh, nūy 'āpēnā max. 'Ap max'ah tikmū'ūn te Topa Koxuk kuxa pu hupmā'. Yā 'āpēnā max xe'ēgnāg, tu 'ākuxa hittupmāhā', tu xa hām'āktux xex, xayīy Topa yōg tikmū'ūn. Yīy Kunnix te 'āmōgāp-tup pexkox tu', 'īhā hāptup xe'e mō'nā'ax, ha

Kunnix nūn, nūy yāy xape xop mōgā'.

31 Yīpkūmīy hok, xix 'āgāy hok, 'ānōy māmōg hok, hāpkute'ex kummuk hok,

32 pa 'ānōy kuxa ka', nūy tu' yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Yā Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux, Kunnix xok'ax hā' xaxogāhā'.

5

Yūmū'ā Topa hā yāy kutok xop

1 Topa hā 'āxop kutok xop, ha mō'āyāy xe'ēgnāg, yīy hāpxopmā max, nūy 'Ātak Topa putuk 'āxop, nūy hāpxopmā max.

2 'Āxape xop putup pax, yā kaxīy Kunnix te mōg yūmūg yāy xe'ēgnāg, tu yūmūg pupi' xok, ha Topa tep-tup, tu' hit-tup.

3 Topa hā 'āxop tikmū'ūn xe'e', hu hām'āktux max, nūy tu hāpkummuk 'āktux hok, nūy 'ānōy yōg hāpxop putup hok, nūy xonnix hok, nūy 'ānōy hā 'āxupxet hok, 'ūmīy hok. Yā Topa yōg tikmū'ūn hām'āktux kummuk pu kummuk,

4 pa hām'āktux max, nūy hām'āktux kummuk tu kux, nūy hām'āktux hitop tu kux, nūy tu Topa max 'āktux pax, hu: 'Āmax Topa! Kaxīy.

5 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa xix Kunnix te tikmū'ūn xop putup nōg, nōm te' nōy hā' xupxet xop, tu nōm mūtik tikmū'ūn xat 'ohnāg, yā' kummuk xop te hāpkummuk mīy, tu' nōy hā' xupxet, tu' nōy yōg

hãpxop putup pax, yã hãpxop
'üm te nôm xop hã topa ko-
mut, 'üp-tup pax xexka hah,
tu Topa xe'ep-tup kutõgnãg,
yã hãpxop xohix mün putup
pax xe'e'.

6 'Ûtux hok pu' nõy
'ãmõ'ãmã hok hãm'ãktux
hitop hã. Topa te hãpxopmã'ax
kummuk putup nõg, tu'
yĩpkox 'ohnãg xop kum-
mugãp-tup 'üyãnãn tu'.

7 'Äpu, nôm kummuk xop
nīm.

8 Yã hõmã 'ãxop te
hãpkummuk mīy pax, ha
hãpkoxtap te 'ãkuxa kopa' xip,
pa Topa te 'ãkuxa kummuk
xit, tu 'ãkuxa tupmãhã', hu
hãpxopmã max nõmhã.

9 Topa te 'ãkuxa tupmãhã',
'ãpu hãpxopmã max, nūy 'ãnõy
kuxa ka', nūy hãmyok mīy, nūy
hãpxe'e'ãktux.

10 Xi' xak, nūy xe hãpxopmã
max'ax hã Topa kuxa hit-
tupmã'.

11 Hãpxopmã hitop hok,
tikmũ'ün nõy xop mütik,
hãpxopmã hok, nūy xetxox
putuk hãpxopmã hok. Yã
xetxox te hãpkoxtap 'ĩhã'
xupxet, tu' xaptop. 'Äpu, 'õg
hãpxopmã'ax mũg tikmũ'ün
tu'.

12 Yã hãpxopmã'ax xaptop te
yãy pu' hũpmãhã',

13 'ĩhã tikmũ'ün nõy te'
yũmmũg, ha' kummuk,

14 ha tikmũ'ün te'
yũmmũgãhã', nūy tu' mũg, yīy
Topa yõg tappet te:

“Äxop mõ'ãyon xop, yãy
koxak,

'ãyok, nūy 'ãxit, nūy 'ãhi',

ha Kunnix te xa hãptupmãp-
tup,” kaxīy.

Yã hãptupmãp-tup, ha
kaxīy Kunnix te yũmũg
hãmyũmmũgãhã', 'üyīy yũmũg
hãmyũmmũg max.

15 'Õg pa 'ãti'. 'Äpu, Topa
yõg putat hã 'ãmõg kuma
'ãmõg, tu hãmyũmmũg, nūy
hãpxopmã max.

16 Yã hãmyãxatumuk te' nõy
hã yãykutut, yīy 'ãmnīy xohix
hã Topa pu hãpxopmã max,
tikmũ'ün nõy te hãpxopmã
kummuk hah.

17 'Äp-tox ka'ok hok, hu
hãmyũmmũg max, pa yũmũg
xuxyã pu 'ãyĩpkox pi', nūy
'üyõg hãmputup'ax mīy.

18 Ta hep xupyãg xo'op
hok, xa paptux hok, ha
'ãkummugã'. Pũyã Topa
Koxuk 'ãkopa xip, nūy 'ãkuxa
hittupmã'.

19 'Äxape pu Topa yõg
hãm'ãktux 'ãktux, xix Topa yõg
hãm'ãktux'ax kutex, nūy tu
'ãnõy ka'ogã', tu yũmũg xuxyã
Yeyox pu 'ãxop kutex, nūy
nôm pu: Yãyã', 'ãmax! Kaxīy.

20 'Äpu Topa yũmũg Tak pu
hãm'ãktux kamah, nūy 'ũmax
'ãktux, ha yũmũg xuxyã Yeyox
Kunnix tep-tup, 'ũ yũmũg
Topa max 'üm'ãktux.

21 Yeyox Kunnix yã yũmũg
xuxyã, yīy yũmũg yãy xape
xohix puk yĩpkox pip.

'Ûyĩpxox xi' xetut 'ãktux

22 Pũyã 'ũhũn yãy yĩpxox pu'
yĩpkox xip, nūy yũmũg xuxyã
Kunnix pu' yĩpkox pi' kamah.

23 'Ûyĩpxox te yãy xetut xat,
ha kaxīy Kunnix te' kuxa

mām ka'ok xop xat, tu nōm pupi' xok, pu tu yāyhā Kunnix hā tu yīn, nūy Kunnix pu 'āyīpkox pi'. Yā tikmū'ūn putox te yāy yīn xat, nūy tu pēnā max. Ha kaxīy Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop xat, nūy tu pēnā max.

²⁴ Pūyā 'ūn yāy yīpxox pu yā' yīpkox pi'. Kaxīy 'ūkuxa mām ka'ok xop te Kunnix pu' yīpkox pip.

²⁵ Pūyā' yīpxox yāy xetut mō'yāy xe'ēgnāg, yā kaxīy Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop mō'yāy xe'ēgnāg, tu nōm pupi' xok,

²⁶ puyīy Topa hā 'ūyōg tikmū'ūn, ha kōnāg hā' pix, xix yāy yōg hām'āktux'ax hā yūmūg yūmmūgāhā',

²⁷ 'ūyīy yūmūg māynāg hamūn pu', nūy hāpkummuk hok hā yūmmūg pip, nūy yāyhā max xe'ēgnāg.

²⁸ Tik te yāy mūn pēnā max. Pūyā yāy xetut kaxīy pēnā max kamah. Tik te' xetut pēnā max, puxix yāy mūn pēnā max kamah.

²⁹ 'Ok xip tikmū'ūn te yāy mūn putup hok? 'Āmhok, Yāp-tup. Yā' xohix te yāy mūn putup, hu yāy xīnāhā', ha kaxīy Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop putup, tu nōm pēnā max.

³⁰ Yā yūmū'āte Kunnix hāk yīn, pu yūmūg xat, nūy yūmūg pēnā max,

³¹ yīy Topa yōg tappet te: "Pūyā tik yāy tak nīm, xi' tut nīm, nūy tu xetut mūy, nūy nū mūtik 'āti'. Yā yāyhā' yīn puxet. Kaxīy.

³² Ha kaxīy Topa yōg tappet

te hām'āktux xe'e', tu yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', hu Kunnix xi' kuxa mām ka'ok xop 'āktux. Yā' kuxa mām xop te Kunnix hāp-tox puxet,

³³ tu 'āxop 'āktux kamah, nūy yīpxox yāy xetut pēnā max, yāy mūn pēnā max putuk, nūy xetut yāy yīpxox pu' yīpkox pi', 'ūyīpxox xexka pe'paxex tu'.

6

Ātak mūnōm xop xik-tok xop 'āktux

¹ Kakxop, Topa te 'āp-tup, xa 'ōg 'ātak pu 'āyīpkox pi', xix 'ātut pu 'āyīpkox pi', yā hāmyok.

² Topa yōg tappet te: "Yā 'ātak mūn 'āktux max, xix māy 'āktux max," kaxīy. Yā Topa te 'āxat hāmāxap, xa 'ātak max 'āktux, hak-nāy tu hām'āktux xex, pu tikmū'ūn tu hittup tox,

³ hu: "nūy 'āhittup, pu Topa xa hāmmaxnā', xa 'āhittup tox hām xexka tu'," kaxīy.

⁴ Ātak mūnōm xop, xix māy mōnōm xop: 'Āpu 'āk-tok kute'ex kummuk hok, nūy tu gāyā hok, tu nōm yūmmūgā', puyīy hāpxopmā max, yā Kunnix te xa' hōm yāy 'āxet'ax, xa 'āk-tok yūmmūgā max.

⁵ Āxop kāmānat xop, 'āxuxyā nōm te 'āxat'ax pu 'āyīpkox xip, 'ākuxānōg, nūy māynāg hāpxopmā', nūy Kunnix pu 'āhām.

⁶ Āxuxyā pu 'āyīpkox xip, nūy 'āhām max, 'āxuxyā te 'āpēnāhā 'īhā, xix 'āpēnā hok 'īhā' kama 'āhām max. 'Āmun

yā Kunnix hā kāmānat, yīy Topa te 'āxat, xa 'āxuxyā yōg xat'ax mīy, 'āxop te Kunnix putup pax tu'.

7 'Āhām max 'āhittup tu', Kunnix pu 'āhām, hu 'āhittup, 'āxuxyāp-xet pu 'āhām'ah, yā yūmūg xuxyā Kunnix pu 'āhām kamah.

8 Topa te yā 'āpēnāhā', tu tikmū'ūn xohix xop pu pagop-tup, tute tikmū'ūn te hāpxopmā max pu hāmmāxnāhā', xix tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk pu hāpkummugāhā'.

9 'Āxop 'āxuxyā xop: 'Āpu 'ōg kāmānat xop pu hāpxopmā max, xix nōm mānōg hok, tu: "Āte 'ākix'ax!" kaxīy. 'Ūxaxok hok: 'Āxuxyā xop xix kāmānat xop xohix te Topa pu' hām, ha pexkox tu' xip, ha yā xohix Topa yōg kāmānat, yā 'āxohix te Topa pu yā' nōy putuk.

Topa yōg xonat xop

10 Hōnhā 'ākuxap-xet yūmūg xuxyā kuxa mūtik, hu 'āka'ok, yā yūmūg xuxyā te 'āka'ogāhā', 'ūyīy hāpkummuk mīy hok.

11 Xonat xop te pipkup hā' yāy mō'tat, puyī' gāy xop kummugā hok. Ha kaxīy Topa te 'āka'ogāhā', pu Hāmgāyāgnāg 'ākuxa kummugā hok.

12 Yā yūmū'āte tikmū'ūn gāy mūtik yāykix 'ohnāg. 'Āmhok. Pāyā pexkox yōg gāyxop mūtik yūmūg yāytuk-mīy. 'Ūxohix yā hāpkoxtap yōg gāy xop, tu yūmūg nōāp-tup, yīy Topa te yūmūg ka'ogā'ax,

'ūyī' gāy xop yōg kummuk mīy'ax kuxyā'.

13 'Āpu, Topa yōg hāpka'ok pa', nūy 'āka'ok, xonat xop putuk, nūy gāy xop yōg hāpxopmā'ax kummuk kuxyā', nūy 'ānū pa hok, 'ākuxānōg 'ohnāg tu'. Yā 'ākuxa tu mām ka'ok 'āpi'.

14 Ha xonat te' xax ka'ok hā mō'tat, ha pipkup hā' xax mīy, pu xonat xop mō'yāy nīy, tu yāy kūnāy hīy pipkup hā'. Kaxīy Topa te 'āxat, xa hāmyok mīy, nūy yāyhāhup hok, yā yāy kūnāy hīy'ax putuk. Ha tikmū'ūn xohix te 'āxop 'āktux'ax, hu: "Yā' koit 'ohnāg," kaxīy. Kama xonat te pipkup xax mō'tat, nūy nō yāy kep mō'nīy, puyī' gāy xop xonat xuhmīy hok. Ha kaxīy 'āxop te hāpxopmā max, puyīy tikmū'ūn pēnā', hu: "Yā' max 'ōhōm. 'Ap hāpkummuk 'ūm mīy'ah," kaxīy. Tu yūmūg xuxyā 'āktux max.

15 Ha xonat xop te pataxax ka'ok tat, nūy hāpkumep mō'ka'ok, ha kaxīy 'āmōg mō'ka'ok, nūy hām'āpak max'ax 'āktux, 'ākuxa hittup tu', ha hām'āpak max'ax te tikmū'ūn kuxa māmāhā'.

16 Ha xonat xop te pipkup 'ānuk xexka tat, nūy mō'yāy nīy, nūy gāy xop yōg pox xox mō'hap'ax tu xok. Ha kaxīy 'ākuxa mām ka'ok Kunnix kopah, nūy Topa tu 'āpip ka'ok, pu Hāmgāyāgnāg 'ākuxa kummugā hok.

17 Ha xonat xop te mō'yāy kux xax ka'ok tat, nūy nō yāyputox pak, puyī' gāy xop 'ūp-tox tak hok. Hā kaxīy

'āxop te Topa pe'āpaxex, tu 'ākuxa tuknōg 'ohnāg, hāmpē'āpaxex max tu'. Yā Topa te 'ākuxa kummuk xit tap, nūy mō 'ākuxa max tat 'ūyānān tu'. Ha xonat xop te mīkax xexka pop, nūy gāy xop kix. Ha kaxīy 'āxop te Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, nūy yāmīy kummuk yōg hāpxopmā'ax kummuk nō'ā', ha Topa Koxuk te 'āka'ogāhā', xayīy hām'āktux ka'ok.

¹⁸ 'Āxop te Topa yōg hām'āktux 'āktux, ta Topa pu hām'āktux pax, ha Topa Koxuk te xa hāmyūmmūgā'ax xa Topa pu hām'āktux max. 'Ōg pa 'āti', 'ākuxa tuknōg hok, nūy Topa yōg tikmū'ūn pupi hām'āktux Topa pu'.

¹⁹ Tu Topa ta tu' xax, puyīy 'ūgmūn pu hām'āktux, nūy ka'ogā', 'ūg hām'āktux tikmū'ūn pu', nūy Topa yōg hām'āktux'ax xe'e yūmmūgā'.

²⁰ Tu te nūgkutnāhā', 'āte hām'āpak max'ax 'āktux, tu' xuktux kamah, 'ihā kanet kopak xip, yīy Topa ta tu' xax puk ka'ogā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux pax.

Paot te' xape xop 'āneo

²¹ Yūmūg xape Tikik te 'ūgmūtik hāpxopmāhā, nūy 'ūgmūn tu nō tu tehet, tu 'āha' mōg putup, hak mūn 'āktux'ax, nūy xa hāmyūmmūgā',

²² tu 'āha' mōg, nūy xa hām'āktux, nūy 'ūgmūg hām'ax 'āktux, xayīy 'āxop hittup kamah.

²³ Pūyā Topa yūmūg Tak xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix

'ākuxa māmā', xix mō'āyāy xe'ēgnāg, xix 'ākuxa māmā ka'ok yāy mūn kopah.

²⁴ Pūyā Topa xa kāmmāxānā', 'ihā 'āxop te yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix putup pax mō'kuma 'āmōg. Tu ta tu kux.

PAOT TE KŌMĒN PINIO YŌG KUXA MĀM KA'OK XOP PU KAX'AMI'

¹ 'Ūgmū'ūg Paot xix Tīmōn, tu Yeyox Kunnix puk mū'āte hāpxopmāhā', tu nūhū tappet kax'āmi, tu kōmēn Pinio yōg tikmū'ūn pu kax'āmi', nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopa' xop pu kax'āmi', ha' kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik, xi' yōg tik pēnā max'ax xop pu kax'āmi', xix tik xop te' hok xop pu hāpxop popmāhā pu kax'āmi'.

² Pūyā Topa yūmūg Tak xa hāmmaxnā'. Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā kamah, nūy 'ākuxa māmā'.

Paot te Topa pu hām'āktux

³ 'Āte Topa pu hām'āktux, 'ihā 'āte 'āpekpaxex, tu: "Āmax Topa', yā xate Pinio yōg kuxa mām ka'ok xop ka'ogāhā'," kaxīy.

⁴ Hu Topa pu hām'āktux, 'ūgkuxa hittup tu',

⁵ 'ihā 'āte 'ōg hāpxopmā'ax pekpaxex. Yā 'āxop 'ūgmūn 'ahā 'ātehet, nūy hām'āpak max'ax 'āktux, tu hōmā xix hōnhā 'ūgmūn mūtik hāpxopmāhā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux.

⁶ Topa te 'ākuxa kopa hāpxopmāhā', tu xa hāmmaxnāhāxape punethok te 'āhā' tehet, tu' kuxyā 'ohnāg, ha mōktu Yeyox Kunnix yōg hāptup xe'e mō'nāhā', ha tute kuxyāp-tup,

'ihā Kunnix putpu' nūn. Yā 'āte' yūmmūg.

⁷ Tu 'āxop pekpaxex, 'āmnīy xohix hā hāmpekpaxex, tu 'āte 'āp-tup pax xexka', 'ūgmūn mūtik 'āxop te hāpxopmāhā'. Topa te 'āxop xexkanāhā 'ūgmūtik, tu yūmūg xexkanāhā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux, yā 'ōhōm Topa yōg hām'āktux xe'e. 'Āte nōmhā' xuktux, 'ihā kanet kopak xip, tu hōmā' xuktux, 'ihā 'āte hāpkumep hā, hām'āktux ka'ok hā tuk mōg.

⁸ Yeyox Kunnix te mō'āyāy xe'ēgnāg, ha kaxīy 'āte 'āp-tup pax kamah, 'ap koit'ah 'āte', Topa te' yūmmūg.

⁹ Ha 'āte Topa tu' xak, pu 'āxop 'āxape kuxa mām xop xohix 'ūp-tup pax, tu mōktu yāp-tup xe'ēgnāg, tu hāmyūmmūg, tu mōktu hāmyūmmūg xexka',

¹⁰ nūy hāmmax 'ūm yāykutnā', nūy 'ākuxa tup tat, 'ihā Kunnix te putpu' nūn, xayīy yā 'ōg hāpxopmā'ax xa' hupmā hok. Yā Kunnix yōg hāptup xe'e mō'nāp-tup.

¹¹ Ha Yeyox Kunnix yāp-xehnāg te 'ākuxa kopa hāpxopmā max, puyīy tikmū'ūn xohix Topa max xe'ēgnāg 'āktux.

Āte Kunnix tu hāpxopmāhā'

¹² 'Ūkxape xop: 'Āte xa hāmyūmmūgāp-tup. Gāyxop tek xūyghā', xik hīy kanet kopah, pāyā Topa te hāmmaxnāhā nōmhā', hak tu hām'āpak max'ax 'āktux,

¹³ ha kaxīy gohet yōg xonat xop te hām'āpak, tu

'āte hāpxopmāhā Kunnix pu' yūmmūg, tuk hām'āx ha kanet kopak xip yūmmūg.

14 Ha yūmūg xape xop te' yūmmūg kamah, hu' kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox kopah, tu' hittup, nūy hām'āpak max'ax 'āktux, 'ūkuxānōg 'ohnāg.

15 Yā' yāg yīpkūmīy, tu' yāykix pax, hu Kunnix 'āktux, pa' yāg hittup, nūy xuktux,

16 'ūkputup pax tu 'āktux, Topa te mōgkutnāhā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux, ha 'ōm te' yūmmūg,

17 Ha' yāg nōy te mō'āmā pax, tute 'ūgyīpkūmīy tu', 'ūyīy 'ūgkuxa hittup hok, yā' gāy tu hām'āktux max 'āktux, 'ūyīy 'ūgmūn pu hupmā'.

18 Yā' xohix te Kunnix 'āktux, yā' puxī'. Yīk kuxa hittup pax,

19 tuk kuxa yūm ka'ok 'āxop kopah. Yā 'āxop te Topa tu' xak, puk xut kanet kopah, yīy Yeyox Kunnix Koxuk tek ka'ogāhā', hak kuxa yūm ka'ok.

20 'Ūgkuxa yūm ka'ok, nūy Topa pu hāpxopmā max, nūy 'āmnīy xohix hā xix hōnhā Topa pu 'āte hāpxopmāhā', nūy yā yāyhāhup 'ohnāg, xik kuxānōg 'ohnāg, pu tikmū'ūn Kunnix 'āktux max, 'ok pek hi'ax, 'ok pek xok'ax.

21 Tephak xip hām tu'? Hām tuk xip, nūy Kunnix xexka xe'ēgnāg 'āktux. 'Ūkxok, koxix pexkox hāk mōg, nūy Kunnix mūtik xhip, nūy 'ūghittup xexka mō'kumak mōg.

22 Hām tuk xip, koxix hā hāpxopmā max Kunnix tu'. 'Ap yūmmūg'ah 'āte', piyā' mūn max, 'ok pek hām tuk xip, 'ok pek mōg pexkox hah.

23 Yā' max 'ūkxip hām tu, pāyā 'āte' xak, nūy mōy xip Kunnix mūtik pexkox tu'. Yā' max xe'ēgnāg!

24 Pāyā 'āxop puk max, nūy xhip hām tu',

25 tu hāmyūmmūg, hu 'āxop tuk xip putup, nūy 'āka'ogā', nūy 'ākuxa hittupmā', xayīy 'ākuxa hittup, 'ihā' mām ka'ok yūmūg xuxyā kopah.

26 'Āte putpu 'āhak mōg'ax, xa 'ākuxa tu hittup 'ūgmūn hah, yā 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik.

27 'Āxop te hām'āpak max'ax 'āpak, tu 'āyīpkox pip, yīy hōnhā hāpxopmā max, nūy Kunnix putup hāpxopmā max. Kaxīy 'āte 'āxop putox puxet yūmmūg'ax, 'ōg hāpxopmā'ax hā 'āte hāmyūmmūg'ax, 'ok pe 'āhak mōg, 'ok pe 'ahak mōg hok. 'Āxop xohix hām max, koxix 'āxop kuxap-xet yūmmūg, yā 'āxop te hām'āpak max'ax 'āpak, hu 'ākuxa mām ka'ok.

28 'Ūgāyxop yīpkutuk hok, nūy ta tu 'āka'ok, ha kaxīy 'ūgāyxop te' pēnā'ax, tu hāmyūmmūg'ax, hu: "Yā Topa te nōm xop mūtik ti xe'e, yīk mūg xūygāp-tup 'ūyānān tu', ha nōm kuxa mām ka'ok xop mōgāp-tup pexkox hah, pu tu pip ka'ok," kaxīy.

29 Ha Topa te 'āxop xexkānāhā', xa hāpxopmā Kunnix pu', nūy 'ākuxa mām

ka'ok 'ōm kopah, nūy 'āxūy
kamah nōm pu'.

30 Hōnhā 'āxop tek mūtik
hāpxopmā'ax, nūy hām'āpak
max'ax 'ūm 'āktux, xix
'ūghām'ax pēnāhā', ha' gāy
xop tek mūn pu hupmāhā', tu
hōnhā kamak xūygāhā', kaxīy.

2

1 Yā Kunnix te 'āxop
mūtik tihī', tu 'āka'ogāhā',
tu mō'āyāy xe'ēgnāg, tu
'āhittupmāhā', ha Topa Koxuk
te 'āmūtik yāy hi', ha 'āxape
kuxa ka',

2 xayīy 'āp-xet, nūy
hāmpē'āpaxeh puxet. 'Āpu,
'āxop kuxap-xet kamah,
nūy 'ānōy putup pax, xayīy
'ūgkuxa hittupmā xexka'.

3 Yā puxehnāg pe'āpaxeh
hok, pāyā 'ānōy pe'āpaxeh
kamah, nūy yāy pu
hāpxopmā', tu' xak hok, pu
tikmū'ūn xa hām'āktux max,
pāyā yāy pe'āpaxek-tōgnāg,
nūy 'ānōy pe'āpaxeh xexka'.

4 Topa tu' xax, pu 'ānōy ha
hāmmāxnā kamah, nūy yāy
puxehnāg pu xax hok.

5 'Āpu hāpxopmā, nūy Yeyox
Kunnix putuk, hu:

6 Kunnix yā Topa yāy putuk,
pa Kunnix xupkūmīy
'ohnāg,

7 tu pexkox nīm, xix hāpxop
xohix nīm, nūy yāyhā
kāmānat,
nūy yāyhā tikmū'ūn kutok.

8 Tu yāy pe'paxex 'ohnāg,
tu Topa yōg putat hā'
mōg,

nūy nōm pu' yīpkox xip,
hu yūmūg pupi' xok
mīpkupnix tu',

9 yīy Topa te' xexkanā
xe'ēgnāg, tu' xuxet'ax
mīy,

pu tikmū'ūn xohix, xix
pexkox yōg xop xohix
Yeyox 'āxet'ax 'āpax, tu:
“Yā 'ōhōm xexka xe'ēgnāg,
tu yūmūg xohix xat!”
kaxīy.

10 Yā pexkox yōg xop xohix
nūktetex Yeyox kep-
pah,

xi' hep xop xohix, xi' xakix
xop nūktetex,

11 nūy Yeyox Kunnix 'āktux
yāy xuxyāp-xet,

nūy yūmūg 'Ātak Topa xexka
'āktux.

*Āxop te māyōnnāg xop
putuk*

12 'Āxop yāk mūn hā 'āxape
xe'ēgnāg, tuk mūn pu 'ayīpkox
pip, 'īhāk xip 'āmūtik, yīy
'āyīpkox pip max, 'īhāk xip
hāptox tu', 'Āpi hāpxopmā max
pax, tu 'ākuxānōg, nūy Topa
yōg putat xak hok.

13 Yā Topa te 'ākuxa kopa
hāpxopmāhā', xa hāpxopmā
max, nūy nōm pu 'āyīpkox
pi', nūy hāmpē'āpaxeh max
kamah.

14 'Āpu hāpxopmā max, nūy
'ānōy mānōg hok, nūy yāytuk-
mīy hok.

15 'Āxop yā Topa hā 'āk-
tok xop, hu hāpxopmā max
tikmū'ūn kummuk kopah,
xix Topa hā' puknōg xop
kopah,

16 ha kaxīy 'āxop te
māyōnnāg putuk, yā 'āmñīy
hā tikmū'ūn xohix te
māyōnnāg pēnā'ax max, Ha
kaxīy tikmū'ūn kummuk

kopa 'āpip, ha Topa hā' puknōg xop te 'ōg hāpxopmā max pēnāhā', 'ihā nōm xop pu 'āxop te hām'āktux, 'ihā Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux. 'Āxop te hāpxopmā max, kopxik hittup, 'ihā Kunnix putpu' hi nū hām tu', ha hāptup xe'e 'ihā' nūn putup, ha 'āpēnā', kopxik hittup, nūy hāmyūmmūg: yā 'āte hitop tu xa hām 'ūm yūmmūgā 'ohnāg.

17 Hōmā 'āmānex te xokxop mō'hap, nūy Topa pu' haxyā', pūyīy Topa kuxa hittupmā', ha kaxīy 'āxop kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, tu yāy mūn hōm, nūy Topa kuxa hittupmā', nūy nōm pu hām'āktux, nūy nōm pu hāpxopmā max. Hak mūn kuxa hittup kamah, nūy 'āxop mūtik Topa pu hāpxopmā max, pe yāk hi'ax, pe yā kamak xok'ax.

18 Ha kaxīy 'āxop kuxa hitup kama 'ūgmūtik.

Tīmōn xix 'Epaponit

19 Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix tek putup, kopxix Tīmōn 'āha mō'kutnā', puyīy nōm tek yūmmūgā', 'ihā putpu' nū', 'āxop 'āktux tu', tu mōgnīynām.

20 Tu 'āxop putup pax, 'ūgmūn putuk, tu 'āpēnā max kamah.

21 'Ūxohix te yāy yōg hāpxop xak, tu Yeyox Kunnix xaxok,

22 pa Tīmōn te Yeyox Kunnix pu hāpxop xak, nūy Topa yōg hām'āktux 'āktux, nūy 'āpēnā max, tuk mūtik hām, tuk mūn hāk-tok, hakmū'āte hāpxopmāhā', nūy hām'āpak

max'ax 'āktux, ha 'āxop te' yūmmūg.

23 'Āte' hip, pu gohet 'ūgyīkopit kux, 'ūgyīkopit kux, kopxix mō'kutnā'ax, pu xa' xuktux.

24 'Ūgkuxa yūm ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix kopah, tu' hip, puk xut, 'ūmōg 'āhah.

25 Tu mō'kutnā'ax 'Epaponit kamah, hak mūn hā yā' xape, ha 'āxop te nū'kutnāhā', puk mūn hā tu tehet, tuk mūn mūtik hāpxopmā max,

26 tu 'āxak, nūy 'āpēnā 'ūxeheh. Hōmā 'ūpakut, ha 'āxop te' yūmmūg, hu 'ākuxa tuknōg, ha 'Epaponit te hām'āpak, tu' kuxa hittup 'ohnāg.

27 Yā' pakut xexka', tu' xok putūmnāg, pāyā Topa te' kuxa ka', xix yāk kuxa ka kamah, tu' hittupmāhā', xik kuxa hitupmāhā kamah.

28 Yīy mō'kutnā'ax 'āha, xa' pēnā', nūy 'ūhittup tap yūmmūg, nūy 'ākuxa hittup, xix kamak kuxa hittup.

29 'Āpu 'Epaponit mūg ka'ok yāy kep hā, 'ihā' xupep, 'ākuxa hittup xexka tu', yā 'āxop hā' xape xe'e'gnāg, hamūn xix 'āxop mūn, yā yūmūg xuxyā hā 'āxape', yī' xānā', pu mōy 'āpet tu' xihip, ha 'Epaponit xuktux max, xix tik nōy xop te Topa pu hāpxopmāhā 'āktux max.

30 Yā' xok putūmnāg Kunnix tu', hāpxopmā punethok tu', nūy mō'ānīynām, xik mūn mōgnīynām, 'āxop pupi mōgnīynām.

3

Hām̄yok m̄y xe'ēgnāg

1 'Ūkxape xop, p̄yā yūmūg xuxyā 'ākuxa hittupmā' punethok. 'Āte xa xe kax'āmi', tup-tup, n̄y xa hām̄yūmmūgā māx.

2 'Ōg pa'āti!' Tikmū'ūn kum-muk xop te' xat, pu' kuxa mām ka'ok pit xop yāy xax yīmap tu' mep, pu yāyhā Topa yōg tikmū'ūn,

3 p̄yā mō'āmā', yūmūg yā Topa yōg tikmū'ūn xe'e'. Ha yūmūg kuxa kopa hāpxopmāhā', ha ta' kum-muk xop kopa hāpxopmā 'ohnāg, ha Topa Koxuk te yūmūg yūmmūgāhā', 'ū Topa pu nū'āktettex, ha yūmūg kuxa hittupmāhā'. Yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix kuxa mūtik yūmūg kuxap-xet, pa yūmūg kuxa mām hok, n̄y Yoneo xop mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat hok. Yā tikmū'ūn yāy yōg hāpxopmā'ax pu'uk, tu yūmūg kuxa kummuk tupmā 'ohnāg Topa pu'.

4 Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Yoneo yōg m̄y'ax kopah, koxik kuxa yūm'ax ka'ok kamah. 'Ūgmūn yā Yōneo xop yōg, tu nōm m̄y'ax xohix m̄y tap, 'ūyīy yāy kuxa kummuk tupmā', p̄yāk kuxa maxnā 'ohnāg.

5-6 'Ūktut tek put, ha 'āmn̄y te 7 nōg, 'ihā tikmū'ūn tek nāg xax yīmap tu' xak. Yāk mūn 'Iyaet yōg tihix, tu mōnāyxop Meyam̄y mōkputox 'ūgmūn, 'ūkhep Yoneo yōg yā xe'e', tu Paniye xop yōg kamah, hu'

xat'ax xohix m̄y māynāg, tu' kuxa mām ka'ok xop kum-mugāhā',

7 p̄yā 'āte hāpxopmā 'Ūhitop tu', yīy 'āte' m̄y kux, tu' xax-ogāhā', n̄y 'ūgkuxa yūm ka'ok Kunnix yāp-xet kopah.

8 Hamūn. 'Āte hāpxop xohix xaxogāhā', xi' m̄y'ax xohix xaxogāhā', yā' hitop. Yā hām̄hōgnāg, yīy 'āte' m̄y kux, n̄y yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yūmmūg max, ha' max xe'ēgnāg, hak kuxa te' yēy Kunnix keppah, hu hāpxop xohix nīm, n̄y Kunnix tuk xip ka'ok.

9 Hu' xak, n̄y 'ūgkuxap-xet Kunnix kuxa mūtik. Yāk kuxa max 'ohnāg, ha Yoneo xop yōg xat'ax tek kuxa maxnā hok, yīy 'āte' xak, pu Topa tek kuxa maxnā', 'ūgkuxa yūm ka'ok Kunnix kopa hah.

10 Yā 'āte' xak, n̄y Kunnix yāp-xehnāg yūmmūg, n̄y Topa yōg hāpka'ok yūmmūg. Ha' ka'ok, hu Kunnix putpu' hīnnāhā, yā 'āte' xak, n̄y Kunnix 'ūgputuk, n̄y Topa yōg tikmū'ūn puk xok kamah,

11 puyīy Topa xe putpuk hīnnāhā' kamah.

'Ūmōg mō'ka'ok

12 'Āte hāpxe'e 'āktux: Hōnhā 'āte Kunnix putuk xet'ah, p̄yā 'āte' xak, n̄y yāyhā Kunnix putuk. Ha tikmū'ūn mōg mō'ka'ok, n̄y tu xupep tap, n̄y tayūmak xexka pop, n̄y k̄nēy yānām 'āta māynāg pa'. Kaxīy 'ūgmōg kamah Topa yōg putat hā, tuk mōg kumag mōg, n̄y hāpxopmā māynāg, n̄y Kunnix putuk.

13 Āxop te hāmyūmmūg, 'A 'āte Kunnix 'ūm putuk xet'ah, pāyā 'āte hāpxopmā'ax tap xaxok, tu hōnhā hāpxopmā max, nūy hāptup 'īhā xe hāpxopmā max.

14 Tik mōg mō'ka'ok, nūy xupep tap, nūy kānēy māynāg pa'. Ha kaxīy 'āte Topa yīy'ax 'āpak, hak xānāhā', 'ūghām, nūy Topa yōg hām'āktux 'āktux, ha Yeyox Kunnix tek hīnnāhā', 'ūyīk hi xe'ēgnāg, ha kānēy māynāg putuk.

15 'Ūyā yūmūg hāmpē'paxex max kaxīy, yā Topa yōg putat hā yūmūg mōg tap, tikmū'ūn xip tap putuk, nūy yūmūg putox puxet, nūy hāmpē tu paxeh puxet, nūy hāmpē tu paxeh max, 'ūyāg te hāmpē'paxex nōy, puxix Topa' yūmmūgā'.

16 Āpu yūmūg mōg Topa yōg putat hā, nūy mōg kumak mōg. Kaxīy yūmūg mōg hōmā xix hōnhā', tu Topa yōg hām'āktux pu yūmūg yīpkox pip, nūy hāpxopmā max.

17 'Ūkxape xop: 'Ūkpe mōg kuma mōg, nūy hāpxopmā max, 'ūgputuk, xix kuxa mām xop nōy pēnā', xa 'āxop hāpxopmā max kamah.

18 'Āte xa hām'āktux tap, tu xe' xuktux, hu: Tikmū'ūn punethok gāy, tu Kunnix putup nōg, ha yūmūg pupi' xok mīpkupnix tu', pap-tup nōg, tu Kunnix hā' puknōg, yīy 'āte xa' xuktux, tuk potahak yūm, 'īhā' xuktux.

19 Ha' gāy xop te yāy putup'ax pu' yīpkox pip, tu yāy pu hāpxop xak, topa

komut xop xak'ax putuk, tu hāpkummuk mīy, tu yāyhāhup 'ohnāg, pa yāy mīy'ax 'āktux xexka', tu pexkox yōg hāpxop xak 'ohnāg, yīy yāy koxyōy putup Hāmgāyāgnāg Pet kopah.

20 Pa yūmūg yā pexkox yōg tikmū'ūn, tu yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hip, ha' nūn putpu', nūy yūmūg mōy hām tu', nūy pexkox ha yūmūg mōgā',

21 tu yūmūg yīn pu'uk ka'ogāp-tup, tu mōktu yāy yīn putuk, tu yūmūg xexkanāp-tup xe'ēgnāg. Yā Kunnix te hām xexka xop xohix xat'ax, xix pexkox yōg xop xohix xat'ax, ha' yīpkox pip putup.

4

1 'Ūkxape xop: 'Āte 'āp-tup pax xexka', tu 'āxak, hak kuxa hittupmāhā', ha 'āte xa hām'āktux, yāk xape xop max! Yīy Topa yōg putat hā 'āmōg kuma mōg.

2 'Ūkxape hex 'Epot xix Xīn, 'āte xa tu' xak, xa yāytuk-mīy kux, xatix yā 'ānōy hā', 'ākuxa mām Kunnix kopah, hu 'ānōy hā tutnōy.

3 Ha 'āmūn, xatek mūtik hāpxopmāhā', yāk xape xe'ēgnāg, yīy xa tu' xak, xa 'ūn 2 hā 'ātehet, ha 'ūn te Kenemēn mūtik hāpxopmā max, xi' xape xop xohix mūtik hāpxopmā punethok, nūy hām'āpak max'ax 'āktux tikmū'ūn xohix pu', ha Topa te' xuxet'ax kax'āmi', yā yāy yōg tappetxax kopa kax'āmi', pu tu hi xe'e', ha' kux 'ohnāg.

4 Āmnīy xohix hā 'āhittup, yūmūg xuxyā te 'āmūtik tihi' hah, yā xe xa hām'āktux, hu: 'Āpu 'ākuxa hittup!

5 Ānōy kuxa ka'. Hapxip kutōgnāg 'ihā yūmūg xuxyā nūn.

6 Āxutigā hok, pa Topa tu' xax, pu xa hāpxop xohix popmā', 'ihā Topa 'ūmax 'āktux, hu: "Āmax Topah! Xate 'ā' hōm hāpxop xohix. Puxi," kaxīy.

7 Yā Topa te 'ākuxa māmā'ax, yīy tikmū'ūn kuxa yūm, yāy kuxa yūm hā xīy tute' yūmmūg'ah, Topa te' kuxa yūmmā hah, tu kaxīy te 'āpēnā max, xa 'ākuxap-xet Yeyox kuxa mūtik, xix 'āp-tox puxet Yeyox Kunnix putox mūtik.

8 'Āpu, hāmpē'āpaxeh max, nūy hāpxopmā max kamah. Kaxīy tikmū'ūn xohix te 'ākuxa tup yūmmūg. Hāmpē'āpaxeh max, nūy hāpxe'e 'āktux, nūy hāmmāxnā', nūy hāmyok mīy, nūy 'ānōy hā' xupxet hok, nūy 'ānōy putup pax, nūy yā' koit hok. Hāmpē'āpaxeh max, xayīy hāpkummuk mīy hok.

9 Āte 'āxop pu hāmyūmmūgāhā' hā' hāmyūmmūg'ax hā hāpxopmāhā', yā 'āte hāpxopmā max, ha 'āxop te' pēnāhā', xayīy hāpxopmā max kamah, ha Topa te 'āmūtik tihi', tu yūmūg kuxa māmāp-tup.

Paot te' kuxa mām ka'ok max 'āktux

10 Yūmūg xuxyā tek mūtik tihi', yīk kuxa hittup xexka'.

Hāpxip punethok hā hāptox tuk xip, pak xaxok 'ohnāg 'āxop te', hu mōgnīynām, tu tayūmak nū'pok, pu 'āte ta tu hāpxop 'ūm pop, nūy puk, nūy mā'. Hōmā tikmū'ūn 'ūm nūn 'ohnāg, hu tayūmak paxnūn 'ohnāg, pa hōnhā' nūn, tu' paxnūn tayūmak, hak hittup.

11 Hōmā 'āte hāmhōgnāg xip, pak hittup, xix hōnhā yōgnū hāpxop punethok, tuk hittup nōmhā kamah. Hōmā xix hōnhā Topa te 'ā' hōm hāpxop, tuk hittup, yā puxi'.

12 Hōmā hāpxop putup xūy, ha hōnhā' yānān tuk xit max, hu 'āmnīy xohix hāk hittup, xix hāpxexka xohix tuk hittup. 'Ūghok, kopxix yāk hittup, 'ūkputexop, kopxix kamah hittup.

13 Kunnix tek ka'ogāhā', yīy 'ate hāpxopmā'ax 'ūm yīpkutuk 'ohnāg.

14 'Ūkxūy, ha 'āxop te hāpxopmā max, tuk mōgnīynām.

15 'Āxop yā kōmēn Pinio yōg tikmū'ūn, tu mōgnīynām hittap. Hōmā 'āte hām'āpak max'ax 'āktux hāpxexka Max-enōn tu', tu' xuktux 'āmnīy kutōgnāg 'ihā', tu hāpxexka nīm, ha 'āxop kuxa mām ka'ok xop puxehnāg yāy hā 'ātehet, 'ap nōy 'ūm te 'āha te'ah, ha tayūmak 'ā' hōm 'āxop te'.

16 Hāpxexka Texanōn tuk xip, 'ihā 'āxop hāk tehet, tuk ha tayūmak nū'pok.

17 'A 'āte tayūmak 'ūm xak'ah. Āmhok. Pa 'ātep-tup, pu Topa xa hāmmāxnā xexka'.

18 Yā 'āte' pop 'ōgnū tayūmak

xohix, xate 'ã nõm nũ'pok, yã tayũmak xexka'. Hõnha 'ãte yõg tayũmak xohix punethok, 'Epaponit te' paxnũn hah. Ha Topa tep-tup pax, xa 'ãxop hãpxop popmã', xix tayũmak tu' hok hõm, pu hãm'ãpak max'ax 'ãktux 'ũhep xop xohix pu'. Topa pu hãpxop hõm'ax, yã' hax max putuk, tu Topa kuxa hittupmãhã'.

¹⁹ Yÿy yõgnũ Topa te xa' popmã'ax hãpxop xohix, 'ũp-texop xexka tu'.

²⁰ Pũyã tikmũ'ũn xohix Topa yũmũg. Tak xexka xe'ëgnãg 'ãktux, tu' xuktux mõ'kuma' mõg. Hamũn!

Yã' ka'ax hã' xohix 'ãneo

²¹ Topa yõg tikmũ'ũn xohix pu 'ãneo, 'õhõm Yeyox Kunnix yõg. Nũnte' pip xape xop te xa 'ãneo,

²² xix Topa yõg tikmũ'ũn xohix te xa 'ãneo, xi' xop te Hõm yõg xat'ax pet xexka tu' hãm, tu xa 'ãneo.

²³ Pũyã yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix 'ãxohix ha hãmmax nã'! Tu ta tu' kux.

**PAOT TE KÛMËN
KONOX YÛG
KUXA MÂM
KA'OK XOP PU
KAX'ÂMI'**

1 Ûgmûn Paot, ha Topa tep-tup, pu Yeyox Kunnix nûgkutnâ', yîk mûn xik xape Tîmôn te nûhû tappet kax'âmi',

2 kômên xexka Konox yôg tikmû'ûn pu kax'âmi', Konox yôg kuxa mâm xop pu kax'âmi'. Yâ Kunnix te yûmû'â hâ' xape xe'e', yîy yûmûg xape kamah. Pûyâ Topa yûmûg Tak 'âmûtik pip, nûy 'âkuxa mâmmâ', nûy xa hâmmaxnâ'.

Tu Topa pu hâmmâ'aktux, nûy kuxa mâm ka'ok xop max'ax 'aktux

3 'Ûgmû'âte yûmûg Tak Topa max 'aktux, 'ihâ nôm pu hâmmâ'aktux 'âxop 'âxape xop pupi', yâ Topa te yûmûg xuxyâ Yeyox Kunnix hâ' Tak.

4 'Âkuxa mâm ka'ok Yeyox Kunnix kopah, tu Topa yôg tikmû'ûn xohix putup pax, hak mû'âte' yûmmûg.

5 Hômmâ 'âxop te hâmmâ'apak max'ax 'âpak hâmmâxap, hu hâmmax hip, nûy 'âhi xe'e' mō kuma mōg, hu 'âkuxa mâm ka'ok, xi' nōy putup pax 'ihâ' hip, nûy hâpxip punethok 'ihâ pexkox yôg hâpxop pop.

6 Yâ Topa te hâmmâ'apak max'ax hâ tikmû'ûn xohix ha hâmmaxnâhâ', yî' hep xop xohix pu hâmmâ'aktux, yâ kama

'âxop te hâmmâ'apak, tu Topa te' xohix ha hâmmaxnâ'ax 'âpak, ha kaxîy Topa te xa hâmmaxnâhâ', 'ihâ' xupak, ha hōnhâ hâmmaxnâ kamah.

7 Ha yûmûg xape 'Epap te xa hâmyûmmûgâhâ', tuk mûg pupi hâpxopmâhâ', tu Kunnix pu hâpxopmâ punethok,

8 tuk mû'â Topa Koxuk 'aktux, ha xa ka'ogâhâ', nûy kuxa mâm xop xohix putup pax, yîy 'Epap tek mû'â' xuktux.

9 Hak mû'âte' xupak, tu Topa tu' xak, pu 'âxop pu hâmyûmmûgâ', xayîy hâmyûmmûg xe'e', nûy yâ Topa putup, xayîy 'âxop yûmmûg, nûy Topap-tup'ax yûmmûg, hu yây Koxuk te xa hâmyûmmûgâhâ',

10 xayîy hâpxopmâ max, ha Topa te 'aptup, xa hâpxopmâ max mō kuma 'âmōg, tu mōktu yâ Topa yûmmûg xe'ëgnâg.

11 Topa ka'ok xe'ëgnâg, tu 'âka'ogâp-tup, xayîy nōâ'tot, 'ihâ 'âkuxa hittup,

12 hu yûmûg Tak Topa pu hâmmâ'aktux, hu: "Âmax Topah, xatek mûg ka'ogâhâ', 'û pexkox yôg hâpxop pop, yîy 'ôg tikmû'ûn xohix mûtik pop," kaxîy. Yâ Topa te nôm hâpxop xex pexkox kopah, nûy yây yôg xop pu' popmâ'. Yâ' popmâp-tup yây yôg tikmû'ûn pu', nôm te Topa pu' yîpkox pip.

13 Hômmâ yûmûg kuxa kummuk, yâ hâpkoxtap putuk yûmûg kuxa kopah, pâyâ yûmûg Tak Topa te yûmûg kuxa maxnâhâ', tu yûmûg

nūnnāhā yāy kutok hah. Yā yāy kutok mō'yāy xe'ēgnāg, 'ūk-tok yāp-xehnāg tu', puyīy 'ūk-tok Yeyox Kunnix yūmūg xat, nūy 'ūkpēnā max.

14 Tu yūmūg pupi' xok tap, nūy yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux.

Tute Kunnix 'āktux

15 Tikmū'ūn 'ūm te Topa pēnā hok, ha Kunnix te yāy Tak Topa pa putuk xe'ēgnāg, tuk-tok te māxap, hak-nāy tu Topa te hāpxop xohix mīy.

16 Yāk-tok mūtik Topa te hāpxop xohix mīy, tu tu hāpxop xohix xat'ax, tu hāpxop pēnā'ax mīy, xix hāpxop pēnā hok mīy kamah, xix pexkox yōg xexka xop mīy, xi' yōg xat'ax xop xohix mīy. Topa tek-tok mūtik mīy, xik-tok pu' mīy hāpxop xohix.

17 Kunnix xip tap, 'ihā Topa te pexkox mīy, xix hahām, xix hāpxop xohix mīy, tu nōm mūtik hāpxop xohix xex max, pu tu pip ka'ok.

18 Ha Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop hāp-tox. Yā tikmū'ūn putox te yāy yīn xat, nūy tu pēnā max, ha kaxīy Kunnix te' kuxa mām xop xat, nūy tu pēnā max, tu nōm xop hīnnāhā', yā Topak-tok te māxap, tu putpu' hi tap, nūy hāpxop xohix hā tu xexka xe'ēgnāg.

19 Yā Topa tek-tok putup, yā Topa xe'ēgnāg kamah.

20 Yīy Topa te hāmpē'paxex, tu yāy kutok nū'kutnāhā' hām tu', pu tu xok mīpkupnix tu', nūy tu' gāy nām xop xohix nōā', puyīy Topa hā tu xape'.

Tu pexkox yōg gāy xop nōāp-tup kamah, puyī' xohix yā Topa hā tu xape'.

21 Hōmā Topa tu 'āpip hāptox hah, tu 'āyīpkox 'ohnāg, tu Topa hā 'āpuknōg, 'ōg hāpxopmā'ax kummuk tu', xix hāpe'āpaxex kummuk tu 'āpuknōg,

22 pa Topak-tok xok, ha hōnhā' Tak te xa hā' xape, nūy yāy keppa 'ānūnnā', tu 'ākuxa tupmāhā', tu 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', nūy 'āmax 'āktux.

23 Yīy Topa yōg putat hā 'āmōg ka'ok, hu' xak hok. 'Āxop te hām'āpak'ax max 'āpak, ha xa' hipmāhā', xayīy pexkox yōg hāpxop pop, hu' xaxok hok. 'Ūgmūn Paot te hām'āpak'ax max 'āktux pax, tu hāpxexka yōg xop xohix pu' suktux, hu hāpxopmāhā'.

Paot te' kuxa mām ka'ok xop pupi hāpxopmāhā'

24 Tuk xūy 'āxop pupi', nūy Kunnix pupik xūy, huk kuxa hittup, Kunnix xop pupik xūy tu'. Yā Kunnix hā yūmūg yīn puxet, ha yūmūg xat, nūy yūmūg pēnā max, yāy yīn pēnā max putuk.

25 Topa tek mūn yāy kutnāhā', nūy mōgkutnā' Kunnix yīn xop hah, nūy Topa pupi hām'āktux, nūy xa hām'āktux xohix 'āktux.

26 Hāmyāxatamuk xohix punethok hā Topa te hāmpē'paxex, tu' yīy 'ohnāg, pa hōnhā' kuxa mām ka'ok xop pu' hāmyūmmūgāhā', yā hām'āktux xe'e'.

27 Topa te' hep xohix xop pu hāmyūmmūgāhā', tu hām'āktux'ax xe'e' yūmmūgāhā', ha hām'āktux nūhū', hu: Kunnix te 'ākuxa kopa' xip, nūy xa' popmā pekkox yōg hāpxop xohix, yīy 'āxop yāyhāp-tup max xe'ēgnāg, Kunnix putuk.

28 Ha kaxīy 'ūgmū'āte hām'āktux, tu Kunnix 'āktux tikmū'ūn xohix pu', tu hāmyūmmūg, nūy hāmyūmmūgā max, nūy 'āmōgā Topa hah, xayīy 'ākuxap-xet Kunnix mūtik, nūy Topa hā 'ātix tap,

29 yīy 'āte hāpxopmā punethok, ha Kunnix tek ka'ogāhā', ha 'āte hāpxopmāhā' punethok.

2

1 'Āte xa hām'āktux, xayīy yūmmūg. 'Ūghām punethok 'āxop pupi', xix kōmēn Nam-nixet yōg kuxa mām xop pupi', yā' xohix pupi', nōm tek pēnā 'ohnāg pupik hām.

2 'Āte hāpxopmāhā', nūy 'ūgnōy ka'ogā', puyī' kuxap-xet yāy putup, nūy hāmyūmmūg xexka', nūy hām'āktux xe'e' yūmmūg. Kunnix yā Topa yōg hām'āktux xe'e', Topa te tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā'.

3 Yāk-tok xe'e te Topa yōg hāmyūmmūg'ax xohix yūmmūgāhā'.

4 Yīy 'āte xa hām'āktux, hu: Koit'ax pu ĩpkox pip hok, yā' kummuk xop te mō'āmā pax. 'Ūpa max, ha ta' kuxa mūn kummuk.

5 Hāptox tuk xip, pak kuxa te 'ākuxa mūtik yāp-xet, 'ākuxa mām ka'ok Kunnix kopah, hak kuxa hittup xexka'.

Kunnix te yūmmūg hīnnāhā'

6 'Āxop te: "Yeyox Kunnix yā yūmmūg xuxyā'," kaxīy. Hu nū mūtik 'ākuxap-xet, nūy hāpxopmā max.

7 Mīm yīpxatit te hām hā mō'nāhā', tu hām kopa' xip ka'ok, kaxīy 'āpip ka'ok Kunnix tu', puyīy 'āka'ogā', xayīy 'ākuxa mām ka'ok xexka', hak mū'āte xa hāmyūmmūgāhā', 'ūxaxok hok, nūy Topa pu hām'āktux, nūy: "Āmax Topah!" kaxīy.

8 'Ōg pa 'āti!' Tikmū'un te 'ākuxa hā' xupxet putup, mō'āmā'ax hā 'ākuxa hā' xupxet putup, hām'āktux hitop hā nōm xupxet putup. Nōm hām'āktux yā Topa hā' puknōg xop yōg hām'āktux, 'ap Topa yōg'ah, ha pekkox yōg xexka xop te Topa tu' gāy, tu hām'āktux, pāyā Kunnix te' xuktux 'ohnāg.

9 Yā Kunnix te Topa xe'ēgnāg putuk, tu tikmū'ūn kutok xe'e', tu yāy putuk xe'ēgnāg.

10 ha Topa te Kunnix mūtik 'āhīnnā xe'e', yā 'ākuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, ha Kunnix xexka xe'ēgnāg, tu pekkox yōg xop xat, xix hām tu' pip xop xat, nōm xop hā' xat'ax, tu' xat.

11 Yoneo xop te' pit xop yāy nāg xax mep 'ūyīmap, pāyā Kunnix te 'ākuxa kummuk xit, nūy ta' yānān tu kuxa max tat.

12 'Āp-tox pix 'ihā 'āxop te hāpxopmā kummuk kux, ha Kunnix nō hāpkot, ha Topa te' putpu' hīnnā xe'e'. Yā 'ākuxa mām ka'ok Topa kopa', ha ka'ognāg xexka', tu Kunnix putpu' hīnnāhā', tu kamah 'āxop kuxa hīnnā xe'ēgnāg.

13 Hōmā 'āxop te hāpxopmā kummuk pax, yā Topa hā 'āxop puknōg, tu kamah Yoneo yōg tikmū'ūn hā 'āpuknōg, pa Topa te 'ākuxa hīnnāhā', Kunnix hīnnā putuk 'āhīnnāhā', tu hāpkummuk mīy'ax xohix xaxogāhā', pu tu kux.

14 Yā Kunnix te yūmūg pupi' xok, tu yūmūg yānān tu' xok mīpkupnix tu', 'ūyīy Topa hāk xape', pūyīy yūmūg kummuk mīy'ax hā' pago. Yā yūmūg kuxa kummuk tupmāhā', puyīy yūmūg kuxa tu max Topa pu'.

15 Ha hāpkummuk yōg xexka xop pu' kuxyāhā', tu mīpkupnix tu' xup, nūy mōktuk-tōgnāg, tu pipkup māxap'ax hā' hīy, tu' hupmāhā', ha' mōgāhā', pu' xohi' pēnā', tu' yūmmūg, tu Kunnix te' xat xe'ēgnāg yūmmūg, ha hāpxohix te nōm pu' yīpkox pip.

16 'Ūtux hok pu tikmū'ūn 'ōg hāpxopmā'ax kopit hok, nūy xo'op'ax hā 'āxat hok, xix 'āxit'ax hā 'āxat hok, xix nit xān hā 'āxat hok, xayīy 'āhām hok. 'Ūtux hok, pu 'āxat hok, xayīy nit xap yīy ta 'āhām hok, xix 'āmuk xexka mīy'ax hā 'āxat hok, xix māyōnhex tup 'ihā 'āxat hok. Yā' tux hok

pu 'āxat hok.

17 Yā' xohix te nū pexkox yōg hāpxopmā'ax hā' komut, yā' koxuk putuk, 'ap xe'e'ah. Hōmā Topa te' xat pu Yoneo xop mīy. Topa te tu xo'op'ax xat, xix nōm hāpxop xohix xat, nūy tikmū'ūn pu Kunnix 'āktux, pa hōnhā Kunnix xip xe'ēgnāg, yīy hāpxopmā'ax komut yāyhā' hitop, ha' kux.

18 Tikmū'ūn te koit'ax hā 'īpkox hok, nōm xop te yāy 'āktux xexka hā 'īpkox hok. Tu hāpxopmā'ax xe'ēgnāg pēnā'ax 'āktux, tu mō'āmā', 'ihā' xat, xa pexkox yōg nū'pok xop pu nūktettex, nūy nōm 'ūxexka 'āktux, ha hitop hā yāy kutōgnāg 'āktux, 'ihā yāy xexka pe'paxex, tu yāy putup'ax kummuk mīy.

19 Tu Kunnix nīm, ha' kuxa mām ka'ok xop hāp-tox, puyīy nōm xop xohix yā kuxap-xet, yāy yīn puxet putuk, ha' xohix nāg nōy nā' mōg, tu mōktu xexka', yā Topa tep-tup hah.

Kunnix mūtik yūmūg hi, xix yūmūg xakix

20 Kunnix xok, nūy 'ōg hāpkummuk mīy'ax kuxyā', xayīy yāmīy kummuk yōg xexka xop nīm. Tep tu xate nōm 'āpak?

21 Ha 'āxat, hu: "Ūxupit hok nūhū'," kaxīy, tu xe: "Ūmā hok 'ōhōm," kaxīy, tu xe: "Ūpa hok nō'ōm," kaxīy. Pa nōm pu 'īpkox hok.

22 Hāpxop xohix nōg'ax, tu yāyxaxogā'ax, ha tikmū'ūn te' xat hok, pu mīy hok, pa Topa te' xat 'ohnāg.

23 Yā' xat'ax puknōg te hāmyūmmūg putuk, pāyā' hitop, ha' xat pu pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nū'xup, nūy yāy xax te kutuk, pāyā' koit, yā' hitop, tu tikmū'ūn yōg hāpe'paxex maxnā 'ohnāg, tup-tup'ax kummuk pu hupmā 'ohnāg kamah.

3

1 Kunnix mūtik 'āhi xe'e'. Hōmā 'āxop te hāpxopmā kummuk kux, hu pexkox yōg hāpxop xax nōmhā, yā Kunnix yūm 'ōnte', tu Topa yīpxe'e hā' yūm.

2 Pexkox yōg hāpxopmā'ax pe'āpaxeh, nūy hām yōg hāpxopmā'ax xaxogā'.

3 Hōmā 'āxop te hāpkummuk mīy pax, pa Topa te 'āhīnnāhā', tu Kunnix hīnnā putuk, tu 'āpēnā max, yā 'āxop kuxap-xet Kunnix mūtik, xix Topa mūtik.

4 Kunnix te 'āhīnnā xe'e', nūy 'ākopa tu' xip ka'ok, tu putpu' nūn putup, pu' hep xop xohi' pēnā', ha' nūn, 'ihā 'āxop xexkanāp-tup, ha mōktu yā 'āxexka', Kunnix mūtik yā 'āxexka putup, pu' xohi' pēnā'.

Yūmmūg hi xe'ēgnāg

5 Yāy yōg putup'ax kummuk mīy hok, nūy hāpkummuk mīy kux, ha tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, tu' nōy hā' xupxet, xi' xonnix, xi' gāy, xi' nōy yōg hāpxop putup. Tikmū'ūn te hāpxop putup pax xexka', puxix tu Topap-tup hok, ha kaxīy hāpxop te topa komut xop putuk, tikmū'ūn tep-tup

xexka hah, tu mōktu Topa xe'ēgnāg xaxogāhā',

6 ha Topa gāy tikmū'ūn te hāpkummuk mīy tu', nōm xop te Topa pu' yīpkox 'ohnāg, yī' kummugāp-tup 'ūyānān tu'.

7 Hōmā 'āxop te yāy putup'ax kummuk mīy, hu' mīy pax, Topa pu' 'āyīpkox 'ohnāg tu'

8 Pa' kuxyā nōmhā, xayīy mīy hok 'ūxeheh, yāy putup'ax kummuk mīy hok, xix 'āgāy hok, xix 'ānōy pu hāpkummugā hok, xatep-tup nōg tu', xi' kupeh hok, xix 'āyīy kummuk hok, nūy 'ānōy mānōg hok.

9 Koit hok 'ānōy pu'. Yā Topa te 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'.

10 Yīy hāpkummuk mīy'ax xohix kux, pu Topa 'ākuxa tupmā 'āmnīy xohix hā, nūy xa hā yāy putup, xayīy Topa yūmmūg xe'ēgnāg.

11 Yī' kuxa mām ka'ok xop puxet, yā Kunnix hā' kuxap-xet, xip-tox puxet, 'ap 'āxop Yōneo xop yōg'ah, xi' puknōg xop yōg'ah, xix tikmū'ūn yōg'ah, xix 'āyuhuk yōg'ah, xix kamoka xop yōg'ah, xix kāmānat xop yōg 'ah, xi' xat'ax xop yōg'ah, pāyā 'āxop yā Kunnix yōg, ha' xexka xe'ēgnāg, tu yāy yōg tikmū'ūn xohix kuxa kopa' xip, ha' xohix te yā yāy putuk Kunnix pu'.

12 'Āxop yā Topa yōg tikmū'ūn, ha mō'āyāy xe'ēgnāg, tu 'āyīmōgatux yāy mūn pu', yīy 'ānōy kuxa ka', tu nōā'tot, tu nōm

pu hāmmāxnāhā', xix yāy kutōgnāg pe'āpaxeh, nūy 'ānōy pe'āpaxex max, xix 'āyīy pu'uk, nūy 'ānōy gāyā hok,

13 nūy 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', 'ihā 'ānōy te xa hāpkummugā'. Yā kaxīy yūmūg xuxyā te 'āxop yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu kux.

14 Ha ta mōy 'ānōy putup pax xexka', nūy nōm hā 'ākuxap-xet, xix 'āp-tox puxet.

15 Pūyā Kunnix 'ākuxa māmā', nūy 'ānōy mūtik tu ti max, nūy yāytuk-mīy hok. Yā Topa te 'āxānāhā', nūy 'ākuxa māmā', nūy nōm hā 'āp-xet, 'āyīn puxet putuk. 'Ūxaxok hok, nūy Topa max 'āktux, hu: "Āmax Topa, tu yūmū'ā hāpxop xohix popmāhā', yā' puxi'," kaxīy.

16 Pūyā Kunnix yōg hām'āktux xe'e 'ākuxa kopā' xip, tu xa hāmyūmmūgāhā', xa' yūmmūg, nūy 'ānōy pu' yūmmūgā', tuk-tex, nūy Topa xexka 'āktux, nūy 'ākuxa yā Topa max 'āktux.

17 'Ok pe 'āxop te hāpxopmāhā', pe hām'āktux, hu ta yūmūg xuxyā Yeyox 'āktux, nūy Topa yūmūg Tak pu: 'Āmax Topah. Xate yūmūg xuxyā Yeyox yūmū'ā nū'kutnāhā'. 'Āmax! kaxīy.

Te xīy hā hāpxopmāhā'

18 'Āte 'ūn xop xat, pu' yīpxox pu yīpkox pi', yā Kunnix te' xat.

19 Ha' yīpxox xop xat, pu' xetut putup pax, hu' kuxa ka'.

20 Hak-tok xop xat, pu yāy tak pu yīpkox, xi' tut pu yīpkox. Yā Topa te' xat.

21 'Āk-tok gāyā hok, ka 'āk-tok kuxa tuknōā'.

22 Kāmānat xop, 'āxuxyā' nōm tik te 'āxat pu 'īpkox pi', nūy tu hām max, yā 'āmnīy xohix hā hām max, 'ok pe 'āpēnā', 'ok pe 'āpēnā hok, yīy Topa pu hām max, 'āxop tep-tup pax tu'.

23 'Āpu hāpxopmā max, pu Topa pēnā', nūy 'ōg hāpxopmā'ax putup, ha Topa pu hāpxopmā', 'āhittup tu'.

24 'Ūxaxok hok: Yūmūg xuxyā te pagop-tup hok'ah xa', tu pexkox yōg hāpxop xex yāy yōg tikmū'ūn pu', yā Kunnix te 'āxop hā 'āxat'ax xe'e',

25 tu' yānān tu pago, tu hāpkummuk mīy xop kummugāhā 'ūyānān tu'. Yā Topa te hāmyok mīy, nūy xohix pu pago, yā Topa pu 'ūxohix te' nōy putuk.

4

1 'Āxop 'āxuxyā xop, 'āpu hāmyok mīy, nūy 'ōg kāmānat pu pago max, Topa yā 'āxuxyā xe'e', tu 'āxat, tu pexkox tu' xip, yīy 'ōg kāmānat xop pu pago max, nūy nōm pu hāmmāxnā'.

Paot te hāmyūmmūgāhā'

2 Topa pu hām'āktux pax, tu 'ōg pa mōxip, mō'ōn hok, nūy Topa max 'āktux, xa' popmā hāpxop xohix hah.

3 Ha kamak mūg pupi tu' xax, pu Topa 'ūgka'ogā', 'ūgmū Topa yōg hām'āktux xe'e 'āktux, nūy Kunnix 'āktux. Yā

kanet kopak xip, 'äte Kunnix 'äktux tu'.

⁴ Ha Topa tu' xax, puk ka'ogã', 'ü Kunnix hã hãmyümmügã max, yã Topa tep-tup pax.

⁵ Hãmyümmüg, nüy 'ükuxa mãm hok xop pu hãpxopmã max 'ãmnïy xohix hã, xayïy hãmyümmüg'ax hã Kunnix 'äktux max tikmũ'ün pu'.

⁶ Hãmyümmüg, nüy hãm'äktux max, nüy tu hãm'äktux hã' nøy yãnãn max.

Tuk-nãy tu 'ãneo

⁷ Yümüg xape Tikik te Kunnix pu hãpxopmãhã', tuk müg mütik hãpxopmãhã', tu xa hãm'äpak'ax 'äktux putup, nüy 'ügmün 'äktux.

⁸ Äte 'ãxop hah mõ'kutnãhã', pu 'ãka'ogã', nüy putpu' nü', nüy xak müg 'äktux.

⁹ Tu yümüg xape Öñey mütik mög, ha 'ögnü kômên yög tihik, tu xa hãm'äpak'ax xohix 'äktux'ax, tuk müg 'äktux'ax.

¹⁰ 'Anixtah 'ügmütik kanet kopa' tihì', tu 'ãneo, xix Maname tiktak Mã'ak te 'ã 'ãneo kamah. 'Äte xa hãm'äktux tap, tu 'ãha Mã'ak mög'ax 'äktux, pu tu 'äpet kopa' xip, 'ihã putpu 'ãha' mög.

¹¹ Yoyoe 'äxet'ax nøy yã Hãmyok, tu xa 'ãneo kamah. Nü tik 2 te Yoneo yög tihik, tuk mütik hãm, ha Yoneo xop nøy hãm 'öhnãg 'ügmütik, puyïy Topa yã yög tikmũ'ün xat, ha' yïpkox pip, ha tik 3 te hãpxopmãhã' punethok, nüy tu yãh hãk tehet.

¹² 'Epap te 'ögnü kômên yög tihik kamah, tu Yeyox Kunnix pu hãpxopmãhã', tu 'a 'ãneo, tu Topa tu' xak pax, 'ãxop pupi' xak, puyïy 'ãka'ogã', nüy Topa hã 'ãxiptap, nüy Topa pu 'ãxop hãpxopmã'.

¹³ Yã 'Epap hãm punethok, 'äte' yümmüg, ha 'ãxop pupi' hãm punethok, xix kômên Namnixet yög tikmũ'ün pu' hãm punethok, xix Yenap yög tikmũ'ün pu' hãm punethok.

¹⁴ Notot Nok yümü'ã hã' xape, tu 'ã' 'ãneo, xix Nep te 'ã' 'ãneo kamah.

¹⁵ 'Ügmü'äte Namnixet yög xape xop pu 'ãneo, xix Nĩ'ip pu 'ãneo, xi' kuxa mãm ka'ok xop pu 'ãneo, nõm Nĩ'ip pet tu yãy tu'nãhã 'ãneo kamah.

¹⁶ Äpu nü tappet mõ'kupix hãmãxap, nüy kunãy tu Namnixet yög xop ha mõ'kutnã', pu mõ'kupix kamah. Mõ'kupix Namnixet xop yög tappet 'üyãnãn tu'.

¹⁷ Äpu 'Akip pu hãm'äktux, hu: "Yümüg xuxyã te 'ãxat, xa hãpxopmã', yïy hãpxopmã max, nüy nõ kuxyã Kunnix pu'," kaxïy.

¹⁸ Äte Kax'ãmi yãy yïm hã, hu: 'Ügmün Paot te 'ãxop pu 'ãneo. Kanet Kopak xip, yãk xaxok hok!

Püyã Topa xa hãmmxnã'!
Tu ta tu' kux.

PAOT TE KŌMĒN TEXANŌN YŌG TIKMŪ'ŪN PU TAPPET KAX'ĀMI I

1 'Ūgmūn Paot. 'Āte' kax'āmi nūhū' tappet, yā 'āxop pu kax'āmi', yā Kunnix kopa kuxa mām xop pu' kax'āmi kōmēn Texanōn tu', yā yūmūg 'Ātak Topa yōg xop pu', yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg xop pu' kax'āmi'. Xinax te 'āxop pe'paxex xix Tīmōn te' kamah. Pu yā Topa xa hāmmaxnā', xayīy 'ākuxa mām.

'Āxop kuxa mām Topa kopah

2 'Ūgmū'āte Topa pu hām'āktux mōkumak mōg, hu: "Kunnix kopa kuxa mām xop pu 'āmax." Kaxīy. Yā 'āxop pu' max Topah. 'Ūgmū'āte Topa pu 'āxop 'āktux mōkumak mōg.

3 Hamūn, 'ūgmū'āte yāy 'Ātak Topa pu hām'āktux, tu hāmpē'paxex, 'āxop kuxa mām ka'ok, hu hāpxopmā max xohix. 'Āxop te' nōy putup pax, hu 'āxop te hāpxopmā max punethok. Xate yūmūg xuxyā Kunnix hip kumaknāg. Hā kaxīy yūmū'āte hāmpēkaxex, tu Topa pu hām'āktux.

4 'Ūkxape xop, Topa te 'āxop putup pax, tu tikmū'ūn xohix kopa 'āxop yīmōgātux, tu 'āxop mīy Topa yōg tikmū'ūn xe'e'. Hā kaxīy 'ūgmū'āte pe'paxex, tu Topa pu hām'āktux.

5 Hōmā 'ūgmū'āte xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. 'Ūgmū'āte nōm 'āktux, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tu Topa Koxuk mūtik xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, tuk mūg kuxa mām ka'ok Topa yōg hām'āpak max'ax kopah. Hōmāg mūg tihi 'āxop kopah, ha xatek mū yōg hāpxopmā max'ax pēnāhā', yāg mūn max xa'.

6 Xate 'ūgmūg max pēnāhā', xix yūmūg xuxyā Yeyox yōg, tu nō' max putuk. 'Ūnōy te 'āxop kute'ex kummuk, pa 'āxop te Topa yōg hām'āpak max'ax paha', tu 'ākuxa hit-tup, yā Topa Koxuk te 'ākuxa hittupmāhā'.

7 'Āxop max, ha 'āmax pēnāhā Kunnix kopa kuxa mām xop te hāpxexka Māxenōn tu', xix hāpxexka Genex tu', tu nō' max kamah, yā 'āxop putuk.

8 Hamūn, 'āxop te yūmūg xuxyā Yeyox 'āktux hāpxexka Māxenōn tu', xix hāpxexka Genex tu', yā' xohix yīmap te' yūmmūg, 'ākuxa mām ka'ok. Putep nōy 'āktux putup 'ūgmū'āte'? Puxi'.

9 Hōmāg mūg tihi 'āxop kopah, ha 'āxop te topa komut xop nīm, tu ta Topa xe'e pe 'āmōg, ha tikmū'ūn xohix te 'āyīmap te' xupak, tu hām'āktux.

10 Xate Topak-tok hip, Yā pexkox tu yīxop-tup Topak-tok. Hōmā Topa te yāy kutok Yeyox putpu' hīnnāhā'. Yeyox te yūmūg mōy putup, 'īhā Topa gāy 'ūkummuk xop

mūtik.

2

Paot te hāpxopmā max kōmēn Texanōn tu'

¹ 'Ūkxape xop, hōmāg mūg tihi 'āxop kopah, tu hāpxopmā max, 'ap kummuk mīy'ah, 'a yāg mūg hitop ti'ah 'āxop kopah.

² Hōmā tikmū'ūn tek mūg kute'ex kummuk komēn Pinio tu', tuk mūg mānōg, pa hāpxip 'lhāg mūg mōg, tu mōktu 'āxop tuk mūg mōxaha 'ōnte kōmēn Texanōn tu', ha kōmēn Pinio yōg tikmū'ūn tek kute'ex kummuk, 'āxop te' yūmmūg. Pa yūmū yōg Topa tek kuxa hittupmāhā', ha 'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux.

³ 'Ūgmū'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, tuk mū'āte pe'paxex kummuk 'ohnāg, tuk mū'āte 'ōg hāpxop xak 'ohnāg, tuk mū'āte 'āxop kupex 'ohnāg.

⁴ 'Ūgmū'āte putep mūn 'āktux? Topa te nō putup, 'ūgmū'āte nōm 'āktux mōkumak mōg. Hamūn. Topa tek mūg putup, tuk mū'ā Topa yōg hām'āpak max'ax hōm, tuk mūg mō'pok, ha 'āte tikmū'ūn xohix pu nōm 'āktux. 'Ūgmū'āte putep mūn 'āktux? 'Ok pe tikmū'ūn te nōm putup pax hām'āktux? 'Ok pe Topa te nōm putup pax hām'āktux? Yā tikmū'ūn yōg'ah, pa Topa tek mū yōg putup'ax kopit.

⁵ 'Āxop te' yūmmūg. Hōmāg mūg tihi 'āxop kopah. 'Ak mū'āte xa hā xape komut'ah.

'Ūgmū'āte 'āxop kupex 'ohnāg. 'Ok 'ūgmū'āte hām'āktux max, pa 'ōg hāpxop putup? 'Āmhok. 'Ak mū'āteputup'ah 'ōg tayūmak. Topa te' yūmmūg.

⁶ 'Ak 'ūgmū'āteputup'ah, puyīy tikmū'ūn 'ūgmūg 'āktux max. 'Agmū'āte 'ōg hām'āktux max xak 'ohnāg, xix tikmū'ūn nōy yōg kamah.

⁷ 'Ūmax, pu Kunnix yōg mō'pok xop tikmū'ūn yōg hāpxop xak, pak mū'āte nōm hā xak 'ohnāg, 'a xat'ax xop putuk'ah, pak mū'āte xa' hāpxop popmāhā', yā 'ūn tek-tok pu' popmā'ax putuk.

⁸ 'Ūgmū'āte 'āxop putup pax, hu xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, xix 'āxop pu yāy mūn popmāhā, yāg mū'āte 'āxop ka'ogāhā'.

⁹ Hamūn, 'ūkxape xop, xate' yūmmūg. Hōmāg mūg tihi 'āxop kopah, tuk mū'āte hāpxopmā max punethok. Māyōn mōg tox hāg mūg hām, xix 'āmnīy hā, nūy pop hok 'ōg hāpxop xix 'ōg tayūmak, tuk mū'āte xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux.

¹⁰ 'Āxop te' pēnāhā', xix Topa te' pēnāhā', 'ūgmū'āte hāpxopmāhā max 'āxop pu', yā Kunnix kopa kuxa mām xop pu'. Yāg mū'āte hāpxopmā max xe'ēgnāg, xix hāpxopmā yok. 'A' hāpxopmā kummuk 'ūm mīy'ah.

¹¹ 'Ūgmū'āte 'āxop xohix hāg tehe', yā 'ātak te yāy kutok hā' tehe putuk. 'Āxop te' yūmmūg.

¹² 'Ūgmū'āte 'āxop xapit, tu 'āxop kuxa hittupmāhā', tu 'āxop xapit, xayīy hāpxopmā

max. Topa te nōm putup pax. Topa te 'āxop yīmōgatux, xayīy Topa yōg tikmū'ūn xop mōkukox, xayīy Topa max xe'ēgnāg pēnā'.

13 Hōmāg mū'āte xa' Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ha 'āxop te' xupak, tu 'āyīpkox pip. Xate' pe'paxex, yā Topa yōg hām'āktux, 'a' tikmū'ūn yōg'ah. Hamūn, Topa yōg. Topa te hāpxopmā max 'āxop kopah, yā' kuxa mām ka'ok xop kopah, ha mōktuk mūg hittup, tu Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax. Āmax nōm tikmū'ūn pu." Kazīy.

14 Ūkxape xop, hōmā Yoneo xop te Yeyox Kunnix yōg tikmū'ūn xop xohik-te'ex kummuk hāpxexka Yonex tu', xix 'āxape xop te 'āxop kute'ex kummuk kamah, yā' nōy putuk.

15 Hōmā Yoneo xop te yūmūg xuxyā Yeyox putex, tu Topa pupi hām'āktux xop kix, ha' xakix, tu ta hōnhā yūmūg kute'ex kummuk kamah. Topa te nōm xop putup'ah. Nōm te tikmū'ūn xohik-te'ex kummuk.

16 Hamūn, 'ūgmū'āte Yoneo xop kūnāpa pip xop pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. Yā Topa yōg hām'āpak max'ax te tikmū'ūn kuxa māmāhā Topa kopah, ha Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Ha ta Yoneo xop tep-tup, nūy nōm hā hām'āktux kuxyā'. Hā kazīy Yoneo xop te hāpkummuk mīy xexka', ha' gāy Topah, tu nōm kopit, nūy yōg kummuk hā yānān.

Ūgmū'āte 'āxop xak

17 Ūkxape xop, hōmā yūmūg yāy xatat hāpxip kutōgnāg hā. Yūmūg yāy xatat, pak mū'āte 'āxop pekpaxex punethok, tu 'āxop xak nām, tu 'ā hak mūg mōg putup pax.

18 Ūgmū'āte 'ā hak mōg putup pax. Ūgmūn Paot, 'ā hak mōg putup punethok, pa Hāmgāyāgnāg tek kummugā', hak mōg 'ohnāg.

19 Yā hamūn, yūmūg xuxyā Yeyox te putpu' nūn putup, 'īhā 'āxop pip putup Yeyox keppah, tu ta 'āte hāpxop max hip putup, ha 'āxop tuk mūg kuxa hittup putup, tuk mū'āte 'āxop 'āktux xexkap-tup, yā xut'ax 'āktux putup. Yā mō'tat'ax 'āktux putup.

20 Hamūn, 'ūgmū'āte 'āxop pekpaxex punethok, tu 'āxop tuk mūg kuxa hittup.

3

1 Hōmā yūmūg yāy xatat, hak mū'āte 'āxop xak. Āte yāy xatat hā tot 'ohnāg, huk nox xip kōmēn 'Atēn tu',

2 nūy 'ā ha mō'kutnāhā Tīmōn, yāg taknōy, yā Topa pu' hāpxopmā max 'ūgmūtik, nūy Kunnix yōg hām'āpak max'ax 'āktux. 'Āte 'ā ha nō mō'kutnāhā', pu 'āxop mūtik tu hāpxopmā max, xayīy 'ākuxa mām ka'ok nōy nā mōg,

3 xayīy 'āxop xe hāpkummuk mīy hok, tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk hah. Yā hamūn, xate' yūmmūg, Topa tep-tup, pu tikmū'ūn yūmūg kute'ex kummuk.

4 Hōmāg mūg tihi 'āxop kopah, tu 'āxop mūtik

hām'āktux, hu: "Nōm tek mū'āk-te'ex kummuk putup." Kaxīy. Yā hāpxip 'ihā tikmū'ūn tek mū'āk-te'ex kummuk. Hamūn.

⁵ 'Āte' hip'ax hā' tot 'ohnāg, hu 'ā ha mō'kutnāhā Tīmōn, pu 'ākuxa mām yūmmūg. 'Ok Hāmgāyāgnāg te 'āmōgāhā'? 'Ok 'ūgmū yōg hāpxopmā'ax koxyōy? 'Āte' yūmmūg putup.

⁶ Ha ta' mōg, Tīmōn, tu putpu' nūn, tu hām'āktux, 'ākuxa mām ka'ok Topa kopah, tu 'āxop te yāy putup pax, xix Topap-tup pax. Tīmōn te hām'āktux, 'āxop tek mū'ā hām'āktux max, tu xatek mūg pēnāp-tup pax. Hamūn, 'ūgmū'āte 'āxop pēnāp-tup pax kamah.

⁷ 'Ūgmūg xūy, yā nōm tek mūg kute'ex kummuk, pak mū'āte 'āxop yōg hāpxopmā'ax 'āpak, huk kuxa hittup. 'Ūkxape xop, 'ūgmū'āte 'ākuxa mām ka'ok 'āpak, tuk mūg kuxa hittup.

⁸ Topa yōg putat max hā 'āxop mōg kuma mōg, kopxik kuxa hittup.

⁹ 'Ūgmū'āte Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax, timū'ūn pu'. Tikmū'ūn max, kopxik mūg kuxa hittup. 'Āmax. Puxi'." Kaxīy.

¹⁰ Hāptup kopxix Topa pu hām'āktux xexka xix 'āmnīy, tu hām'āktux, hu: "Āpu 'ūgmūg xat, 'ūgmūg mōg tikmū'ūn hah." Kaxīy. Hamūn, 'āxop hak mūg mōg putup, nūy 'āxop pu hāmyūmmūgā xate nōm yūmmūg 'ohnāg Topa yōg

putat max yōg hāpxop.

¹¹ 'Ūgmū'āteputup, pu yūmmūg 'Ātak Topa 'āxop tuk mūg mō'pok, xix yūmmūg xuxyā Yeyox 'āxop tuk mūg mō'pok.

¹² 'Ūgmū'āteputup, xayīy 'āxop yāy putup pax nōy nā mōg, xix 'āxop tikmū'ūn xohix putup pax nōy nā mōg, ha mōktu 'āxop tek mūg putuk, yāg mū'āte 'āxop putup pax.

¹³ Ha mōktu Topa te 'āxop ka'ogāp-tup, ha 'āxop maxp-tup, tu 'āxop max xe'ēgnāg yūmmūg 'Ātak Topa keppah, 'ihā yūmmūg xuxyā Yeyox te putpu' nūn putup 'ūyāy yōg xop mūtik.

4

Hāpxopmā'ax max, Topa te nōm putup

¹ 'Ūgmū'āte xe hām'āktux. Hāg mū'āte xa' yūmmūgāhā hāpxopmā max, Topa te nōm putup, ha 'āxop te hāpxopmā max. 'Āte xa hām'āktux xix yūmmūg xuxyā Yeyox te xa hām'āktux, hu: "Āpu hāpxopmā max mīy nōy nā mōg." Kaxīy.

² Yā hamūn, hōmā yūmmūg xuxyā Yeyox tek mūg mō'pok, 'ūgmū 'āxop pu hāmyūmmūgā'. Xate' yūmmūg.

³ Topa tep-tup, xayīy 'āxop hāpxopmā kummuk kux, nūy ta Topa putuk. Topa tep-tup xayīy 'ānōy hā xupxet hok.

⁴ 'Ūmax, pu tik yāy pu xetut xax, nūy nōm mūy, tu hāpkummuk mīy 'ohnāg. Tikmū'ūn max te nōm putup.

5 'Ūkummuk, pu tik yāy putup'ax kummuk hā xetut xax, yā puknōg xop putuk, yā nōm te Topa yūmmūg 'ohnāg xop putuk.

6 'Ūkummuk, pu tik yāy taknōy kute'ex kummuk, nūy yāy pu' xetut xax. Hōmāg mū'āte xa' hām'āktux, hu: "Pa 'ātix, yūmūg xuxyā Yeyox te nōm kummuk yānān putup." Kaxīy.

7 Topa te yūmūg xat, 'ūyīy yūmū nōy hā xupxet hok. Pa Topa te yūmūg xat, yūmūg hāpxopmā kummuk kux, nūy ta Topa putuk.

8 Tep te nū hāmyūmmūgā'ax 'āpak 'ohnāg? 'Ok tikmū'ūn yōg hāmyūmmūg'ax 'āpak 'ohnāg? 'Āmhok. Yā Topa yōg. Yā Topa te xa' hōm Topa Koxuk.

9 'Ok 'āte xa putup pax'ax kax'ānip-tup, yā Kunnix kopa kuxa mām xop yōg putup pax'ax? 'Āmhok. 'A 'āte xa kax'ānip-tup'ah. Hōmā Topa te xa' yūmmūgāhā', xayīy xohix putup pax,

10 ha 'āxop tep-tup pax Kunnix kopa kuxa mām xop xohix hāpxexka Māxenōn tu'. 'Āpu tikmū'ūn xohixp-tup pax nōy nā mōg.

11 'Āpu hāmyīmtuk, nūy 'ōg hāpxopmā mīy, nūy ta 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kute'ex hok, nūy ta 'āhām, xayīy 'ōg tayūmak pi'. Yā hōmā 'ūgmū'āte xa nōm 'āktux.

12 Hā kaxīy nōm xop kuxa mām 'ohnāg Yeyox kopa te 'āmax pe'paxex putup, ha ta' nōy te 'āxop hā' te 'ohnāg

putup.

Yūmūg xuxyā Yeyox te putpu' nūn putup

13 'Ūkxape xop, 'ūgmū'āte-tup, xayīy hāmyūmmūg xakix xop yōg hāpxopmā'ax, nūy xakix xop hā 'ākuxa xūy hok, nūy 'āpota xexka hok, nūy xate' putuk hok nōm te hāpxop max hip 'ohnāg.

14 Yūmūg kuxa kopa' yūmmūg, Yeyox xok xe'e', tu putpu' hi', tu putpu' nūn putup, ha Topa te Yeyox mūtik xakix xop nūnnāp-tup, yā nōm kuxa mām ka'ok Yeyox kopa xop nūnnāp-tup.

15 Topa Xexka te nōm 'āktux, hak mū'āte nōm 'āktux. Yūmūg xuxyā Kunnix te putpu' nūn putup, 'ihā xakix xop putpu' hip-tup, tu' mōg hāmāxap putup Kunnix hah, hak-nāy tu hi xop mōg putup Kunnix hah.

16 Pexkox yōg nū'pok xop yōg xat'ax te' xat ka'ok putup, ha' nōy te Topa yōg mīxux xop tut kaxyāp-tup, 'ihā yumū xuxyā Kunnix mūn te pexkox tu' yīxop-tup! Ha ta putpu' hip-tup xakix xop, nōm kuxa mām ka'ok Kunnix kopah.

17 Hag-nāy tu nōmhā hi xop mōgāp-tup pepix kamah, tu mōktu' xohix yāy tu nū' nāp-tup hāmgōy xexka kopah, nūy yūmūg xuxyā Kunnix mūtik mōg. Hā kaxīy nōm te Yeyox mūtik tip-tup, tu xe' yāy xatat putup'ah.

18 'Āpu tikmū'ūn kuxa hitupmā nū hām'āktux hā.

5

Āpu Yeyox te putpu' nūn'ax hip

1 Ūkxape xop, hām 'ūm hā' xip'ax nōm hāpxop? Mō'āgmū'ax 'ūm? Āmnīy 'ūm? Putep putuk putup hāpxop xohix, 'ihā putpu' nūn putup Yeyox? Hām 'ūm hā'? 'Āte' yūmmūg'ah, hu' kax'āmip-tup'ah.

2 Yūmūg xuxyā Yeyox yōg hāptup xupep putup, ha Yeyox te putpu' nūn putup, yā xupxet'ax xupep putuk, 'ihā tikmū'ūn te nōm hip 'ohnāg. Āxop te' yūmmūg.

3 Tikmū'ūn te hām'āktux putup, hu: "Yāmyīptuk nūnte. 'A' hām xūy 'ūm pip'ah. Yā' max hāpxop xohix." Kaxīy. Pa hāpxip 'ohnāg 'ihā hām xūy pip mō'ka'ok, tu xohix koxyōy, yā 'ūn tek-tok put xūy putuk, yā' xupep mō'ka'ok. 'Ap nūpap-tup'ah tikmū'ūn.

4 Pa 'ākuxa kopa hāpkoxtap 'ohnāg, hu Yeyox yōg hāptup hip, yā Yeyox te putpu' nūn hip, yā 'ap xupxet'ax xupep'ax putuk'ah xa'.

5 Āxop xohix yā kuyānām yōg tikmū'ūn, yā hāptup yōg yā 'ākuxa tup. Yūmūg mūn 'a 'āmnīy yōg'ah, 'a hāpkoxtap yōg'ah, pa hāmyūmmūg.

6 Āpu mō yūmū yōn hok, yā 'ap nōy putuk'ah. Āpu yūmū pa ka'ok, nūy hāmpēnā', nūy Yeyox hip.

7 Āmnīy 'ihā mō'yōn pax tikmū'ūn, yā 'āmnīy 'ihā pap-tux xop paptux. Yā' kuxa mām 'ohnāg xop te kaxīy.

8 Pa 'āxop yā hāptup yōg. Pu yūmūg pa ka'ok, nūy hāmpēnā', nūy Yeyox hip. Āpu yūmū mō'tat kuxa mām ka'ok'ax xix putup pax'ax. Yā nōm te xonat yōg pipkup hā kep xax putuk. 'A hāpxop kummuk te mō'nāp-tup'ah. Āpu yūmū mō'tat kama Topa yōg hāpxop max hip'ax. Hamūn, Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Ta nōm te xonat xop yōg pipkup hā kuxxax putuk. 'A hāpxop kummuk te mō'nāp-tup'ah. Āpu mō'tat.

9 Topa te yāy ha yūmūg xānāhā', nūy yūmū'ā tu' gāy hok, pa yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hā yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'.

10 Yeyox te yūmūg pupi' xok, 'ūyīy nū mūtik 'āti', pe yūmūg pip 'ihā putpu' nūn Kunnix, pe yūmūg xakix, 'ihā putpu' nūn Kunnix.

11 Āpu yāy mūtik hām'āktux, pu yīpkutuk tu nōg. Āpu tikmū'ūn kuxa hittupmā'. Yā xate nōm mīy nōmhā. 'āpu 'āhup hok.

Āpu hāpxopmā te kaxīy

12 Ūkxape xop, 'ūgmū'āte xa' xak, 'āpu hām'ax xupax, nōm te hāpxopmā max 'āxop kopah. Yā Topa te nōm yīmōgātux, puyīy 'āxop mōgā', puyīy 'āxop pu hāmyūmmūgā'.

13 Āpu nōm hām'ax xupax xexka'. Āpu nōm putup pax, tute hāpxopmā max hah. Āpu yāy kix hok.

14 'Ūkxape xop, 'ūgmū'āte xa' xak. 'Āpu tuknōgnāg xop pu hām'āktux, pu tu hām. 'Āpu 'ūyīpkutuk xop kuxa hittupmā'. 'Āpu pu'uk xop hā 'ātehet. 'Āpu 'ūyōg hāpxopmā max hip punethok.

15 'Āpu hāpkummuk mīy'ax hā yānān hok. Pa 'āpu tikmū'ūn pu hāpxopmā max 'āxop. 'Āpu hāpxopmā max mōkuma mōg tikmū'ūn xohix pu'. 'Āpu yāy pu hāpxopmā max 'āxop.

16 'Āpu yā māyōn mōg tox hā 'ākuxa hittup pax xix 'āmñīy tox hā 'ākuxa hittup pax.

17 'Āpu Topa pu hām'āktux mōkuma mōg.

18 'Āpu hāpxop xohix 'āyīmap 'āktux Topa pu', hu: "Puxi'. 'Āmax xohix pu'. 'Āmax." Kaxīy. Hamūn, Topa tep-tup nōm hāpxopmā'ax 'ihā 'āxop mōg Yeyox Kunnix mūtik.

19 Yā Topa Koxuk yōg hāpxopmā'ax kuxyā hok.

20 Hāmpē'āpaxeh hok: "Yā' kummuk, Topa pupi hām'āktux xop te hām'āktux," kaxīy. Yā' max 'ūyōg hām'āktux.

21 Pa 'āpu hāpxopmā'ax xohix kopit. 'Āpu hāpxop max putyōn hok, xix hāpxopmā'ax max putyōn hok.

22 'Āpu hāpxop kummuk mīy'ax xohix kux.

23 Topa te yūmū'ā' hōm hāmyīptuk'ax. 'Ātepxop, pu Topa yāy pu 'āxop xohix pop, yā 'ūyōg xop xe'ēgnāg 'āxop. 'Ātepxop, pu Topa 'āxop pēnā max, yā 'ākoxuk pēnā',

xix 'ākuxa, xix 'āyīn, xayīy 'ōg hāpkummuk mīy'ax pip putup'ah, 'ihā' putpu' nūn putup yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix.

24 Hamūn, Topa tep-tup nōm hāpxopmā'ax. Tute 'āxop xānāhā', tu 'āxop tu' xip ka'ok. Topa tep-tup.

25 'Ūkxape xop, 'āpu Topa pu 'ūgmūn'āktux.

26 'Āpu taknōy xohix pu hām'āktux, hu: "Ūgmū'āte 'āxop xaxok 'ohnāg." Kaxīy. 'Āpu xape xop yāy kep hā mūy, yā taknōy max putuk.

27 'Āte xa' xak, ha yūmūg xuxyā Yeyox te' xupak, 'āpu nū tappet mōkupix taknōy xohix pu', xix tukūm xohix pu', yā Kunnix kopa kuxa mām xop pu'.

28 Puyā yūmūg xuxya Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā'.

Tu ta tu' kux.

PAOT TE KŌMĒN TEXANŌN YŌG TIKMŪ'ŪN PU TAPPET KAX'ĀMI II

¹ Ūgmūn Paot. 'Āte' kax'āmi nūhū' tappet, 'āxop pu' kax'āmi', yā Kunnix kopa kuxa mām xop pu' kōmēn Texanōn tu', yā yūmūg 'Ātak Topa yōg xop pu', xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg xop pu'. Xinax te 'āxop pe'paxex xix Tīmōn te kamah.

² Pu yā Topa xix yūmūg xuxyā Yeyox xa hāmmaxnā', xayīy 'ākuxa mām.

Yeyox nūn putup, ha Topa te xohix yōg hāpxopmā'ax kopit putup

³ 'Ākuxa mām nōy nā 'āmōg xexka', tu 'āxop te' xohix putup pax nōy nā 'āmōg, yīy ta' max, 'ūyīy 'ūgmū 'āxop 'āktux punethok Topa pu, hu: "Yā' max. Puxi'. 'Āmax 'ūkxape xop pu'." Kaxīy.

⁴ Ūgmū'āte 'āxop 'āktux max Kunnix kopa kuxa mām xop xohix pu'. Hamūn, 'ākuxa mām ka'ok'ax xexka', 'ihā tikmū'ūn te 'āxop kummugāhā', ha xate kummuk xohix hā tot.

⁵ Tikmū'ūn te 'āxop kummugāhā', yīy ta Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy tu' kummugā 'ūyānān tu'. Yā' kopit'ax yok, 'ap kohe'ah. 'Ūxohix te 'āxūy pēnāhā', hu' yūmmūg, Topa

te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup. Yā' yok. 'Āxop te 'āxūy hā tot, yā' kummuk hā tot, ha Topa te' yūmmūg. 'Āmax, yā Topa Xexka yōg tikmū'ūn xop pu 'āmax. Hamūn, 'āxūy, Topa Xexka yōg tikmū'ūn xop pu 'āxūy.

⁶ Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup. Yā' yok, yā' xe'e'. Tute kummugā yānān putup, yā nōm te 'ākummugā hā yānān putup,

⁷ 'ihā yūmūg xuxyā Yeyox te pexkox tu' nūn pexkox yōg nū'pok xop mūtik, yā kuxap kopa' nūn putup, tu 'āxūy nōāp-tup.

⁸ Tu kummugā hā yānān putup Topa yūmmūg 'ohnāg xop pu', xix 'ūyīpkox 'ohnāg xop pu'. Yā nōm te yūmūg xuxyā Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āpak 'ohnāg.

⁹ Nōm xop xūy putup mōkuma' mōg, hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā, tu Topa mūtik pip putup'ah, xix yūmūg xuxyā Yeyox mūtik pip putup'ah. Nōm te yūmūg xuxyā Yeyox max xe'ēgnāg pēnāp-tup'ah, xix yūmūg xuxyā Yeyox yōg ka'ok'ax yūmmūg putup'ah,

¹⁰ 'ihā nōm hāptup mō'nāp-tup, 'ihā putpu' nūn yūmūg xuxyā Yeyox, puyīy Kunnix kopa kuxa mām xop te Yeyox 'āktux max, tu Yeyox pe'paxex max, yā' kuxa mām ka'ok xop xohix xexka te kaxīy. 'Āxop kama nū mūtik pip putup. Hamūn, 'ākuxa mām ka'ok Topa yōg hām'āpak max'ax kopah, 'ūgmū'āte xa nōm

'āktux.

11 'Ūgmū'āte 'āxop 'āktux punethok Topa pu, xayīy 'āxop 'āmax xe'e Topa pu'. Yā Topa te 'āxop yīmōgatux, xayīy 'āmax xe'e'. 'Ūgmū'āte 'āxop 'āktux Topa pu, xayīy 'āxop hāpxopmā max xohix putup, 'āxop te nōm putup. Topa ka'ok te 'āxop hā tute'ax. 'ūgmū'āte 'āxop 'āktux Topa pu, xayīy 'āhām xohix kux, yā 'ākuxa mām, hu 'āhām ka'ok.

12 Hā kaxīy yūmūg xuxyā Yeyox 'ūmax xe'e nōy nā' mōg putup 'ākuxa kopah, ha ta 'āxop max nōy nā 'āmōg putup Yeyox mūtik, ha tikmū'ūn te' pēnāp-tup, tu Topa 'āktux maxp-tup. 'Ūmax Topa xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix, tu xa hok hāpxopmāhā'.

2

Tik kummuk xexka'

1 'Āte yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te putpu' nūn'ax kax'āmi xix yāy tu nū yūmūg nā'ax Kunnix mūtik kax'āmi'.

2 Tik 'ūm te' koit, hu: "Yā' xip yūmūg xuxyā Kunnix yōg hāptup. Yā putpu' nūn Kunnix tu nūktu' xip." Kaxīy. 'Āpu 'ūyōg hām'aktux pa hok. 'Ākuxanōg hok. Tep te' nōm 'āktux, pe Topa pupi hām'aktux xop, pe' nōy te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, pe' nōy te hām'aktux, 'āte nōm kax'āmi'. 'Āmhok. 'Ūyōg hām'aktux pa hok. Yūmūg xuxyā Kunnix yōg hāptup xip'ah, pa' nūn putup, xix Yeyox xip'ah nōmhā, pa' nūn putup.

3 'Āpu' koit'ax 'āpak hok. Yūmūg xuxyā Kunnix yōg hāptup nūn putup, yā Yeyox te putpu' nūn putup, pa' xohix te Topap-tup nōg hāmāxap putup, ha ta nōm tik kummuk xexka xip putup hāmāxap, tu tikmū'ūn pu yāy mūg putup, yā Hāmgāyāgnāg yōg tihik.

4 Nōm tik kummuk xexka te Topap-tup nōg putup, xix Topa yōg hāpxop xohix putup nōg putup. Tute yāy xexka mīy putup, tu Topak-tōgnāg 'āktux putup. Tu ta' mōg putup, tu' yūm putup Topa pet xexka kopah, tu hām'āktux putup, hu: "Ūgmūn, yā Topah." Kaxīy.

5 Xate' yūmmūg nō'ōm. Hōmā 'ūgxi'p 'āxop kopah, tu nōm 'āktux.

6 Hōnhā hām te' tux hok, pu' mīy hok nōm hāpxop kummuk. Xate' yūmmūg. Hāpxip 'īhā nōm tik kummuk xexka xip'ax.

7 Hamūn, hōnhā 'īhā hāpxop kummuk mīy'ax xexka pip, tu' xaptop, pa hāpxip 'īhā xut putup hām te' tux hok, ha' nōm hāpxop kummuk mīy'ax pip putup. 'Ap xaptop putup'ah hāpxop kummuk mīy'ax.

8 Yā xip'ax nōm tik kummuk xexka', pa yūmūg xuxyā Yeyox te putpu' nūn putup, tup-tex putup, yā xitxut hāp-tex putup, yā Yeyox yōg kuyānām hāp-tex putup.

9 Hamūn, Hāmgāyāgnāg te nōm tik kummuk xexka ka'ogāp-tup, puyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg xohix. Tute' koit putup, ha tikmū'ūn

te yōg mō'āmā'ax pap-tup. Yā tikmū'ūn kuxa mām tik kummuk yōg hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg kopah.

¹⁰ Nōm tik kummuk xexka te Topa yūmmūg 'ohnāg xop pu' koit xohix xexkap-tup. Nōm te hāmyūmmūg xe'e yūmmūg 'ohnāg, tu hāmyūmmūg xe'ep-tup pax 'ohnāg, ha Topa te nōm mōy 'ohnāg hāpkummuk mīy'ax kopah. Nōm te Topa pēnāp-tup'ah, pa yāy koxyōy putup.

¹¹ Yīy ta Topa te' xat putup, pu nōm kuxa mām ka'ok koit'ax kopah.

¹² Yīy ta Topa tep-tup nōg putup nōm kuxa mām 'ohnāg hāmyūmmūg xe'e kopah. Yā nōm tep-tup pax koit'ax.

Topa te 'āxop yīmōgātux

¹³ Ūmax, 'ūgmū'āte 'āxop 'āktux punethok Topa pu', hu: “Āmax tikmū'ūn pu'. Puxi'. Āmax.” Kaxīy. Hamūn, 'ūkxape xop, Topa te 'āxop putup pax. Topa te 'āxop yīmōgatux tikmū'ūn xohix kopah. 'A hōmā' xip'ah hām xexka', 'ihā Topa te 'āxop yīmōgatux, nūy 'āxop kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Yā Topa Koxuk ka'ok hā 'āxop kuxa kummuk xit, xayīy 'āxop yāyhā Topa yōg tikmū'ūn, tu 'ākuxa mām hām'āktux xe'e kopah.

¹⁴ Hōmāg mū'āte xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ha Topa te nōm hā 'āxānāhā', xayīy pēnā hāpxop xe'ēgnāg xohix yūmmūg xuxyā Yeyox Kunnix mūtik.

¹⁵ Ūkxape xop, 'āpu Topa tu nox pi'. 'Āpu hāmyūmmūg max tu nox pi'. Yāg mū'āte xa' yūmmūgāhā nō'ōm. 'Ūgmū'āte xa hām'āktux nō'ōm, tu xa' kax'āmi nō'ōm kamah.

¹⁶ Yūmmūg xuxyā Yeyox Kunnix te yūmmūg putup pax xix yūmmūg 'Ātak Topa te', tuk mū'ā hok hāpxopmāhā, tu yūmmūg kuxa hittupmāhā mōkuma' mōg ha' kux 'ohnāg tu hāpxop max hipmāhā'.

¹⁷ 'Ūgmū'ātep-tup, puyīy yūmmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'ākuxa hittupmā' xix yūmmūg 'Ātak 'ākuxa hittupmā', nūy 'āxop ka'ogā', xayīy hāpxopmā max, xayīy hām'āktux max.

3

'Āpu Topa puk mūg 'āktux

¹ Ūkxape xop, 'āpu Topa puk mūg 'āktux, 'ūyīy 'ūgmūg yūmmūg xuxyā Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux hāpxexka xohix tu' mō'ka'ok, puyīy xohix nōm 'āpax, puyīy xohix putup pax xexka Yeyox yōg hām'āpak max'ax, yā 'āxop putuk kōmēn Texanōn tu'. Xate nōm 'āpak, tup-tup pax.

² 'Āpu Topa puk mūg 'āktux, puyīy Topa 'ūgmū'ā hā tu tehet, 'ihā tikmū'ūn kummuk tek mūg kute'ex kummuk. Hamūn, tikmū'ūn xohix xexka'ah te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak. Yā' yīpkox 'ohnāg.

³ Pa Topa te yāy yōg xop tu' xip ka'ok. Tute 'āxop ka'ogāp-tup, tu 'āxop hā tu tep-tup, puyīy Hāmōgāgnāg 'āxop kute'ex hok.

4 Yūmūg xuxyā Yeyox tek mūg kuxa māmāhā 'āxop kopah, yā 'āxop te' mīy nō'ōm. 'Ūgmū'āte xa hām'āktux, tu' mīy putup. 'Ūgmū'āte' yūmmūg xe'e'.

5 'Ūgmū'ātep-tup, pu yūmūg xuxyā Yeyox 'āxop mōgā', xayīy 'āxop Topap-tup pax, xayīy 'āxop nox pi' Topa yōg putat max kopah, yā Yeyox putuk.

Tikmū'ūn hām 'ohnāg, puxi' xit hok

6 Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix tek xat, tuk mūg xex Yeyox xip'ax kopah, yīk mū'āte 'āxop xat, xayīy 'āxop taknōy tuknōgnāg xop tu nox pi' hok, nōm hām 'ohnāg xop, nōm tek mū yōg xat'ax 'āpak 'ohnāg.

7 'Ūmax, xayīy 'āxop hāpxopmā', 'ūgmūg putuk. Hōmāg mūg pip 'āxop kopah, 'īhāg mūg tuknōg 'ohnāg.

8 'Ūgmū'āte hok pop'ah tikmū'ūn yōg hāpxop, pa hāpxop xohix hā pago. Tuk mū'āte hāpxopmā max mōkumak mōg. Hāptup 'īhāg mūg hām pax xix 'āmnīy 'īhā, xayīy 'āxop pago 'ohnāg.

9 'Ūmax, pu Kunnix kopa kuxa mām xop yōg xexka xop 'ōg hāpxop pop, pak mū'āte 'ōg hāpxop xak 'ohnāg, tu' pop 'ohnāg, xayīy 'āxop 'ūgmūg pēnā', nūy kama' mīy 'ūgmūg putuk.

10 Hōmāg mūg tihī' āxop kopah, tuk mū'āte hām'āktux, hu: "Tikmū'ūn hām 'ohnāg, puxix xit hok, pu' max." Kaxīy.

11 'Ūgmū'āte kax'āmi nūhū', 'ūgmū'āte' xupak tu', yā tikmū'ūn tuknōgnāg pax pip 'ōnte, yā hāpxumāhīygā pax.

12 Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te' xat, tuk mūg xex Yeyox xip'ax kopah, yīg mū'āte 'āxop xat, xayīy 'āxop tuknōgnāg pax xop pu hām'āktux: "Āmax'ah. 'Āpu 'āxumāhīy hok, nūy hām hā' pop yāy yōg hāpxop." Kaxīy.

13 'Ūkxape xop, 'āpu 'ākuxa tuknōg hok, 'īhā hāpxopmā max.

14 Pa' pip 'ōnte, nōm te nū' tappet putup nōg putup, tu nōm 'āpak putup'ah. 'Āpu tik te kaxīy tu 'āti hok, puyīy yāy yōg hāpkummuk mīy'ax hā yāyhāhup.

15 Pa 'āpu nōm tik pu' mīy hāpxop, 'ap puknōg putuk'ah, pa yā 'ātaknōy putuk.

Pu yā Yeyox 'āxop tu xihip ka'ok

16 'Ūgmū'ātep-tup, yūmūg xuxyā Yeyox 'ākuxa māmā', 'īhā 'ākuxa mām Yeyox kopah, nūy 'ākuxa mām ka'ok mōkuma' mōg, 'īhā 'āxop te hāpxopmā xohix. Pu yā yūmūg xuxyā Yeyox 'āxop tu xihip ka'ok.

17 'Āte' kax'āmi nūhū, hu: "'Ūgmūn Paot te 'āxop pu kax'āmi', hu 'āte 'āxop pe'paxex." Kaxīy. 'Āte yāy yōg 'āxet'ax kax'āmi hā kaxīy. Yā yōg tappet xohix te kaxīy.

18 Pu yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āxop xohix pu hāmmaxnā punethok.

Tu ta tu' kux.

PAOT TE TĪMŌN PU TAPPET KAX'ĀMI I

1 'Ūgmūn Paot. 'Āte xa' kax'āmi nūhū tappet. Topa te mōgkutnāhā xix Yeyox Kunnix te', tu Yeyox Kunnix yōg mō'pok xop kopak xix. Topa te yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Yūmū'āte max hip, yā Yeyox Kunnix hip.

2 'Āte xa' kax'āmi', yā Tīmōn pu', yā 'āmūn yā 'ūgkutok pit putuk, yā Topa yōg putat max kopah yūmūg mōg. 'Āteput, puyīy Topa xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāpxopmā max, nūy 'ākuxa ka', xayīy 'ākuxa yūm.

Tik te hāpkummuk yūmmūgāhā

3 Hōmā yūmūg mōg hāpxexka Māxenōn tu', tu 'āte 'āxak, xayīy hāpxopmā'. Ha ta hōnhā 'āte xe 'āxak nō'ōm. 'Āpu nox xhip kōmēn 'Ep tu'. 'Ōnte' pip nōm te hāpkummuk yūmmūgāhā'. 'Āpu' xat, pu hāpkummuk yūmmūgā kux,

4 nūy hām'āktux hitop hā mō'āmā kux, nūy mōnāyxop hittap 'āxet'ax xohix xexka kax'āmi hok. Nōm te hām'āktux hā kaxīy, tu' kax'āmi, puxix tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg. Pa Topa tep-tup, pu tikmū'ūn kuxa mām ka'ok nōynā' mōg Topa yōg putat max kopah.

5 Putep mūn putup Topa xik-mūn? Yā' kuxa tup te tikmū'ūn putup pax, tu' kuxa

max te tikmū'ūn putup pax, tu' kuxa mām xe'e, nūy nōy putup pax.

6 Pa yāg xop te nō putat max xaxok, tu yāy xaxok hām'āktux hitop kopah.

7 Nōm tep-tup, nūy Mōyyex yōg xat'ax yūmmūgā', pa yāy yōg hām'āktux yūmmūg 'ohnāg, xix Mōyyex yōg xat'ax yūmmūg 'ohnāg, pa hām'āktux punethok.

8 Yūmū'āte' yūmmūg, yā' max Mōyyex yōg xat'ax, pa xat'ax yūmmūgā kummuk, tu xat'ax mīy kummuk, yā' kummuk.

9 Hamūn, tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, yīy ta Topa te hāpkummuk mīy xop pu yāy yōg xat'ax popmāhā'. Hāpkummuk mīy xop te 'ūxat'ax mīy 'ohnāg, tu 'īpkox pip 'ohnāg, tu Topap-tup nōg pax, tu hāpkummuk mīy xohix pax, tu' kuxa kummuk te Topa yūmmūg 'ohnāg, tu yāy tak kix pax, tu yāy tut kix pax, tu tikmū'ūn xohix kix pax.

10 Tu' nōy hā' xupxet pax, tu pit tix yāy mūtik nōm kummuk xix hex tix, tu' xupxet pax, tu' koit pax, tu hām'āktux xex koxyōy pax, tu hāpxop nōy kummuk xohix mīy, tu hāmyūmmūg xe'e 'āktux kummuk.

11 Yā hāmyūmmūg xe'e', yā Topa yōg hām'āpak max. Topa 'ūmax xe'ēgnāg, tu 'ā' hāmyūmmūg hōm, 'ūyīy hām'āktux.

Topa max te yūmūg kuxa ka'

12 Yeyox Kunnix yā yūmūg xuxyā, tuk ka'ogāhā', 'ūyīy

Topa pu hāpxopmā max. Yeyox kuxa yūm 'ūgkopah, hu mōgkutnāhā, 'ūyīy Topa pu hāpxopmā max, yā 'āte Yeyox pu hām'āktux, hu: "Āmax." Kaxīy.

13 Pa hōmā 'āte Yeyox 'āktux kummuk, tu Kunnix kopa kuxa mām xop kute'ex kummuk, yā Yeyox kute'ex kummuk, tu Yeyox tuk gāy. Pa Topa tek pēnāhā', tuk kuxa ka', 'ūgkuxa yūm 'ohnāg tu', yā 'āte yāy yōg hāpxopmā'ax yūmmūg 'ohnāg.

14 Tu yūmūg xuxyā Yeyox te 'ā hāpxopmā max, tu 'ā' popmāhā mō'yāy xe'ēgnāg'ax xik kuxa yūm'ax. Nōm hāpxop xohix popmāhā, hak kuxa yūm Yeyox Kunnix kopah.

15 Ta nū hām'āktux xe'e', ha tikmū'ūn te hām'āktux paha', tu' kuxa mām hām'āktux kopah. Hām'āktux te kaxīy: Yeyox Kunnix te hām xexka tu' nūn tu nūktu' xupep, nūy kummuk xop kuxa kummuk xit, nūy nō' nōy yānān, tu' kuxa max tat, ha tak mūn kummuk xexka nām. Kaxīy.

16 'Ūgmūn kummuk xexka nām, ha Yeyox Kunnix te yōg kummuk mīy'ax hā' tot mōkuma', pu tikmū'ūn pēnā', nūy hāmyūmmūg. Yā nōm te' kuxa mām putup Yeyox Kunnix kopah, yā nōm hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg, yā nōm te hāmyūmmūg putup. Hā kaxīy Topa tek pēnāhā', tuk kuxa ka'.

17 'Ūmax Topah, tu' xexka'. 'Ūyōg hāmyāxatamuk xohix

xexkah. 'Ūyōg hāmyāxatamuk māxap 'ohnāg, 'ap nā'ah. Nōm te māxap tu' xip Topah. 'Ap tut xip'ah, xix' yōg hāmyāxatamuk nōg putup'ah, yā' xok putup'ah. Topa yāy xat 'ohnāg. Topap-xet, yā' nōy xip'ah, ha' nōy te nōm putuk'ah. 'Āpu Topa xexka mīy nōynā mōg, xix 'ākuxa kopa Topa xexka mīy nōynā mōg hāmyāxatamuk kux 'ohnāg mōkuma'. Hamūn.

18 Tīmōn xōnnē', hōmā Topa pupi hām'āktux xop te 'āmūn 'āktux, yīy ta 'āte 'āxat hā kaxīy kamah. 'Āpu Topa pupi hām'āktux xop yōg hām'āktux xaxok hok. Hā kaxīy xate' xut putup, tu Topa pu hāpxopmā max putup.

19 'Āpu 'ākuxa yūm mōkuma', nūy 'ākuxa max. Tikmū'ūn 'ūm yīpkox 'ohnāg, tu mōktu yāy yōg kuxa mām'ax koxyōy.

20 Ha yā kaxīy mīy 'Īmēnēm xix 'Anexān, ha 'āte Hāmgāyāgnāg pu nōm popmāhā', pu nōm pu hāmyūmmūgā', puyīy Topa 'āktux kummuk hok.

2

Topa pu hām'āktux

1 'Āte xa hām'āktux putup. 'Āpu nū hāpxop mīy hāmāxap. 'Āpu Topa pu hām'āktux, nūy tikmū'ūn xohix pu hāpxop xax, nūy hāpxop pop tikmū'ūn xohix pu'. 'Āpu Topa pu hām'āktux, hu: "Tikmū'ūn xohix pu 'āmax. Xate tikmū'ūn xohix pu hāpxop popmāhā'. Puxi'. 'Āmax." Kaxīy.

2 Āpu Topa pu tikmũ'ũn 'ãktux hã kaxĩy, xix Topa pu xat'ax xohix xop 'ãktux, xix Topa pu xexkanãg xohix xop 'ãktux, puyĩy tikmũ'ũn kuxa mãm, puyĩy tikmũ'ũn yãy kix hok, puyĩy 'ũyõg hãpxopmã'ax te Topa yõg putuk, nũy hãpxop max mĩy.

3 Ũmax, Topa pu tikmũ'ũn 'ãktux, ha Topa tep-tup pax. Tute yũmũg kuxa kummuk xit, nũy nõ' nõy yãnãn, tu yũmũg kuxa max mõ'tat.

4 Topa tep-tup, nũy tikmũ'ũn xohix xexka kuxa kummuk xit, nũy nõy yãnãn, tu' kuxa max mõ'tat, nũy hãpxe'e yũmmũg.

5 Ũxip Topap-xet. Ha Topa te tikmũ'ũn mũtik yãy nĩm. Ha ta' nõy puxet xip, yã Yeyox Kunnix, yã tihik, tu nõm te' nõy ta' yãy tu' mõxa ha' mãm.

6 Yeyox te' yãy mũn hõm, tu' xok, nũy Topa pu tikmũ'ũn xohix popmã', ha mõktu xohix te' yũmmũg, Topa tep-tup, nũy kuxa kummuk xit, nũy nõy yãnãn, tu' kuxa max mõ'tat.

7 Ha Topa te Yeyox yõg mõ'pok xop kopak xix, tu mõgkutnãhã', 'ũyĩy Yoneo kũnãpa pip xop pu hãmyũmmũgã', nũy kuxa mãm 'ãktux, xix hãpxe'e 'ãktux. 'Ate' koit'ah, yã hãpxe'e 'ãktux.

8 Ātepxup, pu hãm xexka yõg tik max xohix te Topa pu hãm'ãktux, nũy pepi' yĩm tigã, nũy gãy hok, nũy yãy mãnõg hok.

9 Ātepxup kamah, puyĩy 'ũn hãmp'e'paxex max, nũy yãy

pu topixxax max pop, yã' xax yã tikmũ'ũn max tep-tup. Yãy xax mõ'tat, pa' xax max xe'ẽgnãg pe'paxex hok, pu tu tikmũ'ũn xax max xe'ẽgnãg pe'paxex hok. 'Ũmax, pu 'ũn yãy xe pahix xexka hok. 'Ũmax, pu 'ũn pipkup yãnãm xop xohix ta hok, xix xap max xohix ta hok, xix xax te takat xexka tat hok.

10 Pa' max, pu' kuxa max mõ'tat, nũy hãpxopmã max, yã Topa kopa kuxa mãm xop yõg 'ũn max putuk.

11 Ũmax, pu 'ũn hãmyũmmũg nõynã' mõg, pa hãm'ãktux kutõgnãg, xix yãy kutõgnãg pe'paxex.

12 Āte' xat'ah, pu 'ũn tik pu hãmyũmmũgã', pu 'ũn tik xat, yã' max'ah. Ũmax, pu 'ũn hãm'ãktux kutõgnãg.

13 Hamũn, Topa te 'Anão mĩy hãmãxap, tuk-nãy tu 'Ema mĩy.

14 'Anão te koit kopa kuxa yũm 'ohnãg, pa 'Ema te koit kopa kuxa yũm, tu Topa yõg xat'ax koxyõy.

15 Ũmax, pu 'ũn kuxa mãm ka'ok mõkuma', xix' nõy mõ'yãy xe'ẽgnãg mõkuma', xix hãmyok mĩy mõkuma', xix yãy kutõgnãg pe'paxex, xik-tok pop. Topa te nõm hãpkummuk mĩy'ax kopa xupepmãp-tup.

3

Kunnix kopa kuxa mãm xop yõg pẽnã'ax xexka'

1 Hãm'ãktux xe'e nũhũ', tik 'ũm tep-tup, nũy yãyhã Kunnix kopa kuxa mãm xop yõg

pēnā'ax xexka', yā' max, yā hāpxopmā max.

² Ūmax, pu Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xexka xohix hā kaxīy, yā hāpkummuk mīy 'ohnāg, tu' xetut puxet, tu' gāy 'ohnāg, tup-tox max, ha tikmū'ūn te nōm pe'paxex max. Nōm te puknōg xop pu hāpxōn pax, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā max,

³ tu 'ap paptux'ah, tu yāy kix pax 'ohnāg, pa' pax yīmūg tāmnāg, tu tikmū'ūn mǎnōg 'ohnāg, tu tayūmak putup pax 'ohnāg,

⁴ tu' yāy kutok xat max, xix xetut xat max, hak-tok yīpkox pip, tu' tak 'āpagnām.

⁵ Pa tik 'ūm tek-tok xat kummuk xix xetut xat kummuk. 'Ok nōm te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnāp-tup max? 'Āmhok.

⁶ Ūmax, Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xexka te Topa yōg putat kopa' xip hāmyāxatamuk xohix hā, 'a' tup'ah Topa yōg putat kopah. 'Ūtup, tu yāyhā xexka', puxix yāy xexka pe'paxex putup, yā Hāmgāyāgnāg putuk, tu Topa tep-tup nōg putup.

⁷ Ūmax, pu Kunnix kopa kuxa mām xop kūnāpa pip xop nōm tik 'āpagnām, puyīy Kunnix kopa kuxa mām xop nōm tik hāhup putup'ah, puyīy Hāmgāyāgnāg nōm tik pa hok.

Kunnix kopa kuxa mām xop yōg nōm te hok xop pu hāpxop popmāhā'

⁸ Ha ta' max kamah, pu hāpxopmā max Kunnix kopa kuxa mām xop yōg nōm te hok xop pu hāpxop popmāhā', tup-tox max, tu 'ap te kexmuk xo'op xet'ah, tu xupkumīy 'ohnāg,

⁹ tu Topa yōg putat yōg hāmyūmmūg tu' pip ka'ok, tu' kuxa tup.

¹⁰ Ūmax, pu tikmū'ūn nōm tik yōg hāpxopmā'ax kopit hāmāxap. Ūmax, puxix hām putup Kunnix kopa kuxa mām xop pu',

¹¹ ha ta' max, pu' xetut kuxa max kamah, tu' nōy hā xūmāhīy 'ohnāg, tu' paptux 'ohnāg, tu' koit 'ohnāg.

¹² Ūmax pu' xetut puxet xip, tu' xat max 'ūxetut xik-tok, puyīy yīpkox pip.

¹³ Ūhām max, puxix tikmū'ūn nōm 'āpak, ha nōm te Topa yōg putat yōg hāmyūmmūg 'āktux max putup, tu' mōg Topa yōg putat kopa Yeyox Kunnix mūtik.

Topa yōg hāmyūmmūg

¹⁴ Ta 'āte xa nū' tappet kax'āmi', tup-tup, nūy mōg hāpxip kutōgnāg 'ihā, nūy 'āxop pēnā'.

¹⁵ Kak xip ka'ok nūnte, puxix nū' tappet xa hāpxopmā'ax yūmmūgāp-tup Kunnix kopa kuxa mām xop yōg hāpxopmā'ax. Topa hi xe'e, ha Kunnix kopa kuxa mām xop te hāpxe'e yūmmūg.

¹⁶ Hāmyūmmūg yok xe'ēgnāg yūmū yōg Topa yōg putat kopah, ha Topa te yūmūg pēnānā' xip hā kaxīy:

“Yeyox nūn, tu nūktu' nāhā'
tu tikmū'ūn putuk, ha
Topa Koxuk te yūmū'ā
hāmyūmmūgāhā',
Yeyox yā' xe'e', ha
pekkox yōg nū'pok xop
te' pēnāhā',

ha tikmū'ūn te Yeyox yōg
hām'āpak max 'āktux
hāpxexka xohix tu',
ha hāpxexka xohix
tu xohix te Yeyox
kopa' kuxa mām, ha ta
Topa te Yeyox mōgāhā
pekkox tu'.”

Kaxīy.

4

*Tik te tikmū'ūn pu hāpkohe
yūmmūgāp-tup*

¹ Topa Koxuk tek mū'ā'
yūmmūgāhā hak mū'āte'
xupak max. 'Ūyūmmūgāhā
hā kaxīy: Hām xexka yōg
hāmyāxatamuk xohix xox
putox 'ihā tikmū'ūn yāg te
Topa yōg putat max kopa'
mōg, tu' xak putup, nūy
Hāmgāyāgnāg yōg xop te koit
xupax, nūy yāmīy xop yōg
hāxopmā'ax yūmmūg, nūy mīy.

² Ha nōm tik te nōm
hāpxopmā'ax yūmmūg, tu' nōy
pu nōm hāpxop yūmmūgāp-
tup. Tik te' koit, tu' kuxa
kummuk, tu tikmū'ūn pu
hāpkohe yūmmūgāhā'.

³ Nōm tik kummuk
te' yūmmūgāhā hā kaxīy:
“Ūmax'ah yāytaha', yā yāyta
hok, xix xit'ax yāg mā hok,”
Kaxīy. Pa Topa te' xit'ax mīy,
pu tikmū'ūn mā'. Topa tep-
tup, pu kuxa mām hāmyok
yūmmūg xop te Topa pu

hām'āktux hāmāxap, nūy Topa
pu: “Yā 'āmax. 'Ūxit'ax max.
Puxi'.” Kaxīy. Tuk-nāy tu'
māhā'.

⁴ Topa te hāpxop xohix mīy,
ha hāpxop xohix yā' max.
'Āpu hāmpe'paxeh hok, yā
hāpxop 'ūm kummuk. 'Āpu
hāpxop xohix pop, nūy Topa
pu hām'āktux, hu: “Āmax.
Hāpxop max. Puxi'.” Kaxīy.

⁵ Topa yōg hām'āktux xip,
ha tikmū'ūn te Topa pu
hām'āktux, puxix Topa pu
hāpxop xohix 'ūmax.

*Yeyox Kunnix yōg kāmānat
max*

⁶ 'Āpu Kunnix kopa kuxa
mām xop pu' yūmmūgā
nō'ōm. 'Ūyūmmūgā', nūy ta
'āmūn yā Yeyox Kunnix yōg
kāmānat max. Pu yūmmūgā
nūy Topa yōg hām'āktux
'ākokuk hā pa', yā 'ākokuk te
Topa yōg hām'āktux māhā
putuk, yā' xit'ax putuk. Topa
yōg hām'āktux te' yūmmūgāhā
'ākuxa yūm xix hāpxopmā yok.
'Āmōg nōm putat max kopah.

⁷ 'Āpu nōm hām'āktux nōy
pa hok, yā Topa yōg'ah,
yā hām'āktux hitop. 'Āpu
hāpxopmā', xayīy yāy koxuk
ka'ogā', nūy Topa putuk.

⁸ Hāpxopmā', nūy yāy
yīn ka'ogā', yā' max, pa
hāpxopmā', nūy yāy koxuk
maxnā', yā' max xe'e'. Yā
'ākokuk xip nūnte, xix hām nōy
tu' xip putup kamah, pa 'āyīn
xok putup.

⁹ 'Āpu 'ūpa nū hām'āktux
xe'e'. 'Āpu 'ākuxa yūm nū
hām'āktux tu'.

10 Topa xip, tu tikmũ'ũn xohix kuxa kummuk xit, nũy kuxa max mō'tat, 'üyānān tu', tu' kuxa mām ka'ok xop kuxa kummuk xit punethok. Topa xip, yīy ta yũmũ'āte hāmmax hip, hu yũmũ'āte hāpxopmā max punethok, tu yũmũ'āte hāpkummuk hāg tot.

11 'Āpu 'ūxat nūhũ', nũy nōm yũmmũgā'.

12 'Āmũn tuktup, pa tux hok, pu tikmũ'ũn hām'āktux hok, 'āxexka'ah. 'Āpu hāpxopmā max, ha' nōy te' pēnāhā', tu kama' mīy 'āmũn putuk, tu 'ōg hām'āktux 'āpak, tu kama' hām'āktux 'āmũn putuk. 'Āpu tikmũ'ũn putup pax, ha' nōy te' tikmũ'ũn putup pax putup kamah, tu 'ākuxa yũm pēnāhā', tu' kuxa mām kamah, tu 'ōg hāpxopmā yok pēnāhā', tu kama' mīy.

13 'Āpu hāpxopmā max punethok māyōn mōg tox hā, ha mōktu xa tuk xupep. 'Āpu Topa yōg tappet mō'kupix, puyīy tikmũ'ũn xohix xexka' xupax. 'Āpu Topa 'āktux, nũy yũmmũgā'.

14 Ta hōmā Topa Koxuk te 'āka'ogāhā', xayīy Topa pu hāpxopmā' max, yā Topa pupi hām'āktux xop te hām'āktux, 'īhā tik te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnā max xop te 'āyīmũg yīm xex. 'Āpu nōm hāpxopmā mōkuma mōg.

15 'Āpu nōm hāpxop xohix mīynām ha tikmũ'ũn te 'ōg hāpxopmā max nōynā' mōg pēnāp-tup.

16 'Āpu 'ōg hāpxopmā'ax

kopit, xix 'ōg hāmyũmmũg kopit. 'Āpu nōm hāpxopmā mōkuma 'āmōg. Nōm hāpxopmā mōkuma 'āmōg, nũy ta hāpkummuk mīy'ax hā yāy xatat, ha ta' nōm te' xupak xop hāpkummuk mīy'ax nīm putup.

5

Tīmōn xix Kunnix kopa kuxa mām xop

1 'Āpu tik kutut xop māmōg hok, pa nōm tu 'ākax, 'ūk-tok te' tak tu' kax putuk. 'Āpu tik tuktup xop tu 'ākax 'ātaknōy putuk.

2 'Āpu 'ũn kutut xop māmōg hok, pa nōm tu 'ākax, 'ūk-tok te' tut tu' kax putuk. 'Āpu 'ūhex tuktup xop tu 'ākax 'āhex putuk. 'Āpu hāpxopmā yok.

3 'Āpu 'ũn hok mām xop hā 'ātehet nōm xuxyā xop ti 'ohnāg.

4 Pa xuxyā xop 'āti 'ũn hok mām xop yōg, puxi' max, pu xuxyā xop hok mām xop pēnā'. Hā kaxīy kutok te yāy pix xīnnāhā 'ūtut pu', xi' tak pu'. Topa tep-tup.

5 Ha ta 'ũn hok mām xop pip, ha xuxyā ti 'ohnāg, nōm kuxa mām ka'ok Topa kopah, tu Topa yōg hāpxop max hip, tu Topa pu hām'āktux mōkuma' mōg, tu Topa yōg hāpxop xohix xak 'āmnīy 'īhā xix hāptup 'īhā'.

6 Pa 'ũn hok mām xop nōy te hāpkute'ex pax. 'Ūxip, pa xakix xop putuk.

7 'Āpu nū' xat, puyīy tu nōy māmōg hok yā yāy kix hok.

8 Xuxyā 'ūm te' xape pēnā 'ohnāg, puxix Topa yōg putat max xak. Yā' kuxa mām 'ohnāg xop 'ūkummuk, pa nōm kummuk xexka nām.

9 Ta hok yūm 'ūm hām putup Kunnix kopa kuxa mām xop pu'. Yā' max, pu yōg hāmyāxatamuk 60 tuhomi' mōg, tu yāytap-xet, tu yīpxox nīm 'ohnāg,

10 tu hāpxopmā max, yā tikmū'ūn te' yūmmūg, tuktok hā' tep max, tu puknōg xop hā' tehe' yāy pet tu', tu Kunnix kopa kuxa mām xop pata pix, tu hāpkummuk pip xop hā' tehe'. Yā nōm hok yūm hām putup Kunnix kopa kuxa mām xop pu'.

11 Pa tux hok, pu hok mām xop kutut 'ohnāg xop Kunnix kopa kuxa mām xop pu' hām hok. Hāpxip 'ihā yāytap-tup xūy, tu Kunnix nīm putup.

12 Yā' kummuk Topa pu'. Yā Kunnix pu hām'āktux xex, pa' koxyōy.

13 Tu hāpkumep pax, tu' hām 'ohnāg yā tuknōgnāg, tu xūmāhīyāgā pax, tu' nōy xop yōg hāpxop kute'ex pax, tu hāpxop xaptop 'āktux.

14 Yā' max, pu nōm yāytax, nūy tuktok pop, nūy yīnmūn pēnā max, ha mōktu Kunnix kopa kuxa mām xop kūnāpa pip xop hām'āktux kummuk mīy hok.

15 Hamūn, hōmā 'ūn hok mām xop yāgnāg te Topa yōg putat max xak, nūy Hāmgāyāgnāg pe mōg.

16 Ha ta 'ūn 'ūm xip, tu Topa kopa kuxa yūm ka'ok, tu' yōg yīnmūn xop kopa' xip

hok yūm. 'Ūmax, pu nōm hok yūm hā tu tehet, 'ap Kunnix kopa kuxa mām xop te'ah. Yā Kunnix kopa kuxa mām xop te 'ūn hok mām xop hā tuteput, nōm xuxyā pip 'ohnāg.

17 Ta tik te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnā max'ax xop kopa' pip, tu' hām max. Tute hāpxopmā max, tu' nōy mōgā max. 'Āpu nōm hā pago tix. Yā hamūn, nōm hām ka'ok, nūy nōy pu Topa 'āktux, nūy nōy pu hāmyūmmūgā'. 'Āpu nōm hā pago max xe'e'.

18 Yā hamūn, Topa tappet te hām'āktux, hu: "Mūnūytut tak xexka yīkox mō'yīnnīn hok, nōm te mītkup hepmāhā'." Kaxīy. Tu xe: "Āpu kāmānat max tu pago max." Kaxīy.

19 Nōm puxet 'ūm te nōm tik 'ūm 'āktux, hu: "Yā 'ōm te hāpkummuk mīy." Kaxīy. 'Āpu nōm 'āpax hok. Pa nōm tix pe tikoxyuk 'ūm te nōm tik 'ūm 'āktux, hu: "Yā 'ōm te hāpkummuk mīy." Kaxīy. 'Āpu nōm 'āpax.

20 'Āpu nōm te hāpkummuk mīy māmōg, puyīy tikmū'ūn xohix xupax, puyīy kuxānōg.

21 Topa te' xupak, xix Yeyox Kunnix te' xupak xix pexkox yōg nū'pok xop te' xupak. Yā Topa te nōm yīmōgātux pexkox yōg nū'pok xop. 'Āpu yōg hām'āktux 'āpax, nūy mīy. 'Āpu xohix yāy putuk, nūy yāy hā tu tehet.

22 Nāy, mōg pu'uk, nūy 'ūnōy putox yīmū 'āyīm xeh, nūy nōm ka'ogā', puyīy Topa pu hāpxopmā max. Ta 'āpu' nōy hā 'āte hok, puyīy

hāpkummuk mīy hok. 'Āpu hāmyok mīy.

23 'Āpakut 'āhīynāg. 'Āpu kōnāg xo'op, xix xupyāg kutōgnāg xo'op, nūy 'ātex hā 'ātehet.

24 Xate tik yāg yōg hāpkummuk mīy'ax pēnā mō'ka'ok, ha tikmū'ūn te kama' pēnāhā', Topa te' kummuk hā' nōy yānān putup. Pa tik yāg nōy yōg hāpkummuk mīy'ax xaptop, pa hāpxip 'īhā' pēnāp-tup, hāpxip 'īhā' kummuk hā' nōy yānān putup.

25 Hā kaxīy kama xate' nōy yōg hāpxopmā max pēnā mō'ka'ok, tu ta' nōy yōg hāpxopmā max pēnāk-tōgnāg, pa hāpxip 'īhā' pēnāp-tup. 'Ap xaptop'ah.

6

1 'Āte xa hām'āktux nūhū: 'ūhok hām'ax xop, 'āpu 'āxuxyā 'āpax, puyīy tikmū'ūn Topa 'āktux kummuk hok, xix yūmū yōg hāmyūmmūg 'āktux kummuk hok.

2 'Ūhok hām'ax 'ūm xix xuxyā te Kunnix kopa kuxa mām xop kopa' tihī'. 'Ūhok hām'ax, 'āpu 'āxuxyā 'āpax. 'Āpu hām'āktux hok hu: "Hamūn 'ūktaknōy putuk. 'Āte nōm 'āpak putup'ah." Kaxīy. 'Āpu nōm pu hām max, xayīy 'āxuxyā pu hāpxopmā max, yā' xip Kunnix kopa kuxa mām xop kopah. Yā nōm hok hām'ax tep-tup pax Kunnix kopa kuxa mām xop. 'Āpu tikmū'ūn pu nū hāpxop yūmmūgā'.

'Ūptexop xexka'

3 Ta nōm 'ūm te tikmū'ūn pu hāpxopmā'ax nōy yūmmūgāhā', yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg hāpxopmā'ax putuk'ah, xix yūmū yōg putuk'ah.

4 Hamūn te yāy mūn xexka pe'paxex, pa hāmyūmmūg 'ohnāg. Yā nōm te yāy mānōg putup xūy, tu hām'āktux hitop, tu yāy mānōg putup pax. Ha hāpxip 'īhā tikmū'ūn te' nōy yīpkumīy putup, tu tikmū'ūn xop tu mō'yāy pot putup, tu yāy mānōg putup, tu' nōy kopa kuxa mām putup'ah,

5 tup-tox kummuk xop te yāy mānōg putup, tu' kuxa kopa hāpxe'e 'ūm xip'ah, tup-tup, nūy yāyhā 'ūp-texop xexka nōynā' mōg Topa yōg putat kopah. Yā' hāmpe'paxex kummuk.

6 Hamūn, Topa te tikmū'ūn putexopmā xexka Topa yōg putat kopah. Texīy 'ūp-texop xexka'? Yā nōm te hāmpe'paxex, hu: "Puxi'. 'Āte hāpxop nōy 'ūm putup'ah." Kaxīy. Hā kaxīy 'ūp-texop xexka'.

7 Hamūn, yūmūg xakux, 'īhā putep paxnūn hām xexka tu'? Yā hām 'ohnāg. Ta yūmūg xakix putup, tu hām xexka nīm putup, 'īhā putep paxmōg'ax? Yā hām 'ohnāg.

8 'Ūpip yūmū yōg xit'ax xix topixxax, puxi'.

9 Pa nōm 'ūm tep-tup, nūy tup-texop xexka', yā nōm te hāpkummuk mīy'ax yūmmūg putup. Nōm te hāpxop xo-hix hitop putup, xix hāpxop

kummuk tu hāpxop kummuk mīy'ax hā yāy koxyōy putup, tu mōktu mō'pip, pamāg kopa mō'pip putuk.

¹⁰ Tayūmak putup xūy'ax te tikmū'ūn mōgāhā hāpkummuk mīy'ax xohix tu'. 'Ūyāg xop te Topa yōg putat max xak, nūy tayūmak pop, tu mōktu' kuxa hittup 'ohnāg.

Āpu hā kaxīy mīy

¹¹ Tīmōn, 'āmūn yā Topa yōg tihik. 'Āpu nō kaxīy hok. 'Āpu hāpxopmā yok, nūy Topa putuk, nūy 'ākuxa yūm, nūy nōy putup pax, nūy hāpxop xohix hā tot, nūy 'āgāy 'ohnāg.

¹² Āmōg Topa yōg putat max kopah, yā' kuxa mām'ax yōg putat kopah. 'Āpu mō'ka'ok, nūy hi xe'ēgnāg mōkuma mōg ha' kux 'ohnāg. Hōmā Topa te 'āxānāhā', xa Topa yōg putat hā mōg, yīy xate tikmū'ūn xohix keppa 'ākuxa yūm'ax 'āktux,

¹³ tu Topa keppa nōm 'āktux kamah. Yā Topa te' yōnnā'ī hīnnāhā'. Xate Yeyox Kunnix keppa nōm 'āktux kamah. Yā hōmā Yeyox te Pōn Pinat keppa hām'āktux max kamah. 'Āte 'āxat,

¹⁴ 'āpu 'āyīpkox pi', nūy mīy mōkuma mōg, ha mōktu yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te putpu' nū'. Yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg hāptup xe'e 'ihā' nū'.

¹⁵ Nōm hāptup xe'e 'ihā Topa te Yeyox nū'kutnāp-tup. Topa 'ūmax, yā' xexkap-xet, 'ap nōy xip'ah, yā gohet yōg xat'ax xi' xuxyā xop yōg xuxyā'.

¹⁶ Topap-xet 'ap nā'ah. 'Ap tut xip'ah, 'ūtut te' put'ah. Hōmā xip'ah hāpxop xohix, pa Topa mūn xip. Topa xok putup'ah, tu' yōg hāmyāxatamuk xohix mō'kupix 'ohnāg. Yōnnā'ī xohix xexka hā kaxīy'ah. Kūyānām te Topa xakot, ha tikmū'ūn te Topa tu mōxap-tup'ah. Tikmū'ūn te Topa pēnā 'ohnāg, tu pēnāp-tup'ah. 'Āpu, Topa te xexka nōynā' mōg 'ākuxa kopah. 'Ūyōg hāpxop xohix xexka ka'ok, yā Topa yōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Hamūn.

¹⁷ 'Āpu, 'ūp-texop xexka xop xat, pu yāy xexka pe tu paxeh hok, puyīy yōg hāpxop punethok kopa kuxa mām hok. Yā hāpxop punethok 'a' pip ka'ok'ah. 'Āpu 'ūp-texop xexka xop xat, pu Topa kopa kuxa mām. Yā Topa mūn xip ka'ok. Yā Topa te yūmū'ā hāpxop xohix popmāhā' 'ūyīy yūmū kuxa tu hittup.

¹⁸ 'Āpu 'ūp-texop xexka xop xat, pu hāpxopmā max, yā hāpxopmā max hā tahix, nūy hok nīm pax, nūy popmā yāy yōg hāpxop.

¹⁹ Hā kaxīy nōm te yōg hāpxopmā max'ax xex putup pexkox kopa Topa yīka hāmyāxatamuk nōy pu', tu hāpxop nōy pop putup kamah, yā hi xe'egnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg.

²⁰ Tīmōn, 'āte 'āxat punethok. 'Āpu nōm hāpxopmā'. 'Āpu hām'āktux hitop 'āpax hok xix hāmyūmmūg kummuk 'āpax hok. Yā

tikmũ'ũn te' xuxet'ax mĩy,
 tu: “Hãmyũmmũg.” Kaxĩy.
 Pa yã' koit, yã hãmyũmmũg
 kummuk.

²¹ Ha tikmũ'ũn yãg te
 nãm hãmyũmmũg kummuk
 xak, tu Topa yõg putat max
 xak. 'Atep-tup, pu Topa
 hãpxopmã'ax max 'ãxop xohix
 pu'.

Tu ta tu' kux.

PAOT TE TĪMŌN PU TAPPET KAX'ĀMI II

1 'Ūgmūn Paot. 'Āte xa' kax'āmi nūhū' tappet. Topa te mōgkutnāhā 'ūgmūn, tu Yeyox Kunnix yōg mōkpok xop kopak xix. Yā Topa tep-tup. Tute mōgkutnāhā', 'ūyiy hi'ax kux 'ohnāg 'āktux, yā yūmū yōg hi'ax Yeyox Kunnix mūtik hi'ax kux 'ohnāg. Yā hōmā Topa te yūmū'ā hām'āktux xex, nūy yūmū'ā hi'ax kux 'ohnāg hōm, yā yūmūg hi xe'ēgnāg mōkumak mōg, ha' kux 'ohnāg.

2 'Āte xa' kax'āmi', yā Tīmōn pu'. 'Āmūn 'ūgkutok pit putuk Topa yōg putat kopah. Pu yā Topa xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā', nūy 'ākuxa ka', xayīy 'ākuxa mām.

'Āpu nō hāpxop max pēnā max

3 'Āte Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax, puxi'. 'Ūmax hāpxop xohix." Kaxīy. 'Āte Topa pu hāpxopmā max, tuk kuxa max, yāg xape xop hit-tap putuk. 'Āte 'āxutigāhā', yā Topa pu hām'āktux 'āmnīy 'ihā xix hāptup 'ihā', yā Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax. Puxi'." Kaxīy. Tu Topa pu 'āmūn 'āktux.

4 Hōmā 'āpotaha', ha 'āte 'āpota xutigāhā', tup-tup xexka', nūy yāy tu 'āmōxān, nūy 'ūgkuxa hittupmā'.

5 'Ākuxa yūm ka'ok Topa kopah, ha 'āte 'ākuxa yūm ka'ok xe'e pekpaxex, yā 'āxukux Nox kuxa yūm ka'ok putuk, xix 'ātut 'Ēnnīy putuk. 'Āte' yūmmūg, 'ūkuxa mām, yā 'āmūn putuk.

6 'Ākuxa yūm. 'Āpu hāpxopmā xe'ēgnāg. Hōmā Topa te 'āka'ogāhā', xayīy Topa pu hāpxopmā max, 'ihā 'āte 'āyīmūg yāy yīm xex. 'Āpu hāpxopmā punethok nō'ōm.

7 Hamūn. Topa te yūmū'ā Topa Koxuk hōm. 'Ok Topa Koxuk te yūmūg pu'ugāhā xix yīpkutugāhā'? 'Āmhok. Topa Koxuk te yūmūg ka'ogāhā', 'ūyīy xohix putup pax, tu yūmū'āte yāy yōg hāpkummuk mīy'ax mō'nīy.

8 'Āpu yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āktux, nūy Yeyox hā yāyhāhup hok xik-mūn hā yāyhāhup hok kamah, 'ūgmūn yā Topa yōg kāmānat. 'Āpu hāpkummuk hā tot, nūy tikmū'ūn pu Yeyox 'āktux, ha Topa te 'āka'ogāp-tup.

9 Topa te yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', ha yūmū'āte yāyhā Topa yōg tikmū'ūn. 'Ok yūmū'āte hāpxopmā max, yīy Topa te yūmūg kuxa kummuk tupmāhā', puyīy kuxa tu' max? 'Āmhok. Pa Topa tep-tup, yā 'ūhok mīy putup, hu yūmūg kuxa kummuk xit. Hōmā' xip'ah hām xexka', 'ihā Topa te yūmū'ā nō hāpxop hok hōm, yā yūmū'ā Yeyox Kunnix hok hōm, ha' pip

hāpxop max yūmū yōg Yeyox mūtik.

¹⁰ Ha ta' nūn Yeyox Kunnix. Ha ta hōnhā' pip nōm hāpxop max yūmū yōg Yeyox mūtik. Yeyox Kunnix te yūmūg kuxa kummuk xit. Yeyox te xakix'ax nōā', tu tikmū'ūn pu hām'āpak max 'āktux, yā tikmū'ūn pu hi'ax kux 'ohnāg hōm putup.

¹¹ Topa te mōgkutnāhā 'ūgmūn, 'ūyīy hām'āpak max 'āktux, 'ūyīy tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā'.

¹² Āte hām'āpak max 'āktux, yīy ta' nōy tek kutex kummuk, yīk xūy nūnteh. Pa yā 'āte yāyhāhup'ah. Āte Topa yūmmūg, tuk kuxa yūm Topa kopah. Āte Topa pu popmāhā hāpxop xohix, ha tute nō hāpxop pēnāp-tup nōm hāptup 'īhā. Yā hāptup mō'nāp-tup, ha Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup, 'ok pe max, 'ok pe kummuk. Āte' yūmmūg.

¹³ Hōmā 'āte xa' yūmmūgāhā hāpxopmā xohix xe'e'. Āpu, nō kopa 'ākuxa yūm mōkuma mōg. Āpu tikmū'ūn putup pax mōkuma mōg. Yā' pop nō hāpxop yūmū yōg Yeyox Kunnix mūtik.

¹⁴ Yā xa' popmāhā hāpxop max xohix. Topa Koxuk xip yūmūg kopah. Āpu nō hāpxop max pēnā', 'īhā Topa Koxuk te xa hā tu tehe'.

¹⁵ Xate' yūmmūg, hāpxexka 'Ax yōg tikmū'ūn xohix tek nīm, xix Piy xix 'Ehmōg tek nīm kamah.

¹⁶ Puyā Topa 'Ōnēxip xuxyā

xop kuxa ka', nūy nōm pu hāpxopmā max. Hamūn, 'Ōnēxip tek kuxa hittupmāhā punethok. 'Ūkxip kanet ka'ok kopah, pa 'Ōnēxip te 'ā tu yāyhāhup 'ohnāg.

¹⁷ 'Ūnūn tu nūktu kōmēn Hōm tu' xupep tuk xak, tuk xak, tu nūktuk xipihi'.

¹⁸ Pu yā Topa 'Ōnēxip kuxa ka' nō hāptup 'īhā Kunnix te putpu' nūn. Yā 'Ōnēxip te 'ūgmūg hā tu tehe' punethok kōmēn 'Ep tu'. Xate' yūmmūg.

2

Xonat max putuk Yeyox Kunnix yōg

¹ Xōnnē, 'ākuxa yūm Yeyox Kunnix kopah, tu nūmūtik 'āxip. Tute xa hok hāpxopmāhā'. 'Ūmax, pu Yeyox 'āka'ogā'.

² Xate yōg hām'āktux 'āpak tikmū'ūn xohix mūtik. Āpu tik max xop pu' yūmmūgā nōm hām'āktux, puyīy nōm hā tikmū'ūn xohix pu' yūmmūgā'.

³ Āpu kummuk hā tot, Yeyox Kunnix yōg xonat max putuk.

⁴ Xonat max te hāpxopmā' puyīy 'ūyōg kapitām tu hittup. Xonat max te hāpxopmā te xonat xop kūnāpa xop hāpxopmā putuk 'ohnāg.

⁵ Ha ta mō'motyōn yūmmūg xop te pēnā'ax 'āpak 'ohnāg, puxix mūn xut 'ohnāg.

⁶ Ha ta tik 'ūm te hām xa ka'ok, puxix hāpxop xohix yīkūy.

7 'Āpu yōg hām'āktux pe'āpaxeh, ha ta yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te xa' yūmmūgāp-tup hāpxop xohix.

8 'Āpu Yeyox Kunnix pe'āpaxeh, yā Namix hā mōkputox, yā' xok tāmnāg, pa yā putpu' hi'. 'Āte nōm hām'āpak max'āktux.

9 Yā 'āte Yeyox yōg hām'āpak max'āktux, yīy ta tikmū'ūn te kanet ka'ok kopak xix, tuk yīm kīy xik kup kīy pipkup māxap hā, yā xupxet putuk, pe' nōy kix xop putuk. Pa tikmū'ūn te Yeyox yōg hām'āpak max'ax hīy 'ohnāg pipkup māxap hā.

10 'Āte' kummuk xohix hā tot Kunnix kopa kuxa mām xop pu', yā Topa te nōm yīmōgātux, puyīy nō kuxa mām Yeyox Kunnix kopah, puyīy Topa nō kuxa kummuk xit, puyīy pēnā hāpxop xohix max xe'ēnāg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

11 Hām'āktux xe'e hu: "Yūmūg xakix Kunnix mūtik, kopxix ti Yeyox mūtik.

12 Yūmū'āte kummugā hā tot Kunnix mūtik, kopxix yūmūg tikmū'ūn xat putup Kunnix mūtik.

Paxpu yūmū'āte nōy pu' xuktux Kunnix yūmmūg 'ohnāg, ha ta Kunnix te' xuktux putup yūmūg yūmmūg 'ohnāg.

13 Paxpu yūmū'āte Kunnix tu pip ka'ok 'ohnāg, puxix Yeyox yūmūg tu' xip ka'ok. Yā Kunnix te kaxīy, tu hāpxop nōy mīy'ah."

Kaxīy.

Kāmānat max

14 'Āpu tikmū'ūn yūmmūgā nūhū'. 'Āpu tikmū'ūn yūmmūgā Topa keppa hā kaxīy, hu: "Pa 'ātix. Yāy mānōg hok. Yāy kix hok." Kaxīy. Hamūn, 'ūyāy mānōg, puxix hāpkummugā', yā' xupak xop koxyōy.

15 'Āpu hāpxopmā max, puyīy Topa 'ōg hāpxopmā'ax putup pax xayīy 'ōg hāpxopmā'ax hā yāyhāhup hok. 'Āpu Topa hām'āpak max yūmmūgā max.

16 'Āpu hām'āktux hitop 'āpak hok, 'ap Topa yōg hām'āktux'ah. Nōm hām'āktux hitop te tikmū'ūn papuk, pu Topa nāpa mōg.

17 Kayax te yīn māhā'. Hā kaxīy nōm hām'āktux te hāpkummugāhā', yā hām'āktux te 'Īmēnēm yōg hāmāktux putuk, xix Pinet yōg putuk.

18 Nōm te Topa yōg putat max xak, nūy Kunnix kopa kuxa mām xop kuxa mām'ax koxyōy. Nōm te' yūmmūgāhā, hu: "Hōmā xakix xop yīn putpu' hi'." Kaxīy. Pa yā' koit. 'Ūputpu' hi'ah hōmā, pa' putpu' hip-tup.

19 Pa Topa 'ūka'ok, xix Topa yōg tikmū'ūn 'ūka'ok, yā mīptut mīm māykup ka'ok putuk, ha Topa te nō mīm māykup yīmū kax'āmi hu: "Topa te yāy yōg tikmū'ūn yūmmūg." Kaxīy. Tu xe: "Kunnix kopa kuxa mām xop, 'āpu hām kummuk mīy'ax nīm!" Kaxīy.

²⁰ Mīptut max xexka kopa' pip kânāypetxax max xix kanenām max. Yā' pipkup yānām 'ātā yīxux hā' mīy xix yānām ponnok hā' mīy. Yā 'āmuk xexka pu' max. Ha ta' pip kama nōm nōy kummuk, yā mīm hā' mīy xix putōy hā' mīy. Yā 'āmuk pu'.

²¹ Tikmū'ūn te hāpkummuk mīy'ax xohix kux, puxix kânēypetxax max putuk xix kanenām max putuk. Topa te nōm hā hāpxopmā max, yā Topa xexka yōg tikmū'ūn, yā' max Topa pu', yā' max mōkuma' mōg hāpxopmā max xohix pu'.

²² 'Āpu tuktup xop yōg hāpkummuk mīy'ax kux. 'Āpu hāpxopmā yok, nūy 'ākuxa mām ka'ok, nūy xohix putup pax, nūy yāy kix hok. 'Āpu nōm mīy 'ūkuxa tup xop mūtik, yā Topa tu' kax xop mūtik.

²³ Tikmū'ūn te hām'āktux hitop, tu hāmyūmmūg 'ohnāg. Hāpxopmā hā kaxīy hok 'āmūn. Hāpxip 'ihā tikmū'ūn te yāy mānōg xexkap-tup, tu yāy kix-tup.

²⁴ Pa Topa yōg kāmānat te kaxīy'ah, yā yāy mānōg'ah, pa' xohix pu' max, tu' nōy pu hāmyūmmūgā max, tu' nōy yōg hāpkummuk mīy'ax hā' tot.

²⁵ tu' nōy yōg hāpkummuk kohe' mīy'ax yoa', 'ihā' gāy 'ohnāg, yīy ta Topa tep-tup nūy kuxa max popmā'. Topa tep-tup, pu tikmū'ūn yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy'ax kux, nūy hāmyok yūmmūg,

²⁶ tu Hāmgāyāgnāg yōg

pamāg putuk kopa mōxaha'. Hamūn, hōmā Hāmgāyāgnāg te nōm mūg, tu nōm xat pax, yā pāmāg putuk.

3

Hām xexka yōg hāmyāxatamuk xohix xox putox

¹ Hāmyūmmūg nūhū'. Hām xexka yōg hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā tikmū'ūn pu hāpkummugāp-tup.

² Hamūn. Tikmū'ūn te yāy putup pax putup, tu tayūmak putup, tu yāy xexka pe'paxex putup, tu xuxet'ax kummuk 'āktux putup, 'ap 'ātak 'āpak putup'ah, xix' tut 'āpak putup'ah, tu' xuktux putup'ah hu: "Puxi'. Topa, 'āmax." Kaxīy. Tu Topa putuk 'ohnāg putup,

³ tu' nōy putup nōg putup, 'a' yāy kix kux putup'ah, tu' nōy kupex putup, tu yāy yōg hāpkummuk mīy'ax putup xūy kuxyāp-tup'ah, tu' gāy putup, tu hāpxopmā max putup nōg putup,

⁴ tu' gāy xop mōgāp-tup, puyīy yāy xape xūygā', tu' pa te hāmyūmmūg 'ohnāg putup, tu yāy xexka pe'paxex putup, tu' yāy pu hāpxop max xohix xak putup, pa Topa xak 'ohnāg,

⁵ tu Kunnix kopa kuxa mām xop putuk putup, pa yā 'ap-tup'ah, puyīy Topa hāpxopmā max nōm kopah, yā' kuxa kopah. 'Āpu nōm tikmū'ūn pe mōg hok.

⁶ Nōm tikmū'ūn kopa' pip nōm te' nōy yōg xuxyā xop hā mō'xaha', kokex putuk, tu 'ūn

mōgāhā', ha 'ūn te' pe' mōg, yā 'ūn te hāmyok yūmmūg kutōgnāg, tu' koit 'āpak pax, tu hāpxop kummuk mīy pax, 'ūp-tup pax hāpxop kummuk, tu' pe' mōg.

7 Tu tikmū'ūn xohix yōg hāmyūmmūg 'āpak, pa hāmyūmmūg xe'e' ohnāg.

8 Hamūn, Yān xix Yām putuk. Hōmā nōm te Mōyyex putup nōg. Hā kaxīy kama hōnhā nōm te hāmyūmmūg xe'ep-tup nōg. Yā 'ūp-tox kummuk, tu' yōg putahat 'ap Topa yōg putat xe'e'ah.

9 Pa yā hāptox ha' mōg putup'ah. Hāpxip 'ihā tikmū'ūn xohix te' yūmmūg putup, nōm yōg hāmyūmmūg 'ap xe'e'ah. Hamūn, Yān xix Yām putuk.

Āpu hāmyūmmūg max

10 Pa xate yōg hāmyūmmūg 'āpak, tu yōg hāpxopmā'ax pēnāhā', tu' yūmmūg yōg putahat, nōm 'ātep-tup, tu' kuxa yūm'ax yūmmūg. 'Āte nōm hāpxopmā kux'ah, ha xate' pēnāhā'. 'Āte xohix putup pax, ha xate' yūmmūg. 'Āte Topa yōg putat xak 'ohnāg, ha xate' yūmmūg.

11 Tikmū'ūn tek kute'ex kummuk kōmēn 'Ātikit tu' xix kōmēn 'Ikōn tu' xix kōmēn Nixtat tu', yīk xūy, ha xate' yūmmūg. 'Āte' kummuk hā tot, pa Topa te' xūy nōā', ha tak mōg.

12 Tikmū'ūn max tep-tup, nūy hāpxopmā max Yeyox Kunnix mūtik, yā Topa putuk, tu nōm xohix xexka te' xūy hā tot putup, yā tikmū'ūn nōy

te nōm xohix xexka kute'ex kummuk putup.

13 Yā kummuk xop kummuk nōynā' mōg putup, xix Kunnix kopa kuxa mām te' koit xop kummuk nōynā' mōg putup. Nōm te' koit, ha tikmū'ūn kuxa mām koit kopah, ha nōm kuxa mām yāy yōg koit kopa kamah.

14 Pa 'āmūn kaxīy'ah. 'Āpu nox xhip hāmyūmmūg kopah, yā xa nōm yūmmūgāhā'. Yā 'ākuxa yūm, nōm kopah. Xate' yūmmūg nōm te' xa' yūmmūgāhā'.

15 Hōmā 'āmūn kaxop xix hōnhā 'ihā' yūmmūg Topa tappet xe'e'. Topa tappet te' xa' yūmmūgāhā', Yeyox te' 'ākuxa kummuk xit, nūy kaxa max mō'tat, 'ūyānān tu', ihā 'ākuxa yūm Yeyox Kunnix kopah.

16 Topa te kax'āmīgāhā hāpxop xohix xexka Topa yōg tappet tu', yā Topa yōg hām'āktux xohix xexkah. Topa yōg tappet te' yūmmūgā max, tu tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax mānōg, tu hāpxopmā kohe yoa', tu hāpxopmā yok yūmmūgāhā'.

17 puyīy Topa yōg tikmū'ūn yāyhā tu' ka'ok, tu hāpxopmā max xohix yūmmūg, nūy hāpxopmā max xohix.

4

1 'Āte xa hām'āktux, ha Topa te' xupak xix Yeyox Kunnix te'. Yeyox Kunnix te' kopit putup tikmū'ūn xohix xexka yōg hāpxopmā'ax, yā hi xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup xix xakix xop yōg, tu' max mō'pot xix' kummuk, 'ihā

putpu' nūn putup Kunnix, yā' xip yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix, tu' xat, yāy yōg tikmū'ūn.

² 'Āte xa hām'āktux, 'āpu Topa hām'āpak max 'āktux mōkuma mōg 'āmnīy hā' max 'ihā xix 'āmnīy hā' kummuk 'ihā kamah. 'Āpu hāpkummuk mīy'ax xop pu' yūmmūgā putat max. 'Āpu tikmū'ūn tu' kax, puyīy hāpxopmā max. 'Āpu tikmū'ūn yōg hāpxopmā max hip mōkuma' mōg. 'Āpu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā mōkuma mōg.

³ Hāpxip 'ihā tikmū'ūn te hāmyūmmūgā xe'e 'āpak putup'ah, pap-tup, nūy hāpxop nōy 'āpax, tu notot xop xak putup punethok, ha ta notot xop te' yūmmūgāp-tup hāpxop nōy nōm hāpxop xohix tikmū'ūn tep-tup, nūy xupax.

⁴ Tikmū'ūn te hāmyūmmūg xe'e kux putup, nūy hām'āktux hitop 'āpax.

⁵ Pa 'āmūn, 'āpu 'ōg hāxopmā hitop mō'nīy mōkuma mōg. 'Āpu' kummuk hā tot. 'Āpu Topa hām'āpak max 'āktux Yeyox yūmmūg 'ohnāg xop pu'. 'Āpu 'ōg hāpxopmā nōy xohix mīy, tu mōktu' kux. Yā Topa pu 'āhām.

⁶ Ha tak xok putūmnāg. Hāpxip 'ihāg mōg putup.

⁷ Topa puk hām max, ha' kux. Putat kux ha tak xupep. 'Ūgkuxa yūm kux 'ohnāg.

⁸ Topa te 'ā' hōm putup 'ūxut xop yōg hāpxop xe'ēgnāg pexkox tu', yā kuxa tupnāg hōm putup yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix keppah.

Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup. Tute 'ā' hōm putup nōm hāptup, 'ihā' nūn, tu' nōy xohix pu' popmāp-tup 'ūkuxa tupnāg kamah, yā Yeyox Kunnix te putpu' nūn putup pax xop pu' popmāp-tup.

Hā kaxīy 'ūgmūn

⁹ Ta Tīmōn, 'āpu hāpxip 'ohnāg 'ihā nū'.

¹⁰ Hamūn, Nep te hāmexka yōg hāpxop max putup pax, huk nīm, tu ta' mōg kōmēn Texanōn tu'. Ha ta' mōg Kenexēn kama hāpxexka Ganax tu', ha ta' mōg Tit hāpxexka Namāy tu'.

¹¹ Ta Nok puxehnāg xip 'ūgmūtik. Mōy, Mā'ak xak, nūy nūnnā', pu tu hām 'ūgmūtik. 'Ūhām max.

¹² Ta 'āte Tikik mō'kutnāhā kōmēn 'Ep tu'.

¹³ 'Ānūn, nūy paxnū' yōg kayak. 'Āte nōm nīm hāpxexka Tonot tu' Kappet tu'. 'Āpu tap-petxax paxnū kama xix tap-pet nōy.

¹⁴ Ha ta 'Anexān tek kummukgā xexka', yā pipkup hā' hām 'Anexān. Yūmūg xuxyā Yeyox te 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax yānān putup.

¹⁵ Paxip tik tu nō'ōm. Tute yūmū yōg hām'āktux mūtik yāy kix pax.

¹⁶ Ha ta hōmā gohet yōg tik pa te hāmyūmmūg te yōg hāpxopmā'ax kopit hāmāxap, 'ihā tikmū'ūn pip 'ohnāg 'ūgmūtik. 'Āte-tup'ah, puyīy Topa nōm tikmū'ūn yōg kummuk mīy'ax yānān.

17 Pa yūmūg xuxyā Yeyox xip 'ūgmūtik, tuk ka'ogāhā', 'ūyīy Topa yōg hām'āpak max xohix 'āktux, puyīy puknōg xop hām'āpak max 'āpax. Yā yūmūg xuxyā Yeyox tek xut hāmgāy yīkox kopa putuk.

18 Yūmūg xuxyā Yeyox tek xut putup hāpkummuk xohix kopah kamah, tuk mōgāp-tup pexkox tu'. Yā 'ōnte yūmūg xuxyā Yeyox te' xat putup yāy yōg tikmū'ūn. Yā' max xe'ēgnāg mōkuma' mōg. Hamūn.

'Ātep-tup, pu Topa nox xihip
'āxop mūtik

19 'Āpu Pinixit pu hām'āktux xix 'Ak pu xix 'Ōnēxip xuxyā xop pu'. 'Āte nōm xaxok 'ohnāg.

20 Ha ta 'Enax nox xip kōmēn Konīn tu'. Ha ta 'āte Tonop pi' komēn Mīnet tu'. Yā' pakut.

21 Ta 'āpu nū' mōg'āgmūg 'āxix hāmmūmū'. Ta 'Eop te xa' hām'āktux xix Pononēn te', xix Nīn te' xix Kanap te' xix Kunnix kopa kuxa mām xop xohix xexka te hām'āktux, 'āxop xaxok 'ohnāg.

22 'Ātep-tup, pu Topa nox xihip 'ākoxuk mūtik. 'Ātep-tup, pu Topa xa hāmmāxñā'.

Tu ta tu' kux.

PAOT TE TIT PU TAPPET KAX'ĀMI'

1 'Ūgmūn Paot. 'Āte xa' kax'āmi nūhū' tappet. 'Āte hāpxopmā max Topa pu'. Yeyox Kunnix te mōgkutnāhā 'ūgmūn. Topa tek yāy kutnāhā 'ūgmūn tikmū'ūn kopah, tu mōgkutnāhā', 'ūyīy Topa yōg tikmū'ūn hāg tehe', puyīy tu' kuxa mām ka'ok nōy nā mōg. Topa yōg hāmyūmmūg xe'e'.

2 Topa yōg putat max kopa tikmū'ūn te hi'ax kux 'ohnāg hip. Topa te' koit 'ohnāg. Hōmā tute hām'āktux xex, 'īhā hām xexka xip'ah. Tute hām'āktux, hi'ax kux 'ohnāg hōm putup, yā tikmū'ūn hīnnāp-tup, puyīy hi mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg.

3 Hāpxip 'īhā Topa te 'ā yāy yōg hām'āpak max'ax 'āktux nō 'āmnīy xe'e 'īhā. Tute 'ā' hōm yāy yōg hām'āpak max'ax, 'ūyīy tikmū'ūn pu nōm 'āktux. Topa te' xat. Yā Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'.

4 'Āte xa' kax'āmi', yā Tit pu' 'ūgkutok pit putuk Topa yōg putat max kopah. Pu yā yūmūg 'Ātak Topa xa hāmmaxnā', xayīy 'ākuxa yūm.

Tit te hāpxopmā max hāpxexka Kenet tu'

5 'Āte 'āxix hāpxexka Kenet tu', xayīy hāpxopmā max, yā 'āte nōm kuxyā 'ohnāg, xayīy yīmōgātux tihik, nōm te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnā

max kōmēn xohix tu'. 'Āte' xa nōm 'āktux.

6 'Ūmax, pu tik te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnā max xop te hāpkummuk mīy 'ohnāg, ha yāpxehnāg 'ūxetut, yā' xetut nīm 'ohnāg, hak-tok xohix kuxa mām Yeyox kopah, tuk-tok gāy 'ohnāg, tu' tak 'āpak, xi' tut 'āpak.

7 Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xop yōg xat'ax te Topa pu hāpxopmā max kamah. 'Ūmax, pu hāpkummuk mīy 'ohnāg, tu yāy xexka pe'paxex 'ohnāg, tu' gāy mō'ka'ok 'ohnāg, tu paptux 'ohnāg, tu' gāy 'ohnāg, tu hāpxop putup xūy 'ohnāg.

8 'Ūmax, pu nōm puknōg xop pu hāpxōn pax, tu hāpxopmā max putup pax, tup-tōx max, tu hām yok mīy, tu' max Topa pu', tu' kuxa max.

9 'Ūmax, pu' kuxa mām ka'ok hāmyūmmūg xe'e kopah, tute nōm yūmmūg hōmā. Hā kaxīy tute tikmū'ūn pu hāmyūmmūg xe'e yūmmūgāp-tup, tu tikmū'ūn hā tu' tep-tup, tu hāmyūmmūg xe'e putup nōg xop mūtik hām'āktux max putup, puyīy kuxa mām.

10 Hamūn, tikmū'ūn punethok te Topap-tup nōg, tu' nōy mōgāhā koit'ax hā, yā hām'āktux hitop hā, yā Kunnix kopa kuxa mām xop mōgāhā koit'ax hā. Hōmā nōm te' koit pax xop te Yoneo xop nīm, tu hōnhā' pip Kunnix kopa kuxa mām xop kopah. Yā nōm punethok te tikmū'ūn mōgāhā koit'ax hā.

11 'Ūmax, xayīy nōm hām'āktux kummuk kuxyā'. Hamūn, nōm te tikmū'ūn pu hāpxop kummuk yūmmūgāhā', nūy tayūmak pop pax, tu xuxyā xop xohix koxyōy.

12 Hamūn, hōmā hāpxexka Kenet yōg tik te hāmyūmmūg, tu hām'āktux, hu: "Hāpxexka Kenet yōg xop te' koit pax, tu xokxop gāy mūn putuk, tu' tuknōgnāg pax, tu' xit pax." Kaxīy.

13 Hamūn. 'Āp koit'ah. 'Āpu hām'āktux, hu: "Kaxīy hok!" kaxīy, puyīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok,

14 puyīy tikmū'ūn Yoneo xop yōg hāmāktux hitop 'āpak hok, puyīy 'āpak hok tik yōg xat'ax, yā nōm tik kummuk te hāpxe'e yūmmūg 'ohnāg.

15 'Ūmax xop pu' max hāpxop xohix, pa' kummuk xop pu' kummuk hāpxop xohix, yā' kuxa mām 'ohnāg xop pu' kummuk. Hamūn, 'ūp-tox kummuk, tu' kuxa kummuk.

16 Nōm te hām'āktux, Topa yūmmūg, pa hāpxopmā kummuk. Tikmū'ūn te' pēnāhā 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax, tu' yūmmūg nōm te Topa yūmmūg 'ohnāg. Yā Topa pu' kummuk, tu' yīpkox pip 'ohnāg, tu hāpxopmā max xohix pu' kummuk.

2

Hāmyūmmūg xe'e'

1 Pa 'āpu tikmū'ūn pu' yūmmūgā hāpxopmā'ax max, yā hāmyūmmūg xe'e.

2 'Āpu yūmmūgā', puyīy tik kutut xop tu paptux hok, nūy putox max, nūy gāynām hok, nūy kuxa mām ka'ok pax, nūy nōy putup pax, nūy Topa yōg putat xak hok.

3 'Āpu 'ūn kutut xop pu hām'āktux, puyīy hāpxopmā max Topa te nōm putup, nūy xūmāhīy hok, nūy pap-tux hok, nūy tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā max,

4 yā 'ūhex tuk tup xop pu hāmyūmmūgāhā', puyīy yāy yīpxox putup pax xik-tok putup pax,

5 nūy putox max, nūy hāpxopmā max Topa te nōm putup pax, nūy tu hām max 'ūxuxyā xop pu', nūy yāy yīpxox 'āpax. Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg putat yōg hām'āktux 'āktux kummuk putup'ah.

6 Hā kaxīy kamah, 'āpu 'ūpit tuk tup xop pu hām'āktux, puyīy tup-tox max.

7 Xix 'āmūn, 'āpu hāpxopmā max xohix, puyīy tikmū'ūn pēnā', tu kama' mīy putup. 'Āpu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā hitop hok, yā kutex hok.

8 'Āpu hām'āktux yok, puyīy tikmū'ūn hām'āktux kummuk hā kutex 'ohnāg. Paxpu kute'ex, puxix yāyhāhup, tu' yēy.

9 'Ūhok hām'ax xop, 'āpu 'āxuxyā 'āpax, nūy hāpxopmā max xohix, puyīy 'āxuxyā nōm putup. 'Āpu hām'āktux hā' nōy yānān hok.

10 'Ūmax, pu hok hām'ax xop xat'ax xop yōg hāpxop hā tu

3

xupxet hok, pa xat'ax xop pu' max mōkuma' mōg. Pu yā nōm tu' pip ka'ok mōkuma' mōg. Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux max putup. Topa te yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'.

11 Topa te hok hāpxopmā max tikmū'ūn pu', nūy tikmū'ūn xohix kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Tutep-tup.

12 Topa te hok hāpxopmā max yūmū'ā'. 'Āpu yūmū Kunnix kopa kuxa mām xop kūnāpa xop hāpxopmā putuk hok. 'Āpu yūmū hām xexka yōg hāpxop xohix xak pax hok. Pa 'āpu yūmū yāy yōg putup'ax kummuk mō'nīy, nūy hām yok mīy, nūy Topa putuk, 'īhā yūmūg pip nūnte hām xexka tu',

13 tu yūmū'āte' hip, yā Topa max xe'ēnāg hip, xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hip. Tute yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'.

14 Yeyox xok, 'ūyīy yūmū 'āti'. Yeyox xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', nūy yūmūg kuxa pix, pūy yūmūg pop, yā 'ūyōg tikmū'ūn yā nōm te' max mīy.

15 Tit, 'āpu tikmū'ūn pu nū hāpxop yūmmūgā'. 'Āpu tikmū'ūn tu' xax, pu nōm mīy. 'Āpu xat 'ūyīpkox pip hok xop. Yā Topa te 'āxexka mīy. 'Ūtux hok, pu tikmū'ūn yīpkox pip hok.

Hāpxopmā max Kunnix tep-tup

1 'Āpu tikmū'ūn pu hām'āktux, pu gohet yōg xat'ax 'āpax, nūy yōg xat'ax mīy, nūy hāpxopmā max xohix.

2 'Āpu tikmū'ūn pu hām'āktux, pu tikmū'ūn 'āktux kummuk hok, pu yāy kix hok, pa tikmū'ūn hā tu tehet, yā tikmū'ūn xohix xexka pu' max.

3 Hamūn, hōmā yūmūg hitop, tu yūmūg yīpkox 'ohnāg, tu putat max xak, tu yūmū yōg putup'ax kummuk te yūmūg papuk pax, tu yūmūp-tox kummuk, tu yūmūg yīpkumīy, ha tikmū'ūn te yūmūg putup nōg, ha yūmū'āte tikmū'ūn putup nōg.

4 Pa hāpxip 'īhā yūmū'āte' yūmmūg hāpxop max Topa yōg, yā Topa te yūmūg putup pax, tu yūmūg hā tu tehe',

5 tu yūmūg kuxa kummuk xit, nūy yūmūg kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. 'Ok yūmū'āte hāmyok mīy, yīy ta Topa te yūmūg kuxa kummuk tupmāhā? 'Āmhok. Pa Topa te yūmūg pēnāhā', tu yūmūg kuxa ka'. Tute yūmūg kuxa tupmāhā', 'ūyīy yūmūg kuxa tu max, yā hāpxop xohix 'ūtup, yā Topa Koxuk hā' mīy.

6 Topa te Topa Koxuk hā yūmūg mōgkukoho', 'īhā yūmūg kuxa mām Yeyox Kunnix kopah. Yeyox te yūmūg kuxa kummuk xit,

nũy kuxa max mō'tat, 'üyānān
tu',

⁷ 'üyỹ yũmũg kuxa tu' max.
Topa te' hok mĩy, tu yũmũ'ā'
hōm hi'ax kux 'ohnāg. Yā
yũmũ'āte nōm hip, yā yũmũg
hi xe'ēgnāg mōkumak mōg, hā'
kux 'ohnāg.

⁸ Yā hamũn. 'Ātep-tup, xayỹ
'ū yũmmũgā' xe'e' nũ hāpxop
xohix, puyỹ Topa kopa kuxa
mām xop hāpxopmā max xo-
hix, yā' max xe'e tikmũ'ũn
pu'.

⁹ Pa 'āpu 'āpak hok
hāmyũmmũg hitop, xix
mōnāyxop hittap 'āxet'ax
'āktux hitop, xix yāy mānōg'ax,
xix Mōyyex yōg xat'ax 'āktux
hitop. Yā' xohix te hāmmaxnā
'ohnāg. Yā' max'ah.

¹⁰ 'Ūtux hok, pu yāy kix hok
yāy kix pax xop. 'Ūtux hok, tu
xe' tux hok, pa' yĩpkox pip'ah.
'Āpu nōm tik nĩm.

¹¹ Yũmũ'āte' yũmmũg, yā
nōm tik kohe', yā' kuxa kum-
muk, tu yāy xũygāp-tup.

Puyā Topa xa hāmmaxnā'

¹² 'Āte mō'pok putup 'Ahat
pe Tikik. 'Ōnte xupep, 'ihā nũ'
kōmēn Nīkop tu'. Noxk xip'ax
'ōnte mō'āgmũg 'āxix hā.

¹³ 'Āpu nō 'ātehet Yēn, nōm te
xat'ax yũmmũg, xix 'Apot nō
'ātehet, pu mōg, pu hāpkumep.

¹⁴ 'Ūmax, pu' xohix
hāpxopmā max, pu nō 'ātehet
'ūhok xop, puyỹ xohix hāpxop
popmā'.

¹⁵ Yā 'ūxohix nũnte te xa
hām'āktux hu: "Āneo." Kaxỹ.
'Āpu, 'āneo 'āktux nōm te
yũmũg putup pax Topa yōg

putat max kopah. Pu yā
Yeyox xa hāmmaxnā'.
Tu ta tu' kux.

PAOT TE PINĚM PU KAX'ĀMI'

¹ Ūgmūn Paot, 'ūkxip kanet kopah, Yeyox Kunnix pu 'āte hāpxopmāhā', tu kanet kopak xip, ha yūmūg xape Tīmōn tek mūtik tihi', yīk mū'āte xa kax'āmi', Pinēm, yāk mūg mūtik hāpxopmāhā',

² ha 'kuxa mām ka'ok xop pu kax'āmi kamah, nōm te yāy tu nū'nāhā 'āpet tu', hak mū'āte kamah nū mīy tappet, yūmūg xape hex 'Apit pu' mīy, xix 'Akip pu' mīy, yā yūmūg mūtik hām kamah.

³ Pūyā yūmūg Tak Topa xa hāmmaxnā', xix 'ākuxa māmā'. Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā'.

Pinēm te' xape xohix putup pax

⁴ Pinēm, xatek mūn hāk xape xe'e', yīy 'āte Topa pu hām'āktux pax, tu 'āpekpaxex, tu Topa pu hām'āktux, hu: 'Āmax Topah! Kaxīy.

⁵ 'Āte hām'āktux tap, hu: Xate Topa yōg tikmū'ūn xohix putup pax, ha tikmū'ūn te' yūmmūg, tu' xuktux, ha 'āte' xupak, tu 'ākuxa yūm ka'ok'ax yūmmūg, ha 'yūm ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox kopah.

⁶ Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā'putup'ah, tup-tup, xate 'ā tu Kunnix hā hāmmaxnāhā', yīy 'āte Topa tu' xak, puyīy yūmū'ā yūmmūgā', 'ūyīy hām yūmmūg, nūy yūmūg kuxa mām ka'ok yūmmūg,

yā yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik hah.

⁷ Xatek mūn hā 'āxape', tuk mūn putup pax, tuk kuxa hit-tupmāhā', ha mōgnīynām. Yā xate Topa yōg tikmū'ūn kuxa xohix ka'ogāhā'.

Paot te Pinēm tu' xak, pu 'Onēy mō'nīynām

⁸ Yīy 'āte xa' xat'ax, 'āhā 'ātaknōy hah, xa hāpxopmā max.

⁹ Pa 'āte 'āp-tup pax xexka', hu xa tu' xak puxehnāg, yāk mūn Paot, tu Yeyox Kunnix pu hāpxopmāhā', huk xip kanet kopah Yeyox 'āktux tu', pa 'āte 'āxat 'ap putup'ah.

¹⁰ Hu xa tu' xak, 'Onēy pupi' xak, hak kutok putuk. 'Āte nō mōgāhā Topa yōg putat hā, yīy 'āhak-tok, ha kanet kopak xip 'īhāk mūn 'Onēy hā' tak, tu hām yūmmūgāhā'.

¹¹ Hōmā 'Onēy hām kum-muk 'āmūn pu', pa' hām max 'ūgmūn pu', xix 'āmūn pu hām maxp-tup nōmhā.

¹² Yīy mō'kutnāhā 'āha putpu', 'īhāk kuxa te' xak.

¹³ 'A 'āte mō'kutnāp-tup'ah, pāyā tu xip ka'ok nūnte, hu mōgnīynīynām, 'īhāk xip kanet kopah hām'āpak max'ax 'āktux tuk xip, pu 'Onēy 'ā miy pupi nō tuk tehet,

¹⁴ pāyā 'āte yāy pu' mīy hām'āktux, hu: "Yā' max, 'Onēy xihip 'āmūtik, nūy 'āhā 'ātehet," kaxīy. Yīy 'āte mō'kutnāhā 'āha, xayīy' tux hok pu putpu nū'.

15 Pe 'Onēy te xa hāptox ha' xip, nūy hōnhā tu' xip ka'ok 'āmūtik.

16 Hōmā' hām putup'ah, tu 'ōg kāmānat, tu' hok hā' hām, pa hōnhā 'āmūn hā' xape, 'ātaknōy putuk, tu Kunnix hā 'āxape', ha yūmū'ātep-tup pax, 'āmūn xik mūn, yā yūmū'ā hā' xape xe'e'.

17 Xate 'āhā 'āxape, 'ihā 'Onēy xānā', pu 'āpet tu mō'xip, xatek mūn xānā'ax putuk.

18 Ha hāpxop 'ūm xa' xupxet, kopxix tu pago.

19 Nūnte 'āte kax'āmi tappet tu', hu: 'Ūgmūn yā Paot, tu 'Onēy pupi pagop-tup. Kaxīy. Hōmā 'āte xa hām'āpak max'ax 'āktux, tu yā Kunnix 'āktux, ha 'ākuxa yūm ka'ok, ha Kunnix te 'ākuxa hīnnā xe'e', 'āte xa' xuktux hah, yīy xatek tu 'ā tu yāy xit'ax hā ta nemēn, pāyā 'a 'āte xa' xuktux putup'ah.

20 'Ūkxape: 'Āpu 'ūgmūn pupi 'Onēy putup pax, yūmūg xuxyā pupip-tup pax, nūy 'ūgkuxa 'ūm hittupmā', nūy 'āmūn te 'āhā' taknōy.

21 'Āte xa kax'āmi', 'ihāk kuxa yūm ka'ok xa', tu hāmyūmmūg. Yā xate hāpxopmāp-tup māynāg, nūy 'Onēy hā 'āxape xe'e'.

22 'Āxop te Topa pu hām'āktux, tu tu' xak, pu 'āhak mōgā', ha 'āte' hip, pu Topa xe mōgkutnā', yīy 'āte 'āpet tu mō'xip putup.

Tuk-nāy tu 'āneo

23 'Epap te 'āneo, yā kanet kopa' xip 'ūgmūtik. Yeyox

Kunnix pu' hām, hu kanet kopa' xip.

²⁴ Xix Mā'ak, xix 'Anixtah, xix Nep, xix Nok te 'aneo. Yā' xohix tek mūtik hām.

²⁵ Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmaxnā'. Tu ta tu' kux.

'EMEO XOP YŌG TAPPET

Topak-tok

1 Hōmā hāmyāxatamuk xohix hā Topa te hām'āktux pax, tu hām'āktux punethok Yoneo xop yōg mōnāyxop pu', ha tik xop te Topa pupi hām'āktux, nūy mōnāyxop pu' xuktux,

2 pa Topak-tok te yāy Tak pupi hām'āktux nōmhā, tu yūmū'ā' xuktux. Nō'ōm te Topa yūmūg Tak mūtik hām xexka xop xohix mīy, ha Topa tek-tok yāykutnāhā', pu hām xexka yōg hāpxop xohix pop, xix pexkox yōg hāpxop xohix pop kamah,

3 yāk-tok max, tu Topa max xe'ēgnāg putuk, tu yā Topa xe'ēgnāg kamah. 'Ūyīy'ax ka'ok, hu hām xexka xop xohix xat, xix pexkox xop xohix xat, pu tu pip ka'ok, ha māyōn xop mām ka'ok, xix kōnāg xexka xup ka'ok kamah, ha tikmū'ūn kuxa kummuk tupmāhā', tu' tupmā kux, 'ihā pexkox ha' mōg, tu Topa xexka xe'ēgnāg yīm xe'e hā' yūm.

Topak-tok xix pexkox yōg nū'pok xop

4 Pexkox yōg nū'pok xop xexkak-tōgnāg, ha Topak-tok xexka xe'ēgnāg, yīy Topa te nū'pok xop 'āxet'ax ka'ok mīy, tuk-tok 'āxet'ax mīy max xe'ēgnāg.

5 'Ap ta nū'pok xop pu hām'āktux'ah, nūy yā nōm xop

yāy kutok 'āktux hok, pa yāy kutok pu hām'āktux, hu:

"Āmūn yā 'ūgkutok.

Hōnhā 'āte 'āmūn yāk kutok 'āktux," Kaxīy.

Tu xe hām'āktux, hu:

"Ūgmūn yā 'ōg 'Ātak.

Yā 'āmūn yāk kutok," kaxīy.

Tuk-tok pu' xuktux.

6 Tuk-tok puxet nū'kutnāhā hāhām tu', ha' xip ta tu', ha:

"Pūyā pexkox yōg nū'pok xop xohix kuxa' yēy 'ākeppah,

nūy tu nūktettex," kaxīy.

7 Pa nū'pok xop 'āktux, hu:

"Pūyā tu hām mō'ka'ok, kuxap putuk,

pūyā nōm kāmānat xop yā ka'ok,

tu 'āmuuh putuk kamah," kaxīy.

8 Tu yāy kutok pu hām'āktux, hu:

"Topah, xate' xat mō kuma 'āmōg, tu' xat kux 'ohnāg,

tu 'ōg tikmū'ūn xat max, nūy tu hāmyok mīy.

9 Xate hāmyok mīy'ax putup pax, xix hāpkohe mīy'ax putup nōg,

yīy 'ōgnū Topa te xa yāykutnāhā', xa tikmū'ūn hā 'āxexka',

nūy 'ākuxa hittup xexka', ha 'āxapek-tōgnāg xop," kaxīy.

10 Tu xe yāy kutok pu hām'āktux, hu:

"Hōmā 'āmūn te māxap, tu hām xexka xohix mīy, yāy yīm hā pexkox mīy, tu hāpxop xohix mīy.

11 Ha pexkox te yāy xaxogāp-tup, tu' nōg,

xix hāhām te yāyxaxogāp-tup,
tu' nōg,
pa ta tu 'āxip ka'ok,
ha hāmyāxatamuk xohix
punethok nōg, puxix
pekkox xix hāhām
kutut,
tu' nōg putup, tu topixxax ku-
tut putuk nōg,
12 ha tikmū'ūn te topixxax ku-
tut xut,
nūy nō tup hā' yānān, nūy tu
mō'tat,
ha kaxīy xate pekkox xut
putup, xix hām xut
putup,
nūy nō nōy yānān tup mīy,
pa 'āxip ka'ok, tu kutut
'ohnāg," kaxīy.

13 Ha Topa te pekkox yōg
nū'pok xop xānā 'ōhnāg, pu
yūhūm, pa yāy kutok xānāhā',
hu:
"Yūhūm 'ūgyīp xe'e hā, 'āte
nōm kummuk xop
nōā',
yīy hip, 'āte nōm kummuk xop
nōā',
tu nōm xop xa tu' gāy xop
nōā', tu' kummugāp-
tup 'ūyānān tu',
ha ta xate' hip, puyī' xohix
yīpkox pi' 'āxat'ax tu',"
kaxīy.

14 Tep te xīy pekkox yōg
nū'pok xop? Yā' koxuk xe'e
xop, tu Topa pu hāpxopmāhā',
ha nū'pok, nūy yāy yōg
tikmū'ūn mō'nīynām, puyī'
mōg, hu mōxakux pekkox tu'.

2

*Topa te tikmū'ūn kuxa
kummuk xit*

1 'Āpu yūmūg yīpkox pip,
hām'āpak max'ax pu yūmūg

yīpkox pip, 'ūyīy hāpxopmā
kummuk hok.

2 Pekkox yōg nū'pok xop te
hām'āktux, tu hāpxe'e 'āktux,
ha Topa te' yīpkox hok xop pu
hāpkummugāhā',

3 Tu yūmūg kuxa kum-
muk xit'ax, tu yūmū'ā
hāmmax xe'ēgnāg nā'ax, pa
yūmūg yīpkox hok, puxix
Topa yūmū'ā hāpkummugā
xexka', yūmū'āte Yeyox yōg
hām'āktux putup nōg hah. Ha'
xuktux hāmāxap, ha hām'āpak
xop te' yīkopit, tu hāpxe'e
'āktux,

4 ha Topa te hāpxe'e
'āktux kamah, hu hāpxopmā
ka'ok xe'ēgnāg, yā hāpxopmā
xe'ēgnāg punethok, pu
tikmū'ūn pēnā, nūy kuxa' yēy,
yā tikmū'ūn te nōm mīy hok.
Ha Topa Koxuk tep-tup pax,
hu tikmū'ūn ka'ogāhā', pu
hāpxopmā ka'ok.

*Yeyox Kunnix te' kuxa
kummuk xit*

5 Ha Topa te pekkox yōg
nū'pok xop yīmōgatux 'ohnāg,
pu pekkox tu 'ūyōg tikmū'ūn
xat. 'Āmhok. Pāyā yāy kutok
Yeyox yāykutnāhā pu tu xat.

6 Ha Topa yōg tappet te:
"Tikmū'ūn yāk-tōgnāg,
pāyā Topa te nōm
hāmpe'paxex, nūy
'ūxutigā'.

7 Ha hōnhā tikmū'ūn
kutōgnāg, ha pekkox
yōg nū'pok xop xexka',
pa Topa te tikmū'ūn
xexkānāhā', pu tu xat,

8 Tu' ka'ogāhā', pu tu hep xop
xohix xat," kaxīy.

Hamün. Tappet te' hep xop xohix xat'ax 'äktux, 'a yümü'äte' pēnā'ah nōmhā, 'ap tikmū'ün te' hep xop xohix xat pēnā'ah.

⁹ Pāyā yümüg kuxa te Yeyox pēnāhā, yā hāpxip kutōgnāg 'ihāk-tōgnāg, Topa tep-tup hak-tōgnāg, ha nū'pok xop xexka', pa Yeyox xok, tu' hep xop xohix pupi' xok, pu Topa yümü'ā hāmmāxñā', hu' xexkänā xe'ēgnāg nōmhā, 'ūxok hah xexkänāhā'.

¹⁰ Topa te hāpxop xohix mīy, 'ūp-tup tu' mīy, tuk-tok xop putup, puyīy tu max xe'ēgnāg, nūy Topa putuk tu max xe'ēgnāg. Yīy Yeyox xūy, pu Topa' xūy'ax hā Yeyox yōg hāpxopmā'ax kuxyā'. Yā Yeyox te Topa yōg putat hā yümüg mōgāhā'.

¹¹ Tu tikmū'ün kuxa kummuk tupmāhā', ha nōm xop te Topa hā' Tak, yā Topa te' kuxa mām ka'ok xop hā 'Ātak, yīy Yeyox yāy xape xop 'äktux, 'ap xape tu yāyhāhup'ah.

¹² Yīy tappet te Yeyox yōg hām'äktux'ax 'äktux, hu: "Topah, 'ātek xape xop pu 'āmün 'äktux putup, tu 'ōg hāpxopmā'ax ka'ok 'äktux putup, tu xa kutex putup, nūy Topa hām'äktux max, puyīy tikmū'ün xohix yāykotīnnānā' pip," kaxīy.

¹³ Ha tappet te xe:

"Topah, 'ūgkuxa yüm ka'ok 'āmün kopah," kaxīy.

Tu xe:

"Nūntek xip, 'ūgkutok xop tek mütik pip,

Topa te 'ūgkutok popmāhā'," kaxīy.

¹⁴ Yeyox tek-tok 'äktux, ha tikmū'ün xe'e', 'ap koxuk'ah, yā' yīn pip, xi' yīn hep 'āta', yīy Yeyox te yümü'ā hā tikmū'ün kutok, nūy tu xok, nūy Hāmgāyāgnāg nōā', nōm tep-tex.

¹⁵ Ha tikmū'ün kuxānōg, tu' xok'ax yīpkutuk, 'ūyōg hāmyāxatamuk xohix hā' yīpkutuk, ha Yeyox te nōm xop kuxa māmāhā, nūy nō kuxānōg kuxyā', pu tu hittup.

¹⁶ Yeyox nūn. Tep ha' nūn? 'Ok nūn, nūy pexkox yōg nū'pok xop mō'nīynām? 'Āmhok. Yā Topa yōg tappet te: 'Ūnūn, nūy mōnāyxop hittap 'Amanām mōkputox hā tu tehet," kaxīy.

¹⁷ Hamün. Yīy Yeyox yāyhā tikmū'ün kutok, nūy tu xape xop putuk, nūy xape hā 'āmānex xexka xe'ēgnāg. 'Ūmax, tu tikmū'ün kuxa ka', tu Topa tu hāpxopmāhā', tu tuknōg 'ohnāg, nūy tikmū'ün yōg hāpkummuk mīy'ax xax-ogā', pu tu kux.

¹⁸ Yā Yeyox xūy, tu yāy putup'ax mīy 'ohnāg, hu hōnhā tikmū'ün hā tu' tehet, tu' ka'ogāhā', puyīy tu yāy putup'ax mīy hok kamah, nūy hāpxopmā kummuk hok.

3

Yeyox xix Mōyyex

¹ Ākuxa mām ka'ok Yeyox kopah, huk mūn hā 'āxape xop, ha Topa te 'āxānāhā kamah. 'Āpu Yeyox 'ūm pe'āpaxeh, yā Topa te

nũ'kutnâhâ', pu 'âmânex
xat'ax yōg hām'ax hā tu' hām,
ha yūmūg kuxa mām ka'ok nō
'âmânex xat'ax kopah.

2 Topa te Yeyox yāy kutnâhâ',
pu tu hāpxopmā', ha kaxīy
mōnāyxop hittap Mōyyex te
hāpxopmā max, yāy xape xop
xohix kopa hāpxopmā max,
tu' tuknōg 'ohnāg.

3 Tikmũ'ūn te mīptut
max pe'paxex kutōgnāg, pa
tikmũ'ūn te mīptut mīy, ha
nōm tu pe'paxex xexka'.
Kaxīy mōnāyxop hittap
Mōyyex yā xexka 'Iyaet yōg
tikmũ'ūn kopah, ha Yoneo
xop te nōm 'āktux max, pāyā
Yeyox mūn xexka xe'ēgnāg, tu
Topa yōg tikmũ'ūn xohix hā'
xuxyā', yā Topak-tok xe'e'.

4 Kaxīy mīptut 'ūm te
yāy 'ūm mīy 'ohnāg, ha
Topa te hāpxop xohix mīy.
Hōmā Topa te 'Iyaet yōg
mōnāyxop xānâhâ', puyīy yāy
hā tikmũ'ūn.

5 Mōyyex hām Topa pu',
'ūyōg kāmānat tu', tu yāy
xape xop kopa' hām, tu
tuknōg 'ohnāg, tu Topa pupi
tikmũ'ūn pu hām'āktux, tu:
"Topa te hām'āktux putup,"
kaxīy.

6 Pa Kunnix te hāpxopmā
xexka', tu' tuknōg 'ohnāg, yāy
Tak pu' hām tu', tu yāy xape
xop pēnā max, ha Kunnix
hā yūmūg xape, 'ihā yūmūg
kuxānōg hok, 'ihā yūmūg
kuxa mām ka'ok, tu hāmmax
hip.

7 Yīy Topa Koxuk te:

"Hōnhā 'āxop te Topa yīy'ax
'āpak,

8 'Āpu, 'īpkox pi', ka
'ōg mōnāyxop yōg
hāpxopmā'ax mō'tat,
ha mōnāyxop yīpkox 'ohnāg, tu
Topa gāyâhâ',
'ihā hām panip xexka tu' pip,"
kaxīy.

9 Tu xe:

"Ōnte 'ōg mōnāyxop tek
yīkopit, tuk gāyâhâ',
pāyā yōgnū hāpxopmā'ax
xe'ēgnāg pēnā tap,
hāmyāxatamuk xohix te 40 hā'
pēnâhâ',

10 Yīk gāy nām nōm tikmũ'ūn
tu', tu:

'Yā' kummuk pax, tu
hāmp'e'paxex kummuk,
tu yōgnū putat xak punethok,
hāpkummuk mīy hu',

11 huk gāy, tu yāy 'āxet'ax hā
hām'āktux xex, hu:

'Nōm xop tek xip'ax hā
mō'āxakux hok,

nūy 'ūgmūtik tu hāpxopmā
kux hok, kaxīy."

12 'Ūkxape xop, 'ōg pa 'āti',
ka Topa yōg putat xak, 'ākuxa
kummuk tu' xak, xix 'ākuxa
mām hok tu' xak, ka Topa
xe'ēgnāg nīm.

13 'Āpu hōnhā mō 'ānōy
mō'nīynām, 'āmnīy xohix
hā mō'nīynām, 'ihā Topa te
tikmũ'ūn xānâhâ', puyīy Topa
pu' yīpkox pi'. Yā hōmā Topa
yōg tappet te hōnhā 'āktux, tu:
"Hōnhā Topa te hām'āktux,"
kaxīy. 'Āpu, 'āxop yāy nōy
ka'ogâ', ka 'āyīpkox mo' yāy
yīnnīn, yāy pu' koit tu', xayīy
hāpxopmā kummuk hok.

14 Hōmā yūmūg kuxa mām
ka'ok Kunnix kopah, yā
yūmūg kuxa mām ka'ok mō

kumak mōg, kopxix Kunnix
hā yūmūg xape'.

15 Yīy Topa yōg tappet te:
“Hōnhā 'āxop te Topa yīy'ax
'āpak, 'āpu 'āyīpkox pi',
ka mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax
tat,
ha mōnāyxop yīpkox 'ohnāg,
tu Topa mūtik yāytuk-mīy,”
kaxīy.

16 'Ū 'ūm te Topa yōg
hām'āktux'ax 'āpak, tu nū
mūtik yāy tuk-mīy? Yā
mōnāyxop te Mōyyex pe' mōg,
tu hām'āpak, tu yāytuk-mīy,
ha Mōyyex te nōm mōy tap
hāpxexka 'Eyit kopah.

17 'Ū 'ūm tu Topa gāy
hāmyāxatamuk xohix te 40
hā ta tu' gāy? Yā tikmū'ūn
te hāpxopmā kummuk, hu'
xakix hām panip xexka tu'.

18 'Ū 'ūm te Topa yōg
hām'āktux'ax 'āpak, 'ihā' yāy
'āxet'ax hā hām'āktux xex,
hu: “Ōm xop 'ūkxip'ax hā
mōxakux hok, nūy 'ūg mūtik
tu hāpxopmā kux hok,” kaxīy?
Yā tikmū'ūn te hām'āktux'ax
'āpak, tu Topa mūtik yāytuk-
mīy.

19 Yīy yūmū'āte hāmyūmmūg,
yā' mōxa 'ohnāg, nūy Topa
yōg xip'ax hā mōxakux, 'ūkuxa
mām 'ohnāg tu' mōxa 'ohnāg.

4

1 Hōmā Topa te yūmū'ā
hām'āktux xex, tu hām'āpak
max'ax 'āktux, hu: “'Ūkxip'ax
hā mō'āxakux'ax, nūy 'ūgmūtik
'āpi',” kaxīy. 'Āpu, yūmūg pa
'āti', nūy Topa yōg xip'ax hā
mōxakux xe'e'.

2 Tikmū'ūn hittap te' xupak,
ha yūmū'āte' xupak kamah,

tu hām'āpak max'ax 'āpak,
kamah, pa tikmū'ūn hittap
kuxa 'ūm mām 'ohnāg Topa
kopah, yīy Topa te nōm pu
hāmmxnā 'ohnāg, 'ūkuxa
mām 'ohnāg hah,

3 ha yūmūg kuxa mām
ka'ok, tu Topa xip'ax hā mō
yūmū xakux, nūy Topa mūtik
hāpxopmā kux, ha:

“'Ūggāy, hu yāy 'āxet'ax hā
hām'āktux xex, hu:
'Nōm xop tek xip'ax hā
mōxakux hok,
nūy 'ūgmūtik tu hāpxopmā kux
hok.' Kaxīy.”

Topa te' xuktux tap, 'ihā
tu hām xexka xohix mīy tu
hāpxopmā kux.

4 Yā Topa yōg tappet te
hāptup te 7 'āktux, yā hāptup
xe'e', hu: “Topa te hāpxopmā
kux, tu hāptup te 7 'ihā
hāpxopmā 'ohnāg, hāpxopmā
kux tu',” kaxīy.

5 Tu xe: “Nōm xop te Topa
xip'ax hā mōxakux hok, nūy
nū mūtik tu hāpxopmā kux
hok,” kaxīy.

6 Tikmū'ūn hittap te
hām'āpak'ax max 'āpak
hāmāxap, tu Topa xip'ax hā
mōxakux hok, nūy nōm mūtik
tu hāpxopmā kux hok, 'ūkuxa
mām 'ohnāg tu', pāyā' nōy xop
mōxap-tup, nūy Topa mūtik tu
hāpxopmā kux.

7 Hāmyāxatamuk xohix
nōg 'ihā Topa Koxuk te xe
hām'āktux, ha mōnāyxop
Namix te Topa pupi
hām'āktux, yīy:

“Hōnhā 'āxop te Topa yīy'ax
'āpak.

'Āpu, 'ipkox pi',” kaxīy.

⁸ Pax pu mōnāyxop hittap Yoyoe te tikmū'ūn mōgā, pu Topa xip'ax hā mōxakux, nūy tu hāpxopmā kux, puxix Topa xe' xuktux hok mōnāyxop Namix pu'. Pāyā mōnāyxop mōxa 'ohnāg, 'ūyīpkox 'ohnāg tu', yīy Topa te' xuktux 'ūxeheh.

⁹ Pa hāptup xe'e mō'nāhā Topa yōg tikmū'ūn pu', nōm xop kuxa mām ka'ok xop pu mō'nāhā', tu Topa yōg hāptup te 7 putuk, 'lhā Topa te hāpxopmā kux.

¹⁰ Tikmū'ūn te Topa xip'ax hā mōxakux, nūy nōm mūtik tu hāpxopmā kux, puxix hāpxopmā'ax xohix tu kux, tu xe hāpxopmā 'ohnāg, Topa te hāpxopmā kux putuk.

¹¹ Āpu yūmū'ā Topa xip'ax hā mōxakux kamah, nūy Topa mūtik yūmūg hāpxopmā kux. Āpu yūmūg yīpkox pip Topa pu', ku'u yūmūg tikmū'ūn kummuk putuk, tu yūmū'āte mōxakux 'ohnāg.

¹² Yā Topa yōg hām'āktux xip ka'ok. Tikmū'ūn mīkax xexka 'ūxox tix hā' xuhmīy, tu' xuhmīy nūy 'ūyīn xit, nūy tu' kup mūggā'. Ha kaxīy Topa yōg hām'āktux ka'ok, tu yūmū'ā yāy kuxa yūmmūgāhā'. Yūmū'āte mō'kupix, xix hām'āpax, puxix nōm hām'āktux yāy pekpaxex'ax yūmmūgā', tu yāy pekpaxex xohix yūmmūgāhā' xix yāy putup'ax yūmmūgāhā', 'ūyīy yāy kuxa yūmmūg,

¹³ yīy tikmū'ūn te hāpxopmā'ax xaptop hok

Topa pu'. Yā Topa te hāpxopmā'ax xohix pēnāhā', tu hāmyūmmūg, tu tikmū'ūn yōg hāmpē'paxex xohix yūmmūg, ha Topa pu yūmūg xohix te yāy yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup.

Yeyox te 'āmānex xop xohix xat'ax

¹⁴ Āpu yūmūg kuxa mām ka'ok, yā hōmā yūmū'āte hām'āktux, tu yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox kopa 'āktux. Yūmū yōg 'āmānex xat'ax xe'ēgnāg te Topa ha' mōg, tu' keppa' xip, yā' xuxet'ax Topak-tok Yeyox.

¹⁵ Tu yūmūg kuxa ka', yūmūg pu'uk ha yūmūg kuxa ka', ha' kummuk xop te yūmū'ā' kummugāhā', 'ūyīy hāpkummuk mīy, tu Yeyox kummugāhā kamah, puyīy hāpkummuk mīy, pāyā hāpkummuk mīy 'ohnāg.

¹⁶ Āpu yūmūg mōg, yūmūg kuxānōg hok. Yā Topa ha yūmūg mōg, nūy nōm pu hām'āktux, ha Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā', xix yūmūg kuxa ka', xix mō yūmūg nīynām.

5

¹ Topa te 'āmānex xat'ax yāyikutnāhā', tu tikmū'ūn kopa' yāyikutnāhā', pu tikmū'ūn pupi hām'āktux Topa pu', ha Topa te 'āmānex xohix yīmōgatux, pu xokxop mō'hap, xix hāpxop, nūy Topa pu haxyā', puyīy Topa tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux.

² Ha 'āmānex xat'ax yā pu'uk kamah, nūy

hãmyũmmũg hok xop hã' tot,
nũy hãpkummuk mĩy'ax xop
kuxa ka'.

³ 'Ūpu'uk, hu yãy mũn
pu hãpxop mō'hap hãmãxap,
nũy Topa pu' haxyã', puyĩy
hãpkummuk mĩy'ax xaxogã',
pu tu kux, hak-nãy tu 'ãmãnex
te tikmũ'ũn pu mō'hap
kamah, puyĩy Topa' yōg
hãpkummuk mĩy'ax xaxogã
kamah.

⁴ Tikmũ'ũn te' xak 'ohnãg
pu Topa yãykutnã', puyĩy
tu 'ãmãnex xat'ax. 'Ămhok.
Topap-xehnãg te yãykutnãhã',
tu mōnãyxop 'Anãm yãykutnã
hãmãxap.

⁵ Ha kaxĩy Kunnix te' xak
'ohnãg, pu Topa' yãykutnã',
puyĩy yãyhã 'ãmãnex xat'ax.
'Ămhok. Pa Topa te:
"Ămũn yãk kutok!

Hõnhã 'ãte xa hã 'ũgkutok
'ãktux," kaxĩy.

⁶ Ha Topa yōg tappet te xe
hãm'ãktux, hu:
"Tik hittap Měkiyenek yã
'ãmãnex mō kuma'
mōg,

hã kaxĩy 'ãmũn yã 'ãmãnex mō
kuma mōg kamah,
tu' kux 'ohnãg," kaxĩy.

⁷ Yeyox xip hãm tu', 'ĩhã
Topa pu hãm'ãktux, tu ta tu'
xak, tu' yĩy ka'ok, tu' potaha',
pu Topa' tux hok pu tikmũ'ũn
putex hok, ha Topa te' xupak.
Yã yãykutōgnãg pe'paxex hah.

⁸⁻⁹ 'Ūk-tok, pãyã' xũy,
nũy tu yĩpkox pip yũmmũg,
tu hãmyũmmũg max, hu
tikmũ'ũn kuxa kummuk
xit'ax, tu tikmũ'ũn yĩpkox pip
xop kuxa kummuk xit'ax,

nũy tu mō kuxa max tat
'ũyãnãn tu'.

¹⁰ Yã Topa te yãy kutok
yãykutnãhã', puk-tok yãyhã'
xat'ax, tuk-tok pu hãm'ãktux,
hu:

"Ămũn yã 'ãmãnex xat'ax,
tu tik hittap Měkiyenek
putuk," kaxĩy.

*'Ōg pa mōxip, xayĩy kuxa
yũm kux*

¹¹ Yã 'ũgmũ'ãte 'ãmãnex
'ãktux pu' max, nũy xa
Yeyox 'ãktux, yã yũmũ
yōg 'ãmãnex xat'ax, ha xa
hãm'ãktux punethok, nũy xa
hãmyũmmũgã', pãyã 'ãp-tox
ka'ok.

¹² Hãpxip punethok hã 'ãxop
te Topa yōg hãm'ãktux'ax
'ãpak, pãyã 'ãxop te hãpxaxok,
hu 'ãnōy pu hãmyũmmũgã
hok. Kaxxop te hãmyũmmũg
'ohnãg, tu' yōktat puxehnãg
xak, hu' xo'op, 'ap te xo-
gyĩn mã'ah. Hã kaxĩy 'ãxop
te hãm'ãpak kutōgnãg, tu
hãmyũmmũg 'ohnãg, kaxxop
putuk, 'ap hãm'ãktux ka'ok
'ãpak'ah, 'ãp-tox tuknōg tu'.

¹³ Kaxxop pu'ũgnãg
te' yōktat hep xo'op, tu
hãmyũmmũg 'ohnãg, 'ok pe
hãmyok, 'ok pe hãpkohe'.
Hã kaxĩy 'ãxop te hãm'ãktux
te mãxap yũmmũg, pãyã
hãm'ãktux ka'ok yũmmũg
'ohnãg, hu hãpxopmã'ax kopit
kummuk.

¹⁴ Yã' xiptap xop te xo-
gyĩn mãhã', tu hãmyũmmũg,
tu hãm'ãktux ka'ok pe'paxex,
nũy tu hãmmax yũmmũg, nũy
tu hãpkummuk yũmmũg, puyĩy
hãpxopmã max.

6

1 'Āpu yūmū hāmpē'paxex max, nūy hāmyūmmūg, nūy 'ūxiptap xop putuk yūmū'āte hāmyūmmūg, nūy hāmyūmmūg'ax te māxap yūmmūg max. Yā nōm hāmyūmmūg'ax te: Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, hāpxopmā'ax hok hā' xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'. Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, puxix Topa' hok hā' kuxa xit. Kaxīy. Yā hāmyūmmūg'ax te māxap 'ōhōm, ha yūmū'āte hāmyūmmūg.

2 Ha kama hāmyūmmūg'ax te māxap, pu' kuxa mām ka'ok xop 'ūnōy putox pix, 'ūkuxa yūm ka'ok hah, ha' nōy putox yīmū' yīm xix, puyīy Topa Koxuk ka'ogā', 'āxop te hāmyūmmūg kamah. Yā kama hāmyūmmūg te māxap, hu: Topa te' xakix xop putpu' hīnnāp-tup, ha hāptup xe'e mō'nāp-tup, 'ihā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' kummugāp-tup 'ūyānān tu', tu hāpxaxok 'ohnāg. Yā hāmyūmmūg te māxap 'ōhōm.

3 'Āpu yūmū'āte hām'āktux kuxyā', 'ūyīy hām'āktux nōy 'ūm'āktux, puyīy Topa yūmū'ā hām'āktux ka'ok yūmmūgā'.

4 Topa yōg putat xak hok. 'Āxop te putat xak, nūy hāpxopmā kummuk, ta putpu 'ānūn hok. Tikmū'ūn te Topa yōg putat hā' mōg tap, tu pexkox yōg hāpxop paha', Topa Koxuk te nōm ka'ogāhā',

5 ha Topa yōg hām'āktux

max xex 'ūkuxa kopah, tu pexkox ka'ok'ax yūmmūg,

6 tu Topa yōg putat xak, nūy putpu tu nūn hok, puxix Topa xe' hupmā hok, puyīy yāy yōg hāpxopmā'ax kummuk kux. 'Āmhok. Yā' nōy te Topak-tok 'āktux kummuk, tu Yeyox mūn pu hāpkummugāhā'. Tu tep putep putuk? Tu' kummuk xop putuk, nōm xop te Yeyox putex, ha' kummuk xop putuk, hu ta Topa yōg putat xak. Yā Yeyox pu' hupmā xexka'.

7 Hām max te tex punethok pop, ha hāpxop punethok xokax, tu' tuk, ha hāpxa xuxyā hittup, ha Topa te nōm pu hāmmaxnāhā'.

8 Ha hām nōy te mīmyām punethok pip, xix mīxux kummuk pip, yīy Topa te nōm pu hāpkummugāhā', ha tikmū'ūn te' gōy hax nām. Tikmū'ūn te Topa yōg putat xak, tu hāpxa kummuk putuk, hāpxopmā kummuk tu'.

9 'Ūkxape xop: 'Āte hām'āktux hā xa hāmyūmmūgāhā', tu hāpxa 'āktux, nūy xa tikmū'ūn kuxa 'āktux. Yā Topa te xa hāmmaxnāhā', 'a 'āxop te hāpxa kummuk putuk'ah, nōm Topa tep-tup nōg. 'Āmhok. Pāyā 'āxop te hāpxa max putuk, yā 'āmōg kuma mōg Topa yōg putat hā.

10 Topa te hāmyok mīy, tu 'ōg hāpxopmā'ax xaxok 'ohnāg, ha 'āxop te Topap-tup pax, yīy 'āxape hā tu tehet, nūy nōm xop mō'nīynām.

11 'Ūgmū'āte 'āp-tup, xa 'āhittup hā Topa yōg putat hā

'āmōg, nūy tu mō kuma mōg, nūy pexkox yōg hāpxop hip, nūy pop.

12 'Ākuxa tuknōg hok, pa 'ākuxa mām ka'ok, nōm xop putuk, nōm xop te Topa yōg putat hā' mōg tap, xayīy pexkox yōg hāpxop pop kamah. Yā Topa te xa hām'āktux xex kamah, nōm xop putuk.

Topa te hām'āktux xex

13 Hōmā Topa te hām'āktux xex mōnāyxop 'Amanām pu', tu yā' hitop xex hok, tu' xexka xe'ēgnāg, ha' xohik-tōgnāg, yīy yāy 'āxet'ax hā hām'āktux, nūy hām'āktux xex,

14 hu 'Amanām pu hām'āktux, hu: “Āte xa hām'āktux xe'e', yā 'āte xa hāmmāxnāp-tup, xate yāy kutok pit put putup, pu 'āmōkputox xohix punethok,” kaxīy.

15 Yīy 'Amanām te' hip, tu mōktu yāy kutok put, tu yāy mōkputox pēnāhā'.

16 Tikmū'ūn 'ūm te' nōy pu hām'āktux xex, hu: Hāptup, kopxix nū', nūy xa pago. Topa te hāmyūmmūg. 'Āte' koit'ah.” Kaxīy. Tu Topa 'āxet'ax 'āktux īhā ta tu hām'āktux xex, puyī' nōy kuxa yūm ka'ok hām'āktux'ax kopah, nūy nōy kuxa' yēy.

17 Topa te hām'āktux xe'e', pu tikmū'ūn yīkopit hok, hu yāy 'āxet'ax 'āktux, īhā yāy yōg tikmū'ūn pu hām'āktux xex, nōm xop te hāpxop pop'ax pu hām'āktux xex.

18 Topa 'ap te koit'ah, tu hām'āktux xex, xix

hāpxopmāhā', tu yāy 'āxet'ax hā hāpxopmāhā', tup te koit 'ohnāg, pu yūmūg kuxa mām ka'ok, nūy tu hip, pu Topa yūmū'ā hāmmāxnā', 'ū yūmūg kuxa hittup.

19 Hu yūmūg kuxa mām ka'ok, tu yāy pu yīkopit 'ohnāg, pāyā yūmū'āte' hip, 'ūyīy Topa keppa yūmūg pi'. Mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, ha pipkup putux xexka te mīpkox tu' hīy, tu kōnāg kopa' yūm, puyīy mīpkox mōg hok kōnāg yīmū', ha kaxīy yūmūg kuxa mām ka'ok, tu Yeyox puxehnāg kopa' mām ka'ok. Kamah 'āmānex xexka te Topa xip'ax xe'ēgnāg hā mō'nāhā', tu topixxax max mō'yīnnīn'ax hā mō'nāhā', nūy Topa keppa' xihip. Ha yūmū'āte' hip kamah, nūy pexkox yōg xip'ax tu 'āmōxaha', nūy mōxakux, nūy Topa keppa yūmūg pi'.

20 Yeyox te pexkox tu' xupep hāmāxap, tu mō'nāhā', nūy yūmū'ā hāmmāxnā', yā 'āmānex xop xat'ax xe'ēgnāg mō kuma' mōg, tu tik hittap Mēkiyenek putuk.

7

1 Nōm tik Mēkiyenek te kōmēn Xanēm yōg tikmū'ūn xohix xat, tu Topa xe'ēgnāg hā 'āmānex, ha 'Amanām te' gāy xop mūtik yāykix, tu' xexka xop kix, tu yāykix kux, tu ta' mōg, yāy pet ha putpu' mōg, ha ta Mēkiyenek te' pēnāhā', tu: “Pūyā Topa xa hāmmāxnā',” kaxīy.

2 Ha 'Amanām te' popmāhā hāpxop, 'ūyōg hāpxop yāg te

10, tu 'āmānex pu' yāg puxet hōm, ha 'Amanām te nōm hāpxop mōy tap 'ūgāy xop tu'. Yā Mēkiyenek 'āxet'ax nōy mīy, tu: Hāmyok xat'ax, kaxīy. Ha kōmēn Xanēm 'āxet'ax mīy, hu: 'Ūkuxa yūm'ax, kaxīy. Yīy 'āmānex 'āxet'ax nōy te: Tik te tikmū'ūn xat'ax, tu tikmū'ūn kuxa māmā'ax, kaxīy.

3 Ha tikmū'ūn te 'āmānex yāy tak yūmmūg'ah, xi' tut yūmmūg'ah, xi' yōg mōnāyxop yūmmūg'ah, xix hām 'ūm hā 'ūtut te' put'ax 'ūm yūmmūg'ah, xix 'āmnīy 'ihā' xok yūmmūg'ah, yā Topak-tok putuk, tu yā hāmyāxatamuk xohix hā 'āmānex, ha' kuxa 'ohnāg.

4 'Ūyūmmūg. Mēkiyenek yā' xat'ax, yīy mōnāyxop hittap 'Amanām te' hōm hāpxop yāg puxet, ha' gāyxop tu nōm hāpxop mōy tap.

5 Mōyyex te' xat, pu Nemi mōkputox te tikmū'ūn tu' yāg puxet pa', 'ūnōy yāg te 10 yā tikmū'ūn yōg, ha Nemi yōg xop te yāy yōg tikmū'ūn tu' paha', yā kama 'Amanām hā' mōkputox.

6 Pa Mēkiyenek mūn 'a Nemi hā' mōkputox'ah, pa 'Amanām tu hāpxop ta tu' yāg puxet paha', tu: "Pūyā Topa xa hāmmāxnā'," kaxīy. Yā Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex tap.

7 Yā tik xexka xop te hām'āktux, ha tik kutōgnāg xop te hām'āpak. 'Āxop te hāmyūmmūg. Yīy Mēkiyenek te hām'āktux, ha 'Amanām te' xupak.

8 Ha 'āmānex xop te' yāg

paha', tu hāpxip 'ihā' xakix, ha' nōy te' yānān tu' paha', tu mōktu xakix kamah, tikmū'ūn xohix putuk. Pa Topa te Mēkiyenek hi xe'e 'āktux, ha mōnāyxop yōg hāpxop 'ūyāg paha'.

9 Yā Nemi te 'Amanām mūtik pago, ha' mōkputox te yāy yōg tikmū'ūn tu' pop.

10 Tikmū'ūn te hām'āktux hu: Nemi mūg tut te' put 'ohnāg, 'ihā' xuxyā 'Amanām te Mēkiyenek pu pago, yīy Nemi te 'Amanām mūtik pago kamah. Kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux. Yā mōnāyxop 'Amanām te yāy putix pupi pago.

11 'Īyaet yōg tikmū'ūn te Topa yōg xat'ax yūmmūg, ha' xat'ax te 'āmānex xop 'āktux, 'ōhōm 'Anām mōkputox, yā 'Anām xop te Nemi hā' mōkputox, tu mōktu Topa pu' hām, 'ap puxi'ah, 'ūkuxa tupmā hok tu', yīy 'āmānex nōy nūn, yā Yeyox Kunnix nūn, tu Mēkiyenek putuk, tu 'Anām yōg 'āmānex xop putuk 'ohnāg.

12 Yā 'āmānex nōy, yī' xat'ax nōy kamah.

13-14 Yā yūmūg xuxyā Yeyox nūn, nūy 'āmānex yōg hām'ax hā' hām, tu Yona xop yōg ti-hik, 'ap Nemi yōg tik'ah, ha Yot xop te 'āmānex yōg hām'ax hā' hām 'ohnāg, yā Mōyyex te Yona xop xat 'ohnāg, pu tu hām.

Āmānex xat'ax yā Mēkiyenek putuk

15 'Āxop te hāmyūmmūg'ax. 'Ūnūn 'āmānex nōy, tu

Mēkiyenek putuk, 'ap Nemi hã' mōkputox'ah.

¹⁶ Mōyyex te' xat, pu Nemi mōkputox puxet hãm, nūy Yoneo yōg tikmũ'ũn hã 'ãmānex, ha tikmũ'ũn te yāy kutnāhã', pu tu hãm, pâyā yũmũg xuxyã te yũmũ'ã hã 'ãmānex xexka', 'ũhi kux 'ohnãg hã yũmũ'ã hã 'ãmānex.

¹⁷ Yīy Topa yōg tappet te: "Tik hittap Mēkiyenek yã 'ãmānex, tu' kux 'ohnãg, hã kaxīy 'ãmũn yã 'ãmānex kamah, 'akux putup 'ohnãg!" kaxīy.

¹⁸ Yīy Topa te' xat'ax nōã'. Yã tikmũ'ũn pu'uk, 'a hãpxopmã max yũmmũg'ah, tu' yīpkox pip Mōyyex yōg xat'ax pu', Mōyyex te' xat,

¹⁹ pâyā yāy kuxa tupmã hok, pu tu max, tu hãmmax hip, pu Topa nũnnã', puyīy tu yāy mütik ti mō'kuma' mōg. Pâyā Yeyox nũn, yīy yũmũ'ãte' hip, puyīy yũmũg mōgã Topa yīkãgnãg hah.

²⁰ Yã Topa te' xat, pu Nemi yōg 'ãmānex xop tu hãm, pâyā nōm xop pu hãm'ãktux 'ũm xex 'ohnãg, pu tu hãpxopmã kux. 'Ămhok.

²¹ Pâyā hãm'ãktux xex 'ãmānex nōy pu', yã Yeyox mũn pu hãm'ãktux xex, hu:

"Topa te xa hãm'ãktux xex, tu yāy pu' hupmãp-tup 'ohnãg, tu:

'Amũn yã 'ãmānex xe'e', 'ap 'ākux 'ohnãg.'" Kaxīy.

²² Hu Yeyox mũn yã 'ãmānex xe'e', tu' pa'ax tũmnãg yōg 'ãmānex, yã' pa'ax tup mũn max xe'e', ha' pa'ax hittap mũn miax.

²³ 'Ūyōg 'ãmānex xop xohix punethok, 'ũxakix tu', yī' nōy mōxaha', nūy tu hãm.

²⁴ Pa Yeyox hi mō kuma' mōg, 'ũxok putup 'ohnãg, yī' nōy nũn 'ohnãg, nūy yānãn tu tu' hãm, pâyā Yeyox yã 'ãmānex yãp-xet,

²⁵ tu hōnhã tikmũ'ũn kuxa kummuk xit'ax, xix hãptup 'ĩhã' xit'ax, 'ap kux'ah, tu nōm xop kuxa te Topa xak xop mō'nīynãm, puyīy Topa yīkãgnãg hã nũ'. Ha Yeyox te nōm pupi' xak, nūy mō'nīynãm, yã' hi mō kuma' mōg, nūy Topa tu' xax, pu mō tu xape nīynãm.

²⁶ Hu Yeyox yã 'ãmānex xat'ax xe'ëgnãg, ha yũmũg xohix tep-tup pax, ha hãpkummuk mīy 'ohnãg, yã' max xe'ëgnãg. Topa te Yeyox yāy kutnāhã', tu' xut, tu' xexkanã xe'ëgnãg, pu pexkox yōg xop hã tu xexka'.

²⁷ Ha 'ãmānex xat'ax nōy te mō'ãpxop hap, nūy Topa pu' haxyã', tu 'ãmñiy tu xohix puxix mō'hap, puyīy yāy yōg hãpkummuk mīy'ax xaxogã', xix tikmũ'ũn xohix yōg mīy'ax xaxogãhã'. Pa Yeyox yāy pu mō'hap 'ohnãg, hãpkummuk mīy 'ohnãg tu', tu tu yāy mũn hōm, tu' xok 'ãmñiy puxet 'ĩhã', nūy tikmũ'ũn yōg hãpkummuk mīy'ax xaxogã', pu tu kux.

²⁸ Ha Mōyyex te' xat, pu tik xop yīmōgatux, pu tikmũ'ũn nō 'ãmānex xat'ax, ha' max miax, pa Topa te hãm'ãktux xex 'ũk-nāy tu', tuk-tok yã hãmyāy kutnāhã', yã Topak-tok max xe'ëgnãg mō kuma'

mōg.

8

*Yeyox yā yūmū yōg 'āmānex
xe'ēgnāg*

¹ Yeyox mūn yūmū yōg
'āmānex xe'ēgnāg, yā pexkox
tu' xip, tu Topa xexka
xe'ēgnāg yīpxe'e hā' yūm, nūy
nōm mūtik tu xexka'. Yā
hāmyūmmūg xe'e 'ōhōm.

² Hōmā hāmyāxatamuk
xohix 'ihā Yoneo yōg 'āmānex
te Topa pet hā mō'nāhā',
tikmū'ūn te nōm pet mīy
topixxax ka'ok hā, pu tu
xokxop hep 'ūm nūnnāy. Pāyā
yūmū yōg 'āmānex xat'ax, tu'
hām pexkox kopah, yā nō'ōm
Topa xip'ax xe'e', tu pexkox
tu' yūm.

³ Topa te 'āmānex xat'ax xop
xohix yīmōgatux, pu hāpxop
xix xokxop mō'hap, nūy Topa
pu haxyā', nūy Topa pu' hōm,
yīy yūmū yōg 'āmānex xat'ax
hām kamah, nūy Topa pu yāy
mūn hōm, nūy yūmūg xohix
pupi tu xok.

⁴ Pax pu Yeyox hām tu'
xihip, puxix yūmū'ā hā
'āmānex hok. Yā Mōyyex
te' xat, pu mōnāyxop Nemi
mōkputox tu tu' hām, nūy mō
xokxop hāp, nūy Topa pu'
haxyā', ha Yeyox yā Nemi yōg
xop hā' puknōg.

⁵ Ha Topa te Mōyyex xat,
pu topixxax ka'ok xexka
hā Topa pet mīy, tu' mīy'ax
yūmmūgāhā', ha' mīy, ha' pet
te pexkox yōg pet hā pet
komut.

⁶ Pa Yeyox te 'āmānex
yōg hāpxopmā'ax mīy, tu'
māynāg mīy, yā 'āmānex

xat'ax xe'ēgnāg, hu' pa'ax tup
mīy Topa mūtik, xix tikmū'ūn
mūtik, Topa te hām'āktux xex
ha' pa'ax mīy. Yā pa'ax hittap
yōg max mi'ax, ha pa'ax tup
yōg max xe'ēgnāg.

⁷ Pax pu' pa'ax hittap tu
ka'ok xe'ēgnāg, puxix pa'ax
tup mīy hok,

⁸ pāyā Topa te tikmū'ūn
yūmmūg, ha hāpxopmā kum-
muk punethok, yīy Topa te:

“Āmnīy mō'nāp-tup, 'ihā 'āte
pa'ax tup mīy'ax,

'Iyaet yōg tikmū'ūn mūtik
mīy'ax,

xix Yona yōg tikmū'ūn mūtik
mīy'ax.

⁹ Yā' pa'ax nōy, 'ūtup, ha
'āte nōm hittap mīy
mōnāyxop mūtik,

nūy mōgā', nūy hāpxexka 'Eyit
tu 'ūxupmā',

pa mōnāyxop tek xaxok, tuk
pa'ax xaxok kamah,

yīy 'ātep-tup nōg,” kaxīy.

¹⁰ Tu xe hām'āktux, hu:

“Āte pa'ax tup mīy putup,

tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn mūtik
yōgnū hām'āktux xex
putup,

'āte tikmū'ūn putox tu' xex
putup, xi' kuxa kopa'
xex,

'āte nōm tikmū'ūn hā Topah,
hak mūn hā yā tikmū'ūn xe'e,
'ūyānān tu'.

¹¹ Tute hāmyūmmūg putup,
yā' xohix tek yūmmūg
putup,

hu' nōy yūmmūgā'ax hitop tu',

'a hām'ūm 'āktux putup'ah,

nūy: 'Topa yūmmūg.'

Kaxīy.

Yā' xohix tek yūmmūg putup,
 'ūk-tōgnāg xop tek
 yūmmūg nām,
 ha mōktu xexka xop tek
 yūmmūg nām.

12 Ha 'āte hāpkummuk mīy'ax
 xaxogāp-tup, pu tu
 kux," kaxīy.

13 Hāpxop kutut te yāy xax-
 ogā tāmnāg, Topa te' pa'ax hit-
 tap kux, ha yāy xaxogā'ax, yīy
 pa'ax tup mīy.

9

*Tikmū'ūn kuxa te' yēy Topa
 keppah*

1 Nōm pa'ax hāmāxap te
 Topa pu nū'xup yūmmūgāhā',
 ha tikmū'ūn te Topa pet mīy,
 nūy Topa pu nū 'āxup, 'ūpa'ax
 te' pet mīy yūmmūgāhā',

2 Ha Topa pet kox hā
 mōxakux hāmāxap, ha top-
 ixax ka'ok xexka hā' mīy,
 ha' xuxet'ax mīy, hu: Topa
 xip'ax. Kaxīy. Ha kuyānām
 kup yūm, xix mīmpe xup, ha
 mīmpe yīmū pām mām, tu
 Topa keppa' mām.

3 Ha topixxax max te
 hāmyīkox nōy mō'yīnnīn, ha'
 pet kox 'āxet'ax Topa xip'ax
 xe'ēgnāg,

4 ha' kopa' xup mīmpe',
 tu pipkup yānām hā mō'nīy,
 pu mīm xax mō'hap, xix mō
 xokxop hap, nūy Topa pu
 haxyā', ha' pa'ax yōg mīpkox
 yūm, ha pipkup yānām hā'
 mīy, tu mīpkox kopa nax
 māynāg yūm, ha' xit'ax
 'āxet'ax māmāg xex nax kopah,
 yā pām putuk, xix mōnāyxop
 'Anām yōg kup tōy xex mīpkox
 kopah. Hōmā mīxux te nōm

kup tōy nak tu' xokax, Topa te
 hām'āktux hah, ha' xat'ax yōg
 mīkaxxap yūm mīpkox kopah,
 ha' xat'ax kax'āmi' mīkaxxap
 tu'.

5 Ha mīpkox yīmū' pip
 'ūyōnnā'ī' 2, yā pexkox yōg
 yōnnā'ī' hā' komut xop, tu
 Topa xip'ax yūmmūgāhā',
 'ūyīmāg kup te mō'kok nīy,
 'ōnte Topa te hāpkummuk
 mīy'ax xaxogāhā', pu tu kux.
 Yā' puxi'. 'Āte hām'āktux nōy
 putup kamah.

6 'Āmnīy xohix 'īhā 'āmānex
 xop te Topa xip'ax hā
 mōxakux, nūy 'āmānex yōg
 hām'ax hā tu' hām,

7 pa Topa xip'ax xe'ēgnāg
 hā mōxa 'ohnāg, yā 'āmānex
 xat'ax puxehnāg te' xip'ax
 xe'ēgnāg hā mō'nāhā', tu
 hāmyāxatamuk yōg 'āmīy
 puxet, 'īhā Topa xip'ax
 xe'ēgnāg hā mō'nāhā', nūy
 xokxop hep 'āta nūnnāy
 'ūxip'ax kopah, tu yāy mūn
 pu nū'nāhā', xix tikmū'ūn
 xohix pu nū'nāhā', pu Topa
 tikmū'ūn yōg hāpkummuk
 mīy'ax xaxogā', tikmū'ūn te
 hāpkummuk mīy hāmyūmmūg
 'ohnāg tu', ha Topa te' xax-
 ogāhā'.

8 Ha kaxīy Topa Koxuk
 te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā
 nōmhā, 'ūyīy yūmūg yūmmūg
 max, yā 'āmānex xat'ax te
 xokxop hep nū'nāhā', puyīy
 tu hām mōnāy, pāyā tikmū'ūn
 nōy te Topa xip'ax xe'ēgnāg
 hā mōxakux 'ohnāg, yā Topa
 te' xat hok, pu xip'ax xe'ēgnāg
 hā mō tu xakux hok.

9 Ha 'āmānex te Topa pu
 mō'āpxop hap, xix xokxop, pu

tikmũ'ũn Topa pu nũ'ãktettex, pãyã 'ap te puxi'ah, yã tikmũ'ũn kuxa 'ũm tupmã 'ohnãg.

10 Yã Mõyyex te' xat hok, pu' xit'ax 'ũm mã hok, xi' xat hok, pu xo'op'ax 'ũm xo'op hok, xi' xat, pu yã yax pix, xix kãnëy pix, nũy Topa pu maxnã', pãyã yã kuxa tupmã 'ohnãg, hu' hip, puyĩy Topa' kuxa kummuk tupmã'.

11 Yĩy Kunnix nũn, tu yãyhã 'ãmãnex xohix xat'ax, tu yũmũ'ã hãmaxnãhã', tu Topa pet xe'e kopa' hãm, ha tikmũ'ũn te nãm pet mĩy 'ohnãg, 'ap hãm xexka tu' yũm'ah, yã pexkox tu' yũm.

12 Ha Kunnix nũn, tu' pet hã mõ'nãhã yãp-xet, tu Topa xip'ax xe'ëgnãg kopa mõ'nãhã', tu' hep 'ãta nũ'nãhã', pãyã 'a mũnũytut hep 'ãta 'ũm nũ'nã'ah, xix 'a mot hep 'ãta 'ũm nũ'nã'ah. 'Ãmhok. Yã yũmũg pupi' xok, tu yã hëp 'ãta nũ'nãhã', nũy yũmũg kuxa kummuk 'ũm xit, nũy tu mõ kuxa max tat 'ũyãnãn tu', pu yũmũg hi xe'e, 'ap kux'ah.

13 'Ãmãnex xop nõy te mot hep 'ãta nũ'nãhã', xix mũnũytut pit hep 'ãte nũ'nãhã', tu mũnũytut kutok pit mõ'hap Topa pu', tu xogyĩn putok nũ'xok tikmũ'ũn tu', pu tu nõ xax maxnã Topa pu', nũy tu hãpkummuk xit, pu tikmũ'ũn Topa keppa nũ'ãktettex, nũy kuxa' yëy.

14 Topa Koxuk hi xe'ëgnãg, tu Kunnix ka'ogãhã', pu tu xok mĩpkupnix tu', tu yãy hep

'ãta nũ'nãhã', tu yãy mũn hõm Topa pu', nũy tikmũ'ũn pupi tu' xok. Ha xokxop hep 'ãta ka'ok kutõgnãg, tu tikmũ'ũn kuxa kummuk tupmã hok, pa Yeyox yãy hep 'ãta ka'ok xexka', tu yũmũg kuxa kummuk xit, tu yũmũ yõg hãpxopmã'ax hitop kuxyã', nũy yũmũg ka'ogã', yũmũ'ãte hãpxopmã Topa xe'ëgnãg pu'.

15 Yĩy Kunnix te tikmũ'ũn xapit, pu Topa hã yãy xape xop, tu' pa'ax tup hã' xape, puyĩy Topa nãm pu hãmaxnã', tute nãm xop xãnãhã', nũy tu hãmaxnã mõ'kuma' mõg, tu hãm'ãktux xex tap. Kunnix xok, hu tikmũ'ũn mõy pu mõg Topa yĩkãgnãg hã, nũy hãpxopmã kummuk kux, yã hõmã' mĩy, 'ũpa'ax hittap xip, 'ĩhã' mĩy.

16 Tikmũ'ũn xok putup, ha yãy xape te' yõg hãpxop xohix pop putup, yĩy tappet tu kax'ãmi', pu tikmũ'ũn xexka xop mõ'kupix, nũy yũmmũg, nũy tu' xape xop pu hãpxop popmã'. Ha' xok, puxi' xexka xop 'ũyõg hãpxop popmã', tik xape xop pu' popmã', tappet tu' kax'ãmi tap hah, tu ta' xok xe'e'.

17 Nãm tikmũ'ũn hi', ha ta' pop 'ohnãg, pa' xape xop hip, pu tu xok, ha tappet pu'uk. Pa tikmũ'ũn xok, puxix tappet ka'ok, tu' yõg hãpxop popmã'ax yũmmũgãhã', pu tu xape xop pop.

18 Hã kaxĩy 'ũpa'ax hãmãxap te' xat, pu xokxop kix Topa pu, nũy hep 'ãta nũnnãy.

19 Mõyyex te' xat'ax 'ãktux

hāmāxap tikmū'ūn pu', tuk-nāy tu mūnūytut pit xix mot kix, tu' hep 'āta kanop kōnāg hā, tu nū' xok, pu topixxax nōm 'āta xup, nūy nū'xok, xix mīxux 'ixop hā nū'xok, tu' xat'ax yōg tappet yīmū nū'nāhā, xix tikmū'ūn xohix yīmū nū'nāhā',

²⁰tu: "Topa yōg pa'ax ka'ok, yīy 'āte nūhū hep 'āta nū'xok, xa 'āxop xohix pēnā', nūy 'āyīpkox pi pa'ax tu'," kaxīy.

²¹Kaxīy Mōyyex te' xat, pu' hep nū'nā Topa pet kopah, xix Topa xak'ax yōg kānēy tu nū'xok.

²²Yā xat, pu' hep 'āta nū'xok, pu hāpxop tu max Topa pu'. Ūhep 'āta puxešnāg hā Topa te hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu kux.

Yā Kunnix te yūmūg kuxa kummuk xit, 'ūxok tu'

²³Mōnāyxop Mōyyex te' xat, pu Yoneo 'āmānex hep 'āta nū'xok Topa pet yōg hāpxop tu', puyīy tu hāpxop maxnā Topa pu'. Tu xokxop hep nū'xok, nūy hāpxop maxnā', xix xogyīn putok nū'nāhā', nūy tikmū'ūn xax maxnā Topa pu', pāyā nōm hāmmāxnā'ax te tikmū'ūn kuxa kummuk tupmā 'ohnāg, yīy Kunnix xok, yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg kuxa maxnā Topa pu', tu yāy hep 'āta nū'nāhā', nūy pexkox yōg hāpxop maxnā Topa pu kamah.

²⁴Yīy Kunnix xok hāmāxap, tuk-nāy tu pexkox yōg pet xe'e hā mōktu mō'nāhā', tikmū'ūn te nōm mīy 'ohnāg, ha Topa yīpxe'e ha' yūm nūy

yūmūg pupi hām'āktux Topa pu'.

²⁵Yoneo xop yōg 'āmānex xat'ax te Topa xip'ax hā mō'nāhā', tu hāmyāxatamuk xohix 'īhā mō'nāhā, tu hāmyāxatamuk yōg 'āmniy tup-xet 'īhā mō'nāhā', tu Topa xip'ax kopa mō'nāhā', tu xokxop hep 'āta tat 'ūxeheh. Pa Kunnix xok puxešnāg,

²⁶nūy tu' xūy puxet, tu' xok, nūy tikmū'ūn kuxa kummuk tu xit, 'ap xep xok'ah, yā' kux, yā' puxi'.

²⁷Ūhep xop xohix xakix puxet, hak-nāy tu Topa te' yōg hāpxopmā'ax kopit putup, 'ok pe hāpxopmā max, 'ok pe' kummuk, tu' kummuk xop pu hāpkummugāp-tup, nūy tu yānān, tu' max xop pu hāmmāxnāp-tup 'ūyānān tu'.

²⁸Ha kaxīy Kunnix xok 'āmniy puxet 'īhā', nūy hām xexka xohix yōg hep xop xohix pupi tu' xok, nūy hāpkummuk mīy'ax xaxogā', 'ap xep xok putup'ah, pāyā putpu' nūn putup, nūy yāy yōg tikmū'ūn hām tu' mōy, puyīy nū mūtik tu pip ka'ok, tu' hip nōmhā, pu nū'.

10

¹Mōyyex te 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat, pu mō xokxop hap, nūy haxyā', ha' xat, nūy tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā', puyīy 'āmānex xe'e hip, nōm te tikmū'ūn pupi' xok'ax. Yā Yeyox Kunnix mūn yūmū yōg 'āmānex xe'e, tu yūmū'ā hāmmāxnāhā'. 'Āmānex xop te mō xokxop hap pax, yā hāmyāxatamuk xohix 'īhā

mō'hap, tu tikmũ'ũn kuxa kummuk tupmã 'ohnãg, Yã tikmũ'ũn xak, nũy yãy kuxa maxnã Topa pu', puyĩy Topa yĩkãgnãg hã' mōg, pãyã yãy kuxa tupmã hok.

2 Pax pu tikmũ'ũn hãpxop mō'hap'ax hã'yãy kuxa tupmã Topa pu', puxix hãpkummuk mĩy'ax xaxogã', ha hãpxop mō'hap'ax kuxyãhã',

3 pa tikmũ'ũn te hãpxop mō'hap, nũy Topa pu haxyã', ha mō'hap'ax te yãy yōg hãpxopmã'ax kummuk xutigãhã', yĩ' xaxok 'ohnãg, tu hãmyãxatamuk xohix hã xe mō'hap, tu xe mō'hap,

4 Mũnũytut hep 'ãta, xix mot hep 'ãta te hãpkummuk mĩy'ax xaxogã 'ohnãg.

5 Yĩy Kunnix nũn, tu yĩy hãm tu' nũn 'ĩhã, tu' Tak Topa pu hãm'ãktux, hu:

“Åtak, xatep-tup'ah tikmũ'ũn te xokxop mō'hap, nũy tu haxyã',

pak yĩn mĩy.

6 'Ap 'ãkuxa hittup'ah, 'ĩhã tikmũ'ũn te 'ãkeppa mō'hap,

puyĩy hãpkummuk mĩy'ax xaxogã'.

7 Yĩy 'ãte hãm'ãktux, hu: 'Yãk xip, Topah,

tuk nũn, nũy 'ōg putup'ax mĩy, ha kaxĩy tik te' xat'ax yog tappet tu kax'ãmi', nũy 'ũgmũn 'ãktux,” kaxĩy.

8 Tu hãm'ãktux hãmãxap, hu: “Xatep-tup'ah tikmũ'ũn te xokxop mō'hap, nũy haxyã', 'Ap 'ãkuxa hittup'ah, 'ĩhã tikmũ'ũn te 'ãkeppa

mō'hap, nũy hãpkummuk mĩy'ax xaxogã',” kaxĩy. Tup-tup 'okpa' xat'ax te' xat.

9 Tuk-nãy tu hãm'ãktux, hu: “Yãk xip, Topah, tuk nũn, nũy 'ōg 'ũm putup'ax mĩy,” kaxĩy. Yã kaxĩy Topa te mō'hap'ax hitop kuxyãhã', nũy Kunnix 'ãktux 'ũyãnãn tu', ha yũmũg pupi' xok.

10 Yeyox Kunnix te Topa pu' yĩpkox pip, hu yũmũg kuxa kummuk tupmãhã', yã 'ãmnĩy puxet 'ĩhã' xok, tu yũmũg pupi' xok mĩpkupnix tu', 'a xep xok'ah.

11 Yoneo yōg 'ãmãnex xop xohix hãm, tu 'ãmnĩy xohix 'ĩhã' hãm Topa pet kopah, tu mō hãpxop hap punethok, xix xokxop mō'hap punethok, nũy Topa pu' haxyã', pa mō'hap'ax te yũmũg kuxa tupmã hok. 'Åmhok.

12 Yĩy Yeyox xok yũmũg pupi', 'ãmniy puxehnãg 'ĩhã' xok, tu xehomip xok 'ohnãg, yã' puxi', 'ũkux, ha Topa yĩpxe'e hã' yũm, nũy nũ mütik tu' xexka',

13 tu' hip, pu Topa tu ta tu gãyxop nōã', tu' kummugãhã 'ũyãnãn tu', puyi' xohix yĩpkox pi Yeyox xat'ax pu'.

14 Ha Yeyox xok puxet, nũy tikmũ'ũn kuxa tupmã, pu kuxa tu max Topa pu', yĩy hõnhã Topa yĩkãgnãg hã' pip.

15-16 Ha Topa Koxuk te hãm'ãktux hãmãxap, tu tikmũ'ũn kuxa tupmã'ax 'ãktux, hu:

“Hãmyãxatamuk xohix nōg, koxix pa'ax nōy mĩy,

yā Topa te' xuktux, tu yā
yōgnū xat'ax xex
putup,

tikmū'ūn putox tu' xex putup,
xi' kuxa kopa' xex
putup," kaxīy.

17 Tuk-nāy tu hām'āktux,
hu: "Āte' xaxogāp-tup 'ōg
hāpkummuk mīy'ax, xix 'ōg
hāpkummugā'ax 'āte' xutigā
'ohnāg," kaxīy.

18 Tu hāpkummuk mīy'ax
xaxogāhā, ha' kux, 'ap
xe mō'hap'ah, 'ap xehomī
xokxop mō'hap putup'ah. Yā'
puxi'.

*Topa yīkāgnāg hā yūmūg
pip*

19 Yīy yūmūg mōg Topa kep-
pah, nūy nū mūtik hām'āktux.
Yā Yeyox Kunnix xok yūmūg
pupi', nūy yūmūg nūnnā',
'ūyīy yūmūg mōg, nūy Topa
mūtik hām'āktux, tu kuxānōg
'ohnāg.

20 Hōmā topixxax max
te nōm hāmyīkox mō'yīnnīn,
pu tikmū'ūn mō tu xakux
hok, ha Yoneo yōg 'āmānex
xat'ax te' xut, nūy mōnāy, ha
kaxīy Yeyox xok, yūmūg pupi'
xok, nūy yūmūg mōgā Topa
yīkāgnāg hā', nūy yūmūg hi
xe'ēgnāg.

21 Ha yūmū yōg 'āmānex
xe'ēgnāg te Topa pet xe'ēgnāg
kopa' xat, tu pexkox tu' xat,
'ūxuxet'ax Yeyox Kunnix.

22 Āpu yūmū mōg Topa
yīkāgnāg hā, pāyā yā yūmūg
kuxap-xet, tu yāy pu mō'āmā
hok, 'ūmām ka'ok tu', Topa te
yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax
xaxogā hah, pu tu kux, ha
yūmūg putox pix, 'ū yūmū

hāpxopmā kummuk kux,
'ūyīy yūmūg hāpxopmā max
'ūyānān tu'.

23 Topa te hām'āktux xex,
'āpu yūmūg kuxa mām
ka'ok nōm hām'āktux kopah,
Topa te yā koit 'ohnāg, yīy
'ūgmū'āte' hip, pu Topa
yūmū'ā pexkox yōg hāpxop
popmā', ha yūmūg nōy pu'
xuktux.

24 Āpu, yūmūg xape kuxa
ka', nūy 'ūm hāk tehet, 'ūp-
tup pax tu', nūy tu xape hā
hāmmāxnā'.

25 Ūkuxa mām ka'ok xop te
yāykotīnnā' pip, ha ta mōy
kamah, nūy nōm xop mūtik
pi', nūy Topa pu hām'āktux.
'Ūxaxok hok. Tikmū'ūn nōy
mōg'ax kuxyāhā', 'a' max'ah.
Pāyā 'āmōg pax, nūy 'ānōy
mūtik Topa tu 'ākax, nūy mō
yāy nīynām. Yā yūmūg xuxyā
nūn putup, yīy yāy tu nū'nā'
pax.

26 Topa te xa hāmyūmmūgāhā',
yīy 'āxop te' yōg hām'āktux
xe'e yūmmūg, hu hāpkummuk
mīy kux, nūy xehomip
hāpxopmā kummuk hok, 'ūp-
tup hu' mīy hok, ka Topa
'ōg hāpkummuk mīy'ax xe
xaxogā hok. Pāyā' xax, xa
Topa pu hāpxopmā max. Yā
Kunnix xok tap, xayīy 'āxop
hāpkummuk mīy'ax kux.

27 Hu 'ākuxānōg, yā Topa te
'ōg hāpxopmā'ax kopit putup,
tu kuxap xe'e hā' gāy xop kix
xexkap-tup, yā Topa te' yīpkox
hok xop nōāp-tup kuxap xe'e
hā.

28 Yoneo yōg tikmū'ūn hit-
tap te Mōyyex yōg xat'ax pu'
yīpkox 'ohnāg, tu hāpkummuk

mīy pax, tikmū'ūn nōy 2, pe 3 te' pēnā', puxi' xexka xop nōm putex, tu' kuxa ka 'ohnāg.

²⁹ Topa te putep-tep mīy putup, 'īhā tikmū'ūn te nōm kutok putup nōg? Yā nōm kummuk xop te Yeyox hep 'āta kutōgnāg pe'paxex, hu: "Yāk-tōgnāg, pu Yeyox Kunnix 'ūgkuxa tupmā'," kaxīy. 'Ūyīpkox hok, puxix Topa' yānān tu' kummugā xexka', hāpkummuk xexka mīy ha'. Yā Topa Koxuk te mō'yāy xe'ēgnāg, ha tikmū'ūn te Topa Koxuk kummuk 'āktux, tu' mānōg, puxix Topa' yānān tu' kummugā xexka', hāpkummuk xexka mīy hah.

³⁰ Yūmū'āte hāmyūmmūg, tu Topa te hām'āktux yūmmūg, ha: "Āte hāpkummugāp-tup 'ūyānān tu', nūy tu nōy yōg kummuk mīy'ax tu pago," kaxīy. Tu xe: "Topa te yāy yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy nō hāpxopmā'ax yūmmūg, 'ok pe max, 'ok pe kummuk," kaxīy.

³¹ Topa gāy tikmū'ūn tu', tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk tu' gāy, yīy 'ākuxānōg, nūy Topa xe'ēgnāg gāyā hok.

³² Hōmā Topa te xa hāmyūmmūgāhā', ha 'āxop xūy, ha' kummuk xop te 'ākummugāhā', pāyā 'ākuxa tuknōg 'ohnāg. 'Ūxaxok hok.

³³ Ha' gāy xop te' yāg mānōg, tu' xūyāhā', pu tikmū'ūn xohi' pēnā', ha' yāg nōy xūy 'ūnōy xop mūtik, yā 'ākuxap-xet 'ānōy kuxa mūtik.

³⁴ Tu kanet kopa' pip xop

kuxa ka', tu 'ākuxa hittup 'īhā' kummuk xop te 'ōg hāpxop xohix hā' xupxet, hāmyūmmūg tu hā hittup, yā 'ōg hāpxop māynāg pip ka'ok pexkox tu', ha' nōg 'ohnāg.

³⁵ Yīy 'ākuxa tuknōg hok, ka Topa yōg putat xax, ha Topa te xa hāmmaxnā xexkap-tup 'ūyānān tu'.

³⁶ Hāpxopmā'ax ka'ok hā' tot, nūy Topa pu 'āyīpkox pi', nūy nōm putup'ax mīy, xayīy pexkox yōg hāpxop pop, yā Topa te xa hām'āktux xex.

³⁷ Yīy Topa yōg tappet te: "Nāy. Hāpxip kutōgnāg kopxik nūn putup mō'ka'ok.

³⁸ Ha tikmū'ūn te hāmyok mīy, tu' kuxa mām ka'ok, puxix tu hi xe'e', pa tikmū'ūn te yōgnū putat xak, nūy putpu' mōg, kopxik kuxa hittup 'ohnāg," kaxīy.

³⁹ Pa yūmū'āte Topa yōg putat xak putup'ah, hu yāy 'ūm nōāp-tup'ah. 'Āmhok. Yūmūg kuxa mām ka'ok, nūy yūmūg hi xe'e, nūy Topa yōg putat hā yūmūg mō kumak mōg.

11

*Tikmū'ūn kuxa mām ka'ok
Topa kopah*

¹ Yūmūg kuxa mām ka'ok Topa kopah, hu hāmmax hip, pu Topa pexkox yōg hāpxop yūmū'ā' popmā', ha ta yūmū'āte nōm hāpxop pēnā hok nōmhā.

² Yā mōnāyxop hittap kuxa mām ka'ok kamah, yīy Topa tep-tup pax.

³ Yūmūg kuxa mām ka'ok, hu hāmyūmmūg, yā Topa te pexkox mīy xix

hahām, yā hāpxop xohix mīy, hām'āktux'ax hā' mīy, tu hāpxop pēnā hok hā hāpxop mīy, pu tikmū'ūn pēnā'.

⁴Yā mōnāyxop hittap 'Ameo kuxa yūm ka'ok, hu mō kahnēn hap, nūy Topa pu haxyā', ha Topa tep-tup pax, pāyā' taknōy Kāyīy yōg mō'hap'ax putup 'ohnāg. Ha 'Ameo te hāmyok mīy, 'ūkuxa yūm ka'ok tu', ha Topa tep-tup pax, ha yūmū'ā hāmyūmmūgāhā'.

⁵Xix mōnāyxop hittap 'Ēnōg kuxa yūm ka'ok, hu' xok 'ohnāg. Yā Topa te hām tu' xut, nūy pexkox ha' mōgā', ha tikmū'ūn te 'Ēnōg xak, nūy tu pēnā', pa' pēnā'ah, ha' kux. Ha Topa yōg tappet te: "Topa te 'Ēnōg putup pax," kaxīy.

⁶Tikmū'ūn kuxa yūm hok, puxix Topa nōm putup nōg. Pāyā tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok tu: "Yā Topa xip!" kaxīy, tu Topa xak, puxix Topa nōm tikmū'ūn ha hāmmaxnā'.

⁷Xix mōnāyxop hittap Nōe kuxa yūm ka'ok, hu Topa te nōm pu hāmyūmmūgāhā', tu 'āmnīy mō'nā'ax yōg hāpxopmā'ax yūmmūgāhā', ha' yīpkox xip, tu mīpkox xexka mīy, kōnāg xexka yīmū' mōgāhā', pu nōm mōnāy, nūy kopa' pi', xi' xape xop te' kopa' pi', nūy kōnāg hā mō' tutnā hok, puyīy tu xakix hok. Ha kaxīy Nōe te Topa hā' puknōg xop yā' kummuk 'āktux, 'ūkuxa mām 'ohnāg hah, ha Topa te Nōe kuxa tupmāhā', 'ūkuxa yūm ka'ok hah.

⁸Xix mōnāyxop hittap 'Amanām te Topa te' xānā'ax 'āpak, tu' yīpkox xip, hu' mōg hāptox ha, Topa te hām'āktux xex hah. Ha' kuxa yūm ka'ok, tu yāy yōg hām nīm, tu piyā' mōg yūmmūg, 'okpa' mōg,

⁹tu' kuxa yūm ka'ok, hu' puknōg xop mūtik tihi', ha Topa te 'Amanām pu nōm hām xexka hōm putup. Tu topixxax ka'ok hā' pet, 'ūk-tok 'Iyak mūtik, hak-tok Yako pet kama topixxax ka'ok hā, ha Topa te nōm mūtik hām'āktux xex kamah, nūy tu hāpxexka hōm.

¹⁰Yā 'Amanām te' hip, nūy Topa yōg kōmēn xe'e tu' xihip, ha pexkox tu' yūm kōmen, ha' koxyōy hok, Topa te' mīy hah.

¹¹Xix mōnāyxop hex Xat kuxa yūm ka'ok kamah, huktok put, tu ta kutut, tu Topa yōg hām'āktux xex yūmmūg, tu' kuxa yūm ka'ok, pu Topa 'ūk-tok putnā.

¹²Hā kaxīy 'Amanām kutut, tu' pu'uk, pāyā' mōkputox xohix xexka punethok, māyōnnāg putuk, xix hāpkux yōg 'āmot xohix putuk.

¹³Ha nōm xop kuxa mām ka'ok, tu mōktu' xakix, tu Topa yōg hāpxop 'a' pop'ah, pa hāptox tu' pēnāhā', tu hāmyūmmūg, tu yāy mūn puknōg 'āktux, tu hāmyāxatamuk xohix hā hāpkumep, tu' pet 'ohnāg hām xexka tu',

¹⁴tu hām'āktux, tu yāy yōg hahām xak pexkox tu',

¹⁵'a putpu' mōg putup'ah. Pax pu yāy yōg hām hittap

xax, nūy putpu' mōg, puxi' mōg,

¹⁶ pap-tup nōg, tu pekkox tu hām nōy xak, nūy ta tu' pi', ha Topa te nōm tikmū'ūn hā Topa xe'ēgnāg, tu nōm tu yāyhāhup 'ohnāg, hu kōmēn xe'ēgnāg mīy pekkox kopa, tu ta tu tu' pip ka'ok.

¹⁷ Xix 'Amanām kuxa yūm ka'ok, yīy Topa te' yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' xat, puk-tok 'Iyak mō'hap, pu Topa 'Amanām kuxa kopit, nūy ta tu hāmyūmmūg, 'ok pe 'Amanām yīpkox xip, 'ok pe' yīpkox 'ohnāg. Hōmā Topa te hām'āktux xex tap, ha 'Amanām mōkputox punethok 'āktux, pa 'Amanām yīpkox xip, tu mōk-tok pux-ehnāg hap'ax,

¹⁸ 'Ihā' kuxa yūm ka'ok hām'āktux xex'ax kopah, ha: “Āk-tok 'Iyak hā 'āmōkputox tu punethok,” kaxīy.

¹⁹ Pa 'Amanām te Topa yūmmūg, tu tikmū'ūn putpu hīnnā'ax yūmmūg, Pax puk-tok xok, puxi' tak putpu' put, ha 'Amanām kuxa yūm ka'ok.

²⁰ Xix mōnāyxop 'Iyak kuxa yūm ka'ok, hu Topa te hāmmaxnā'ax 'āktux 'ūk-tok Yako pu', xik-tok 'Eyao pu' suktux,

²¹ Xix mōnāyxop Yako kuxa yūm ka'ok, tu' xok putup, 'ihāk-tok Yoye kutok pu hāmmaxnā'ax 'āktux, tu kup tōy tu' xup, 'ihā' kuxa te' yēy Topa keppah.

²² Xix mōnāyxop Yoye kuxa yūm ka'ok kamah, tu' xok putup, 'ihā 'āmñīy mō'nā'ax 'āktux, tu tikmū'ūn

te hāpxexka 'Eyit tu nū'pa'ax 'āktux, tu' xat, pu' yōg xokxax mō'tat, nūy hāpxexka nōy tu nō hāpkot.

²³ Ha tik te hāpxexka 'Eyit yōg tikmū'ūn xohix xat, tu xonat xop xat, pu 'Iyaet yōg tikmū'ūn kutok pit xop xohix kix, 'ihā' tut te' put, ha mōnāyxop Mōyyex mūg tak, xi' mūg tut tek-tok pit put, tu' xaptop, tu mēy 3 hā' xaptop, puyīy xonat xop pēnā hok. Yā māynāg kakxop, yī' tak xi' tut te' xat'ax pu yīpkox 'ohnāg, tu' xaptop, puyī' gāy xop 'ūk-tok putex hok.

²⁴ Xix Mōyyex kuxa yūm ka'ok, tu' tuk, tu mōktu xip-tap, tu' xat'ax kutok hex nīm, pu tikmū'ūn te yā' xat'ax kutok hex kutok 'āktux hok,

²⁵ Yāp-tup, tu Topa yōg tikmū'ūn mūtik xūy putup, tu hāpkute'ex kummuk putup nōg,

²⁶ tu hāmpe'paxex, hu: “Yā' max Topa yōg yīmōgatux xop hāk xūy, pāyā' kummuk, 'āte hāpxexka 'Eyit yōg tayūmak xohix pop,” kaxīy. Tu pekkox yōg hāpxop puxet xak, puyī' pa'.

²⁷ Yā' kuxa yūm ka'ok 'ihā hāpxexka 'Eyit nīm, tu tik te' xat'ax yīpkutuk 'ohnāg, xi' gāy'ax yīpkutuk 'ohnāg, tu mō'kuma' mōg, tu Topa 'ātigāhā', 'ihā' pēnā hok,

²⁸ tu' kuxa yūm ka'ok, tu 'āmuk xexka hāmāxap mīy 'ūxuxet'ax Nōā'yēn, ha' xat, pu hāmyāxatamuk xohix 'ihā' mīy, tu' xat, pu kahnēn hep 'āta hā mō'yīnnīn'ax muk, pu pekkox

yōg nū'kutnā'ax mō tu nā hok, nūy tikmū'ūn kutok hāmāxap xohix kix hok.

²⁹ Xix 'Iyaet yōg tikmū'ūn kuxa mām ka'ok, hu kōnāg xexka 'Āta xak, ha hāmnaq, tu' xup 'ohnāg, 'Ihā tikmū'ūn te' xak. Ha 'Eyit yōg xonat xop xak putup, ha ta kōnāg xexka te mō'nīy, ha kōnāg hāp nūm, tū kopap-nūm.

³⁰ Xix 'Iyaet yōg tikmū'ūn kuxa mām ka'ok, tu kōmēn xexka Yenikot yīmap hā' mōg, tu xe' mōg, tu mōktu xohix te 7, ha kōmēn hām'āta ka'ok, tu kōmēn xohix yīmap, tu yāy koxyōy, ha': No'!

³¹ Xi' xotit Ha'ap kuxa yūm ka'ok, ha ta 'Iyaet yōg tik 2 te kōmēn puknōg Yenikot ha' nūn, nūy puknōg yōg kōmen pēnā', ha Ha'ap te tik pēnā'ax 2 xaptop, puyīy xonat xop kix hok, yīy Ha'ap 'a xok'ah, pāyā Yenikot yōg tikmū'ūn xohix xakix.

³² 'Āte putep mūn 'āktux'ax? Yā hām'āktux tox 'ātep-tup'ah, nūy Yine'ām 'āktux, xix Manak 'āktux, xix Xānxām 'āktux, xix Yepete 'āktux, xix Namix 'āktux, xix Xāmō'eo 'āktux, xix Topa pupi hām'āktux'ax xop 'āktux.

³³ 'Ūxohix kuxa mām ka'ok, hu hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix mūtik yāytuk-mīy, tu hām paha', ha' mōg, ha hāpxopmā max, yīy Topa te tu' hāpxop popmāhā', hām'āktux xex tu tu' popmāhā', ha Topa te' ka'ogāhā', pu tu hāmgāy yīkox mō'yīnnīn, pu' kix hok,

³⁴ ha kuxap xexka kuxyāhā', tu' xupaha', pu

mīkax xexka hāp-tex hok, ha' pu'uk, ha Topa te' ka'ogāhā'. Yā' puknōg xop mūtik yāy kix tu mōktu hām paha'.

³⁵ Ha 'ūn kuxa mām ka'ok, yī' xape te putpu hi', 'ūxakix ka'ok, tu putpu'hi'.

Ha' gāyxop te' yāg xūygāhā', tuk-te'ex kummuk, tu mōktu' kix, ha' xupmāp-tup 'ohnāg, nūy tu hi xe'ēgnāg.

³⁶ Ha' gāyxop te' yāg pu' hupmāhā', tu' kix kakixnāg, tu' yāg nōy hīy, nūy kanet kopa nū'xok,

³⁷ tu' yāg nōy kix mīkaxxap putux hā, xi' yāg nōy pot xehot hā', xi' yāg nōy kix mīkax xexka hā. Ha hāpkumep hitop tu', tu kahnēn xokxax mō'tat, xix mot xokxax mō'tat, tu hām hok, ha' xūygāhā', tuk-te'ex kummuk,

³⁸ ha hām panip tu hāpkumep, tu yīktix pepi' mōg, tu hāpkox kopa' pet. Tu' max, ha hām xexka yōg Topa hā' puknōg xop kummuk.

³⁹ Ha' kuxa mām ka'ok, yīy Topa tep-tup pax, tu nōm pu hām'āktux xex, pa Topa yōg hāpxop 'ap pop'ah.

⁴⁰ Yā Topa te nōm xop hipmāhā', pup-xehnāg hā' pop hok, pāyā' hip, nūy yūmūg mūtik pexkox yōg hāpxop xohix pop.

12

Topa te yūmū'ā hā 'Ātak

¹ Yā nōm tikmū'ūn xohix te' hip, 'ūyīy yūmūg kuxa mām ka'ok, yūmūg xape hittap kuxa mām ka'ok putuk, 'ūyīy yūmūg xohix pexkox yōg hāpxop pop. Yūmūg mōg

mō'ka'ok Topa yōg putat hā, kōpxix hāpxop putux nīm, nūy mōg xupmān. Yā kaxīy yūmū'āte hāpkummuk mīy hok, nūy Topa puk yīpkox pi'. Yā hāpkummuk mīy'ax te hāpxop putux putuk, yīy mīy hok, 'ūyīy yūmūg mōg mō'ka'ok Topa yōg putat hā', tu kuxānōg 'ohnāg.

² Yeyox pe yūmūg paxeh, 'ihā yūmūg mōg. Yā Yeyox mūn te yūmūg kuxa māmāhā', 'ūyīy mām ka'ok nōm kopah, ha yūmūg ka'ogāhā', 'ūmōg Topa yōg putat hā yūmūg. Yeyox kuxa tuknōg 'ohnāg, tu' xok mīpkupnix tu', yūmūg pupi' xok, tu' xūy xexka', pāyā yāy pe'paxex, hu: "Yāk xūy kutōgnāg," kaxīy, 'ihā' gāy xop nōm pu' hupmāha'. Pāyā Yeyox kuxa hittup xexka', tu Topa hip tu', pu Topa pexkox yōg hāpxop popmā', ha Topa yīpxe'e hā' yūm nōmhā, nūy yāy 'Ātak mūtik tu xexka pexkox kopah.

³ Yeyox yāy xūy'ax pe tu paxeh, xi' kummuk xop gāy'ax pe tu paxeh. Yā Yeyox xūy punethok hā' tot, 'ūyīy kamah yūmūg kuxa tuknōg hok, nūy Topa yōg putat xak hok.

⁴ 'Āxop te yāy putup'ax mīy kutōgnāg. Topa pu 'āyīpkox pip, pāyā kama yāy putup'ax mīy. Yā' max xa Topa putup'ax puxet mīy, xayīy hāpkummuk mīy'ax xohix tu kux.

⁵ 'Ok 'āxop te Topa yōg hām'āktux xaxok? 'Āxop yā

Topa hā 'āk-tok xop, yīy xa hām'āktux, hu:

"Xonnē', 'ūg'āpax! 'Ākuxa tuknōg hok 'āte 'āmānōg hah.

⁶ Yā 'āmānōg, nūy xa hāmyūmmūgā', xayīy 'āmax, 'āmūn yāk mūn hā 'āk-tok xop tu',

ha mō'āyāy xe'ēgnāg," kaxīy.

⁷ 'Āxūy, tu xa hā' tot, Topa yā 'āxop hā 'Ātak, tu xa hāmyūmmūgāhā', 'ōg 'ātak putuk. 'Ok xip kaxxop 'ūm, 'ūyōg 'ātak te nōm mānōg hok? 'Ap xip'ah.

⁸ Pax pu Topa 'āmānōg hok, yīy ta 'āxop 'a Topak-tok'ah, hak-tok xohix mānōg, nūy tu hāmyūmmūgā', puyīy hāpxopmā max 'ūyānān tu'.

⁹ Yūmūg tak xohix te yūmūg mānōg, nūy tu hāmyūmmūgā', ha yūmūg yīpkox pip, tu' tak max pekpaxex. Yīy 'āpu yūmūg Tak Topa pu 'āyīpkox pi', xayīy 'āhi xe'ēgnāg.

¹⁰ Yūmūg tak te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', 'ihā yā yūmū'ā hā kaxxop, hāmyok tu hāmpe'paxex hah, pa Topa te hāmyūmmūgāhā' 'ū yūmūg tu max, nūy Topa putuk yūmūg tu max xe'ēgnāg.

¹¹ Topa te yūmūg mānōg, ha yūmūg kuxa hittup 'ohnāg, pa hāpxip kutōgnāg, 'ihā yūmūg kuxa mām, ha yūmū'āte hāpxopmā max, tu hāmyok mīy 'ūyānān tu'.

Topa te hāmyūmmūgāhā'

¹² 'Āyok, 'āknīhā xihip, 'ākuxa tuknōg hok, nūy Topa yōg putat hā mōg.

13 Tu hāmyok hā mōg, nūy tikmū'ūn pu'uk mōgā max, nūy nōm ka'ogā'.

14 Tikmū'ūn te 'āyīmap hā' pip, yīy nōm mūtik yāytuk-mīy hok, pāyā hāpxopmā max, xayīy Topa pēnā'. Yā hāpxopmā'ax kummuk xop te Topa pēnā hok.

15 Topa te xa hāmmaxnāhā', 'ōg pa 'āti', nūy Topa yōg putat xax hok, xa tikmū'ūn kummugā hok, xix xūygā hok, ka 'āxop mīnta xūy putuk, nōm te tikmū'ūn xūygāhā', yā 'ānōy pu' xūygā hok.

16 'Ōg pa 'āti', nūy 'ānōy hā xupxet hok, xix Topa yōg hāpxop 'āktux kummuk hok, 'Eyao putuk. Tik hittap 'Eyao yā mōnāyxop 'Iyak kutok hāmāxap, tu yāy tak yōg hāpxop xohix pop'ax. Ha Topa te hām'āktux xex tap, tu 'Iyak kutok hāmāxap ha hāmmaxnā'ax. Pāyā 'Eyao kummuk, tu' tak yōg hāpxop pe'paxex 'ohnāg, 'ap hāmmaxnā'ax 'ūm putup'ah, yīy 'ūxohix nōy yānān, tu' taknōy kuhmōy Yako mūtik nōy yānān, nūy 'āmuk kutīgnāg pa', 'ūp-tup xūy tu'.

17 'Āxop te mōnāyxop yōg hām'āktux yūmmūg max. Hāpxip 'ihā 'Eyao te hāmpē'paxex, tu yāy tak yōg hāpxop xak, xix hāmmaxnā'ax xak, hu xe yā nō' nōy yānān putup, tu' potaha', tu' xak, pāyā' kux. 'Ap xe' nōy yānān'ah.

18 'Āxop te Topa yīkāgnāg hā 'āpip. Yā 'Iyaet yōg tikmū'ūn

hittap te yīktix Xināy kaka' pip, tu hāpxahīgnāg tu' pip, tu yīktix mō'kāmnāg pēnāhā', tu Topa yōg kuxap xexka pēnāhā', tu hāptup 'ihā hāpkoxtap pēnāhā', xix texgāy tu' yānām pēnāhā', tu kuxānōg xexka'. Pāyā 'āxop te nōm hāpxopmā ka'ok pēnā 'ohnāg nōmhā, yā 'ākuxānōg 'ohnāg.

19 Ha nōm tikmū'ūn te mīxux xop tu kāyā'ax 'āpak, xix Topa yīy 'āpak, tu hām'āpak, tu kuxānōg xexka', hu' xak, puyīy tu yīy hok,

20 Topa yīy hā' tot 'ohnāg hah, ha' xat, hu: "Yīktix 'āpit hok, pe tikmū'ūn, pe xokxop, ka mīkaxxap hā tikmū'ūn 'ātux, tu 'āp-tex!" kaxīy.

21 Tikmū'ūn te Topa yōg hāpxopmā ka'ok'ax pēnāhā', tu' kuxānōg xexka', yīy Mōyyex te: "'Āte yāy puxu'ux, 'ūgkuxānōg tu!" kaxīy.

22 Pa 'āxop kuxānōg 'ohnāg, yā yīktix Xiām tu 'āmōxaha', Topa xe'ēgnāg yōg kōmēn tu 'āmōxaha', pekkox yōg kōmēn Yenoyanēn tu 'āmōxaha', tu pekkox yōg nū'pok xop xohix punethok pēnāhā',

23 xix Topak-tok xop te māxap pēnāhā', ha yāy tu nū'nāhā', tu' kuxa hittup xexka'. Yā Topa te nōm xop 'āxet'ax kax'āmi pekkox kopah, pu yāy mūtik tu pip ka'ok pekkox tu', xix 'āxop te Topa pēnāhā', ha' pa te hāmyūmmūg, tu' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit putup, tu tikmū'ūn yōg mīy'ax xohix tu pago. Xix tikmū'ūn

xakix xop pēnāhā', ha hāmyok mīy, yā' kuxa tup, Topa te' tupmāhā', pu tu kuxa max xe'ēgnāg.

24 Xix Yeyox pēnāhā', ha' pa'ax tup mīy, tu' xok yūmūg pupi', tu yāy hep 'āta nū'nāhā mīpkupnix tu', yā tik hittap Kayīy gāy, tu' taknōy 'Ameo putex, tu' yōg hep 'āta nū'nāhā', pāyā Yeyox hep 'āta nū'nāhā', pu hāpkummuk mīy'ax xaxogā'.

25 'Ōg pa 'āti! Tikmū'ūn yīpkox 'ohnāg, puxix tu xakix, tu mōxa hok, nūy Topa mūtik tu pip ka'ok, yīy 'āpu yūmūg yīpkox pip Topa yōg hām'āktux pu', nūy yā yūmūg hi xe'e'.

26 Hōmā Topa yīy'ax te hām nuhuk, pa hōnhā Topa te: "Hāpxip 'ihā 'āte xe hām nuhuk putup, ha mōktu pexkox yāy nuhuk kamah," kaxīy.

27 Tu xe hām nuhuk 'āktux, ha ta hām xexka yōg hāpxop nōāp-tup, pu pexkox yōg hāpxop tu pip ka'ok.

28 Yīy 'ūyā yūmūg kuxa te Topa max 'āktux. Yā Topa mūtik yūmū'āte' xat putup, tu' xat kux 'ohnāg. Yūmū'āte Topa max 'āktux, tu nōm pu yūmūg nūktettex, nūy yūmūg kuxa' yēy, yā Topa tep-tup kaxīy.

29 Hamūn. Yūmū yōg Topa ka'ok, tu kuxap putuk. Yā kuxap te hāpxop xohix nōā', ha kaxīy Topa te tikmū'ūn kummuk nōāp-tup, nūy 'ūmīy'ax kummuk tu pago.

13

1 'Āxape xop putup pax, nūy tu nōm putup kux hok. 'Ōhōm yā Kunnix yōg tikmū'ūn, yīy 'āxop hā 'āxape'.

2 'Āxape puknōg xapit, putnū, nūy 'āpet kopa xihip. Hōmā tikmū'ūn hittap te' puknōg xop xānāhā', nūy yāy pet tu' pi', nūy nūy mō'nīynām, tu hāmyūmmūg hok, 'ihā pexkox yōg nū'pok xop xānāhā', ha tikmū'ūn pet kopa mō'xip.

3 Kanet kopa' pip xop xaxok hok, pāyā mō'nīynām, xa tep-tup kamah, pu 'ānōy 'āhīy'ax xaxok hok. Xix 'āxape xop xūy'ax xaxok hok, nūy tu mō'nīynām. Xatep-tup kamah pu 'ānōy 'āxūy xaxok hok, nūy mō'ānīynām.

4 Yā' max pu yāytax, nūy tu xetut mūtik yāy kep mūg nōm, xi' yīpxox mūtik yāy kep mūg nōm. Topa te' nōy hā' xupxet xop kopit putup, xi' xonnix xop kopit putup, nūy nō hāpkummugā'.

5 'Ok tayūmak putup te 'āp-tex? 'Ūxupkumīy hok, xix 'ānōy yōg hāpxop putup hok, xayīy 'ōg hāpxop tu 'āhittup, yā' puxi'. Topa te xa hām'āktux xex, hu: 'Āte yā 'ānīm 'ohnāg, nūy 'āmūtik 'āti'," kaxīy.

6 Yīy yūmūg kuxānōg 'ohnāg, nūy tu hām'āktux, hu: "Topa te mōgnīynām, yīy 'ūgkuxānōg 'ohnāg.

Yā tikmū'ūn 'ūm tek kuxa kummugā hok," kaxīy.

7 'Āpēnā max'ax xop xaxok hok, Topa yōg hām'āktux xa' suktux hah, ha' kuxa mām

ka'ok Yeyox kopah 'ihã' xakix, yîy xax, xa 'ãkuxa yũm ka'ok kamah, nũy yã 'ãnõy yõg hãpxopmã'ax tat.

8 Yeyox Kunnix xip ka'ok. Yã hõmã hãmyãxatamuk xohix hã' xip ka'ok, xix hõnhã' xip ka'ok, xix hãptup xohix 'ihã' xip ka'ok putup mõ'kuma' mõg. Yamũn yĩnmũn, tu yãyhã' nõy 'ohnãg, tu yã yãnnã 'ohnãg.

9 Tikmũ'ũn te hãmyũmmũg kummuk hã xa hãmyũmmũgãp-tup, ha ta 'ãyĩpkox hok, pu 'ãmõgã kummuk hok. Yã Topa te yũmũg kuxa ka'ogãhã', 'ũtu max, pu yũmũg'ã hãmaxnãhã'. Ha' puknõg xop te 'ãxat, tu' xat hok, xa' xit hok, yîy 'ãka'ogã 'ohnãg.

10 Mõyyex te Yoneo yõg 'ãmãnex xop xat hok, pu xogyĩn mõ'hap 'ax mã hok, tikmũ'ũn te Topa pu nõm xogyĩn mõ'hap, nũy haxyã',

11 ha' yõg 'ãmãnex xat'ax te xokxop hep 'ãta tat Topa xip'ax xe'ẽgnãg tu', pu Topa yã tikmũ'ũn yõg hãpkummuk mĩy'ax xaxogã', pu tu kux. Ha xokxop yĩn tat, Yoneo yõg tikmũ'ũn te' pip'ax kũnãpa' tat, nũy mõy mõ'hap, ha' nõg.

12 Yîy Yeyox xok kõmẽn xexka kũnãpa kamah, nũy yãy hep 'ãta nũnnãy, pu Topa tikmũ'ũn kuxa kummuk tupmã', pu tu kuxa max.

13 'ãpu yũmũ mõg Yeyox hah, nũy Yeyox pe mõg, nũy yũmũg xũy kamah. Hõmã Yeyox xũy, 'ũkummuk xop te nõm pu' hupmãhã', ha' xũy,

ha kaxĩy yũmũg xũy kamah, ha' kummuk xop te yũmũ'ã' hũpmãhã'.

14 Hãm xexka yõg kõmẽn xohix nõãp-tup, 'ãpu yũmũ'ãte pexkox yõg kõmẽn xax, yã nõm kõmẽn xip ka'ok, yîy yũmũ'ãte' xak, nũy pexkox ha yũmũg mõg.

15 Hu yũmũ'ãte yãy mũn popmãhã Topa pu', nũy nõm max tãmnãg 'ãktux, tu Topa pu hãm'ãktux, puyĩ' xupax, hu: 'ãmax xe'ẽgnãg, Topah! Kaxĩy.

16 Hãpxopmã max, tu' xaxok hok, nũy 'ãnõy hã 'ãtehet. Yã Topa tep-tup.

17 'ãpẽnã max xop pu 'ãyĩpkox pi', nũy nõ xat'ax mĩy. Nõm xop hãm Topa pu', tu 'ãpẽnãnã' pip, tu Topa pupi 'ãpẽnã max, xa 'ãxop mõ kuma mõg Topa yõg putat hã. 'ãyĩpkox pi', puxix 'ãpẽnã max, nũy yãy hãpxopmã'ax tu kux. 'ãyĩpkox pip hok, puxix yãy pu hãpkummugã', ha 'ãpẽnã'ax xop yãy hãpxopmã'ax tu' kuxa hittup 'ohnãg.

18 Topa pu hãm'ãktux pax, nũy ta tu tu' kax, puk mũg ka'ogã'. Hak mũg kuxa te yãy yĩkopit, tu yãy yõg hãpxopmã'ax 'ãktux. Yãk mũ 'ãte' xak nũy hãpxopmã max pax.

19 Tu xa tu' xak nãm, xa 'ãxop Topa tu xax, puyĩy mõgkutnã ka'ok 'ãhah.

Topa pu hãm'ãktux

20 Topa te yũmũg xuxyã Yeyox putpu hĩnnãhã', ha Topa yõg tikmũ'ũn pẽnãnã' xip. Yã' pẽnã max'ax xexka'.

Kaxīy tik te yāy yōg kahnēn xop pēnā max, yīy Topa te' pa'ax tup mīy, ha Yeyox xok, tu' hep 'āta nū'nāhā', pu Topa pa'ax mīy. Ha' pa'ax kuxyā 'ohnāg.

21 Pūyā Topa 'ākuxa māmā', xix xa hāmmāxnā', xa 'āyīpkox pi'. Pūyā Topa 'āka'ogā', xayīy hāpxopmā max, nūy Topa yōg putup'ax mīy. Pūyā Topa yūmūg kuxa tupmā, 'ū kuxa tu max, tuk putup tu'. Pūyā tikmū'ūn xohix Kunnix max xe'ēgnāg 'āktux, nūy tu' xuktux mō'kuma' mōg.

Tute hām'āktux kux

22 'Ūkxape xop, 'āte xa tu' xak, xa 'āpax, nūy tuk 'āhā' tot. 'Āte xa kax'āmi', nūy 'āk'ogā', xa 'ākuxa tuknōg hok. 'Ap tox'ah nūhū tappet.

23 'Āte xa hām'āpak'ax max 'ūm'āktux, xayīy hāmyūmmūg. Yā yūmūg xape Timōn te kanet tu' xip tap, ha' xut pu mōg. 'ūg ha' nūn, kopxix mō'kutnā 'āxop hah, puyīy 'āpēnā.

24 'Āpēnā max'ax xop xohix pu 'āneo, xix Topa yōg tikmū'ūn xohix pu 'āneo. Hāpxexka 'Itat yōg yūmūg xape xop te 'āneo kamah.

25 Puyā Topa' xohix ha hāmmāxnā'. Tu ta tu' kux.

TIAK TE KAX'ĀMI'

1 Ūgmūn Tiak. Topa pu 'āte hāpxopmāhā', xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix pu 'āte hāpxopmāhā', tu Topa yōg tikmū'ūn te hāpxexka xohix tu' pip xop pu 'āneo.

Ākuxa yūm ka'ok, nūy tu hāmyūmmūg

2 Ūkxape xop, 'ākuxa hittup 'ihā 'āxūy xexka',

3 yā 'ākuxa mān ka'ok, hu' xūy'ax hā' tot, nūy Topa yōg putat xak hok,

4 nūy 'āmōg kuma 'āmōg, nūy Topa hā 'āxiptap xop, nūy tu hāpxopmā max xe'e'.

5 Tikmū'ūn te hāmyūmmūg hok, puxix Topa tu' xax, pu tu hāmyūmmūgā', ha Topa hittup, tu hāmyūmmūgā punethok, tu mōktu xohix, yā Topa mūn max, tu' hok hā tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgāhā',

6 yīy ta tu' xax, 'ihā 'ākuxa yūm ka'ok 'ōm kopah, tu 'ikopit hok. Tikmū'ūn kuxa yūm hok te kōnāg xexka mahap'ax putuk, tu' kuxa kopa mahapnām, tu' yūm 'ohnāg.

7 Topa te nōm xop pu hāmyūmmūgā 'ohnāg,

8 'ūpu'uk hah, 'ap-tox puxet'ah Kunnix putox mūtik, 'ap hāpxopmā'ax yūmmūg'ah.

Ūp-texop xexka xi' hok xop

9 Pūyāk xape hok hit-tup, 'ihā Topa te nōm ha hāmmaxnāhā'.

10 Pūyāk xape tup-texop hittup kamah, 'ihā Topa te hāmhōgnāgāhā'. Yā' yōg tayūmak yāyxaogā'ax, tu mōktu' xok, tu mīnnut puxet putuk, 'ūhok tu'.

11 Māyōn ka'ok, tu mīxux mō'hap, ha' nak, tu tapmāhā', yīy mīnnut nāhā hām tu', tu' mām, tu' nōg, ha kaxīy 'ūp-texop xexka xok.

Hāpkummugā'ax

12 Tikmū'ūn xūy, puxix Topa yōg putat xax hok, pāyā' kuxa hittup. Yā Topa te hāpxopmā'ax xohix kopit, tu' kopit kux, 'ihā 'ūhīnnā xe'ēgnāg, tu ta tu hām'āktux xex, nūy hīnnā', Topap-tup pax hah.

13 Pūyā tikmū'ūn Topa kupex hok, 'ihā hāpkummuk mīy putup, 'ihā' xūy'ax hā' tot putup'ah, hu: "Topa tek xapit, 'ū hāpkummuk mīy," kaxīy. Yā' koit. Topa te hāpkummuk mīy 'ohnāg, tu tikmū'ūn xapit 'ohnāg, puyīy hāpkummuk mīy.

14 Pa tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, 'ūp-tup tu' mīy, tu yā mō'āmā', nūy mīy.

15 Tu hāpkummuk pe'paxex, tu' mīy putup, hu hāpkummuk mīy, tu' mīy pax, tu mōktu' xok, tu Topa hā' puknōg xe'e'.

16 Ūkxape xop, yāy pu koit hok.

17 Topa te māyōn xop xohix mīy, tu' māynāg mīy pekkox

tu', yā pexkox yōg hāpxop xohix māynāg. Yā hāmmax xohix Topa te' mīy, tu pexkox tu yūmū'ā hāmmaxnāhā'. Yā Topa mūn max xe'ēgnāg, tu yā yīnmūn, tu yāy yānān 'ohnāg, xix yāyhā' nōy 'ohnāg kamah.

18 tu yūmūg putup, hu' xat, pu yūmūg tut yūmūg put, tu hāpxe'e 'āktux, ha yūmūg kuxa mām ka'ok nōm hām'āktux kopah, ha yūmūg xe xanāhā', 'ūyīy yūmūg yāyhā Topak-tok xop te māxap, pu hāpxop nōy xohix Topa hāk-nāy tu' xop.

Hām'āpax, nūy hāpxopmā max

19 'Ūkxape xop, 'ūxaxok hok: 'Ānōy yōg hām'āktux 'āpax punethok, nūy hām'āktux kutōgnāg, yā 'āgāy hok.

20 Tikmū'ūn gāy, puxix hāpxopmā kummuk, ha Topa tep-tup nōg, hāmyok mīy'ax putup tu'.

21 Yīy hāpkummuk mīy hok, xix hāpxopmā kummuk hok, yāy mūn kutōgnāg pe'āpaxeh, yā Topa yōg hām'āktux te 'ākopa' xip, yīy 'īpkox pi', nūy 'ākuxa hi xe'e'.

22 Yāyhā 'āmō'āmā hok. Topa yōg hām'āktux 'āpax, xa 'īpkox pi', nūy hāpxopmā max.

23 Tikmū'ūn te nōm hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox hok, puxix tikmū'ūn hāmyūmmūg 'ohnāg putuk, ha 'īypex hā tute yāy pēnāhā', tu yāy pa pēnāhā', tu hāmyūmmūg: Yā yāy pa xe'e',

24 pa putpu' mōg, tu yāy pa xaxok, ha' kux. Ha kaxīy tikmū'ūn te hāmyūmmūg hok te Topa yōg hām'āktux xaxok.

25 Pa tikmū'ūn te hāmyūmmūg, tu' xat'ax max xe'ēgnāg 'āpak, nūy hāmyūmmūg max, puyi' māynāg mīy, puxi' xat'ax hāmyūmmūgā', puyīy tu' hi' xe'e. Topa te nōm tikmū'ūn ha hāmmaxnāp-tup.

26 Tikmū'ūn te: “Ūgkuxa te Topa xak,” kaxīy, pāyā' yīy kummuk pax, puxix tu Topa xak 'ohnāg, tu yā yāyhā mō'āmā',

27 Pa tikmū'ūn te Topa yūmūg Tak xak xe'e', puxix 'ūn hok mām xop hā tu tehet, xix kaxop yāy tak pip hok xop hā tu tehet, nūy nōm ha hāmmaxnā', tu Topa hā' puknōg xop yōg putat kummuk xak, nūy Topa yōg putat hā' mōg kuma' mōg.

2

Ūxohix yā yāy putuk

1 'Ūkxape xop, 'ākuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix kopah, ha' max xe'ēgnāg, yī' hok xop xix 'ūp-texop xexka putup pax, yā' nōy putuk yūmūg xuxyā pu'.

2 Pa tikmū'ūn yāg te' hok xop putup nōg, tup-texop xexka putup pax, hap-texop te 'āxop mūtik yāy tu nū'nāhā' tu' xax max mō'tat, tu pipkup kōnāmōg tat yīpkutok hā', ha tik hok nūn, kamah, tu' xax kummuk mō'tat.

3 Pe 'āxop tep-texop pu: “Yūhūm, nūy nū mīpe max yīmū yūm,” kaxīy. Tu' hok pu: Pe yīy 'āknīhā xhip 'ōnte', pe yā hām tu yūhūm,” kaxīy.

4 Puxi', 'āp-tox 2 'ānōy hā, yā 'āxop hā yāy putuk 'ohnāg.

5 'Ūkxape xop, 'ūg'āpax: Topa te' hok xop yīmōgātux, pu' kuxa mām ka'ok hamūn kopah, nūy yīpkox pi', 'īhā Topa te' xat, Topap-tup pax tu', yā Topa te hām'āktux xex nōm xop mūtik,

6 ha 'āxop te' hok xop putup nōg, pāyā putexop xexka te xa hāpkummugāhā', tu tik pa te hāmyūmmūg ha 'āmōgāhā', nūy 'ākupeh,

7 tu Yeyox Kunnix 'āktux kummuk, ha xa' hōm yāy'āxet'ax. Hap-texop te xa 'āktux kummuk, ha Topa te xa hāmmaxnaha'.

8 'Āxat'ax pu yīpkox pi', puxix hāpxopmā max, ha' xat, hu: "Ānōy putup pax, xate yāy mūn putup pax putuk," kaxīy.

9 'Āxop te hām'hok xop putup nōg, xip-texop putup pax, 'ūxax pēnā tu', puxix Topa yōg xat'ax pu 'āyīpkox pip hok, tu hāpkummuk mīy, ha Topa te' kummuk 'āktux.

10 Tikmū'ūn te Topa yōg xat'ax puxehnāg pu' yīpkox hok, puxix tu xat'ax xohix pu' yīpkox 'ohnāg. Yā Topa te' xat, pu' xat'ax xohix pu' yīpkox pi'.

11 Ha' xat, hu: 'Āxonnix hok," kaxīy. Tu xe: "Ūp-tex hok," kaxīy. 'Ap xatep-tex'ah, pāyā' xonnix, puxix 'āyīpkox hok, tu' xat'ax koxyōy.

12 Topa te 'ōg hāpxopmā'ax kopit'ax, yī' xat'ax pu 'āyīpkox pi'. Yā' xat'ax te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', 'ūyīy yūmūg hi xe'e', nūy hāpxopmā max.

13 Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax xohix kopit

putup, ha tikmū'ūn te' nōy kuxa ka hok, puxix Topa' ka hok xop kuxa ka hok 'ūyānān tu', pa tikmū'ūn te' nōy kuxa ka', puxix Topa te nōm xop pu hāpkummugā hok.

'Ākuxa yūm ka'ok nūy hāpxopmā max

14 'Ūkxape xop, 'ā' max'ah, yāy kuxa yūm'ax 'āktux, 'īhā 'ānōy te 'ōg hāpxopmā max pēnā 'ohnāg. Yā 'ākuxa yūm pu'uk, 'ap 'ākuxa yūm xe'e'ah.

15 'Āxape xax kummuk, ha putup tep-tex,

16 ha tu hāpxop hōm 'ohnāg, xix topixxax hōm 'ohnāg, pa: "Pūyā Topa xa hāmmaxnā', xayīy 'āxit max, nūy 'āxax max tat kamah," kaxīy,

17 puxix 'ākuxa yūm pu'uk, 'īhā 'ānōy pu hāpxopmā 'ohnāg, 'ap 'ākuxa yūm xe'e'ah.

18 Tikmū'ūn te: "Ākuxa yūm ka'ok, ha 'āte hāpxopmā max," kaxīy. Yīy 'āte: Tikmū'ūn te 'ākuxa yūm'ax pēnā hok, 'īhā xate hāpxopmā 'ohnāg. Pāyā 'āte hāpxopmā max'ax hā xa' mūg, xayīy pēnā', nūy tuk kuxa yūm ka'ok yūmmūg. Yā hāpxopmā'ax max hā tikmū'ūn te' pēnā'ax," kaxīy.

19 'Ok 'ākuxa yūm ka'ok Topap-xehnāg kopah? Yā' max. Yāmīy kummuk xop kuxa mām ka'ok kamah, tu Topa yīpkutuk, tu yāy nuhuknām 'ūkuxānōg tu'.

20 'Āptox ka'ok, tu hāmyūmmūg 'ohnāg! 'Ākuxa yūm ka'ok, 'īhā hāpxopmā

max 'ohnāg, tu' hitop hā
'ākuxa yūm, 'ap puxi'ah.

²¹ Tep te xīy Topa te
mōnāyxop hittap 'Amanām
max 'āktux? 'Amanām tek-tok
'Iyak hōm'ax, nūy kuxap hā
mō'hap Topa pu', hu Topa te
'Amanām max 'āktux, 'ūyīpkox
xip hah.

²² Yūmmūg. 'Amanām kuxa
yūm ka'ok Topa kopah, tu'
yīpkox xip, tu hāpxopmāhā
kamah.

²³ Yīy Topa yōg tappet
te: 'Amanām kuxa yūm
ka'ok Topa kopah, yī' kuxa
tupmāhā', pu tu max," kaxīy.
Ha Topa te 'Amanām hā'
xape'.

²⁴ Yī' yūmmūg. Yā Topa
te tikmū'ūn putup pax,
'ūyōg hāxopmā'ax hāp-tup
pax, 'ūkuxa yūm ka'ok ha
hāpxopmāhā', ha' kuxa
tupmāhā'.

²⁵ Xotit Ha'ap te 'Iyaet yōg
tik xop hā tu tehet, nōm xop
te' puknōg yōg hām pēnā'ax,
ha putat nōy ha' mōgāhā',
puyīy tu nūmān, yīy hāpxopmā
max, ha Topa tep-tup pax.

²⁶ Tikmū'ūn koxuk te' yīn
nīm, puxix tikmū'ūn tu xok,
hā kaxīy tikmū'ūn kuxa yūm
ka'ok, tu hāpxopmā hok, puxi'
hi xe'e hok.

3

Tikmū'un yōyxōg

¹ Ūkxape xop: 'Ap max'ah,
tikmū'ūn punethok te'
nōy xop pu hāmyūmmūgā',
īhā yāy kotīnnāhā' pip.
'Ūyūmmūgā'ax, puxix Topa'
yīkopit putup, nūy yūmmūg,

pēyā hāmyūmmūgā max, pēyā
hāmyūmmūgā kummuk.

² Yūmūg xohix te hāpkummuk
mīy, ha tikmū'ūn yāy yīy'ax hā
hāpkummuk 'āktux hok, puxix
'ūmax xe'ēgnāg, tu yāy mōgā
max.

³ Tikmū'ūn te kāmānok
mōgāhā', tu pipkup kohe
te kamānok yīkox kopa' xip
hā mōgāhā', pu mōg, ha
yūmū'āte yīmū' mām, nūy nō
mōg.

⁴ Kamah mīpkox xexka
te kōnāg yīmū mōg, ha
'āmuuh ka'ok te' mōgāhā', pa
tikmū'ūn te mīm kutōgnāg
hā' mōgāhā, nūy nō hāpkux
xuhmīy yīmū 'āpep hāmnaak
hah.

⁵ Ha tikmū'ūn yōyxōg kaxīy,
'ūk-tōgnāg, pāyā 'ūyīy'ax te
hāpxopmā xexka'. Kuxap
kup kutīgnāg, pāyā hāmhipak
xexka mō'xut xexka',

⁶ hā kaxīy 'ūyōyxōg
kutīgnāg, pāyā' yīy'ax te
hāpkummūgā xexka', tu
Hāmgāyāgnāg yōg kuxap
gāy putuk, tu' nōy kuxa
tuknōgāhā', tu mōktu kum-
mūgā xexka', 'ūxupmāhīy
kummuk tu'.

⁷ Tikmū'ūn te xokxop xo-
hix mūg'ax xix putuxnāg, xix
xokxop yāy hi xip mūg'ax,
xix xokxop yīkūy mūg'ax, xix
mām xohix mūg'ax,

⁸ pa tikmū'ūn te' yōyxōg 'ūm
mūg hok, puyīy tu yīy kux,
'ūkummuk hah, tu kāyā gāy
yōyxōg putuk, tu' yīy'ax hā'
mōy putex.

⁹ Yūmū'āte yāy yīy'ax hā
yūmūg Tak Topa max 'āktux,
xiknōy māmōg, hu: "Pūyā

Topa xa hāpkummugā', kaxīy, tu' mǎnōg, yā Topa te' hep xop xohix mīy yāymūn putuk, ha yūmū'āte' xaxok.

10 Tikmū'ūn yīy'ax 2, tu Topa pu hām'āktux max, 'ihā' nōy pu hām'āktux kummuk. 'Ūkxape xop, kaxīy 'āktux hok!

11 Kōnāg xupup kox puxet te kōnāg xut, ha kōnāg puxet, pēyā' xuxpex, 'ok pēyā' kohāgnāg, tu kōnāg 2 'ohnāg, pap-xet.

12 Tikmū'ūn te xupxak xut hok tepta kup tu', tu gōyap xut hok nanūy kup tu'. 'Āmhok! Yā kaxīy kōnāg kox kummuk tu kōnāg xuxpex tat 'ohnāg.

Hāmyūmmūg xe'e'

13 Piyā' xip tikmū'ūn te hāmyūmmūg? 'Ok xip 'āxop kopa'? Pūyā hāpxopmā max, tu yāy mūn kutōgnāg pe'paxeh, nūy hāmyūmmūg xexka'.

14 Pa 'āyīpkumīy hok, tu yāy mūn xexka pe'āpaxex hok, xī' koit hok, nūy mō'āmā hok, puyī' nōy 'āpe'paxex, hu: "Yā 'ōhōm te hāmyūmmūg!" kaxīy.

15 Yā hāpxopmā'ax kummuk te yāmīy xop kummuk yōg hāmyūmmūg'ax putuk, xix xokxop yōg, xix Topa hā' puknōg xop yōg hāmyūmmūg'ax putuk. Yā' kummuk.

16 Tikmū'ūn kummuk te yāy mūn pe'paxex xexka', tu' yīpkūmīy, tu tikmū'ūn xohix kummugāhā', tu' mōgā kummuk, yīy hāpxopmā kummuk punethok.

17 Topa te pexkox tu' xip, tu hāmyūmmūg xe'ēgnāg,

tu yāy yōg tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', puyīy tikmū'ūn kuxa tu tup, puyīy yāytuk-mīy kuxyā', puyī' kuxa yūm, ha Topa te hāmyūmmūgāhā', nūy hāmaxnā', nūy tikmū'ūn hā' xape', tu' kuxa ka', puyīy hāpxopmā max 'ūyānān tu',

18 ha' kuxa yūmmāhā', puyīy hāmyok mīy pax.

4

Topa hā' puknōg xop yā 'āxape hok

1 Teptu yāy tuk-mīy 'ānōy mūtik? 'Āxop te yāy putup'ax kummuk mīy, tu yāykix.

2 Tu hāpxop putup xūy, pāyā' pa hok, hup-tex putup, nūy nōm hāpxop pa', tu 'ānōy yōg hāpxop putup, 'ap pa yūmmūg'ah, hu yāykix, tu Topa tu' xak 'ohnāg, pu xa' hōm.

3 Xate Topa tu' xak, tu' pa 'ohnāg, 'ūxak kummuk tu'. Tu' xak, nūy yāy putup'ax mīy.

4 'Āxop te Topa nīm'ax. Topa hā' puknōg xop te Topap-tup nōg. 'Ok yūmmūg hok xate'? 'Āxop te nōm puknōg xop hā 'āxape', hu ta Topa hā 'āpuknōg kamah.

5 Topa yōg tappet te tikmū'ūn kuxa 'āktux, tu' hitop tu' xuktux 'ohnāg, hu: "Topa te tikmū'ūn kuxa mīy, ha' yīpkūmīy, tup-tex," kaxīy,

6 Pa Topa ka'ok xe'ēgnāg, tu tikmū'ūn kuxa ka'ogāhā', yā Topa yōg tappet te xe: "Tikmū'ūn yāy mūn xexka pe'paxex, puxix Topa putup nōg, pak-tōgnāg xop pu

hāmmaxnāhā', nōm xop
yāymūn kutōgnāg pe'paxex
ha hāmmaxnāhā'," kaxīy.

7 Yīy 'īpkox pi Topa pu', nūy
Hāmgāyāgnāg yīpkutuk hok,
nūy nōm mūtik kumīy, ha'
xupap-tup.

8 'Āxop yā hāpxopmā kum-
muk xop, 'āpu Topa hā mōg,
nūy yīka hā' pip, ha 'āha'
nūn putup, nūy 'ākuxa kum-
muk xit, nūy kuxa max mō'tat
'ūyānān tu'. Hāpkummuk mīy
kux, 'āyīm pix putuk, nūy
'ākuxa tup, nūy 'āmax, nūy 'āp-
xet Topa kuxa mūtik,

9 'Ākuxa hittup hok,
nūy pota punethok, nūy
hāpkummuk mīy kux,

10 tu Topa tu' xax, pu
mō'ānīynām, nūy 'āka'ogā', ha
'āxexkanāp-tup.

Ānōy 'āktux kummuk hok

11 'Ūkxape xop, 'ānōy 'āktux
kummuk hok, 'ūxuktux
kummuk, puxix 'āxop 'ānōy
yīkopit, tu Topa yōg xat'ax
kopit kamah, yā 'ākummuk.
Tikmū'ūn te Topa yōg xat'ax
kopit, puxix Topa tu' yīpkox
'ohnāg.

12 Topap-xet te 'āxat, 'ūpa
te hāmyūmmūg, tup-xehnāg
hā 'ūhep xop xohix yōg
hāpxopmā'ax kopit putup,
tu tikmū'ūn kuxa kum-
muk xit'ax, nūy yānān tu'
kuxa max tat, tu' kummuk
mīy pax xop kix'ax. Yāy
'āpe'āpaxeh hok, nūy 'āxape
yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy
Kunnix yōg xop yīkopit. Kun-
nix yāp-xet te hāpxopmā'ax xo-
hix kopit, nūy tu hāmyūmmūg,
pe yā' max, pe yā' kummuk.

Hāptup pe'āpaxek-tōgnāg

13 'Āxop te: "Pe hōnhā, pa
hāptup, kopxik mōg kōmēn
tu', nūy nox xhip, nūy hāpxop
hāmenex, 'ūyīy tayūmak xexka
punethok pop," kaxīy. Nāy.
'Ūg'āpax:

14 'Āxop te hāptup yōg
hāpxopmā'ax yūmmūg 'ohnāg!
Tu hāmgōy putuk, yā hōnhā'
xip, tu hāpxip kutōgnāg
'īhā yāyxaxogāhā', ha hāpxip
kutōgnāg 'īhā 'āxop xakix
putup, ha kama yāy xaxogāp-
tup.

15 'Āpu hām'āktux kaxīy, hu:
"Topa tek putup, kopxik mūg
mīy," kaxīy.

16 Pa 'āxop te yāy mūn xexka
pe'āpaxex, tu yāy mūn xexka
'āktux. 'Ap max'ah.

17 Tikmū'ūn te hāpxopmā'ax
yūmmūg, tu' mīy hok, puxix
hāpxopmā kummuk.

5

*Ūp-texop xexka pu
hām'āktux*

1 'Āp-texop, 'ūg'āpax nōmhā:
'Āpota punethok putup, 'āxūy
tu'.

2 'Ōg tayūmak kunox, ha'
kut te 'āxax kunoxyāhā'.

3 'Ōg tayūmak kutut te
yāy koxyōy, 'āxupkūmīy hah,
ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tu
'ākummuk 'āktux putup, 'āxop
te tayūmak punethok pop, tu
yāy tu' xex.

4 'A 'āxop te 'ōg kāmānat
xop pu' pago'ah, 'ūhām'ax
yānān tu' pago 'ohnāg, yīy
'āxop kummuk 'āktux, tu Topa
xe'ēgnāg pu hām'āktux, ha'

xupak. 'Ok 'āxop te' xupak hok?

⁵ 'Āxop te hāpkute'ex, tu 'āmuk xexka punethok mīy hām tu', tu yāy topmāhā', nūy xok, mūnūytut top putuk 'āxok putup, ha Topa te xa hāpkummugāp-tup 'ūyānān tu'.

⁶ Yā 'āxop te' hok xop kix, ha hāpkummuk mīy 'ohnāg, pāyā' pu'uk, 'ūhok tu', hu' xakix.

Yūmūg xuxyā nūn'ax hip

⁷ 'Ūkxape xop, yūmūg xuxyā pu yūmūg hip, put nū', 'ūxuxyā xop te yāy yōg hāpxop hip, puyīy hāpxop ta punethok nūnnā yāy pet hah, hu tex hip, xix tex ti hip.

⁸ 'Āpu 'ūhip kamah, nūy yūmūg xuxyā hip, ha' nūn putup mō'ka'ok, yīy 'ākuxa tuknōg hok.

⁹ 'Ūkxape xop, 'āxupmāhīy kummuk hok, ka Topa 'āyīy'ax kummuk 'āktux, 'ūpa te hāmyūmmūg tu yūmūg yīka' xip, yā hāpxip kutōgnāg 'ihā' nūn putup.

¹⁰ Topa yōg tik xop pe'āpaxeh, nōm xop te Topa pupi hām'āktux, tu tikmū'ūn pu' xuktux, ha Topa te tu yāy 'āxet'ax hōm, ha' xūy'ax hā' tot.

¹¹ Yūmū'āte nōm xop 'āktux max, 'ūxūy'ax hā' tot hah, xix mōnāyxop hittap Yo 'āktux, yā nōā'tot punethok, yīy Topa te hamūn ha hāmmāxnāhā', yā Topa mūn max xe'ēgnāg, tu tikmū'ūn kuxa ka', nūy nōm pu hāmmāxnā'.

¹² 'Ūkxape xop, 'āte xa hāpxe'e 'āktux. Topa 'āxet'ax 'āktux hok, 'ihā hām'āktux xex, xix pekxox 'āktux hok, xix

hām 'āktux hok 'ihā hām'āktux xex. 'Āpu hām'āktux kutōgnāg, hu: "Hamūn," kaxīy, xix: "Āmhok," kaxīy. Yā' puxi', ka Topa 'ākummugā', xate hām'āktux kummuk hah.

¹³ 'Āxūy, 'āpu mōg, nūy Topa pu hām'āktux. 'Āhittup, 'āpu 'ākteh, nūy Topa max 'āktux.

¹⁴ Tikmū'ūn pakut, puxix tik te 'āpēnā max xop xānā', pu Topa pu hām'āktux, nūy tu hep tox pux, 'ūpakut putox tu' pux, puyīy Topa 'ūhittupmā', yā yūmūg xuxyā te' hōm yāy 'āxet'ax, pu tikmū'ūn hittupmā'.

¹⁵ Topa pu hām'āktux, 'ihā' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, puxix Topa' hit-tupmā', tu hāpkummuk mīy'ax xaxogā'ax, pu tu kux.

¹⁶ 'Āpu yāy pu 'ōg hāpkummuk mī'ax 'āktux, nūy tu yāy pupi hām'āktux, puyīy Topa 'āhittupmā'. Pūyā' kuxa mām xop xohix yāy xape xop pupi hām'āktux Topa pu'. Ha Topa te tikmū'ūn yōg hām'āktux 'āpak, ha 'āxape kuxa te Topa xak, puxix Topa hām'āktux 'āpax.

¹⁷ Mōnāyxop hittap 'Enit te Topa pupi hām'āktux, tu yūmūg putuk, tu Topa xak, tu nōm mūtik hām'āktux ka'ok, tu tu' xak, pu tex hok, ha hāmyāxatamuk 3 hā xi' xahix tex ti 'ohnāg, ha hāmnaq mō'nāhā'.

¹⁸ Ha xe Topa tu' xak, ha tex xat, ha' tihi', ha hāpxop punethok nūnnāhā'.

¹⁹ 'Ūkxape xop, 'āxop te Topa yōg putat xak, ha ta 'ānōy te

putpu 'ãmõgãhã', xayĩy Topa
yõg putat hã mõg 'ũxexheh,
puxix 'ãnõy xa ha hãmmxnã'.

²⁰ 'Ūxaxok hok: Tikmũ'ũn
te' nõy mõ'nĩynãm, puyĩy
hãpkummuk mĩy kux, ha
ta hãpxopmã max, ha nõm
mõgã max Topa yõg pũtat hã,
puyĩy hi xe'ẽgnãg. Ha Topa
te' yõg hãpkummuk mĩy'ax
xaxogãp-tup, pu tu kux. 'Ap
Hãmgãyãgnãg Pet ha' mõg
putup'ah 'õhõm. Tu ta tu' kux.

PET TE TAPPET KAX'ĀMI I

¹ Ūgmūn Pet, ha Yeyox Kunnix te nūgkutnāhā'. 'Āte 'āxop pu' kax'āmi nūhū tappet. Topa te 'āxop yīmōgātux, yā Topa yōg xop 'āxop. 'Āte xa' kax'āmi', tu xa nū tappet mō'kutnāhā hāpxexka Pō'ōn tu', xix hāpxexka Genex tu', xix hāpxexka Kapanox tu', xix hāpxexka 'Ax tu', xix hāpxexka Mitīn tu', yā hāpxexka xohix tu 'āxop nūpaha'.

² Hōmā 'ūhittap yūmūg 'ātak Topa tep-tup, hu 'āxop yīmōgātux, ha Topa Koxuk te 'āxop hā' mīy Topa yōg xe'e xop, xayīy 'āxop Yeyox Kunnix 'āpax, nūy 'āyīpkox pi', ha Yeyox Kunnix te 'āxop pupi' xok, hu 'ākuxa kummuk xit. Puyā Topa xa maxnā xexka'. Puyā Topa 'ākuxa māmā xexka'.

Hāmmax hip

³ 'Āpu yūmū yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix mūktak pu hām'āktux, hu: "Xate yūmū'ā maxnāhā'. 'Āmax". Kaxīy. Topa te yūmūg kuxa ka xexka', tu Yeyox Kunnix putpu' hīnnāhā', nūy yūmū'ā kuxa tup popmā'. Yūmūg kuxa 'ūtup, hu' max hip punethok.

⁴ Topa te yūmū'ā' popmāp-tup hāpxop max xohix pexkox tu', tu yūmū'ā hāpxopmā maxp-tup. Yūmū'āte nōm hip, ha Topa te yūmū'ā nōm popmāp-tup pexkox

tu'. Pa hōnhā Topa te nōm pēnāhā 'ōnteh pexkox tu'. 'Āknox putup'ah, tu 'a hāpxop kummuk hā kotīnnāp-tup'ah, tu 'ap kutut putup'ah.

⁵ Yā 'ōgnū hāpxop, ha Topa 'ūka'ok, tu 'āxop pēnā max, ha 'ākuxa mām Topa kopah, ha hāmyāxatamuk xohix xox putox 'īhā Topa te' mōy putup 'ōg hāpkummuk xohix.

⁶ Yā' max. 'Āpu 'ākuxa hit-tup. Pa hōnhā 'a 'āhittup'ah. Yā 'āxop xūy punethok, ha' kuxa mām hok xop te 'āxop kute'ex kummuk.

⁷ 'Āxop te 'ūkummuk hā tot, ha Topa te' yūmmūg 'ākuxa mām ka'ok. Yā hāpkummuk pip, pa 'ākuxa mām xe'e'. Tikmū'ūn te yānām 'āta yīxux kopit kuxap kopah. Hā kaxīy Topa te 'āxop yōg hāpxopmā'ax kopit, 'īhā' pip 'ōg hāpkummuk. Pa yānām 'āta yīxux yāy koxyōy, pa tikmū'ūn te nōm kopit kuxap kopah. Takat 'ūyānām 'āta yīxux, pa takat xexka 'ākuxa mām'ax. Tikmū'ūn te yānām 'āta yīxux kopit, ha ta Topa te 'ākuxa mām'ax kopit kamah, pu tu xip ka'ok 'ākuxa mām'ax. 'Āxop te' kummuk hā tot, pu tu' kux, ha ta' putpu' nūn putup Yeyox Kunnix, ha Topa te 'āxop 'āktux max putup, tu xa max xe'ēgnāg mīy putup, tu hām'āktux putup 'āxop max.

⁸ 'Āxop te Yeyox Kunnix pēnā 'ohnāg, pa 'āxop te Yeyox putuppax. 'Āxop te nōm pēnā 'ohnāg, pa 'ākuxa mām nōm kopah, tu mōktu 'ākuxa hittup max xexka'. Tep-te nōm

hāpxop max 'āktux yūmmūg?
'Ap yūmmūg'ah. Yā 'ākuxa
hittup xexka'.

9 'Ākuxa hittup xexka', yā
Topa te 'āxop mōy xet putup
hāpkummuk mīy'ax kopah.
'Ākuxa mām, puyīy 'ākuxa mōy
hāpkummuk mīy'ax kopah.

10 Hōnhā Topa te Yeyox
Kunnix nū'kutnāhā', puyīy
'ākuxa kummuk xit. Ha ta
hōmā Topa pupi hām'āktux
xop te Yeyox nūn yūmmūg
xak, tu' yūmmūg xak
punethok, tu hām'āktux Topa
te yāy kutok nū'kutnāp-tup.

11 Hām'ūmhā nū'kutnāp-
tup? Texīy hu' nūn putup? Yā
nōm te' yūmmūg xak. Topa
Koxuk, yā Kunnix Koxuk te
Topa pupi hām'āktux xop pu
Yeyox xok 'āktux, tu putpu'
hi 'āktux, tu pekkox tu' mōg
'āktux.

12 Topa pupi hām'āktux xop
te yīy kopit, hu: "Hām'ūm'hā'
nūn? Hām'ūmhā' xok putup,
nūy putpu' hi'?" Kaxīy.
Ha Topa te: "Yā hōnhā'ah.
Yā 'āxape mōgputox xop te'
pēnāp-tup". Kaxīy. Ha ta
hōnhā 'āxop te' xupak, tu'
yūmmūg. Yā Topa te 'āxop
pu tik nū'kutnāhā', pu xa
Topa yōg hām'āpak max'ax
'āktux. Ha ta' xip Topa Koxuk
pekkox tu', ha Topa te nōm
nū'kutnāhā', pu tikmū'ūn
ka'ogā', puyīy xa Topa yōg
hām'āpak max'ax 'āktux max.
Ha ta pekkox yōg nū'pok
xop te' xak, nūy Topa yōg
hām'āpak max'ax yūmmūg.

*Topa te 'āxop xānāhā', xayīy
Topa putuk*

13 'Āpu hāmpē'āpaxeh xe'e',
nūy hāpxopmā max. 'Āpu pa
'ātix. 'Āpu hāpxop max hip
punethok. Topa te xa nōm
popmāp-tup, 'ihā putpu' nūn
putup Yeyox Kunnix.

14 'Āpu Topa 'āpax, nūy
'āyīpkox pi'. Hōmā 'āxop
te hāmyūmmūg 'ohnāg, tu'
mīypax xate nōm putup. 'Āpu
xe' mīy hok xate nōm putup,
yā hāpxopmā'ax kummuk.

15 Pa 'āpu 'ākuxa tup tat.
'Āpu hām yok mīypax, nūy
Topa putuk. Yā Topa te 'āxop
xānāhā', xayīy Topa putuk.

16 Yā Topa te yāy yōg tap-
pet kopa hām'āktux, hu: "Āpu
'ākuxa tup tat, nūy hāmyok
mīypax, nūy 'ūgmūn putuk".
Kaxīy.

17 'Āxop te Topa pu
hām'āktux, hu: "Ātak".
Kaxīy. Topa te tikmū'ūn
xohix yōg hāpxopmā'ax kopit.
Tikmū'ūn te hāpkummuk
xexka mīy, puxix yānān
xexka'. Tikmū'ūn te
hāpkummuk kutōgnāg mīy,
puxix yānān kutōgnāg.
Tikmū'ūn te hāmmax xexka
mīy, puxix hāpxop max xohix
popmā'. Tikmū'ūn te hāmmax
kutōgnāg mīy, puxix hāpxop
max kutōgnāg popmā'. Yā
tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax ko-
pit xe'e', tu' kopit yāy putuk.
Xate' yūmmūg. 'Āpu Topa
yīpkutuk 'ōg hāmyāxatamuk
tox hā.

18 Hamūn, 'āxop te' yūmmūg
hōmā 'āxop te mōnāyxop yōg
hāpxopmā'ax hitop tat, pa
Topa te pago takat, yā yāy
kutok nū'kutnāhā, xayīy 'āxop

mõnāyxop yōg hāpxopmā'ax hitop tat kuxyā'. Yā tute pago takat xexkanām, Topa te yānām ponnok pago'ah xix yānām 'āta yīxux pago'ah. Yā nōm takat miāx. Pa Topa te' pago xexkanām.

19 Yā tute Kunnix nū'kutnāhā', puyīy 'āxop pupi tu' xok, nūy 'ākuxa kummuk xit. Kunnix xok, yā kahnēn max putuk. Yā kahnēn max kup kohe 'ohnāg xi' kup yāy xa'a 'ohnāg. Hā kaxīy putuk Kunnix, yā hāpkummuk mīy 'ohnāg.

20 Hōmā 'ūhittap 'ap xip'ah hām xexka', ha Topa te Kunnix yāy kutnāhā', puyīy yūmūg pupi tu xok. Hōnhā yā hām xexka yōg hāmyāxatamuk xox putox 'ihā Topa te yūmū'ā Yeyox mūg.

21 'Ākuxa mām Yeyox Kunnix kopah, tu mõktu 'ākuxa mām Topa kopa kamah. Yā Topa te yāy kutok putpu' hīnnāhā', tu yāy kutok xexka mīy, puyīy tikmū'ūn xohix Yeyox 'āktux max. Yā 'ākuxa mām Topa kopah, tu hāpxop max hip Topa yōg.

22 'Āxop te hām'āktux xe'e 'āpak, tu 'āyīpkox pip, tu yāy kuxa kummuk xit, nūy hāpkummuk mīy hok, nūy Yeyox kopa kuxa mām xop putuppax xe'ēgnāg. 'Āpu nōm putuppax xexkanām.

23 Topa yōg hām'āktux pip ka'ok, tu yōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg. Topa te hām'āktux, yīy ta 'āxop yāyhā Topa yōg tikmū'ūn. Topa yā yūmūg 'ātak, tu yōg

hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg.

24 Hamūn, Topa yōg tappet tu' kax'āmi, hu:

“Hāpxip kutōgnāg 'ihā mīxux nak,

ha hāpxip kutōgnāg 'ihā nū'nāhā mīnnut.

Hā kaxīy tikmū'ūn xohix xexka', yā hāpxip kutōgnāg 'ihā' xakix.

25 Pa Topa xexka yōg hām'āktux pip ka'ok mõkuma'mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.”
Kaxīy.

Topa yōg hām'āktux, yā Topa yōg hām'āpak max'ax, yā 'ūgmā'āte xa nōm 'āktux

2

Topa pet yā Topa yōg tikmū'ūn

1 'Āpu hāpkummuk xohix mīy kux. 'Āpu' koit kux, nūy mõ'āmā kux. 'Āpu 'āyīpkūmīy kux. 'Āpu hām'āktux kux.

2 kaxxop pu'ūgnāg te yōktat hep putup xexka', tu xo'op, tu' tuk. Hā kaxīy 'āxop. 'Āpu kaxxop pu'ūgnāg putuk. Topa yōg hām'āktux te yōktat hep putuk. 'Āxop te Topa yōg hām'āktux pop, ha hāpxop max xohix nōy nā' mōg 'ākuxa kopah, tu 'āxop tuk putup. Yā Topa te 'ākuxa kummuk xit, tu 'ākuxa maxnāhā'.

3 Yā Topa yōg tappet te: “'Ūxit'ax max yā' xuxpex. Hā kaxīy 'ūmax tikmū'ūn te Topa yūmmūg, yā' xuxpex putuk.”
Kaxīy.

4 'Āxop kuxa mām yūmūg xuxyā Yeyox kopah.

Mīkaxxap hi 'ohnāg, pa Yeyox hi'. 'Ūkuxa mām hok xop te Yeyox putup nōg, pa Topa tep-tup, tu' yūmmūg 'ūmax.

⁵ Tikmū'ūn te mīkaxxap hā' mīy mīptut. Hā kaxīy 'āxop te mīkaxxap putuk, ha Topa te 'āxop hā mīy yāy pet, ha Topa Koxuk xip 'ākuxa kopa xix 'āxop kopah. Mā, puyīy Topa 'āxop hā' mīy yāy pet. 'Āmānex te Topa pet kopa Topa pu' hāpxopmāhā'. Hā kaxīy Topa Koxuk te 'āxop ka'ogāhā', ha Yeyox Kunnix te 'āxop maxnāhā', xaxīy Topa pu hāpxopmā xe'ēgnāg. 'Āmānex xop te Topa pu mō'hap xokxop, nūy Topa pu' popmā'. Hā kaxīy 'āxop te Topa pu hāpxopmā max.

⁶ Yā Topa yōg tappet te:

“Āte yāy nōm kutnāhā', yā' max nō'ōm, yā takat.

'Ūxip putup kōmēn Xiām tu'.

Hā kaxīy mīptut mīy xop te' yāy kutnāhā mīkaxxap takat, tu nōmhā' mīy 'ūkupkūnīy. Hā kaxīy nōm te yāy yōg xop ka'ogāhā'. Tikmū'ūn te nōm kopa' kuxa mām, tu yāyhāhup putup 'ohnāg, yā' kuxa hittup.” Kaxīy.

⁷ 'Āxop kuxa mām Yeyox kopah, tu' yūmmūg 'ūmax xe'ēgnāg Yeyox, yā takat xexka putuk. Pa' kuxa mām hok xop tep-tup nōg Yeyox. 'Ūp-tup nōg, pa Topa te' mīy 'ūxexka', yā Topap-tup xop yōg xexka'. Hā kaxīy Topa yōg tappet te:

“Mīptut mīy'ax te mīkaxxap putup'ah,
pa' nōy te nōm hā' mīy 'ūkupkūnīy xexka',
ha mīptut te nōm yīmū' yūm.”
Kaxīy.

⁸ Topa yōg tappet te xe:

“Mīkaxxap te tikmū'ūn nū'xok.
Hā kaxīy tikmū'ūn te nōm kopa kuxa mām
putup'ah,
tu nōm hā yāy koxyōy putup.”
Kaxīy.

Hamūn, 'ūkuxa mām 'ohnāg Topa yōg hām'āktux kopah, yā Topa te nōm xat.

⁹ Pa Topa te 'āxop yīmōgātux, yā hep puxet yīmōgātux putuk. 'Āmānex xop te Topa pu hāpxopmāhā'. Hā kaxīy 'āxop te Topa xexka pu hāpxopmāhā'. 'Āxop te hām xexka yōg tikmū'ūn putuk 'ohnāg, pa yā Topa yōg xop 'āxop. Topa te 'āxop yīmōgātux, xayīy tikmū'ūn pu Topa max xe'ēgnāg 'ākutux. Hōmā 'āxop te hāpkummuk mīy, yā hāpkoxtap putuk. Pa Topa te 'ākuxa kummuk xit, tu 'ākuxa maxnāhā', yā kuyānām putuk Topa yōg.

¹⁰ Hōmā 'āxop yā Topa yōg tikmū'ūn 'ohnāg, pa hōnhā 'āxop yā Topa yōg. Hōmā Topa te 'āxop kuxa ka', pa 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg. Pa hōnhā 'āxop te' yūmmūg.

Topa yōg kāmānat

¹¹ 'Ūkxape xop, 'āxop te hām xexka yōg puknōg xop putuk, yā' kuxa mām hok xop hā puknōg. 'Āpu hāpkummuk mīy hok, 'āxop te nōm putup. Pox te xonat putex. Hā

kaxīy hāpkummuk mīy'ax te tikmū'ūn koxyōy.

12 Topa yūmmūg 'ohnāg xop pip, hu 'āxop xakot. 'Āpu hāpxopmā max xexka'. Nōm te 'ōg hāpxopmā max pēnāp-tup. Nōm te hām'āktux putup 'āxop kummuk, pa nōm te' yūmmūg putup 'āxop te hāpxopmā max punethok. Nōm te' yūmmūg putup nōm hāptup 'ihā putpu' nūn Yeyox Kunnix. Nōm te' yūmmūg putup 'āxop max. Yā Topa 'āktux max putup.

13 'Āpu hām xexka yōg gohet yōg xat'ax xop 'āpax, nūy 'āyīpkox pi', yā Topa xexka tep-tup. Yā Hōm yōg xat'ax 'āpax, yā' xexkanām.

14 'Āpu gohet yōg gohenanok xop 'āpax kamah, nūy 'āyīpkox pi', yā Topa xexka tep-tup. Yā Hōm yōg xat'ax te gohenanok xop yīmōgātux, puyīy tikmū'ūn hāpkummuk mīy'ax hā yānān, puyīy tikmū'ūn hāmmax mīy xop pu hāpxopmā max.

15 Tikmū'ūn te hām'āktux hitop, yā tikmū'ūn hitop. Topa tep-tup, puyīy tikmū'ūn 'ōg hāpxopmā max pēnā', nūy tu' yēy, yā hām'āktux hitop kux.

16 Kāmānat xop te' xuxyā pu' hām, ha' xuxyā te nōm xatpax. Topa yōg xat'ax te tikmū'ūn xat kamah, tu hām'āktux 'ūkummuk tikmū'ūn. Pa Topa yōg xat'ax te xa hām'āktux te kaxīy 'ohnāg. Pa 'āpu xe hāpxopmā kummuk hok, pa 'āpu Topa 'āpax, nūy Topa pu hāpxopmā'.

17 'Āpu tikmū'ūn xohix

'āpax. 'Āpu' kuxa mām xop putuppax. 'Āpu Topa yīpkutuk. 'Āpu Hōm yōg xat'ax 'āpax.

Kunnix te yūmmūg pupi' xūy

18 Kāmānat xop, 'āpu 'ūxat'ax xop 'āpax max, nūy 'āyīpkox pi'. 'Āpu xuxyā 'āpax, yā nōm max 'āpax xix nōm gāy kamah.

19 'Āxop te' mīy, puxix Topa xa maxnā'. 'Āxop te' yūmmūg Topa tep-tup. 'Āxop te hāpkummuk hā tot, puxix Topa xa maxnāp-tup. Yā 'āxop te hāpxopmā max, pa tikmū'ūn te 'ākummugāhā',

20 pa 'āxop te hāpkummuk mīy, ha' nōy te 'āxop kix, ha ta' kummuk hitop hā tot. Pa 'āxop te hāpxopmā max, pa tikmū'ūn te 'āxuygāhā', ha 'āxop te' xūy hā tot max, puxix Topa xa maxnā'.

21 Yā Topa te' xat, xayīy 'āxūy. Yā hōmā Kunnix te 'āxop pupi' xūy, xayīy 'āxop nōm pēnā', tu kama' mīy Kunnix putuk.

22 Kunnix te hāpkummuk mīy 'ohnāg, hu' koit 'ohnāg. Tikmū'ūn te Yeyox te' koit 'āpak 'ohnāg.

23 Tikmū'ūn te Yeyox pu hām'āktux kummuk, pa Yeyox te' yānān 'ohnāg. Tute' xūy hā' tot, pa hām'āktux kummuk yānān 'ohnāg, pa Topa kopa' kuxa yūm, ha Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy kummuk hā yānān.

24 Kunnix te yūmmūg pupi' xok. Kunnix te hāpkummuk

mīy 'ohnāg, ha ta yūmū'āte hāpkummuk mīy, ha Topa te yūmūg pupi Kunnix xūygāhā mīpkupnix yīmū', kopxix yūmūg hāpkummuk mīy kux, nūy hāpxe'e mīypax. Kunnix kayax pip, puyīy yūmūg hittupmā'.

²⁵ Kahnēn te yāy xaxok, tu putat yūmmūg 'ohnāg. Hā kaxīy 'āxop hōmā, tu Topa yōg putat max yūmmūg 'ohnāg. Kahnēn pēnā'ax te kahnēn xipihi', tu' nūnnāhā', ha kahnēn te' pe' mōg, ha pēnā'ax te kahnēn pēnāhā'. Hā kaxīy Topa te 'āxop nūnnāhā', Topa yōg putat tu' mōxaha', ha 'āxop pip Topa mūtik, ha Topa te 'āxop pēnāhā', tu 'ākuxa maxnāhā'.

3

Īpxox xi' xetut xop

¹ Kāmānat xop, 'āpu xat'ax xop 'āpax. Xetut xop, 'āpu 'āyīpxox xop 'āpax kamah. 'Āyīpxox kuxa mām hok Topa yōg hām'āktux kopah, puxix 'ōg hāpxopmā max pēnā', hu' kuxa mām putup. Yā xate hām'āktux putup'ah,

² pa 'āyīpxox te' pēnāp-tup xate hāpxe'e mīy, tu 'āyīpxox 'āpak.

³ Ūn te yāy xe panip xap, tu xapmax xohix tat, tu topixxax max mō'tat, puyīy tikmū'ūn xohix 'ūn 'āktux max. 'Āpu kaxīy hok.

⁴ Pa 'āpu 'āmax yāy putuk 'ākuxa kopah, yā 'ākuxa yūm, tu 'ākuxa gāy 'ohnāg. Hā kaxīy 'āmax yāy putuk xexka Topa pu'.

⁵ Yā hōmā 'ūn xop hā kaxīy, yā' kuxa max, tu Topa kopa kuxa mām, nūy hāmmax hip, tu yāy kuxa max mīy, yā 'īpxox 'āpak, tu' yīpxox pip.

⁶ Hōmā Xat te kaxīy, tu 'īpxox 'Amanām 'āpak, tu' yīpxox pip. Xat te 'īpxox pu: "Āpu xat. 'Āte nō' mīy putup." Kaxīy. Xix hōnhā 'āxop te hāpxopmā max, tu 'ākuxa mām, nūy ta Xat putuk.

⁷ Hā kaxīy 'īpxox xop. 'īpxox xop, 'āpu yāy xetut pe'āpaxeh max, yā 'āxetut pu'uk, ha ta 'āmūn ka'ok. 'Āpu yā xetut 'āpax. Yā Topa te 'āxop hīnnāhā mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg, xix 'āxetut hīnnāhā kamah, ha' kux 'ohnāg. Xate yāy xetut pu 'āmax, nūy ta Topa pu hām'āktux maxp-tup. Pa xate yāy xetut pu 'ākummuk, nūy ta Topa pu hām'āktux kummuk putup.

Nōm te hāpxopmā max, yīy tikmū'ūn te nōm xūygāhā'

⁸ Xix 'āxop kamah. Yā' max 'āp-tox puxet xix 'ākuxap-xet. 'Āpu yāy putuppax, nūy 'ātaknōy xop max putuk. 'Āpu tikmū'ūn pu hāpxopmā max, nūy nōm 'āpax.

⁹ Tikmū'ūn te 'āxop kummugāhā'. 'Āpu 'ūyānān hok. Tikmū'ūn te 'āmānōg kummuk. 'Āpu 'ūyānān hok. Pa 'āpu nōm kummuk xop pu hāpxopmā max. 'Āpu nōm pu hām'āktux max. Hamūn, Topa te 'āxop xānāhā', tu xa hām'āktux xex, nūy xa hāpxopmā max.

10 Yā Topa yōg tappet te:
 “Ok xatep-tup hāpxop max
 'ōg hāmyāxatemak xo-
 hix tox hā, nūy 'ākuxa
 hittup?

'Āpu hām'āktux kummuk hok,
 nūy koit hok,

11 nūy hāpkummuk mīy kux,
 nūy yāy kix kuxyā pax,
 nūy yāy kix kux.

12 Hamūn, Topa te' pēnā max
 hāpxe'e mīy xop,

ha nōm te Topa pu hām'āktux,
 ha Topa te' xupak, nūy mīy.

Pa Topa te hāpkummuk mīy'ax
 xop 'āpak 'ohnāg.”
 Kaxīy.

13 'Āxop te hāpxopmā max
 putuppax, puxix 'ākoxyōy
 ka'ok putup'ah.

14 Pa 'āxop te hāpxe'e mīy,
 pa tikmū'ūn te 'āk-te'ex kum-
 muk, ha ta 'ākuxa hittup. 'Āpu
 tikmū'ūn yīpkutuk hok. 'Āpu
 'ākuxanōg hok.

15 Pa 'āpu Kunnix 'āpax, nūy
 nōm xexka mīy 'ākuxa kopah,
 yā 'āxuxyā xexka'. Texīy
 'ākuxa mām Topa kopah,
 nūy hāmmax hip? 'Āpu
 nōm pe'āpaxeh. Hāpxip 'ihā
 tikmū'ūn te xa yīkopit putup,
 hu: “Texīy 'ākuxa mām? Texīy
 xate hāmmax hip?” Kaxīy.
 Yā xate nōm 'āktux yūmmūg
 putup nōmhā.

16 Xate yāy kuxa mām'ax
 'āktux putup, tu xate
 hām'āktux max putup, tu' nōy
 'āpak max putup.

17 'Āxop te hāpxopmā max,
 yīy tikmū'ūn te 'āxop kute'ex
 kummuk, yā' max, yā Topa
 tep-tup. Pa 'āxop te hāpxopmā
 kummuk, yīy tikmū'ūn te

'āxop kute'ex kummuk, puxix
 tu' kummuk.

18 Hamūn, Kunnix te
 tikmū'ūn pupi' xok. Kun-
 nix 'ūmax, pa tikmū'ūn te
 hāpkummuk mīy, yā nōm
 max te nōm kummuk xop
 pupi' xok, nūy tikmū'ūn kuxa
 māmā Topa kopah. Kunnix
 yīn xok, pa' koxuk hi',

19 tu ta' mōg Kunnix koxuk,
 tu mōktu yāmīy pu hām'āktux
 kanet ka'ok kopah.

20 Yā tikmū'ūn yōg yāmīy.
 Hōmā 'ūhittap nōm tikmū'ūn
 pip hām xexka tu', tu Topa
 kopa kuxa mām 'ohnāg, ha
 Topa te' hip punethok, ha
 Nōe te mīpkox xexka mīy,
 yā mīptut xexka', yā kōnāg
 yīmū' mōg nō'ōm. Hāpxip
 'ihā tikmū'ūn xohix xakix
 kōnāg kopah, pa xohix te' 8
 mōxakux mīpkox kopah, tu'
 xakix 'ohnāg, 'ap xakix'ah
 kōnāg kopah.

21 Yā mīpkox kopa'
 xakix 'ohnāg, yā' hi'. Hā
 kaxīy tikmū'ūn hi xe'ēgnāg
 mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg.
 Tikmū'ūn kuxa tup, tu' kuxa
 mām Topa kopah, hap-tox
 pix. Yā putox pix'ax te
 tikmū'ūn xax pix 'ohnāg.
 Yeyox Kunnix putpu' hi', nūy
 tikmū'ūn hīnnā'.

22 Tu ta' mōg Yeyox Kunnix
 pepix pexkox tu', tu mōktu'
 yūm Topa yīm xe'e tu', tu
 pexkox yōg nū'pok xop xohix
 xat, xix pexkox yōg xexka xop
 xat, xix pexkox yōg xexkanāg
 xop xat.

4

1 Hōmā Kunnix yīn xūy.

Hã kaxīy 'āxop xūy putup kamah. 'Āpu hāmpē'āpaxeh Kunnix te hāmpē'paxex putuk. Hamūn, tikmū'ūn xūy, puxix hāpkummuk mīy putuppax'ah.

² 'Āpu 'ūmīypax Topa te nōm putup, tu mōktu 'āxakix, ha Topa te 'āxat putup. 'Āpu 'ūmīy hok xate nōm putup.

³ Hōmā 'āxop te nōm mīy punethok, tu Topap-tup nōg xop te' mīy putuk. Yā Topap-tup nōg xop te hāpkummuk mīy pax, tu' nōy hā xupxetpax, tu' paptuxpax, tu hāpkute'expax, tu' xitpax tikmū'ūn xohix mūtik, tu yāy kotīnnāhā', nūy kenmuk xo'oppax, tu topa komut xop pu hām'āktuxpax.

⁴ Pa hōnhā 'āxop te hā kaxīy mīy 'ohnāg Topap-tup nōg xop mūtik. Ha Topap-tup nōg xop te: "Teptu 'āxop te hāpxopmā hok 'ūgmūg mūtik?" Kaxīy. Yā 'āxop gāy 'ohnāg, tu hāpkummuk mīy 'ohnāg nūmūtik, yīy 'āxop mānōg, nūy 'āxop 'āktux kummuk.

⁵ Pa hāpxip 'īhā nōm kummuk xop te Topa keppa' pip putup, ha Topa te nōm yōg hāpxopmā'ax kopit putup, ha nōm te yāy yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup. Yā Topa te hi xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, ha ta' xakix xop putpu' hip-tup, ha Topa te yōg hāpxopmā'ax kopit putup kamah.

⁶ Hā kaxīy xakix xop te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak. Hōmā nōm xakix xop yā tikmū'ūn, tu' pip hām

xexka tu', ha Topa te yōg hāpxopmā'ax kopit. Nōm xop yōg yāmīy te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak, nūy hāpxopmā'ax te Topa yōg putuk.

⁷ Hāpxip 'īhā hāpxop xohix nōg putup. Yā' kux. 'Āpu 'āp-tox max. Pa 'ātix, nūy Topa pu hām'āktux max.

⁸ 'Āpu 'ānōy putuppaxnām. Xate 'ānōy putuppax, nūy ta' nōy yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūg kutōgnāg.

⁹ 'Āpu 'āpet xōnpax, puyīy puknōg xop mōxakux. 'Āpu hām'āktux hok, hu: "Āteptup'ah puknōg xop nūnteh." Kaxīy.

¹⁰ Topa te tikmū'ūn ka'ogāhā', puyīy Topa pu hāpxopmā max. Tute yāp-xet ka'ogāhā', pu hāpxopmā', tu' nōy ka'ogāhā', pu hāpxopmā' nōy mīy, yā 'ūxohix ka'ogāhā te kaxīy. 'Āpu nōm xohix mīy, nūy tikmū'ūn hā 'ātehet,

¹¹ Topa te 'āka'ogāhā', xayīy 'āxop tikmū'ūn xohix pu hām'āktux. 'Āpu Topa yōg hām'āktux 'āktux tikmū'ūn pu'. Topa te 'āka'ogāhā', xayīy 'āxop kuxa mām xop pu hāpxopmā max. 'Āpu hāpxopmā max, 'īhā Topa te 'āka'ogāhā', puyīy tikmū'ūn te: "Yā' max xe'ēgnāg Yeyox Kunnix". Kaxīy. 'Āpu Topa pu nōm 'āktux kamah, hu: "Āmax xe'ēgnāg. 'Āka'oknām. 'Ūgmū'āte nōm 'āktux putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Kaxīy.

Yeyox kopa' kuxa mām xop

xūy

12 'Ūkxape xop, 'āte 'āp-tuppax. 'Āxop te' xūy xexka hā tot, yā tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk. 'Āpu hām'āktux hok, hu: "Teptu 'ūkxūy xexka?" Kaxīy. Hā kaxīy hām'āktux hok. Yā Topa te' xat, pu' kuxa mām xohix xop xūy hā tot.

13 'Āpu 'ākuxa hittup. Yā Kunnix te' xūy hā tot, ha ta 'āxop te xūy hā tot kamah. 'Āxop te xūy hā tot, xayīy 'āxop kuxa hittup xexka putup, 'īhā putpu' nūn Yeyox, ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg putup 'ūmax xe'ēgnāg Yeyox.

14 'Āxop kuxa mām Yeyox kopah, tu Kunnix mūtik 'āmōg, yīy ta tikmū'ūn te 'āxop māmōg, nūy 'āxop 'āktux kummuk. 'Āpu 'ākuxa hittup. Tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk, Topa Koxuk mōg 'āxop mūtik hah, yā' Koxuk xe'ēgnāg.

15 Pa xate' nōy putex, pe' xupxet, pe hāpkummuk mīy, pe hāpxūmāhīy, ha' nōy te xa hā yānān, yīy 'āxūy. 'Āmhok! Kaxīy hok. Yā hitop 'āxūy.

16 Pa 'ākuxa mām Yeyox Kunnix kopah, yīy ta' nōy te 'ākute'ex kummuk, ha 'āxūy. Hamūn. Yā' max nōmhā'. 'Āpu 'āyāyhāhup hok. 'Āpu Topa pu hām'āktux, hu: "Kunnix, 'āmōg 'ūgmūtik. 'Āmax". Kaxīy.

17 Hāpxip 'ohnāg 'īhā Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax xohix kopit putup, tu yāy yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup hāmāxap. Texīy

Topa te tikmū'ūn yōg hāmxopmā'ax kopit kux putup? Yā tute Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak hok xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy hāpkummuk hā yānān.

18 Yā Topa yōg tappet te:

"Yā hāpxopmā'ax ka'ok Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, puyīy hāpkummuk mīy'ax hā yānān hok.

Texīy Topap-tup nōg xop nōm te hāpkummuk mīy? Yā Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup." Kaxīy.

19 'Āxop te' xūy hā tot, Topa te' xat hah. 'Āpu Topa kopa 'ākuxa mām ka'ok. Topa te 'āxop mīy. 'Āpu 'ākuxa mām Topa kopah, nūy hāpxopmā max. Topa te xa hām'āktux xex, tu nōm xohix mīy.

5

Yeyox kopa kuxa mām xop pēnā'ax xop

1 'Ūkuxa mām xop pēnā'ax max xop, 'āte xa' kax'āmi'. 'Ūgmūn yā' kuxa mām xop yōg pēnā'ax max kamah 'āxop putuk. Hōmā Yeyox xūy, tu' xok, ha 'āte' pēnāhā', tu tikmū'ūn pu nōm 'āktux, yīy tikmū'ūn tek kummugāhā'. Hāpxip 'īhā putpu' nūn putup Yeyox, ha 'āte Kunnix pēnāp-tup yā' max xe'ēgnāg, ha Kunnix te xa maxnāp-tup.

2 'Āpu 'ūkuxa mām xop pēnā max, yā kahnēn pēnā'ax te kahnēn pēnā max putuk. Topa te xa' popmāhā 'ūkuxa

mām xop, xayīy pēnā'. 'Āpu 'ūp-tuppax, nūy nōm pēnā'. Yā Topa tep-tup. 'Āpu 'ākokōn hok, pa nōm xop pēnā max. Xate' kuxa mām xop pēnāhā', nūy tayūmak pop, puxix tu' kummuk. Pa xate' kuxa mām xop pēnāp-tuppax, puxix tu' max.

³ 'Āpu' kuxa mām xop xat-pax hok, xate nōm pēnāhā', pa 'āpu hāpxopmā max, puxix nōm 'āpēnā', nūy kama' mīy 'āputuk.

⁴ Hāpxip 'ihā putpu' nūn putup Yeyox. Kahnēn xuxyā te' pēnā'ax pēnā max. Hā kaxīy Yeyox te 'āxop pēnā max, tu xa' popmāp-tup 'ūxat'ax xexka yōg kuxxax max xe'ēgnāg, nūy 'āxexka mīy.

⁵ Tik tup xop, 'āpu tik hitap xop 'āpax, nūy 'āyīpkox pi'. 'Āpu yāy kutōgnāg pe'āpaxeh, nūy nōy hā 'ātehet. Yā Topa yōg tappet te: "Topa tep-tup'ah yāy xexka pe'paxex xop, pa Topa te yāy kutōgnāg pe'paxex xop pu hāmaxnāhā". Kaxīy.

⁶ 'Āpu yāy kutōgnāg pe'āpaxeh nōy nā mōg, ha Topa ka'ok te 'āxop hā tep-tup, tu hāpxip 'ihā tutep-tup putup, tu 'āxop xexka mīy putup.

⁷ 'Ok 'ākuxanōg? 'Āpu hām'āktux Topa mūtik, nūy 'ākuxa mām ka'ok Topa kopah, nūy 'ākuxanōg kux.

⁸ Pa 'ātix! Hāmpēnā'. Yā Hāmgāyāgnāg 'ūgāy, tu hāpkumep. Hāmgāy te': mit, mit, mit. Yā xok xak, nūy pu-tex. Hā kaxīy Hāmgāyāgnāg

tep-tup, nūy 'ākuxa mām'ax kuxyā'.

⁹ 'Āpu 'ākuxa mām mōkumamōg. 'Āpu 'ūtuxhok, pu Hāmgāyāgnāg 'āxop mōgā hok, xayīy hāpkummuk mīy hok. Yā xate' yūmmūg 'āxape kuxa mām xop xohix pip hāpxexka xohix tu', ha' kuxa mām hok xop te nōm kum-mugāhā', yā 'āxop kummūgā putuk.

¹⁰ 'Āxop xūy putup 'ūxeheh, pa hāpxip 'ihā' kux, ha Topa max xe'e te xa maxnāp-tup, tu 'āxop xānāp-tup, xayīy pi' 'āxop Kunnix mūtik mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg. Yā' max xe'ēgnāg. Topa te 'ākuxa mām māmāp-tup, tu xa ka'ok hōm putup. 'Ākuxa mām putup Topa ka'ok kopah.

¹¹ Yūmū'āte: "Topa 'ūka'ok xexka hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Hamūn." Kaxīy.

Tikmū'ūn te 'āxop pe'paxex

¹² 'Āte hām'āktux, ha Xinax te hām'āktux kax'āmi nū tappet tu'. 'Āte' yūmmūg Xit yā yūmūg taknōy putuk, tu 'ātu' xip ka'ok. 'Ātep-tup, nūy 'ākuxa hittupmā'. 'Āte xa hām'āktux 'ūxe'e nūhū hām'āktux Topa max yōg. 'Āpu 'ākuxa mām Topa yōg hām'āktux kopah.

¹³ 'Ūpip Yeyox kopa kuxa mām ka'ok xop hāpxexka Maminōn tu', yā 'āxape xop. Topa te nōm yīmōgātux. Nōm te 'āxop pu hām'āktux 'āxop pe'paxex. Ha ta' xip kama 'ūk-tok pit putuk Mā'ak, tu

'ãxop pu hãm'ãktux kamah
'ãxop pe'paxex.

14 'Ãxop yãy tu nũ'nãhã'.
'Ãpu yãy putuppax, yã xape
xop max putuk. 'Ãtep-tup,
xayĩy 'ãxop kuxa mãm max,
yã 'ãxop yã Kunnix yõg xop.
Hamũn.

Tu ta tu' kux.

PET TE TAPPET KAX'ĀMI II

1 'Ūgmūn Xīmām Pet. Yeyox Kunnix tek xat, tu nūgkutnāhā'. 'Āte 'āxop pu' kax'āmi nūhū tappet. Topa te 'ākuxa tupmāhā xix Yeyox Kunnix te', xa tu 'ākuxa max. Yeyox Kunnix te yūmūg kuxa kummuk xit. Topa te 'ākuxa mām mā max xix Yeyox Kunnix te', 'ūgmūg putuk. Yā' max kuxa mām'ax, yā hāpxop takat putuk.

2 'Ātep-tup, puyīy Topa xa maxnā punethok, nūy 'ākuxa mām mā punethok, xayīy 'āxop Topa yūmmūg xix yūmūg xuxyā Yeyox yūmmūg.

*Topa te tikmū'ūn xānāhā',
tu nōm yīmōgātux*

3 Topa 'ūka'ok, tu yūmū'ā hāpxop xohix popmāhā', 'ūyīy hāmmax mīy, nūy Topa max putuk, tu Topa yūmmūg. Topa te yūmūg xānāhā', 'ūyīy yūmū nūmūtik pi', nūy 'ūyōg max xe'ēgnāg pēnā'. Yā' xexka', tu max Topah.

4 Ha kaxīy Topa te yūmū'ā hāpxop xe'ēgnāg 'āktux xex, 'ūyīy hāpxopmā kummuk putup xūy kux, tu hām xexka xohix yōg tikmū'ūn putuk hok nōm te yāy kummugāhā', pa yūmū'āte Topa putuk putup.

5 'Āxop kuxa mām ka'ok Topa kopah. 'Āpu hāpxopmā max nōynā mōg. 'Āxop te hāpxopmā max. 'Āpu hāmyūmmūg nōynā mōg.

6 'Āxop te hāmyūmmūg. 'Āpu hāpxopmā kummuk putup xūy kux nōynā mōg. 'Āxop te hāpxopmā kummuk putup xūy kux. 'Āpu hāpkummugā hā tot nōynā mōg. 'Āxop te hāpkummugā hā tot. 'Āpu Topa putuk nōynā mōg.

7 'Āxop te Topa putuk. 'Āpu Yeyox kopa mām ka'ok xop putuppax nōynā mōg. 'Āxop te Yeyox kopa kuxa mām ka'ok xop putuppax. 'Āpu 'ānōy putuppax nōynā mōg.

8 'Āxop te' mīy punethok te kaxīy, nūy ta Yeyox Kunnix yūmmūg xexka', tu tikmū'ūn pu Yeyox 'āktux max putup.

9 Pa xate' mīy 'ohnāg te kaxīy, nūy ta 'āxop hāmyūmmūg kutōgnāg, nūy hāmpēnāg-tōgnāg putuk, nūy pa hok xop putuk. Yā Yeyox te 'ākuxa kummuk xit, pa xate' xaxok.

10 'Ūkxape xop, Topa te 'āxop xānāhā', tu 'āxop yīmōgātux. 'Āpu Topa yōg putat hā mōg kuma mog. Hā kaxīy 'ākuxa mām kux putup'ah,

11 tu pexkox hā mōxakux putup, pa' pip putup yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg tikmū'ūn, yā' kuxa tup xop, ha Topa te 'āxop xat putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

12 Hōmā 'āxop te' xupak nōm hāpxop xe'e xohix, tu 'āyīpkox pip, tu' mīy punethok. 'Āxop te nōm yūmmūg xexka'. Pa xa nōm yūmmūgāhā 'ūxeheh, pu' max. 'Āte nōm xop 'āktux putup

punethok 'ūxeheh.

¹³ 'Āte hāmpekpaxex 'ūkxip, koxix xa nōm yūmmūgā 'ūxeheh.

¹⁴ 'Āte' yūmmūg, hāpxip 'īhāg xip kux putup, yāg xok putup, yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te 'ā nōm 'āktux.

¹⁵ Hōmā 'āte xa yūmmūgāp-tup punethok 'ūxeheh, xayīy 'āxop nōm xaxok hok. Hāpxip 'īhāg xok putup, ha 'a 'āxop te nōm hāpxop xaxok putup'ah.

Kunnix xe'ēgnāg 'āktux

¹⁶ 'Ok 'ūgmū'āte xa yāy yōg hām'āktux hitop 'āktux, nūy xa hām'āktux yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix putpu' nūn'ax max xe'ēgnāg? 'Āmhok. 'Ap hitop'ah hām'āktux. Pak mū'āte' pēnāhā Yeyox 'ūxexka', tu' max.

¹⁷ Yā hōmāg mū'āte' pēnāhā'. Yūmūg 'ātak Topa xip pepix pekkox tu', ha ta' xip Yeyox nūnte 'ūgmūg mūtik, hak mū'āte' xupak, Topa te: "Nūhū yā 'ūgkutok pīt. 'Āte mō'yāy xe'ēgnāg xexka'." Kaxīy. Hā kaxīy Topa te yāy kutok xexka xe'ēgnāg mīy.

¹⁸ Yā nōm yānmūn xupep'ax te pekkox tu' nūn, ha tak mūg pip yīktix yīmū', tuk mū'āte nōm 'āpak, 'īhā' xip yūmūg xuxyā Yeyox xip. Yā' max xe'ēgnāg.

¹⁹ Hōmā 'ūhittap Topa pupi hām'āktux xop te Topak-tok 'āktux, ha ta hōnhāg mū'āte Yeyox pēnāhā'. Yā Topa pupi hām'āktux xop te kax'āmi hām'āktux xe'e', yā' koit'ah. Yā' xe'e'. 'Āpu nōm hām'āktux 'āpax, ha 'āxop te hāmyūmmūg

putup. Kuyānām tat te putat tupmāhā'. Hā kaxīy Topa pupix hām'āktux xop yōg hām'āktux te Topa yōg putat max tupmāhā', yā Topa yōg putat tupmāp-tup, ha mōktu yā Yeyox Kunnix te putpu' nūn nōm hāptup 'īhā'. Māyōnnāg xexka xupep. Hā kaxīy Yeyox xupep putup kamaḥ.

²⁰ 'Āpu hāmyūmmūg xe'e'. Hōmā 'ūhittap tik te Topa pupi hām'āktux, tu hām'āktux kax'āmi Topa yōg tappet tu'. Texīy hām'āktux? 'Ok hām yūmmūg xexka', hu hām'āktux? 'Āmhok.

²¹ 'Ok tikmū'ūn tep-tup, hu Topa pupi hām'āktux? 'Āmhok. Pa Topa te tu' popmāhā hām'āktux, ha Topa Koxuk te' yīyghāhā'.

2

¹ Hōmā Topa pupi hām'āktux koit xop te kuxa mām ka'ok xop mūtik yāy kotīnnāhā', tu hām'āktux Topa pupi' hām'āktux, pa yā' koit. Hā kaxīy tikmū'ūn te 'āxop mūtik yāy kotīnnāp-tup, nūy 'āxop pu hāmyūmmūgā', pa yā' koit, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāp-tup, nūy tikmū'ūn kuxa mām kuxyā', tu hām'āktux Topa yōg putat yōg hāmyūmmūg 'āktux, pa yā' koit, tu yūmūg xuxyā Yeyox 'āktux kummuk putup. Yeyox te tikmū'ūn pupi' xok, pa nōm te hām'āktux putup, hu: "Yeyox 'ap xe'e'ah." Kaxīy. Hā kaxīy mīy, ha Topa te yōg kummuk mīy'ax hā yānān putup mō'ka'ok.

² Topa te' yānān putup, pa nōm kummuk xop te yāy yōg putat kummuk kopa' mōg, ha tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup, hu Topa yōg putat max 'āktux kummuk putup.

³ Nōm tikmū'ūn kummuk te tayūmak putuppax, hu xa yāy yōg hām'āktux hitop yūmmūgāp-tup, xayīy 'āxop tu' pago. Pa Topa te' yūmmūg, hu' hip. Hāpxip kutōgnāg 'ihā Topa te nōm xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān.

⁴ Hōmā 'ūhittap pexkox yōg nū'pok xop te hāpkummuk mīy pexkox tu', ha Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax yānān, yā nōm putyōn pexkox kūnāpa', tu nōm xex Hāmgāyāgnāg pet kopah, yā kanet ka'ok putuk, tu nōm kīy. Yā hāpkoxtap xexka'. Nōm te' hip, yā hāpxip 'ihā Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup.

⁵ Hōmā 'ūhittap, ha ta tikmū'ūn xohix te hāpkummuk mīy kamah, tu Topap-tup nōg. Ha Nōe te tikmū'ūn pu Topa yōg hām'āktux xe'e 'āktux. Pa tikmū'ūn te hāpkummuk mīy kux 'ohnāg, ha Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān. Yā Topa te' xat, ha kōnāg xexka te hām xexka mō'nīy, ha tikmū'ūn xohix xakix kōnāg kopah. Pa' xakix hok Nōe xix yā xape xohix te' 7. Yā' pip mīpkox kopah, yā mīptut xexka kopah, tu kōnāg yīmū' mōg. Pa tikmū'ūn nōy xohix xakix kōnāg kopah.

⁶ Hōmā 'ūhittap ha ta kōmēn

Xonōm yōg tikmū'ūn xohix te Topap-tup nōg xix kōmēn Gōmōg yōg tikmū'ūn xohix te', ha Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān, ha kuxap te nōm kōmēn tix puk xix yōg tikmū'ūn xohix, ha' xakix. Topa te nōm Topap-tup nōg xop tu' yānān. Hā kaxīy tikmū'ūn te' yūmmūg Topa te tikmū'ūn xohix yōg hāpkummuk mīy'ax yānān putup.

⁷⁻⁸ Yā No te' pēnāhā'. Yā No te yāykotīnnāhā kōmēn Xonōm yōg tikmū'ūn kummuk mūtik. Yā tik max No, tu' pēnāhā tikmū'ūn te' nōy hā xupxet-pax, tu' yīpkox 'ohnāg. No te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax pēnāhā', tu' xupak, hu' kuxa hittup 'ohnāg, yā 'āmnīy xohix hā' kuxa hittup 'ohnāg. Kōmēn yōg tikmū'ūn xohix xakix, yā kuxap te' kix, pa Topa te No xut, ha' xok 'ohnāg.

⁹ Hā kaxīy yūmū'āte' yūmmūg Topa te Topap-tuppax xop mōy'ax hāpkummuk kopah, pa Topap-tup nōg xop kīy'ax, ha mōktu nōm 'āmnīy xupep. Yā tute Topap-tup nōg xop yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup.

¹⁰ Hamūn, Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān xexkap-tup, yā nōm tep-tuppax hāpxopmā'ax kummuk, hu' mīy 'ūxohix, tu Topa yōg xat'ax mīy 'ohnāg.

Hā kaxīy nōm te' koit xop, nōm te Yeyox kopa kuxa mām ka'ok xop pu hāmyūmmūgāhā', pa yā' koit, tu hām'āktux ka'ok, pa

hãmyũmmũg 'ohnãg, tu yã
xexka pe'paxex, tu pexkox
yõg max xop 'ãpak 'ohnãg, pa
nõm 'ãktux kummuk.

11 Nõm te' koit xop 'ũpu'uk,
pa pexkox yõg nõ'pok xop
'ũka'ok xexka', pa pexkox yõg
nõ'pok xop te pexkox yõg max
xop 'ãktux kummuk 'ohnãg.

12 Xokxop gãy xop te
hãmp'e'paxex max 'ohnãg, pa'
gãy. Ha tikmũ'ũn te nõm xak,
nũy kix. Hã kaxĩy nõm te'
koit xop te hãmp'e'paxex max
'ohnãg, pa' gãy, ha Topa te'
kuxyãp-tup.

13 Nõm te' koit xop te
tikmũ'ũn kummugãhã', ha
Topa te nõm tu' yãnãn
putup. Tikmũ'ũn te
hãpkummuk mĩy'ax xaptop,
puyĩy tikmũ'ũn nõm pẽnã
hok. Pa nõm te' koit xop
tep-tuppax hãpkummuk mĩy,
puyĩy tikmũ'ũn nõm pẽnã'.
Nõm te pãm mãhã 'ãxop mũtik,
yã 'ãxop te pãm mãhã', nũy
Yeyox xok'ax pe'ãpaxeh. Yã
'ãxop te nõm te' koit xop
mũtik yãyhãphup. Nõm te pãm
mãhã 'ãxop mũtik, tu' koit
putuppax,

14 tu 'ũn kummuk pẽnãpax,
tu hãpkummuk mĩy'ax putup
xũy kux 'ohnãg, tu' kuxa mãm
pu'uk xop pu hãmyũmmũgã
kummuk, ha' kuxa mãm
koit'ax kopah. Nõm koit xop
te tayũmak putup xũy, ha
Topa te hãm'ãktux, hu: "Yã'
kummuk nõ'om". Kaxĩy. Topa
te nõm xũygãp-tup.

15 Nõm te' koit xop te
Topa yõg putat max xak, tu
yãy xaxogãhã', yã hãpxe'e
yũmmũg 'ohnãg. Hõmã

Mana'ãm, yã Meot kutok
te tayũmak putuppax, tu
hãpkummuk mĩy, nũy tayũmak
pop,

16 pa Topa te: "Kaxĩy
hok". Kaxĩy. Yã Topa te
Mana'ãm yõg yomẽn yĩgãhã',
yĩy hãm'ãktux, hu: "Kaxĩy
hok". Kaxĩy. Tu Mana'ãm
hupmãhã'. Mana'ãm xip Topa
pupi hãm'ãktux xop kopah,
pa' kummak. Hã kaxĩy nõm
te' koit xop te hãpkummuk mĩy,
yã Mana'ãm putuk.

17 Tikmũ'ũn te kõnãg xupup
kox tu' mõg, nũy kõnãg 'ũm
tat, pa' nak, puxi' tat 'ohnãg.
Tikmũ'ũn te hãmgõy xexka
pẽnãhã', tu hãmp'e'paxex tex
tip-tup. Pa 'ãmuuh te hãmgõy
xexka xit, ha tex ti 'ohnãg. Hã
kaxĩy tikmũ'ũn mõg, nũy nõm
te' koit xop yõg hãmyũmmũg
'ãpax, pa hãmyũmmũg max
'ohnãg.

18 Nõm te' koit xop te yãy
xexka 'ãktux, tu hãm'ãktux
hitop tikmũ'ũn pu', tu'
yũmmũgãhã tikmũ'ũn te yãy
yõg putup'ax mĩy, pu' max.
Yã' koit, pa tikmũ'ũn te'
xupak, tu' mĩy. Yã hõmã
tikmũ'ũn te' kummuk xop
nĩm, pa hõnhã putpu' mõg.

19 Nõm te' koit xop te: "Åpu
'ũmĩy 'ãxop te nõm putup,
puyĩy 'ũnõy 'ãxop xat hok."
Kaxĩy. Pa yã' koit. Xuxyã xop
te kãmãnat xop xatpax. Hã
kaxĩy tik yõg putup'ax te tik
xatpax. Hamũn, nõm te' xat
te xuxyã putuk, ha' nõy te'
mĩypax te kãmãnat xop putuk.

20 Hã kaxĩy tikmũ'ũn xohix.
Tikmũ'ũn te yãy putup'ax
mĩypax, yã' kummuk. Pa

hãpxip 'ĩhã' kuxa mãm yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix kopah, ha Yeyox te' kuxa kummuk xit, nũy' yãnãn tu' kuxa max tat. Pa hãpxip 'ĩha putpu' yãy putup'ax mĩy. Nõmhã' kummuk xexka'.

²¹ Hamũn, tikmũ'ũn te Topa yõg putat xe'e hã' mõg 'ohnãg, yã' kummuk miax. Pa tikmũ'ũn te Topa yõg putat xe'e hã' mõg, pa' xak, tu' mõg, yã' kummuk xexka'.

²² Yã hãm'ãktux hittap putuk. Yã hãm'ãktux hittap, tu: "Kokex yõgmĩy, tu putpu' mähã'." Kaxĩy. Tu xe: "Tikmũ'ũn te xapup pix, pa putpu' xe nõ yãy muk putõy hã." Kaxĩy. Hã kaxĩy tikmũ'ũn te hãpkummuk mĩy kux, pa putpu hãpkummuk mĩy.

3

Yeyox putpu' nũn putup

¹ 'Ukxape xop, hõmã 'ãte xa tappet kax'ãmi'. Hõnhã 'ãte xa' kax'ãmi 'ũxeheh nũhũ tappet. 'ãte tappet tix kax'ãmi', nũy xa hãmyũmmũgã 'ũxeheh, xayĩy hãmpe'ãpaxeh xe'e'.

² Hõmã 'ũhittap Topa pupi hãm'ãktux xop xe'ëgnãg te Topak-tok putpu' nũn'ax 'ãktux, ha Yeyox yõg mõ'pok xop te 'ãxop pu nõm 'ãktux kamah, yã Yeyox yõg hãm'ãktux 'ãktux. 'ãtep-tup, xayĩy xe nõm pe'ãpaxeh.

³ 'ãpu nũ pe'ãpaxeh hãmãxap. 'ãpu hãmyũmmũg. 'ãxop te' yũmmũg, hãm xexka yõg hãmýãxatamuk xox putox 'ĩhã' pip putup tikmũ'ũn kummuk, tu yãy yõg putup'ax

kummuk mĩypax putup, tu 'ãxop kute'ex kummuk putup,

⁴ tu: "Yeyox te hãm'ãktux xex 'ũputpu' nũn putup. 'Ok kaxĩy hãm'ãktux? Teptu putpu' nũn 'ohnãg? Hõmã Topa te' mĩy hãm xexka' xix hõnhã', yã 'ãmnĩy xohix te yãy putuk. 'Ap nũn'ah. 'ũpip mõnãyxop, tu' xakix, pa' nũn 'ohnãg." Kaxĩy.

⁵ Pa nõm tep-tup'ah, nũy hãmpe'paxeh max. Hõmã 'ũhittap Topa te' mĩy hãm xexka', yã kõnãg hã' mĩy, tu kõnãg hã' xut,

⁶ tu ta hãpxip 'ĩhã kõnãg hã hãm xexka xohix xexka koxyõy xix tikmũ'ũn xohix kõnãg hã' kix. Yã Topa te' xat.

⁷ Tu ta' xat putup, tu kuxap hã' koxyõy putup hãm xexka xix pexkox yokomak xop. Yã Topa te' hip. Hãpxip 'ĩhã tute Topap-tup nõg xop yõg hãpxopmã'ax kopit putup, nũy yõg hãpkummuk mĩy'ax hã yãnãn.

⁸ 'ãpu' xaxok hok nũ hãpxop puxet. Hãmýãxatamuk te' 1.000 te 'ãmnĩy puxet putuk Topa pu', yã Topa pu' yãy putuk.

⁹ Topa te hãm'ãktux xex Topak-tok putpu' nũn putup. Tikmũ'ũn te hãmpe'paxeh hãmýãxatamuk xohix xexka nõg, pa' nũn 'ohnãg. Pe 'ãmhok, 'ap xohix'ah. Topa pu hãmýãxatamuk xohix 'ohnãg. Pa Topa te' hip punethok, puyĩy tikmũ'ũn yãy yõg hãpkummuk mĩy kux. Tutep-tup'ah tikmũ'ũn koxyõy.

¹⁰ Pa nõm hãptup mõ'nãp-

tup, ha yũmũg xuxyã Yeyox putpu' nũn putup. Tikmũ'ũn te xupxet hip 'ohnãg, tu hãmp'e'paxex 'ũnũn putup'ah xupxet. Hã kaxĩy tikmũ'ũn te Yeyox hip putup'ah, tu hãmp'e'paxex 'ũnũn putup'ah. Yã nõm hãptup mõ'nãp-tup. Tikmũ'ũn te' xupak putup hãmnũhũn xexka', yã' nõg putup pexkox yokoma' xop, yã mãyõnnãg xohix puk putup, xix mãyõn, xix mãyõn hex, yã' xohix puk putup, ha' nõg putup hãm xexka xix hãm xexka yõg hãpxop xohix.

11 Hã kaxĩy 'ũnõg putup hãpxop xohix. 'Ăxop te' yũmmũg. Texĩy 'ăxop hõnhã? Putep mũn mĩy putup hõnhã? Yã 'ãpu hãpxopmã xe'e, yã Topa putuk.

12 'Ăpu Yeyox te putpu' nũn'ax hip. Topa te yãy kutok putpu nũ'kutnãp-tup. 'Ăpu hãpxopmã max, puyĩy hãpxip kutõgnãg 'ĩhã' nũ' Yeyox. Yeyox nũn putup, ha pexkox yokoma' xop puk putup, ha' nõg putup, yã hãmpukpex xexka', ha mãyõn hep pognãm putup, xix mãyõn hex, xix mãyõnnãg xop.

13 Pa Topa te hãm'ăktux xex, ha yũmũ'ãte nõm hip, yã pexkox yokoma' xop tup hip, xix hãm xexka tup. Yã Topa te' mĩy putup. Ha 'õnte tikmũ'ũn te hãpxe'e mĩy putup.

14 'Ūkxape xop, 'ãpu Yeyox te putpu' nũn'ax hip. Pu yã 'ăkuxa tup, nũy hãpkummuk mĩy hok, yã Topa pu 'ãmax,

nũy yãy kix hok Topa mũtik.

15 'Ăpu hãmp'e'ăpaxeh hõnhã Topa te' hip, yã 'ap xupep'ah Yeyox hõnhã. Tute 'ăxop xãnãhã'. 'Ăpu 'õg hãpkummuk mĩy kux, ha Topa te 'ăkuxa kummuk xit putup, nũy yãnãn, tu kuxa max tat. Yã yũmũg taknõy Paot te nõm hãpxop kax'ãmi kamah. Yã Topa te Paot pu nõm yũmmũgãhã'.

16 Paot yõg hãm'ăktux te yõgnũ putuk, tu nõm kax'ãmi tappet tu'. Yã' pip hãpxop ka'ok 'ũyõg tappet tu', ha tikmũ'ũn te' yũmmũg mõ'pu'uk. Pa' pip tikmũ'ũn, tu hãmyũmmũg 'ohnãg, tup-tox kummuk, tu tikmũ'ũn pu Paot yõg tappet yũmmũgã kummuk, tu' koit, yã Topa tappet xohix yũmmũgã kummuk, tu yãy kuxa mãm kux.

17 'Ūkxapexop, 'ãte xa nõm kax'ãmi', ha 'ăxop te nõm yũmmũg. Pa 'ătix, nũy hãmyũmmũg, puyĩy nõm koit xop xa yũmmũgã kummuk hok. Pa 'ătix, puyĩy 'ăkuxa mãm kux hok. Yã nõm koit xop te Topa yõg xat'ax mĩy 'ohnãg.

18 Topa te xa maxnãhã'. 'Ăpu 'ũtuxhok, puyĩy Topa xa maxnã nõynã'ãmõg. 'Ăpu yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix yũmmũg nõynã'mõg. Yeyox te yũmũg kuxa kummuk xit. 'Ăpu yũmũ hãm'ăktux, hu: "Yeyox 'ũmax xe'ëgnãg." Kaxĩy. 'Ăpu yũmũ Yeyox Kunnix xexka mĩy hõnhã, xix' xexka mĩy hãmyãxatamuk xohix kux 'ohnãg hã.

Tu ta tu' kux.

YOĀM TE' KUXA MĀM KA'OK XOP PU KAX'ĀMI' I

*Hām'āktux te tikmū'ūn
hīnnāhā'*

¹ 'Ūgmū'āte xa ka'āmi', nūy xa Topak-tok Yeyox Kunnix 'āktux, ha Topa yōg Hām'āktux putuk. Hōmā hāmyāxatamuk xohixnāg 'īhā', 'ap xip'ah hām xexka', xix pexkox, pa nōm Hām'āktux xip tap, yā Topak-tok, hak mū'āte' xupak, xi' pēnāhā', xik mū'āte' 'ūgyīm hā' xupit, ha nōm Hām'āktux yā Topak-tok, tu' xohix hīnnāhā'.

² Tu ta tu' xip hām tu, hak mū'āte' pēnāhā', huk mū'āte nōm hām'āktux 'āktux putup, yā' hi xe'ēgnāg, tu' hi kux putup 'ohnāg, tu yūmūg Tak Topa mūtik ti ka'ok, ha yūmū'ā tu' mūg,

³ tu xa hām'āktux, nūy xa hāmyūmmūgā', yāk mū'āte' pēnāhā', tu' xupak, tu xa' xuktux, xayīk mūg kuxa mūtik yā 'ākuxap-xet. Kaxīy yūmūg kuxap-xet yūmūg Tak Topa kuxa mūtik, xik-tok Yeyox Kunnix kuxa mūtik.

⁴ 'Ūgmū'āte tappet mīy, nūy 'ākuxa hittupmā', ha mōktu yā hittup xexka'.

*Tu Topa te hāptupmāhā
'āktux*

⁵ Kunnix tek mū'ā hām'āktux, hak mū'āte xa' xuktux, hu: Māyōn te hāptupmāhā', tu 'āmnīy kox-tap nōā', hā kaxīy Topa yā

max xe'ēgnāg, tu hāpxopmā kummuk 'ohnāg.

⁶ Tikmū'ūn te: "Ūgkuxap-xet Topa kuxa mūtik," kaxīy, tu hāpxopmā kummuk pax, puxix tu mō'āmā', tu yā' koit.

⁷ Tikmū'ūn te hāpkumep hāptup 'īhā, puxix putat pēnā max, ha' nōy xop xohix te' yōg hāpxopmā'ax pēnāhā'. Hā kaxīy yūmū'āte hāmyok mīy, Topa putuk yūmū'āte hāmyok mīy, kopxix yūmūg kuxap-xet, ha Topak-tok Yeyox Kunnix yūmūg pupi' xok tap, tu yāy hep 'āta nū'nāhā', nūy yūmūg kuxa tupmā, ū yūmūg kuxa tu max.

⁸ Hu: "A 'āte hāpkummuk 'ūm mīy'ah," kaxīy, kopxix yā' koit, 'ap hāpxe'e 'āktux'ah.

⁹ Pa yūmū'āte yāy hāpkummuk mīy'ax 'āktux, xix Topa pu' xuktux, puxix Topa' mīy'ax kummuk xaxogā', pu tu kux, Topa te hām'āktux xex hah, tu hāmyok mīy, nūy yūmūg kuxa kummuk tupmā', ū kuxa tu max.

¹⁰ Yūmū'āte: "Yāk kuxa max. 'Āte hāpxopmā kummuk 'ohnāg," kaxīy, kopxix yā' koit, yā Topa te' koit 'āktux, tu Topa pu yūmūg yīpkox 'ohnāg.

2

Kunnix te yūmūg mōgnīynām

¹ 'Ūgkutok xop, 'āte nū mīy tappet, xayīy 'āxop hāpkummuk mīy hok. Yūmūg 'ūm te hāpkummuk mīy, puxix Yeyox Kunnix te hāmyok mīy pax, tu yūmūg Tak Topa pu hām'āktux, yūmūg pupi hām'āktux,

² ha Topa te yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', yā Kunnix xok yūmūg pupi', nūy hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Ya' hep xop xohix yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā kamah.

³ Topa yōg xat'ax pu yūmūg yīpkox pi', koxix yūmūg Topa yūmmūg, tuk kuxa mām. Yā Topa yūmmūg xe'e'.

⁴ Tikmū'ūn te: “Āte Topa yūmmūg,” kaxīy, pa' yōg xat'ax pu' yīpkox hok, puxix yā' koit, tu hāpkohe mīy.

⁵ Tikmū'ūn 'ūm te Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox pi', puxix Topa mō'yāy xe'ēgnāg, hā kaxīy yūmūg kuxap-xet 'ūkuxa mūtik.

⁶ Tikmū'ūn te: “Ūgkuxap-xet Topa kuxa mūtik,” kaxīy, pūyā mōg, nūy hāpxopmā max, nūy Yeyox Kunnix yōg hāpxopmā'ax tat.

Tu' xat'ax tup 'āktux

⁷ Ūkxape xop: Ūxat'ax hitap 'āte xa kax'āmi'. Yā hōmā tikmū'ūn te xa' xat'ax 'āktux, tu xa hām'āktux hāmāxap.

⁸ Pa kama' tup 'ūxat'ax. Yā Kunnix te' yūmmūgahā', 'ihā tu hāpxopmā max. Yā' xohix te' pēnāhā', tu' hittup. Yā 'āmnīy tox kux putuk. Kunnix nūn, tu hāpxopmā max, tu yā hāptup koa putuk. Yā māyōn xupep, tu hām xexka xohix tupmāhā', ha kaxīy Kunnix nūn, tu hāmmax yūmmūgāhā', tu hāmmaxnāhā', ha mōktu 'āxop kama te hāpxopmā max.

⁹ Tikmū'ūn te: “Āte hāpxopmā max,” kaxīy. Yāy xapep-tupnōg, puxix yā hitop

tu hāpxopmāhā', tu tikmū'ūn nōy putuk, nōm te 'āmnīy kox-tap hā hāpkumep, tu hāmpēnā 'ohnāg, xix hāmyūmmūg 'ohnāg, tu yā yāy mō'āmā'.

¹⁰ Tikmū'ūn te xapep-tup pax, puxix hāmyūmmūg, tu' nōy mō'nīynām, puyīy hāpxopmā max, tu' kummugā 'ohnāg. Tu tikmū'ūn nōy putuk, nōm te hāptup 'ihā hāpkumep. Tu hāmpēnā max, nūy nōy mōgā max.

¹¹ Tikmū'ūn te' xapep-tup nōg, puxix tu tikmū'ūn nōy putuk, nōm te yāyxaxok hāpkoxtap kopah. Tu hāmpēnā 'ohnāg, tu tik pa hok putuk, tu hāmyūmmūg 'ohnāg.

¹² Ūgkutok xop: 'Āte xa kax'āmi', hu: Yā Kunnix te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu kux.

¹³ Ātak mūnōm xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop te yūmūg xuxyā yūmmūg hah, ha' xiptap, 'ihā Topa te hām xexka mīy, ha 'āxop te nōm yūmmūg. 'Ātuk tup xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop te hāpkummugā'ax kuxyāhā'.

¹⁴ Ūgkutok xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop te yūmūg Tak Topa yūmmūg hah, 'Ātak mūnōm xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop te yūmūg xuxyā yūmmūg hah, ha' xip tap, 'ihā Topa te hām xexka mīy. 'Ātuk tup xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop ka'ok hah. Topa yōg hām'āktux te 'ākopa' xip, ha 'āxop te hāpkummugā'ax kuxyāhā'.

15 Topa hã' puknõg xop tep-tup nõg, yīy nõm pu 'ayīpkox hok, xi' yõg hãpxop putup hok. 'Āxop te 'ãnõy yõg hãpxop putup xūy, hu ta yūmūg Tak Topap-tup hok.

16 Topa hã' puknõg xop te hãpxopmã kummuk, yã' yõg hãpxopmã'ax xohix te: yāy yõg putup'ax kummuk mīy, xi' nõy yõg hãpxop putup, xix hãpxop nū'xok, nūy yāy xexkãnã'. Yã' xohix te Topa hã' puknõg xop yõg hãpxopmã'ax, 'ap pexkox yõg'ah.

17 Ha hãm xexka nõg putup, xi' yõg hãpxopmã'ax xohix nõg putup, pa tikmũ'ūn te Topa pu hãpxopmã max, xix nõm pu' yīpkox pi', puxix tu hi xe'e kux 'ohnãg.

Tikmũ'ūn te Kunnix hã' puknõg

18 Ūgkutok xop: Hãmyãxatamuk hãm'ãktux xex, tu yūmūg xohix xox putox te mō'nãp-tup. Tikmũ'ūn te xa hãm'ãktux, ha hãm'ãpak, yã tik gāy xexka nūn, tu Kunnix tu' gāy, ha hõnhã tik gāy xop punethok, nõm te Kunnix tu' gāy, ha taxīy yūmũ'ãte' yūmmūg: Yã hãmyãxatamuk xohix xox putox.

19 Nõm Kunnix tu' gāy xop te yūmũ'ã nīm, 'ūpuknõg tu', 'ūkuxa mãm xet tu'. Pax pu yūmũ yõg, puxix yã tu pip ka'ok. Pa' mõg, nūy mõy 'ūxohix pu' mūg, yã yūmũ'ã hã' puknõg.

20 Kunnix te Topa Koxuk nū'kutnãhã 'ãxop hah, ha 'ãha yīxoho', tu xa hãpxe'e yūmmūgãhã'.

21 'Āte xa kax'ãmi', 'ãxop te hãmyūmmūg hah, yã' koit'ax te hãpxe'e hã' puknõg, tu yāy putuk 'ohnãg.

22 'Ū 'ūm te' koit? Tute' koit, nõm te: "Yeyox mūn 'ap Kunnix'ah, Topa te Yeyox yāykutnã 'ohnãg," kaxīy. 'Ōhõm Yeyox tu' gāy, tu Topa yã Yeyox hã' Tak 'ãktux hok, tu Yeyox yã Topa hãktok 'ãktux hok, tute' koit tu hãm'ãktux.

23 Tikmũ'ūn te Topak-tok 'ãktux hok, puxix kamah 'Ātak 'ãktux hok, ha tikmũ'ūn te Topak-tok putup, puxix tu' Tak putup kamah.

24 Yīy hãm'ãktux'ax hittap xeh 'ākuxa kopah, nūy 'ãhi xe'ëgnãg Topa yūmūg Tak mūtik, xik-tok mūtik, tu' kuxap-xet Topa kuxa mūtik, xik-tok kuxa mūtik.

25 Yã Kunnix mūn te yūmũ'ã hãm'ãktux xex, tu yūmūg xohix hīnnãp-tup xe'ëgnãg, 'ūg pip Topa yīkãgnãg pexkox tu'.

26 'Āte xa kax'ãmi', puyīy tikmũ'ūn xa mō'ãmã hok.

27 Kunnix te Topa Koxuk yīxõnnãhã 'ãxop hah, ha tikmũ'ūn 'ūm te xa hãmyūmmūgã hok. Yã Topa Koxuk mūn te 'ãkopa' xip, tu xa hãmyūmmūgãhã', tu Topa yõg hãm'ãktux xohix yūmmūgãhã', tu xa hãpxe'e yūmmūgãhã', yīy hãmyūmmūgã'ax pu 'īpkox pi', nūy Kunnix kuxa mūtik 'ākuxap-xet.

28 Ūgkutok xop: Ya hamūn. Kunnix kuxa mūtik 'ākuxap-xet, hu ta kuxãnõg hok, 'īhã Kunnix te putpu' nūn, yīy

yāyhāhup hok, 'ap yāy 'ūm xaptop putup'ah.

²⁹ Kunnix te hāmyok mīy, yīy yāy yōg tikmū'ūn te hāmyok mīy kamah, yā Topap-tok xop nō'ōm. Yā' max 'āxop te hāmyūmmūg.

3

Tu Topak-tok xop 'āktux

¹ Topa te mōg yūmūg yāy xe'e'ēgnāg, tu mōg yāy xe'e'ēgnāg, hu yūmūg 'āxet'ax mīy Topak-tok xop. Yā Topa hā yūmū'ā kutok xop xe'e'. Topa hā' puknōg xop te yūmūg putup nōg, Topa mūn yūmmūg 'ohnāg tu'.

² 'Ūkxape xop: Hōnhā Topa hā yumūg kutok xop, ha yūmūg xuxyā nūn, kopxix yūmūg yāy yānān 'ūtup'ax, ha xīy 'a yūmū'ātep yūmmūg'ah, pa Kunnix nūn, kopxix yūmūg yāy yānān, nūy Kunnix putuk, yūmūg xuxyā xe'e pēnāp-tup tu'.

³ Ha tikmū'ūn te Kunnix nūn'ax hip, tu' xak, nūy hāpxopmā max, nūy Kunnix yōg hāpxopmā max tat.

⁴ Tikmū'ūn te Topa yōg xat'ax pu' yīpkox hok, puxix tu hāpkummuk mīy. Yā hāpkummuk mīy, 'ihā' xat'ax tu yīpkox 'ohnāg.

⁵ Kunnix nūn, nūy yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax kuxyā', tu hāpkummuk mīy 'ohnāg. Yā 'āxop te' yūmmūg tap,

⁶ yīy tikmū'ūn kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, puxix tu hāpxopmā max, tu 'a hāpkummuk mīy pax'ah.

Pa tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk pax, puxix Kunnix pēnā hok, xi' yūmmūg hok kamah.

⁷ 'Ūgkutok xop: 'Ōg pa 'āti', puyīy tikmū'ūn xa mō'āmā hok. Tikmū'ūn max te hāmyok mīy, ha kaxīy Kunnix te hāmyok mīy.

⁸ Tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk pax, puxix Hāmgāyāgnāg yōg, yā Hāmgāyāgnāg te hāpxopmā kummuk tap. Topa te hām xexka mīy, 'ihā Hāmgāyāgnāg te hāpkummuk mīy tap. Ha Kunnix nūn, nūy Hāmgāyāgnāg yōg hāpxopmā'ax nōā', pu tu nōg.

⁹ Topa Koxuk te Topak-tok xop ka'ogāhā', puyīy hāpxopmā kummuk hok, Topak-tok xop tu'.

¹⁰ Topak-tok xop xix Hāmgāyāgnāg kutok xop 'ap yāy putuk'ah. Yā Hāmgāyāgnāg kutok xop te hāpkohe mīy, tu' nōy putup hok.

Tu yāy putup pax 'āktux

¹¹ 'Āxop te hām'āktux hittap 'āpak, hu: "Ūyā yūmūg xohix yā yāy putup pax." Kaxīy.

¹² Tik hittap Kāyīy te yāy taknōy 'Ameo putex. 'Ānōy putex hok, nūy Kāyīy putuk hāpxopmā hok. Ha Hāmgāyāgnāg xop yōg, tu yāy taknōy putex. Tep tu Kāyīy tep-tex? Yāy kūmīy'ax kummuk tup-tex, 'ūtaknōy te hāpxopmā max, yīy Kāyīy tep-tex.

13 'Ūkxape xop: Topa hā' puknōg xop te 'āp-tup nōg, pāyā 'ākuxānōg hok.

14 Hōmā yūmū'āte hāpxopmā kummuk pax, pāyā Kunnix te yūmūg kuxa hīnnāhā', yīy yūmūg nōy putup pax xexka nōmhā. Yā taxīy hā yūmūg yāy kuxa hi'ax yūmmūg. Tikmū'ūn te' nōy putup hok, puxi' kuxa hi 'ohnāg.

15 Tikmū'ūn te' xapep-tup hok, puxix tu kuxa kopap-tex, ha tikmū'ūn tep-tex, puxix tu kuxa hi 'ohnāg.

16 Ha yūmū'āte putup pax yūmmūg. Yā Kunnix xok yūmūg pupi', nō yūmūg yāy xe'ēgnāg, tu yūmū'ā tu' xok, 'ūyā yūmūg xape pupi xakix kamah!

17 'Ūptexop xexka te' nōy hok 'ūm pēnāhā', tu hāpxop 'ūm hōm hok, 'ūkuxa ka tu', puxip-texop te Topa 'ūm putup pax 'ohnāg.

18 'ūgkutok xop: 'Āxop te 'ānōy putup, ha hāpxopmā max, nūy 'āyīy'ax hāp-tup puxet hok. Pa hāpxopmā max, nūy 'ānōy hā 'ātehet, nūy tup-tup pax xe'e'.

Tu kuxānōg hok Topa keppa 'āktux

19 Hā kaxīy yūmū'āte hāmyūmmūg, yāy yōg hāpxopmā'ax max hā yūmū'āte hāmyūmmūg. Yā yūmūg mūn Topa yōg, hu yūmūg kuxa mām ka'ok Topa kopah.

20 Yūmū'āte yāy kuxa yīkopit, tu yā yāy kupex, puxix Topa hāmyūmmūg,

nūy yūmūg kuxa tu yūmmūg kamah.

21 Yūmūg kuxa yā yāy kupex hok, kopxix yūmūg mōg yāy nīynām, nūy Topa keppa' pi', nūy nōm pu hām'āktux, nūy yūmūg kuxānōg hok.

22 Topa pu yūmūg yīpkox pip, yīy ta yūmūg xat, 'ū hāpxopmā max, hu Topa tu' xak, 'ū yūmū'ā hāpxop 'ūm popmā', ha' popmāhā'.

23 Ha Topa te' xat, hu: "Ākuxa mām 'ūgkutok Yeyox Kunnix kopah," kaxīy. Tu xe: "Āpu 'āxohix yāy putup pax," kaxīy. Yā kaxīy Kunnix te yūmū'ā xat tap.

24 Tikmū'ūn yīpkox pi', puxix tu kuxap-xet Topa kuxa mūtik, xix Topa kuxa nōm mūtik kuxap-xet, tu yāy Koxuk yīxonnāhā', pu yūmū'ā hāmyūmmūgā'.

4

Tu' Koxuk xe'e 'āktux, xi' koxuk te mō'āmā'ax 'āktux

Tu' Koxuk xe'e 'āktux, xi' koxuk te mō'āmā'ax 'āktux

1 Tikmū'ūn punethok te: "Topa Koxuk tek kopak xip," kaxīy. Nāy, 'āpu nōm xop yīkopit, nūy hāmyū mmūg. Pe yā Topa Koxuk xe'e te nōm kopa' xip. Yā tikmū'ūn punethok te hām'āktux max, pa Topa pupi hām'āktux'ah. Yā mō'āmā'!

2 Hā kaxīy 'āxop te' kopit'ax, hu: Tikmū'ūn te Yeyox Kunnix 'āktux, tu Yeyox yā tikmū'ūn kutok 'āktux, puxix Topa Koxuk xip nōm xop kopah.

³ Pa nōm tikmū'ūn te hām'āktux hok, tu: "Ap tikmū'ūn kutok xe'e'ah," kaxīy, puxix Topa Koxuk 'ūkopa tu xip 'ohnāg. Āmhok. Pa' koxuk puknōg te' kopa' xip, nōm te Yeyox tu' gāy. Hōmā tikmū'ūn te' koxuk puknōg nūn'ax 'āktux, ha hōnhā hām xexka tu' xip.

⁴ Ūgkutok xop: Yā 'āxop Topa yōg, hu hām'āktux hā mō'āmā'ax xop kuxyāp-tup. Yā Topa Koxuk te 'ākopa' xip, tu' ka'ok xe'ēgnāg, ha' koxuk puknōg pu'uk.

⁵ Topa hā' puknōg xop te yāy yōg hāpxopmā'ax 'āktux, ha yāy yōg xape xop te hām'āpak, tu Topa hā' puknōg xop hā' xape, hu hām'āpak.

⁶ Pāyā yūmūg mūn Topa yōg. Tikmū'ūn te Topa yūmmūg, puxix yūmū yōg hām'āktux 'āpax, ha tikmū'ūn te Topa yūmmūg hok, puxix hām'āpak hok. Ha kaxīy yūmū'āte Topa Koxuk yūmmūg, xi' koxuk te mō'āmā'ax yūmmūg kamah.

Topa te tikmū'ūn mō'yāy xe'ēgnāg 'āktux

⁷ Ūkxape xop: Ūyā yūmūg yāy putup pax, yā Topa te yūmūg ka'ogāhā', 'ū xape putup pax. Tikmū'ūn te' xape putup pax, puxix yā Topak-tok, tu Topa yūmmūg.

⁸ Tikmū'ūn tep-tup pax hok, puxix Topa yūmmūg hok, yā Topa te mō'yāy xe'ēgnāg.

⁹ Tu yūmūg yūmmūgāhā', tu tak-tok puxehnāg nū'kutnāhā', tuk-tok puxehnāg nū'kutnāhā' hām xexka

tu', pu yūmūg pupi tu' xok, nūy yūmūg kuxa hīnnā xe'ēgnāg.

¹⁰ Ha Topa te yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg. 'A yūmū'āte Topa 'ūm mō'yāy xe'ēgnāg'ah. Āmhok. Pa Topa te yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg, huk-tok nū'kutnāhā', pu yūmūg pupi tu' xok, hak-tok xok, nūy yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax xohix xaxogā', pu tu kux.

¹¹ Ūkxape xop: Topa te yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg, 'āpu yūmūg kamah yāy putup pax.

¹² 'A tikmū'ūn te Topa 'ūm pēnā xet'ah. Yūmūg yāy putup pax, puxix Topa yūmūg kuxa hā yā tu kuxap-xet, ha mōktu yā mō'yāy xe'ēgnāg.

¹³ Hā kaxīy yūmūg kuxa mām ka'ok, 'ūyīy kuxap-xet Topa kuxa mūtik. Yā Topa te yūmūg kopa' xip, tu yāy Koxuk xe'ēgnāg yīxōnnāhā', yūmū'ā'.

¹⁴ Hak mū'āte Topak-tok pēnāhā'. Yā Topa tek-tok nū'kutnāhā' hām hah, pu Topa hā' puknōg xop pupi tu' xok.

¹⁵ Tikmū'ūn te Yeyox Kun-nix yā Topak-tok 'āktux, puxix Topa kuxa nōm mūtik kuxap-xet.

¹⁶ Yā yūmū'āte Topa yōg mō'yāy'ax yūmmūg, ha yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg, ha yūmūg kuxa mām ka'ok nōm kopah.

Topa mūn mō' yāy'ax xe'ēgnāg, ha tikmū'ūn te' nōy putup pax, puxix tu kuxap-xet Topa kuxa mūtik, ha Topa kuxa te nōm mūtik kuxap-xet 'ūyānān tu'.

¹⁷ Topa te mōg yāy xe'ēgnāg, tu mōktu yūmūg kuxa kopa'

xip ka'ok, ha yūmū'āte mōg yāy nīynām. Ha hāptup xe'e mō'nāp-tup, 'ihā Kunnix xe'e te putpu nūn, nūy hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit. 'Ūyā yūmūg hāpxopmā max, Kunnix te hāpxopmā max putuk!

¹⁸ Tikmū'ūn te' nōy putup pax, puxix tu' yīpkutuk hok, tup-tup pax, hu' yīpkutuk hok. Tikmū'ūn te' nōy yīpkutuk, puxip-tup kutōgnāg, tu' gāy'ax yīpkutuk, hu' kuxa xūy.

¹⁹ Topa te yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg hāmāxap, yīk-nāy tu yūmū'āte Topap-tup pax.

²⁰ Tikmū'ūn te: "Āte Topap-tup pax," kaxīy, tu' xape 'ūm nōy putup nōg, puxi' koit. Tikmū'ūn te' nōy pēnāhā', tup-tup hok, puxix Topap-tup hok kamah. 'Ap pēnā xet'ah.

²¹ Yīy Kunnix te yūmūg xat, hu: "Tikmū'ūn te Topap-tup pax, puxi' xape putup pax kamah," kaxīy.

5

Tute' gāy xop kuxyā 'āktux

¹ Tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, tu yā Topa yōg hāmyāyikutnā'ax yūmmūg, puxix nōm tikmū'ūn Topa hāk-tok. Tikmū'ūn te' Tak 'ūm putup pax, puxik-tok xop putup pax kamah.

² Yūmū'āte Topap-tup pax, tu 'ōg xat'ax mīy, hu Topak-tok xop putup pax kamah, tu' yūmmūg.

³ Tikmū'ūn te Topap-tup pax, tu tu' yīpkox pip, 'ap xat'ax ka'ok'ah, yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg hah.

⁴ Yā Topak-tok xop te' gāy xop kuxyāp-tup, yūmūg kuxa mām ka'ok, puxix Topa hā' puknōg xop kuxyāp-tup.

⁵ 'Ū 'ūm te' kuxyāp-tup? Nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopa xop, tute' kuxyāp-tup, nōm te hāmyūmmūg, yā Yeyox mūn Topak-tok.

Tu Yeyox Kunnix 'āktux

⁶ Tu' nūn, hap-tox pix kōnāg hā, ha' hep 'āta nū'nāhā'. 'Ūp-tox pix, 'ihā Topa te yāy kutok 'āktux, ha yūmūg pupi' xok, 'ūyīy yūmū'ā Topa hā kutok xop kamah. Ha Topa Koxuk te: "Hamūn! Yā hām'āktux xe'e!" kaxīy.

⁷⁻⁸ Yeyox Kunnix yā Topak-tok xe'ēgnāg. Topa Koxuk te yūmūg kuxa kopa hāmyūmmūgāhā', 'ūyīy hāmyūmmūg, xix Yeyox putox pix, 'ihā Topa te hām'āktux, xix Yeyox te yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, nūy tu kuxa maxnā', yā hāpxopmā'ax 3 hā yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah.

⁹ Tikmū'ūn te hām'āktux, kopxix yūmūg xupax, ha Topa te hām'āktux, kopxix yūmūg yīpkox pi', hāpxe'e 'āktux hah, ha Topa te Yeyox yā yāy kutok 'āktux.

¹⁰ Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Topak-tok kopah, puxix yāy kuxa tu: "Hamūn!" kaxīy. Tikmū'ūn kuxa yūm hok, puxix tu Topa te yā' koit 'āktux, Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox 'ohnāg hah, ha Topa te: "Yeyox mūn yā 'ūgkutok xe'e!" kaxīy.

11 Tu xe: “Āte 'ākuxa hinnā xe'ēgnāg, 'ūgkutok hā 'ākuxa hinnāhā, ha 'āhi kux 'ohnāg,” kaxīy.

12 Topak-tok te tikmū'ūn mūtik tihī', puxix tu kuxa hi xe'e', ha tikmū'ūn mūtik ti hok, puxix tu hi 'ohnāg.

Tu' hi xe'ēgnāg, ha' kux 'ohnāg'āktux

13 'Āte xa kax'āmi', nūy xa hāmyūmmūgā'. 'Āxop kuxa mām ka'ok Topak-tok kopah, tu 'ākuxa hi xe'ēgnāg.

14 Topa keppa yūmūg pip, tu' yīpkutuk 'ohnāg. tu Topa tu' xak, pu hāpxop 'ūm hōm, 'ūyīy yūmūg hāpxopmā max, puxix yūmū'ā' hōm.

15 Yūmū yōg hām'āktux 'āpak hah, hu yūmū'ā' hōm putup.

16 Pēyā tikmū'ūn te' xape pēnāhā', ha hāpkummuk mīy miax, yīy Topa te' xūygāp-tup, pāyāp xok putup'ah. 'Āpu Topa tu' xax, pu 'āxape hīnnā', puyīy tu' xok hok. Yā hāpkummuk miax. Pēyā' xape te hāpkummuk xexka mīy, pūyā Topa tu' xax hok, puyī' hīnnā'. Yā' xok putup.

17 Hāpkummuk mīy'ax xohix te yāy pu hāpkummugāhā', pa 'ap xohix tep-tex'ah.

18 Topak-tok xop 'ap hāpxopmā kummuk pax'ah, Topak-tok te' pēnā max hah, yīy Hāmgāyāgnāg te' kummugā hok, ha yūmū'āte' yūmmūg.

19 Yā yumū' mūn Topa yōg, ha Hāmgāyāgnāg te Topa hā' puknōg xop xat.

20 Yā Topak-tok nūn tap, tu yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', 'ūyīy yūmūg Topa xe'ēgnāg yūmmūg. Topa kuxa mūtik yūmūg kuxap-xet, xik-tok Yeyox Kunnix kuxa mūtik yūmūg kuxap-xet. Yā Topa xe'ēgnāg, tu yūmūg kuxa hīnnāhā xe'ēgnāg.

21 'Ūgkutok xop: Topa 'ūm komut nīm! Nōm pu nū'āktetex hok! Tu ta tu' kux.

YOĀM TE 'ŪN KUXA YŪM KA'OK'AX PU KAX'ĀMI' II

1 'Ūgmūn yā tik pēnā max'ax, tuk xape hex pu kax'āmi', xik xape kutok xop pu kax'āmi', 'āte nōm putup pax xe'e'. 'Ak puxet'ah. Yā tikmū'ūn te hāmyok mīy, tu 'āp-tup pax kamah.

2 'Ūgmū'āte 'āp-tup pax, hāpxe'e tek mū kuxa kopa' xip hah. Yā' xip ka'ok mō kuma' mōg.

3 Pūyā yūmūg Tak Topa xa hāmaxnā', xix ākuxa ka', xix 'ākuxa māmā'. Pūyāktok Yeyox Kunnix mūtik xa hāmaxnā', xi mō'āyāy xe'ēgnāg, hāmyok mīy tu'.

Tu hāpxe'e 'āktux, xix yāy putup pax 'āktux

4 Tikmū'ūn te 'āxop 'āktux, yā 'āk-tok te hāmyok mīy, ha tikmū'ūn te' xuktux, ha kaxīy yūmūg Tak Topa te yūmūg xat, yīk kuxa hittup.

5 'Ūxape hex, 'ūyā yūmū yāy putup pax. Yā Topa te' xat tap, 'ūyā yūmūg yāy putup pax.

6 Tikmū'ūn te' nōy putup pax, puxix Topa yōg xat'ax mīy. Yā 'āte xe' xat'ax 'āktux, hu: “'Ūyā yūmū yāy putup pax mōg kumak mōg,” kaxīy.

7 Tikmū'ūn punethok te' nōy pu mō'āmā', tu hāpxekka xohix tu' pip. Tu Yeyox Kunnix 'āktux, hu: “'Ap

tikmū'un kutok xe'e'ah,” kaxīy. Yā Kunnix tu' gāy xop, tu yā' koit.

8 'Ōg pa 'āti', ka 'āhām'ax xaxok, puyīy pexkox yōg hāpxop hā Topa xa pago.

9 Kunnix te hāmyūmmūgāhā', yā' puxi', pa tikmū'ūn te hāmyūmmūg putup xūy, hu yāy pu hāmyūmmūg'ax puknōg yūmmūgāhā', puxix Topa nōm tikmū'ūn mūtik tu ti hok. Pa tikmū'ūn te hāmyūmmūg'ax 'āpax, puxix Topa nōm mūtik 'ati', hak-tok te nōm mūtik tihī'.

10 'Āha tikmū'ūn nōy mōg, tu Kunnix yōg hām'āktux xe'e yūmmūgā hok, yīy ta 'āpet tu' xānā hok, pu mō'xip, xix hāmaxnā'ax 'āktux hok, nūy: “Pūyā Topa 'ākuxa yumā,” kaxīy. 'Ūxuktux hok.

11 Yā tikmū'ūn te' kummuk xop pu hāmaxnā'ax 'āktux, puxi' kummuk xop mūtik hāpkummuk mīy.

Tu hām'āktux kux

12 'Āte xe xa hām'āktux putup, pa kax'āmi'ax hā 'āte 'ap hām'āktux putup'ah xa'. 'Ūgmōg putup 'āha, nūy xa hām'āktux, xa 'āxop yānān tu' ā hām'āktux, 'ūyīy yūmūg kuxa hittup xexka'.

13 Topa te 'āxape hex yāy kutnāhā', hak-tok xop te xa 'āneo. Tu ta tu' kux.

YOĀM TE' XAPE 'ĀXET'AX GAX PU KAX'ĀMI' III

1 'Ūgmūn yā tik pēnā max'ax, tuk xape Gax pu kax'āmi', 'āte nōm putup pax xe'e'.

2 'Ūkxape', 'āte Topa tu' xak tap, pu yīy xa hāmmāx nā', xayīy 'ākuxa hittup putuk 'āhittup.

3 Yūmūg xape nūn, tu 'āmūn 'āktux, hak kuxa hittup xexka', hak xape te xate hāpxopmā max 'āktux, xix xate hāpxaxok hok 'āktux, xix xate hāmyok mīy 'āktux,

4 yīk kuxa hittup, 'āmūn tek mūn hā 'ūgkutok tu'.

Tu Gax 'āktux max

5 'Ūkxape: Yūmūg xape pu 'āhām max, xix yūmūg xape puknōg pu 'āhām max kamah.

6 Ha 'āmūn 'āktux, 'īhā' kuxa mām ka'ok xop yāykotīnnā' pīp, xix xate 'āxapep-tup pax 'āktux. Hōmhā 'āte xa' xak, xa nūhū 'āxape xop mō'nīynām, pu xe' mōg, nūy hām'āpak'ax max 'āktux, 'āhittup hah, nūy 'āhā 'ātehet, nūy Topa kuxa hittupmā'.

7 Yā Kunnix pu' hām, tu hāpkumep, nūy hām'āpak max'ax 'āktux, tu tikmū'ūn kuxa mām hok xop tu tayūmak pop 'ohnāg.

8 Yīy yūmū'āte nōm 'a tet'ax, nūy nōm xop mūtik yūmūg pupi' hām, nūy hām'āktux xe'e 'āktux hāpxexka nōy tu'.

Tu Niot 'āktux, xix Nemēn 'āktux

9 Hōmā 'āte tappet kutōgnāg mīy, tu 'āxop kuxa mām ka'ok xop ha mō'kutnāhā', pa Niot tep-tup nōg, yāy pe'paxex xexka tu', tu 'āxop xat putup,

10 yīy 'āhak mōg, tu mōktuk xupep, tu Niot pu hām'āktux putup, tu' yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup. Yāk mūg 'āktux kummuk, tu' koit xexka', Tu hāpxopmā kummuk kamah, tu' xape xop 'ap xānā'ah, nūy pet tu mō'xip. Tu' xat hok kamah, pu yāy xape nōy xānā hok, ha' mīy, puxix' xat hok, pu yāykotīnnā tu' xip hok 'ūxape xop mūtik.

11 'Ūkxape: 'Ānōy yōg hāpxopmā'ax max tat, tu hāpxopmā'ax kummuk kuxyā'. Yā Topa yōg xop te hāpxopmā max, pa tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk, 'ap Topa 'ūm pēnā xet'ah.

12 'Ūxohix te Nemēn 'āktux max, ha hāmyok mīy, yīg mū'āte' xuktux max, ha xate' yūmmūg, yāg mū'āte hām'āktux xe'e'.

Tu 'āneo hōm

13 'Āte xa hāpxopmā'ax xohix 'āktux'ax, pa tappet tu 'āte' mīy putup'ah,

14 Hu 'āte' hip, nūy 'āpēnā', 'īhā xa hām'āktux putup.

15 Pūyā Topa 'ākuxa yūmmā'. Yūmūg xape xohix te 'āneo. 'Āte yūmūg xape xop xaxok 'ohnāg, nōm xop te 'āmūtik pīp. Hu xa' xak, xak mūn 'āktux, nūy yūmūg xape xohix pu' xuktux. Tu ta tu' kux.

YOT TE' KUXA MĀM KA'OK XOP PU KAX'ĀMI'

¹ Ūgmūn Yot, Yeyox Kunnix pu 'āte hāpxopmāhā', yā Tiak hāk taknōy, tu xa kax'āmi', Topa te 'āxop xānāhā hah, ha Topa yūmūg Tak te mō'āyāy xe'ēgnāg, xix Yeyox Kunnix te 'āpēnānā' xip, nūy 'āpēnā max.

² Pūyā Topa 'ākuxa māmā', xix mō'āyāy xe'ēgnāg, xix 'ākuxa ka', ha mōktu yā 'ākuxa hittop xexka'.

Yot te mō'āmā'ax xop 'āktux

³ Ūkxape xop, 'āte 'āp-tup pax, tu xa kax'āmi', nūy 'ākuxa ka'ogā', nūy yūmūg xuxyā 'āktux. Yā yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, nūy yānān tu' kuxa max tat. Yīy 'āte nū mīy tappet, nūy mō'ānīynām, xayīy kuxa mām hok xop pu hām'āktux hā' nōy yānān. Yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn pu hām'āktux xe'ēgnāg, tu 'ap xep 'āktux putup'ah.

⁴ Yā tik xop kuxa mām 'ohnāg, tu' xaptop hā' kuxa mām ka'ok xop kopa' tihi', tu Topa yōg tikmū'ūn pu' koit, tu hāmyūmmūgāhā', tu mō'āmā'ax hā hāmyūmmūgāhā', tu Topa yōg hām'āktux xe'e hā' yānān hām'āktux nōy. Yā yūmū yōg Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā', tu yūmūg kuxa kummuk tupmāhā', pāyā tik te koit xop te' nōy xop pu yā mō'āmā', nūy yāy

putup'ax kummuk mīy, tu' nōy hā' xupxet pax, tu yūmūg xuxyā puxehnāg putup nōg, nōm te yūmū'ā hāmyūmmūgā xe'ēgnāg. Ha Topa yōg tappet te nōm tik te koit xop 'āktux tap. Yā Topa te' yōg hāpxopmā'ax kummuk 'āktux, tu' kummugāp-tup 'ūyānān tu', nūy tu pagō.

⁵ 'Āxop te hāmyūmmūg tap, pāyā' xaxok hok: Yā Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ūn mōy hāpxexka 'Eyit kopah, ha hāmyāxatamuk punethok nōg, 'ihā' kuxa mām hok xop kix.

⁶ Pexkox yōg nū'pok xop xohix, pāyā' yāg yīpkox 'ohnāg Topa pu', tu Topa 'āxet'ax xe'ēgnāg pa', nūy Topa yānān tu' xat, yāy xexka pe'paxex, tu' hitop hā yāy xexka pe'paxex, tu' xat kummuk nām, tu yāy xip'ax nīm. Yīy Topa gāy kāmānat kummuk xop tu', tu pexkox yōg kāmānat kummuk hā' gāy, tu pipkup mākxap'ax hā' hīy ka'ok, ha nōm koa hok, ha kaxīy Topa te' kummuk xop mōgāhā', tu' tat, ha hāpkoxtap tu' mām, tu' hip, pu Topa' yānān tu' xūyγā xexka', ha' xūy kuxyā 'ohnāg.

⁷ Tikmū'ūn te xa kōmēn Xonōm 'āktux, xix kōmēn Gōmōg 'āktux, xix kōmēnnāg te hāmhumnāg tu' pip 'āktux. 'Ūxohix kōmēn hittap. Ha' yōg tikmū'un xop te hāpxopmā kummuk pax kamah, nū'pok xop putuk, tu' nōy mūtik nōm kummuk pax, xi' nōy hā' xupxet. Yā kuxap te mō'hap mō'kuma' mōg, tu' xūyγāhā'.

'Ūxaxok hok, xa 'āxop kaxīy
'āxūy hok.

⁸ Yā nōm te koit xop yāy
yōnkup hā hāpxopmāhā', nūy
yāy yīn kummugā', 'a Topa
yōg hām'āktux 'ūm 'āpak'ah,
'ūyīpkox 'ohnāg tu', tu pexkox
yōg nu'pok xop max mănōg
kummuk.

⁹ Yā nū'pok xop yōg xat'ax
yā Mīget, tu 'ap nōy xop
mănōg'ah. Āmhok. Hōmā
Mīget te Hāmgāyāgnāg pu
hām'āktux, tu Mōyyex yōg
xokxax 'āktux, ha' nōy yānān,
īhā Mīget mănōg 'ohnāg, tute:
"Pūyā Topa 'āmānōg!" kaxīy.

¹⁰ Pa tik te' koit xop te
mănōg, pa hāmyūmmūg
'ohnāg. Tu hām yōg
hāpxopmā'ax puxet yūmmūg,
xokxop putuk, ha' nōg.

¹¹ Pūyā tu kuxānōg, nōm
tik te koit xop! Tute tik
hittap Kāyīy yōg putat
kummuk hā' mōg, nūy yōg
hāpxopmā'ax kummuk tat,
tu tayūmak putup xūy, tik
hittap Mana'ām putup, yīy
hāpxopmā kummuk kamah.
Hōmā Kone gāy Topa tu',
ha Topa tep-tex, hāpkummuk
mīy hah, ha tikmū'ūn te
hāpkummuk mīy kamah, Kone
putuk, ha Topa te' kix kamah.

¹² Ha tikmū'ūn te' koit xop
te 'āxop yōg 'āmuk xexka hā'
mōg, tu kenmuk xo'op, tu
mōktu paptux, tu' nōy xop pu'
hupmāhā'. Tu yāy pe'paxex,
pa' nōy 'ūm pe'paxex 'ohnāg.
Yā texgōy xexka putuk,
'āmuuh te 'ūnōā mō'ka'ok. Tu
mīnta kup kummuk putuk,
yā hāmyāxatamuk xohix hā
mīnta 'ohnāg taha', ha mīm

kup putuk, tikmū'ūn te nōm
xut hām kopah, ha yīpxatit te
hāptopa tu' tap.

¹³ Tu kōnāg kox xexka gāy
putuk, ha yāy mahapnām.
Kaxīy tikmū'ūn te' koit te
hāpxopmā'ax kummuk hā'
hupmāhā'. Ha māyōnnāg
'ūm putuk, nōm te pexkox
yōg putat xaxok, ha hitop hā
hāpkumep, tu' xupep 'ohnāg,
yīy Topa te' koit xop pu' pet,
ha hāpkoxtap kopa' pip ka'ok,
mō'kuma' mōg, tu' pip kux
'ohnāg, yā hāptupmā 'ohnāg.

¹⁴ Mōnāyxop hittap xexka
'Ēnōg te Topa pupi hām'āktux,
tu tik te māxap 'Anāo hā
mōkputox. Yā 'Anāo tek-tok
put, ha tehomik tok put, ha
tehomik-tok put, ha tehomik-
tok put, tu mōktu xohix te 7,
ha mōkputox 'āxet'ax 'Ēnōg, tu
tikmū'ūn te' koit xop 'āktux,
hu: "Pēnā'! Yūmūg xuxyā
nūn, pexkox yōg nū'pok xop
xohix te 1.000 punethok
mūtik nūn,

¹⁵ nūy tikmū'un yōg
hāpxopmā'ax xohix kopit,
tu' nūn, nūy kuxa mām
hok xop yōg hāpxopmā'ax
kopit, nūy yōg hām'āktux'ax
kummuk hā' kopit, Topa
'āktux kummuk ha' kopit
putup, tu' kummugāp-tup
'ūyānān tu'," kaxīy.

¹⁶ Yā' koit xop yīy, yā' nōy
nāg, hu yāy pupi' gāy nām,
xi' nōy kupex, tu yāy yōg
putup'ax mīy, tu yāymūn
xexka 'āktux, tu tikmū'ūn
nōy pu' hitop hā hām'āktux,
hu: "Āte 'āp-tup pax," kaxīy.
'Ūnōy yōg hāpxop pop'ax tu

hām'āktux max, pāyā' kuxa kummuk!

Tute hāmyūmmūgāhā'

17 Pa 'āxop yā 'āhā 'āxape, yīy yūmūg xuxyā yōg mō'pok xop pe'āpaxeh, ha Topa pupi hām'āktux,

18 tu: "Hāmyāxatamuk xox putox mō'nāp-tup, 'īhā tikmū'ūn te' koit'ax nūn putup, tu xa hā yīxix kummuk. Yā nōm xop kuxa mām 'ohnāg, hu yāy putup'ax mīy," kaxīy.

19 Tu 'āxop gāyāp-tup, xayīy 'āyāyxatat. Yā Topa Koxuk pu' yīpkox 'ohnāg, pa yāy pup-xet yīpkox pip.

20 'Ūkxape xop, 'āpu 'āxop mō'kuma 'āmōg Topa yōg putat hā, 'ākuxa mām ka'ok tu 'āmōg, nūy yāy ka'ogā'. Yā Topa te hām'āktux max xe'ēgnāg, tu 'ākuxa tupmāhā', xa 'ākuxa max. Topa te 'āka'ogāhā', xa Topa pu hām'āktux pax.

21 Topa te mō'āyāy xe'ēgnāg, yīy hāpxopmā max nōm pu', 'īhā yūmūg xuxyā Yeyox Kun-nix hip, puyīy 'ākuxa ka', nūy 'ākuxa hīnnā xe'ēgnāg.

22 'Āpu tikmū'ūn yāy kuxa yīkopit'ax xop 'ūm kuxa ka', yāp-tox 2.

23 Tu' kuxa xakix putūmnāg, 'ūmām pu'uk tu'. Tikmū'ūn te kuxap tu hāpxop max mōy, ka mō'hap, hu' nōg, kaxīy 'ānōy xop kuxa ka' kamah, pu Topa yā 'ūkuxa ka xexka', pa 'ākuxānōg, ka 'ūyōg putup'ax kummuk te 'āmōgā', xa hāpkummuk mīy.

Tu Topa pu hām'āktux, nūy tu'xuktux max

24 Topa te 'āpēnā'ax max, xa Topa yōg putat xak hok, tu 'ākuxa tupmā'ax, xa 'ākuxa max xe'ēgnāg, xix 'ākuxa hit-tupmā'ax, xa Topa keppa 'āpi'.

25 Pūyā Topa yāp-xehnāg max xe'ēgnāg, xi' xexka xe'ēgnāg, xi' ka'ok xe'ēgnāg, xi' xohix xat xe'ēgnāg, yā hōmā xix hōnhā, xix hāmyāxatamuk xohix xox putox 'īhā', mō kuma' mōg. Pūyā' xohix Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux. Hamūn!.

TOPA TE YOĀM TU' MŪG YEYOX KUNNIX XIX HĀPXOP XOHIX

¹ Yeyox Kunnix te yūmū'ā' mūg hāpxop punethok, tu yāy mūn mūg, ha 'āte nōm kax'āmi tappet tu'. Topa te' xat, pu' mūg yāy yōg tikmū'ūn tu', yā yāy yōg kāmānat xop tu'. Hāpxip kutōgnāg 'ihā tikmū'ūn te nōm hāpxop xohix pēnāp-tup, ha Yeyox Kunnix te yūmū'ā' nōm hāpxop xohix mūg. Kunnix te nū'kutnāhā pexkox yōg nū'pok xop, puyīy Yoām tu nōm mūg.

² Yoām te' pēnāhā, tu hāpxop xohix kax'āmi', yā' kax'āmi nū tappet tu'. Topa te' popmāhā', ha Yeyox Kunnix te tu' mūg,

³ ha tikmū'ūn te nū tappet mōkupix, puxix tu' kuxa hit-tup. Tikmū'ūn te nū tappet 'āpak, tu' yīpkox pip, puxix tu' kuxa hittup. Nū tappet tu' kax'āmi hāpxopmā'ax, ha hāpxip kutōgnāg 'ihā tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup.

Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te' 7

⁴ Ūgmūn Yoām, tu nū tappet kax'āmi Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te' 7 pu' hāpxexka 'Ax tu'. 'Ātep-tup, pu Topa 'āxop ha hāmmxnā', nūy 'ākuxa māmā'. Hōnhā' xip Topah, tu ta' xip hōmā, tu ta' nūn putup.

Ha ta' pip 'ūkoxuk xohix te' 7 Topa keppah xix yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg keppah. 'Ātep-tup, pu Topa 'āxop pu hāmmxnā', nūy 'ākuxa māmā kamah.

⁵ 'Ātep-tup kamah, pu Yeyox Kunnix 'āxop ha hāmmxnā', nūy 'ākuxa māmā'. Yeyox te yūmū'a hāpxe'e xohix 'āktux. Yā Topak-tok te māxap xip tu' xok tāmnāg, tu putpu' hi', tu hām xexka yōg xat'ax xop xat. Tute yāy yūmūg xe'ēgnāg, tu' xok, hu yūmūg kuxa kum-muk xit, tu kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu',

⁶ tu yūmūg mīy 'āmānex xop, yā Topa yōg xop. Tute yūmūg xat, ha yūmū'āte Topa pu hāpxopmā max, yā yūmūg 'ātak Topa pu hāpxopmā max. Yeyox Kunnix yā' max xe'ēgnāg, tu' max xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Hamūn.

⁷ Pēnā', 'ūnūn putup hāmgōy xexka kopah! Tikmū'ūn xohix xexka te' pēnāp-tup. Hōmā ha ta tikmū'ūn te pox xexka hā' xuhmīy. Yā tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup, hu potap-tup. Hamūn. Hā kaxīy.

⁸ Topa xexka 'ūka'ok, tu hām'āktux, hu: “Ūgmūn yā māxap xix ka'ax. Hōmā' xip'ah hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'ihāg xip. Ha ta' nōg putup hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'ihāg xip putup. Hōnhāg xip, tu tak xip hōmā, tu tak nūn putup.” Kaxīy.

Yoām te Kunnix pēnāhā'

9 Ha tak mûn yâ 'âtaknôy Yoâm. 'Âte' xûy hâ tot, yâ 'âxop putuk. 'Ûkxip Topa te nôm xat xop kopah 'âxop mûtik, tu Yeyox tuk xip ka'ok 'âxop putuk. Hô mâ 'âte tikmû'ûn pu Topa 'âktux xix Yeyox 'âktux, ha tikmû'ûn tek mûg, tuk xix nûnte hâm tot tu', ha kônâg te' yîmap, yâ hâm tot 'ûxuxet'ax Pat.

10 Yenomîy 'ihâ Topa Koxuk tek mōgāhā', pa 'âte yānmûn xupep'ax ka'ok 'āpak 'ûkxām tu', yâ mīxux xop tut kaxyā'ax putuk,

11 tu hām'âktux, hu:

—'Āpu 'ûpēnā xop kax'āmi', tu tappet hōm Yeyox kopa kuxa mām xop te' 7 pu', yâ kōmēn 'Ep tu', xix kōmēn 'Exmīy tu', xix kōmēn Pek tu', xix kōmēn Tittit tu', xix kōmēn Xahat tu', xix kōmēn Pinanep tu', xix kōmēn Namnixet tu'." Kaxīy.

12 Ha 'ûgyōkânām, nûy 'ûkxāmpa' pēnā', nûy nôm te hām'âktux pēnā'. Pa' pip kuyānām tat'ax xohix te' 7. Yâ yānām 'āta yīxux hā' mīy kūyānām tat'ax.

13 Pa' xip nôm te Tikmû'ûn Kutok putuk kuyānām tat'ax kote'. 'Ûyōg topixxax tox, tu' pata tu' kux, tu' tat 'ûkotex hīy'ax, yâ yānām 'āta yīxux hā' mīy,

14 tu' xep-nok, yâ kahnēn xep-nok putuk, pe tex xap ponnok putuk, tu' pa te kuxap xexka putuk,

15 tu' pata te kuyānām mō'yōn, yâ pipkup monōn pukpex xexka putuk, tu'

xutnuk. Tute hām'âktux ka'ok, yâ xamoka xexka putuk.

16 Tu' yīpxe'e hā' tat māyōnnāg xohix te' 7, tu' yīkox tu' xupep mīkax xexka', yā' xox mut tix, tu' pa te kuyānām xexka mō'yōn, yā māyōn putuk mēynix 'ihā'.

17 Ha 'âte' pēnāhā', tuk nāhā 'ûpata yīkak, tuk xok putuk. Pa tik nûn, tu nûktuk yīmû' yīm xix, tu:

—'Ākuxa nōg hok. 'Ûgmûn yā māxap xi' ka'ax. Yā hōmā' xip'ah hām xexka xix yōg hāpxop xohix 'ihāg xip. Ha ta' nōg putup hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'ihāg xip putup.

18 'Ûkxip. Hōmā 'ûkxok, pa pēnā' 'ûkhi putpu', tuk xip putup mōkumakmōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. 'Ûgka'ok. 'Āte' xat, puxi' xakix 'ûxohix. 'Āte' xat hok, puxi' xakix hok. 'Āte xakix xop xat kamah.

19 'Āpu hāmpēnā'ax kax'āmi yā hōnhā yōg hāpxopmā'ax kax'āmi xix hāptup yōg hāpxopmā'ax kax'āmi kamah.

20 'Āte xa' yūmmūgāhā hāpxop xaptop, yā tikmû'ûn te nôm yūmmūg 'ohnāg. 'Ûpip māyōnnāg xohix te' 7 'ûgyīpxe'e kopah, ha' pip kūyānām tat'ax te' 7. Māyōnnāg te' 7 yā pexkox yōg nū'pok'ax te' 7, yā nôm te Yeyox kopa kuxa mām xop te' 7 pēnāhā'. Ha ta kuyānām tat'ax yā kōmēn te' 7 yōg Yeyox kopa kuxa mām xop te' 7. Kaxīy.

2

Kōmēn 'Ep yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

¹ Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nōm te kōmēn 'Ep yōg Yeyox kopa kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi', hu:

“'Āte xa hām'āktux. 'Āte māyōnnāg te' 7 tat 'ūgyīpxe'e hā, tu hāpkumep kuyānām tat'ax yānām 'āta yīxux kote'.

² 'Āte 'āxop yōg hāpxopmā'ax yūmmūg. 'Āte' yūmmūg 'āxop te hāpxopmā max punethok, tu Yeyox tu 'āxop pip ka'ok. 'Āte' yūmmūg 'āxop te' tot 'ohnāg tik kummuk. Tik kummuk te: “'Ūgmūg pip Yeyox yōg mō'pok xop kopah.’ Kaxīy. Pa 'āxop te yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' koit yūmmūg.

³ 'Āxop te hāmmax hip. 'Āxop yā yōgnū xop, hu 'āxop xūy, pa 'āxop te hāpxopmā max kux 'ohnāg.

⁴ 'Āxop te hāmmax mīy, pa 'āxop te hāpkummuk mīy kamah. Yā hōmā 'āxop tek putup pax max, pa hōnhā 'āmhok.

⁵ 'Āpu hāmpe'āpaxeh. Hōmā 'āxop te hāmmax mīy, pa hōnhā 'a kaxīy'ah. 'Āpu hāpkummuk mīy kux, nūy putpu mōg, nūy xe' mīy 'āxop te nōm mīy hāmāxap. Pa 'āxop te hāpkummuk kux 'ohnāg, kopxix 'āxop hak mōg, nūy xut 'ōg kuyānām tat'ax.

⁶ Pa 'āxop max, yā 'āxop tep-tup nōg Nīkonax xop yōg

hāpxopmā'ax. 'Ātepx-tup nōg kamah.

⁷ 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu'." Kaxīy.

Kōmēn 'Exmīy yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

⁸ Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nōm te kōmēn 'Exmīy yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi, hu:

“'Āte xa hām'āktux. 'Ūgmūn yā māxap xi' ka'ax. Yā hōmā' xip'ah hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'īhāg xip. Ha ta' nōg putup hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'īhāg xip putup, tuk xok tāmānāg pa putpuk hi'.

⁹ 'Āte' yūmmūg 'āxop xūy. 'Āte' yūmmūg 'āxop putexop 'ohnāg, pa 'āmhok, 'āxop putexop xexka! 'Āte' yūmmūg tikmū'ūn te 'āxop 'āktux kummuk, tu hām'āktux hu: “'Ūgmūg yā Yoneo xop kopak pip.’ Kaxīy. Pa 'āmhok, yā' koit, yā Hāmāyāgnāg yōg xop kopa' pip.

¹⁰ Hāpxip 'īhā 'āxop xūy'ax, pa 'āpu 'ākuxanōg hok. 'Ūxupax. Hāmāyāgnāg te 'ōg hāpxopmā'ax kopit putup, yā' xat putup, pu tikmū'ūn 'āxop xeh kanet ka'ok kopah, ha 'āxūy'ax 'āmnīy te' 10 hā. 'Āpu 'ātu pip ka'ok, hu mōg hu yā 'āxakix, ha 'āte xa popmāp-tup 'āhi'ax kux 'ohnāg yōg xexka xop yōg kuxxax.

¹¹ 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux

Yeyox kopa' kuxa mām xop pu'!

Tikmū'ūn te xakixp-tup, tuk-nāy tu' mōg putup Hāmgāyāgnāg pet tu', tu' xūy, pa' xut xop mōg putup'ah." Kaxīy.

Kōmēn Pek yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

¹² Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pekkox yōg nū'kutnā'ax pu nōm te kōmēn Pek yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi, hu:

“Āte xa hām'āktux. Yōgnū mīkax xexka xox mut tix xip.

¹³ 'Āte' yūmmūg 'āpip'ax. Yā Hāmgāyāgnāg yōg xexka xop yōg mīmpe yūm'ax xip 'ōg kōmēn kopah, yā Hāmgāyāgnāg yā' xexka', tu' xat kōmēn yōg xop. 'Āxop 'ātu 'āpip ka'ok, hu yōgnū putat max xak 'ohnāg. Hōmā' xip 'Ātip, yā yōgnū kāmānat, tu' ā tu' xip ka'ok, ha tikmū'ūn tep-tex nōnte Hāmgāyāgnāg yōg xip'ax tu', pa 'āxop te yōgnū putat max xak 'ohnāg.

¹⁴ Pa 'āxop te hāpkummuk mīy, yā yāg pip nōnte, tu Manak yōg hāmyūmmūg tat. Yā hōmā Manak te 'Iyaet xop mōgāhā', pu hāpkummuk mīy, yā xit'ax māhā tikmū'ūn te topa komut xop pu nōm popmāhā'. Tute tikmū'ūn pu' yūmmūgāhā', pu' nōy hā xupxet kamah.

¹⁵ Ūpip kama 'ūyāg xop, tu Nīkonax xop yōg hāmyūmmūg tat.

¹⁶ 'Āpu 'ōg hāpkummuk mīy kux. 'Ūkux 'ohnāg,

kopxik mōg, nūy yāykix nōm tikmū'ūn mūtik. Yā 'āte yāy kix putup mīkax xexka hā nōm xip 'ūgyīkox kopah.

¹⁷ 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu'!

'Āte pām mānā popmāp-tup 'ūxut xop pu'. 'Āte nōm pu' popmāp-tup kama mīkaxxap ponnok, tu nōm yīmū' kax'amip-tup 'ūxuxat'ax tup, ha nōm te' pop te 'āxet'ax yūmmūg putup, pa' nōy te' yūmmūg putup 'ohnāg." Kaxīy.

Kōmēn Tittit yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

Tu xe:

¹⁸ —'Āpu kax'āmi pekkox yōg nū'kutnā'ax pu nōm te kōmēn Tittut yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi, hu:

“Āte xa hām'āktux. 'Ūgmūn yā Topak-tok, tuk pa te kuxap xexka putuk, tuk pata te kuyānām mō'yōn, tu pipkup monōn pukpex xexka putuk, tu' xutnuk.

¹⁹ 'Āte 'ōg hāpxopmā'ax yūmmūg. 'Āte' yūmmūg 'āxop te' nōy putup pax, tu 'āxop te 'ātu 'āpip ka'ok, tu' ā hāpxopmā max punethok, tu 'āxop te hāmmax hip punethok. Hōmā 'āxop te hāpxopmā kōnāmāhā', pa hōnhā 'āxop te hāpxopmā max punethok.

²⁰ Pa 'āxop te hāpkummuk mīy. Yā' xip nōnte 'ūhūn 'ūxuxet'ax Yeyamet, tu hāpkummuk mīy, pa 'āxop te nōm hupmā

'ohnäg. Tute hām'āktux, hu: "Topa te nūgkutnāhā". Kaxīy. Tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', tu'koit, nūy yōgnū kāmānat xop mōgā', puyī' nōy hā' xupxet, puyī' xit tikmū'ūn te topa komut xop pu nōm popmā'.

21 'Āte' hip, tu 'ūn kummuk pu' popmāhā 'āmnīy xohix, puyīy hāpkummuk mīy kux, pa 'ap-tup'ah, yā' kux 'ohnäg.

22 Yīy 'āte 'ūn xat putup, puyīy mīmpe mō'yōn'ax tu' xihip ka'ok, tu' xūy xexka putup. Ha ta tik te nūmūtik xonnix, yā Yeyamet putuk, tu' xūy xexka putup kamah. Yā hāpxip kutōgnäg 'īhā 'āte nōm mīy putup. Pa tik te hāpkummuk mīy kux, kopxi' mīy 'ohnäg.

23 'Āte Yeyamet kutok kix putup, ha mōktu' kuxa mām xohix xop te' yūmmūg putup, 'āte tikmū'ūn kuxa pēnāhā', xip-tox kopa pēnāhā', tu hāpkummuk mīy'ax hā yānān.

24 Pa 'āxop nōy te kōmēn Tittit tu' pip, tu nōm hāmyūmmūg kummuk tat 'ohnäg. Yā hāmyūmmūg 'ūxuxet'ax, hu: 'Hāmgāyāgnäg yōg hāmyūmmūg xaptop.' Kaxīy. Pa tikmū'ūn te xa nōm yūmmūgā 'ohnäg, yīy 'āxop te nōm yūmmūg 'ohnäg. Nōmhā 'āte xa hām'āktux, 'ap 'āte 'āxop xat putup'ah 'ūxeheh, xayīy hāpxop nōy mīy. Puxix.

25 'Ūpip'āxop yōg hāpxopmā'ax. 'Āpu 'ūxe' mīy, ha mōktuk nūn putpu'.

26-28 'Āte' xat putup, puyīy xut xop hām xexka yōg xohix

xop xat. Yā nōm te' mīy 'āte nōm putup ha mōktu hāmyāxatamuk xohix xox putox, ha 'āte' xat putup, puyīy nōm hām xexka yōg xohix xop xat. Yā nōm xat putup, 'īhā 'āte nōm xat kamah. Yōgnū 'ātak te' xat, 'ūyīy hām xexka yōg xohix xop xat. Yā Topa tek xexka mīy, hā kaxīy 'āte nōm xop xexka mīy putup, puyīy hām xexka xohix xop xat. Yā' xat ka'ok putup. Tik te nax koxyōy pipkup xexka tox hā. Hā kaxīy 'ūxat ka'ok putup. 'Āte nōm xat xop pu' hōm putup māyōnnäg xexka'.

29 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu!' kaxīy.

3

Kōmēn Xahat yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

1 Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu', nōm te kōmēn Xahat yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi, hu:

“'Āte xa hām'āktux. 'Āte yāy yīm hā' tat 'ūkoxuk xohix te' 7 Topa yōg xix māyōnnäg te' 7. 'Āte 'āxop yōg hāpxopmā'ax yūmmūg. Tikmū'ūn te hāmpē'paxex 'āxop hi', pa 'āmhok, 'āxop te' xakix xop putuk.

2 'Āpu yāy koxah. 'Āpu yāy ka'ogā', nūy hāpxopmā'ax ka'ogā', nūy hāpxopmā max hupmā hok. 'Āte' yūmmūg 'āxop yōg hāpxopmā'ax 'ap

xe'e'ah Topa keppah, yā Topa pu' kummuk.

³ Hōmā 'ūnōy te xa hāpxop max yūmmūgāhā', ha 'āxop te' xupak. 'Āpu nōm pe'āpaxeh, nūy mīy, nūy 'āxop yōg hāpkummuk mīy'ax nōā'. Pa 'āxop yāy koxak 'ohnāg, kopxix 'ūgnūn putpu' xupxet nūn putuk, yā tikmū'ūn te xupxet hip 'ohnāg. Texīy 'ūgnūn? Hām'ūmhāg nūn? 'Āxop te' yūmmūg putup 'ohnāg.

⁴ Pa' yāg tihi Xahat tu', tu yōg topixax tup, yā xutputux 'ohnāg. 'Āxop te hāpkumep putup 'ūgmūtik, tu topixxax ponnok tat putup. Yā' max te kaxīy.

⁵ 'ūxut xop te topixxax ponnok tat putup, ha 'a 'āte' mōy putup'ah 'ūyōg xuxet'ax tappet tu', Topa te nōm kax'āmi', yā Topa te nōm tu' kax'āmi', tikmū'ūn 'āxet'ax nōm hī xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. 'Āte hām'āktux putup, hu: 'Yōgnū tikmū'ūn nō'ōm.' Kaxīy. Yā Topa keppa 'āte nōm 'āktux putup xix pexkox yōg nū'pok xop keppah.

⁶ 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu!' Kaxīy.

Kōmēn Pinanep yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

⁷ Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu', nōm te kōmēn Pinanep yōg Yeyox kopa'

kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi hu:

“'Āte xa hām'āktux. 'Ūgmax xe'ēgnāg, tu 'āte hāpxe'e mīy, tuk yīm hā tat Namix yōg pipkup hāmyīnnīn'ax. Tute hāpxōn, ha ta tikmū'ūn te mōhāmyīnnīn yūmmūg 'ohnāg. Tu tu mōhāmyīnnīn, ha ta tikmū'ūn te hāpxōn yūmmūg 'ohnāg.

⁸ 'Āte 'āxop yōg hāpxopmā'ax yūmmūg. 'Āte' yūmmūg 'āxop ka'ok kutōgnāg. 'Āte 'āxop pu hāmyūmmūgāhā', ha 'āxop te' mīy, tu 'ātu 'āpip ka'ok. 'Āte xa hāpxōn, ha ta tikmū'ūn te mōhāmyīnnīn yūmmūg 'ohnāg.

⁹ 'Ūxupax. 'Ūpip Hāmgyāgnāg nōnteh, tu hām'āktux, hu: “'Ūgmūg pip Yoneo xop kopah.’ Kaxīy. Pa yā' koit. 'Āte' xat putup, ha nōm nūn putup, tu nūktu hām tu' pip putup 'āxop keppah, tu' yūmmūg putup, 'āte mō 'āxop yāy xe'ēgnāg.

¹⁰ 'Āxop te yōgnū xat'ax mīy. 'Āte xa' xat, hu: “'Āpu hāpxop max hip. 'Āpu putat max xak hok.’ Kaxīy. Ha 'āxop te' mīy. Yīy 'āte 'āxop pēnā maxp-tup, ha ta' nūn putup hāpxop xohix kummuk, puyīy hām xexka yōg tikmū'ūn xohix yōg hāpxopmā'ax kopit.

¹¹ Hāpxip kutōgnāg 'īhāg mōg putup 'āxop hah. 'Ūpip 'ōg hāpxopmā'ax max. 'Āpu nōm pēnā ka'ok, nūy mīy kux hok, yīy ta' nōy te 'ap xupxet putup'ah. 'Ūxut xop yōg kuxxax yā 'ōgnū'.

12 'Āte' xut xop hā' mīy māykup putuk yāy pet yōg. 'Āte 'āxop ka'ogāp-tup, ha xate xek pet nīm putup'ah. 'Āte xut xop yīmū' kax'āmip-tup Topa 'āxet'ax xix Topa yōg kōmēn yōg 'āxet'ax kax'āmip-tup kamah, yā' xuxet'ax kōmēn Yenoyanēn Tup. Kaxīy. Yenoyanēn Tup te pexkox tu' yīxop-tup. 'Āte xut xop yīmū' kax'āmi putup 'ūyōg xuxet'ax tup kamah.

13 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu!' Kaxīy.

Kōmēn Namnixet yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

14 Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nōm te kōmēn Namnixet yōg Yeyox kopa kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi, hu:

“Āte xa hām'āktux. 'Āte Topa tuk xip ka'ok, tu Topa yōg xat'ax mīy pax, yāg hup 'ohnāg, tu tikmū'ūn pu Topa yōg hām'āktux xe'e 'āktux. Hōmā 'āte' mīy Topa mūtik hāpxop xohix.

15 'Āte 'ōg hāpxopmā'ax yūmmūg. 'Āxop pukpex 'ohnāg xix xuxix 'ohnāg, yā 'āxop tek putup pax xexka 'ohnāg xik putuppax kutōgnāg 'ohnāg. 'Ātepxop pe pukpex pe xuxix,

16 pa 'āxop pukpex miāx, yīy 'āte 'āxop yāy yīkox kopa mō'yōn.

17 'Āxop te: “Ūgmūg pute xexka', tu hāpxop xohix

xexka pip 'ūgmū yōg. 'Ak mū'āte hāpxop nōy putup'ah. Puxix.' Kaxīy. Pa 'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg 'āxop yāy'īgā', xix 'āhittup 'ohnāg, xix 'āp-te xop 'ohnāg, xix 'āpa hok, xix 'āxax top.

18 Hōmā 'āte xa hām'āktux, hu: Mā, ha 'āte 'āxop mīy putup 'ūp-te xop xexka 'ākuxa kopah. Mā, nūy pop topixxax ponnok, nūy 'āxax top kummuk pak. Mā, nūy pop hehmēn 'āpa pu', nūy hāmpēnā', nūy hāmyūmmūg.

19 'Āte mō tikmū'un yāy xe'ēgnāg, ha nōm te hāpkummuk mīy, ha 'āte: Kaxīy hok, yā' max'ah. Kaxīy. Tu nōm xūygāhā'. Yā 'āte mō nōm yāy xe'ēgnāg. 'Āpu hāmpē'āpxeh, nūy hāpkummuk mīy kux.

20 'Ūxupax. 'Ūkxip hāmyīnnīn'ax yīkah, tu hām'āktux, hu: Hāpxon! Kaxīy. Tikmū'ūn 'ūm 'ūkopa' xip, tu' xupak, tu hāpxōn, kopxix mōnāy 'ūpet hā, tuk xit putup nūmūtik, ha' xit putup 'ūgmūtik.

21 'Āte' xut xop xat putup puyīy māhām 'ūgmūtik 'ūxexka xop yōg mīmpe yūm'ax yīmū', ha 'āte' xohix xat putup, yā nōm te' xat putup kamah, yāk mūn putuk putup. Hōmā 'āte' xut, tu hōnhāg yūm yōgnū 'ātak mūtik 'ūyōg mīmpe yūm'ax yīmū 'ūxexka xop yōg.

22 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu!' Kaxīy.

4

Topa 'āktux max pexkox tu'

¹ Hāpxip 'īhā 'āte' pēnāhā pexkox tu', ha hāmyīnnīn'ax xōn, ha nōm yīy 'ūxeheh nōm te 'ā hām'āktux hōmā, yā' yīy te mīxux xop tut kaxyā'ax putuk, tu hām'āktux, hu:

—Mā nūnte pexkox tu', ha 'āte xa mūg hāpxopmā'ax pip'ax hāpxip kutōgnāg 'īhā, yā tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup! Kaxīy.

² Hāpxip 'ohnāg 'īhā Topa Koxuk tek mōgāhā', hak mōg, pa' xip nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg, ha 'ōm te' yīmū' yūm,

³ tu' pa te mō kuyānām yōn, yā mīkaxxap takat putuk, yā mīkaxxap yax putuk, xix mīkaxxap xanōn putuk, ha ta' xip texxux, tu nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax xakot, yā texxux yīxux, tu mīkaxxap 'exmēnat putuk.

⁴ Ha ta' pip kama 'ūxexka xop yōg mīmpe mām'ax xohix te' 24, tu nōm te' xat xakot, ha mīmpe mām'ax te' 24 yīmū' mām tik xexka te' 24, tu top-ixxax ponnok tat, tu' xexka xop yōg kuxxax yānām 'āta yīxux mō'tat,

⁵ ha nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax te kote' xip, ha ta nōnte tu' xupep yānām kō'āynām, xix hāmnāhūn, xix tex'ūnnāhā'. Ha ta' pip nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax keppa kuyānām tat'ax xohix te' 7, tu yōg kuyānām pip, yā' koxuk te' 7 Topa yōg.

⁶ Ha ta' xip nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax keppa kōnāg

xexka', yā gahap putuk, yā mīkaxxap ponnok max putuk.

Ha ta 'ōm pip, tu nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax xakot, yā yōnnā'ī te' 4, tu' pa pip 'ūkeppa xi' xāmpah.

⁷ Yā yōnnā'ī te' 4 ha yāp-xet te xoktut putuk, ha ta' nōy te mūnūytut kutok putuk, ha ta' nōy pa te tik pa putuk, ha ta' nōy te mōmōka putuk, tu topahah.

⁸ Ūxohix te' 4 yōg yīmāg pip. Yāp-xet yōg yīmāg xohix te' 6, ha' nōy yōg te' 6, ha' nōy yōg te' 6, ha' nōy yōg te' 6. Yōnnā'ī xohix pa xohix pip 'ūyīmap xi' kopah. Yōnnā'ī tek-te'ex hāptup tox hā xix 'āmnīy tox hā, tu' hup 'ohnāg, tu:

—Topah, 'āmax xe'ēgnāg, 'āmax xe'ēgnāg, 'āmax xe'ēgnāg. 'Āka'ok xexkanām, nūy hāpxop xohix xexka mīy yūmmūg. Hōmā 'āxip xix hōnhā 'āxip, tu 'ānūn putup. Kaxīy.

⁹ Hā kaxīy yōnnā'ī tek-te'ex nōm te' xat pu, yā nōm te mīmpe yūm'ax yīmū' yūm, yā nōm ti mōkuma'mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā,

¹⁰ 'īhā tik xexka te' 24 te hām tu' xakux nōm keppah, tu' nōm 'āktux max, nūy nōm xexka mīy yāy kuxa kopah, tu yāy yōg xexka xop yōg kuxxax xex hām tu' nōm keppah, yā nōm te' xat keppah, tu:

¹¹ —'Āmūn yūmūg xuxyā', yā yūmū yōg Topah. 'Āmax, ha' xohix te' yūmmūg 'āmax xe'ēgnāg, xix

'āxexkanām, xix 'āka'ok
xexkanām.

Hamūn, xate' xohix xexka
mīy. Xatep-tup, yīy ta'
pip 'ūxohix, tu' hi'.

Kaxīy.

5

*Tappet tox xix Kahnēn Ku-
tok*

¹ Ha ta' pēnāhā 'āte, pa'
xip tappet tox kīy xahix
'ūyīpxe'e kopah, yā nōm te'
xat 'ūyīm kopah, yā nōm te
mīmpe yūm'ax yīmū' yūm, ha
tappet tox kīy xahix yīmū' pip
kax'āmi'ax punethok 'ūkeppa
xi' xāmpah, ha kīy'ax xohix te'
7 te tappet tox kīy.

² Ha ta' xip pexkox yōg
nū'kutnā'ax ka'ok, yā Topa yōg
kāmānat, ha hām'āktux ka'ok,
hu:

—Pi'ā' xip nōm max, yā nōm
te kīy'ax mep yūmmūg, nūy
tappet tox ko'ah? Kaxīy.

³ Pa' xip'ah pexkox tu' xix
hām xexka tu' nōm max, yā
nōm te tappet tox ko'ah, nūy
kopa' pēnā'.

⁴ 'Ūkpotaha', yā' xip'ah nōm
max, yā nōm te tappet tox
ko'ah, nūy kopa' pēnā'.

⁵ Ha ta' xip tik xexka', tu
hām'āktux, hu:

—Āpota hok. Pēnā', 'Ūxip
nōm ka'ok, tu xoktut putuk,
yā xuxet'ax Yona xop yōg
xoktut, yā Namix yōg xu-
pepmā xop kopa' xip, yā tute'
xut. Tute kīy'ax mep yūmmūg,
nūy tappet tox ko'ah. Kaxīy.

⁶ 'Āte' pēnāhā', pa' xip
nōm xuxet'ax Kahnēn Kutok.
Kaxīy. 'Ūk-nīhā' xip nōm te'
xat yōg mīmpe yūm'ax yīmū',

ha yōnnā'ī te' 4 te Kahnēn
Kutok xakot, ha tik xexka te'
24 te Kahnēn Kutok xakot
kamah, ha Kahnēn Kutok
xok tap, payā' putpu' hi', tup-
tox kup xohix te' 7, tu' pa
xohix te' 7. 'Ūp-tox kup xi' pa
yā koxuk te' 7 Topa yōg, yā
koxuk mō'pok hāpxexka xohix
tu'.

⁷ Ha ta' mōg Kahnēn Ku-
tok, ha' xip tappet tox 'ūnōy
yīm kopah, yā nōm te' xat yīm
kopah, yā nōm yūm mīmpe
yūm'ax yīmū', ha Kahnēn Ku-
tok te tappet paha',

⁸ yā' paha', ha yōnnā'ī te'
4 te hām tu' pip Kahnēn
Kutok keppah xix tik xexka
te' 24 te hām tu' pip kamah
Kahnēn Kutok keppah. Ha
yōnnā'ī yōg 'ap pip, nūy yōg
tutxit kaxyā', xix tik xexka
xop te' kamah, tu' xohix yōg
kānēy yānām 'āta yīxux pip
kamah, nūy nōm kopa mō'hap
'ūkōnnōn, nūy tu' hax max
'āpep pepix. Hā kaxīy 'ūkuxa
mām ka'ok xop te Topa pu
hām'āktux, ha hām'āktux te
pepi' mōg.

⁹ 'Ūxohix tek-tex tup hāk-tex,
hu:

—Āmax 'āpu tappet tox pa',
nūy kīy'ax mep.

Hamūn, hōmā tikmū'ūn te
'āp-tex,

yā tikmū'ūn pupi 'āxok,
nūy tikmū'ūn mōgā Topa hah.
Yā' xohix mōgāhā',

yā hep xohix xop yōg xop, xi'
yīy'ax xohix yōg xop,
xix hām xexka xohix yōg xop,
xix xop xohix.

¹⁰ 'Ūxohix te 'āmānex xop
putuk,

tu Topa pu hãpxopmã max.
 Topa te nõm xat, yã' yõg
 tikmũ'ün,
 ha Topa yõg tikmũ'ün te' nõy
 xohix xat putup hãm
 xexka tu'.

Kaxĩy.

¹¹ 'Äte' pẽnãhã 'ũxeheh, tu
 pexkox yõg nũ'pok xop 'ãpak,
 yã' xohix te' 10.000 punethok
 xi' 1.000 punethok. 'Üxohix
 te nõm te' xat xakot, yã nõm
 te mĩmpe yũm'ax yĩmũ' yũm,
 xix yõnnã'ĩ te' 4 xakot, xix tik
 xexka te' 24 xakot.

¹² 'Üxohix tek-tex ka'ok, hu:
 —Hõmã tikmũ'ün tep-tex
 Kahnën Kutok.

Pa hõnhã 'ãxip, yã 'ãmax, yã
 'ãka'ok nõynã'ãmõg.

Xate' xohix yõg hãpxop pop.

Xate hãpxohix yũmmũg,
 ha' xohix te 'ãmũn 'ãpak, nõy
 'ãxexka mĩy, nõy 'ãmũn
 'ãktux max.

Kaxĩy.

¹³ Ha ta' xupak 'äte 'ũhi xop
 xohix pexkox tu' xix kõnãg
 xexka tu', yã xohik-tex, hu:

—Yã' max xe'ëgnãg nõm te'
 xat, nõm te mĩmpe
 yũm'ax yĩmũ' yũm.

Yã' max xe'ëgnãg Kahnën Ku-
 tok.

Yũmũ'äte nõm pu' popmãhã
 hãpxop xohix.

Yũmũ'äte nõm 'ãktux max, tu
 nõm 'ãpak,

tu' xexka mĩy yãy kuxa
 kopah.

Tute yũmũg xat putup
 mõkuma'mõg, ha' kux
 'ohnãg.

Kaxĩy.

¹⁴ Ha yõnnã'ĩ te' 4 te:

—Hamũn! Kaxĩy.

Ha tik xexka xop te hãm tu'
 pip, tu' kuxa te' yẽy, tu Topa
 'ãktux max xix Kahnën Kutok
 'ãktux max.

6

'Ükĩy'ax

¹ 'Äte xe' pẽnãhã', ha
 Kahnën Kutok te' kĩy'ax
 mãxap xak. Ha ta' xip yõnnã'ĩ
 puxet, nõm te' 4 xop kopa' xip.
 'Üyĩy te tex tĩnnã'ax putuk.
 Tute:

—Mã! Kaxĩy.

² 'Äte' pẽnãhã', pa' xip
 kãmãnok ponnok, ha nõm te'
 yĩmũ' yũm, tu pox kĩy tat, ha'
 nõy te tu' hõm 'ũxat'ax xexka
 yõg kuxxax yãnãm 'ãta yĩxux.
 Ha ta' mõg, nõy hãm xexka
 pop xix yõg tikmũ'ün pop.

³ Ha ta xe' xak kĩy'ax nõy
 Kahnën Kutok te', yã kĩy'ax
 tix, ha 'äte' xupak, ha yõnnã'ĩ
 nõy, yã' tix te hãm'ãktux, hu:

—Mã! Kaxĩy.

⁴ Yĩy ta' xupep kãmãnok
 nõy, yã xuttah, ha 'õm te'
 yĩmũ' yũm, ha' nõy te nõm
 ka'ogãhã', puyĩy tikmũ'ün
 yãykix kakĩynãgã'. Ha nõm te
 kãmãnok yĩmũ' yũm, tu' pop
 mĩkax xexka tox.

⁵ Ha ta xe' xak 'ükĩy'ax
 Kahnën Kutok te', yã' tikoyuk,
 ha 'äte' xupak, ha yõnnã'ĩ nõy,
 yã tikoyuk te:

—Mã! Kaxĩy.

'Äte' pẽnãhã', pa' xip
 kãmãnok nõy, yã' mũnnĩy. Ha
 nõm te' yĩmũ' yũm, tu' tat
 hãpxop mõmũg'ax.

⁶ Ha 'äte' xupak, ha yõnnã'ĩ
 te' 4 te hãm'ãktux, hu:

—Mãyõn puxet ha' hãm'ax
 yõg tayumak te' pop xuxnãg

xe tox xap nit puxet pe xenat xap yōg nit tikoyuk. Pa' nōy hok 'ayet hep tox xix xupyāg mōy hok, yā nōnenex hok! Kaxīy.

7 Ha ta xe' xak 'ūkīy'ax nōy Kahnēn Kutok te', yā 4, ha 'āte' xupak, ha yōnnā'ī nōy, yā' 4 te:

—Mā! Kaxīy.

8 'Āte' pēnāhā', pa' xip kāmānok nōy, yā pap-nok putuk. Ha 'ōm te' yīmū' yūm, tu' xuxet'ax yā Xakix'ax, kaxīy, xix Hāmġāyāgnāg Pet, kaxīy, tu kāmānok nōy pe' mōg 'ūyīkāgnāg. Ha' nōy te nōm kā'ogāhā', puyīy xat, hām xexka yōg tikmū'ūn yōg yāg te' 4 yōg yāg puxet kix, yā tikmū'ūn te yāy kix kakīynāg putup, tu' putup xūy hā' xakix putup, tu hāmpakut hā' xakix putup, ha xokxop ġāy te' kix putup.

9 Ha ta' xak 'ūkīy'ax nōy Kahnēn Kutok te', yā' 5, ha 'āte' pēnāhā', pa' pip yāmīy xohix xokxop mō'hap'ax kakak. Hōnhā yā yāmīy, pa hōmā yā tikmū'ūn, tu hām xexka tu' pip, tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, yīy ta tikmū'ūn ġāy, tu' kix, ha' xakix, tu nōmhā yā' yāmiy, tu' pip xokxop mō'hap'ax kakak,

10 tu hām'āktux ka'ok, hu:

—Topa, xatek mūg xat, yā 'āka'oknām. Xate' xohix xat. 'Āmax xe'ēgnāg, tu hāpxe'e mīy. Hām 'ūmhā xate hām xexka yōg tikmū'ūn yōg hāpkummugā'ax hā nōy yānān putup? Yā nōm tek mūg kix, hak xakix. Kaxīy.

11 'Ūxohix te' pop topixxax ponnok tox, ha' nōy te:

—Nāy, 'ūhip kutōgnāg, ha mōktu' xohix xexka nūn, tu nūktu' mōxaha nūnteh, yā Topa yōg kāmānat kamah, yā 'āxop putuk, yā 'āxape xop. Tikmū'ūn te nōm kix putup kamah, ha' xakix putup. Kaxīy.

12 Ha ta' xak 'ūkīy'ax nōy Kahnēn Kutok te', yā' 6, ha hām xexka nuhuknām, tu yāy pot, ha ta māyōn yāyhām-nīy, tu topixxax mūnnīy putux putuk, ha ta māyōn hex yāyhā xuttah, tu hep 'āta putuk.

13 Ha ta māyōnnāg te pexkox tu' yīxohoh, yā mīnta pik xakux'ax putuk, yā 'āmuuh xexka te' kup nuhuk, hā kaxīy putuk.

14 Ha ta' nōg pexkox, tu tap-pet tox kīy putuk, ha yīktix xohix xexka te yāy pip'ax nīm, tu ta' mōg xix hām tot kōnāg yōg xohix te yāy pip'ax nīm, tu ta' mōg.

15 Ha ta' pip 'ūxat'ax xop, xix xexka xop, xix xonat xexka xop, xix 'ūp-texop xexka xop, xi' ka'ok xop, xix kāmānat xop, xix xuxyā xop. Yā' xohix xexka te yāy xaptop mīkaxxap xexka kakak xix yīktix tu',

16 tu yīktix pu hām'āktux xix mīkaxxap pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'ūgmū yīmūg nāy, nūy 'ūgmū mō'nīy, nūy 'ūgmū xaptop, puyīy nōm tek mūg pēnā hok nōm te' xat, yā nōm te mīmpe yīmū' yūm, puyīy Kahnēn Kutok tek mūg yānān hok.

17 Yã hõnhã nõm gãy xexka'. Tep te' gãy'ax hã' tot putup? Yã 'ap hã' tot putup'ah. Kaxĩy.

7

'Iyaet yõg tikmũ'ũn xohix te' 144.000

1 Hãpxip 'lhã 'ãte' pẽnãhã pexkox yõg nũ'pok'ax te' 4, ha' pip hãm xexka tu', ha yãp-xet xip nõntix tu' ha' nõy xip xot tu', ha' nõy xip mãyõn mõi'nã'ax tu', ha' nõy xip mãyõn xupep'ax tu'. Yã' xohix te 'ãmuuh mũg 'ũyĩm hã, puyĩy 'ãmuuh mõkoux hok hãm xexka tu', xix kõnãg xexka tu', xix mĩmmãtik tu'.

2 Ha 'ãte' pẽnãhã, pa' xip pexkox yõg nũ'kutnã'ax, tu mãyõn xupep'ax tu' nũn, tu Topa yõg kax'ãmi'ax tat, yã Topa xe'ëgnãg yõg, yã Topa hi xe'ëgnãg. Pexkox yõg nũ'kutnã'ax te hãm'ãktux ka'ok yã xape te' 4 pu'. Yã Topa te nõm 4 xop ka'ogãhã', puyĩy hãm xexka koxyõy xix kõnãg xexka koxyõy.

3 Ha nõm pexkox yõg nũ'kutnã'ax te:

—Hõnhã' koxyõy hok hãm xexka xix kõnãg xexka', xix mĩhĩm. Nãy, puk mũ'ãte' kax'ãmi Topa yõg kãmãnat xohix xexka kux tu'. Kaxĩy.

4 Hã 'ãte' xupak 'ũxohix texĩy 'ũkux tu' kax'ãmip-tup, yã Topa yõg xop, yã hep puxet 'Iyaet yõg tikmũ'ũn xohix te' 144.000,

5 yã Yona yõg xupepmã xop yõg xohix te' 12.000, xix Ho'op yõg xupepmã xop yõg xohix te' 12.000, xix Gat yõg

xupepmã xop yõg xohix te' 12.000,

6 xix 'Axe yõg xupepmã xop yõg xohix te' 12.000, xix Nãptanix yõg xupepmã xop yõg xohix te' 12.000, xix Mãnãxex yõg xupepmã xop yõg xohix te' 12.000,

7 xix Ximẽãm yõg xupepmã xop yõg xohix te' 12.000, xix Nemi yõg xupepmã xop yõg xohix te' 12.000, xix Ixakat yõg xupepmã xop yõg xohix te' 12.000,

8 xix Yemonõm yõg xupepmã xop yõg xohix te' 12.000, xix Yoye yõg xupepmã xop yõg xohix te' 12.000, xix Meyamĩy yõg xupepmã xop yõg xohix te' 12.000. Yã xohix te' 144.000.

Tikmũ'ũn xohix xexka'

9 Hãpxip 'lhã 'ãte' pẽnãhã, pa' pip tikmũ'ũn xohix xexka', yã' xohix. Tep-te' mõkupix? Yã mõkupix yũmmũg 'ohnãg. Yã' pip punethok, yã xop xohix yõg, xix hep xohix xop yõg, xix hãpxexka xohix yõg xop, xi' yĩy'ax xohix yõg xop. Yã' xohix tek-nĩhã' pip nõm te' xat keppah, yã nõm te mĩmpe yũm'ax yĩmũ' yũm, xix Kahnẽn Kutok keppa' pip, tu' xohix te' tat topixxax ponnok tox, tu paxxap xux pop 'ũyĩm hã,

10 tu' xohix te hãm'ãktux ka'ok, hu:

—Topa te yũmũg kuxa kummuk xit, nũy kuxa max mõi'tat 'ũyãnãn tu', yã Topa xexkanãm, xix Kahnẽn Kutok, tu' xat'ax yõg mĩmpe mãm'ax yĩmũ' mãm. Kaxĩy.

11 Ha pexkox yōg nū'pok'ax xohix xexka tek-nīhā' pip, tu nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax xakot tik xexka te' 24 mūtik xix yōnnā'ī te' 4 mūtik, tu hām tu' pip, tu hām tu nūktettex, tu' pip nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax keppah, tu Topa xexka mīy yāy kuxa kopah, tu:

12 —Hamūn, 'āpu yūmū Topa 'āktux max mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. Topa yā' max xe'ēgnāg, tu hāmyūmmūg xexkanām mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. Topa te yūmū'ā' popmāhā hāpxop xohix, yīy yūmū'āte hām'āktux, hu: “Āmax. Puxix. Ūmax.” Kaxīy. 'Āpu yūmū hām'āktux hā kaxīy hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. 'Āpu yūmū yāy yōg Topa 'āpax mōkumagmōg, ha' kux 'ohnāg. Topa te hāpxop xohix yūmmūg tu' ka'oknām hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Hamūn. Kaxīy.

13 Ha ta tik xexka puxet xip, tuk yīkopit, hu:

—Ū'ūm 'ōhōm, yā topixxax ponnok tox tat? Hām 'ūm tu' nūn? Kaxīy.

14 Ha 'āte:

—'Īntu', xate' yūmmūg. Kaxīy.

Ha:

—Yā hōmā 'ūyōg hāpxop kummuk xexka', tu' xūy xexka', tu yāy yōg topixxax pix Kahnēn Kutok hep 'āta kopah, yīy topixxax ponnok.

15 Nōm xop pip Topa keppa xix Topa yōg mīmpe yūm'ax keppah. Topa pet kopa' pip 'āmnīy īhā xix hāptup īhā, ha

nōm te mīmpe yūm'ax yīmū' yūm te nōm xop hā tep-tup.

16 'A xe putup 'ūm pip putup'ah xix kōnāg putup pip putup'ah 'ūxeheh. Ha māyōn yānām ka'ok te nōm xop puk putup'ah 'ūxeheh, xix kuxap ka'ok te nōm xop puk putup'ah 'ūxeheh.

17 Hamūn, Kahnēn Kutok xip, 'ūxat'ax yōg mīmpe yūm'ax tu' xip, tu nōm xop pēnāp-tup, yā Kahnēn pēnā'ax max putuk, tu nōm mōgāp-tup hāmmax tu', xix kōnāg xupep'ax tu', ha yōg kōnāg te tikmū'ūn hīnnāhā', ha Topa te' pota pa hep xohix nagāp-tup. Kaxīy.

8

Ūkīy'ax, yā' 7

1 Ha ta xe kīy'ax nōy xak Kahnēn Kutok te', yā kīy'ax 7, ha' yēy, yā hām'āpak 'ohnāg 'ot xahix hā.

2 'Āte' pēnāhā', pa' pip pexkox yōg nū'pok'ax te' 7 nōm te Topa keppa' pip, tu' pop mīxux xop tut te' 7, nūy kaxyā'.

3 Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, tu kōnnōn mō'hap'ax yīka' xip. Tute' pop kugōy hax max yōg kōnnōn, nūy pugā', nūy kugōy yāy kotīnnā' ūkuxa mām ka'ok xop yōg Topa pu hām'āktux mūtik, puyīy kugōy mōg pepix Topa pu hām'āktux mūtik Topa hah. 'Ūpugāhā kōnnōn mō'hap'ax yānām 'āta yīxux yīmū' nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax keppah.

4 Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax te kōnnōn nū'xok kōnnōn mō'hap'ax yīmū', ha kōnnōn yōg kugōy mōg pepi' 'ūkuxa mām ka'ok xop yōg Topa pu hām'āktux mūtik, tu mōktu Topa tu' mōxaha',

5 ha pekkox yōg nū'kutnā'ax te kōnnōn yōg kănēy paha', tu kōnnōn mō'hap'ax tu' paha kuxap, tu' xix kănēy kopah, tu mō'yōn hām xexka tu', yīy ta tex tinnā punethok, ha yānām kō'āynām, ha hām xexka nuhuk, tu yāy pot.

Mīxux xop tut kaxyāhā'

6 Ha ta' pip pekkox yōg nū'pok'ax te' 7, tu' pop mīxux xop tut, nūy kaxyā'.

7 Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax māxap te mīxux xop tut kaxyāhā', ha tex xap nū'nāhā xix kuxap hep 'āta mūtik tu nūktu: “Po,” kaxīy hām xexka tu', ha' puk hām xexka yāg puxet, ha ta yāg tix puk 'ohnāg, ha mīm yāg puxet puk, ha ta yāg tix puk 'ohnāg, ha mīxux yīxux yāg puxet puk, ha ta' yāg tix puk 'ohnāg.

8 Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax nōy xip, yā' tix, tu mīxux xop tut kaxyāhā', ha ta pekkox tu' xip hāpxop, yā yīktix xexka putuk, tu kuxap xexka hā' puk, ha nōm te' paha', tu hām tu nū'yōn yīktix, ha ta' nāhā', tu nūktu: “Po,” kaxīy, kōnāg xexka tu'. Ha kōnāg xexka yāg puxet te yāyhā hep 'āta', ha ta' yāg tix te yāyhā hep 'āta 'ohnāg.

9 Ha ta' xakix kōnāg xexka kopa' pip xop yāg puxet, ha ta' xakix 'ohnāg yāg tix, ha ta yāy

koxyōy mīpkox yāg puxet, ha ta' yāg tix yāy koxyōy 'ohnāg.

10 Ha ta' xip pekkox yōg nū'kutnā'ax nōy pekkox tu', yā pekkox yōg nū'kutnā'ax tikoyuk, tu mīxux xop tut kaxyāhā', ha ta pekkox tu' nāhā māyōnnāg, tu' puk, yā kuyānām tat'ax xexka putuk. 'Ūnāhā, tu nūktu: “Po”, kaxīy, kōnāg kox yāg puxet tu', ha ta' yāg tix hā mō'nā 'ohnāg, tu kōnāg xupup kox yāg puxet hā mō'nāhā', ha ta' yāg tix hā mō'nā 'ohnāg.

11 Yā māyōnnāg 'ūxuxet'ax, tu: kohāgnāg'ax. Kaxīy. Ha kōnāg yāg puxet yāyhā kohāgnāg, ha ta yāg tix yāyhā kohāgnāg 'ohnāg, ha tikmū'ūn punethok te' xo'op, hu' xakix.

12 Ha ta' xip pekkox yōg nū'kutnā'ax nōy pekkox tu', yā pekkox yōg nū'kutnā'ax 4, tu mīxux xop tut kaxyāhā', ha hāpxop te' kix 'ūyāg puxet māyōn yōg, xix māyōn hex yōg, xix māyōnnāg yōg, ha ta 'ūyōg yāg tix kix 'ohnāg, yīy ta' xohix te yāy yōg kuyānām yāg puxet xaxok, ha ta' yāg tix xaxok 'ohnāg, ha ta hām xexta tu hāpkoxtap hāptup yāg puxet, ha ta' yāg tix hāpkoxtap 'ohnāg, ha 'āmnīy te kaxīy kamaḥ.

13 'Āte' pēnāhā', pa' xip mōmōka', tu' topaha pepi' mōg, tu hām'āktux, hu:

—Hāpkummuk! Hāpkummuk! Yā' kummuk xexka hām xexka xohix xop yōg, ha pekkox yōg nū'pok tikoyuk nōy te mīxux xop tut kaxyāp-tup. Kaxīy.

9

1 Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy pexkox tu', yā pexkox yōg nū'kutnā'ax 5, tu mīxux xop tut kaxyāhā'. 'Āte' pēnāhā, pa' xip māyōnnāg hām xexka tu'. Yā hōmā nōm te pexkox tu' nāhā'. Ha' nōy te tu' hōm pipkup mōhāmyīnnīn'ax hāpkox tox xexka yōg,

2 ha māyōnnāg te hāpxōn, ha kugōy xexka xupep, yā 'āmuk'ax xexkanām yōg, tu kugōy te māyōn yānām pak, ha yāykote hāpkoxtap.

3 Ha ta' pip kunihit kugōy kopah, tu ta' mōg, tu mōktu mōxaha hām xexka tu', ha' nōy te kunihit ka'ogāhā', ha' ka'ok, yā xokpatakuhmīy putuk.

4 Ha' nōy te' xat, pu xux mā hok, xix mīm xux mā hok, xix mīxux puk mā hok, pa' xat, pu tik kute'ex. Hamūn, yā' pip 'ohnāg Topa yōg kax'āmi'ax nōm tik tu'.

5 'Ūxat, pu kunihit tik kix hok, pa' xat, pu tik kute'ex māyōn 'ānuk xohix te' 5 hā, tu' xūyghāhā', yā xokpatakuhmīy te' xuhmīy putuk.

6 Ha māyōn 'ānuk xohix te' 5 hā' xūy tihik, tup-tup 'ūxakix, pa' xakix 'ohnāg, 'a' xakix putup'ah.

7 Yā kunit te xonat yōg kāmānok putuk, nōm te' yāy kix. Tup-tox hā mō'tat 'ūxat'ax xexka yōg kuxxax yānām 'āta yīxux putuk, tu' payīn te tikmū'ūn payīn putuk.

8 Tu' xe te 'ūn xe putuk, tu' xox te xoktut xox putuk,

9 tu' kep xax te xonat yōg kepax putuk, yā pipkup hā' mīy, tu' yīmāg payāhā te hāmnhūn xexkanām putuk, yā xonat xop yōg kāmānok hāmnhūn putuk, xix hāpxop yīkūy'ax te hāmnhūn putuk, yā xonat yōg hāpxop yīkūy'ax,

10 tu' nā'kup xox te xokpatakuhmīy nā'kup xox putuk, tu' nā'kup xox te tik xūyghāhā māyōn 'ānuk xohix te' 5 hā.

11 Ha ta' xip kunihit xop yōg xexka', yā pexkox yōg nū'kutnā'ax. Tute hāpkox tox xexka pēnāhā', yā' xuxet'ax 'Amanōm, yā 'Emeneo xop yīy'ax kopah, xi' xuxet'ax 'Apōyām, yā Genex yīy'ax kopah. Yā tikmū'ūn yīy'ax kopah, hu 'ūkoxyōy'ax. Kaxīy.

12 Tu ta' kux hāpkummuk māxap, ha' nūn putup hāpkummuk nōy tix.

13 Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy pexkox tu', yā pexkox yōg nū'kutnā'ax 6, tu mīxux xop tut kaxyāhā', ha 'āte' yānmūn xupep'ax 'āpak, yā xokxop mō'hap'ax yōg xup'ax tu' nūn, yā xokxop mō'hap'ax yānām 'āta yīxux xip Topa keppah.

14 Ha yānmūn xupep'ax te pexkox yōg nū'kutnā'ax pu hām'āktux, yā nōm te' 6 pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'āyīm ko'a', pu mōg pexkox yōg nū'pok'ax te' 4, nōm pip kōnāg kox 'Eppanat kūnāpah. Kaxīy.

15 Ha 'īm ko'a', pu mōg. Nōm te' hip nōm 'ot, xix nōm hāptup, xix nōm māyōn 'ānuk,

xix nôm hâmyâxatamuk. 'Ūhip, nūy tikmū'ūn yāg puxet kix, puyīy tu xakix, ha ta' yāg tix kix 'ohnāg.

¹⁶ Ha 'āte' xupak 'ūxohix nō'ōm, yā xonat te kāmānok yīmū' mām, yā xonat xohix te' 200.000.000.

¹⁷ Ha 'āte' pēnāhā, tu kāmānok pēnāhā xix nôm te' yīmū' mām, ha yōg kep xax pip, yā' xutta te kuxap 'āta putuk, xix yīxux te mīkaxxap xapit putuk, xix xutta yīxux te mīkaxxap 'ūxop putuk. Ha kāmānok putox te xoktut putox putuk, ha' yīkox kopa' xupep kuxap xix kugōy xix mīkaxxap 'ūxop.

¹⁸ Yā hāpxop xūygā'ax tikoyuk pip, yā kuxap, xix kugōy, xix mīkaxxap 'ūxop, tu tikmū'ūn yāg puxet kix, ha' xakix. Ha ta' yāg tix kix 'ohnāg.

¹⁹ Ha kāmānok te' yīkox hā' nōy kix, xi' nāgkup hā' kix kamah. Yā' nāgkup te kāyāp-tox putuk, ha' xox pip, tu nôm hā tu tikmū'ūn putop.

²⁰ Ha ta' pip 'ūhi xop. Yā hāpxop xūygā'ax te nôm kix 'ohnāg. Nôm xop te hāpkummuk mīy kux 'ohnāg, tu yāmīy puk-te'ex kux 'ohnāg, tu topa komut xop pu nūktettex kux 'ohnāg, yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy topa komut xop, xix yānām ponnok hā' mīy, xix pipkup monōn hā' mīy, xix mīkaxxap hā' mīy, xix mīm hā' mīy. Yā topa komut xop te hāmpēnā 'ohnāg xix hām'āpak 'ohnāg, xix hāpkumep 'ohnāg.

²¹ Tikmū'ūn te' nōy kixpax,

pa yāyhāhup 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy kux 'ohnāg, tu mīm mīy, tu' hup 'ohnāg, tu' nōy hā xupxet, tu hāpxop xupxet, tu' hup 'ohnāg.

10

Tappet tox kīy kutōgnāg

¹ Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax ka'ok pexkox tu', tu kugōy tat, yā topixxax putuk, tu texxux tep-tox xakot, yā' kuxxax putuk, tu' pa te māyōn putuk, tu' kup te kuxap putuk, tu ta' yīxohoh.

² Tu tappet tox kīy kutōgnāg tat 'ūyīm kopah, ha' pata xe'e te kōnāg xexka tonnok, ha' pata nōy te hām tonnok,

³ ha' yīy ka'ok, yā xoktut punethok yīy'ax putuk. 'Ūyīy ka'ok, ha tex tīnnā'ax xohix te' 7 te' yānān.

⁴ 'Ūyīy kux, ha 'āte' kax'āmi putup, pa 'ōm yīy pexkox tu', ha 'āte' xupak, ha hām'āktux, hu:

—Āpu hām'āktux xap-top. Āpu textīnnā'ax yōg hām'āktux kax'āmi hok. Kaxīy.

⁵ 'Āte' pēnāhā pexkox yōg nū'kutnā'ax te kōnāg xexka tonnok xix hāhām, ha' yīm pepi' xix,

⁶ tu hām'āktux, hu:

—Hāpxip kutōgnāg 'thā' nūn. Topa te yōgnū hām'āktux yūmmūg, yā Topa te' yūmmūg, yā Topa hi mōkuma'mōg hāmyâxatamuk xohix kux 'ohnāg hā, tu pexkox mīy xix yāykoteh, xix nôm kopa' pip xop, xix hām xexka mīy, xix nôm tu' pip xop, xix kōnāg

xexka mīy, xix nōm te kopa'
pip xop.

⁷ Hōmā Topa te Topa pupi
hām'āktux xop pu hām'āktux
xex, yā hāpxop xaptop.
Hāpxip kutōgnāg 'ihā Topa
te nōm hāpxopmāp-tup, ha
pepxox yōg nū'pok'ax te' 7
te mīxux xop tut kaxyāp-tup.
Kaxīy.

⁸ Ha ta xe' yīy pepxox tu', ha
'āte' xupak, ha hām'āktux, hu:

—Mōg, nūy pa tappet
tox nōm xip pepxox yōg
nū'kutnā'ax yīm kopah nōm
te kōnāg xexka tonnok xix
hāhām. Kaxīy.

⁹ Ha tak mōg pepxox yōg
nū'kutnā'ax hah, tu:

—'Ā' hōm tappet tox kīy
kutōgnāg. Kaxīy.

Ha:

—'Ūpa, nūy mā'. Xate'
māhā', ha' yāyhā' xūy putup
'ātex kopah, pa' xuxpex
'āyīkox kopah, yā pukhep
putuk. Kaxīy.

¹⁰ Ha 'āte' paha tappet tox
'ūgyīm kopah, tu' māhā', ha'
xuxpex 'ūgyīkox kopah, yā
pukhep putuk. 'Āte' māhā',
ha hāpxip 'ihā' xūy 'ūktex
kopah.

¹¹ Ha tute:

—Xate Topa yōg hām'āktux
pop. Xate hām'āktux putup
tikmū'ūn xohix pu', xix
hāpxexka xohix xop pu', xi'
yīy'ax yōg xohix xop pu', xix
hāpxexka xohix yōg tik xat'ax
xohix pu'. Xate hām'āktux
putup, hāpxop kummuk nūn.
Kaxīy.

11

Tik tix te Topa yōg
hām'āktux 'āktux

¹ Ha' nōy te 'ā' hōm
mōhāmmūg'ax tox, tu:

—'Āpu mō Topa pet
xexka mūy, nūy mēn xohix
texīy yūmmūg, xix xokxop
mō'hap'ax yōg mēn kamah.
'Āpu mōkupix 'ūxohix te Topa
keppa nūktettex Topa pet
xexka kopah.

² Pa 'āpu mō hām mūy
hok hām nuhnōg Topa pet
xexka kūnāpah, yā Topa pet
xexka yīkāgnāg hā. Hamūn,
Topa te hām hōm Yoneo xop
kūnāpa pip xop pu', ha nōm
te hām tonnok putup māyōn
'ānuk xohix te' 42 hā, xix
kōmēn xe'ēgnāg tonnok putup
kamah.

³ 'Āte mō'pok putup tik
tix, puyīy yōgnū hām'āktux
'āktux hām xexka tu'. Nōm
te topixxax kummuk mō'tat,
nōm hāg tu xago. Hamūn,
yā' kuxa hittup 'ohnāg, yā
tikmū'ūn te hāpkummuk mīy.
Nōm te Topa yōg hām'āktux
'āktux putup 'āmnīy xohix te'
1260 hā. Kaxīy.

⁴ Yā Topa yōg hām'āktux
tat'ax tix te mīm kup 'onimet
tix putuk, xix kuyānām tat'ax
tix putuk. Nōm te hām xexka
yōg xat'ax xexka keppa pip
putup.

⁵ Tikmū'ūn 'ūm te nōm tik
tix kute'ex kummuk, puxix
tik tix yīkox kopa' xupep
kuxap, nūy puknōg gāy xop
kummuk koxyōy, nūy nōm
kix, ha' xakix putup.

⁶ Topa te tik tix ka'ogāp-
tup, ha nōm te' xat putup, hu

pepxox mō'nīy, yīy tex tip-tup 'ohnāg, ha tik tix te Topa yōg hām'āktux 'āktux putup. Ha Topa te tik tix ka'ogāp-tup, ha nōm te' xat putup, yīy ta kōnāg xupup kox xohix yōg kōnāg te yāyhā hep 'ātap-tup. Ha Topa te nōm ka'ogāp-tup, puyīy hām xexka kix, yīy ta' nūn putup hāpxop kummuk xohix, tik te nōm putup.

7 Tu ta Topa yōg hām'āktux 'āktux kux, ha ta hāpkox tox xexka kopa' xupep xok xexka', nūy tik tix mūtik yāy kix, tu' xat putup, tu' nōy kix putup, ha' xakix,

8 ha' yīn pip putat kopa kōmēn xe'ēgnāg kopah, yā tikmū'ūn tep-tex Yeyox mīpkupnix yīmū' kōmēn xe'ēgnāg tu'. Yā kōmēn yōg tikmū'ūn te hāpkummuk mīy. Yā kōmēn 'āxet'ax Xonōm Putuk xix 'Eyit Putuk.

9 Ūxohix xop te tik tix yīn pēnāp-tup 'āmnīy tikoyuk xix xahix hā. Hāmūn, 'ūxat putup, pu nō hāpkot hok. 'Ūxohix te' pēnāp-tup, yā hām xexka yōg xohix xop, yā' hep xohix xop xix yīy'ax xohix xop, xix xop xohix,

10 tu hām xexka yōg tikmū'ūn xohix kuxa hittup putup, 'ūxakix tik tix hah. 'Ūxohix kuxa hittup, tu yāy pu hāpxop max hok popmāp-tup. Hamūn, nōm tik tix te Topa pupi hām'āktux, tu' xat, pu hām xexka yōg tikmū'ūn xūyā'.

11 Pa 'āmnīy tikoyuk nōg, 'īhā Topa te tik tix kopa xitxok, nūy putpu' hīnnā', yīy

tak-nīhā' pip, ha' xohix te' pēnāhā', hu' yīpkutuk xexkah,

12 ha tik tix te' xupak, pa nōm te' xānā ka'ok hu:

—Mā nūnte pepi'. Kaxīy

Ha ta' mōg tik tix pepi', tu hāmgōy xexka hā' mōxaha', tu ta' mōg pepi' pepxox tu', ha ta' pip 'ūgāy xop hām xexka tu', tu' pēnāhā'.

13 Ha hām nuhuk xexka', tu' yāy pot, yīy ta kōmēn yāg puxet koxyōy, ha ta' yāg te' 9 koxyōy 'ohnāg, yīy ta tikmū'ūn xohix te' 7.000 xakix hām nuhuk hā. Ha ta tikmū'ūn nōy kuxanōg, tu pepxox yōg Topa 'āktux max.

14 'Ūnōg hāpkummuk tix. 'Ūpēnā', 'ūnōy nūn.

Mīxux xop tut kaxyāhā' yā'

7 15 Ha ta' xip pepxox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā pepxox yōg mōkutnā'ax 7, tu mīxux xop tut kaxyāhā', ha ta' yīy ka'ok pepxox tu', hu:

—Yūmūg xuxyā xexka te' xohix xat, yā Kunnix te' xat hāpxexka xohix yōg xexka xop, xix yōg tikmū'ūn, tu nōm xat putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Kaxīy.

16 Ha ta' pip tik xexka te' 24 pepxox tu', tu' xexka xop yōg mīmpe mām'ax yīmū' mām, tu ta' yok, tu Topa pu nūktettex,

17 tu:

—Topa xexka', 'āka'ok, yā 'āxip mōkuma'āmōg hōnhā xix hōmā. 'Āmax, 'āka'ok xexka', tu hōnhā 'āxexka', yā tikmū'ūn xohix xat kōnāmāhā'.

18 Ha Topap-tup nōg xop 'ūgāy xexka', yā' yūmmūg 'āgāy hōnhā, tu xakix xop

yōg hāpxopmā'ax kopit putup. Nōmhā xate 'ōg kāmānat xop pu hāpxopmā maxp-tup, xix tik te 'āpupi hām'āktux xop pu hāpxopmā maxp-tup, tu 'ōg tikmū'ūn pu hāpxopmā maxp-tup, nōm te 'āyīpkutuk, yā' xexka xop xik-tōgnāg xop. Nōmhā xate' koxyōy putup nōm te hām xexka koxyōy. Kaxīy.

¹⁹ Ha ta' xōn Topa pet xexka pexkox kopah, pa' pēnāhā 'ūkopa Topa yōg pa'ax yōg mīpkox. Ha ta yānām kō'āynām, ha tex tīnnā xe xexka', tu tex xap nū'nāhā', ha ta hām xexka nuhuk punenhok.

12

'Ūhūn xix xok xexka 'āta'

¹ Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip 'ūhūn, ha hāpxopmāhā'. Yūmū'āte' pēnāhā', hu' yūmmūg hāpxopmā'ax nūn putup. 'Ūn te māyōn tat, yā topixxax putuk, ha māyōn hex xip 'ūpata kakah, ha māyōnāg te' 12 te yōg kuxxax putuk.

² 'Ūn tek-tok xuk, tu' put putūmnāg, hu' xūy, hu' potaha'.

³ 'Āte 'ūn pēnāhā', pa' xip xok xexka 'āta', tu': Kēm. Yā' xexka nām, pa kakxexka putuk. 'Ūp-tox xohix te' 7, tup-tox kup xohix te' 10, ha' xat'ax xexka yōg kuxxax te' 7 pip 'ūp-tox xohix yīmū'.

⁴ Xok xexka 'āta te' nāgkup hā' paha māyōnāg yāg puxet, ha' yāg tix pop 'ohnāg, tu hām xexka tu' mō nōy yōn,

ha mōktu: Po. Kaxīy. Ha 'ūn tek-tok put putup, ha ta' nūn xok xexka 'āta, tu nūktu 'ūn keppa' xip, nūy kutok mā',

⁵ ha 'ūn tek-tok pit put, yāk-tok te hām xexka yōg tikmū'ūn xohix xop xat putup, yā pipkup tox xexka hā' xat putup, yā' xat ka'ok putup. 'Ūk-tok put, ha hāpxip 'ohnāg ha ta 'ōm xip, tuk-tok paha', tu nōm mōgāhā pexkox tu', yā Topa ha' mōg xix Topa yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg tu'.

⁶ Ha ta 'ūn mōxupaha' hām nak tu'. Yā Topa te 'ūn pu' xip'ax mīy. Ha Topa te nō tehe 'āmniy xohix te' 1260 hā.

⁷ Ha ta' yāy kix kakīynāg pexkox tu' Mīget mūtik xok xexka 'āta xix Mīget yōg pexkox yōg nū'pok xop mūtik.

⁸ Nōm te xok xexka 'āta putyōn pexkox kūnāpa'.

⁹ 'Ū'ūm xok xexka 'āta'? Yā Hāmgāyāgnāg, yā Xatanāy. Yā tute hām xexka yōg xohix xop pu' koit pax. Yā' putyōn pexkox kūnāpā', xix yāy yōg pexkox yōg nū'pok xop, yā yōg xape xop, ha' yīxohoh, tu nūktu hām xexka tu' mōxoha'.

¹⁰ Ha 'āte' xupak, pa' yīy ka'ok pexkox kopa hu:

—Hōnhā Topa te tikmū'ūn mōy hāpkummuk kopah. Hōnhā tikmū'ūn te' pēnāhā 'ūka'ok Topah, yā' xexka'. Hōnhā Topa yōg Kunnix te' xohix xat! Hamūn, hōmā Hāmgāyāgnāg xip pexkox tu', tu Topa mūtik hām'āktux, hu: "Topa kopa kuxa mām xop te hāpkummuk mīy." Kaxīy. Yā 'āmniy xohix hā hām'āktux te

kaxīy xix hāptup xohix hā. Pa' putyōn pexkox kūnāpah.

11 Hōmā ha ta yūmūg xape xop te' xut, ha ta Hāmgāyāgnāg te' xut 'ohnāg. Yūmūg xape xop te' xut Kahnēn Kutok hep 'āta hā xix hām'āktux xe'e hā, tu' xakix yīpkutuk 'ohnāg.

12 Pexkox yōg xop, 'āpu 'ākuxa hittup! Pa hām xexka tu' kummuk xexka' xix kōnāg xexka tu', yā Hāmgāyāgnāg te hām xexka tu' xupep. 'Ūgāy xexka'. Tute' yūmmūg hāpxip kutōgnāg puxix tu' kux. Kaxīy.

13 Ha xok xexka 'āta te' pēnāhā', yā hām xexka tu' xip. Pa' xip 'ūhūn, tuk-tok pit put. Ha ta 'ūn yīnāhā' xok xexka te'.

14 Pa 'ōm xip, tu 'ūn pu' yīmāg tix popmāhā', yā xexka 'ūyīmāg, yā mōmōka yīmāg putuk. Ha ta topaha pepix 'ūhūn, tu' mōg, tu mōktu' xupep hām nak tu', ha' nōm nōy te 'ūn hā' tehe' hāmyāxa'amuk tikoyuk xix xahix hā, ha xok xexka 'āta te' xūygā 'ohnāg.

15 Yā xokxexka 'āta yīkox kopa' xupep kōnāgkox, nūy 'ūn mōgā'.

16 Pa hāpxexka te 'ūn hā' tehe', tu yāy pot, ha kōnāg te hāpkox hā mō'nāhā',

17-18 yīy ta' gāy xok xexka 'āta', tu ta' mōg, nūy yāykix 'ūn xupepmā xop mūtik, xix Topa yōg xat'ax mīy xop xohix mūtik, xix Yeyox yōg hām'āktux xe'e 'āpak xop mūtik, tu' xip hām kux tu' xok xexka 'āta'.

13

Xok xexka tix

1 'Āte' pēnāhā', pa' xip xok xexka nōy, ha' xip kōnāg xexka kopah, tu' xupep, tu ta' mōg, tup-tox kup xohix te' 10, tup-tox xohix te' 7, ha xat'ax xexka yōg kuxxax te' 10 tat 'ūp-tox kup te' 10 yīmū', ha xuxet'ax kummuk kax'āmi 'ūp-tox yīmū'.

2 Yā xok xexka te neppat putuk, yā hāmgāy kōmnāg putuk, tu' pata te 'ux pata putuk, tu' yīkox te xoktut yīkox putuk. Ha xok xexka 'āta te xok xexka xexkanāhā', tu ka'ogāhā', pu' xat.

3 Pa xok xexka putox puxet xok putuk, pa hāpxip 'īhā' hit-tup, yīy ta' yēy hām xexka yōg tikmū'ūn xohix, hu xok xexka putup, hu' pe' mōg,

4 tu xok xexka pu nūktettex. Hamūn, xok xexka 'āta te xok xexka xexkanāhā', tu' ka'ogāhā', ha tikmū'ūn te xok xexka pu nūktettex, tu:

—Yā xe'ēgnāg xok xexka'. Yā' ka'ok xexka'. Tep-te yāykix putup xok xexka mūtik? Yā yāykix putup'ah. Kaxīy.

5 Ha' tux hok, ha xok xexka te hām'āktux kummuk xexka māyōn 'ānuk xohix te' 42 hā, tu' xat pax kamah,

6 tu Topa 'āktux kummuk kōnāmāhā', xix Topa yōg xip'ax 'āktux kummuk, xix pexkox tu' pip xop 'āktux kummuk.

7 Ha ta' tux hok, ha xok xexka te yāykix Topa kopa kuxa mām xop mūtik, ha xok xexka te' xut. Ha' tux hok,

ha xok xexka te' xat 'ūhep xop xohix, xix hāpxexka xohix yōg xop, xix 'ūyīy'ax xohix yōg xop, xix xop xohix.

⁸ Hām xexka yōg xohix xop te xok xexka pu nūktettex. Hōmā ha ta hām xexka xip'ah, ha Topa te yāy yōg xop 'āxet'ax kax'āmi', yā Topa kopa kuxa mām xop 'āxet'ax kax'āmi yāy yōg tappet kopah, pu tu hi xe'e, ha' kux 'ohnāg, yā Kahnēn Kutok yōg xop nō'ōm. Yā tikmū'ūn te Kahnēn Kutok putex. Pa' nōy xop pip, ha' xuxet'ax kax'āmi 'ohnāg nōm tappet tu'. Nōm xohix te xok xexka pu nūktettex.

⁹ Āyīpkox pip, 'āpu xupax.

¹⁰ Topa te' xat, puxix tikmū'ūn Topa kopa kuxa mām xop pop putup, nūy mōgā yāy yōg hām tu'. Pa Topa te' xat hok, puxix nōm mōgā hok. Topa te' xat, puxix tikmū'ūn Topa kopa kuxa mām xop kix putup mīkax xexka hā. Pa' xat hok puxi' kix hok, yīy ta' max, pu Topa kopa kuxa mām xop Topa tu' pip ka'ok, nūy 'ūkuxa mām ka'ok.

¹¹ Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip xok xexka nōy, tu hām kopa' xupep, tu' xip, yā 'ūp-tox kup tix, yā Kahnēn Kutok putox kup putuk, tu hām'āktux te xok xexka 'āta yōg hām'āktux putuk.

¹² Xok xexka yā' xexka', yā' xat'ax ka'ok, yā xok xexka māxap te nōm xexka mīy, ha nōm te xok xexka māxap pu' hām xop māhā', tu' xat, pu hām xexka yōg xohix xop te xok xexka māxap pu nūktettex.

Yā hōmā xok xexka māxap yōg kayax xexka xip, tu' xok putūmnāg, pa' hittup mō'ka'ok.

¹³ Ha xok xexka te hāpxop ka'ok xe'ēgnāg mīy, yā kuxap xānāhā', ha pexkox kopa' xupep kuxap, tu nū'nāhā', tu nūktu hām tu: Po. Kaxīy. Ha tikmū'ūn xohix xexka te' pēnāhā'.

¹⁴ Yā xok xexka te hāpxop ka'ok xe'ēgnāg mīy, yīy tikmū'ūn kuxa mām xok xexka kopah. Xok xexka te' koit, yīy tikmū'ūn kuxa mām koit'ax kopah. Xok xexka te hāpxop ka'ok xe'ēgnāg mīy xok xexka māxap keppah, tu tikmū'ūn xat, pu topa komut mīy, yā xok xexka māxap putuk. Hāmūn 'ūnōy te xok xexka māxap xuhmīy mīkax xexka hā, pa' hi'.

¹⁵ Topa te' tux hok, ha xok xexka te xit xok topa komut kopah, yīy ta' hi', hu hām'āktux, tu' xat, pu' kix nōm te topa komut pu nūktettex 'ohnāg.

¹⁶ Tu' xat pu kax'āmi hām xexka yōg tikmū'ūn xohix yīm xe'e tu', xi' kux tu'. Yā tikmū'ūn xohix xat te kaxīy, yā kutōgnāg xop xix xexka xop, xix 'ūp-texop xexka xop, xix hok xop, xix kāmānat xop, xix xat'ax xop. Yā' xohix.

¹⁷ Ūkax'āmi'ax xip 'ohnāg, puxix hāpxop hāmenex 'ohnāg. Yā' kax'āmi xok xexka 'āxet'ax, pe xok xexka yōg xohix texīy.

¹⁸ Āpu hāmyūmmūg. Hāmyūmmūg, xayīy yūmmūg putup texīy xok xexka yōg

xohix texīy. Yā tik yōg xohix texīy. Yā' 666.

14

Topa yōg xop tek-tex'ax tup hāk-tex

¹ 'Āte' pēnāhā', pa' xip Kahnēn Kutok yīktix Xiām yīmū', ha ta' pip tikmū'ūn xohix te' 144.000, ha yūmūg 'ātak Topa xuxet'ax kax'āmi pip 'ūxohix kux tu'.

² 'Āte' xupak, pa' xip 'ūyānmūn xupep'ax pekkox tu', yā xamoka xexka te hāmnāhūn putuk, xix tex tinnā xexka putuk, xix 'ap kaxyā'ax putuk.

³ Ha tikmū'ūn te 144.000 te pēnāhā nōm te mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg yīmū' yūm, xix yōnnā'ī te' 4, xix tik xexka'. 'Ūxohix tek-tex'ax tup hāk-tex, yā Topap-tup pax xop te' yūmmūg nōm kutex tup, pa' nōy te' yūmmūg 'ohnāg. Topa te nōm kuxa mām xop pop, yā Topa yōg tikmū'ūn,

⁴ yā nōm kuxa tup, tu 'ūn mūtik xonnix 'ohnāg, yā' tup, tu Kahnēn Kutok pe' mōg. Hōmā nōm te hām xexka yōg xohix xop mūtik yāy kofinnāhā', ha Topa te nōm yīmōgātux, tu nōm pop, yā Topa yōg xop xix Kahnēn Kutok yōg xop.

⁵ Yā nōm xop te' koit 'ohnāg, yā hāpkummuk mīy 'ohnāg.

Topa yōg nū'pok'ax tikoyuk te hām'āktux

⁶ 'Āte' pēnāhā', pa' xip pekkox yōg nū'kutnā'ax nōy, tu topaha', tu pepi' mōg, tu Topa yōg hām'āpak max'ax

'āktux, nūy hām xexka yōg xohix xop pu nōm 'āktux, yā xop xohix pu', xix hep xohix pu', xix yīy'ax xop xohix pu', xix hāpxexka xohix yōg xop pu'. Yā Topa yōg hām'āpak xip ka'ok, tu yōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg.

⁷ Pekkox yōg nū'kutnā'ax te hām'āktux ka'ok, hu:

—'Āpu Topa yīpkutuk, nūy Topa xexka 'āktux max. Hamūn, hāpxip kutōgnāg 'ihā Topa te tikmū'ūn xohix yōg hāpxopmā'ax kopit putup. Yā hōmā tute' mīy pekkox xix yāykoteh, xix hām xexka', xix kōnāg xexka', xix kōnāg xupep'ax xohix. 'Āpu Topa pu nūktettex. Kaxīy.

⁸ Pekkox yōg nū'kutnā'ax te' nōy te māxap pe' mōg, tu:

—'Ūkoxyōy, ha' nōg kōmēn xexka Maminōn. Maminōn xexka yōg tikmū'ūn te hām xexka yōg tikmū'ūn xohix mōgāhā', pu tu nōy hā xupxet, yā' kummuk, yā xupyāg xūy xexka putuk.

⁹ Ha pekkox yōg mō'kutnā'ax nōy xape tix pe' mōg, tu hām'āktux ka'ok, hu:

—Tep-te xok xok xexka pu nūktettex xix xok xexka yōg komut pu nūktettex? Tep-te' paha xok xexka yōg kax'āmi 'ūkux tu', xix 'ūyīm tu'?

¹⁰ Yā nōm te' pop putup Topa yōg gāy'ax xexka', yā xupyāg xūy xexka pop'ax putuk, yā' xūy xexka 'ūkuxa kopah, yā 'ūxop yōg kuxap kopah,

¹¹ tu' xūy pip hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā, 'ihā

kugōy te pepi' mōg. Ha' xūy kux 'ohnāg hāptup 'īhā xix 'āmnīy 'īhā'. Yā' xūy nōm xop, yā xok xexka pu nūktettex xix xok xexka yōg komut pu nūktettex, tu' pop xok xexka 'āxet'ax kax'āmi'. Kaxīy.

12 Ūmax, pu' kuxa mām xop te Topa yōg putat kopa' pip ka'ok, yā Topa yōg xat'ax mīy xop, yā Yeyox tu' pip ka'ok xop.

13 Ha 'āte' xupak, pa' xip yānmūn xupep'ax pexkox tu', tu:

—Āpu kax'āmi nūhū', tu: “Ūkuxa hittup nōm te yūmūg xuxyā Yeyox mūtik mōg 'īhā' xakix.” Kaxīy

Ha Topa Koxuk te:

—Hamūn. Hōmā 'ūhām ka'ok, pa nū'yāynōynāg putup pax putup, ha yōg hāpxopmā'ax max mōg putup nūmūtik. Kaxīy.

Mō' put yōn hām xexka yōg tikmū'ūn

14 Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip hāmgōy xexkam-nok, ha 'ōm te' yīmū' yūm, yā tik putuk, tu' xat'ax xexka yōg kuxxax tat, yā pipkup yānām 'āta yixux hā' mīy 'ūkuxxax, ha' xip kupukhe xexka 'ūyīm kopah.

15 Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy te Topa pet xexka kopa' xupep, tu hām'āktux ka'ok 'ūnōy pu', yā nōm te hāmgōy xexka yīmū' yūm, hu:

—Āpu 'ōg kupukhe xexka pa'. Mōg, nūy hāpxop xohix put. Hamūn, hōnhā yā hāptup xe'e'. Hām xexka yōg tikmū'ūn xohix te mīnta ta putuk. Ūmax, xayīy nōm put hōnhā'. Kaxīy.

16 Ha nōm te hāmgōy xexka yīmū' yūm, tu yōg kupukhe xexka paha', tu mō' put yōn hām xexka yōg, tu' put hām xexka yōg tikmū'ūn.

17 Ha 'āte' pēnāhā, pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, tu pexkox yōg Topa pet xexka kopa' xupep, ha' xip kama 'ūyōg kupukhe xexka xox max.

18 Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy. Tute kuxap pēnāhā, yā xokxop mō'hap'ax yōg kuxap Topa pet xexka kopah, tu xokxop mō'hap'ax yīka' xupep, tu hām'āktux ka'ok 'ūnōy pu', yā nōm te kupukhe xexka xox max mūg, yā nōm pu hām'āktux, hu:

—Mōg, nūy 'ōg kupukhe hā put mīnta 'op hām xexka yōg. Hamūn, yā' ta'. Kaxīy.

19 Ha ta' mōg, tu kupukhe mō' put yōn hām xexka tu', tu mīnta 'op mep, tu mō' nōm yōn hāpxop hep xut'ax kopah, yā Topa 'ūgāy, ha tikmū'ūn koxyōy putup.

20 Yā mīnta 'op hep xut kōmēn kūnāpa', ha tikmū'ūn hep 'āta xupep, tu puxhep xexka mīy, 'ūxexka te' 300 mēn putuk, xi' xet te mēn puxet xix zahix putuk.

15

Pexkox yōg nū'pok xop te hāpxūygā'ax tat

1 'Āte' pēnāhā', pa' pip pexkox yōg nū'pok xohix te' 7 pexkox tu', tu hāpxūygā'ax te' 7 tat, yā ka'ax, yā Topa gāy kux putup. Yā 'āte' pēnāhā hāpxop xe'e xaptop.

² 'Āte' pēnāhā', pa' xip kōnāg xexka', yā xunnuk te minino putuk, xix kuxap mūtik yāykoṭinnā'ax putuk. 'Āte' pēnāhā', pa' pip nōm te' xut xop, pa xok xexka te' xut 'ohnāg, xix yōg komut te' xut 'ohnāg, xix nōm te xok xexka yōg xohix texī'ax tat, yā 666 kax'ami nōm yīmū', yā' xut 'ohnāg. Ha nōm te' xut xop pip kōnāg xexka yōg hām kux tu', yā kōnāg xexka te minino putuk yōg. Nōm te' xut xop te 'ap mūg, nūy nōm kaxyā'. Yā Topa te tu' popmāhā',

³ hak-tex Mōyyex yōg kutex, yā Mōyyex te Topa pu' hāpxopmā max. 'Ūk-tex kama Kahnēn Kutok yōg kutex, tuk-tex, hu:

—Topah, 'āxexka, tu' xohix xat. Xate hāpxopmā max xe'ēgnāg. 'Āmūn yā hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn yōg xat'ax xexka'. Xate hāpxe'e mīy, yā hāpxopmā xe'e'.

⁴ Tep-te 'āyīpkutuk 'ohnāg? Tep-te 'āmax xe'ēgnāg 'āktux putup'ah? 'Āp-xet yā 'ākuxa tup xe'ēgnāg, ha hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn nūn putup, nūy xa nūktettex. Hamūn, xate hāpxe'e mīy, ha' xohix te' pēnāhā'. Kaxīy.

⁵ Hāpxip 'ihā 'āte' pēnāhā', pexkox xōn, pa' xip Topa pet xexka', yā topixxax ka'ok hā' mīy. Topa xip, ha nōnte tikmū'ūn te Topa yūmmūg.

⁶ Ha ta Topa pet xexka kopa pexkox yōg nū'pok te' 7, tu hāpxūygā'ax te' 7 tat, tu topixxax tup 'ānuk tat, yā topixxax nīn, tu' tat 'ūkote hīy'ax,

yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy.

⁷ Ha ta' pip nōm yōnnā'ī te' 4, ha ta yāp-xet te pexkox yōg nū'pok te' 7 pu' popmāhā 'āmuk xak'ax xohix te' 7, yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy. 'Āmuk xak'ax hā nū'xīmnāg Topa gāy'ax, yā Topa xip hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

⁸ Ha ta' xip Topa yāy pet kopah, ha' pet hā nū'xīmnāg Topa yōg hāmmax xe'ēgnāg xī' yōg ka'ok'ax, yīy ta nū'xīmnāg kugōy hā. Ha tikmū'ūn te' mōxakux yūmmūg 'ohnāg, ha mōktu' kux hāpxūygā'ax te' 7. Yā pexkox yōg nū'pok te' 7 te nōm xat. Hak-nāy tu' tikmū'ūn te mōxakux putup.

16

*'Āmuk xak'ax kopa' pux
Topa yōg gāy'ax*

¹ 'Āte' xupak, pa' xip yānmūn xupep'ax ka'ok Topa pet xexka kopah, tu pexkox yōg nū'pok xop pu hām'āktux, hu:

—Mōg, nūy 'āmuk xak'ax kopa' pux Topa gāy'ax hāpxexka tu'. Kaxīy.

² Ha ta' mōg pexkox yōg mōkutnā'ax māxap, tu' yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux hām xexka tu', ha ta' pip kayax kummuk xexka tikmū'ūn yōg. Yā nōm yīmū' pip xok xexka yōg kax'āmi, ha nōm te topa komut pu nūktettex.

³ Ha ta' mōg pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā' tix, tu' yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux kōnāg xexka tu', ha ta kōnā'āg te

yāyhā hep 'āta, yā' xakix xop yōg, yīy ta' xakix kōnāg kopa hi xop xohix xexka'.

⁴ Ha ta' mōg pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā tikoyuk, tu yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux kōnāg kox tu', xix kōnāg xupepe'ax tu' yīy ta' kōnāg te yāyhā hep 'āta'.

⁵ 'Āte' xupak, pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax, yā nōm te kōnāg pēnāhā'. Tute:

—Topa 'āmax xe'ēgnāg. Xate hāpxe'e mīy, tu hāpkummuk mīy'ax yānān. 'Āmax xe'ēgnāg. 'Āxip hōnhā xix hōmā.

⁶ Hamūn. Tikmū'ūn te Topa kopa kuxa mām xop xuhmīy, xix Topa pupi hām'āktux xop xuhmīy, ha' hep 'āta nū'nāhā', yīy ta' xate tikmū'ūn pu' hōm hep 'āta', pu' xo'op. Yā' yānān. Kaxīy.

⁷ 'Āte' xupak, pa' xip yānmūn xupepe'ax xokxop mō'hap'ax tu', tu hām'āktux, hu:

—Topah, 'āxexka', 'āka'ok. Xate tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit max, yā' xe'e', yā' yok. Kaxīy

⁸ Ha ta' mōg pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā' 4, tu yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux māyōn tu', yīy ta' pukpex xexka', ha Topa te' xat, pu tikmū'ūn xax mō'hap.

⁹ Hāmpukpex xexka te tikmū'ūn xax mō'hap, ha nōm te:

—Yā' kummuk xexka Topah. Kaxīy.

Yā Topa te' xat, pu' xūygā'. Pa nōm te yōg hāpkummuk mīy'ax kux 'ohnāg, tu Topa xexka 'āktux max 'ohnāg.

¹⁰ Ha ta' mōg pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā' 5, tu yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux xok xexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg tu', yīy ta' hāpkoxtap xok xexka yōg tikmū'ūn yōg pip'ax tu', ha tikmū'ūn te yāy yōyxōg putop, 'ūxūy xexka tu'.

¹¹ tu:

—Pexkox yōg Topah, 'ākummuk xexka'. Xatek mūg xūygā pax, tuk mū'ā kayax popmāhā'. Kaxīy.

¹² Ha ta' mōg pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā' 6, tu yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux kōnāg kox 'Eppanat tu', yīy ta' nak. Nōmhā' xip putat nak, puyīy hām tu māyōn xupepe'ax tu' nūn 'ūxexka xop.

¹³ Ha 'āte' pēnāhā, pa' pip yāmīy yāy'īgāhnāg tikoyuk, yā hupnāg putuk, tu' pip xok xexka 'āta yīkox kopah, xix xok xexka yīkox kopah, xix Topa pupix hām'āktux mō'āmū'ax xop yīkox kopah, tu ta' mōg.

¹⁴ Yāmīy kummuk te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tu ta' mōg hām xexka yōg xat'ax xexka xohix xop hah, nūy nōm yāy tu nū'xoh, puyīy yāy'ix kakihnāg Topa ka'ok xexka yōg hāptup 'ihā'.

¹⁵ "Ūg'āpax: 'ūgnūn putup, yā xupxet nūn putuk. 'Āpu 'āpa ka'ok, nūy hāmpēnā'. 'Āpu 'āxax xix 'āyīkāgnāg hā nū tat mō'ka'ok, nūy 'āxax top hok, nūy yāyhāphup hok. Xate' mīy, nūy ta' ākuxa hittup." Kaxīy.

¹⁶ Hāpxip ha ta' yāmīy te yāy tunū'xoh 'ūxexka xop hāpxexka tu', yā' xuxet'ax 'Ahmāget

hāpxexka', yā Yoneo yīy'ax te kaxīy.

¹⁷ Ha ta' mōg pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā' 7, tu yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux pexkox yokoma tu'. Ha ta Topa pet xexka kopa' xip yānmūnxupep'ax, tu:

—Puxix. 'Ūkux. Kaxīy.

¹⁸ Ha yānām kō'āynāg, ha hāmnhūn, ha tex tīnnāhā', ha hām xexka yāy nuhuk xexka', tu yāy pot. Yā hām yāy nuhuk xexka nām. Hōmā Topa te' mīy tihik hāmāxap xix hōnhā hām yāy nuhuk kutōgnāg, pa nōmhā hām yāy nuhuk xexka nām.

¹⁹ Ha ta kōmēn yāy koxip tikoyuk. Ha ta koxyōy hāpxexka xohix yōg kōmēn xohix. Ha Topa te kōmēn Maminōn xexka pe'paxex, tu' gāy xexka', tu yōg tikmū'ūn xūyghāhā'.

²⁰ Ha ta' nōg hāptox xohix kōnāg yōg xix yīktix xohix.

²¹ Ha ta pexkox tu' pip texxap xexka', tu ta nū'nāhā texxap xexka', yā yāp-xet nō hāp-tux ha' 40 kit. 'Ūnū'nāhā', tu nūktu tikmū'ūn tu nū'nāhā', ha tikmū'ūn te:

—'Ūkummuk xexka Topah. Kaxīy.

Hāmūn, 'ūxūy xexka', yā hāpkummuk, yīy Topa 'āktux kummuk.

17

Xotit xexka'

¹ 'Ūkxip, pa' nūn pexkox yōg nū'kutnā'ax, nōm xip 'ūxape xop te' 7 kopah, yā hōmā 'āmuk xak'ax te' 7 tat. 'Ūnūn tu nūktu:

—Mā. 'Āte xa mūg putup 'ūxūyghāp-tup xotit xexka', yā kōmēn, yā kōnāg kox punethok puka' pip.

² Ha hām xexka yōg xat'ax xexka xohix xop te xotit xexka mūtik yāy kute'ex, tu hāpkummuk xexka mīy nūmūtik, yā' paptux putuk. Kaxīy.

³ Ha Topa Koxuk tek mōgāhā', ha ta pexkox yōg nū'kutnā'ax tek tat hām nak tu', ha 'āte' pēnāhā', pa' xip 'ūhūn, tu kāyā xexka 'āta yīmū' yūm, yā kāyā xexka 'āta yīmū' pip kax'āmi'ax kummuk punethok, yā xuxet'ax kummuk kax'āmi, yā kāyā xexka putox te' 7, tup-tox kup te' 10.

⁴ Ha 'ūn te topixxax 'āta tat, tu' tat xapmax, xix yīm hī'ax, xix yīpkutok tat'ax, xi' yīpkox xap, xix patakup hīy'ax, yā' xohix te pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy, xix mīkaxxap te takat hā' mīy, xix kupxat xap hā' mīy. Tute' tat kānēy, yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy, ha kopa' pip hāpxop punethok yāyīghāhnāg xi' xut putux, yā 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax yōg hāpxop.

⁵ Ha' kux tu' pip 'ūkax'ami 'ūxuxet'ax xaptop'ax, hu: “Kōmēn Maminōn Xexka', yā xotit xop mūktut, xi' kummuk xop mūktut hām xexka yōg.” Kaxīy.

⁶ 'Āte' pēnāhā' 'ūn paptux, yā Topa kopa kuxa mām xop hep 'āta xo'op. Ha Yeyox tu' pip ka'ok, yīy ta' nōy te' kix.

Ha 'āte' pēnāhā', yā 'ūn kummuk. 'Ūgkuxa te' yēy.

7 Ha' nūn pexkox yōg nū'kutnā'ax, tu 'ā' yīykopit, hu:

—Xate xīy tu 'ākuxa te' yēy? 'Āte xa hāmyūmmūgāp-tup. 'Ūhūn xix kāyā xexka', yā nōm te 'ūn tat, yā nōm putox te' 7 xix putox kup te' 10.

8 Xate' pēnāhā kāyā xexka'. Hōmā 'ūhi', pa' xok. Tute hāpkox tox xexka kopa' xupep putup, ha ta' nōy tep-tex putup. Ha ta' nūn putup tikmū'ūn. Hōmā xip'ah hām xexka', 'īhā nōm tikmū'ūn yōg 'āxet'ax kax'āmi 'ohnāg 'ūhi'ax yōg tappet kopah, putu hi xe'e, ha' kux 'ohnāg. Nōm nūn putup, tu' pēnāp-tup kāyā xexka xok, hu' yēy. Hōmā 'ūhi', tuk-nāy tu' xok, pa hāpxip 'īhā putpu' xip'ax.

9 —'Āpu hāmyūmmūg. 'ūp-tox te' 7 te yīktix te' 7 putuk, ha 'ūn te yīktix te' 7 yīmū' yūm. 'ūp-tox te' 7 te tikmū'ūn yōg xat'ax xexka te' 7 putuk,

10 tu' xat'ax xexka te' 5 xakix, ha hōnhā yāp-xet 'ūxexka', tu' tikmū'ūn xat, ha' nōy xexka nūn putup, tu hāpxip 'īhā' xip'ax.

11 Ha ta kāyā xexka', yā 'ūxat'ax xexka nōy, yā' 8. Hōmā' xip, pa hōnhā' xip 'ohnāg. Yā' xip 'ūxape xop te' 7 kopah. 'Ūnōy tep-tex putup.

12 —Ha xate' pēnāhā 'ūp-tox kup te' 10, nōm te' xat'ax xexka te' 10 putuk, tu hāpxip nōm te tikmū'ūn xat putup. Yā Topa te' xat putup, ha nōm te tikmū'ūn xat putup kāyā xexka mūtik hāpxip kutōgnāg hā,

13 tup-tup hāpxop puxet. 'Ūp-tup, nūy kāyā xexka xexkanā',

14 tu' yāykix putup Kahnēn Kutok mūtik, pa Kahnēn Kutok te' xut putup, xix Kahnēn Kutok te nōm xānā'ax xop te' xut putup, yā yōg yīmōgātux xop, yā nōm te Kahnēn Kutok tu' pip ka'ok. Hamūn te' xut putup. Kahnēn Kutok, yā xuxyā xop yōg xuxyā', xix xat'ax xexka xop yōg xat'ax xexka'. Kaxīy.

15 Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te 'ā hām'āktux 'ūxeheh, hu:

—Pute 'ūm kōnāg kox xohix xotit te nōm puka' yūm? Yā hām xexka yōg xop xohix xexka', yā tikmū'ūn xop xohix, yā' hep xop xohix, yā' yīy'ax xop xohix.

16 Xate' pēnāhā 'ūp-tox kup te' 10 xix kāyā xexka pēnāhā'. Nōm te xotit putup nōg putup. Nōm te' pop putup 'ūyōg hāpxop xohix, ha' xax top'ax, tu xotit yīn māp-tup, tu kuxap hā' koxyōy putup.

17 Hamūn, Topa te' xat, ha tikmū'ūn te kāyā xexka 'āta yōg xat'ax mīy, yā tikmū'ūn tep-tup, yā Topa te' xat.

18 —Xate' pēnāhā, yā' xip 'ūhūn. Yā 'ūn te kōmēn putuk, ha kōmēn kopa' pip tihik, tu nōm te hām xexka yōg xat'ax xexka xop xat putup. Kaxīy.

18

'Ūkoxyōy kōmēn Maminōn

1 Hāpxip 'īhā 'āte' pēnāhā', pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, tu pexkox kopa' xupep, tu ta yīxohoh, yā' xexka',

tu' xat punethok, ha hãm xexka yõg tikmũ'ũn xohix te' pẽnãhã', yã' max xe'ëgnãg,

² tu hãm'ãktux ka'ok, hu:

—'Ûnõg, yã kãmẽn Maminõn xexka 'ũnõg. Hõnhã yã yãmĩy pet xix yãmĩy yã'y'ĩgãnãg pet, xix putux kummuk yã'y'ĩgãnãg pet.

³ Hõmã tute tikmũ'ũn mõgãhã', puyĩy hãpkummuk xut putux mĩy, ha hãm xexka yõg xat'ax xexka xop te' nõm nũmũtik, ha tikmũ'ũn te yã hãm texop xexka', tu' nõmenex kãmẽn Maminõn xexka yõg hãpxop xohix. Kaxĩy.

⁴ 'Ãte' xupak, pa' xip yãnmũn xupep'ax pekkox tu, tu hãm'ãktux hu:

—Yõgnũ tikmũ'ũn, mã, 'ãpu kãmẽn nĩm! Mõg!

'ãpu hãpkummuk mĩy hok nũmũtik,

nũy 'ãxũy hok nũmũtik.

⁵ Yã 'ũyõg hãpkummuk mĩy'ax punethok, tu' xexka te yĩktix putuk,

tu yĩktix xanep te pekkox xuhmĩy,

ha Topa te yõg hãpkummuk mĩy'ax 'ãtigãhã'.

⁶ Kãmẽn yõg xop te 'ãxop kute'ex kummuk. 'ãpu' yãnãn.

'ãpu' yãnãn tix.

Kãmẽn yõg xop te 'ãxop xũygãhã'. 'ãpu' yãnãn, nũy nõm xũygã tix.

⁷ Kãmẽn yõg xop te yã yã xexka mĩy, tu yã putexop xexka mĩy. 'ãpu nõm xũygã xexka', yã' kummugã xexka'.

Hamũn, kãmẽn yõg xop te yã mũtik hãm'ãktux, hu:

“'Ûgmũg, yãg ka'ok, yã' xohix xat.

'Ap hok yũm'ah 'ũgmũn.

'A 'ãte hãpkummuk pẽnãp-tup'ah!” Kaxĩy.

⁸ Pa 'ãmhok. Tute hãpkummuk mĩy, yĩy ta' nũn mõka'ok hãpkummuk 'ãmniy puxet 'ĩhã. Yã' xakip-tup, tu' kuxa hittup 'ohnãg putup, tu putup te' kix putup,

ha kuxap te' koxyõy putup.

Yã' ka'ok Topa xexka', tu' nõy yõg hãpkummuk mĩy'ax yãnãn.

Kaxĩy.

⁹ Ha hãm xexka yõg xexka xop te hãpkummuk mĩy nũmũtik, ha kãmẽn mõ'hap, ha kugõy te pepi' mõg, ha xat'ax xexka xop te' pẽnãp-tup, tu' potap-tup, tu' kuxa hittup 'ohnãg putup,

¹⁰ tu' xũy yĩpkutuk, tu' pip hãptox tu', tu hãm'ãktux, hu:

—Tu texĩy, tu' kummuk? Kãmẽn Maminõn yã' xexka', tu' ka'ok, pa 'ot puxet nõg 'ĩhã' kux. Yã Topa te 'õg hãpkummuk mĩy'ax yãnãn.

¹¹ Ha hãm xexka yõg nõmenex xop te kãmẽn hã potaha', tu' kuxa hittup 'ohnãg. Yã tikmũ'ũn te yõg hãpxop hãmenex kux.

¹² Yã nõmenex 'ohnãg 'ũyõg hãpxop, yã pipkup yãnãm 'ãta yĩxux hã' nõ'õm, xix pipkup ponnok hã' nõ'õm, xix mĩkaxxap te takat, xix kupxat xap, xix topixxax te nĩn hã' mĩy, xix topixxax yĩxux mũnnĩy, xix topixxax te xet

hã' mĩy, xix topixxax 'ãta', xix hãpxop mãynãg mĩm max hã' mĩy, xix hãpxop xohix xoktox xox hã' mĩy, xix mĩm te takat hã' mĩy, xix pipkup monõn hã' mĩy, xix pipkup hã' mĩy, xix mĩkaxxap mãm hã' mĩy,

13 xix mĩpxax kõnnõn kãnën hã' mĩy, xix tẽpet xuxpex, xix kõnnõn mõ'hap ha' hax max, xix mĩha' haxnãg max, xix hep haxnãg max, xix xupyãg, xi' top hep 'ayet, xix xuxnãg max kõnnõn, xix xuxnãg xe tox, xix mũnũytut, xix kahnën, xix kãmãnok, xix hãpxop yĩkũy'ax, xix tikmũ'ũn kãmãnat xop, xix tikmũ'ũn kuxa'. Yã hãpxop xohix hãmenex kux.

14 Ha nõmenex xop te kõmën 'ãktux, hu:

—Kõmën yõg tikmũ'ũn tep-tup hãpxop max xohix, pa hõnhã' nõg. 'Ûp-te xop xexka tu' kux. Hõmã kõmën max te yãy putuk, pa' nõg, tu xep xip putup'ah. Kaxĩy.

15 Ha nõmenex xop te nõmenex punethok kõmën kopah, tu hõnhã' xũy yĩpkutuk, tu' pip hãptox tu', tu potap-tup, tu' kuxa hittup 'ohnãg.

16 Tu:

—Tu texĩy tu' kummuk kõmën xexka'. Hõmã kõmën yõg tikmũ'ũn te topixxax max tat, yã nĩn hã' mĩy, yã topixxax 'ãta', xix topixxax yĩxux mũnnĩy, xix kahnën xe hã' mĩy topixxax 'ãta', tu xapmax taha', xi' yĩm hĩy'ax, xi' yĩpkutok tat'ax, xi' yĩpkox xap, yã pipkup yãnãm 'ãta yĩxux hã' mĩy, xix mĩkaxxap te

takat hã' mĩy, xix kupxat xap hã' mĩy.

17 Pa 'ot puxet nõg, 'ĩhã yõg hãpxop xohix xexka xaxok. Kaxĩy.

Ha ta mĩpkox mõgã'ax xexka xop te' pẽnãp-tup hãptox tu', xix nõm te mĩpkox hã' mõg xop, xix mĩpkox mõgã'ax xop, xix nõm te mĩpkox hã tayũmak pop,

18 Yã' xohix te hãm'ãktux ka'ok putup, hu:

—Hãmyãxatamuk xohix xexka hã' xip 'ohnãg kõmën nõy te nõm putuk. Kaxĩy.

19 Tu yãy putox yĩmũ hãpkõnnõn mõ'pok, yã' kuxa hittup 'ohnãg, tu' potaha', tu' kuxa xũy, tu:

—Tu texĩy tu' kummuk? Yã' kummuk kõmën pu'. Hõmã mĩpkox yõg tikmũ'ũn xohix mõg kõmën tu', tu yãyhãp-texop xexka'. Pa 'ot puxet nõg 'ĩhã kõmën yõg tikmũ'ũn te hãpxop xohix xexka xaxok. Kaxĩy.

20 Ha ta pexkox kopa' pip xop te:

—'ãpu kõmën koxyõy'ax hã 'ãkuxa hittup. Yeyox kopa kuxa mãm xop, 'ãpu 'ãkuxa hittup, xix Yeyox yõg mõ'pok xop, xix Topa pupi hãm'ãktux xop. Hamũn, Topa te kõmën yõg tikmũ'ũn yõg hãpxopmã'ax kummuk yãnãn. Kaxĩy.

21 Ha ta' xip pexkox yõg nũ'kutnã'ax, tu mĩkaxxap xexka paha', yã' xexka', te mĩkaxxap kõnnõnã'ax putuk. Tute' paha', tu nũ'yõn kõnãg xexka tu', tu hãm'ãktux, hu:

—Kaxīy kōmēn Maminōn xexka nū'yōn putup, yā nū'yōn mō'ka'ok putup, ha tikmū'ūn te' xe pēnāp-tup'ah.

²² Tikmū'ūn te xe 'ap kaxyā'ax xupak putup'ah kōmēn kopah, xix kaxyā'ax xop, xix panao kaxyā'ax, xix tonōmet kaxyā'ax, yā xe' xohix xupak putup'ah. Tikmū'ūn te 'a' xupak putup'ah kāmānat hām, xix mīkaxxap kōnnōnā'ax 'āpak putup'ah 'ūxeheh,

²³ tu xe pēnāp-tup'ah kuyānām tat'ax xix yōg kuyānām kōmēn kopah. Tikmū'ūn te xe' xupak putup'ah yāyta xop yōg hām'āktux kōmēn kopah. Hōmā kōmēn yōg nōmenex xop 'ūka'ok xexka', pa hāpxexka nōy yōg nōmenex xop ka'ok kutōgnāg. Hōmā kōmēn yōg tikmū'ūn te' koit pax. Kaxīy.

²⁴ Hōmā kōmēn Maminōn yōg tikmū'ūn te' kix Topa pupi hām'āktux xop xix Yeyox kopa kuxa mām xop kōmēn kopah, tu' kixgāhā' 'ūxohix hāpxexka xohix tu'. Hā kaxīy Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax yānān.

19

¹ Hāpxip 'īhā 'āte' xupak, pa' xip yānmūn xupep'ax xexka pexkox tu', yā tikmū'ūn xohix yōg hām'āktux putuk. Tu hām'āktux, hu:

—Ūmax Topah. Topa te tikmū'ūn mōy hāpkummuk kopah. Topa ūmax xe'ēgnāg, tu' ka'ok xexka'.

² Yā' xe'e, tu' yok Topah, hu tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax yānān. Tute xotit xexka yōg hāpkummuk mīy'ax yānān. Xotit xexka te hām xexka yōg tikmū'ūn xohix mōgāhā', puyīy hāpkummuk mīy nūmūtik. Tute' kix Topa yōg kāmānat, yīy Topa te nōm xūyghāhā'. Kaxīy.

³ Tu xe hām'āktux ka'ok, hu: —Ūmax Topah. Kōmēn xexka mō'xut, ha kugōy te pepi' mōg putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā'. Kaxīy.

⁴ Ha ta' pip tik xexka te' 24, xix yōnnā'ī te' 4, tu Topa pu nūktettex, tu Topa 'āktux max, ha Topa yūm mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg yīmū'. 'Ūxohix te:

—Hamūn. 'ūmax Topah. Kaxīy.

Kahnēn Kutok yōg yāyta yōg 'āmuk xexka'

⁵ Ha ta' xip 'ūyānmūnxupep'ax 'ūxexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg tu', tu:

—Topa yōg kāmānat xop, 'āpu yūmū yōg Topa 'āktux max. Tihik, yā' xexka xik-tōgnāg, 'āpu yūmū yōg Topa 'āktux max. Topa yīpkutuk xop, 'āpu yūmū yōg Topa 'āktux max. Kaxīy.

⁶ Ha 'āte' xupak, pa' xip hāmnūhūn, yā tikmū'ūn xohix yōg hām'āktux putuk, pe xamoka xexka yōg hāmnūhūn putuk, pe tex 'īnnā'ax putuk. 'Āte' xupak, ha nōm te:

—Ūmax Topah. Yūmū yōg Topa te hāpxop xohix xexka mīy yūmmūg. Hamūn, 'ūxexka'.

7 'Āpu yūmū hittup, tu yūmūg kuxa hittup. 'Āpu yūmū Topa 'ūxexka 'āktux. Hamūn, hāpxip kutōgnāg 'īhā yāytap-tup Kahnēn Kutok hah, ha 'ūn te yāytap-tup te yāy maxnāhā, nūy yāytax,

8 tu' pop topixxax tup, yā nīn hā' mīy, yā' xunnuk 'ūyōg topixxax. Kaxīy.

Hamūn, nōm topixxax nīn te Topa kopa kuxa mām xop yōg hāpxopmā'ax max putuk.

9 Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax te 'ā hām'āktux, hu:

—'Āpu kax'āmi, hu: "Ūkuxa hittup nō'ōm. Yā Topa te nōm xānāhā', pu nū' Kahnēn Kutok yōg yāyta yōg 'āmuk xexka hah." Kaxīy.

Tu xe:

—Topa te hām'āktux xe'e'. Kaxīy.

10 Ha 'āte pekkox yōg nū'kutnā'ax pu nū'xup, pa tute:

—'Āmhok. Kaxīy hok. 'Āte Topa pu hāpxopmā max yā 'āmūn putuk xix 'āxape putuk, yā Yeyox yōg hām'āpak xe'e 'āpak xop putuk. 'Āpu Topa pu nū'āxup. Kaxīy.

Yā Topa pupi hām'āktux xop te Yeyox yōg hām'āpak xe'e 'āktux.

'Ōm te kām'ānok ponnok yīmū'yūm

11 'Āte' pēnāhā', ha pekkox xōn, pa' xip kāmānok ponnok, ha nōm te' yīmū' yūm 'ūxuxet'ax Nōm Te' Nōy Tu' Xip Ka'ok xix Nōm Xe'e'. Tute 'ūxohix yōg hāpkummuk mīy'ax kopit, yā' yok, tu' nōy mūtik yāykit.

12 'Ūpa te kuxap putuk, tu' tat 'ūxat'ax xexka yōg kuxxax punethok, tu 'ūxuxet'ax kax'āmi tat, pa' xohix te' xuxet'ax yūmmūg 'ohnāg, pa nōm puxet te' yūmmūg yāy yōg xuxet'ax.

13 'Ūtat topixxax tox, yā' pa-tok 'ūhep 'āta hā. 'Ūxuxet'ax "Topa yōg Hām'āktux." Kaxīy.

14 Ha pekkox yōg xonat xop te' pe' mōg, tu kāmānok ponnok yīmū' mām kamah, tu ta' mōg, tu topixxax nīn ponnok tup tat,

15 ha mīkaxxexka xox max xip 'ūyīkox kopah, tu' xupep. Tute mīkax xexka hā' xut putup, ha ta hām xexka yōg xop xohix te' xut putup'ah. Tute hām xexka yōg xop xohix xat putup pipkup xexka tox hā. Tute' koxyōy putup, yā mīnta 'op hep xut'ax putuk. Yā' gāy Topah. Topa te hāpxop xohix xexka mīy yūmmūg.

16 Nōm te kāmānok yīmū' yūm, tu topixxax tu' kax'āmi, hu: "Ūxat'ax xexka yōg xat'ax xexka xix xuxyā xop yōg xuxyā'". Kaxīy. Tu' paxix yīmū nōm kax'āmi kamah.

17 Ha 'āte' pēnāhā, pa' xip pekkox yōg nū'kutnā'ax māyōn yānām tu', tu' xānā ka'ok putux xohix xop nōm topaha'. 'Ūxānāhā, hu:

—Mā, Topa yōg 'āmuk ha nū'.

18 Mā, nūy 'ūxat'ax xexka yīn mā', xix xonat yōg xat'ax xop yīn, xix xonat yīn, xix kāmānok yīn, xix kāmānok yīmū' mām xop yīn, xix tik xohix yīn, yā kāmānat xop yīn,

xix xuxyã xop yîn, xi' xexka xik-tognãg xop yîn. Kaxîy.

¹⁹ Ha 'äte' pênãhã, pa' xip kãyã xexka 'ãta, xix hãm xexka yõg xat'ax xexka xop pip xix yõg xonat xop. 'Ûxohix tu yãy tu nũ'nãhã', nũy yãykix nũmũtik, yã nõm te kãmãnok yĩmũ' yũm mũtik xix yõg xonat xop mũtik.

²⁰ Ha kãyã xexka 'ãta te' xut 'ohnãg, ha' nõy te' mũg, tu' hĩy, tu Topa pupi hãm'ãktux mõi'ãmũ'ax mũg, tu' hĩy. Yã hõmã Topa pupi hãm'ãktux mõi'ãmũ'ax xop te hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg kãyã xexka 'ãta pu'. Tute hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg, pa' koit, yĩy ta' pe' mõg tikmũ'ũn, yã tikmũ'ũn tu' xip kãyã xexka 'ãta yõg kax'ãmi'ax, tu kãyã xexka 'ãta yõg topa komut pu nũktettex.

Ta mõi kãyã xexka 'ãta yõn kuxap 'ũxop yõg kopah, yã' hi', xix Topa pupi hãm'ãktux mõi'ãmã'ax xop kamah. Yã kuxap te kõnãg xexka putuk.

²¹ Ha ta nõm te kãmãnok yĩmũ' yũm yõg mĩkax xexka te' yĩkox kopa' xupep, tu' xuhmĩy xonat xop, tu' kix, ha' xakix, ha ta putux yãy'igã xop nũn, tu nũktu xonat xop yîn mãhã', tu' hix ka'ok.

20

Hãmãxatamuk te' 1.000

¹ 'Äte' pênãhã, pa' xip pexkox yõg nũ'kutnã'ax, tu pexkox kopa' xupep, tu ta yĩxohoh, tu' yĩm kopa' tat hãpkox tox xexka yõg pipkup hãmýinnĩn'ax xix pipkup mãgaxap tat,

² tu xok xexka 'ãta paha'. 'Û'ũm xok xexka 'ãta? Yã nõm kãyã hittap, yã Hãmgåyãgnãg, yã Niap, yã Xatanãy. Pexkox yõg mõi'kutnã'ax te nõm hĩy hãmýãxatamuk xohix te' 1.000 hã,

³ Yã' putxok hãpkox tox xexka kopah, tu mõi'yĩnnĩn, tu' kiy, puyiy hãpxexka yõg tikmũ'ũn xe mõgã hok, puyiy tikmũ'ũn hãpkummuk mĩy hok, ha mõi'ktu' nõg putup hãmýãxatamuk xohix te' 1.000, hak-nãy tu Hãmgåyãgnãg xut, pu mõg hãpxip kutõgnãg hã.

⁴ Ha 'äte' pênãhã', pa' pip nõm xop te' xexka xop yõg mĩmpe mãm'ax yĩmũ' mãm. Topa te' xat, ha nõm te tikmũ'ũn yõg hãpxopmã'ax kopit. Ha 'äte' pênãhã', pa' pip tikmũ'ũn yãmĩy. Hõmã nõm tikmũ'ũn te Topa yõg hãm'ãktux kopa kuxa mãm, tu hõnhã Yeyox yũmmũg, tu ta' mõg, nũy Yeyox yõg hãm'ãpak max 'ãktux, yiy ta tikmũ'ũn te' kix, ha' xakix. Nõm te kãyã xexka pu nũktettex 'ohnãg, xix yõg topa komut pu nũktettex 'ohnãg, tu' pop 'ohnãg kãyã xexka yõg kax'ãmi'ax yãy kux tu', pe' yĩm tu'. Pa hõnhã hi', tu yãyhã xexka xop Kunnix mũtik hãmýãxatamuk xohix te 1.000 hã.

⁵ Hamũn, 'ũputpu' hi hãmãxap, pa xakix xop nõy te putpu' hi 'ohnãg, ha mõi'ktu' nõg hãmýãxatamuk te' 1.000.

⁶ Yã' kuxa hittup nõm te putpu' hi hãmãxap. Yã xe xakix putup'ah, pa' nõy xe xakix putup, tu' pip putup

Topa yōg hāptox tu', yā xakix tik putuk. Pa' nōy xe xakix putup'ah. Nōm te Topa yōg 'āmānex xop putuk xix Kun-nix yōg, tu' xohi' xat putup Kunnix mūtik hāmyāxatamuk xohix te' 1.000 hā.

Hāmgāyāgnāg nu'xok

7 Hāmyāxatamuk te 1.000 nōg putup, ha ta 'ōm te Hāmgāyāgnāg xut putup 'ūyōg kanet ka'ok kopah.

8 Ha ta' mōg putup, nūy koit, nūy mōgā hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn hāpxexka xohix tu', yā Goge' xix Māgoge'. Ha Hāmgāyāgnāg te nōm yāy tu nū'xoh, puyīy yāykix, yā tikmū'ūn xohix, yā xohix te 'āmot xap xohix putuk hāpkux yōg.

9 Yā' xohix te hām panip tu' pip, tu ta' nūn putup, tu nūktu Topa kopa kuxa mām xop xakot, xix Topa yōg kōmēn xakot, yā Topa te nōm putup pax. Pa hāpxip 'īhā kuxap te pexkox kopa' xupep, tu nūktu' nāhā', tu nūktu nōm tikmū'ūn koxyōy.

10 Yā Hāmgāyāgnāg te tikmū'ūn pu' koit. Ha' nōy te' mūg Hāmgāyāgnāg, tu nū'xok kuxap kopah, yā mīkaxxap 'ūxop yōg kuxap kopah. Yā kuxap te kōnāg xexka putuk, ha' pip kama kāyā xexka xix Topa pupi hām'āktux mō'āmā'ax. Yā' xohix xūy hāptup 'īhā xix 'āmnīy 'īhā hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

Tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit

11 Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip 'ūxat'ax xexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg xexka pon-nok, ha 'ōm te yīmū' yūm. Ha nōm keppa 'ūnōg hām xexka xix pexkox yokoma'. Yā 'ap pip'ah.

12 'Āte' pēnāhā', pa' pip xakix xop, yā' xexka xik-tōgnāg xop, ha' xat'ax xexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg keppak-nīhā' pip, ha' xōn tappet, tu' nōy xōn. Yā hi'ax xop yōg tappet yā hi'ax xop 'āxet'ax pip tappet tu', hu' hi mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Yā Topa yīkak pip putup. Ha tikmū'ūn hāpxopmā'ax yōg kax'āmi'ax pip tappet tu'. Ha 'ōm te' mōkupix, nūy tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit.

13 Ha ta' putpu' hi' xakix xop, nōm xakix kōnāg kopah. Ha putpu' hi xakix xop, yā nōm pip xukpot tu', tu' xohix nūn, ha' nōy te yōg hāpxopmā'ax kopit.

14 Ha' putxok kuxap kopa hāpxakix'ax xix xakix xop. Yā kuxap te kōnāg xexka putuk. Kuxap xexka yā xakix'ax tix.

15 Tikmū'ūn yōg xuxet'ax kax'āmi 'ohnāg 'ūhi xop yōg tappet tu', puxix nōy nōm nū'xok kuxap kopah, nōm te kōnāg xexka putuk.

21

1 'Āte' pēnāhā', pa' xip pexkox yokoma' nōy tup xix hām xexka nōy tup. Hamūn, 'ūnōg pexkox yokoma māxap xix hām xexka māxap.

2 'Āte' pēnāhā', pa' xip kōmēn xe'ēgnāg, yā kōmēn

Yenoyanên nōy tup, tu pexkox kopa' xupep, tu ta yīxohoh. Yā' max yāy putuk. Yā 'ün te yāy tap-tup putuk, tu' xax max tat, tu' mōg, nūy yāy yīpxox mūy.

³ 'Āte' xupak, pa' xip yānmūn xupep'ax 'ūxat'ax xexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg tu', tu hām'āktux, hu:

—Hōnhā Topa te yāy kotīnnāhā tikmū'ün mūtik. Tute yāy kotīnnāp-tup nūmūtik. Yā yōg tikmū'ün. Topa xip putup nūmūtik, yā tikmū'ün yōg Topah.

⁴ Topa te tikmū'ün pa hep kutux putup. 'A xep xakix putup'ah, tu xe' kuxa hittup 'ohnāg putup'ah, tu xe' xūy putup'ah. Yā' nōg hāpxop hit-tap. Kaxīy.

⁵ Ta nōm te' xat'ax xexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg yīmū' yūm, tu:

—Nōmhā 'āte hāpxop xohix tup mīy putup. Kaxīy.

Tu xe 'ā hām'āktux, hu:

—Āpu nōm kax'āmi' yā hām'āktux xe'e'. 'Ūmax, pu tikmū'ün kuxa mām hām'āktux kopah. Kaxīy.

⁶ Tu xe:

—Puxix. 'Ūkux. 'Ūgmūn yā māxap xix ka'ax, yā 'Appa xix 'Ōm. 'Ok kōnāg putup te 'āp-tex? 'Āte xa hok hōm putup kōnā'āg, yā kōnāg xupep'ax yōg, ha nōm te 'āxop hīnnāp-tup.

⁷ 'Āte 'ā tu' pip ka'ok xop pu nōm hōm, hak mūn yā 'ūyōg Topah, yā 'ūk-tok xop nō'ōm.

⁸ Pa' pip 'ūkuxanōg xop, xi' kuxa mām 'ohnāg xop, xix yāy'īgā xop, xix nōm te' nōy

kix xop, xi' nōy hā xupxet xop, xix mīm mīy xop, xix topa komut pu nūktettex xop, xi' koit xop. Yā' xohix yōg pip'ax pip, yā mīkaxxap 'ūxop yōg kuxap kopah, yā kōnāg xexka putuk, yā xakix'ax tix. Kaxīy.

Kōmen Yenoyanên tup

⁹ Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax, nōm te' xape te' 7 xop kopa' xip. Hōmā nōm xop te 'āmuk xak'ax te' 7 tat, ha nōm kopa' pip hāpxūygā'ax te' 7. Yā nōm pexkox yōg nū'kutnā'ax 'ūkha' nūn, tu nūktu:

—Mā, 'āte xa mūg putup 'ün te yāy tap-tup, yā Kahnēn xetut. Kaxīy.

¹⁰ Ha Topa Koxuk tek xat, tuk mōgāhā yīktix xox putox tu', tu 'ā mūg Yenoyanēn, yā kōmēn xe'ēgnāg, ha pexkox kopa' xupep, xix Topa yīka' xupep, tu ta' yīxohoh.

¹¹ 'Ūyōg kuyānām yā Topa yōg hāmmax xe'ēgnāg'ax. Kōmēn te kuyānām mīy, yā mīkaxxap te takat putuk, yā mīkaxxap yax putuk, xix 'ūtup te mīkaxxap kinixat putuk.

¹² Kōmēn yōg hāmpak'ax tox xexka', ha yōg hāmpak'ax yōg hāmyīnnīn'ax xohix te' 12, ha pexkox yōg nū'pok te' 12 te nōm pēnāhā'. Ha' pip 'ūkax'āmi'ax hāmyīnnīn'ax tu', yā 'Iyaet xop yōg hep xop te' 12 yōg xuxet'ax.

¹³ Ha' patpe tu' pip hāmyīnnīn'ax te' tikoyuk, yā patpe xohix te kaxīy, yā māyōn xupep tu' tikoyuk, ha xot tu' tikoyuk, ha nōntix tu'

tikoyuk, ha mǎyōn mō'nǎ'ax tu tikoyuk.

14 Ha kōmēn yōg hāmpak'ax xip mīkaxxap te' 12 yīmū'. Mīkaxxap te' 12 tu' pip kax'āmīx'a, yā Kahnēn Kutok yōg mō'pok te' 12 'āxet'ax kax'āmi'.

15 Ha pexkox yōg nū'kutnǎ'ax te hām'āktux 'ūgmūtik, tu' tat mōhāmmūg'ax, nūy kōmēn yōg mēn mōkupix, xix hāmīnnīn'ax yōg mēn, xix hāmpak'ax yōg mēn.

16 Kōmēn yōg hāmpak'ax yōg patpe te' 4. Patpe xohix yōg mēn te yāy putuk. Pexkox yōg nū'kutnǎ'ax te kōmēn yōg mēn mōkupix, 'ūtox te 2.200 kinōm, xix patpe xix patpe nōy yōg 2.200 kinōm kamah. Ha kōmēn tox pepix yōg kinōm te' 2.200 kamah, yā' yāy putuk.

17 Pexkox yōg nū'kutnǎ'ax te hāmpak'ax yōg patpe tix yōg mēn mōkupix, yā' xohix te' 64, yā tikmū'ūn yōg mēn hǎ' mōkupix pexkox yōg nū'kutnǎ'ax te'.

18 Kōmēn yōg hāmpak'ax te mīkaxxap yax hǎ' mīy, ha ta kōmēn te pipkup 'āta yīxux hǎ' mīy, yā kuyānām mīy tu' tup, tu minino putuk.

19 Kōmēn yōg hāmpak'ax yōg kupkūnīy yīmū' pip mīkaxxap te takat punethok. Yā 'ūkupkūnīy kakak yōg mīkaxxap yax, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip tix yōg mīkaxxap xapit, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip tikoyuk yōg mīkaxxap 'ak, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 4 yōg mīkaxxap 'exmēnat,

20 xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 5 yōg mīkaxxap xanōn,

xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 6 yōg mīkaxxap xahnix, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 7 yōg mīkaxxap kiniyot, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 8 yōg mīkaxxap menit, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 9 yōg mīkaxxap topay, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 10 yōg mīkaxxap kiniyop, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 11 yōg mīkaxxap yaxīn, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 12 yōg mīkaxxap 'āmātit.

21 Ha hāmīnnīn'ax te' 12 te kupxat xap te' 12 hǎ' mīy, yā yāpxet te kupxat xap puxet hǎ' mīy. Ha kōmēn yōg putat te pipkup yānām 'āta yīxux hǎ' mīy, yā yānām mīy, tu' tup, yā minino putuk.

22 Ha 'āte' pēnǎ 'ohnāg Topa pet xexka kōmēn kopah. 'Ap xip'ah. Yā Topa xip kōmēn kopah xix Kahnēn Kutok xip. Puxix. Topa 'ūxexka', tu hāpxop xohix xexka yūmmūg.

23 Ha 'ap xip'ah mǎyōn, xix mǎyōn hex, yā 'ap putup'ah mǎyōn yānām xix mǎyōn hex yānām. Hamūn, Topa max xe'ēgnāg xix Kahnēn Kutok, hu kuyānām punethok pip. Puxix.

24 Ha ta' pip tikmū'ūn hām xexka tu', ha kōmēn te nōm yīmū mō kuyānām yōn, ha hām xexka yōg xat'ax xexka xop nūn putup, tu hāpxop max nūnnāp-tup, tu nūktu kōmēn hǎ mōxakux.

25 Ha kōmēn yōg mōhāmīnnīn'ax xōn hāptup tox hǎ, tu nōhāmīnnīn putup 'ohnāg. Hāmūn, 'ap xip'ah 'āmniy 'ōnteh.

26 Ha hām xexka xohix yōg hāpxop xe'ēgnāg nūnnāp-tup kōmēn tu', xix yōg hāpxop max.

27 Pa hāpxop yāy'īgā nūnnāp-tup 'ohnāg kōmēn tu', yā hāpkummuk mīy'ax nūnnāp-tup 'ohnāg xi' koit'ax nūnnāp-tup 'ohnāg. Pa mō'nāp-tup nōm tikmū'ūn, yā 'ūyōg xuxet'ax kax'ami Kahnēn Kutok yōg hi'ax xop yōg tappet tu'.

22

1 Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax te 'ā' mūg kōnāg kox, ha yōg kōnā'āg te tikmū'ūn hīnnāhā', tu kuyānām mīy, tu' tup, tu kinixat putuk. Kōnāg kox te Topa yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg tu' xupep xix Kahnēn Kutok yōg,

2 tu ta' mōg putat kote', ha ta' pip kōnāg kox yōg hāpkux tix tu' mīm kup tix, yā hi'ax yōg, tu mey puxet 'īhā mīnta ta punethok, ha mey nōy 'īhā mīnta ta' nōy punethok. Yā hā kaxīy mey te' 12 yōg mīnta ta xohix te' 12. Ha yōg mīm xux te hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn hittupmāhā'.

3 'Ap xip'ah hāpxop kummuk, Topa te nōm putup nōg. Ha ta' xip kōmēn kopa Topa yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg xix Kahnēn Kutok yōg, ha yōg kāmānat te Topa pu nūktettex xix Kahnēn Kutok pu nūktettex,

4 tu Topa pa pēnāp-tup xix Kahnēn Kutok pa pēnāp-tup, ha Topa 'āxet'ax pip tikmū'ūn kux tu', xix Kahnēn Kutok 'āxet'ax.

5 Ha 'ap xip putup'ah 'āmniy 'ūxeheh, yīy ta 'ap xip putup'ah kuyānām tat'ax xix māyōn yānām. Yā Topa xexka te hāptupmāp-tup, ha Topa yōg xop te' xohix xat putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

Yeyox te putpu' nūn

6 Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax te 'ā hām'āktux, hu:

—Nōm hām'āktux 'ūxe'e. 'Ūmax, pu tikmū'ūn hām'āktux kopa kuxa mām. Ha Topa xexka te Topa pupi hām'āktux xop pu Topa Koxuk hōm, ha ta nōmhā Topa te yōg pekkox yōg nū'kutnā'ax mōkutnāhā', nūy Topa yōg kāmānat pu hām'āktux hāpxopmā'ax texīy pip'ax hāpxip kutōgnāg 'īhā. Kaxīy.

7 Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūxupax. Hāpxip kutōgnāg 'īhāg mōg putup 'āxop hah. 'Ūkuxa hittup nōm te nū hām'āktux 'āpak, nūy mīy. Nū hām'āktux te 'āxop pu hāpxop xohix yūmmūgāhā'. Hāpxip 'īhā' pip putup nōm hāpxop xohix. Kaxīy.

8 'Ūgmūn Yoām. 'Āte' xupak nōm hāpxop xohix, tu nōm pēnāhā'. 'Āte' xupak kux, tu' pēnā kux, tu pekkox yōg nū'kutnā'ax pu nūkxup, yā nōm te 'ā hāpxop xohix mūg.

9 Pa tute 'ā hām'āktux hu:

—'Āmhok. 'Ūgmūn pu nū'āxup hok. 'Ūgmūn yā Topa yōg kāmānat 'āmūn putuk, xix 'ātaknōy xop putuk, xix Topa pupi hām'āktux xop putuk, xix nōm te nū tappet yōg

hām'āktux 'āpak xop putuk.
'Āpu Topa pu nū'āxup. Kaxīy.

10 Tu xe 'ā hām'āktux, hu:

—'Āpu tikmū'ūn pu nū
hām'āktux 'āktux. Nū
hām'āktux te tikmū'ūn pu
hāpxopmā'ax mūg nōm pip
putup. Hāpxip kutōgnāg 'ihā
nōm hāpxopmā'ax pip putup.

11 Tikmū'ūn te hāpkummuk
mīy, puxix xe hāpkummuk mīy
putup. Tikmū'ūn te hāpxop
yāy'īgā mīy, puxix xe hāpxop
yāy'īgā mīy putup. Tikmū'ūn
te hāpxopmā max, puxix
xe hāpxopmā max putup.
Tikmū'ūn 'ūmax xe'ēgnāg,
puxix xe' max xe'ēgnag.
Kaxīy.

12 Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūxupax. Hāpxip
kutōgnāg 'ihā 'āxop hak mōg
putup. 'Āte 'āxop pu hāpxop
popmāp-tup. 'Āte nōm te
hāpxopmā max punethok
pu' popmāp-tup hāpxop
punethok. 'Āte nōm te
hāpxopmā max kutōgnāg pu'
popmāp-tup hāpxop tīgnāg.

13 'Ūgmūn yā māxap xix
ka'ax, yā 'Appa xix 'Ōm.

14 'Ūkuxa hittup nōm te
yāy topixxax tox pix, ha'
tup. Topa te' xat, ha nōm te
mīnta ta māp-tup 'ūhi'ax yōg
mīm kup yōg. Tute kōmēn
hāmyīkox hā mōxakux putup.

15 Pa kōmēn kūnāpa' pip
'ūnōy hā' xupxet xop, xix
mīm mīy xop, xix yāy'īgā
xop, xix nōm te topa komut
pu nūktettex, xi' koit xop, tu
hāpxop mō'āmū' mīy

16 Ha Yeyox te:

—'Ūgmūn Yeyox. 'Āte
pexkox yōg nū'kutnā'ax
mōkutnāhā', puyīy nū hāpxop
'āktux Topa kopa kuxa mām
xop pu'. 'Ūgmūn yā Namix hā
xupepmā'. Yōgnū kuyānām
ka'ok, yā 'ūgmax xe'ēgnāg, yā
māyōnnāg xexka kuyānām
putuk. Kaxīy.

17 Ha Topa Koxuk te:

—Mā'. Kaxīy.

Ha 'ūn te yāy tap-tup te:

—Mā'. Kaxīy.

Ha' xupak xop te:

—Mā'. Kaxīy.

'Ok kōnāg putup te 'āp-tex?
Mā', nūy kōnāg hok pa', yā
kōnāg te tikmū'ūn hīnnāhā
nō'ōm.

Hām'āktux kux'ax

18 Hak mūn Yoām. 'Āte
xa hām'āktux, hu: Xate'
xupak nū hām'āktux, tu xa
hāpxopmā'ax 'āktux nōm pip
putup. Xate tehomi kax'ami',
pe hām'āktux nōy, puxix
Topa 'āxūygāp-tup, yā' putuk
nōm hāpxūygā'ax kax'āmi nū
tappet tu'.

19 Ha xate nū' hām'āktux
yāg xut, puxix Topa te 'ōg
hāpxop max xut putup, yā
nōm mīnta ta xut putup 'ūhi'ax
yōg mīm kup yōg, tu 'ōg
hāpxop xut putup, yā kōmēn
xe'ēgnāg yōg Yā nū tappet te
nōm 'āktux.

20 Yeyox te:

—Nū tappet 'ūmax. Hamūn,
'āxop hak mōg putup hāpxip
kutognāg 'ihā'. Kaxīy.

Hāmūn Yāyā Yeyox, mā'
mō'ka'ok!

21 Pu yā yūmūg xuxyā
Yeyox 'āxop xohix ha
hāmmaxnā'.

Tu ta tu' kux.